Regeringens proposition till Riksdagen om statsbudgeten för 1997

ALLMÄN MOTIVERING

1. Det samhällsekonomiska läget och den ekonomiska politiken

1.1. De samhällsekonomiska framtidsutsikterna

Ökningen i totalproduktionen avtog tydligt efter det första kvartalet 1995. Detta berodde främst på det plötsligt försvagade marknadsläget inom skogsindustrin och de produktionsstopp som detta medförde. Tillväxten har dock stärkts på nytt och uppgår nästa år till närmare 4 %, medan årets tillväxt stannar en aning under 3 %. Den inhemska efterfrågan har äntligen återhämtat sig efter den djupa recessionen, och efterfrågan beräknas öka med 4 % såväl 1996 som 1997.

Tillväxtbetingelserna för den internationella ekonomin är alltjämt goda, eftersom inflationen är låg och räntorna har sjunkit. I Förenta Staterna beräknas totalproduktionen öka med en årstakt på 2 % både i år och nästa år. Den japanska ekonomin har börjat återhämta sig efter nolltillväxten i början av 1990-talet.

Tablå 1. Samhällsekonomin, den offentliga ekonomin[1] och statsekonomin

	1993	1994	1995*	1996**	1997**
Bruttonationalprodukt, gängse priser, mrd. mk	482	510	546	569	601
Bruttonationalprodukt, volymförändring, %	—1,2	4,4	4,2	2,8	3,9
Arbetslöshetsgrad, %	17,9	18,4	17,2	16,4	15,4
Konsumentprisindex, förändring, %	2,2	1,1	1,0	0,8	1,5
Handelsbalans, mrd. mk	31,0	33,3	48,2	44,0	44,1
Bytesbalans, mrd. mk	—6,3	6,6	24,5	19,8	21,2
Utländsk nettoskuld					
— mrd. mk	260,9	263,6	231,2	231	209
— % av exporten av varor och tjänster	163,7	144,4	111,4	106	90
— % av BNP	54,1	51,7	42,4	40 1/2	35
Offentliga utgifter, % av BNP	61,9	61,0	59,8	59,4	56,8
Skattegrad, % av BNP	45,4	47,7	46,5	48,4	47,9
De offentliga samfundens finansieringsrest (EMU), % av BNP	—8,0	—6,2	—5,2	—2,9	—1,4
— staten	—11,2	—11,4	—9,9	—6,9	—5,1
— kommuner och samkommuner	0,4	1,3	0,7	0,7	0,1
— socialskyddsfonder	2,8	3,9	4,0	3,3	3,6
De offentliga samfundens bruttoskuld (EMU)[2]					
— mrd. mk	276,4	303,5	324,1	351,7	366,5
— % av BNP	57,3	59,5	59,4	61,8	61,0
Statsekonomins skuld					
— mrd. mk	255,8	307,5	359,3	402,7	431,6
— % av BNP	53,0	60,3	65,8	70,8	71,9

[1] Enligt samhällsekonomisk bokföring, inkl. lagstadgad arbetspensionsförsäkring
[2] Offentlig bruttoskuld enligt EU:s bokföringsrekommendation

Den ekonomiska tillväxten i Västeuropa stannar troligen kring 1 1/2 % i år. Tillväxttakten i EU-länderna väntas dock tillta redan i slutet av året bl.a. till följd av de minskade lagren. Också de grundläggande tillväxtfaktorerna är i skick. Företagens lönsamhet är god, inflationen och inflationsförväntningarna är moderata och räntenivån har sjunkit. Valutamarknaden har hållits lugn; en orsak till det har varit att tilltron till en fortsatt stabil utveckling på finansmarknaden har stärkts i och med att beredningen av den ekonomiska och monetära unionen har framskridit.

Förutsättningarna för en ökad inhemsk produktion är goda. Vår inflation hör till de långsammaste inom EU-länderna, industrins förmåga till priskonkurrens är alltjämt stark och överskottet i bytesbalansen har stigit avsevärt. Som en följd av sparåtgärderna håller statens skuldsättning (skuld i förhållande till totalproduktionen) så småningom på att avta. Den positiva utvecklingen har ökat förtroendet för den ekonomiska politiken, och räntorna har sjunkit märkbart. Detta har i sin tur skapat förutsättningar för ökad efterfrågan på hemmamarknaden. Om de internationella konjunkturerna infaller som väntat, finns det t.o.m. möjligheter till en snabb produktionsökning.

Exportmängderna har ökat snabbt alltsedan 1991, men i år sjunker ökningen till 2 %. Tillväxten upprätthålls främst av exporten inom metallindustrin, där den snabbaste tillväxtökningen dock redan är förbi. Skogsindustrins exportmängder krympte i början av året, men mot slutet av året väntas produktionsstoppen minska och exporten öka klart. På grund av återhämtningen inom den internationella efterfrågan kommer den totala exporten antagligen att öka med 6 % 1997.

Bytesförhållandet i utrikeshandeln beräknas bli en aning svagare i år, främst på grund av prisutvecklingen i fråga om skogsindustriprodukter. Världsmarknadspriserna på skogsindustriprodukter sjönk kraftigt i början av året, med undantag för priset på tidningspapper. Fastän priserna på skogsindustriprodukter redan håller på att stärkas, blir den genomsnittliga prisnivån nästa år antagligen en aning lägre än i år.

Investeringsverksamheten kommer att vara fortsatt livlig i år. I synnerhet kommer industrin att göra avsevärt fler investeringar i maskiner och anordningar. Många stora investeringar inom skogsindustrin förläggs till i år. Också investeringarna i bostadsbyggnader börjar öka i år. Uppgången i industrins investeringar beräknas upphöra 1997. Däremot kommer effekten av bostadsbyggandet i form av ökade investeringar troligen att märkas huvudsakligen nästa år, då en utvidgning av byggnadsverksamheten också mera allmänt är att vänta.

Den sammanlagda ökningen av hushållens köpkraft i år och i fjol är ca 10 %. Ökningen blir en aning långsammare nästa år, men den privata konsumtionen ökar ändå snabbare än köpkraften, eftersom den avtagande allmänna osäkerheten, de minskade skuldproblemen och hushållens kraftigt krympande kreditstock har möjliggjort en lägre sparkvot och gett utlopp för det uppdämda köptrycket.

Importen tilltar alltjämt tydligt i år, eftersom ökningen i privata investeringar och i hushållskonsumtionen till stor del koncentreras till importförnödenheter. Den tilltagande tillväxten inom industriproduktionen ökar importen av råvaror och produktionsförnödenheter 1997, och importens tillväxt blir en aning snabbare. På grund av den snabba importtillväxten och den svaga försämringen av bytesförhållandet krymper överskottet i bytesbalansen från den exceptionellt höga nivån 1995, men ett kraftigt överskott kvarstår ändå i bytesbalansen. Finlands nettoskuld till utlandet beräknas före utgången av 1997 krympa till en dryg tredjedel av värdet på bruttonationalprodukten.

Inflationen är alltjämt långsam. Konsumentprisindex stiger 1996 med i genomsnitt knappt 1 %; under året stiger indexet dock med 1 1/2 %. I november 1995 höjdes lönerna enligt det inkomstpolitiska avtalet med i medeltal 2 %, och de höjs ytterligare med 1 3/4 % i oktober i år. Arbetskostnaderna föranleder inga nya kostnadstryck 1997. Däremot kommer importpriserna antagligen att höja prisnivån i ungefär samma grad som i år, och bostadspriserna väntas stiga mer än i år. Konsumentpriserna stiger 1997 med i genomsnitt 1 1/2 % från året innan.

Arbetslösheten har minskat klart långsammare än man tidigare väntade. Den inhemska efterfrågan växer dock snabbt i fortsättningen, och detta kan märkas i form av en ökad efterfrågan på privata tjänster. Det faktum att tillväxten koncentreras till den arbetskraftsintensiva servicesektorn förbättrar sysselsättningen. Inom industrin blir ökningen i efterfrågan på arbetskraft däremot långsammare. Allt som allt ökar antalet sysselsatta med 30 000 i år.

Eftersom också utbudet på arbetskraft växer sjunker arbetslöshetsgraden med en knapp procentenhet jämfört med i fjol, dvs. till 16,4 %. På grund av den ökade sysselsättningen med hjälp av sysselsättningsstöd och den ökade utbildningen sjunker antalet unga arbetslösa och långtidsarbetslösa. År 1997 väntas arbetslöshetsgraden sjunka till 15,4 %. Också nästa år ökar arbetstillfällena mest inom branscher som riktar in sig på hemmamarknaden.

1.2. Den ekonomisk-politiska linjen

Trots det tillfälligt försvagade konjunkturläget har den lägesbedömning som ligger till grund för den ekonomiska politiken som helhet sett hållits oförändrad. Ekonomin har gott om outnyttjade resurser, det råder ett kraftigt överskott i bytesbalansen, prisnivån och valutautvecklingen är stabila och räntenivån har sjunkit. De ekonomiska resurserna möjliggör en betydligt snabbare tillväxt än den nu rådande, och tillväxten har faktiskt redan tilltagit. Med tanke på en stark ekonomisk tillväxt är det viktigt att realräntenivån är låg. Därför är det viktigt att den finanspolitiska linje som man gått in för i syfte att stärka statsekonomin bibehålls.

Den ekonomisk-politiska huvudlinje som fastställdes i regeringsprogrammet kvarstår oförändrad. Statens skuldsättning skall fås att sjunka, och avsikten är att halvera arbetslösheten under valperioden. Målen stöder varandra, eftersom det alltjämt stora underskottet i statsekonomin till en betydande del beror på den höga arbetslösheten.

Regeringens centrala mål är en konstant låg inflation. Den inflationsbekämpande politiken har fått ett brett stöd också på arbetsmarknaden. Det ytterst omfattande inkomstpolitiska avtal som ingicks hösten 1995 och sträcker sig till slutet av januari 1998 innebär årliga avtalade löneförhöjningar på i genomsnitt knappt två procent, vilket garanterar att inflationen förblir låg.

En ekonomisk politik som stärker den offentliga ekonomin, låg inflation och stabila valutakurser sänker räntenivån och höjer de ekonomiska förväntningarna, som är väsentliga med tanke på den inhemska efterfrågan. De långa räntorna har sjunkit avsevärt jämfört med början av 1995, och ränteskillnaden till Tysklands långa räntor har krympt till under en procentenhet. Den låga räntenivån och den ökade köpkraften stöder en tilltagande inhemsk efterfrågan och ökade investeringar.

Tack vare den föregående regeringens beslut är de årliga utgifterna ca 35 mrd. mk mindre än om inga sparåtgärder hade vidtagits. Den sittande regeringens sparbeslut medför att utgifterna 1999 kommer att vara ca 23 mrd. mk lägre än om besluten inte hade fattats. På grund av utgiftsnedskärningarna i budgetpropositionen för 1997 kommer utgifterna nästa år att vara ca 16 mrd. mk mindre än utan besluten enligt regeringsprogrammet. De sammantagna utgiftsnedskärningarna 1991—1999 uppgår på årsnivå till drygt 10 % av totalproduktionen 1995.

Beslut om besparingar på 21,6 mrd. mk fattades 1995. Besluten fattades i samband med att regeringsprogrammet fastställdes, och i augusti preciserades beslutet i fråga om 5,5 mrd. mk. I de nämnda 21,6 mrd. mk ingår vid sidan av de årsvis specificerade besparingarna på 20,5 mrd. mk en besparing på 1,2 mrd. mk som föranleds av lösningen i fråga om arbetspensionerna och saneringen av den offentliga ekonomin.

När utgiftsramarna för 1997—1999 avtalades i februari 1996 beslutade regeringen om ytterligare åtgärder för stärkande av statsekonomin. Årliga utgiftsminskningar om ca 1,7 mrd. mk beaktades. Tillsammans med de utgiftsnedskärningar om 21,6 mrd. mk som tidigare hade fastställts höjer dessa åtgärder beloppet av besparingarna till drygt 23 mrd. mk.

Med en genomsnittlig tillväxt på ca 3 1/2 % börjar skuldsättningen inom statsekonomin minska efter 1997 från ca 72 procents nivå. På grund av överskottet i socialskyddsfonderna och den balanserade kommunalekonomin balanseras den offentliga ekonomin som helhet 1999. Efter 1996 börjar den offentliga ekonomins konsoliderade skuldsättning (s.k. EMU-skuld) avta från ungefär 62 procents nivå.

Men det statsekonomiska läget är ännu inte tillfredsställande. Underskottet i statsekonomin var i fjol det näst största inom EU-länderna. Prognoserna om minskad skuldsättning bygger på en gynnsam ekonomisk utveckling, och för att de skall besannas krävs en avsevärd minskning av arbetslösheten. Vidare skall det beaktas att kalkylerna i fråga om skuldutvecklingen inom statsekonomin bygger på antagandet att beskattningen också i fortsättningen kommer att hållas ytterst stram.

Den ekonomiska tillväxten och förbättringen av sysselsättningen har varit långsammare än

vad man ännu för ett år sedan räknade med, och därför blir underskottet i statsekonomin i år större än väntat.

När utgiftsramarna slogs fast i februari i år beslutades av konjunkturpolitiska orsaker att man inte tar itu med det ökande underskottet i år, utan att åtgärder som skall förstärka statsekonomin förläggs till 1997—1999, när ekonomin på nytt har blivit starkare. Statsekonomin stärks genom att statens årliga utgifter minskas med ca 1,7 mrd. mk. Nedskärningarna inriktas bl.a. på statsandelarna till kommunerna och den planerade reformen av tandvård för vuxna. Samtidigt beslutades om åtgärder som gäller statens inkomster. Av statens inkomster av försäljningen av aktietillgångar används 1 mrd. mk per år till att minska underskottet. I och med att man avstår från den planerade sänkningen av mervärdesskatten på livsmedel 1998 ökar inkomsterna med 2 mrd. mk per år jämfört med de tidigare planerna. Vid behov garanteras genom ytterligare åtgärder att statens skuldsättning under valperioden bryts enligt det uppsatta målet.

För att utgiftsramarna skall hålla avlåter regeringen ingen tilläggsbudgetproposition under den första hälften av 1997. Eventuella senare tilläggsbudgetpropositioner försöker man finansiera utan ny upplåning.

Förutom att den offentliga ekonomin återhämtar sig är det också nödvändigt att fortsätta med andra reformer som får ekonomin att fungera bättre och förbättrar möjligheterna till tillväxt på lång sikt. För att tillväxtmöjligheterna skall förbättras måste de existerande ekonomiska resurserna utnyttjas effektivare än för tillfället och produktionsbasen för ekonomin utvidgas. Produktionsbasen kan utvidgas genom fasta investeringar men också genom att folkets andliga kapital fås att växa med hjälp av forskning och utbildning. De besparingar i utgifterna som regeringen har beslutat om riktar sig inte mot forskningen; forskningsresurserna snarast ökas bl.a. med hjälp av EU:s stödmekanismer. Anslagen för utbildning har ökats avsevärt. I fortsättningen är det viktigt att utbudet av utbildning i högre grad än tidigare koncentreras på yrkesområden där det råder en ökande efterfrågan på arbetskraft.

För att arbetslösheten skall halveras krävs åtminstone 200 000 nya arbetstillfällen, vid sidan av att de arbetsplatser som försvinner ersätts med nya. Detta mål kan inte nås utan stora investeringar i branscher med tillväxt. För att det skall löna sig att investera måste realräntan vara låg, arbetskraftskostnaderna hållas i schack och konkurrenskraften bibehållas på en hög nivå. Vid långsam inflation bör de nominella räntorna stabiliseras på en mycket låg nivå.

Utgiftsnedskärningarna inom statsekonomin gäller till största delen överföringsutgifter. Detta är motiverat eftersom verksamheten på marknaden kan effektiveras och den sunda konkurrensen utökas, om näringsunderstöden och inkomstöverföringarna till hushållen minskas. En strävan är att bevara den höga nivån på den offentliga servicen genom att koncentrera utgiftsnedskärningarna till inkomstöverföringarna. Samtidigt ökar konkurrensen också på områden inom den offentliga sektorn.

Den ekonomiska tillväxten har ännu inte ökat sysselsättningen nämnvärt. Den främsta orsaken till detta har varit att den ekonomiska tillväxten i hög grad har varit beroende av den kapitalintensiva exportindustrin. Den inhemska efterfrågan, som är väsentlig inom servicesektorn, är alltjämt ca 10 % lägre än i början av 1990-talet. En utveckling av sysselsättningen inom servicesektorn begränsas också av den höga prisnivån på serviceutbudet.

Den höga prisnivån på tjänster bibehålls på grund av den alltjämt strama beskattningen och andra faktorer som påverkar produktionskostnaderna. För att målet i fråga om arbetslöshetsläget skall nås krävs det vid sidan av regeringens skattelinje att produktionsmetoderna inom servicesektorn utvecklas, arbetskraftskostnaderna hålls i schack och stela förfaranden inom verksamheten på arbetsmarknaden avlägsnas. Regeringen försöker svara på utmaningen såväl genom egna åtgärder som genom att upprätthålla förutsättningar för fortsatt inkomstpolitiskt samarbete mellan regeringen och arbetsmarknadsorganisationerna.

Den höga beskattningen av arbete sänks enligt regeringsprogrammet. I budgetpropositionen ingår en lindring av inkomstbeskattningen och socialförsäkringsavgifterna med 5,5 mrd. mk. Skattelättnaderna kan fortsätta bara om det inte finns någon risk för att de stör balanseringen av statsekonomin.

De utgiftsnedskärningar som ingår i budgetpropositionen minskar hushållens disponibla inkomster och efterfrågan. Nedskärningarnas omedelbart minskande effekt på efterfrågan är dock klart mindre än vad som var fallet vid utgiftsminskningen på 10 mrd. mk 1996. Re-

geringens linje, att krympa de offentliga utgifterna, stöder efterfrågan indirekt. Räntesänkningarna, de skattelättnader som sparbesluten möjliggör under de närmaste åren och den tryggade finansieringen av välfärdstjänster stöder en ökad tilltro bland hushållen och därigenom också ökad efterfrågan.

Budgetpropositionens verkningar på sysselsättningen

Budgetpropositionens totala verkan innebär en förbättring av sysselsättningen. Den positiva effekten på sysselsättningen beror huvudsakligen på att budgetpropositionen ökar den inhemska efterfrågan i och med att den stärker tilltron till att statens skuldsättning bryts och stöder en utveckling med stabila och sjunkande räntor.

Sparåtgärderna i budgetpropositionen koncentreras främst till överföringsutgifterna, som inte har en lika direkt inverkan på sysselsättningen som de offentliga konsumtionsutgifterna. Eftersom kommunernas ekonomiska ställning förbättras, försämras deras möjligheter att sysselsätta folk inte av nedskärningar i statsandelarna till kommunerna. Utgiftsstrukturen i budgetpropositionen koncentreras mer än tidigare på utbildning, forskning och investeringar. Dessa har på lång sikt en bestående sysselsättningsfrämjande verkan.

Lindringen av inkomstskatten och socialskyddsavgifterna med totalt ca 5,5 mrd. mk i budgetpropositionen riktas till hushållen och ökar deras köpkraft. Samtidigt blir skattekilen smalare. Skattelättnaderna ökar sysselsättningen och lindrar den omedelbart sysselsättningsförsvagande effekten av att utgifterna begränsas. Den finanspolitiska linjen att bryta statens skuldsättning gör också ökningen av ränteutgifterna långsammare och ökar möjligheterna att under de närmaste åren göra beskattningen lättare på ett sätt som stöder sysselsättningen.

Målet med budgetpropositionen är framför allt att trygga de gynnsamma allmänna tillväxtbetingelserna inom samhällsekonomin och därigenom stöda sysselsättningen. Statsbudgeten har också omedelbara verkningar på sysselsättningen vid sidan av att de skatter som uppbärs för att finansiera utgifterna begränsar sysselsättningen inom den privata sektorn. Det har beräknats att utgifterna i budgetpropositionen för 1997 har en direkt sysselsättande verkan som motsvarar drygt en halv miljon årsverken. Kalkylen är naturligtvis beroende av jämförelsegrunden och de övriga kalkyleringsantagandena.

Budgetpropositionens beräknade direkta verkan på sysselsättningen omfattar statens egna anställda och den sysselsättande verkan av statliga investeringar. I fråga om näringsunderstöden och statsandelarna till kommunerna täcker den ovan nämnda kalkylen över den sysselsättande verkan den andel av de aktuella funktionernas sysselsättande verkan som motsvarar statens medfinansiering. Vidare har i kalkylen beaktats inkomstöverföringarnas omedelbara inverkan på efterfrågan och andra utgifters omedelbara inverkan på sysselsättningen.

De offentliga inkomstöverföringarna påverkar efterfrågan och därigenom också sysselsättningen. Å andra sidan har de sociala utgifterna vid sidan av effekterna på efterfrågan också en betydande inverkan på utbudet av arbetskraft. Genom statens upphandling, personalutgifter och övriga konsumtionsutgifter åstadkoms en snabb, omedelbar sysselsättande verkan till låga styckkostnader. Det är dock svårt att uppskatta hur de offentliga utgifterna påverkar den reella konkurrenskraften eller de ekonomiska strukturerna, och dessa effekter framkommer inte heller vid en enkel granskning av de omedelbara sysselsättande verkningarna.

Investeringsutgifternas sysselsättande verkan framkommer på lång sikt via en multipeleffekt och är relativt bestående till sin natur. Statens konsumtionsutgifter och övriga utgifter för sysselsättning som ordnas med lönebaserat sysselsättningsstöd och för sysselsättningsfrämjande utbildning har en betydande sysselsättande effekt till klart mindre kostnad per sysselsatt person, men deras sysselsättningshöjande effekt på lång sikt är inte lika tydlig som i fråga om investeringarna.

Arbetsministeriets arbetskraftspolitiska åtgärder har dimensionerats på så sätt att i medeltal ca 122 500 personer, främst arbetslösa, omfattas av dem. För de arbetskraftspolitiska åtgärderna redogörs mera detaljerat under punkt 3.1.12.

För att hushållen skall sporras till att sysselsätta människor har regeringen beslutat att utifrån förslagen från en arbetsgrupp som har dryftat hushållens möjligheter att ordna arbete tillsätta en fortsatt utredning för att få till stånd ett system för kompensation av hushållens sysselsättningskostnader.

1.3. Förberedelser inför den ekonomiska och monetära unionens tredje etapp

Regeringens mål är att den ekonomiska och monetära unionens konvergenskriterier uppfylls. Beslut om deltagande i EMU:s tredje etapp fattas av riksdagen på basis av en regeringsproposition eller regeringens meddelande. I EU:s institutioner har Finland aktivt deltagit i beredningen av den ekonomiska och monetära unionen och införandet av en gemensam valuta, euro. En projektorganisation som skall bereda övergången har inrättats vid finansministeriet.

Finlands regering har sett över det konvergensprogram som godkändes i september 1995 som en del av förberedelserna inför den ekonomiska och monetära unionens tredje etapp. I programmet fästs särskild uppmärksamhet vid utvecklingen med tanke på balansen och skuldsättningen inom den offentliga ekonomin och i det ingår också en reviderad prognos över uppfyllandet av konvergenskriterierna.

Programmet baserar sig på regeringsprogrammet, som godkändes våren 1995, på det beslut om statens utgiftsramar som fattades i februari 1996 och på denna budgetproposition. Det reviderade konvergensprogrammet skall delges riksdagens stora utskott.

När det gäller den grundläggande ekonomiskpolitiska linjen avviker det reviderade konvergensprogrammet inte från det konvergensprogram som fastställdes i september 1995. Finlands mål, att uppfylla den ekonomiska och monetära unionens konvergenskriterier, är en konsekvent del av den ekonomiska politik som syftar till att minska arbetslösheten och bryta skuldsättningen. Regeringen strävar efter att halvera arbetslösheten och minska skuldsättningen under valperioden. En låg inflation och en låg räntenivå samt en stark offentlig ekonomi är de centrala förutsättningarna för en hållbar ekonomisk tillväxt och en bestående minskning av arbetslösheten.

Att minska statens skuldsättning under valperioden, vilket uppställts som ett mål i regeringsprogrammet, är en mera krävande uppgift än att uppfylla de av den ekonomiska och monetära unionens konvergenskriterier som gäller den offentliga ekonomin. Statens skuldsättning är fortfarande ett problem som överskottet i socialskyddsfonderna och kommunalekonomin inte kan avhjälpa.

I det reviderade konvergensprogrammet granskas den ekonomiska utvecklingen de närmaste åren och uppfyllandet av den ekonomiska och monetära unionens konvergenskriterier med hjälp av en utvecklingsprognos som sträcker sig fram till år 2000. I prognosen beaktas att den internationella ekonomiska tillväxten avtog 1995, men den förutsätts tillta igen under 1996. Kalkylerna bygger på en finanspolitik enligt regeringsprogrammet och en återhållsam löne- och kostnadsutveckling också efter 1997. Sålunda har det varit möjligt att anta att räntenivån stabiliserar sig på den nuvarande nivån. Enligt dessa utgångspunkter har det beräknats att totalproduktionen i Finland ökar i en genomsnittstakt av 3 1/2 %. Trots att tillväxten tillfälligt har avtagit håller den offentliga ekonomin på att komma i balans, och den offentliga skuldsättningen kommer att minska efter 1996.

Enligt Europeiska rådets beslut kommer uppfyllandet av den ekonomiska och monetära unionens konvergenskriterier att bedömas våren 1998 på basis av uppgifter från året innan. Finland har goda möjligheter att uppfylla kriterierna vid denna tidpunkt, eftersom inflations- och räntekriterierna uppfylls redan nu och markens värde länge har varit stabilt. Underskottet inom den offentliga sektorn understiger eventuellt det fastställda referensvärdet redan 1996 och den offentliga skuldsättningen börjar minska efter 1996.

Om utvecklingen inom den offentliga ekonomin avviker från den linje som överensstämmer med regeringsprogrammet och beskrivs i konvergensprogrammet, kommer regeringen att vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att regeringens finanspolitiska mål uppnås.

En ekonomisk politik som medverkar till att konvergenskriterierna uppfylls främjar en minskning av arbetslösheten, men den i konvergensprogrammet uppskattade ekonomiska utvecklingen räcker inte till för att halvera arbetslösheten på det sätt som eftersträvas i regeringsprogrammet. Enligt den totalekonomiska kalkylen skulle arbetslöshetsgraden ännu vara 11 % år 2000. För att arbetslöshetsgraden skall understiga denna nivå krävs det oavbruten företagsamhet inom sysselsättningspolitiken, synnerligen återhållsamma löneförhöjningar jämfört med de konkurrerande länderna samt utvecklande av verksamheten på arbetsmarknaden och av skatte- och inkomstöverföringssystemet så att dessa mera än för närvarande sporrar till arbete.

1.4. Den offentliga ekonomin

Det finansiella underskottet i den offentliga ekonomin började öka snabbt efter 1990 till följd av depressionen. Underskottet var som störst 1993, då det uppgick till 8 % av nationalprodukten. Utgifterna ökade i synnerhet på grund av den växande arbetslösheten, och samtidigt minskade skatteinkomsterna betydligt. I förhållande till nationalprodukten ökade de offentliga utgifterna kraftigt, och 1993 var de tio procentenheter högre i Finland än i EU-länderna i genomsnitt. Skattegraden har dock varit förhållandevis stabil under 1990-talet, och den är av samma storleksklass som i EU-länderna i genomsnitt.

I Finland inleddes åtgärderna för sanering av den offentliga ekonomin egentligen 1992. Såväl staten som kommunerna började minska sina utgifter med hjälp av omfattande sparåtgärder. Både inkomstöverföringarna och utgifterna för serviceproduktionen har minskats kännbart. Sparåtgärdernas gynnsamma verkningar på den offentliga sektorns finansiella ställning kan också redan skönjas tydligt. Det finansiella underskottet inom den offentliga sektorn har minskat oavbrutet sedan 1993, och den finansiella jämvikten väntas bli allt bättre de närmaste åren. År 1995 uppgick det finansiella underskottet för de offentliga samfunden (nettokreditupptagningen) till något över 5 % av bruttonationalprodukten. Utvecklingen inom sektorerna för de offentliga samfunden har varit tudelad; i synnerhet socialskyddsfondernas ekonomi har uppvisat ett tydligt överskott tack vare arbetspensionsfonderna och också kommunalekonomin är rätt stark. Däremot uppvisar statsekonomin fortfarande ett stort underskott, år 1995 uppgick nettokreditupptagningen till 10 % av nationalprodukten.

Det program för sanering av statsekonomin som inleddes under den föregående regeringsperioden fortsätter i form av ett nytt sparprogram som sträcker sig fram till 1999. Delvis till följd av detta minskar statens finansiella underskott med ca 3 procentenheter i relation till totalproduktionen 1996. Då läget förblir ungefär oförändrat när det gäller kommunerna och socialskyddsfonderna, förbättras hela den offentliga sektorns finansiella ställning märkbart. Det finansiella underskottet understiger eventuellt något nivån på 3 % enligt EMU-kriteriet redan 1996. De offentliga samfundens nettokreditupptagning beräknas sammanlagt minska till 1 1/2 % av nationalprodukten 1997 och sålunda klart uppfylla det krav som EU:s ekonomiska och monetära union ställer.

De stora underskotten i statsekonomin har lett till att den offentliga skulden har vuxit snabbt. De offentliga samfundens konsoliderade skuld, dvs. den s.k. EMU-skulden, var 15 % av nationalprodukten 1990. Vid utgången av 1995 var den 59 1/2 %, alldeles under gränsen enligt EMU-kriteriet. Skuldsättningen (skulden i relation till totalproduktionen) ökar 1996 och den offentliga skulden torde stiga med ett par procentenheter och överstiga 60 %. Med en upplåning enligt budgetpropositionen verkar den offentliga skulden minska något i relation till nationalprodukten 1997.

Den offentliga ekonomin har åtminstone två särdrag som det är värt att uppmärksamma. För det första beror den rätt så tillfredsställande nivån på underskottet och utvecklingen de närmaste åren i hög grad på överskottet inom arbetspensionssektorn. Det statliga underskottet kommer däremot tydligt att överstiga kriteriegränsen om 3 % ännu de närmaste åren. För det andra har arbetspensionsfonderna givit staten allt mer krediter i synnerhet under de två senaste åren. I form av en intern skuld upptas APL-lånen inte i EMU-skulden, vilket tydligt har hämmat skuldökningen. Om arbetspensionsfondernas placeringsobjekt ändras väsentligt, har detta samtidigt en ogynnsam inverkan på utvecklingen när det gäller den offentliga skulden.

Staten

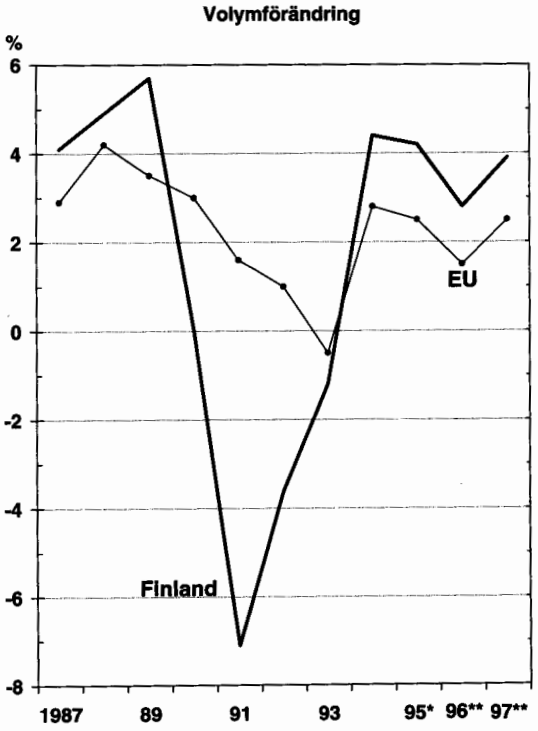
Trots en gynnsam ekonomisk tillväxt var statens nettokreditupptagning fortfarande stor 1995, ca 10 % av nationalprodukten. Två skatteåterbäringar och faktorer som hänförde sig till medlemskapet i EU minskade ökningen av skatteinkomsterna. Trots alla inbesparingar ökade statens utgifter dock relativt mycket, eftersom medlemskapet i Europeiska unionen ökade utgifterna under övergångsskedet.

År 1996 ökar statens skatteinkomster betydligt snabbare, då beskattningen och återbäringarna normaliseras. Sammanlagt ökar skatteinkomsterna med ca 14 %. Ökningen av statens utgifter avstannar nästan helt, och räknat i fasta priser minskar utgifterna. Arbetslösheten minskar långsammare än väntat och detta upprätthåller fortfarande trycket på ut-

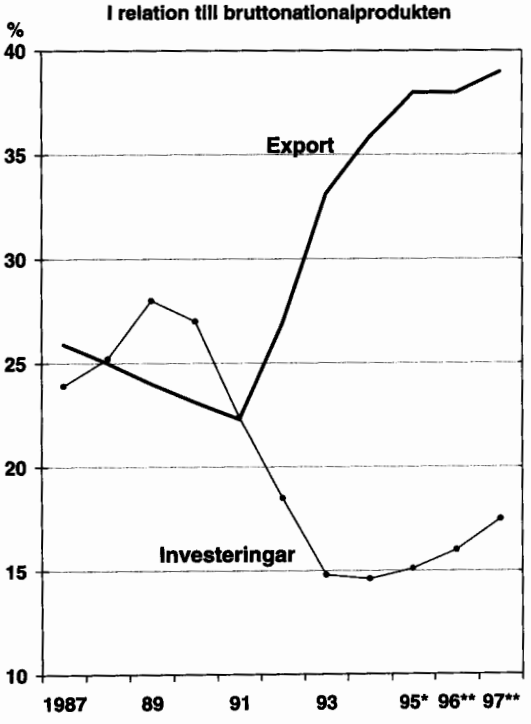
giftssidan. Ränteutgifterna ökar alltjämt snabbt. Statens finansiella underskott minskar med 3 procentenheter till 7 % av nationalprodukten.

I budgeten för 1997 föreslås bl.a. att inkomstbeskattningen skall lindras. Vissa ändringar föreslås i grunderna för de indirekta skatterna. Intäkten av skatteinkomsterna ökar sammanlagt med något under 6 %. Enligt budgetpropositionen minskar statens utgifter nominellt något 1997. Statens finansiella underskott går uppskattningsvis ned till 5 % av nationalprodukten.

FIGUR 1. TOTALPRODUKTIONEN (BNP) I FINLAND OCH INOM EUROPEISKA UNIONEN

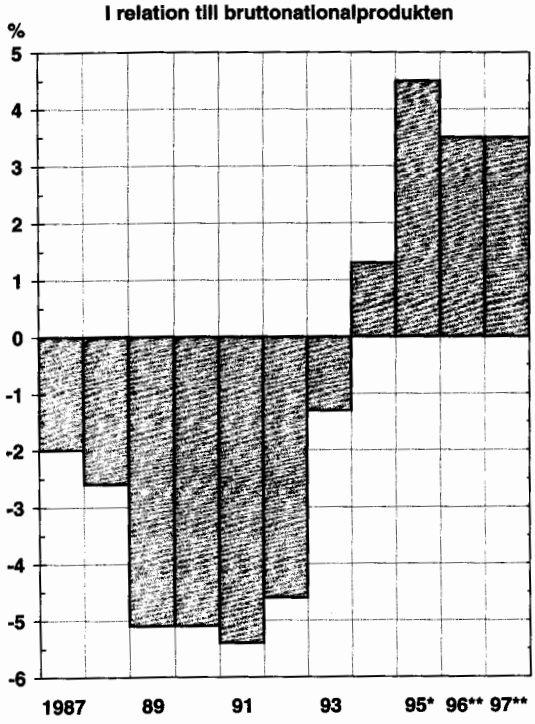

FIGUR 2. INVESTERINGAR OCH EXPORT

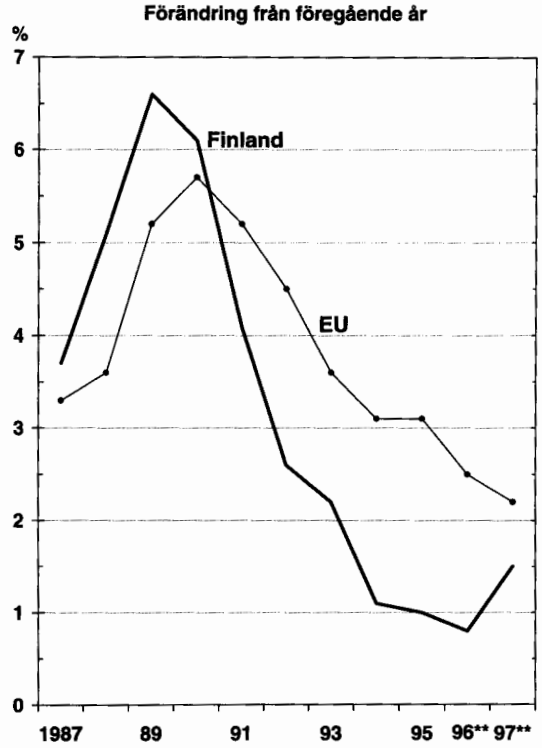
FIGUR 3. BYTESBALANSEN

I relation till bruttonationalprodukten

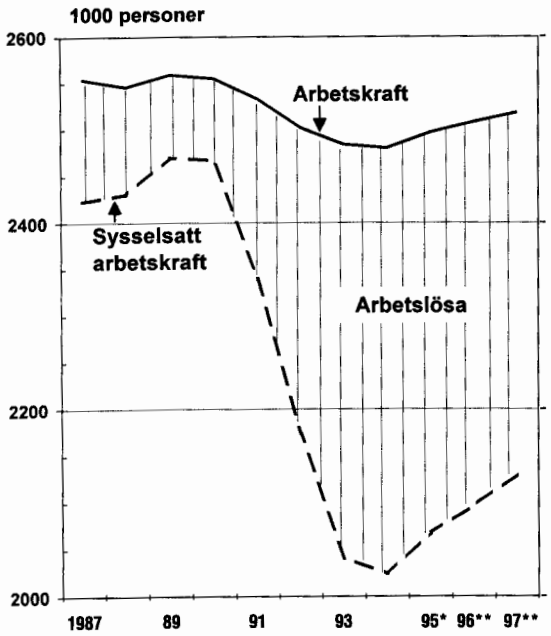

FIGUR 4. KONSUMENTPRISER

Förändring från föregående år

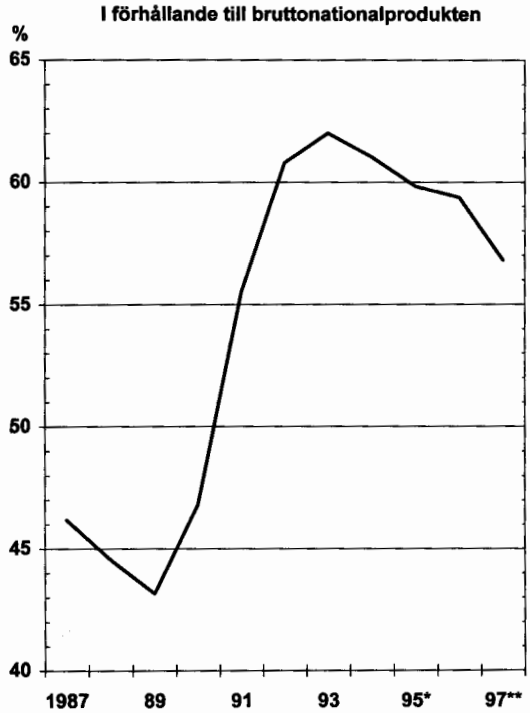

FIGUR 5. SYSSELSÄTTNINGEN

FIGUR 6. OFFENTLIGA UTGIFTER

I förhållande till bruttonationalprodukten

Kommunerna

Den kommunala sektorn återhämtade sig snabbt efter de finansiella svårigheter som depressionen medförde. Sedan 1994 har kommunernas finansiella ställning varit rätt god. Åren 1994—95 minskade lånestocken med 5 1/2 mrd. mk och samtidigt ökade kommunerna sina reserver med 7 mrd. mk och kommunernas pensionsfond med 10 mrd. mk.

Den stabiliserade kommunalekonomin är en följd av kommunernas sparåtgärder och det samhällsekonomiska uppsvinget. Kommunerna drog kraftigt ner sin konsumtion 1992—94. Inbesparingarna drabbade också investeringarna, som till sitt belopp 1995 nådde en nivå som var hälften av nivån vid årtiondets början.

Det ekonomiska uppsvinget gjorde att intäkten av kommunalskatten började öka 1994. Samfundsskatten till kommunerna ökade från 0,6 mrd. mk 1993 till 5,9 mrd. mk 1995. Statsandelarna ökade ännu 1992—93, men minskade märkbart 1994—95.

År 1996 är det finansiella läget i kommunerna fortfarande synnerligen gott, men det försvagas något 1997. År 1997 blir tillväxten i skatteinkomsterna långsammare och investeringarna ökar märkbart. Maximibeloppet av förvärvsinkomstavdraget vid kommunalbeskattningen höjs från 4 800 mk till 5 500 mk och bortfallet är 2 % i stället för tidigare 6 %. Intäkten av kommunalskatten minskar till följd av detta med 0,9 mrd. mk. Höjningen av avdraget för inkomstens förvärvande minskar dessutom kommunernas skatteinkomster något. När det gäller samfundsskatten är den snabbaste tillväxtfasen förbi. Effektiveringen av förskottsuppbörden och upplösningen av de s.k. övergångsreserverna ökar dock intäkten något ännu 1997. När det gäller kommunernas samtliga skatteinkomster går tillväxten ned till 2 1/2 %.

År 1997 skärs statsandelarna ned med 2,5 mrd. mk i enlighet med tidigare beslut. Dessutom minskas statsandelarna med 1,1 mrd. mk på grund av att de kommunala arbetsgivarnas socialskyddsavgifter sänks med 2,05 procentenheter. I statsandelarna görs en indexjustering, som höjer statsandelarna med 0,4 mrd. mk. Den revidering av statsandelssystemet som träder i kraft vid ingången av 1997 genomförs kostnadsneutralt så att den inte ändrar hela den kommunala sektorns finansiella ställning. För en enskild kommun kan reformen dock innebära antingen en höjning eller en minskning av statsandelen.

År 1997 beräknas kommunernas konsumtionsutgifter öka med 2 1/2 %. Utgifterna ökar bl.a. på grund av att en engångsprestation om ca 1 mrd. mk av pensioner till förtroendevalda gradvis skall betalas till Kommunernas pensionsförsäkring i anslutning till att lagen om pension för kommunala förtroendevalda upphävs 1996. Ändringen av grunderna för erhållande av arbetsmarknadsstöd ökar behovet av vuxenutbildning. Konsumtionsutgifterna minskar till följd av att kommunernas socialskyddsavgifter sänks. Investeringarna ökar med närmare en femtedel. Renoveringsprogrammet för offentliga byggnader sätter fart på investeringsverksamheten. Kommunernas finansiella överskott minskar med 0,8 mrd. mk då det inom återindrivningen av mervärdesskatten sker en övergång till återindrivning till fullt belopp. Kommunernas bruttoskuld i relation till bruttonationalprodukten kvarstår oförändrad på 4 1/2 %.

Socialskyddsfonder

Socialskyddsutgifterna närapå fördubblades under depressionsåren, mest ökade utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa och förvärvspensionerna. Beloppet av de förmåner och understöd som socialskyddsfonderna betalar var som högst 1993—94, ca 27 % av nationalinkomsten. Till följd av de omfattande sparåtgärderna och uppsvinget i den ekonomiska tillväxten har trenden när det gäller detta relationstal varit nedgående de två senaste åren. Trots den positiva utvecklingen försvårar massarbetslösheten fortfarande finansieringen av socialskyddet och upprätthåller en hög skattegrad.

År 1996 drabbar inbesparingarna inom socialskyddet pensionerna, utkomstskyddet för arbetslösa, bostadsbidragen, sjukförsäkringen och stödet för hemvård av barn. Ökningen av arbetspensionsutgifterna dämpas av den pensionspolitiska totalreform som trädde i kraft vid ingången av 1996. Vid indexjusteringarna av ålderspensioner övergick man till att använda ett index där vägningskoefficienten för förtjänstnivåindex sänktes till 20 % och vägningskoefficienten för konsumentprisindex höjdes till 80 %. Dessutom inskränktes rätten till s.k. återstående tid i fråga om invalidpensioner, och pensions-

lönen räknas ut enligt inkomsterna de sista tio åren av arbetsförhållandet och inte längre enligt inkomsterna de sista fyra åren. Folkpensionens basdel blev pensionsavhängig, vilket minskar folkpensionsutgifterna. År 1996 sjunker andelen förmåner och understöd som socialskyddsfonderna betalar till 24 1/2 % av nationalinkomsten.

En totalrevidering av utkomstskyddet för arbetslösa träder i kraft vid ingången av 1997. Arbetsvillkoret, som är en förutsättning för erhållande av arbetslöshetsdagpenning, förlängs från 6 månader till 10 månader och den lön som utgör grund för dagpenning avvägd enligt förtjänsten bestäms på grundval av den tidsperiod inom vilken arbetsvillkoret uppfylls. Den nya dagpenningen är dock minst 80 % av den tidigare dagpenningen. Den åldersgräns som ger äldre långtidsarbetslösa rätt till s.k. tilläggsdagpenning stiger med två år till 55 år 1997. Ändringen av grunderna för erhållande av arbetsmarknadsstöd minskar utgifterna för detta stöd. Avsikten är att rätten till pension som intjänas under arbetslöshetstiden sänks till 80 % av den nuvarande.

Utöver de strukturella reformerna sänker minskningen av arbetslösheten och den fortsatta indexnedfrysningen av förmåner inom utkomstskyddet för arbetslösa 1997—99 utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa. Då arbetsgivarnas andel i finansieringen av utkomstskyddet för arbetslösa avvägt enligt förtjänsten gradvis blir densamma som tidigare, minskar statens andel i finansieringen i motsvarande grad.

Ökningen i pensionsutgifterna för 1997 dämpas av att indexförhöjningen blir liten till följd av den låga inflationen.

Allt som allt beräknas andelen förmåner och understöd som socialskyddsfonderna betalar sjunka med ett par procentenheter till 22 1/2 % av nationalprodukten 1997.

Trycket på en höjning av socialskyddsavgifterna har avhjälpts, utom när det gäller arbetspensionsavgifterna, och vissa avgifter har redan kunnat sänkas. År 1997 lindras graderingen av de försäkrades sjukförsäkringspremie ytterligare och de kommunala arbetsgivarnas socialskyddsavgifter sänks.

Socialskyddsfondernas finansiella överskott uppgår till 21 1/2 mrd. mk (3,6 % av BNP). Det finansiella överskottet föranleds av att arbetspensionerna delvis har fonderats, vilket ger beredskap för de ökande pensionsutgifterna i framtiden.

1.5. Åtgärder inom statsekonomin på medellång sikt

1.5.1. Utgångspunkter för en balansering av statsekonomin

Avsikten med de åtgärder för balansering av statsekonomin som regeringen har fattat beslut om är att hindra att statsskuldens andel av bruttonationalprodukten ökar. Uppnåendet av detta mål skapar förutsättningar för att produktionstillväxten och förbättringen av sysselsättningen kan fortgå med stöd av en låg ränta.

För att statsekonomin skall kunna balanseras på planerat sätt är det nödvändigt att produktionstillväxten fortgår i snabb takt och att regeringen lyckas uppnå sitt viktigaste mål, att halvera arbetslösheten under valperioden. Med beaktande av arbetslöshetens inverkan på de skatteinkomster som inflyter och på statens utgifter kan det beräknas att om arbetslösheten minskar med en procentenhet sjunker budgetunderskottet med ca 2 mrd. mk.

Om den ekonomiska tillväxten blir anspråkslös och arbetslösheten stabiliserar sig permanent på en hög nivå, blir behovet att minska statens utgifter större än de utgiftsnedskärningar som regeringen har fattat beslut om, vilket i sin tur begränsar produktionstillväxten och förbättrandet av sysselsättningen. Därför är utgångspunkten för minskningen av statens utgifter och fördelningen av anslagen i budgeten en strukturomvandling som stöder tillväxten, en effektivering av den ekonomiska strukturen samt förbättrande av företagsamhet och de faktorer som sporrar till arbete.

Regeringens linje i budgetpropositionen är att upprätthålla en balanserad, snabb och med tanke på miljön hållbar ekonomisk tillväxt samtidigt som statsekonomin balanseras. De största riskerna när det gäller att genomföra denna linje är förknippade med hur väl den strama budgetdisciplinen och den måttliga pris- och kostnadsutvecklingen fortgår.

För att statsskuldens andel av bruttonationalprodukten skall få att minska krävs det att det sparprogram och program för balansering av statsekonomin som regeringen formulerade under sitt första verksamhetsår genomförs till alla delar. Fastän trycket på utgiftssidan med tanke på kommande år är stort, måste en stram utgiftsdisciplin fortgå inom allt beslutsfattande för att skuldspiralen skall kunna brytas. Detta innebär också att regeringen utöver de avtalade

inbesparingarna bereder och lägger fram förslag till sådana strukturella reformer som stimulerar verksamheten inom den offentliga sektorn och därigenom minskar trycket på utgiftssidan.

Det inkomstpolitiska avtalet som sträcker sig fram till ingången av 1998 har skapat goda förutsättningar när det gäller att dämpa stegringen i lönekostnaderna och andra kostnader. För att sysselsättningen skall kunna förbättras snabbt utan något krav på en snabbare inflation och en svagare bytesbalans, som hotar den samhällsekonomiska balansen, har regeringen som mål att fortsätta det samarbete med arbetsmarknadsorganisationerna som eftersträvar en återhållsam kostnads- och prisutveckling och en förbättring av sysselsättningen.

Tablå 2. Budgethushållningens utgifter, inkomster och balans 1995—97

	1995 bokslut milj. mk	1996 budget milj. mk	1997 förslag milj. mk	Förändr. 1997/96 %
Konsumtionsutgifter	54 475	55 548	56 541	+2
Överföringsutgifter	115 771	106 101	103 668	—2
Investeringsutgifter	4 044	3 802	4 083	+7
Övriga utgifter	24 042	28 075	26 512	—6
Sammanlagt	198 332	193 526	190 805	—1
— utgifter för statsskulden (HT 36)	24 585	29 277	27 088	—7
— övriga utgifter	173 747	164 250	163 716	—0
Inkomst- och förmögenhetsskatt	37 871	42 700	46 495	+9
Mervärdesskatt	36 939	45 600	46 300	+2
Övriga skatter	33 666	38 488	38 854	+1
Övriga inkomster (utan nettoupplåning)	38 256	31 407	30 348	—3
Sammanlagt	146 732	158 196	161 996	+2
Nettoupplåning	54 640	35 335	28 810	—18
Över/underskott	+3 040	+4	+1	

1.5.2. Balansering och övriga åtgärder inom statsekonomin i budgetpropositionen för 1997

I den budgetproposition för 1997 som nu avlåts har regeringen tagit med de minskningar av anslagen som föranleds av sparåtgärderna i tilläggsprotokollet till regeringsprogrammet samt de ytterligare utgiftsnedskärningar och inkomstökningar som regeringen fattade beslut om i samband med beredningen av budgetpropositionen för 1996 den 16 augusti 1995 samt då det avtalades om utgiftsramarna för 1997—99 den 9 februari 1996 och om revideringen av systemet med utkomstskydd för arbetslösa den 8 maj 1996. Åtgärderna i syfte att balansera statsekonomin har dimensionerats så att underskottet gradvis kan minskas och skuldsättningen hejdas samtidigt som regeringens skattepolitiska linje följs. De utgiftsnedskärningar som genomförs i samband med budgeten för 1997 minskar statens utgifter med sammanlagt ca 6 mrd. mk. Härvid har de verkningar som de utgiftsnedskärningar enligt tilläggsprotokollet till regeringsprogrammet som gjordes i budgeten för 1996 har på grunden för anslagen för 1997 inte beaktats och inte heller de verkningar som de permanenta lagändringar som stiftades i samband med budgeten för 1996 har i form av en minskning av statens utgifter 1997.

I budgetpropositionen ingår också vissa nettobudgeterade inkomster och anslag som minskar budgetens totala summa med närmare 5 mrd. mk. På basis av utgiftsnedskärningarna enligt tilläggsprotokollet till regeringsprogrammet, de avtalade extra inbesparingarna för 1997 och de nettobudgeterade anslagen uppgår slutsumman i den budgetproposition som nu avlåts till 190,8 mrd. mk, dvs. den håller sig inom den totala utgiftsram som regeringen fastställde våren 1996 angiven med jämförbara siffror.

I samband med budgetpropositionen revideras systemet med statsandelar till kommunerna vid ingången av 1997 så att grunderna för

fastställande av statsandelen ses över och statsandelen till kommunerna bestäms på basis av kalkylerade kostnader och kommunens standardiserade andel av finansieringen. Vid revideringen är alla kommuners egna andel av finansieringen av de kalkylerade utgifterna per invånare lika stor och statsandelen bestäms som skillnaden mellan kommunens andel och den kalkylerade utgiften. Statsandelarna till kommunerna utjämnas på basis av kommunernas kalkylerade skatteinkomst. Utjämningsgränsen är 90 %, dvs. densamma som 1996, men det avdrag som baserar sig på skatteinkomsterna kan vara högst 15 % av kommunens egna skatteinkomster. Statsandelarna för undervisningsverksamhet beviljas läroanstalternas huvudmän, vilket avviker från det gällande systemet. Det nya statsandelssystemets effekter på kommunernas ekonomi 1997 begränsas till +/-200 mk per invånare. Revideringen av statsandelssystemet ändrar inte kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna.

I samband med revideringen slopas kommunernas andel i finansieringen av bostadsbidrag till folkpensionstagare. En minskning av kommunernas utgifter med 502 milj. mk beaktas som en minskning av statsandelarna inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde. Statens andel i finansieringen av bostadsbidraget ökar i motsvarande grad.

Reformen medför i någon mån förändringar i förhållandet mellan statsandelarna inom inrikesministeriets, undervisningsministeriets och social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområden. De utjämningar som baserar sig på skatteinkomsterna samt övergångsutjämningarna fördelas mellan de tre förvaltningsområdena. Statsandelsreformen och utjämningarna beskrivs närmare i motiveringen till kapitel 26.97.

I budgetpropositionen ingår även en sänkning av kommunala arbetsgivares folkpensions- och sjukförsäkringsavgifter till samma nivå som inom den privata sektorn. Minskningen om 1,1 mrd. mk i kommunernas utgifter beaktas som avdrag från statsandelarna i fråga om inrikesministeriet, undervisningsministeriet och social- och hälsovårdsministeriet. Statens andel av finansieringen av folkpensionerna och sjukförsäkringen ökar i motsvarande mån.

De viktigaste nedskärningarna i statens utgifter som genomförs i samband med budgeten för 1997 är följande:

— Statsandelarna till kommunerna minskas med sammanlagt 2,5 mrd. mk. Statsandelsminskningarna genomförs så att de i sin helhet är 491 mk per invånare i varje kommun. Förvaltningsområdesvis är inrikesministeriets andel av minskningarna 150 milj. mk, undervisningsministeriets andel 925 milj. mk och social- och hälsovårdsministeriets andel 1 425 milj. mk. Enligt de förslag som lagts fram av den arbetsgrupp som dryftat frågan om flitfällor minskas statsandelarna dessutom med 147 milj. mk.

— Utkomstskyddet för arbetslösa avvägt enligt förtjänsten och grunderna för erhållande av arbetsmarknadsstöd revideras. Till följd av den sammanlagda effekten av ändringarna i utkomstskyddet för arbetslösa och arbetsmarknadsstödet sjunker statens utgifter med ca 500 milj. mk. De ändringar av andelarna i finansieringen som hänför sig till revideringen av systemet med utkomstskydd för arbetslösa minskar dessutom statens andel.

— Inga automatiska indexjusteringar görs i utkomstskyddet för arbetslösa och vissa andra förmåner, vilket hindrar att statens utgifter ökar med 400 milj. mk 1997.

— Handels- och industri-, trafik- och arbetsministeriets näringsunderstöd minskas med 500 milj. mk.

— Av statsekonomiska skäl kan den systematiska tandvården för vuxna inte utvidgas. Till följd av detta minskar statens utgifter med 370 milj. mk 1997.

— Den yrkesinriktade vuxenutbildningen utvidgas i mindre omfattning än planerat, vilket minskar behovet av anslag med 250 milj. mk.

— Försvarsmaktens verksamhet rationaliseras, vilket minskar statens utgifter med 150 milj. mk.

— Hälso- och sjukvårdsorganisationerna och arbetskraftsmyndigheternas verksamhet rationaliseras, arbetsfördelningen mellan högskolorna preciseras och länsförvaltningen revideras, vilket minskar statens utgifter med något under 100 milj. mk 1997.

— Den extra intäkten av penningautomatföreningens och tippningens vinstmedel anvisas huvudsakligen för driftskostnader för krigsinvalidernas inrättningar och för projekt som avses i renoveringsprogrammet för offentliga byggnader.

I budgetpropositionen har också som budgetinkomst antecknats 1 mrd. mk i inkomster av försäljning av statens egendom utan någon motsvarande utgiftsökning, så som regeringen

beslöt i februari 1996 då den avtalade om nya åtgärder för balansering av statsekonomin.

Det beräknas att jämvikten i statsekonomin förbättras också av den orsaken att produktionstillväxten ökar skatteinkomsterna och minskningen av arbetslösheten minskar utgifterna under social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel.

2. Budgetpropositionens uppbyggnad

Tablå 3. Utgifterna enligt huvudtitlar åren 1995-1997

Nummer-kod	Huvudtitel	År 1995 bokslut milj. mk	År 1996 statsbudget milj. mk	År 1997 förslag milj. mk	Ändring 1996-1997 milj. mk	Ändring 1996-1997 %
21.	Republikens President	24	26	30	+ 4	+15
22.	Riksdagen	241	258	280	+ 22	+ 9
23.	Statsrådet	171	197	192	— 5	— 3
24.	Utrikesministeriets förvaltningsområde	2 848	2 940	3 080	+ 140	+ 5
25.	Justitieministeriets förvaltningsområde	2 379	2 398	2 691	+ 293	+12
26.	Inrikesministeriets förvaltningsområde	10 442	6 382	6 163	— 219	— 3
27.	Försvarsministeriets förvaltningsområde	8 336	8 886	9 653	+ 766	+ 9
28.	Finansministeriets förvaltningsområde	24 580	26 306	27 865	+1 559	+ 6
29.	Undervisningsministeriets förvaltningsområde	27 202	26 538	25 355	—1 183	— 4
30.	Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	15 426	13 019	12 575	— 444	— 3
31.	Trafikministeriets förvaltningsområde	8 302	7 798	7 756	— 42	— 1
32.	Handels- och industriministeriets förvaltningsområde	7 703	5 166	4 729	— 437	— 8
33.	Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	49 027	47 210	45 768	—1 442	— 3
34.	Arbetsministeriets förvaltningsområde	12 350	12 929	13 728	+ 799	+ 6
35.	Miljöministeriets förvaltningsområde	4 717	4 196	3 853	— 344	— 8
36.	Statsskulden	24 585	29 277	27 088	—2 188	— 7
	Utgifter sammanlagt	**198 332**	**193 526**	**190 805**	**—2 722**	**— 1**

Tablån upptar utgifterna enligt huvudtitlar i enlighet med statsbudgetens nedanstående sifferstatsdel. I tablån är varje siffra avrundad särskilt från det exakta värdet och räkneoperationerna stämmer därför inte till alla delar.

Tablå 4. Utgifterna enligt ekonomisk art åren 1995-1997

Nummer-kod	Utgiftsart	År 1995 bokslut milj. mk	År 1996 statsbudget milj. mk	År 1997 förslag milj. mk	Ändring 1996-1997 milj. mk	Ändring 1996-1997 %
01-03	Avlöningar[1)]	1 154	1 190	1 147	— 43	— 4
04-07	Pensioner	12 089	12 664	12 986	+ 322	+ 3
16-18	Anskaffning av materiel för försvarsmakten	2 682	3 421	4 189	+ 768	+22
21-23	Omkostnader	31 601	30 799	30 657	— 142	— 0
08-15,	19-29 Övriga konsumtionsutgifter	6 949	7 474	7 562	+ 88	+ 1
01-29	**Konsumtionsutgifter**	**54 475**	**55 548**	**56 541**	**+ 994**	**+ 2**
30-39	Statsbidrag till kommuner och samkommuner m.fl.	40 211	33 601	30 369	—3 232	—10
40-49	Statsbidrag till näringslivet	18 583	14 680	13 824	— 856	— 6

50-59	Statsbidrag till hushåll och allmännyttiga samfund	41 618	37 535	38 421	+ 886	+ 2
60	Överföringar till statliga fonder utanför budgeten och FPA	3 096	6 078	7 593	+1 516	+25
61-65	Övriga överföringar till hemlandet	5 426	6 101	5 272	— 828	—14
66-69	Överföringar till utlandet	6 837	8 107	8 188	+ 81	+ 1
30-69	**Överföringar**	**115 771**	**106 101**	**103 668**	**—2 434**	**— 2**
70-73	Anskaffning av materiel	218	186	210	+ 23	+13
74-76	Husbyggen	1 049	954	1 183	+ 229	+24
77-79	Jord- och vattenbyggnader	1 766	1 765	1 748	— 17	— 1
70-79	Realinvesteringar	3 033	2 905	3 140	+ 235	+ 8
80-86	Lån beviljade av statens medel	217	268	256	— 12	— 5
87	Jordområden, byggnader och fastigheter	519	585	683	+ 98	+17
88-89	Övriga finansinvesteringar	275	45	5	— 40	—88
80-89	Lån och övriga finansinvesteringar	1 011	897	943	+ 46	+ 5
70-89	**Investeringsutgifter**	**4 044**	**3 802**	**4 083**	**+ 281**	**+ 7**
90-92	Räntor och indexförhöjningar på statsskulden	23 944	28 069	26 506	—1 563	— 6
93-99	Övriga och icke specificerade utgifter	98	6	6	—	—
90-99	**Övriga utgifter**	**24 042**	**28 075**	**26 512**	**—1 563**	**— 6**
	Utgifter sammanlagt	**198 332**	**193 526**	**190 805**	**—2 722**	**— 1**

Varje utgiftsmoment är i statsbudgeten försett med en nummerkod som anger utgiftsarten. På basis av dessa nummerkoder har utgifterna samlats i grupper enligt sin art. I tablån är varje siffra avrundad särskilt från det exakta värdet och räkneoperationerna stämmer därför inte till alla delar.

[1] Inbegriper endast de löneutgifter som har dessa nummerkoder, övriga ingår i omkostnaderna.

Tablå 5. Utgifterna enligt statens uppgifter åren 1995-1997

Nummerkod	Uppgiftsgrupper	År 1995 bokslut milj. mk	År 1996 statsbudget milj. mk	År 1997 förslag milj. mk	Ändring 1996-1997 milj. mk	Ändring 1996-1997 %
	Allmän förvaltning					
010	De högsta statsorganen	390	436	397	— 39	— 9
020	Finansförvaltning	5 830	5 319	6 181	+ 863	+16
030	Skötseln av utrikesärendena	1 466	1 613	1 649	+ 36	+ 2
040	Internationellt utvecklingssamarbete	1 592	1 523	1 643	+ 121	+ 8
050	Övrig allmän förvaltning	1 227	1 236	1 555	+ 319	+26
060	Europeiska unionen	4 782	6 018	6 070	+ 52	+ 1
	Sammanlagt	**15 287**	**16 144**	**17 495**	**+1 351**	**+ 8**
	Allmän ordning och säkerhet					
070	Förvaltning	157	163	165	+ 2	+ 1
080	Polisväsendet	2 747	2 755	2 571	— 183	— 7
090	Rättsskipning	1 407	1 385	1 706	+ 321	+23
100	Fångvård	777	799	825	+ 27	+ 3
110	Brand- och räddningsväsendet samt befolkningsskyddet	128	103	121	+ 19	+18
120	Gränsbevakning	911	917	938	+ 21	+ 2
	Sammanlagt	**6 127**	**6 121**	**6 327**	**+ 206**	**+ 3**

	Försvaret					
150	Förvaltning	263	248	316	+ 68	+27
160	Militärförsvaret	8 021	8 585	9 263	+ 678	+ 8
	Sammanlagt	**8 284**	**8 833**	**9 579**	**+ 746**	**+ 8**
	Undervisning, vetenskap och kultur					
210	Förvaltning och andra gemensamma uppgifter	304	309	312	+ 3	+ 1
220	Allmänbildande utbildning och yrkesutbildning	13 857	12 874	9 758	—3 116	—24
240	Undervisning på högre nivå	4 950	5 358	6 390	+1 032	+19
250	Vuxenutbildning	1 547	1 733	2 339	+ 606	+35
260	Studiestöd	3 681	3 415	3 647	+ 232	+ 7
270	Allmän forskning	590	633	653	+ 20	+ 3
280	Bibliotek, arkiv och museer	730	602	560	— 42	— 7
290	Konst	849	956	1 023	+ 67	+ 7
300	Indrotts- och ungdomsverksamhet	564	522	554	+ 32	+ 6
310	Kyrklig förvaltning	26	27	11	— 15	—58
	Sammanlagt	**27 098**	**26 429**	**25 246**	**—1 183**	**— 4**
	Socialskydd och hälsovård					
	Sammanlagt	**49 123**	**47 306**	**46 034**	**—1 271**	**— 3**
	Boende och miljö					
510	Förvaltning	155	165	166	+ 1	+ 1
520	Miljövård och naturskydd	131	114	90	— 24	—21
530	Planering av disposition av områden och tillsyn över byggnadsverksamheten	197	186	237	+ 51	+27
540	Främjande av boendet	3 782	3 249	2 830	— 418	—13
550	Lantmäteri	256	250	260	+ 10	+ 4
560	Vattenhushållning	554	623	669	+ 46	+ 7
	Sammanlagt	**5 075**	**4 586**	**4 252**	**— 334**	**— 7**
	Arbetskraft					
610	Förvaltning	1 028	1 127	1 079	— 48	— 4
620	Styrning av arbetskraften	11 218	11 697	12 374	+ 677	+ 6
	Sammanlagt	**12 247**	**12 825**	**13 453**	**+ 628**	**+ 5**
	Jord- och skogsbruk					
650	Förvaltning	123	122	108	— 15	—12
660	Jord- och skogsbrukets forsknings- och kontrollverksamhet	461	463	425	— 38	— 8
670	Jordbruk	13 767	11 339	10 954	— 385	— 3
680	Skogsbruk	520	509	497	— 13	— 3
690	Jakt, fiske och renskötsel	197	196	193	— 3	— 2
	Sammanlagt	**15 068**	**12 629**	**12 176**	**— 454**	**— 4**
	Trafik					
710	Förvaltning	115	129	152	+ 22	+17
720	Vägtrafik	4 596	4 282	4 284	+ 2	+ 0
730	Vattentrafik	876	901	894	— 7	— 1
740	Lufttrafik	41	43	11	— 32	—74
750	Järnvägstrafik	2 350	2 184	2 164	— 20	— 1
760	Post- och telekommunikation	163	95	80	— 15	—16
	Sammanlagt	**8 143**	**7 634**	**7 584**	**— 49**	**— 1**

	Industri och övriga näringar					
810	Förvaltning	526	358	348	— 10	— 3
820	Övervakning och kontroll av industrin och örviga näringar	135	171	166	— 4	— 3
830	Forskning för främjande av industrin och övriga näringar	2 063	2 177	2 274	+ 98	+ 4
840	Kreditanstalter som tjänar industrin och övriga näringar	817	1 211	1 140	— 71	— 6
850	Främjande av industrin	3 976	1 320	1 150	— 170	—13
860	Energiförsörjning	189	243	169	— 74	—31
870	Främjande av övriga näringar	79	79	79	— 0	— 0
880	Främjande av utrikeshandeln	485	604	392	— 212	—35
	Sammanlagt	**8 271**	**6 162**	**5 718**	**— 444**	**— 7**
	Övriga utgifter					
910	Statsskulden	24 585	29 277	27 088	—2 188	— 7
950	Av staten erlagda pensioner och ersättningar	12 132	12 707	13 026	+ 319	+ 3
960	Allmänna ersättningar till kommuner m.fl.	6 782	2 751	2 703	— 48	— 2
990	Övriga, icke specificerade utgifter	112	123	123	+ 0	+ 0
	Sammanlagt	**43 611**	**44 858**	**42 940**	**—1 917**	**— 4**
	Utgifter sammanlagt	**198 332**	**193 526**	**190 805**	**—2 722**	**— 1**

Budgetekonomins utgifter har i tablån grupperats enligt statens uppgifter. Till höger på utgiftssidan i budgetpropositionens sifferstatsandel har för varje kapitel inom parentes antecknats en tresiffrig kod, som utvisar den uppgiftsgrupp till vilken utgifterna i kapitlet huvudsakligen hör. Motsvarande koder har införts i ovanstående tablå. I tablån är varje siffra avrundad särskilt från det exakta värdet och räkneoperationerna stämmer därför inte till alla delar.

Tablå 6. Utgifter för staten på grund av användningen av fullmakter, milj. mk[1)]

		1998 milj. mk	1999 milj. mk	2000 milj. mk	2001- milj. mk
1.	**Utgifter på grund av fullmakter som beviljas år 1997 (= nya):**				
1.	Beställningsfullmakter	535	608	950	922
2.	Husbyggnadsfullmakter	365	200	50	
3.	Övriga byggnadsfullmakter	2 051	916	260	1 428
4.	Fullmakter i anslutning till kommunernas statsbidrag	308	86	80	308
5.	Fullmakter att bevilja understöd	783	495	50	5
6.	Fullmakter att bevilja lån	2 000	185		
7.	Utvecklingssamarbets- och närområdessamarbets- samt EDF-fullmakter	280	360	349	285
8.	Räntestödslånefullmakter	259	386	227	1 421
9.	Övriga fullmakter	1 107	304	266	795
	Sammanlagt	7 688	3 540	2 232	5 164
2.	**Utgifter på grund av tidigare beviljade (= gamla) fullmakter:**				
1.	Beställningsfullmakter	2 585	3 508	960	194
2.	Husbyggnadsfullmakter	200	40		
3.	Övriga byggnadsfullmakter	560	80	5	
4.	Fullmakter i anslutning till kommunernas statsbidrag	430	331	284	413

5.	Fullmakter att bevilja understöd	761	187	20	
6.	Fullmakter att bevilja lån.....	173	236	11	10
7.	Utvecklingssamarbets- och närområdes-samarbets- samt EDF-fullmakter.....	903	582	515	1 210
8.	Räntestödslånefullmakter.....	1 255	1 180	805	3 552
9.	Övriga fullmakter.....	1 654	1 520	105	224
	Sammanlagt	8 521	7 664	2 705	5 603
	Punkterna 1 och 2 sammanlagt	16 209	11 204	4 937	10 767

[1] inkl. fondernas fullmakter

I tablån presenteras de utgifter som efter 1997 beräknas uppstå till följd av användingen av fullmakter i budgetpropositionen samt i tidigare budgeter och som måste betalas ur fonder utanför statsbudgeten eller för vilka anslag måste tas in i budgeterna för ifrågavarande år.

3. Huvudlinjerna i förslaget till utgiftsstat

3.1. Sammandrag av innehållet i budgetpropositionen

Syftet med regeringens proposition om statsbudgeten för 1997 är att bromsa upp statens skuldsättning och förbättra förutsättningarna för skötseln av sysselsättningen.

Budgetpropositionen stöder indirekt återhämtningen och produktionsökningen på hemmamarknaden genom att den förbättrar förutsättningarna för en låg räntenivå och en stabil valuta. Hushållens och företagens verksamhetsmiljö stabiliseras också av att långsiktiga beslut om en lindrigare beskattningslinje och statens mest betydande nedskärningar har fattats med utgångspunkt i bibehållandet av ett skäligt socialskydd.

Genom den budgetproposition som nu avlåts skapas ytterligare förutsättningar för att Finland som ett av de första länderna skall kunna övergå till den ekonomiska och monetära unionen EMU:s tredje etapp, när den inleds. Budgetpropositionen är en central åtgärd när det gäller att säkerställa att Finland kan uppfylla EMU:s harmoniseringskriterier gällande den offentliga sektorns underskott och skuld vid den bedömning som sker våren 1998.

Budgetpropositionens slutsumma är ca 190,8 mrd. mk, vilket på jämförbara grunder innebär en reell minskning om drygt 5 % jämfört med de kalkylerade utgifterna (exklusive bankstöd) för 1996. Granskat per utgiftsslag beräknas överföringsutgifterna minska reellt med 7 %, konsumtionsutgifterna med 2 % och investeringsutgifterna med över en femtedel. Ränteutgifterna för statsskulden ökar nominellt med 8 %.

3.1.1. Republikens President, Riksdagen och statsrådet

För Republikens President, Riksdagen och statsrådet föreslås anslag på sammanlagt 502 milj. mk. För partistödet föreslås 64,2 milj. mk i överensstämmelse med budgeten för 1995.

3.1.2. Utrikesministeriets förvaltningsområde

För detta förvaltningsområde föreslås anslag på 3 080 milj. mk.

Målet för regeringens utrikespolitik är en tryggad framtid för finländarna i en värld av fred, samarbete och fördjupad integration. Finland främjar ett vittomfattande, internationellt umgänge. Som medlemmar i Europeiska unionen arbetar vi för att öka enheten i vår världsdel. Det centrala målet för Finlands utrikespolitik är att utvidga samarbetet och att upprätthålla en stabil ställning i Nordeuropa och inom Östersjöområdet.

Under rådande förhållanden främjar Finland en hållbar utveckling i Nordeuropa bäst genom att stå utanför militärallianser och genom att upprätthålla ett självständigt försvar.

Finland stöder strävanden att effektivera FN:s och OSSE:s verksamhet i synnerhet när det gäller att bevara freden och att på ett fredligt sätt lösa kontroverser. Finland deltar aktivt i arbetet för att stärka de mänskliga rättigheterna och i lindrandet av flyktingproblemet i världen samt i den humanitära hjälpverksamheten.

Regeringen anser det vara särskilt viktigt att utveckla de bilaterala relationerna med de nordiska länderna, Ryssland och Baltikum.

Medlemskapet i Europeiska unionen ger Finland möjligheter att främja det samarbete

som är öppet för alla såväl i Europa som globalt sett. I det europeiska samarbetet kommer regeringen att stöda de principer för demokrati, rättsstaten, respekt för jämställdhet och mänskliga rättigheter, marknadsekonomin, social rättvisa och hållbar utveckling som ligger till grund för Europeiska unionen, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa och Europarådet.

Regeringen verkar för att Europeiska unionen utvecklas som en sammanslutning av självständiga stater. Finland stöder förbättrandet av Europeiska unionens verksamhetsbetingelser för främjandet av en stabil ekonomisk utveckling, sysselsättning och miljövård. Finland tar intiativet till utvecklande av samarbete mellan unionen och dess grannar så att problemen till följd av stora skillnader i levnadsstandard och miljöriskerna skall kunna minskas.

Finland stöder utvecklandet av Europeiska unionens gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik så att unionen effektivt kan främja sina mål och svara på hotande kriser som gäller stabilitet och säkerhet. Finland främjar öppenhet i Europeiska unionens beslutsfattande. Unionens offentlighetspraxis bör förbättras och möjligheten att följa beslutsfattandet utvecklas. Finland stöder strävandena att göra det möjligt för Öst- och Centraleuropa och Baltikum att ansluta sig till Europeiska unionen.

Regeringen verkar så, att Finland effektivt kan driva sina intressen i EU:s handelspolitik samt i ekonomisk- och samhällspolitiska frågor som påverkar den internationella handeln. Samtidigt främjas även regionala strategier, deras inbördes koordinering samt inriktningen av såväl EU:s som internationell finansiering och biståndsverksamhet till Finlands prioritetsområden. Behandlingen av de från Finlands synpunkt centrala ekonomiska frågorna säkerställs i de internationella organisationerna.

Målet för Finlands utvecklingssamarbete är att minska fattigdomen, bekämpa globala miljöhot samt främja jämställdhet, demokratiska förhållanden och mänskliga rättigheter i utvecklingsländerna. De stora skillnaderna i välstånd och välfärd mellan industriländerna och utvecklingsländerna utgör ett hot mot alla länders framgång och säkerhet. Tillsammans med de övriga industriländerna gör Finland vad det kan för att genom utrikes- och säkerhetspolitiska medel avskaffa dessa skillnader. Finland stöder det internationella samarbetet i syfte att lösa utvecklingsländernas problem och därigenom öka den globala säkerheten och välmågan. För utvecklingssamarbetet föreslås 2 043,1 milj. mk, vilket utgör ca 0,35 % av den beräknade bruttonationalprodukten för 1997.

Genom Finlands närområdespolitik stöds strävandena att etablera parlamentarisk demokrati och marknadsekonomi samt att förbättra miljön. I bistånd till länder i Öst- och Centraleuropa föreslås för de olika förvaltningsområdena ett anslag om sammanlagt ca 220 milj. mk.

3.1.3. Justitieministeriets förvaltningsområde

För detta förvaltningsområde föreslås anslag på 2 691 milj. mk.

År 1997 revideras rättegångsförfarandet vid brottmål i underrätter och rättegångsförfarandet vid brottmål i hovrätter. Åklagarväsendet uppgifter på regional nivå och högsta åklagarens uppgifter omorganiseras genom att ett riksåklagarämbete inrättas.

Inom lagberedningen fortsätter reformen av statsförfattningen så, att en ny enhetlig grundlag kan träda i kraft år 2000. Med anledning av reformen gällande grundläggande fri- och rättigheter fortsätter likaså beredningen av lagstiftningen, reformen av lagstiftningen om konkurs- och insolvens samt reformen av utsökningslagstiftningen. Reformen av lagstiftningen angående brott fortsätter så, att regeringens propositioner om de återstående delarna av totalreformen kan avlåtas före utgången av detta årtusende.

Avsikten är att förbättra lagstiftningnivån med utgångspunkt i det 1996 fastställda utvecklingsprogrammet för statsrådets lagberedning. Publiceringen och distributionen av författningsmaterial förbättras genom att en författningsdatabank inrättas för allmänt bruk.

Inom fångvården görs samhällstjänstgöringen permanent och startas ett försök med ungdomsstraff. I slutet av 1997 startas bygget av länsfängelset i Vanda.

3.1.4. Inrikesministeriets förvaltningsområde

För detta förvaltningsområde föreslås anslag på 6 163 milj. mk.

För ministeriet föreslås anslag på 103 milj. mk. Samarbetet mellan ministerierna ökas.

Särskilt uppmärksammas de nya funktioner som Europeiska unionen förutsätter i det samarbete som gäller regional utveckling samt interna och rättsliga angelägenheter. Ministeriet förbereder sig för de åtgärder som Schengenmedlemskapet förutsätter.

För utlänningsverket föreslås anslag på 27 milj. mk. Ändringar bereds i utlänningslagstiftningen med utgångspunkt i regeringens kommission för immigrations- och flyktingpolitik. Behandlingen av medborgarärenden och dataprogrammen utvecklas.

För länsstyrelserna föreslås anslag på 322 milj. mk. Med utgångspunkt i projektet regionalförvaltning 2000 verkställs reformen av länsindelningen. Samtidigt förtydligas länsstyrelsernas uppgiftsfält.

För registerförvaltningens utgifter föreslås 108 milj. mk. Registerförvaltningens organisation revideras fr.o.m. 1.12.1996. Registerbyråerna ändras till magistrater som arbetar som enheter vid häradsämbetena och i vissa större städer som separata ämbetsverk. Den datatekniska reformen av befolkningsdatasystemet fortsätter etappvis så, att det nya systemet tas i bruk före ingången av år 2000.

För häradsämbetenas gemensamma utgifter föreslås 173 milj. mk lokalförvaltningsrefomen träder i kraft 1.12.1996. Statens samarbete på lokal nivå främjas med stöd av häradsorganisationen och myndigheternas gemensamma serviceenheter utvecklas.

För polisens utgifter föreslås 2 398 milj. mk. Polisen effektiverar särskilt undersökningen av ekonomisk brottslighet och den grå ekonomin.

För räddningsväsendets utgifter föreslås 121 milj. mk. Räddningsväsendets och befolkningsskyddets beredskap bibehålls i hela landet. Utvecklandet av räddningsväsendets tjänster bygger på kommunernas samarbete och en på hotfaktorer baserad rätt dimensionering av aktionsberedskapen.

För gränsbevakningsväsendets utgifter föreslås 938 milj. mk. Gränsbevakningsväsendets verksamhet inom övervakningen av in- och utresor ökas. Anpassningen av gränsbevakningen till den nivå Schengenmedlemskapet förutsätter inleds. Totalreformen av lagstiftningen angående gränsbevakningsväsendet genomförs.

För kommunernas statsandelar som beviljas via inrikesministeriet, föreslås 1 357 milj. mk. Kommunernas statsandelssystem revideras fr.o.m. ingången av 1997 och samtidigt görs uppgiftsfördelningen mellan staten och kommunerna tydligare samt justeras grunderna för fastställandet av statsandelen.

För inrikesministeriets förvaltningsområde föreslås för utvecklandet av regionerna 614 milj. mk. Genomförandet av EU:s strukturfondsprogram fortsätter. När programförfarandet blivit permanent övergår tyngdpunkten till säkerställandet av programmens resultat och beredningen av eventuella programändringar. När det gäller fördjupat och utvidgat närområdessamarbete koncentreras samarbetet främst till Östersjöområdet och Barentsområdet.

3.1.5. Försvarsministeriets förvaltningsområde

För detta förvaltningsområde föreslås anslag på 9 653 milj. mk.

I verksamheten prioriteras bibehållandet av den kvantitativa och kvalitativa miniminivån på utbildningen. När det gäller anskaffningen av försvarmateriel prioriteras förnyandet av luftstridskrafternas jaktplan. För upprätthållandet av landstridskrafternas prestationsförmåga beviljas en ny beställningsfullmakt i syfte att skapa förutsättningar för forskning och anskaffningar.

Territorialövervakningen och tryggandet av den territoriella integriteten genomförs inom de överenskomna preferensområdena på den nivå som planerats för 1996.

Strävan är att minskningen av försvarsmaktens medel så lite som möjligt skall påverka beväringsutbildningen. Antalet repetitionsövningar minskas till en nivå om ca 160 000 repetitionsövningsdagar, dvs. den nivå som resurserna tillåter.

För försvarsmaterielanskaffningar föreslås 4 189 milj. mk, varav 3 477 milj. mk för betalning av tidigare beviljade beställningsfullmakter. För nyanskaffningar och kompletteringar inom försvarsgrenarna och vapenslagen föreslås 150 milj. mk. För att finansieringsbehovet skall minskas föreslås att ett anslag på 50 milj. mk för materialanskaffningar överförs till 1998.

3.1.6. Finansministeriets förvaltningsområde

För förvaltningsområdet föreslås anslag på 27 865 milj. mk, varav 12 986 milj. mk för pensionsutgifter, 1 530 milj. mk för skatteförvaltningens utgifter och 732 milj. mk för landskapet Åland, för ersättning till statens

säkerhetsfond föreslås 800 milj. mk, för mervärdesskatteutgifter föreslås 3 500 milj. mk och för avgifter till Europeiska unionen 5 801 milj. mk.

3.1.7. Undervisningsministeriets förvaltningsområde

För detta förvaltningsområde föreslås anslag på 25 355 milj. mk. Prioritetsområden är universitetsundervisning och universitetsforskning, yrkeshögskoleundervisning samt utvecklandet av ett informationssamhälle.

Programmet för det finländska informationssamhället fortsätter och resurserna för programmet ökas. Ombyggnaden av offentliga byggnader ökas i enlighet med det program som statsrådet godkänt.

Förvaltningsområdets finansieringssystem revideras. I fördelningen av universitetens anslag övergår man stegvis till ett kalkylmässigt förfarande. Beträffande yrkeshögskolorna, allmänbildande läroanstalter och yrkesläroanstalter, bibliotek samt kommunernas kulturverksamhet ansluter sig reformen till reformen av kommunernas statsandelssystem, genom vilken kommunernas andel förändras och blir lika stor per invånare och statsandelen beviljas och betalas direkt till den kommun eller någon annan som upprätthåller verksamheten. Statsandelen till museer, teatrar och orkestrar samt kommunernas idrottsverksamhet och ungdomsarbete lösgörs från kommunernas statsandelssystem. Finansieringen av den yrkesinriktade tilläggsutbildningen för vuxna sammanslås till ett enda anslag varmed utbildning anskaffas av läroanstalter och andra som erbjuder utbildning.

För universitetsutbildningens och universitetsforskningens utgifter föreslås 5 694 milj. mk. Utvecklandet av universitetsutbildningen och universitetsforskningen baserar sig på lagen om utveckling av högskoleväsendet och på den av statsrådet fastställda planen för utvecklande av utbildningen och av den forskning som bedrivs vid högskolorna. Universitetens examensmål under åren 1997—2000 är i genomsnitt 10 700 högre examina och 895 doktorsavhandlingar per år.

För yrkeshögskoleutbildningens utgifter föreslås 987 milj. mk. Befästandet av yrkeshögskolesystemet fortsätter och utvecklandet av yrkeshögskolorna stöds. Sju nya ordinarie yrkeshögskolor inleder sin verksamhet 1.8.1997, varvid antalet ordinarie yrkeshögskolor uppgår till 16. Den yrkesinriktade lärarutbildningen koncentreras till yrkeshögskolor och Åbo Akademi.

För utgifter för studiestödet föreslås 3 647 milj. mk. Studiepenningen för 19-åriga studenter som bor annanstans än hos sina föräldrar höjs till samma nivå som studiepenningen för dem som fyllt 20 år.

För utgifter för den allmänbildande och yrkesinriktade utbildningen föreslås 9 466 milj. mk. Ubildningen utvecklas i överensstämmelse med den ovan nämnda utvecklingsplanen. Tillsyn utövas över grundutbildningens kvalitet och grundtryggheten i utbildningen. Grundutbildningen av gravt utvecklingshämmade överförs till undervisningsministeriets förvaltningsområde.

Den yrkesinriktade utbildningen för unga ökas enligt Finlands sysselsättningsprogram och regeringens övriga beslut. Läroavtalsutbildningens andel i den yrkesinriktade grundutbildningen för unga ökas.

För utgifterna för vuxenutbildningen föreslås 2 339 milj. mk. Finansieringen av den yrkesinriktade fortbildnings- och kompletteringsutbildningen för vuxna som anordnas inom undervisningsministeriets förvaltningsområde sammanförs till en helhet. Utbildningen av förvaltningsområdets personal effektiveras.

Beträffande användningen av överskottet från penninglotteri- och tippningsspel förlängs undantagsarrangemanget 1997, varvid man temporärt avstår från de i förordningen avsedda fördelningsförhållandena.

För Finlands Akademis forskningsanslag och för finansiella bidrag till internationella forskningsorganisationer föreslås 438 milj. mk. Aviskten är att 72 % av anslagen skall täckas med tippningsvinstmedel.

Inom kultur-, idrotts- och ungdomspolitiken prioriteras de ungas levnadsförhållanden och förhindrande av att de blir tillbakasatta, bekämpande av rasism och ökande av tolerans samt främjande av medborgarverksamhet.

För kulturutgifter föreslås 1 494 milj. mk. Bibliotekens datanät utvecklas. Kulturella specialprojekt fortsätter. Ett system med ersättningar för visningar av bildkonstnärers verk tas i bruk. Förutsättningarna för den inhemska filmproduktionen förbättras.

För utgifter för idrotts- och ungdomsverksamhet föreslås 554 milj. mk. Av anslaget

beräknas andelen för idrott och fysisk fostran vara 436 milj. mk och för ungdomsfostringsverksamhet 118 milj. mk.

3.1.8. Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde

För detta förvaltningsområde föreslås anslag på 12 575 milj. mk, i motsvarande grad fås 3 249 milj. mk i inkomster av EU:s andelar.

Det nationella jordbrukspolitiska systemet har fr.o.m. 1.1.1995 ersatts med ett pris-, stöd- och marknadssystem enligt EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Medlemskapet i EU har förändrat lantbruksstödets struktur och karaktären i landsbygdsutvecklingsverksamheten. Utöver de stöd som helt eller delvis finansieras av EU betalas företagare inom jordbruket nationellt stöd på grundval av anslutningsfördraget.

För utgifterna för nationellt inkomststöd till företagare inom jordbruket och trädgårdsodlingen föreslås 3 900 milj. mk, vari beaktats även den andel av stödet som enligt artikel 141 i EU-fördraget skall betalas som inkomststöd med anledning av s.k. allvarliga svårigheter. Det av EU helt finansierade stödet till jordbrukarna för reformen av jordbrukspolitiken (CAP-reformstöd) uppgår till sammanlagt 1 580 milj. mk. Frukt- och grönsaksproduktionen stöds med hjälp av det av EU helt finansierade producentorganisationsstödet (15 milj. mk). Behovet av medel för miljöstödet, varav hälften är EU:s andel, beräknas vara sammanlagt ca 1 570 milj. mk år 1997. Det föreslås att sammanlagt 1 628,3 milj. mk reserveras för kompensationsbidraget (LFA-stödet). Av kompensationsbidraget utgör den nationella andelen 1 183,5 milj. mk och EU:s andel 444,8 milj. mk.

Genom de åtgärder som inriktas på utvecklandet av jordbrukets och trädgårdsodlingens struktur försöker man göra den naturliga strukturutvecklingen snabbare. Det av EU delfinansierade strukturstödet enligt mål 5a används till stöd för unga odlare, investeringar och utvecklandet av marknadsföringssystem. En betydande del av åtgärderna för sturkturstödet finansieras enbart nationellt med medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond. Jordbruksinvesteringarna i södra Finland främjas med det förhöjda investeringsstöd som fogats till stödet enligt artikel 141. Upphörandet med jordbruksproduktion främjas med det avträdelsestöd som EU delfinansierar.

Utvecklandet av landsbygden stöds med åtgärder som vidtas inom många förvaltningsområden med såväl nationella medel som EU-medel som ett led i EU:s struktur- och regionalpolitik. Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde deltar i genomförandet av regionutvecklingsprogrammen enligt Europeiska gemenskapens mål 5b (landsbygdsregioner), 6 (mycket glest bebodda regioner) och 2 (regioner som lider av de strukturella förändringarna inom industrin). Inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde har för ändamålens utgifter reserverats 197,3 milj. mk för andelen till EU och 268,4 milj. mk för den nationella andelen. För finansieringen av åtgärderna i landsbygdsprogrammet har i budgetpropositionen för de åtgärder som helt finansieras nationellt reserverats 39 milj. mk inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde. Avsikten är att dessutom fördela 80 milj. mk ur gårdsbrukets utvecklingsfond till stöd för företagsverksamheten på landsbygden.

Avsikten är att de propositioner med förslag till skogslag och till lag om finansiering av hållbart skogsbruk som avlåtits 1996 skall träda i kraft vid ingången av 1997. I de nya lagarna uppmärksammas miljömålen bättre än hittills vid sidan av målen för virkesproduktionen. För nationella projekt och skoglig information i fråga om arbeten med syfte att uthållig trygga en virkesproduktion föreslås 198,78 milj. mk. Dessutom beräknas att för arbetena i syfte att trygga en uthållig virkesproduktion, som delfinansieras av Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket, betalas sammanlagt 79,39 milj. mk i statens och EU:s finansieringsandelar. Tyngdpunkten i arbetena för tryggande av en uthållig virkesproduktion ligger på skogsvårdsarbeten och iståndsättningsdikning. För skogscentralerna och Skogsbrukets utvecklingscentral föreslås 161,45 milj. mk till främjandet av och tillsynen över skogsbruket. I skogscentralernas uppgifter accentueras uppgifterna i anslutning till bevarandet av skogarnas biologiska mångfald.

Efter att Finland blivit medlem i EU sköts fiskerihushållningen enligt EU:s gemensamma fiskeripolitik. För de strukturella åtgärderna i syfte att främja fiskerinäringen har reserverats 34,75 milj. mk för betalning av EU-andelen och 22,18 milj. mk för betalning av den nationella andelen. Dessutom finansieras vissa åtgärder helt nationellt. Viltvårdsavgiften förblir 120 mk.

Likaså förblir fiskevårdsavgiften på 1996 års nivå.

För främjande av användningen och skötseln av vattentillgångarna föreslås 139 milj. mk. För stödet för samhällenas vattenvårdsåtgärder svarar miljöministeriet.

3.1.9. Trafikministeriets förvaltningsområde

För detta förvaltningsområde föreslås anslag på 7 756 milj. mk.

Trafiknätet upprätthålls och utvecklas i hela landet i överensstämmelse med trafikbehovet och så att det stöder näringslivets konkurrenskraft.

För väghållningen föreslås sammanlagt ca 4 276 milj. mk, dvs. ungefär lika mycket som 1996. Som ett utvecklingsprojekt startas byggandet av motorvägen Pemar-Muurla, som kostar 890 milj, mk och som är ett led i projektet Europaväg 18. På grundval av inlämnade offerter fattas beslut om byggandet av motorvägen Träskända-Lahtis med privatfinansiering, för vilken staten under senare år får orsakas utgifter på högst 1 500 milj. mk. Utredningarna gällande vägar, järnväg och sjöleder till Nordsjö hamn i Helsingfors inleds med ett särskilt anslag.

För vattenvägar föreslås medel om ca 894 milj. mk, dvs. också nästan lika mycket som 1996. Största delen av anslagen används för förvaltningen av sjöfartsverket samt för upprätthållandet av farlederna och för lotsning. Som stöd till sjöfartsnäringen används ca 175 milj. mk.

För banhållningen föreslås sammanlagt ca 1 667 milj. mk. Eftersom de nettobudgeterade inkomsterna av banavgifterna ökar med 100 milj. mk, ökar finansieringen av banhållningen med motsvarande belopp. Största delen av anslaget används till basbanhållningen. För utvecklingen används drygt 200 milj. mk, allt för halvfärdiga projekt. De största av dessa är förbättringen av nivån på banavsnittet Helsingfors-Tammerfors, elektrifieringsarbetena på banavsnitten Tammerfors-Björneborg/Raumo och Toijala-Åbo samt genomförandet av tågkontrollen i syfte att förbättra säkerheten.

Lotsningsavgifterna höjs med 10 % och farledsavgifterna med 5 % för att öka kostnadsmotsvarigheten och minska företagsstöden. Presstödet minskar fr.o.m. 1996 med 5 milj. mk, dvs. till 75 milj. mk. De anslag som beviljas för köp och stödande av kollektivtrafiken minskar med 15 milj. mk, dvs. till 468 milj. mk. Samordningen av stödsystemet och utvecklandet av kollektivtrafiksystemet fortgår bl.a. genom samarbete mellan förvaltningsområdena och kommunerna samt med hjälp av telematik.

Omsättningen vid Luftfartsverket, som är ett affärsverk, beräknas öka med drygt 6 % och stiga till ca 830 milj. mk. Vinsten förutspås bli 42 milj. mk. Verkets investeringar är fortfarande betydande, ca 300 milj. mk. De viktigaste projekten är förnyandet av flygtrafiktjänstanordningarna som fortsätter till 1998 och utbyggnaden av Helsingfors-Vanda terminal.

Omsättningen vid Raskone, som huvudsakligen utför reparationsarbeten på tunga maskiner, kommer fortfarande att vara ca 85 milj. mk. Prognosen är att Raskone uppvisar 0-resultat. Utredningen av bolagiseringen av affärsverket fortsätter.

De funktioner som bereder revideringen av vägverkets organisation ingår i propositionen och organisationsändringen avses vara genomförd 1.1.1998. Ändringen av sjöfartsverket till ett affärsverk utreds fortfarande.

Utvecklingsutsikterna för verksamheten 1997 vid bolagen Finnair Oy, PT Finland Ab, VR-Group Ab samt Finlands Bilbesiktning Ab, som hör till förvaltningsområdet är fortfarande goda, även om deras resultat förutspås bli något svagare än 1995.

3.1.10. Handels- och industriministeriets förvaltningsområde

För detta förvaltningsområde föreslås anslag på 4 729 milj. mk.

Förvaltningsområdets prioritetsområden är forskning och utveckling, utvidgning av verksamheten vid små och medelstora företag och förbättrande av det internationella kunnandet i små och medelstora företag samt riskfinansieringsverksamhet.

Inom näringspolitiken förskjuts tyngdpunkten ytterligare från stödjande av företag och branscher till skapande av förutsättningar för företagsverksamhet. Vid bedrivandet av näringspolitiken har handels- och industriministeriet till uppgift att förbättra företagens allmänna verksamhetsbetingelser och inrikta näringsunderstöden i enlighet med denna uppgift. I egenskap av ansvarig myndighet för näringspolitiken strävar handels- och industriministeriet efter att ur

företagsekonomisk synvinkel aktivt påverka målen för och innehållet i de andra centrala politiska sektorerna i samhället.

Förvaltningsområdets mål är att medverka till en gynnsam ekonomisk utveckling och sysselsättningsutveckling genom att öka den industriella företagsamheten. De industripolitiska huvudmålen och den industripolitiska strategin har definierats i den industripolitiska vision som gavs i maj 1996. Det industripolitiska målet är att utveckla de finländska företagens internationella konkurrenskraft samt att främja samhällsekonomins effektivitet och tillväxt. Den industripolitiska visionen förverkligas genom att det teknologiska forsknings- och utvecklingsarbetet samt små och medelstora företag stöds med direkta och indirekta finansierings-, rådgivnings- och utbildningsåtgärder, i enlighet med statsrådets principbeslut från december 1995, genom att energiinbesparing och användningen av förnybar energi samt konkurrens-, miljö- och säkerhetssynpunkter främjas samt genom att internationaliseringen av små och medelstora företag underlättas. Företagspolitiska åtgärder vad gäller små och medelstora företag vidtas i överensstämmelse med det företagspolitiska program för små och medelstora företag som statsrådet beslöt om 2.5.1996.

De statliga bolagens ägarunderlag kommer att utvidgas bolagsvis och på marknadsvillkor.

I enlighet med regeringsprogrammet har koncentreringen av näringsunderstöden till handels- och industriministeriets förvaltningsområde inletts.

För ett försök som går ut på att hushållen skall få möjlighet att ordna arbete anvisas 25 milj. mk.

Utrikes- och handels- och industriministeriets projekt- och finansieringsrådgivning för företag i fråga projekt som finansieras av de internationella utvecklingsbankerna och EU sammanslås så, att den nya projektrådgivningsenheten inom handels- och industriministeriets förvaltningsområde inleder sin verksamhet vid ingången av 1997.

I enlighet med regeringsprogrammet har företagsstöden inom förvaltningsområdet föreslagits bli minskade i budgetpropositionen för 1997 så, att sparmålen (1,9 mrd. mk) för nedskärningarna av företagsstöden åren 1996—99 uppnås.

Företagsstöden görs stegvis mera beroende av vederlag. Stödens och den särskilda finansieringens transparens ökas.

Av de anslag som föreslås för förvaltningsområdet gäller en tredjedel teknologisk forskning och utveckling. Beloppet av bevillningsfullmakten för TEKES föreslås uppgå till 1 530 milj. mk. För statens tekniska forskningscentrals omkostnader föreslås ett nettoanslag om 323 milj. mk bli beviljat.

Trots nedskärningarna av företagsstöden tryggas finansieringen av små och medelstora företags investerings- och utvecklingsprojekt. För stödande av företagens investerings- och utvecklingsprojekt föreslås 400 milj. mk och för det regionala transportstödet 24 milj. mk.

För bevillningsfullmakten för Kera Ab:s räntestödslån samt nya utvecklings-, anläggnings- och miljölån föreslås sammanlagt 1 600 milj. mk. Det föreslås att 217 milj. mk beviljas i räntestöd till Kera Ab.

Handels- och industriministeriet bereder sig på den nationella finansieringen av EU:s strukturfondsprogram genom att anvisa anslag till ett belopp av uppskattningsvis 386 milj. mk.

För fullmakten att bevilja understöd avsedda för företagens internationalisering föreslås 180 milj. mk och till organisationer som främjar utrikeshandeln och Suomen Ulkomaankauppaliitto — Finlands Utrikeshandelsförbund ry föreslås 174 milj. mk samt för omkostnaderna för centralen för turistfrämjande 79 milj. mk. För fullmakten att bevilja energiunderstöd föreslås 60 milj. mk. I räntestöd till Finlands Exportkredit Ab föreslås 40 milj. mk samt för överföringar till statsgarantifonden och för exportgarantiersättningar föreslås 400 milj. mk.

3.1.11. Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde

För detta förvaltningsområde föreslås anslag på 45 768 milj. mk.

De inbesparingar som balanseringen av statsekonomin förutsätter fortsätter alltjämt inom utkomstskyddet och i fråga om social- och hälsovårdstjänsterna. Likaså fortsätter de strukturella reformer och inbesparingar som ingår i regeringsprogrammet.

Vid sidan om staten deltar kommunerna, arbetsgivarna och de försäkrade i finansieringen av socialutgifterna. Av samhällets totala socialutgifter 1997 återfinns knappt en fjärdedel under momenten inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde.

Till de viktigaste strukturella reformerna hör

ändringarna i utkomstskyddssystemet för arbetslösa och i kommunernas statsandelssystem. I enlighet med regeringsprogrammet sammanjämkas skatterna, inkomstöverföringarna och serviceavgifterna så att beskattnings- och socialskyddssystemet sporrar till att arbeta och studera och hindrar uppkomsten av s.k. flitfällor. I enlighet med detta revideras stödsystemet för småbarnsvård och det förmånssystem som avser minimiskyddet. Även vid revideringen av utkomstskyddet för arbetslösa beaktas vikten av att det skall löna sig att arbeta.

Antalet familjer som får barnbidrag beräknas 1997 uppgå till ca 615 000. Barnbidragsutgifterna är sammanlagt 8 337 milj. mk.

I enlighet med regeringsprogrammet slopas 1997 och 1998 de automatiska indexjusteringarna av vissa förmåner, bl.a. förmåner inom utkomstskyddet för arbetslösa, med undantag för grundpensionerna i fråga om vilka de lagstadgade justeringarna görs. Inom utkomstskyddet för arbetslösa och i fråga om förmånerna i anslutning därtill slopas de lagstadgade indexjusteringarna även 1999.

Utgifterna för grundskyddet enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, som helt finansieras av staten, är enligt propositionen 1 150 milj. mk. Arbetsmarknadsstödet minskar behovet av anslag. Andelarna av finansieringen av dagpenning avvägd enligt förtjänsten ändras så att statens andel är 54,5 %, arbetsgivarnas andel 40,0 % och de försäkrades 5,5 %. I anslutning till detta uppbärs 1997 av löntagarna en arbetslöshetsförsäkringsavgift som är 1,5 % av lönen. Med avgiftsintäkten finansieras delvis statens andel av finansieringen. Arbetsgivarens arbetslöshetsförsäkringspremie är 1 % av lönesummans första fem miljoner mark. Av resten av lönesumman är premien 4 %. Statens andel till arbetslöshetskassorna är 4 710 milj. mk.

Utkomstskyddet för arbetslösa ändras bl.a. så att arbets- och återinträdesvillkoret förlängs, fastställandet av jämkad dagpenning lindras och stadgandena om självrisktiden ändras. Dessutom begränsas äldre långtidsarbetslösas rätt till tilläggsdagar, men samtidigt garanteras de möjlighet till rehabilitering, utbildning eller understödd sysselsättning. Samtidigt ändras villkoren för erhållande av arbetsmarknadsstöd. Till följd av ändringarna av det förtjänstavvägda utkomstskyddet för arbetslösa och arbetsmarknadsstödet minskar statens utgifter med 500 milj. mk.

Arbetsgivarnas extra arbetslöshetsförsäkringspremie och de försäkrades permitteringsdagpenningar slopas. I samband med revideringen av utkomstskyddet för arbetslösa kom man överens om en särskild finansiering av arbetslöshetsdagpenningarna för permitterade personer. Arbetsgivarnas andel av dessa dagpenningar är 67,5 %, de försäkrades 5,5 % och statens andel 27,0 %.

I anslutning till revideringen av utkomstskyddet för arbetslösa har regeringen för avsikt att skapa ett system som tryggar utkomsten under utbildningstiden. Ärendet bereds så att propositioner om detta kan avlåtas till riksdagen under vårsessionen 1997. För detta ändamål har 300 milj. mk reserverats.

Det föreslås att sjukförsäkringslagen skall ändras så att statens andel av sjukdag- och föräldrapenningen slopas för 1997. Åtgärden minskar statens utgifter med 800 milj. mk.

Utvidgningen av systemet med ersättning för systematisk tandvård för vuxna är av statsekonomiska skäl inte möjlig. Möjligheten att sköta den allmänna tandvården med nuvarande resurser med hjälp av sjukförsäkringssystemet och kommunernas servicesystem utreds.

I anslutning till fullföljandet av sysselsättningsprogrammet utreds möjligheterna till rehabilitering för äldre långtidsarbetslösa bl.a. genom en utredning av rehabiliteringsbehovet hos en slumpmässigt utvald grupp arbetslösa och genom en ännu noggrannare rehabiliteringsundersökning. För detta ändamål reserveras 40 milj. mk.

Statens andel av de utgifter som föranleds av folkpensionslagen är enligt propositionen 7 044 milj. mk. I och med slopandet av folkpensionens grunddel ändras andelarna av finansieringen av folkpensionen tekniskt så att staten finansierar 29 % av folkpensionsutgifterna. År 1996 finansierade staten 45 % av utgifterna för folkpensionens tilläggsdel. Utöver vårdbidragen för barn och handikappbidragen finansieras från och med ingången av 1997 också bostadsbidragen för pensionstagare helt av staten. Till följd av ändringen av finansieringen av bostadsbidraget ökar statens utgifter med ca 500 milj. mk, men kommunernas statsandel minskas med motsvarande belopp. Dessutom justeras fastställandet av bostadsbidrag, beaktas pensioner som betalas utomlands i folkpensionens belopp och dras folkpensionsanstaltens socialförsäkringskommissioner in.

Övergången till principen om s.k. fullt kostnadsansvar inom trafik- och olycksfallsför-

säkringen sker år 1997 genom uppbärande av en avgift som i medeltal motsvarar kostnaderna för vård av skadade inom den offentliga hälso- och sjukvården. Avgiftsintäkten är sammanlagt 307 milj. mk år 1997, vilket i motsvarande mån minskar statens utgifter.

År 1997 är sjukförsäkringsavgiften för arbetsgivare inom den privata sektorn, kommunerna och samkommunerna samt de kommunala affärsverken 1,60 %, för staten och dess inrättningar 2,85 % och för övriga arbetsgivare inom den offentliga sektorn 6,85 % av lönerna. Den försäkrades sjukförsäkringspremie är 1,90 penni per skatteöre och 2,35 penni per skatteöre för den del av inkomsten som överstiger 80 000 skatteören. Av den som har pensionsinkomst uppbärs en extra sjukförsäkringspremie om 3,00 penni per skatteöre. En privat arbetsgivares folkpensionsavgift är 2,40, 4,00 eller 4,90 % av lönerna beroende på avskrivningarnas belopp och relation till de löner som skall betalas ut. Folkpensionsavgiften för arbetsgivare inom kommunerna och samkommunerna samt de kommunala affärsverken är 3,15 % av lönerna och för arbetsgivare inom den offentliga sektorn 3,95 % av lönerna. Den försäkrades folkpensionspremie slopas och arbetsgivarnas barnbidragsavgift uppbärs inte. Av mervärdesskatteintäkten styrs sammanlagt 2 400 milj. mk till folkpensionsanstalten.

Sjukförsäkringslagen och folkpensionslagen ändras så att folkpensionsanstaltens sjukförsäkringsfonds och folkpensionsfonds tillgångar till den del som överstiger fondernas minimibelopp vid behov får överföras från den ena fonden till den andra 1997.

Lantbruksföretagarnas och företagarnas pensionsavgift uppgår till 20,6 %. I medeltal blir avgiften för lantbruksföretagarna ca 10 %.

Statens andel av de utgifter som föranleds av lagen om pension för företagare är 490 milj. mk och av de kostnader som föranleds av lantbruksföretagarnas pensioner 2 050 milj. mk. Social- och hälsovårdsministeriet utreder som bäst hur socialskyddssystemen för lantbruksföretagare kan utvecklas, så att åtgärderna medför de inbesparingar som avses i tilläggsprotokollet till regeringsprogrammet och så att systemen samtidigt fortfarande är effektiva och kontinuerliga. Vid beredningen beaktas de pensionspolitiska avgöranden som har gjorts efter det att regeringsprogrammet godkändes.

Statens andel av kostnaderna för lantbruksföretagares olycksfallsförsäkring är 87 milj. mk. Som ett led i utvecklandet av socialskyddssystemet för lantbruksföretagare justeras stadgandena om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringen, ändras incidensen för lantbruksföretagares olycksfallsavgift och slopas statens andel av det frivilliga tilläggspensionsskyddet. Dessa ändringar minskar behovet av anslag med 10 milj. mk.

I anslutning till jubileumsåret med anledning av Finlands 80-åriga självständighet föreslås förbättringar i veteranernas förmåner. Målet med dessa är att stöda veteranerna att klara sig själva. Med föreslagna anslag i anslutning till social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde stöds en mångsidig utveckling av rehabiliteringen. Frontunderstödet till utländska frivilliga frontmän fortsätter även 1997.

Utgifterna för ersättningar för skada, ådragen i militärtjänst minskar år från år. År 1997 uppgår de till sammanlagt 1 755 milj. mk. Anslaget för rehabilitering av frontveteraner föreslås uppgå till sammanlagt 170 milj. mk, varav 165 milj. mk anvisas av penningautomatföreningens intäkter.

Statsandelssystemet för kommunernas social- och hälsovård revideras som en del av en mera omfattande revidering vid ingången av 1997. Vid revideringen justeras grunderna för fastställande av statsandelen och kommunens statsandel fastställs på basis av de kalkylerade kostnaderna för social- och hälsovården och kommunens stabiliserade andel av finansieringen. Samtidigt slopas kommunernas andel av finansieringen av bostadsbidraget för sådana som får folkpension. Ändringarnas innehåll har beskrivits närmare i kapitel 26.97.

För driftskostnaderna för kommunernas social- och hälsovård föreslås 13 495 milj. mk.

För att inbesparingarna skall uppnås föreslås att statsandelarna minskas med 1 425 milj. mk samt med 456 milj. mk som kompensation till staten för sänkningen av kommunernas socialskyddsavgifter. Dessutom föreslås att statsandelarna minskas med 75 milj. mk på grund av reformerna av strukturerna och organisationen inom hälso- och sjukvården.

Överföringen av undervisningen för de gravast utvecklingsstörda till undervisningsministeriets förvaltningsområde genomförs 1.8.1997.

En revidering av systemet med ersättning för läkarutbildningsverksamhet och vetenskaplig forskning inom hälso- och sjukvården genomförs vid ingången av 1997.

Ersättningen av läkemedel som medför be-

tydande kostnader och fortfarande saknar etablerat användningsändamål fortsätter 1997 genom statsandelssystemet för kommunernas social- och hälsovård.

För fullmakter för social- och hälsovårdens anläggningsprojekt föreslås 1 070 milj. mk. För statsandelar för anläggningsprojekten föreslås 421 milj. mk. Statsandelen motsvarar högst 50 % och minst 25 % av de kostnader för projektet som berättigar till statsandel.

Statens ersättning för kostnaderna för avbytarservicen för lantbruksföretagare är 676 milj. mk 1997. Från och med ingången av 1997 överförs ansvaret för anordnande av avbytarservice stegvis från kommunerna till lantbruksföretagarnas pensionsanstalt. Lagen om semesterpenning för småföretagare tillämpas inte 1997.

3.1.12. Arbetsministeriets förvaltningsområde

För detta förvaltningsområde föreslås anslag på 13 728 milj. mk.

En viktig plats i arbetskraftspolitiken intar de aktiva åtgärder som förbättrar sysselsättningen. Med dessa skapas bestående arbetsplatser, förbättras placeringen av långtidsarbetslösa och unga arbetslösa på arbetsmarknaden, förebyggs uppkomsten av långtidsarbetslöshet samt minskas de regionala skillnaderna i arbetslösheten. Dessutom stöds arbetslösa som väljer att bli företagare med ett särskilt sysselsättningsstöd.

Målet med arbetskraftsservicen är att arbetsmarknaden skall börja fungera bättre genom en effektiv samordning av efterfrågan och utbud på arbetskraft. Detta förutsätter att företagen och arbetsgivarna tryggas tillgång till arbetskraft, arbetssökandena erbjuds arbetsmöjligheter samt möjligheter att utveckla sitt kunnande och sin yrkesskicklighet. Vid betjäningen av arbetssökande läggs vikt vid uppgörande av personliga sysselsättningsplaner för den öppna arbetsmarknaden. Inom arbetsförmedlingen utvecklas förmedlingen av tidsbundna arbetsplatser ytterligare och även erbjudandet av s.k. atypiska anställningsmöjligheter.

För anslag för lönebaserad sysselsättning föreslås 3 180 milj. mk. Resurser inriktas särskilt på minskande och förebyggande av långtidsarbetslösheten. Dessutom poängteras minskningen av ungdomsarbetslösheten.

För utgifter för arbetskraftspolitisk vuxenutbildning föreslås sammanlagt 2 375 milj. mk. Med anslaget anskaffas uppskattningsvis 8,4 milj. elevarbetsdagar egentlig arbetskraftspolitisk vuxenutbildning. Den arbetskraftspolitiska vuxenutbildningens centrala uppgift är att trygga tillgången till yrkeskunnig arbetskraft och förbättra de långtidsarbetslösas möjligheter att på nytt inträda i arbetslivet. Med hjälp av arbetskraftsutbildning stöds företagsverksamheten och uppkomsten av helt nya företag och arbetsplatser.

För projekt som genomförs i samarbete med Europeiska socialfonden används uppskattningsvis sammanlagt 2 205 milj. mk, varav Europeiska socialfondens andel är 677 milj. mk och den totala nationella andelen 1 528 milj. mk. Av den nationella andelen är statens andel 912 milj. mk, varav arbetsministeriets andel är 656 milj. mk och de övriga ministeriernas 256 milj. mk. Det program som hänför sig till socialfondens mål 3 betonar åtgärder genom vilka långtidsarbetslösheten och ungdomsarbetslösheten kan förebyggas samt inträdet i arbetslivet för sådana personer som riskerar att bli utslagna från arbetsmarknaden underlättas och jämställdheten på arbetsmarknaden främjas. Avsikten med programmet enligt mål 4 är att förebygga arbetslöshet genom att arbetstagarna anpassas till den strukturella förändringen inom näringslivet och produktionssystemens utveckling. Med hjälp av programmen främjas bevarandet av befintliga arbetsplatser och uppkomsten av nya. Arbetsministeriet deltar som nationell delfinansiär även i de projekt som inrikesministeriet koordinerar och Europeiska regionala utvecklingsfonden stöder.

För arbetsmarknadsstödet används uppskattningsvis 4 950 milj. mk. Lagen om arbetsmarknadsstöd ändras så att rätten att få arbetsmarknadsstöd begränsas för 20—24 år fyllda personer som saknar yrkesutbildning. Samtidigt tryggas utbildning, arbetspraktik eller andra sysselsättningsfrämjande åtgärder för personer som inte omfattas av arbetsmarknadsstödet. Samtidigt lindras behovsprövningen för arbetsmarknadsstödet.

De flyktingärenden som ankommer på social- och hälsovårdsministeriet samt de ärenden gällande återflyttare från OSS-länderna och de baltiska länderna som nu ankommer på dess flyktingbyrå överförs 1.3.1997 till arbetsministeriet och arbetarskyddsärendena överförs 1.4.1997 till social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde. Arbetskraftsdistriktsbyråernas uppgifter överförs 1.9.1997 till arbetskrafts- och näringscentralerna.

I medeltal omfattas ca 122 500 personer, främst arbetslösa, av de sysselsättningspolitiska åtgärderna. Åtgärdernas sänkande verkan på arbetslöshetsgraden är ca 5 procentenheter. Fördelningen enligt de olika åtgärderna är följande:

Åtgärd	Personer i medeltal
Lönebaserad sysselsättning	55 000
Arbetskraftspolitisk vuxenutbildning	36 500
Sysselsatta i arbetspraktik med arbetsmarknadsstöd	11 000
ESF-projekt enligt mål 3	10 000
ESF-projekt enligt mål 3 (överförs från 1995—96)	5 500
Försök med alterneringsledighet	2 300
Sysselsättningspolitiska investeringar (nationella och ERDF:s)	2 200
Alla sammanlagt	122 500

3.1.13. Miljöministeriets förvaltningsområde

För detta förvaltningsområde föreslås anslag på 3 853 milj. mk. Dessutom används 5 860 milj. mk av statens bostadsfonds medel för betalning av bostadslån och bostadsväsendets räntestöd. Statens bostadsfond står utanför budgeten. Fondens ekonomi behandlas närmare i punkt 5.2.

Av den finansiering som förvaltningsområdet får via budgeten används 2 270 milj. mk för allmänt bostadsbidrag. Grunderna för bostadsbidraget justeras 1997 som ett led i undanröjandet av flitfällorna utan att statens totala utgifter ökar och så att samordningen av bostadsbidraget och utkomststödet förbättras och det blir mera lockande att arbeta.

I syfte att förbättra sysselsättningen höjs fullmakten att bevilja aravalån för den sociala bostadsproduktionen och fullmakten att godkänna räntestödslån med ett sammanlagt belopp av 1 315 milj. mk. Räntestödsvillkoren, som av sysselsättningsskäl förbättrades i samband med den första tilläggsbudgeten för 1995, kvarstår oförändrade ännu år 1997. Den revidering av bostadsfinansieringen som genomfördes i samband med tilläggsbudgeten för 1996 har tillsammans med räntesänkningen avsevärt ökat efterfrågan på ägarbostäder. Av denna orsak torde även den fritt finansierade bostadsproduktionen bli livligare 1997.

I syfte att stärka den sysselsättande effekten fortsätter understödandet av reparationer av bostäder och ökar utlåningen för ombyggnad. När det gäller nyproduktion inriktas stödet särskilt på produktion av hyres- och bostadsrättsbostäder och målet är att förkorta hyresbostadsköerna.

Inom naturvården koncentrerar man sig på fullföljandet av naturskyddsprogrammen. Eftersom den nya naturvårdslagen utökar behovet av generalplanering av stränder utökas även stödet till kommunerna för generalplanering.

För att kompensera olägenheter till följd av skyddet av gamla skogar i norra Finland genomförs det finansieringsprogram som statsrådet beslutat om för åren 1997—2006. Enligt detta program reserveras sammanlagt 386,4 milj. mk för finansieringen under dessa år. År 1997 riktas sammanlagt 48,8 milj. mk till kompensationsåtgärder, varav 12 milj. mk inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde, 12 milj. mk inom handels- och industriministeriets förvaltningsområde, 12,7 milj. mk inom arbetsministeriets förvaltningsområde, 9 milj. mk inom trafikministeriets förvaltningsområde, 2,8 milj. mk inom miljöministeriets förvaltningsområde samt 0,3 milj. mk inom undervisningsministeriets förvaltningsområde.

Inom miljövården utökas anslagen speciellt för understöd för främjande av miljövården och för omgivningsarbete.

Ett förslag till totalreform av byggnadslagen bereds. Målet är att främja en hållbar utveckling även med hjälp av styrning av markanvändningen.

De internationella avtalen är ett viktigt redskap inom miljövården. Även användningen av ekonomiska styrmedel inom miljöpolitiken stärks.

Med anslag för miljövårdssamarbete med Finlands närområden främjas projekt som minskar belastningen på miljön och förbättras samhällets beredskap att skydda miljön. Anslagen i budgeten för närområdessamarbete sammanförs 1997 i huvudsak till utrikesministeriets huvudtitel.

3.2. Regional- och strukturpolitiken

3.2.1. Den nationella regionalpolitiken

Statsrådet beslöt 25.4.1996 om målprogrammen enligt lagen om regional utveckling

(1135/93) och om de allmänna grunderna för fördelning av regionutvecklingspengarna. Genom beslutet har det regionala utvecklingsarbetet år 1996 inriktats och samordnats och det utgör grunden för den regionala utvecklingen under 1997 och det beredningsarbete som gäller detta. Det regionala utvecklingsarbetet inriktas genom regionala program som fullföljs dels nationellt, dels tillsammans med EU. Det nationella programarbetet är en helhet som baserar sig på de synpunkter som förbunden på landskapsnivå och de statliga myndigheterna har, och EU:s regionala program samordnas med denna helhet. Regeringen stöder regionernas egna självständiga utvecklingsarbete och främjar en balanserad utveckling av landets olika delar som grundar sig på det kunnande som är de olika regionernas starka sida.

Inom allt regionalt utvecklingsarbete framhävs de direkta och de indirekta arbetsplatsverkningarna. Utgångspunkten vid fördelningen av den nationella regionalpolitiska finansieringen är att produktionsstrukturen förnyas, tillgången på service tryggas, infrastrukturen utvecklas och premisserna för kunnandet inom företagsverksamheten förbättras i hela landet. Det är meningen att man skall koncentrera sig på att övervinna långvariga strukturella problem i hela landet som är en följd av förändringarna inom näringsverksamheten och inom den offentliga sektorn. Utvecklingsområdena utvecklas mångsidigt, och avsikten är att skapa förutsättningar för att landsbygdsbefolkningens utkomstbas diversifieras. Vidare stöder regeringen i synnerhet skapandet av starka tillväxtcentra som är konkurrenskraftiga på de internationella marknaderna. De grundläggande faktorerna inom stadspolitiken består av att kunskapscentra utvecklas och av att den ekonomiska utvecklingen och sysselsättningen inom stadsregioner samt andra landskapscentra som lider av svåra förändringar i näringsverksamhetens struktur stöds genom att näringsverksamhetens internationella konkurrenskraft, know-how och teknologiska grundval förbättras. I regeringens politik utgör stadspolitiken och landsbygdspolitiken en helhet vars mål är att utveckla en livskraftig landsbygd och moderna stadssamhällen med en balanserad social struktur. Andra regionalpolitiska prioriteringar är skapandet av nya företag och stärkandet av nätverkssamarbetet. Resurser inriktas särskilt på data- och kommunikationsteknik samt på miljökunnande.

Genom statens åtgärder skapas i första hand betingelser för de olika regionerna att utvecklas enligt egna initiativ. Det är i första hand regionerna som skall genomföra programmen. Förbunden på landskapsnivå ser i början av 1997 över de regionutvecklingsprogram som färdigställdes 1994. I landskapen utarbetas ett enhetligt regionutvecklingsprogram som efter behov innehåller strukturomvandlingsområdes-, landsbygds-, skärgårds-, kunskapscentra- och gränsområdesprogram. Statsrådet avlåter vid ingången av vårsessionen 1997 en redogörelse till riksdagen för hur målen för lagen om regional utveckling har nåtts och fogar till den en landsbygds- och stadspolitisk översikt.

Hösten 1995 utsåg statsrådet nya strukturomvandlingsområden för 1996. Statsrådet bestämmer om den nya nationella stödområdesindelningen och om de nya strukturomvandlingsområdena från ingången av 1997. Avsikten är att den nationella stödområdesindelningen skall samordnas med EU:s målområden.

De viktigaste stödformerna inom utvecklings- och strukturomvandlingsområdena är de regionalpolitiska företagsstöden och Kera Ab:s företagsfinansiering jämte eventuella räntestöd. Företagsstöden inom handels- och industriministeriets sektor skall minskas med sammanlagt 1,9 mrd. mk under regeringsperioden. Transportstöd betalas sänkt med 50 procent till små och medelstora företag under 1997. Fullmakten att bevilja stöd för företagens investerings- och utvecklingsprojekt föreslås bli 300 milj. mk. Kera Ab föreslås få fullmakt att bevilja nya räntestödslån för 1 600 milj. mk och nya speciallån för högst 400 milj. mk.

3.2.2. Europeiska unionens struktur- och regionalpolitik i Finland

De strukturfonder som är av betydelse för Finland är Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERDF), Europeiska socialfonden (ESF), utvecklingssektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ-U) och fonden för fiskets utveckling (FFU), vilken kan jämställas med dessa. De får sina medel direkt över EG:s budget. Alla fonder beviljar enbart understöd.

Också EU:s finansiella institut styr till en del finansiering i enlighet med de mål som EU har fastställt. Det viktigaste av dessa är Europeiska investeringsbanken. Europeiska investeringsfon-

den inledde sin verksamhet sommaren 1994. En av förmedlarorganisationerna för dessa finansiella institut i Finland är Kera Ab.

Fonderna styr sina medel i Finland i enlighet med följande mål:

— Mål 6: utveckling och strukturell anpassning av regioner med ytterst gles bebyggelse. Det motsvarar mål 1 i de gamla medlemsländerna.

— Mål 2: omställning av regioner, gränsregioner och delar av regioner som påverkas allvarligt av industriell tillbakagång.

— Mål 3: bekämpning av långtidsarbetslöshet och underlättande av ungdomars och sådana personers inträde i arbetslivet som riskerar att bli utanför arbetsmarknaden.

— Mål 4: underlättande av arbetstagares anpassning till industriella förändringar och produktionssystemens utveckling.

— Mål 5: främjande av landsbygdens utveckling

a) genom att påskynda anpassningen av strukturerna inom jordbruket vid reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken,

b) genom att underlätta utveckling och strukturell anpassning av regioner av landsbygdskaraktär.

Regionala utvecklingsfonden deltar i finansieringen av samtliga av de regionala målen 6, 2 och 5b. Socialfonden finansierar ensam de horisontella målen 3 och 4 samt dessutom, inom de regionala målområdena, de projekt som hänför sig till utvecklandet av arbetskraftsresurserna. Utvecklingssektionen vid utvecklings- och garantifonden för jordbruket stöder utvecklingen av näringsverksamheten på landsbygden och deltar i finansieringen av mål 6, 5a och 5b och fonden för fiskets utveckling deltar i finansieringen av mål 5a och 6.

En allmän princip för fondernas förvaltning är samarbete mellan de regionala och de nationella myndigheterna och gemenskapsmyndigheterna, dvs. ett samarbete enligt den s.k. partnership-principen. Detta gäller såväl programarbetets som uppföljningens samtliga skeden.

Bidrag från strukturfonderna förutsätter nationell delfinansiering. EU förutsätter att den finansiering den beviljar utgör ett nettobidrag till medlemslandets offentliga utgifter i fråga (additionalitets- eller tilläggsprincipen). I de färdigställda programmen har överenskommits om beloppet av den nationella finansieringen och om tillsynen över additionaliteten.

Det regionala programarbetet i anslutning till Europeiska unionens regional- och strukturpolitik

I samband med medlemskapet i Europeiska unionen fastställdes i Finland de områden som omfattas av unionens mål 6, 2 och 5b. Mål 6-områdena för åren 1995—1999 definierades i samband med medlemskapsförhandlingarna. I Finland bor 16,6 % av befolkningen inom dem. Kommissionen beslöt om mål 2 och mål 5b vid ingången av 1995. Befolkningen i mål 2-området utgör 15,5 % och befolkningen i mål 5b-området 21,5 %. Programperioden för mål 5b-områdena är 1995—1999, medan programperioden för mål 2-områdena är treårig. Det första mål 2-programmet i Finland gäller åren 1995—1996. Det nya mål 2-programmet gäller åren 1997—1999. Som mål 2-områden fortsätter samma områden som under föregående programperiod. Kommissionen godkände områdena i maj 1996. Statsrådet beslöt 8.8.1996 om Finlands förslag till mål 2-program för perioden 1997—1999.

När programmen genomförs beaktas det att stödet ur strukturfonderna och den nationella finansieringen utgör en helhet som återspeglar behovet av en gradering mellan olika områden. Under programperioden 1995—1999 är programmens totalstödsintensitet för mål 6-området minst 1,4 gånger så stor som totalstödsintensiteten för mål 2-området och mål 5b-området.

Nio procent av den finansiering som strukturfonderna tilldelar Finland har reserverats för gemenskapsinitiativ. Sådana gemenskapsinitiativ som tillämpas i Finland är INTERREG II, LEADER II, PESCA, URBAN, EMPLOYMENT, ADAPT och SME. Kommissionen godkände Finlands PESCA-program i mars 1996 och programmen för INTERREG II, URBAN och LEADER II i juli-augusti 1996. Med anledning av det beslut som kommissionen fattade i maj 1996 och som gällde reserven för gemenskapsinitiativ (12 % av hela gemenskapsinitiativsfinansieringen) är tilläggsförslag som gäller initiativen INTERREG II C, URBAN, EMPLOYMENT och ADAPT aktuella. Kommissionen beslutar antagligen om ändringarna i slutet av 1996.

I de INTERREG II-program som är gemensamma för Finland och Sverige (inkl. Barentsprogrammet) sammanförs EU-finansieringen via vartdera landet och överförs från kommissionen direkt till medelsförvaltningsmyndigheten på

det regionala planet. I Nordkalott- och Kvarkenprogrammen är det en svensk länsstyrelse som utgör medelsförvaltningsmyndighet, i Skärgårdsområdesprogrammet är det Ålands landskapsstyrelse och i Barentsprogrammet är det Lapplands förbund. I de program som gäller kustzonen för Karelen, sydöstra Finland och södra Finland överför kommissionen EU-programfinansieringen till vederbörande fondansvariga ministerium, varvid den intas i statsbudgeten. På samma sätt gås till väga i fråga om EU-finansieringen av de andra gemenskapsinitiativen utom URBAN, vars EU-finansiering överförs direkt från kommissionen till myndigheterna på den regionala nivån. Statens nationella delfinansiering av gemenskapsinitiativ ingår under momenten inom de olika förvaltningsområdena, utom vad gäller gemenskapsinitiativen LEADER II och PESCA, vilkas nationella delfinansiering har samlats inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde.

Inkomsterna från EU:s strukturfonder, utom de som gäller de program inom INTERREG II de URBAN-program där Finland och Sverige är delaktiga, budgeteras i enlighet med bruttoprincipen i den finska statsbudgeten som inkomster och utgifter inom inrikesministeriets, jord- och skogsbruksministeriets och arbetsministeriets förvaltningsområden. Statens andel av den nationella medfinansieringen i projekt som finansieras ur strukturfonderna budgeteras som utgift för det förvaltningsområde inom vars verksamhetsområde den verksamhet som skall finansieras ingår.

Strukturfondernas ekonomiska ramar

År 1997 väntas strukturfondsmedel bli intäktsförda enligt följande principer:

— ERDF och EUGFJ-U, (mål 6, 2, 5a och 5b): 20 % av 1995 års åtaganden, 30 % av 1996 års åtaganden och 50 % av 1997 års åtaganden.

— ESF (mål 3, 4, 6, 2 och 5b): 20 % av 1996 års åtaganden och 80 % av 1997 års åtaganden.

— Åland 5b: 20 % av betalningspotten för hela perioden 1995—1999.

— Gemenskapsinitiativens beräknade intäktsföringsandelar varierar enligt program.

Inkomsterna från strukturfonderna och användningen av dem sammanfaller inte helt tidsmässigt. Beloppen enligt programmen för mål 2, 3, 4, 5a, 5b och 6 har således budgeterats till fullt belopp under strukturfondernas utgiftsmoment för år 1997.

Erhållandet av stöd från EU förutsätter att en tillräcklig nationell delfinansiering har anvisats för de enskilda projekten. I de godkända programmen har överenskommits hur stor den nationella offentliga finansieringens andel i genomsnitt skall vara i fråga om projekt som fastställts i olika åtgärdslinjer och åtgärdshelheter.

Av sammandragstablån nedan framgår hur statens andel av den nationella delfinansieringen och EU-finansieringen av mål 6, 2 och 5b fördelas per fond och ministerium 1997:

Tablå 7. Finansiering ur EU:s strukturfonder (utgifter) per fond och mål 1997

EU	ERDF	ESF	EUGFJ-utv.	FFU	Sammanlagt
Mål. 6	203,2	129,8	218,5	4,5	556
Mål. 2	180,7	45,8	0	0	226,5
Mål. 3&4	0	410	0	0	410
Mål. 5a	0	0	418,4	26,7	445,1
Mål. 5b	115,9	40,4	81,4	0	237,7
Gemensk.init.+pilotpr.	9,7	50,6	0	2,5	62,8
Sammanlagt	509,5	676,6	718,3	33,7	1 938,1

Tablå 8. Statens nationella delfinansiering per fond och ministerium 1997

NAT.	ERDF	ESF	EUGFJ-utv.	FFU	Sammanlagt
IM	68,8	16,2	0	0	85
UVM	51,5	150,7	7,4	0	209,6
JSM	40,1	15,74	1 495,5	22,2	1 573,54
TM	41	0	0	0	41

HIM	283,7	58,5	43,5	0	385,7
SHM	2,9	14,8	0	0	17,7
AM	56	655,8	0	0	711,8
MM	20,5	0	0	0	20,5
Sammanlagt	564,5	911,74	1 546,4	22,2	3 044,84

Tablå 9. Nationell finansiering och EU-finansiering av strukturfondsprojekt (utgifter) per mål och ministerium 1997

Nat. & EU	HIM	TM	JSM	UVM	IM	SHM	AM	MM	Sammanlagt	EU
Mål. 6	168,9	0	304,1	43,2	26,2	2,1	88,2	7,5	640,2	556
Mål. 2	79,6	19,5	3,5	29,5	22,2	3	60,9	2	220,2	226,5
Mål.3&4	31,6	0	0	95,1	2,4	7,5	496	0	632,6	410
Mål. 5a	39,3	0	1 049,1	0	0	0	0	0	1 088,4	445,1
Mål. 5b	64,7	11,9	154,4	13,7	19,2	0,8	33,9	10,5	309,1	237,7
Gemensk. init.+ pilotpr.	1,6*	9,6	62,5	28	15	4,3	32,8	0,5	154,3	62,8
Sammanlagt	385,7	41	1 573,6	209,5	85	17,7	711,8	20,5	3 044,8	1 938,1

* ingår delvis i talen enligt mål

3.2.3. Regionutvecklingspengar

Enligt 6 § lagen om regional utveckling anges i statsbudgeten en del av anslagen inom de olika förvaltningsområdena som regionutvecklingspengar. Regionutvecklingspengarna kan användas till sådan utveckling av näringsverksamheten enligt regionutvecklingsprogram (nationella program eller EU-program) som är lämplig med tanke på deras egentliga användningsändamål samt till offentliga investeringar och tryggande av service i olika delar av landet. För genomförande av programmen kan utöver regionutvecklingspengarna användas annan statlig finansiering. De moment i budgetpropositionen som innehåller anslag för fullföljande av EU:s målprogram har försetts med anteckningen EU. Beslut om användningen av anslag fattas av de myndigheter som anvisas anslagen i budgeten. Principer för finansieringens inriktning ingår i detaljmotiveringen till budgetpropositionen.

I enlighet med 6 § lagen om regional utveckling föreslås att följande anslag i budgetpropositionen helt eller delvis skall anges som regionutvecklingspengar:

Landskapsutvecklingspengar	26.98.43
Utvecklande av landsbygden	30.33.43
Fullföljande av regionutvecklingsprogram	30.33.44
Räntestöd för näringsverksamhet på landsbygden	30.33.49
Understöd för samhällenas vatten- och avloppsåtgärder	30.85.31
Vattendrags- samt vatten- och avloppsarbeten	30.85.77
Vissa samhälleliga serviceuppgifter och stöd för allmänna flottledsarbeten	30.86.24
Stöd för tryggande av virkesproduktionens uthållighet	30.86.44
Lån för tryggande av virkesproduktionens uthållighet	30.86.83
Basväghållning av allmänna vägar	31.24.21
Understödjande av skärgårdstrafik	31.32.44
Räntestöd till skärgårdstrafik	31.32.45
Köp och utvecklande av kollektivtrafiktjänster	31.57.61
Statsunderstöd för byggande och underhåll av vissa flygplatser	31.93.41
Tillämpad teknisk forskning	32.44.23
Produktutvecklingsbidrag	32.44.40
Räntestöd till Kera Ab	32.49.42
Ersättande av kredit- och kursförluster	32.49.43
Regionalt transportstöd	32.51.48
Stödjande av företagens investerings- och utvecklingsprojekt	32.51.49
Utvecklingsservice för små och medelstora företag	32.52.24
Statsunderstöd för utvecklingsservice för små och medelstora företag och samfund i branschen	32.52.40

Energistöd	32.55.40
Företags internationalisering	32.85.40
Social- och hälsovårdsministeriets omkostnader	33.01.21
Statens andel av den nationella delfinansieringen av Europeiska socialfondens mål	34.06.61
Statsunderstöd för lindrande av arbetslösheten	34.06.62
Sysselsättningspolitiskt statsunderstöd för investeringar	34.06.63
Investeringsutgifter för tryggande av sysselsättningen	34.06.77
Vissa understöd	35.01.61
Främjande av miljövården	35.11.62
Nationell delfinansiering av målen för Europeiska regionala utvecklingsfonden	35.26.61
Miljövårdsarbeten	35.26.77
Räntestöd för vattenvårdsinvesteringar	35.27.63
Skötsel och underhåll av naturskyddsområdena	35.30.22
Understöd för planläggning i kommuner och styrning av markanvändningen	35.30.37
Understöd för vård av byggnadsarvet	35.30.62

3.3. Vetenskaps- och teknologipolitik

Anslagen och bevillningsfullmakterna för forskning och utveckling utökas. Ökningen riktas i huvudsak till organisationer som finansierar forskning, Finlands Akademi och Teknologiska utvecklingscentralen. De ökade anslagen för finansieringsorganisationernas del förbättrar samtidigt högskolornas och forskningsanstalternas förutsättningar att bedriva forskning. Härigenom skapas förutsättningar för bl.a. en internationalisering av den finländska vetenskapen och teknologin, för uppkomsten av nya spetsforskningsenheter samt för medverkan i Europeiska unionens forskningsprogram.

Tablå 10. Utvecklingen av de centrala anslagen för forsknings- och utvecklingsarbete åren 1996—1997

	1996 budget milj. mk	1997 budgetprop. milj. mk	Nominell förändr. 1996—1997 milj. mk	%
Forskningsorganisationernas forskningsanslag [1]				
Universitetsväsendet	1 496,5	1 565,4	68,9	4,6
Statliga forskningsanstalter	1 152,3	1 147,3	—5,0	—0,4
— varav statens tekniska forskningscentral	290,6	290,7	0,1	0,0
Sammanlagt	**2 648,8**	**2 712,7**	**63,9**	**2,4**
Finansieringsorganisationer[2]				
Finlands Akademi	529,3	599,0	69,7	13,2
Teknologiska utvecklingscentralen	1 240,8	1 641,0	400,2	32,3
Sammanlagt	**1 770,1**	**2 240,0**	**469,9**	**26,5**

[1] Enligt Finlands Akademis budgetanalys.
[2] Omkostnader, nya bevillningsfullmakter samt andra forskningsanslag än de som användningen av fullmakter förutsätter.

3.4. Utvecklande av resursförvaltningen

3.4.1. Utvecklande av förvaltningen och organisationsförändringar

I fråga om utvecklande av förvaltningen anges i budgeten såsom centrala områden att den offentliga servicen utvecklas, att produktionsmetoderna gällande dessa görs mångsidigare, att struktur- och ansvarsfrågorna inom förvaltningen görs klarare, att förvaltningen lättas upp och decentraliseras, att affärsverksamheten inom den offentliga förvaltningen utvecklas, att kvaliteten gällande regleringen förbättras, att informationssamhället utvecklas samt att stöd ges i fråga om vidareutvecklandet av Europeiska unionens verksamhetsförmåga och samarbetet med dess grannar.

De produktionsmetoder gällande de offentliga tjänsterna som baserar sig på klienternas valfrihet och producenternas inbördes konkurrens utökas alltjämt. Inom serviceproduktionen utökas framför allt användningen av organisa-

tionsformer som gör skillnad mellan beställare och producent. Inrättandet av sådana samserviceenheter som är gemensamma för olika myndigheter och som fungerar på flerbranschbasis och utnyttjar datatekniken i stor omfattning fortgår och samtidigt breddas och fördjupas serviceutbudet i fråga om redan existerande enheter. För en förbättring av de offentliga tjänsternas produktivitet utökas sambruket av stödtjänster inom förvaltningen.

Antalet förvaltningsnivåer inom förvaltningen minskas. Målet är att lätta upp förvaltningen och styrningen, att förenkla organisationsstrukturerna samt att delegera uppgifter och befogenheter till lokalnivå. Häradsförvaltningen stärks genom att även sådana förvaltningsuppgifter som kommunerna handhar samt andra uppgifter som lämpar sig för skötsel på häradsnivå överförs till de häradsämbeten som inleder sin verksamhet i slutet av 1996.

I anslutning till projektet Regionalförvaltning 2000 avlåter regeringen till riksdagen en till budgetpropositionen ansluten proposition med förslag till lag om arbetskrafts- och näringscentraler. I arbetskrafts- och näringscentralerna samlas de nuvarande HIM distriktsbyråerna för företagstjänst, teknologiska utvecklingscentralens enheter i Finland, Statsgaranticentralens lokala enheter, Suomen Ulkomaankauppaliitto - Finlands Utrikeshandelsförbund ry:s lokala enheter, arbetskraftsdistriktsbyråerna och landsbygdsnäringsdistrikten. Centralerna, som är 13 till antalet, inrättas fr.o.m. 1.9.1997. Man kommer att följa upp hur systemet och budgeteringen fungerar samt vid behov klarlägga budgeteringen i budgetpropositionen för 1998.

En samling av de företagsstöd som avser ovan nämnda arbetskrafts- och näringscentraler under handels- och industriministeriets huvudtitel utreds så, att de nödvändiga förslagen kan inkluderas i budgetpropositionen för 1998.

Regeringen avlåter en proposition med förslag till en ny lag om företagsstöd, genom vilken skapas principer för de allmänna villkoren gällande företagsstöd och inrättas en delegation med uppgift att samordna politiken avseende företagsstödet.

Länsförvaltningen revideras. Lagen om länsindelningen ändras så, att antalet län i fasta Finland minskar från elva till fem. Dessutom överförs enskilda uppgifter från statens centralförvaltning till länsstyrelserna. Samtidigt överförs en del uppgifter från länsstyrelserna till lokalförvaltningen samt indras vissa överflödiga uppgifter. Avsikten är likaså att länsstyrelserna skall erbjuda andra myndigheter i regionen administrativt stöd i form av avgiftsbelagd service.

Linjedragningen för förvaltningspolitiken samt en på denna baserad redogörelse som 1998 skall avlåtas till riksdagen bereds inom ramen för det förvaltningspolitiska projekt som statsrådet våren 1996 tillsatt i fråga om statssamfundet. Avsikten är att ledningen av hela statssamfundet skall klarläggas. Föremål för en översyn är utvecklandet av statsrådets arbete, resultatstyrning, ägarstyrning, utvecklandet av koordineringen gällande EU-ärenden, utvecklandet av gransknings- tillsyns- och utvärderingsfunktionen samt samlandet av socialtryggghetsärendena under statsrådets styrning.

Kommunernas statsandelssystem revideras 1.1.1997. De enligt uppgift preciserade statsandelarna bestäms på basis av de per invånare, elev, åldersgrupp och andra motsvarande grunder beräknade genomsnittliga utgifterna samt på grundval av kommunens egna andelar av finansieringen. I grunderna för bestämmandet av den allmänna statsandelen beaktas de skillnader som i fråga om kostnader förekommer mellan olika kommuner till följd av bl.a. glesbygds-, skärgårds- och tvåspråkighetsfaktorer.

Ministeriernas roll i resultatstyrningen samt i uppföljningen av effekter och resultat utvecklas alltjämt. De ledningsorganisationer och ansvar som resultatstyrningen förutsätter klarläggs. Användningen av nettobudgetering preciseras mot bakgrunden av de erfarenheter som inhämtats. Grunderna för den avgiftsbelagda verksamheten preciseras och användningen av dylik verksamhet effektiveras. Reformeringen av statens bokföring och redovisningsväsende genomförs så, att ett nytt system tas i bruk inom hela statsförvaltningen under loppet av 1998. Nödvändiga åtgärder vidtas för stärkandet av den interna övervakningen. Förutsättningarna för tillsynen över statsekonomin förbättras.

Styrnings- och ledningssystemet gällande statens affärsverk främjas. Under budgetåret förbereds åtgärder för en omorganisering av Vägverket genom att man fr.o.m. 1.1.1998 bildar ett affärsverk som ansvarar för väghållningen samt en förvaltningsmyndighet som svarar för myndighetsfunktionerna. Utredningen av en omorganisering av sjöfartsverket fortgår. Likaså fortsätter förberedandet av bolagiseringen av affärsverket RASKONE.

Nedan följer ett sammandrag av de viktigaste organisationsreformer och andra utvecklingsåtgärder som skall genomföras inom de olika förvaltningsområdena 1997.

Utrikesministeriets förvaltningsområde: Utrikesministeriets datasystem utvecklas genom en sammanföring av ministeriet och beskickningarna till ett integrerat nät och genom ett upprättande av elektronisk datakommunikation med intressegrupper i hemlandet och utomlands. Ett allmänt kontorssystem samt det visumsystem som Europeiska unionens enhetsvisum förutsätter tas i bruk vid flertalet beskickningar före utgången av 1997.

Justitieministeriets förvaltningsområde: Inom förvaltningsområdet inrättas ett riksåklagarämbete fr.o.m. 1.12.1997. Nivån på lagstiftningen förbättras genom ett säkerställande av verkställigheten av det utvecklingsprogram gällande lagberedningen som statsrådet godkänt. Publiceringen och distributionen av författningar förbättras med hjälp av den författningsdatabank som skall inrättas. I samarbete mellan justitieministeriet och berörda andra instanser utreds ett sammanförande av uppgifterna och resurserna gällande konkursbevakning.

Inrikesministeriets förvaltningsområde: Länsstyrelserna utvecklas såsom allmänna regionala myndigheter med ansvar för förvaltnings- och säkerhetsuppgifter. Antalet län i fasta Finland minskas. Häradsförvaltningen stärks och samservicen utvidgas i samarbete mellan staten och kommunerna. Inom ramen för det påbörjade försöket med nödcentraler utreds den gemensamma skötseln av räddningsväsendet och polisens nödcentralfunktioner. Inom gräns- och havsområdena utökas gränsbevakningsväsendets andel vad gäller uppgifter i anslutning till upprätthållandet av allmän ordning och säkerhet.

Försvarsministeriets förvaltningsområde: Förvaltningen utvecklas i syfte att metoderna gällande resultatstyrningen och den resultatorienterade ledningen stabiliseras inom hela förvaltningsområdet. För en rationalisering av verksamheten inom försvarsmakten bereds en plan, enligt vilken man före 1999 uppnår de i regeringsprogrammet förutsatta faktiska och permanenta besparingarna vad gäller försvarsmaktens omkostnader.

Finansministeriets förvaltningsområde: Reformeringen av statens bokföring fortgår. Inom skatteförvaltningen revideras anmälningsskyldigheten, utvecklas funktioner i anslutning till betalningen av skatter samt tas en ny datateknisk infrastruktur i bruk. Datasystemen mellan tullen och företagen utvecklas. Likaså utvecklas datasystemen som stöd för tullens förändrade arbetsprocesser. Sammanförandet av statens statistikväsen fortgår. Likaså fortgår Statistikcentralens och statistikväsendets anpassning i enlighet med de förpliktelser som Finlands EU-medlemskap föranleder.

Undervisningsministeriets förvaltningsområde: Finansieringen av den yrkesinriktade fortsättningslinje- och kompletteringsutbildning som för vuxna anordnas inom förvaltningsområdet samlas till en helhet. Målet är att lägga upp den av den offentliga sektorn anordnade kompletteringsutbildningen så, att den i fråga om konkurrensförutsättningar befinner sig i samma ställning som andra arrangörers motsvarande utbildning. Dessutom revideras lagstiftningen så, att det i fortsättningen är statsrådet och undervisningsministeriet som i fråga om yrkesläroanstalterna beslutar om tillståndet till upprätthållande, utbildningsuppgiften och grunderna för dimensioneringen av utbildningen. Likaså satsas det på att vuxenbefolkningen skall få undervisning i informationssamhällets basfärdigheter och att vuxenläroanstalterna skall inkluderas i datanäten.

Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde: Landsbygdsnäringsdistriktens uppgifter övergår till de arbetskrafts- och näringscentraler som inrättas fr.o.m. 1.9.1997. Ansökningsförfarandena förenklas och handläggningstiderna förkortas genom bl.a. tillämpning av datateknik. Samarbetet med andra myndigheter fortgår för en eliminering av överlappande registrering av fastighetsuppgifter. Samanvändningen av geografisk information främjas genom servicecentralverksamhet som gör det möjligt att förmedla information automatiskt från producenter till klienter i enlighet med de rekommendationer som gäller meddelandeförmedlad dataöverföring.

Trafikministeriets förvaltningsområde: Omorganiseringen av vägverket bereds så, att reformen kan genomföras fr.o.m. ingången av 1998. Likaså bereds bolagiseringen av affärsverket RASKONE samt utreds omorganiseringen av sjöfartsverket. Inom forskningen och utvecklingen förläggs tyngdpunkten till de inhemska och internationella projekt genom vilka man stöder utnyttjandet av datanätservice och tillämpningar samt sänkandet av kostnader.

Handels- och industriministeriets förvaltningsområde: De uppgifter som handhafts av handels- och industriministeriets distriktsbyråer för företagstjänst och av de inhemska lokala enheterna vid teknologiska utvecklingscentralen överförs till de arbetskrafts- och näringscentraler som grundas fr.o.m. 1.9.1997. Resultatstyrningen fördjupas genom en uppföljning av utvärderingsprojekten och ett genomförande av rekommendationerna i utvärderingsrapporterna. Revideringen av konsumentförvaltningen fortgår och samarbetet inom denna förvaltning effektiveras.

Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde: Flyktingärendena samt de återflyttningsärenden avseende OSS-länderna och de baltiska länderna som ministeriets byrå för flyktingärenden handhaft överförs till arbetsministeriets förvaltningsområde. Från arbetsministeriets förvaltningsområde överförs å andra sidan till social- och hälsovårdsministeriet arbetarskyddsförvaltningen jämte uppgifter och stödfunktioner. Vidare inleds utvecklandet av datateknologistrategin inom social- och hälsovården.

Arbetsministeriets förvaltningsområde: De uppgifter som handhafts av arbetskraftsdistriktsbyråerna överförs fr.o.m. 1.9.1997 till arbetskrafts- och näringscentralerna. De uppgifter som ministeriets arbetarskyddsavdelning och arbetarskyddets distriktsförvaltning handhaft överförs till social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde. Från social- och hälsovårdsministeriet överförs till arbetsministeriet de återflyttningsärenden som avser OSS-länderna och de baltiska länderna.

Miljöministeriets förvaltningsområde: Miljölagstiftningen utvecklas framför allt genom att tillståndssystemen enligt lagen om miljötillståndsförfarande och vattenlagen integreras i samarbete med justitieministeriet.

3.4.2. Utgifter för offentlig service

Av utgifterna i budgetpropositionen är ca 61 mrd. mk konsumtions- och investeringsutgifter i samband med statens egen serviceproduktion. Statsbidragen till kommunerna, som i propositionen uppgår till ca 30 mrd. mk, används huvudsakligen för att finansiera den kommunala serviceverksamheten. Av statens utgifter går därmed sammanlagt 91 mrd. mk (ca 48 %) till att finansiera den offentliga serviceproduktionen.

De offentliga konsumtionsutgifterna utgjorde en dryg femtedel av bruttonationalprodukten år 1994 och av dem stod staten för en andel på 30 %, kommunerna och samkommunerna för två tredjedelar och socialskyddsfonderna för drygt 2 %. En dryg femtedel av de offentliga konsumtionsutgifterna användes för att producera kollektivservice, dvs. service avsedd för alla medborgare. Kollektivservice är bl.a. den allmänna förvaltningens tjänster, ordnings- och säkerhetstjänster samt försvaret. Med kollektivservice kan jämställas sådan service som allmänt stöder samhällsekonomin, t.ex. utvecklandet och upprätthållandet av trafiknätet. Största delen av konsumtionsutgifterna för den offentliga servicen hänför sig till individuell service, m.a.o. gagnar dessa utgifter enskilda personer, hushåll eller företag. Till den individuella servicen hör bl.a. olika slag av välfärdsservice såsom utbildning, hälsovård och social trygghet. År 1994 utgjorde utgifterna för hälsovård, utbildning samt social trygghet och social service 64 % av de offentliga konsumtionsutgifterna och inemot 40 % av de offentliga kapitalutgifterna.

Statens traditionella kollektivservice finansieras helt med skattemedel. En stor del av den individuella service som statens ämbetsverk och inrättningar producerar är avgiftsbelagd, vilket innebär att man för denna service i regel uppbär ett pris i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten. För vissa serviceformer som ansluter sig till tillståndsförfarande uppbärs stämpelskatt. Välfärdsservicen finansieras huvudsakligen med skatter som uppburits hos medborgarna. För konsumenterna är välfärdsservicen antingen helt gratis eller också är avgifterna för servicen lägre än produktionskostnaderna. För att det skall kunna säkerställas att den offentliga servicen, särskilt välfärdsservicen, finns tillgänglig för alla måste den produceras effektivt och ekonomiskt. Att följa upp vad servicen kostar per enhet är ett, om än grovt, sätt att få fram hur ekonomisk produktionen av service är. Vid bedömningen av vad som är effektiv och ekonomisk service är det bl.a. problematiskt att välja ut de prestationer som beskriver och mäter servicen och att hänföra alla kostnader för producerande av service till prestationerna i fråga.

I tablån nedan har enhetskostnaderna för servicen beräknats som förhållandet mellan driftsutgifterna och prestationsmängderna. I driftsutgifterna ingår inte utgifterna för pensionsansvaret i sin helhet.

Tablå 11. Driftsutgifterna för viss offentlig service 1994 och driftsutgifterna enligt prestationer 1992, 1993 ja 1994

Service	Driftsutgifter 1994 milj. mk	Driftsutgifter/prestationer, mk 1992	1993	1994	Prestation
Undervisnings- och bildningsväsendet					
— grundskolor	11 216	111	105	105	elevdag
— gymnasier	1 939	95	93	92	elevdag
— yrkesläroanstalter	6 342				
— statliga yrkesläroanstalter	2 283	199	179	197	elevdag
— kommunala yrkesläroanstalter	1 912	166	155	159	elevdag
— samkommunala yrkesläroanstalter	1 697	219	187	190	elevdag
— privata yrkesläroanstalter	450	167	159	160	elevdag
— yrkesbildningscentrer för vuxna	1 066	248	220	214	elevarbetsdag
— allmänna bibliotek	999	10.9	10.4	9.8	utlåning
— högskolor	4 643	32 000	29 000	27 000	elevår
Hälsovård					
— specialiserad sjukvård	15 659				
— vård på bäddavdelning		1 538	1 454	..[1]	vårddag
— öppenvård		722	655	..[1]	besök
— hälsocentraler	11 221				
— vård på bäddavdelning		670	507	..[1]	vårddag
— öppenvård		207	178	..[1]	besök
Socialservice					
— barndaghem	6 570	40 400	36 300	36 300	vårdplats/år
— anstaltsvård för åldringar	3 500	146 900	143 800	146 000	vårdplats/år

[1] uppgift saknas

Tablåns uppgifter bygger på respektive sektormyndighets statistik. Driftsutgifterna har i många fall inte specificerats med samma noggrannhet som prestationerna och därför kan prestationernas styckkostnader vara ett kalkylerat medeltal för olika serviceformer.

Grundskolornas driftsutgifter år 1994 var i medeltal 19 900 mk per elev och gymnasiernas driftsutgifter i medeltal 17 500 mk per elev. Den reella nedgången i genomsnittliga driftsutgifter per elevår var ca 3 % från året förut i både grundskolorna och gymnasierna. Samtidigt sjönk antalet elever i grundskolan med en knapp procent och antalet elever i gymnasiet steg med ca 3 %. I de privata grundskolorna var driftsutgifterna per elev i medeltal 21 400 mk år 1994 och i de privata gymnasierna var de i medeltal 17 000 mk. Driftsutgifterna per elev i de statliga läroanstalter som omfattar grundskole- och/eller gymnasiestadiet var i genomsnitt 33 300 mk år 1994.

I yrkesläroanstalterna var driftsutgifterna per elev i genomsnitt 34 100 mk år 1994. I de statliga yrkesläroanstalterna var driftsutgifterna per elev i genomsnitt 37 300 mk, i de kommunala yrkesläroanstalterna i genomsnitt 30 300 mk, i de yrkesläroanstalter för vilka huvudmannen är en samkommun i genomsnitt 36 100 mk och i de privata yrkesläroanstalterna i medeltal 30 400 mk. Driftsutgifterna per elev varierade mellan 24 200 mk och 74 000 mk beroende på formen av läroanstalt. Driftsutgifterna per elev ökade reellt sett med i medeltal 2,5 % från 1993 till 1994 och antalet elever ökade med ca 2 % under samma tid. Driftsutgifterna per studerandearbetsdag vid yrkesutbildningscentrerna för vuxna sjönk reellt sett med ca 5 % från föregående år och utgjorde i medeltal 214 mk. Den arbetskraftspolitiska vuxenutbildningens andel av driftsutgifterna var ca 72 %. År 1994 var de genomsnittliga driftsutgifterna vid högskolorna 27 000 mk per studerande, nedgången reellt sett

ca 7 % från föregående år, och 267 000 mk per examen, ca 9 % mindre än år 1993.

Driftsutgifterna för den specialiserade sjukvården sjönk med i medeltal 6,6 % från år 1993. Samtidigt sjönk antalet vårddagar vid sjukhusen med i medeltal 5,7 %. Personalutgifternas genomsnittliga andel av sjukhusens driftsutgifter minskade till 68 % från att ha varit över 70 % år 1992. Driftsutgifterna för den specialiserade sjukvården var i medeltal 3 100 mk per invånare. Den specialiserade sjukvårdens driftsutgifter per invånare varierade år 1994 enligt sjukvårdsdistrikt från knappt 2 000 mk till nästan 4 400 mk.

Vid utgången av 1995 fanns det på daghemmen och inom familjedagvården sammanlagt nästan 191 000 barn och på dessa platser sköttes en tredjedel av barnen i åldern 0—6 år. Nästan 80 % av barnen i kommunal dagvård hade heltidsplatser. Antalet hushåll som fick hemvårdshjälp var 135 000, av vilka åldringshushållen utgjorde två tredjedelar och barnfamiljerna en femtedel. Av driftsutgifterna för den offentliga välfärdsservicen finansierades i medeltal 10 % med användaravgifter, även om dessa avgifters andel av finansieringen varierade enligt serviceform. Inom socialservicen steg användaravgifternas andel för dagvårds-, åldringshemvårds- och hemvårdshjälpstjänsterna från i medeltal 10 % år 1991 till i medeltal 15 % år 1994. År 1994 stod klienterna för finansieringen av 12 % av hälsovårdscentraltjänsterna, 15 % av barndagvården och 19 % av anstaltsvården för åldringar.

Sparbehoven inom den offentliga ekonomin begränsar finansieringen och produktionen av offentlig service. För att volymen av den service som är avsedd för alla medborgare skall kunna anses vara tillräcklig är en effektiverad produktion av offentlig service ett centralt mål. Undersökningar gällande produktiviteten inom hälsovård och utbildning samt vid t.ex. skatte- och arbetskraftsbyråerna och polisdistrikten visar att det finns uppenbara skillnader i produktiviteten mellan enheter som producerar likartade prestationer, vilket tyder på att det finns möjligheter att effektivera verksamhetens lönsamhet.

3.4.3. Statens personalpolitik och personalförvaltning

Tack vare arbetsgivarnas måttfulla och ansvarsfulla politik lyckades anpassningen av den personal och de kostnader som finansieras ur statsbudgeten väl till den ekonomiska nedgången under 1990-talets första hälft. De totala arbetskraftskostnaderna för de anställda inom budgetekonomin var 1991 25,8 mrd. mk och de sjönk 1992 till 25,7 mrd. mk (—0,4 %). Kostnaderna fortsatte att sjunka 1993 till 24 mrd. mk (—6,6 %), 1994 till 23,4 mrd. mk (—2,5 %) och 1995 till 22,7 mrd. mk (—3,1 %). På grund av de höjningar man kommit överens om i höstens avtal för åren 1995 och 1996 börjar arbetskraftskostnaderna stiga 1996 till uppskattningsvis 23,4 mrd. mk. (+2,7 %). År 1997 beräknas arbetskraftskostnaderna uppgå till 23,8 mrd. mk (+1,7 %). Också utvecklingen i fråga om de indirekta arbetskraftskostnaderna i förhållande till andra sektorer har varit gynnsam. 1992 var de indirekta arbetskraftskostnadernas andel av lönerna inom ramen för budgetekonomin 70 %, dvs. nästhögst. 1996 beräknas de indirekta arbetskraftskostnaderna utgöra en andel av 62 %, dvs. vara nästlägst.

I november 1995 arbetade 125 000 personer inom budgetekonomin dvs. över 90 000 (- 42 %) personer färre än 1988, då antalet statsanställda var som störst eller 215 000 personer. Personalminskningen har huvudsakligen berott på ombildning till affärsverk och bolagisering av statens ämbetsverk. Från november 1994 till november 1995 minskade de anställda med 8 000 dvs. 6,2 %. Från 1991 har de anställda inom budgetekonomin minskat med 21 000 personer dvs. 14,5 %. Närmast som en följd av statsrådets sparbeslut har den interna personalminskningen vid de olika ämbetsverken inom budgetekonomin under de senaste fem åren varit drygt 13 000. Fram till utgången av 1996 beräknas personalen minska ytterligare till 122 000 personer och fram till utgången av 1997 till 119 000 personer.

Enligt det inkomstpolitiska avtal som ingicks hösten 1995, och som är i kraft till 31.1.1998, höjdes lönerna 1.11.1995 genom en allmän förhöjning med i medeltal 2,3 %. Lönerna höjs ytterligare 1.10.1996 genom en allmän förhöjning med i medeltal 1,5 %. Avtalet innefattar dessutom ett lönepåslag för kvinnor och lågavlönade som betalas fr.o.m 1.10.1996 eller den lönebetalningsperiod som infaller närmast därefter. Lönepåslaget för kvinnor är i medeltal 0,3 % och för lågavlönade i medeltal 0,1 %. Avtalet ökar arbetskraftskostnaderna i fråga om de anställda inom budgetekonomin 1995 med 74 milj. mk, 1996 ytterligare med 469 milj.

mk och 1997 ytterligare med 273 milj. mk. Enligt regeringens uttalande 10.9.1995 angående det ekonomiska, sysselsättnings- och inkomstpolitiska avtalet för 1996—1997 har tillägg som motsvarar förhöjningarna beaktats i statsbudgeten för 1996 under respektive moment. På motsvarande sätt föreslås att anslagsbeloppen i budgeten för 1997 skall justeras i överensstämmelse med de ändringar som det inkomstpolitiska avtalet medför.

Förtjänstnivåindexet för de statsanställda beräknas i medeltal stiga från 1995 till 1996 med 4,3 %. Av höjningen beror drygt 3/4 på avtalsförhöjningar och 1/4 på tillämpning av avtalen och strukturomvandlingar. Höjningen från 1996 till 1997 beräknas i medeltal bli 2,4 %.

Regleringen av antalet anställda med personalramar som fastställs i budgeten och som är bindande inom de olika förvaltningsområdena upphör vid utgången av 1996.

Den allmänna motiveringen till budgetpropositionen inbegriper en tablå med en översikt per förvaltningsområde av det beräknade faktiska antalet anställda 1996 och 1997 i form av årsverken samt motsvarande beräkningar per förvaltningsområde för 1997 i huvudtitlarnas förklaringsdelar.

Tablå 12. Antalet anställda vid ämbetsverk och inrättningar inom ramen för budgetekonomin i form av årsverken per huvudtitel åren 1996 och 1997 med undantag av beredskapsarbetare och andra som avlönats med sysselsättningsmedel

HT		1996	1997	Ändring årsv.	Ändring %
21.		82	83	+1	1,2
22.		400	407	+7	1,8
23.		220	230	+10	4,5
24.		2 860*	2 580*	—280	—9,8
25.		7 320	8 490	+1 170	16,0
26.		17 660	16 340	—1 320	—7,5
27.		19 060	19 010	—50	—0,3
28.		10 640	10 580	—60	—0,6
29.		27 670	25 270	—2 400	—8,7
30.		5 460	5 540	+80	1,5
31.		11 080	10 700	—380	—3,4
32.		5 280	5 310	+30	0,6
33.		2 510	2 880	+370	14,7
34.		3 890	3 530	—360	—9,3
35.		2 370	2 360	—10	—0,4
	Sammanlagt	116 502	113 310	—3 192	—2,7

* Inom utrikesministeriets förvaltningsområde beräknas de anställda som avlönas av stationeringslandet år 1996 uppgå till 710 och 1997 till 720.

I tablån anges talen med en noggrannhet av 10 årsverken.

De huvudsakliga orsakerna till de mest betydande ändringarna i tablån är följande. I fråga om huvudtitel 24 minskar antalet anställda i övervakningsstyrkorna. Mellan huvudtitlarna 25 och 26 sker överföringar av omfattande personalresurser inom utsöknings- och åklagarväsendet som en del av häradsreformen. I huvudtitel 29 beror minskningen till stor del på kommunaliseringen av yrkesläroanstalterna och i huvudtitel 31 på nedskärningen av antalet anställda vid vägverket. Mellan huvudtitlarna 33 och 34 överförs arbetarskyddsupppgifterna och uppgifterna i anslutning till flyktingförvaltning jämte personalresurser.

På grund av de uppgifter som har samband med vårt medlemskap i Europeiska unionen har närmast ministeriernas personal och personalanslag temporärt ökats åren 1995, 1996 och 1997. Då det i budgetpropositionen för 1997 föreslås att de anställda skall ökas med 57 årsverken och anslagen med 10,6 milj. mk, uppgår dessa anslag till sammanlagt ca 230 årsverken och 60 milj. mk. Personalen och personalanslagen under respektive huvudtitel

skall före utgången av 1997 minska i samma utsträckning som de ökat.

Statens pensionsutgifter beräknas öka från 1995 till 1996 med ca 4,0 % och från 1996 till 1997 med ca 3,2 %. Orsaken till att ökningen mattas av är bl.a. bolagiseringen av statens affärsverk, den höjda åldersgränsen för individuell förtidspension samt nedskärningarna i statens tilläggspensionsförmåner som genomförts 1993—1995. Alla dessa åtgärder har en långsam verkan.

Lönesystemet vid de olika ämbetsverken revideras till stora delar 1995—1997 i enlighet med överenskomna lönepolitiska grunder som stödjer sig på rättvisa och jämlikhet samt främjar goda resultat. Överenskommelser om en reform av lönesystemet har redan ingåtts vid fem ämbetsverk för 6 000 personers vidkommande. Uppskattningsvis omfattas ungefär drygt hälften av ämbetsverken av det nya lönesystemet vid ingången av 1997 eller också beräknas de stå i begrepp att ingå överenskommelser.

När det gäller förberedande utbildning och utvecklande av högre tjänstemän och också av andra anställda intar förberedelsen inför Finlands ordförandeskap i EU 1999 en allt viktigare plats. Den viktigaste målgruppen i denna utbildning utgörs av de tjänstemän som intimt arbetar med EU-frågor.

När det gäller utvecklandet av ledarskap fortsätter man att genomföra urvalsprocessen och utvärderingen i fråga om ledningen. Hela systemet för utvecklande av ledningen reformeras och metoderna för förberedande utbildning av ledningen utvecklas. Inom ledningen skall man börja utnyttja datasystemet för personalstrategin i statens bolagsledning.

Behovet av stöd vid omplaceringen av personal som behövs i samband med rationaliseringen av förvaltningen gäller i första hand tilläggsutbildning och omskolning. För främjande av jämställdhet, rörlighet och behörighet på arbetsmarknaden påbörjas ett utvecklingsprojekt som riktar sig särskilt till byråpersonal och som innefattar personalcirkulation i en annat ämbetsverk.

4. Huvudlinjerna i skatte- och avgiftspolitiken

Huvudlinjerna i skatte- och avgiftspolitiken stöder sig på de skattepolitiska riktlinjerna i regeringsprogrammet. Enligt dem sköts balanseringen av statsfinanserna utan att skattegraden höjs. Beskattningens struktur ändras så att arbete, företagsamhet och ekonomisk tillväxt stöds.

Inkomstbeskattningen lindras med drygt 5,5 mrd. mk, varav statens andel är ca 3,5 mrd. mk. Eftersom löne- och kostnadsutvecklingen har varit synnerligen moderat, kan så gott som hela beloppet betraktas som en äkta skattelättnad. Samtidigt förskjuts tyngdpunkten i beskattningen mot indirekt beskattning i första hand genom att energibeskattningen skärps.

År 1997 beräknas skattegraden sjunka med 0,5 procentenheter jämfört med 1996. Den beräknas vara 47,9 % av bruttonationalprodukten.

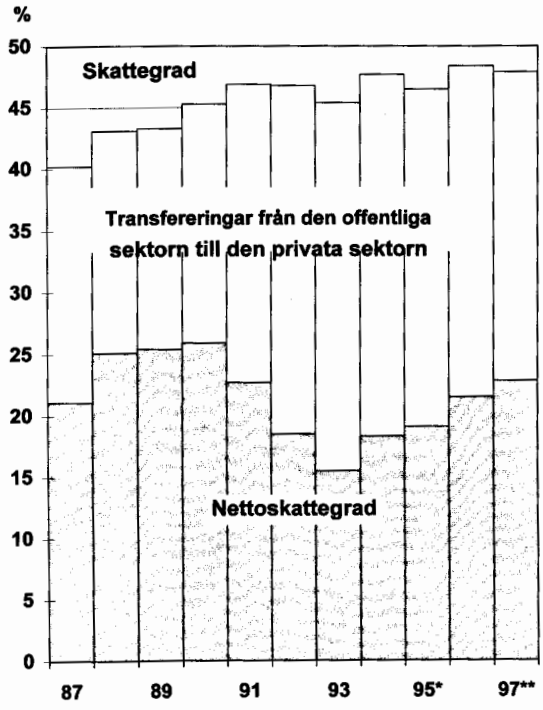
Inom inkomstbeskattningen föreslås att inkomstgränserna i den progressiva skatteskalan för förvärvsinkomster höjs med fyra procent. Dessutom sänks marginalskatteprocenterna för inkomstskatteskalans alla inkomstklasser med en procentenhet. Dessutom föreslås att den övre gränsen för avdraget för inkomstens förvärvande höjs från 1 500 mk till 1 800 mk. Dessa åtgärder beräknas minska intäkterna av statens inkomstskatt med ca 3,5 mrd. mk 1997.

Det föreslås att kommunalbeskattningen skall lindras genom en höjning av maximibeloppet för förvärvsinkomstavdraget i kommunalbeskattningen samt genom en utvidgning av de skattskyldiga till vilka avdraget beviljas så att det i större omfattning gäller medelinkomsttagare. Lindringen beräknas minska intäkterna av kommunalskatten med 850 milj. mk och skatteintäkterna för övriga skattetagare med ca 150 milj. mk. Dessutom sänks kommunala arbetsgivares socialskyddsavgifter till samma nivå som för privata arbetsgivare. Statsandelarna till kommunerna sänks med motsvarande belopp, dvs. med 1 100 milj. mk.

Den lindrigare graderingen av den försäkrades sjukförsäkringspremie föreslås fortsätta så att den höjning som uppbärs för inkomster som överstiger 80 000 mk sjunker från 1,45 penni till 0,45 penni per skatteöre. Ändringen minskar folkpensionsanstaltens inkomster med drygt 900 milj. mk.

Beskattningen av små företag som inte har aktiebolagsform mildras genom att bestämningsgrunderna för kapitalinkomstandelen av näringsinkomst, jordbruksinkomst och personbolags inkomst ändras. Beskattningen av små företag beräknas av denna orsak mildras med ca 150 milj. mk.

FIGUR 7. SKATTEGRAD

Energibeskattningens struktur förnyas i överensstämmelse med statsrådets principbeslut om energipolitiken genom att tyngdpunkten i beskattningen av elström flyttas från beskattning av produktionsbränslena till beskattning av elförbrukningen. När mervärdesskatten beaktas ökar skattebördan p.g.a. elström med 1,1 mrd. mk jämfört med de skatteinkomster som för närvarande inflyter av elproduktionen.

Det föreslås att stämpelskatten på överlåtelser av fastigheter och värdepapper ersätts med en ny egendomsöverlåtelseskatt. Skattesatsen för fastighetsöverlåtelser föreslås bli 4 %. På motsvarande sätt föreslås att skattebasen utvidgas. Åtgärderna antas inte ha några väsentliga inverkningar på intäkterna 1997.

Fordonsskatt uppbärs även 1997.

I budgeten för 1997 syns de intäkter som avfallsskatten, som infördes den 1 september 1996, inbringar under hela året. Enligt uppskattning inflyter 300 milj. mk i avfallsskatt.

Inkomsterna av blandad natur ökar tillfälligt med 800 milj. mk p.g.a. de mervärdesskatteåterbäringar som skall återkrävas av kommunerna, eftersom mervärdesskatteåterbäringarna till kommunerna återkrävs till 100 % år 1997 i stället för övergångsperiodens 77,5 %.

Med stöd av vad som anförts ovan och med hänvisning till budgetens detaljmotivering för inkomststaten beräknas budgetens totalinkomster uppgå till följande belopp:

Tablå 13. Inkomsterna avdelningsvis åren 1995—1997

Nummer-kod	Avdelning	År 1995 bokslut milj. mk	År 1996 statsbudget milj. mk	År 1997 förslag milj. mk	Ändring 1996—1997 milj. mk	Ändring 1996—1997 %
11.	Skatter och inkomster av skattenatur	108 476	126 788	131 649	+4 860	+ 4
12.	Inkomster av blandad natur	31 126	26 084	26 604	+ 521	+ 2
13.	Ränteinkomster och intäktsföring av vinst	6 303	4 671	3 036	—1 635	—35
15.	Lån	55 466	35 987	29 517	—6 470	—18
	Sammanlagt	**201 372**	**193 531**	**190 806**	**—2 725**	**- 1**

5. Statens affärsverksamhet och fonder samt det offentliga bankstödet

5.1. Affärsverksamhet

Tablå 14. Statens affärsverk. Verksamhet år 1997

	Omsättning mmk (tillväxt % fr. föreg. år)	Driftsbidrag av omsättningen (%)	Överskottsmål av omsättningen mmk	Överskottsmål av omsättningen (%)	Investeringsutgifter av omsättningen (%)	Investeringsutgifter mmk	Finansieringsbidrag(+) /behov av tilläggsfinansiering (—) mmk	Antal anställda
Statens affärsverk:								
Centralen för förvaltningsutveckling	36 (—)	2,8	0	0	5,5	2	—	60
Forststyrelsen	1 142 (—3)	37	329	29	20	230	—	2 140
Luftfartsverket	834 (7)	31	42	5	36	300	—	1 615
RASKONE	85 (0)	5	0	0	5	4	—	250
Statens kontrollcentral	49 (—4)	6,7	0,8	1,7	5,2	2,5	—	146
Sammanlagt	2 146				25	538,5		4 211
Ämbetsverk och inrättningar som bedriver affärsverksamhet:								
Centralen för utsädespotatis	17 (+7)	0,4	—0,3	—2	2,3	0,6	—0,2	25
Växtförädlingsanstalten	10 (—4)	—102	—11	—112	—	—	—9,8	60
Sammanlagt	27				2,2	0,6	—10	85
Alla sammanlagt	2 173				25	539,1	—10	4 296

5.2. Fonder

Efter de senaste årens betydande expansion har fondekonomin blivit en etablerad del av statsekonomin. Fondernas utgifter utgör 11 % av hela statsekonomins utgifter 1997.

Inkomsterna för de statliga fonderna utanför budgeten beräknas 1997 bli 20,9 mrd. mk och utgifterna 21,5 mrd. mk. Fondernas inkomstöverskott beräknas bli 0,7 mrd. mk och deras nettofinansieringsbehov 0,6 mrd. mk.

I tabellen ingår uppgifter om följande fonder: bostadsfonden, försörjningsberedskapsfonden, gårdsbrukets utvecklingsfond, interventionsfonden, kärnavfallshanteringsfonden, statsgarantifonden, statens säkerhetsfond, statens pensionsfond och oljeskyddsfonden.

Tablå 15. Statliga fonder utanför budgeten, milj. mk

	1993	1994	1995	1996*	1997**
Skatteinkomster	240	248	238	240	300
Inkomster av blandad natur	2 226	1 617	2 433	1 805	1 124
Pensionsavgifter	6 605	5 957	5 670	5 955	5 928
Ränteinkomster	4 161	3 979	3 781	4 065	4 220
Transfereringar från budgeten	3 588	724	1 618	2 140	1 390
Inkomster exkl. finansoperationer	16 820	12 525	13 739	14 205	12 962
Återbetalning av lån	4 528	5 763	7 097	6 855	7 910
Inkomster sammanlagt	21 348	18 288	20 836	21 060	20 872

Konsumtionsutgifter	301	770	640	310	286
Överföringsutgifter	2 197	1 773	1 772	3 385	2 644
Realinvesteringar	0	16	1	30	10
Ränteutgifter	2 443	2 909	2 769	2 600	2 551
Transfereringar till budgeten	6 114	6 091	6 212	6 195	6 000
Övriga utgifter	373	288	541	60	760
Utgifter exkl. finansoperationer	11 428	11 847	11 935	12 580	12 251
Finansinvesteringar sammanlagt	12 574	7 787	6 897	7 635	9 267
Utgifter sammanlagt	24 002	19 634	18 832	20 215	21 518
Inkomstöverskott	5 392	678	1 805	1 625	711
Nettofinansieringsbehov	—2 654	—1 346	2 005	845	—646

Nedan beskrivs i korthet några av de viktigaste fondernas verksamhet.

Kapitalet av **statens bostadsfonds** bostadslånefordringar beräknas vara ca 56,0 mrd. mk vid ingången av 1997 och fondens totala skulder beräknas till ca 14,1 mrd. mk. Det lånebestånd som omfattas av räntestöd som betalas ur fonden beräknas vara ca 25 1/2 mrd. mk vid ingången av 1997.

Med stöd av den fullmakt som godkänts i statsbudgeten betalas de aravalån som beviljas för den sociala bostadsproduktionen av bostadsfondens medel. Även räntestöden för bostadslån och de ersättningar som föranleds av statsborgen skall börja betalas av fondens medel. Med fondekonomiska medel sköts dessutom fondens skulder och de administrativa kostnader som hänför sig till dem. Fonden får sina medel av räntor, amorteringar och annuiteter på aravalån, borgensavgifter i anslutning till statsborgen för ägarbostadslån samt genom värdepapperisering av fondens lånefordringar eller genom fondens egen upplåning. Dessutom betalas ränta på medlen på fondens samlingskonto i statens centralbokföring.

År 1997 beräknas fondens inkomster av beviljade lån bli 4 100 milj. mk, samlingskontonas ränteintäkter 55 milj. mk och inkomsterna av borgensavgifter 25 milj. mk. Det föreslås att lån på sammanlagt 4 725 milj. mk beviljas av fondens medel, fullmakten att bevilja räntestödslån föreslås bli 4 875 milj. mk och fondens fullmakt att värdepapperisera fordringar eller uppta lån föreslås bli 2 700 milj. mk. Med dessa belopp kan man år 1997 enligt beräkning finansiera den icke slutförda produktion som inletts föregående år och därtill byggnadsarbetet på ca 19 600 nya arava- och räntestödsbostäder och ombyggnaden av 23 000 bostäder. Det sammanlagda beloppet av statsborgen för ägarbostadslån får i slutet av 1997 uppgå till högst 3 500 milj. mk i fråga om fritt finansierade och bsp-lån. Till räntestödslånen för hyres-, bostadsrätts- och ägarbostäder tillkommer dessutom statens ansvar enligt lagen.

Gårdsbrukets utvecklingsfonds disponibla medel är ca 1 540 milj. mk, varav uppskattningsvis 46 milj. mk skall inkomstföras som medfinansiering från EU. Härav används ca 424 milj. mk för konsumtionsutgifter och ca 795 milj. mk för investeringsutgifter. Till följande år överförs ca 322 milj. mk. Det tämligen goda finansiella läget och överföringen av medel beror på att det har varit ett uppehåll på ungefär 1,5 år i den finansiella verksamheten till följd av anslutningen till EU. Till konsumtionsutgifterna hör de utgifter som helt eller delvis är slutliga utgifter för fonden, bl.a. bidrag, förvaltningsarvoden, utgifter för skuldreglerings- och säkerhetsverksamheten och understöd till forskning. EU-delfinansiering riktas till en del av jordbrukets bidrag och lån.

I egenskap av medlem i EU verkställer Finland åtgärder enligt den gemensamma jordbrukspolitiken i enlighet med EU-lagstiftningen och den nationella lagstiftningen. Det primära syftet med interventionsåtgärderna är att upprätthålla en önskad prisnivå på jordbruksprodukter på den inre marknaden. EU-medlemskapet förutsätter vid behov interventionslagring av bl.a. spannmål, nötkött, smör och skummjölkspulver. De medel som står till förfogande för **interventionsfonden**, vilken upprättades 1995, används till kostnader för exportbidrag, interventionslagring och privat lagring i enlighet med EU:s jordbrukspolitik samt till sänkande av priset på vissa jordbruksprodukter som används inom gemenskapen så, att

det kommer att ligga på världsmarknadsprisnivå.

Utgifterna för den egentliga interventionsverksamheten finansieras med medel som Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket förfogar över. Till interventionsverksamheten beräknas åtgå 700 milj. mk. För täckande av de ränte- och förvaltningskostnader som stannar på finska staten ingår en överföring av 25 milj. mk till interventionsfonden i budgetpropositionen.

Med hjälp av **statens pensionsfond** garderar staten sig inför finansieringen av de framtida pensionerna, samtidigt som den strävar efter att utjämna pensionsutgifterna under olika år. Till fonden insamlas i arbetsgivares pensionsförsäkringspremier från statens ämbetsverk, inrättningar och affärsverk samt från privata statsunderstödda institutioner och s.k. VALTA-VA-inrättningar uppskattningsvis 4 067 milj. mk år 1997. I arbetstagares pensionsavgifter insamlas till fonden ca 1 210 milj. mk. Till fondens inkomster hör också de räntor om uppskattningsvis 764 milj. mk som inflyter på samlingskontofordringar och lån till staten samt ränteavkastningen, 153 milj. mk år 1997, på investeringar av den andel av arbetstagarens pensionsavgift som skall fonderas. Till fondens inkomster hör dessutom de överföringsavgifter som APL-pensionsanstalterna betalar och som år 1997 beräknas uppgå till 510 milj. mk. Dessa överföringsutgifter betalas sedan år 1993 på basis av de bolagiserade och till APL-systemet överförda statliga inrättningarnas APL-utjämningsavgift.

Ur statens pensionsfond överförs 6 000 milj. mk till statsbudgeten 1997. Målet är att utveckla statens pensionsfond till en fond som motsvarar den privata sektorns arbetspensionsfonder. Statens pensionsfond har en direktion som beslutar om principerna för fondens placeringsverksamhet.

För statens säkerhetsfonds verksamhet redogörs i avsnitt 5.3.

5.3. Det offentliga bankstödet

De händelser som inträffat i anslutning till bankstödet efter den lägesbedömning som gjordes i statsbudgeten för 1996 har i huvudsak haft att göra med verkställigheten av tidigare fattade beslut samt nedkörningen av de banker och egendomsförvaltningsbolag som erhållit stöd.

I september 1994 beviljade statsrådet Egendomsförvaltningsbolaget Arsenal Ab 6 000 milj. mk i kapitalstöd, i mars 1995 beviljades 8 000 milj. mk och i juni 1996 beviljades 1 500 milj. mk. Arsenal Ab har beviljats sammanlagt 20 500 milj. mk i kapitalstöd inklusive ett anläggningskapital på 5 000 milj. mk. Arsenal Ab och dess dotterbolag Egendomsförvaltningsbolaget Arsenal-SSP Ab har beviljats sammanlagt 28 000 milj. mk i borgensförbindelser.

I bankstöd har från 1991 till utgången av juli 1996 betalts sammanlagt 64 948 milj. mk brutto. Fram till motsvarande tidpunkt har 13 372 milj. mk återbetalts, så nettostödet uppgår till 51 576 milj. mk. I siffrorna ingår det stöd som beviljats av Finlands Bank, statens säkerhetsfond och statsrådet via statsbudgeten. De kalkylerade ränteutgifterna för bankstödet utgör uppskattningsvis 11 100 milj. mk fram till utgången av juli 1996. Dessutom är värdet av de borgensbeslut som statsrådet har fattat 28 045 milj. mk, och principbesluten om borgen och garantier som eventuellt ställs senare gäller sammanlagt 3 700 milj. mk.

För stödande av bankverksamheten reserverades i statsbudgeten för 1994 10 000 milj. mk i form av ett treårigt reservationsanslag under moment 28.87.89. Av anslaget har ca 7 700 milj. mk använts fram till utgången av juli 1995 och av anslaget återstår ca 2 300 milj. mk.

I budgetpropositionen för 1997 beviljas inget nytt anslag under moment 28.87.89.

1996 års garantier, borgensförbindelser och andra förbindelser som avses under moment 28.87.89 får ges så, att deras totala kapitalbelopp sammanräknat med de förbindelser som givits 1993 uppgår till högst 35 000 milj. mk eller sammanräknat med annat stöd som beviljats under moment 28.87.89 åren 1993—1996 och under moment 28.87.51 i den första tilläggsbudgeten för 1993 till ett kapitalbelopp av högst 60 000 milj. mk.

Under moment 28.87.61 i budgetpropositionen för 1997 beviljas 800 milj. mk i ersättning till statens säkerhetsfond för utgifter för förvaltning av lånen och borgensförbindelserna.

Tablå 16. Det offentliga bankstödet, milj. mk[1)]

	Brutto innehåller det betalda stödet	Återbäringar	Netto innehåller det betalda stödet	Borgen
SCAB	20 018	5 650[2)]	14 368	45[3)]
Övriga sparbanker	160		160	
Sparbankernas säkerhetsfond	500	500[5)]		
Egendomsförvaltningsbolaget Arsenal Ab	20 500		20 500	26 000[7)]
Egendomsförvaltningsbolaget Arsenal-SSP Ab	14 826	6 865[4)]	7 961	2 000[7)]
Sparbanksgruppen sammanlagt	56 004	13 015	42 989	28 045
Andelsbanker	1 530		1 530	
ASF				900[6)]
Andelsbanksgruppen sammanlagt	1 530	0	1 530	900
Merita Bank	3 475		3 475	2 800[6)]
Postbanken	903		903	
Omaisuudenhoitoyhtiö Arsenal-Silta Ab	3 036		3 036	
Affärsb. och PSB:s säkerhetsfond		357	—357	
Sammanlagt	64 948	13 372	51 576	31 745

[1)] Tabellen innehåller de återbäringar som har betalts med annat än nytt stöd som beviljats samma enhet.
[2)] Uträkningen av återbäringarna av SCAB:s bankstöd: 8 382 milj. mk återbäringar som Finlands Bank fått (30.6.1996) - Den köpeskilling, 1 500 milj. mk, som statens säkerhetsfond betalt till Finlands Bank för SCAB:s aktier och kapitalbevis - Den köpeskilling, 1 232 milj. mk, som staten betalt till Finlands bank för Sponda Oy:s aktiestock = återbäring 5 650 milj. mk
[3)] Statsgarantin för SCAB för statens säkerhetsfonds Resolutions benämnda bolags räkning hade ett motvärde av ca 300 milj. mk, men amorteringarna på bolagens krediter och kursändringarna, sammanlagt 256 milj. mk, minskade borgensförbindelserna till 45 milj. mk.
[4)] Återbäringarna från SBF Ab inkluderar den vid försäljningen erhållna köpeskillingen 5 600 milj. mk (som förutsatte 5 000 milj. mk i stöd i form av eget kapital vilket beviljades Egendomsförvaltningsbolaget Arsenal Ab och beslut om borgen för 28 000 milj. mk), 686 milj. mk i återbäring av eget kapital och 579 milj. mk i återbäring av separata uppföljningsposter.
[5)] Återbäringen från sparbankernas säkerhetsfond inbegriper 245 milj. mk som SBF Ab:s andel, vilket är en utgift för statens säkerhetsfond enligt avtalet om överlåtelsen av SBF Ab.
[6)] Innehåller statsrådets principbeslut om eventuella senare borgensförbindelser och garantier: andelsbankernas säkerhetsfond 900 milj. mk, Merita Bank 2 800 milj. mk.
[7)] Av statens borgenskvot om 28 000 milj. mk för Egendomsförvaltningsbolaget Arsenal Ab överfördes 2 000 milj. mk till SBF, som ombildats till ett egendomsförvaltningsbolag.

6. Balansering av statsekonomin och statsskulden

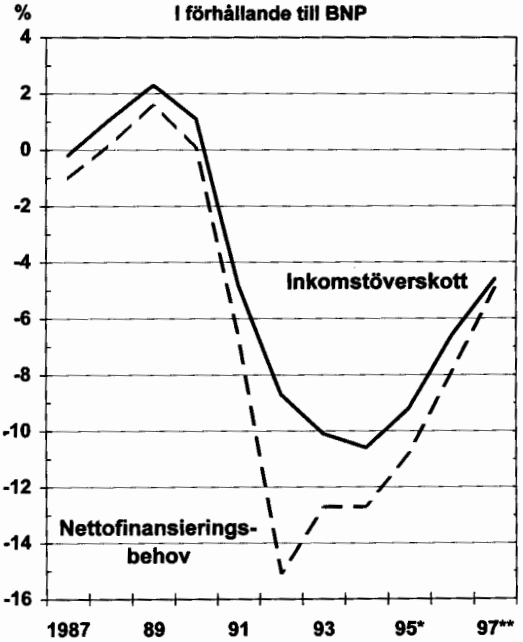
Beloppet av den nettoupplåning som behövs för balansering av budgetpropositionen uppgår till 28,8 mrd. mk. Med den nettoupplåning som föreslås kommer beloppet av statens budgetekonomiskulder att stiga till uppskattningsvis 416 mrd. mk före utgången av 1997, vilket motsvarar 69 % av bruttonationalprodukten. Beloppet av hela statsekonomins skulder beräknas vid utgången av 1997 uppgå till 432 mrd. mk, vilket motsvarar 72 % av bruttonationalprodukten. Skuldens andel av BNP slutar inte helt att öka, men ökningen saktar av betydligt. Statsskuldens BNP-andel ökar med ungefär en procentenhet 1997, medan tillväxten ännu 1995 var 5½ procentenheter och 1996 uppskattningsvis 5 procentenheter.

Tablå 17. Balanseringen av budgetekonomin och statsekonomin åren 1995—1997, milj. mk

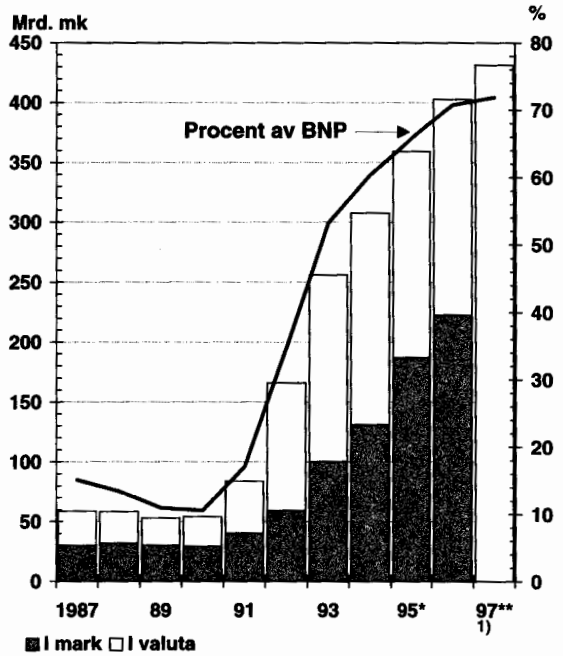
	1995	1996[1]	1997 budgetprop.
Budgetekonomin			
Inkomster utan finansoperationer	143 075	159 250	161 289
Utgifter utan finansoperationer	194 965	198 365	189 862
Inkomstöverskott (+)	—51 890	—39 115	—28 573
Finansinvesteringar, netto	—9 041	—6 470	—236
Nettofinansieringsbehov (—)	—60 931	—45 585	—28 809
Fondekonomin			
Inkomster utan finansoperationer	13 739	14 205	12 962
Utgifter utan finansoperationer	11 935	12 580	12 251
Inkomstöverskott (+)	1 805	1 625	711
Finansinvesteringar, netto	200	—780	—1 357
Nettofinansieringsbehov (—)	2 005	845	—646
Statsekonomi[2]			
Inkomster utan finansoperationer	144 550	160 460	162 325
Utgifter utan finansoperationer	194 635	197 950	190 187
Inkomstöverskott (+)	—50 085	—37 490	—27 862
Finansinvesteringar, netto	—8 841	—7 250	—1 593
Nettofinansieringsbehov (—)	—58 926	—44 740	—29 455

[1] Uppskattning
[2] Budgetekonomins och fondernas inkomster och utgifter kan inte som sådana räknas samman på grund av inbördes transfereringar.

FIGUR 8.
NETTOFINANSIERINGSBEHOV (-) OCH INKOMSTÖVERSKOTT FÖR STATSEKONOMIN
I förhållande till BNP

FIGUR 9. STATSEKONOMINS SKULD

1) Skulden för året 1997 har inte indelats i skuld i valuta och skuld i finska mark.

Balansen mellan de i denna budgetproposition föreslagna utgifterna och inkomsterna framgår av följande uppställning:

	mk
Utgifternas totalbelopp	190 804 688 000
Inkomster utan nettoupplåning	161 996 006 000
Underskott	28 808 682 000
Föreslagen nettoupplåning	28 810 000 000
Skillnad	1 318 000

Med stöd av vad som anförts ovan och med hänvisning till detaljmotiveringen till denna proposition föreslås

att Riksdagen måtte besluta godkänna bifogade förslag till statsbudget för 1997.

Helsingfors den 3 september 1996

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Finansminister *Sauli Niinistö*

Statsbudgeten 1997

INKOMSTER

Avdelning 11

	mk
11. SKATTER OCH INKOMSTER AV SKATTENATUR ..	**131 648 500 000**
01. Skatter på grund av inkomst och förmögenhet	**49 495 000 000**
01. Skatt på inkomst och förmögenhet	46 495 000 000
02. Källskatt på ränteinkomster	1 650 000 000
03. Skatt på arv och gåva	1 350 000 000
04. Skatter och avgifter på grund av omsättning	**48 525 000 000**
01. Mervärdesskatt	46 300 000 000
02. Skatt på vissa försäkringspremier	1 830 000 000
03. Apoteksavgifter	395 000 000
06. På grund av import uppburna skatter och avgifter	**10 000 000**
01. Importtull	10 000 000
08. Acciser	**24 685 000 000**
01. Tobaksaccis	3 160 000 000
02. Sötsaksaccis	150 000 000
04. Skatt på alkoholdrycker	7 100 000 000
05. Läskedrycksaccis	175 000 000
07. Bränsleaccis	14 100 000 000

10.	**Övriga skatter**	**8 900 000 000**
01.	Stämpelskatt	1 000 000 000
03.	Bilskatt	3 800 000 000
04.	Motorfordonsskatt	870 000 000
05.	Egendomsöverlåtelseskatt	1 500 000 000
06.	Lotteriskatt	360 000 000
07.	Fordonsskatt	1 070 000 000
08.	Avfallsskatt	300 000 000
19.	**Övriga inkomster av skattenatur**	**33 500 000**
02.	Lästavgifter	3 500 000
08.	Oljeavfallsavgift	20 000 000
09.	Övriga skatteinkomster	10 000 000

Avdelning 12

12.	**INKOMSTER AV BLANDAD NATUR**	**26 604 114 000**
24.	**Utrikesministeriets förvaltningsområde**	**9 500 000**
99.	Inkomster inom utrikesministeriets förvaltningsområde	9 500 000
25.	**Justitieministeriets förvaltningsområde**	**462 500 000**
01.	Domstolarnas inkomster	150 000 000
47.	Utsökningsavgifter	225 000 000
50.	Fångvårdsväsendets inkomster	80 000 000
99.	Övriga inkomster inom justitieministeriets förvaltningsområde	7 500 000
26.	**Inrikesministeriets förvaltningsområde**	**703 273 000**
05.	Inkomster av länsstyrelsernas offentligrättsliga prestationer	33 000 000
75.	Inkomster av polisens tillståndsservice	185 000 000
80.	Räddningsförvaltningens inkomster	4 362 000
90.	Gränsbevakningsväsendets inkomster	16 000 000
98.	Inkomster från Europeiska regionala utvecklingsfonden (EU)	461 411 000
99.	Övriga inkomster inom inrikesministeriets förvaltningsområde	3 500 000
27.	**Försvarsministeriets förvaltningsområde**	**63 750 000**
20.	Inkomster vid föryttring och uthyrning av försvarsmaktens lösegendom samt av royaltyavgifter	100 000
21.	Inkomster av skogshushållningen inom försvarsministeriets förvaltningsområde	6 000 000
99.	Övriga inkomster inom försvarsministeriets förvaltningsområde.	57 650 000
28.	**Finansministeriets förvaltningsområde**	**14 362 264 000**
07.	Överföring från statens pensionsfond	6 000 000 000

23.	Statskontorets inkomster	24 754 000
24.	Av försäkringsbolag, som bedriver olycksfallsförsäkring, erlagd premieandel	10 000 000
25.	Försäkringsavgifter för skadeersättningar m.m.	105 000 000
28.	Kommunernas andelar av beskattningskostnaderna	491 000 000
29.	Folkpensionsanstaltens andel av beskattningskostnaderna	133 000 000
30.	Evangelisk-lutherska församlingarnas andelar av beskattningskostnaderna	75 000 000
49.	Tullverkets inkomster	39 000 000
51.	Inkomster av metallmynt	13 420 000
52.	Statistikcentralens inkomster	1 875 000
64.	Statens fastighetsverks inkomster	1 072 000 000
87.	Inkomster av stabiliseringen av finansmarknaden	400 215 000
90.	Uppbördsprovision för Europeiska unionens traditionella egna medel (EU)	100 000 000
97.	Övergångsersättning från Europeiska unionen (EU)	377 000 000
98.	Mervärdesskatteåterbäringar som återkrävs	3 700 000 000
99.	Övriga inkomster inom finansministeriets förvaltningsområde	1 820 000 000
29.	**Undervisningsministeriets förvaltningsområde**	**1 929 147 000**
01.	Undervisningsministeriets inkomster	6 600 000
39.	Inkomster från studiestödsverksamheten	151 000 000
43.	Studentexamensnämndens inkomster	30 000
91.	Statens andelar av tippningens och penninglotteriets vinstmedel.	1 771 000 000
96.	Statens filmgranskningsbyrås inkomster	517 000
30.	**Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde**	**3 505 876 000**
01.	Inkomster från garantisektionen vid EU:s utvecklings- och garantifond för jordbruket (EU)	2 572 625 000
02.	Inkomster från utvecklingssektionen vid EU:s utvecklings- och garantifond för jordbruket (EU)	637 000 000
03.	Inkomster från EU:s fond för fiskets utveckling (EU)	33 750 000
04.	Andra inkomster från EU	5 781 000
30.	Statens andel av inkomsten av vadhållning vid travtävlingar	26 000 000
32.	Växtförädlingsavgifter	5 050 000
35.	Avgifter för jakt på hjortdjur	14 000 000
37.	Fiskevårdsavgifter	43 180 000
39.	Jaktvårdsavgifter	35 400 000
40.	Vattenrättsliga fiskerihushållningsavgifter	6 000 000
41.	Avgifter för tillstånd att fiska i Tana älv	1 700 000
65.	Geodetiska institutets inkomster	600 000
70.	Lantbrukets forskningscentrals inkomster	4 220 000
72.	Lantbruksekonomiska forskningsanstaltens inkomster	40 000
76.	Skogsforskningsinstitutets inkomster	16 300 000
83.	Inkomster till kontrollcentralen för växtproduktion	32 430 000
84.	Inkomster till anstalten för veterinärmedicin och livsmedel	53 300 000
99.	Övriga inkomster inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	18 500 000

31.	**Trafikministeriets förvaltningsområde**	**479 892 000**
24.	Vägverkets inkomster av blandad natur	4 000 000
25.	Andelar av sådana kostnader för vägarbeten vilka uppbärs hos utomstående	67 000 000
30.	Sjöfartsverkets inkomster	402 627 000
31.	Havsforskningsinstitutets inkomster	3 300 000
52.	Teleförvaltningscentralens inkomster	1 665 000
58.	Inkomster av banhållningen	1 000 000
99.	Övriga inkomster inom trafikministeriets förvaltningsområde	300 000
32.	**Handels- och industriministeriets förvaltningsområde**	**150 671 000**
02.	Inkomster av avgiftsbelagd service vid distriktsbyråerna för företagstjänst	9 200 000
32.	Inkomster av patent- och registerstyrelsens avgiftsbelagda service.	4 156 000
41.	Säkerhetsteknikcentralens inkomster	7 000 000
99.	Övriga inkomster inom handels- och industriministeriets förvaltningsområde	130 315 000
33.	**Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde**	**1 750 941 000**
06.	Inkomster till rättsskyddscentralen för hälsovården	1 750 000
08.	Folkhälsoinstitutets inkomster	1 920 000
09.	Social- och hälsovårdens produkttillsynscentrals inkomster	12 263 000
10.	Strålsäkerhetscentralens inkomster	33 708 000
92.	Avkastning av Penningautomatföreningens verksamhet	1 630 000 000
98.	Återbäringar av statsunderstöd	70 000 000
99.	Övriga inkomster inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	1 300 000
34.	**Arbetsministeriets förvaltningsområde**	**913 700 000**
40.	Inkomster från Europeiska socialfonden (EU)	670 700 000
70.	Återbäringar av betalningar enligt lönegaranti	226 000 000
99.	Övriga inkomster inom arbetsministeriets förvaltningsområde	17 000 000
35.	**Miljöministeriets förvaltningsområde**	**12 500 000**
26.	Inkomster till regionala miljöcentraler	2 500 000
27.	Finlands miljöcentrals inkomster	1 500 000
40.	Bostadsväsendets inkomster	100 000
60.	Ersättningar för åtgärder för skydd mot miljöskador	7 000 000
99.	Övriga inkomster inom miljöministeriets förvaltningsområde	1 400 000
39.	**Övriga inkomster av blandad natur**	**2 260 100 000**
01.	Böter	330 000 000
02.	Dröjsmålsräntor, restavgifter och skattetillägg för försummad betalnig av skatt inom utsatt tid, vilka skall inlevereras till staten.	500 000 000
03.	Anmärkningsmedel	100 000
04.	Återtagande av utgiftsrester och reserverade anslag	300 000 000
05.	Inkomst vid föryttring av statsjord och inkomstbringande rättigheter	40 000 000

07. Ersättningar som bokförs som inkomst till staten utanför statens pensionsfond	65 000 000
09. Dag- och moderskapspenningar samt socialskyddsavgifter som skall erläggas till staten	10 000 000
10. Övriga inkomster av blandad natur	15 000 000
50. Inkomster av försäljning av aktier	1 000 000 000

Avdelning 13

13. RÄNTEINKOMSTER OCH INTÄKTSFÖRING AV VINST	**3 036 173 000**
01. Ränteinkomster	**1 656 173 000**
04. Räntor på statens lån till affärsverken	11 112 000
05. Räntor på övriga lån	125 061 000
07. Räntor på depositioner	1 520 000 000
03. Dividendinkomster	**1 200 000 000**
01. Dividendinkomster	1 200 000 000
05. Intäktsföring av statens affärsverks vinst	**180 000 000**
01. Intäktsföring av statens affärsverks vinst	180 000 000

Avdelning 15

15. LÅN	**29 517 219 000**
01. Lån som återbetalas till staten	**707 219 000**
02. Återbetalningar på statens lån till affärsverk	28 168 000
04. Avkortningar på övriga lån	679 051 000
02. Statens nettoupplåning	**28 810 000 000**
01. Nettoupplåningen	28 810 000 000

Inkomsternas totalbelopp:

190 806 006 000

UTGIFTER

Huvudtitel 21

	mk
21. REPUBLIKENS PRESIDENT	**29 843 000**
01. Republikens President (010)	**1 583 000**
01. Presidentens arvode och representationsanslag	1 458 000
21. Presidentens dispositionsmedel	125 000
02. Republikens Presidents kansli (010)	**28 260 000**
21. Omkostnader (förslagsanslag)	24 680 000
27. Utgifter för pensionerad president (förslagsanslag)	280 000
75. Reparation och ombyggnad (reservationsanslag 3 år)	3 300 000

Huvudtitel 22

22. RIKSDAGEN	**279 846 000**
01. Riksdagsmännen (010)	**83 600 000**
21. Omkostnader (förslagsanslag)	83 600 000
02. Riksdagens kansli (010)	**135 730 000**
21. Omkostnader (förslagsanslag)	135 730 000
09. Statsrevisorerna (010)	**7 728 000**
21. Omkostnader (förslagsanslag)	7 728 000
14. Riksdagens justitieombudsman (010)	**11 550 000**
21. Omkostnader (förslagsanslag)	11 550 000
30. Riksdagsbiblioteket (280)	**16 714 000**
21. Omkostnader (förslagsanslag)	16 714 000

99. Riksdagens övriga utgifter (010)	**24 524 000**
21. Dispositionsmedel till riksdagsgrupperna för gruppkanslierna...	17 424 000
22. Till förfogande för Finlands grupp av Interparlamentariska unionen	1 100 000
23. Dispositionsmedel för avlöningar till personliga medhjälpare åt riksdagsmännen	6 000 000

Huvudtitel 23

23. STATSRÅDET	**192 124 000**
01. Statsrådet (010)	**21 640 000**
01. Avlöningar (förslagsanslag)	18 840 000
20. Resor (förslagsanslag)	2 800 000
02. Statsrådets kansli (050)	**81 848 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	81 848 000
03. Justitiekanslersämbetet (010)	**13 615 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	13 615 000
25. Statsrådets representations- och ämbetslokaler (050)	**2 971 000**
26. Representationslokalerna i anslutning till Fiskartorpet (förslagsanslag)	1 971 000
74. Statsrådets skyddsrum (reservationsanslag 3 år)	1 000 000
27. Understödjande av politisk verksamhet (010)	**66 200 000**
50. Understödjande av partiverksamhet	64 200 000
52. Aktivering till en medborgardebatt om Europeiska unionen	2 000 000
99. Statsrådets övriga utgifter (050)	**5 850 000**
24. Ordnar (förslagsanslag)	2 200 000
25. J. V. Snellmans samlade verk (reservationsanslag 3 år)	1 400 000
27. Monument över president Urho Kaleva Kekkonen (reservationsanslag 3 år)	750 000
28. 80-årsjubileet för Finlands självständighetsförklaring (reservationsanslag 2 år)	1 500 000

Huvudtitel 24

24. UTRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	**3 080 276 000**
01. Utrikesförvaltningen (030)	**846 200 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	761 200 000

74.	Husbyggen (reservationsanslag 3 år)	50 000 000
87.	Anskaffning av fastigheter och lokaler (reservationsanslag 3 år).	35 000 000
30.	**Internationellt bistånd (040)**	**1 456 300 000**
66.	Egentligt bistånd (reservationsanslag 3 år)	1 456 300 000
40.	**Samarbete på handels- och industriområdet (040)**	**19 500 000**
50.	Statsbidrag till Fonden för industriellt samarbete Ab (förslagsanslag)	11 500 000
66.	Ekonomiskt, industriellt och teknologiskt samarbete med utvecklingsländerna (förslagsanslag)	8 000 000
50.	**Samarbete med central- och östeuropeiska länder (040)**	**155 000 000**
66.	Samarbete med central- och östeuropeiska länder (reservationsanslag 3 år)	155 000 000
99.	**Övriga utgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde (030)**	**603 276 000**
01.	Avlöningar till medlemmarna i Europaparlamentet (EU) (förslagsanslag)	5 000 000
02.	Avlöningar (förslagsanslag)	27 650 000
21.	Tillfällig representation vid internationella konferenser (förslagsanslag)	32 040 000
22.	Utgifter för underhåll av de finska övervakningsstyrkorna (förslagsanslag)	181 639 000
25.	Civilpersonalens deltagande i krishantering (förslagsanslag)	36 400 000
26.	Forsknings- och utvecklingsverksamhet (reservationsanslag 2 år).	12 125 000
50.	Vissa statsunderstöd	4 755 000
51.	Understöd till nödställda finska medborgare (förslagsanslag)	250 000
66.	Vissa medlemsavgifter och finansiella bidrag (förslagsanslag)	303 317 000
93.	Kursfluktuationer (förslagsanslag)	100 000

Huvudtitel 25

25.	**JUSTITIEMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE**	**2 690 869 000**
01.	**Justitieministeriet (070)**	**127 020 000**
21.	Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	127 020 000
10.	**Domstolsväsendet (090)**	**959 664 000**
21.	Högsta domstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	32 100 000
22.	Högsta förvaltningsdomstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	37 100 000
23.	Omkostnader för övriga domstolar (reservationsanslag 2 år)	890 464 000

40. Åklagar- och exekutionsväsendet (090)	**510 600 000**
21. Åklagar- och exekutionsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	509 000 000
22. Riksåklagarämbetets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	1 600 000
45. Särskilda rättsvårdsutgifter och understöd (090)	**227 785 000**
22. Särskilda utgifter (förslagsanslag)	28 600 000
50. Fri rättegång och vissa andra rättsvårdsutgifter (förslagsanslag).	160 000 000
51. Vissa ersättningar och understöd som betalas av staten (förslagsanslag)	39 185 000
50. Fångvårdsväsendet (100)	**825 300 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	666 800 000
50. Ersättningar och understöd för kriminalvården (förslagsanslag).	59 500 000
74. Nybyggnader och renoveringar (reservationsanslag 3 år)	54 800 000
75. Arbeten för arbetskolonier (reservationsanslag 3 år)	44 200 000
60. Vissa verk (070)	**37 500 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	36 500 000
22. Särskilda utgifter för undersökning av olyckor (förslagsanslag).	1 000 000
70. Val (010)	**3 000 000**
21. Valutgifter (förslagsanslag)	3 000 000

Huvudtitel 26

26. INRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE.	**6 162 669 000**
01. Inrikesministeriet (050)	**104 115 000**
21. Omkostnader (delvis EU) (reservationsanslag 2 år)	103 415 000
51. Vissa statsunderstöd	700 000
02. Utlänningsverket (050)	**27 105 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	27 105 000
05. Länsstyrelserna (050)	**321 682 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	321 682 000
06. Registerförvaltningen (050)	**108 295 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	108 295 000
07. Häradena(080)	**173 136 000**
21. Häradsämbetenas gemensamma omkostnader (reservationsanslag 2 år)	173 136 000

75. Polisväsendet (080)	**2 398 200 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	2 398 200 000
80. Räddningsförvaltningen (110)	**121 484 000**
21. Omkostnader för räddningsförvaltningen (reservationsanslag 2 år)	89 184 000
22. Särskilda utgifter (förslagsanslag)	7 200 000
31. Statsandelar (reservationsanslag 2 år)	25 100 000
90. Gränsbevakningsväsendet (120)	**937 849 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	904 409 000
70. Anskaffning av luft- och bevakningsfarkoster (reservationsanslag 3 år)	23 000 000
74. Husbyggen (reservationsanslag 3 år)	10 440 000
97. Understöd åt kommuner (960)	**1 356 800 000**
31. Allmän statsandel till kommunerna, på kommunernas skatteinkomster baserad utjämning och övergångsutjämning (förslagsanslag)	1 212 000 000
32. Understöd åt kommunerna för kommunsammanslagning (förslagsanslag)	27 300 000
34. Understöd till kommunerna enligt prövning	100 000 000
80. Räntestöd och konsolideringslån till kommunerna (förslagsanslag)	17 500 000
98. Utveckling av regionerna (960)	**614 003 000**
43. Landskapsutvecklingspengar (delvis EU) (reservationsanslag 3 år)	104 500 000
61. EU:s deltagande i strukturprogram och regionala utvecklingsprogram samt gemenskapsinitiativ (EU) (reservationsanslag 3 år).	509 503 000

Huvudtitel 27

27. FÖRSVARSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	**9 652 600 000**
01. Försvarsministeriet (150)	**310 200 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	54 200 000
74. Nybyggnader och ombyggnadsarbeten (reservationsanslag 3 år).	244 000 000
87. Inköp och expropriation av fastigheter (reservationsanslag 2 år).	12 000 000
10. Försvarsmakten (160)	**9 262 700 000**
16. Anskaffning av försvarsmateriel (reservationsanslag 3 år)	4 189 000 000
21. Försvarsmaktens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	5 073 700 000

30. Internationell fredsbevarande verksamhet (030)	**73 700 000**
21. Omkostnader för FN:s och OSSE:s fredsbevarande verksamhet (förslagsanslag)	66 700 000
24. Utgifter för internationellt försvarspolitiskt samarbete (förslagsanslag)	7 000 000
99. Övriga utgifter inom försvarsministeriets förvaltningsområde (150)	**6 000 000**
40. Olycksfallsersättningar på grund av olyckan vid Lappo patronfabrik (förslagsanslag)	330 000
50. Understödjande av försvarsorganisationers verksamhet	5 500 000
93. Kursfluktuationer (förslagsanslag)	170 000

Huvudtitel 28

28. FINANSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	**27 865 330 000**
01. Finansministeriet (020)	**113 000 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	113 000 000
03. Statens ekonomiska forskningscentral (050)	**17 620 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	17 620 000
05. Statskontoret (020)	**190 300 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	185 000 000
88. Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)	5 000 000
95. Tryggande av statens fordringar (förslagsanslag)	300 000
06. Olycksfallsersättningar och övriga skadestånd (020)	**200 500 000**
50. Olycksfallsersättningar och övriga skadestånd (förslagsanslag)	200 500 000
07. Pensioner (950)	**13 025 750 000**
05. Ordinarie pensioner, familjepensioner och rehabiliteringsstöd (förslagsanslag)	12 692 800 000
06. Extra pensioner (förslagsanslag)	121 850 000
07. Övriga pensionsutgifter (förslagsanslag)	171 100 000
61. Ränta till statens pensionsfond (förslagsanslag)	40 000 000
10. Statens revisionsverk (020)	**38 200 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	38 200 000
18. Skatteförvaltningen (020)	**1 530 000 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	1 530 000 000

39. Vissa överföringar till landskapet Åland (960)	**732 000 000**
30. Avräkning till Åland (förslagsanslag)	729 000 000
40. Återbäring av intäkterna av lotteriskatten till landskapet Åland (förslagsanslag)	3 000 000
40. Tullverket (020)	**481 020 000**
21. Omkostnader (delvis EU) (reservationsanslag 2 år)	453 300 000
66. Utvecklingshjälp som styrs via en internationell tullorganisation samt utbildningssamarbete med Ryssland och de baltiska länderna (reservationsanslag 3 år)	220 000
70. Anskaffning av inventarier (reservationsanslag 3 år)	27 500 000
52. Statistikcentralen (050)	**170 300 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	170 300 000
64. Statens fastighetsverk (050)	**715 000 000**
74. Husbyggen (reservationsanslag 3 år)	155 000 000
75. Reparation och ombyggnad (reservationsanslag 3 år)	350 000 000
87. Anskaffning av fastigheter och bostadsaktier (reservationsanslag 3 år)	210 000 000
80. Förnyande av förvaltningen och vissa stödåtgärder inom förvaltningen (990)	**107 040 000**
02. Vissa andra löner och beslut som gäller villkor i tjänsteförhållande (förslagsanslag)	1 000 000
20. Utvecklings- och utbildningsverksamhet (reservationsanslag 3 år).	13 000 000
21. Stöd för anpassning av personalen (reservationsanslag 3 år)	3 000 000
22. Integrationsutbildning (reservationsanslag 3 år)	21 000 000
23. Främjande av arbetarskyddet (reservationsanslag 3 år)	5 000 000
24. StPL-baserad rehabilitering och tidig rehabilitering (reservationsanslag 2 år)	25 500 000
25. Statens personalarrangemang (reservationsanslag 2 år)	34 240 000
60. Statens andel av utgifterna på grund av utbildnings- och avgångsbidragsfonden (förslagsanslag)	4 300 000
81. Vissa utgifter som icke fördelas enligt förvaltningsområde (990)	**16 100 000**
01. Avlöningar för nationella sakkunniga inom Europeiska unionen (förslagsanslag)	7 000 000
22. Utvecklande av verksamheten vid nettobudgeterade ämbetsverk (reservationsanslag 3 år)	8 000 000
95. På lag eller författning grundade utgifter för vilka särskilt anslag icke ingår i budgeten (förslagsanslag)	100 000
96. Oförutsedda utgifter	1 000 000
82. Postbanken Ab (840)	**8 000 000**
43. Kreditförlustersättning till Postbanken Ab (förslagsanslag)	8 000 000

84. Nordiska finansinstitut (040)	**6 500 000**
68. Finlands kapitalinsats i Nordiska miljöfinansieringsbolaget (förslagsanslag)	6 500 000
85. Infriande av förbindelser (040)	**6 000 000**
66. Infriande av förbindelser som avgivits till internationella finansinstitut (förslagsanslag)	6 000 000
86. Jubileumsfonden för Finlands självständighet (830)	**10 000 000**
60. Finansiering av den verksamhet som Jubileumsfonden för Finlands självständighet bedriver	10 000 000
87. Stabilisering av finansmarknaden (840)	**800 000 000**
61. Ersättning till statens säkerhetsfond för utgifter för skötsel av lån och säkerheter (reservationsanslag 3 år)	800 000 000
89. Europeiska investeringsbanken (EU) (060)	**268 550 000**
68. Finlands kapitalinsats i Europeiska investeringsbanken (EU) (förslagsanslag)	268 550 000
90. Finlands finansiella bidrag till Europeiska unionen (EU) (060)	**5 801 000 000**
66. Mervärdesskattebaserade avgifter till Europeiska unionen (EU) (förslagsanslag)	2 924 000 000
67. På bruttonationalinkomsten baserade avgifter till Europeiska unionen (EU) (förslagsanslag)	2 877 000 000
99. Övriga utgifter inom finansministeriets förvaltningsområde (020)	**3 628 450 000**
21. Statens pensionsnämnds omkostnader (reservationsanslag 2 år).	2 050 000
23. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	3 500 000 000
24. Mervärdesskatteutgifter för utvecklingssamarbete och närområdessamarbete (förslagsanslag)	100 000 000
61. På grund av befrielse från skatt återbetalda skatter (förslagsanslag)	22 000 000
95. Ersättande av Centralens för förvaltningsutveckling fastighetsutgifter (reservationsanslag 2 år)	4 400 000

Huvudtitel 29

29. UNDERVISNINGSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	**25 354 617 000**
01. Undervisningsministeriet (210)	**211 657 000**
10. Drift och underhåll av vissa statliga fastigheter (reservationsanslag 3 år)	19 500 000
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	88 922 000

22.	Utvecklingsverksamhet (delvis EU) (reservationsanslag 3 år) ...	79 600 000
26.	Vissa kopierings- och bandinspelningsersättningar ...	20 700 000
50.	Vissa understöd ...	2 935 000
05.	**Kyrkliga ärenden (310)** ...	**11 072 000**
21.	Ortodoxa kyrkostyrelsens omkostnader (reservationsanslag 2 år).	9 232 000
50.	Vissa understöd ...	1 840 000
07.	**Utbildningsstyrelsen (210)** ...	**100 129 000**
21.	Omkostnader (reservationsanslag 2 år) ...	100 129 000
08.	**Internationellt samarbete (030)** ...	**125 365 000**
01.	Avlöningar (förslagsanslag) ...	6 320 000
21.	Omkostnader för centret för internationellt personutbyte (reservationsanslag 2 år) ...	28 172 000
22.	Omkostnader för Institutet för Ryssland och Östeuropa (reservationsanslag 2 år) ...	3 735 000
25.	Internationellt kulturellt samarbete (reservationsanslag 2 år) ...	44 200 000
50.	Vissa understöd ...	28 500 000
66.	Finansiella bidrag till internationella organisationer (förslagsanslag) ...	14 438 000
10.	**Universiteten (240)** ...	**5 402 350 000**
21.	Universitetens omkostnader (reservationsanslag 2 år) ...	5 005 000 000
22.	Universitetsväsendets gemensamma utgifter (delvis EU) (reservationsanslag 3 år) ...	221 950 000
74.	Husbyggen (reservationsanslag 3 år) ...	151 800 000
87.	Anskaffning av fastigheter (reservationsanslag 3 år) ...	23 600 000
11.	**Statens övningsskolor (220)** ...	**291 432 000**
21.	Omkostnader (reservationsanslag 2 år) ...	246 268 000
22.	Elevvård (förslagsanslag) ...	14 850 000
74.	Husbyggen (reservationsanslag 3 år) ...	30 314 000
20.	**Yrkeshögskoleundervisning (240)** ...	**987 355 000**
25.	Utvecklande av yrkeshögskolorna (reservationsanslag 2 år) ...	23 000 000
30.	Statsandel och statsunderstöd för kommunala och privata yrkeshögskolors driftskostnader (förslagsanslag) ...	964 355 000
39.	**Studiestöd (260)** ...	**3 646 770 000**
22.	Omkostnader för besvärsnämnden för studiestöd (reservationsanslag 2 år) ...	1 395 000
52.	Statsgaranti och räntestöd för studielån (förslagsanslag) ...	220 000 000
55.	Studiepenning (förslagsanslag) ...	3 117 000 000
56.	Studiepenning för vuxenstudier (förslagsanslag) ...	168 000 000
57.	Måltidsstödet till högskolestuderande (förslagsanslag) ...	70 000 000
58.	Understöd för ersättning av kostnader för lokaler ...	6 375 000
59.	Stöd till studerande vid gymnasier och yrkesläroanstalter för skolresor (förslagsanslag) ...	64 000 000

40.	**Allmänbildande utbildning och yrkesutbildning (220)**	**9 466 428 000**
21.	Omkostnader för statliga läroanstalter (reservationsanslag 2 år).	215 875 000
24.	Praktikverksamhet (reservationsanslag 2 år)	46 000 000
25.	Utvecklande av den allmänbildande utbildningen och yrkesutbildningen (reservationsanslag 2 år)	21 433 000
30.	Statsandel och statsunderstöd för den allmänbildande utbildningens och yrkesutbildningens driftskostnader (förslagsanslag).	7 648 135 000
31.	Statsandel för läroavtalsutbildning (delvis EU) (förslagsanslag).	411 300 000
34.	Statsandel för de allmänbildande läroanstalternas och yrkesläroanstalternas samt yrkeshögskolornas anläggningskostnader (reservationsanslag 3 år)	666 000 000
35.	Slutrater av statsandelar för allmänbildande utbildning och yrkesutbildning (förslagsanslag)	214 000 000
37.	Statsunderstöd för fastighetsanskaffningar (reservationsanslag 3 år)	4 340 000
51.	Statsbidrag för privat allmänbildande undervisning (förslagsanslag)	76 350 000
74.	Husbyggen (reservationsanslag 3 år)	29 095 000
87.	Anskaffning av fastigheter (reservationsanslag 3 år)	133 900 000
69.	**Vuxenutbildning (250)**	**2 338 622 000**
21.	Omkostnader för utbildningsförvaltningens institut (reservationsanslag 2 år)	2 000 000
22.	Undervisningsväsendets personalutbildning (reservationsanslag 2 år)	44 550 000
25.	Utvecklande av vuxenutbildningen (reservationsanslag 2 år)	17 221 000
30.	Statsandel för medborgarinstitutens driftskostnader (förslagsanslag)	340 120 000
32.	Statsunderstöd och -ersättning till yrkesutbildningscentrer för vuxna (förslagsanslag)	217 043 000
33.	Yrkesinriktad vuxenutbildning (reservationsanslag 2 år)	1 071 910 000
35.	Slutrater för vuxenutbildningens statsandelar och -understöd (förslagsanslag)	49 400 000
50.	Statsandel för folkhögskolornas driftskostnader (förslagsanslag).	379 288 000
51.	Statsandel för särskilda yrkesläroanstalters driftskostnader (förslagsanslag)	69 430 000
52.	Statsandel och -understöd för vuxenutbildningens anläggningskostnader (reservationsanslag 3 år)	41 000 000
53.	Statsunderstöd till organisationer	40 450 000
55.	Statsandel för studiecentralers driftskostnader (förslagsanslag)	58 610 000
56.	Statsunderstöd till sommaruniversitet	7 600 000
80.	**Depåbiblioteket (280)**	**6 705 000**
21.	Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	6 705 000
82.	**Forskningscentralen för de inhemska språken (270)**	**11 970 000**
21.	Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	11 970 000

83. Arkivverket (280)	**65 515 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	55 815 000
74. Husbyggen (reservationsanslag 3 år)	9 700 000
88. Finlands akademi och stödjande av vetenskapen (270)	**641 410 000**
21. Finlands akademis omkostnader (reservationsanslag 2 år)	128 500 000
25. Utarbetande och anskaffning av vissa verk (reservationsanslag 2 år)	1 490 000
50. Finlands akademis forskningsanslag (förslagsanslag)	72 000 000
53. Tippnings- och penninglotterivinstmedel för främjande av vetenskapen (förslagsanslag)	381 900 000
54. Vissa understöd	4 900 000
66. Finansiella bidrag till internationella organisationer (förslagsanslag)	49 500 000
70. Anskaffning av inventarier (reservationsanslag 3 år)	2 620 000
74. Husbyggen (reservationsanslag 3 år)	500 000
90. Understöd för konst (290)	**987 267 000**
21. Omkostnaderna för centralkommissionen för konst och konstkommissionerna (reservationsanslag 2 år)	5 444 000
22. Statens konstmuseums omkostnader (reservationsanslag 2 år)	27 035 000
23. Finlands filmarkivs omkostnader (reservationsanslag 2 år)	12 792 000
31. Statsandel för teatrars och orkestrars driftskostnader (förslagsanslag)	37 596 000
51. Stipendier åt konstnärer, författare och översättare (förslagsanslag)	4 000 000
52. Tippnings- och penninglotterivinstmedel för främjande av konsten (förslagsanslag)	865 600 000
70. Anskaffning av inventarier (reservationsanslag 3 år)	23 000 000
72. Utökning av Statens konstmuseums samlingar (reservationsanslag 3 år)	3 500 000
74. Husbyggen (reservationsanslag 3 år)	8 300 000
93. Museiverket och kulturarvet (280)	**135 089 000**
21. Omkostnader för förvaltningsnämnden för Sveaborg (reservationsanslag 2 år)	12 100 000
22. Museiverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	65 837 000
30. Statsandelar och -understöd för museer (förslagsanslag)	17 442 000
40. Understöd till Suomenlinnan Liikenne Oy (förslagsanslag)	900 000
50. Vissa understöd (reservationsanslag 3 år)	7 350 000
75. Reparation, ombyggnad och husbyggen (delvis EU) (reservationsanslag 3 år)	31 360 000
95. Utgifter för skydd av kulturmiljö (förslagsanslag)	100 000
94. Biblioteksverksamhet (280)	**336 042 000**
21. Omkostnader för biblioteket för synskadade (reservationsanslag 2 år)	22 018 000
30. Statsandel och -understöd för de allmänna bibliotekens driftskostnader (förslagsanslag)	275 524 000

31. Statsandel för anläggningskostnaderna för allmänna bibliotek (förslagsanslag)	38 500 000
96. Övriga utgifter för kulturen (290)	**35 612 000**
21. Statens filmgranskningsbyrås omkostnader (reservationsanslag 2 år)	2 678 000
30. Statsandelar och -understöd för kulturverksamhet i kommunerna (förslagsanslag)	334 000
35. Slutraterna för statsandelar för kulturverksamhet (förslagsanslag).	12 600 000
50. Vissa understöd	11 000 000
51. Särskilda kulturprojekt (delvis EU) (reservationsanslag 2 år)	9 000 000
98. Understöd för idrott och ungdomsfostringsarbete (300)	**553 827 000**
50. Tippnings- och penninglotterivinstmedel för stödjande av idrott och ungdomsfostringsarbete (förslagsanslag)	523 500 000
51. Utvecklande av ungas verkstadsverksamhet (delvis EU) (reservationsanslag 2 år)	15 000 000
52. Statsandel till idrottsutbildningscentrer	15 327 000

Huvudtitel 30

30. JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	**12 574 665 000**
01. Jord- och skogsbruksministeriet, landsbygdsnäringsdistrikten och EU:s strukturstöd (670)	**885 820 000**
21. Jord- och skogsbruksministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	124 860 000
22. Utvecklande av data- och statistiksystem (reservationsanslag 2 år)	14 160 000
23. Landsbygdsnäringsdistriktens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	97 400 000
25. Veterinärvård (förslagsanslag)	7 300 000
61. EU:s deltagande i strukturpolitiska åtgärder inom livsmedelshushållningen och på landsbygden (EU) (reservationsanslag 3 år).	642 100 000
02. Jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral (650)	**37 760 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	37 760 000
03. Landsbygdsnäringarnas besvärsnämnd (650)	**2 990 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	2 990 000
31. Inkomststöd för jordbruket och trädgårdsodlingen (delvis EU) (670)	**8 283 500 000**
41. Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen (EU) (reservationsanslag 2 år)	3 900 000 000
43. EU-inkomststöd (EU) (förslagsanslag)	1 580 000 000
44. Ersättning för skördeskador (reservationsanslag 3 år)	50 000 000

45.	Miljöstöd för jordbruket (delvis EU) (reservationsanslag 2 år)	1 570 000 000
46.	Kompensationsbidrag (EU) (förslagsanslag)	1 183 500 000
32.	**Marknadsföring av jordbruks- och trädgårdsprodukter och balansering av produktionen (delvis EU) (670)**	**947 700 000**
41.	Utgifter för balansering av jordbruksproduktionen (reservationsanslag 3 år)	36 000 000
42.	Avträdelseersättning (förslagsanslag)	473 800 000
47.	Avträdelsestöd till lantbruksföretagare och stöd för beskogning av åker (delvis EU) (reservationsanslag 2 år)	397 900 000
48.	Stöd till marknadsföringsorganisationer för frukt- och grönsaksproducenter (EU) (reservationsanslag 3 år)	15 000 000
60.	Överföring till interventionsfonden (EU)	25 000 000
33.	**Utvecklande av gårdsbrukets struktur och landsbygden (delvis EU) (670)**	**563 480 000**
41.	Räntestöd för byggande av lagerutrymmen för jordbruksprodukter (förslagsanslag)	80 000
43.	Utvecklande av landsbygden (reservationsanslag 3 år)	61 000 000
44.	Fullföljande av regionutvecklingsprogram (EU) (reservationsanslag 3 år)	268 400 000
47.	Räntestöd för konsolideringslån som hänför sig till jordbruket (reservationsanslag 3 år)	23 000 000
48.	Räntestöd för trädgårdsföretag (reservationsanslag 2 år)	16 000 000
49.	Räntestöd för näringsverksamhet på landsbygden (förslagsanslag)	195 000 000
34.	**Övriga utgifter för jordbruket (670)**	**123 760 000**
40.	Statsbidrag för utvecklande av landsbygdsnäringarna (reservationsanslag 3 år)	68 400 000
41.	Ersättningar för växtskydd (förslagsanslag)	3 160 000
42.	Utgifter för bekämpning av flyghavre	200 000
44.	Hästskötselns främjande med medel som inflyter genom vadhållning vid travtävlingar (förslagsanslag)	22 000 000
45.	Statsbidrag för 4H-verksamhet	25 500 000
47.	Främjande av växtförädlingsverksamheten (förslagsanslag)	4 500 000
36.	**Fiskeri-, vilt- och renhushållning (delvis EU) (690)**	**192 666 000**
25.	Skyldighet att vårda fiskbeståndet (förslagsanslag)	6 000 000
40.	Främjande av jakten och jaktvården (reservationsanslag 2 år)	35 309 000
41.	Ersättning för hjortdjurs skadegörelse (förslagsanslag)	14 000 000
42.	Ersättning för rovdjurs skadegörelse	9 000 000
43.	Främjande av renskötseln (reservationsanslag 2 år)	9 500 000
44.	Avgifter för tillstånd till fiske i Tana älv (förslagsanslag)	1 400 000
45.	Främjande av fiskerihushållningen (reservationsanslag 2 år)	43 257 000
46.	Främjande av marknadsföringen och strukturpolitiken inom fiskerinäringen (delvis EU) (reservationsanslag 3 år)	69 700 000
77.	Fiskeriekonomiska byggnads- och iståndsättningsprojekt (reservationsanslag 3 år)	4 500 000

38.	**Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet (660)**	**85 127 000**
21.	Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	75 227 000
24.	Kontraktsodling av värdefisk (reservationsanslag 3 år)	7 200 000
74.	Byggnadsarbeten på fiskodlingsanstalter (reservationsanslag 3 år)	2 700 000
65.	**Geodetiska institutet (550)**	**15 000 000**
21.	Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	15 000 000
70.	**Lantbrukets forskningscentral (660)**	**144 750 000**
21.	Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	142 000 000
22.	Kontroll av bekämpningsmedel (förslagsanslag)	2 050 000
74.	Husbyggen (reservationsanslag 3 år)	600 000
77.	Jord- och vattenbyggnadsarbeten (reservationsanslag 3 år)	100 000
72.	**Lantbruksekonomiska forskningsanstalten (660)**	**11 940 000**
21.	Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	11 940 000
76.	**Skogsforskningsinstitutet (660)**	**172 450 000**
21.	Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	169 300 000
74.	Husbyggen (reservationsanslag 3 år)	2 500 000
77.	Grundlig förbättring av skog (reservationsanslag 3 år)	650 000
83.	**Kontrollcentralen för växtproduktion (670)**	**44 611 000**
21.	Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	44 611 000
84.	**Anstalten för veterinärmedicin och livsmedel (670)**	**105 041 000**
21.	Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	64 837 000
22.	Omkostnader för köttbesiktningsverksamheten (reservationsanslag 2 år)	20 704 000
28.	Vaccin och serum (förslagsanslag)	19 500 000
85.	**Nyttjande och vård av vattentillgångarna (560)**	**139 000 000**
22.	Utgifter för nyttjande och vård av vattentillgångarna (reservationsanslag 2 år)	28 000 000
30.	Räntestöd för byggande av vatten- och avloppsanläggningar (förslagsanslag)	21 000 000
31.	Understöd för samhällenas vatten- och avloppsåtgärder (reservationsanslag 3 år)	17 000 000
43.	Vissa ersättningar som staten åläggs att betala (förslagsanslag).	2 500 000
77.	Vattendrags- samt vatten- och avloppsarbeten (reservationsanslag 3 år)	70 500 000
86.	**Skogsbruk (delvis EU) (680)**	**496 630 000**
24.	Vissa samhälleliga serviceuppgifter och stöd för allmänna flottsledsarbeten (reservationsanslag 3 år)	35 000 000

25. Skogsträdsförädling och fröförsörjning	20 000 000
42. Statsbidrag till organisationer för främjande och övervakning av skogsbruk	161 450 000
43. Vissa ersättningar (förslagsanslag)	1 600 000
44. Stöd för tryggande av virkesproduktionens uthållighet (delvis EU) (reservationsanslag 3 år)	228 780 000
45. Främjande av vården av skogsnatur (reservationsanslag 3 år)	15 000 000
50. Vissa statsbidrag för skogsbruket	14 800 000
83. Lån för tryggande av virkesproduktionens uthållighet (reservationsanslag 3 år)	20 000 000
87. Lantmäteriverket (550)	**245 000 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	230 000 000
80. Utgifter för understödjande av fastighetsförrättningar (förslagsanslag)	15 000 000
97. Växtförädlingsanstalten (660)	**9 792 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	9 792 000
98. Centralen för utsädespotatis (660)	**848 000**
23. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	248 000
87. Centralens för utsädespotatis utgifter för markförvärv (reservationsanslag 2 år)	600 000
99. Övriga utgifter inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde (650)	**66 800 000**
25. Internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)	24 000 000
27. Samarbetsforskning (delvis EU) (reservationsanslag 3 år)	26 200 000
48. Ersättande av skador som förorsakats av exceptionella översvämningar (reservationsanslag 2 år)	5 000 000
66. Medlemsavgifter till internationella organisationer (förslagsanslag)	11 600 000

Huvudtitel 31

31. TRAFIKMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	**7 755 787 000**
01. Trafikministeriet (710)	**61 356 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	61 356 000

24.	**Vägverket (720)**	**4 276 340 000**
21.	Basväghållning av allmänna vägar (delvis EU) (reservationsanslag 2 år)	3 120 840 000
77.	Utvecklande av vägnätet (delvis EU) (reservationsanslag 2 år)	936 500 000
78.	Vägarbeten som utförs åt utomstående (förslagsanslag)	67 000 000
79.	Byggande och underhåll av en motorväg mellan Träskända och Lahtis (reservationsanslag 2 år)	2 000 000
87.	Anskaffningar av jordområden samt ersättningar enligt lagen om allmänna vägar (förslagsanslag)	150 000 000
30.	**Sjöfartsverket (730)**	**718 600 000**
21.	Omkostnader (delvis EU) (reservationsanslag 2 år)	512 000 000
22.	Förvaltningsnämnden för Saima kanal (förslagsanslag)	1 200 000
70.	Anskaffning av materiel (reservationsanslag 3 år)	130 000 000
77.	Farledsarbeten (reservationsanslag 3 år)	75 000 000
87.	Anskaffning av mark- och vattenområden (reservationsanslag 3 år)	400 000
31.	**Havsforskningsinstitutet (830)**	**38 350 000**
21.	Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	35 350 000
28.	Avgiftsbelagd service (förslagsanslag)	3 000 000
32.	**Främjande av sjöfarten och annan sjötrafik (730)**	**175 391 000**
31.	Räntestöd för byggande av handels- och industrihamnar (förslagsanslag)	866 000
40.	Stödjande av anskaffningar av lastfartyg (förslagsanslag)	55 500 000
41.	Tryggande av konkurrensförutsättningarna för fartyg som är upptagna i förteckningen över handelsfartyg i utrikesfart (förslagsanslag)	115 000 000
44.	Understödjande av skärgårdstrafik	800 000
45.	Räntestöd till skärgårdstrafik (förslagsanslag)	25 000
50.	Statsunderstöd ur lästavgifterna (förslagsanslag)	3 200 000
41.	**Fordonsförvaltningscentralen (720)**	**2 000 000**
21.	Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	2 000 000
50.	**Meteorologiska institutet (830)**	**133 000 000**
21.	Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	133 000 000
55.	**Ersättningar och understöd för kommunikation (760)**	**80 000 000**
41.	Understödjande av tidningspressen	75 000 000
61.	Utgifter för kommunikationsarrangemang för undantagsförhållanden (reservationsanslag 3 år)	5 000 000
57.	**Köp av persontrafiktjänster och utvecklande av den offentliga trafiken (750)**	**496 600 000**
34.	Statsbidrag för planering och byggande av metrosystemet i huvudstadsregionen (reservationsanslag 3 år)	29 000 000

61. Köp och utvecklande av kollektivtrafiktjänster (reservationsanslag 3 år)	467 600 000
58. Banhållning (750)	**1 667 000 000**
21. Banförvaltningscentralen och basbanhållningen (delvis EU) (reservationsanslag 2 år)	1 453 000 000
77. Utvecklande av bannätet (reservationsanslag 2 år)	208 000 000
87. Anskaffning av jordområden för bannätet och ersättningar (förslagsanslag)	6 000 000
93. Statsbidrag till lufttrafiken (740)	**11 000 000**
41. Statsunderstöd för byggande och underhåll av vissa flygplatser.	11 000 000
97. Vägverket i Finland (720)	**6 000 000**
22. Utgifter för inrättande av Vägverket i Finland (reservationsanslag 2 år)	6 000 000
99. Övriga utgifter inom trafikministeriets förvaltningsområde (710)	**90 150 000**
22. Forskning och utveckling (reservationsanslag 3 år)	33 000 000
40. Vissa statsunderstöd	4 650 000
42. Ersättning för utbildning	23 000 000
45. Understöd till Öst- och Centraleuropas trafikbransch (reservationsanslag 3 år)	4 000 000
50. Statsunderstöd för underhåll av färjor och broar vid privata vägar (reservationsanslag 3 år)	13 000 000
77. Planering av trafikleder till Nordsjö hamn (reservationsanslag 3 år)	12 500 000

Huvudtitel 32

32. HANDELS- OCH INDUSTRIMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	**4 728 945 000**
01. Handels- och industriministeriet (810)	**258 915 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	113 600 000
22. Till näringspolitiken ansluten forsknings- och utredningsverksamhet (reservationsanslag 3 år)	20 000 000
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer (förslagsanslag)	55 315 000
92. Ersättning till statens kärnavfallshanteringsfond (förslagsanslag).	70 000 000
02. Distriktsbyråerna för HIM-företagstjänst (810)	**31 200 000**
21. Omkostnader (delvis EU) (reservationsanslag 2 år)	31 200 000

03. Arbetskrafts- och näringscentraler (810)	**57 965 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	32 965 000
61. Stödjande av hushållens möjligheter att ordna sysselsättning (förslagsanslag)	25 000 000
27. Konsumentverket (820)	**29 400 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	25 400 000
50. Statsunderstöd för konsumentorganisationer	4 000 000
28. Konsumentklagonämnden (820)	**5 745 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	5 745 000
29. Konkurrensverket (820)	**16 600 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	16 600 000
30. Livsmedelsverket (820)	**10 200 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	10 200 000
31. Konsumentombudsmannens byrå (820)	**7 000 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	7 000 000
32. Patent- och registerstyrelsen (820)	**6 200 000**
22. Föreningsregistrets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	6 200 000
33. Konsumentforskningscentralen (820)	**9 400 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	9 400 000
38. Mätteknikcentralen (820)	**19 400 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	8 800 000
23. Utvecklande av ett nationellt mätnormalsystem samt EU:s standarder, mätningar och provningsprogram (reservationsanslag 3 år)	10 600 000
40. Geologiska forskningscentralen (830)	**202 200 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	202 200 000
41. Säkerhetsteknikcentralen (820)	**62 300 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	62 300 000
42. Statens tekniska forskningscentral (830)	**323 000 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	323 000 000
44. Teknologiska utvecklingscentralen (830)	**1 567 900 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	100 900 000
23. Tillämpad teknisk forskning (delvis EU) (förslagsanslag)	522 000 000
40. Produktutvecklingsbidrag (delvis EU) (förslagsanslag)	742 000 000
83. Produktutvecklingslån (delvis EU) (förslagsanslag)	203 000 000

49. Kera Ab (840)	**332 000 000**
42. Räntestöd till Kera Ab (förslagsanslag)	217 000 000
43. Ersättande av kredit- och kursförluster (förslagsanslag)	115 000 000
50. Industrins främjande (850)	**615 190 000**
24. Forsknings- och utvecklingsarbete som främjar industrin (reservationsanslag 3 år)	32 110 000
41. Understöd till främjande av industrin och till samfund i branschen (reservationsanslag 3 år)	33 000 000
42. Stöd till livsmedelsindustrins investeringar och anpassning av dess produktionsstruktur (EU) (reservationsanslag 3 år)	100 000 000
46. Understöd för tryggande av varvsindustrins konkurrensförutsättningar (reservationsanslag 3 år)	50 000 000
60. Överföringar till statsgarantifonden och exportgarantiersättningar (förslagsanslag)	400 000 000
95. Jordägarnas andel av försvarsavgifter (förslagsanslag)	80 000
51. Stödjande av investerings- och utvecklingsprojekt inom företagsverksamheten (850)	**464 000 000**
48. Regionalt transportstöd (förslagsanslag)	24 000 000
49. Stödjande av företagens investerings- och utvecklingsprojekt (delvis EU) (förslagsanslag)	400 000 000
50. Räntestöd för små och medelstora företags investeringar (förslagsanslag)	40 000 000
52. Utvecklande av små och medelstora företags verksamhet (850)	**71 000 000**
24. Utvecklingsservice för små och medelstora företag (delvis EU) (reservationsanslag 3 år)	52 000 000
40. Statsunderstöd för utvecklingsservice för små och medelstora företag och samfund i branschen (delvis EU) (reservationsanslag 3 år)	19 000 000
55. Energihushållning (860)	**168 600 000**
21. Vissa utgifter för forsknings-, planerings- och övervakningsverksamhet (reservationsanslag 3 år)	24 000 000
27. Främjande av energisparande och effektiv användning av energi samt energiinformation (reservationsanslag 2 år)	9 000 000
40. Energistöd (delvis EU) (förslagsanslag)	130 000 000
45. Räntestöd för energiinvesteringar (förslagsanslag)	5 400 000
50. Vissa understöd för energihushållningen (reservationsanslag 3 år).	200 000
56. Elmarknadscentralen (820)	**200 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	200 000
61. Inrikeshandelns främjande (870)	**100 000**
40. Räntestöd för minuthandelns investeringar inom glesbygdsområden (förslagsanslag)	100 000

80. Centralen för turistfrämjande (870)	**78 730 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	78 530 000
88. Andra finansiella investeringar	200 000
85. Utrikeshandelns främjande (880)	**391 700 000**
40. Företags internationalisering (delvis EU) (förslagsanslag)	173 000 000
41. Understöd till organisationer som främjar utrikeshandeln och till Suomen Ulkomaankauppaliitto – Finlands Utrikeshandelsförbund ry	173 700 000
47. Räntestöd till Finlands Exportkredit Ab (förslagsanslag)	40 000 000
48. Räntestöd för exportkrediter på OECD-villkor (förslagsanslag).	5 000 000

Huvudtitel 33

33. SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	**45 767 716 000**
01. Social- och hälsovårdsministeriet (400)	**175 438 000**
21. Omkostnader (delvis EU) (reservationsanslag 2 år)	175 438 000
02. Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården (400).	**112 910 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	112 910 000
03. Arbetslöshetsnämnden (400)	**8 699 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	8 699 000
04. Prövningsnämnden (090)	**8 271 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	8 271 000
06. Rättsskyddscentralen för hälsovården (400)	**10 100 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	10 100 000
07. Institutet för arbetshygien (450)	**176 500 000**
50. Statsbidrag för utgifterna vid institutet för arbetshygien (reservationsanslag 2 år)	176 500 000
08. Folkhälsoinstitutet (450)	**171 778 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	144 700 000
26. Anskaffning av vaccin (förslagsanslag)	27 078 000
09. Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral (450)	**22 330 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	22 330 000

10. Strålsäkerhetscentralen (450)	**80 850 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	80 850 000
11. Läkemedelsverket (450)	**7 658 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	7 658 000
12. Statens skolhem (420)	**8 373 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	8 373 000
13. Arbetarskyddets distriktsförvaltning (400)	**80 439 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	80 439 000
14. Statens sinnessjukhus (480)	**9 020 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	9 020 000
15. Utjämning av familjekostnader (410)	**8 395 000 000**
51. Moderskapsunderstöd (förslagsanslag)	58 000 000
52. Barnbidrag (förslagsanslag)	8 337 000 000
16. Allmän familjepension (410)	**248 000 000**
50. Allmän familjepension (förslagsanslag)	248 000 000
17. Utkomstskydd för arbetslösa (410)	**6 160 000 000**
50. Statsandel till arbetslöshetskassor (förslagsanslag)	4 710 000 000
51. Grundskydd i enlighet med lagen om utkomstskydd för arbetslösa (förslagsanslag)	1 150 000 000
52. Tryggande av utkomsten under utbildningstiden (reservationsanslag 2 år)	300 000 000
18. Sjukförsäkring (410)	**55 000 000**
60. Statens andel i de utgifter som föranleds av sjukförsäkringslagen (förslagsanslag)	55 000 000
19. Pensionsförsäkring (410)	**9 724 000 000**
50. Statens andel i sjömanspensionskassans utgifter (förslagsanslag).	140 000 000
51. Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för lantbruksföretagare (förslagsanslag)	2 050 000 000
52. Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för företagare (förslagsanslag)	490 000 000
60. Statens andel i de utgifter som föranleds av folkpensionslagen (förslagsanslag)	7 044 000 000
20. Olycksfallsförsäkring (410)	**87 000 000**
53. Statens andel i kostnaderna för lantbruksföretagares olycksfallsförsäkring (förslagsanslag)	87 000 000

21. Frontveteranpensioner (410)	**900 200 000**
52. Frontmannapensioner och bostadsbidrag (förslagsanslag)	900 000 000
53. Förtidspension för frontveteraner (förslagsanslag)	200 000
22. Ersättning för skada, ådragen i militärtjänst och vissa utgifter för rehabilitering (410)	**1 943 600 000**
50. Ersättning för skada, ådragen i militärtjänst (förslagsanslag)	1 755 000 000
55. Statlig ersättning för driftskostnader för krigsinvalidernas inrättningar (förslagsanslag)	170 000 000
56. Statsbidrag för rehabilitering av makar till krigsinvalider (reservationsanslag 2 år)	12 100 000
57. Frontunderstöd till vissa utländska frivilliga frontmän (reservationsanslag 2 år)	1 500 000
59. Statsbidrag för frontveteranernas rehabilitering (reservationsanslag 2 år)	5 000 000
23. Annat skydd för personer som lidit skada av krigen (410)	**23 000 000**
30. Statlig ersättning för vården av personer som lidit skada av krigen (förslagsanslag)	23 000 000
28. Annat utkomstskydd (410)	**54 000 000**
30. Statlig ersättning till kommunerna för utkomststöd till vissa personer som flyttar till Finland samt för särskilda kostnader för social- och hälsovård som givits dem (förslagsanslag)	2 000 000
50. Militärunderstöd (förslagsanslag)	52 000 000
29. Mottagande av flyktingar och asylsökande (410)	**40 000 000**
61. Mottagande av flyktingar och asylsökande (förslagsanslag)	40 000 000
32. Av kommunerna anordnad social- och hälsovård (420)	**14 801 600 000**
30. Statsandel till kommunerna för social- och hälsovårdens driftskostnader (förslagsanslag)	13 495 000 000
31. Statsandel till kommunerna för social- och hälsovårdsservicens anläggningskostnader (förslagsanslag)	421 000 000
32. Statlig ersättning till sjukvårdsdistrikt som är huvudman för ett universitetssjukhus för kostnaderna för forskningsverksamhet (förslagsanslag)	360 000 000
33. Statlig ersättning till hälso- och sjukvårdsenheter för kostnaderna för läkarutbildning (förslagsanslag)	389 800 000
34. Statlig ersättning till kommunerna för kostnaderna för patienter som sinnesundersöks och patientöverföringar (förslagsanslag)	17 000 000
36. Statsunderstöd för kostnaderna för vissa social- och hälsovårdsserviceprojekt (förslagsanslag)	20 700 000
38. Slutrat av statsandel till kommunerna för vissa driftskostnader för social- och hälsovårdsservice (förslagsanslag)	75 000 000
39. Slutrat av statsandel till kommunerna för vissa anläggningskostnader för social- och hälsovårdsservice (förslagsanslag)	23 100 000

53. Hälsofostran och -övervakning (470)	**42 850 000**
21. Hälsofostran och minskande av rusmedelsbruk och tobaksrökning (reservationsanslag 2 år)	32 850 000
23. Hälsoövervakning (reservationsanslag 2 år)	5 000 000
24. Övervakning av smittsamma sjukdomar (förslagsanslag)	5 000 000
57. Semesterverksamhet (420)	**769 100 000**
40. Statlig ersättning för kostnaderna för semesteravbytare för lantbruksföretagare (förslagsanslag)	676 000 000
42. Statlig ersättning för kostnaderna för semestersystem för småföretagare (förslagsanslag)	100 000
50. Statlig ersättning till lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och kommunerna för förvaltningsutgifterna för avbytarservicen för lantbruksföretagare (förslagsanslag)	93 000 000
92. Användningen av avkastningen av Penningautomatföreningens verksamhet (420)	**1 630 000 000**
50. Understöd till enskilda sammanslutningar inom social- och hälsovårdssektorn (förslagsanslag)	1 465 000 000
59. Utgifter för rehabilitering av frontveteraner	165 000 000
99. Övriga utgifter inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde (400)	**22 000 000**
67. Internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag (förslagsanslag)	22 000 000

Huvudtitel 34

34. ARBETSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE.	**13 728 195 000**
01. Arbetsministeriet (610)	**817 837 000**
20. Det nationella programmet för utvecklande av arbetslivet och produktivitetsutveckling (reservationsanslag 3 år)	20 000 000
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	121 237 000
61. EU:s deltagande i arbetskrafts- och socialpolitiken (EU) (reservationsanslag 3 år)	676 600 000
03. Distriktsförvaltningen för arbetarskyddet (400)	**24 440 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	24 440 000
06. Arbetskraftspolitiken (620)	**12 374 107 000**
02. Lönebaserat sysselsättningsstöd till statsförvaltningen (förslagsanslag)	1 080 000 000
21. Omkostnader inom arbetskraftsärendenas distrikts- och lokalförvaltning (reservationsanslag 2 år)	589 677 000

25.	Särskilda utgifter för arbetskraftsservicen (förslagsanslag)	55 330 000
29.	Köpta tjänster som hänför sig till arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (förslagsanslag)	1 107 700 000
30.	Lönebaserat sysselsättningsstöd till kommuner och samkommuner (förslagsanslag)	1 350 000 000
50.	Studiesociala förmåner för dem som deltar i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (förslagsanslag)	1 267 100 000
52.	Arbetsmarknadsstöd (förslagsanslag)	4 950 000 000
61.	Statens andel av den nationella delfinansieringen av Europeiska socialfondens mål (EU) (reservationsanslag 3 år)	655 800 000
62.	Statsunderstöd för lindrande av arbetslösheten (delvis EU) (förslagsanslag)	750 000 000
63.	Sysselsättningspolitiskt statsunderstöd för investeringar (delvis EU) (reservationsanslag 3 år)	250 000 000
64.	Utkomstskydd vid flyttning (förslagsanslag)	8 500 000
77.	Investeringsutgifter för tryggande av sysselsättningen (delvis EU) (reservationsanslag 3 år)	310 000 000
07.	**Flykting- och migrationsärenden (410)**	**250 450 000**
30.	Statlig ersättning till kommunerna för särskilda kostnader för utkomststöd till personer som flyttar till Finland och för social- och hälsovård som ges dem (förslagsanslag)	54 800 000
61.	Mottagande av flyktingar och asylsökande (förslagsanslag)	195 650 000
99.	**Övriga utgifter inom arbetsministeriets förvaltningsområde (610)**	**261 361 000**
21.	Arbetskraftsinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	3 680 000
22.	Arbetsrådets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	308 000
23.	Civiltjänst (förslagsanslag)	13 520 000
50.	Lönegaranti (förslagsanslag)	230 000 000
51.	Vissa former av sjömansservice (förslagsanslag)	4 553 000
67.	Internationella organisationers medlemsavgifter och betalningsandelar (förslagsanslag)	9 300 000

Huvudtitel 35

35.	**MILJÖMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE**	**3 852 782 000**
01.	**Miljöministeriet (510)**	**165 720 000**
21.	Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	91 555 000
22.	Utveckling och planering (reservationsanslag 2 år)	41 500 000
24.	Internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)	21 565 000
26.	Utbildning, information och upplysning (reservationsanslag 2 år)	4 500 000
61.	Vissa understöd (reservationsanslag 3 år)	6 600 000

11. Miljövård (520)	**89 750 000**
62. Främjande av miljövården (reservationsanslag 3 år)	32 750 000
63. Räntestöd för luftvårds- och avfallshanteringsinvesteringar (förslagsanslag)	16 000 000
64. Oljeavfallshantering som finansieras med oljeavfallsavgift (reservationsanslag 3 år)	20 000 000
67. Främjande av miljösamarbete i länder i Finlands närområden (reservationsanslag 3 år)	21 000 000
26. Regionala miljöcentraler (560)	**363 755 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	282 255 000
61. Nationell delfinansiering av målen för Europeiska regionala utvecklingsfonden (EU) (reservationsanslag 3 år)	20 500 000
77. Miljövårdsarbeten (reservationsanslag 3 år)	61 000 000
27. Finlands miljöcentral (560)	**166 627 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	119 827 000
27. Bekämpning av miljöskador (förslagsanslag)	12 000 000
44. Ersättningar enligt forsskyddslagen (förslagsanslag)	25 000 000
63. Räntestöd för vattenvårdsinvesteringar (förslagsanslag)	9 800 000
30. Samhällen, användning av områden och naturvård (530)	**236 500 000**
22. Skötsel och underhåll av naturskyddsområdena (reservationsanslag 3 år)	67 000 000
37. Understöd för planläggning i kommuner och styrning av markanvändningen (reservationsanslag 3 år)	7 500 000
61. Vissa ersättningar i samband med naturvården (reservationsanslag 3 år)	43 000 000
62. Understöd för vård av byggnadsarvet (reservationsanslag 3 år).	5 000 000
74. Husbyggnadsarbeten inom naturskyddsområdena (reservationsanslag 3 år)	3 000 000
87. Anskaffning av naturskyddsområden (reservationsanslag 3 år) .	111 000 000
41. Statens bostadsfond (540)	**24 430 000**
21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)	24 430 000
45. Bostads- och byggnadsväsendet (540)	**2 806 000 000**
54. Bostadsbidrag (förslagsanslag)	2 270 000 000
56. Understöd för reparationsverksamhet (reservationsanslag 3 år).	450 000 000
60. Överföring till statens bostadsfond (förslagsanslag)	55 000 000
61. Understöd till hyreshus (reservationsanslag 3 år)	23 000 000
64. Understöd för bostäder till bostadslösa och flyktingar (förslagsanslag)	8 000 000

Huvudtitel 36

36. STATSSKULDEN	**27 088 424 000**
01. Ränta på skulden i finska mark (910)	**14 208 324 000**
90. Ränta på skulden i finska mark (förslagsanslag)	14 208 324 000
03. Ränta på skulden i utländsk valuta (910)	**12 227 900 000**
90. Ränta på skulden i utländsk valuta (förslagsanslag)	12 227 900 000
09. Övriga utgifter för statsskulden (910)	**652 200 000**
21. Arvoden och andra utgifter för statsskulden (förslagsanslag)	652 200 000

Utgifternas totalbelopp:

190 804 688 000

Detaljmotivering

ALLMÄNT

Brutto- och nettobudgetering

I statsbudgeten iakttas i regel bruttobudgetering. Nettobudgetering är ett undantag från denna regel, och tillämpas bara inom de gränser som anges i lagen om statsbudgeten.

I budgeten kan följande inkomster och utgifter nettobudgeteras:

1) nya statslån och amorteringar på statsskulden,

2) ränteinkomster, emissionsvinster och kapitalvinster av statslån samt ränteutgifter, nedsättning av emissionspriset och kapitalförluster till följd av statslån samt

3) inkomster av och utgifter för verksamheten vid ett ämbetsverk eller inrättning.

Vid nettobudgetering av inkomster av och utgifter för ämbetsverkets verksamhet särskiljs följande fall:

1) inkomster som betalas till ämbetsverket i egenskap av arbetsgivare och inkomster av försäljning av lösöre samt inkomster av att ämbetsverkets lokaliteter tillfälligt överlåts till utomstående för enskilda tillställningar, vilka nämns i beskrivningen av omkostnadsmomentets standardinnehåll och vilka kan dras av från omkostnaderna, även om detta inte nämns i momentmotiveringen,

2) inkomster av och utgifter för verksamheten vid ett ämbetsverk eller en inrättning som bedriver affärsverksamhet,

3) inkomster av och utgifter för verksamheten eller någon del av verksamheten vid ett ämbetsverk som bedriver avgiftsbelagd verksamhet samt

4) betalningsandelar i form av inkomst av andra parter som deltar i ett forskningsprojekt eller motsvarande som genomförs på ämbetsverkets ansvar och utgifter för projektet.

I fallen 2)—4) skall i beslutsdelen av motiveringen till omkostnadsanslaget i fråga nämnas att nettobudgetering tillämpas.

Till de inkomster som skall nettobudgeteras hör inte skatter, avgifter av skattenatur eller böter. Nettobudgeteringen gäller inte heller överföringsutgifter eller återbetalning av sådana samt investeringsutgifter eller inkomster av försäljning av egendom, med undantag av anskaffning av lös egendom för ämbetsverkets eller inrättningens verksamhet eller försäljning av lös egendom.

Till utgifternas standardinnehåll under ett nettobudgeterat moment hör utgifterna enligt omkostnadsmomentens standardinnehåll, vilket förklaras nedan.

Inkomster av verksamheten som redovisas som netto får användas för utgifter för verksamheten utan att detta särskilt nämns i kapitel- eller momentmotiveringen, om inte något annat följer av finansieringsplanen för statsekonomin.

Försäljningsintäkterna av sådana lösa anläggningstillgångar för vilkas del anskaffningen finansieras med omkostnadsanslaget får nettobudgeteras med omkostnadsanslaget. Försäljningsintäkterna av fast egendom, finansinvesteringar (t.ex. aktier o.a. värdepapper) och lösa anläggningstillgångar som finansieras under specialmomenten får inte nettobudgeteras.

Utgiftsmomentens klassificering och sakinnehåll

Allmänna föreskrifter beträffande utgiftsmomenten

Utgifterna har uppdelats i budgeten på moment enligt uppgiftens eller utgifternas art. Huvudindelningen görs enligt följande huvudgruppering som följer utgifternas art (inom parentes sifferkoderna för motsvarande moment):

1) konsumtionsutgifter (01—29): utgifter, där

staten som direkt motprestation får produktionsfaktorer som skall användas under finansåret, t.ex. arbetsinsatser, varor och tjänster,

2) överföringsutgifter (30—69): utgifter, för vilka staten inte får någon direkt motprestation,

3) investeringsutgifter (70—89): utgifter, där staten som direkt motprestation får produktionsfaktorer eller finansieringsinstrument med lång verkningstid, vilka ger staten inkomst eller annan nytta under flera finansår, och

4) övriga utgifter (90—99): utgifter som inte hör till ovan nämnda huvudgrupper, t.ex. utgifter för skötsel av statsskulden.

Anslaget under momentet får användas enbart för utgifter inom den utgiftsgrupp som anges av momentets sifferkod, om inte annat av särskilda skäl bestäms i momentmotiveringen. Därmed får ett anslag för konsumtionsutgifter inte användas för överföringsutgifter och ett anslag för överföringsutgifter får inte användas för konsumtionsutgifter.

För ett användningsändamål som specificeras under ett moment får inte användas något annat anslag med ett mera allmänt användningsändamål (t.ex. ett omkostnadsanslag), även om detta specificerade användningsändamål inte har uteslutits i motiveringen till det mera allmänna anslaget. Undantag från denna huvudregel kan göras, om saken nämns i momentmotiveringen.

Om ett anslag får användas till betalning av löner eller arvoden, skall också socialskydds- och pensionsavgifter samt andra lönebikostnader i samband med dem betalas med samma anslag.

Om ett anslag enligt momentmotiveringen får användas för finansiering av forskningsprojekt godkända av EU innehåller det också den finansiering som krävs för deltagande i anbudstävlingar gällande forskningsprojekten i fråga.

Budgetering enligt uppgift

Budgeterade enligt uppgift är de resultatbudgeterade ämbetsverkens omkostnadsmoment samt vissa till konsumtionsutgifterna hörande utgifter för projektartade uppgifter. Ett anslag som har budgeterats enligt uppgift får användas för alla regelmässiga utgifter för uppgiften i fråga, om inte något annat följer av budgeten.

Utgifterna för verksamheten vid ett resultatbudgeterat ämbetsverk har i regel budgeterats som ett enda anslag under utgiftsmomenten 21—23. Som separata anslag enligt utgifternas art har budgeterats överföringsutgifter, utgifter för husbyggnads- samt jord- och vattenbyggnadsinvesteringar och finansinvesteringar samt vissa exceptionellt stora investeringar i inventarier.

Omkostnadsmomentets standardinnehåll omfattar de användningsändamål som finns definierade för utgiftsmomenten 01, 29 och 70 i beskrivningen av utgiftsmomentens sakinnehåll.

Under omkostnadsmomentet har som avdrag budgeterats de sjuk- och moderskapsdagpenningar enligt sjukförsäkringen som betalas till ämbetsverket i egenskap av arbetsgivare, i de fall då ämbetsverket betalar arbetstagarens lön under sjukdomstiden eller moderskapsledigheten, samt ersättningar som inkommit för kostnaderna för företagshälsovården. Under omkostnadsmomentet har därtill som avdrag budgeterats ämbetsverkets inkomster av försäljning av lösöre samt inkomster av att ämbetsverkets lokaliteter tillfälligt överlåts till utomstående för enskilda tillställningar.

Vidare får anslaget under omkostnadsmomentet användas för den avgiftsbelagda verksamhetens utgifter, om inte ämbetsverkets eller inrättningens avgiftsbelagda verksamhet har budgeterats under ett eget moment.

Undantagsvis har under momenten 10—27 enligt uppgift budgeterats sådana anslag för köp av förnödenheter och tjänster som utgör en klart avgränsad funktionell helhet, om det av särskilda skäl är ändamålsenligt att anteckna dem under ett eget moment. Sådana utgiftshelheter som eventuellt har antecknats under egna moment är bl.a. för förvaltningsenheten typiska och extra stora specialutgifter för verksamheten samt klart tidsbundna specialprojekt.

Utgiftsmoment med standardinnehåll

För momenten 01, 28, 29, 70 och 74—79 har definierats sådana användningsändamål med standardinnehåll för vilka anslagen under dessa moment och omkostnadsmomenten får användas utan att saken nämns i momentmotiveringen.

Standardmomenten 01, 29 och 70 har i allmänhet slagits ihop till omkostnadsmoment för ämbetsverken, så att standardinnehållet motsvarar det kombinerade standardinnehållet för dessa tre standardutgiftsmoment.

Då anslagen används går momentmotive-

ringen framom definitionen av standardinnehållet. Det innebär att man i momentmotiveringen kan avvika från standardinnehållet antingen genom att utesluta vissa standardanvändningsändamål eller genom att foga till andra användningsändamål. I det senare fallet används ordet "även" för att uttrycka att användningsändamålen under standardmomenten har kompletterats, t.ex. på följande sätt: "Anslaget under momentet får även användas för betalning av rese- och representationsutgifter på grund av det internationella samarbetet."

Föreskrifter enligt utgifternas art

Konsumtionsutgifter (01—29)

Konsumtionsutgifter är de utgifter där staten som direkt motprestation får produktionsfaktorer som används under finansåret. Till konsumtionsutgifter hänförs löner för statsanställda, andra arvoden, socialskyddsavgifter, pensionsavgifter, utgifter för köp av varor och tjänster, utgifter för anskaffning av försvarsmateriel samt maskiner, anordningar och inventarier av ringa värde eller med en kort ekonomisk användningstid samt övriga sådana utgifter som föranleds av eller hänför sig till statens verksamhet och som inte skall hänföras till överförings- eller investeringsutgifter. Till konsumtionsutgifter hänförs även det tekniska bistånd som EU-programmen kräver.

Löner till personal i statens tjänst får betalas under konsumtionsutgiftsmomenten enligt följande:

a) under omkostnads- och avlöningsmomenten samt

b) under andra konsumtionsutgiftsmoment löner till personal i arbetsavtalsförhållande och sådana tjänstemän som nämns i 9 § 1 mom. statstjänstemannalagen (750/94), vilka utnämnts för viss tid, om detta anges särskilt i momentets beslutsdel.

Löner till tjänstemän som utnämnts till sin tjänst får inte betalas under andra moment än omkostnads- och avlöningsmoment. Löner till statsanställda kan betalas under andra moment än konsumtionsutgiftsmoment bara om så bestäms i momentets standardanvändningsändamål eller beslutsdel.

01—02. Avlöningar

Från avlöningsmomenten får inom ramen för maximiantalet anställda betalas de löner till ämbetsverkets egna anställda i tjänste- eller arbetsavtalsförhållande som baserar sig på tjänste- eller arbetskollektivavtal eller på andra lagliga betalningsgrunder.

Från avlöningsmomentet får även betalas

a) ortstillägg till personer som tjänstgör inom utrikesrepresentationen och till militärattachéer samt vissa andra motsvarande avlöningsutgifter,

b) föreläsnings-, tim- och docentundervisningsarvoden samt med dessa jämförbara arvoden,

c) vissa arvoden för sakkunnigverksamhet av bestående natur för vilka skall betalas socialskydds- och pensionsavgift,

d) lön till en tjänsteman under uppsägningstiden även för tiden efter att tjänsten har dragits in,

e) lön till en tjänsteman som ställts till statsrådets disposition enligt statstjänstemannalagen från avlöningsmomentet för ministeriet inom förvaltningsområdet i fråga samt

f) omplaceringspenning enligt fastställda grunder vid ämbetsverk och inrättningar som deltar i försöksverksamhet som gäller rehabilitering.

05—07. Pensioner

Under momenten har antecknats ordinarie pensioner, familjepensioner, extra pensioner samt vissa understöd närmast av pensionsnatur vilka grundar sig på lag, förordning eller ett avtal som binder staten eller definieras särskilt i motiveringen.

16—18. Anskaffning av materiel till försvarsmakten

Under momenten har antecknats utgifter för anskaffning av försvarsmateriel samt andra inventarier och anordningar till försvarsmakten.

28. Konsumtionsutgifter för avgiftsbelagd service

Under momentet har antecknats och anslaget under momentet får användas till betalning av sådana utgifter som annars betalas från om-

kostnadsmomentet eller moment 29, men som klart kan hänföras till konsumtionsutgifter för avgiftsbelagd service. Motiveringen till utgifterna för avgiftsbelagd service har nära samband med motsvarande inkomstmoment. I motiveringen till inkomstmomentet i fråga har även beaktats andra kostnader för avgiftsbelagd service än sådana som skall antecknas under specialmomentet.

Anslaget under momentet för avgiftsbelagd service får användas till avlöningar endast om en fullmakt rörande detta jämte eventuella begränsningar i antalet personer har upptagits i motiveringen till momentet.

29. Övriga konsumtionsutgifter

Anslaget under momentet får användas till betalning av utgifter för köp av sådana varor och tjänster som behövs för att ämbetsverket eller inrättningen eller det namngivna förvaltningsområdet skall kunna sköta sina i lag eller förordning stadgade uppgifter, med undantag av avlöningsutgifter och utgifter av avlöningsnatur samt andra än nedan nämnda investeringsutgifter (jfr. definitionen av sakinnehållet för momenten 70—89).

Anslaget får även användas till betalning av utgifterna för anskaffning av sådana maskiner, anordningar och inventarier som behövs för ämbetsverkets eller inrättningens verksamhet, om deras värde är högst 50 000 mk eller deras ekonomiska användningstid är högst tre år.

Anslaget under momentet får förutom till ovan nämnda utgifter även användas till betalning av följande utgifter:

— medlemsavgifter till inhemska och utländska samfund som har samband med ämbetsverkets eller inrättningens verksamhetsområde (utgifter av understödsnatur har antecknats under momenten 66—69),

— utgifter för anskaffning av immateriella anläggningstillgångar (patent, rätt att använda datorprogram och andra liknande användnings- och äganderättigheter), om de inte ingår i de anskaffningar som görs under momenten 70—79,

— utgifter för anskaffning av telefonandelsbevis eller motsvarande bevis som berättigar till användning av telefon, om de inte ansluter sig till en helhet som budgeteras under momenten 70—89,

— skatter och avgifter som hänför sig till ämbetsverkets eller inrättningens verksamhet eller till anläggningstillgångar som ämbetsverket eller inrättningen besitter (inklusive tillägg och förhöjningar av sanktionskaraktär),

— skadestånd för skador orsakade av ämbetsverkets eller inrättningens verksamhet och andra motsvarande ersättningar som betalas av statens medel, trafikskadeavgifter samt kontoavskrivningar, om något annat anslag inte kan anvisas för dem,

— återbetalningar av överdebiterad del av ämbetsverkets eller inrättningens inkomster eller andra poster med i lagstiftningen noggrant fastställda bestämningsgrunder, om återbetalningen inte kan göras från inkomstmomentet i fråga.

Överföringsutgifter (30—69)

Till överföringsutgifter hänförs statsbidrag och överföringar av medel genom statens försorg till kommuner, andra offentliga samfund, näringslivet, hushållen och allmännyttiga samfund samt överföringar av medel utan motprestationer till statliga fonder utanför budgeten, till folkpensionsanstalten och till utlandet. För överföringsutgifterna får staten inte av mottagaren någon direkt eller egentlig materiell motprestation, såsom pengar, varor eller tjänster. Indirekt främjar överföringsutgifterna fullföljandet av statens uppgifter.

Överföringsutgifterna klassificeras enligt mottagare. Statsbidragen för byggnadsverksamhet samt för anskaffning av maskiner och inventarier har om möjligt observerats under andra moment än statsbidragen för konsumtion eller andra användningssyften. Om ett anslag gäller flera grupper mottagare av överföringar har i dispositionsplanen intagits en indelning enligt mottagargrupp, vid behov ytterligare indelad i överföringar avsedda för driftsekonomin och kapitalekonomin.

Under momenten 30—69 har budgeterats ersättningar till enheter som bedriver affärsverksamhet för uppgifter som de utför i allmänt intresse, om förmånen kommer andra än staten till del.

Överföringsutgifter som bestäms med stöd av lag och överföringsutgifter enligt prövning har om möjligt antecknats under olika moment.

30—39. Statsbidrag till kommuner och samkommuner m.fl.

Under momenten har antecknats statsbidrag till kommuner och samkommuner.

40—49. Statsbidrag till näringslivet

Under momenten har antecknats för främjande av näringslivet avsedda statsbidrag till privata företag och enskilda näringsidkare samt till centralorganisationer, föreningar m.fl. som främjar företagares och näringsidkares m.fl. intressen.

50—59. Statsbidrag till hushållen och allmännyttiga samfund

Under momenten har antecknats överföringar till enskilda konsumenter samt statsbidrag till allmännyttiga organisationer, inrättningar, föreningar, sällskap o.s.v. Hit räknas t.ex. idrottsorganisationer, privata läroanstalter, privata sjukhus och sådana privata forskningsanstalter som inte direkt betjänar affärs- eller näringslivet.

60. Överföringar till statliga fonder utanför budgeten och till folkpensionsanstalten

Under momentet har antecknats överföringar till fonder utanför budgeten samt överföringar till folkpensionsanstalten.

61—65. Övriga överföringar inom landet

Under momenten har antecknats sådana icke specificerade överföringar som inte på förhand kan fördelas mellan kommunerna, näringslivet och hushållssektorn.

Under momenten har också budgeterats medelsöverföringar för betalning av EU-finansieringen av statens egna och andra projekt enligt de åtgärdsprogram och finansieringsbeslut inom ramen för EU:s strukturfonders åtgärds- och gemenskapsinitiativ som godkänts tillsammans med Europeiska unionens kommission. Finansieringen från EU har upptagits under berörda inkomstmoment, grupperad på motsvarande sätt.

66—69. Överföringar till utlandet

Under momenten har antecknats överföringar till utlandet av sådana medel för vilka inte erhålls direkt motprestation eller för vilka motprestationen är ringa i förhållande till utgiftens storlek. Hit hör t.ex. understöd inom ramen för utvecklingssamarbetet, medlemsavgifter till internationella finansiella sammanslutningar samt andra medlemsavgifter av understödsnatur som samfunden i fråga använder för att finansiera sin verksamhet eller förmedlar vidare som understöd till tredje part.

Under momentet har också budgeterats medelsöverföringar för Finlands momsbasavgifter och BNI-avgifter till Europeiska unionen liksom också för Finlands kapitalinsats till Europeiska investeringsbanken och Europeiska atomenergigemenskapens försörjningsbyrå samt för fondandelen till Europeiska kol- och stålgemenskapen.

Investeringsutgifter (70—89)

Till investeringsutgifter hänförs andra anskaffningsutgifter än utgifter för anskaffning av försvarsmateriel och maskiner, anordningar och inventarier med ett ringa värde eller en kort ekonomisk användningstid, byggnadsutgifter för husbyggen samt jord- och vattenbyggnadskonstruktioner, utgifter för anskaffning av värdepapper, jordområden och byggnader samt långivning.

Realinvesteringar (70—79)

Till realinvesteringar hänförs sådana anskaffningar av materiella anläggningstillgångar åt staten vilka uppfyller de nedan angivna kriterierna för de olika standardmomentgrupperna. Utgifter för anskaffning av maskiner, anordningar och inventarier har antecknats under momenten 70—73. Husbyggen har antecknats under momenten 74—76 och övriga byggnadsarbeten under momenten 77—79.

70—73. Anskaffning av inventarier

Under momenten har, med undantag av utgifter för anskaffning av försvarsmateriel, antecknats utgifter för anskaffning av maskiner, anordningar och inventarier med ett värde över

50 000 mk och med en ekonomisk användningstid som överstiger tre år. Om ämbetsverkets eller inrättningens omkostnader har budgeterats under ett omkostnadsmoment (21—23), har under det vanligen också tagits in anslag för anskaffning av inventarier. Anslaget under moment 70 (Anskaffning av inventarier) får användas till betalning av utgifter för anskaffning av denna typ av maskiner, anordningar och inventarier då dessa behövs för ämbetsverkets eller inrättningens eller det namngivna förvaltningsområdets verksamhet.

74—76. Husbyggen

Under momenten har antecknats och anslagen under dem får användas till betalning av nödvändiga byggnadsutgifter, inklusive avlöningsutgifter, med anledning av statens i motiveringen till momenten nämnda nybyggnadsarbeten och grundliga förbättringar av byggnader. Som grundlig förbättring betraktas sådana ändrings- och reparationsarbeten som väsentligt höjer byggnadens värde. Anslagen får även användas till betalning av utgifter för säkerhetssystem och andra tekniska system i byggnader. Anslagen får även användas till betalning av utgifter för planering av nybyggnadsarbeten och grundliga förbättringar och för köp av behövliga konsulttjänster, med undantag av sådant planeringsarbete för vilket avlöningsutgifterna har antecknats under omkostnadsmomentet.

Kostnadsförslagen för de under momenten specificerade projekten motsvarar poängtalet 103 för byggnadskostnadsindex (1990 = 100). Om ett entreprenadavtal har ingåtts om projektet skall kostnadsförslaget grunda sig på avtalet. Kostnadsförslagen inkluderar inte mervärdesskatt.

77—79. Jord- och vattenbyggen

Under momenten har antecknats och anslagen under dem får användas till betalning av sådana utgifter i enlighet med motiveringen, inklusive avlöningsutgifter, vilka föranleds av statens andra byggnadsarbeten än husbyggen. Sådana arbeten kan vara t.ex. byggande och grundlig reparation av allmänna vägar, järnvägar, hamnar, kanaler och broar, torrläggningsarbeten, vatten- och avloppsledningsarbeten, rensning av forsar och vattenleder, anläggande av flottningsleder samt bankfyllnings- och uppdämningsarbeten. Anslagen under momenten får även användas till betalning av utgifter för planeringen av byggnadsarbeten av nämnda slag och för köp av konsulttjänster som behövs för planeringen, med undantag av sådant planeringsarbete för vilket löneutgifterna har antecknats under omkostnadsmomentet.

Lån och övriga finansinvesteringar (80—89)

80—86. Lån som beviljas av statens medel

Under momenten har antecknats de lån som beviljas av statens medel.

87. Jordområden, byggnader och fastigheter

Under momentet har antecknats utgifter för köp av jordområden, byggnader och fastigheter.

88—89. Övriga finansinvesteringar

Under momenten har antecknats utgifter för köp av aktier och värdepapper, investeringar i aktiebolag med statlig majoritet o.a. finansinvesteringar.

Övriga utgifter (90—99)

Till övriga utgifter hänförs räntor på statsskulden och indexförhöjningar samt övriga utgifter som inte hör till ovan nämnda konsumtions-, överförings- och investeringsutgifter.

90—92. Räntor och indexförhöjningar på statsskulden

Under momenten har antecknats räntor och indexförhöjningar på inhemsk och utländsk skuld.

93—99. Övriga och icke specificerade utgifter

Under momenten har antecknats sådana utgifter som inte klassificerats ovan, t.ex. vissa andra kalkylerade poster samt vissa ersättningsutgifter.

INKOMSTER

Avdelning 11
SKATTER OCH INKOMSTER AV SKATTENATUR

01. Skatter på grund av inkomst och förmögenhet

01. *Skatt på inkomst och förmögenhet*

Under momentet beräknas inflyta 46 495 000 000 mk.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om skatteskalorna för 1997, där det föreslås att inkomstgränserna för den progressiva skatteskalan för förvärvsinkomster höjs med fyra procent i inkomstbeskattningen. Dessutom sänks marginalskatteprocenterna för samtliga inkomstgrupper på inkomstskatteskalan med en procentenhet. Justeringarna beräknas minska skatteintäkterna med sammanlagt 3 400 milj. mk jämfört med de skattegrunder som gäller 1996. Av justeringen beräknas andelen av sänkningen av marginalskatteprocenten uppgå till 1 800 milj. mk.

I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av inkomstskattelagen. Enligt propositionen föreslås på det sätt som överenskommits i samband med den inkomstpolitiska helhetsuppgörelsen att avdraget för inkomstens förvärvande höjs från 1 500 mk till 1 800 mk. Åtgärden beräknas minska skatteintäkterna med 140 milj. mk.

I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen till riksdagen en proposition med förslag till ändring av lagen om skatteuppbörd. Enligt propositionen föreslås att systemet med redovisning av skatterna ändras så att den under finansåret influtna utdelningen mellan skattetagarna ändras, så att den motsvarar debiteringsförhållandena enligt den slutgiltiga beskattningen. Redovisningssystemet beräknas 1997 såsom en engångsåtgärd öka statens intäkt av inkomstskatten med ca 1 400 000 000 mk. Med anledning av den föreslagna ändringen minskar återkraven för olika skattetagare och återbäringarna bland skattetagarna väsentligt, vilket bidrar till att förbättra uppskattningen av dem för rätt finansår.

1997 statsbudget	46 495 000 000
1996 statsbudget	42 700 000 000
1995 bokslut	37 870 611 434

02. *Källskatt på ränteinkomster*

Under momentet beräknas inflyta 1 650 000 000 mk.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om källskatt på ränteinkomst (1550/92, ändr. 1390/95). Skatten är 28 % av beloppet av ränteinkomsterna.

1997 statsbudget	1 650 000 000
1996 statsbudget	1 800 000 000
1995 bokslut	1 229 198 357

03. *Skatt på arv och gåva*

Under momentet beräknas inflyta 1 350 000 000 mk.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om skatt på arv och gåva (378/40, ändr. 1392/95) och arvsskatteskalan i lagen.

1997 statsbudget	1 350 000 000
1996 statsbudget	1 270 000 000
1995 bokslut	991 756 573

04. Skatter och avgifter på grund av omsättning

01. *Mervärdesskatt*

Under momentet beräknas inflyta 46 300 000 000 mk.

Förklaring: Skatten grundar sig på mervärdesskattelagen (1501/93). Skattens belopp är i regel 22 % av skattegrunden. Skatten på livsmedel är 17 % och skatten på läkemedel, böcker, filmer samt tjänster som möjliggör utövande av idrott är 12 % av skattegrunden. Skatten på inkvarteringstjänster, rundradions licensintäkter, persontransporter samt inträdesavgifter till kultur- och underhållningsevenemang är 6 %.

I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om temporär ändring av folkpensionsanstaltens finansiering 1997 enligt vilken 2 400 000 000 mk av intäkterna av mervärdesskatten bokförs som inkomst till folkpensionsanstalten 1997.

Beloppet av den mervärdesskatt som enligt 130 § mervärdesskattelagen återbärs till kommunerna beräknas uppgå till 3 800 000 000 mk.

1997 statsbudget	46 300 000 000
1996 statsbudget	45 600 000 000
1995 bokslut	36 939 468 655

02. *Skatt på vissa försäkringspremier*

Under momentet beräknas inflyta 1 830 000 000 mk.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om skatt på vissa försäkringspremier (664/66). Skattebeloppet utgör 22 % av försäkringspremien utan skatt enligt försäkringsavtalet.

Fria från skatt är försäkringspremier som grundar sig på person-, kredit- eller återförsäkringsavtal eller på försäkringsavtal enligt patientskadelagen samt försäkringspremier som grundar sig på försäkringsavtal om utrikestransporter av varor och transportmedel i utrikesfart.

1997 statsbudget	1 830 000 000
1996 statsbudget	1 700 000 000
1995 bokslut	1 551 350 561

03. *Apoteksavgifter*

Under momentet beräknas inflyta 395 000 000 mk.

Förklaring: Inkomsterna är avgifter enligt lagen om apoteksavgift (148/46, ändr. 59/83).

Avsikten är att apoteksavgiftstabellen skall justeras 1997 så att justeringen grundar sig på förändringen i den totala omsättningen från 1993 till 1994 och så den justerade apoteksavgiftstabellen tillämpas första gången på den apoteksavgift som fastställs på grundval av omsättningen 1996. Justeringen av apoteksavgiftstabellen förutsätter att statsrådets beslut om justering av markbeloppen för de i 2 § 1 mom. lagen om apoteksavgift nämnda omsättningsgrupperna samt för apoteksavgiften vid omsättningens nedre gräns (70/96) ändras.

1997 statsbudget	395 000 000
1996 statsbudget	375 000 000
1995 bokslut	356 739 654

06. På grund av import uppburna skatter och avgifter

01. *Importtull*

Under momentet beräknas inflyta 10 000 000 mk.

Förklaring: Med stöd av lagen gällande vissa tullar som skall uppbäras under övergångsperioden uppbärs en andel som motsvarar skillnaden mellan den nationella tulltariffen och EU:s tulltariff och som intäktsförs under detta moment som nationell importtull. I det belopp som inflyter i form av importtull har även intagits den skatteförhöjning som fastslagits i samband med förtullningen.

1997 statsbudget	10 000 000
1996 statsbudget	75 000 000
1995 bokslut	264 879 927

08. Acciser

01. *Tobaksaccis*

Under momentet beräknas inflyta 3 160 000 000 mk.

Förklaring: Accisen grundar sig på lagen om tobaksaccis (1470/94, ändr. 1203/95). Konsumtionen av tobaksprodukter uppskattas alltjämt minska med ca 3 % år 1997.

1997 statsbudget	3 160 000 000
1996 statsbudget	3 335 000 000
1995 bokslut	3 085 096 033

02. *Sötsaksaccis*

Under momentet beräknas inflyta 150 000 000 mk.

Förklaring: Accisen grundar sig på lagen om sötsaks- och läskedrycksaccis (1474/94). Beloppet av accisen är 3,50 mk/kg.

1997 statsbudget	150 000 000
1996 statsbudget	150 000 000
1995 bokslut	151 080 189

04. *Skatt på alkoholdrycker*

Under momentet beräknas inflyta 7 100 000 000 mk.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker (1471/94, ändr. 1540/95 och 1541/95).

1997 statsbudget	7 100 000 000
1996 statsbudget	7 360 000 000
1995 bokslut	6 807 179 130

05. *Läskedrycksaccis*

Under momentet beräknas inflyta 175 000 000 mk.

Förklaring: Accisen grundar sig på lagen om sötsaks- och läskedrycksaccis (1474/94). Beloppet av grundaccisen är 27 p/l. Dessutom kan för läskedrycker uppbäras en tilläggsaccis på 1 eller 4 mk/l beroende på produktens förpackning.

1997 statsbudget	175 000 000
1996 statsbudget	130 000 000
1995 bokslut	164 081 909

07. *Bränsleaccis*

Under momentet beräknas inflyta 14 100 000 000 mk.

Förklaring: Accisen grundar sig på lagen (1472/94, ändr. 901/95 och 1342/95) och förordningen (1547/94) om accis på flytande bränslen samt lagen om accis på vissa energikällor (1473/94).

I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om accis på vissa energikällor, genom vilken strukturen för beskattningen av elström föreslås bli ändrad så att beskattningen övergår från produktionsskedet till konsumtionsskedet.

Skattebelastningen till följd av användning av elström föreslås dessutom öka så att de tilläggsintäkter som inflyter under detta inkomststatmoment är 900 000 000 mk.

Tillägget om 200 000 000 mk till den mervärdesskatt som inflyter av konsumentpriset på elström har beaktats i intäktskalkylen under mervärdesskattemomentet.

1997 statsbudget	14 100 000 000
1996 statsbudget	13 550 000 000
1995 bokslut	11 628 011 899

10. Övriga skatter

01. *Stämpelskatt*

Under momentet beräknas inflyta 1 000 000 000 mk.

Förklaring: Med hänvisning till motiveringen i förklaringsdelen under moment 11.10.05 föreslås den nuvarande stämpelbeskattningen bli ändrad så att egendomsöverlåtelseskatt föreslås bli uppburen i stället för stämpelskatt på fastighetsöverlåtelser och värdepapper.

1997 statsbudget..... 1 000 000 000
1996 statsbudget..... 2 800 000 000
1995 bokslut..... 2 029 509 707

03. *Bilskatt*

Under momentet beräknas inflyta 3 800 000 000 mk.

Förklaring: Skatten grundar sig på bilskattelagen (1482/94). Beloppet av skatten är beskattningsvärdet för en personbil minskat med 4 600 mk. Skatten på personbilar med låga halter av utsläpp har mildrats genom att för dem, utöver vad som nämns ovan, har beviljats ett avdrag om 4 500 mk. Skatten på en paketbil är 35 % av bilens beskattningsvärde. I intäktskalkylen har beaktats den skatteåterbäring som skall betalas för taxi- och invalidbilar och som beräknas uppgå till 140 000 000 mk.

1997 statsbudget..... 3 800 000 000
1996 statsbudget..... 3 600 000 000
1995 bokslut..... 2 685 845 285

04. *Motorfordonsskatt*

Under momentet beräknas inflyta 870 000 000 mk.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om skatt på motorfordon (722/66, ändr. 1546/92).

1997 statsbudget..... 870 000 000
1996 statsbudget..... 860 000 000
1995 bokslut..... 668 132 060

05. *Egendomsöverlåtelseskatt*

Under momentet beräknas inflyta 1 500 000 000 mk.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om skatt på egendomsöverlåtelse. Enligt propositionen föreslås den nuvarande stämpelskattebasen i fråga om överlåtelse av fastighet bli breddad, men å andra sidan föreslås skattesatsen för fastighetsöverlåtelse bli sänkt. Skattesatsen för fastigheter föreslås bli 4 % och för värdepapper 1,6 %. Intäkten av den egendomsöverlåtelseskatt som beräknas inflyta under detta moment har beaktats såsom avdrag i intäktskalkylen för stämpelskatt.

1997 statsbudget..... 1 500 000 000

06. *Lotteriskatt*

Under momentet beräknas inflyta 360 000 000 mk.

Förklaring: Skatten grundar sig på lotteriskattelagen (552/92). Skattebeloppet är 5 % av avkastningen av lotterier som anordnas med ensamrätt. Då spelautomater, spel och spelanordningar hålls någon annanstans än i ett kasino enligt lotterilagstiftningen är skattens belopp 3 % av avkastningen. För varulotterier är skatten 1,5 % av avkastningen och för andra lotterier 30 % av det sammanlagda värdet av utdelade vinster.

1997 statsbudget..... 360 000 000
1996 statsbudget..... 320 000 000
1995 bokslut..... 331 790 558

07. *Fordonsskatt*

Under momentet beräknas inflyta 1 070 000 000 mk.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om fordonsskatt på vissa fordon (135/94, ändr. 1480/94). Skatten är 500 mk för en bil som första gången antecknats i registret senast 31.12.1993 och 700 mk för fordon som antecknats i registret efter nämnda dag. I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om fordonsskatt för 1997, där sättet att uppbära skatten ändras. Av praktiska skäl uppbärs skatten vid en tidpunkt om vilken stadgas senare genom förordning.

1997 statsbudget..... 1 070 000 000
1996 statsbudget..... 1 040 000 000
1995 bokslut..... 1 046 033 461

08. *Avfallsskatt*

Under momentet beräknas inflyta 300 000 000 mk.

Förklaring: Skatten grundar sig på avfallsskattelagen (495/96). Skattebeloppet är 90 mk per ton avfall som förs till en allmän avstjälpningsplats. Fria från skatt är jord- och stenmaterial, svavelreduktionsavfall och flygaska från kraftverk, avfall som uppkommer vid avsvärtning, avfall som mellanlagras på avstjälpningsplatsen för högst ett år samt bioavfall och avloppsslam som komposteras på avstjälpningsplatsen. Byggnadsavfall är dessutom fritt från skatt till utgången av 1997.

1997 statsbudget..... 300 000 000

19. Övriga inkomster av skattenatur

02. *Lästavgifter*

Under momentet beräknas inflyta 3 500 000 mk.

Förklaring: Lästavgiften grundar sig på lagen (189/36) och förordningen (468/54) om lästavgift. Motsvarande utgifter har antecknats under moment 31.32.50.

1997 statsbudget	3 500 000
1996 statsbudget	3 200 000
1995 bokslut	4 166 189

08. *Oljeavfallsavgift*

Under momentet beräknas inflyta 20 000 000 mk.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen till riksdagen en proposition med förslag till att lagen om oljeavfallsavgift skall bli permanent. Avgiften är 25 p/kg. Motsvarande utgifter som finansieras med oljeavfallsavgiften har antecknats under moment 35.11.64.

1997 statsbudget	20 000 000
1996 statsbudget	20 000 000
1995 bokslut	20 749 197

09. *Övriga skatteinkomster*

Under momentet beräknas inflyta 10 000 000 mk.

Förklaring: Under momentet intäktsförs alla sådana skatter och inkomster av skattenatur för vilka det inte har ansetts nödvändigt med ett särskilt inkomstmoment på grund av att det belopp som inflyter är litet. Under momentet inflyter närmast skatter och avgifter enligt de skattegrunder som gällde före 1997.

1997 statsbudget	10 000 000
1996 statsbudget	100 000 000
1995 bokslut	79 654 880

Inkomsterna under avdelning 11, sammanställda kapitelvis för åren 1995—1997

		År 1995 bokslut 1000 mk	År 1996 statsbudget 1000 mk	År 1997 förslag 1000 mk	Ändring 1996—1997 ± 1000 mk	± %
01.	Skatte på grund av inkomst och förmögenhet	40 091 566	45 770 000	49 495 000	+3 725 000	+ 8
04.	Skatter och avgifter på grund av omsättning	39 418 284	47 675 000	48 525 000	+ 850 000	+ 2
06.	På grund av import uppburna skatter och avgifter	264 880	75 000	10 000	— 65 000	—87
08.	Accise	21 835 449	24 525 000	24 685 000	+ 160 000	+ 1
10.	Övriga skatter	6 761 311	8 620 000	8 900 000	+ 280 000	+ 3
19.	Övriga inkomster av skattenatur.	104 570	123 200	33 500	— 89 700	—73
	Sammanlagt	108 476 061	126 788 200	131 648 500	+4 860 300	+ 4

Avdelning 12
INKOMSTER AV BLANDAD NATUR

24. Utrikesministeriets förvaltningsområde

99. *Inkomster inom utrikesministeriets förvaltningsområde*

Under momentet beräknas inflyta 9 500 000 mk.

Förklaring: Av inkomsterna beräknas 2 500 000 mk inflyta i form av internationella organisationers finansiella bidrag till utgifterna för krishanterings- och fredsbevarande operationer. Utgifter motsvarande dessa har budgeterats under moment 24.99.25.

1997 statsbudget	9 500 000
1996 statsbudget	9 500 000
1995 bokslut	8 328 003

25. Justitieministeriets förvaltningsområde

01. *Domstolarnas inkomster*

Under momentet beräknas inflyta 150 000 000 mk.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på lagen (701/93) och förordningen (774/93) om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer.

1997 statsbudget	150 000 000
1996 statsbudget	200 000 000
1995 bokslut	163 231 020

47. *Utsökningsavgifter*

Under momentet beräknas inflyta 225 000 000 mk.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på lagen om utsökningsavgifter (34/95) och motsvarande förordning (35/95). Då inkomsterna har beräknats har såsom tillägg beaktats de inkomster som tidigare influtit under moment 12.26.(64).

1997 statsbudget	225 000 000
1996 statsbudget	125 000 000
1995 bokslut	112 975 533

50. *Fångvårdsväsendets inkomster*

Under momentet beräknas inflyta 80 000 000 mk.

Förklaring: Av inkomsterna beräknas 58 000 000 mk inflyta av arbetsverksamheten och 22 000 000 mk i form av övriga inkomster. Inkomsterna av arbetsverksamheten grundar sig på justitieministeriets beslut (1369/93, ändr. 122/96).

Förhandskalkylen över inkomsterna och kostnaderna för arbetsverksamheten för år 1997 är följande:

	1995 mk	1996 mk	1997 mk
INKOMSTER			
Inkomster av arbetsverksamheten	60 637 000	58 000 000	58 000 000
UTGIFTER			
Personalens löner	35 302 000	31 000 000	35 000 000
Fångarnas arbetspenningar och löner i öppen anstalt.	13 880 000	15 000 000	15 000 000
Material- och förnödenhets- m.fl arbetskostnader	42 786 000	39 500 000	42 000 000
Rörliga kostnader sammanlagt	91 968 000	85 500 000	92 000 000
Driftsåterstod	—31 331 000	—27 500 000	—34 000 000
Anskaffningar av maskiner, anordningar och inventarier för arbetsverksamheten	525 000	2 200 000	3 800 000
Underskott (—)	—31 856 000	—29 700 000	—37 800 000

1997 statsbudget 80 000 000
1996 statsbudget 80 000 000
1995 bokslut 81 207 012

99. *Övriga inkomster inom justitieministeriets förvaltningsområde*

Under momentet beräknas inflyta 7 500 000 mk.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på justitieministeriets beslut om avgifter som skall uppbäras för prestationer hos justitieministeriet och vissa myndigheter inom dess förvaltningsområde (1369/93).

1997 statsbudget 7 500 000
1996 statsbudget 5 200 000
1995 bokslut 10 862 661

26. Inrikesministeriets förvaltningsområde

05. *Inkomster av länsstyrelsernas offentligrättsliga prestationer*

Under momentet beräknas inflyta 33 000 000 mk.

Förklaring: Inkomsterna inflyter av försäljningen av länstyrelsernas offentligrättsliga prestationer. Länsstyrelsen i landskapet Åland sköter dock registerförvaltningens uppgifter, för vilkas del de inkomster som inflyter antecknas under omkostnadsmomentet, t.ex. magistraternas inkomster. Inkomsterna beräknas inflyta enligt följande:

	mk
Näringstillstånd	16 000 000
Övriga tillstånd	5 000 000
Avgifter för skötsel av lån	7 000 000
Intyg	3 000 000
Övriga prestationer	2 000 000
Sammanlagt	33 000 000

1997 statsbudget 33 000 000
1996 statsbudget 32 300 000
1995 bokslut 30 463 951

(64.) *Inkomster av utsökningsväsendets avgifter*

Förklaring: Momentet har slopats i budgeten och inkomsterna under det har budgeterats under moment 12.25.47.

1996 statsbudget 175 000 000
1995 bokslut 168 597 979

75. *Inkomster av polisens tillståndsservice*

Under momentet beräknas inflyta 185 000 000 mk.

Förklaring: Momentets sifferkod har ändrats. Det beräknade antalet viktiga tillstånd motsvarar nivån 1995. Inkomsterna från polisens övriga avgiftsbelagda service har nettobudgeterats under moment 26.75.21.

De på uppskattning baserade kostnadsmotsvarighetskalkylerna för den avgiftsbelagda servicen för år 1996 och 1997 samt jämförelsekalkylen för år 1995:

	1995 mk	1996 mk	1997 mk
INKOMSTER			
Offentligrättsliga prestationer	180 637 000	181 000 000	185 000 000
KOSTNADER			
Särkostnader	143 400 000	145 000 000	145 000 000
Andel av gemensamma kostnader	38 500 000	39 000 000	39 000 000
Kostnader sammanlagt	181 900 000	184 000 000	184 000 000
Överskott(+)/underskott(—)	—1 263 000	—3 000 000	+1 000 000

1997 statsbudget 185 000 000
1996 statsbudget 154 000 000
1995 bokslut 180 636 747

80. *Räddningsförvaltningens inkomster*

Under momentet beräknas inflyta 4 362 000 mk.

Förklaring: Inkomsterna inflyter av de betalningsandelar som hemkommunen för studerande som genomgår yrkesinriktad grundutbildning vid Räddningsinstitutet erlägger enligt vad som stadgas i 4 § lagen om Räddningsinstitutet (1165/94).

1997 statsbudget 4 362 000
1996 statsbudget 3 993 000
1995 bokslut 3 053 286

90. *Gränsbevakningsväsendets inkomster*

Under momentet beräknas inflyta 16 000 000 mk.

Förklaring: Inkomsterna beräknas inflyta enligt följande:

	mk
Hyror	11 000 000
Proviant	500 000
Övriga inkomster	4 500 000
Sammanlagt	16 000 000

1997 statsbudget 16 000 000
1996 statsbudget 16 500 000
1995 bokslut 14 854 205

98. *Inkomster från Europeiska regionala utvecklingsfonden (EU)*

Under momentet beräknas inflyta 461 411 000 mk.

Förklaring: Momentets sifferkod har ändrats.

1997 statsbudget 461 411 000
1996 statsbudget 616 650 000
1995 bokslut 173 684 694

99. *Övriga inkomster inom inrikesministeriets förvaltningsområde*

Under momentet beräknas inflyta 3 500 000 mk.

1997 statsbudget 3 500 000
1996 statsbudget 10 000 000
1995 bokslut 3 459 860

27. Försvarsministeriets förvaltningsområde

20. *Inkomster vid föryttring och uthyrning av försvarsmaktens lösegendom samt av royaltyavgifter*

Under momentet beräknas inflyta 100 000 mk i nettoinkomster.

Förklaring:

Inkomster och utgifter:

	mk
Inkomster av föryttring och uthyrning av lösegendom samt av royaltyavgifter.	8 100 000
Utgifter för anskaffning av lösegendom och inventarier	8 000 000
Nettoinkomster	100 000
1997 statsbudget	100 000
1996 statsbudget	100 000
1995 bokslut	96 281

21. *Inkomster av skogshushållningen inom försvarsministeriets förvaltningsområde*

Under momentet beräknas inflyta 6 000 000 mk i nettoinkomster.

Förklaring: Syftet med skogshushållningen och en närmare specificering av den finns i kapitel 27.91.

Utgifter och inkomster:

	mk
Utgifter för verksamheten	19 800 000
Inkomster av virkesförsäljning	25 500 000
Övriga inkomster av skogshushållningen	300 000
Nettoinkomster	6 000 000
1997 statsbudget	6 000 000
1996 statsbudget	6 000 000
1995 bokslut	9 204 927

22. *Försvarsförvaltningens byggverks inkomster*

Under momentet beräknas inte inflyta någon nettoinkomst.

Förklaring: Byggverkets inkomster inflyter från de prestationer som prissätts enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/92) och försvarsministeriets beslut om avgiftsbelagda prestationer inom försvarsministeriets förvaltningsområde vilka produceras för försvarsmakten till självkostnadspris och för utomstående på företagsekonomiska grunder.

Resultatmålen för försvarsförvaltningens byggverk presenteras i kapitel 27.92.

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	854 100 000
Inkomster av byggservice	300 000 000
Inkomster av underhållsservice för fastigheter	531 100 000
Övriga inkomster av försäljning av service	23 000 000
Nettoinkomster	—
1997 statsbudget	-
1996 statsbudget	-
1995 bokslut	283 094

99. *Övriga inkomster inom försvarsministeriets förvaltningsområde*

Under momentet beräknas inflyta 57 650 000 mk.

Förklaring: Av inkomsterna inflyter 54 900 000 mk i form av FN:s ersättningar för kostnader som föranleds av de finska övervakningsstyrkorna. Beloppet faktureras med stöd av 4 § lagen om Finlands deltagande i Förenta Nationernas fredsbevarande verksamhet (514/84).

1997 statsbudget	57 650 000
1996 statsbudget	63 500 000
1995 bokslut	70 805 426

28. Finansministeriets förvaltningsområde

07. *Överföring från statens pensionsfond*

Till momentet överförs 6 000 000 000 mk.

Förklaring: Överföringen grundar sig på lagen om statens pensionsfond (1372/89, ändr. 942/93). I statens pensionssystem följs APL-systemets fonderingsmål. En del av fondens inkomster placeras därför utanför statsekonomin.

1997 statsbudget	6 000 000 000
1996 statsbudget	6 000 000 000
1995 bokslut	6 100 000 000

23. *Statskontorets inkomster*

Under momentet beräknas inflyta 24 754 000 mk.

Förklaring: Momentets rubrik har ändrats. Inkomsterna grundar sig på lagen om statskontoret (305/91, ändr. 15/93 och 1268/95) och finansministeriets beslut om statskontorets avgiftsbelagda prestationer (1250/93, ändr. 954/94 och 1283/95).

1997 statsbudget	24 754 000
1996 statsbudget	26 434 000
1995 bokslut	27 283 354

24. *Av försäkringsbolag, som bedriver olycksfallsförsäkring, erlagd premieandel*

Under momentet beräknas inflyta 10 000 000 mk.

Förklaring: Inkomsterna inflyter i form av en premieandel som skall erläggas av försäkringsbolag som bedriver olycksfallsförsäkring. Premieandelen är en avgift som bestäms på basis av de ersättningar som betalas under moment 28.06.50 för olycksfall som inträffat i arbete hos små arbetsgivare och i arbete hos sådana arbetsgivare som har försummat sin försäkringsskyldighet.

1997 statsbudget	10 000 000
1996 statsbudget	10 000 000
1995 bokslut	12 004 434

25. *Försäkringsavgifter för skadeersättningar m.m.*

Under momentet beräknas inflyta 105 000 000 mk.

Förklaring: Inkomsterna inflyter av avgifter som staten betalar och indriver från statens ämbetsverk och inrättningar (L om statskontoret 305/91, ändr. 15/93) samt affärsverk (SRb 868/88). Avgifterna motsvarar ersättningar för olycksfall, ekonomiskt stöd, ersättningar för trafikolyckor och andra ersättningar som statskontoret betalar.

1997 statsbudget	105 000 000
1996 statsbudget	113 000 000
1995 bokslut	150 968 610

28. *Kommunernas andelar av beskattningskostnaderna*

Under momentet beräknas inflyta 491 000 000 mk.

1997 statsbudget	491 000 000
1996 statsbudget	480 000 000
1995 bokslut	471 461 340

29. *Folkpensionsanstaltens andel av beskattningskostnaderna*

Under momentet beräknas inflyta 133 000 000 mk.

1997 statsbudget	133 000 000
1996 statsbudget	131 000 000
1995 bokslut	128 600 288

30. *Evangelisk-lutherska församlingarnas andelar av beskattningskostnaderna*

Under momentet beräknas inflyta 75 000 000 mk.

1997 statsbudget	75 000 000
1996 statsbudget	73 000 000
1995 bokslut	71 951 472

49. *Tullverkets inkomster*

Under momentet beräknas inflyta 39 000 000 mk.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på tullagen (1466/94) och finansministeriets beslut om tullverkets avgiftsbelagda prestationer och om grunderna för avgifter samt om avgifter som uppbärs för prestationerna (1001/93, ändr. 1528/94 och 245/95).

Inkomsterna beräknas inflyta enligt följande:

	mk
Offentligrättsliga prestationer	30 000 000
Företagsekonomiska prestationer	6 500 000
Övriga inkomster	2 500 000
Sammanlagt	39 000 000

1997 statsbudget	39 000 000
1996 statsbudget	38 500 000
1995 bokslut	45 665 556

51. *Inkomster av metallmynt*

Under momentet beräknas inflyta en nettoinkomst om 13 420 000 mk.

Förklaring: Under momentet upptas skillnaden mellan inkomsterna av överlåtelse av präglingsrättigheter liksom inkomsterna av försäljning av mynt som är tagna ur omlopp och utgifterna för anskaffning och lagring av metallmynt och inlösning av metallmynt som skall returneras. Under momentet upptas också skillnaden mellan inkomsterna och utgifterna i samband med överlåtelse av jubileumsmynt.

Utgifter och inkomster:	mk
Särskilda utgifter för verksamheten	21 130 000
Inkomster av verksamheten	36 550 000
Utgifter för lagring	2 000 000
Nettoinkomster	13 420 000

Artiklarna 104, 104a och 104b i Maastrichtfördraget förbjuder medlemsstaternas centralbanker att i medlemsstaterna finansiera den offentliga sektorn. Enligt artikel 6 i ministerrådets förordning (EG) (nr 3603/93) kan en centralbank inneha högst 10 % av de metallmynt som är i omlopp. På grund härav måste ett krislager för metallmynt skötas som ett statligt lager.

1997 statsbudget	13 420 000
1995 bokslut	61 637 529

52. *Statistikcentralens inkomster*

Under momentet beräknas inflyta en nettoinkomst om 1 875 000 mk.

Förklaring: Såsom sådana inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten som skall nettobudgeteras har beaktats de inkomster som influtit av prestationerna och som baserar sig på finansministeriets beslut om när statistikcentralens prestationer skall vara avgiftsbelagda (1624/95).

Utgifter och inkomster:	mk
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	35 125 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	37 000 000
Nettoinkomster	1 875 000

1997 statsbudget	1 875 000
1996 statsbudget	1 375 000
1995 bokslut	1 056 845

64. *Statens fastighetsverks inkomster*

Under momentet beräknas inflyta 1 072 000 000 mk i nettoinkomster.

Förklaring: Fastighetsverket är ett resultatstyrt statligt ämbetsverk som verkar enligt företagsekonomiska principer och vars omkostnader nettobudgeteras. Med undantag av investeringarna finansierar fastighetsverket sin verksamhet med influtna hyresinkomster. Hyrorna för verksamhetslokalerna baserar sig på gängse hyror. Fastighetsverkets preliminära resultatmål och investeringsanslag presenteras i kapitel 28.64.

Inkomster och utgifter:	mk	mk
Hyresinkomster:		1 751 000 000
— verksamhetslokaler (interna)	1 586 000 000	
— verksamhetslokaler (utomstående)	57 000 000	
— bostäder	29 000 000	
— arrenden	25 000 000	
— bruksavgifter och övriga inkomster	54 000 000	
Utgifter:		679 000 000
— omkostnader för organisationen	72 000 000	
— energiutgifter	147 000 000	
— bolagsvederlag	50 000 000	
— fastighetsskatt	99 000 000	
— tjänster för skötsel	113 000 000	
— andra ägaravgifter	48 000 000	
— underhåll	150 000 000	
Nettoinkomster	1 072 000 000	

1997 statsbudget	1 072 000 000
1996 statsbudget	1 138 000 000
1995 bokslut	930 982 964

87. *Inkomster av stabiliseringen av finansmarknaden*

Under momentet beräknas inflyta 400 215 000 mk.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av räntor på kapitalplaceringar i depositionsbanker som gjorts ur statsbudgeten och av eventuella betalningar av placeringars kapital samt de prestationer som med stöd av lagen om tryggande av deponentens fordringar i andelslag som bedriver sparkasseverksamhet (1361/93) inflyter till staten i överensstämmelse med de saneringS-

program som enligt lagen om företagssanering (47/93) utarbetats för Andelslaget EKA-koncernen och Andelsaffären Elanto.

1997 statsbudget	400 215 000
1996 statsbudget	106 800 000
1995 bokslut	7 258 095

90. *Uppbördsprovision för Europeiska unionens traditionella egna medel (EU)*

Under momentet beräknas inflyta 100 000 000 mk.

Förklaring: Enligt ett beslut av Europeiska unionens råd (88/376/EEG, EURATOM) får medlemsstaterna då de redogör för de tullar och jordbruksavgifter som de uppbär för unionens räkning avdra 10 % från de inkomster som inflyter till EU för täckande av de uppbördskostnader som föranleds dem.

1997 statsbudget	100 000 000
1996 statsbudget	169 000 000
1995 bokslut	86 568 385

97. *Övergångsersättning från Europeiska unionen (EU)*

Under momentet beräknas inflyta 377 000 000 mk.

Förklaring: Enligt artikel 109 i fördraget om Finlands anslutning till EU betalar EU i övergångsersättning till Finland 457 milj. ecu under fyra år, varav andelen för 1997 utgör 65 milj. ecu. Dessa medel är avsedda att ersätta de kostnader som föranleds av den omedelbara anpassningen av jordbrukspriserna i Finland.

1997 statsbudget	377 000 000
1996 statsbudget	945 000 000
1995 bokslut	2 700 506 667

98. *Mervärdesskatteåterbäringar som återkrävs*

Under momentet beräknas inflyta 3 700 000 000 mk.

Förklaring: Ökningen föranleds av att de mervärdesskatteåterbäringar kommunerna uppbar 1996 återkrävs till sitt fulla belopp 1997.

1997 statsbudget	3 700 000 000
1996 statsbudget	2 800 000 000
1995 bokslut	2 208 859 354

99. *Övriga inkomster inom finansministeriets förvaltningsområde*

Under momentet beräknas inflyta 1 820 000 000 mk.

Förklaring: Med hänvisning till motiveringen till huvudtitel 36 har emissionsvinsterna av försäljningen av serieobligationer beaktats som en minskande faktor under momentet för ränta på skulden i finska mark.

Inkomsterna beräknas inflyta enligt följande:

	mk
Inkomster av valutaväxlingsavtal	1 793 500 000
Återbetalningar som på affärsverkens vägnar betalats på löner på indragningsstat	4 000 000
Försäkringsersättningsregresser (återbetalningar)	9 500 000
Arv som tillfallit staten	8 000 000
Övriga inkomster	5 000 000
Sammanlagt	1 820 000 000

1997 statsbudget	1 820 000 000
1996 statsbudget	2 036 000 000
1996 tilläggsb.	84 000 000
1995 bokslut	5 364 164 711

29. Undervisningsministeriets förvaltningsområde

01. (12.29.01 och 42) *Undervisningsministeriets inkomster*

Under momentet beräknas inflyta 6 600 000 mk.

Förklaring: Inkomsterna inflyter i form av hyresinkomster, återbäringar av statsbidrag, försäljningsinkomster av inventarier som finansierats med statsbidrag och andra inkomster till undervisningsministeriet och dess betalningsställen.

Vid dimensioneringen av inkomststaten har såsom avdrag beaktats 361 564 000 mk på grund av ändringar i statsandelssystemet med hänvisning till motiveringen till huvudtitel 29.

1997 statsbudget	6 600 000
1996 statsbudget	368 164 000
1995 bokslut	858 715 438

(10.) *Högskolornas inkomster*

Förklaring: Momentet har slopats i budgeten. Kommunernas betalningsandelar för kostnaderna för övningsskolorna har beaktats vid dimensioneringen av anslaget under moment 29.40.30.

1996 statsbudget	71 781 000
1995 bokslut	101 047 275

39. *Inkomster från studiestödsverksamheten*

Under momentet beräknas inflyta 151 000 000 mk.

Förklaring: Inkomsterna beräknas inflyta enligt följande:

	mk
Avkortning av borgensansvar som betalas under 1997	2 000 000
Ökning av borgensansvarsfordringar	123 000 000
Ränteinkomster	11 000 000
Återbetalningar av studiepenningar	15 000 000
Sammanlagt	151 000 000

1997 statsbudget	151 000 000
1996 statsbudget	131 000 000
1995 bokslut	178 316 708

(42.) *Kommunernas betalningsandelar och ersättningar*

Förklaring: Momentet har slopats i budgeten och inkomsterna under det har beaktats i kalkylerna för moment 12.29.01.

43. *Studentexamensnämndens inkomster*

Under momentet beräknas inflyta en nettoinkomst om 30 000 mk.

Förklaring: Såsom nettobudgeterade inkomster har beaktats de avgifter som uppbärs för studentexamensnämndens prestationer (undervisningsministeriets beslut 1248/95).

Utgifter och inkomster:	mk
Utgifter för verksamheten	22 306 000
Inkomster av verksamheten	22 336 000
Nettoinkomster	30 000

1997 statsbudget	30 000
1996 statsbudget	44 000
1995 bokslut	21 468 231

91. *Statens andelar av tippningens och penninglotteriets vinstmedel*

Under momentet beräknas inflyta 1 771 000 000 mk.

Förklaring: Av inkomsterna beräknas 31 000 000 mk inflyta av amorteringar och räntor på lån som av vinstmedel beviljats för byggnadsverksamhet.

1997 statsbudget	1 771 000 000
1996 statsbudget	1 690 000 000
1996 tilläggsb.	40 000 000
1995 bokslut	1 675 728 731

(93.) *Museiverkets inkomster*

Förklaring: Momentet har slopats i budgeten. Inkomsterna har nettobudgeterats under moment 29.93.22.

1996 statsbudget	6 000 000
1995 bokslut	5 872 839

96. *Statens filmgranskningsbyrås inkomster*

Under momentet beräknas inflyta 517 000 mk.

Förklaring: Av inkomsterna baserar sig 500 000 mk på 10 § lagen om förrättande av filmgranskning (300/65, ändr. 267/87), 15 § lagen om granskning av videoprogram och andra bildprogram (697/87) och förordningen om justering av avgifterna för granskning av filmer, videoprogram och andra bildprogram (146/94). Övriga inkomster grundar sig på undervisningsministeriets beslut om avgiftsbelagda prestationer vid statens filmgranskningsbyrå som ges.

1997 statsbudget	517 000
1996 statsbudget	450 000
1995 bokslut	519 929

30. Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde

01. *Inkomster från garantisektionen vid EU:s utvecklings- och garantifond för jordbruket (EU)*

Under momentet beräknas inflyta 2 572 625 000 mk.

Förklaring: För att EU:s gemensamma jordbrukspolitik och fiskepolitik skall kunna genomföras beräknas Finlands andel av garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket uppgå till 3 272 625 000 mk. När överföringen till interventionsfonden beräknas vara 700 000 000 mk beräknas 2 572 625 000 mk inflyta till momentet.

Från garantisektionen vid utvecklings- och garantifonden för jordbruket beräknas följande inkomster enligt rättsakterna bli inkomstförda som EU:s andel av följande utgifter:

	Sammanlagt för 1997 mmk (milj. ecu)	Motsvarande utgifter under moment
EU-inkomststöd	1 580 (272)	30.31.43
Stöd till marknadsföringsorg. för frukt- och grönsaksproducenter	6 (1)	30.32.48
Miljöstöd	783,0 (135)	30.31.45
Avträdelsestöd	89,3 (15)	30.32.47
Beskogning av åker	75,0 (13)	30.32.47
Skogsförbättringsverksamhet	25 (4)	30.86.44
Interventionsverksamhet inom fiskerihushållningen	1 (0,2)	30.36.46
Kontroll av stödsystemen EEG 307/91 art. 2	0,725 (0,1)	30.01.21
Ett integrerat system för förvaltning och kontroll EEG 3508/92	10,6 (1,8)	30.31.41 och 30.01.22
Satellitkontroll gällande arealstöd EEG 165/94	2,0 (0,3)	30.31.41
Sammanlagt	2 572,625 (444)	
Interventionsverksamhet	700 (121)	Interventionsfonden
Sammanlagt	3 272,625 (564)	

På grundval av EEG 307/91 inflyter inkomster från EU i form av slutrater för 1996 och förskott för 1997. För utgifter för den kontroll som förutsätts i artikel 1 i EEG 307/91 beräknas 125 000 ecu bli inkomstförda, vilket har beaktats som en faktor som minskar utgifterna under moment 28.40.21, och för utgifter för den kontroll som förutsätts i artikel 2 inkomstförs ca 125 000 ecu.

För utgifter för ett integrerat system för förvaltning och kontroll (EEG 3508/92) beräknas att från EU inkomstförs 1 824 000 ecu motsvarande 10 600 000 mk för slutraterna för 1996 och förskotten 1997.

Vid dimensioneringen av inkomsterna från EU har även Ålands andel beaktats.

1997 statsbudget	2 572 625 000
1996 statsbudget	2 684 600 000
1995 bokslut	1 822 214 849

02. *Inkomster från utvecklingssektionen vid EU:s utvecklings- och garantifond för jordbruket (EU)*

Under momentet beräknas inflyta 637 000 000 mk.

Förklaring: För att EU:s gemensamma jordbrukspolitik skall kunna genomföras beräknas Finlands andel från utvecklingssektionen vid EU:s utvecklings- och garantifond för jordbruket uppgå till 682 600 000 mk (118 milj. ecu) år 1997. Då det beräknas att för strukturpolitiska åtgärder för landsbygden inkomstförs ca 45 600 000 mk till gårdsbrukets utvecklingsfond, beräknas under momentet inflyta 637 000 000 mk. Utgifter som motsvarar inkomsterna finns under moment 30.01.61.

Vid dimensioneringen av inkomsterna från EU och av motsvarande EU-andel har också Ålands andel beaktats. I landskapet Ålands budget beaktas i stället motsvarande nationella stöd med undantag av kompensationsbidraget.

Inkomsterna om 682,6 milj. mk från utvecklingssektionen vid EU:s utvecklings- och garantifond för jordbruket, motsvarande EU-utgifter om 718,4 milj. mk och statens medfinansiering om 1 572,0 milj. mk beräknas fördela sig som följer i milj. mk:

	EU-inkomster					Statens andel	
	Andel som gäller 1995 (20 %)	Andel som gäller 1996 (30 %)	Andel som gäller 1997 (50 %)	Inkomstförs sammanlagt milj. mk (milj. ecu)	EU-utgifter milj. mk	milj. mk	Moment/ fond
Mål 6-region:							
— Mål 6-programmets landsbygdspaket	4,4	11,1	22,4	37,9 (7)	45,1	42,7	30.33.44
— samemuseet					5,5	7,36	29.93.75
— Gemenskapsinitiativ	0,7	4,3	0,0	5,0 (1)	0,0	20,2	30.33.44
— Mål 5a-åtgärder	38,3	47,1	82,7	168,1 (29)	173,5	253,6	
— kompensationsbidrag	35,5	41,8	69,6	146,9 (25)	139,2	221,6	30.31.46
— gårdsbrukets utvecklingsfond	2,0	3,4	10,0	15,4 (3)	28,0	27,9	MAKERA
— strukturstöd till livsmedelsindustrin	0,8	1,8	3,1	5,8 (1)	6,3	4,2	32.50.42
Övriga Finland:							
— Åland (5b, 5a utan LFA)	1,1	0,6	0,5	2,3 (0,4)	1,1	0,0	
— Mål 5b-program	12,1	19,0	40,4	71,5 (12)	81,4	142,7	30.33.44
— Gemenskapsinitiativ	1,3	4,5	0,0	5,9 (1)	0,0	40,1	30.33.44
— Mål 5a-åtgärder	68,6	115,0	208,4	392,0 (68)	417,3	1 072,6	
— kompensationsbidrag	60,6	90,5	152,8	303,9 (52)	305,6	961,9	30.31.46
— gårdsbrukets utvecklingsfond		6,0	24,2	30,1 (5)	48,3	71,4	MAKERA
— strukturstöd till livsmedelsindustrin	8,0	18,5	31,4	57,9 (10)	63,4	39,3	32.50.42
Sammanlagt i budgeten	124,5	192,2	320,3	637,0 (110)	642,1	1 480,0	
Sammanlagt MAKERA	2,0	9,4	34,2	45,6 (8)	76,3	99,3	
Sammanlagt	126,5	201,6	354,5	682,6 (118)	718,4	1 579,3	

1997 statsbudget 637 000 000
1996 statsbudget 648 900 000
1995 bokslut 299 580 305

03. *Inkomster från EU:s fond för fiskets utveckling (EU)*

Under momentet beräknas inflyta 33 750 000 mk.

Förklaring: För att strukturpolitiken enligt EU:s gemensamma fiskepolitik skall kunna genomsföras beräknas Finlands inkomster av EU:s fond för fiskets utveckling uppgå till 33 750 000 mk. De utgifter som motsvarar inkomsterna finns under moment 30.36.46. Programmet för strukturstöd inom fiskerisektorn har godkänts för åren 1995—1999. Enligt programmet utgör EU:s andel sammanlagt 27 milj. ecu (kommissionens beslut nr 95/333/EG: 23 milj. ecu, 95/360/EG: 4 milj. ecu och EEG 4253/88, ändr. 2082/93). Av detta belopp har EU betalat den första förskottsandelen (30 % av den totala andelen, dvs. 6,9 milj. ecu motsvarande 38 404 365 mk). Under åren 1996 och 1997 grundar sig det belopp som inkomstförs på tidtabellen för genomförande av programmet. Det beräknas att 33 750 000 mk (motsvarande 5,8 milj. ecu) inkomstförs 1997.

Vid dimensioneringen av inkomsterna från EU har även Ålands andel beaktats.

1997 statsbudget 33 750 000
1996 statsbudget 35 000 000
1995 bokslut 13 322 280

04. *Andra inkomster från EU*

Under momentet beräknas inflyta 5 781 000 mk.

Förklaring: Som inkomster under momentet har beaktats andra inkomster till jord- och skogsbruksministeriets uppgiftsområde än de inkomster som inkomstförs från EU under

momenten 12.30.01, 12.30.02 och 12.30.03. Inkomsterna inflyter i enlighet med EU:s rättsakter.

Inkomsterna och de totala utgifterna för år 1997 är följande:

	Inkomster mk (ecu)	Utgifter mk	
Bokföringsuppgifter	750 000 (130 000)	750 000	30.72.21
EEG 571/88 art. 14 strukturstatistik	2 581 000 (445 000)	4 000 000	30.02.21
EEG 631/89 fiskekontroll	750 000 (130 000)	1 000 000	30.01.21
		500 000	30.01.22
			30.01.25
			30.84.21
EEG 424/90 veterinärmedicin	1 250 000 (215 000)	2 000 000	30.84.28
EEG 4045/89 art. 16a skärpt kontroll	450 000 (77 000)	900 000	30.99.25
Sammanlagt	5 781 000 (996 000)	9 150 000	

Enligt artikel 16a i EEG 4045/89 inflyter ett belopp motsvarande sammanlagt 330 000 ecu från EU för slutraterna för 1996 och förskotten för 1997, varav 1 460 000 mk (253 000 ecu) har beaktas som en faktor som minskar utgifterna under moment 28.40.21.

EU:s andel av utgifterna för tillhandahållandet av bokföringsuppgifter täcker de kostnader det ger upphov till. Den post som inkomstförs för 1997 motsvarar kostnaderna för 1997.

EU:s andel av strukturforskningen motsvarar högst 700 000 ecu, vilket beräknas täcka kostnaderna. Av EU:s andel av utgifterna för strukturforskningen beräknas inflyta ett belopp motsvarande 245 000 ecu av 1995 års slutrat för forskningen och ett belopp motsvarande 200 000 ecu av 1997 års förskottsrat för forskningen.

EU:s andel av utgifterna för fiskekontroll och veterinärmedicin är 50 %. EU:s andel av 1996 års utgifter inkomstförs år 1997.

1997 statsbudget	5 781 000
1996 statsbudget	3 190 000
1996 tilläggsb	2 020 000
1995 bokslut	947 369

30. *Statens andel av inkomsten av vadhållning vid travtävlingar*

Under momentet beräknas inflyta 26 000 000 mk.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på lotterilagen (491/65) och förordningen om totospel (236/95). I motsvarighet till inkomsterna beviljas anslag om sammanlagt 23 000 000 mk under moment 30.34.44 för hästskötselns främjande samt i kapitel 30.70 anslag åt lantbrukets forskningscentral för forskning i hästhushållning. I motsvarighet till de influtna inkomsterna om 3 000 000 mk beviljas inget anslag eftersom de delvis täcker det tilläggsstöd om 17 000 000 mk som beviljats hästhushållningen i den tredje tilläggsbudgeten för 1994, varefter 11 000 000 mk av tilläggsstödet inte har täckning i budgeten.

1997 statsbudget	26 000 000
1996 statsbudget	23 000 000
1995 bokslut	21 464 499

32. *Växtförädlingsavgifter*

Under momentet beräknas inflyta 5 050 000 mk.

Förklaring: Inkomsterna inflyter i form av avgifter enligt lagen om främjande av växtförädlingsverksamheten (896/77, ändr. 1030/86 och 1305/88). Av det influtna beloppet utgörs 1 500 000 mk av avgifter som influtit vid Växtförädlingsanstalten. Växtförädlingsanstalten är en statlig inrättning som bedriver nettobudgeterad verksamhet, varför dessa avgifter av skattenatur inte beaktas såsom dess inkomster. För utsäde av sorter som förädlats av andra beräknas inflyta 3 500 000 mk. Utgifter motsvarande detta belopp har antecknats under moment 30.34.47. Dessutom beräknas under momentet inflyta 50 000 mk i inkomster av avgifter för förädling av trädgårdsväxter. Dessa har tidigare inkomstförts under moment 12.30.70. Motsvarande utgifter har antecknats under moment 30.70.21.

1997 statsbudget	5 050 000
1996 statsbudget	5 630 000
1995 bokslut	6 962 720

35. *Avgifter för jakt på hjortdjur*

Under momentet beräknas inflyta 14 000 000 mk.

Förklaring: Inkomsterna inflyter av hjortdjur som säljs för statens räkning samt av jaktlicensavgifter enligt 4 § lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/93). Motsvarande utgift har antecknats under moment 30.36.41.

1997 statsbudget	14 000 000
1996 statsbudget	21 300 000
1995 bokslut	12 679 930

37. *Fiskevårdsavgifter*

Under momentet beräknas inflyta 43 180 000 mk.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på 88 § lagen om fiske (286/82, ändr. 1355/93) och 83 § lagen om fiske (503/51, ändr. 909/77 och 1068/88). Avsikten är att fiskevårdsavgiften för de nordligaste kommunerna alltjämt skall vara 30 mk och att fiskevårdsavgiften i de övriga delarna av landet skall vara 80 mk. Antalet personer som betalar fiskevårdsavgift beräknas uppgå till 26 000 i de nordligaste kommunerna och i det övriga landet till 530 000. Den utgift som skall användas för främjande av fiskerihushållningen har antecknats under moment 30.36.45.

1997 statsbudget	43 180 000
1996 statsbudget	44 840 000
1995 bokslut	39 205 171

39. *Jaktvårdsavgifter*

Under momentet beräknas inflyta 35 400 000 mk.

Förklaring: Antalet personer som betalar jaktvårdsavgift beräknas uppgå till 295 000. Avsikten är att jaktvårdsavgiften enligt 1 § lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/93) skall vara oförändrad, dvs. 120 mk. Det anslag som reserverats för främjande av jakten och viltvården har antecknats under moment 30.36.40.

1997 statsbudget	35 400 000
1996 statsbudget	35 400 000
1995 bokslut	35 226 277

40. *Vattenrättsliga fiskerihushållningsavgifter*

Under momentet beräknas inflyta 6 000 000 mk.

Förklaring: Inkomsterna inflyter av fiskerihushållningsavgifter som fastställts enligt vattenlagen (264/61, ändr. 427/70, 467/87 och 553/94) samt av andra motsvarande avgifter. Motsvarande utgifter har antecknats under moment 30.36.25.

1997 statsbudget	6 000 000
1996 statsbudget	6 000 000
1995 bokslut	5 458 409

41. *Avgifter för tillstånd att fiska i Tana älv*

Under momentet beräknas inflyta 1 700 000 mk.

Förklaring: Inkomsterna inflyter av avgifter som uppbärs för fiskekort enligt artikel 5 i överenskommelsen angående gemensam fiskeristadga för Tana älvs fiskeområde (FördrS 94/89) och 2 § fiskeristadgan. Utgifter som motsvarar de inkomster som influtit under år 1996 har antecknats under moment 30.01.21 och 30.36.44.

1997 statsbudget	1 700 000
1996 statsbudget	1 700 000
1995 bokslut	1 472 169

65. *Geodetiska institutets inkomster*

Under momentet beräknas inflyta 600 000 mk.

Förklaring: Motsvarande utgifter finns under moment 30.65.21.

1997 statsbudget	600 000
1996 statsbudget	600 000
1995 bokslut	394 540

70. *Lantbrukets forskningscentrals inkomster*

Under momentet beräknas inflyta en nettoinkomst om 4 220 000 mk.

De inkomster som inflyter under momentet får även användas till betalning av utgifter för anskaffning av maskiner och anordningar som hänförs till investeringsutgifter samt till återbäring av avgifter. Inkomsterna får användas till betalning av löneutgifterna för personal motsvarande i medeltal högst 85 årsverken. Av inkomsterna får 30 000 mk användas till att

sänka priserna för den avgiftsbelagda verksamheten vid hästsjukhuset, 60 000 mk till prissänkningar inom produktionen av elitplantor och 480 000 mk till prissänkningar vid jordbrukets vädertjänst, dvs. sammanlagt högst 570 000 mk.

Förklaring: Såsom inkomster av den nettobudgeterade avgiftsbelagda verksamheten har inkomster av offentligrättsliga prestationer och företagsekonomiska prestationer beaktats till ett sammanlagt belopp om 20 285 000 mk. Hästsjukhuset kompletterar det privata serviceutbudet genom att erbjuda sjukhustjänster baserade på specialkunskap och forskning. Genom produktionen av elitplantor effektiveras plantproduktionen, hindras spridningen av farliga växtförstörare och tryggas tillgången på moderplantbestånd anpassade till vårt klimat för behoven vid anläggning av grönområden. Jordbrukets vädertjänst förser producenterna med aktuell väderinformation och rekommenderar lämpliga åtgärder. Tack vare verksamheten kan spridningen av växtsjukdomar och skadedjur förutsägas, och skördenivån och kvaliteten kan sålunda förbättras. I och med att informationen är aktuell minskar gödslingens belastning på miljön. Av intäkterna från de vädertjänstavgifter som inflyter under meteorologiska intistutets nettobudgeterade moment 31.50.21 inkomstförs andelen för tjänsterna till jordbruket under detta moment. De inkomster av avgifter för förädling av trädgårdsväxter som tidigare har inkomstförts under detta moment har beaktats i inkomststaten under moment 12.30.32.

Utgifter och inkomster:	mk
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	16 065 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	20 285 000
— offentligrättsliga prestationer	200 000
— övriga prestationer	20 085 000
Nettoinkomster	4 220 000

1997 statsbudget	4 220 000
1996 statsbudget	24 450 000
1995 bokslut	29 659 117

72. *Lantbruksekonomiska forskningsanstaltens inkomster*

Under momentet beräknas inflyta 40 000 mk.

Förklaring: Inkomsterna inflyter från den avgiftsbelagda servicen. Motsvarande utgifter finns under moment 30.72.21.

1997 statsbudget	40 000
1996 statsbudget	40 000
1995 bokslut	868 616

76. *Skogsforskningsinstitutets inkomster*

Under momentet beräknas inflyta 16 300 000 mk.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på en uppskattning av de inkomster som hänför sig till forskningsskogar. Av de inkomster som inflyter utgörs 10 800 000 mk av inkomster av virkesförsäljning, 3 600 000 mk av arrendeinkomster, 1 300 000 mk av hyresinkomster för byggnader och 600 000 mk av övriga inkomster. Inkomsterna av den kundfinansierade verksamheten, 4 500 000 mk, och den medfinansiering som beräknas inflyta från EU för forskningsprojekt, 1 500 000 mk, har beaktats i nettoanslaget som en faktor som minskar utgifterna under moment 30.76.21.

1997 statsbudget	16 300 000
1996 statsbudget	16 300 000
1995 bokslut	15 912 152

83. *Inkomster till kontrollcentralen för växtproduktion*

Under momentet beräknas inflyta 32 430 000 mk.

Förklaring: Av de influtna inkomsterna utgör 27 400 000 mk inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten och 5 030 000 mk inkomster av registreringen av bekämpningsmedel. Inkomsterna av den avgiftsbelagda servicen grundar sig på ett beslut av jord- och skogsbruksministeriet (1284/95), utfärdat med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/92), samt på 22 § fodermedelslagen (234/93) och 18 § gödselmedelslagen (232/93). Motsvarande utgifter finns under moment 30.01.23, 30.70.22, 30.83.21 och 33.09.21.

1997 statsbudget	32 430 000
1996 statsbudget	36 042 000
1995 bokslut	23 374 754

84. *Inkomster till anstalten för veterinärmedicin och livsmedel*

Under momentet beräknas inflyta 53 300 000 mk.

Förklaring: Av de inkomster som inflyter utgör 53 100 000 mk inkomster av den avgiftsbelagda servicen och 200 000 mk övriga inkomster. Inkomsterna grundar sig på jord- och skogsbruksministeriets beslut om avgifter för

prestationer som anstalten för veterinärmedicin och livsmedel tillhandahåller (626/93, ändr. 1331/93 och 907/94), vilket utfärdats med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/92), och på anstaltens för veterinärmedicin och livsmedel beslut om avgifterna (102/29/94, ändr. 264/29/94, 529/29/94 och 73/29/96).

Inkomsterna beräknas inflyta enligt följande:

	mk
Avgiftsbelagd service	
Offentligrättsliga prestationer:	
Kontrollavgift för animaliska livsmedel.	23 500 000
Prestationer prissatta på företagsekonomiska grunder:	
Forskningsservice	4 600 000
Förmedling av utländska vacciner och serum	25 000 000
Sammanlagt	53 100 000
Övriga inkomster	200 000
Sammanlagt	53 300 000

Utgifterna för den avgiftsbelagda forskningsservicen har antecknats under moment 30.84.21, utgifterna för kontroll av animaliska livsmedel under moment 30.84.22 och utgifterna för förmedlingen av vacciner och serum under moment 30.84.28. I fråga om de inkomster som inflyter har såsom avdrag beaktats att gränskontrollerna av import från tredje land fr.o.m. 1.1.1997 skall skötas av jord- och skogsbruksministeriet. Inkomsterna av kontrollavgifterna har budgeterats under moment 12.30.99.

1997 statsbudget	53 300 000
1996 statsbudget	54 200 000
1996 tilläggsb.	6 435 000
1995 bokslut	53 548 708

99. *Övriga inkomster inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde*

Under momentet beräknas inflyta 18 500 000 mk.

1997 statsbudget	18 500 000
1996 statsbudget	16 400 000
1995 bokslut	78 233 866

31. Trafikministeriets förvaltningsområde

24. *Vägverkets inkomster av blandad natur*

Under momentet beräknas inflyta 4 000 000 mk.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av sådana ersättningar för inlösen av mark som återkrävs samt av övriga inkomster av blandad natur.

1997 statsbudget	4 000 000
1996 statsbudget	5 000 000
1995 bokslut	3 859 605

25. *Andelar av sådana kostnader för vägarbeten vilka uppbärs hos utomstående*

Under momentet beräknas inflyta 67 000 000 mk.

Förklaring: Inkomsterna inflyter av andelar som grundar sig på avtal mellan vägverket och utomstående, då utomstående deltar i kostnaderna för vägprojekten. De utgifter som motsvarar utomståendes förbindelseandelar har antecknats under moment 31.24.78.

1997 statsbudget	67 000 000
1996 statsbudget	67 000 000
1995 bokslut	84 689 039

30. *Sjöfartsverkets inkomster*

Under momentet beräknas inflyta 402 627 000 mk.

Förklaring: Under momentet inflyter inkomsterna enligt följande:

	mk
Farledsavgifter	402 227 000
Övriga utgifter	400 000
Sammanlagt	402 627 000

Farledsavgifterna baserar sig på lagen om farledsavgifter (1028/80). Vid dimensioneringen av momentet har höjningen av farledsavgiften med 5 % beaktats.

1997 statsbudget	402 627 000
1996 statsbudget	433 900 000
1995 bokslut	363 281 821

31. *Havsforskningsinstitutets inkomster*

Under momentet beräknas inflyta 3 300 000 mk.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på trafikministeriets beslut om Havsforskningsinstitutets avgiftsbelagda prestationer (1445/93). Motsvarande utgifter har antecknats under moment 31.31.28.

1997 statsbudget	3 300 000
1996 statsbudget	3 300 000
1995 bokslut	2 365 840

52. *Teleförvaltningscentralens inkomster*

Under momentet beräknas inflyta en nettoinkomst om 1 665 000 mk.

De inkomster som inflyter under momentet får även användas till betalning av utgifter för internationellt samarbete.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på trafikministeriets beslut om Teleförvaltningscentralens avgifter (1440/94, ändr. 1625/95 och 34/96), vilket utfärdats med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten. Teleförvaltningscentralens resultatmål presenteras i kapitel 31.52.

Utgifter och inkomster:	mk
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	105 891 000
Bruttoinkomster	107 556 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	107 356 000
— offentligrättsliga prestationer	65 578 000
— övriga prestationer	41 778 000
Övriga inkomster	200 000
Nettoinkomster	1 665 000
1997 statsbudget	1 665 000
1996 statsbudget	4 815 000
1995 bokslut	10 366 111

58. *Inkomster av banhållningen*

Under momentet beräknas inflyta 1 000 000 mk.

Förklaring: Inkomsterna inflyter av försäljning av banhållningens fastigheter.

1997 statsbudget	1 000 000
1996 statsbudget	1 000 000
1995 bokslut	66 000

99. *Övriga inkomster inom trafikministeriets förvaltningsområde*

Under momentet beräknas inflyta 300 000 mk.

1997 statsbudget	300 000
1996 statsbudget	200 000
1995 bokslut	12 712 990

32. Handels- och industriministeriets förvaltningsområde

02. *Inkomster av avgiftsbelagd service vid distriktsbyråerna för företagstjänst*

Under momentet beräknas inflyta 9 200 000 mk.

Förklaring: Inkomsterna av utvecklingstjänster för små och medelstora företag grundar sig på handels- och industriministeriets beslut om handels- och industriministeriets samt handels- och industriministeriets företagstjänsts distriktsbyråers avgiftsbelagda prestationer (214/96). Inkomsterna inflyter av utbildningsavgifterna för distriktsbyråernas företagarutbildning, projekt för utvecklande av regional näringsverksamhet, rådgivning av produktkaraktär samt övriga utvecklingstjänster som skall finansieras under moment 32.52.24.

1997 statsbudget	9 200 000
1996 statsbudget	10 700 000
1995 bokslut	10 740 868

32. *Inkomster av patent- och registerstyrelsens avgiftsbelagda service*

Under momentet beräknas inflyta en nettoinkomst om 4 156 000 mk.

De inkomster som inflyter under momentet får även användas till betalning av utgifter för medlemsavgifter till internationella organisationer och till projekt som är avsedda för främjande av teknisk och ekonomisk utveckling och ansluter sig till internationell verksamhet.

Förklaring: Som nettobudgeterade inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten har beak-

tats inkomsterna av handlingar som gäller patent, varumärken, mönsterskydd, nyttighetsmodeller, handelsregistret, stiftelseregistret, företagsinteckningar och bokslut samt av den företagsekonomiska verksamheten.

Utgifter och inkomster:	mk
Utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	159 803 000
Bruttoinkomster	163 959 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	163 339 000
— offentligrättsliga prestationer	157 072 000
— övriga prestationer	6 267 000
Övriga inkomster	620 000
Nettoinkomster	4 156 000

1997 statsbudget	4 156 000
1996 statsbudget	624 000
1995 bokslut	8 925 467

(40.) *Geologiska forskningscentralens inkomster*

Förklaring: Momentet har slopats i budgeten. Inkomsterna har nettobudgeterats under moment 32.40.21.

1996 statsbudget	25 000 000
1995 bokslut	21 315 051

41. *Säkerhetsteknikcentralens inkomster*

Under momentet beräknas inflyta 7 000 000 mk.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av tillstånds- och kontrollavgifter enligt handels- och industriministeriets beslut (1202/95) med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/92).

1997 statsbudget	7 000 000
1996 statsbudget	8 900 000

(80.) *Överföring från statens kärnavfallshanteringsfond*

Förklaring: Momentet har slopats i budgeten. I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen en proposition med förslag till lag om ändring av kärnenergilagen (990/87). Enligt ändringen skall överföringar mellan statens kärnavfallshanteringsfond och statsverket även kunna ske inom ramen för de moment som gäller statens upplåning.

1996 statsbudget	95 000 000
1995 bokslut	111 856 503

99. *Övriga inkomster inom handels- och industriministeriets förvaltningsområde*

Under momentet beräknas inflyta 130 315 000 mk.

Förklaring: Inkomsterna beräknas inflyta enligt följande:

	mk
Livsmedelsverkets inkomster	300 000
Konsumentverkets inkomster	1 400 000
Konsumentforskningscentralens inkomster	1 600 000
Inkomster till Centralen för turistfrämjande	200 000
Inkomster till teknologiska utvecklingscentralen	4 000 000
Konkurrensverkets inkomster	50 000
Kemijoki Oy:s elandel	63 000 000
Inmutningsavgifter	3 000 000
Ränteskillnadsgottgörelse för fartygsfinansieringslån	35 000 000
Övriga inkomster	21 765 000
Sammanlagt	130 315 000

Livsmedelsverkets inkomster grundar sig på lagen om grunderna för avgifter till staten (150/92) och på det beslut ministeriet utfärdat om livsmedelsverkets avgiftsbelagda prestationer (1233/93) med stöd av lagen.

Konsumentverkets inkomster grundar sig på ministeriets beslut om konsumentverkets avgiftsbelagda prestationer (1347/93) och lagen om paketreserörelser (1080/94).

Konsumentforskningscentralens inkomster grundar sig på handels- och industriministeriets beslut om konsumentforskningscentralens avgiftsbelagda prestationer (1348/93).

Handels- och industriministeriets inkomster grundar sig på handels- och industriministeriets beslut om ministeriets avgiftsbelagda prestationer (1346/93) och på handels- och industriministeriets beslut om ministeriets avgiftsbelagda prestationer för övervakningen av användningen av kärnenergi (1494/93).

Inkomsterna till Centralen för turistfrämjande inflyter av hotell- och hyresinkomster.

Teknologiska utvecklingscentralens inkomster grundar sig på handels- och industriministeriets beslut om forskningscentralens avgifter (1345/93). Inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten beräknas uppgå till ca 1,5 milj. mk.

Konkurrensverkets inkomster grundar sig på handels- och industriministeriets beslut om konkurrensverkets avgiftsbelagda prestationer (1639/93).

Kemijoki Oy:s elandel är nettoinkomster och grundar sig på statsrådets beslut av 17.12.1992 och det avtal som 22.12.1993 ingicks mellan handels- och industriministeriet och Kemijoki Oy med stöd av beslutet.

Ränteskillnadsgottgörelsen för fartygsfinansieringslån baserar sig på lagen om räntestöd för finansiering av fartygsleveranser (1173/90).

1997 statsbudget 130 315 000
1996 statsbudget 96 865 000
1995 bokslut 159 603 761

33. Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde

06. *Inkomster till rättsskyddscentralen för hälsovården*

Under momentet beräknas inflyta 1 750 000 mk.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av avgifter som grundar sig på lagen (1074/94) och förordningen (1121/92) om rättsskyddscentralen för hälsovården. Ersättningen till staten bestäms enligt det beslut som social- och hälsovårdsministeriet utfärdat med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/92).

1997 statsbudget 1 750 000
1996 statsbudget 1 750 000
1995 bokslut 4 760 928

08. *Folkhälsoinstitutets inkomster*

Under momentet beräknas inflyta 1 920 000 mk.

Förklaring: Inkomsterna utgörs närmast av avgifter som grundar sig på 5 § lagen om folkhälsoinstitutet (828/81).

Inkomsterna inflyter av försäljning och förmedling av vaccin. Minskningen av inkomsterna av den avgiftsbelagda servicen beror på att inkomsterna av avgiftsbelagda laboratorieanalyser har nettobudgeterats under moment 33.08.21. Inkomsterna av försäljningen och förmedlingen av sällan förekommande vaccin har antecknats under moment 33.08.26.

1997 statsbudget 1 920 000
1996 statsbudget 16 000 000
1995 bokslut 39 508 966

09. *Social- och hälsovårdens produkttillsynscentrals inkomster*

Under momentet beräknas inflyta 12 263 000 mk.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på det beslut social- och hälsovårdsministeriet med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/92) utfärdat angående de tillstånds- och övervakningsavgifter som avses i kemikalielagen (744/89) och alkohollagen (1143/94).

1997 statsbudget 12 263 000
1996 statsbudget 12 263 000
1995 bokslut 15 596 350

10. *Strålsäkerhetscentralens inkomster*

Under momentet beräknas inflyta 33 708 000 mk.

Förklaring: Inkomsterna bestäms enligt de beslut som social- och hälsovårdsministeriet samt handels- och industriministeriet utfärdat med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/92).

Av inkomsterna inflyter 33 700 000 mk av de offentligrättsliga prestationerna, resterande 8 000 mk är inkomster av indrivning.

1997 statsbudget 33 708 000
1996 statsbudget 34 183 000
1995 bokslut 32 463 845

92. *Avkastning av Penningautomatföreningens verksamhet*

Under momentet beräknas inflyta 1 630 000 000 mk.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av avkastning som avses 3 § 4 mom. lotterilagen (491/65) och 29 § penningautomatförordningen (676/67).

1997 statsbudget..... 1 630 000 000
1996 statsbudget..... 1 500 000 000
1996 tilläggsb. 73 581 000
1995 bokslut..... 1 325 807 000

98. *Återbäringar av statsunderstöd*
Under momentet beräknas inflyta 70 000 000 mk.
Förklaring: Inkomsterna utgörs av återbäringar av statsunderstöd och statsandelar som betalas enligt lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (733/92), lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (677/82), lagen om kommunernas miljövårdsförvaltning (64/86) samt speciallagar för social- och hälsovården.

1997 statsbudget..... 70 000 000
1996 statsbudget..... 90 000 000
1995 bokslut..... 298 817 165

99. *Övriga inkomster inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde*
Under momentet beräknas inflyta 1 300 000 mk.
Förklaring: Av inkomsterna är 300 000 mk inkomster enligt gentekniklagen (377/95).

1997 statsbudget 1 300 000
1996 statsbudget 6 000 000
1995 bokslut 4 998 314

34. Arbetsministeriets förvaltningsområde

40. *Inkomster från Europeiska socialfonden (EU)*
Under momentet beräknas inflyta 670 700 000 mk.
Förklaring: Inkomsterna inflyter av de betalningar av EU:s stöd som beviljats för projekt som ingår i program gällande mål 6, 2, 3, 4, och 5b samt projekt inom ramen för gemenskapsinitiativ och pilotprojekt, i första hand som andel för år 1997. Betalningarna har godkänts tillsammans med EG-kommissionen för åren 1995—1999 för genomförande av Europeiska socialfondens arbetskrafts- och socialpolitik. Utgifterna för socialfondens program har budgeterats under moment 34.01.61.
Inkomsterna beräknas inflyta som följer:

	mk
Projekt under år 1996:	
— Mål 3 och 4 (20 %)	81 100 000
— Mål 6, 2 och 5b (20 %)	39 000 000
Projekt under år 1997:	
— Mål 3 och 4 (80 %)	328 000 000
— Mål 6, 2 och 5b (80 %)	172 000 000
— Gemenskapsinitiativ (reserv)	46 100 000
— Pilotprojekt (100 %)	4 500 000
Sammanlagt	670 700 000

1997 statsbudget..... 670 700 000
1996 statsbudget..... 766 394 000
1995 bokslut..... 378 644 867

70. *Återbäringar av betalningar enligt lönegaranti*
Under momentet beräknas inflyta 226 000 000 mk.
Förklaring: Inkomsterna utgörs av återbäringar enligt 16 § lagen om lönegaranti (649/73) och 16 § lagen om lönegaranti för sjömän (927/79). Utgifterna enligt lagen om lönegaranti och lagen om lönegaranti för sjömän, 230 000 000 mk, har antecknats under moment 34.99.50.

1997 statsbudget..... 226 000 000
1996 statsbudget..... 245 000 000
1995 bokslut..... 163 057 861

99. *Övriga inkomster inom arbetsministeriets förvaltningsområde*
Under momentet beräknas inflyta 17 000 000 mk.
Förklaring: Inkomsterna beräknas inflyta som följer:

	mk
Räntor på återbäring av lönegaranti.....	13 000 000
Övriga inkomster	4 000 000
Sammanlagt	17 000 000

1997 statsbudget..... 17 000 000
1996 statsbudget..... 22 000 000
1995 bokslut..... 59 513 974

35. Miljöministeriets förvaltningsområde

26. *Inkomster till regionala miljöcentraler*

Under momentet beräknas inflyta 2 500 000 mk.

Förklaring: I inkomster beräknas inflyta 2 500 000 mk i form av vattenskyddsavgifter. Vattenskyddsavgifterna uppbärs med stöd av 10 kap. 27 § vattenlagen (246/61). Inkomsterna av miljötillstånd har överförts från detta moment till moment 35.26.21 som nettobudgeterade inkomster.

1997 statsbudget	2 500 000
1996 statsbudget	5 200 000
1995 bokslut	1 958 677

27. *Finlands miljöcentrals inkomster*

Under momentet beräknas inflyta 1 500 000 mk.

Förklaring: Inkomsterna inflyter närmast av återbäring av ersättningar för forsskyddet och övriga ersättningar.

1997 statsbudget	1 500 000
1996 statsbudget	1 500 000
1995 bokslut	-

40. *Bostadsväsendets inkomster*

Under momentet beräknas inflyta 100 000 mk.

Förklaring: De inkomster som inflyter under momentet är statens bostadsfonds inkomster av blandad natur.

1997 statsbudget	100 000
1996 statsbudget	100 000
1995 bokslut	133 215

60. *Ersättningar för åtgärder för skydd mot miljöskador*

Under momentet beräknas inflyta 7 000 000 mk.

Förklaring: Ersättningarna enligt 5 och 10 §§ lagen om oljeskyddsfonden (379/74) beräknas uppgå till 5 500 000 mk för utgifter som närmast förorsakas av anskaffningen av bekämpningsredskap för oljeskador.

Av kostnaderna för bekämpning av miljöskador beräknas de skadeståndsskyldiga betala 1 500 000 mk i ersättningar.

1997 statsbudget	7 000 000
1996 statsbudget	8 000 000
1995 bokslut	6 215 203

99. *Övriga inkomster inom miljöministeriets förvaltningsområde*

Under momentet beräknas inflyta 1 400 000 mk.

Förklaring: Inkomsterna inflyter av prestationer som baserar sig på ett beslut om miljöministeriets avgiftsbelagda prestationer (1803/95) samt av inkomster av blandad natur.

1997 statsbudget	1 400 000
1996 statsbudget	1 400 000
1995 bokslut	1 729 036

39. Övriga inkomster av blandad natur

01. *Böter*

Under momentet beräknas inflyta 330 000 000 mk.

Förklaring: Under momentet bokförs som inkomst de medel som inflyter av böter och av parkeringsböter enligt lagen om parkeringsbot (248/70).

1997 statsbudget	330 000 000
1996 statsbudget	330 000 000
1995 bokslut	257 199 706

02. *Dröjsmålsräntor, restavgifter och skattetillägg för försummad betalning av skatt inom utsatt tid, vilka skall inlevereras till staten*

Under momentet beräknas inflyta 500 000 000 mk.

Förklaring: Under momentet bokförs som inkomst den andel som av de dröjsmålsräntor som indrivs enligt lagen om dröjsmålsräntor och restavgift på skatt (145/76) tillkommer staten i egenskap av skattetagare och restavgifter samt vissa skattetillägg som debiteras enligt skattelagarna.

1997 statsbudget..... 500 000 000
1996 statsbudget..... 500 000 000
1995 bokslut..... 481 143 805

03. *Anmärkningsmedel*
Under momentet beräknas inflyta 100 000 mk.

1997 statsbudget..... 100 000
1996 statsbudget..... 100 000
1995 bokslut..... -

04. *Återtagande av utgiftsrester och reserverade anslag*
Under momentet beräknas inflyta 300 000 000 mk.
Förklaring: Under momentet bokförs som inkomst utgiftsrester som inte använts och överförda reservationsanslag som inte mera kan överföras i bokslutet.

1997 statsbudget..... 300 000 000
1996 statsbudget..... 200 000 000
1995 bokslut..... 997 717 099

05. *Inkomst vid föryttring av statsjord och inkomstbringande rättigheter*
Under momentet beräknas inflyta 40 000 000 mk.
Förklaring: Under momentet bokförs som inkomst försäljningspriset på de köp som grundar sig på lagen om rätt att upplåta statens jordegendom och inkomstbringande rättigheter (687/78) och den förordning (693/78) som utfärdats med stöd av lagen.

1997 statsbudget..... 40 000 000
1996 statsbudget..... 40 000 000
1995 bokslut..... 26 523 395

07. *Ersättningar som bokförs som inkomst till staten utanför statens pensionsfond*
Under momentet beräknas inflyta 65 000 000 mk.
Förklaring: Från och med ingången av år 1994 betalar alla arbetsgivare som hör till statens pensionssystem sina pensionsförsäkringspremier till statens pensionsfond. Inkomsterna under momentet inflyter av de ersättningar till staten som Kommunernas pensionsförsäkring betalar för pensionsutgifter inom städernas rättsväsenden.

1997 statsbudget..... 65 000 000
1996 statsbudget..... 35 525 000
1995 bokslut..... 58 049 963

09. *Dag- och moderskapspenningar samt socialskyddsavgifter som skall erläggas till staten*
Under momentet beräknas inflyta 10 000 000 mk.
Förklaring: Under momentet bokförs som inkomst enligt sjukförsäkringslagen (364/63) utbetalade dagpenningar samt moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenningar samt socialskyddsavgifter enligt 13 § lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift (366/63).

1997 statsbudget..... 10 000 000
1996 statsbudget..... 10 000 000
1995 bokslut..... 5 683 053

10. *Övriga inkomster av blandad natur*
Under momentet beräknas inflyta 15 000 000 mk.
Förklaring: Under momentet bokförs som inkomst sådana inkomster av blandad natur som inte kan bokföras som inkomst under andra moment.

1997 statsbudget..... 15 000 000
1996 statsbudget..... 15 000 000
1996 tilläggsbudget..... 76 000 000
1995 bokslut..... 6 360 147

50. *Inkomster av försäljning av aktier*
Under momentet beräknas inflyta 1 000 000 000 mk.

1997 statsbudget..... 1 000 000 000
1996 tilläggsb..... 430 000 000

Inkomsterna under avdelning 12, sammanställda kapitelvis för åren 1995—1997

		År 1995 bokslut 1000 mk	År 1996 Statsbudget 1000 mk	År 1997 förslag 1000 mk	Ändring 1996—1997 ± 1000 mk	± %
24.	Utrikesministeriets förvaltningsområde	8 328	9 500	9 500	—	—
25.	Justitieministeriets förvaltningsområde	368 276	410 200	462 500	+ 52 300	+ 13
26.	Inrikesministeriets förvaltningsområde	574 751	1 008 443	703 273	— 305 170	— 30
27.	Försvarsministeriets förvaltningsområde	80 390	69 600	63 750	— 5 850	— 8
28.	Finansministeriets förvaltningsområde	18 368 970	14 068 109	14 362 264	+ 294 155	+ 2
29.	Undervisningsministeriets förvaltningsområde	2 841 669	2 267 439	1 929 147	— 338 292	— 15
30.	Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	2 470 882	3 657 592	3 505 876	— 151 716	— 4
31.	Trafikministeriets förvaltningsområde	590 995	515 215	479 892	— 35 323	— 7
32.	Handels- och industriministeriets förvaltningsområde	1 654 988	237 089	150 671	— 86 418	— 36
33.	Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	1 721 953	1 660 196	1 750 941	+ 90 745	+ 5
34.	Arbetsministeriets förvaltningsområde	601 217	1 033 394	913 700	— 119 694	— 12
35.	Miljöministeriets förvaltningsområde	11 363	16 200	12 500	— 3 700	— 23
39.	Övriga inkomster av blandad natur	1 832 677	1 130 625	2 260 100	+1 129 475	+100
	Sammanlagt	31 126 458	26 083 602	26 604 114	+ 520 512	+ 2

Avdelning 13
RÄNTEINKOMSTER OCH INTÄKTSFÖRING AV VINST

01. Ränteinkomster

04. *Räntor på statens lån till affärsverken*
Under momentet beräknas inflyta 11 112 000 mk.
Förklaring: Inkomsterna inflyter av räntor på lån som i den ingående balansen för affärsverk som avses i lagen om statens affärsverk (627/87) antecknats som beviljade av staten.

1997 statsbudget	11 112 000
1996 statsbudget	12 682 000
1995 bokslut	13 310 427

05. *Räntor på övriga lån*
Under momentet beräknas inflyta 125 061 000 mk.
Förklaring: I inkomststaten har beaktats ränteinkomsterna på lån som beviljats bolag som ombildats från affärsverk till statsbolag. I inkomststaten har också beaktats ränteinkomsterna på lån som beviljats statens affärsverk för pensionsförsäkringspremier. I inkomsterna ingår en uppskattning av räntorna på biståndskrediter.

1997 statsbudget	125 061 000
1996 statsbudget	138 749 000
1995 bokslut	306 475 002

07. *Räntor på depositioner*
Under momentet beräknas inflyta 1 520 000 000 mk.
Förklaring: Under momentet antecknas som inkomster de ränteinkomster som inflyter genom placering av den del av statens kassareserver som överstiger det dagliga behovet.

1997 statsbudget	1 520 000 000
1996 statsbudget	2 100 000 000
1995 bokslut	2 650 604 212

(08.) *Räntor på obligationer*
Förklaring: Momentet har slopats i budgeten.
Med hänvisning till motiveringen till huvudtitel 36 föreslås att kostnaderna för skötsel av statsskulden nettobudgeteras från ingången av 1997. Räntorna på obligationer, vilka utgörs av de räntor som influtit under tiden mellan emitteringsdagen och försäljningsdagen för masskuldebrevslån, har beaktats som en minskande faktor under momenten för ränta på skulden i finska mark och i utländsk valuta.

1996 statsbudget	1 000 000 000
1995 bokslut	2 076 093 152

03. Dividendinkomster

01. (13.03.01 och 02) *Dividendinkomster*
Under momentet beräknas inflyta 1 200 000 000 mk.
Förklaring: Inkomsterna inflyter i form av dividendinkomster på de aktier som staten äger.

1997 statsbudget	1 200 000 000
1996 statsbudget	1 210 000 000
1996 tilläggsb.	120 000 000
1995 bokslut	867 452 568

05. Intäktsföring av statens affärsverks vinst

01. *Intäktsföring av statens affärsverks vinst*
Under momentet beräknas inflyta 180 000 000 mk.

Förklaring: Inkomsterna inflyter av intäktsföring år 1996 av vinst från de affärsverk som avses i lagen om statens affärsverk (627/87).

1997 statsbudget	180 000 000
1996 statsbudget	210 000 000
1996 tilläggsb.	45 000 000
1995 bokslut	389 400 000

Inkomsterna under avdelning 13, sammanställda kapitelvis för åren 1995—1997

		År 1995 bokslut 1000 mk	År 1996 statsbudget 1000 mk	År 1997 förslag 1000 mk	Ändring 1996—1997 ± 1000 mk	± %
01.	Ränteinkomster	5 046 483	3 251 431	1 656 173	—1 595 258	—49
03.	Divideninkomster	867 453	1 210 000	1 200 000	— 10 000	— 1
05.	Intäktsföring av statens affärsverks vinst	389 400	210 000	180 000	— 30 000	—14
	Sammanlagt	6 303 335	4 671 431	3 036 173	—1 635 258	—35

Avdelning 15
LÅN

01. Lån som återbetalas till staten

02. *Återbetalningar på statens lån till affärsverk*

Under momentet beräknas inflyta 28 168 000 mk.

Förklaring: Inkomsterna inflyter i huvudsak av återbetalningar på lån som i den ingående balansen för affärsverk som avses i lagen om statens affärsverk (627/87) antecknats som beviljade av staten.

1997 statsbudget 28 168 000
1996 statsbudget 28 168 000
1995 bokslut 28 083 940

Förklaring: I inkomsterna ingår avkortningar på lån som beviljats bolag som omvandlats från affärsverk till statsbolag. I inkomststaten har också beaktats återbetalningar på lån som beviljats statens affärsverk för pensionsförsäkringspremier. I inkomsterna ingår en uppskattning av återbetalningen av utvecklingskrediter.

04. *Avkortningar på övriga lån*

Under momentet beräknas inflyta 679 051 000 mk.

1997 statsbudget 679 051 000
1996 statsbudget 624 200 000
1995 bokslut 798 220 122

02. Statens nettoupplåning

01. *Nettoupplåningen*

Under momentet antecknas 28 810 000 000 mk.

Förklaring: För balansering av budgetpropositionen är behovet av nettoupplåning 28 810 000 000 mk. Avsikten är att täcka nettoupplåningen i sin helhet med långfristiga lån.

Amorteringarna på statens skuld i finska mark med en lånetid på över 12 månader har 1997 beräknats uppgå till 20 568 000 000 mk och amorteringarna på skulden i utländsk valuta med en lånetid på över 12 månader till 18 102 000 000 mk, dvs. sammanlagt 38 670 000 000 mk, och avsikten är således att uppta nya långfristiga lån till ett belopp av 67 480 000 000 mk.

1997 statsbudget 28 810 000 000
1996 statsbudget 35 335 000 000
1995 bokslut 54 640 062 791

Inkomsterna under avdelning 15, sammanställda kapitelvis för åren 1995—1997

		År 1995 bokslut 1000 mk	År 1996 statsbudget 1000 mk	År 1997 förslag 1000 mk	Ändring 1996—1997 ± 1000 mk	± %
01.	Lån som återbetalas till staten .	826 304	652 368	707 219	+ 54 851	+ 8
02.	Statens nettoupplåning	54 640 063	35 335 000	28 810 000	—6 525 000	—18
	Sammanlagt	55 466 367	35 987 368	29 517 219	—6 470 149	—18

UTGIFTER

Huvudtitel 21
REPUBLIKENS PRESIDENT

Förklaring: Det totala antalet anställda vid republikens presidents kansli beräknas 1997 motsvara 83 årsverken.

01. Republikens President

01. *Presidentens arvode och representationsanslag*

Under momentet beviljas 1 458 000 mk.

Anslaget får användas för utgifter enligt lagen om gottgörelsen till republikens president (39/94).

1997 anslag	1 458 000
1996 anslag	1 458 000
1995 bokslut	1 301 420

21. *Presidentens dispositionsmedel*

Under momentet beviljas 125 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av republikens presidents driftsutgifter.

1997 anslag	125 000
1996 anslag	125 000
1995 bokslut	33 262

02. Republikens Presidents kansli

Förklaring: Republikens presidents kansli har till uppgift att bistå republikens president, sköta administrativa ärenden, ordna personlig service för republikens president och hans familj samt sörja för republikens presidents personliga säkerhet och säkerheten i de utrymmen som står till hans förfogande.

21. *Omkostnader* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 24 680 000 mk.

1997 anslag	24 680 000
1996 anslag	24 030 000
1995 bokslut	22 261 411

27. *Utgifter för pensionerad president* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 280 000 mk.

Anslaget får användas för avlönande av den personal och till betalning av utgifterna för det arbetsrum som ställts till den pensionerade

presidenten Mauno Koivistos förfogande samt för utgifterna för kansli- och andra tjänster.

1997 anslag..... 280 000
1996 anslag..... 248 000
1995 bokslut 235 152

Förklaring: Anslaget är avsett att användas för grundlig reparation av innergården till Presidentens slott samt för planering av en ekonomibyggnad.

75. *Reparation och ombyggnad* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 300 000 mk.

1997 anslag..... 3 300 000

Utgifterna under huvudtitel 21, sammanställda kapitelvis för åren 1995—1997

		År 1995 bokslut 1000 mk	År 1996 Statsbudget 1000 mk	År 1997 förslag 1000 mk	Ändring 1996—1997 ± 1000 mk	± %
01.	Republikens President (010)....	1 335	1 583	1 583	—	—
02.	Republikens Presidents kansli (010).....	22 497	24 278	28 260	+3 982	+16
	Sammanlagt	23 831	25 861	29 843	+3 982	+15

Huvudtitel 22
RIKSDAGEN

Förklaring: Det totala antalet anställda under huvudtiteln beräknas 1997 motsvara 407 årsverken, varav 303 vid riksdagens kansli, 15 vid statsrevisorernas kansli, 31 vid justitieombudsmannens kansli och 58 vid Riksdagsbiblioteket.

För en omorganisering av tjänstemannauppgifterna i samband med skötseln av riksdagens internationella ärenden föreslås att de uppgifter som hör till kansliet för Finlands delegation i Nordiska rådet sammanslås med uppgifterna vid den enhet för internationella ärenden som inrättas vid riksdagens kansli samt att kapitel 25, Finlands delegation i Nordiska rådet, slopas i budgeten.

01. Riksdagsmännen

21. *Omkostnader* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 83 600 000 mk.

Förklaring: Avsikten är att anslagen fördelas enligt följande:

	mk
Riksdagsmännens arvoden	46 930 000
Riksdagsmännens dagpenningar	19 670 000
Riksdagsmännens resor i hemlandet	17 000 000
Sammanlagt	83 600 000

1997 anslag	83 600 000
1996 anslag	81 670 000
1995 bokslut	75 466 947

02. Riksdagens kansli

21. (22.02.21 och 25.21) *Omkostnader* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 135 730 000 mk.

Vid Riksdagens kansli kan inrättas en tjänst (A 31) som direktör för enheten för internationella ärenden.

Förklaring: Av anslaget skall årligen användas en tillräcklig del till information, publikationer, resor och andra diverse utgifter för Finlands delegation i Nordiska rådet samt till betalningen av de utgifter som föranleds av delegationens andel av Nordiska rådets budget. År 1997 reserveras 7 400 000 mk för ändamålet.

1997 anslag	135 730 000
1996 anslag	123 071 000
1995 bokslut	116 238 390

09. Statsrevisorerna

21. *Omkostnader* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 7 728 000 mk.

1997 anslag 7 728 000
1996 anslag 7 708 000
1995 bokslut 5 919 674

14. Riksdagens justitieombudsman

21. *Omkostnader* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 11 550 000 mk.

1997 anslag 11 550 000
1996 anslag 10 715 000
1995 bokslut 9 946 799

(25.) Finlands delegation i Nordiska rådet

Förklaring: Kapitlet har slopats i budgeten och anslaget under moment 22.25.21 har beaktats i kalkylerna under moment 22.02.21.

30. Riksdagsbiblioteket

21. *Omkostnader* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 16 714 000 mk.

1997 anslag 16 714 000
1996 anslag 16 079 000
1995 bokslut 15 400 852

99. Riksdagens övriga utgifter

21. *Dispositionsmedel till riksdagsgrupperna för gruppkanslierna*

1997 anslag 17 424 000
1996 anslag 17 336 000
1995 bokslut 16 725 900

Under momentet beviljas 17 424 000 mk.

Anslaget får användas för avlönande av sekreterare och annan kanslipersonal som behövs för gruppernas verksamhet samt för övriga utgifter som föranleds av gruppernas verksamhet.

Förklaring: Anslaget fördelas mellan grupperna så att per riksdagsman betalas 6 600 mk i månaden. Till varje grupp som bildats på basis av resultatet från riksdagsvalet 1995 betalas dessutom per månad som bassumma ett belopp motsvarande månadssumman för två riksdagsmän.

22. *Till förfogande för Finlands grupp av Interparlamentariska unionen*

Under momentet beviljas 1 100 000 mk.

Anslaget får användas av Finlands grupp av Interparlamentariska unionen för kansliutgifter, medlemsutgifter, utgifter för möten och besök samt för kostnader förorsakade av övrigt internationellt samarbete bland riksdagsmännen inom den finska gruppen.

1997 anslag..... 1 100 000
1996 anslag..... 1 110 000
1995 bokslut 952 214

23. *Dispositionsmedel för avlöningar till personliga medhjälpare åt riksdagsmännen*

Under momentet beviljas 6 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av avlöningsutgifterna för personliga medhjälpare åt riksdagsmännen. Anslaget får även användas till betalning av utgifter som föranleds av motsvarande köpta tjänster.

Förklaring: Anslaget fördelas mellan riksdagsmännen så att till varje riksdagsman betalas högst 2 500 mk i månaden för ersättande av de utgifter som föranleds av avlönandet av en personlig medhjälpare på grund av riksdagsmannauppdraget och de lagstadgade bikostnaderna eller motsvarande köpta tjänster.

Med riksdagsmannens samtycke kan den andel som beviljas honom även betalas till riksdagsgruppen. Riksdagsmannens andel kan mot räkningar även betalas till ett företag eller samfund av vilket riksdagsmannen har köpt sekreterartjänster och som upptas i förskottsuppbördsregistret.

1997 anslag..... 6 000 000

Utgifterna under huvudtitel 22, sammanställda kapitelvis för åren 1995—1997

		År 1995 bokslut 1000 mk	År 1996 Statsbudget 1000 mk	År 1997 förslag 1000 mk	Ändring 1996—1997 ± 1000 mk	± %
01.	Riksdagsmännen (010).....	75 467	81 670	83 600	+ 1 930	+ 2
02.	Riksdagens kansli (010).....	116 238	123 071	135 730	+12 659	+10
09.	Statsrevisorerna (010).....	5 920	7 708	7 728	+ 20	+ 0
14.	Riksdagens justitieombudsman (010).....	9 947	10 715	11 550	+ 835	+ 8
30.	Riksdagsbiblioteket (280).....	15 401	16 079	16 714	+ 635	+ 4
99.	Riksdagens övriga utgifter (010).	17 678	18 446	24 524	+ 6 078	+33
	Sammanlagt	240 651	257 689	279 846	+22 157	+ 9

Huvudtitel 23
STATSRÅDET

Förklaring: Det totala antalet anställda inom förvaltningsområdet beräknas 1997 motsvara 230 årsverken med undantag av medlemmarna av statsrådet.

Tanken med statsrådets kanslis verksamhet är att kansliet genom att tillhandahålla politiska, funktionella och administrativa tjänster skall säkerställa att republikens presidents och statsrådets beslutsfattande löper smidigt samt att det föreligger nödvändiga betingelser för statsministerns verksamhet.

Till de delar som ankommer på kansliet är målet att driva regeringens politik i enlighet med regeringsprogrammet och de linjer och mål som regeringen fastställt i syfte att komplettera det.

Dataunderlaget för ledningen av statsrådets verksamhet utvecklas och man förbereder sig för att ta i bruk nya handlingsmönster vid samordningen av statsrådets verksamhet. Utvecklandet av statsrådet bereds i samband med statssamfundsprojektet.

Framtidsredogörelsens andra del, i vilken ekonomins, sysselsättningens och välfärdens framtid behandlas, blir färdig. Herrgården Königstedt tas i bruk efter en grundlig renovering.

Målet för justitiekanslersämbetet är att i samhället upprätthålla lagligheten genom laglighetsövervakning av statsrådet samt myndigheternas verksamhet och den offentliga verksamheten i övrigt, genom att övervaka advokatväsendet och handha uppgifterna som högsta åklagare.

01. Statsrådet

01. *Avlöningar* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 18 840 000 mk.

Antalet anställda får uppgå till högst 45, varav 18 får vara medlemmar av statsrådet och 27 specialmedarbetare.

1997 anslag	18 840 000
1996 anslag	18 528 000
1995 bokslut	16 653 410

20. *Resor* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 800 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för resor som företas av statsministern och av honom direkt biträdande personer. Dessutom får anslaget användas till betalning av utgifter för resor som företas av andra ministrar och deras specialmedarbetare, om det är fråga om andra resor än sådana som föranleds av deltagande i EU-verksamhet. Anslaget får på motsvarande sätt även användas till betalning av utgifter för resor som företas av ministrarnas säkerhetsvakter.

1997 anslag	2 800 000
1996 anslag	2 800 000
1995 bokslut	1 697 395

02. Statsrådets kansli

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 81 848 000 mk.

Vid statsrådets kansli får inrättas en statssekreterartjänst (A 32), en understatssekreterartjänst (A 31) och en generalsekreterartjänst vid ekonomiska rådet (A 29).

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 3 100 000 mk i löne- och andra utgifter till följd av inrättandet av fyra tjänster för koordinering av de internationella och nationella förberedelserna inför och verkställandet av Finlands ordförandeskap i Europeiska unionen samt till följd av inrättandet av två tjänster på grund av ett beslut att överföra uppgifter vid sekretariatet för ekonomiska rådet från finansministeriet till statsrådets kansli. De tjänster som inrättas till följd av Finlands ordförandeskap i EU skall dras in år 2000.

1997 anslag	81 848 000
1996 anslag	78 570 000
1995 bokslut	64 118 000

03. Justitiekanslersämbetet

Förklaring: Övervakningen av lagenligheten i statsrådets verksamhet utförs i första hand genom att föredragningslistorna för statsrådets allmänna sammanträden och föredragningen för republikens president granskas på förhand så att eventuella fel kan korrigeras. År 1995 granskades ca 4 000 ärenden på föredragningslistorna.

År 1995 avgjordes vid justitiekanslersämbetet 1 139 klagomål från enskilda personer. Den genomsnittliga tiden för behandlingen var ca 2 månader. Avgöranden som ledde till åtgärder träffades med anledning av 14 % av de undersökta klagomålen. Syftet är att träffa på behörigt sätt motiverade avgöranden med riktigt innehåll och att bibehålla behandlingstiderna på uppnådd nivå. Antalet ärenden som undersöktes på justitiekanslersämbetets eget initiativ uppgick till 188 år 1995.

I fråga om ledningen av åklagarväsendet ligger tyngdpunkten på utvecklandet av åklagarväsendets organisation och på åklagarutbildningen i anknytning till straffprocessreformen.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 13 615 000 mk.

Förklaring: Med hänvisning till motiveringen till kapitel 25.40 överförs på grund av inrättandet av riksåklagarämbetet från justitiekanslersämbetet fr.o.m. 1.12.1997 åtta personer, som avlönas under moment 25.40.22. Vid dimensioneringen av anslaget har överföringen inte beaktats. Dessutom har vid dimensioneringen av anslaget såsom tillägg beaktats inrättandet av en tjänst fr.o.m. 1.12.1997.

1997 anslag	13 615 000
1996 anslag	13 411 000
1995 bokslut	13 115 000

25. Statsrådets representations- och ämbetslokaler

26. *Representationslokalerna i anslutning till Fiskartorpet* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 971 000 mk.

Anslaget får i enlighet med det avtal om skötseln av statens representationslokaler i anslutning till Fiskartorpet som 8.6.1995 ingicks mellan staten och Arctia Oy användas till betalning av de utgifter som föranleds av de för representationslokalerna upptagna lånen samt av lokalernas skötsel och underhåll. Anslaget får även användas till betalning av de utgifter som föranleds av anskaffning och iståndsättning av inventarier samt till förnyande av säkerhetssystemen.

Förklaring: Momentets svenskspråkiga rubrik har ändrats.

1997 anslag 1 971 000
1996 anslag 2 221 000
1995 bokslut 1 525 812

74. *Statsrådets skyddsrum* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 000 000 mk.

Anslaget får användas till att slutföra byggandet av en teknisk tunnel och till planeringen av en fortsättning på tunneln. Det totala kostnadsförslaget för projektet är 146 500 000 mk, vilket inte inbegriper byggandet av en fortsättning på den tekniska tunneln.

Förklaring: För statsrådets skyddsrumsprojekt har tidigare beviljats 145 395 000 mk.

1997 anslag 1 000 000
1996 anslag 2 175 000
1995 bokslut 3 665 000

27. Understödjande av politisk verksamhet

50. *Understödjande av partiverksamhet*

Under momentet beviljas 64 200 000 mk.

Anslaget får i enlighet med 9 § partilagen (10/69) samt 1 § förordningen om understöd för partiverksamhet (27/73) användas till betalning av understöd till de partier som är företrädda i riksdagen för understödjande av deras i stadgarna och i de allmänna programmen angivna offentliga verksamhet. Av anslaget är 3 800 000 mk avsett att användas för partiernas internationella verksamhet och 60 098 000 mk för partiernas övriga verksamhet, varav 8 % är avsett att användas för kvinnornas politiska verksamhet samt likaså 8 % för verksamheten vid partiernas kretsorganisationer, allt enligt samma grunder som ovan nämnda understöd. Vidare får 302 000 mk av anslaget användas i understöd till Ålands landskapsstyrelse för understödjande av politisk verksamhet i landskapet Åland.

1997 anslag 64 200 000
1996 anslag 64 200 000
1995 bokslut 63 718 358

52. *Aktivering till en medborgardebatt om Europeiska unionen*

Under momentet beviljas 2 000 000 mk.

Anslaget får användas till stödjande av sådan informations-, publikations- och utbildningsverksamhet som anknyter till Europeiska unionen och som bedrivs av i föreningsregistret registrerade folkbildningsorganisationer och registrerade föreningar som bildats till följd av medlemskapet i Europeiska unionen.

Förklaring: Momentets rubrik har ändrats.

1997 anslag 2 000 000
1996 anslag 10 000 000

99. Statsrådets övriga utgifter

(23.) *Monument över president Lauri Kristian Relander* (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Momentet och anslaget under det har slopats i budgeten.

1996 anslag 650 000
1995 bokslut 658 000

24. *Ordnar* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 200 000 mk.

Anslaget får användas till ersättning av kostnaderna för hederstecken som ges utan lösen till statstjänstemän och andra.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 200 000 mk på grund av det ökade antalet ordnar och de ökade kostnaderna för dessa.

1997 anslag 2 200 000
1996 anslag 2 000 000
1995 bokslut 2 669 330

25. *J. V. Snellmans samlade verk* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 400 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgif-

ter som föranleds av det fortsatta projektet rörande utgivningen av J. V. Snellmans samlade verk och till betalning av de utgifter som redaktionen för verken har samt för smärre anskaffningar av utrustning. Anslaget får användas för avlönande av personal motsvarande högst åtta årsverken.

1997 anslag..... 1 400 000
1996 anslag..... 1 900 000
1995 bokslut 1 600 000

(26.) *Finlands förvaltningshistoria* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Momentet och anslaget under det har slopats i budgeten.

1996 anslag..... 480 000
1995 bokslut 1 600 000

27. *Monument över president Urho Kaleva Kekkonen* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 750 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som uppkommer när ett monument över president Urho Kaleva Kekkonen färdigställs och reses. Statsrådets kansli får ingå ett avtal om anskaffning av monumentet så att det får föranleda staten utgifter om högst 2 250 000 mk. Användningen av fullmakten får före utgången av 1997 ha föranlett utgifter om 750 000 mk, före utgången av 1998 1 500 000 mk och före utgången av 1999 2 250 000 mk.

1997 anslag..... 750 000

28. *80-årsjubileet för Finlands självständighetsförklaring* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 500 000 mk.

Anslaget får användas för anordnande av festligheter i samband med 80-årsjubileet för Finlands självständighetsförklaring. Anslaget får användas för avlönande av personal motsvarande högst ett årsverke.

1997 anslag..... 1 500 000
1996 anslag..... 500 000

Utgifterna under huvudtitel 23, sammanställda kapitelvis för åren 1995—1997

		År 1995 bokslut 1000 mk	År 1996 Statsbudget 1000 mk	År 1997 förslag 1000 mk	Ändring 1996—1997 ± 1000 mk	± %
01.	Statsrådet (010).....	18 351	21 328	21 640	+ 312	+ 1
02.	Statsrådets kansli (050)	64 118	78 570	81 848	+3 278	+ 4
03.	Justitiekanslersämbetet (010) ...	13 115	13 411	13 615	+ 204	+ 2
25.	Statsrådets representations- och ämbetslokaler (050).....	5 191	4 396	2 971	—1 425	—32
27.	Understödjande av politisk verksamhet (010).....	63 718	74 200	66 200	—8 000	—11
99.	Statsrådets övriga utgifter (050).	6 527	5 530	5 850	+ 320	+ 6
	Sammanlagt	171 020	197 435	192 124	—5 311	— 3

Huvudtitel 24
UTRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring: Antalet anställda inom förvaltningsområdet beräknas år 1997 motsvara 2 580 årsverken, vari ingår den personal som anställts för krishanterings- och fredsbevarande operationer samt den personal som anställts vid EU-kommissionen. Inom förvaltningsområdet beräknas dessutom finnas personal som anställts i stationeringslandet motsvarande 720 årsverken.

01. Utrikesförvaltningen

Förklaring: Utrikesförvaltningen bereder och driver Finlands utrikes- och säkerhetspolitik samt ärenden som gäller Finlands övriga förhållanden till främmande makter, bistår vid samordningen av ärenden som handläggs vid de olika ministerierna, biträder behöriga ministerier vid samordningen av Finlands ståndpunkter i ärenden som avgörs inom Europeiska unionen, främjar Finlands nationella intressen utomlands, bevakar finska medborgares rättigheter och intressen i utlandet samt hjälper dem som råkat i trångmål utomlands, främjar demokratin och respekten för de mänskliga rättigheterna genom internationellt samarbete samt stöder en utveckling som är hållbar med avseende på miljö, naturresurser och ekonomi.

Omvandlingsprocessen i den internationella verksamhetsmiljön fortsätter. Medlemskapet i Europeiska unionen har utvidgat Finlands utrikespolitiska verksamhetsfält och fört med sig nya prioriteringar. EU:s mål är världsomspännande. EU-medlemskapet har också givit Finlands relationer till de övriga nordiska länderna, de associerade länderna i Central- och Östeuropa, Medelhavsländerna samt Förenta Staterna och Japan en ny dimension. I Finlands närområden har brytningsperioden i Europa tagit sig uttryck i den oklara situationen i Ryssland. Strävan har varit att utveckla relationerna till Ryssland med hjälp av ett flertal besök i vardera riktningen. Relationerna till de övriga OSS-länderna har intensifierats. Deltagandet i den internationella krishanteringen inom ramen för både OSSE och FN samt som medlem i Europeiska unionen förutsätter att Finland i fortsättningen ökar sitt deltagande.

Medlemskapet i Europeiska unionen har inte medfört någon förändring av befogenhetsförhållandena mellan olika ministerier i Finland. Ministerierna ansvarar i enlighet med reglementet för statsrådet för bevakningen och beredningen av ärenden som skall behandlas i EU och för fastställandet av Finlands ståndpunkter inom det egna verksamhetsområdet.

Utrikesministeriet handlägger ärenden angående Europeiska unionens gemensamma utrikes-, säkerhets-, utrikeshandels- och utvecklingssamarbetspolitik, samordningen av ärenden som skall behandlas inom Europeiska unionen samt övriga ärenden inom Europeiska unionen, om de inte hör till verksamhetsområdet för något annat ministerium. Medlemskapet i Europeiska unionen kräver ännu större beredskap än tidigare inom utrikesförvaltningen för att man med en aktiv insats skall kunna driva Finlands intressen i den internationella politiken och det internationella samarbetet.

Bland utrikesförvaltningens uppgifter accen-

tueras 1997 den västeuropeiska integrationen, anpassningen av det nordiska samarbetet till denna utveckling, den politiska och ekonomiska utvecklingen i östra Centraleuropa och OSS-länderna samt relationerna till dessa länder, de säkerhetspolitiska frågorna inklusive samarbetet inom ramen för OSSE, FN-politiken, frågorna om de mänskliga rättigheterna, de internationella miljöfrågorna samt i och med medlemskapet i Europeiska unionen betoningen av helhetsbetonade biståndsrelationer till utvecklingsländerna. EU-ordförandeskapet 1999 samt medlemskapet i ordförandetrojkan framhäver EU-dimensionens betydelse under senare delen av decenniet. Förberedelserna inför denna uppgift inleds 1997.

Det funktionella målet för utrikesförvaltningen är att den skall utföra de uppdrag den får genom att använda mindre personalresurser och kostnader än vad som i genomsnitt är brukligt i industriländer som Finland. Verksamheten inom förvaltningsområdet stöder uppnåendet av de mål som regeringen satt för utrikes- och säkerhetspolitiken samt i anslutning till Europeiska unionen och som presenteras i regeringsprogrammet och den allmänna motiveringen till budgetpropositionen.

Utrikesförvaltningens datasystem utvecklas i enlighet med strategin för dataadministrationen genom att ministeriet och beskickningarna kopplas till ett integrerat nät och elektroniska dataförbindelser byggs ut till intressegrupper såväl i Finland som i utlandet. Det nya kontorssystemet är ett svar på de utmaningar som den ökade mängden data som skall behandlas, utvidgningen av distributionskretsen och de hårdare kraven i fråga om hastighet ställer. Avsikten är att det allmänna kontorssystemet och det visumsystem som Europeiska unionens gemensamma visum kräver skall vara i produktiv användning vid de flesta beskickningar före utgången av 1997.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 761 200 000 mk.

Anslaget får även användas till betalning av honorära konsulers utgifter.

Inom utrikesförvaltningen kan en tjänst som utrikesråd (A 28) i den allmänna karriären inom det enhetliga tjänstesystemet inrättas. I stället dras en tjänst som biståndsråd (A 28) in.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats överföringen av 250 000 mk till moment 30.99.25, överföringen av 200 000 mk till moment 31.01.21, överföringen av 640 000 mk till moment 32.50.24, överföringen av 800 000 mk till moment 32.50.24 i utgifter för två årsverken och överföringen av 65 000 mk till moment 35.01.24. Avsikten är att öppna en ambassad i Lima och i Zagreb samt att inrätta ett sekretariat för EU-ordförandeskapet vid ministeriet. I anslaget har dessutom såsom nettobudgeterade inkomster beaktats även inkomsterna av kurirförsändelser samt inkomsterna enligt utrikesministeriets beslut om avgifter (1708/95).

Utgifter och inkomster:

	mk
Bruttoutgifter	814 650 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	52 500 000
Övriga omkostnader	762 150 000
Bruttoinkomster	53 450 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	52 500 000
— offentligrättsliga prestationer	47 300 000
— övriga prestationer	5 200 000
Övriga inkomster	950 000
Nettoutgifter	761 200 000

1997 anslag	761 200 000
1996 anslag	738 874 000
1995 bokslut	690 774 838

74. *Husbyggen* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 50 000 000 mk.

Anslaget får även användas till betalning av reparations- och ändringsarbeten av ombyggnadsnatur i lokaler som hyrts ut till staten.

Dispositionsplan:

	Projekt	Nytto-yta m²	Kostnadsförslag 1 000 mk	Kostnadsförslag mk/m²	Beviljat mk	Beviljas mk
1.	Nybyggnadsprojekt Berlin		46 500		7 800 000	15 000 000

	Finlands kanslibyggnad	1 200	19 300	16 083		
	— gemensamma lokaliteter och anläggningar, Finlands bidrag		27 200			
	Stockholm					
	— kansli och bostadsbyggn.	2 900	33 000	11 379	20 000 000	13 000 000
	— parkeringshus, Finlands bidrag	3 500	5 550	1 586		5 550 000
	Canberra	800	11 300	14 125		5 500 000
2.	Ombyggnadsprojekt					10 500 000
3.	För namngivna projekt, odelat					450 000
					Sammanlagt	50 000 000

Förklaring: I Berlin byggs en samnordisk ambassadfastighet, där varje land får en egen kanslibyggnad och där det finns en gemensam byggnad som bl.a. innehåller gemensamma konsuls- och mottagningslokaliteter samt tekniska lokaliteter och ett garage. De storleksuppgifter som gäller ambassaden i Berlin har ändrats i enlighet med de justerade planerna.

Då den nuvarande ambassadfastigheten i Canberra har blivit för trång har Finland anskaffat en tomt för en ny ambassad. Enligt de lokala byggbestämmelserna måste byggnaden uppföras inom tre år från det tomten förvärvades. Kostnadsförslaget baserar sig på preliminära rumsplaneringar och byggkostnadsuppgifter av lokala sakkunniga.

1997 anslag	50 000 000
1996 anslag	50 000 000
1995 bokslut	45 400 000

87. *Anskaffning av fastigheter och lokaler* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 35 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av inköpspriset för byggnader, lokaler och tomter samt till betalning av räntor och amorteringar på fastighetslån.

Under 1997 får avtal som gäller anskaffning av fastigheter och lokaler ingås till ett värde av högst 20 000 000 mk så, att de får åsamka staten utgifter tidigast 1998.

1997 anslag	35 000 000
1996 anslag	39 000 000
1995 bokslut	20 000 000

30. Internationellt bistånd

Förklaring: Biståndet och relationerna till utvecklingsländerna utgör en väsentlig del av Finlands utrikespolitik och utlandshjälp. Tillsammans med andra industriländer gör Finland genom utrikespolitiken och den ekonomiska politiken vad landet kan för att minska och avlägsna skillnaderna i rikedom och välstånd mellan industriländer och u-länder. Finland stöder internationellt samarbete för att lösa u-ländernas problem och därmed öka den globala säkerheten och välfärden. Genom att koordinera biståndet med politiska och ekonomiska mål kan man påverka grundorsakerna till globala utvecklingsproblem samt konflikter och nödsituationer.

Biståndet är den del av utrikespolitiken vars mål är att minska den massomfattande fattigdomen i u-länderna, att avvärja globala miljöhot genom att hjälpa u-länderna att lösa miljöproblem samt att främja jämställdhet, samhällelig demokrati och de mänskliga rättigheterna i u-länderna.

Finland förutsätter att stater, internationella organisationer och andra med vilka Finland bedriver utvecklingssamarbete godkänner och stöder dessa mål. Om någon partner avviker från dessa mål, försöker Finland påverka situationen genom uppbyggande dialog. Om detta inte är möjligt omprövas samarbetsförhållandet. Finland anser att en hållbar utveckling förutsätter att också de mänskliga rättigheterna respekteras och att principerna för demokrati

och jämställdhet erkänns. Med sin biståndspolitik försöker Finland påverka ett globalt genomförande av de mänskliga rättigheterna.

Utgångspunkten för Finlands bistånd och en förutsättning för stöd är att u-landet självt svarar för sin utveckling. En hållbar och livsduglig utveckling förutsätter att u-landet, dess medborgare och de samfund, organisationer och institutioner som verkar där själva har en vilja till utveckling. Biståndsgivarens roll är alltid enbart att stöda u-landets egna strävanden.

Att mottagarlandets ansvar betonas innebär att biståndet bidrar till att skapa ekonomiskt, miljömässigt, socialt och politiskt-administrativt hållbara strukturer eller funktioner. Biståndet bör alltid på lång sikt gå in för att göra sig självt obehövligt, och existensen av de strukturer eller funktioner som uppkommit genom biståndet får inte vara beroende av stöd utifrån.

Genom bilaterala och multilaterala utvecklingsprogram stöder Finland u-länder som vill se över sina ekonomiska strukturer och anpassa dem till en hållbar utveckling. I Finlands biståndspolitiska strategi Finlands bistånd på 1990-talet, som ingick som bilaga till regeringens berättelse om utvecklingssamarbetet 1992, vilken avläts till riksdagen 1993, definieras de allmänna målen och medlen för biståndet. Strategin styr den årliga verkställigheten och planeringen av biståndet. Den allmänna strategin kompletteras med planer för olika länder och verksamhetsformer, som avlåts till riksdagen i samband med den årliga berättelsen om utvecklingssamarbetet.

Resultatmålen för biståndet baserar sig på Finlands biståndspolitiska strategi. När biståndets internationella verksamhetsmiljö förändras kan strategin och målen omprövas. Med tanke på resultaten är det viktigt att de medel som används för bistånd har en så stor inverkan på utvecklingen som möjligt. Det centrala med tanke på detta är verksamhetsmiljön i mottagarlandet samt de åtgärder som vidtas i landet för att skapa en gynnsam utvecklingsatmosfär, utveckla lagstiftningen och finansiera investeringar. Det internationella samfundet kan påverka genom att avskaffa handelshinder och främja även enskilda kapitalplaceringar. Också i Finlands biståndspolitik bör relationerna till u-länderna i högre grad än tidigare behandlas som en helhet, varvid biståndet utvärderas som en del av en mera omfattande u-landspolitik.

I och med medlemskapet i EU har EG:s utvecklingssamarbete blivit en ny kanal för Finlands bistånd. Utöver monetära satsningar förutsätter medlemskapet i EU aktivt deltagande i utformningen av EU:s biståndspolitik och i de beslut om programmeringen och genomförandet av biståndet som skall fattas i EU:s organ. Finlands mål är att påverka innehållet i och kvaliteten på EG:s utvecklingssamarbete så att det motsvarar de uppställda målen.

Regeringen har i enlighet med regeringsprogrammet låtit utföra en utredning om tyngdpunkterna i biståndet och om resultaten av det multilaterala och bilaterala biståndet samt olika biståndskanaler. Utredningen blev färdig i februari 1996. På grundval av utredningen fattar regeringen ett principbeslut om inriktningen av Finlands bistånd samt om den planerade tidtabell enligt vilken biståndets andel av bruttonationalprodukten kan höjas till 0,7 %.

I denna budgetproposition beräknas biståndets andel av BNP uppgå till ca 0,35 %. Inom ramen för budgeten fattar statsrådet varje år ett särskilt beslut om inriktningen av de fullmakter att avge förbindelser som styr verksamheten under de följande åren.

Anslag för offentligt bistånd 1989—1996 och utbetalningar 1989—1995 (milj. mk) samt utbetalningarnas procentuella andel av BNP

	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996
Anslag sammanlagt	3 112,4	3 659,2	3 103,0	3 011,9	2 123,4	1 860,3	2 004,9	1 982,5
Utbetalningar	3 031,1	3 234,5	3 760,5	2 887,7	2 031,5	1 515,1	1 692,0	
%-andel av BNP	0,64	0,65	0,80	0,64	0,45	0,31	0,32	

	milj. mk
Under kapitel 24.30	1 456,3
Under kapitel 24.40	19,5
Under övriga kapitel i huvudtitel 24	148,5
Under huvudtitel 26	0,6
Under huvudtitel 28	270,1

Under huvudtitel 29	20,0
Under huvudtitel 30	4,9
Under huvudtitel 31	2,4
Under huvudtitel 32	6,7
Under huvudtitel 33	10,6
Under huvudtitel 34	85,5
Under huvudtitel 35	18,0
Sammanlagt	2 043,1

66. *Egentligt bistånd* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 456 300 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds av de ändamål som är specificerade i dispositionsplanen.

Anslaget får användas för utbetalningar som sker med stöd av tidigare beviljade fullmakter och för utgifter som föranleds av betalningsarrangemang som vidtas under 1997.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter för administrationen av biståndet, när de föranleds av utbildning av personal samt tjänsteresor som företas av administrationen för biståndet till och inom mottagarländerna samt anskaffning av kontorsautomatik.

De anslag som är avsedda för humanitär hjälp får även användas för bistånd till andra länder än u-länderna.

Dispositionsplan:	mk
1. Multilateralt bistånd	460 000 000
2. Bistånd till enskilda länder och områden	454 000 000
3. Återuppbyggnaden av Bosnien	15 000 000
4. Bistånd som inte fördelats på olika länder	60 000 000
5. Humanitär hjälp	158 000 000
6. Biståndsplanering och stödfunktioner samt avdelningens för utvecklingssamarbete information	23 800 000
7. Evaluering av biståndet och intern revision	3 500 000
8. Understöd till medborgarorganisationernas bistånd, volontärkårerna och informationen om biståndet	142 000 000
9. Räntestöd	140 000 000
Sammanlagt	1 456 300 000

År 1997 får nya biståndsavtal ingås och förbindelser avges, vilka åsamkar staten utgifter till ett sammanlagt värde av högst 1 112 000 000 mk efter 1997.

Dessa fullmakter att bevilja medel och ingå avtal får användas som följer:

Fullmakt	Milj. mk
1. Multilateralt bistånd	200
2. Bistånd till enskilda länder och områden	450
3. Återuppbyggnaden av Bosnien	30
4. Bistånd som inte fördelats på olika länder	90
5. Humanitär hjälp	—
6. Biståndsplanering och stödfunktioner samt avdelningens för utvecklingssamarbete information	20
7. Evaluering av biståndet och intern revision	2
8. Understöd till medborgarorganisationernas bistånd, volontärkårerna och informationen om biståndet	200
9. Räntestöd	120
Sammanlagt	1 112

Dessa fullmakter tillsammans med tidigare beslut om beviljande av medel, avtal och förbindelser får 1998 åsamka staten utgifter om högst 1 072 000 000 mk, 1999 om högst 847 000 000 mk, 2000 om högst 778 000 000 mk och efter det om sammanlagt högst 1 375 000 000 mk.

Förklaring: De beslut om beviljande av medel som fattats och skall fattas på basis av fullmakterna beräknas åsamka staten utgifter som följer:

	1998 milj. mk	1999 milj. mk	2000 milj.mk	efter 2000 milj. mk
Fullmakter som beviljats före 1996	603	355	335	926
Fullmakter som beviljats 1996	240	187	150	164
Fullmakter som beviljats 1997	229	305	293	285
Sammanlagt	1 072	847	778	1 375

De utbetalningar som föranleds av användningen av fullmakterna beräknas på basis av uppgifterna våren 1996 fördela sig under punkterna 1 och 2 i dispositionsplanen som följer (milj. mk):

Fullmakt	1997 milj. mk	1998 milj. mk	1999 milj. mk	2000 milj. mk	efter 2000 milj. mk
1. Multilateralt bistånd sammanlagt	460	224	222	360	1 044
FN:s utvecklingsprogram och fonder	230				
Intern. forskningsinstitut och program	10				
Intern. finansiella institut	220	152	118	196	224
Europeiska utvecklingsfonden		72	104	164	820
2. Bistånd till enskilda länder och områden sammanlagt	454	486	331	237	111
Länder i Afrika	264	284	196	156	70
Medelhavsländer	28	32	19	16	21
Länder i Asien	120	130	90	45	21
Länder i Latinamerika	42	40	26	20	

1. Multilateralt bistånd

För ändamålet föreslås anslag om 460 000 000 mk samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal om sammanlagt 200 000 000 mk efter 1997.

Finland stöder FN:s operativa utvecklingsorganisationer, som är FN:s utvecklingsprogram (UNDP), FN:s barnfond (UNICEF), FN:s befolkningsfond (UNFPA) och Världslivsmedelsprogrammet (WFP) samt FN:s utvecklingsfond för kvinnor (UNIFEM), som lyder under UNDP. Organisationernas verksamhet baserar sig på medlemsländernas frivilliga understöd. Då nivån på understöden till respektive organisation fastställs beaktas bl.a. i vilken mån organisationen bedriver verksamhet som överensstämmer med målen för Finlands bistånd samt hur effektiv organisationens administration är. För stöd till de operativa organisationerna reserveras sammanlagt 230 000 000 mk. En del av understöden kan särskilt användas för uppnående av mål och genomförande av program som överensstämmer med Finlands biståndspolitik samt för användning av finländska sakkunniga i dessa uppgifter.

Dessutom stöder Finland internationella forskningsinstitut och program som överensstämmer med Finlands prioriteringar i fråga om biståndet och vilkas forskningsresultat i stor utsträckning tillämpas inom det internationella biståndet. Stöd får bl.a. de olika forskningsinstitut som hör till Rådgivande gruppen för internationell jordbruksforskning (CGIAR), Världshälsoorganisationen WHO:s forskningsprogram, FN-organisationernas AIDS-program (UNAIDS) samt FN:s forskningsinstitut för social utveckling (UNRISD). För forskningsprogrammen reserveras sammanlagt 8 000 000 mk. Strävan är att förbättra finländska forskares möjligheter att delta i arbetet vid internationella forskningsinstitut och i deras program.

Enligt det avtal om värdland för WIDER-institutet som undertecknades 4.2.1984 av Finlands regering och FN-universitetet hör det till Finlands permanenta förpliktelser att hålla institutet med lokaler och direktören med bostad. För de utgifter som detta föranleder reserveras 2 000 000 mk.

Till de internationella finansiella institut som Finland stöder hör Världsbanksgruppen (IDA), de regionala instituten för utvecklingsfinansiering (Asiatiska, Afrikanska och Latinamerikanska utvecklingsbankerna jämte fonder) samt Internationella jordbruksutvecklingsfonden IFAD, som lyder under FN, och Nordiska utvecklingsfonden NDF. Till följd av medlemskapet i Europeiska unionen deltar Finland i finansieringen av Lomékonventionen med en årlig inbetalning till Europeiska utvecklingsfonden EDF.

Betalningsförbindelserna till instituten för utvecklingsfinansiering är i regel fleråriga och de olika ländernas andelar baserar sig på respektive medlemslands ekonomiska styrka och välvilliga inställning till biståndet. I stället för det tidigare betalningsarrangemang som baserade sig på skuldebrevsförbindelser har Finland förhandlat fram ett betalningssystem som baserar sig på kontant betalning, varvid det har varit möjligt att förlänga tidtabellen för utbetalningarna till 6—8 år i stället för tidigare 2—4 år. För kapitalinsatser och fondandelar till instituten för utvecklingsfinansiering samt för specialprogram reserveras 220 000 000 mk.

Storleken på Europeiska åttonde utvecklingsfonden har fastställts till 13 132 milj. ecu, varav Finlands andel är 190 milj. ecu (ca 1 160 milj. mk). Tidtabellen för utbetalningarna har ännu inte fastställts, men för 1997 väntas inga utbetalningar.

2. Bistånd till enskilda länder och områden

För ändamålet föreslås anslag om 454 000 000 mk samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal om sammanlagt 450 000 000 mk efter 1997.

När det gäller biståndet till enskilda länder och områden riktas Finlands stöd till sådana länder där de allmänna målen för biståndet kan uppnås. Stöd kan även anvisas sådana regionala samarbetsarrangemang som främjar dessa syften och projekt som stöds regionalt. Finlands och mottagarlandets mål samt de villkor som ställs för samarbetet jämkas samman genom förhandlingar. På detta sätt försöker man främja en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling i samarbetslandet samt uppnåendet av demokrati och en god förvaltning och genomförandet av de mänskliga rättigheterna och jämställdhet. Genom samarbete med mottagarlandet och med andra biståndsgivare kontrolleras att målen nås. Vid behov omprövas biståndet.

Det politiska och sociala läget samt miljöns tillstånd i mottagarlandet påverkar valet av stödobjekt och samarbetspartner och likaså samarbetets former, djup och varaktighet. Till krisområden riktas främst humanitär hjälp. Hjälpen till länder som återhämtar sig från krig omfattar stabilisering av fredstillståndet och säkerheten inkl. minröjning och återuppbyggnad. Hjälpen till länder som befinner sig i ett politiskt och ekonomiskt övergångsskede inriktas i första hand på kortvariga program som syftar till att lösa de centrala problemen, såsom stabilisering av demokratin och stärkande av de ekonomiska verksamhetsbetingelserna. I de fattigaste länderna omfattar samarbetet huvudsakligen långsiktigt uppbyggande och stärkande av olika institutioner samt skapande av grundläggande förutsättningar för utvecklingen.

Utöver att granska de enskilda länderna måste man också granska målen för Finlands utrikespolitik i olika områden. Inom det viktigaste prioritetsområdet, dvs. länderna i Afrika söder om Sahara, har omfattande, på internationell nivå koordinerade ekonomiska och sociala reformprogram inletts. Motivet för stödet till Namibia, Zambia och Tanzania är att på lång sikt skapa grundläggande förutsättningar för en ekonomisk och social utveckling och stärka strukturerna. I Etiopien och Moçambique stöds dessutom övergången till en organiserad utveckling efter krigen. I Kenya stöds stärkandet av demokratin och en engagerad utveckling. Tillfällig hjälp riktas till Sydafrikanska republiken i syfte att stabilisera utvecklingen i landet. Landet förväntas också självt satsa på att främja den ekonomiska utvecklingen och den politiska stabiliteten i hela södra Afrika. I länderna i Afrika söder om Sahara ges dessutom främst humanitär hjälp till dem som drabbats av katastrofer och inbördeskrig, flyktingar och evakuerade, bl.a. i samband med kriserna i Rwanda och Burundi, samt återställandet av skadorna efter krigen, inkl. minröjning, i länder som återhämtar sig från krig, såsom Moçambique. Man följer också med hur läget utvecklar sig i Angola.

Kännetecknande för samarbetet med de asiatiska länderna är att stöda de ekonomier som befinner sig i ett övergångsskede och att skapa förutsättningar för att också de fattigare länderna skall kunna utnyttja dynamiken i området. Samarbetet med Vietnam håller på att diversifieras och vid sidan av det traditionella biståndet håller bl.a. andra finanseringsformer på att bli aktuella. I Nepal och Mekongområdet, bl.a. i Laos och Kambodja, måste den ekonomiska och sociala infrastrukturen ännu stärkas.

De flesta centralasiatiska och kaukasiska länder räknas numera som u-länder. I Kirgisien stöder Finland övergången till marknadsekonomi, främjar mångsidigare relationer till Finland samt deltar i genomförandet av landets miljöprogram.

I Medelhavsområdet är stödjandet av fredsprocessen i Mellanöstern det centrala målet som en del av EU:s Medelhavspolitik. I Egypten håller samarbetet på att göras mångsidigare i riktning från traditionellt bistånd mot handelssamarbete och industriellt samarbete. Främjandet av fredsprocessen förutsätter också att den ekonomiska utvecklingen kommer i gång i de palestinska områdena, där man vid sidan av det stöd som kanaliseras via FN och medborgarorganisationerna håller på att övergå till direkt bilateralt stöd.

I Latinamerika har tyngdpunkten lagts på att stöda fredsprocessen i Centralamerika med hjälp av bistånd. I Nicaragua understöds fortsättningsvis främjandet av demokratin och en engagerad utveckling samt stabiliseringen av ekonomin. Samarbetet i Sydamerika utvecklas på miljöns område bl.a. utgående från omvandlingen av Perus skulder.

3. Återuppbyggnaden av Bosnien

För ändamålet föreslås anslag om 15 000 000

mk samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal om sammanlagt 30 000 000 mk efter 1997.

Efter det att Daytonfredsavtalet ingicks är återuppbyggnaden av ekonomin och samhället i Bosnien-Hercegovina en central förutsättning för att fred och stabilitet skall kunna upprätthållas i Bosnien och indirekt i hela Balkanområdet.

Värdet på den totala förstörelsen efter kriget i Bosnien uppgår till hundratals miljarder mark. Det internationella biståndsprogram som koncentrerar sig på de nödvändigaste återuppbyggnadsbehoven och koordineras av Världsbanken omfattar åren 1996—99. Programmets totala budget uppgår till ett värde av över 20 mrd. mk.

Finland deltar i programmet med sin EU-andel och dessutom, liksom de flesta andra EU-länder, med gåvobistånd. Finland är berett att stöda återuppbyggnaden 1996—1999 med 60 000 000 mk. Hjälpen inriktas på projekt inom sektorer där Finland på internationell nivå har fått erkännande för sitt kunnande och har erfarenheter av utvecklingssamarbete. Till dem hör t.ex. sektorerna energi samt vatten och avlopp.

4. Bistånd som inte fördelats på olika länder

För ändamålet föreslås anslag om 60 000 000 mk samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal om sammanlagt 90 000 000 mk efter 1997.

Anslaget används i huvudsak till utbetalningar som föranleds av användningen av fullmakter som beviljats 1996 och tidigare. Stödet inriktas på utbildningsprogram och kurser, experter och annan personhjälp, fonder, miljöprojekt och projekt inom olika sektorer.

5. Humanitär hjälp

För ändamålet föreslås anslag om 158 000 000 mk.

Utgångspunkten för och avsikten med den humanitära hjälpen är att hjälpa människor som på grund av naturkatastrofer, kriser eller konflikter har hamnat i en nödsituation och är i behov av hjälp. Med det anslag som reserverats för humanitär hjälp försöker man också förebygga nödsituationer och stöda mottagarländerna i återuppbyggnadsarbetet och när det gäller att förbättra deras egen katastrofberedskap.

Finland ger humanitär hjälp via internationella och inhemska biståndsorganisationer. Största delen av hjälpen ges i form av understöd för ett särskilt ändamål.

Katastrof- och flyktinghjälpen omfattar omedelbar nödhjälp till konflikt- och katastrofoffer. Med den finansieras dessutom åtgärder under återuppbyggnadsskedet direkt efter ett nödläge, såsom byggnadsarbeten och minröjning, samt flyktingars och evakuerades återflyttning och bosättning på deras tidigare hemorter. I flyktinghjälpen försöker man i första hand uppnå bestående lösningar och säkerställa en trygg och frivillig repatriering av flyktingarna.

Med anslaget för humanitär hjälp stöds i begränsad omfattning även befrämjandet av demokrati och de mänskliga rättigheterna. Stöd beviljas för åtgärder som stöder demokratiserings- och fredsprocesser. Stödet för de mänskliga rättigheterna inbegriper bl.a. stöd för information om de mänskliga rättigheterna, utbildning, rättshjälp, förbättrande av minoriteters och ursprungsfolkens ställning, motarbetande av rasförtryck och andra motsvarande åtgärder.

Den andel av Finlands humanitära hjälp som utgör förebyggande stöd omfattar utöver demokrati- och människorättsstöd också verksamhet som underlättar långvariga konflikter och kriser samt förbättrar katastrofberedskapen.

Finland deltar också i utvecklandet av FN:s koordineringssystem i syfte att effektivera koordineringen av organisationens katastrofberedskap och humanitära hjälp. Till detta hör att stärka ställningen för FN:s avdelning för humanitära frågor (DHA). Som medlem i Europeiska unionen strävar Finland aktivt efter att effektivera unionens verksamhet när det gäller humanitär hjälp bl.a. genom att utveckla politiken och beslutsfattandet vid kommissionens enhet för humanitär hjälp ECHO.

6. Biståndsplanering och stödfunktioner samt avdelningens för utvecklingssamarbete information

För ändamålet föreslås anslag om 23 800 000 mk samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal om sammanlagt 20 000 000 mk efter 1997.

Med anslaget utförs undersökningar till stöd för den allmänna planeringen av biståndet samt finansieras u-landsforskningen i samarbete med Finlands Akademi och internationella forskningsinstitut. Annan verksamhet som finansieras är träning och personalutbildning inom utvecklingssamarbetet, avdelningens för utvecklingssamarbete informationsadministration samt utvecklingsarbete inom enskilda sektorer. Dess-

utom utreds nya verksamhetsformer för biståndet, bl.a. inrättandet av mikrofonder.

Anslaget används också för avdelningens för utvecklingssamarbete information. Syftet är att producera och förmedla mångsidig information om målen för och resultaten av Finlands bistånd.

7. Evaluering av biståndet och intern revision

För ändamålet föreslås anslag om 3 500 000 mk samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal om sammanlagt 2 000 000 mk efter 1997.

Syftet med evalueringen är att förbättra kvaliteten på biståndet och utveckla verksamhetsmetoderna. Den information som evalueringen ger tjänar beslutsfattarna när det gäller att få till stånd strategiska och operativa förbättringar. Evalueringen omfattar såväl det bilaterala som det multilaterala biståndet. Evalueringen av det multilaterala biståndet sker i samarbete med de internationella biståndsorganisationerna och de biståndsgivare som finansierar dem.

I alla sammanhang bör evalueringen ske i nära samarbete med mottagarna. Det centrala strävandet är att utveckla u-ländernas egen evalueringskapacitet.

Till evalueringens grundläggande uppgifter hör att utvärdera verksamhetens motiv, effekter, resultat, hållbarhet och ekonomiska effekter. Enligt den allmänna strategin för biståndet skall evalueringen dessutom omfatta utvärdering av den verksamhet som bedrivs med tanke på hur miljövänlig den är, jämställdheten mellan könen samt minskande av fattigdomen.

Den interna revisionen hör nära samman med övervakningen av användningen av biståndsmedel, utvecklandet av förvaltningen och effektiveringen av verksamheten. Övervakningen av lagenligheten och ändamålsenligheten i användningen av medel utgör en viktig del av utvecklandet av kvaliteten på biståndet.

8. Understöd till medborgarorganisationernas bistånd, volontärkårerna och informationen om biståndet

För ändamålet föreslås anslag om 142 000 000 mk samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal om sammanlagt 200 000 000 mk efter 1997.

Med anslaget understöds i huvudsak finländska medborgar- och missionsorganisationers biståndsprojekt med vilkas hjälp man försöker främja samfundens medborgarverksamhet som baserar sig på frivillighet och eget initiativ i syfte att åstadkomma hållbara utvecklingsverkningar samt skapa och förstärka fundamentala demokratiska strukturer. Samtidigt erbjuds så omfattande medborgarkretsar som möjligt i Finland möjlighet att få personlig information om och erfarenhet av utvecklingsländer och bistånd. Strävan är att uppmuntra till en medborgardebatt om biståndet.

Anslaget används ännu fram till början av 1998 även för den volontärkårsverksamhet som Servicecentrum för biståndssamarbete r.f. (Kepa) bedriver. I och med att denna verksamhet småningom upphör kommer Kepa vid sidan av sin informationsverksamhet att koncentrera sig på utvecklandet av samarbetet mellan finländska och u-ländernas egna medborgarorganisationer samt på medborgarorganisationernas rådgivnings- och serviceverksamhet i allmänhet.

Anslaget kan även användas för småskaliga projekt som administreras av Finlands ambassader i u-länderna och som vanligen genomförs av u-landsorganisationerna. Av dessa anslag för små projekt bör 25 % användas för projekt som gäller handikappade.

Understöd beviljas årligen även för den informationsverksamhet som medborgarorganisationerna bedriver i Finland samt såsom projekt- och verksamhetsstöd till vissa internationella medborgarorganisationer.

Finländska medborgarorganisationer har även rätt att ansöka om projektstöd hos EU-kommissionen. Härvid kan EU-stödet uppgå till högst 50 %, den andel som Finlands utrikesministerium svarar för till högst 35 % och organisationernas självfinansieringsandel till minst 15 % av projektets totala kostnader. Stödet beviljas årligen på grundval av ansökningar.

9. Räntestöd

För ändamålet föreslås anslag om 140 000 000 mk. Det föreslås dessutom att nya räntestödskrediter får beviljas 1997 till ett belopp om högst 330 000 000 mk, dock så att räntestödet uppgår till högst 120 000 000 mk.

I enlighet med de allmänna målen för biståndet understöds med hjälp av räntestödskrediterna u-ländernas strävan efter ekonomisk tillväxt. En förutsättning för att räntestödskrediter skall beviljas för projekt är att projekten konstateras ha positiva effekter på utvecklingen.

Inom OECD godkändes i början av 1992 principer för användningen av räntestödskrediter (det s.k. Helsingforspaketet). De syftar till att begränsa den osunda kommersiella konkurrens

som bedrivs med hjälp av dessa krediter samt användningen av biståndsmedel för detta ändamål. Vid valet av räntestödsprojekt och i deras administration läggs vikten vid bedömningen av effekterna på utvecklingen. Härav följer att räntestödskrediterna styrs till sådana investeringar för vilka det är svårt att få finansiering till marknadsvillkor, i praktiken investeringar i anslutning till ekonomins infrastruktur, miljöprojekt och den sociala sektorn. Det anslag som är avsett för räntestöd får användas till krediter som upptas för biståndsprojekt som finansieras av Finlands Exportkredit Ab på det sätt som avses i lagen om räntestöd för krediter för den ekonomiska utvecklingen i utvecklingsländer (1058/86). Då räntestöd beviljas iakttas de närmare bestämmelser om verkställigheten av lagen som statsrådet utfärdat. Anslaget används också för uppföljning och övervakning av användningen av redan beviljade krediter samt för bedömningen av förslag till nya krediter. Avsikten är att i högre grad än för närvarande styra räntestödskrediterna till länder som får bistånd och för vilka garanti kan beviljas.

1997 anslag	1 456 300 000
1996 anslag	1 420 000 000
1995 bokslut	1 420 420 000

40. Samarbete på handels- och industriområdet

Förklaring: Kapitlets rubrik har ändrats. Ändamålet med samarbetet på handels- och industriområdet är att förbättra nivån på mottagarländernas eget kunnande och deras utnyttjande av råvarubasen samt att främja behärskandet av ekonomiskt fördelaktiga och ekologiskt hållbara produktionsmetoder och teknologier samt företagsamhet, ekonomisk produktivitet och skapande av arbetsplatser. Även då det gäller denna samarbetsform är uppnåendet av hållbara utvecklingsresultat ett centralt mål. Detta bör ske på ett mångsidigt sätt och genom aktiv växelverkan med samarbetsländerna. Samarbetet på handels- och industriområdet är bundet av de allmänna målen för biståndet som fastställs i förklaringsdelen i kapitel 24.30.

50. *Statsbidrag till Fonden för industriellt samarbete Ab* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 11 500 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av understöd till Fonden för industriellt samarbete Ab för utvecklande av företag samt för betalning av räntestöd för krediter som upptagits av fonden.

Räntestöd får betalas i fråga om de lån om högst 150 000 000 mk per år som bolaget tagit under 1991—1997. Räntestödet får högst motsvara skillnaden mellan de räntekostnader som uppbärs för dessa lån och en ränta om 2 %.

Statsrådet kan med stöd av 3 § 4 mom. lagen om aktiebolaget Fonden för industriellt samarbete Ab (291/79, ändr. 1109/82, 151/84, 116/87, 963/88, 1617/91 och 1305/93), på de villkor som statsrådet fastställer, till bolaget avge förbindelser om att staten skall ersätta bolaget för förluster som eventuellt har uppstått vid dess kreditgivnings- och borgensverksamhet samt för förluster av och värdeminskningar i aktie- och andelsinvesteringar och om att staten skall täcka en eventuell kursförlust som vållas av utländsk kredit som bolaget upptagit. Förbindelser får avges så, att det gemensamma kapitalbeloppet av utbetalda krediter, aktie- och andelsinvesteringar samt beviljad borgen, vilka omfattas av förbindelserna, till sitt motvärde får vara högst 1 000 000 000 mk och det gemensamma kapitalbeloppet av lyfta utländska krediter högst 500 000 000 mk.

Förklaring: FINNFUNDs verksamhetsidé går ut på att finansiera lönsamma affärsföretag i u-länderna. De regionala tyngdpunkterna i verksamheten ligger tydligare än tidigare på Central- och Östeuropa samt sydöstra Asien och Kina. Några enskilda projekt bereds också i Sydamerika. FINNFUND har särskilt satsat på att kraftigt utveckla sina kontakter och på deltagandet på marknaden, där strukturomvandlingen och privatiseringsprocessen har ökat efterfrågan på FINNFUNDs finansierings- och rådgivningstjänster. Över 60 % av alla u-landsinvesteringar ligger i östra Asien och över hälften av dem i Kina. Inom det östliga Centraleuropa har Polen, Ungern och Tjeckien varit de huvudsakliga objekten, där privatiseringen framskridit och verksamhetsmiljön för

utländska företag förbättrats snabbare än i de övriga länderna i området. FINNFUND har ca 5—8 finansieringsbeslut för Centraleuropa, Nordafrika, Mellanöstern och Latinamerika. I länderna i Afrika söder om Sahara har finansieringsverksamheten varit relativt liten, även om Sydafrika och länderna i CFA-franc-zonen betraktas som potentiella tillväxtområden. Till de centrala sektorerna för FINNFUNDs projekt hör telekommunikationerna, byggnadsmaterialindustrin samt trä- och pappersindustrin.

Användningen av anslaget uppskattas fördela sig på följande sätt:

	mk
Utvecklande av företag	500 000
Räntestöd	11 000 000
Sammanlagt	11 500 000

1997 anslag	11 500 000
1996 anslag	9 000 000
1995 bokslut	11 303 484

66. *Ekonomiskt, industriellt och teknologiskt samarbete med utvecklingsländerna* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 8 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av understöd för lämplighetsundersökningar, utbildning och anskaffning av sakkunnigtjänster. Under 1997 får avtal om ekonomiskt, industriellt och teknologiskt samarbete ingås till ett värde av högst 12 000 000 mk.

Förklaring: Ändamålet med verksamheten är att genom statliga understöd öka finländska företags och inrättningars samt övriga sammanslutningars intresse att delta i och deras beredskap att satsa på ekonomiskt, industriellt och teknologiskt samarbete med utvecklingsländerna. Avsikten med verksamheten är att skapa förutsättningar för verksamhet på lång sikt utifrån en kommersiell finansieringsbas. Användningen av 1997 års fullmakt att bevilja medel beräknas föranleda utgifter om 1 000 000 mk 1998, 5 000 000 mk 1999 och 6 000 000 mk 2000.

1997 anslag	8 000 000
1996 anslag	7 000 000
1995 bokslut	8 220 187

(88.) *Höjande av aktiekapitalet för Fonden för industriellt samarbete Ab* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Momentet och anslaget under det har slopats i budgeten.

1996 anslag	10 000 000
1995 bokslut	15 000 000

50. Samarbete med central- och östeuropeiska länder

Förklaring: I regeringsprogrammet betonas utvecklandet av de bilaterala relationerna med Ryssland samt med de nordiska och de baltiska länderna. Genom sin närområdespolitik vill regeringen stöda befästandet av den parlamentariska demokratin och marknadsekonomin samt förbättra miljöns tillstånd.

Regeringens utrikes- och säkerhetspolitiska utskott godkände 10.5.1996 Finlands närområdesstrategi för planeringsperioden 1997—2000. Enligt den koncentreras närområdessamarbetet till de nordvästra delarna av Ryssland (Murmanskregionen, Karelska republiken, Leningradområdet och staden S:t Petersburg) samt de baltiska länderna. Litauens och Lettlands relativa andel av den totala finansieringen utökas. Finland strävar efter att utöka projektsamarbetet med staden S:t Petersburg och Leningradområdet.

Närområdessamarbetet fördelar sig på bilateral och multilateral verksamhet. Den finländska traditionella bilaterala verksamheten omfattar suveränitetsstöd, intern säkerhet och utvecklande av förvaltningen. Som en del av det bilaterala samarbetet understöds medborgarorganisationernas frivilliga verksamhet i Finlands närområden. Inom Finlands bilaterala samarbete i de baltiska länderna prioriteras främjandet av medlemskap i EU, miljön, utvecklandet av förvaltningen samt suveränitets- och demokratiseringsprojekt. I närområdena i Ryssland prioriteras miljön, kärnsäkerheten och övervakningen av kärnavfall, förbättrandet av infrastrukturen samt utvecklandet av gränsöverskridandet och transittrafiken.

Inom det multilaterala samarbetet har huvudvikten lagts på deltagande i samfinansierade projekt inom ramen för infrastrukturprojekt

som internationella finansiella institut genomför speciellt inom miljö-, energi- och transportsektorn. Utöver samfinansierade projekt riktas finansieringen av närområdessamarbetet till fonder för tekniskt bistånd och sakkunnigverksamhet vid internationella finansiella institut. Utgångspunkten för beviljandet av finansiering är sådana behov som EU-programmen eller annan finansiering till närområdena inte täcker och att finansieringen av dem överensstämmer med Finlands grundläggande mål. Det är i Finlands intresse att göra det lättare för och uppmuntra finländare att delta i Phare- och Tacisprojekt i alla de länder som omfattas av dessa program. Kommersiellt eller politiskt viktiga projekt utanför närområdena, i synnerhet projekt som finansieras tillsammans med internationella finansiella institut, finansieras som en del av närområdessamarbetet.

Finland bedriver ett nära samarbete med de internationella finansiella instituten och försöker påverka dem att styra sin verksamhet särskilt till Finlands geografiska prioriteringsområden och de centrala samarbetssektorerna.

Finland har fram till utgången av 1995 förbundit sig att inom ramen för sitt handlingsprogram främja den ekonomiska och politiska omvandlingsprocessen i Central- och Östeuropa med sammanlagt ca 4,3 mrd. mk, varav det gåvobistånd som kanaliseras via budgeten utgör ca 1,7 mrd. mk.

De budgeterade anslag för gåvobistånd, kreditutfästelser och statsgarantier som avses stöda länderna i Central- och Östeuropa har efter 1990 utvecklats som följer:

	1990 milj. mk	1991 milj. mk	1992 milj. mk	1993 milj. mk	1994 milj. mk	1995 milj. mk	1996 milj.mk	Sammanl milj. mk
Gåvobistånd								
Huvudtitlarna sammanlagt	118	229	272	290	331	260	216	1 715
Höjning av FINNFUNDs aktiekapital.				10		10	10	30
Efterskänkning av fordran på Polen ..					405			405
Gåvobistånd sammanlagt	118	229	272	300	736	270	226	2 150
Krediter								
Strukturanpassningskrediter	336	202	100			50		688
G—24 betalningsbalanskrediter		101	90	47	33			271
FINNFUND-krediter			14	48	53	11		126
Krediter sammanlagt	336	303	204	95	86	61		1 085
Garantier								
Garantier för leverans av humanitär hjälp		246						246
EBRD:s garantikapital	569							569
Garantiandel för investeringsprogrammet för Baltikum			30					30
Garantier för energisektorn i Baltikum.				100				100
Garantier sammanlagt	569	246	30	100				944
Sammanlagt	1 022	778	506	495	822	331	226	4 180

Enligt huvudtitel fördelar sig gåvobiståndet som följer:

	1991 milj. mk	1992 milj. mk	1993 milj. mk	1994 milj. mk	1995 milj. mk	1996 milj. mk	1997 milj. mk
Huvudtitel 24	79,3	107,6	136,5	176,6	118,3	80,1	156,6
Huvudtitel 25		0,4	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4
Huvudtitel 26			0,2	0,4	3,5	2,0	2,0
Huvudtitel 28	10,7	12,2	14,9	15,4	8,3	17,0	7,0

Huvudtitel 29	6,2	7,4	9,0	9,0	9,5	9,5	6,5
Huvudtitel 30	30,1	44,1	33,4	30,0	20,0	20,0	10,0
Huvudtitel 31		5,3	9,6	8,5	13,5	15,0	10,0
Huvudtitel 32	9,5	7,1	22,0	20,5	18,0	9,7	0
Huvudtitel 33		1,3	5,3	9,4	7,9	8,4	0
Huvudtitel 34	0,4	0,6	3,0	3,5	3,8	4,1	4,0
Huvudtitel 35	93,0	85,6	55,5	57,5	60,5	60,1	23,6
Sammanlagt	229,2	271,6	289,7	331,1	263,6	226,3	220,0

De anslag som reserverats för samarbetet med Central- och Östeuropa finns under 11 olika ministeriers huvudtitlar, vilket har försvårat en helhetsbetonad planering av biståndet samt beaktandet av såväl Finlands som de mottagande ländernas och regionernas mål. De utomstående utvärderingar som gjorts av verksamheten i Central- och Östeuropa stöder en övergång till en centraliserad, mångårig programmering och budgetering, så att målen för Finlands samarbete med Central- och Östeuropa kan säkerställas. Mottagarparten kan på motsvarande sätt beakta samarbetet i sina utvecklingsprogram och budgeter. På detta sätt kan planeringen av biståndet effektiveras och förutsättningar för ett snabbt verkställande skapas. Med välplanerade och tillräckligt stora program kan man också bättre påverka de internationella finansiella institutens och Europeiska unionens verksamhet så att den överensstämmer med Finlands intressen.

År 1997 föreslås under moment 24.50.66 Samarbete med central- och östeuropeiska länder fullmakter att ingå avtal om 150 milj. mk. För användningen av dem bereder varje ministerium förslag till samarbetsprogram och samarbetsprojekt inom sin respektive sektor. Som ett samarbete mellan utrikesministeriet och de andra ministerierna sammanställs ett förslag till beslut, genom vilket de fullmakter att ingå avtal som ingår i budgeten fördelas mellan de mottagande länderna och regionerna samt sektorerna. Förhandlingar om de planerade projekten samt finansieringen och genomförandet av dem förs med mottagarländerna och mottagarregionerna. Statsrådet fattar det slutliga beslutet om fördelningen av fullmakterna att ingå avtal, varefter ministerierna i enlighet med fördelningsbeslutet svarar för den detaljerade planeringen och genomförandet av projekten.

Det föreslås att de egentliga program- och projektanslag som är avsedda för samarbetet med Central- och Östeuropa 1997 koncentreras under utrikesministeriets huvudtitel. Sektorministerierna svarar för de normala förvaltningsutgifterna för internationellt samarbete, tjänstemannautbytet, samarbetet mellan högskolor samt mindre seminarie- och utbildningsprojekt.

66. (24.50.66, 67 och 69) *Samarbete med central- och östeuropeiska länder* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 155 000 000 mk.

Anslaget får användas till understöd till investeringsfonder, fonder för tekniskt bistånd och andra fonder som stöder utvecklingen i Central- och Östeuropa och som verkar i anslutning till nationella och internationella finansiella institut och organisationer och till finansiering av projekt som genomförs av dessa fonder samt till finansiering av planeringen och genomförandet av bilaterala projekt i Ryska federationen och de baltiska länderna. Anslaget får användas till för Finland viktiga utrikes- och handelspolitiska multilaterala och bilaterala projekt också i de länder i Central- och Östeuropa och de OSS-länder som inte hör till de egentliga prioritetsområdena för Finlands bilaterala bistånd. Inom Ryska federationen koncentreras samarbetet till Finlands närområden (Murmanskregionen, Karelska republiken, Leningradområdet och staden S:t Petersburg). Anslaget får även användas till finansiering av sakkunniga som arbetar vid internationella organisationer och finansiella institut samt till understöd för de baltiska ländernas beskickningar i Helsingfors. Anslaget får även användas till betalning av statens konsumtionsutgifter i anslutning till den ovan nämnda verksamheten.

Under 1997 får avtal slutas och förbindelser avges som gäller understöd till länderna i Central- och Östeuropa så att de efter 1997 åsamkar staten utgifter till ett värde av sammanlagt högst 150 000 000 mk.

Förklaring: De beslut om beviljande av medel som fattats och skall fattas på basis av fullmakterna beräknas åsamka staten utgifter som följer:

	1998 milj. mk	1999 milj. mk	2000 milj. mk	2001- milj. mk
Fullmakter som beviljats 1996	50	30	20	100
Fullmakter som beviljats 1997	50	50	50	
Sammanlagt	100	80	70	100

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats överföringen av 3 000 000 mk från moment 24.99.26, överföringen av 5 500 000 mk från moment 24.99.66, överföringen av 3 000 000 mk från moment 29.69.33, överföringen av 10 000 000 mk från moment 30.99.(44), överföringen av 5 000 000 mk från moment 31.99.45, överföringen av 2 500 000 mk från moment 32.50.24, överföringen av 6 000 000 mk från moment 32.55.(22), överföringen av 6 000 000 mk från moment 33.28.(66) och överföringen av 36 000 000 mk från moment 35.13.(66). Vid dimensioneringen av anslaget har dessutom såsom tillägg beaktats det anslag om 10 000 000 mk som är avsett för utgifter som föranleds av Finlands deltagande i finansieringssamarbete med de baltiska länderna och har beviljats i tilläggsbudgeten för 1996 under moment 28.84.89.

1. Multilateralt samarbete

Den ekonomiska utvecklingen i de central- och östeuropeiska länderna fortgår och har gått in i ett fördjupande skede, som Finland understöder genom multilateralt samarbete som medlem i Europeiska unionen och genom att samarbeta med internationella finansiella institut och organisationer. Då Finlands resurser är begränsade är det ändamålsenligt att sträva efter samfinansierade projekt med sådana internationella finansiella institut och organisationer som planerar fleråriga kredit- och utvecklingsprojekt i dessa länder. Detta kan ske bl.a. i form av medfinansiering (cofinancing) eller i form av parallellfinansiering (parallel financing) av vissa komponenter för tekniskt bistånd. Det beräknas att största delen av anslaget används för deltagande i internationella finansiella instituts projekt och annat multilateralt samarbete. Avsikten är att största delen av fullmakten att ingå avtal används för främjande av användningen av finländsk teknologi i samband med miljöinvesteringar och infrastrukturprojekt i länderna i Östersjöområdet och nordvästra Ryssland.

2. Bilateralt samarbete

Inom det bilaterala samarbetet styrs stödet genom det statsrådsbeslut som gäller fullmakter till Finlands närområden inom Ryska federationen och till de baltiska länderna i enlighet med de mål som nämns i motiveringen till kapitlets förklaringsdel. Stödet kan gälla regionala samarbetsarrangemang och projekt som främjar dessa mål. Uppnåendet av målen och genomförandet av programmen följs upp tillsammans med mottagarlandet och andra biståndsgivare. Anslaget används för betalningar som användningen av fullmakter som beviljats 1996 eller tidigare föranleder samt för planering av och inledandet av nya projekt.

1997 anslag	155 000 000
1996 anslag	59 000 000
1996 tilläggsb.	—
1995 bokslut	98 498 750

99. Övriga utgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde

01. *Avlöningar till medlemmarna i Europaparlamentet (EU)* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 5 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av löneutgifter för dem som valts till Finlands representanter i Europaparlamentet.

1997 anslag	5 000 000
1996 anslag	5 000 000
1995 bokslut	4 556 290

02. *Avlöningar* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 27 650 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av löneutgifter och pensionsavgift för specialsakkunniga i arbetsavtals- och tjänsteförhållande för viss tid vilka för skötseln av ärenden som hör till olika ministeriers verksamhetsområden sänts utomlands och för de medhjälpare som ställts till deras disposition samt för sakkunniga som

sänts till EU-kommissionen. Anslaget får användas till avlönande av personal som motsvarar högst 44 årsverken. Den personal som anställs vid EU-kommissionen ingår inte i antalet.

Förklaring: I dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats överföringen av ett årsverke och 500 000 mk från moment 26.01.21, överföringen av ett årsverke och 500 000 mk från moment 26.75.21, överföringen av ett årsverke och 550 000 mk från moment 28.40.21, överföringen av ett årsverke och 300 000 mk från moment 31.01.21 och överföringen av 800 000 mk från moment 30.86.42.

1997 anslag	27 650 000
1996 anslag	23 935 000
1995 bokslut	30 261 170

21. *Tillfällig representation vid internationella konferenser* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 32 040 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för stats- och ministerbesök i utlandet samt deltagande i internationella samt internationella organisationers möten och seminarier i Finland.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats överföringen av 200 000 mk till moment 31.01.21 och överföringen av 200 000 mk till moment 32.50.24.

1997 anslag	32 040 000
1996 anslag	33 909 000
1995 bokslut	31 546 616

22. *Utgifter för underhåll av de finska övervakningsstyrkorna* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 181 639 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för lön, dagtraktamente, specialdagtraktamente, provianteringstillägg, utbildning och statens pensionsavgift för fredsbevarande personal som avses i lagen om Finlands deltagande i fredsbevarande verksamhet som baserar sig på beslut av Förenta Nationerna och Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (1465/95) samt till betalning av löner till tillfällig arbetskraft. Anslaget får dessutom användas för ersättning av kostnaderna för personförsäkring som den fredsbevarande personal som tjänstgör i IFOR tar för sin tjänstgöringstid.

Förklaring: Anslaget är dimensionerat enligt övervakningsstyrkorna och uppdragen 1996.

Ifall till Finlands regering riktas en begäran om att en ny övervakningsstyrka skall ställas till FN:s eller OSSE:s förfogande för fredsbevarande uppdrag och Finlands regering beslutar uppställa en ny övervakningsstyrka, är avsikten att för den nya övervakningsstyrkans utgifter använda de anslag som beviljats under detta moment.

Finlands regering fortsätter att vidta åtgärder för att Finlands kostnader för den fredsbevarande verksamheten skall indrivas i den omfattning som FN:s beslut om de allmänna grunderna för ersättning förutsätter. Ersättningarna intäktsförs under moment 12.27.99.

1997 anslag	181 639 000
1996 anslag	174 815 000
1996 tilläggsb.	87 307 000
1995 bokslut	129 792 363

25. *Civilpersonalens deltagande i krishantering* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 36 400 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av specialutgifter för finländsk civilpersonal som deltar i krishanteringsverksamhet utomlands samt till betalning av utgifter för de fredsbevarande operationer och krishanteringsoperationer som leds av Finland och som finansieras av internationella organisationer eller sammanslutningar. Ifall det till Finlands regering riktas en begäran om att civilpersonal skall sändas till nya operationer och Finlands regering beslutar att delta i operationen, betalas utgifterna för den av detta anslag.

Förklaring: Anslaget är dimensionerat enligt Finlands deltagande i krishanteringsoperationer 1996. Inkomsterna från organisationerna har budgeterats under moment 12.24.99.

1997 anslag	36 400 000
1996 anslag	24 000 000
1996 tilläggsb.	4 500 000
1995 bokslut	1 495 818

26. *Forsknings- och utvecklingsverksamhet* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 12 125 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av forskningstjänster som köps från verifikationsinstitutet för konventionen mot kemiska vapen, till konsumtionsutgifter för det övervakningsseismologiska projektet och utgifter för sådan forskningsverksamhet inklusive forskningsstipendier vars mål gagnar Finlands nedrustningspolitik och frågorna om de mänskliga rättig-

heterna och vilken bedrivs under utrikesministeriets omedelbara övervakning samt till betalning av utgifter som föranleds av deltagande i stödprogrammen för övervakning av kärnvapenstopp och internationellt samarbete i syfte att köra ned massförintelsevapenindustrin och den överdimensionerade upprustningen.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats överföringen av 3 000 000 mk till moment 24.50.66. Ökningen föranleds av att forskningen kring de mänskliga rättigheterna har effektiverats.

1997 anslag	12 125 000
1996 anslag	14 455 000
1995 bokslut	12 110 000

50. *Vissa statsunderstöd*

Under momentet beviljas 4 755 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av statsunderstöd till de samfund som nämns i dispositionsplanen.

Dispositionsplan:	mk
Skolinternatstiftelsen r.s.	1 400 000
Finlands FN-förbund rf	1 000 000
Finlands Flyktinghjälp rf	900 000
Den finländska kommittén för europeisk säkerhet	650 000
FN:s barnhjälp i Finland UNICEF rf.	250 000
Finska Riksföreningen för FN:s Utvecklingsfond för Kvinnor rf	160 000
Organisationer som stöder Konferensens om säkerhet och samarbete i Europa verksamhet	150 000
FRK:s bekantgörande av internationell humanitär rätt och Genève-konventionerna i Finland	245 000
Sammanlagt	4 755 000

1997 anslag	4 755 000
1996 anslag	4 155 000
1995 bokslut	4 294 000

51. *Understöd till nödställda finska medborgare* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 250 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds av hemsändningar av och stöd till finska medborgare, avskrivningar samt till betalning av understöd till utomlands bosatta finska medborgare.

1997 anslag	250 000
1996 anslag	300 000
1995 bokslut	240 499

66. *Vissa medlemsavgifter och finansiella bidrag* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 303 317 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av medlemsavgifter till organisationer som hänför sig till utrikesministeriets verksamhetsområde och till betalning av frivilliga finansiella bidrag.

Förklaring: Momentets svenskspråkiga rubrik har ändrats. Avsikten är att anslaget skall användas på följande sätt:

	mk
Finansiellt bidrag till Nordiska ministerrådets budget	99 172 000
Finansiellt bidrag till FN:s budget	37 700 000
Finansiellt bidrag till FN:s miljöfond (UNEP)	17 000 000
Finansiellt bidrag till den globala miljöfaciliteten (GEF)	45 000 000
Finansiellt bidrag till ozonfonden	4 800 000
Finansiellt bidrag till FN:s fredsbevarande styrkor	43 300 000
Finansiellt bidrag till FN:s center för mänsklig bosättning (UNCHS)	2 700 000
Medlemsavgift till konventionen mot kemiska vapen (OPCW)	4 000 000
Finansiella bidrag till andra organisationer och fonder som underlyder FN.	2 143 000
Medlemsavgift till Europarådet	12 000 000
Finansiellt bidrag till ER:s fond för social utveckling	180 000
Medlemsavgift till OECD	5 666 000
Medlemsavgift till WTO	3 294 000
Finansiella bidrag till OSSE:s budgeter.	19 300 000
Finansiella bidrag till EU:s fredsbevarande operationer	1 500 000
Kärnprovstoppsavtal, Finlands andel av beredningskommitténs kostnader	3 000 000
Övriga medlemsavgifter	2 562 000
Sammanlagt	303 317 000

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats överföringen av 5 500 000 mk till moment 24.50.66.

1997 anslag	303 317 000
1996 anslag	326 514 000
1996 tilläggsb.	—4 600 000
1995 bokslut	321 356 744

93. *Kursfluktuationer* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 100 000 mk.

Anslaget får användas till täckande av de

kalkylerade kursskillnaderna mellan de kontokurser som fastställs av utrikesministeriet och bankernas officiella dagskurser.

Förklaring: Anslaget under momentet har ombildats till nettoanslag.

1997 anslag	100 000
1996 anslag	100 000
1995 bokslut	2 288 664

Utgifterna under huvudtitel 24, sammanställda kapitelvis för åren 1995—1997

		År 1995 bokslut 1000 mk	År 1996 Statsbudget 1000 mk	År 1997 förslag 1000 mk	Ändring 1996—1997 ± 1000 mk	± %
01.	Utrikesförvaltningen (030)	756 175	827 874	846 200	+ 18 326	+ 2
30.	Internationellt bistånd (040)	1 420 420	1 420 000	1 456 300	+ 36 300	+ 3
40.	Samarbete på handels- och industriområdet (040)	34 524	26 000	19 500	— 6 500	— 25
50.	Samarbete med central- och östeuropeiska länder (040)	98 499	59 000	155 000	+ 96 000	+163
99.	Övriga utgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde (030)	537 942	607 183	603 276	— 3 907	— 1
	Sammanlagt	2 847 559	2 940 057	3 080 276	+140 219	+ 5

Huvudtitel 25
JUSTITIEMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring: Det totala antalet anställda inom förvaltningsområdet beräknas 1997 motsvara 8 490 årsverken.

01. Justitieministeriet

Förklaring: Justitieministeriet sörjer för verksamhetsbetingelserna för och utvecklandet av verksamheten vid de judiciella myndigheterna inom sitt förvaltningsområde, lagstiftningen gällande grunderna för statssystemet och förrättandet av allmänna val, bereder lagstiftningen inom sitt verksamhetsområde och utvecklar lagberedningen inom statsrådet samt sköter systemet för verkställighet av straff.

Justitieministeriets centrala resultatmål 1997 är:

– Genomförande av omfattande reformer som gäller utvecklande av rättegångsförfarandet, såsom straffprocessreformen, hovrättsreformen och förvaltningsprocessreformen i syfte att förbättra rättssäkerhetens kvalitet och domstolsverksamhetens effektivitet. I genomförandet av reformerna har domarnas och den övriga personalens utbildning samt tillämpningen av datatekniken en central plats.

– Förbättrande av lagstiftningens nivå genom säkerställande av att det utvecklingsprogram för lagberedningen i statsrådet som godkänts 1996 följs. Metoderna för att publicera och distribuera författningar förbättras genom den författningsdatabank som skall inrättas vid justitieministeriet.

– Bistående med den sakkunskap i juridiska grunder som regeringen behöver med tanke på Finlands linjedragningar i frågor som anknyter till Europeiska unionen.

– Befästande av samhällstjänst som ett beaktansvärt alternativ för påföljd i stället för fängelsestraff samt inledande av försöket med ungdomsstraff.

21. (25.01.21 och 45.27, delvis) *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 127 020 000 mk.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 190 000 mk som en överföring av löneutgifterna för en tjänst från moment 26.05.21.

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	127 888 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	528 000
Övriga omkostnader	127 360 000
Bruttoinkomster	868 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	
— övriga prestationer	468 000
Övriga inkomster	400 000
Nettoutgifter	127 020 000

1997 anslag	127 020 000
1996 anslag	126 786 000
1996 tilläggsb.	500 000
1995 bokslut	137 735 000

10. Domstolsväsendet

Förklaring: I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om upphävande av lagen om laggranskningsrådet.

Arbetssituationen vid domstolarna har under 1994 och 1995 lättat betydligt och anhopningen av arbete torde i huvudsak klaras av före utgången av 1996. Tyngdpunkten för utvecklingen under de närmaste åren ligger på en reform av rättegångsförfarandet: förvaltningsprocesslagen träder i kraft 1996 och både rättegångsförfarandet i fråga om brottmål och förfarandet i hovrätten ändras 1997. Syftet med reformerna av förfarandet är att försöka förbättra rätssäkerheten genom att framför allt den muntliga förhandlingens omfattning ökas.

21. *Högsta domstolens omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 32 100 000 mk.

Förklaring: Högsta domstolens huvuduppgift är att garantera rättssäkerheten och att utveckla rättsordningen genom att meddela prejudikat som är övertygande och fullständigt motiverade och som leder till ett rättvist domslut. Målet för högsta domstolen är att antalet offentliggjorda avgöranden skall förbli på nuvarande nivå samt att behandlingen och avgörandet av besvär skall stå på en hög nivå.

Antalet inkommande ärenden och antalet avgjorda ärenden vid högsta domstolen har konstant ökat under 1990-talet. År 1995 inkom 5 183 ärenden och 5 074 ärenden avgjordes, 279 besvärstillstånd beviljades och 295 avgöranden offenliggjordes. Antalet ärenden som inkommer och avgörs under 1996 och 1997 beräknas uppgå till 5 000. Behandlingstiden i ärenden som rör besvärstillstånd är 3 månader och i avgöranden av mål 8 månader.

I avgifter som enligt lagen (701/93) uppbärs för högsta domstolens beslut beräknas 1 200 000 mk inflyta under moment 12.25.01.

1997 anslag	32 100 000
1996 anslag	30 760 000
1995 bokslut	30 500 000

22. *Högsta förvaltningsdomstolens omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 37 100 000 mk.

Vid högsta förvaltningsdomstolen kan tre tjänster som extraordinarie förvaltningsråd indras 1.3.1997.

Förklaring: Högsta förvaltningsdomstolen utövar som oberoende domstol den högsta domsrätten i förvaltningsprocessuella ärenden. HFD övervakar även förvaltningsrättskipningen i lägre instanser och ansvarar för sin del för medborgarnas rättssäkerhet i förvaltningsrättskipningen.

Under 1997 fäster HFD särskild uppmärksamhet vid den nya förvaltningsprocesslagens verkningar på den egna verksamheten och de lägre myndigheternas förvaltningsrättskipning. Verksamhetssätten ändras så som lagen förutsätter och de muntliga förhandlingarnas andel ökas.

Arbetssituationen vid HFD har jämfört med tidigare år lättat till följd av de ändringar som gjorts i lagstiftningen om beskattning och förvaltning. Ändringarna medförde att antalet inkommande ärenden sjönk. År 1995 inkom 4 807 ärenden och 5 909 ärenden avgjordes. Den genomsnittliga behandlingstiden var 8,6 månader. Antalet ärenden som inkommer 1996 och 1997 beräknas uppgå till 4 700. Avsikten är att försöka förkorta behandlingstiderna så att man gradvis kommer ner till en genomsnittlig behandlingstid om 6—7 månader.

I avgifter som enligt lagen (701/93) uppbärs för högsta förvaltningsdomstolens prestationer beräknas 2 000 000 mk inflyta under moment 12.25.01.

1997 anslag	37 100 000
1996 anslag	37 880 000
1995 bokslut	37 900 000

23. (25.10.23 och 45.27, delvis) *Omkostnader för övriga domstolar* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 890 464 000 mk.

På grund av sammanslagningen av Saarijärvi och Äänekoski tingsrätter kan en tjänst som lagman (A 28) indras 1.3.1997.

Vid försäkringsdomstolen kan 1.3.1997 inrättas en tjänst som extraordinarie äldre försäkringsdomare (A 28) och en tjänst som extraordinarie yngre försäkringsdomare (A 25).

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 264 000 mk som en överföring av löneutgifter för en tjänst från moment 26.05.21.

Arbetssituationen för *hovrätterna* har lättat då antalet inkommande ärenden sjunkit och då man med hjälp av särskilda resurser för att klara av anhopningar och lättare sammansättningar har kunnat avgöra ett större antal ärenden än tidigare. Antalet inkommande ärenden var 1995 ca 16 000, antalet avgjorda ärenden ca 21 500 och antalet oavgjorda ärenden som överfördes till 1996 knappt 9 500. Under 1996 antas man vid alla hovrätter klara av anhopningen av ärenden, vilket medför att någon extra personal inte längre är nödvändig. Antalet inkommande ärenden antas under 1996 och 1997 förbli på samma nivå som 1995. Ärendenas genomsnittliga behandlingstid, som har varit 9—10 månader, kommer under 1997 uppskattningsvis att sjunka till ca sex månader.

Till *länsrätterna* inkom 1995 ca 20 000 ärenden, vilket är mer än 20 % mindre än det antal ärenden som inkom året innan. Minskningen beror framför allt på att beskattningen har förenklats och att systemet för ändringssökande ändrats, vilket medfört att antalet skattebesvär har sjunkit väsentligt. Eftersom ca 29 000 ärenden avgjordes 1995 sjönk antalet anhängiga ärenden till ca 12 000. År 1996 och 1997 beräknas antalet ärenden bl.a. till följd av förvaltningsprocesslagen öka något. Målet är att den genomsnittliga behandlingstiden för ärendena skall förkortas till 6—7 månader.

Antalet ärenden som inkommit till *tingsrätterna* har under 1995 varit i stort sett på föregående års nivå. De summariska ärendenas och de omfattande tvistemålens antal minskade. Däremot ökade antalet brottmåls-, skuldsanerings- och fastighetsärenden. Anhopningarna av ärenden minskade eftersom tingsrätterna avgjorde fler ärenden än vad som inkom. Under 1996 och 1997 antas arbetsmängderna minska något. Det ADB-baserade fastighetsdatasystem som förutsätts till följd av revideringen av jordabalken, som träder i kraft vid ingången av 1997, tas i bruk vid alla tingsrätter 1996. Det centrala i tingsrätternas verksamhet 1997 är en revidering av rättegångsförfarandet i fråga om brottmål.

Antalet ärenden som inkommit till och avgjorts vid *specialdomstolarna* har minskat under senare år. Ett undantag är försäkringsdomstolen, där arbetsmängden fortsätter att öka.

Antalet ärenden som inkommer till och avgörs vid *jorddomstolarna* beräknas uppgå till ca 800.

Under 1997 antas till *vattenöverdomstolen* inkomma och där avgöras ca 200 ärenden.

Antalet ärenden som inkommer till och avgörs vid *vattendomstolarna* beräknas uppgå till ca 800. Omfattningen av de ärenden som behandlas vid vattendomstolarna kan illustreras av att det sammanlagt fanns ca 34 000 parter i de ärenden som avgjordes 1995. Syn förrättades i 3 % av de ärenden som avgjordes och behandlingstiden för dessa ärenden, den av miljöförvaltningen förrättade synen medräknad, var i genomsnitt ca 6 år. För de ärenden där ingen syneförrättning behövdes var den genomsnittliga behandlingstiden 7 månader. Målet är att behandlingstiden för ärenden där syn förrättas skall förkortas.

Antalet ärenden som inkommer till *försäkringsdomstolen* har ökat konstant under 1990-talet till följd av ändringar i lagstiftningen, och denna trend antas fortsätta. Trots att försäkringsdomstolen varje år har blivit effektivare i att avgöra ärenden, har antalet anhängiga ärenden ökat och medfört anhopningar. Den genomsnittliga behandlingstiden för ärenden var år 1995 ca 9 månader. I syfte att klara av anhopningarna och förkorta behandlingstiderna föreslås att 1997 tillsättas en åttonde extra division. Till avdelningen överförs personal i huvudsak från andra ställen inom domstolsväsendet.

Det uppskattade antalet ärenden som inkommer till och avgörs vid *arbetsdomstolen* 1997 är ca 100.

Vid *marknadsdomstolen* avgörs årligen ca 40 ärenden.

I samband med beredningen av budgeten har justitieministeriet preliminärt uppställt följande resultatmål för domstolarna 1997:

Jämförelsetal:	1995 utfall	1996 uppskattn.	1997 uppskattn.
Genomsnittlig behandlingstid, mån.			
Hovrätterna	10	8	7
Länsrätterna			
— skatteärenden	13	10	7
— övriga ärenden	6	5	5
Tingsrätterna			
— brottmål	2	2	2
— omfattande tvistemål	6	5	4
— skuldsaneringsärenden	7	6	5
— summariska ärenden (betalningskrav)	2	2	2
Vattenöverdomstolen	6	6	6
Vattendomstolarna			
— ärenden där syn förrättats	73	55	60
— övriga ärenden	7	6	6
Jorddomstolarna	7	7	7
Försäkringsdomstolen	9	10	9
Arbetsdomstolen	5	5	5
Marknadsdomstolen	8	7	6
Resurshushållning (mk/avgjort ärende)			
Hovrätterna	7 495	8 846	10 200
Länsrätterna	3 375	3 801	4 400
Tingsrätterna (mk/vägd prestation)		2 832	3 000
Vattenöverdomstolen	63 099	62 727	66 000
Vattendomstolarna	27 677	29 013	29 600
Jorddomstolarna	10 037	11 673	11 700
Försäkringsdomstolen	1 541	1 560	1 600
Arbetsdomstolen	54 984	32 571	45 000
Marknadsdomstolen	44 397	36 250	45 000

I avgifter som enligt lagen (701/93) uppbärs för domstolarnas prestationer beräknas ca 147 milj. mk inflyta under moment 12.25.01.

1997 anslag 890 464 000
1996 anslag 895 770 000
1995 bokslut 902 050 000

40. (25.46 och 47) Åklagar- och exekutionsväsendet

Förklaring: Riksdagen har antagit lagen om ändring av polisförvaltningslagen (156/96), lagen om registerförvaltningen (166/96), lagen om häradsåklagare (195/96), lagen om ändring av utsökningslagen (197/96) och lagen om upphävande av lagen om utsökningsväsendet (198/96), genom vilka stadgas om innehållet i lokalförvaltningsreformen. Lokalförvaltningsreformen träder i kraft 1.12.1996. I samband med reformen ordnas den statliga lokalförvaltningen häradsvis så, att landet med beaktande av polis-, åklagar-, utsöknings- och registerväsendet delas in i 90 härad, där de olika sektorerna verkar antingen som särskilda eller som enhetliga ämbetsverk. Häradena ersätter de tidigare länsmansdistrikten, polisinrättningarna och registerbyråerna inom inrikesministeriets förvaltningsområde samt stadsfiskals- och stadsfogdeämbetena inom justitieministeriets förvaltningsområde. Ett syfte med revideringen är att skilja skötseln av åklagar- och utsökningsärendena från polisväsendet. Åklagar- och utsökningsväsendet hör till justitieministeriets förvaltningsområde samt polis- och registerväsendet till inrikesministeriets förvaltningsområde.

I anslutning till revideringen överförs 1 226 personer och tjänster från inrikesministeriets förvaltningsområde till justitieministeriets förvaltningsområde.

I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen till riksdagen en proposition med förslag till ändring av stadgandena gällande den

högsta åklagarmyndigheten samt till lag om allmänna åklagare samt vissa lagar som har samband därmed. Enligt propositionen inrättas ett riksåklagarämbete 1.12.1997.

21. (25.45.27, delvis, 46.21 och 47.21) *Åklagar- och exekutionsväsendets omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 509 000 000 mk.

Anslaget får användas till utgifterna för avlöning av personalen vid häradsämbetenas åklagar- och exekutionsavdelningar, rese- och utbildningsutgifterna, utgifterna för användningen, underhållet och utvecklandet av åklagar- och exekutionsväsendets centraliserade ADB-system samt till betalning av utgifterna för utsökningens post- och bankservice samt blanketter.

Anslaget får även användas till betalning av omkostnaderna för Helsingfors, Tavastehus, Joensuu, Jyväskylä, Kotka, Kuopio, Lahtis, Villmanstrands, Uleåborgs, Björneborgs, Tammerfors, Åbo och Vasa åklagarämbeten och exekutionsverk, vilka verkar som särskilda ämbetsverk.

Förklaring: Övriga omkostnader för häradsämbetenas åklagar- och exekutionsavdelningar betalas med anslaget under moment 26.07.21.

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 222 100 000 mk som en överföring av löneutgifterna för 1 226 personer vid åklagar- och exekutionsväsendet samt övriga omkostnader och ADB-utgifter från moment 26.75.21 och 71 930 000 mk från moment 26.75.(23) samt såsom avdrag 4 200 000 mk som en överföring av de övriga omkostnaderna för de tidigare stadsfiskals- och stadsfogdeämbetena till moment 26.07.21.

I hela landet inkom ca 69 000 ärenden till åklagaren under 1995 och sammanlagt ca 68 500 ärenden avgjordes. Under 1996 och 1997 beräknas antalet ärenden stiga något. Av ärendena behandlades mer än 40 % vid stadsfiskalsämbetena inom justitieministeriets förvaltningsområde.

I samband med beredningen av budgetpropositionen har justitieministeriet för hela åklagarväsendet preliminärt uppställt som mål att resultatet 1997 skall förbli på 1996 års nivå. Målet när det gäller de ekonomiska brotten är dessutom att åtalsprövningen av skäl som beror på åklagaren inte skall överstiga sex månader.

Antalet utsökningsärenden under 1995 var i hela landet 2,8 milj. och det belopp som skulle indrivas var 26 mrd. mk. Minskningen från förra året var 15 % i fråga om antalet ärenden och 6 % i fråga om markbeloppet. Antalet ärenden väntas sjunka ytterligare något 1996 och 1997. Stadsfogdeämbetena, som hör till justitieministeriets förvaltningsområde, behandlade ca 40 % av antalet utsökningsärenden.

I samband med beredningen av budgetpropositionen har justitieministeriet för hela exekutionsväsendet preliminärt uppställt målet att resultatet skall fås på samma nivå som inom stadsfogdeämbetena 1996.

I utsökningsavgifter beräknas inflyta 225 000 000 mk under moment 12.25.47. Genom inkomsterna kan ca 54 % av exekutionsväsendets utgifter täckas.

1997 anslag	509 000 000
1996 anslag	205 230 000
1996 tilläggsb.	1 750 000
1995 bokslut	194 000 000

22. *Riksåklagarämbetets omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 600 000 mk.

Vid riksåklagarämbetet kan 1.10.1997 inrättas en riksåklagartjänst (A 32).

Anslaget får fr.o.m. 1.10.1997 även användas till löneutgifter och omkostnader för förberedelser för inledandet av riksåklagarämbetets verksamhet.

Förklaring: Riksåklagarämbetets personal motsvarar 25 årsverken, varav 8 är en överföring från justitiekanslersämbetet, 12 från länsstyrelserna och 3 från övriga ämbetsverk inom justitieministeriets förvaltningsområde. Dessutom indras två tjänster inom justitieministeriets förvaltningsområde.

1997 anslag	1 600 000

45. Särskilda rättsvårdsutgifter och understöd

22. *Särskilda utgifter* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 28 600 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av rättegångskostnader som med stöd av lagar och

förordningar föranleds av myndigheternas verksamhet, utgifter som föranleds av system för förvaltningsområdets ekonomiförvaltning, förskott på kostnader för exekutiva auktioner och räntor som skall betalas på återbetalningar av böter. Anslaget får även användas till utgifter för behandlingen av ansökningar som gäller ersättningar för brottsskador och ersättningar till oskyldigt häktade och dömda samt till betalning av ersättningar som staten enligt skadeståndslagen skall betala.

1997 anslag 28 600 000
1996 anslag 28 600 000
1995 bokslut 29 947 860

(27.) *Rättsväsendets databehandling* (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Med hänvisning till motiveringen under kapitel 25.40 har momentet slopats i budgeten och anslaget under det har beaktats i kalkylerna under momenten 25.01.21, 10.23 och 40.21.

50. *Fri rättegång och vissa andra rättsvårdsutgifter* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 160 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds av tillämpningen av lagen om fri rättegång (87/73), lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/93) och lagen om rättegång i brottmål.

Dispositionsplan:	mk
Fri rättegång	105 000 000
Biträdande av målsägande	1 000 000
Skuldsanering för privatpersoner	54 000 000
Sammanlagt	160 000 000

Förklaring: Regeringen har avlåtit en proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om revision av rättegångsförfarandet i brottmål i underrätterna. I anslutning till budgetpropositionen förelägger regeringen riksdagen en proposition med förslag till ändring av lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/93) bl.a. så, att förutsättningarna för beviljande av skuldsanering och ändring av betalningsprogrammet skärps på så sätt att en del av de kostnader som användningen av en utredare medför skall kunna åläggas gäldenären.

1997 anslag 160 000 000
1996 anslag 145 000 000
1995 bokslut 173 974 677

51. *Vissa ersättningar och understöd som betalas av staten* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 39 185 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av sådana ersättningar för brottsskador som skall betalas enligt lagen om ersättning för brottsskador av statsmedel (935/73) samt av ersättningar som skall betalas till oskyldigt häktade och dömda enligt lagen om ersättning av statens medel som till följd av frihetsberövande skall betalas till oskyldigt häktad eller dömd (422/74), till betalning av understöd till sammanslutningar som sköter jouren för brottsoffer, understöd för upprätthållande av det samiska självbestämmandet på kulturens område, Opinionsnämnden för massmedier och sammanslutningar som publicerar författningsmaterial samt understöd till sådana förbund på landskapsnivå som på sitt område sörjer för förvärvandet av juridisk expertis för fiskerihushållningskollektiv i vissa frågor som anknyter till omfattande vattenfrågor samt till understöd för spridande av kunskap om Finlands rättsordning.

Dispositionsplan:	mk
Ersättningar för brottsskador samt ersättningar som skall betalas till oskyldigt häktade och dömda	34 000 000
Understöd för upprätthållande av det samiska självbestämmandet på kulturens område	3 900 000
Övriga understöd	1 285 000
Sammanlagt	39 185 000

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 407 000 mk som överföringar i anslutning till omorganiseringen av produktionen av läromedel på samiska språket från moment 26.05.21 och 300 000 mk från moment 29.07.21.

1997 anslag 39 185 000
1996 anslag 33 735 000
1995 bokslut 30 771 854

(46.) Åklagarämbetena

Förklaring: Med hänvisning till motiveringen under kapitel 25.40 har kapitlet slopats i budgeten och anslaget under moment 21 har beaktats i kalkylerna under moment 25.40.21.

(47.) Exekutionsverken

Förklaring: Med hänvisning till motiveringen under kapitel 25.40 har kapitlet slopats i budgeten och anslaget under moment 21 har beaktats i kalkylerna under moment 25.40.21.

50. Fångvårdsväsendet

Förklaring: Det genomsnittliga antalet fångar per år har under årtiondets början varit något under 3 500 fångar. Utgångspunkten för budgeten är att det genomsnittliga antalet fångar 1997 uppgår till ca 3 200 fångar.

Målet för utvecklingen av anstaltsbeståndet är att en tredjedel av fängelsefångarna kan placeras i öppna anstalter. År 1995 var 29,5 % av fångarna placerade i öppna anstalter.

Justitieministeriet har i samband med beredningen av budgetpropositionen preliminärt uppställt följande mål för fångvårdsväsendets verksamhet och resurshushållning 1997:

Andelen fångar som deltar i arbete, utbildning och andra motsvarande aktiviteter är i genomsnitt 70 % av det totala antalet fångar (69 % år 1996 och 70 % år 1995).

Fångvårdsväsendets omkostnader per fånge och år är i genomsnitt 208 400 mk (208 400 mk år 1996 och 193 500 mk år 1995).

1997 anslag	666 800 000
1996 anslag	667 000 000
1995 bokslut	613 000 000

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 666 800 000 mk.

Av anslaget får högst 37 800 000 mk användas till sänkningen av priserna för de företagsekonomiska prestationerna vad gäller fångvårdsväsendets arbetsverksamhet.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 134 000 mk som en överföring av löneutgifterna för en tjänst från moment 26.05.21.

50. (25.50.50, 51 och 52) *Ersättningar och understöd för kriminalvården* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 59 500 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av ersättningar och understöd till Kriminalvårdsföreningen och vissa andra samfund med stöd av lagen om ordnande och finansiering av kriminalvården samt lagen om försök med ungdomsstraff.

Dispositionsplan:	mk
Ersättning för verkställande av samhällstjänst	55 500 000
Understöd för kriminalvården	3 300 000
Understöd för kriminalvårdens anläggningsprojekt	700 000
Sammanlagt	59 500 000

Förklaring: I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om samhällstjänst, en proposition med förslag till lag om ordnande och finansiering av kriminalvården samt en proposition med förslag till lag om försök med ungdomsstraff.

Den samhällstjänst som nu genomförs som försök blir varaktig 1997. Försöket med ungdomsstraff inleds 1997 i delar av landet. Försöksskedet beräknas vara i tre år. Enligt förslaget kan en person under 18 år som begått

ett brott dömas till ungdomsstraff. Ungdomsstraffet består av övervakning och ungdomstjänst.

I lagen om ordnande och finansiering av kriminalvården definieras den offentligrättsliga Kriminalvårdsföreningens uppgifter i fråga om verkställigheten av samhällstjänst som påföljd. För verkställigheten av dessa påföljder betalas Kriminalvårdsföreningen en ersättning på basis av uppgifternas omfattning och kvalitet samt tillgången på tjänster.

Under året beräknas 3 500 samhällstjänstdomar bli verkställda (2 200 år 1996). Antalet samhällstjänsttimmar som verkställs beräknas uppgå till 260 000 (187 000 timmar år 1996). Priset för en timme uppskattas vara 124 mk (132 mk år 1996). Ersättningens beräknade storlek för 1997 är 32 200 000 mk.

Antalet på en gång övervakade villkorligt frigivna beräknas vara i genomsnitt 1 260 (1 400). Antalet övervakningsdagar är 460 000 (503 000) och kostnaderna per dag 20 (26) mk. Ersättningens beräknade storlek för 1997 är 9 400 000 mk.

Antalet på en gång övervakade unga som fått villkorligt straff beräknas vara i genomsnitt 2 100 (2 200). Antalet övervakningsdagar är 760 000 (800 000) och kostnaderna per dag 16 (16) mk. Ersättningens beräknade storlek för 1997 är 12 200 000 mk.

Antalet ungdomsstraffdomar antas under det första försöksåret vara 150 och antalet ungdomstjänsttimmar 6 000 samt priset för en timme 283 mk. Ersättningens beräknade storlek för 1997 är 1 700 000 mk.

Avsikten är att av det understöd som beviljas för kriminalvården skall högst 269 000 mk användas till amorteringar på lån och andra utgifter för krediter.

Antalet anställda som berättigar till statsunderstöd beräknas motsvara 269 årsverken.

1997 anslag 59 500 000
1996 anslag 55 380 000
1995 bokslut 54 971 200

74. (25.50.74, 75, delvis och 79) *Nybyggnader och renoveringar* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 54 800 000 mk.

Anslaget får också användas till jordbyggnadsprojekt, till utredningar och planer som behövs för en effektivering av byggnadsproduktionen samt till utbildning av personal som avlönats med projektanslaget.

Dispositionsplan:

	Projekt	Nyttoyta m²	Kostnadsförslag 1000 mk	Kostnadsförslag mk/m²	Beviljat mk	Beviljas mk
1.	Planering av husbyggen					4 000 000
2.	Vissa mindre nybyggnads- och renoveringsarbeten					12 750 000
3.	Grundlig förbättring av Helsingfors centralfängelse	11 260	55 000	4 885	9 100 000	4 000 000
4.	Tillbyggnad av Uleåborgs länsfängelse ...	1 180	8 550	7 245	3 000 000	5 050 000
5.	Vanda länsfängelse.....	8 409	110 000	13 081		11 000 000
6.	Grundlig förbättring av Vasa länsfängelse och tillbyggnad	3 452	26 000	7 532		8 000 000
7.	Grundlig renovering och tillbyggnad av S:t Michels länsfängelse.....	4 111	31 000	7 540		5 000 000
8.	Grundlig förbättring av Övertorneå öppna fängelse.....		2 000			2 000 000
9.	Grundlig förbättring av Sukeva centralfängelse.....	1 622	15 800	9 730	9 200 000	3 000 000
					Sammanlagt	54 800 000

1997 anslag 54 800 000
1996 anslag 24 700 000
1996 tilläggsb. 3 000 000
1995 bokslut 45 950 000

75. (25.50.75, delvis och 77) *Arbeten för arbetskolonier* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 44 200 000 mk.

Anslaget får användas till ordnande av arbetstillfällen vid sådana arbetsställen som hör till försvarsministeriets, undervisningsministeriets och trafikministeriets förvaltningsområden.

Dispositionsplan:

Byggnadsarbete	Beviljas mk
1. Restaurerings- och andra byggnadsarbeten på Sveaborg	10 500 000
2. Byggnadsarbeten vid Parola och Tavastehus garnisoner	3 600 000
3. Restaurerings- och andra byggnadsarbeten på Kastelholms slott	3 300 000
4. Restaureringsarbeten vid befästningsverken i Fredrikshamn och reparationsarbeten vid Fredrikshamns garnison	3 300 000
5. Byggnadsarbeten vid Tusby och Riihimäki garnisoner	2 000 000
6. Byggnadsarbeten vid Kyrkslätts garnison	3 500 000
7. Grundlig förbättring av fängelsemuseet.	3 000 000
8. Arbeten på Helsingfors-Vanda flygplats.	15 000 000
Sammanlagt	44 200 000

Förklaring: Med anslaget kan 250 fångar sysselsättas.

1997 anslag	44 200 000
1996 anslag	51 500 000
1995 bokslut	63 100 000

60. Vissa verk

Förklaring: I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen till riksdagen en proposition med förslag till ändring av bl.a. sjölagen så att undersökningen av sjöolyckor överförs på centralen för undersökning av olyckor.

I samband med beredningen av budgetpropositionen har justitieministeriet preliminärt uppställt följande resultatmål för verken:

Rättspolitiska forskningsinstitutet bedriver neutral rättspolitisk forskning med beaktande av de krav som lagberedningsarbetet vid justitieministeriet ställer samt andra behov inom forskningen. Under 1997 är målet att försöka skapa en mera exakt och proportionerlig helhetsbild av brottslighetssituationen och verksamheten inom det kriminalpolitiska systemet bl.a. genom att utveckla brottslighetsindikatorerna och följa kriminalpolitiska reformer. Även brottslighetssituationen och den ekonomiska brottsligheten i S:t Petersburg och de baltiska länderna utreds. Vidare uppmärksammas uppföljningen av förverkligandet av centrala lagstiftningsreformer som gäller medborgarnas rättsställning och i synnerhet förverkligandet av den år 1993 genomförda underrättsreformen samt verkningarna av lagreformerna på allmän nivå. Institutets verksamhet utvecklas på basis av en helhetsbedömning som skall genomföras.

HEUNI producerar internationell sakkunnigservice inom kriminalpolitikens område. Institutets verksamhet styrs centralt av FN:s kriminalpolitiska program och av linjebeslut som årligen fattas i anslutning därtill.

Dataombudsmannens byrå styr och övervakar verkställigheten av personregisterlagstiftningen. *Datasekretessnämnden* utövar beslutanderätt i tillstånds- och övriga ärenden enligt personregisterlagstiftningen samt behandlar principiella frågor som ansluter sig till tillämpningen av lagstiftningen. Avsikten är att ytterligare försöka förkorta den tid som de ärenden som dataombudsmannen behandlar är anhängiga, genast avgöra ärenden som gäller klara intrång i datasekretessen och dessutom fästa större uppmärksamhet vid förebyggandet av problem i anslutning till datasekretessen genom att effektivera handlednings-, kontroll- och informationsverksamheten.

Asylnämnden verkar som besvärsinstans enligt 56 § utlänningslagen i frågor som gäller asyl, uppehållstillstånd som beviljas på grund av behov av skydd och flyktingskap som upphör. Antalet ärenden som asylnämnden behandlar har sjunkit. Man strävar efter att avgöra ärendena så snabbt som möjligt och de ärenden som behandlas i remissförfarande genast. Kommissionen för utvecklande av förvaltningslagskipningen utreder asylnämndens ställning och uppgifter när det gäller systemet för ändringssökande i utlänningsärenden.

Konkursombudsmannen har till uppgift att

följa verksamheten i konkursbon samt att främja och övervaka att en god boförvaltningssed iakttas. Konkursombudsmannen biträds av delegationen för konkursärenden. Konkursombudsmannen strävar efter att i övervakningen fästa särskild uppmärksamhet vid konkursbon som förfaller och vid förhindrande av att de förfaller, också med tanke på att ekonomiska brott skall utredas. Specialrevisionerna och samarbetet med konkursadvokater effektiveras.

Centralen för undersökning av olyckor sörjer för den allmänna organiseringen och planeringen av undersökning av olyckor samt för utbildning i anslutning därtill. Centralen strävar efter att skapa förutsättningar för en snabb och effektiv undersökning av olyckor och att utveckla samarbetet mellan olika myndigheter. Särskild uppmärksamhet fästs vid att beredningen av undersökningsrapporter skall bli snabbare.

Rättsregistercentralen har till uppgift att föra rättsregister. Dessa är straffregistret, skuldsaneringsregistret, registret över äktenskapsförordsärenden samt vissa andra privaträttsliga register. Dessutom ansvarar verket för verkställigheten av bötes- och förvandlingsstraff samt för indrivningen av staten tilldömda ersättningar och överlastavgifter samt för återkrav av ersättning för brottsskador som betalts av statens medel. Målet är att indrivnings- och registreringsuppgifterna och överlåtelsen av uppgifter sköts snabbt och med beaktande av rättssäkerhetssynpunkter.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 36 500 000 mk.

Anslaget får även användas till utgifter som föranleds av åtgärder som är nödvändiga för att hindra konkurser från att förfalla eller annars för att genomföra konkursövervakningen samt till betalning av bidrag.

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	38 850 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	2 297 000
Övriga omkostnader	36 553 000
Bruttoinkomster	2 350 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	2 300 000
— offentligrättsliga prestationer	400 000
— övriga prestationer	1 900 000
Övriga inkomster	50 000
Nettoutgifter	36 500 000

1997 anslag	36 500 000
1996 anslag	34 805 000
1996 tilläggsb.	525 000
1995 bokslut	19 400 000

22. *Särskilda utgifter för undersökning av olyckor* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 000 000 mk.

Anslaget får användas till arvoden och övriga konsumtionsutgifter som föranleds av undersökningskommissioner som tillsatts för utredning av olyckor enligt lagen om undersökning av storolyckor (373/85).

1997 anslag	1 000 000
1996 anslag	1 000 000

70. Val

21. *Valutgifter* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 3 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds av val som förrättas i enlighet med lagen om val av republikens president (1076/91), lagen om riksdagsmannaval (391/69), kommunala vallagen (361/72), lagen om val av företrädare för Finland i Europaparlamentet (272/95), lagen om förfarandet vid rådgivande folkomröstningar (571/87) och sametingslagen (974/95) samt av sammanställningen och databehandlingen av valresultaten.

1997 anslag	3 000 000
1996 anslag	60 000 000
1995 bokslut	45 342 375

Utgifterna under huvudtitel 25, sammanställda kapitelvis för åren 1995—1997

		År 1995 bokslut 1000 mk	År 1996 Statsbudget 1000 mk	År 1997 förslag 1000 mk	Ändring 1996—1997 ± 1000 mk	± %
01.	Justitieministeriet (070)	137 735	126 786	127 020	+ 234	+ 0
10.	Domstolsväsendet (090)	970 450	964 410	959 664	— 4 746	— 0
40.	Åklagar- och exekutionsväsendet (090)	194 000	205 230	510 600	+305 370	+149
45.	Särskilda rättsvårdsutgifter och understöd (090)	234 694	207 335	227 785	+ 20 450	+ 10
50.	Fångvårdsväsendet (100)	777 021	798 580	825 300	+ 26 720	+ 3
60.	Vissa verk (070)	19 400	35 805	37 500	+ 1 695	+ 5
70.	Val (010)	45 342	60 000	3 000	— 57 000	— 95
	Sammanlagt	2 378 643	2 398 146	2 690 869	+292 723	+ 12

Huvudtitel 26
INRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring: Det totala antalet anställda inom förvaltningsområdet beräknas 1997 motsvara 16 340 årsverken.

Förvaltningsområdets centrala riktlinjer för verksamheten är följande:

— Samarbetet mellan ministerierna utökas. Särskild vikt läggs vid de nya funktioner som Europeiska unionen förutsätter i det samarbete som gäller den regionala utvecklingen samt rättsliga och inrikes frågor. Ministeriet förbereder sig för de åtgärder som bör vidtas till följd av arrangemangen i samband med Schengenavtalet.

— Resultatuppföljningen och resultatanalysen stärks för utvecklande av styrningen inom förvaltningsområdet och ministeriets verksamhet. Verksamhetens verkningsfullhet ökas genom vidareutveckling av ministeriets organisation, ledning och verksamhetssätt, samarbetet mellan enheterna och mellan olika delar av förvaltningen samt sambruket av personal.

— I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen till riksdagen en proposition med förslag till revidering av den lagstiftning som gäller den statliga regionalförvaltningen. Den statliga regionalförvaltningen utvecklas och sammanförs utifrån de förslag som gäller utvecklande av länsförvaltningen samt närings- och arbetskraftsförvaltningen.

— Häradsförvaltningen stärks. Sådana förvaltningsuppgifter som nu sköts av kommunerna och de statliga myndigheterna samt andra uppgifter som lämpar sig att skötas på häradsnivå överförs till häradsämbetena.

— Samservicen breddas i samarbete mellan statliga och kommunala myndigheter.

— Kommunernas statsandelssystem revideras vid ingången av 1997 och samtidigt görs uppgiftsfördelningen mellan staten och kommunerna klarare, ses grunderna för bestämmande av statsandelarna över och avstår man från de ersättningar för bostadsbidrag till pensionstagare som uppbärs hos kommunerna.

— Tillgången till kommunal basservice tryggas i hela landet, också i förhållanden där de ekonomiska ramarna har försvagats.

— Förutsättningar skapas för funktionsdugliga och ekonomiskt fungerande kommuner och nät av kommuner samt kommunsammanslagningar.

— Den regionalpolitiska förvaltningen effektiveras med beaktande av regionalförvaltningsreformerna.

— Genomförandet av EU:s strukturfondsprogram fortsätter. Efter att programförfarandet etablerats övergår verksamhetens tyngdpunkt till säkerställande av att programmen är resultatrika samt till beredning av eventuella programändringar.

— Inom fördjupandet och breddandet av närområdessamarbetet inriktas ansträngningarna särskilt på samarbetet i Östersjöområdet och Barentsregionen.

— Trots den offentliga ekonomins svårigheter garanteras säkerhetsmyndigheternas handlingskapacitet. Detta eftersträvas genom rationalisering av myndighetsfunktionerna och ytterligare gallring av överlappningar.

— Byggandet av ett för myndigheterna gemensamt kommunikationsnät fortsätter under planeringsperioden, och arbetet koordineras av inrikesministeriet. Det nödcentralsförsök som inletts utreder en gemensam skötsel av räddningsväsendets och polisens nödcentralsfunktioner.

— Med hjälp av ett program för bekämpande av ekonomisk brottslighet minskas de skador som den ekonomiska brottsligheten och den ekonomiska gråzonen föranleder, samtidigt som missbruk av finansiering från Europeiska unionen stävjas.

— Polisen utvecklar nya verksamhetsmodel-

ler som gör det möjligt att reagera snabbt och att motarbeta störningssituationer.

— Räddningsväsendets och befolkningsskyddets normala beredskap samt beredskap inför stora olyckor och undantagsförhållanden bibehålls i hela landet. Servicenivån bringas att motsvara de sannolika olycksriskerna inom vart och ett område.

— Lagstiftningen angående räddningsväsendet revideras, statens och kommunernas ansvar i fråga om räddningsväsendet och befolkningsskyddet ses över och funktionerna omorganiseras vid behov.

— Räddningsväsendet rationaliseras. Alarmområdena förstoras och projekt som innebär samverkan mellan kommunernas räddningsväsende främjas.

— Utlänningslagstiftningen utvecklas med beaktande av harmoniseringskraven inom EU arrangemangen i samband med Schengenavtalet och de åtgärder riksdagen förutsätter.

— Inom samarbetet mellan ministerierna sker medverkan i uppgörandet av ett utlännings- och flyktingpolitiskt program för regeringen och i tydliggörandet av ministeriernas arbetsfördelning.

— Behandlingen av medborgarskapsärenden effektiveras och försnabbas genom att lagstiftningen revideras och handlingssätten förbättras.

— Inom gränsbevakningsväsendets verksamhet accentueras en effektiv gränsövervakning vid Europeiska unionens yttre gräns samt det nationella och internationella samarbetet mellan de myndigheter som utför gränsbevakning.

— Vid ett medlemskap i Schengenavtalet frigörs vid den inre gränsen resurser som styrs till skötseln av de tilltagande passkontrolluppgifterna vid landgränsen mellan Finland och Ryssland, i Helsingfors hamn och vid flygstationerna.

— Gränsbevakningsväsendets andel av de uppgifter som innebär upprätthållande av allmän ordning och säkerhet utökas i gräns- och havsområdena.

— Samarbetet mellan gränsbevakningsväsendet, polisförvaltningen och räddningsförvaltningen effektiveras inom dataadministrationen.

01. Inrikesministeriet

21. *Omkostnader (delvis EU)* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 103 415 000 mk.

Förklaring:

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	103 665 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda servicen	100 000
Övriga omkostnader	103 565 000
Bruttoinkomster	250 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	
— övriga prestationer	100 000
Övriga inkomster	150 000
Nettoutgifter	103 415 000

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 192 000 mk i överföring av en tjänst från moment 26.05.21 och 1 000 000 mk i överföring av tre tjänster från moment 26.75.21 samt såsom avdrag 500 000 mk i överföring av en tjänst till moment 24.99.02.

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats utgifter i samband med ett medlemskap i Schengenavtalet.

1997 anslag	103 415 000
1996 anslag	91 628 000
1995 bokslut	99 743 000

51. *Vissa statsunderstöd*

Under momentet beviljas 700 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av statsunderstöd till Finlands Kommunförbund för stödande av svenskspråkig utbildnings- och publikationsverksamhet samt internationell utbildningsverksamhet, till Suomalaisuuden Liitto för utgifter som föranleds av flaggupplysnings-, namnupplysnings- och namnändringsärenden, till Finlands Sjöräddningssällskap och organisationer inom sjöräddningsbranschen för utbildnings- och upplysningsverksamhet samt för stödande av Internationella migrationsorganisationens (IOM) verksamhet.

1997 anslag	700 000
1996 anslag	700 000
1995 bokslut	670 000

02. Utlänningsverket

Förklaring: Inrikesministeriet har vid beredningen av budgetpropositionen uppställt följande resultatmål för 1997 för utlänningsverket:

Beslutsfattandet skall vara snabbt och ske med bibehållen rättssäkerhet. Resurserna används flexibelt i enlighet med prioriteringarna. Möjligheten att försnabba beslutsprocesserna ytterligare utan att rättsskyddet försvagas utreds.

De uppgifter som behövs som underlag för beslutsfattandet skall vara tillförlitliga. Uppgifterna om förhållandena på de asylsökandes avfärdsställen skall vara aktuella och korrekta. Vid utvecklande av datasystemen har de krav som den inre säkerheten ställer och samarbetet mellan olika myndigheter beaktats.

I följande uppställning finns vissa jämförelsetal som beskriver behovet av och mängden service och åtgärder inom utlänningsförvaltningen:

	1995	1996 uppskattning	1997 uppskattning
I Finland permanent bosatta utlänningar	69 000	75 000	82 000
Uppehålls- och arbetstillstånd (alla myndigheter)	42 015	42 000	42 000
Antal asylansökningar	854	800	800
Antal asylbeslut	674	1 000	1 000
Familjeföreningsärenden (flyktingar och motsvarande)	1 130	1 500	1 500
Främlingspass och resedokument för flyktingar	2 316	2 500	2 500
Avvisningsbeslut (alla myndigheter)	1 903	2 000	2 200
Beslut i utvisningsärenden	165	200	300
Beslut i medborgarskapsärenden	2 312	2 500	3 000

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 27 105 000 mk.

Förklaring:

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	29 005 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	4 281 000
Övriga omkostnader	24 724 000
Bruttoinkomster	1 900 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	
— offentligrättsliga prestationer	1 800 000
Övriga inkomster	100 000
Nettoutgifter	27 105 000

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 224 000 mk i överföring av en tjänst från moment 26.05.21.

1997 anslag	27 105 000
1996 anslag	23 646 000
1995 bokslut	18 000 000

05. Länsstyrelserna

Förklaring: Länsstyrelsen är den myndighet som sköter den allmänna och den särskilda statsförvaltningen i länet. Vid skötseln av uppgifterna arbetar länsstyrelsen för att nå riksomfattande och regionala mål.

Länsstyrelsernas resurser har anpassats planmässigt sedan 1993 för att motsvara uppgifterna, som genomgår förändringar. År 1997 är anpassningsprogrammets sista år. Efter det kommer de jämförbara omkostnaderna att vara ca 45 % mindre än år 1993.

Avsikten är att den statliga regionalförvaltningens organisation och delvis också uppgifter skall revideras, varvid målet är att sammanföra och rationalisera regionalförvaltningen samt att effektivera verksamheten och förbättra servicen. I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen lagförslag som

gäller ändring av lagstiftningen om länsstyrelser så, att antalet län minskar på fastlandet från elva till fem. Propositionen grundar sig på förslagen i projektet Regionalförvaltning 2000. Förutom en centralort kommer länsstyrelserna att ha serviceenheter i de indragna länsstyrelsernas lokaler. Besparingarna gäller främst utgifterna för ledningen av länsstyrelserna och den interna förvaltningen inom länsstyrelserna. Förberedelserna för övergången till en ändrad länsindelning organiseras så, att övergången kan ske fr.o.m. 1.9.1997. Reformen medför 1997 en besparing om ca 2,5 milj. mk. Besparingarna växer årligen så, att länsstyrelsernas omkostnader år 2001 är ca 65 milj. mk mindre än år 1996.

De ministerier som leder länsstyrelserna och centralförvaltningens ämbetsverk har i statsbudgeten för 1997 uppställt följande gemensamma resultatmål för länsstyrelserna:

Näringar

Övervakningen av förbuden mot missbruk av marknadsposition och karteller samt överträdelserna av förbuden har utretts i fall som är regionalt och lokalt betydande.

Offentliga och privata arrangemang som snedvrider konkurrensen och gör det svårare för nya företag att komma in i branschen har utretts.

Länsstyrelsernas självständighet och aktivitet inom marknadsövervakningen har ökat genom fem projekt som gäller produkter och tjänster.

Primärkontrollen av näringsidkare har styrts genom att information producerats och spritts.

För förbättrande av konsumenternas prismedvetenhet har riksomfattande prisjämförelser utarbetats tillsammans med konsumentverket. Dessutom har priserna jämförts länsvis. Resultaten av jämförelserna har bringats till de i länet bosattas kännedom så väl som möjligt.

Prisinformationen har förbättrats genom övervakning, aktivering av konsumenterna samt spridning av information till näringsidkarna.

Länsstyrelserna har utvecklats så, att de kan fungera som regionala sakkunniga i fråga om trafiksystemnivå och logistik.

Antalet döda i trafikolyckor och antalet personskadeolyckor inom länet har minskat i enlighet med de riksomfattande målen i statsrådets principbeslut om förbättrande av vägtrafiksäkerheten (23.6.1993).

Det planmässiga trafiksäkerhetsarbetet har fortsatt på det regionala planet under länsstyrelsernas ledning. Förverkligandet av den riksomfattande trafiksäkerhetsplanen för 1997—2000 som färdigställs 1996 har inletts integrerat med länets egna planer både i länen och i så många kommuner som möjligt.

Länsstyrelserna skall trygga kollektivtrafikens marknadsandel och se till att basservicen i fråga om den är regionalt täckande; detta sker genom förfarandet med trafiktillstånd, köp av stomtrafiktjänster och beviljande av statsbidrag för anordnande av stadstrafiktjänster. Särskild vikt skall fästas vid att anslutningsförbindelserna fungerar. Länsstyrelserna skall för utvecklande och fullskaligt utnyttjande av kollektivtrafiken samt för kombinering av särtransporterna koordinera och främja planeringen i kommunerna.

Undervisning och kultur

Utbildningsarrangemangen har reviderats och utbildningsresurserna fördelats så, att de föränderliga behoven inom arbetslivet, de regionala särbehoven och de krav som internationaliseringen — i synnerhet de krav som hänför sig till Europeiska unionen — ställer blir beaktade bättre än för närvarande.

När läroanstaltsnätet och andra utbildningsarrangemang revideras följs och bedöms den regionala tillgången på utbildning, jämställdheten och uppnåendet av resultat samt i vilken utsträckning de utexaminerade fått arbete.

Inom biblioteksväsendet har utvecklandet av biblioteken som kulturella mötesplatser understötts, och medborgarnas möjligheter att använda data i elektronisk form både genom registrering och genom datanät har främjats.

Konst-, ungdoms- och idrottsväsendet följs, bedöms och utvecklas som en del av nätverket av regionala bildnings- och kulturtjänster.

Social- och hälsovårdsväsendet

För att de centrala folkhälsoriskerna skall minska och de sociala riskerna skall förebyggas har kommunernas strävanden att öka social- och hälsovårdssamarbetet på regional och lokal nivå understötts. Samarbetet skall vara baserat på offentlig och privat delaktighet. I synnerhet har medborgarnas deltagande och påverkningsmöjligheter inom social- och hälsovården främjats.

Tryggandet av utkomstskyddet och tillgången och kvaliteten på samt en regionalt balanserad utveckling för social- och hälsovårdsservicen följs och övervakas. Servicens lagenlighet och kötidernas skälighet övervakas.

Kommunernas och samkommunernas åtgärder i syfte att stärka öppenvården och boendeservicen och minska dominansen i fråga om

anstaltsvård har stötts samt social- och hälsovårdens gemensamma verksamhetssätt beträffande mindre områden främjats.

Kommunerna har stötts i strävandena att förebygga och minska ohälsa som förorsakas av miljön och livsmedel.

En utvärdering av det reviderade system för livsmedelskontroll som följer av livsmedelslagen och hälsoskyddslagen har utförts, varvid Europeiska unionens krav har beaktats.

Arbetet på ett kvalitetssystem för livsmedelskontrollen har inletts.

Övervakningen av primärproduktionen har effektiverats med avseende på djurens välbefinnande och smittsamma sjukdomar, och praktisk handlingsberedskap har upprättats för händelse av exotiska djursjukdomar. Vidare har verksamheten enligt den nya djurskyddslagen inletts.

Länsstyrelserna har säkerställt att de anläggningar som avses i hygienlagarna uppfyller EU-kraven till sin funktion och konstruktion när övergångsbestämmelserna upphör att gälla.

För bemästrande av de risker som den medicinska behandlingen av djur föranleder övervakar länsstyrelserna användningen av veterinärmedicinska läkemedel och hormoner.

Säkerhet och rättssäkerhet

För stödande av närpolisverksamheten, som utgör ett prioritetsområde inom polisverksamheten, har länsstyrelserna sett till att särskilt social-och hälsovårdsmyndigheterna och skolmyndigheterna samt andra myndigheter och intressegrupper har samarbetat med polisen för uppnående av dessa mål.

Vid utarbetandet och förverkligandet av trafiksäkerhetsplaner för länen har polisen svarat närmast för den del som gällt trafikövervakningen.

Uppgiftsbeskrivningen och verksamhetsbetingelserna för länsstyrelsernas polisavdelning eller polisbyrå har utvecklats så, att de motsvarar förändringarna i förvaltningsstrukturen.

Länsstyrelserna effektiverar övervakningen av brandsyner för specialobjekt i avsikt att höja antalet årliga granskningar till den nivå som krävs i lagen.

Länsstyrelserna anordnar 2—5 kurser för förbättrande av ledningsberedskapen i länen i undantagsförhållanden.

Inom länet bibehålls räddningsverksamhetens och befolkningsskyddets normala beredskap samt beredskapen med avseende på storolyckor. Räddningsorganisationernas handlingsberedskap och utryckningsarrangemang ses över utifrån riskanalyser.

Räddningsväsendets och befolkningsskyddets servicenivå har definierats i största delen av kommunerna.

Inom länet främjas samarbetsprojekt som gäller räddningsväsendet.

Länsstyrelsen stöder i egenskap av regionförvaltningsmyndighet inom utsökningsväsendet genomförandet av lokalförvaltningsreformen och ikraftsättandet av den nya lagstiftningen genom att utbilda och inspektera häradenas exekutionsverk och häradsämbetenas exekutionsavdelningar.

Förvaltning

Länsstyrelserna verkar för att serviceenheter för flera sektorer inom lokalförvaltningen inleder sin verksamhet och utvidgar verksamheten på deras områden så, att en tillräcklig tillgång på offentlig service kan tryggas.

Länsstyrelserna effektiverar sin stödservice och erbjuder den till andra myndigheter inom regional- och lokalförvaltningen.

Länsstyrelsernas jämförbara omkostnader minskar med 8 % jämfört med föregående år och arbetets produktivitet ökar med 2,5 %.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 321 682 000 mk.

Vid länsstyrelserna indras 11 landshövdingstjänster (A 34) 1.9.1997. Samtidigt inrättas fem landshövdingstjänster (A 33).

Förklaring:

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	327 482 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda servicen	4 930 000
Övriga omkostnader	322 552 000
Bruttoinkomster	5 800 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	5 000 000
— inkomster av registerförvaltningen	150 000
— övriga prestationer	4 850 000
Övriga inkomster	800 000
Nettoutgifter	321 682 000

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 650 000 mk i överföring av tre tjänster och övriga omkostnader från moment 26.06.21 då registerförvaltningsuppgifterna på Åland överförs till länsstyrelsen, 220 000 mk

från moment 26.80.21 för uppgifter som räkenskapsverk för försöksnödcentralerna, 400 000 mk från moment 26.75.(23) för betalning av vissa specialutgifter av länsstyrelsernas verksamhetsanslag och såsom avdrag 190 000 mk i överföring av en tjänst till moment 25.01.21, 264 000 mk i överföring av en tjänst till moment 25.10.23, 134 000 mk i överföring av en tjänst till moment 25.50.21, 192 000 mk i överföring av en tjänst till moment 26.01.21, 224 000 mk i överföring av en tjänst till moment 26.02.21, 406 000 mk i överföring av tre tjänster till moment 26.06.21, 1 747 000 mk i överföring av tolv tjänster till moment 26.75.21, 200 000 mk i överföring av en tjänst till moment 28.52.21, 232 000 mk i överföring av en tjänst till moment 29.01.21, 469 000 mk i överföring av två tjänster till moment 29.10.21 och 338 000 mk i överföring av två tjänster till moment 35.26.21.

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 407 000 mk i överföring till moment 25.45.51 med anledning av att uppgifter i anslutning till sametinget övergått till justitieministeriet samt 2 500 000 mk med anledning av att sex län indras 1.9.1997; avdraget utgör närmast lönekostnader för landshövdingarna samt för den övriga högsta ledningen och ledningen på mellannivå.

Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats också skötseln av uppgifter i anslutning till Barentsrådets regionsekretariat i samband med länsstyrelsen i Lapplands län.

Med hänvisning till motiveringen för kapitel 25.40 överförs från länsstyrelserna 1.12.1997 med anledning av inrättandet av ett riksåklagarämbete 12 personer, som avlönas under moment 25.40.22. Vid dimensioneringen av anslaget har överföringen inte beaktats.

1997 anslag	321 682 000
1996 anslag	323 171 000
1996 tilläggsb.	—
1995 bokslut	338 524 000

06. Registerförvaltningen

Förklaring: Registerförvaltningens lokala myndigheter är fr.o.m. 1.12.1996 37 magistrater, vilka omfattar ett eller flera härad. Av magistraterna utgör 24 avdelningar vid häradsämbetet och 13 fristående ämbetsverk. På Åland sköter länsstyrelsen uppgifterna som registerförvaltningens lokala myndighet.

Inrikesministeriet har i samband med beredningen av budgetpropositionen uppställt följande resultatmål för befolkningsregistercentralen för 1997:

— Meddelandet av uppgifter till befolkningsdatasystemet i maskinläsbar form ökas. På så sätt fås av uppgifterna om födelse 5 % från sjukhusen och av byggnadsprojektuppgifterna 73 % från kommunerna (utfallet år 1995 var 65 % och målet för år 1996 är 70 %).

— Sätten att anmäla uppgifter till befolkningsdatasystemet och insamlingsmetoderna utvecklas. Över 40 % av ändringsanmälningarna fås per telefon (vid utgången av 1995 ca 30 %).

— Sammanlagt 120 miljoner dataenheter ges ut via befolkningsdatasystemet. De befolkningsuppgifter som behövs vid förvaltningen och domstolarna fås ur befolkningsdatasystemet huvudsakligen på tjänstens vägnar med hjälp av teknisk anslutning eller på något annat sätt som är smidigt anpassat för myndigheternas bruk. Genom användning av befolkningsdatasystemets förfrågningsservice (telefontjänster, direktanvändning, informationstjänst via elektronisk post och tillämpningsförfrågningar) ges 11,8 miljoner dataenheter ut (utfallet år 1995 var 9,7 miljoner, målet för år 1996 är 10,7 miljoner). Antalet ämbetsbetyg är högst 750 000 (målet för år 1996 är 900 000).

— Informationstjänst med satsvis körning blir tillgänglig för kunderna inom tre veckor, informationstjänst som baserar sig på kontinuerlig uppdatering inom två månader och informationstjänst som sköts med hjälp av teknisk anslutning inom två och en halv månad från det ansökan anlänt.

Inrikesministeriet har i samband med beredningen av budgetpropositionen uppställt följande resultatmål för magistraterna för 1997:

— Befolkningsdatasystemet uppdateras varje vardag. Det totala antalet registrerade ändringar är ca 2 miljoner. Uppgifterna är tillgängliga för kunderna i genomsnitt 1—3 veckor efter händelsen. Registreringstiden för anmälan om fö-

delse, registrering av barn och anmälan om dödsfall är i genomsnitt högst 7 dagar (målet för 1996 är 7 dagar).

— Intyg som hänför sig till folkbokföringen och som görs upp med dator, liksom även sedvanliga intyg av notarius publicus, ges till kunderna direkt eller skickas per post inom en dag.

— Tillgången till registerförvaltningens tjänster förbättras i de olika delarna av landet. Alla registerförvaltningstjänster finns att tillgå vid magistraterna och deras serviceenheter. I de härad där registerförvaltningen inte har något eget verksamhetsställe finns registerförvaltningens basservice att tillgå.

Inrikesministeriet har dessutom för registerförvaltningen uppställt följande produktivitets- och ekonomimål för 1997:

— Arbetets produktivitet ökar med 2 % jämfört med nivån år 1996.

— Styckkostnaderna minskar med 3 % jämfört med nivån år 1996.

Tabell med jämförelsetal som beskriver utvecklingen inom den avgiftsbelagda verksamheten

	1995 utfall	1996 prognos	1997 budgetprop.
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten tmk.	71 884	66 000	62 500
Särkostnader för den avgiftsbelagda verksamheten tmk	51 692	50 000	45 000
Driftsåterstod tmk	20 192	16 000	17 500
— % av inkomsterna	28,1	24,2	28,0
Andel av gemensamma kostnader tmk	4 470	3 600	3 600
Överskott tmk	15 722	12 400	13 900
— % av inkomsterna	21,9	18,8	22,2
Prisförändring %	0,0	—8,0	—5,3
Volymförändring %	0,9	0,0	0,0
Produktivitetsförändring %	5,5	2,0	2,0

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 108 295 000 mk.

Förklaring:

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	171 795 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	45 000 000
Övriga omkostnader	126 795 000
Bruttoinkomster	63 500 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	62 500 000
— offentligrättsliga prestationer	33 500 000
— övriga prestationer	29 000 000
Övriga inkomster	1 000 000
Nettoutgifter	108 295 000

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 8 367 000 mk i överföring till moment 26.07.21 i anslutning till reformen av den statliga lokalförvaltningen och 650 000 mk i överföring av tre tjänster och övriga omkostnader till moment 26.05.21 i samband med att registerförvaltningsuppgifterna på Åland överförs från registerbyrån till länsstyrelsen samt såsom tillägg 406 000 mk i överföring av tre tjänster från moment 26.05.21.

1997 anslag	108 295 000
1996 anslag	115 619 000
1995 bokslut	113 527 000

07. Häradena

Förklaring: Riksdagen har godkänt lagen om ändring av polisförvaltningslagen (156/96), lagen om registerförvaltningen (166/96), lagen om häradsåklagare (195/96), lagen om ändring av utsökningslagen (197/96) och lagen om upphävande av lagen om utsökningsväsendet (198/96),

genom vilka stadgas om innehållet i lokalförvaltningsreformen.

Lokalförvaltningsreformen träder i kraft 1.12.1996. Vid reformen ordnas statens lokalförvaltning så, att landet indelas i 90 härad för polis-, åklagar-, utsöknings- och registerväsendet. För de olika funktionerna finns i häradena fristående ämbetsverk eller häradsämbeten med olika enheter. Häradena ersätter de tidigare länsmansdistrikten, polisinrättningarna och registerbyråerna inom inrikesministeriets förvaltningsområde samt de tidigare stadsfiskals- och stadsfogdeämbetena inom justitieministeriets förvaltningsområde. Åklagar- och utsökningsväsendet hör till justitieministeriets och polis- och registerväsendet till inrikesministeriets förvaltningsområde.

21. *Häradsämbetenas gemensamma omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 173 136 000 mk.

Anslaget får användas vid häradsämbetena till avlöningar för gemensam personal samt till gemensamma utgifter för lokaler och datakommunikation och för vissa andra utgifter.

Förklaring: De egentliga utgifterna för de olika uppgiftsområdena betalas under ifrågavarande omkostnadsmoment. Av anslaget består 4 200 000 mk av överföring från moment 25.40.21, 8 367 000 mk av överföring från moment 26.06.21, 154 425 000 mk av överföring av löneutgifter för 119 personer och av övriga utgifter från moment 26.75.21 och 6 144 000 mk av överföring från moment 26.75.(23).

1997 anslag 173 136 000

75. Polisväsendet

Förklaring: Polisväsendets prioritetsområden består i en utvidgning av närpolisverksamheten och bekämpning av allvarliga brott. Polisen tar i allt större utsträckning i bruk verksamhetsformer genom vilka polisen och de andra parterna inom säkerhetssektorn så långt det är möjligt kan förebygga brott och störningar genom att inverka på de bakomliggande orsakerna.

Verksamhetssätten är i synnerhet breddande och fördjupande av kvalitetsverksamheten, vidareutveckling av de lokala och regionala polisorganisationerna samt införande av avancerad teknologi och datasystem.

Inrikesministeriet har i samband med beredningen av budgetpropositionen uppställt följande preliminära resultatmål för polisen för 1997:

Jämförelsetal	1995 Utfall	1996 Prognos	1997 Mål
ALLMÄN ORDNING OCH SÄKERHET			
— säkerhetsindex (1993 = 100)	89	100	100
— aktionsberedskapstid vid brådskande alarmuppdrag, min	9,3	10	10
BROTTSBEKÄMPNING			
— brott mot strafflagen som kommit till polisens kännedom (1993=100)	99	99	99
— utredningsnivån för brott mot strafflagen, %	44,8	45	45
— utredningsnivån för grova brott mot enskilda, %	76,5	80	80
TRAFIKSÄKERHET			
— trafiksäkerhetsindex (1993 = 100)	88	86	90
— antal rattfyllerister/10 000 förare	21	21	20

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 2 398 200 000 mk.

Anslaget får användas också till betalning av utgifter som polisen föranleds genom deltagande i FN:s fredsbevarande verksamhet.

Förklaring:

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	2 432 200 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	8 000 000

Övriga omkostnader	2 424 200 000
Bruttoinkomster	34 000 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten från utomstående	8 000 000
Övriga inkomster	26 000 000
Nettoutgifter	2 398 200 000

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 81 526 000 mk i särskilda utgifter som tidigare budgeterats under moment 26.75.(23) och 1 747 000 mk i överföring av tolv tjänster från länsstyrelserna under moment 26.05.21.

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 500 000 mk i överföring av en tjänst till moment 24.99.02 till utrikesministeriet för utgifterna för en specialsakkunnig inom polisförvaltningens område, 1 000 000 mk i överföring av tre tjänster till moment 26.01.21, 222 100 000 mk i överföring av 1 226 tjänster till moment 25.40.22 för uppgifter i samband med utsöknings- och åklagarväsendet, 8 593 000 mk i överföring av 38 tjänster till moment 26.80.21 för försöksnödcentralernas omkostnader, 154 425 000 mk i överföring av 119 tjänster och andra utgifter till moment 26.07.21 för gemensamma utgifter för lokalförvaltningens häradsämbeten.

Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats 19 650 000 mk för genomförande av programmet för bekämpning av ekonomisk brottslighet.

1997 anslag	2 398 200 000
1996 anslag	2 639 614 000
1996 tilläggsb.	13 255 000
1995 bokslut	2 575 860 000

(23.) *Särskilda utgifter* (förslagsanslag)

Förklaring: Momentet har slopats i budgeten och av anslaget under det har 71 930 000 mk överförts till moment 25.40.22, 400 000 mk överförts till moment 26.05.21, 6 144 000 mk överförts till moment 26.07.21 och 81 526 000 mk överförts till moment 26.75.21.

1996 anslag	115 000 000
1995 bokslut	161 703 817

80. Räddningsförvaltningen

Förklaring: Inrikesministeriet har vid beredningen av budgetpropositionen uppställt följande resultatmål för räddningsförvaltningen för 1997:

Brandsynerna utförs med föreskrivna intervaller. I samband med brandsynen ges byggnadens ägare eller innehavare information om säkerhetsfrågor.

Myndigheternas, företagens och samfundens samt de enskildas kännedom om säkerhetsfrågor och förmåga att förebygga olyckor ökar.

Antalet brandvarnare och mängden materiel för första släckning i bostadshus ökar.

Antalet omkomna genom eldsvådor minskar med i genomsnitt 1 % per år.

Brandkårens aktionsberedskapstid är i genomsnitt högst 11 minuter i hela landet.

Räddningsverkets servicenivå och behoven att utveckla den har i största delen av kommunerna definierats på basis av riskanalyser, och räddningsorganisationernas alarminstruktioner har setts över utifrån riskanalyser och den definierade servicenivån.

Samfund och företag såsom industrianläggningar, hotell, vård- och omsorgsinrättningar och de som äger eller innehar fastigheter samt enskilda har beredskap att handla effektivt och självständigt i olika olyckssituationer för begränsande av skador.

Systemet för strålningsövervakning upprätthålls så, att meddelande om en dosinteckning som överstiger den definierade anmälningsgränsen fås omedelbart via det automatiska övervakningsnätet.

Flyglarmssystemet upprätthålls så, att det gör det möjligt att alarmera befolkningen på det sätt hotbedömningarna förutsätter. Systemet används också vid alarmverksamheten under normala förhållanden och i informationsförmedlingsuppgifter.

Arrangemangen i samband med räddningsväsendets internationella biståndsverksamhet görs fastare.

Vid Räddningsinstitutet avläggs 185 yrkesexamina och antalet utbildningsdagar uppgår till 72 125, varav 54 625 inom den yrkesinriktade grundutbildningen och 17 500 inom tilläggsutbildningen och utbildningen för undantagsförhållanden samt andra kortkurser. Kostnaderna

för de kurser som Räddningsinstitutet ordnar är i genomsnitt högst 673 mk/kursdag/person.

Genom utbildningssystemet tryggas verksamhetsbetingelserna för utbildning av den frivilliga personalen och personalen med bisyssla. De frivilliga organisationerna står för över 50 000 utbildningsdagar.

21. *Omkostnader för räddningsförvaltningen* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 89 184 000 mk.

Av anslaget får högst 2 320 000 mk användas till nedsättning av priserna på de företagsekonomiska prestationerna i den avgiftsbelagda utbildningsverksamheten.

Förklaring:

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	91 434 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda utbildningsverksamheten	4 640 000
Övriga omkostnader	86 794 000
— övriga omkostnader för Räddningsinstitutet	43 860 000
— omkostnader för nödcentralerna	29 224 000
— övriga omkostnader för räddningsförvaltningen	13 710 000
Bruttoinkomster av utbildningen	2 250 000
Inkomster av den avgiftsbelagda utbildningsverksamheten	2 250 000
— offentligrättsliga prestationer	510 000
— övriga prestationer	1 740 000
Nettoutgifter	89 184 000

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 8 593 000 mk i överföring av 38 tjänster från moment 26.75.21 samt såsom avdrag 220 000 mk i överföring av skötseln av stödservice för försöksnödcentralerna till länsstyrelserna i respektive områden till moment 26.05.21.

Vid dimensioneringen av anslaget har också beaktats 600 000 mk i utgifter som föranleds av deltagande i och arrangerande av utbildningsprogram inom den internationella räddningsverksamheten samt 500 000 mk i utgifter för annat internationellt samarbete.

Statliga försöksnödcentraler verkar inom fyra försöksområden. Av anslaget under momentet betalas löneutgifterna och de övriga konsumtionsutgifterna för alla centraler.

1997 anslag	89 184 000
1996 anslag	72 067 000
1995 bokslut	78 575 947

22. *Särskilda utgifter* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 7 200 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av ersättningar enligt lagen om brand- och räddningsväsendet (559/75) samt till betalning av konsumtionsutgifter orsakade av användning av luftfartyg i räddningstjänsten och av ersättning till Luftfartsverket i samband därmed för direkta kostnader för alarmerings- och ledningssystemen, av spaningsverksamheten för upptäckande av skogsbränder samt av lämnande och mottagande av internationell nödhjälp och upprätthållande av beredskap för sådan hjälp. Anslaget får även användas till avlöning av personer som kommenderats att utomlands delta i internationellt nödhjälpsarbete.

Förklaring: I anslaget ingår 2 400 000 mk för korrigering av anslaget så, att det motsvarar det faktiska behovet.

1997 anslag	7 200 000
1996 anslag	4 800 000
1995 bokslut	7 110 372

31. *Statsandelar* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 25 100 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av de statsandelar som skall betalas med stöd av lagen om statsandelar och -understöd åt kommunerna för kostnaderna för brand- och räddningsväsendet (560/75) samt till betalning av ersättningar och bidrag till kommuner, andra samfund och enskilda enligt 22 och 25 §§ lagen om befolkningsskydd (438/58).

Förklaring: Avsikten är att anslaget skall användas som följer:

	mk
Statsandel för kretsalarmeringscentralernas anläggningskostnader	5 000 000
Statsandel för anskaffning av inventarier för brand- och räddningsverksamhet	18 000 000
Ersättningar och understöd enligt 22 och 25 §§ lagen om befolkningsskydd	2 100 000
Sammanlagt	25 100 000

1997 anslag	25 100 000
1996 anslag	26 000 000
1995 bokslut	26 000 000

90. Gränsbevakningsväsendet

Förklaring: Trafikens tillväxt väntas fortgå, särskilt vid landgränsen mellan Finland och Ryssland och i det sydliga havsområdet, vilka samtidigt är en del av Europeiska unionens yttre gräns. Gränsbevakningsväsendet sörjer för att den yttre gränsen övervakas effektivt och för att gränsövergångstrafiken löper smidigt. Vid unionens inre gräns samt vid gränsen mellan Finland och Norge inleds anpassningen av gränsövervakningsarrangemangen till den nivå som ett medlemskap i Schengenavtalet förutsätter. Turisttrafiken som blir allt livligare och avregleras allt mer samt den övriga verksamhet där riksgränserna överskrids ökar också de negativa följdföreteelserna och sannolikheten för sjö- och miljöolyckor på havsområdet.

Inrikesministeriet har godkänt följande resultatmål för gränsbevakningsväsendet för 1997:

— *Bevakning av gränserna och övervakning som stöder den:* Förändringar i läget vid gränsen observeras och gränsincidenter kan påverkas omedelbart inom de viktigaste områdena. Gränsincidenterna undersöks och utreds snabbt.

— *Övervakning av gränsövergången:* Vid de gränsövergångsställen vid Europeiska unionens yttre gräns som gränsbevakningsväsendet övervakar kontrolleras alla in- och utresande (7,5 milj. år 1995, 9,5 milj. år 1996, 9,5 milj. år 1997). Vid unionens inre gränser och gränsen mellan Finland och Norge är övervakningen kontinuerlig och kontrollerna görs i form av stickprov, varvid de internationella avtal som gäller Finland beaktas. Resandenas genomsnittliga väntetider vid gränsövergångsställena är, bortsett från undantagsfall, högst 15 minuter vid landgränserna och högst 1 timme vid sjögränserna. Produktiviteten (vägda prestationer/årsverke) förbättras med 1 % jämfört med år 1996. Lönsamheten (vägda prestationer/omkostnader) förbättras med 1 % jämfört med år 1996.

— *Räddnings- och biståndsverksamhet:* Inom sjöbevakningen upprätthålls kontinuerlig ledningss- och kommunikationsberedskap för sjöräddningen. Sjöräddningsverksamheten utvecklas så att den motsvarar ändringarna i lagen om sjöräddningstjänst. Tiden för ingripande i nödsituationer förkortas.

— *Militärt försvar:* Värnpliktiga (beväringar och reservister, 3 162 år 1995, 2 950 år 1996, 2 950 år 1997) utbildas så, att de är kapabla att vid behov utföra gränsbevakningsuppdrag och uppdrag inom det militära försvaret.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Under momentet beviljas 904 409 000 mk.
Anslaget får också användas till betalning av anskaffningsutgifter för maskiner, anordningar och materiel vars värde uppgår till högst 5 000 000 mk och till betalning av utgifter för grundlig förbättring och nybyggnad av byggnader, konstruktioner och fastigheter när kostnadsförslaget för projektet understiger 1 000 000 mk. Anslaget får också användas till modernisering av övervakningssystemen för medeltunga helikoptrar och grundlig renovering av växellådorna.

1997 anslag	904 409 000
1996 anslag	882 609 000
1995 bokslut	859 473 000

70. *Anskaffning av luft- och bevakningsfarkoster* (reservationsanslag 3 år)
Under momentet beviljas 23 000 000 mk.
Gränsbevakningsväsendet berättigas att år 1997 beställa ett bevakningsfartyg jämte utrustning. Anskaffningspriset för gränsbevakningsväsendets del får vara högst 40 000 000 mk. Användningen av fullmakten får föranleda gränsbevakningsväsendet utgifter om 23 000 000 mk år 1997.
Förklaring: Det bevakningsfartyg för vilket beställningsfullmakten föreslås kommer att ersätta materiel som tas ur bruk. Avsikten är att det skall förses med sådan utrustning som gränsbevakningsverksamheten kräver samt med bl.a. sjöräddningsutrustning.

1997 anslag	23 000 000
1996 anslag	24 100 000
1995 bokslut	30 900 000

74. *Husbyggen* (reservationsanslag 3 år)
Under momentet beviljas 10 440 000 mk.
Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds av såväl husbyggnads- som andra byggnadsprojekt vilkas kostnadsförslag överstiger 1 000 000 mk.

1997 anslag	10 440 000
1996 anslag	9 900 000
1996 tilläggsb.	1 000 000
1995 bokslut	17 100 000

97. Understöd åt kommuner

Förklaring: Nettoutgifterna för kommunernas verksamhet ökade år 1995. Statsandelarna till kommunerna minskades med 1 mrd. mk år 1995 och med 3,8 mrd. mk år 1996. Kommunernas finansiella ställning har dock förblivit god, närmast tack vare att skatteinkomsterna ökat. På grund av att skatteinkomsterna ökat och statsandelarna minskat har kommunernas finansiella struktur förändrats avsevärt. Kommunernas sammanräknade skuld har minskat något 1994 och 1995. Kommunernas finansiella ställning väntas bli svagare 1997.

Vissa jämförelsetal för kommunernas och samkommunernas ekonomi 1994—1997; kommunernas bokföring

	1994	1995[1]	1996[1]	1997[2]
Skatteinkomster, mrd. mk	52,3	58,4	61,5	63,3
Statsandelar, mrd. mk	38,4	38,0	31,9	29,0
Årstäckning, mrd. mk	10,8	11,7	9,1	5,1
Genomsnittlig uttaxering per skatteöre, p	17,5	17,5	17,5	17,5
Lånebestånd, mrd. mk	29,1	25,8	25,2	26,1

[1] Förhandsuppgift
[2] Prognos

Regeringen avlåter i anslutning till budgetpropositionen till riksdagen en proposition med förslag till ändring av lagstiftningen om statsandelar till kommunerna. Enligt propositionen utjämnas statsandelarna till kommunerna på basis av kommunernas kalkylerade skatteinkomster. Kommunens uppgiftsbaserade statsandelar för social- och hälsovården samt undervisnings- och kulturverksamheten fastställs så, att alla kommuners egen andel i finansieringen av de kalkylerade utgifterna per invånare är lika stor och statsandelen fastställs i form av skillnaden mellan kommunens andel och den kalkylerade utgiften. Enligt propositionen fastställs de kalkylerade utgifterna i enlighet med nya fastställelsegrunder. Statsandelarna för undervisningsverksamhet beviljas läroanstalternas huvudmän.

Enligt det lagförslag som avlåts begränsas det nya statsandelssystemets inverkan på kommunernas ekonomi till +/- 200 mk per invånare 1997. Detta sker så, att statsandelarna till kommunen ökas eller minskas genom övergångsutjämningar. Övergångsutjämningarna grundar sig på kalkyler där de statsandelar som beviljats kommunerna 1996 jämförs med de statsandelar enligt det nya systemet som beviljas 1997. I de jämförande kalkylerna beaktas inte sådana ändringar i statsandelarna som föranleds av att statsandelarna har minskat eller av att kvaliteten på eller omfattningen av verksamheten har förändrats.

År 1996 minskades statsandelarna med sammanlagt 3,8 mrd. mk. Minskningen var lika stor per invånare i kommunerna och fördelades mellan de olika förvaltningsområdena i förhållande till statsandelarna för 1995. Enligt det lagförslag som avlåts beaktas 1996 års minskningar i de kalkylerade statsandelsgrunderna för det system som föreslås, varvid de inte fortgår som separata minskningar.

Enligt det lagförslag som avlåts minskas statsandelarna med sammanlagt 2,5 mrd. mk år 1997. Inom undervisnings- och kulturverksamheten samt social- och hälsovården genomförs nedskärningarna som en del av fastställelsegrunderna enligt det nya systemet. Den andel som gäller inrikesministeriets förvaltningsområde genomförs i form av ett separat avdrag från kommunens allmänna statsandel och den är lika stor per invånare i de olika kommunerna. Genom detta förfaringssätt är statsandelsminskningen i sin helhet 491 mk per invånare i varje kommun. Minskningarna fördelas mellan förvaltningsområdena i förhållande till 1996 års statsandelar. Av minskningen utgör inrikesministeriets andel 150 milj. mk, undervisningsministeriets andel 925 milj. mk och social- och hälsovårdsministeriets andel 1 425 milj. mk.

Med hänvisning till motiveringen till moment 33.18.60 och 33.19.60 sänks kommunala arbetsgivares socialskyddsavgifter så att de motsvarar

avgifterna inom den privata sektorn, vilket sänker kommunernas utgifter med 1 100 milj. mk. Statens utgifter ökar med motsvarande belopp. Ändringen minskar det tillägg om uppskattningsvis 300 milj. mk till statsandelarna till kommunerna 1997 som beviljas på grund av stegringen i kostnadsnivån. För att statens och kommunernas finansiella ställning skall kvarstå oförändrad krävs det dessutom att 800 milj. mk avdras från statsandelarna till kommunerna på grund av ändringen i socialskyddsavgifterna. Av nedskärningen hänför sig 48 milj. mk till den allmänna statsandelen, 296 milj. mk till statsandelarna för undervisnings- och kulturverksamhet och 456 milj. mk till statsandelarna för social- och hälsovård.

Enligt det lagförslag som avlåts beaktas skillnaderna i skatteinkomster mellan kommunerna genom en utjämning som är baserad på skatteinkomsterna. Utjämningsgränsen går vid 90 % av de genomsnittliga kalkylerade skatteinkomsterna per invånare i alla kommuner i hela landet (bortsett från de åländska kommunerna). Förfarandet är detsamma som 1996, men det på skatteinkomsterna baserade avdraget kan vara högst 15 % av kommunens egen skatteinkomst.

Utjämningstilläggen enligt den på skatteinkomsterna baserade utjämningen är högst 2 540 milj. mk. Utjämningsavdragen är sammanlagt 3 105 milj. mk. Dessa tillägg och avdrag görs i fråga om de statsandelar som inrikesministeriet, undervisningsministeriet och social- och hälsovårdsministeriet beviljar i förhållande till 1996 års statsandelar för dessa förvaltningsområden. Av tilläggen beviljas 152 milj. mk i samband med den allmänna statsandelen och av avdragen tas 186 milj. mk från den allmänna statsandel som beviljas kommunerna. Tilläggen i fråga om undervisningsministeriets uppgiftsbaserade statsandelar är 940 milj. mk och avdragen 1 149 milj. mk. För social- och hälsovårdsministeriets del är motsvarande tillägg 1 448 milj. mk, medan avdragen är 1 770 milj. mk.

Nettobeloppet av de på skatteinkomsterna baserade utjämningstilläggen och utjämningsavdragen år 1997 förändras jämfört med 1996 så, att utjämningsförfarandet minskar statsandelarna till kommunerna med 203 milj. mk mera netto än år 1996. Eftersom avsikten med att revidera statsandelssystemet inte är att minska statsandelarna till kommunerna utöver de minskningar om 2,5 mrd. mk som det redan beslutats om har förändringen beaktats genom en ökning av kommunernas allmänna statsandel.

Enligt de förhandskalkyler som gäller övergångsutjämningarna uppgår utjämningstilläggen till sammanlagt 535 milj. mk och utjämningsavdragen till 508 milj. mk. Också dessa tillägg och avdrag fördelas enligt förvaltningsområde. De tillägg som beviljas i samband med den allmänna statsandelen är 32 milj. mk och avdragen 30 milj. mk. Undervisningsministeriets förvaltningsområde står för 198 milj. mk av tilläggen och 188 milj. mk av avdragen. Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde står för 305 milj. mk av tilläggen och 290 milj. mk av avdragen. Kalkylerna över övergångsutjämning preciseras vid utgången av 1996.

Vid dimensioneringen av den allmänna statsandelen har beaktats anslaget i budgeten för 1996 och överskridningen av det, sammanlagt 1 283 milj. mk. För att kostnadsfördelningen mellan kommunerna och staten inte skall förändras har vid dimensioneringen av anslaget såsom tillägg beaktats den minskning av statsandelarna till kommunerna om 203 milj. mk som beror på den skatteinkomstbaserade utjämningen. Dessutom har i beloppet av allmän statsandel för 1997 beaktats ett tillägg om 6 milj. mk som beror på invånarantalet och ett tillägg om 20 milj. mk till statsandelarna som beror på att kostnadsnivån justerats. Såsom avdrag har beaktats 30 milj. mk i överföring till understöden enligt prövning och 198 milj. mk i inrikesministeriets andel av minskningarna i statsandelarna. Regeringen avlåter i anslutning till budgetpropositionen till riksdagen en proposition som gäller överföring av förvaltningen av avbytarservice för lantbruksföretagare från kommunerna till lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, varvid det blir frivilligt för kommunerna att tillhandahålla avbytarservice. Uppgiften har varit en av grunderna för den allmänna statsandelen. Ändringen beaktas såsom ett avdrag om 40 milj. mk från den allmänna statsandelen och som överföring till moment 33.57.50.

31. *Allmän statsandel till kommunerna, på kommunernas skatteinkomster baserad utjämning och övergångsutjämning* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 212 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av allmän statsandel till kommunerna samt utjämning och

övergångsutjämning till kommunerna som baserar sig på kommunernas skatteinkomster, enligt lagen om statsandelar till kommunerna.

Förklaring: Momentets rubrik har ändrats.

Regeringen avlåter i anslutning till budgetpropositionen till riksdagen en proposition med förslag till ändring av lagstiftningen om statsandelar till kommunerna och en proposition med förslag till revidering av lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare så, att ansvaret för anordnande av avbytarservice 1.1.1997 överförs på lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, varvid det blir frivilligt för kommunerna att tillhandahålla servicen.

Den allmänna statsandelen till kommunerna bestäms enligt ett på förhand fastställt genomsnittligt markbelopp och kommunvisa bestämningsgrunder, och det genomsnittliga markbeloppet är 206 mk år 1997.

Med hänvisning till motiveringen till kapitlet har den allmänna statsandelen till kommunerna dimensionerats till 1 283 000 000 mk enligt 1996 års nivå. Såsom tillägg har beaktats 203 000 000 mk, vilket är nettoförändringen i de på skatteinkomsterna baserade utjämningarna. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats de på skatteinkomsterna baserade utjämningstilläggen, 152 000 000 mk, och såsom avdrag utjämningsavdrag om 186 000 000 mk samt såsom tillägg övergångsutjämningstillägg om 32 000 000 mk och såsom avdrag övergångsutjämningsavdrag om 30 000 000 mk. Såsom avdrag har beaktats 30 000 000 mk i överföring till moment 26.97.34 (understöd till kommunerna enligt prövning) samt 40 000 000 mk i överföring till moment 33.57.50 med anledning av det lagförslag som gäller revidering av avbytarservicen för lantbruksföretagare. Såsom tillägg har beaktats 6 000 000 mk till följd av att invånarantalet ökat samt 20 000 000 mk till följd av att kostnadsnivån justerats. Dessutom har 198 000 000 mk beaktats såsom minskning av statsandelarna.

Utjämningstillägg som baseras på kommunernas skatteinkomster beviljas sammanlagt 346 kommuner. Statsandelarna minskas för sammanlagt 93 kommuner på basis av skatteinkomsterna. På övergångsutjämning baserade tillägg beviljas 141 kommuner, och statsandelarna till 183 kommuner minskas. Med hänvisning till motiveringen för kapitlet görs de utjämningstillägg och utjämningsavdrag som baserar sig på skatteinkomsterna och de tillägg och avdrag som baserar sig på övergångsutjämning förutom under detta moment också under moment 29.40.30, 29.94.30 och 33.32.30 i budgeten.

1997 anslag	1 212 000 000
1996 anslag	1 263 000 000
1995 bokslut	5 535 196 906

32. *Understöd åt kommunerna för kommunsammanslagning* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 27 300 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av understöd enligt 3 § lagen om sammanslagningsunderstöd till kommuner (89/94).

Förklaring: När kommunindelningen ändras betalas sammanslagningsunderstöd enligt lagen om sammanslagningsunderstöd till kommuner. Understödet fastställs enligt kommunens invånarantal och ett markbelopp per invånare.

Enligt lagen om sammanslagningsunderstöd till kommuner (89/94) betalas i sammanslagningsunderstöd högst 1 500 mk och minst 600 mk, graderat enligt invånarantalet i kommunen. Det maximala sammanlagda understödet för tre år är högst 25 000 000 mk per kommunsammanslagning.

Vid dimensioneringen av anslaget har följande kommunsammanslagningar beaktats: Lojo och Lojo kommun, Borgå och Borgå landskommun samt Heinola och Heinola landskommun.

I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om förlängning med ett år av lagen on sammanslagningsunderstöd till kommuner (89/94).

1997 anslag	27 300 000
1995 bokslut	26 662 437

34. *Understöd till kommunerna enligt prövning*

Under momentet beviljas 100 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av understöd enligt prövning till kommunerna enligt 18 § lagen om statsandelar till kommunerna.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 30 000 000 mk i överföring från moment 26.97.31. Understöd enligt prövning kan beviljas en kommun som på grund av främst exceptionella eller tillfälliga ekonomiska svårigheter är i behov av ökat ekonomiskt stöd. Som faktorer vilka påverkar behovet av ekonomiskt stöd beaktas också lokala särförhållanden. Inrikesministeriet kan uppställa de villkor för beviljande och använd-

ning av understödet det anser vara nödvändiga för en sanering av kommunens ekonomi. Avsikten är att understöd skall beviljas även kommuner för vilka 1997 års reform av statsandelssystemet tillsammans med nedskärningarna av statsandelarna medför särskilda ekonomiska förluster.

1997 anslag	100 000 000
1996 anslag	70 000 000
1995 bokslut	20 000 000

80. *Räntestöd och konsolideringslån till kommunerna* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 17 500 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av räntestöd och lån enligt lagen om konsolidering av kommuners ekonomi och om kommunutredning.

Förklaring: Regeringen avlåter i anslutning till budgetpropositionen till riksdagen en proposition med förslag till lag om förlängning med ett år av lagen om konsolidering av kommuners ekonomi och om kommunutredning.

1997 anslag	17 500 000
1996 anslag	17 500 000
1995 bokslut	12 775 241

98. Utveckling av regionerna

Förklaring: Kapitlets svenskspråkiga rubrik har ändrats. Genom den regionala utvecklingspolitiken ombesörjs en rättvis utveckling av landets alla regioner och städer samt landsbygden. Inrikesministeriet skapar förutsättningar för det regionala utvecklingsarbetet och utnyttjandet av EU:s strukturfonder. Målet är att ytterligare förbättra samarbetet beträffande både det nationella programarbetet och EU-programarbetet. Rollen för förbunden på landskapsnivå i fråga om sammanjämkning och uppföljning av genomförandet av de regionala utvecklingsprogrammen accentueras. EU:s regionala utvecklingsfonds resurser används främst till att skapa nya företag och stärka nätverkssamarbetet. Fondens medel inriktas på genomförande av program som gjorts upp för de olika förvaltningsområdena och förbunden på landskapsnivå.

43. *Landskapsutvecklingspengar (delvis EU)* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 104 500 000 mk.

Anslaget utgör regionutvecklingspengar enligt 6 § lagen om regional utveckling (1135/93). Anslaget får även användas till betalning av statens andel av den nationella medfinansieringen i projekt avsedda att genomföra program finansierade ur EU:s regionala utvecklingsfond samt socialfond samt till betalning av statens andel av den nationella medfinansieringen i projekt avsedda att genomföra gemenskapsinitiativ och pilotprojekt. Av anslaget har 70 000 000 mk reserverats för den nationella medfinansieringen i målprogram delfinansierade ur EU:s strukturfonder. Härav är andelen för projekt som skall finansieras ur den regionala utvecklingsfonden 53 800 000 mk och andelen för projekt som skall finansieras ur socialfonden 16 200 000 mk.

Förklaring: Momentet har ombildats till ett treårigt reservationsanslag.

1997 anslag	104 500 000
1996 anslag	104 500 000
1995 bokslut	125 000 000

61. *EU:s deltagande i strukturprogram och regionala utvecklingsprogram samt gemenskapsinitiativ (EU)* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 509 503 000 mk.

Anslaget får användas som 1997 års medfinansiering som skall betalas ur EU:s regionala utvecklingsfond för statens egna eller andra projekt i syfte att fullfölja program gällande mål 6, 2 och 5b, som godkänns tillsammans med EU-kommissionen för åren 1995—1999, samt gemenskapsinitiativ, samt för teknisk hjälp i anslutning till fullföljandet av programmen.

Anslaget får även användas till avlöning av de högst 50 personer som behövs för fullföljande av Europeiska regionala utvecklingsfondens program samt till betalning av rese- o.a. utgifter tillsammans med momenten för de övriga förvaltningsområdena.

Inom handels- och industriministeriets förvaltningsområde kan sådana beslut om beviljande av företagsstöd som hänför sig till detta moment fattas så att de betalningar som de

föranleder motsvarar högst det reservationsanslag för 1997 som inrikesministeriet har anvisat för utbetalningar av dem.

Förklaring: Av anslaget används 9 690 000 mk till finansiering av gemenskapsinitiativ. Resterande 499 813 000 mk används till finansiering av målprogrammen 6, 2 och 5b. Med medel ur EU:s regionala utvecklingsfond finansieras följande gemenskapsinitiativ: INTERREG II A och C, LEADER, SME och PESCA. I budgeten för 1996 har budgeterats hälften av finansieringen för dessa gemenskapsinitiativ för hela perioden, resten budgeteras åren 1998—99. År 1997 budgeteras i fråga om gemenskapsinitiativen endast en del av finansieringen för INTERREG II C. I den nationella finansiering av gemenskapsinitiativen som staten svarar för deltar under programperioden inrikesministeriet, undervisningsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, trafikministeriet, handels- och industriministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, arbetsministeriet och miljöministeriet. Den nationella delfinansiering som staten svarar för i fråga on LEADER- och PESCA-initiativen kommer helt och hållet från jord- och skogsbruksministeriet.

Anslaget uppskattas fördela sig på följande sätt mellan de olika förvaltningsområdena och målen (milj. mk):

	Mål 6	Mål 2	Mål 5b	Sammanlagt	Statens motsvarande nationella medfinansiering
Inrikesministeriet	30.2	46.7	25.4	102.3	68.8
Undervisningsministeriet	21	16	4.5	41.5	51.5
Jord- och skogsbruksministeriet	4	4	9.5	17.5	40.1
Trafikministeriet	—	20	8	28	41.0
Handels- och industriministeriet	120	58	44	222	283.7
Social- och hälsovårdsministeriet	2.5	—	0.5	3	2.9
Arbetsministeriet	15	33	7	55	56.0
Miljöministeriet	10.5	3	17	30.5	20.5
Sammanlagt	203,2	180,7	115,9	499,8	564.5

Fördelningen av anslaget förvaltningsområdesvis har fåtts från ifrågavarande program. EU-stödet har antagits uppgå till 50 % av den totala offentliga finansieringen inom området för mål 6, till 41 % av den totala offentliga finansieringen inom området för mål 2 och till 50 % av den totala offentliga finansieringen inom området för mål 5b. Den nationella medfinansiering som staten svarar för omfattar även statens andelar av den nationella medfinansiering som reserveras för gemenskapsinitiativ och pilotprojekt, för vilkas del motsvarande andel av medfinansieringen ur EU:s regionala utvecklingsfond delvis har budgeterats redan år 1996.

De inkomster som motsvarar anslaget har beaktats under moment 12.26.98 samt de nationella andelar som programmen kräver under moment 26.98.43, 29.01.22, 29.10.22, 29.96.51, 30.33.44, 30.36.46, 31.24.21, 31.24.77, 31.58.21, 32.02.21, 32.44.23, 32.44.40, 32.51.49, 32.55.40, 32.85.40, 33.01.21, 34.06.62, 34.06.63, 34.06.77 och 35.26.61.

1997 anslag 509 503 000
1996 anslag 598 280 000
1995 bokslut 365 384 000

Utgifterna under huvudtitel 26, sammanställda kapitelvis för åren 1995—1997

		År 1995 bokslut 1000 mk	År 1996 Statsbudget 1000 mk	År 1997 förslag 1000 mk	Ändring 1996—1997 ± 1000 mk	± %
01.	Inrikesministeriet (050)	100 413	92 328	104 115	+ 11 787	+13
02.	Utlänningsverket (050)	18 000	23 646	27 105	+ 3 459	+15
05.	Länsstyrelserna (050)	338 524	323 171	321 682	— 1 489	— 0
06.	Registerförvaltningen (050)	113 527	115 619	108 295	— 7 324	— 6
07.	Häradena(080)	—	—	173 136	+173 136	—
75.	Polisväsendet (080)	2 746 814	2 754 614	2 398 200	—356 414	—13
80.	Räddningsförvaltningen (110)	128 336	102 867	121 484	+ 18 617	+18
90.	Gränsbevakningsväsendet (120)	911 273	916 609	937 849	+ 21 240	+ 2
97.	Understöd åt kommuner (960)	5 594 635	1 350 500	1 356 800	+ 6 300	+ 0
98.	Utveckling av regionerna (960)	490 384	702 780	614 003	— 88 777	—13
	Sammanlagt	10 441 906	6 382 134	6 162 669	—219 465	— 3

Huvudtitel 27
FÖRSVARSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring: Det totala antalet anställda inom förvaltningsområdet beräknas 1997 uppgå till 19 010 årsverken.

Finland upprätthåller en ändamålsenlig, i förhållande till sin säkerhetsmiljö trovärdig nationell försvarsförmåga. Försvarsmaktens uppgifter fastställs i lagen om försvarsmakten (402/74). Målet och resultatmålen för försvarsmaktens verksamhet baserar sig på de uppgifter som fastställs i lagen. I verksamheten beaktas också förändringarna i försvarsmaktens utvecklingsbehov, i de statsekonomiska finansieringsmöjligheterna, i den europeiska säkerhetspolitiska strukturen och den militärpolitiska utvecklingen samt i de ökande skyldigheterna att delta i FN:s och OSSE:s internationella krishanteringsverksamhet och övrigt internationellt samarbete.

Förvaltningen utvecklas för att genomgående etablera i synnerhet metoderna och systemen för resultatorienterad styrning och ledning inom hela förvaltningsområdet. Den personalminskning som beror på vidareutvecklingen av försvarsmaktens organisation och verksamhet genomförs i första hand genom naturlig avgång. En strävan är att med hjälp av anslagen enligt regeringens program för ökad sysselsättning hålla förvaltningsområdets byggnadsbestånd i ett tillräckligt gott skick med hänsyn till byggnadernas funktion.

De centrala målen för försvarsmakten är:

— den territoriella övervakningen upprätthålls på den nivå som 1996 planerats för prioritetsområdet

— ett system för jaktförsvar anskaffas och tas i bruk enligt planerna

— beväringar och kvinnliga frivilliga utbildas i samma omfattning som 1996

— officerare och institutofficerare utbildas enligt planerna

— trupproduktionssystemets fortbestånd tryggas

— utgångspunkten för bevarandet av den centrala inhemska försvarsmaterielindustrins verksamhetsförutsättningar är försvarsmaktens behov och resurser

— anskaffad materiel sätts i användnings- och lagringsdugligt skick

— de centrala datasystemen tas i bruk i full utsträckning

— rationaliseringsbesluten verkställs

— de fasta kostnaderna minskas fortsättningsvis

— användningen av det obehövliga byggnadsbeståndet upphör och varaktiga inbesparingar i fastigheternas underhållskostnader fås till stånd.

För utgifterna inom förvaltningsområdet beviljas 9 652,6 milj. mk. För anskaffning av försvarsmateriel beviljas 4 189 milj. mk, varav 3 477 milj. mk för betalning av tidigare beviljade beställningsfullmakter. En ny beställningsfullmakt för skapande av förutsättningar för forskningsverksamhet och anskaffning beviljas till ett belopp av sammanlagt 2 700 milj. mk, varav 50 milj. mk beviljas för 1997 års finansiering. De betalningar beställningsfullmakten föranleder infaller åren 1997—2001.

En sådan rationaliseringsplan för försvarsmaktens verksamhet utarbetas med vars hjälp i regeringsprogrammet förutsatta reella och bestående inbesparingar i försvarsmaktens omkostnader uppnås före år 1999.

01. Försvarsministeriet

Förklaring: De centrala resultatmålen för ministeriet för 1997 är:

— ministeriet deltar i beredningen av Finlands ställningstaganden på det utrikes- och säkerhetspolitiska området vid Europeiska unionens regeringskonferens. En bedömning av verkningarna av konferensens beslut om utrikes- och säkerhetspolitik har gjorts och planeringen av de åtgärder besluten föranleder har inletts

— antalet anställda samt löneutgifterna har begränsats till 1996 års nivå med beaktande av de ingångna arbetsmarknadsavtalens inverkan på kostnaderna

— nya lönesystem har tagits i bruk för hela ministeriets personal samt för den fredsbevarande personalen under 1997

— utvecklingen av ministeriets ledning har fortsatt enligt den nya verksamhetsidén. Programmet för utbildning av ledning och personal har framskridit till sitt andra skede och utvecklings- och resultatförhandlingar har tagits i bruk

— samarbetsavtal inom försvarsmaterielsektorn ingås med länder centrala för försvarsmaterielindustrins exportverksamhet, och säkerhetsavtal ingås med exportörerna inom försvarsmaterielsektorn

— funktionerna för försvarsförvaltningens interna revision sammanslås till ett uppföljnings- och utvärderingssystem för resultatenheternas verksamhet och ekonomi, vilket betjänar resultatstyrningsprocessen

— grundliga renoveringar av det för försvarsförvaltningens verksamhet nödvändiga byggnadsbeståndet tryggas, varvid bevarandet av fastigheternas användningsduglighet och värde garanteras, och den nybyggnad som är nödvändig genomförs.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Under momentet beviljas 54 200 000 mk.
Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats de tjänster ägaren beställt från försvarsförvaltningens byggverk samt en överföring av löneutgifterna för tre personer från moment 27.30.21.

1997 anslag	54 200 000
1996 anslag	44 830 000
1995 bokslut	42 000 000

74. (27.10.74) *Nybyggnader och ombyggnadsarbeten* (reservationsanslag 3 år)
Under momentet beviljas 244 000 000 mk.

Dispositionsplan:

	Projekt	Nyttoyta m²	Kostnadsförslag 1000 mk	Kostnadsförslag mk/m²	Beviljat mk	Beviljas mk
1.	Förrådsområdet, Hartola	7 880	20 200	2 563	4 400 000	8 000 000
2.	Verkstad, Hattula	4 584	33 300	7 264	14 250 000	12 250 000
3.	Grundlig renovering av kadettskolans matsal, Helsingfors	2 521	17 200	6 823	5 000 000	9 000 000
4.	Ombyggnad av en gammal bostadsbyggnad (nr 5) till kontorslokaler, Gardesstaden, Helsingfors	1 800	16 000	8 889		4 000 000
5.	Utvidgning och ombyggnad av hangaren, Jyväskylä lk	3 494	13 000	3 721	5 000 000	8 000 000
6.	Reparation av rullbanan, Kauhava		11 500		9 500 000	2 000 000
7.	Matsal, Riihimäki	1 785	15 500	8 683	5 000 000	6 800 000
8.	Grundlig renovering av en gammal industribyggnad (nr 175), skede I, Riihimäki	2 000	14 000	7 000		2 000 000
9.	Hangar, Siilinjärvi	3 828	18 000	4 702	8 500 000	9 500 000
10.	Smärre arbeten					16 650 000
11.	Konstruktioner och nätverk					41 050 000
12.	Övriga grundliga renoveringar					77 600 000
13.	Byggande av militära områden och anläggningar					40 150 000
14.	Planering och forskning					7 000 000
					Sammanlagt	244 000 000

Förklaring: Ytterligare motivering till de uppräknade projekten:

4. En ombyggnad av bostadsbyggnaden till kontorslokaler gör det möjligt att minska antalet hyreslokaler i Helsingforsområdet.

8. Eltekniska forskningsanstaltens flyttning från Esbo förutsätter en grundlig renovering av lokalerna i Riihimäki.

Behovet av anslag på grund av användningen av byggnadsfullmakter efter 1997:

	1998 milj. mk	1999 milj. mk	2000 milj. mk
Tidigare beviljade byggnadsfullmakter	56,6	27,0	2,6
År 1997 beviljade byggnadsfullmakter	55,2	16,2	28,3
Sammanlagt	111,8	43,2	30,9

1997 anslag	244 000 000
1996 anslag	187 000 000
1996 tilläggsb.	37 000 000
1995 bokslut	199 100 000

87. (27.10.87) *Inköp och expropriation av fastigheter* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 12 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för anskaffningsfullmakter, anskaffning av fastigheter och byggnader samt förvärv av aktier i bostads- och fastighetsaktiebolag.

1997 anslag	12 000 000
1996 anslag	12 000 000
1995 bokslut	10 000 000

10. Försvarsmakten

Förklaring: Försvarsmakten skapar och upprätthåller en militär försvarsförmåga som snabbt kan anpassas till föränderliga, hotande situationer och med vars hjälp krissituationer av olika grad kan behärskas och olika slag av militära åtgärder riktade mot finländskt territorium kan avvärjas.

Försvarsmaktens centrala resultat:

1. En aktuell situationsbild och förmåga att trygga den territoriella integriteten
2. En modern försvarsplan och ledningsförmåga
3. Prestationsdugliga trupper
4. Internationellt samarbete och beredskap att stöda den fredsbevarande verksamheten
5. Upprätthållande av försvarsviljan

Försvarsministeriet har uppställt följande preliminära resultatmål för försvarsmaktens mest centrala resultat för 1997:

— identifierings- och avvärjningsberedskapen samt övervakningsförmågan inom luftrum och territorialvatten på överenskomna tyngdpunktsområden bevaras på den planerade nivån för 1996

— utbildningen av en beredskapsstyrka för internationell krishantering som en del av försvarsmaktens trupproduktionssystem har inletts så, att en färdigutbildad och utrustad avdelning av ett kompanis storlek står till förfogande våren 1997

— enligt de linjer som dragits upp av försvarsministeriet har omfattande mål som godkänts för försvarsmaktens personalstrategi på lång sikt (åren 1997—2008) uppställts

— de tekniska förberedelserna för de nya lönesystemen har slutförts och de nya systemen tagits i bruk (till ca 20 %) inom försvarsmakten

— det fortsättningsprogram för utveckling av organisationen och verksamheten i fredstid som gemensamt beretts av försvarsministeriet och huvudstaben har godkänts

— beredskap för utveckling av landstridskrafternas materiel fr.o.m. sekelskiftet skapas

— de medel under omkostnadsmomentet som anvisats för fastighetsförvaltningen används i allt större utsträckning till underhåll av fastigheter och i kostnaderna för skötsel uppnås en kostnadsinbesparing på 40 milj. mk jämfört med den planerade nivån för 1996.

Försvarsmaktens stödresultat:

6. Ändamålsenligt stöd och ändamålsenlig ledning

7. En ändamålsenlig verksamhetsmiljö som motsvarar författningarna

Tabell med jämförelsetal över utvecklingen av försvarsmaktens avgiftsbelagda service 1995—1997:

	1995 utfall	1996 prognos	1997 budgetprop.
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten tmk.	11 608	16 000	10 377
Särkostnader för den avgiftsbelagda verksamheten tmk	8 918	15 200	6 003
Driftsåterstod tmk	2 690	800	4 374
— % av inkomsterna	23	5	42
Andel av gemensamma kostnader tmk	303	480	486
Överskott tmk	2 387	320	3 888
— % av inkomsterna	21	2	37

16. *Anskaffning av försvarsmateriel* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 189 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för anskaffning av försvarsmateriel samt annan materiel, utrustning och skyddsrum för anläggningar till försvarsmakten. Av anslaget får 3 477 000 000 mk användas till betalning av utgifter för tidigare beviljade beställningsfullmakter, 497 000 000 mk till utgifter för ändringar i index och valutakurser i anknytning till leveransavtal som ingåtts med stöd av tidigare beviljade beställningsfullmakter, 150 000 000 mk för nyanskaffningar och kompletteringar inom försvarsgrenarna och vapenslagen samt 15 000 000 mk till produktions- och underhållsutgifter för ammunitionslaboratoriet. Anslaget får användas till avlöning av projektpersonal motsvarande högst 20 årsverken.

Eftersom det inte till alla delar har varit möjligt att ingå avtal på basis av de beställningsfullmakter som beviljats i tidigare budgeter, får 1997 ingås avtal för det obundna belopp som omfattas av nämnda beställningsfullmakter. Härvid förutsätts att de årliga betalningar som dessa avtal medför inte överstiger de belopp i mark som anges i finansieringsplanerna för beställningsfullmakterna i fråga.

År 1997 får för skapande av förutsättningar för produktutveckling inom den inhemska industrin, utvecklande och tryggande av en mångsidig produktion och utvecklande av forskningsverksamheten samt för skapande av förutsättningar inför de anskaffningar som inleds i slutet av decenniet (beställningsfullmakten för skapande av förutsättningar för forskningsverksamhet och anskaffning) ingås avtal så, att beställningsfullmakten förorsakar staten högst 2 700 000 000 mk åren 1997—2001. Användningen av fullmakten får förorsaka staten utgifter till ett belopp av högst 50 000 000 mk före utgången av 1997, högst 280 000 000 mk före utgången av 1998 (andelen är 230 000 000 mk år 1998), högst 828 000 000 mk före utgången av 1999 (andelen är 548 000 000 mk år 1999), högst 1 778 000 000 mk före utgången av 2000 (andelen är 950 000 000 mk år 2000) och högst 2 700 000 000 mk före utgången av 2001 (andelen är 922 000 000 mk år 2001).

Förklaring: I de utgifter för 1997 som föranleds av tidigare beställningsfullmakter ingår betalningar för underhåll av systemen för underrättelseverksamhet, övervakning och ledning (115 milj. mk), för förnyande av jaktplanen (1 617 milj. mk), för ett vapen- och underhållssystem för jaktplanen (965 milj. mk), för utveckling av försvarsmaktens verksamhetsförutsättningar (handel med Ryssland, 50 milj. mk), för anskaffningar som genom handeln med Ryssland förlagts till Finland (595 milj. mk) samt för förbättring av sysselsättningsläget vid de inhemska varven (135 milj. mk).

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats en betalningsöverföring om 110 000 000 mk från 1996 till 1997 som godkänts i budgeten för 1996 samt ett avdrag på 50 000 000 mk som överföring till 1998.

Utgifter som efter 1997 föranleds av användningen av beställningsfullmakter, milj. mk:

	1998	1999	2000	Efter år 2000 sammanlagt
Tidigare beviljade beställningsfullmakter	3 459	2 391	853	20
År 1997 beviljade beställningsfullmakter	230	548	950	922
Sammanlagt	3 689	2 939	1 803	942

1997 anslag	4 189 000 000
1996 anslag	3 421 000 000
1996 tilläggsb.	128 700 000
1995 bokslut	2 682 066 000

21. *Försvarsmaktens omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 5 073 700 000 mk.

Anslaget får användas till verksamhet som försvarsmaktens uppgifter kräver, till betalning av utgifter för militärutbildning som utländska elever får samt till betalning av utgifter för byggande av skydd och förråd av lätt konstruktion, om kostnaderna för projektet beräknas understiga 1 000 000 mk. År 1997 får långtidsavtal för användning och underhåll av utrustning ingås inom ramen för anslaget så att de får åsamka staten utgifter om högst 305 000 000 mk före utgången av 1998 och högst 365 000 000 mk före utgången av 1999.

Förklaring: Under momentet beräknas inflyta övriga inkomster till ett belopp av 115 000 000 mk så, att andelen sjuk- och moderskapspenningar utgör 20 000 000 mk och andelen hälsovårdsavgifter som betalas av FPA utgör 2 000 000 mk, andelen hyresinkomster för bostäder utgör 80 000 000 mk samt andelen inkomster från tjänster som film- och bildarkivet tillhandahåller, filmförevisningarna inom armén och måltidsersättningarna 13 000 000 mk.

Tidigare beviljade beställningsfullmakter föranleder 1997 betalningar om 437 000 000 mk. Skötsel och underhåll av förvaltningsområdets fastigheter föranleder 1997 betalningar om 472 700 000 mk.

Den rationaliseringsinbesparing om 150 000 000 mk som regeringen har beslutat om realiseras genom att kraven på den territoriella övervakningens nivå sänks, repetitionsövningarna minskas, fastighetsunderhållet samt utgifterna för materielanvändning och materielunderhåll minskas samt genom att den rationaliseringsplan som avses i förklaringsdelen i motiveringen till huvudtiteln genomförs.

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	5 199 077 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	6 003 000
Övriga omkostnader	5 193 074 000
— löner	3 176 000 000
— övriga konsumtionsutgifter	1 917 074 000
— investeringar	100 000 000
Bruttoinkomster	125 377 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	10 377 000
— offentligrättsliga prestationer	5 000
— övriga prestationer	10 372 000
Övriga inkomster	115 000 000
Nettoutgifter	5 073 700 000

1997 anslag	5 073 700 000
1996 anslag	5 164 000 000
1995 bokslut	5 338 444 000

30. Internationell fredsbevarande verksamhet

Förklaring: Enligt lagen om Finlands deltagande i fredsbevarande verksamhet som utövas av Förenta Nationerna och Konferensen om säkerhet och samarbete i Europa (514/84, ändr. 520/93) budgeteras anslagen för den fredsbevarande verksamheten under utrikes- och försvarsministeriets huvudtitlar. Under utrikesministeriets huvudtitel moment 24.99.22 budgeteras anslagen för avlönings- och utbildningsutgifter för de finländska övervakningsstyrkorna och under försvarsministeriets huvudtitel moment 21 i detta kapitel budgeteras anslagen för förvaltnings- och utrustningsutgifter för de finländska övervakningsstyrkorna samt utgifter för observatörsverksamhet.

De centrala resultatmålen för 1997 för det resultatområde som omfattar den internationella fredsbevarande verksamheten är:

— att svara för att Finland fortsättningsvis kan ställa militärobservatörer med behörig utbildning och utrustning samt personal för de fredsbevarande styrkorna till FN:s eller OSSE:s förfogande för fredsbevarande uppgifter

— att i samarbete med försvarsmakten utveckla arrangemangen med beredskapsstyrkor så, att försvarsmaktens trupproduktion tjänar den internationella krishanteringens behov

— att påverka utbildningen av fredsbevarare runt om i världen genom att delta i internationella utbildningsseminarier och möten och genom att arrangera internationella kurser där det finländska kunnandet inom den fredsbevarande verksamheten marknadsförs

— att förbättra den fredsbevarande personalens ställning och anställningsvillkor genom att övergå till en uppdragsbaserad avlöning

— att göra FN:s fakturering i anslutning till återbetalningen av kostnaderna snabbare genom att avdela mera personalresurser för redovisningssystemet.

21. *Omkostnader för FN:s och OSSE:s fredsbevarande verksamhet* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 66 700 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av löner och det nationella dagtraktamentet till militärobservatörerna, till betalning av löne-, utbildnings-, underhålls-, utrustnings- och förvaltningsutgifter och andra konsumtionsutgifter, till betalning av utgifter för nordiska FN-kurser och till betalning av resekostnader, hälsovårds-, transport-, utrustnings-, underhålls-, representations- och förvaltningsutgifter för den finländska fredsbevarande styrkan i Libanon och Makedonien, den finländska byggnadsbataljonen i Bosnien-Hercegovina och den finländska avdelningen på Cypern.

Antalet anställda som med anslaget avlönats i uppgifter av bestående natur får motsvara högst 19 årsverken. I denna siffra ingår inte den personal som avlönats för FN:s och OSSE:s fredsbevarande operationer.

Om Finlands regering får en begäran om att en ny fredsbevarande styrka skall ställas till FN:s eller OSSE:s förfogande för fredsbevarande uppgifter och Finland beslutar att ställa upp en övervakningsstyrka, kan de anslag som beviljats under detta moment användas till utgifterna för den nya övervakningsstyrkan.

Förklaring: En beredskapstrupp är en trupp som samlas och utrustas för FN:s eller OSSE:s fredsbevarande uppgifter och som består av personer som i Finland förbundit sig att stå i beredskap. Totalt har Finland ställt 40 obeväpnade militärobservatörer till FN:s förfogande i Mellanöstern, Kashmir, gränsområdet mellan Irak och Kuwait samt inom det tidigare Jugoslavien. Dessutom har det planerats att fem finländska militärobservatörer skall delta i OSSE-operationen i Nagorno-Karabach. En finländsk fredsbevarande styrka verkar i södra Libanon inom UNIFIL-operationen och i Makedonien inom UNPREDEP-operationen samt två personer på Cypern inom UNFICYP-operationen. Dessutom deltar Finland i NATO:s IFOR-operation i Bosnien med en byggnadsbataljon på 450 personer.

Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats en överföring av löneutgifterna för tre personer till moment 27.01.21.

1997 anslag	66 700 000
1996 anslag	49 000 000
1996 tilläggsb.	104 000 000
1995 bokslut	49 000 000

24. *Utgifter för internationellt försvarspolitiskt samarbete* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 7 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för möten, förhandlingar, seminarier, kurser och övningar i anknytning till det internationella försvarspolitiska samarbetet samt till betalning av utgifter för OSSE:s förtroende- och säkerhetsskapande åtgärder och anknytande administrativa uppgifter.

Förklaring: Anslaget skall användas till arrangemang och till sakkunnig-, säkerhets- och förbindelseofficersuppgifter och andra uppgifter i anknytning till uppföljningen av OSSE:s verksamhet samt till genomförande av de förtroende- och säkerhetsskapande åtgärder som OSSE har avtalat om. Anslaget skall också användas till upprätthållande av den beredskap som förutsätts i Open Skies-avtalet och vid behov till deltagande i övervaknings- eller provflygningar enligt avtalet. Vidare skall anslaget användas till möten, kurser, studieresor och utbytesverksamhet såväl i Finland som från Finland till andra partnerskapsländer enligt programmet för partnerskap för fred samt till deltagande i övningar enligt programmet. Dessutom skall anslaget användas till uppföljning av förhandlingarna om begränsning och övervakning av vapen och deltagande i möten samt till uppföljnings-, mötes- och sakkunnig-

resor i anknytning till observatörsstatusen i VEU. Anslaget skall användas till att täcka utgifter för forskning med anknytning till de ovan nämnda delområdena.

1997 anslag	7 000 000
1996 anslag	4 000 000
1995 bokslut	3 640 000

91. Skogshushållning inom försvarsministeriets förvaltningsområde

Förklaring: Försvarsministeriet besitter ca 66 600 ha mark uppdelad på kasern- och övningsområden, skjutområden, flygfält, depå- och lageområden och övriga specialområden. Vattenområdena i ministeriets besittning uppgår till ca 21 400 ha.

Skogshushållningen inom försvarsministeriets förvaltningsområde är en verksamhet som stöder försvaret och vars huvuduppgift är att skapa och upprätthålla förutsättningar för militär användning av skogarna. Verksamheten leds av försvarsministeriet för att det skall råda balans mellan dels utnyttjandet av skogarna för militärt bruk, dels skogsvårdsaspekter och företagsekonomiska mål samt miljövårds- och trivselaspekter. Resultatet av den företagsekonomiska verksamheten försämras av att man inom skogshushållningen måste beakta användningen av skogsmarkerna vid beväringsutbildning och skjutövningar samt vissa andra begränsningar som den militära verksamheten medför. Skogshushållning kan bedrivas på ca 46 000 ha.

Som resultatmål för skogshushållningen uppställs en driftsåterstod på 6 000 000 mk. Resultatmålet förutsätter att ca 110 000 m^3 virke säljs. Försäljningen har fr.o.m 1.7.1994 skötts av Forststyrelsen.

Utvecklingen av försvarsministeriets skogshushållning 1995—1997 i jämförelsetal:

	1995 Utfall	1996 Prognos	1997 Budgetprop.
Inkomster milj. mk	25,8	24,0	25,8
Särkostnader milj. mk	16,6	18,0	19,8
Driftsåterstod			
— milj. mk	9,2	6,0	6,0
— % av inkomsterna	35,6	25,0	23,3
Prisförändring, %	15	—7	5
Volymförändring, %	0	0	0
Investeringar milj. mk	0,4	0,4	0,4
Investeringar, % av inkomsterna	1,6	1,7	1,6
Produktivitetsförändring, %	4	2	2
Mekaniseringsgrad, %	43	45	47
Effekt, %	66	66	66
Antal anställda			
— tjänstemän	21	20	20
— arbetstagare	49	48	46
- anställda sammanlagt	70	68	66

Produktivitetsförändring = ökningen av den årliga avverkningsmängden per det totala antalet årsverken.
Effekt = avverkningsmängd m^3/ökning m^3, procent

De utgifter för skogshushållningen som hänför sig till detta kapitel har beaktats under moment 12.27.21.

92. Försvarsförvaltningens byggverk

Förklaring: Byggverkets verksamhetsidé är att på ett så effektivt och ekonomiskt sätt som möjligt producera eller skaffa sådan service i form av byggande och underhåll av fastigheter som försvarsmaktens uppgifter i fredstid och i undantagsförhållanden kräver.

Byggverket strävar i sin verksamhet dessutom efter att i egenskap av innehavare av försvarsministeriet fastighetstillgångar uppnå utvecklingsmålen för fastighetsverksamheten.

Uppskattningsvis kommer 300 000 m^3 husbyggnader och specialkonstruktioner för försvarsmaktens behov att bli färdiga. Vidare har byggverket hand om ombyggnader och tekniska arbeten.

Det byggnadsbestånd som byggverket skall underhålla 1997 omfattar sammanlagt 19,3 milj. m^3. Vidare omfattar underhållet olika konstruktioner, anläggningar och nätverk som används av försvarsmakten. Volymen av byggnader med uppvärmning är ca 14,2 milj. m^3.

Försvarsministeriet har i anknytning till budgeten för 1997 preliminärt ställt upp följande resultatmål:

1. Allmänna utvecklingsmål
— byggverkets uppgifter, verksamhetsformer och organisation görs klarare enligt försvarsministeriets beslut av 29.3.1996
— byggverket förbättrar lönsamheten och effektiviteten genom att rationalisera verksamheten
— de tjänster ägaren beställer specificeras som egna servicehelheter beträffande finansiering, prissättning och kostnadsuppföljning
— byggverkets planerings- och uppföljningssystem får en etablerad ställning vid beräkningen av försvarsmaktens årliga underhållskostnader
2. Resultatmål för byggandet
— byggnadsprojekten utförs i en omfattning som överensstämmer med investeringsavtalen för 1997 samt med beaktande av överenskomna byggkostnader och tidtabeller för de enskilda projekten
— avtalsförfarandet för byggverkets och försvarsmaktens gemensamma projektplanering utvecklas
3. Resultatmål för underhållet av fastigheter
— grunderna för fastställande av underhållsvederlagen bereds så att vederlagssystemet kan tas i bruk fr.o.m. 1.1.1998
— underhållsuppgifterna utförs i den omfattning, enligt den tidtabell och till de kostnader som ingår i avtalen om fastighetsskötsel och underhåll
— försvarsmakten får tillräckliga uppgifter om byggnadernas skick och behovet av underhåll för att underhållsavtal skall kunna ingås
— underhållsprogrammen genomförs i en omfattning, enligt en tidtabell och till sådana kostnader som stämmer överens med avtalen
4. Resultatmål för de externa tjänsterna
— det skall säkerställas att tjänster som produceras för utomstående är företagsekonomiskt lönsamma
5. Företagsekonomiskt resultat
— enligt affärsbokföringen är verkets resultat 500 000 mk efter kalkylmässiga avskrivningar

Intäkts/kostnadskalkyl för den nettobudgeterade avgiftsbelagda verksamheten (milj. mk):

	1995	1996	1997
Omsättning	803,0	828,2	839,1
Rörliga kostnader	—739,5	—761,6	—774,9
Underhåll av egna verksamhetslokaler	6,8	6,5	6,5
Försäljningsbidrag	70,3	73,0	70,7
Fasta kostnader	—63,5	—59,4	—61,2
Driftsbidrag	6,8	13,6	9,5
Avskrivningar	—7,5	—13,5	—9,0
Övriga intäkter	1,0	0,0	0,0
Överskott	0,3	0,1	0,5

99. Övriga utgifter inom försvarsministeriets förvaltningsområde

40. *Olycksfallsersättningar på grund av olyckan vid Lappo patronfabrik* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 330 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av ersättningar som enligt lagen om olycksfallsförsäkring skall utbetalas med anledning av olyckan vid Lappo patronfabrik 1976.

1997 anslag	330 000
1996 anslag	330 000
1995 bokslut	306 980

50. *Understödjande av försvarsorganisationers verksamhet*

Under momentet beviljas 5 500 000 mk.

Anslaget får användas till understödjande av försvarsorganisationers verksamhet.

Förklaring: Anslaget används till frivillig försvarsutbildning utanför försvarsförvaltningen samt till frivillig verksamhet inom försvarssystemet på regional och lokal nivå.

1997 anslag	5 500 000
1996 anslag	4 000 000
1995 bokslut	4 000 000

93. *Kursfluktuationer* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 170 000 mk.

Anslaget får användas till de kursskillnader som uppkommit vid faktureringen av utgifterna

för de finländska övervakningsstyrkorna och i bokföringen av militärattachéverksamheten.

Förklaring: Momentets svenskspråkiga rubrik har ändrats.

1997 anslag	170 000
1996 anslag	170 000
1995 bokslut	432 965

Utgifterna under huvudtitel 27, sammanställda kapitelvis för åren 1995—1997

		År 1995 bokslut 1000 mk	År 1996 Statsbudget 1000 mk	År 1997 förslag 1000 mk	Ändring 1996—1997 ± 1000 mk	± %
01.	Försvarsministeriet (150)	258 473	243 830	310 200	+ 66 370	+27
10.	Försvarsmakten (160)	8 020 510	8 585 000	9 262 700	+677 700	+ 8
30.	Internationell fredsbevarande verksamhet (030)	52 640	53 000	73 700	+ 20 700	+39
99.	Övriga utgifter inom försvarsministeriets förvaltningsområde (150)	4 740	4 500	6 000	+ 1 500	+33
	Sammanlagt	8 336 363	8 886 330	9 652 600	+766 270	+ 9

Huvudtitel 28
FINANSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring: Det totala antalet anställda inom förvaltningsområdet beräknas 1997 motsvara 10 580 årsverken.

Finansförvaltningen ansvarar för

— beredningen och verkställandet av regeringens ekonomiska och finanspolitiska linjedragningar

— skötseln av statsekonomin och revisionen av den offentliga hushållningen

— verkställandet av beskattningen

— åtgärder som vidtas för att skaffa fram övrig finansiering för statens behov

— tullväsendet

— en fungerande finansmarknad

— utvecklandet av den offentliga förvaltningen

— statens arbetsgivar- och personalpolitik

— informationsförsörjning för samhället i fråga om statistik

samt producerar olika former av stödservice för den övriga förvaltningen.

Finansministeriet fungerar som stab för statsrådet i frågor som ansluter sig till utvecklingen av den ekonomiska politiken och finanspolitiken. Finansministeriets verksamhet och verksamheten inom dess förvaltningsområde stöder därmed de mål som presenteras i den allmänna motiveringen till budgeten. Vid sidan av de tyngdpunktsområden som nämns i den allmänna motiveringen är finansförvaltningens tyngdpunktsområden 1997 följande:

Inom *verkställandet av beskattningen* utökas skattekontrollen för att också den ekonomiska gråzonen skall kunna beskattas. Försöket med skatteförslag breddas. Tyngdpunkten överförs från kontroll som grundar sig på den skattskyldiges självdeklaration till kontroll som grundar sig på uppgifter från andra än den skattskyldige. Kundservicen förbättras.

Genom *tullväsendet* tryggas och främjas en fungerande handel mellan Europeiska gemenskapen och länder utanför gemenskapen och på den inre marknaden. Målet är att i synnerhet utrikeshandeln och trafiken till och från utlandet löper smidigt och att förutsättningarna för företagsverksamheten förbättras liksom att den ekonomiska gråzonen och tullbrotten bekämpas.

Inom ministeriets förvaltningsområde produceras olika former av *stödservice för förvaltningen.* Dessa är statssamfundets interna personal-, ekonomi- och finansförvaltning samt uppgifter i anslutning till verkställandet av pensions- och skadeskyddet. Syftet är att producera service som är konkurrenskraftig och har kvalitet. Till stödservicen för förvaltningen hör även förvaltningen av fastigheter och annan egendom. I fråga om egendomen är syftet att den sköts på ett sådant sätt att verksamheten är lönsam och ger avkastning på det bundna kapitalet.

Inom *den ekonomiska forskningen* ligger tyngdpunkten alltjämt på tillväxt och en varaktig förbättring av sysselsättningsläget samt på forskning som har som mål att minska statens skuldsättning.

Statistikväsendet utvecklas med beaktande av i synnerhet det informationsbehov och de skyldigheter medlemskapet i Europeiska unionen ger upphov till. Viktiga objekt för revidering är bl.a. den samhällsekonomiska bokföringen, arbetskraftsstatistiken, statistiken över löne- och arbetskraftskostnader, statistiken över företagsverksamhetens strukturer och konjunkturer, konsumentprisindex samt utvecklingen av de elektroniska dataförbindelserna.

Då det gäller *revisionen av den offentliga hushållningen* är syftet att resultatet, samordningen, tillförlitligheten och rapporteringens användbarhet skall öka. Tyngdpunkten inom granskningen av verksamheten är utvärderingen av förvaltningens ekonomiska styrsystem samt

utvärderingen av användningen av statsunderstöd och andra stödformer. En del av resurserna avdelas för kontroll av överföringarna av EU-medel.

01. Finansministeriet

Förklaring: Finansministeriets långsiktiga mål är att främja en stark ekonomisk tillväxt som förbättrar sysselsättningen och att hejda skuldsättningen i statsekonomin. Ett centralt mål är också att förbättra kvaliteten och produktiviteten inom den offentliga sektorn. Finansministeriet strävar dessutom efter att aktivt påverka utvecklingen av EU:s förvaltning. Förberedelserna inför Finlands ordförandeskap i EU inleds i god tid.

Finansministeriet utvecklas som en stab för statsrådet och som ett strategiskt styrorgan inom sitt verksamhetsområde. Förvaltningsområdets ledning effektiveras bl.a. genom att verksamheten, ekonomin, planeringen och datasystemen bättre anpassas till varandra.

Ministeriets preliminära resultatmål för 1997 är:

— En ekonomisk politik bereds som höjer samhällsekonomins tillväxtpotential, ökar dess anpassningsförmåga och motverkar ekonomiska störningar.

— Finlands eventuella anslutning till EU:s ekonomiska och monetära union förbereds och dess verkningar för Finlands ekonomiska politik, statsekonomin, finansmarknads- och skattelagstiftningen samt ministeriets övriga verksamhetsområden bedöms.

— Kvaliteten på kalkyler och prognoser för samhälls- och statsekonomin förbättras genom att datasystemen och beräkningsmetoderna utvecklas. Informationen till allmänheten om den ekonomiska utvecklingen, problemen och alternativen inom den ekonomiska politiken ökas.

— Vid beredningen av utgiftsramarna och budgetpropositionen koordineras genomförandet av de inbesparingar i statsutgifterna som regeringen beslutat om och av sysselsättningsprogrammet. Målet är att åstadkomma den begränsning av utgiftsökningen som krävs för att bryta statens skuldsättning och att fördela utgifterna på ett sådant sätt att budgetens utgiftssida stöder den ekonomiska tillväxten och ökad sysselsättning.

— Beskattningen av arbete skall fortfarande lindras. Energibeskattningens och vägtrafikbeskattningens struktur revideras. Utvecklingen av EU:s skatte- och tullpolitik påverkas i synnerhet genom mervärdesbeskattningen.

— Statens betalningsförmåga tryggas och den lånefinansiering som krävs skaffas på ett så kostnadseffektivt och riskfritt sätt som möjligt. Riskstyrningen av statsskulden utvecklas fortsättningsvis.

— Finansmarknadens stabilitet, tillförlitlighet och konkurrensförutsättningar främjas och strävandena att minska finansieringssystemets koncentration till bankerna stöds. Förberedelser görs för att stegvis slopa systemet med bankstöd.

— Behovet av en revision av statsbudgetens struktur utreds. Inom ämbetsverkens bokföring tas ett system som liknar affärsbokföring i bruk fr.o.m. ingången av 1998. Redovisningsskyldigheten preciseras, ett rapportsystem i anslutning till denna utvecklas och en modell utarbetas för verksamhetsberättelser som görs upp ministerievis. De krav på utveckling av den interna kontrollen som revideringen av EU-finansieringen och bokföringen ställer utreds.

— Genom statens arbetsgivar- och personalpolitik stöds skötseln av statssamfundets grundläggande uppgifter. Statssamfundets gemensamma mål utgör grunden för ämbetsverkens egen arbetsgivar- och personalpolitik. Ledningen och ledningens informationssystem utvecklas. Tjänstemannakårens beredskap inför ordförandeskapet i EU ombesörjs. Reformen av avlöningssystemet genomförs inom viktiga delar av statssamfundet och personalens kunnande, rörlighet och arbetsmarknadsberedskap främjas.

— Förvaltningspolitiska riktlinjer för statsrådet fastställs, i vilka de allmänna principerna och medlen för förvaltningspolitiken samt i synnerhet organisations-, styr- och ägarstrategier definieras. Utvecklingen av marknadsmekanismerna och en konkurrenskraftig serviceproduktion fortsätter i form av projekt som främjar kostnads- och kvalitetsmedvetenheten.

— Koordineringen av statens informationsförvaltning stärks, utvecklingen av informationssamhället främjas och datasystemens kom-

patibilitet, datasäkerheten och samanvändningen av information förbättras. Förutsättningarna för skötseln av ärenden på elektronisk väg förbättras.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Under momentet beviljas 113 000 000 mk.
Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 280 000 mk i överföring av ett årsverke till moment 28.10.21 och såsom tillägg 2 000 000 mk för lönekostnader och andra omkostnader som orsakas av överföringen av statens säkerhetsfonds förvaltning samt 3 000 000 mk för utgifter för EMU-information.

1997 anslag	113 000 000
1996 anslag	108 000 000
1995 bokslut	102 534 000

03. Statens ekonomiska forskningscentral

Förklaring: Statens ekonomiska forskningscentral utför tillämpad forskning om den offentliga ekonomin och nationalekonomiska strukturfrågor samt om utvecklingen på lång sikt. Forskningcentralens ställning som finansministeriets resurs för strategisk forskning görs klarare i samarbete med ministeriet.

Finansministeriet har i samband med beredningen av budgetpropositionen preliminärt uppställt följande mål för forskningscentralen för 1997:

Tonvikten ligger också under 1997 på forskning som ansluter sig till en varaktig förbättring av tillväxten och sysselsättningen samt en minskning av statens skuldsättning. Det centrala målet för forskningen är att finna alternativa lösningar på arbetslöshetsproblemet. Tyngpunkten är förlagd till den offentliga sektorns roll i tryggandet av tillväxtförutsättningarna samt analys av tillväxtens sysselsättande inverkan. Ett annat viktigt mål för forskningen är utvärdering av förändringarna i den internationella verksamhetsmiljön och deras verkningar. Forskningen i anslutning till lönebildningen och sysselsättningen, en reform av välfärdsstaten i dess helhet, den offentliga sektorns omfattning samt arbetsfördelningen mellan dess olika nivåer vid produktionen och finansieringen av service blir central i detta sammanhang. Ett viktigt forskningsobjekt är också att analysera de ekonomiska institutionerna och sporrarna, t.ex. inkomstöverförings- och skattesystemen, med tanke på arbetet samt vilken effekt sporrarna har på det ekonomiska beteendet.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Under momentet beviljas ett nettoanslag om 17 620 000 mk.
Förklaring:

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	19 620 000
Särkostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	1 800 000
Övriga omkostnader	17 820 000
Bruttoinkomster	2 000 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	
— forskningstjänster	1 800 000
— övriga inkomster	200 000
Nettoutgifter	17 620 000

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 1 380 000 mk med anledning av överföringen av uppgifter vid sekretariatet för ekonomiska rådet till statsrådets kansli.

1997 anslag	17 620 000
1996 anslag	18 950 000
1995 bokslut	18 611 000

05. Statskontoret

Förklaring: Statskontoret har som mål att främja att statsförvaltningen bedriver en resultatrik verksamhet genom att producera konkurrenskraftig ekonomisk-administrativ stödservice. Statskontoret strävar efter att nå detta mål genom att sköta följande uppgifter som verkställande myndighet när det gäller statskoncernens interna ekonomi- och finansförvaltning

samt pensions- och skadeskyddet:

1. Att producera stödservice med avseende på ekonomi- och personaladministrationen för statsförvaltningen.
2. Att stödja en revision av förvaltningens styrsystem och struktur.
3. Att sörja för upprätthållandet av personalens arbetsförmåga.

De senaste årens minskade efterfrågan på statskontorets prestationer p.g.a. bolagiseringen av statens affärsverk och den allmänna minskningen av antalet statsanställda har nu stabiliserats. Personalminskningarna inverkar på antalet prestationer vid pensionsenheten först på lång sikt. Det faktum att statens personal blir äldre ökar riskerna i anslutning till nedgången i arbetsförmågan och det ökande antalet personer som tvingas förtidspensionera sig och förutsätter att statskontoret vidtar kraftiga åtgärder för att stödja organisationerna i deras strävanden att upprätthålla personalens arbetsförmåga. Antalet uppgifter ökar i synnerhet inom de områden där man arbetar med att skaffa fram finansiering för staten och med långivning. En ny bokföringsmodell skall tas i bruk vid statens räkenskapsverk från ingången av år 1998. Sammanslagningen av olycksfallsverket med statskontoret 1.10.1996 tillför statskontoret en helt ny kundkrets och nya uppgifter i och med att statskontoret handhar ersättningsskyddet för krigsinvaliderna, som blir allt äldre, samt stödjandet av krigsinvalidernas och frontveteranernas möjligheter att klara sig på egen hand.

Finansministeriet har i samband med beredningen av budgetpropositionen preliminärt uppställt följande resultatmål för statskontoret för 1997:

Servicemål

		1995 utfall	1996 resultatavtalets mål	1997 mål
Finansieringsservice				
— Lånebeståndets genomsnittliga återbetalningstid.		3 år 7 mån	4 år	4 år
Utlåning				
— Behandlingstiden för inbetalning av personlån ..	v.	2,7	2,5	2,4
— Behandlingstiden för inbetalning av samfundslån.	v.	1,5	2,0	2,0
— Behandlingstiden för utbetalning av lån	d.	1	1	1
Skadeersättningar				
— Behandlingstiden för olycksfallsersättningar.....	d.	22	21	21
— Behandlingstiden för brottsskadeersättningar....	m.	6,6	7	6
— Behandlingstiden för övriga ersättningar.....	d.	20,6	17,6	17,6
Pensioner				
— Behandlingstiden för pensionsbeslut	m.	2,0	2,3	2,3
— Pension börjar utbetalas under den månad som följer efter den månad då anställningen upphörde				
Skador, ådragna i militärtjänst				
— Förstagångsansökningar.....	m.	8	5	5
— Rättelser av livränta.....	m.	7	6	3
— Sjukhjälpstillägg.....	m.	4	4	3

Produktiviteten av arbetet

	1994/1995 utfall	Förändring % 1995/1996 resultatavtalets mål	1996/1997 budgetprop.
Utlåning.....	—4	+2	0
Skadeersättningar.....	—1	+5	+7
Pensioner.....	—1	—1	—3
Skador, ådragna i militärtjänst.....			+6

Tabeller med jämförelsetal över den avgiftsbelagda verksamheten:

Prestationer som prissatts på företagsekonomiska grunder

	1995 utfall	1996 mål	1997 mål
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten tmk.	136 524	13 230	12 839

Särkostnader för den avgiftsbelagda verksamheten tmk	138 732	7 776	7 261
Driftsåterstod tmk	—2 208	5 454	5 578
— % av inkomsterna	—2	41	43
Andel av gemensamma kostnader tmk	11 054	3 906	4 114
Överskott/Underskott tmk	—13 262	1 548	1 463
— % av inkomsterna	—10	12	11
Inkomster % av kostnaderna	91	113	113
Investeringar tmk	1 771	219	27
— % av inkomsterna	1	2	0

Offentligrättsliga prestationer	1995 utfall	1996 mål	1997 mål
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten tmk.	4 996	4 867	4 778
Särkostnader för den avgiftsbelagda verksamheten tmk	2 136	2 207	2 201
Driftsåterstod tmk	2 860	2 660	2 577
— % av inkomsterna	57	55	54
Andel av gemensamma kostnader tmk	2 878	2 683	2 600
Överskott/Underskott tmk	—18	—22	—22
— % av inkomsterna	0	0	0
Inkomster % av kostnaderna	100	100	100
Investeringar tmk	6	120	110
— % av inkomsterna	0	2	2

Prestationer som är avgiftsbelagda med stöd av andra författningar än lagen om grunderna för avgifter till staten

	1995 utfall	1996 mål	1997 mål
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten tmk.	9 387	7 927	7 137
Särkostnader för den avgiftsbelagda verksamheten .	3 582	3 764	3 438
Driftsåterstod tmk	5 805	4 163	3 699
— % av inkomsterna	62	53	52
Andel av gemensamma kostnader tmk	4 602	4 163	3 699
Överskott/Underskott tmk	1 202	0	0
— % av inkomsterna	13	0	0
Inkomster % av kostnaderna	115	100	100
Investeringar	0	312	230
— % av inkomsterna	0	4	3

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 185 000 000 mk.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats den andel av utgifterna för nio månader som överföringen år 1996 av enheten för skador, ådragna i militärtjänst åsamkar statskontoret samt 700 000 mk i överföring från moment 33.22.50 för utgifter för betalning av ersättningar.

1997 anslag	185 000 000
1996 anslag	140 150 000
1995 bokslut	133 000 000

88. *Aktieförvärv* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 000 000 mk.

Anslaget får användas till teckning av aktier i den nationella värdepapperscentralen.

Förklaring: Enligt avtalet om delägarskap utgörs statens andel av bolagets aktiekapital 15 %, vilket motsvarar 15 milj. mk.

1997 anslag	5 000 000
1996 anslag	10 000 000

95. *Tryggande av statens fordringar* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 300 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av statens låne- och borgensfordringar samt till utgifter för tryggandet och skötseln av statens ärvda egendom samt för återindrivning av förmåner som

utbetalats utan grund och för utövandet av statens regressrätt. Anslaget får dessutom användas till inköp av fastigheter eller annan egendom vid konkursauktioner eller exekutiva auktioner när det är nödvändigt för tryggande av statens låne- eller borgensfordran eller annan fordran samt för utgifterna för skötseln av egendom som på detta sätt tillfallit staten.

1997 anslag	300 000
1996 anslag	300 000
1995 bokslut	768 938

06. Olycksfallsersättningar och övriga skadestånd

50. *Olycksfallsersättningar och övriga skadestånd* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 200 500 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds av användningsändamål som anges i dispositionsplanen.

Dispositionsplan:	mk
Olycksfallsersättningar som betalas med stöd av lagen om olycksfallsförsäkring (608/48), yrkessjukdomslagen (1343/88), lagen om olycksfallsersättning för statstjänstemän (449/90), lagen om arbetsmarknadsstöd (1542/93), lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/90) samt övrig lagstiftning som har samband med olycksfallsersättningssystemet	146 500 000
Trafikförsäkringsersättningar som betalas med stöd av trafikförsäkringslagen (279/59) och lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/91)	12 100 000
Ersättningar för vissa kostnader och skador som åsamkas statens personal och som betalas med stöd av lagen om ersättning av statsmedel till statsanställda för kostnader för vissa rättegångar (269/74) och lagen om ersättande av vissa skador som uppkommit i tjänsteutövning eller arbetsuppgift i statens tjänst (794/80)	500 000
Avgångsbidrag, vuxenutbildningstillägg, periodiska ersättningar och studiepenning för yrkesutbildning som betalas till tjänstemän med stöd av statstjänstemannalagen (750/94) och avgångsbidragsförordningen (999/94, ändr. 1350/94)	13 400 000
Utgifter för arrangemang som motsvarar grupplivförsäkring och som grundar sig på tjänste- och arbetskollektivavtal och lagstiftningen om en förmån som motsvarar grupplivförsäkring för personer som verkat som riksdagsmän eller tjänsteinnehavare vid riksdagen eller som fredsbevarande personal samt ekonomiskt stöd efter värnpliktigs död	25 000 000
Ersättningar som med stöd av statsrådets beslut om ett skadeskyddssystem för statens affärsverk (1422/91) betalas till statens affärsverk	3 000 000
Sammanlagt	200 500 000

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 14 000 000 mk för utgifter för ersättningar för olycksfall i militärtjänst, varav 13 000 000 mk tidigare har budgeterats under moment 33.22.(51).

1997 anslag	200 500 000
1996 anslag	186 500 000
1995 bokslut	179 038 580

07. Pensioner

05. *Ordinarie pensioner, familjepensioner och rehabiliteringsstöd* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 12 692 800 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av pensioner, familjepensioner samt rehabiliteringsstöd och tillägg till dessa enligt lagen om statens pensioner (280/66) och lagstiftning som har samband med den.

Dispositionsplan:	mk
Pensioner, rehabiliteringsstöd och familjepensioner på grund av statstjänst	9 278 200 000
Pensioner, rehabiliteringsstöd och familjepensioner på grund av anställning hos kommun, församling och enskild samt pensioner vid statsunderstödda institutioner	3 129 400 000

Pensioner och familjepensioner till riksdagsmän	39 700 000
Pensioner som avses i 7 § 2 mom. i andra ersättningslagen	200 000
Pensioner, rehabiliteringsstöd och familjepensioner vid affärsverk och statens affärsdrivande ämbetsverk och inrättningar	245 300 000
Sammanlagt	12 692 800 000

Förklaring: Momentets rubrik har ändrats. Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats den beräknade volymmässiga ökningen av pensionsbeståndet och indexförhöjningen 1997.

1997 anslag	12 692 800 000
1996 anslag	12 376 000 000
1996 tilläggsb.	—81 300 000
1995 bokslut	11 835 136 500

06. *Extra pensioner* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 121 850 000 mk.

Anslaget får användas till beviljande av extra pensioner enligt gällande statsrådsbeslut och för betalning av extra pensioner som har beviljats tidigare.

Av anslaget får dessutom beviljas extra pensioner och familjepensioner till sådana anställda vid Krigsinvalidernas Brödraförbund som har vårduppgifter som huvudsyssla samt till sådana anställda vid Kriminalvårdsföreningen för vilkas löner beviljas statsunderstöd, med iakttagande i tillämpliga delar av lagen om statens pensioner, lagen om statens familjepensioner och lagen om förtidspension för frontveteraner. Från pensionen avdras den pension som enligt lagen om pension för arbetstagare beviljas för samma anställning.

Anslaget får dessutom användas för fortsatt betalning av tidsbunda pensioner till anställda som tidigare har fått extra pension för statlig anställning samt för betalning av familjepension som beviljas efter dem.

Av anslaget får högst 3 600 000 mk användas till beviljande av konstnärspensioner enligt statsrådets beslut om extra konstnärspensioner (75/74) och journalistpensioner enligt statsrådets beslut om extra journalistpensioner (37/77), dock så att högst 35 extra konstnärspensioner och högst 10 extra journalistpensioner får beviljas till ett belopp som motsvarar full pension. Av anslaget får ytterligare 50 000 mk användas för extra pensioner som riksdagens kanslikommission beviljar.

Anslaget får användas till beviljande av extra pensioner och familjepensioner på basis av anställning i huvudsyssla vid förbundet Maatalousseurojen Keskusliitto, sedermera Maatalouskeskusten Liitto, och vid lantbruks- och hushållningssällskap som varit medlemsorganisationer i nämnda förbund, inom ramen för organ som upprättats för utövande av behörighet som givits i kolonisationslagstiftningen. Det förutsätts dessutom att personen är eller hade varit berättigad till pension antingen av statens medel eller enligt det kommunala pensionssystemets s.k. tilläggspensionsskydd och att pensionsskyddet annars skulle bli väsentligt mindre än vad det hade varit om tiden i kolonisationsuppgifter hade beaktats som pensionstid för de nämnda pensionernas del.

Pensionen beviljas till ett belopp som tillsammans med den pension som statskontoret, Kommunernas pensionsförsäkring och pensionskassan Eläkekassa Maa beviljar är lika stort som statskontorets eller Kommunernas pensionsförsäkrings pension hade varit om tiden i kolonisationsuppgifter i sin helhet hade beaktats som pensionstid för dessa pensioner.

Dispositionsplan:	mk
Tidigare beviljade extra pensioner	116 700 000
Konstnärs- och journalistpensioner som beviljas under året (högst)	3 600 000
Övriga extra pensioner som beviljas under året	1 500 000
Andra av riksdagens kanslikommission beviljade extra pensioner (högst)	50 000
Sammanlagt	121 850 000

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats indexförhöjningen 1997 samt att 1997 beviljas 35 nya konstnärspensioner och 10 nya journalistpensioner.

Vid dimensioneringen av nya extra pensioner har beaktats att s.k. lokalt anställda utländska medborgares pensionsskydd för tjänst hos finska staten utbetalas som engångsersättning med stöd av statsrådets beslut (195/89).

1997 anslag	121 850 000
1996 anslag	127 750 000
1995 bokslut	116 260 502

07. *Övriga pensionsutgifter* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 171 100 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av ersättningar åt Kommunernas pensionsförsäkring för pensionsarrangemang som med stöd av

olika lagar vidtagits i samband med kommunaliseringen av statliga funktioner och åt pensionskassan Eläkekassa Maa för den ökning av pensionsutgifterna som föranleds av att även den tid som den pensionsberättigade verkat i kolonisationsuppgifter beaktas i den pension som pensionskassan beviljar.

Anslaget får dessutom användas till betalning av ersättningar åt bolagen Nokia Telecommunications Oy, Vapo Oy, Vammas Oy och Lapua Oy för den extra belastning som uppkommer av att pensionsskyddet hålls på samma nivå som pensionsskyddet enligt lagen om statens pensioner. Belastningen åsamkas av att personal som varit i Televas tjänst 31.8.1976, i Statens bränslecentrals tjänst 31.12.1983, i Vammaskoski fabriks och Lappo Patronfabriks tjänst 31.12.1990 förflyttats till ovan nämnda bolag. Ersättning betalas också till arbetsgivaren till en person, vilken såsom gammal arbetstagare förflyttats före 1.1.1994 i samband med företagsköp eller motsvarande omorganiseringar av företags ägarförhållanden eller inom en koncern från ett bolag till ett annat. Statskontoret får avtala att pensionsansvaren betalas som ett engångsbelopp som uträknats på försäkringsmatematiska grunder.

Dispositionsplan:	mk
Ersättning åt Kommunernas pensionsförsäkring	157 800 000
Ersättning åt Nokia Telecommunications Oy	3 600 000
Ersättning åt Vapo Oy	5 300 000
Ersättning åt Vammas Oy	1 500 000
Ersättning åt Lapua Oy	2 200 000
Övriga ersättningar	700 000
Sammanlagt	171 100 000

Förklaring: Ersättningarna betalas i huvudsak som engångsbelopp uträknade på försäkringsmatematiska grunder. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats indexförhöjningen 1997. Anslaget kommer inte att användas för pensionsersättningar till bolag som bildats efter 1992.

1997 anslag	171 100 000
1996 anslag	159 900 000
1995 bokslut	138 065 320

61. *Ränta till statens pensionsfond* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 40 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av ränta på statens pensionsfonds medel på statens centralbokförings samlingskonto i enlighet med lagen om statens pensionsfond (1372/89, ändr. 942/93 och 1234/95).

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats att räntan är lika stor som den ränta (1.1—31.3.1996 6,5 % och fr.o.m. 1.4.1996 6,0 %) som uppbärs för premielån i pensionssystem enligt lagen om pension för arbetstagare (395/61). Räntan krediteras fonden i efterskott före utgången av februari.

1997 anslag	40 000 000
1996 anslag	43 000 000
1995 bokslut	42 724 144

10. Statens revisionsverk

Förklaring: Verksamheten vid statens revisionsverk fördelar sig på en revisionsenhet, två enheter för verksamhetsgranskning och en verksamhetsenhet för intern service.

Statens revisionsverk har i samband med beredningen av budgetpropositionen uppställt följande resultatmål för 1997:

Revisionen granskar årligen alla räkenskapsverk. Revisionens rapportering tidigareläggs alltjämt och dess kvalitet utvecklas. År 1997 beräknas sammanlagt 110 årsrevisioner bli slutförda. Motsvarande siffra 1996 är 109. Dessutom verkställer verkets personal årligen ca 50 revisioner av vid affärsverk och i internationella organisationer samt andra revisioner av motsvarande slag.

Verksamhetsgranskningen utvärderar verksamhet som direkt eller indirekt ligger till grund för statens inkomster och utgifter. Verksamhetsgranskningen utreder problem i anslutning till uppnåendet av målen för verksamheten samt tillgodoseendet av statsekonomins helhetsintresse och producerar information för styrningen av statsekonomin. Målet är att ca 30 verksamhetsgranskningar skall slutföras.

De totala kostnaderna för revisionsverket fördelade enligt huvudresultatområde är:

	1996 Mmk	1997 Mmk
Verksamhetsgranskning 1.	11,8	11,8
Verksamhetsgranskning 2.	11,1	11,1
Revision	15,4	15,7
Kostnader sammanlagt...	38,3	38,6

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Under momentet beviljas 38 200 000 mk.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 1 520 000 mk med anledning av att verksamheten har utökats samt 280 000 mk i överföring av ett årsverke från moment 28.01.21.

1997 anslag	38 200 000
1996 anslag	36 400 000
1995 bokslut	31 000 000

18. Skatteförvaltningen

Förklaring: Skatteförvaltningen är den centrala organisationen för beskattning inom finansministeriets förvaltningsområde. Indelningen av skatteförvaltningen i resultatområden baserar sig på ett synsätt där kunden är utgångspunkt. Kunder är skattetagarna, skattebetalarna samt de som anlitar informationstjänsten och sakkunnigtjänster.

Skatteförvaltningen uppbär och överför de skatter och avgifter av skattenatur som hör till dess uppgiftsområde till skattetagarna till rätt belopp och vid rätt tidpunkt. Dessutom sköter den bevakningen av skattetagarnas intressen. Skattebetalarna ges en sådan betjäning att de med så litet besvär som möjligt klarar av sina lagstadgade skyldigheter. Skatteförvaltningen överlåter uppgifter om beskattningen och meddelar bl.a. förhandsbesked om beskattningen som avgiftsbelagd specialservice.

Finansministeriet har i samband med beredningen av budgetpropositionen preliminärt uppställt följande resultatmål för skatteförvaltningen 1997:

Skattekontrollen utvidgas så, att beskattningen också omfattar den ekonomiska gråzonen. Personal avdelas för en ny typ av kontroll som från att ha inriktat sig på mottagande och gallring av uppgifter baserade på den skattskyldiges självdeklaration övergår till att i allt högre grad utnyttja uppgifter som erhållits av andra än den skattskyldige. Målet är att få fram skattskyldiga som inte är registrerade eller som inte lämnat in någon deklaration. Inom skattegranskningen betonas sådana kontroller av de skattskyldiga som i så stor utsträckning som möjligt görs i realtid och som gäller alla former av beskattning samt tillämpas nya granskningsmetoder. Övervakningen utvecklas och understöds med hjälp av datateknik och genom utökat samarbete med andra myndigheter och övriga intressenter. För att förbättra skattekumulationen effektiveras samarbetet mellan dem som utför skattegranskningen och skatteuppbörden samt med andra myndigheter.

Den skattskyldiges egen deklarationsskyldighet minskar genom att försöket med skatteförslag utvidgas. Enligt det grundar sig skatten på information om löneutbetalningar och andra utbetalningar till den skattskyldige, varvid rutinuppgifterna kan automatiseras. Målet är att ca 2—2,5 milj. skattskyldiga skall omfattas av försöket i beskattningen för skatteåret 1997.

Handledningen av kunder och den övriga kundservicen förbättras. Målet är att kunderna skall kunna sköta så stor del av sina ärenden som möjligt vid skatteförvaltningens närmast liggande betjäningsställe. Å andra sidan eftersträvas en service som innebär att skattebetalaren i allt mindre utsträckning behöver besöka skatteförvaltningens betjäningsställen. Investeringarna i den nya generationens anläggningar och program fortgår. Produktiviteten och lönsamheten av arbetet förbättras med 3 %.

Tabell med jämförelsetal över den avgiftsbelagda verksamheten:

	1995 bokslut	1996 prognos	1997 budgetprop.
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten tmk.	13 297	9 410	10 460
— offentligrättsliga prestationer tmk	10 809	7 660	7 714
— övriga prestationer tmk	2 488	1 750	2 746
Särkostnader av den avgiftsbelagda verksamheten tmk	10 145	12 029	13 366
Driftsåterstod tmk	3 152	—2 619	—2 906
— % av inkomsterna	24	—28	—28
Andel av gemensamma kostnader tmk	4 769	2 557	2 909
Överskott/Underskott tmk	—1 617	—5 176	—5 815
— % av inkomsterna	—12	—55	—56
Inkomster % av kostnaderna	89	65	64
Investeringar tmk	0	0	

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 1 530 000 000 mk.

Anslaget får även användas till betalning av ersättningar som ansluter sig till skötseln av vissa vägtrafikskatteärenden och som skall betalas till fordonsförvaltningscentralen.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har inkomster enligt beslut om grunderna för avgifter till skatteförvaltningen beaktats som nettobudgeterade inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten.

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	1 551 257 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	12 963 000
Övriga omkostnader	1 538 294 000
Bruttoinkomster	21 257 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	10 460 000
— offentligrättsliga prestationer	7 714 000
— övriga prestationer	2 746 000
Övriga inkomster	10 797 000
Nettoutgifter	1 530 000 000

1997 anslag	1 530 000 000
1996 anslag	1 518 466 000
1995 bokslut	1 527 000 000

39. Vissa överföringar till landskapet Åland

Förklaring: Enligt självstyrelselagen för Åland (1144/91) tillförs landskapet årligen av statsmedel ett belopp som är avsett att täcka utgifterna för självstyrelsen. Beloppet fastställs vid den avräkning som avses i självstyrelselagen. Ålandsdelegationen verkställer avräkningen årligen i efterhand för varje kalenderår. Avräkningsbeloppet beräknas så att de i statsbokslutet för respektive år redovisade inkomsterna med undantag för upptagna nya statslån multipliceras med avräkningsgrunden, som är 0,45 %.

På avräkningsbeloppet betalas ett årligt förskott som skall tas upp i statens budgetproposition. Ålandsdelegationen fastställer storleken på förskottet. Även det uppskattade beloppet av det årliga förskottet beräknas på ovan nämnt sätt.

Dessutom kan landskapet Åland enligt självstyrelselagen beviljas extra anslag, skattegottgörelse och särskilda bidrag enligt vad som närmare stadgas i självstyrelselagen. Ålandsdelegationen beslutar även om dessa anslag. Enligt självstyrelselagen stadfäster republikens president beslut av delegationen gällande avräkningen samt delegationen beslut gällande ovan nämnda övriga anslag. Beslut av Ålandsdelegationen skall stadfästas oförändrade eller lämnas utan stadfästelse.

30. *Avräkning till Åland* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 729 000 000 mk.

Anslaget får enligt Ålandsdelegationens beslut användas till betalning av sådan utjämning och sådana förskott på utjämningen som avses i självstyrelselagen för Åland (1144/91). Eftersom utjämningen enligt lagen verkställs i efterhand, kan utjämningar som ännu inte har fastställts bli större än förskotten. På grund av

detta får anslaget även användas till beviljande av tilläggsförskott för utgifterna under åren före finansåret, innan den slutliga utjämningen fastställs.

1997 anslag	729 000 000
1996 anslag	695 000 000
1996 tilläggsb.	17 000 000
1995 bokslut	643 399 901

40. *Återbäring av intäkterna av lotteriskatten till landskapet Åland* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 3 000 000 mk.

Anslaget får användas till återbäring av intäkterna från lotteriskatten till landskapet Åland.

1997 anslag	3 000 000
1996 anslag	3 000 000
1995 bokslut	3 478 495

40. Tullverket

Förklaring: Tullverkets verksamhetsområde har till följd av EU-medlemskapet utvidgats att vid sidan av den nationella traditionella verksamheten, och i stället för den, gälla verkställigheten av gemenskapens tull-, handels- och lantbrukspolitiska förpliktelser. Dessutom svarar tullverket alltjämt för påförande av accis och bilbeskattningen, statistikföringen av utrikeshandeln samt passkontrollen vid den västra och nordliga landgränsen samt delvis också i vatten- och lufttrafiken.

Vid beredningen av budgetpropositionen har finansministeriet preliminärt uppställt följande resultatmål för tullverket för 1997:

För stärkandet av en enhetlig funktionsduglighet på den inre marknaden och för tillvaratagandet av gemenskapens ekonomiska intressen läggs tyngdpunkten på en förbättrad smidighet vad gäller förutsättningarna för företagsverksamheten samt utrikeshandeln och -trafiken, på avvärjandet av ekonomisk och organiserad brottslighet och gråekonomi samt på restituerandet av sådan nytta som härrör från brott.

För att uppnå målen effektiveras användningen av resurserna och samarbetet på nationell och internationell nivå med myndigheter och kunder. För en minskning av de skeden som binder upp arbetet utvecklas anmälningsförfarandet och datasystemen mellan tullverket och företagen. Även i övrigt utvecklas arbetsprocesserna samt utnyttjandet av adb och datatrafiken i samarbete med kunderna. Verksamheten utvecklas inom alla delområden så, att åtgärderna preciseras på ett sätt som dimensioneras och fokuseras rätt i relation till riskerna. Övervakningen koncentreras till den yttre gränsen och framför allt till den östra gränsen.

Tillväxtmålet för verksamhetens produktivitet är 2,5 % år 1997 jämfört med år 1996 samt tillväxtmålet för lönsamheten 2 %. Lönsamhetsmålet för de företagsekonomiska prestationerna är 10 %.

Tabell med jämförelsetal över den avgiftsbelagda verksamheten:

	1995 utfall	1996 prognos	1997 budgetprop.
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten tmk.	39 962	36 040	36 500
Särkostnader för den avgiftsbelagda verksamheten tmk	35 396	29 321	28 191
Driftsåterstod tmk	4 566	6 719	8 309
— % av inkomsterna	11,4	18,6	22,8
Andel av gemensamma kostnader tmk	7 960	7 168	7 659
Kostnader sammanlagt tmk	43 356	36 489	35 850
Överskott/Underskott tmk	—3 394	—449	650
— % av inkomsterna	—8,5	—1,2	1,8
Inkomsterna i % av kostnaderna	92,2	98,8	101,8

21. *Omkostnader (delvis EU)* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 453 300 000 mk.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 2 300 000 mk till följd av tullverkets uppgifter vid verkställandet av och tillsynen över beskattningen enligt avfallsskattelagen (495/96), 1 357 000 mk till följd av Ålands fiskala gräns samt 193 000 mk som överföring av löneutgifterna för en person från moment 32.01.21 och som avdrag 550 000 mk som överföring av löneutgifterna och andra underhållsutgifter för en person till moment 24.99.02. Som nettobudgeterade inkomster beaktas under momentet 750 000 mk (125 000 ecu) i EU:s finansieringsandel för den övervakning som artikel 1 i EEG 307/91 (ändr. EEG 3235/94) förutsätter, de inkomster om 1 460 000 mk som fås från EU enligt artikel 16a i EEG 4045/89 (ändr. 3235/94) och annat stöd för tullverkets verksamhet. Tullverket har möjlighet att av EU få stöd för olika utvecklingsprojekt och anskaffningar i anslutning till dem, såsom tillämpande av system för insamling av statistik gällande den inre marknaden samt verkställande av andra datasystem och -nät. Det oanvända beloppet måste eventuellt återbetalas till EU.

1997 anslag	453 300 000
1996 anslag	443 377 000
1995 bokslut	450 228 000

66. *Utvecklingshjälp som styrs via en internationell tullorganisation samt utbildningssamarbete med Ryssland och de baltiska länderna* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 220 000 mk.

Anslaget får användas för tullsamarbetsrådets fond i Bryssel, avsedd för utbildning av tullpersonal i utvecklingsländerna, samt för utbildningssamarbete med Ryssland och de baltiska länderna och de utgifter samarbetet medför.

1997 anslag	220 000
1996 anslag	220 000
1995 bokslut	220 000

70. *Anskaffning av inventarier* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 27 500 000 mk.

Anslaget får användas för anskaffning av en genomlysningsanordning för stora lastenheter samt för husbygge i anslutning till den. Kostnadsförslaget för projektet är 90 000 000 mk och byggnadens nyttoareal 1 200 m^2.

Förklaring: Byggandet av motorvägen mellan Åbo och S:t Petersburg ingår i projektet Nordic Triangle. Den fasta genomlysningsanordning för lastenheter och fordon som jämte lokaler placeras i Vaalimaa utgör en del av projektet. Genom projektet säkerställs en effektiv kontroll av varor från och till EU-området utan att smidigheten i trafiken försämras.

1997 anslag	27 500 000
1996 anslag	11 000 000

52. Statistikcentralen

Förklaring: Vid beredningen av budgetpropositionen har finansministeriet preliminärt uppställt följande resultatmål för statistikcentralen för 1997:

1. Effektivitet

Statistikcentralen utvecklar sin service och beaktar härvid alltjämt särskilt det informationsbehov och de förpliktelser som medlemskapet i Europeiska unionen medför.

Centrala områden som skall reformeras är nationalräkenskaperna, arbetskraftsstatistiken, struktur- och konjunkturstatistiken över företagsverksamheten, konsumentprisindex samt utvecklandet av elektroniska dataförbindelser.

Den genomsnittliga tiden i veckor för utarbetande av de statistiska publikationer som utkommer regelbundet är följande:

	1995	1996	1997
Årspublikationer	53	45	44
Kvartalspublikationer	12	9	9
Månadspublikationer	7	6	6

2. Produktivitet och lönsamhet:

Statistikcentralens produktivitet ökar med minst 2,5 %.

Styckkostnaderna för statistiska data och de fasta kostnadernas andel av de totala kostnaderna hålls på samma nivå som 1995.

Statistikcentralens totala kostnader (1 000 mk)

	1995	1996	1997	Förändr. % 96—97
Utvecklandet av statistikväsendet	4 157	4 354	4 414	1,4
Produkter och service	95 661	100 199	101 575	1,4
Dataarkiv och information	109 407	114 597	116 170	1,4
Totala kostnader	209 225	219 151	222 159	1,4

3. Avgiftsbelagd verksamhet

Driftsåterstoden är 9,4 % av inkomsterna.

Tabell med jämförelsetal över den avgiftsbelagda serviceverksamheten:

	1995 utfall	1996 prognos	1997 budgetprop.
Inkomster tmk	34 704	35 700	37 000
Särkostnader för verksamheten tmk	33 262	33 105	33 521
Driftsåterstod tmk	1 442	2 595	3 479
— % av inkomsterna	4,2	7,3	9,4
Andel av gemensamma kostnader tmk	5 384	5 282	5 425
Överskott/underskott tmk	—3 942	—2 687	—1 946
— % av inkomsterna	—11,4	—7,5	—5,3
Investeringar i % av inkomsterna	0,5	1,3	1,4

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 170 300 000 mk.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 100 000 mk som överföring av statistiker och statistikuppdrag från moment 31.30.21 och 200 000 mk som överföring av löneutgifterna för en person från moment 26.05.21.

1997 anslag	170 300 000
1996 anslag	165 860 000
1995 bokslut	152 980 000

64. Statens fastighetsverk

För tryggande och effektivering av användningen och avkastningen av statens fastighetsförmögenhet finns statens fastighetsverk. Fastighetsverket skall sköta användningen, underhållet och utvecklandet av den fastighetsförmögenhet som är i dess besittning samt anskaffning och överlåtelse av fastighetsförmögenhet samt sköta sakkunniguppgifter inom branschen. Fastighetsverkets verksamhetsidé är att hyra ut lokaler till i första hand statliga enheter och att även annars råda över fastighetsförmögenheten så, att verksamheten är lönsam och ger avkastning på det kapital som är bundet vid fastighetsförmögenheten.

I fastighetsverkets besittning fanns år 1996 ett

fastighetsbestånd på sammanlagt 4 760 000 kvadratmeter för uthyrning. Beräknat enligt balansvärde fördelade sig lokalerna på olika användningsområden enligt följande:

	%
— förvaltningsfastigheter	35
— undervisnings- och högskolefastigheter	35
— forskningsfastigheter	15
— andra anläggningstillgångar	5
— omsättningstillgångar	10

Till följd av att läroanstalterna kommunaliseras minskar det fastighetsbestånd som hyrs ut 1997 med ca 7 % och är i genomsnitt 4 430 000 lokalkvadratmeter.

Av de hyror som fastighetsverket uppbär härrör ca 94 % från sådana statliga ämbetsverk och inrättningar som omfattas av budgethushållningen. Universiteten och högskolorna utgör den största kundkategorin. De hyror som dessa betalade stod för ca 35 % av de interna lokalhyrorna inom budgethushållningen.

Förklaring: Vid beredningen av budgetpropositionen har finansministeriet preliminärt uppställt följande resultatmål för statens fastighetsverk för 1997:

— verksamheten inbringar en nettoinkomst om sammanlagt minst 1 072 000 000 mk

— uthyrningsgraden gällande lokaler är minst 95 %

— byggnadsprojekt genomförs enligt överenskomna tidtabeller och kostnadsförslag.

Fastighetsverkets inkomster består i huvudsak av hyror för lokaler, bostäder och mark. I följande tabell med jämförelsetal över den avgiftsbelagda verksamheten har som kapitalkostnader beräknats 7 % ränta på hela kapitalet och 4 % avskrivning på anläggningstillgångarna; i beräkningen för åren 1996 och 1997 har förmögenhetens värde baserats på balansvärdena för 1995. I slutet av beräkningen anges avkastningen på det placerade kapitalet.

	1995 utfall (8 mån) tmk	1996 prognos tmk	1997 budgetprop. tmk
INTÄKTER:			
Ordinära intäkter	1 362 281	1 886 143	1 751 262
Övriga intäkter	717	0	0
Intäkter sammanlagt	1 362 998	1 886 143	1 751 262
KOSTNADER:			
Löner	19 882	29 240	28 100
Övriga personalkostnader	1 079	2 538	2 500
Material och förnödenheter	107 071	182 438	169 390
Köpta tjänster	214 216	349 746	339 698
Kalkylmässiga kapitalkostnader			
— avskrivningar (4 %)	380 462	570 000	570 000
— räntor (7 %)	1 054 922	1 582 000	1 582 000
Övriga driftskostnader			
— övriga skötselkostnader	914	0	0
— fastighetsskatt	58 747	106 344	98 667
— direkta skatter	2 012	3 775	3 502
Totala kostnader	1 839 305	2 826 081	2 793 857
Driftsåterstod	—476 307	—939 938	—1 042 595
Gemensamma kostnader	21 582	41 835	38 385
Underskott	—497 889	—981 773	—1 080 980
Avkastning på placerat kapital			
— mk	559 712	604 000	510 000
— procent	3,7	2,6	2,3

74. *Husbyggen* (reservationsanslag 3 år)
Under momentet beviljas 155 000 000 mk.

Dispositionsplan:

	Projekt	Nytto-areal m²	Kostnadsförslag 1000 mk	mk/m²	Beviljat mk	Beviljas mk
1.	Statens hus Fredriksgatan 21, Sjömansgatan 11—13, Helsingfors — kontorslokaler	6 500	60 000	9 231	33 962 000	26 038 000
2.	Åbo tingshus	10 490	73 000	6 959	37 700 000	35 300 000
3.	Ämbetshuset Kyrkogatan 4, Helsingfors.	8 100	83 000	10 247	22 500 000	10 000 000
4.	VTT:s elhus 2, Esbo	3 700	87 000	23 514	73 000 000	14 000 000
5.	Utvidgning av VTT:s bio- och livsmedelstekniska laboratorium, Esbo	1 825	18 200	9 973	—	8 000 000
6.	Mellersta Finlands miljöcentrals laboratorium, Jyväskylä	900	10 500	11 667	—	4 000 000
7.	Utvidgning av Jämsä ämbetshus	1 500	13 000	8 667	—	4 000 000
8.	Pelkola/Imatra tull- och gränsstation	1 320	13 500	10 227	7 840 000	5 660 000
9.	Anstalten för veterinärmedicin och livsmedel, laboratoriebyggnaden, Helsingfors	1 600	22 000	13 750	4 253 000	17 747 000
10.	Lantbrukets forskningscentral, ladugården för rationell skötsel, utvidgning och grundlig renovering, Jokioinen	3 100	14 000	4 516	7 000 000	7 000 000
11.	Läkemedelsverket, Helsingfors	1 600	15 000	9 375	10 000 000	5 000 000
12.	Skogsforskningsinstitutet, Ånäs i Vanda, centralenhetens lokaler					
	— etapp 2	1 248	18 300	14 663	12 086 000	6 214 000
	— planering av etapp 2B					300 000
13.	Planering av inrikesministeriets skyddsrum, Helsingfors				1 000 000	3 000 000
14.	Planering av Vasa polishus					2 000 000
15.	Planering och övriga projektutgifter					6 741 000
					Sammanlagt	155 000 000

Förklaring: Under momentet budgeteras enligt huvudregeln de husbyggesanslag som används för projekt som statens fastighetsverk hyr ut till byggnadernas användare. Vidare skall fastighetsverket handha de nybyggnadsprojekt som omfattas av undervisningsministeriets förvaltningsområde och som tills vidare är budgeterade under undervisningsministeriets huvudtitel med undantag av specialobjekt inom kulturväsendet samt museiverkets och förvaltningsnämnden för Sveaborgs projekt.

Som ytterligare motivering till de ovan nämnda projekten anförs följande:

5. Genom projektet löses behovet av lokaliteter för den forskningsverksamhet som sammanhänger med den snabba utvecklingen och internationaliseringen inom bio- och livsmedelstekniken. Utvidgningen och kostnadsförslaget överensstämmer med den fastställda projektplanen.

6. Mellersta Finlands miljöcentrals regionala laboratorium byggs i anslutning till ett projekt som avser institutionen för bio- och miljövetenskaper vid Jyväskylä universitet. Omfattningen och kostnadsförslaget överensstämmer med den fastställda projektplanen.

7. Till projektet ansluter sig en grundlig renovering av lokaliteterna i ett senare skede.

12. Planeringsanslaget används för inledandet av planeringen av materialförvaltningsbyggnaden och forskningsväxthuset vid skogsforskningsinstitutets centralenhet Ånäs i Vanda.

14. Genom projektet koncentreras polisförvaltningen i Vasa, vars funktioner varit förlagda till lokaler som i många fall befunnit sig i dåligt skick och varit splittrade på många enheter, till ändamålsenliga lokaliteter.

15. Avsikten är att anslaget skall användas för utredning av nya projekt och för andra projektutgifter samt för sådana utgifter som beror på oförutsedda justeringar av kostnadsförslagen

gällande enskilda projekt och som tidigare har budgeterats under moment 28.81.(74).

De ovan nämnda projekten beräknas förorsaka staten utgifter om ca 110 milj. mk år 1998, ca 80 milj. mk år 1999 och ca 20 milj. mk år 2000.

1997 anslag	155 000 000
1996 anslag	133 490 000
1995 bokslut	79 900 000

75. *Reparation och ombyggnad* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 350 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för reparationer av investeringsnatur i fastigheter, byggnader och lokaler i statens fastighetsverks besittning samt för mindre tilläggsbyggnadsarbeten och reparationsarbeten som finansministeriet bestämmer särskilt. Anslaget får även användas till betalning av utgifter för markanvändningsplaner, annan planering och forskning i anslutning till detta. Ytterligare får anslaget användas till betalning av utgifter för byggande av veterinära gränskontrollstationer.

År 1997 får förbindelser i anslutning till pågående arbeten ingås så, att förbindelserna under senare år orsakar staten utgifter om högst 220 000 000 mk.

Förklaring: De största projekten vad gäller reparation och ombyggnad är Helsingin kauppakorkeakoulus huvudbyggnad, Åbo universitets byggnader, Kouvola ämbetshus, Tekniska högskolans och VTT:s byggnader i Otnäs, Helsingfors universitet Unionsgatan 38, Uleåborgs universitet (lärarutbildningsinstitutionens huvudbyggnad i Kajana), ämbetshuset i S:t Michel samt Jyväskylä universitets byggnad för gymnastik- och idrottsvetenskap. Den EU-andel som ges för byggande av veterinära gränskontrollstationer bokförs som inkomst under moment 12.28.99.

1997 anslag	350 000 000
1996 anslag	154 000 000
1996 tilläggsb.	100 000 000
1995 bokslut	120 000 000

87. *Anskaffning av fastigheter och bostadsaktier* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 210 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för anskaffning av fastigheter och aktielägenheter åt staten samt till betalning av utgifter för till dem anslutna tilläggs- och ändringsarbeten och betalning av övervakningen av byggnadsarbetena och vissa andra till anskaffningen anslutna utgifter.

Förklaring: Av anslaget används 30 000 000 mk till betalning av köpeskillingen för Helsingfors tings- och polishus enligt det på lag (389/81) baserade avtalet, 5 000 000 mk till betalning av räntor på köpeskillingen för polishuset i Tammerfors i enlighet med det avtal som ingåtts med Tammerfors stad, 20 000 000 mk till betalning av köpeskillingen för tings- och polishuset i Jyväskylä i enlighet med det avtal som ingåtts med Jyväskylä stad, 1 250 000 mk till betalning av räntor på köpeskillingen för Kuopio räddningsinstitut i enlighet med det avtal som ingåtts med Kuopio stad, 66 000 000 mk till betalning av köpeskillingen och räntor för Kuopio räddningsskola i enlighet med det avtal som ingåtts med Kuopio stad samt 1 700 000 mk till betalning av amorteringar och räntor på bolagslåneandelen för de lokaliteter som inköpts från Tammerfors stad för statens tekniska forskningscentrals bruk. Under momentet har förutom vad som nämns ovan beaktats sådana anskaffningar av fastigheter och bostadsaktier som oförutsedda behov kan medföra.

1997 anslag	210 000 000
1996 anslag	120 000 000
1995 bokslut	105 000 000

70. Centralen för förvaltningsutveckling

1. Service- och andra verksamhetsmål

Centralen för företagsutveckling producerar utbildning, konsult- och annan utvecklingsservice som baserar sig på den offentliga förvaltningens sakkunskap. Genom sin verksamhet stöder centralen den offentliga förvaltningen så att det blir möjligt att uppnå de centrala reform- och utvecklingsmålen. Inom serviceverksamheten läggs tyngdpunkten särskilt på utveckling av ledningen av statssamfundet samt den strategiska ekonomiska ledningen och personalled-

ningen. Dessutom prioriteras produktionen av service som ökar Finlands påverkningsmöjligheter och handlingskraft i EU.

2. Investeringarnas maximibelopp och de viktigaste objekten

De investeringar som görs av Centralen för förvaltningsutveckling får 1997 förorsaka utgifter om högst 2 000 000 mk. Dessutom får Centralen för förvaltningsutveckling 1997 ingå investeringsförbindelser som förorsakar utgifter om högst 2 000 000 mk under de följande åren.

3. Upplåning

Centralen för förvaltningsutveckling berättigas att uppta lån enligt 8 § 2 mom. lagen om statens affärsverk (627/87) till ett belopp av högst 5 000 000 mk.

Förklaring: Statsrådet har, med beaktande av de service- och andra verksamhetsmål som förelagts riksdagen för godkännande, i samband med avlåtandet av budgetpropositionen preliminärt för Centralen för förvaltningsutveckling för 1997 uppställt resultatmålet 0 mk och intäktsföringsmålet 0 mk.

Tabell med jämförelsetal	1995	1996	1997
Omsättning Mmk	35,4	36	36
— förändring, %	22	1,7	—
Driftsbidrag Mmk	—3,9	1,0	1,0
— av omsättningen, %	—11,0	2,8	2,8
Räkenskapsperiodens inkomst före bokslutsdispositioner Mmk	—3,7	1,0	1,0
Förlust/vinst Mmk	—4,9	0	0
Intäkt av placerat kapital, %	—	14,5	14,5
Investeringar, % av omsättningen	5,6	5,5	5,5
Soliditet, %	25,4	29	33
Antal anställda (i genomsnitt)	78	65	60

80. Förnyande av förvaltningen och vissa stödåtgärder inom förvaltningen

02. *Vissa andra löner och beslut som gäller villkor i tjänsteförhållande* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 000 000 mk.

Anslaget får användas till löner för nödvändig extra personal i sådana fall då det ökade behovet av personal inte var känt när den ordinarie budgetpropositionen bereddes samt till utgifter som föranleds av finansministeriets beslut om villkor i tjänsteförhållande.

1997 anslag	1 000 000
1996 anslag	1 893 000
1995 bokslut	322 209

20. *Utvecklings- och utbildningsverksamhet* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 13 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för produktion och anskaffning av undersökningar, utredningar, utbildningsservice och annan service som utvecklandet av förvaltningen förutsätter samt till utgifter för utlandsresor till följd av utvecklings- och utbildningsverksamheten. Anslaget får också användas till projekt för utvecklandet av förvaltningen i närområdena och OECD:s närområden samt till EU-samarbete som gäller utvecklande av förvaltningen.

Anslaget får användas till avlöning av personal för tidsbundna uppgifter som motsvarar ca 10 årsverken.

1997 anslag	13 000 000
1996 anslag	15 000 000
1996 tilläggsb.	-
1995 bokslut	18 000 000

21. *Stöd för anpassning av personalen* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 000 000 mk.

Anslaget får användas till utgifter som förorsakas av de stödåtgärder som behövs vid omplaceringen av personal i samband med rationaliseringen av förvaltningen.

1997 anslag	3 000 000
1996 anslag	5 000 000
1995 bokslut	10 000 000

22. *Integrationsutbildning* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 21 000 000 mk.

Anslaget får användas för integrationsutbildning för personalen, bl.a. för praktik och utbildning i utlandet. Anslaget får användas för utveckling av integrationsutbildningen, anskaffning av service och betalning av utgifter för utlandsresor till följd av utvecklings- och utbildningsverksamheten samt till uppföljning av utbildningen. Anslaget får användas till betalning av de förpliktelser som följer av samarbetsavtalet med European Institute of Public Administration. Anslaget får användas till betalning av utgifter för behovet av tilläggsutbildning för personal på grund av Finlands ordförandeskap i Europeiska unionen 1999 samt till annat EU-samarbete inom personalutvecklingen. Anslaget får även användas till betalning av löneutgifterna för Europapraktikanter samt till avlöning av personal för tidsbundna uppgifter motsvarande två årsverken.

Förklaring: Momentets rubrik har ändrats.

1997 anslag	21 000 000
1996 anslag	24 000 000
1996 tilläggsb.	5 000 000
1995 bokslut	9 000 000

23. *Främjande av arbetarskyddet* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 000 000 mk.

Anslaget får användas för arbetarskyddsforskning, arbetarskyddsutbildning, insamlande av uppgifter om arbetarskyddet och information om arbetarskyddet som har som mål att inom statsförvaltningen genomföra ett arrangemang som motsvarar arbetarskyddsfonden (lag om arbetarskyddsfonden 407/79) samt för forskning, utbildning och information i syfte att främja de statliga arbetsgivarnas och den statsanställda personalens relationer i arbetslivet. Anslaget får användas till avlöning av personal i tidsbundna arbetsavtalsförhållanden motsvarande högst fem årsverken för forskningsprojekt som finansieras med detta anslag.

1997 anslag	5 000 000
1996 anslag	4 826 000
1995 bokslut	5 334 000

24. *StPL-baserad rehabilitering och tidig rehabilitering* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 25 500 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av förmåner som föranleds av rehabilitering enligt lagen om statens pensioner (280/66), med undantag av rehabiliteringsstöd, och till verksamhet som är förenlig med statskontorets anvisningar om tidig rehabilitering samt till utgifter som föranleds av forskning och utbildning i samband med rehabilitering samt av utveckling av rehabiliteringen. Anslaget får användas till avlöning av personal för tidsbundna uppgifter motsvarande två årsverken.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 1997 års indexförhöjning av rehabiliteringspenningen. En viss tillväxt av volymen beräknas ske i den StPL-baserade rehabiliteringen samt i den tidiga rehabiliteringen i grupp.

1997 anslag	25 500 000
1996 anslag	18 000 000
1996 tilläggsb.	5 500 000

25. *Statens personalarrangemang* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 34 240 000 mk.

Anslaget får användas till utbetalning av lön på indragningsstat enligt lagen om lön på indragningsstat (182/31, ändr. 904/48).

Anslaget får även användas för att ordna en arbetsplats för en person, som efter att ämbetsverket enligt ett beslut som fattats före 1992 överförts till en annan ort, inte kan flytta till ämbetsverkets nya placeringsort.

Dispositionsplan:	mk
Löner på indragningsstat	34 000 000
Personalarrangemang	240 000
Sammanlagt	34 240 000

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats pensioneringen av personer som erhållit lön på indragningsstat. Varje år går i genomsnitt 50 personer i ålderspension.

1997 anslag 34 240 000
1996 anslag 41 230 000
1995 bokslut 57 230 000

60. *Statens andel av utgifterna på grund av utbildnings- och avgångsbidragsfonden* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 4 300 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av det belopp som staten skall betala till utbildnings- och avgångsbidragsfonden enligt 4 § 2 mom. lagen om utbildnings- och avgångsbidragsfonden (537/90).

Förklaring: Staten betalar för sin personal i arbetsavtalsförhållande till utbildnings- och avgångsbidragsfonden en avgift, som beräknas som ett av social- och hälsovårdsministeriet fastställt procenttal på de löner som utbetalts. Avgiften är 0,085 % år 1996. Avgiften till utbildnings- och avgångsbidragsfonden beräknas 1997 uppgå till 4 300 000 mk. Om det belopp som har betalts 1996 eventuellt är för stort eller för litet, är avsikten att detta skall beaktas i det belopp som skall betalas år 1997, när lönesumman för statsanställda i arbetsavtalsförhållande har blivit slutgiltigt klarlagd.

1997 anslag 4 300 000
1996 anslag 4 700 000
1995 bokslut 6 774 909

81. Vissa utgifter som icke fördelas enligt förvaltningsområde

01. *Avlöningar för nationella sakkunniga inom Europeiska unionen* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 7 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av avlönings- och socialskyddskostnader för nationella sakkunniga från Finland som verkar inom Europeiska unionens organ. Med anslaget får avlönas personal i tidsbundna uppgifter för nationella sakkunniga motsvarande högst 25 årsverken.

Förklaring: Lönerna och socialskyddet för nationella sakkunniga från Finland som arbetar inom Europeiska unionen betalas av arbetsgivaren i hemlandet, men Europeiska unionen betalar vissa ersättningar till dem. Anställningsvillkoren för nationella sakkunniga som arbetar inom unionen baserar sig på kommissionens beslut 24.7.1988 jämte ändringar år 1991. De sakkunniga arbetar inom Europeiska unionens organ en viss tid, minst tre månader och högst tre år. En person kan arbeta som nationell sakkunnig bara en gång.

1997 anslag 7 000 000
1996 anslag 7 000 000
1995 bokslut 3 066 201

22. *Utvecklande av verksamheten vid nettobudgeterade ämbetsverk* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 8 000 000 mk.

Anslaget får användas till utvecklande av den avgiftsbelagda verksamheten vid ämbetsverk som i budgeten för 1995 nettobudgeterats under inkomstmoment samt till anskaffning av maskiner och anordningar.

Förklaring: Dimensioneringen av momentet motsvarar 90 % av överskridningen av nettoinkomststaten i bokslutet för Teleförvaltningscentralen och patent- och registerstyrelsen, vilka i budgeten för 1995 nettobudgeterats under inkomstmoment. Teleförvaltningscentralens nettoinkomststat överskreds med 6 708 111 mk medan överskottet av verksamheten uppgick till 10,3 milj. mk. Patent- och registerstyrelsens nettoinkomststat överskreds med 2 168 467 mk medan överskottet uppgick till 10,1 milj. mk.

1997 anslag 8 000 000

(74.) *Utgifter föranledda av justeringar av kostnadskalkyler för husbyggnadsprojekt* (förslagsanslag)

Förklaring: Momentet har slopats i budgeten och anslaget under det har beaktats vid dimensioneringen av anslaget under moment 28.64.74.

1996 anslag 100 000
1995 bokslut ..... -

95. *På lag eller författning grundade utgifter för vilka särskilt anslag icke ingår i budgeten* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 100 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av sådana på lag eller förordning grundade utgifter för vilka särskilda anslag inte ingår i budgeten.

1997 anslag..... 100 000
1996 anslag..... 100 000
1995 bokslut 2 235 339

nödvändiga utgifter för oförutsedda behov för vilka anslag inte ingår i budgeten.

96. *Oförutsedda utgifter*
Under momentet beviljas 1 000 000 mk.
Anslaget får användas till betalning av sådana

1997 anslag..... 1 000 000
1996 anslag..... 1 000 000
1995 bokslut 64 902

82. Postbanken Ab

43. *Kreditförlustersättning till Postbanken Ab* (förslagsanslag)
Under momentet beviljas 8 000 000 mk.
Anslaget får användas till att enligt statsrådets förbindelser ersätta kreditförluster på lån som har beviljats ur Postbanken Ab:s investeringsfond utan betryggande säkerhet. Anslaget får enligt 13 § lagen om Postbanken Ab:s investeringsfond även användas till ersättningar för kreditförluster på lån som har beviljats ur statens investeringsfond på fondens ansvar och för betalning av förskott på ersättningar som hänför sig till sådana kreditförluster.
Förklaring: Lagen om Postbanken Ab:s investeringsfond (973/87) har upphävts genom lagen om upphävande av lagen om Postbanken Ab:s investeringsfond (448/90). Enligt 2 § 1 mom. i sistnämnda lag förblir den förbindelse som statsrådet med stöd av 6 § lagen om Postbanken Ab:s investeringsfond har gett Postbanken Ab om att staten ersätter de kreditförluster som eventuellt uppstår för banken i samband med Postbanken Ab:s investeringsfonds långivning alltjämt i kraft, trots att lagen upphävs. Enligt 2 § 2 mom. i samma lag skall, trots att lagen om Postbanken Ab:s investeringsfond upphävs, bl.a. 13 § fortfarande iakttas. Enligt den sistnämnda paragrafen ersätter staten Postbanken Ab till fullt belopp för kreditförluster på lån som har beviljats ur statens investeringsfond på fondens ansvar.

1997 anslag 8 000 000
1996 anslag 12 000 000
1995 bokslut..... 7 971 595

(83.) Internationella finansinstitut

Förklaring: Kapitlet har slopats i budgeten.

(68.) *Finlands andel i höjningen av Internationella finansieringsbolagets aktiekapital* (förslagsanslag)

Förklaring: Momentet och anslaget under det har slopats i budgeten.

1996 anslag..... 6 000 000
1995 bokslut 5 728 819

84. Nordiska finansinstitut

68. *Finlands kapitalinsats i Nordiska miljöfinansieringsbolaget* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 6 500 000 mk.

Anslaget får användas till den andra delinbetalningen till höjningen av Nordiska miljöfinansieringsbolagets grundkapital. Inbetalningen skall göras 1997.

Förklaring: Momentets svenskspråkiga rubrik har ändrats. Avsikten är att Nordiska miljöfi-

nansieringsbolagets (Nefco) grundkapital under åren 1996—2001 skall höjas från 40 milj. ecu till 80 milj. ecu. Finlands andel av höjningen är ca 6,7 milj. ecu. För den andra betalningsposten, som skall betalas 1997, föreslås under momentet 6 500 000 mk.

1997 anslag 6 500 000
1996 anslag 6 500 000
1995 bokslut 7 742 962

85. Infriande av förbindelser

66. *Infriande av förbindelser som avgivits till internationella finansinstitut* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 6 000 000 mk.

Anslaget får användas till inlösen av förbindelser som 1982—1986 givits internationella finansinstitut på basis av medlemskap i instituten samt till betalning av kostnader som föranleds av inlösningen. Anslaget får även användas till betalning av valutakursförluster i samband med inlösen av förbindelser som har givits efter 1986.

Förklaring: Från och med ingången av år 1987 registreras de förbindelser som ges och inlösningar av dem på balanskontot. Av de förbindelser som givits åren 1982—1986 var förbindelser till ett belopp av 16,3 milj. mk oinlösta vid utgången av 1995.

1997 anslag 6 000 000
1996 anslag 5 000 000
1995 bokslut 7 126 882

86. Jubileumsfonden för Finlands självständighet

60. *Finansiering av den verksamhet som Jubileumsfonden för Finlands självständighet bedriver*

Under momentet beviljas 10 000 000 mk.

Anslaget får användas till finansiering av den forsknings- och utbildningsverksamhet som Jubileumsfonden för Finlands självständighet bedriver.

Förklaring: SITRA:s verksamhetssektorer är företagsfinansiering, teknologiöverföring och finansiering av nyetablerade företag samt forskning och utbildning. Nya finansieringsbeslut fattas till ett värde av ca 120 milj. mk. Uppskattningsvis hälften av finansieringen går till företagsfinansiering antingen i form av direkta kapitalinvesteringar eller indirekt via kapitalfonder. Avsikten är att företagsfinansieringen delvis skall finansieras med Finlands Industriinvestering Ab:s medel. Ungefär en tredjedel av finansieringen beviljas till nyetablerade företag och finansiering av teknologiöverföringsprojekt antingen direkt eller via SITRA:s samarbetsnät. SITRA har för avsikt att använda ca 20 milj. mk för finansiering av forsknings- och utbildningsprojekt 1997.

1997 anslag 10 000 000
1996 anslag 20 000 000
1995 bokslut 100 000 000

87. Stabilisering av finansmarknaden

61. *Ersättning till statens säkerhetsfond för utgifter för skötsel av lån och säkerheter* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 800 000 000 mk.

Anslaget får enligt 15 § 2 mom. lagen om statens säkerhetsfond (379/92) användas till betalning av utgifter för lån som upptagits av statens säkerhetsfond, räntor på dem och övriga låneutgifter samt till fullgörande av fondens borgensförpliktelser.

Förklaring: Statens säkerhetsfonds stödverksamhet grundar sig på upplåning på den

inhemska och den utländska kapitalmarknaden. Om fondens tillgångar inte räcker för betalning av lånen, räntorna på dem och för övriga låneutgifter eller för fullgörande av fondens borgensförpliktelser, skall det bristande beloppet enligt 15 § 2 mom. lagen om statens säkerhetsfond betalas av ett anslag som tas in i statsbudgeten.

Åren 1992 och 1993 upptogs till statens säkerhetsfond lån till ett belopp av sammanlagt ca 20 000 milj. mk. De ränteutgifter och övriga låneutgifter som föranleds av säkerhetsfondens upplåning och som inte kan betalas av fondens medel uppgår till ca 800 000 000 mk år 1997.

1997 anslag	800 000 000
1996 anslag	800 000 000
1995 bokslut	300 000 000

89. *Stödande av bankverksamheten* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas inga anslag.

Statsrådet berättigas att överlåta sådana aktier i en depositionsbank som för stödande av bankverksamheten har skaffats med det anslag under momentet som anvisats för stöd till bankverksamheten.

Statsrådet berättigas att på de villkor som statsrådet bestämmer och utan krav på motsäkerhet under 1997 bevilja

1) statlig proprieborgen för inhemska och utländska lån som upptagits av affärsbankernas och Postbanken Ab:s säkerhetsfond, sparbankernas säkerhetsfond och andelsbankernas säkerhetsfond samt som säkerhet för att andra överenskomna villkor uppfylls,

2) statlig proprieborgen och garantier som säkerhet för depositionsbankernas medelsanskaffning på samma villkor som för eget kapital samt som säkerhet för att andra överenskomna villkor uppfylls, samt

3) statlig proprieborgen och garantier för inhemska och utländska lån som upptagits av bolag som avses i 1 § 4 mom. lagen om statens säkerhetsfond (379/92) samt som säkerhet för att andra förpliktelser och överenskomna villkor uppfylls.

Samtidigt berättigas statsrådet att 1997 avstå från den regressrätt som ansluter sig till borgensförbindelser och garantier. Dessutom berättigas statsrådet att 1997 på villkor som det bestämmer ge återköpsförbindelser gällande sådana kapitalbevis och riskdebenturlån som depositionsbankerna har emitterat. Värdet av alla lån och kapitalplaceringar som inte är givna i finska mark skall räknas enligt den medelkurs som Finlands Bank tillämpar när borgen ställs. Borgensförbindelser, garantier och andra förbindelser av ovan nämnt slag får ges så att deras totala kapitalbelopp sammanräknat med motsvarande förbindelser som givits under 1993—96 uppgår till högst 35 000 000 000 mk eller sammanräknat med annat stöd för 1993—96 som beviljas under moment 28.87.89 och under moment 28.87.51 i den första tilläggsbudgeten för 1993 till ett kapitalbelopp av högst 60 000 000 000 mk.

För stödåtgärderna uppställs villkor som gäller både den stödtagande säkerhetsfonden och verksamheten och förvaltningen i den bank som skall understödas. Om stödåtgärderna beslutar statsrådet. Statsrådet kan inom de gränser det bestämmer ge finansministeriet i uppdrag att fatta enskilda stödbeslut och att besluta om närmare villkor för besluten.

Enligt ovan angivna villkor skall statsrådet eller finansministeriet, som fattar beslut om dem, eftersträva att

1) kapitalstödet ges mot vederlag på det sätt som statsrådet bestämmer,

2) belastningen på statsekonomin blir så liten som möjligt med tanke på fullgörandet av uppgiften,

3) stödet i så liten utsträckning som möjligt skadar konkurrensen mellan företagen och inom finansieringsverksamheten och inte snedvrider fastighets- och kapitalmarknaden,

4) dividend på bankens aktiekapital, vinstandel på grundfondsandelar eller ränta på tilläggsinsatser, andra andelsavgifter och placeringsandelar får delas ut endast om bankens utdelningsbara vinstmedel förslår sedan ränta betalats till fullt belopp på statens och statens säkerhetsfonds kapitalbevis samt övriga statsgaranterade medel på samma villkor som eget kapital, och att

5) situationen för skuldsatta hushåll och företag, om de så önskar, underlättas med iakttagande av de i lagen om företagssanering och lagen om skuldsanering för privatpersoner (47/93 och 57/93) stadgade principerna om förbud mot försäljning av säkerheter och om begränsning av skuldkapitalet och om andra arrangemang som stärker gäldenärens ställning.

Stöd kan ges endast på det villkoret att stödmottagaren och banken i fråga förbinder sig att godta sådan specialgranskning av den stödtagande banken som den som beviljat stödet,

finansinspektionen eller finansministeriet kräver och närmare beslutar om. Berättelsen över granskningen skall tillställas finansministeriet och finansinspektionen.

Förklaring: Det behöver inte längre reserveras något anslag för stödjande av bankverksamheten. De fullmakter som behövs för beviljande av borgensförbindelser och garantier samt andra förbindelser har baserat sig på det samtycke riksdagen givit för varje finansår i budgeten. Fullmakterna för beviljande av borgensförbindelser, garantier och andra förbindelser behövs för att sådana borgensförbindelser som avses i 1 § 4 mom. lagen om statens säkerhetsfond och sådana borgensförbindelser som enligt statsrådets principbeslut angående borgensförbindelser eventuellt är nödvändiga samt andra borgensförbindelser, garantier eller förbindelser skall kunna ingås.

Den borgensförbindelse som motsvarar den borgen som statsrådet 24.11.1994 beviljade för Egendomsförvaltningsbolaget Arsenal Ab:s upplåning kan genom statsrådets beslut användas för beviljande av ovan nämnda borgen och garantier samt andra förbindelser till den del den inte har använts med stöd av nämnda statsrådsbeslut. Förutsättningen är att det maximibelopp som under momentet anges för borgensförbindelserna inte överskrids.

1997 anslag	—
1996 anslag	—
1995 bokslut	—

89. Europeiska investeringsbanken (EU)

68. *Finlands kapitalinsats i Europeiska investeringsbanken (EU)* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 268 550 000 mk.

Anslaget får användas till den femte delinbetalningen av Finlands kapitalinsats i Europeiska investeringsbanken samt till Finlands femte och sjätte delinbetalning till bankens kapitalhöjning. Anslaget får även användas till Finlands femte delinbetalning till reservfonden och andra i artikel 7 i protokollet till anslutningsfördraget avsedda tilläggsreserver samt till avsättningar som har karaktär av reserver. Alla dessa inbetalningar skall göras 1997.

Förklaring: Momentets svenskspråkiga rubrik har ändrats. Enligt artikel 6 i det protokoll till anslutningsfördraget som gäller Europeiska investeringsbanken betalar Finland 59 290 577 ecu som sin andel av kapitalet. Inbetalningarna görs halvårsvis i fem lika stora rater. Den inbetalning som skall göras 1997 är sammanlagt 72 340 000 mk. Den 11 juni 1990 beslöt man att höja kapitalet och enligt protokollet deltar Finland dessutom i betalningen av den del av höjningen som finns kvar på anslutningsdagen med 6 048 611 ecu. Beloppet betalas halvårsvis i åtta lika stora rater. Sammanlagt uppgår betalningarna år 1997 till 9 230 000 mk. Enligt artikel 7 i protokollet skall Finland dessutom betala 1,51215278 % av slutsumman för alla fonder och motsvarande reserveringar i den godkända balansräkningen (31.12.1994). Bidraget uppgår till 153 255 438 ecu och betalas halvårsvis i fem lika stora rater. År 1997 är inbetalningen ca 186 980 000 mk.

1997 anslag	268 550 000
1996 anslag	501 900 000
1995 bokslut	484 052 045

90. Finlands finansiella bidrag till Europeiska unionen (EU)

Förklaring: Kapitlets svenskspråkiga rubrik har ändrats. Det finansiella bidrag som gemenskapens medlemmar skall betala till EU:s budget bestäms i ett beslut av den 24 juni 1988 (88/376/EEC, EURATOM).

EU:s egna medel inbegriper förutom diverse inkomster och traditionella egna medel också en mervärdesskattebaserad avgift (momsbasavgift). Dessutom betalar länderna en avgift baserad på bruttonationalinkomsten. De traditionella egna medel som Finland samlar in för EU:s räkning ingår inte i Finlands budget.

Storbritannien får en nedsättning av den mervärdesskattebaserade avgiften. Nedsätt-

ningen finansieras genom att de övriga medlemsländernas motsvarande avgift höjs. Tysklands andel av kompensationen till Storbritannien minskas med en tredjedel och minskningen finansieras genom att de övriga medlemsländernas andelar höjs. Båda höjningarna fördelas enligt medlemsländernas BNI-andelar. Om momsbasavgiften ökad med andelen av kompensationen till Storbritannien överstiger den maximala momsbasavgiften, överförs skillnaden till det finansiella bidraget från BNI.

Förordningen 1553/89, som givits med stöd av direktivet 88/376, innehåller regler för hur underlaget för mervärdesskatten skall beräknas. Vid beräkningen av skatteunderlaget beaktas alla mervärdesskattebelagda affärstransaktioner. En medlemsstat har rätt att vid beräkningen av skatteunderlagets storlek utlämna sådana skattskyldigas affärstransaktioner vilkas årliga omsättning understiger 10 000 ecu. Skatteunderlagets storlek beräknas genom att den korrigerade nettointäkten av mervärdesskatten divideras med en genomsnittlig mervärdesskatteprocent. Om flera olika mervärdesskattesatser används i ett medlemsland, används en vägd mervärdesskatteprocent. Underlaget för mervärdesskatten justeras med de i medlemslandet tillämpade avvikelser från det gemensamma skatteunderlaget som det sjätte mervärdesskattedirektivet tillåter.

De finansiella bidragen från bruttonationalinkomsten är skillnaden mellan unionens totala utgifter och nämnda inkomster. De olika ländernas bidrag beräknas så, att för varje land och hela unionen uträknas först en andel om en procent av motsvarande bruttonationalinkomst. Därefter avvägs för hela unionens vidkommande skillnaden mellan unionens utgifter och inkomster mot andelen om en procent av unionens bruttonationalinkomst, varvid man erhåller en enhetlig procentuell BNI-avgift för alla medlemsländer. Till BNI-avgiften adderas till slut en eventuell överskridning av den maximala momsbasavgiften.

66. *Mervärdesskattebaserade avgifter till Europeiska unionen (EU)* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 924 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av det mervärdesskattebaserade bidrag som Finland skall betala till Europeiska unionen.

Förklaring: Momentets svenskspråkiga rubrik har ändrats. Anslaget grundar sig på EU:s förslag till budget för 1997.

1997 anslag	2 924 000 000
1996 anslag	2 869 000 000
1995 bokslut	3 026 555 464

67. *På bruttonationalinkomsten baserade avgifter till Europeiska unionen (EU)* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 877 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av de bidrag baserade på bruttonationalinkomsten som Finland skall betala till Europeiska unionen.

Förklaring: Momenets svenskspråkiga rubrik har ändrats. Anslaget grundar sig på EU:s förslag till budget för 1997.

1997 anslag	2 877 000 000
1996 anslag	2 647 000 000
1995 bokslut	1 271 879 806

99. Övriga utgifter inom finansministeriets förvaltningsområde

Statsrådet får godkänna arrangemang gällande ägandet som förutsätter att staten avstår från sin bestämmanderätt, sin rätt som bygger på kvalificerad majoritet eller sin rätt som bygger på kvalificerad minoritet i Medivire Työterveyspalvelut Oy. Statsrådet kan också godkänna arrangemang gällande ägandet som förutsätter att staten avstår från den rätt som bygger på kvalificerad majoritet i Oy Edita Ab.

Förklaring: Det kan inte längre anses nödvändigt att staten är delägare i Medivire Työterveyspalvelut Oy, som verkar i en fri konkurrenssituation och huvudsakligen producerar tjänster som även annars fritt står att få på marknaden. Beroende på marknadslägets utveckling kan målet för arrangemangen vara att staten helt eller delvis avstår från sitt innehav eller inleder strategiskt samarbete med något annat företag.

Oy Edita Ab:s uppgifter i anslutning till det tryckningsarbete som riksdagens och statsrådets beslutsfattande kräver är orsaken till att staten bibehåller sin majoritetsställning i bolaget.

Dessutom utreds eventuella arrangemang som gäller ägandet i Engel fastighetsservicekoncern Ab.

21. *Statens pensionsnämnds omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 050 000 mk.

Förklaring: Målet är att tiden för behandlingen av besvär under 1997 skall underskrida sex månader, vilket kan anses vara en tillfredsställande nivå jämfört med nivån för andra besvärsinstanser. Antalet besvär torde minska något jämfört med tidigare års nivå på grund av bolagiseringar av statliga inrättningar och självrättelseförfarandet. Den totala arbetsbördan kommer dock inte att minska, eftersom det finns ett tryck på att motivera de beslut som gäller arbetsoförmåga mera detaljerat än tidigare.

1997 anslag	2 050 000
1996 anslag	2 040 000
1995 bokslut	1 950 000

(22.) *Utgifter för metallmynt* (förslagsanslag)

Förklaring: Momentet har slopats i budgeten och anslaget under det har nettobudgeterats under moment 12.28.51.

1996 anslag	24 000 000
1995 bokslut	24 750 720

23. *Mervärdesskatteutgifter* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 3 500 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av den mervärdesskatt som ingår i andra än särskilt mervärdesskattskyldiga statliga ämbetsverks och inrättningars köp av varor och tjänster.

Förklaring: Statens konsumtions- och investeringsutgifter har budgeterats utan mervärdesskatt. Andra än särskilt mervärdesskattskyldiga statliga ämbetsverk och inrättningar beviljas anslag enligt skattefria priser.

1997 anslag	3 500 000 000
1996 anslag	2 700 000 000
1995 bokslut	3 304 852 365

24. *Mervärdesskatteutgifter för utvecklingssamarbete och närområdessamarbete* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 100 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av de mervärdesskatteavgifter som ingår i köp av tjänster som anskaffats i Finland och använts för utvecklingssamarbete och bistånd till länderna i Mellaneuropa och Östeuropa.

Förklaring: Enligt mervärdesskattelagen är de tjänster som ministerierna köper i Finland för utvecklingssamarbete mervärdesskattepliktiga. För att Finlands utvecklingssamarbete och bistånd till länderna i Mellaneuropa och Östeuropa inte skall belastas med mervärdesskatt budgeteras mervärdesskatteutgifterna särskilt.

1997 anslag	100 000 000
1996 anslag	100 000 000
1995 bokslut	24 377 527

(50.) *Ersättningar åt Krigsinvalidernas Brödraförbund*

Förklaring: Momentet och anslaget under det har slopats i budgeten.

1996 anslag	107 000
1995 bokslut	130 761

61. *På grund av befrielse från skatt återbetalda skatter* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 22 000 000 mk.

Anslaget får användas för återbetalning av skatten i de fall då den betalningsskyldige av sociala skäl eller av andra skäl som anges i skattelättnadsstadgandena eller i skatteavtal genom beslut av finansministeriet, skattestyrelsen eller tullstyrelsen har berättigats att återfå redan betald skatt.

1997 anslag	22 000 000
1996 anslag	22 000 000
1995 bokslut	21 132 459

(83.) *Lån till det statsbolag som har bildats för företagshälsovård*

Förklaring: Momentet och anslaget under det har slopats i budgeten.

1996 anslag	12 000 000
1995 bokslut	10 000 000

95. *Ersättande av Centralens för förvaltningsutveckling fastighetsutgifter* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 4 400 000 mk.

Anslaget får användas till ersättande av hyresutgifterna för de fastigheter i Munksnäs och på Kägeludden som används av Centralen för förvaltningsutveckling.

Förklaring: Det föreslås att en del av hyreskostnaderna och övriga fastighetskostnader för

de utrymmen där Centralen för förvaltningsutveckling arbetar skall ersättas för att affärsverkets fastighetsutgifter skall överensstämma med den rådande nivån i branschen.

1997 anslag 4 400 000
1996 anslag 4 400 000
1995 bokslut 4 400 000

Utgifterna under huvudtitel 28, sammanställda kapitelvis för åren 1995—1997

		År 1995 bokslut 1000 mk	År 1996 Statsbudget 1000 mk	År 1997 förslag 1000 mk	Ändring 1996—1997 ± 1000 mk	± %
01.	Finansministeriet (020)	102 534	108 000	113 000	+ 5 000	+ 5
03.	Statens ekonomiska forskningscentral (050)	18 611	18 950	17 620	— 1 330	— 7
05.	Statskontoret (020)	134 907	150 450	190 300	+ 39 850	+ 26
06.	Olycksfallsersättningar och övriga skadestånd (020)	179 039	186 500	200 500	+ 14 000	+ 8
07.	Pensioner (950)	12 132 186	12 706 650	13 025 750	+ 319 100	+ 3
10.	Statens revisionsverk (020)	31 000	36 400	38 200	+ 1 800	+ 5
18.	Skatteförvaltningen (020)	1 527 400	1 518 466	1 530 000	+ 11 534	+ 1
39.	Vissa överföringar till landskapet Åland (960)	696 524	698 000	732 000	+ 34 000	+ 5
40.	Tullverket (020)	456 348	454 597	481 020	+ 26 423	+ 6
52.	Statistikcentralen (050)	152 980	165 860	170 300	+ 4 440	+ 3
(60.)	Bygnadsförvaltningen (050)	99 972	—	—	—	—
64.	Statens fastighetsverk (050)	304 900	407 490	715 000	+ 307 510	+ 75
70.	Centralen för förvaltningsutveckling (050)	4 400	—	—	—	—
80.	Förnyande av förvaltningen och vissa stödåtgärder inom förvaltningen (990)	106 661	114 649	107 040	— 7 609	— 7
81.	Vissa utgifter som icke fördelas enligt förvaltningsområde (990)	5 366	8 200	16 100	+ 7 900	+ 96
82.	Postbanken Ab (840)	7 972	12 000	8 000	— 4 000	— 33
(83.)	Internationella finansinstitut (040)	5 729	6 000	—	— 6 000	—100
84.	Nordiska finansinstitut (040)	25 298	6 500	6 500	—	—
85.	Infriande av förbindelser (040)	7 127	5 000	6 000	+ 1 000	+ 20
86.	Jubileumsfonden för Finlands självständighet (830)	100 000	20 000	10 000	— 10 000	— 50
87.	Stabilisering av finansmarknaden (840)	300 000	800 000	800 000	—	—
89.	Europeiska investeringsbanken (EU) (060)	484 052	501 900	268 550	— 233 350	— 46
90.	Finlands finansiella bidrag till Europeiska unionen (EU) (060)	4 298 435	5 516 000	5 801 000	+ 285 000	+ 5
99.	Övriga utgifter inom finansministeriets förvaltningsområde (020)	3 398 919	2 864 547	3 628 450	+ 763 903	+ 27
	Sammanlagt	24 580 360	26 306 159	27 865 330	+1 559 171	+ 6

Huvudtitel 29
UNDERVISNINGSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring: Det totala antalet anställda inom förvaltningsområdet beräknas 1997 motsvara 25 270 årsverken.

Finansieringssystemet för undervisnings- och kulturverksamheten revideras 1.1.1997 i samband med reformen av statsandelar till kommunerna. Regeringen avlåter i anslutning till budgetpropositionen till riksdagen en proposition med förslag till ändring av den lagstiftning som gäller finansiering av undervisnings- och kulturverksamheten. Statsandelen baserar sig alltjämt på antalet elever eller invånare samt på kalkylerade priser per enhet. I det nya systemet bestäms inte statsandelen som en procentuell andel av en kalkylerad grund, utan kommunernas andel i kostnaderna för undervisningsverksamheten, biblioteksverksamheten och kommunernas kulturverksamhet är jämnstor per invånare. Kommunernas separata betalningsandelar i fråga om läroanstalternas driftskostnader utgår. Kommunernas självfinansieringsandel per invånare beaktas som avdrag vid beviljandet av statsandel till kommunen under moment 29.40.30, 29.94.30 och 29.96.30. Statsandelen beviljas och betalas till kommunala och privata yrkesläroanstalter på enahanda grunder. Kommunernas finansieringsandel under moment 29.40.30 täcker kommunernas betalningsandelar också i fråga om kostnaderna för yrkeshögskolor, vuxenutbildning, folkhögskolornas grundskole-, gymnasie- och yrkesutbildning, yrkesutbildningen vid idrottsutbildningscentrer, privata allmänbildande läroanstalter samt transporter och inkvartering som gäller mellanstadiet. De betalningsandelar för kommunerna som tidigare influtit under moment 12.29.(42) och 12.29.(10) för kostnaderna för statliga läroanstalter ingår likaså i kommunernas ovan nämnda finansieringsandel.

Statsandelen för folkhögskolor och för grundundervisning i musik är fortfarande 57 % av den kalkylerade grunden. Statsandelen för museer, teatrar och orkestrar samt för kommunernas motionsverksamhet och ungdomsarbete lösgörs från kommunernas statsandelssystem, och verksamhetens särdrag beaktas bättre än nu i finansieringsgrunderna.

Kostnadsnivån för de i finansieringslagen angivna priserna per enhet som ligger till grund för statsandelen har justerats med 1,4 %. Kommunens självfinansieringsandel innefattar med hänvisning till motiveringarna i kapitel 26.97 också de på invånarantalet baserade nedskärningar i statsandelen som inom undervisningsministeriets förvaltningsområde är 262 mk/invånare år 1996 och 269 mk/invånare år 1997.

Finansieringen av de yrkesinriktade påbyggnadslinjer för vuxna och den fortbildning som ordnas inom undervisningsministeriets förvaltningsområde sammanförs till en helhet.

Målet är att den fortbildningsverksamhet som den offentliga sektorn anordnar ordnas så, att den beträffande konkurrensförutsättningarna intar en likadan ställning som den fortbildning som andra utbildningsarrangörer tillhandahåller.

Stadgandena om tillstånd att upprätthålla yrkesläroanstalter och om utbildningsuppgiften samt om dimensionering av utbildningen revideras genom en lag som träder i kraft 1.1.1998. Om tillstånd till upprätthållande samt om utbildningsuppgiften och de däri ingående grunderna för dimensionering av den utbildning huvudmannen anordnar beslutar statsrådet och undervisningsministeriet. Om de andra frågorna beslutar läroanstaltens huvudman inom ramen för den utbildningsuppgift som ålagts denne.

Betydelsen av de centrala bildningsfunktioner som ingår i undervisningsministeriets förvaltningsområde, dvs. utbildning, forskning och kultur, kommer att öka kraftigt under de närmaste åren. Nationens bildningsnivå, andli-

ga kapital, kunskaper och kunnande har enligt nyaste internationella rön visat sig vara den främsta förklaringen också till ekonomisk framgång. Detta har beaktats i regeringsprogrammet, vid vars genomförande förvaltningsområdets funktioner betonas.

Inom undervisningsministeriets verksamhetsområde klargörs den strategiska styrningen, de operativa uppgifterna samt utvärderingen av resultatrikedomen. Uppmärksamhet ägnas undervisningsministeriets, utbildningsstyrelsens, centrets för internationellt personutbyte, konstförvaltningens, länsstyrelsernas samt sakkunnigorganens roller och uppgifter.

Inom undervisningsministeriets verksamhetsområde prioriteras följande:

— Fortsättning av genomförandet av programmet för det finländska informationssamhället.

— Främjande av sysselsättningen samt utvecklande av samarbetet mellan utbildningen och arbetslivet. Verkställande av programmet för grundlig ombyggnad av offentliga byggnader som en del av åtgärderna för sysselsättningens främjande.

— Åtgärder för att förhindra att ungdomar blir utslagna och för att förbättra ungdomarnas levnadsförhållanden.

— Förebyggande av rasism och ökning av fördragsamheten.

— Verkställighet av Europeiska unionens utbildnings-, forsknings- och kulturprogram samt strukturfondsprogram.

— Utvecklande av den matematisk-naturvetenskapliga undervisningen.

— Verkställighet av åtgärdsprogrammen för undervisning och forskning angående Ryssland och Asien.

— Åtgärder för praktiskt omsättande av principen för livslångt lärande.

— Utvecklande av formerna för samarbete mellan skolan och kulturen.

— Tryggande av basfunktionerna inom kulturen och verkställande av programmet för utvecklande av kulturen.

— Främjande av medborgarverksamheten.

Utöver de ovan nämnda pågående projekten effektiveras personalutbildningen inom förvaltningsområdet.

Undervisningsministeriets linjedragningar med avseende på bildningspolitiken framhäver strävandena att öka den aktivitet och kreativitet som bygger på medborgarnas egna initiativ samt företagaranda inom livets alla områden, såväl i arbetet som under fritiden.

Undervisningsministeriets linjedragningar i fråga om verksamheten under de närmaste åren ingår i den plan för utveckling av utbildningen och av forskningen vid högskolorna för åren 1995—2000 som statsrådet godkänt den 21 december 1995 samt i verksamhets- och ekonomiplanen för förvaltningsområdet.

Grundutbildningens kvalitet och utbildningens bastrygghet blir tillgodosedda genom att nätet av läroanstalter och inlärningsmiljöerna utvecklas samt genom att valmöjligheterna, individualiteten och utvärderingen av verksamheten utökas.

Yrkesutbildningen görs sådan att den smidigare än förut motsvarar arbetslivets och studerandenas behov. Befästandet av yrkeshögskolesystemet fortgår.

Den strukturella utvecklingen och utvärderingen av universiteten effektiveras. Vid finansieringen av universiteten uppmärksammas bildandet av spetsforskningsenheter och sysselsättningsläget för nyutexaminerade. Vid allokeringen av basresurser mellan universiteten övergås successivt till ett kalkylmässigt förfarande.

En totalreform av utbildningslagstiftningen genomförs, om möjligt. Den resultatbaserade utvecklingen av understödssystemen och av andra finansieringssystem fortgår inom hela verksamhetsområdet.

Studiestödet utvecklas så, att det inspirerar unga till aktivitet. De utbildningsplatser som inrättats i samband med den reform som gällde arbetsmarknadsstödet för unga ökar behovet av anslag för studiestöd. Stödjandet av skolresorna för studerande vid gymnasier och yrkesläroanstalter överförs till studiestödet. Möjligheterna att förenhetliga finansieringssystemen för studier som vuxna bedriver kartläggs i samband med en utredning som hänför sig till arbetslösas möjlighet att studera samtidigt som de lyfter inkomstrelaterat utkomstskydd för arbetslösa och den fortsatta beredningen i anslutning därtill.

Kulturens basfunktioner tryggas även under föränderliga samhällsförhållanden, varvid de andliga värdenas betydelse framhävs. Kulturinrättningarnas verksamhetsbetingelser utvecklas med avseende på både lokalerna och stödsystemen. Bibliotekens och museernas verksamhetsbetingelser förbättras också som ett led i strategin för informationssamhället. Förutsättningarna för inhemsk filmproduktion förbättras.

Strategiprogrammet för kulturen i informationssamhället verkställs också på annat sätt. Utvärderingen av konstfrämjandet fortgår. De resultatbaserade stödsystemen för kulturinrättningarna utvecklas. Den internationella växelverkan utökas och programmet för genomförande av specialprojekt inom kulturen fortsätter.

Idrottens betydelse för medborgarnas välbefinnande ökar, och samarbetet mellan olika förvaltningsområden utvecklas för idrottens främjande. Medborgarnas förutsättningar att ägna sig åt motion och idrott tryggas genom stöd för medborgarverksamhet inom motion och idrott, för anläggande och grundliga reparationer av idrottsplatser samt för utbildning inom branschen. Motions- och idrottsorganisationerna stöds utgående från resultat i fråga om idrott för barn, ungdomar och vuxna samt toppidrott. Vid stödjandet av idrotten betonas också genomförandet av idrottshälsoprogrammet, motion för specialgrupper, åtgärdsprogram mot rasism samt jämlikhet inom idrotten.

Förhindrandet av att ungdomar blir utslagna och förbättrandet av ungdomarnas levnadsförhållanden förutsätter samarbete över förvaltningsområdenas gränser, samordning av de ungdomspolitiska åtgärderna och en aktiv medverkan av medborgarverksamheten. Verkstadsverksamheten samt andra åtgärder utvecklas för att förhindra att unga slås ut och för att lindra de negativa verkningarna av arbetslösheten bland unga. De ungas medborgarverksamhet stöds utgående från jämlikhet, kulturell mångfald, fördragsamhet och en hållbar utveckling. De internationella möjligheterna inom ungdomsarbetet utnyttjas. En undersökning av ungdomspolitiken i Finland sker i samråd med Europarådets ungdomskommitté.

Finansieringen av domkapitlens omkostnader överförs från staten till evangelisk-lutherska kyrkan.

01. Undervisningsministeriet

10. *Drift och underhåll av vissa statliga fastigheter* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 19 500 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds av drift och underhåll samt av hyror för fastigheter som undervisningsministeriet besitter.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats hyran för Vetenskapliga samfundens delegations lokaler och fastighetsskatten för den tomt där museet för nutidskonst uppförs samt såsom avdrag 275 000 mk i överföring till moment 29.10.21.

1997 anslag	19 500 000
1996 anslag	17 200 000
1996 tilläggsb.	500 000
1995 bokslut	11 418 000

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 88 922 000 mk.

Benämningen på fyra tjänster som avdelningschef vid undervisningsministeriet ändras till överdirektör samt benämningen på fyra tjänster som biträdande avdelningschef och tre tjänster som högskoleråd, biträdande avdelningschef ändras till direktör.

Förklaring: Avsikten är att de överdirektörs- och direktörstjänster som inrättats vid undervisningsministeriets enhet skall bli gemensamma för ministeriet. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 232 000 mk i överföring av ett årsverke från moment 26.05.21 och 196 000 mk i överföring av ett årsverke från moment 29.90.22 samt såsom avdrag 300 000 mk i överföring till moment 29.01.22.

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	89 832 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	800 000
Övriga omkostnader	89 032 000
— lönekostnader	63 076 000
— övriga konsumtionsutgifter	25 956 000
Bruttoinkomster	910 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	850 000
— offentligrättsliga prestationer	800 000
— övriga prestationer	50 000
Övriga inkomster	60 000
Nettoutgifter	88 922 000

1997 anslag 88 922 000
1996 anslag 88 002 000
1995 bokslut 87 280 999

22. *Utvecklingsverksamhet (delvis EU)* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 79 600 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av omkostnader och understöd som förorsakas av utvecklings-, försöks-, planerings-, forsknings- och informationsverksamhet inom undervisningsministeriets förvaltningsområde, av det internationella samarbetet i anslutning därtill samt av de olika förvaltningsområdenas gemensamma projekt.

Anslaget får också användas till utbildning av utbildare inom läroavtalsutbildning samt till betalning av löneutgifterna för personal som motsvarar fyra årsverken.

Anslaget får också användas till betalning av statens andel av den nationella medfinansieringen i projekt avsedda att genomföra projekt, pilotprojekt och gemenskapsinitiativ som ingår i målprogram finansierade ur EU:s regionala utvecklingsfond och EU:s socialfond. Av anslaget har 64 300 000 mk reserverats för den nationella medfinansieringen, varav andelen för projekt som finansieras ur den regionala utvecklingsfonden är 21 570 000 mk och andelen för projekt som finansieras ur socialfonden är 42 730 000 mk.

Anslaget får dessutom användas till finansiering av forsknings- och utbildningsprojekt som EU godkänt.

Förklaring: Anslaget under momentet har ombildats till ett treårigt reservationsanslag. Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats fortsättningen av programmet för det finländska informationssamhället samt såsom tillägg 300 000 mk i överföring från moment 29.01.21.

1997 anslag 79 600 000
1996 anslag 79 300 000
1996 tilläggsb. ..... —
1995 bokslut 62 348 000

26. *Vissa kopierings- och bandinspelningsersättningar*

Under momentet beviljas 20 700 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter enligt lagen om upphovsrätt (404/61) och lagen om rätt till fotografisk bild (405/61), utgifter för ljuskopieringsundersökningar och utgifter för informations- och utredningsverksamhet som gäller kopiering och bandinspelning.

1997 anslag 20 700 000
1996 anslag 19 800 000
1995 bokslut 18 538 000

50. *Vissa understöd*

Under momentet beviljas 2 935 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av understöd enligt lagen om statsbidrag till Svenska Finlands folkting (902/85) och andra understöd som specificeras i dispositionsplanen.

Dispositionsplan:	mk
Statsbidrag för Svenska Finlands folktings verksamhet, varav 411 000 mk för utbildningsdelegationen samt övriga verksamhets- och byråutgifter	1 870 000
Paasikivi-Samfundet	175 000
Skötsel av vissa av den förflyttade befolkningens hjältegravar	90 000
Iståndsättning av begravningsplatser i det avträdda området	600 000
Letande efter soldater som stupade under vinter- och fortsättningskriget samt vårdande av deras minne	200 000
Sammanlagt	2 935 000

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 350 000 mk i överföring till moment 29.69.53.

1997 anslag 2 935 000
1996 anslag 3 340 000
1995 bokslut 7 272 239

(02.) Evangelisk-lutherska kyrkan

Förklaring: Kapitlet och dess moment 21 har slopats i budgeten och anslaget under dess moment 50 har beaktats i kalkylerna i samband med moment 29.05.50. Avsikten är att upprätt-

hållandet av domkapitlen och tjänsterna som präster för döva skall överföras från staten till kyrkan 1.1.1997. Till riksdagen har i anslutning till budgetpropositionen avlåtits en proposition med förslag till lagstiftning om överföring av upprätthållandet av domkapitlen till den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland.

(21.) *Domkapitlens omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Momentet och anslaget under det har slopats i budgeten.

1996 anslag 15 589 000
1995 bokslut 15 174 000

05. Kyrkliga ärenden

Förklaring: Kapitlets rubrik har ändrats. Med anslagen under detta kapitel finansieras bl.a. utgifterna för ortodoxa kyrkosamfundets kyrkostyrelse och de tre ortodoxa stiftens regionala förvaltning samt understöden till vissa av det ortodoxa kyrkosamfundets församlingar och inrättningar samt till Finlands Sjömanskyrka.

21. *Ortodoxa kyrkostyrelsens omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 9 232 000 mk.

1997 anslag..... 9 232 000
1996 anslag..... 9 232 000
1995 bokslut 8 322 000

50. (29.02.50 och 05.50) *Vissa understöd*

Under momentet beviljas 1 840 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av de specificerade understöd som anges i dispositionsplanen. Av understödet till Finlands Sjömanskyrka får högst 900 000 mk användas till byggnadsunderstöd till sjömanskyrkorna i Antwerpen och Hamburg, förutsatt att evangelisk-lutherska kyrkans centralfond betalar motsvarande andelar.

Dispositionsplan:	mk
Vissa understöd till ortodoxa kyrkosamfundets församlingar och inrättningar .	440 000
Understöd till Finlands Sjömanskyrka.	1 400 000
Sammanlagt	1 840 000

Förklaring: Avsikten är att understöden till ortodoxa kyrkosamfundets församlingar och inrättningar skall användas till bl.a. stödjande av verksamheten vid Finlands ortodoxa kyrkomuseum, Lapplands ortodoxa församling och Valamo konserveringsinrättning. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 60 000 mk med anledning av att skattegottgörelsen till de ortodoxa församlingarna slopas. Regeringen avlåter i anslutning till budgetpropositionen till riksdagen en proposition med förslag till lag om upphävande av lagen angående skatteersättning till församlingar av grekisk-katolska kyrkosamfundet i Finland (192/35).

1997 anslag..... 1 840 000
1996 anslag..... 1 700 000
1995 bokslut 1 500 000

07. Utbildningsstyrelsen

Förklaring: Undervisningsministeriet har i samband med beredningen av budgetpropositionen preliminärt uppställt följande resultatmål för utbildningsstyrelsen för 1997:

Genomförandet av följande program fortsätter:

— utvecklande av undervisningen i matematik och naturvetenskaper

— utnyttjande av data- och medieteknik i undervisningen

— breddande av elevernas val av främmande språk samt ökad undervisning om internationalism och främmande kulturer.

Elevutvärderingen i grundskolan revideras, och beredskapen att jämföra inlärningsresultaten i skolorna utvecklas.

Kontakterna mellan yrkesutbildningen och arbetslivet stärks. Studiehandledningen av elever effektiveras. Metoderna för förutseende av

arbetslivets behov och kraven på yrkeskunskaper utvecklas.

Praktiska tillvägagångssätt utvecklas utgående från principen för livslångt lärande. Stödet för sådana barn och unga som förutsätter särskild omsorg och särskilda åtgärder utökas.

De informations- och kalkyltjänster som det nya statsandelssystemet förutsätter genomförs. De uppgifter som ansluter sig till EU:s utbildnings- och samarbetsprogram och datasystemen sköts, och medverkan i verkställigheten av programmen för Ryssland och Sydostasien sköts.

Införandet av ett indikatorsystem för utbildningen bereds.

Nuläget och utvecklingsbehoven i fråga om konstfostran för barn och unga utvärderas, liksom språkundervisningen vid yrkesläroanstalterna, vuxnas språkkunskaper och studiecentralernas verksamhet.

Tabell med jämförelsetal för den avgiftsbelagda verksamheten:

	1996	1997
Inkomster tmk	14 000	14 000
Särkostnader för den avgiftsbelagda servicen tmk.	11 980	9 800
Driftsåterstod tmk	2 020	4 200
% av inkomsterna	14,4	30,0
Andel av gemensamma kostnader tmk	2 000	2 000
Överskott tmk	20	2 200
% av inkomsterna	0,1	15,7

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 100 129 000 mk.

Av anslaget används 11 800 000 mk för utveckling av läromedel och för produktion av läromedel med liten spridning, varav 1 300 000 mk i understöd till sametinget att delas ut för produktion av läromaterial på samiska språket.

Anslaget får också användas för finansiering av forsknings- och utbildningsprojekt som godkänts av EU.

Förklaring:

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	114 629 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	9 800 000
Övriga omkostnader	104 829 000
Bruttoinkomster	14 500 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	14 000 000
— offentligrättsliga prestationer	200 000
— övriga prestationer	13 800 000
Övriga inkomster	500 000
Nettoutgifter	100 129 000

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 2 000 000 mk i överföring från moment 29.10.22 samt såsom avdrag 300 000 mk i överföring till moment 25.45.51.

1997 anslag	100 129 000
1996 anslag	101 292 000
1995 bokslut	117 211 000

08. Internationellt samarbete

01. *Avlöningar* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 6 320 000 mk.

Antalet anställda får motsvara högst 47 årsverken.

Förklaring: Avsikten är att anslaget skall användas till betalning av löner till finländska utlandslektorer och gästande professorer som är anställda vid utländska universitet samt till övriga i utlandet verksamma undervisningsförvaltningsmyndigheter, sammanlagt högst 47 personer, i tillämpliga delar i enlighet med reglementet för utlandslektorer. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 650 000 mk i överföring till moment 29.40.21.

1997 anslag	6 320 000
1996 anslag	6 970 000
1995 bokslut	5 883 161

21. *Omkostnader för centret för internationellt personutbyte* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 28 172 000 mk.

Av anslaget används 13 650 000 mk till

betalning av understöd som beviljas för student-, praktikant-, forskar- och expertutbyte.

Av anslaget får högst 1 000 000 mk användas till understöd för den avgiftsbelagda servicen.

Förklaring:

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	30 384 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	2 697 000
Övriga omkostnader	14 037 000
Stipendier och understöd	13 650 000
Bruttoinkomster	2 212 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten — övriga prestationer	2 212 000
Nettoutgifter	28 172 000

Undervisningsministeriet har i samband med beredningen av budgetpropositionen preliminärt uppställt följande resultat- och servicemål för centret för internationellt personutbyte för 1997:

Centret för internationellt personutbyte (CIMO) ökar det internationella umgänget och den internationella växelverkan inom utbildningen och arbetslivet samt bland ungdomen. CIMO ansvarar för den nationella verkställigheten av flera av EU:s ungdoms- och utbildningsprogram, delar ut stipendier ur statliga stipendieprogram till forskarstuderande vid högskolor och till sakkunniga samt stöder genom stipendier och utvecklar den internationella praktiken. CIMO arrangerar och utvecklar rådgivnings- och informationsservicen i anslutning till verksamhetsområdet samt informerar om och marknadsför den finländska utbildningen till utlänningar.

CIMO tryggar finländarnas fullskaliga deltagande i EU:s ungdoms- och utbildningsprogram då dessa utvidgas österut. I stipendieprogrammen förblir volymen oförändrad, och i fråga om praktikantutbytet övergår tyngdpunkten för utvecklingen från EU-området med fri rörlighet till närområdena, Ryssland och länderna i Central- och Österuropa samt Asien. Vid utvecklingen av rådgivningen och informationsservicen samt den övriga kommunikationen utnyttjas de nya möjligheter som datanäten erbjuder, och på så sätt stöds Finlands utveckling till ett informationssamhälle.

1997 anslag	28 172 000
1996 anslag	28 072 000
1995 bokslut	24 267 000

22. *Omkostnader för Institutet för Ryssland och Österuropa* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 3 735 000 mk.

Förklaring:

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	3 832 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	97 000
Övriga omkostnader	3 735 000
Bruttoinkomster	97 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten — övriga prestationer	97 000
Nettoutgifter	3 735 000

Undervisningsministeriet har i samband med beredningen av budgetpropositionen preliminärt uppställt följande resultat- och servicemål för Institutet för Ryssland och Österuropa för 1997:

Institutet har till uppgift att bevaka de politiska, samhälleliga och kulturella förhållandena i Ryssland och OSS-länderna och att bedriva forsknings-, publikations-, biblioteks- och informationsserviceverksamhet som gäller dessa förhållanden samt att delta i det praktiska genomförandet av samarbetsavtal och samarbetsprogram mellan Finland och Ryssland inom kultur-, undervisnings-, forskningsoch arkivområdet.

1997 anslag	3 735 000
1996 anslag	3 702 000
1995 bokslut	3 480 000

25. *Internationellt kulturellt samarbete* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 44 200 000 mk.

Anslaget får användas till utgifter som föranleds av deltagande i internationella organisationers verksamhet och i nordiskt kultursamarbete samt av genomförande av kulturavtal och utbytesprogram. Av anslaget får understöd och stipendier som är avsedda för löne- och programutgifter för kultur- och bildningsverksamhet som riktar sig till utlandet beviljas sådana personer och samfund som främjar undervisnings-, vetenskaps- och kulturutbytet samt gör finsk kultur känd utomlands. Anslaget får dessutom användas till avlöning av ett antal visstidsanställda motsvarande högst ett årsverke.

Förklaring: Avsikten är att anslaget skall användas som följer:

	mk
Multilateralt samarbete	5 100 000
Bilateralt samarbete	19 000 000
Utgifter på grund av den europeiska integrationen	3 520 000
Undervisning i finska och finsk kultur utomlands	2 630 000
Främjande av utlandsfinnarnas kulturella förhållanden	6 800 000
Nordiskt samarbete	4 950 000
Frändefolksprogrammet	2 200 000
Sammanlagt	44 200 000

1997 anslag	44 200 000
1996 anslag	44 187 000
1995 bokslut	44 880 000

50. *Vissa understöd*

Under momentet beviljas 28 500 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av understöd som förorsakas av ändamål som specificerats i dispositionsplanen.

Dispositionsplan:	mk
Kulturinstituten	16 600 000
Understöd till publikationer avsedda för internationell spridning	1 500 000
Understöd till utlandsföreningars verksamhet	10 400 000
Sammanlagt	28 500 000

1997 anslag	28 500 000
1996 anslag	28 528 000
1995 bokslut	27 443 397

66. *Finansiella bidrag till internationella organisationer* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 14 438 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till organisationer och program inom Unesco samt andra organisationer för mellanstatligt multilateralt kulturellt samarbete.

Förklaring: Momentets svenskspråkiga rubrik har ändrats. Avsikten är att anslaget skall användas som följer:

	mk
Medlemsavgift till Unesco	11 300 000
Finlands finansiella bidrag till ungdomsstiftelsen för Europa	210 000
Finlands finansiella bidrag till unionen WIPO/Bern	600 000
Finlands finansiella bidrag till ICCROM	113 000
En utgift föranledd av ett avtal om skyddande av världens kultur- och naturarv	105 000
Finlands finansiella bidrag till skolbyggnadsprogrammet inom ramen för OECD/ED	80 000
Medlemsavgift till OEDC/CERI	180 000
Finlands fondandel till Europarådets EURIMAGES-fond	1 500 000
Finlands finansiella bidrag till kostnaderna för det audivisuella Eureka	350 000
Sammanlagt	14 438 000

1997 anslag	14 438 000
1996 anslag	13 250 000
1995 bokslut	13 202 588

Undervisning och forskning vid universitet

(Kapitlen 29.10 och 11)

Förklaring: Utvecklandet av universiteten, de tekniska högskolorna, handelshögskolorna och konsthögskolorna (nedan universiteten) baserar sig på lagen om utveckling av högskoleväsendet (1052/86) och den plan för utveckling av utbildningen och av forskningen vid högskolorna för åren 1995—2000 som statsrådet fastställt (SRb 21.12.1995). Till riksdagen avlåts en proposition med förslag till en förlängning av giltighetstiden av 3 § lagen om utveckling av högskoleväsendet så, att man för säkrandet av en effektiv och resultatrik verksamhet inom universiteten årligen under 1997—2000 höjer det anslag som anvisas universitetens omkostnadsmoment i statsbudgeten med minst ett belopp motsvarande den ökning av löneutgifterna som föranleds av avtalsuppgörelserna gällande de statliga avlöningarna på medelnivå.

Åtgärderna för utvecklande av utbildningen och forskningen inriktas på att stärka basen för vår välfärd och vårt nationella innovationssys-

tem samt projekt som främjar det industriella och kulturella underlaget för vår konkurrenskraft, i synnerhet inom data- och programvarutekniken, datakommunikationstekniken, elektroniken och biotekniken. Åtgärdsprogrammet i anslutning till kunskapsstrategin för utbildning och forskning genomförs. Undervisningen i matematik och naturvetenskaper effektiveras i enlighet med det utvecklingsprogram som undervisningsministeriet tillkännagjort den 23 april 1996. Systemet med forskarskolor befästs. Utvärderingsverksamheten utvecklas. Hög kvalitet på forskningen och undervisningen vid universiteten belönas. Universitetsinstitutionens strukturella utveckling fortgår. EU:s forsknings- och utbildningsprogram utnyttjas och programmen för Ryssland och Asien genomförs. Utbudet av utbildning på högre nivå dimensioneras så, att universitetsväsendet och yrkeshögskolorna vid ingången av nästa årtionde erbjuder utbildningsplatser för 60—65 % av en åldersklass. Dessutom sker förberedelser inför en ökning av platserna inom vuxenutbildningen. Bektandet av förändringarna i arbetslivet, främjandet av principen för livslångt lärande samt införandet av ny undervisningsteknologi och beaktandet av en hållbar utveckling är prioriterade områden vad gäller utvecklandet av undervisningen. Finansieringen av universiteten ordnas så, att universiteten är kapabla till resultatrik och långsiktig verksamhet.

I fråga om allokeringen av basresurser mellan universiteten sker en successiv övergång till ett kalkylmässigt förfarande där basresurserna för vart och ett universitet bestäms på grundval av överenskomna resultatmål, närmast antalet examina. Den kalkylmässiga budgeten kompletteras med anslag som anvisas utgående från resultat, och vid allokeringen av dem beaktas särskilt verksamhetens kvalitet och effekt. Dessutom anvisas anslag för projekt som det avtalats om vid resultatöverläggningarna. År 1997 anvisas 10 % av basresurserna på kalkylerad grund. Bestämningsgrunderna för en kalkylmässig budget vidareutvecklas.

Finska Vetenskapsakademins observatorium i Sodankylä ansluts 1.8.1997 till Uleåborgs universitet som en fristående institution.

Undervisningsministeriet har uppställt följande mål för universiteten för 1997:

Universiteten eftersträvar i sin forskning, utbildning och konstnärliga verksamhet en internationellt sett hög nivå, specialiserar sig på de områden där de är starka samt stöder uppkomsten av spetsenheter för forskning och utbildning samt konstnärlig verksamhet.

Målet för antalet avlagda examina vid universiteten 1997—2000 är i genomsnitt 895 doktorsexamina och 10 700 högre examina per år.

Universiteten genomför sådana förändringar i fråga om ledning, verksamhetsstrukturer, organisation och arbetsmetoder som leder till att verksamheten ger bättre resultat.

Universiteten ökar verksamhetens lönsamhet genom att utvidga samarbetet och utveckla arbetsfördelningen med andra universitet, den övriga forskningsorganisationen och yrkeshögskolorna.

Universiteten ökar effekterna av sin verksamhet genom att utöka sina forsknings- och utbildningskontakter samt övriga kontakter till omgivningen och genom att utveckla utbildningen och undervisningsinnehållet så, att de främjar sysselsättning och företagsamhet. Universiteten stöder också i övrigt studerandenas sysselsättning.

Vid intagningen av studerande följer universiteten ett tillvägagångssätt där den som har godkänts som studerande kan ta emot en enda universitetsplats under ett och samma år. Undervisningsministeriet utvecklar i samråd med universiteten registren över sökande så, att det blir möjligt att ge akt på hur de som antagits och tagit emot studieplatser placerat sig.

Universiteten utökar sitt samarbete i fråga om intagningen av studerande och koordinerar intagningstidtabellerna enligt utbildningsområde och med yrkeshögskolorna samt utvecklar informationen om intagningen. Universiteten rationaliserar intagningsprocedurerna genom att till fullo utnyttja den information som studentexamen ger.

Universiteten ordnar som en del av sin intagning av studerande möjligheterna att gå över till examensstudier på basis av studier vid öppna universitetet.

En flexibel rätt till biämnesstudier tas i bruk vid alla universitet och inom alla sektorer före 1999.

De kvantitativa målen för universitetens vuxenutbildning fram till år 2000 är på årsnivå att öppen universitetsundervisning erbjuds minst 74 000 studerande och att fortbildning erbjuds minst 76 000 studerande. Vid undervisningen inom öppna universitetet förbättras möjligheterna till prestationsinriktade studier och vid

fortbildningen stärks utbudet av utbildning som är yrkesmässigt specialiserad och bygger på personliga studieplaner.

Universiteten deltar aktivt i Europeiska unionens utbildnings- och forskningssamarbete och utökar sina övriga internationella kontakter samt sin undervisning på främmande språk. Universiteten stärker i synnerhet den forskning och undervisning som gäller Ryssland samt den grundutbildning och fortbildning som gäller Asien. Universiteten utvidgar sitt studentutbyte så, att varje forskarstuderande och årligen minst 4 000 studerande för grundexamen avlägger en del av sina studier utomlands före utgången av detta årtionde.

Universiteten integrerar utvärderingen av verksamheten och resultaten med universitetets verksamhet och vidareutvecklar den regelbundna utvärderingen av undervisningen.

Universiteten genomför de strukturella förändringarna med beaktande av deras verkningar i fråga om personalens ställning. Personalpolitiken ordnas så, att jämställdhet råder i fråga om både de anställda och de studerande.

Universiteten utökar sina resurser genom att skaffa finansiering utanför statsbudgeten.

Ekonomisk lönsamhet i universitetens företagsekonomiska avgiftsbelagda verksamhet eftersträvas.

Inom den avgiftsbelagda verksamheten ägnas kostnaderna för verksamheten och prissättningen särskild uppmärksamhet. Målet för verksamheten är att stöda universitetens undervisning och forskning, främja informationsutbytet med företagen och den övriga verksamhetsmiljön samt erbjuda sådan fortbildningsservice som samhället och näringslivet behöver.

Universitetens examensmål i genomsnitt för åren 1997—2000:

	Högre högskoleexamina		Doktorsexamina	
	1995	1997—2000	1995	1997—2000
Helsingfors universitet	1 882	2 125	240	273
Jyväskylä universitet	838	935	59	75
Uleåborgs universitet	914	1 080	77	94
Joensuu universitet	522	555	33	33
Kuopio universitet	314	335	38	46
Åbo universitet	955	957	87	84
Tammerfors universitet	832	853	64	67
Åbo Akademi	460	450	22	36
Vasa universitet	261	307	6	7
Lapplands universitet	239	255	7	8
Tekniska högskolan	826	900	75	90
Tammerfors tekniska högskola	483	540	27	40
Villmanstrands tekniska högskola	272	350	7	15
Helsingfors handelshögskola	364	340	11	10
Svenska handelshögskolan	171	210	4	4
Åbo handelshögskola	205	200	5	5
Sibelius-Akademin	105	120	2	4
Teaterhögskolan	37	35		2
Konstindustriella högskolan	129	135	1	2
Bildkonstakademin	10	20		
Sammanlagt	9 819	10 702	765	895

För planering, byggande, renovering och grundlig ombyggnad av universitetsbyggnader föreslås sammanlagt 152 milj. mk. Byggnadsanslagen anvisas i huvudsak för halvfärdiga arbetsobjekt. För 1997 års betalningsposter för tidigare anskaffade fastigheter reserveras 24 milj. mk.

I enlighet med 6 § statstjänstemannaförordningen (971/94) kan en tjänst inrättas för viss tid, om medlen för tjänsten har donerats till staten. Paragrafen innehåller närmare bestämmelser om inrättandet av en sådan tjänst. En donerad tjänst kan också inrättas som en fast tjänst. Avsikten är då att det förfarande som iakttas i budgeten för 1988 skall iakttas vid mottagandet av donationerna.

Högskolornas rätt att överlåta utrymmen utan vederlag till matserveringar för studerande

samt till studieområdes- och hobbyorganisationer bibehålls.

Då statens jordområden arrenderas ut för byggande av studentbostäder uppbärs för dem i allmänhet arrende enligt gängse arrendenivå på orten. Största delen av arrendena täcks med det bostadstillägg till studiepenningen eller det bostadsbidrag som staten betalar. I syfte att förenhetliga och rationalisera stödet till studerande behöver arrende för de statliga jordområden som har upplåtits för studentbostäder inte uppbäras när fastigheten närmast används som bostäder för studerande som är berättigade till studiepenningens bostadstillägg eller till bostadsbidrag, förutsatt att den aktuella kommunen iakttar samma praxis eller på annat sätt stöder de studerandes boende med samma belopp.

10. Universiteten

Förklaring: Kapitlets rubrik har ändrats.

21. (29.10.21, delvis) *Universitetens omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 5 005 000 000 mk.

Anslaget får också användas till finansiering av forsknings- och utbildningsprojekt som godkänts av EU.

Inkomsterna av den avgiftsbelagda servicen baserar sig på undervisningsministeriets beslut om avgifter för högskolors prestationer (81/93, ändr. 638/93, 257/94 och 495/94), om avgifter för biblioteks- och informationstjänster (82/93) samt om avgifter vid öppen högskoleundervisning i högskolor (83/93).

Av anslaget får 15 300 000 mk användas för stödjande av avgiftsbelagd verksamhet för fortbildning och forskning som ordnas på utbildnings- och sysselsättningspolitiska grunder.

Under 1997 får sådana hyresavtal ingås som utökar högskolornas lokaler och som föranleder utgifter först efter 1997 så, att lokalerna ökar med högst 5 000 m^2.

Förklaring: Momentets rubrik har ändrats. Avsikten är att anslaget skall fördelas som följer:

	mk
Helsingfors universitet, varav 11 000 000 mk till Svenska social- och kommunalhögskolan	1 244 181 000
Jyväskylä universitet	370 017 000
Uleåborgs universitet	555 912 000
Joensuu universitet	224 164 000
Kuopio universitet	218 561 000
Åbo universitet	484 520 000
Tammerfors universitet	339 314 000
Åbo Akademi	209 038 000
Vasa universitet	76 083 000
Lapplands universitet	101 924 000
Tekniska högskolan	415 364 000
Tammerfors tekniska högskola	194 772 000
Villmanstrands tekniska högskola	112 970 000
Helsingfors handelshögskola	101 127 000
Svenska handelshögskolan	57 264 000
Åbo handelshögskola	48 667 000
Sibelius-Akademin	105 634 000
Teaterhögskolan	46 700 000
Konstindustriella högskolan	84 272 000
Bildkonstakademin	14 516 000
Sammanlagt	5 005 000 000

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 469 000 mk i överföring av avlöningarna för två årsverken från moment 26.05.21, 9 320 000 mk i överföring från moment 29.40.21 med anledning av överföringen av verksamheten vid yrkesläroanstalten Rovaniemen taide- ja käsiteollisuusoppilaitos till Lapplands universitet år 1996 samt 2 453 000 mk i överföring från moment 29.40.21 för ordnande av praktiken i samband med utbildningen för lärare i hälsovård, 275 000 mk i överföring från moment 29.01.10 och 14 412 000 mk i hyror för lokaler som blir klara 1997. Såsom avdrag har beaktats 15 000 000 mk med anledning av det sparbeslut som statsrådet fattat 16.8.1995.

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	5 818 000 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	700 000 000

Gemensamt finansierade projekt	100 000 000
Övriga omkostnader	5 018 000 000
Bruttoinkomster	813 000 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	717 000 000
— företagsekonomiskt prissatta prestationer	700 000 000
— offentligrättsliga prestationer	17 000 000
Gemensamt finansierade projekt	95 000 000
Övriga inkomster	1 000 000
Nettoutgifter	5 005 000 000

Tabell med jämförelsetal för den företagsekonomiska avgiftsbelagda verksamheten:

	1996 prognos	1997 budgetprop.
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten tmk	610 000	700 000
Särkostnader för den avgiftsbelagda verksamheten tmk	610 000	700 000
Driftsåterstod tmk	0	0
— % av inkomsterna	0	0
Andel av gemensamma kostnader tmk	50 050	45 800
Underskott tmk	50 050	45 800
— % av inkomsterna	8,2	6,5
Inkomster, % av kostnaderna	92	94
Volymförändring %	+ 2,5	+ 14,8

1997 anslag	5 005 000 000
1996 anslag	4 904 647 000
1995 bokslut	4 505 140 000

22. (29.10.21, delvis, 19.01, 21, 24, 26 och 27) *Universitetsväsendets gemensamma utgifter (delvis EU)* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 221 950 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för forsknings-, utvärderings-, utrednings-, försöks- och utvecklingsverksamhet som gäller universiteten, därtill anslutet internationellt samarbete samt praktik för studerande.

Dispositionsplan:	mk
1. Praktik för studerande	44 350 000
2. Forsknings-, utvecklings- och publikationsverksamhet	32 400 000
3. Universitetens gemensamma ADB-verksamhet och datakommunikationer	41 500 000
4. Nationell medfinansiering som gäller EU	61 700 000
5. Sysselsättningsservice och därtill anknuten utredningsverksamhet	33 000 000
6. Ersättning till Helsingfors universitet	9 000 000
Sammanlagt	221 950 000

Anslaget får motsvarande högst 565 årsverken användas till avlönande av 2 258 studerande som praktikanter för i genomsnitt tre månader.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för förlagsverksamhet i fråga om läromedel för universitetsbruk samt utgifter för tryggande av undervisningens och forskningens verksamhetsbetingelser.

Anslaget får också användas till betalning av statens andel av den nationella medfinansieringen i projekt avsedda att genomföra projekt, pilotprojekt och gemenskapsinitiativ som ingår i målprogram finansierade ur EU:s regionala utvecklingsfond och EU:s socialfond. Av anslaget har 32 800 000 mk reserverats för den nationella medfinansiering som gäller socialfonden och 28 900 000 mk för den nationella medfinansiering som gäller regionala utvecklingsfonden.

Av anslaget kan till Helsingfors universitet betalas 9 000 000 mk i ersättning för att ensamrätten till publicering av finska och svenska almanackor och kalendrar har annullerats.

Anslaget får användas till avlönande av ett antal anställda som motsvarar 128 årsverken i uppgifter på viss tid.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 1 500 000 mk i överföring från moment 29.88.66 samt såsom avdrag 2 000 000 mk i överföring till moment 29.07.21 och 1 500 000 mk i överföring till moment 29.11.21.

1997 anslag	221 950 000
1996 anslag	258 394 000
1995 bokslut	231 835 588

74. *Husbyggen* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 151 800 000 mk.

Dispositionsplan:

	Projekt	Nyttoyta m²	Kostnadsförslag 1000 mk	mk/m²	Beviljat mk	Beviljas mk
1.	Helsingfors universitet, Fabiansgatan 35, ombyggnad	3 739	32 800	8 772	10 700 000	17 000 000
2.	Jyväskylä universitet, naturvetenskapliga institutionen, byggnadsskede 3 (biologi).	6 200	66 000	10 645	3 200 000	20 000 000
3.	Uleåborgs universitet, huvudbyggnaden.	3 935	39 000	9 911	4 700 000	14 000 000
4.	Åbo universitet, växthusen		23 200		5 500 000	13 700 000
	— nybyggnad	2 140	22 700	10 607		
	— ändringsarbeten	110	500	4 545		
5.	Åbo Akademi, kem.tekn. fakulteten		45 800		28 750 000	17 050 000
	— tillbyggnad	4 100	43 600	10 634		
	— ändringsarbeten	1 434	2 200	1 534		
6.	Tekniska högskolan, datatekniska institutionen	8 030	78 500	9 776	15 600 000	39 000 000
7.	Planering av byggnadsprojekt, smärre projekt samt arbeten som hänför sig till projekten					31 050 000
	Sammanlagt					151 800 000

Förbindelser som avses i 10 § lagen om statsbudgeten (423/88) och som hänför sig till pågående smärre projekt kan 1997 ingås så, att de utgifter som skall betalas efter 1997 uppgår till högst 20 000 000 mk.

Förklaring: Projekten i dispositionsplanen beräknas föranleda följande utgifter under kommande år:

	1998 milj. mk	1999 milj. mk
Projekt 1—6	93	24
Smärre projekt	13	7
Sammanlagt	106	31

1997 anslag 151 800 000
1996 anslag 101 700 000
1995 bokslut 157 500 000

87. *Anskaffning av fastigheter* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 23 600 000 mk.

Dispositionsplan:

Projekt	Totala kostnader 1000 mk	Beviljat mk	Beviljas mk
1. Helsingfors universitet, enheten i Kouvola	34 000	21 700 000	5 500 000
2. Helsingfors universitet, centralbiblioteket för hälsovetenskap	13 200	6 600 000	6 600 000
3. Kuopio universitet, Bioteknia	35 600	5 000 000	2 500 000
4. Tammerfors universitet, Finn-Medi	34 400	4 800 000	2 400 000
5. Tammerfors tekniska högskola, byggnadsskede IV.	90 000	7 200 000	5 000 000
6. Villmanstrands tekniska högskola, byggnadsskede IV	25 300	6 650 000	1 600 000
Sammanlagt			23 600 000

Förklaring: De totala kostnaderna inkluderar mervärdesskatt, men inte räntan under betalningstiden.

1997 anslag 23 600 000
1996 anslag 93 300 000
1995 bokslut 55 500 000

11. Statens övningsskolor

Förklaring: Undervisningsministeriet har uppställt följande resultatmål för övningsskolorna som en del av universitetsväsendet:

Övningsskolan tillser i samband med universitetets lärarutbildningsinstitution undervisningsarbetets kvalitet, prövar och utvecklar undervisning, läroplaner, auskultering och undervisningsteknologi samt producerar fortbildningsservice.

Vid övningsskolornas utvecklingsarbete beaktas de rekommendationer för utvecklande av undervisningen i grundskolor och gymnasier som meddelats av den naturvetenskapliga, den humanistiska och den pedagogiska utbildningens utvärderingsgrupper. Övningsskolorna genomför för sin del programmet Finländarnas kunnade i matematik och naturvetenskaper år 2002.

Övningsskolorna inkluderar internationalisering och fostran därtill i sina läroplaner.

I övningsskolorna finns 1997 i genomsnitt 8 000 elever, av vilka 6 000 elever på grundskolestadiet och 2 000 gymnasieelever. I övningsskolorna ordnas auskultering för ca 3 300 lärarstuderande.

Lagen om lärarutbildning (844/71) och övningsskolelagen (143/85) ändras så, att rätten till en studietermin med lön slopas.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Under momentet beviljas 246 268 000 mk.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats utrustandet av skolan Rauman normaalikoulus nybyggnad, ökningen av elevantalet vid skolan Jyväskylän normaalikoulus högstadium och effektiverandet av den utbildning vid Vasa Övningsskola som leder till internationell studentexamen samt 1 500 000 mk till informationsstrategiprojekt i överföring från moment 29.10.22.

Kommunernas andel av kostnaderna för undervisning i övningsskolorna, 60 000 000 mk, har beaktats vid dimensioneringen av moment 29.40.30.

1997 anslag	246 268 000
1996 anslag	232 762 000
1995 bokslut	224 270 000

22. *Elevvård* (förslagsanslag)
Under momentet beviljas 14 850 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för elevvård. Anslaget får också användas till utgifter för elevunderstöd samt utgifter som föranleds av att personalen och lärarkandidaterna erbjuds skolbespisning mot avgift.

1997 anslag	14 850 000
1996 anslag	14 800 000
1995 bokslut	13 961 474

74. *Husbyggen* (reservationsanslag 3 år)
Under momentet beviljas 30 314 000 mk.

Dispositionsplan:

	Projekt	Nyttoyta m²	Kostnadsförslag 1000 mk	Kostnadsförslag mk/m²	Beviljat mk	Beviljas mk
1.	Åbo universitet, Rauman normaalikoulu.		43 300		38 000 000 (återgått 10 314 000)	15 614 000
	— ombyggnad	785	6 100	7 771		
	— tillbyggnad	3 974	35 500	8 933		
	— arbeten i omgivningarna		1 700			
2.	Helsingfors universitet, II normaalikoulu.		22 500		2 620 000 (återgått 180 852)	13 100 000
	— tillbyggnad	712	7 500	10 534		
	— ombyggnad och ändring	1 776	15 000	8 446		
3.	Smärre projekt och planering					1 600 000
					Sammanlagt	30 314 000

1997 anslag	30 314 000
1996 anslag	19 500 000
1995 bokslut	4 500 000

(19.) Övriga högskoleutgifter

Förklaring: Kapitlet har slopats i budgeten och anslagen under dess moment 01, 21, 24, 26 och 27 har beaktats i kalkylerna i samband med moment 29.10.22.

20. Yrkeshögskoleundervisning

Förklaring: Genomförandet av yrkeshögskolereformen har inletts 1.8.1996 med stöd av lagen om yrkeshögskolestudier (255/95) och den övriga lagstiftning som hänför sig till den. År 1996 inledde nio permanenta yrkeshögskolor sin verksamhet. Statsrådet beviljade 25.4.1996 tillstånd för sju nya yrkeshögskolor som inleder verksamheten 1.8.1997. De permanenta yrkeshögskolorna beräknas ha i genomsnitt ca 29 600 årsstuderande år 1997, varav 23 400 i utbildning som leder till yrkeshögskoleexamen för unga och 6 200 i utbildning som leder till examen för vuxna. Antalet studerande i påbyggnadsutbildning väntas vara ca 2 000. Nybörjarplatserna har utökats i enlighet med det principbeslut av statsrådet som hänför sig till sysselsättningsprogrammet för Finland och andra beslut som regeringen fattat.

Verkställigheten av yrkeshögskolereformen och utvecklandet av yrkeshögskolorna baserar sig förutom på lagstiftningen om yrkeshögskolor också på den plan för utveckling av utbildningen och av forskningen vid högskolorna för åren 1995—2000 som statsrådet godkänt 21.12.1995. Enligt utvecklingsplanen genomförs yrkeshögskolereformen stegvis under planeperioden. Avsikten är att utvidga försöksverksamheten så, att yrkeshögskolesystemet redan 1998 har fått sin nästan slutliga form. Vid beviljandet av tillstånd för yrkeshögskolor ges akt på kvaliteten samt på resultaten av försöks- och utvecklingsverksamheten. Det totala antalet yrkeshögskolor kommer att vara ca 30.

För yrkeshögskolorna centrala utvecklingsmål är en höjning av utbildningens nivå, utvecklande av nya utbildningsprogram i enlighet med de krav på yrkesskicklighet som arbetslivet ställer, en höjning av lärarkårens utbildningsnivå, verksamhetens internationalisering samt utvecklande av biblioteks- och informationstjänsterna och verkställighet av handlingsprogrammet för strategin för informationssamhället.

Finansieringen av yrkeshögskolorna baserar sig på lagen om yrkeshögskolestudier (255/95) samt på lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet. I detta kapitel har anslagen för statlig finansiering av permanenta yrkeshögskolor sammanförts. Temporära yrkeshögskolor, som är sammanslutningar av yrkesläroanstalter, finansieras med anslag för yrkesutbildning under kapitel 29.40. Moment 29.20.25, utvecklande av yrkeshögskolorna, gäller såväl den permanenta som den temporära yrkeshögskoleundervisningen.

Antal studerande vid permanenta yrkeshögskolor 1996—997

	Antal yrkeshögskolor 1997	Antal studerande 1996	Antal studerande 1997	Förändring i antalet studerande 1996/97
Kommunala yrkeshögskolor				
Utbildning som leder till yrkeshögskoleexamen för unga	12	5 500	18 300	+12 800
Utbildning som leder till yrkeshögskoleexamen för vuxna och påbyggnadsutbildning		1 500	6 200	+4 700
Sammanlagt	12	7 000	24 500	+17 500
Privata yrkeshögskolor				
Utbildning som leder till yrkeshögskoleexamen för unga	4	1 200	5 100	+3 900
Utbildning som leder till yrkeshögskoleexamen för vuxna och påbyggnadsutbildning		400	2 000	+1 600
Sammanlagt	4	1 600	7 100	+5 500
Alla yrkeshögskolor sammanlagt[1)]	16	8 600	31 600	+23 000

[1)] Antalet studerande har angivits som årsstuderande i genomsnitt och antalet yrkeshögskolor enligt situationen 1.8.1997.

25. *Utvecklande av yrkeshögskolorna* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 23 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av planeringsutgifter, utgifter för inledande av verksamheten och omkostnader samt understöd som föranleds av utvärdering av permanenta och temporära yrkeshögskolor, yrkeshögskoleundersökningar, yrkeshögskolornas internationalisering och andra nya utvecklingsprojekt. Av anslaget får högst 6 000 000 mk användas till utvecklingsprojekt som följer nyindustrialiseringsprogrammet. Anslaget får användas också till finansiering av forsknings- och utbildningsprojekt som EU har godkänt. Anslaget får användas till avlöning av personal motsvarande högst 12 årsverken.

Förklaring: Av anslaget är 20 000 000 mk överföring från moment 29.40.25 och 3 000 000 mk överföring från moment 29.40.30.

1997 anslag 23 000 000

30. *Statsandel och statsunderstöd för kommunala och privata yrkeshögskolors driftskostnader* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 964 355 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av statsandel och statsunderstöd enligt lagen om yrkeshögskolestudier (255/95) och lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet samt till betalning av statsunderstöd för utbildning av lärare vid yrkeshögskolor enligt den sistnämnda lagen.

Med anslaget får finansieras 8 200 årliga studieplatser inom utbildning som leder till yrkeshögskoleexamen för vuxna och inom yrkesinriktade specialiseringsstudier, vilka studieplatser undervisningsministeriet fördelar mellan yrkeshögskolorna.

Av anslaget får högst 34 900 000 mk användas till extra statsunderstöd enligt 23 § lagen om yrkeshögskolestudier för det program som stöder yrkeshögskolereformen och andra utvecklingsprojekt, till stöd för undervisningen i öppna yrkeshögskolan, till höjning av utbildningsnivån för lärare i yrkeshögskolor samt till finansiering av resultatrik verksamhet, varav högst 6 000 000 mk till projekt för upprättande av datanät och andra materialanskaffningar som gäller datateknik.

Av anslaget får högst 8 000 000 mk användas till stöd för kortvarig fortbildning.

Av anslaget får högst 18 500 000 mk användas till avlöning av yrkeshögskolestuderande som praktikanter.

Förklaring: Av anslaget består 24 900 000 mk av överföring från moment 29.40.21, 18 500 000 mk av överföring från moment 29.40.24,

917 955 000 mk av överföring från moment 29.40.30 och 3 000 000 mk av överföring från moment 29.69.22. Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats en ökning av antalet studieplatser i enlighet med regeringens sysselsättningsprogram och andra beslut. Kommunernas andel av kostnaderna för yrkeshögskoleundervisning, 368 600 000 mk, har beaktats vid dimensioneringen av moment 29.40.30. Avsikten är att anslaget skall användas som följer:

	mk
Statsandel för de kommunala yrkeshögskolornas driftskostnader	675 343 000
Statsandel för de privata yrkeshögskolornas driftskostnader	195 712 000
Statsunderstöd för lärarutbildning	31 900 000
Avlöning av studerande som praktikanter (högst)	18 500 000
Stöd för kortvarig fortbildning (högst)	8 000 000
Statsunderstöd (högst)	34 900 000
Sammanlagt	964 355 000

1997 anslag 964 355 000

39. Studiestöd

Förklaring: Studiestödet enligt lagen om studiestöd (65/94) består av studiepenning eller vuxenstudiepenning, bostadstillägg samt statsborgen för studielån. Studiepenningen och vuxenstudiepenningen är skattepliktiga förmåner. För studielån som högskolestuderande har lyft före 1.7.1992 och andra studerande före 1.7.1994 betalas dessutom räntestöd enligt lagen om studiestöd (28/72).

Verkställighetsuppgifterna i samband med studiestödet sköts av Folkpensionsanstalten. Högskolornas studiestödsnämnder kan bevilja studiestöd till studerande i den egna högskolan på basis av ett avtal med Folkpensionsanstalten. Folkpensionsanstalten ersätter högskolorna för en del av uppgifterna i anslutning till studiestödet. Också andra läroanstalter handhar uppgifter i anslutning till skötseln av studiestödsärenden. Undervisningsministeriet svarar för den allmänna ledningen, styrningen och utvecklingen av studiestödsverksamheten.

Under läsåret 1994—1995 beviljades studiestöd som följer:

	Studiepenningens grunddelar				Studielån			
	Antal mottagare	% av antalet studerande	Sammanlagt milj. mk	I medeltal per mottagare mk/mån.	Antal mottagare	% av antalet studerande	Garantier sammanlagt milj. mk	I medeltal per mottagare mk/mån.
Gymnasier	49 174	46	139	345	3 049	3	27	1 025
Yrkesläroanstalter och folkhögskolor	159 911	74	1 237	945	92 144	43	978	1 230
Högskolor	73 916	58	1 018	1 500	33 125	26	409	1 270
Utländska läroanstalter	3 651		47	1 450	2 087		37	1 980
Sammanlagt	286 652	63	2 442	1 000	130 405	28	1 451	1 250
(1993—94 sammanlagt	266 304	66	1 609	730	142 135	32	1 868	1 525)

Under läsåret 1994—1995 beviljades 17 280 personer 219 milj. mk i vuxenstudiepenning. Vuxenstudiepenningen var i medeltal 1 880 mk/mån. för dem som uppbar vuxenstudiepenning för hela året. Föregående läsår var vuxenstudiepenningen i medeltal 1 935 mk/mån. För vuxenstudiepenningen användes 294 milj. mk och mottagarna var 22 210 till antalet.

I bostadstillägg beviljades läsåret 1994—1995 105 074 studerande sammanlagt 637 milj. mk. Tillägget var i medeltal 780 mk/mån. Föregående år beviljades 95 710 studerande sammanlagt 556 milj. mk; tillägget var då i medeltal 740 mk/mån.

Under 1995 uppbar ca 198 000 personer sammanlagt 226 milj. mk i räntestöd, dvs. i genomsnitt 1 140 mk/mån. År 1994 var motsvarande tal 243 000, 418 milj. mk och 1 720 mk.

I borgensansvarsprestationer betalades år 1995 153 milj. mk för 5 950 personers studielån, för vilka det genomsnittliga kapitalet var 25 200 mk. År 1994 betalades 125 milj. mk i borgensansvarsprestationer för studielån på i medeltal 24 380 mk som 5 100 personer med studieskulder hade. I ränteunderstöd betalades 40 milj. mk, vilket är 7 milj. mk mera än 1994. Det genomsnittliga ränteunderstödet var båda åren 850 mk.

Den i lagen om studiestöd avsedda studiepenningens månatliga maximibelopp och genomsnittliga antal mottagare är fr.o.m. 1.8.1997 följande:

	mk/mån.	Antal mottagare
Högskolestuderande		
— studerande under 20 år som bor hos föräldrarna.	230	2 000
— 20 år fyllda studerande som bor hos föräldrarna.	630	4 000
— studerande under 19 år som bor annanstans	750	2 000
— 19 år fyllda studerande som bor annanstans	1 540	82 000
Studerande vid andra läroanstalter		
— studerande under 20 år som bor hos föräldrarna.	130	64 000
— 20 år fyllda studerande som bor hos föräldrarna.	380	8 000
— studerande under 19 år som bor annanstans	500	18 000
— 19 år fyllda studerande som bor annanstans	1 270	78 000

Studiestödets bostadstillägg utgör 67 % av hyran. Bostadstillägg betalas inte för den del av hyran som överstiger 1 275 mk.

Målet för studiestödsverksamheten är att trygga utkomsten under studietiden och att dimensionera studiestödet så, att utbildning på eget initiativ understöds.

Till riksdagen avlåts en proposition med förslag till ändring av lagen om studiestöd. Enligt förslaget skall studiepenningen fr.o.m. 1.8.1997 i fråga om 19 år fyllda studerande som inte bor hos sina föräldrar höjas till samma nivå som gäller för 20 år fyllda studerande. Avsikten är att studiepenningen för 18-åringar skall höjas på motsvarande sätt fr.o.m. 1.8.1998. År 1997 är tilläggsbehovet av anslag 20 milj. mk. Grunderna för beviljande av vuxenstudiepenning ändras fr.o.m. 1.8.1997 så, att det utöver kravet på att mottagaren av vuxenstudiepenning har fyllt 30 år även krävs att mottagaren kan förete arbetshistoria. Besparingen är 3 milj. mk år 1997.

Till riksdagen avlåts en proposition med förslag till lag som gäller stöd till studerande vid gymnasier och yrkesläroanstalter för skolresor. Enligt den föreslås, i syfte att rättvist ersätta kostnaderna för skolresor, fr.o.m. 1.7.1997 64 milj. mk i stöd till studerande vid gymnasier och yrkesläroanstalter för skolresor, vilket är en överföring från statsandelsutgifterna.

Besvärsnämnden för studiestöd är första besvärsinstans i studiestödsärenden.

Antalet besvär som inkommer till besvärsnämnden väntas öka ytterligare. År 1997 beräknas antalet besvär uppgå till 1 800. I fråga om handläggningstiden är målet att den genomsnittliga tiden för handläggning skall vara högst 5 månader från att ärendet anlänt till besvärsnämnden.

22. *Omkostnader för besvärsnämnden för studiestöd* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 395 000 mk.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 37 000 mk på grund av att utgifterna för resor, mötesarvoden och anskaffning av ADB-utrustning ökar till följd av att besvären blir fler.

1997 anslag	1 395 000
1996 anslag	1 358 000
1995 bokslut	1 070 000

52. *Statsgaranti och räntestöd för studielån* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 220 000 000 mk.

Anslaget får användas till statsborgen och räntestöd för studielån enligt lagen om studiestöd (28/72) samt till utgifter för statsborgen enligt lagen om studiestöd (65/94).

Förklaring: Avsikten är att anslaget skall användas som följer:

	mk
Räntestöd för studielån	60 000 000
Borgensansvarsbelopp	125 000 000
Ränteunderstöd	35 000 000
Sammanlagt	220 000 000

Minskningen i anslaget för räntestöd föranleds av att det studielånsbestånd som omfattas av räntestödet minskar och av att räntestödet för studielånen sjunker.

1997 anslag 220 000 000
1996 anslag 294 000 000
1995 bokslut 423 408 910

55. *Studiepenning* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 3 117 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av studiepenning och bostadstillägg till studiestöd enligt lagen om studiestöd (65/94).

Förklaring: Avsikten är att anslaget skall användas som följer:

	mk
Studiepenning för högskolestuderande	1 240 000 000
Studiepenning för studerande i andra läroanstalter	1 220 000 000
Bostadstillägg	657 000 000
Sammanlagt	3 117 000 000

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 20 000 000 mk till följd av att studiepenningen för 19-åriga studerande som bor annanstans än hos sina föräldrar fr.o.m. 1.8.1997 kommer att vara på samma nivå som studiepenningen för 20 år fyllda studerande, ökningen i antalet mottagare och antalet studieplatser, varav 49 000 000 mk med anledning av den ökning av utbildningsplatserna som en ändring av lagen om arbetsmarknadsstöd medfört, 73 000 000 mk för överföring av de studerande i yrkeshögskolor till studiestödet för högskolestuderande och 18 000 000 mk i överföring från moment 29.40.30 med anledning av att antalet mottagare av bostadstillägg ökar när studerande vid gymnasier och yrkesläroanstalter som bott i andra elevhem än sådana som tillhör internatläroanstalter 1.8.1997 börjar omfattas av bostadstillägg.

1997 anslag 3 117 000 000
1996 anslag 2 878 800 000
1995 bokslut 3 012 683 502

56. *Studiepenning för vuxenstudier* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 168 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av vuxenstudiepenning enligt lagen om studiestöd (65/94).

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 20 000 000 mk till följd av att antalet mottagare minskar och att grunderna för beviljande av vuxenstudiepenning ändras fr.o.m. 1.8.1997. År 1997 antas i genomsnitt ca 9 000 personer uppbära vuxenstudiepenning.

1997 anslag 168 000 000
1996 anslag 187 000 000
1995 bokslut 199 477 667

57. *Måltidsstödet till högskolestuderande* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 70 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av understöd till studentmatserveringar för att sänka priserna på studentmåltider. En förutsättning för understödet är att priset på studentmåltider sänks med 7 mk per måltid för högskolestuderande som skall avlägga grundexamen, för studerande vid yrkeshögskolor och för studerande som deltar i yrkes- eller specialiseringsutbildningsprogram som berättigar till studiestöd eller i undantagsutbildning. Av anslaget får högst 3 000 000 mk betalas i extra måltidsstöd för ersättningar för energi-, städnings- och andra underhållskostnader till studentmatserveringar som verkar i andra lokaler än högskolelokaler samt för ersättningar för byggande av studentmatserveringar. Understödet kan utan särskild ansökan betalas till sådana upprätthållare av matserveringar som omfattas av understödssystemet.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 22 000 000 mk med anledning av att antalet studerande vid yrkeshögskolor ökat.

1997 anslag 70 000 000
1996 anslag 48 000 000
1995 bokslut 38 796 110

58. *Understöd för ersättning av kostnader för lokaler*

Under momentet beviljas 6 375 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av understöd till Studenternas hälsovårdsstiftelse, som ansvarar för högskolestuderandenas hälsovård, för de högskolelokaler som överlåtits i dess användning samt för ersättning av kostnader som föranleds av de lokaler som högskolorna hyr.

Förklaring: Momentets svenskspråkiga rubrik har ändrats.

1997 anslag 6 375 000
1996 anslag 6 000 000
1995 bokslut 5 173 000

59. *Stöd till studerande vid gymnasier och yrkesläroanstalter för skolresor* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 64 000 000 mk.

Anslaget får fr.o.m. 1.7.1997 användas till betalning av stöd enligt en lag som gäller stöd till studerande vid gymnasier och yrkesläroanstalter för skolresor.

Förklaring: Stöd för skolresor avses bli beviljat studerande vars skolväg överstiger 10 km och vars kalkylerade resekostnader enligt transporttaxorna för allmänna kommunikationsmedel överstiger ett minimibelopp som fastställs separat. Stödet för skolresor betalas till läroanstaltens huvudman, om denna anordnar skoltransporten, eller till dem som säljer färdbiljetter för kollektivtrafik. Om en studerande inte kan använda allmänna kommunikationsmedel under skolresan, betalas stödet till studeranden.

Anslaget består av överföring från moment 29.40.30.

1997 anslag 64 000 000

40. (29.43 och 60) Allmänbildande utbildning och yrkesutbildning

Förklaring: Utvecklandet av den allmänbildande utbildningen och yrkesutbildningen baserar sig på den plan för utveckling av utbildningen och av forskningen vid högskolorna för åren 1995—2000 som statsrådet har fastställt (SRb 21.12.1995).

Allmänbildande utbildning

Utgångspunkten för utvecklandet av den allmänbildande utbildningen (grundskolor, gymnasier och musikläroanstalter) är att grundutbildning garanteras alla, oberoende av boningsort, språk och ekonomisk ställning. Försorg dras om grundutbildningens kvalitet och grundtryggheten i fråga om utbildningen genom att läroanstaltsnätet och inlärningsmiljöerna utvecklas samt genom att valfriheten, individualiseringen och utvärderingen av verksamheten utökas.

Den matematisk-naturvetenskapliga undervisningen effektiveras och språkprogrammet breddas i enlighet med utvecklingsprogrammen. Genom åtgärder för utvecklande av den matematisk-naturvetenskapliga undervisningen åsyftas en höjning av kunnandet hos barn och unga till den bästa kvartilen bland OECD-länderna. Undervisningen och studierna utvecklas bl.a. med hjälp av ett utvecklingsnät som bygger på pilotskolor.

I grundskolan görs språkvalet mångsidigare med hjälp av tillvalsspråk på låg- och högstadiet. Undervisningen på främmande språk utökas i grundskolan och gymnasiet. Vid språkundervisningen framhävs också kännedomen om olika kulturer, och internationaliseringen av läroanstalterna främjas.

I enlighet med kunskapsstrategin för utbildning och forskning eftersträvas att de ungdomar som går ut grundskolan år 2000 kan använda de centrala redskapen, sända meddelanden och söka information i datasystem samt utnyttja data- och kommunikationsteknik som ett studieredskap och utanför skolan. För gymnasiets del är målet att de unga som går ut skolan har tagit till sig data- och kommunikationstekniken som en del av studierna, arbetslivet och det dagliga livet.

Genom utvecklingsåtgärder som genomförs utgående från en helhetsbedömning av specialundervisningen i grundskolan eftersträvas tryggande och utvecklande av utbildningsmöjligheterna för alla grupper av personer med funktionsstörningar och andra specialgrupper. Grundundervisningen för svårt utvecklingshämmade överförs till att omfattas av lagstiftningen inom undervisningsministeriets förvaltningsområde.

Andelen studerande som efter grundskolan övergår till fortsatta studier höjs ytterligare.

Vid utvecklandet av utbildningen fästs särskild uppmärksamhet vid att förebygga utslagningsrisker samt vid att utveckla utbildningsservicen för och handledningen av utslagna.

Invandrarnas rätt till undervisning som förbereder dem inför grundskolan utsträcks till att

gälla också andra än flyktingar och asylsökande. Steiner-skolornas gymnasieundervisning utvidgas genom undervisning som meddelas vid filialer.

Antalet barn i förskoleundervisning utökas, varvid det långsiktiga målet är en situation där praktiskt taget hela åldersklassen deltar i ettårig förskoleundervisning före grundskolan.

Antalet elever i grundskolor och på grundskolestadiet, inklusive förskoleundervisning och påbyggnadsundervisning, var hösten 1995 ca 581 000. Under läsåret 1996—1997 beräknas elevantalet vara ca 585 000. Hösten 1995 fanns det sammanlagt 4 446 grundskolor, av vilka 3 474 var lågstadieskolor och 622 högstadieskolor, 293 specialskolor och 57 andra skolor. Hösten 1997 beräknas ca 4 000 elever delta i grundskolans påbyggnadsundervisning (grundskolans tionde klass) och ca 6 000 elever delta i sådan förskoleundervisning som berättigar till statsandel.

Elevantalet i gymnasierna var hösten 1995 ca 105 500 i daggymnasierna och ca 21 000 i vuxengymnasierna, ämnesstuderandena medräknade. Elevantalet i gymnasierna beräknas läsåret 1996—1997 vara ca 106 500 i daggymnasierna och ca 21 000 i vuxengymnasierna. Hösten 1995 verkade 449 daggymnasier. Vuxengymnasierna och vuxenlinjerna vid gymnasierna var 50 stycken. Hösten 1995 motsvarade elevantalet i gymnasiets första klass 58 % av åldersklassen 16-åringar.

Hösten 1995 hade de tre Steiner-skolor som verkar i enlighet med lagen om Steiner-skola 1 882 elever. Engelska skolan hade 438 elever, Internationella skolan i Helsingfors 198 elever och Tyska skolan i Helsingfors 547 elever. Utomlands verkade 13 privata skolor motsvarande grundskolan och dessa skolor hade sammanlagt 292 elever.

I Helsingin ranskalais-suomalainen koulu och Suomalais-venäläinen koulu är resultatområdena förskoleundervisning, grundskoleundervisning och gymnasieundervisning med tyngdpunkten lagd på språket och kulturen inom respektive språkområde. Under 1997 utvecklar dessa skolor språkundervisningen för respektive språkområde, det studiematerial som behövs för rysk- och franskspråkig undervisning och lärarutbildningen. Antalet elever i Helsingin ranskalais-suomalainen koulu är 774 och i Suomalais-venäläinen koulu 780. I dessa tal ingår förskole-, grundskole- och gymnasieundervisningen. Enligt det resultatmål som undervisningsministeriet preliminärt ställt skall i läroanstalterna under 1997 ges sammanlagt 114 avgångsbetyg från grundskolan och avläggas 86 studentexamina.

I de skolor för hörselskadade, synskadade och rörelsehindrade som staten upprätthåller är resultatområdena grundskoleundervisning för svårt handikappade och multihandikappade elever samt stödservice. Enligt undervisningsministeriets preliminära resultatmål skall läroanstalternas verksamhet alltjämt effektiveras, framför allt i fråga om stödservicen. År 1997 skall undervisning ges till ca 570 elever.

Resultatområdet för musikläroanstalter är att ge grundundervisning i musik och dans till barn, ungdomar och vuxna samt att i musikläroanstalter med konservatorienivå ge yrkesutbildning i musik och dans. Hösten 1995 fanns det 84 musikläroanstalter som uppbar statsandel, dvs. 11 konservatorier och 73 musikinstitut. Sammanlagt 18 musikläroanstalter uppbar statsunderstöd enligt prövning år 1996. I de musikläroanstalter som uppbar statsandel studerade sammanlagt ca 49 000 elever, av vilka ca 1 400 fick yrkesutbildning på musikläroanstaltens konservatorienivå.

Yrkesutbildning

Centrala utvecklingsmål för yrkesundervisningen är en reform av examina inom yrkesutbildningen på andra stadiet, varvid målet före år 2000 är 3-åriga övergripande examina som stöder sig på arbetslivet och på inlärning i arbetet, en kraftig ökning av andelen grundutbildning för unga som sker i form av läroavtalsutbildning, främjande av läroanstalternas internationalisering, effektivering av undervisningen i matematisk-naturvetenskapliga ämnen och genomförande av informationssamhällesprogrammet. Nätet av läroanstalter utvecklas.

I yrkesläroanstalterna beräknas år 1997 finnas 169 900 studerande, av vilka 152 900 deltar i utbildningen på ungdomsstadiet och 17 000 i den yrkesinriktade grundutbildningen för vuxna. Yrkesinriktad grundutbildning ges också vid musikläroanstalter, idrottsutbildningscentrer, folkhögskolor, särskilda yrkesläroanstalter och yrkesutbildningscentrer för vuxna. Antalet nybörjarplatser inom yrkesutbildningen har utökats i enlighet med ett principbeslut av statsrådet som hänför sig till Finlands sysselsättningsprogram och andra beslut av regeringen. Målet för läroavtalsutbildningen 1997 omfattar 19 500 årliga läroavtalsplatser.

Antal studerande inom yrkesutbildningen åren 1995—1997

	Antal läroanstalter 1997	Antal studerande 1995	1996	1997	Förändr. i antalet studerande 1996/97
Statliga yrkesläroanstalter					
Yrkesutbildning för ungdomar	9	33 000	14 000	800	—13 200
Grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad påbyggnadsutbildning för vuxna[1]		8 600	1 000	0	—1 000
Sammanlagt	9	41 600	15 000	800	—14 200
Kommunala yrkesläroanstalter					
Yrkesutbildning för ungdomar	252	115 200	141 400	133 700	—7 700
Grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad påbyggnadsutbildning för vuxna[1]		19 000	28 000	15 500	—12 500
Sammanlagt	252	134 200	169 400	149 200	—20 200
Privata yrkesläroanstalter					
Yrkesutbildning för ungdomar	47	13 800	14 600	18 400	+3 800
Grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad påbyggnadsutbildning för vuxna[1]		4 200	3 000	1 500	—1 500
Sammanlagt	47	18 000	17 600	19 900	+2 300
Alla läroanstalter sammanlagt[2]	308	193 800	202 000	169 900	—32 100

[1] År 1997 har den yrkesinriktade påbyggnadsutbildningen för vuxna överförts till moment 29.69.33
[2] Antalet studerande anges som antalet årsstuderande i medeltal och antalet läroanstalter enligt situationen vid ingången av 1997. I antalet studerande ingår de studerande vid temporära yrkeshögskolor.

21. (29.43.22 och 60.21) *Omkostnader för statliga läroanstalter* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 215 875 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av omkostnader för statliga allmänbildande läroanstalter och yrkesläroanstalter.

Av anslaget får högst 1 500 000 mk på de grunder som undervisningsministeriet fastställer användas till internationalisering av statliga yrkesläroanstalter och till anskaffning av ADB-utrustning.

Anslaget får också användas till förberedande undervisning och stödundervisning för invandrare, anordnande av skolskjuts för studerande samt ersättande av kostnader som skolvägen föranleder studerande, till utbildningsersättningar som skall betalas till arbetsgivarna på basis av utbildningsavtal samt till betalning av löneutgifter för lärare vid EU:s Europaskolor.

Förklaring: Anslaget används huvudsakligen till verksamheten vid Helsingin ranskalais-suomalainen koulu, Suomalais-venäläinen koulu, skolor för barn med handikapp, statliga specialyrkesläroanstalter, Sameområdets utbildningscentral, centralen för sjösäkerhetsutbildning och Jyväskylän ammatillinen opettajakorkeakoulu. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 500 000 000 mk huvudsakligen med anledning av kommunaliseringen av läroanstalter samt 24 900 000 mk i överföring till moment 29.20.30 och 11 773 000 mk i överföring till moment 29.10.21.

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 1 950 000 mk i lönekostnader för lärare vid EU:s Europaskolor motsvarande 13 årsverken, varav 650 000 mk i överföring från moment 29.08.01, 1 500 000 mk i utgifter för det resurscentrum för autistiska elever som inleder sin verksamhet i anslutning till Haukkarannan koulu i Jyväskylä samt 900 000 mk i ökade hyresutgifter.

Kommunernas andel av kostnaderna för undervisningen i de statliga allmänbildande läroanstalterna och yrkesläroanstalterna, 73 000 000 mk, har beaktats vid dimensioneringen av anslaget under moment 29.40.30.

Personalen vid de statliga yrkesläroanstalterna har under 1996 minskat med ett antal personer som motsvarar 3 600 årsverken, främst på grund av kommunaliseringen.

Avsikten är att anslaget skall användas som följer:

	mk
Statliga yrkesläroanstalter	45 000 000
Helsingin ranskalais-suomalainen koulu	21 130 000
Suomalais-venäläinen koulu	19 630 000
Skolor för barn med handikapp	128 165 000
EU:s Europaskolor	1 950 000
Sammanlagt	215 875 000

Utgifter och inkomster för statliga allmänbildande läroanstalter:

	mk
Bruttoutgifter	176 925 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	4 000 000
Övriga omkostnader	172 925 000
Bruttoinkomster	8 000 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	4 000 000
Övriga inkomster	4 000 000
Nettoutgifter	168 925 000

Utgifter och inkomster för statliga yrkesläroanstalter:

	mk
Bruttoutgifter	54 100 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	5 900 000
Övriga omkostnader	48 200 000
Bruttoinkomster	9 100 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten — övriga prestationer	6 100 000
Övriga inkomster	3 000 000
Nettoutgifter	45 000 000

Inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten baserar sig på undervisningsministeriets beslut om avgiftsbelagda prestationer vid vissa statliga läroanstalter (1674/93).

Jämförelsetal för den avgiftsbelagda servicen vid statliga yrkesläroanstalter för 1995 och prognoser för jämförelsetalen för 1996 och 1997:

	1995 mk	1996 mk	1997 mk
INKOMSTER			
Offentligrättsliga prestationer	2 340 000	1 000 000	—
Övriga prestationer	266 700 000	55 500 000	6 100 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten sammanlagt	269 040 000	56 500 000	6 100 000
KOSTNADER			
Särkostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	255 200 000	54 000 000	5 900 000
Driftsåterstod	13 840 000	2 500 000	200 000
% av inkomsterna	5,1	4,4	3,3
Andel av gemensamma kostnader	13 452 000	2 500 000	200 000
Kostnader sammanlagt	268 652 000	56 500 000	6 100 000
Överskott (+)/Underskott (—)	+388 000	+0	+0
% av inkomsterna	0,1	0	0

1997 anslag	215 875 000
1996 anslag	920 030 000
1996 tilläggsb.	—60 000 000
1995 bokslut	1 931 956 594

24. (29.60.24) *Praktikverksamhet* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 46 000 000 mk.

Anslaget får användas till avlönande av studerande vid yrkesläroanstalter samt studerande som deltar i folkhögskolors och idrottsutbildningscentrers yrkesutbildning som praktikanter.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 18 500 000 mk i överföring till moment 29.20.30.

1997 anslag	46 000 000
1996 anslag	64 500 000

25. (29.43.25 och 60.25) *Utvecklande av den allmänbildande utbildningen och yrkesutbildningen* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 21 433 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds av planering och inledande av verksamheten samt omkostnader för försöks-, forsknings- och utvecklingsprojekt inom den allmänbildande utbildningen, yrkesutbildningen och läroavtalsutbildningen samt till betalning av understöd. Anslaget får också användas för utvecklingsprojekt i anslutning till nyindustrialiseringsprogrammet. Vidare får anslaget användas också till finansiering av forsknings- och utbildningsprojekt som godkänts av EU.

Anslaget får användas till avlönande av personal motsvarande högst 12 årsverken.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 20 000 000 mk i överföring till moment 29.20.25.

1997 anslag	21 433 000
1996 anslag	38 033 000
1996 tilläggsb.	3 400 000
1995 bokslut	32 889 988

30. (29.43.30, 31, 52, 60.30, 50 och 51) *Statsandel och statsunderstöd för den allmänbildande utbildningens och yrkesutbildningens driftskostnader* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 7 648 135 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av statsandel och statsunderstöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet samt enligt 10 b och 10 e §§ lagen om finansiering av yrkesläroanstalter (494/83, ändr. 674/89 och 87/92). Anslaget får dessutom användas till betalning av skatteinkomstbaserad utjämning av statsandelarna och övergångsutjämning till kommunerna enligt lagen om statsandelar till kommunerna.

Av anslaget får på de grunder som undervisningsministeriet bestämmer högst 104 300 000 mk användas till betalning av understöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet för läroanstalternas försöks- och utvecklingsverksamhet och för internationalisering av läroanstalterna, till en kommun eller registrerad förening för kostnader som föranleds av finländska elevers på gränskommunernas samarbete baserade skolgång i Sverige, för anordnande av stödundervisning för elever som har flyttat från andra länder samt för betalning av understöd för anordnande av modersmålsundervisning för samer och romer samt elever med främmande modersmål och för upprätthållande i grundskolan och gymnasiet av de språkkunskaper som finländska elever har tillägnat sig utomlands, för den yrkesinriktade lärarutbildningen, för yrkesutbildning för idrottsutövare, för verksamheten vid musikinriktade yrkesläroanstalter och för täckande av kostnaderna för de finländska studerandena vid läroanstalten för hörselskadade i Örebro samt högst 36 000 000 mk i understöd för anskaffning av ADB-utrustning.

Av anslaget får högst 11 200 000 mk användas för försök med yrkeshögskolor enligt det syfte som avses i 17 § lagen om försök med utbildning på ungdomsstadiet och med yrkeshögskolor (391/91), högst 800 000 mk för understöd under den övergångsperiod då utvecklandet av läroanstaltsnätet inom yrkesutbildningen verkställs samt högst 810 000 mk för statsunderstöd enligt prövning till musikläroanstalterna.

Det pris per enhet som används som grund för statsandelen för grundundervisning i konst är 7 mk per invånare. Det timantal som används som kalkylmässig grund för statsandelen är i fråga om grundundervisningen i musik högst 1 450 000 och i fråga om yrkesutbildningen i musik högst 200 000.

Förklaring: Statsandelen beräknas fördela sig som följer:

	mk
Statsandel för den allmänbildande utbildningens och yrkesutbildningens driftskostnader	
Kalkylerade kostnader	
— grundskolor	11 223 466 000
— kommunala gymnasier	2 167 231 000
— kommunala yrkesläroanstalter	5 005 876 000
— kommunala musikläroanstalter (yrkesutbildning)	16 820 000
— grundundervisning i konst	35 641 000
— privata gymnasier	164 630 000
— privata yrkesläroanstalter	735 693 000
— privata musikläroanstalter (yrkesutbildning)	41 180 000
Kommunernas finansieringsandel	—9 389 362 000
Nedskärningar i statsandelarna	—2 506 036 000
Skatteinkomstbaserat utjämningstillägg	867 620 000
Skatteinkomstbaserat utjämningsavdrag	—1 060 527 000
Övergångsutjämningstillägg	187 367 000
Övergångsutjämningsavdrag	—177 904 000
Grundundervisning i musikläroanstalter	181 830 000

Understöd enligt finansieringslagen och försökslagen	115 500 000
Informationssamhällsprojektet	36 000 000
Övriga understöd	3 110 000
Sammanlagt	7 648 135 000

Kommunernas självfinansieringsandel som beaktats vid dimensioneringen av statsandelen inbegriper 133 000 000 mk i kommunernas andel i fråga om övningsskolor, statliga allmänbildande läroanstalter och yrkesläroanstalter, 26 070 000 mk i fråga om Steiner-skolor och skolor som undervisar på främmande språk, 368 600 000 mk i fråga om yrkeshögskolor och 326 970 000 mk för utbildning som köps av vuxenutbildningscentrer och vissa andra läroanstalter, 49 660 000 mk för grundskole-, gymnasie- och yrkesutbildning som anordnas i folkhögskolor samt 12 230 000 mk för yrkesutbildning vid idrottsutbildningscentrer.

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 1 274 200 000 mk med anledning av nya nedskärningar i statsandelarna.

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 10 000 000 mk för utvidgande av den förberedande grundskoleundervisningen för invandrare samt 9 000 000 mk för överföring av undervisningen av de svårast utvecklingshämmade barnen till att omfattas av den lagstiftning som gäller undervisningsministeriet, varav 3 000 000 mk i överföring från moment 33.32.30.

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 5 100 000 mk för införlivande av två nya musikläroanstalter med den lagstadgade finansieringen. Den ökning av det kalkylerade timantalet som behövs beräknas utgöra ca 40 000 timmar.

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom ökning av statens utgifter beaktats 280 000 000 mk med anledning av kommunaliseringen av statliga yrkesläroanstalter och 294 000 000 mk för utökande av studieplatserna i enlighet med regeringens sysselsättningsprogram och andra beslut.

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 3 000 000 mk i överföring till moment 29.20.25, 917 955 000 mk i överföring till moment 29.20.30, 287 031 000 mk i överföring till moment 29.69.33 samt 18 000 000 mk i överföring till moment 29.39.55 och 64 000 000 mk i överföring till moment 29.39.59. Regeringen avlåter i anslutning till budgetpropositionen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om studiesociala förmåner för yrkesläroanstalternas elever.

Anslaget har dimensionerats i enlighet med följande genomsnittliga priser per enhet:

Gymnasier	19 246 mk/elev
Grundskolor	19 343 mk/elev
Grundundervisning i konst	7 mk/inv.
Yrkesläroanstalter	34 320 mk/stud.
Grundundervisning i musik	220 mk/lektion
Yrkesutbildning i musik	290 mk/lektion

1997 anslag	7 648 135 000
1996 anslag	10 242 025 000
1996 tilläggsb.	14 400 000
1995 bokslut	10 621 573 212

31. (29.60.31) *Statsandel för läroavtalsutbildning (delvis EU)* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 411 300 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av statsandel enligt lagen om läroavtalsutbildning (1605/92). Det totala antalet läroavtal inom den yrkesinriktade tilläggsutbildningen är 6 000 år 1997.

Anslaget får användas också för betalning av statens andel av den nationella medfinansieringen i projekt och gemenskapsinitiativ finansierade ur EU:s socialfond. Av anslaget har 66 431 000 mk reserverats för den nationella medfinansieringen i dessa projekt.

Förklaring: Läroavtalsutbildning ordnas både som grundutbildning och som tilläggsutbildning inom den yrkesinriktade utbildningen på ungdomsstadiet och för vuxna. Målet för 1997 är 19 500 årliga läroavtalsplatser. Avsikten är att EU:s socialfond skall delta i finansieringen av 3 000 årliga tilläggsutbildningsplatser och 2 000 årliga grundutbildningsplatser. Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats en utökning av läroavtalsutbildningen i enlighet med regeringens sysselsättningsprogram och andra beslut.

1997 anslag	411 300 000
1996 anslag	398 030 000
1995 bokslut	312 338 829

34. (29.43.34 och 60.34) *Statsandel för de allmänbildande läroanstalternas och yrkesläroanstalternas samt yrkeshögskolornas anläggningskostnader* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 666 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av stats-

andel och statsunderstöd för grundskolornas, gymnasiernas, musikläroanstalternas, yrkesläroanstalternas och yrkeshögskolornas anläggningsprojekt enligt den lag om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet som givits, för anläggningskostnader i enlighet med lagen om statsandelar och statsunderstöd till grundskolor, gymnasier och allmänna bibliotek (1112/78), för anläggningskostnader enligt lagen om statsandelar och -understöd samt räntestödslån åt vissa yrkesläroanstalter (1075/75) samt för anläggningskostnader enligt lagen om finansiering av yrkesläroanstalter (494/83).

Anslaget får också användas till betalning av den räntegottgörelse som enligt lagen om vissa räntestödslån av kreditanstalters medel (1015/77) skall betalas för byggnadslån som har beviljats år 1990 eller tidigare. Räntegottgörelsen är 4 procentenheter under de fyra första låneåren och 2 procentenheter under 5—8 låneåret. Efter det åttonde låneåret betalas inget räntestöd.

År 1997 får statsandel beviljas för anläggningsprojekt så, att de statsandelar som projekten föranleder uppgår till sammanlagt högst 585 000 000 mk enligt prisnivån i januari 1997. Av statsandelarna får sammanlagt högst 205 000 000 mk beviljas som andel under den tid projektet genomförs. Dessutom får 1997 omfattningen av sådana anläggningsprojekt för vilka statsandel kommer att beviljas 1998 eller därefter fastställas så, att de av projekten föranledda statsandelarna beräknas uppgå till sammanlagt högst 750 000 000 mk enligt prisnivån i januari 1997.

Under momentet får dessutom 1997 beviljas högst 3 000 000 mk i statsunderstöd för fortsatt finansiering av det anläggningsprojekt som gäller skolan Anna Tapion koulu. För det anläggningsprojekt som gäller Engelska skolan får 1997 beviljas högst 1 500 000 mk i statsunderstöd och statsunderstödet får sammanlagt uppgå till högst 3 400 000 mk, dock högst till 25 % av de uppskattade skäliga kostnaderna för projektet.

Förklaring: Avsikten är att anslaget skall användas som följer:

	mk
Statsandelar och statsunderstöd som beviljas 1997	
— allmänbildande läroanstalter	88 000 000
— kommunala yrkesläroanstalter och yrkeshögskolor	34 000 000
— privata yrkesläroanstalter och yrkeshögskolor	4 100 000
Skolan Anna Tapion koulu	3 000 000
Engelska skolan	1 500 000
Statsandelar som beviljats 1993—1996	
— allmänbildande läroanstalter	184 100 000
— kommunala yrkesläroanstalter	116 000 000
— privata yrkesläroanstalter	6 300 000
Statsandelar och andra lagstadgade utgifter som de före 1993 beviljade byggnadstillstånden och verkställighetsprogrammen förutsätter	
— allmänbildande läroanstalter	135 000 000
— kommunala yrkesläroanstalter	80 000 000
— privata yrkesläroanstalter	14 000 000
Sammanlagt	666 000 000

Byggnadstillstånden, de fastställda programmen för genomförande av byggnadsprojekt och de beviljade statsandelarna och statsunderstöden beräknas föranleda staten utgifter som följer, milj. mk:

	1998	1999	2000	2000-
Projekt som godkänts före 1997				
— allmänbildande läroanstalter	221	192	172	259
— yrkesläroanstalter	137	117	96	153
Statsandelar som beviljas 1997				
— allmänbildande läroanstalter	71	34	42	178
— yrkesläroanstalter och yrkeshögskolor	24	25	31	130
Sammanlagt	453	368	341	720

1997 anslag	666 000 000
1996 anslag	466 900 000
1996 tilläggsb.	110 000 000
1995 bokslut	498 000 000

35. (29.43.35 och 60.35) *Slutrater av statsandelar för allmänbildande utbildning och yrkesutbildning* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 214 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av slut-

rater av obetalda statsandelar för de grundskolor, gymnasier, musikläroanstalter samt kommunala och privata yrkesläroanstalter som avses i 49 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92).

Förklaring: Avsikten är att anslaget skall användas som följer:

	mk
Gymnasier	28 000 000
Grundskolor	72 000 000
Musikläroanstalter	8 000 000
Kommunala yrkesläroanstalter	97 900 000
Privata yrkesläroanstalter	8 100 000
Sammanlagt	214 000 000

1997 anslag	214 000 000
1996 anslag	234 000 000

37. (29.60.37) *Statsunderstöd för fastighetsanskaffningar* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 340 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av statsunderstöd till Hyvinge stad och Helsingfors stad på grundval av tidigare beviljade fullmakter för kapitalkostnader för läroanstalternas fastigheter.

Förklaring: Det statsunderstöd som beviljats 1995 föranleder staten utgifter om 4,2 milj. mk år 1998, 4,0 milj. mk år 1999, 3,8 milj. mk år 2000 och 7,2 milj. mk under senare år.

1997 anslag	4 340 000
1996 anslag	6 830 000
1995 bokslut	3 500 000

51. (29.43.51) *Statsbidrag för privat allmänbildande undervisning* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 76 350 000 mk.

Anslaget får användas för betalning av statsbidrag enligt 5 § lagen om Steiner-skola (417/77, ändr. 489/96), statsandel enligt 5 § lagen om utomlands verksam privat skola som motsvarar grundskolan (379/81, ändr. 1458/93), statsandel enligt 3 a § lagen om privata skolor med främmande undervisningsspråk (373/63, ändr. 1450/95) och för betalning av ett extra understöd om högst 2 160 000 mk till en finsk-rysk skola som inrättas i östra Finland samt för utgifter som föranleds av avtalet mellan Finland, Norge och Sverige om samarbete inom utlandsundervisningen.

Av anslaget får dessutom högst 3 100 000 mk användas till betalning av understöd till organisationer som handhar samarbetet mellan hem och skola, till Kerhokeskus-koulutyön tuki ry, för stödjande av fri hobbyverksamhet i skolor, för understöd till Kesälukioseura ry och för stödjande av verksamheten inom vissa utbyteselevsorganisationer.

Av anslaget får dessutom högst 500 000 mk användas till anskaffning av ADB-utrustning.

Förklaring: Avsikten är att anslaget skall användas som följer:

	mk
Statsbidrag till Steiner-skolor	38 750 000
Statsandel till skolor med främmande undervisningsspråk	23 660 000
Statsandel till utomlands verksamma skolor	5 980 000
Rättelser av statsandelar	700 000
Vissa utgifter för undervisning utomlands	1 500 000
Understöd (högst)	3 100 000
Extra understöd (högst)	2 160 000
Anskaffning av ADB-utrustning (högst).	500 000
Sammanlagt	76 350 000

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 26 070 000 mk på grund av ändringen av statsandelssystemet, 3 350 000 mk på grund av inledandet av gymnasieundervisning vid Steiner-skolfilialer samt 1 870 000 mk på grund av ökningen av elevantalet vid skolorna med främmande undervisningsspråk och för upptagande av en ny läroanstalt att omfattas av lagstadgad statsandel. Kommunernas andel av kostnaderna för undervisningen i Steinerskolor och skolor med främmande undervisningsspråk har beaktats vid dimensioneringen av moment 29.40.30.

1997 anslag	76 350 000
1996 anslag	41 950 000
1995 bokslut	38 993 950

74. (29.43.74 och 60.74) *Husbyggen* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 29 095 000 mk.

Anslaget får också användas till att slutföra de byggnadsprojekt staten inlett vid läroanstalter som övertagits av kommunen.

Dispositionsplan:

	Projekt	Nyttoyta m²	Kostnadsförslag 1000 mk	mk/m²	Beviljat mk	Beviljas mk
1.	Lantbrukslärоanstalter					
1.1.	Uudenmaan maaseutuopisto, Hyvinge ..		26 270		23 374 000 (återgått 356 099)	3 300 000
	— tillbyggnad	1 642	15 520	9 452		
	— grundlig renovering	2 415	10 750	4 451		
					Sammanlagt	3 300 000
2.	Forst- och trähushållningsläroanstalter					
2.1.	Tuomarniemen metsäoppilaitos, Etseri					
	— grundlig renovering och tillbyggnad.	3 255	18 000	5 530	6 705 000	11 295 000
					Sammanlagt	11 295 000
3.	Hälsovårdsläroanstalter					
3.1.	Pirkanmaan terveydenhuolto-oppilaitos, Tammerfors		52 200		29 680 000	5 900 000
	— tillbyggnad	1 889	18 600	9 846		
	— grundlig renovering	5 059	33 600	6 642		
					Sammanlagt	5 900 000
4.	Yrkespedagogiska lärarhögskolor					
4.1.	Hämeenlinnan ammatillinen opettajakorkeakoulu, grundlig renovering		38 800		31 600 000	1 000 000
	— skede I	6 027	25 800	4 281		
	— skede II	3 023	13 000	4 300		
					Sammanlagt	1 000 000
5.	Planering av läroanstalter och mindre byggnadsprojekt					7 600 000
					Sammanlagt	7 600 000
					Sammanlagt	29 095 000

Sådana förbindelser som avses i 10 § lagen om statsbudgeten (423/88) och som gäller läroanstalters och skollägenheters mindre byggnadsprojekt får år 1997 ingås så, att de utgifter som föranleds efter 1997 är högst 10 000 000 mk.

Förklaring: De projekt som ingår under momentet beräknas föranleda utgifter om 32 540 000 mk år 1998, 4 100 000 mk år 1999 och 500 000 mk år 2000.

1997 anslag 29 095 000
1996 anslag 117 590 000
1995 bokslut 152 410 000

87. (29.60.87) *Anskaffning av fastigheter* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 133 900 000 mk.

Anslaget får också användas till betalning av köpeskilling och ränta vid kommunaliserade läroanstalter på grundval av köpeavtal som staten har ingått.

Dispositionsplan:

	Projekt	Nyttoyta m²	Kostnadsförslag 1000 mk	mk/m²	Beviljat mk	Beviljas mk
1.	Institutet för yrkesutbildningens förvaltningsområde, Tammerfors	3 920	34 700	8 852	18 380 000	19 800 000
2.	Turun terveydenhuolto-oppilaitos, tillbyggnad	5 920	51 970	8 779	—	82 400 000
3.	Pohjois-Karjalan ammattioppilaitos, Joensuu, tillbyggnad	4 450	46 500	10 449	—	22 500 000
4.	Vasa svenska hälsovårdsläroanstalt, grundlig renovering och tillbyggnad	4 328	30 700	7 093	16 000 000	9 200 000
					Sammanlagt	133 900 000

Förklaring: Kostnadsförslagen motsvarar byggkostnaderna inklusive mervärdesskatt och innehåller inte ränta för byggnadstiden. I fråga om projekt 2 betalas ränta i ett för allt för hela betalningstiden på 7,5 år. De ingångna avtalen väntas föranleda staten utgifter om 42,8 milj. mk år 1998, 25,5 milj. mk år 1999, 12 milj. mk år 2000 och 60 milj. mk under senare år.

1997 anslag	133 900 000
1996 anslag	77 150 000
1995 bokslut	3 650 000

(43.) Allmänbildande utbildning

Förklaring: Kapitlet har slopats i budgeten och anslagen under moment 22, 25, 30, 31, 34, 35, 51, 52 och 74 har beaktats i kalkylerna i samband med kapitel 29.40.

(60.) Yrkesutbildning och yrkeshögskolor

Förklaring: Kapitlet har slopats i budgeten och anslagen under moment 21, 24, 25, 30, 31, 34, 35, 37, 50, 51, 74 och 87 har beaktats i kalkylerna i samband med kapitel 29.40.

69. Vuxenutbildning

Förklaring: Vuxenutbildning ges i medborgarinstitut, folkhögskolor, studiecentraler, sommaruniversitet, yrkesutbildningscentrer för vuxna och i särskilda yrkesläroanstalter samt i vuxengymnasier (kapitel 29.40), yrkesläroanstalter och temporära yrkeshögskolor (kapitel 29.40), idrottsutbildningscentrer (kapitel 29.98), yrkeshögskolor (kapitel 29.20) och högskolor (kapitel 29.10).

Vid ingången av 1996 fanns det 275 medborgarinstitut. Det totala timantalet var 1995 ca 2 069 000. Huvudmannen för ett institut beviljas statsandel med stöd av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet. Statsandelen är 57 % av driftskostnaderna.

Vid ingången av 1996 fanns det 90 folkhögskolor. Det totala antalet studerandeveckor 1995 var ca 358 000. Folkhögskolorna får med stöd av lagen om folkhögskolor med statsandel (1218/93) statsandel för 55 % av de kalkylerade driftskostnaderna. Statsandelen för yrkes-, grundskole- och gymnasieutbildning fastställs i enlighet med den reform av statsandelssystemet som nämns i huvudtitelns förklaringsdel. Den

andel av utbildningen som leder till en examen är ca 25 % av hela verksamheten.

Vid ingången av 1995 fanns det 11 studiecentraler. Studiecirklarnas timantal var år 1995 ca 376 000 och timantalet för övrig studieverksamhet ca 182 000. Studiecentraler får med stöd av lagen om studiecentraler (1251/93) statsandel för studiecirkelverksamhet på kalkylerade grunder och för övrig studieverksamhet 64 % av de kalkylerade driftskostnaderna.

Vid ingången av 1996 fanns det 21 sommaruniversitet. Antalet studerande vid dem uppgick 1995 till ca 63 000. Antalet undervisningstimmar var ca 84 000.

Vid ingången av 1996 fanns det 44 yrkesutbildningscentrer för vuxna. Dessa ordnar yrkesinriktad vuxenutbildning och annan utbildning som stöder denna. Vuxenutbildningscentrerna finansierar sin verksamhet med inkomster i huvudsak av utbildning och annan verksamhet. De säljer utbildning till myndigheter, i synnerhet till arbetskraftsförvaltningen och utbildningsförvaltningen samt till arbetsgivare, företag och samfund. År 1995 omfattade verksamheten vid yrkesutbildningscentrerna för vuxna ca 5,4 milj. studerandedagar, av vilka ca 3,9 milj. var arbetskraftspolitisk vuxenutbildning.

Vid ingången av 1996 fanns det 57 särskilda yrkesläroanstalter. Det totala antalet timmar vid dem uppgick 1995 till ca 370 000. Vid ingången av 1997 ändras finansieringssystemet för åtta särskilda yrkesläroanstalter stegvis så att det motsvarar finansieringen av yrkesutbildningscentrer för vuxna.

Till moment 29.69.33 sammanförs 1997 den statliga finansieringen av utbildning som siktar på yrkesexamen, fortsättningslinjer och fortbildning vid yrkesläroanstalter, yrkesutbildningscentrer för vuxna och temporära yrkeshögskolor samt fortsättningslinjer vid folkhögskolor. Med anslag under detta moment skaffas yrkesinriktad tilläggsutbildning av läroanstalterna och av andra som tillhandahåller utbildning. Med anslag under momentet förverkligas även ökningen av antalet utbildningsplatser med 4 300 inom den yrkesinriktade vuxenutbildningen i enlighet med regeringens sysselsättningsprogram.

Syftet är att 1997 i enlighet med principen för livslång inlärning utveckla vuxenutbildningen så att den motsvarar förändringarna i arbetslivet och samhället. Tyngdpunkter inom verksamheten är

— utvidgning av yrkesexamenssystemet och utnyttjandet av det,
— utvecklande av vuxnas språkkunskaper,
— främjande av utnyttjandet av datateknik,
— tilläggsutbildning av personalen inom utbildningsförvaltningen och
— stödjande av verkställandet av systemet för skaffande av yrkesinriktad tilläggsutbildning.

21. *Omkostnader för utbildningsförvaltningens institut* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 2 000 000 mk.

Anslaget får användas till understöd för servicen vid institutet för yrkesutbildningens förvaltningsområde och Heinola kursinstitut.

Förklaring:

Utgifter och inkomster:

	mk
Bruttoutgifter, särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	24 000 000
Bruttoinkomster, inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	22 000 000
Nettoutgifter	2 000 000

För att de mål som har uppställts för institutens funktioner skall uppnås understöds institutens verksamhet med 2 000 000 mk år 1997 i fråga om hyrorna för undervisningslokalerna. Tabell med jämförelsetal som anger den avgiftsbelagda servicens utveckling:

	1995	1996	1997
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten mk.	13 364 000	17 500 000	22 000 000
Särkostnader för den avgiftsbelagda verksamheten mk	22 242 000	21 928 000	24 000 000
Driftsåterstod mk	—8 878 000	—4 428 000	—2 000 000
— % av inkomsterna	—66	—25	—9
Andel av gemensamma kostnader mk	0	0	0
Underskott mk	—8 878 000	—4 428 000	—2 000 000
— % av inkomsterna	—66	—25	—9

1997 anslag	2 000 000
1996 anslag	4 428 000
1995 bokslut	10 132 000

22. *Undervisningsväsendets personalutbildning* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 44 550 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter och understöd som hänför sig till tilläggsutbildning för utbildningsförvaltningens personal.

Förklaring: Anslaget används till utbildningsprogram som upprätthåller och ökar yrkesskickligheten hos undervisningsväsendets personal på de utbildningspolitiskt viktiga områden som undervisningsministeriet fastställer.

Avsikten är att anslaget skall användas på följande sätt:

	mk
Utnyttjande av datateknik	9 000 000
Utvecklande av den matematisk-naturvetenskapliga undervisningen	9 000 000
Utvecklande av undervisningen i främmande språk	5 000 000
Utvecklande av flexibla utbildningsarrangemang, arbetssätt och kontakter till arbetslivet	4 000 000
Utbildning som hänför sig till yrkesexamina	4 000 000
Utbildning av lärare för elever med särskilda utbildningsbehov	2 000 000
Främjande av internationalisering och tolerans	4 000 000
Utbildning av läroanstaltsledningen	3 000 000
Fortsatta utbildningsprogram för undervisningspersonal och förtroendevalda	4 550 000
Sammanlagt	44 550 000

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 3 000 000 mk i överföring till moment 29.20.30.

1997 anslag	44 550 000
1996 anslag	30 550 000
1995 bokslut	30 500 000

25. *Utvecklande av vuxenutbildningen* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 17 221 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter och understöd för försöks-, forsknings- och andra utvecklingsprojekt inom den yrkesinriktade och allmänbildande vuxenutbildningen.

Dessutom får anslaget användas för finansiering av forsknings- och utbildningsprojekt som godkänts av EU.

Anslaget får användas även till löneutgifter för ett antal anställda som motsvarar högst nio årsverken.

1997 anslag	17 221 000
1996 anslag	17 221 000
1995 bokslut	14 610 000

30. *Statsandel för medborgarinstitutens driftskostnader* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 340 120 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av statsandel enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet. Av anslaget får högst 4 000 000 mk användas till understöd enligt finansieringslagen samt högst 2 000 000 mk som understöd till projekt för utvecklande av informationssamhället. De kalkylerade timmar som berättigar till statsandel är 2 000 000.

Förklaring: Statsandelen och statsunderstödet beräknas fördela sig på följande sätt:

	mk
Statsandel för driftskostnader	334 120 000
Statsunderstöd (högst)	6 000 000
Sammanlagt	340 120 000

Det genomsnittliga enhetspris som används till grund för statsandelen är 299 mk per undervisningstimme.

1997 anslag	340 120 000
1996 anslag	333 460 000
1995 bokslut	317 850 367

32. *Statsunderstöd och -ersättning till yrkesutbildningscentrer för vuxna* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 217 043 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av verksamhetsunderstöd enligt lagen om yrkesutbildningscentrer för vuxna (760/90) och en lag som kommer att ges om ändring av finansieringssystemet för vissa särskilda yrkesläroanstalter och till ersättning för lokalhyror och av hyresvärden samt till anskaffning av egna lokaler som ersätter hyreslokaler enligt lagen om ombildning av yrkeskurscentralerna till yrkesutbildningscentrer för vuxna (761/90). Anslaget får dessutom användas till betalning av sådana slutrater enligt lagen om sysselsättningsfrämjande utbildning (31/76) som hänför sig till tidigare år. Av

anslaget får högst 4 000 000 mk användas till betalning av specialunderstöd enligt 11 § lagen om yrkesutbildningscentrer för vuxna (760/90) och högst 2 000 000 mk som understöd för projekt för utvecklande av informationssamhället.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 36 750 000 mk i överföring från moment 29.69.51 i och med att åtta särskilda yrkesläroanstalter överförs till finansieringssystemet för yrkesutbildningscentrer för vuxna.

Statsunderstödet och -ersättningen beräknas fördela sig på följande sätt:

	mk
Verksamhetsunderstöd	139 043 000
Ersättning för lokalhyror och statsunderstöd för anskaffning av egna lokaler som ersätter hyreslokaler	59 000 000
Ersättning av hyresvärden	11 000 000
Specialunderstöd (högst)	4 000 000
Understöd för projekt för utvecklande av informationssamhället (högst)	2 000 000
Slutrater som hänför sig till tidigare år samt rättelser	2 000 000
Sammanlagt	217 043 000

Verksamhetsunderstödet är 10 % av driftskostnaderna. Verksamhetsunderstödet för de särskilda yrkesläroanstalter som övergår till samma finansieringssystem som yrkesutbildningscentrer för vuxna är dock 1997 i medeltal 23 % av driftskostnaderna och det minskar därefter under två år till 10 %.

1997 anslag	217 043 000
1996 anslag	177 000 000
1995 bokslut	182 439 157

33. *Yrkesinriktad vuxenutbildning* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 071 910 000 mk.

Anslaget får enligt en temporär ändring av 31 d § lagen om yrkeläroanstalter (487/87, ändr. 1686/92) användas till betalning av utbildning som köpts 1993, till betalning av sådan grundläggande yrkesutbildning som enligt 15 och 16 §§ lagen om yrkesutbildningscentrer för vuxna (760/90) köps av yrkesutbildningscentrer för vuxna samt till betalning av yrkesinriktad tilläggsutbildning i enlighet med den lag som kommer att ges om finansiering av yrkesinriktad tilläggsutbildning. Dessutom får anslaget användas till betalning av slutrater som gäller temporär utbildning under tidigare år. Anslaget får användas även till genomförande av yrkes- och språkexamina. Av anslaget får 5 500 000 mk användas för utbildning av utländska studerande, varav 3 500 000 mk avses för allmänbildande utbildning och yrkesutbildning inom ramen för samarbetet med närområdena och beredningsarbete i anslutning till detta samt 2 000 000 mk för utbildning av utlänningar som är bosatta i Finland. Dessutom får anslaget användas för kostnader för stödundervisning för privatstuderande samt till vuxenutbildning för romer.

Förklaring: Finansieringen av yrkesinriktad tilläggsutbildning för vuxna sammanförs. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 287 031 000 mk i överföring från moment 29.40.30, 6 900 000 mk i överföring från moment 29.69.50 och 10 500 000 mk i överföring från moment 29.69.51. Dessutom har såsom tillägg beaktats 218 970 000 mk som en post som motsvarar hemkommunernas betalningsandelar för studerandena. Kommunens andel av kostnaderna för yrkesutbildning har beaktats vid dimensioneringen av moment 29.40.30.

Vid dimensioneringen av anslaget har dessutom såsom tillägg beaktats 149 000 000 mk på grund av ökningen av utbildningen i enlighet med regeringens sysselsättningsprogram och såsom avdrag 3 000 000 mk i överföring från moment 24.50.66 som andel av utgifterna för närområdessamarbetet.

1997 anslag	1 071 910 000
1996 anslag	525 400 000
1995 bokslut	443 600 000

35. *Slutrater för vuxenutbildningens statsandelar och -understöd* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 49 400 000 mk.

Anslaget får användas till slutrater för obetalda statsandelar och statsunderstöd enligt 49 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92), 28 § lagen om folkhögskolor med statsandel (1218/93) och 23 § lagen om studiecentraler (1215/93).

Förklaring: Avsikten är att anslaget skall användas på följande sätt:

	mk
Medborgarinstitut	20 700 000
Folkhögskolor	7 700 000
Särskilda yrkesläroanstalter	17 000 000
Studiecentraler	4 000 000
Sammanlagt	49 400 000

1997 anslag 49 400 000
1996 anslag 49 500 000

50. *Statsandel för folkhögskolornas driftskostnader* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 379 288 000 mk.

Anslaget får användas till statsandelar enligt lagen om folkhögskolor med statsandel (1218/93). Av anslaget får högst 3 000 000 mk användas till understöd enligt lagens 14 § och högst 2 000 000 mk som understöd för projekt för utvecklande av informationssamhället. De kalkylerade studerandeveckor som berättigar till statsandel är 325 800.

Förklaring: Statsandelen och statsunderstödet beräknas fördela sig på följande sätt:

	mk
Statsandel för driftskostnader	356 288 000
Statsunderstöd (högst)	5 000 000
Statsbidrag för hyresvärden och rättelseposter	18 000 000
Sammanlagt	379 288 000

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 49 660 000 mk på grund av ändringen av statsandelssystemet och 2 200 000 mk på grund av grundskole-, gymnasie- och yrkesutbildningen. Kommunernas andel av kostnaderna för den av folkhögskolorna ordnade grundskole- och gymnasieutbildningen samt yrkesutbildningen har beaktats vid dimensioneringen av moment 29.40.30. Såsom avdrag har beaktats 6 900 000 mk i överföring till moment 29.69.33. Minskningen i antalet studerandeveckor till följd av överföringen är 6 200 veckor. Det enhetspris som används som kalkylerad grund för statsandelen är ca 1 590 mk per studerandevecka.

1997 anslag 379 288 000
1996 anslag 332 000 000
1995 bokslut 327 764 934

51. *Statsandel för särskilda yrkesläroanstalters driftskostnader* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 69 430 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av statsandel enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet. Av anslaget får högst 500 000 mk användas till betalning av understöd enligt lagens 38 §. De kalkylerade timmar som berättigar till statsandel är 262 000.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 36 750 000 mk i överföring till moment 29.69.32 på grund av ändringen av finansieringssystemet för åtta särskilda yrkesläroanstalter och 10 500 000 i överföring till moment 29.69.33. Den genomsnittliga statsandel som används som kalkylerad grund för statsandelen är 265 mk per undervisningstimme.

1997 anslag 69 430 000
1996 anslag 114 000 000
1995 bokslut 108 364 500

52. *Statsandel och -understöd för vuxenutbildningens anläggningskostnader* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 41 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av statsandelar och statsunderstöd för anläggningsprojekt enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet, till betalning av statsunderstöd för anläggningskostnader enligt 10 § lagen om yrkesutbildningscentrer för vuxna (760/90), till betalning av statsunderstöd för anläggningsprojekt enligt 15 § och byggnadsunderstöd för skötseln av skulder för tidigare byggande enligt 28 § 3 mom. lagen om folkhögskolor med statsandel (1218/93), till betalning av räntegottgörelser till kreditanstalter med stöd av 13 § lagen om ombildning av yrkeskurscentralerna till yrkesutbildningscentrer för vuxna (761/90) samt till sådana räntegottgörelser enligt stadgandena i lagen om vissa räntestödslån av kreditanstalters medel (1015/77) som betalas för byggnadslån som har beviljats folkhögskolor och medborgar- och arbetarinstitut för byggnadsverksamhet 1991 eller tidigare.

Beloppet av räntegottgörelsen utgör under de fyra första låneåren 4 procentenheter och under det 5—8 låneåret 2 procentenheter. Efter det åttonde låneåret betalas inget räntestöd.

År 1997 får för medborgarinstitutens anläggningsprojekt beviljas statsandel så att de statsandelar som projekten föranleder uppgår till högst 5 000 000 mk enligt prisnivån i januari 1997 samt sammanlagt högst 33 000 000 mk i statsunderstöd för anläggningsprojekt för yrkesutbildningscentrer för vuxna, särskilda yrkesläroanstalter och folkhögskolor. Utöver de ovan nämnda får 1997 fastställas omfattningen av sådana anläggningsprojekt för medborgarinstituten och maximibelopp vad gäller statsunderstöd för andra läroanstalters

anläggningsprojekt för vilka 1998 eller därefter kommer att beviljas statsandel eller statsunderstöd så att de av projekten föranledda statsandelarna beräknas uppgå till sammanlagt högst 40 000 000 mk enligt prisnivån i januari 1997.

Förklaring: Avsikten är att anslaget skall användas på följande sätt:

	mk
Statsandelar och -understöd som beviljas år 1997	
— yrkesutbildningscentrer för vuxna..	5 500 000
— särskilda yrkesläroanstalter	1 500 000
— medborgarinstitut.....	2 600 000
— folkhögskolor	10 000 000
Anläggningsprojekt som godkänts före 1997	
— statsandel	2 380 000
— statsunderstöd.....	19 000 000
Räntestöd för byggnadsverksamhet	
— yrkesutbildningscentrer för vuxna..	10 000
— institut	10 000
Sammanlagt	41 000 000

Godkända projekt och beviljade statsandelar och statsunderstöd beräknas åsamka staten utgifter enligt följande, milj. mk:

	1998	1999	2000	2001
Projekt och räntestöd som godkänts före år 1997..	0,2	0,1	0,1	0
Statsandelar och -understöd som beviljas år 1997..	18,0	0,4	0	0
Sammanlagt	18,2	0,5	0,1	0

1997 anslag	41 000 000
1996 anslag	43 000 000
1996 tilläggsb.	5 000 000
1995 bokslut.....	5 700 000

53. *Statsunderstöd till organisationer*

Under momentet beviljas 40 450 000 mk.

Anslaget får användas för understöd till Maaja kotitalousnaisten Keskus ry, Marttaliitto ry samt Förbundet för hemslöjd och hantverk rf och för vidareutdelning till dessas distrikts- och medlemsorganisationer samt till Finlands svenska Marthaförbund rf, Sapmelas Duodjarat ry, till Karjalan Liitto ry och andra organisationer för fritt bildningsarbete samt till Kvinnoorganisationernas Centralförbund och sammanslutningen Kvinnoorganisationer i Samarbete.

Förklaring: Avsikten är att anslaget skall användas på följande sätt:

	mk
Rådgivning som bedrivs av organisationerna för huslig ekonomi	13 128 000
Hemslöjdsorganisationer	14 993 000
Bildningsarbete som utförs av organisationer som upprätthåller en studiecentral.....	7 449 000
Centralorganisationer för bildningsarbete inom en institution och andra organisationer	4 180 000
Samarbete kring det finska språket och den finska kulturen.....	250 000
Kvinnoorganisationernas Centralförbund	300 000
Projekt inom sammanslutningen Kvinnoorganisationer i Samarbete	150 000
Sammanlagt	40 450 000

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 350 000 mk i överföring från moment 29.01.50.

1997 anslag	40 450 000
1996 anslag	40 000 000
1995 bokslut.....	40 000 000

55. *Statsandel för studiecentralers driftskostnader* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 58 610 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av statsandel enligt lagen om studiecentraler (1215/93). Av anslaget får högst 4 000 000 mk användas till understöd enligt 14 och 23 §§ lagen om studiecentraler. De kalkylerade timmar som berättigar till statsandel är 135 500.

Förklaring: Statsandelen och statsunderstödet beräknas fördela sig på följande sätt:

	mk
Statsandel för studiecirkelverksamheten	7 000 000
Statsandel för annan utbildningsverksamhet.....	47 610 000
Statsunderstöd (högst)	4 000 000
Sammanlagt	58 610 000

Det genomsnittliga enhetspris som används som kalkylerad grund för statsandelen är 549 mk per undervisningstimme för annat än studiecirkelverksamhet. Det kalkylerade enhetspriset för en studiecirkeltimme är ca 20 mk.

1997 anslag	58 610 000
1996 anslag	58 610 000
1995 bokslut	58 149 281

56. *Statsunderstöd till sommaruniversitet*
Under momentet beviljas 7 600 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av understöd till sommaruniversiteten till utgifter för deras verksamhet samt gemensam informations- och forskningsverksamhet.

1997 anslag	7 600 000
1996 anslag	7 600 000
1995 bokslut	7 600 000

80. Depåbiblioteket

Förklaring: Undervisningsministeriet har i samband med beredningen av budgetpropositionen preliminärt uppställt följande resultatmål för Depåbibliotektet för 1997:

Depåbibliotekets centrala mål är att frigöra utrymme i andra bibliotek. Biblioteket tar emot den mängd material som biblioteken måste överföra. Ca 6 hyllkilometer överfört material hanteras. Bibliotekets service bibehålls på en tidsenlig nivå. Uppmärksamhet fästs vid utvecklandet av den elektroniska materialförmedlingsservicen. I fråga om serviceavgifterna bibehålls nuvarande praxis.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Under momentet beviljas 6 705 000 mk.

1997 anslag	6 705 000
1996 anslag	6 773 000
1995 bokslut	6 408 000

82. Forskningscentralen för de inhemska språken

Förklaring: Undervisningsministeriet har i samband med beredningen av budgetpropositionen preliminärt uppställt följande resultatmål för forskningscentralen för 1997:

Till de viktigaste uppgifterna för Forskningscentralen för de inhemska språken hör forskning, stora ordboksprojekt och språkvård. En ny tyngdpunkt för forskningen är forskning i det moderna språkbruket. Utarbetandet av den vetenskapliga grammatiken för det finska språket fortsätter i samarbete med Helsingfors universitet. Under 1997 utkommer 6—8 böcker. Forskningscentralen betjänar språkbrukarna och samhället i frågor som gäller språkkunskap och språkvård. Kostnadsmotsvarighetsmålet för 1997 i fråga om företagsekonomiska prestationer inom den avgiftsbelagda servicen är full kostnadsmotsvarighet och i fråga om offentligrättsliga prestationer 65 %.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Under momentet beviljas ett nettoanslag om 11 970 000 mk.

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	13 662 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	1 588 000
Övriga omkostnader	12 074 000
Bruttoinkomster	1 692 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	1 662 000
— offentligrättsliga prestationer	360 000
— övriga prestationer	1 302 000
Övriga inkomster	30 000
Nettoutgifter	11 970 000

1997 anslag	11 970 000
1996 anslag	11 632 000
1995 bokslut	13 341 000

83. Arkivverket

Förklaring: Kapitlets svenskspråkiga rubrik har ändrats. Arkivverkets huvudsakliga resultatområden är att förvara arkivmaterial och utveckla tillgängligheten, informationstjänst och en allmän utveckling samt styrning av arkivfunktionen. Undervisningsministeriet har i samband med beredningen av budgetpropositionen preliminärt uppställt följande resultatmål för arkivverket för 1997:

Förvaltningen av arkivmaterialet och utvecklingen av arkivets databas för informationstjänster fortsätter. De centrala områdena inom styrningen av arkivverket är anordnandet av en bestående förvaring av myndigheternas ADB-material och indragna myndigheters arkiv samt arkivutbildning.

Arkivverket genomför för sin del undervisningsministeriets strategier för information om Ryssland.

Arkivverket uppskattas producera bl.a. följande tjänster och prestationer:

	1995	1996	1997
Forskarbesök	74 732	69 500	75 000
Utfärdade intyg och gjorda utredningar	21 032	23 000	20 000
Ordnade arkiv (hyllmeter)	2 164	1 580	2 000
Utbildning (föreläsningstimmar)	814	820	820

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 55 815 000 mk.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 950 000 mk för utrustnings- och inventarieanskaffningar för tillbyggnaden till landsarkivet i S:t Michel. Av anslaget är 1 900 000 mk avsett för utvecklande och upprätthållande av den service i anslutning till utrustning, programvara och registrering som arkivverkets arkivdatabas förutsätter.

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	58 715 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	3 640 000
Övriga omkostnader	55 075 000
Bruttoinkomster	2 900 000
Inkomster av den avgiftsbelagda servicen	2 700 000
— offentligrättsliga prestationer	900 000
— övriga prestationer	1 800 000
Övriga inkomster	200 000
Nettoutgifter	55 815 000

1997 anslag	55 815 000
1996 anslag	54 384 000
1995 bokslut	47 517 000

74. *Husbyggen* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 9 700 000 mk.

Dispositionsplan:

	Projekt	Nyttoyta m²	Kostnadsförslag 1000 mk	Kostnadsförslag mk/m²	Beviljat mk	Beviljas mk
1.	Landsarkivet i S:t Michel		19 500		12 300 000 (återgått 1 198 212)	8 400 000
	— tillbyggnad	1 461	14 500	9 925		
	— ändringsarbeten	1 498	5 000	3 338		
2.	Planering av tilläggsutrymmen för riksarkivet					1 300 000
					Sammanlagt	9 700 000

1997 anslag	9 700 000
1996 anslag	8 300 000

Tippnings- och penninglotterivinstmedel

(Kapitlen 29.88, 90 och 98)

Förklaring: I tippnings- och penninglotterivinstmedel beräknas 1 740 milj. mk inflyta 1997. Som amorteringar och räntor på lån som tidigare beviljats av vinstmedel beräknas dessutom inflyta 31 milj. mk. Av vinstmedlen föreslås ett belopp av 523,5 milj. mk bli beviljat under moment 29.98.50 för stödjande av idrott och fysisk fostran samt ungdomsfostringsarbete, 381,9 milj. mk under moment 29.88.53 för stödjande av vetenskapen och 865,6 milj. mk under moment 29.90.52 för stödjande av konsten.

I enlighet med lotterilagen (644/82) används tippnings- och penninglotterivinstmedel för att stöda idrott och fysisk fostran samt vetenskap, konst och ungdomsfostran. Enligt förordningen om användningen av överskottet från penninglotteri- och tippningsspel (725/82) skall ett anslag som motsvarar det beräknade sammanlagda överskottet av spelen årligen upptas i statsbudgeten.

Andelarna enligt nämnda förordning frångås temporärt även 1997.

88. Finlands akademi och stödjande av vetenskapen

För Finlands Akademis forskningsprojekt som skall finansieras under momenten 29.88.50 och 53 får ingås förbindelser till ett värde av 400 000 000 mk år 1997.

Lokaliteter kan alltjämt överlåtas vederlagsfritt till vetenskapliga samfundets delegation. Till Finska Vetenskapsakademins observatorium i Sodankylä kan lokaliteter överlåtas vederlagsfritt fram till 31.7.1997.

Förklaring: Enligt lagen om Finlands Akademi är akademins uppgift att främja den vetenskapliga forskningen och utnyttjande av den, utveckla det internationella samarbetet, vara sakkunnigorgan i frågor som gäller forskningspolitik samt bevilja anslag för vetenskaplig forskning och annan verksamhet som främjar vetenskapen.

Undervisningsministeriet har i anslutning till beredningen av budgetpropositionen preliminärt uppställt följande resultatmål för Finlands Akademi för 1997:

Finlands Akademi inriktar huvuddelen av sina anslag för forskning på finansieringen av högklassiga forskningsprojekt och spetsforskningsenheter samt på förbättrandet av deras verksamhetsmöjligheter. Akademin skapar förutsättningar också för bildandet av nya spetsforskningsenheter.

Genom forskningsprogram inriktar Finlands Akademi finansiering på branscher som är i behov av strategiska satsningar, t.ex. centrala forskningsområden i fråga om nyindustrialiseringen samt på projekt som främjar forskningssamarbetet mellan högskolor, forskningsinstitut och företag.

Finlands Akademi stöder för sin del verksamheten i forskarskolor och främjar möjligheterna att nå de kvantitativa och kvalitativa mål som uppställts för doktorsavhandlingarna. Under 1997 utökar akademin finansieringen av postdoktorala examina i syfte att främja möjligheten för unga som nyligen disputerat för doktorsgraden att bli kompetenta yrkesforskare.

Finlands Akademi deltar i beredningskostnaderna för de projektförslag som gäller sådana delprogram som ingår i Europeiska unionens fjärde ramprogram för forskning, den nationella medfinansieringen och förvaltningsutgifterna för forskningsprojekt samt främjar även i övrigt möjligheterna för forskare att delta i Europeiska unionens forskningsprogram. Akademin finansierar också annat internationellt forskningssamarbete.

Finlands Akademi ökar alltjämt antalet bedömningar av vetenskapsområden. Målet är att en betydande del av de huvudsakliga vetenskapsområdena har bedömts före år 2000.

Användningen av bevillningsfullmakten beräknas förorsaka staten utgifter som följer:

Bevillningsfullmakt		Utgifter, milj. mk				
År	Milj. mk	1996	1997	1998	1999	2000
Fullmakt 1996	725,8	239,8	258	163	65	
Fullmakt 1997	400		60	120	120	100
Sammanlagt		239,8	318	283	185	100

21. *Finlands akademis omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 128 500 000 mk.

1997 anslag	128 500 000
1996 anslag	127 910 000
1995 bokslut	114 788 000

25. *Utarbetande och anskaffning av vissa verk* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 490 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifterna för utarbetande och anskaffning av serier av historiska verk och biografier samt till betalning av de understöd som beviljas för utgifterna för utarbetandet. Anslaget får användas till avlönande av personal i tidsbundet arbetsförhållande motsvarande högst 10 årsverken.

Förklaring: Avsikten är att anslaget skall användas som följer:

	mk
Utarbetande av en biografi över J.K. Paasikivi	250 000
En nationell biografi	290 000
Utarbetande av Urho Kekkonens samlade verk	350 000
Utarbetande av historiken över den finska emigrationen	600 000
Sammanlagt	1 490 000

1997 anslag	1 490 000
1996 anslag	1 498 000
1995 bokslut	1 470 000

50. *Finlands akademis forskningsanslag* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 72 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av forskningsprogram, forskarutbildningsutgifter, stipendier för längre hunna vetenskapsidkare, utgifter som föranleds av specialfinansiering av andra forskningsprojekt och forskning samt utgifter som föranleds av deltagandet i internationellt samarbete, stöd för publicering och utredning i anslutning till stödjandet av vetenskapen samt utgifter som föranleds av annan forskning och främjandet av forskningsförutsättningarna.

Anslaget får även användas till finansiering av forsknings- och utbildningsprojekt som godkänts av EU.

Anslaget får användas till utgifter för löner, pensionspremier och andra konsumtionsutgifter samt till utgifter för anskaffning av apparatur i anslutning till sådana forskningsprojekt som akademin finansierar.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats finansieringen av postdoktoral utbildning, utökningen av forskningssamarbetet mellan universitet och företag, finansieringen av spetsforskningsenheter samt stödjande av forskarskolornas verksamhet.

1997 anslag	72 000 000
1996 anslag	56 037 000
1995 bokslut	39 883 000

53. *Tippnings- och penninglotterivinstmedel för främjande av vetenskapen* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 381 900 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av Finlands Akademis forskningsprogram, forskarutbildningsutgifter, stipendier för längre hunna vetenskapsidkare, utgifterna för specialfinansieringen av andra forskningsprojekt och forskning samt utgifter som föranleds av deltagandet i internationellt samarbete, stöd till internationella vetenskapliga konferenser i Finland, stöd för publicering och utredning i anslutning till stödjandet av vetenskapen samt utgifter som föranleds av annan forskning och främjandet av forskningsförutsättningarna.

Anslaget får också användas till betalning av statsunderstöd, statliga pris och stipendier för stödjande av vetenskapen, utgifter för översättning och tryckning av vetenskaplig litteratur, utgifter i enlighet med lagen om statsbidrag för arkiv av privat karaktär (998/74), utgifter för deltagande i internationellt samarbete samt utgifter för forskning, utredningar och publi-

kationer som ansluter sig till stödjandet av vetenskapen.

Anslaget får också användas till finansiering av forsknings- och utbildningsprojekt som EU godkänner.

Anslaget får användas till utgifter för löner, pensionspremier och andra konsumtionsutgifter samt till utgifter för anskaffning av apparatur i anslutning till sådana forskningsprojekt som akademin finansierar.

Anslaget får användas för avlöning av personal som motsvarar 50 årsverken vid Forskningscentralen för de inhemska språken.

Förklaring: Avsikten är att anslaget skall användas som följer:

	mk
Till Finlands Akademis förfogande för finansiering av forskningsprojekt och främjande av vetenskaplig forskning ..	316 500 000
Utgifter i enlighet med lagen om statsbidrag för arkiv av privat karaktär (998/74, 953/81)	15 000 000
Till verksamheten inom Forskningscentralen för de inhemska språken	10 000 000
Verksamhetunderstöd för forskningsinstitut och forskningsanstalter samt vissa vetenskapliga samfund och föreningar.	26 000 000
Inledande av ett säkerhetspolitiskt forskningsprogram	2 000 000
Vissa utgifter, medlemsavgifter och finansiella bidrag för det internationella vetenskapliga samarbetet	9 200 000
Övriga utgifter som föranleds av stödjande av vetenskapen	3 200 000
Sammanlagt	381 900 000

1997 anslag	381 900 000
1996 anslag	379 900 000
1995 bokslut	369 695 199

54. *Vissa understöd*

Under momentet beviljas 4 900 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av understöd för Vetenskapscentret Heureka, Snellman-högskolan samt verksamheten inom vissa institut och fonder.

Förklaring: Avsikten är att anslaget skall användas som följer:

	mk
Vetenskapscentret Heureka	4 000 000
Snellman-högskolan	500 000
För understödjande av verksamheten inom vissa institut och fonder	400 000
Sammanlagt	4 900 000

1997 anslag	4 900 000
1996 anslag	4 900 000
1995 bokslut	7 150 000

66. *Finansiella bidrag till internationella organisationer* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 49 500 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av Finlands finansiella bidrag till Europeiska organisationen för kärnforskning (CERN), Europeiska molekylärbiologiska laboratoriet (EMBL) och Europeiska molekylärbiologiska konferensen (EMBC), European University Institute samt till ökning av NORDUnet-bolagets finansieringskapital.

Förklaring: Momentets svenskspråkiga rubrik har ändrats. Betalningsandelen till CERN fastställs i enlighet med Finlands nationalprodukt. Enligt nationalproduktens medelvärde åren 1993—95 är betalningsandelen ca 1,2 % av organisationens medlemsavgiftsintäkter. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 1 500 000 mk i överföring till moment 29.10.22.

1997 anslag	49 500 000
1996 anslag	51 000 000
1995 bokslut	42 690 999

70. *Anskaffning av inventarier* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 620 000 mk.

Anslaget får användas till anskaffningen av inventarier och utrustning för Kyrkogatan 6 (Helsingfors) som repareras och görs till Vetenskapernas hus. Kostnadsförslaget för anskaffningarna är 2 820 000 mk.

1997 anslag	2 620 000
1996 anslag	200 000

74. *Husbyggen* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 500 000 mk.

Anslaget får användas för iståndsättning av den fastighet som donerats till finska staten för Finlands Atheninstituts bruk.

Förklaring: Det totala kostnadsförslaget för reparationsarbetena är preliminärt ca 1,5 milj. mk.

1997 anslag	500 000
1995 bokslut	1 000 000

Kultur

(Kapitlen 29.90, 93, 94 och 96)

Förklaring: Den statliga finansieringen av konst, museiverksamhet, biblioteksverksamhet och annan kulturverksamhet föreslås bli 1 494,0 milj. mk 1997, varav 865,6 milj. mk, dvs. 58 %, beviljas av tippningsvinstmedel för främjande av konsten.

Med hänvisning till motiveringen till huvudtitelns förklaringsdel har verkningarna av statsandelsreformen beaktats under momenten för statsandelar för kulturverksamhet. För den nationella medfinansieringen i projekt som ingår i program finansierade ur EU:s strukturfonder har 8,4 milj. mk reserverats.

I enlighet med programmet för ombyggnad av offentliga byggnader beviljas 44 milj. mk för kulturella projekt, varav 24 milj. mk beviljas av tippningsvinstmedel.

I anslutning till programmet för det finländska informationssamhället stöds projekt för datateknik och datanät vid de allmänna biblioteken med 10 milj. mk och projekt vid museerna med 5 milj. mk. För särskilda projekt för kultur och skapande verksamhet reserveras 8 milj. mk. Stödet till den inhemska filmen utökas.

För vissa användningsändamål har anslag reserverats ur tippningsvinstmedel och under andra moment i budgeten som följer:

	29.90.52 mk	Annat moment mk	Sammanlagt mk
Statsandel och -understöd för teatrar och orkestrar.	179 050 000	37 596 000	216 646 000
Statsandel och -understöd för museer	73 935 000	17 442 000	91 377 000
Statsandel och -understöd för bibliotek	156 900 000	275 524 000	432 424 000
Statsandel och -understöd för kommunernas kulturverksamhet	35 635 000	334 000	35 969 000
Stipendier åt konstnärer, författare och översättare samt visningsersättningar till bildkonstnärer	48 700 000	4 000 000	52 700 000
Understöd för restaureringar och reparationer	4 500 000	6 600 000	11 100 000
Konstkommissionernas omkostnader	7 000 000	5 444 000	12 444 000

90. Understöd för konst

21. *Omkostnaderna för centralkommissionen för konst och konstkommissionerna* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 5 444 000 mk.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter för avlönande av konstnärsprofessorer, till finansiering och understödjande av åtgärder i syfte att främja konsten samt till betalning av utgifter för forsknings- och informationsverksamhet inom konst- och kulturpolitikens område.

Förklaring: Resultatområdena för centralkommissionen för konst samt statens och länens konstkommissioner är allmän konst- och kulturpolitik, främjande av konstnärligt arbete, främjande av deltagande i kulturen, utrednings- och informationsverksamhet inom konst- och kulturpolitiken samt internationell växelverkan.

Undervisningsministeriet har vid beredningen av budgetpropositionen uppställt följande preliminära resultatmål för 1997:

Utvecklande av det direkta understödet till konstnärer och förutsättningarna för den konstnärliga produktionen samt annat utvecklande av konstnärspolitiken.

Fullföljande av ett program för främjande av barnkultur.

Utvecklande av ett stödsystem för kulturevenemang.

Utvecklande av rådgivning, informationstjänster och publiceringsverksamhet samt utökat deltagande i internationellt samarbete för forskning, statistik och informationsutbyte inom området.

Främjande av det internationella samarbetet och den internationella växelverkan på området.

Inledande av en utredning för bedömning av konstpolitiken.

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	5 544 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	100 000
Övriga omkostnader	5 444 000
Bruttoinkomster	100 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten — övriga prestationer	100 000
Nettoutgifter	5 444 000

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom inkomster som skall nettobudgeteras beaktats inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten, vilka baserar sig på det beslut som undervisningsministeriet avser utfärda om avgiftsbelagda prestationer vid Centralkommissionen för konst.

1997 anslag	5 444 000
1996 anslag	5 396 000
1995 bokslut	4 892 000

22. *Statens konstmuseums omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 27 035 000 mk.

Anslaget får också användas till betalning av de utgifter som civiltjänstgörare föranleder. Av anslaget får högst 15 700 000 mk användas till stödjande av utställningsverksamheten och annan avgiftsbelagd service.

Förklaring: Av kulturpolitiska skäl täcks ca 91 % av de särskilda utgifterna för den avgiftsbelagda verksamheten med prisstödet.

Statens konstmuseums huvudresultatområden är upprätthållande och utökning av konstsamlingarna samt dataarkiven och informationen, information och skapande av upplevelser, utvecklande av konstmuseiväsendet samt forsknings- och annat samarbete samt förvaltnings- och stödservice. Undervisningsministeriet har i samband med beredningen av budgetpropositionen preliminärt uppställt följande resultatmål för statens konstmuseum för 1997:

Verksamhetsplaneringen och den tekniska planeringen av nybyggnaden av museet för nutidskonst fortsätter.

Utbildningen av museipersonalen inom konstmuseiväsendet utvecklas.

Utvecklandet av projektet för ett kvalitetssystem fortsätter.

Konstmuseet deltar i det projekt för utvecklande av resultatstyrningen som finansministeriet inlett.

Statens konstmuseum beräknas producera bl.a. följande produkter och serviceformer:

	1995	1996	1997
Bas- och specialutställningar	18	18	13[1)]
Publikationer	17	18	13
Antal besökare	313 129	180 000	180 000

[1)] Till följd av att museet för nutidskonst flyttar sjunker antalet utställningar tillfälligt.

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	28 535 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	17 200 000
Övriga omkostnader	11 335 000
Bruttoinkomster	1 500 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten -övriga prestationer	1 500 000
Nettoutgifter	27 035 000

Inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten baserar sig på det beslut som undervisningsministeriet avser utfärda om avgiftsbelagda prestationer vid statens konstmuseum.

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 196 000 mk i överföring av ett årsverke till moment 29.01.21.

1997 anslag	27 035 000
1996 anslag	24 798 000
1995 bokslut	20 907 000

23. *Finlands filmarkivs omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 12 792 000 mk.

Av anslaget får högst 500 000 mk användas till prisstöd för förevisningsverksamheten och annan avgiftsbelagd service.

Förklaring: Av kulturpolitiska skäl täcks ca 29 % av de särskilda utgifterna för den avgiftsbelagda verksamheten med prisstödet.

Filmarkivet har tre resultatområden: bevarande av filmtraditionen, främjande av filmkulturen och arkivservice. Undervisningsministeriet har vid beredningen av budgetpropositionen preliminärt uppställt följande resultatmål för Finlands filmarkiv för 1997:

Genom kopiering räddas ca 25 000 meter nitratfilm och 25 000 meter inhemsk färgfilm.

Redaktionsarbetet på Finlands nationalfilmografi fortsätter.

I förevisningsserien ingår 1 000 filmföreställningar.

Arbetet med att bereda filmmuseet fortsätter.

Antalet tillställningar som gäller samlingen är 2 500.

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	14 042 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	1 750 000
Övriga omkostnader	12 292 000
Bruttoinkomster	1 250 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten — övriga prestationer	1 250 000
Nettoutgifter	12 792 000

Inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten baserar sig på det beslut undervisningsministeriet avser utfärda om om avgiftsbelagda prestationer vid Finlands filmarkiv.

1997 anslag	12 792 000
1996 anslag	12 504 000
1995 bokslut	12 875 000

31. *Statsandel för teatrars och orkestrars driftskostnader* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 37 596 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av statsandelar för teatrar och orkestrar med stöd av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet. Antalet årsverken som används som beräkningsgrund för statsandelen är högst 2 335 för teatrar samt högst 1 007 för orkestrar 1997. Det enhetspris som används som beräkningsgrund för statsandelen är 163 200 mk per årsverke för teatrar.

Förklaring: För statsandelarna och -understöden har dessutom beviljats 179 050 000 mk under moment 29.90.52. Det enhetspris som skall användas som beräkningsgrund för statsandelen är 158 492 mk per årsverke för orkestrar. Teatrarnas antal årsverken har utökats med 42. Avsikten är att teatrarnas och orkestrarnas antal årsverken härefter inte längre utökas under de närmaste åren.

1997 anslag	37 596 000
1996 anslag	31 796 000
1995 bokslut	12 240 000

51. *Stipendier åt konstnärer, författare och översättare* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 4 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av konstnärsstipendier och projektstipendier enligt lagen om konstnärsprofessurer och om statens konstnärsstipendier (734/69). Av konstnärsstipendierna betalas 112 för ett år, 41 för tre år och 32 för fem år. År 1997 får projektstipendier beviljas till ett belopp som motsvarar 50 konstnärsstipendier.

Anslaget får också användas till stipendier och understöd enligt lagen om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare (1080/83) samt enligt den lag som kommer att ges om stipendier för offentlig visning av bildkonst.

Förklaring: Avsikten är att anslaget skall användas som följer:

	mk
Statens konstnärsstipendier och projektstipendier	2 000 000
Stipendier och understöd åt författare och översättare	1 000 000
Systemet för visningsersättningar till bildkonstnärer	1 000 000
Sammanlagt	4 000 000

För konstnärsstipendier, stipendier och understöd åt författare och översättare samt för visningsersättningar till bildkonstnärer har dessutom beviljats 48 700 000 mk under moment 29.90.52.

Konstnärsstipendierna betalas till ett belopp som motsvarar statens löneklass A 9. Totalbeloppet av stipendier åt författare och översättare utgör 10 % av det belopp som under det föregående kalenderåret använts för litteratur

som anskaffats till allmänna bibliotek som upprätthålls av kommunerna.

I anslutning till budgetpropositionen avlåter regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om konstnärsprofessurer och statens konstnärsstipendier (734/69) och lagen om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare (1080/83) så, att tippnings- och penninglotterivinstmedel som anvisats för stödjande av konsten kan användas 1997 för finansieringen av de utgifter som nämnda lagar föranleder.

1997 anslag	4 000 000
1996 anslag	1 000 000
1995 bokslut	1 016 000

52. *Tippnings- och penninglotterivinstmedel för främjande av konsten* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 865 600 000 mk.

Anslaget får med stöd av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet användas till betalning av i lagen avsedda statsandelar och statsunderstöd för kommunernas kulturverksamhet, museer, teatrar och orkestrar samt bibliotek. Anslaget får användas till finansiering av konstfrämjande åtgärder, till betalning av utgifter för forsknings- och informationsverksamhet på konst- och kulturpolitikens område samt anskaffning av konstverk till statens offentliga byggnader. Med anslaget får avlönas fyra projektforskare i tidsbundet arbetsförhållande. Länskonstkommissionerna får avlöna 41 handledande konstnärer i tidsbundet arbetsförhållande.

Av anslaget får 38 000 000 mk användas för betalning av statsunderstöd till Suomen Kansallisteatterin Osakeyhtiö.

Av det anslag som enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet skall beviljas för kommunernas kulturverksamhet får högst 630 000 användas till betalning av statsunderstöd enligt finansieringslagen. Av det anslag som enligt nämnda lag skall beviljas museer får högst 8 900 000 mk användas till specialmuseernas specialuppdrag. Av det anslag som enligt lagen beviljas teatrar och orkestrar får högst 6 500 000 mk användas till statsunderstöd enligt 6 a § lagen om ändring av teater- och orkesterlagen (1277/94).

Anslaget får även användas till stödande av musei- och traditionsområdet.

Förklaring: Avsikten är att anslaget skall användas som följer:

	mk
Främjande av filmkonsten	60 000 000
Främjande av litteraturen	5 000 000
Främjande av bildkonsten	7 300 000
Främjande av scenkonsten	7 000 000
Främjande av arkitekturen	1 300 000
Främjande av tonkonsten	10 900 000
Främjande av konstindustrin	3 100 000
Främjande av danskonsten	2 100 000
Främjande av fotografikonsten	1 500 000
Statsandelar och statsunderstöd till museer enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet	73 935 000
Statsunderstöd till kulturhistoriska museer	1 150 000
Till organisationer inom musei- och kulturtraditionsområdet	2 550 000
Understöd för restaureringar och reparationer	4 500 000
Statsandelar och statsunderstöd till teatrar och orkestrar enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet	179 050 000
Statsandelar och statsunderstöd till kommunernas kulturverksamhet enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet	35 635 000
Statsandelar till bibliotek enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet	156 900 000
Suomen Kansallisteatterin Osakeyhtiö	38 000 000
Stiftelsen Suomen Kansallisoopperan Säätiö	126 700 000
Extra understöd till Finlands Nationalopera för täckande av pensionsansvaret	10 000 000
Konstkommissionernas förvaltningsutgifter samt forsknings- och informationsverksamhet på konst- och kulturpolitikens område	7 000 000
Till länskonstkommissionerna för främjande av konsten	21 000 000
Statspris för konstnärer	2 000 000
Konstnärsstipendier samt stipendier och understöd till författare och översättare	46 700 000
Visningsersättningar till bildkonstnärer	2 000 000
Understöd för anskaffning av lokaler, anläggningskostnader och grundliga renoveringar, varav 24 000 000 mk utgör understöd i enlighet med programmet för ombyggnad av offentliga byggnader	32 110 000
Övrigt främjande av konst	28 170 000
Sammanlagt	865 600 000

Till statsandelar och -understöd för teatrar och orkestrar har dessutom beviljats 37 596 000 mk under moment 29.90.31, till konstnärsstipendier, stipendier och understöd till författare och översättare samt till visningsersättningar till bildkonstnärer 4 000 000 mk under moment 29.90.51, till statsandelar och -understöd till museer 17 442 000 mk under moment 29.93.30,

till statsandelar och -understöd till bibliotek 275 524 000 mk under moment 29.94.30 samt till statsandelar och -understöd till kommunernas kulturverksamhet 334 000 mk under moment 29.96.30. För understöd för restaureringar och reparationer har dessutom beviljats 6 600 000 mk under moment 29.93.50.

Vid dimensioneringen av anslaget har 24 000 000 mk beaktats för projekt i enlighet med programmet för ombyggnad av offentliga byggnader.

1997 anslag	865 600 000
1996 anslag	812 655 000
1996 tilläggsb.	19 000 000
1995 bokslut	773 291 376

70. *Anskaffning av inventarier* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 23 000 000 mk.

Anslaget får användas till anskaffning av inventarier och utrustning till museet för nutidskonst och till betalning av utgifterna för planeringen av dem.

Förklaring: Kostnadsförslaget för anskaffningarna uppgår till 37 700 000 mk.

1997 anslag	23 000 000
1996 anslag	5 000 000

72. *Utökning av Statens konstmuseums samlingar* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 500 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifterna för Statens konstmuseums konstanskaffningar.

1997 anslag	3 500 000
1996 anslag	3 500 000
1995 bokslut	2 000 000

74. *Husbyggen* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 8 300 000 mk.

Dispositionsplan:

	Projekt	Kostnadsförslag Nyttoyta m²	1000 mk	mk/m²	Beviljat mk	Beviljas mk
1.	Konstindustrimuseet, Högbergsgatan 23, grundlig renovering	2 600	28 330	10 896	24 180 000	4 150 000
2.	Reparationsarbeten i Hvitträsks museum.	556	3 900	7 014	2 000 000	1 000 000
3.	Grundliga renoveringar					3 000 000
4.	Planering					150 000
					Sammanlagt	8 300 000

Förklaring: Avsikten är att anslaget under punkt 3 i dispositionsplanen skall användas i enlighet med programmet för ombyggnad av offentliga byggnader för ombyggnad av fastigheter i undervisningsministeriets besittning.

1997 anslag	8 300 000
1996 anslag	17 700 000
1995 bokslut	1 000 000

93. Museiverket och kulturarvet

21. *Omkostnader för förvaltningsnämnden för Sveaborg* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 12 100 000 mk.

Förklaring: Förvaltningsnämnden för Sveaborg har två resultatområden: byggnader och monument.

Undervisningsministeriet har vid beredningen av budgetpropositionen preliminärt uppställt följande resultatmål för förvaltningsnämnden för Sveaborg för 1997:

Målet för resultatområdet byggnader är att upprätthålla den nuvarande underhållsnivån till tidigare kostnader. Med hjälp av energisparande och noggrannare uppföljning av användningen än tidigare sjunker underhållskostnaderna per kvadratmeter.

Inom resultatområdet monument är målet med investeringarna att iståndsätta centrala landskap tillsammans med Helsingfors stad för Sveaborgs 250-års jubileumsår.

Sveaborg utvecklas som ett resmål.

Förvaltningsnämnden svarar för beredningen av jubileumsårets program.

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 700 000 mk för beredningen av jubileumsåret.

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	22 100 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	900 000
Övriga omkostnader	21 200 000
Bruttoinkomster	10 000 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	
— övriga prestationer	900 000
Övriga inkomster	9 100 000
Nettoutgifter	12 100 000

Inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten baserar sig på undervisningsministeriets beslut (1421/94) om avgiftsbelagda prestationer vid förvaltningsnämnden för Sveaborg. Övriga inkomster är i huvudsak hyresinkomster av bostadsbyggnader och andra byggnader.

1997 anslag	12 100 000
1996 anslag	13 125 000
1995 bokslut	13 009 000

22. (29.93.22 och 28) *Museiverkets omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 65 837 000 mk.

Av anslaget får 9 600 000 mk användas till stödjande av museernas utställningsverksamhet.

Förklaring: Museiverkets huvudresultatområden är kulturmiljön, museer och utställningar samt utvecklande av museiverksamheten. Undervisningsministeriet har vid beredningen av budgetpropositionen uppställt följande preliminära resultatmål för museiverket för 1997:

Helhetsplanen för Nationalmuseets basutställningar blir klar.

Museiområdets informationsförsörjning utvecklas i anslutning till programmet för det finländska informationssamhället.

Dataarkiv och information om kulturarvet bearbetas till databaser.

Museiväsendets rikstäckande utvecklingsarbete fortsätter.

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 2 000 000 mk för utvecklande av museiverkets informationsförvaltningssystem och för beredning av den samnordiska utställningen Margrete och Sveaborgs 250-års utställning samt 1 800 000 mk av arbetsministeriets sysselsättningsmedel för sådana kostnader för förvaltningspersonal som föranleds av tidigare skötsel av fornminnen.

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom inkomster som skall nettobudgeteras beaktats inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten, vilka tidigare har inkomstförts under moment 12.29.93. Vid dimensioneringen av inkomsterna har såsom avdrag beaktats inledandet av ombyggnaden av Nationalmuseet.

Öppethållningen vid museerna understöds. Inkomsterna av inträdesavgifterna täcker ca 20 % av kostnaderna för museernas öppethållning.

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	69 617 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	13 100 000
Övriga omkostnader	56 517 000
Bruttoinkomster	3 780 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	3 500 000
— offentligrättsliga prestationer	20 000
— övriga prestationer	3 480 000
Övriga inkomster	280 000
Nettoutgifter	65 837 000

Museiverkets inkomster baserar sig på ett beslut om museiverkets avgiftsbelagda prestationer som skall utfärdas av undervisningsministeriet.

1997 anslag	65 837 000
1996 anslag	64 966 000
1995 bokslut	61 106 975

30. *Statsandelar och -understöd för museer* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 17 442 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av statsandelar och statsunderstöd för museer med stöd av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet. Antalet årsverken som används som beräkningsgrund för statsandelen är högst 1 020. Av anslaget får högst 1 500 000 mk användas för betalning av understöd för projekt i anslutning till programmet för det finländska informationssamhället.

Förklaring: För statsandelar och statsunderstöd har dessutom beviljats 73 935 000 mk under moment 29.90.52. Det enhetspris som används som beräkningsgrund för statsandelen är 179 161 mk per årsverke.

Vid dimensioneringen av momenten 29.90.52 och 29.93.30 har såsom tillägg beaktats sammanlagt 1 400 000 mk med anledning av indexförhöjningarna av statsandelarna för museerna.

1997 anslag	17 442 000
1996 anslag	14 598 000
1995 bokslut	4 560 000

40. *Understöd till Suomenlinnan Liikenne Oy* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 900 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av understöd till Suomenlinnan Liikenne Oy.

Förklaring: I enlighet med ett avtal som staten och Helsingfors stad ingått om skötseln av trafiken till Sveaborg ersätter staten hälften av driftsförlusterna för varutrafiken till Sveaborg.

1997 anslag	900 000
1996 anslag	900 000
1995 bokslut	900 000

50. (29.93.50 och 52) *Vissa understöd* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 7 350 000 mk.

Anslaget får med stöd av 19 § byggnadsskyddslagen (60/85) användas till understöd för underhåll och reparation av såväl skyddade som övriga kulturhistoriskt värdefulla byggnader. Anslaget får också användas till understöd för restaurering och reparation av kulturhistoriskt värdefulla fartyg. Dessutom får anslaget användas till betalning av understöd för uppteckning av och forskning i kulturtraditioner, för reparationsarbeten på Folkets hus, ungdomsföreningshus samt andra motsvarande föreningars och organisationers föreningshus, till utrednings- och granskningsarbeten som hänför sig till reparationsverksamheten samt till upplysning och rådgivning.

Förklaring: Momentets rubrik har ändrats och användningsändamålet utvidgats. För restaurering och reparation har under moment 29.90.52 dessutom beviljats 4 500 000 mk till understöd för reparation av föreningshus.

Det understöd som tidigare beviljats Leninmuseet under detta moment har beaktats vid dimensioneringen av moment 29.90.52.

Avsikten är att anslaget skall användas som följer:

	mk
Underhåll eller reparation av kulturhistoriskt värdefulla byggnader	3 100 000
Restaurering och reparation av kulturhistoriskt värdefulla fartyg	1 500 000
Understöd för reparationsarbeten på föreningshus, till utrednings- och granskningsarbeten som hänför sig till reparationsverksamheten samt till upplysning och rådgivning	2 000 000
Uppteckning av och forskning i kulturtraditioner	590 000
UKK-traditionsföreningen	60 000
Mannerheim-museet	100 000
Sammanlagt	7 350 000

1997 anslag	7 350 000
1996 anslag	7 350 000
1995 bokslut	8 850 000

75. *Reparation, ombyggnad och husbyggen (delvis EU)* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 31 360 000 mk.

Anslaget får även användas till betalning av statens andel av den nationella medfinansieringen i projekt och gemenskapsinitiativ som ingår i de program som finansieras med medel från utvecklingssektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket. Av anslaget har 7 360 000 mk reserverats för den nationella medfinansieringen i dessa projekt.

Anslaget får även användas till avlönande av personal motsvarande fem årsverken i tidsbundna arbetsuppgifter.

Dispositionsplan:

	mk
1. Museiverkets grundliga renoveringar och små byggnadsprojekt	5 550 000
2. Ombyggnad av Nationalmuseet	7 000 000
3. Grundliga renoveringar av Sveaborg.	11 450 000
4. Nationell medfinansiering i projekt som finansieras med medel från utvecklingssektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket	7 360 000
Sammanlagt	31 360 000

Kostnadsförslaget för det samemuseeum och det informationscenter i norra Lappland som ingår under punkt 4 i dispositionsplanen är 21 200 000 mk och nyttoytan är 2 141 m^2, dvs. 9 902 mk/m^2, och kostnadsförslaget för utrustning av lokaliteterna 3 500 000 mk.

Förklaring: För projektet för samemuseet och informationscentret i norra Lappland har tidigare beviljats 1 950 000 mk, varav 310 000 mk

har återgått. Dessutom har för projektet tidigare under detta moment beviljats 6 000 000 mk som den nationella medfinansieringen i projekt som ingår i de program som finansieras med medel från utvecklingssektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket.

Vid dimensioneringen av anslaget har sammanlagt 8 000 000 mk beaktats under punkt 1 och 3 i dispositionsplanen för projekt i enlighet med programmet för ombyggnad av offentliga byggnader.

1997 anslag	31 360 000
1996 anslag	16 021 000
1996 tilläggsb.	8 500 000
1995 bokslut	14 950 000

95. *Utgifter för skydd av kulturmiljö* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 100 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som verkställigheten av lagen om fornminnen (295/63) medför samt ersättningar som betalas med stöd av lagen.

1997 anslag	100 000
1996 anslag	100 000
1995 bokslut	45 100

94. Biblioteksverksamhet

21. *Omkostnader för biblioteket för synskadade* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 22 018 000 mk.

Anslaget får även användas till produktion av läromedel som förutsätts i lagen om bibliotek för synskadade (11/78) och till utgifter för anskaffning av punktskrifts- och talböcker.

Förklaring: Biblioteket för synskadade har tre resultatområden: bibliotekstjänst, produktionsservice samt förvaltnings- och ADB-service. Undervisningsministeriet har vid beredningen av budgetpropositionen uppställt följande resultatmål för biblioteket för synskadade för 1997:

Antalet utlåningar från biblioteket ökar med 2 %.

Bibliotekets produktion och anskaffning av böcker ökar med 2 %.

Biblioteket utökar produktionen och distributionen av material i elektronisk form.

1997 anslag	22 018 000
1996 anslag	21 905 000
1995 bokslut	19 282 000

30. *Statsandel och -understöd för de allmänna bibliotekens driftskostnader* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 275 524 000 mk.

Anslaget får användas till statsandelar till biblioteken med stöd av den lag om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet som givits. Anslaget får även användas till betalning av en övergångsutjämning och en på skatteinkomsterna baserad utjämning av statsandelarna till kommunerna enligt lagen om statsandelar till kommunerna. Av anslaget får 18 000 000 mk användas till understöd i enlighet med den lag om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet som givits, 500 000 mk till betalning av understöd för samnordisk biblioteksverksamhet och 700 000 mk till betalning av understöd till organisationer inom biblioteksbranschen.

Förklaring: I statsandelar har ytterligare beviljats 156 900 000 mk under moment 29.90.52. Det genomsnittliga enhetspris som skall användas som grund för statsandelen är 201 mk per invånare.

I anslutning till budgetpropositionen avlåter regeringen till riksdagen en proposition med förslag till ändring av bibliotekslagen (235/86) så, att tippnings- och penninglotterivinstmedel som anvisats för främjande av konsten också kan användas för bibliotekens statsandelar och -understöd 1997.

Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats 440 069 000 mk som kommunernas andel per invånare av kostnaderna för verksamheten och såsom avdrag 69 810 000 mk på grund av de nya nedskärningarna i statsandelen. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 72 380 000 mk med anledning av det utjämningstillägg som baserar sig på skatteinkomsterna och 10 633 000 mk med anledning av övergångsutjämningstillägget samt såsom av-

drag 88 473 000 mk med anledning av det utjämningavdrag som baserar sig på skatteinkomsterna och 10 096 000 mk med anledning av övergångsutjämningsavdraget.

Vid dimensioneringen av moment 29.90.52 och 29.94.30 har såsom tillägg beaktats sammanlagt 8 619 000 mk på grund av indexförhöjningen av statsandelarna för biblioteken.

Av understödet i enlighet med finansieringslagen är 10 000 000 mk avsett för utvecklande av bibliotekens datanät.

1997 anslag	275 524 000
1996 anslag	342 721 000
1995 bokslut	497 039 226

31. *Statsandel för anläggningskostnaderna för allmänna bibliotek* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 38 500 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av statsandelar för anläggningskostnader för bibliotek i enlighet med lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet samt lagen om statsandelar och statsunderstöd till grundskolor, gymnasier och allmänna bibliotek (1112/78).

År 1997 får i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet avsedd statsandel användas för anläggningsprojekt för bibliotek högst 64 000 000 mk enligt prisnivån i januari 1997. Vidare får 1997 omfattningen av sådana anläggningsprojekt för vilka statsandel kommer att beviljas 1998 eller därefter fastställas så, att de av projekten föranledda statsandelarna beräknas uppgå till sammanlagt högst 65 000 000 mk enligt prisnivån i januari 1997.

Förklaring: Disponeringen av statsandelen beräknas fördela sig som följer:

	mk
Statsandelar under byggtiden som förutsätts av finansieringsbeslut för 1997.	9 000 000
Statsandelar som förutsätts av finansieringsbeslut för 1993—1996	17 500 000
Statsandelar som förutsätts för byggnadstillstånd som beviljats före 1993	12 000 000
Sammanlagt	38 500 000

Bevillningsfullmakten för statsandelen beräknas åsamka staten utgifter som följer:

	1998	1999	2000
Tillstånd som beviljats och finansieringsbeslut som fattats före 1997	19	20	17
Finansieringsbeslut som fattas 1997	9	8	10
Sammanlagt	28	28	27

I bevillningsfullmakten ingår 9 000 000 mk för projekt i enlighet med programmet för ombyggnad av offentliga byggnader.

1997 anslag	38 500 000
1996 anslag	35 000 000
1996 tilläggsb.	5 000 000
1995 bokslut	29 427 388

96. Övriga utgifter för kulturen

21. *Statens filmgranskningsbyrås omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 678 000 mk.

Förklaring: Statens filmgranskningsbyrå har fyra resultatområden: förhandsgranskning av filmer och videoprogram, utlåtanden, registrering och annonshantering samt kundservice.

Undervisningsministeriet har vid beredningen av budgetpropositionen uppställt följande preliminära resultatmål för filmgranskningsbyrån 1997:

400 lång- och 400 kortfilmer granskas.

Antalet utlåtanden som getts myndigheterna är på samma nivå som 1996.

Antalet program som skall annonseras är ca 1 000, antalet filmer och videoprogram som skall registreras ca 2 500.

Inkomsterna av verksamheten har antecknats under moment 12.29.96.

1997 anslag	2 678 000
1996 anslag	2 652 000
1995 bokslut	2 640 000

30. *Statsandelar och -understöd för kulturverksamhet i kommunerna* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 334 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av statsandelar och statsunderstöd med stöd av lagen om finansiering av undervisnings- och kultur-

verksamhet för verksamhet som avses i lagen om kommunernas kulturverksamhet (728/92). Det enhetspris som används som beräkningsgrund för statsandelen är 23 mk per invånare.

Förklaring: För statsandelar och statsunderstöd för kommunernas kulturverksamhet har dessutom beviljats 35 635 000 mk under moment 29.90.52. I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om kommunernas kulturverksamhet (728/92) så, att tippnings- och penninglotterivinstmedel som anvisats för stödjande av konsten kan användas 1997 för finansieringen av de utgifter som nämnda lag föranleder.

Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats 73 778 000 mk som kommunernas andel per invånare av kostnaderna för verksamheten och såsom avdrag 7 990 000 mk på grund av de nya nedskärningarna i statsandelen.

1997 anslag	334 000
1996 anslag	8 171 000
1995 bokslut	3 035 000

35. *Slutraterna för statsandelar för kulturverksamhet* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 12 600 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av de obetalda slutraterna av statsandelar för biblioteks och kommuners kulturverksamhet enligt 49 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92).

Förklaring: Avsikten är att anslaget skall användas som följer:

	mk
Bibliotek	12 100 000
Kommunernas kulturverksamhet	500 000
Sammanlagt	12 600 000

1997 anslag	12 600 000
1996 anslag	12 600 000

50. *Vissa understöd*

Under momentet beviljas 11 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av understöd, stipendier och pris i anslutning till understödande av kulturen samt till betalning av projektutgifter.

Förklaring: Avsikten är att anslaget skall användas som följer:

	mk
Journalistpris	200 000
Främjande av fredsarbete	2 500 000
Till delegationen för sameärende för främjande av den samespråkiga kulturen och till sameorganisationernas arbete	1 000 000
Stödjande av minoritetskulturer och arbete mot rasism	1 500 000
Vissa medborgarorganisationers verksamhet	395 000
Dövas Förbunds verksamhet	495 000
De synskadades kulturtjänst rf för kulturverksamhet	110 000
Stödjande av kulturtidningar	4 500 000
Publiceringsarbete i anslutning till projektet Sibelius samlade verk	300 000
Sammanlagt	11 000 000

1997 anslag	11 000 000
1996 anslag	9 000 000
1995 bokslut	15 320 966

51. *Särskilda kulturprojekt (delvis EU)* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 9 000 000 mk.

Anslaget får användas till utgifterna och omkostnaderna för planering av särskilda projekt för kultur och skapande verksamhet samt till betalningen av understöd.

Anslaget får även användas till betalning av den nationella medfinansieringen i projekt som ingår i EU:s kulturprogram och till betalning av statens andel av den nationella medfinansieringen i projekt avsedda att genomföra program finansierade ur EU:s regionala utvecklingsfond samt till betalning av statens andel av den nationella medfinansieringen i projekt avsedda att genomföra gemenskapsinitiativ och pilotprojekt. Av anslaget har 1 000 000 mk reserverats för den nationella medfinansieringen i dessa projekt.

1997 anslag	9 000 000
1996 anslag	9 500 000

98. Understöd för idrott och ungdomsfostringsarbete

Förklaring: Stödjandet av de riksomfattande idrotts- och ungdomsorganisationerna samt i huvudsak även all annan statsunderstödd verksamhet baserar sig på resultatorienterad styrning och resultatbaserat stöd. Det ekonomiska stödet anvisas enligt resultatmålen till barn- och ungdomsidrott, till främjande av ungdomens hälsa och fostran genom idrott, internationalisering, verksamhetsprogram mot rasism, utvecklande av ungdomens levnadsförhållanden och åtgärder för att förhindra att ungdomen förbigås.

Inom byggnadsverksamhet stöds i första hand ombyggnad av idrottslokalerna.

Inom idrottsvetenskapen och ungdomsforskningen stöds i huvudsak tillämpad forskning utgående från programmet. Genom försöks- och utvecklingsåtgärder samt genom att sköta informationsförsörjningen stöder man utvecklandet av nya arbets- och verksamhetsformer.

Förutsättningarna för internationellt samarbetet inom idrotts- och ungdomsverksamheten tryggas.

50. *Tippnings- och penninglotterivinstmedel för stödjande av idrott och ungdomsfostringsarbete* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 523 500 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av statsandelar och statsunderstöd med stöd lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet, idrottslagen (984/79), lagen om ungdomsarbete (235/95) samt lagen om idrottsutbildningscentrer med statsandel (801/92) samt till andra understöd och stipendier som beviljas för att stöda idrott och fysisk fostran samt ungdomsarbete och ungdomsverksamhet. Det enhetspris som används som beräkningsgrund för statsandelen för kommunernas idrottsverksamhet är 60 mk per invånare och för kommunernas ungdomsarbete 69 mk per invånare under 29 år. Anslaget får även användas till anläggande av idrottsplatser, undersökningar som gäller byggande för idrott och fritiden, stödjande av riksomfattande ungdomscentrer, stipendier till idrottare och tränare, utgifter för statens idrottsråd och delegationen för ungdomsärenden samt deras sektioner, den kommission som lägger fram de riksomfattande ungdomsorganisationernas förslag till statsandel, länens idrotts- och ungdomsnämnder, det internationella idrotts- och ungdomssamarbetet, försöks- och utvecklingsverksamhet, informationsförsörjning, ungdomsforskning, idrottsvetenskapligt planerings- och forskningsarbete samt till anordnande av kulturevenemang för ungdom.

Av anslaget får högst 1 270 000 mk användas för de i 15 § lagen om idrottutbildningscentrer med statsandel (801/92) avsedda extra understöd som enligt prövning ges riksomfattande idrottsutbildningscentrer och högst 360 000 mk för i 16 § i lagen avsedda understöd för försöks- och utvecklingsverksamhet. Av anslaget får dessutom högst 1 250 000 mk användas för understöd till Suomen urheilumuseosäätiö i enlighet med 37 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet.

Anslaget får användas till avlönande av personal motsvarande högst fyra årsverken.

Förklaring: Anslaget beräknas fördela sig som följer:

	1997
Idrottsverksamhet	
Kommunernas idrottsverksamhet	
Statsandelar för kommunernas idrottsverksamhet	89 649 000
Slutraterna av statsandelarna	1 770 000
Medborgarverksamhet inom idrotten	
Suomen Olympiayhdistys	14 700 000
Idrottsorganisationer	116 650 000
Resa till stortävling, Euro-cup-tävlingsresor och förlustgarantier	3 200 000
Projekt mot rasism	500 000
Stipendier till idrottare och stödjande av tränare	2 500 000
Byggande av idrottsplatser	65 700 000
Internationellt samarbete	3 200 000
Idrottsutbildningscentrer	91 859 000
Utbildning, forskning och information inom idrotten	
Understöd till idrottsvetenskapliga forskningsprojekt och till idrottsvetenskapliga samfund	14 000 000
Forskningscentralen för tävlings- och toppidrott	4 300 000
Utbildning, testning och information inom idrotten	4 610 000
Idrottshälsoprogram	3 000 000
Statens idrottsråd	1 000 000
Länens idrottsnämnder	1 450 000
För användning av undervisningsministeriet	2 552 000
Sammanlagt	420 640 000

Ungdomsarbete

Kommunernas ungdomsarbete	
Statsandelar för kommunernas ungdomsarbete	39 478 000
Slutraterna av statsandelarna	931 000
Medborgarverksamhet för ungdomar	40 000 000
Riksomfattande ungdomscentrer	9 700 000
Internationellt samarbete	3 300 000
Utbildning, forskning, experimentering och informationsförsörjning inom ungdomsarbetet samt ungdomskultur ja ungdomsresor	5 800 000
Delegationen för ungdomsärenden och understödskommissionen	1 260 000
Länens ungdomsnämnder	1 700 000
För användning av undervisningsministeriet	691 000
Sammanlagt	102 860 000
Sammanlagt	523 500 000

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 8 546 000 mk med anledning av indexjusteringen av statsandelarna för kommunernas idrottsverksamhet och ungdomsarbete, 5 000 000 mk med anledning av den utbildning i enlighet med sysselsättningsprogammet som idrottsutbildningscentrerna ordnar och såsom avdrag 16 000 000 mk med anledning av de nya nedskärningarna i statsandelarna.

Det antal studerandedygn som ligger till grund för statsandelen för de riksomfattande idrottsutbildningscentrerna är 320 000 och antalet studerandedagar i de regionala utbildningscentrerna 47 000.

1997 anslag	523 500 000
1996 anslag	497 500 000
1996 tilläggsb.	21 000 000
1995 bokslut	541 828 246

51. *Utvecklande av ungas verkstadsverksamhet (delvis EU)* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 15 000 000 mk.

Anslaget får användas för betalning av statens andel av den nationella medfinansieringen i projekt som ingår i de program som skall finansieras ur EU:s socialfond samt till övrigt stödjande av ungas verkstadsverksamhet. Av anslaget har 8 700 000 mk reserverats för den nationella medfinansieringen i dessa projekt.

1997 anslag	15 000 000
1996 anslag	15 000 000
1995 bokslut	10 150 000

52. *Statsandel till idrottsutbildningscentrer*

Under momentet beviljas 15 327 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av statsandelar enligt lagen om idrottsutbildningscentrer med statsandel (801/92).

Förklaring: Momentets svenskspråkiga rubrik har ändrats. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 12 230 000 mk på grund av ändringen av statsandelssystemet och 506 000 mk på grund av indexförhöjningen gällande yrkesutbildningen. Kommunernas andel av kostnaderna för yrkesutbildningen vid idrottsutbildningscentrer har beaktats vid dimensioneringen av moment 29.40.30. För statsandelar till idrottsutbildningscentrer har dessutom beviljats 91 859 000 mk under moment 29.98.50.

1997 anslag	15 327 000
1996 anslag	9 673 000
1995 bokslut	11 630 000

Utgifterna under huvudtitel 29, sammanställda kapitelvis för åren 1995—1997

		År 1995 bokslut 1000 mk	År 1996 Statsbudget 1000 mk	År 1997 förslag 1000 mk	Ändring 1996—1997 ± 1000 mk	± %
01.	Undervisningsministeriet (210)..	186 857	207 642	211 657	+ 4 015	+ 2
(02.)	Evangelisk-lutherska kyrkan (310).....	16 474	15 589	—	— 15 589	—100
05.	Kyrkliga ärenden (310)	9 822	10 932	11 072	+ 140	+ 1
07.	Utbildningsstyrelsen (210).....	117 211	101 292	100 129	— 1 163	— 1
08.	Internationellt samarbete (030).	119 156	124 709	125 365	+ 656	+ 1
10.	Universiteten (240).....	4 949 976	5 358 041	5 402 350	+ 44 309	+ 1
11.	Statens övningsskolor (220)....	242 731	267 062	291 432	+ 24 370	+ 9
20.	Yrkeshögskoleundervisning (240).....	—	—	987 355	+ 987 355	—
39.	Studiestöd (260)	3 680 609	3 415 158	3 646 770	+ 231 612	+ 7
40.	Allmänbildande utbildning och yrkesutbildning (220).....	13 614 171	12 607 038	9 466 428	—3 140 610	— 25
69.	Vuxenutbildning (250)	1 546 710	1 732 769	2 338 622	+ 605 853	+ 35
80.	Depåbiblioteket (280).....	18 308	6 773	6 705	— 68	— 1
82.	Forskningscentralen för de inhemska språken (270).....	13 341	11 632	11 970	+ 338	+ 3
83.	Arkivverket (280).....	47 517	62 684	65 515	+ 2 831	+ 5
88.	Finlands akademi och stödjande av vetenskapen (270).....	576 677	621 445	641 410	+ 19 965	+ 3
90.	Understöd för konst (290).....	828 221	914 349	987 267	+ 72 918	+ 8
93.	Museiverket och kulturarvet (280).....	103 421	117 060	135 089	+ 18 029	+ 15
94.	Biblioteksverksamhet (280).....	545 749	399 626	336 042	— 63 584	— 16
96.	Övriga utgifter för kulturen (290).....	20 996	41 923	35 612	— 6 311	— 15
98.	Understöd för idrott och ungdomsfostringsarbete (300).....	563 608	522 173	553 827	+ 31 654	+ 6
	Sammanlagt	27 201 556	26 537 897	25 354 617	—1 183 280	— 4

Huvudtitel 30

JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring: Det totala antalet anställda inom förvaltningsområdet beräknas motsvara 5 540 årsverken 1997.

Målet för utvecklandet av *jordbruket och trädgårdsodlingen* är att skapa förutsättningar för den inhemska livsmedelsproduktionen med hänsyn till de behov som ett hållbart, ekonomiskt och mångsidigt nyttjande av de förnybara naturtillgångarna medför. Syftet är att med stöd av anslutningsfördraget för Finland och mekanismer för stöd vid allvarliga svårigheter avlägsna de problem med bestående konkurrensolägenheter som de finländska naturförhållandena medför, för att de produktionsrättigheter som uppnåddes genom anslutningsfördraget skall kunna utnyttjas fullt ut. Målen förverkligas med hjälp av EU:s system för den gemensamma jordbrukspolitiken, vilka helt eller delvis finansieras av EU, samt med hjälp av kompletterande nationella åtgärder. Finland strävar också efter att som aktiv medlem påverka unionens jordbrukspolitik i förberedelserna inför en utvidgning av unionen, WTO:s nya förhandlingsrunda och en ny strukturfondsperiod. Samtidigt strävar man efter att särförhållandena inom jordbruket och trädgårdsodlingen i Finland alltid skall beaktas i tillräcklig mån.

I fråga om den av unionen helt och hållet finansierade interventionsverksamheten inom jordbruket är målet i synnerhet att få bukt med anhopningen av ansökningar om exportstöd och uppnå en smidig behandling av de receptregister och stödintyg som tas i bruk 1997, detta för att finansieringen från EU skall kunna utnyttjas.

Med hjälp av miljöstödssystemet, som delvis finansieras av EU, vill man framför allt stärka förutsättningarna för en hållbar utveckling, minska jordbrukets belastning på miljön och trygga en utvidgning av den ekologiska produktionen enligt de uppställda målen. Omfattningen av det av EU godkända systemet för beskogning av åker bedöms på nytt utifrån strukturutvecklingen, marknadsutsikterna för spannmål och det ekonomiska läget. För trädgårdsodlingens del tas ett stödsystem för producentorganisationerna i bruk. Systemet är obligatoriskt för medlemsstaterna och anknyter till reformen i fråga om frukt och grönsaker.

I fråga om de nationella åtgärderna är det centrala målet att fördela åtgärderna beträffande förhandlingsresultatet när det gäller stöd vid allvarliga svårigheter samt de åtgärder för en övergångsperiod och de långvariga åtgärder som förhandlats fram i anslutningsfördraget på ett sådant sätt att de så bra som möjligt främjar anpassningen av det finländska jordbruket till EU:s gemensamma jordbrukspolitiska system. Stödsystemet sköts på ett sådant sätt att inga stora regionala skillnader kan uppstå vad konkurrensen beträffar. Ett snabbt och störningsfritt genomförande av stödsystemen säkerställs.

Genom åtgärder inriktade på en utveckling av strukturen inom jordbruket och trädgårdsodlingen strävar man efter att skynda på den naturliga strukturutvecklingen. Målet är att i första hand fördela det av EU delfinansierade och det nationella offentliga strukturstödet till familjejordbruk som uppfyller kriterierna för en lönsam verksamhet eller till familjejordbruk som håller på att utvecklas i denna riktning samt till gårdar som idkar mångsidiga landsbygdsnäringar. Målet är i synnerhet att avsevärt förstora gårdsbruksenheterna och sänka de fasta kostnaderna på enhetsnivå samt att främja samarbetet mellan gårdarna. Strukturstöd som delfinansieras av EU (5a-stöd) används till stöd för unga jordbrukare, investeringar och utveckling av marknadsföringssystemen. Genomförandet av systemen ses över på det sätt som rättsakterna medger, så att den totala finansiering som EU godkänt för åren 1995—1999 kan

utnyttjas fullt ut. För att gårdarnas ekonomiska kunnande skall förbättras tas från och med 1997 också kompletterande stödåtgärder som delfinansieras av EU i bruk, bl.a. ett stödsystem för bokföring. En betydande del av strukturstödsåtgärderna finansieras uteslutande nationellt med medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond.

Med finansieringsåtgärder försöker man också trygga verksamheten för gårdar som verkar på en sund bas men som råkat i tillfälliga ekonomiska svårigheter. Åtgärder som är avsedda att effektivera den frivilliga skuldsaneringen tas huvudsakligen i bruk vid ingången av 1997.

Vid sidan av konkurrenskraftiga jordbruk ägnas särskild uppmärksamhet åt att bredda den övriga företagsamheten på landsbygden. Den övriga företagsamhet som bedrivs på gårdarna finansieras huvudsakligen med medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond och verksamhet som sker någon annanstans än på gårdarna huvudsakligen med budgetmedel som ett led i den programbaserade verksamhet som delfinansieras av EU enligt mål 6 och 5b.

Ett viktigt led i genomförandet av de system som delvis finansieras av EU är att följa upp och övervaka systemen på det sätt EU förutsätter. Målet är att de olika uppföljningssystemen 1997 skall producera behövliga uppgifter enkelt och snabbt.

Finlands medlemskap i EU har på ett avgörande sätt förändrat såväl jordbrukens struktur som karaktären hos den landsbygdsutvecklande verksamheten. Ett centralt mål för landsbygdspolitiken under den närmaste tiden är att anpassa sig till förändringen och att minska dess negativa effekter.

Utvecklingen inom jordbruk och trädgårdsodling, därtill anknuten livsmedelsproduktion och de andra landsbygdsnäringarna stöds aktivt. Centrala åtgärder är härvid *forskning och rådgivning*. Jordbruksforskningen inriktas genom forskningsprogram på utvecklingsområden som strategiskt sett är viktiga för ministeriets verksamhet, principerna för beredning av EU:s rättsakter och landsbygdsnäringarnas utveckling. Forskningen stöder i synnerhet anpassningen till EU-medlemskapet, en förbättrad konkurrenskraft för jordbruks- och trädgårdsföretagen, förutsättningarna för högklassig livsmedelsproduktion samt utvecklandet av ny produktion inklusive produktionsmetoder och teknologier. Också alternativa sätt att använda den åkerareal som frigörs ur livsmedelsproduktion, hållbart nyttjande av förnybara naturtillgångar samt produktionens miljökonsekvenser betonas inom forskningen. Rådgivningen utnyttjas mera målinriktat än tidigare i syfte att uppnå de mål och åstadkomma de förändringar i näringarna som anges ovan. Rådgivningsresurserna inriktas i synnerhet på åtgärder som förbättrar kvaliteten på landsbygdsföretagens produkter, service och produktion.

Jordbrukets kontrollverksamhet har som mål att bibehålla växternas sundhet på den goda nivå som rådde före EU-anslutningen och bevara tillgången på högklassiga produktionsinsatser samt att trygga produktionen av sunda och trygga livsmedel. För tryggandet av produktionsbetingelserna och utvecklingen av konkurrenskraften upprätthålls Växtförädlingsanstalten och Centralen för utsädespotatis.

Utvecklandet av landsbygden har som mål att bevara landsbygdens befolkning på nuvarande nivå totalt sett, fastän befolkningen fortsätter att minska i de mest avlägsna byarna. Metoderna är bl.a. att öka, stärka och diversifiera den lilla och medelstora företagsamheten, bredda basen för jordbrukarbefolkningens utkomst samt förbättra servicen på landsbygden och landsbygdens dragningskraft. Åtgärderna stöds via flera förvaltningsområden både med nationella medel och som ett led i EU:s struktur- och regionalpolitik. Jord- och skogsbruksministeriets förtvaltningsområde deltar i fullföljandet av Europeiska gemenskapens regionvisa program för mål 5b (landsbygdsområden), mål 6 (ytterst glesbefolkade områden) och mål 2 (områden som lider av den industriella omstruktureringen). Åtgärderna finansieras dels ur EU:s strukturfonder, dels nationellt enligt de ekonomiska ramarna för program som kommissionen har godkänt. Jord- och skogsbruksministeriet administrerar också gemenskapsinitiativet LEADER II (samverkan mellan åtgärder som syftar till utvecklande av landsbygdens ekonomi) och sköter samordningen mellan förvaltningsområdena.

Skogsbruket styrs alltjämt enligt principen om en hållbar utveckling så att skogen som helhet sköts och används på så sätt att dess variationsrikedom, produktivitet, regenarationsförmåga och livskraft bibehålls, liksom dess möjlighet att nu och i framtiden betjäna betydande ekologiska, ekonomiska och sociala mål. De här principerna genomförs så att olika skogspolitiska styrmedel används: normstyrning, ekonomiska styrmedel, styrning av verksamheten,

deltagande planering och rådgivning samt forskning. De nämnda målen ingår i skogsbrukets miljöprogram och i den reviderade skogslagstiftningen. De kommer också att ingå i ministeriets strategi för naturresurerna, i kriterierna för och indikatorerna på ett hållbart skogsbruk samt i den nationella skogsplan som utarbetas senare.

Skogsforskningen inriktas alltjämt genom problemcentrerade forskningsprogram, och icke bundna forskningsanslag upprätthåller gemensam forskning som överskrider sektorgränserna.

I det internationella skogssamarbetet utnyttjas Finlands roll som skogssakkunnig inom FN-kommissionen för hållbar utveckling, och jord- och skogsbruksministeriet deltar i beredningen av rättsakter som gäller EU:s skogssektor och i EU:s forskningsverksamhet. Med det stöd som EU:s rättsakter möjliggör delfinansieras beskogning av åker, skogsförbättringsåtgärder och samverkan inom skogssektorn på landsbygden.

Den centrala utgångspunkten för *fiskeri-, vilt- och renhushållningen* består i att ta till vara naturtillgångarna inom gränserna för det hållbara nyttjandet. Detta innebär framför allt att fisket och jakten måste dimensioneras enligt fisk- och viltbestånden och renstammen enligt vinterbetena. Från verksamhetens synpunkt intar korrekta uppgifter om fisk- och viltbestånden samt renbetena en nyckelställning.

Sedan Finland anslöt sig till EU måste fiskerihushållningen skötas enligt EU:s gemensamma fiskeripolitik. Utöver skyddet av fiskresurserna måste man härvid beakta behoven hos dem som konsumerar fisk och dem som idkar näringar som hänför sig till fiskerihushållningen. EU:s gemensamma fiskeripolitik inverkar på fiskerihushållningen på olika sätt, beroende på fiskart och vattenområde. Näringsfisket som helhet omfattas av strukturpolitiken, men resurspolitiken, marknadspolitiken och kontrollsystemen gäller i praktiken bara de kvoterade fiskarterna i havsområdet. Fritidsfisket utvecklas genom nationella åtgärder. Fritidsfisket håller på att öka i betydelse när det gäller att ta till vara fisktillgångarna. Inom gränserna för ett hållbart nyttjande ökas möjligheterna till fiske för såväl fritidsfiskare som fisketurister.

Inom vilthushållningen bör särskild vikt läggas vid följderna av att rovdjurs- och sälstammarna växer. Behovet av att reglera stammarna tilltar hela tiden.

Inom renhushållningen gäller det att bereda sig på att sköta de problem under övergångsperioden som anslutningen till EU orsakar.

Inom *veterinärmedicinen* består EU:s mål i att hindra spridningen av djursjukdomar, bli kvitt de allvarligaste djursjukdomarna, säkerställa att de animaliska livsmedlen är av hög kvalitet och trygga att använda samt förbättra behandlingen av djur. Å andra sidan är målet att främja den fria rörligheten på den inre marknaden i fråga om djur och sådana tekniska produkter samt livsmedel som härrör från djur. Gemenskapslagstiftningen och tolkningen av den utvecklas utgående från dessa mål. EU:s veterinära mål motsvarar i stor utsträckning Finlands nationella mål. Till många delar är Finlands situation bättre än de andra EU-ländernas i fråga om förekomsten av djursjukdomar, behandlingen av djur och livsmedelshygienen. Ett viktigt mål kommer därför fortfarande att vara att påverka EU-lagstiftningen och tolkningen av rättsakterna på alla beredningss- och beslutsnivåer.

Vid EU-förhandlingarna beviljades Finland vissa veterinära undantag och övergångstider vad gäller bestämmelserna om den inre marknaden och gränskontrollerna. Övergångstiderna löper ut vid slutet av 1997, och därför måste de veterinära gränskontrollstationer som sköter övervakningen vid gränsen till tredje land sättas i den beredskap som EU förutsätter. Dessutom måste det säkerställas att de i hygienlagarna fastställda inrättningarna uppfyller de strukturella krav som ställs på dem.

Inom de uppgifter som gäller *vattentillgångarna* är målet att trygga tillgången till hälsomässigt oklanderligt bruksvatten och ändamålsenlig avloppsreglering samt att sörja för nyttjandet och vården av vattendragen, förebyggandet av översvämningsskador som drabbar jordbruket och bosättningen samt för grundtorrläggningen och underhållet av vattendragsanläggningar. Genom åtgärderna för nyttjande och vård av vattentillgångarna uppfylls också målen för EU:s strukturfondsprogram.

Vid skötseln av *lantmäteriuppgifter* är målet att som ett led i statens allmänna uppgift att tillhandahålla basservice upprätthålla ett fungerande fastighetssystem, utföra allmänna kartverksarbeten, främja samanvändningen av geografisk information samt tillgodose forskningsbehoven inom kartverksbranschen.

Forskningen och rådgivningen inom förvaltningsområdet styrs och koordineras så att de på ett effektivt sätt betjänar beslutsfat-

tandet, uppnåendet av målen och förvaltningens kunder. Forskningsprojekt i Finland kan finansieras med stöd från EU.

Utvecklingen av utgifterna enligt uppgiftsområde inom jord- och skogsbruksministeriets verksamhetsområde 1996—1997, milj.mk:

	1996 budget	1997 budgetprop.	Ändring
Jordbruk och trädgårdsodling samt landsbygd	11 225	10 772	—452
Skogsbruk	689	669	—20
Fiskeri- och vilthushållning	284	278	—7
Vattentillgångar	140	139	—1
Lantmäteri	250	260	10
Veterinärmedicin	110	112	2
Övrig verksamhet	321	344	23
Sammanlagt	13 019	12 575	—444

Av de budgeterade utgifterna inom förvaltningsområdet finansieras 5 778,2 milj. mk helt eller delvis av EU 1997.

Sammandrag av den av EU finansierade verksamheten inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde: Ca 80 %, dvs. ca 4 000 milj. mk, av de inkomster som Finland skall få från EU 1997 kanaliseras som utgifter via jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde. Jord- och skogsbruksministeriet är ansvarig myndighet i Finland för Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket och EU:s fond för fiskets utveckling. Med medel ur EU-fonder förs EU:s gemensamma jordbruks-, trädgårdsodlings- och fiskeripolitik, sköts EU:s interventionsverksamhet samt genomförs i Finland nio olika programbaserade system eller system som ingår i EU:s målprogram eller gemenskapsinitiativ. Programbaserade system är jordbrukets miljöstödsprogram, avträdelsestödsprogrammet, åkerbeskogningsprogrammet samt EU:s regional- och strukturpolitiska målprogram, av vilka jord- och skogsbruksministeriet deltar i fullföljandet av programmen för mål 6, 2 och 5b och dessutom i åtgärderna inom mål 5a separat för jordbruket och fiskerinäringen samt i fullföljandet av LFA-programmet som syftar till att kompensera varaktiga naturbetingade nackdelar. Av gemenskapsinitiativen genomförs LEADER II och INTERREG II samt PESCA.

Ansvaret för fullföljandet av det av EU:s jordbruksfond delfinansierade program som stöder strukturutvecklingen inom livsmedelsindustrin (mål 6 och 5a) och ansvaret för anvisningen av den statliga medfinansieringen vilar på handels- och industriministeriet, till vilket jord- och skogsbruksministeriet styr finansieringen från EU. På motsvarande sätt finansierar jord- och skogsbruksministeriet vissa projekt inom programmet för mål 2, 5b och 6 vilka delvis finansieras med medel ur EU:s socialfond och regionala utvecklingsfond.

Den verksamhet som EU delfinansierar binder statens nationella medel inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde till ett sammanlagt värde av ca 2 600 milj. mk 1997. Av denna summa går ca 1 000 milj. mk till den gemensamma jordbrukspolitiken och ca 1 600 milj. mk till målprogram och gemenskapsinitiativ. Av de sistnämnda medlen behövs 1 183,5 milj. mk för kompensation av varaktiga naturbetingade nackdelar (LFA-stöd).

Verksamhet inom jord- och skogsbruksministeriets verksamhetsområde 1997 som helt eller delvis finansieras av EU, milj. mk:

	EU-inkomster	EU-utgifter	Statens andel	EU-utgiftsmoment	Nationellt moment	EU-fond
GEMENSAM JORDBRUKSPOLITIK						
EU-inkomststöd	1 580,0	1 580,0	0,0	30.31.43		EUGFJ-G
Interventionsverksamhet	700,0	700,0	0,0	Interv.-fonden		EUGFJ-G

Förvaltnings- och tillsynssystem.....	13,5	13,5	13,5	30.01.21	30.01.21	EUGFJ-G
				30.01.22	30.01.22	EUGFJ-G
				30.31.41	30.31.41	EUGFJ-G
				30.83.21	30.83.21	EUGFJ-G
Stöd till marknadsföringsorganisationer för frukt- och grönsaksproducenter.....	6,0	15,0	0,0	30.32.48	30.32.48	EUGFJ-G
Programbaserade system.....	947,3	947,3	1 008,6			EUGFJ-G
Miljöstöd för jordbruket.....	783,0	783,0	787,0	30.31.45	30.31.45	EUGFJ-G
Avträdelsestöd.....	89,3	89,3	146,6	30.32.47	30.32.47	EUGFJ-G
Åkerbeskogningssystem.....	75,0	75,0	75,0	30.32.47	30.32.47	EUGFJ-G
SAMMANLAGT	3 246,8	3 255,8	1 022,1			EUGFJ-G
EU:S MÅLPROGRAM OCH GEMENSKAPSINITIATIV						
Mål 6						
— gårdsbruk.....	200,2	212,2	299,6	30.01.61	30.31.46	EUGFJ-U
				MAKERA	30.33.44	EUGFJ-U
					29.93.75	EUGFJ-U
					MAKERA	EUGFJ-U
— livsmedelsindustri.....	5,8	6,3	4,2	30.01.61	32.50.42	EUGFJ-U
— fiskerihushållning.....	4,5	4,5	4,2	30.36.46	30.36.46	FFU
Mål 5b (inklusive Åland).....	73,0	81,4	142,7	30.01.61	30.33.44	EUGFJ-U
Mål 5a, utanför mål 6-regionen						
— gårdsbruk.....	334,9	355,0	1 033,3	30.01.61	30.31.46	EUGFJ-U
				MAKERA	30.33.44	EUGFJ-U
					MAKERA	EUGFJ-U
— livsmedelsindustri.....	57,9	63,4	39,3	30.01.61	32.50.42	EUGFJ-U
— fiskerihushållning.....	26,7	26,7	15,8	30.36.46	30.36.46	FFU
LEADER II.....	6,9	0,0	60,3	30.01.61	30.33.44	EUGFJ-U
INTERREG II.....	3,9	0,0	0,0	30.01.61	30.33.44	EUGFJ-U
PESCA.....	2,5	2,5	2,2	30.36.46	30.36.46	FFU
SAMMANLAGT	716,3	752,0	1 601,5			
ÖVRIG VERKSAMHET						
Interventionsverksamhet inom fiskerihushållningen.....	1,0	1,0	0,0	30.36.46	30.36.46	EUGFJ-G
Skogsförbättringsstöd.....	25,0	25,0	25,0	30.86.44	30.86.44	EUGFJ-G
Statistik- och datasystem.....	5,7	5,7	3,3			
SAMMANLAGT	31,7	31,7	28,3			
ALLA SAMMANLAGT	3 994,8	4 039,6	2 652,0			
— varav EUGFJ:s garantisektion sammanlagt.....	3 272,8	3 281,8	1 047,1			
— varav EUGFJ:s utvecklingssektion sammanlagt.....	682,6	718,4	1 579,4			
— varav FFU sammanlagt.....	33,8	33,8	22,2			
Budgeten sammanlagt.....	3 249,3	3 263,4	2 552,7			
Interventionsfonden.....	700,0	700,0	0,0			
MAKERA.....	45,6	76,3	99,3			
JSM:s medfinansiering i ESF-projekt..		6,2	6,7	34.01.61	30.33.44	ESF
JSM:s medfinansiering i ERDF-projekt.		17,5	16,0	26.98.61	30.33.44	ERDF

Garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket=EUGFJ-G och utvecklingssektionen vid EUGFJ=EUGFJ-U, fonden för fiskets utveckling=FFU, Europeiska socialfonden=ESF, Europeiska regionala utvecklingsfonden=ERDF

01. Jord- och skogsbruksministeriet, landsbygdsnäringsdistrikten och EU:s strukturstöd

Förklaring: Medlemskapet i Europeiska unionen har medfört stora förändringar i jord- och skogsbruksministeriets och landsbygdsnäringsdistriktens uppgifter, verksamhet och resurser. Utgående från preciserade beräkningar behövs det tilläggsresurser 1997. Genom EU-medlemskapet har i synnerhet tillsynsuppgifterna ökat vid landsbygdsnäringsdistrikten. Tillsynen över stödmekanismer, växtskydd, växtkvalitet och ekologisk produktion kräver uppskattningsvis 40 000 besök på gårdarna 1997.

Jord- och skogsbruksministeriets omkostnader och personal beräknas fördela sig på följande sätt 1997:

	milj. mk	årsverken
Jordbruk och trädgårdsodling	61,46	183
Skogsbruk	9,5	34
Fiskeri- och vilthushållning	12,5	37
Veterinärmedicin och livsmedel	11,5	37
Landsbygd och naturresurser	8,9	25
Övriga sammanlagt	21,0	64
— varav		
tillsyn	2,0	6
intern kontroll	1,2	5
övriga	17,8	54
Sammanlagt	124,86	380

Landsbygdsnäringsdistriktens uppgifter överförs på de arbetskrafts- och näringscentraler som inrättas fr.o.m. den 1 september 1997. Landsbygdsnäringsdistriktens omkostnader och personal beräknas fördela sig på följande sätt 1997 (personalfördelningen 1994 som jämförelse):

	Anställda, årsverken 1994	Anställda, årsverken 1997	Utgifter, milj. mk 1997
Utveckling av landsbygden	15	30	6,0
Utveckling av gårdsbruksenheterna	160	110	21,5
Stöd- och tillsynsuppgifter	13	81	17,3
Produktionsstyrning	39	24	4,8
Miljöfrågor	12	24	4,9
Tillsyn över och kontroll av växtproduktion	16	40	8,3
Betalningsrörelse och övrig förvaltning	127	103	20,9
Jordbruk sammanlagt	382	412	83,7
Fiskerihushållning	50	53	13,7
Sammanlagt	432	465	97,4

21. *Jord- och skogsbruksministeriets omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 124 860 000 mk.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter för den tillsyn som vissa avtal om fiske som Finland ingått förutsätter samt till betalning av ersättningar enligt 14 § lagen om fiske (286/82).

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 1 800 000 mk som överföring från moment 30.84.22 av löneutgifter och andra utgifter för fyra personer och 230 000 mk som överföring från moment 30.84.21 av löneutgifter och andra utgifter för en person, 2 000 000 mk som överföring från moment 30.34.41 av ersättningar enligt 27 § lagen om balansering av lantbruksproduktionen (1261/89), 16 § lagen om husdjursavel (794/93) och 16 § hästhushållningslagen (796/93) samt av sådana utgifter för förande av register som avses i 3 § lagen om genomförande av Europeiska gemenskapens kvotsystem för mjölk och mjölkprodukter (355/95) och tillsyn över klassificering av slaktkroppar, och 15 960 000 mk för uppgifter som anknyter till EU-medlemskapet. Vid dimensioneringen av anslaget har dessutom beaktats den andel om 300 000 mk som beräknas tillkomma staten 1996 av de inkomster som inflyter i avgifter för tillstånd till fiske i Tana älv. Den inkomst som 1997 beräknas inflyta i avgifter för tillstånd till fiske i Tana älv har antecknats under moment 12.30.41. Som utgifter för övervakning av stödsystemen har beaktats 1 450 000 mk, och EU:s andel (EEG 307/91 art. 2) om 725 000 mk

har beaktats under moment 12.30.01. Som utgifter för övervakning av fisket har beaktats 1 000 000 mk, och EU:s andel om 500 000 mk har beaktats under moment 12.30.04. Vidare har i anslaget under momentet beaktats tillsynsutgifter enligt EEG 4045/89 art. 16a, och EU:s andel har beaktats unde moment 12.30.04.

Jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral sköter vissa av ministeriets ekonomiförvaltnings- och informationsförvaltningsuppgifter samt andra serviceuppgifter inom förvaltningen, för vilka ministeriet inte betalar någon avgift. Utgifterna för denna service beräknas uppgå till 15 000 000 mk, och de har budgeterats under moment 30.02.21. Utgifterna för internationell verksamhet som anknyter till skötseln av ministeriets uppgifter har budgeterats under moment 30.99.25.

1997 anslag	124 860 000
1996 anslag	101 284 000
1995 bokslut	95 405 000

22. *Utvecklande av data- och statistiksystem* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 14 160 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för sakkunnigtjänster som hänför sig till medlemskapet i Europeiska unionen, anskaffning av anordningar och program inom förvaltningsområdet samt övriga särkostnader för data- och statistiksystem.

Anslaget under momentet får även användas för anskaffning av sådana anordningar eller program vars värde överstiger 50 000 mk eller vars ekonomiska användningstid överstiger tre år.

Förklaring: Tillämpningen och vidareutvecklingen av de data- och statistiksystem som medlemskapet i Europeiska unionen medför beräknas kosta 14 160 000 mk. Användningen av anslaget beräknas fördela sig på följande sätt:

	Utgifter totalt mk	EU:s andel mk (ecu)	
Register över åkerskiften	3 500 000	1 750 000	(302 000)
Register över animalieproduktionsdjur	2 000 000	750 000	(129 000)
Utvecklande av övriga integrerade förvaltnings- och övervakningssystem	8 160 000	4 080 000	(703 000)
Övervakning av fiske	500 000	250 000	(43 000)
Sammanlagt	14 160 000	6 830 000	(1 178 000)

De EU-andelar som motsvarar slutraterna av 1996 års utgifter och förskotten på 1997 års utgifter har beaktats som inkomster under moment 12.30.01 och 12.30.04.

1997 anslag	14 160 000
1996 anslag	10 000 000
1996 tilläggsb.	1 180 000
1995 bokslut	31 262 000

23. *Landsbygdsnäringsdistriktens omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 97 400 000 mk.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter för skötseln av fastigheter som staten besitter med stöd av lagen om renskötsellägenheter, naturnäringslagen, skoltlagen och den lagstiftning som föregått lagen om gårdsbruksenheter. Anslaget får vidare användas till betalning av utgifter för de arbetskrafts- och näringscentraler som inrättas fr.o.m. den 1 september 1997 och av de utgifter som deras uppgifter inom jord- och skogsbruksministeriets verksamhetsområde ger upphov till.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 160 000 mk som en överföring av löneutgifter och övriga utgifter för en person till moment 32.40.21 och såsom tillägg 3 000 000 mk i utgifter för övervakning av systemen för stöd till jordbruket, vilka 1996 har betalats med anslag under moment 30.31.41. I anslaget har såsom avdrag beaktats 1 000 000 mk som en besparing föranledd av den effektivering av funktionerna som förutsätts i statsrådets rambeslut av den 12 februari 1996. Regeringen avlåter en proposition till riksdagen med förslag till en lag om arbetskrafts- och näringscentraler. Propositionen har samband med budgetpropositionen. Enligt propositionen skall landsbygdsnäringsdistriktens uppgifter överföras på arbetskrafts- och näringscentraler fr.o.m. den 1 september 1997. Centralernas

andel av anslaget under momentet beräknas uppgå till 32 000 000 mk. Omorganiseringen av landsbygdsnäringsdistriktens tillsyns- och kontrolluppgifter i fråga om växtproduktion utreds i samband med beredningen av budgetpropositionen för 1998. Jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral sköter vissa av landsbygdsnäringsdistriktens ekonomiförvaltnings- och informationsförvaltningsuppgifter samt andra serviceuppgifter inom förvaltningen, för vilka distrikten inte betalar någon avgift. Utgifterna för denna service beräknas uppgå till 2 400 000 mk, och de har budgeterats under moment 30.02.21. De ökade inkomster som landsbygdsnäringsdistriktens utökade tillsyns- och kontrollverksamhet medför har beaktats bland de inkomster som flyter in under moment 12.30.83.

1997 anslag 97 400 000
1996 anslag 87 100 000
1995 bokslut 92 513 000

25. *Veterinärvård* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 7 300 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för bekämpning och förebyggande av djursjukdomar, djurskydd och annan veterinärvård, utbildning och förrättningsarvoden samt beviljande av forskningsstipendier och avlönande av tillfällig arbetskraft.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds av avlönandet av personal i en omfattning som motsvarar högst 8 årsverken.

Förklaring: Avsikten är att bevilja forskningsstipendier för forskning som utreder alternativ till djurförsök och för forskning i anknytning till hälso- och sjukvård för husdjur och produktion av animaliska livsmedel.

1997 anslag 7 300 000
1996 anslag 7 300 000
1995 bokslut 6 526 816

61. *EU:s deltagande i strukturpolitiska åtgärder inom livsmedelshushållningen och på landsbygden (EU)* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 642 100 000 mk.

Anslaget får användas som den medfinansiering i kompensationsbidrag, strukturstöd till livsmedelsindustrin samt stöd för landsbygdsutvecklingsprogram och gemenskapsinitiativ som utvecklingssektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket svarar för.

Förklaring: Under moment 12.30.02 har från EU beräknats inflyta 637 000 000 mk för kompensationsbidrag, strukturstöd till livsmedelsindustrin och stöd för landsbygdsutvecklingsprogram och gemenskapsinitiativ enligt mål 6 och 5b.

Uppskattad fördelning av anslaget och den nationella finansieringen, milj. mk:

	Anslag			Statens motsvarande nationella medfinansiering
	JSM	HIM	UVM	
Åland	1,1			
Kompensationsbidrag	444,8			1 183,5
Strukturstöd till livsmedelsindustrin		69,7		43,5
Skogsbruksprojekt	12,2			17,2
Jordbruksprojekt	108,8			168,2
Samemuseet			5,5	7,4
Gemenskapsinitiativ (LEADER)	0			27,1
Sammanlagt	566,9	69,7	5,5	1 446,9

Medfinansieringen från EUGFJ-U används till finansiering av åtgärder enligt mål 5a för utvecklande av jordbruksstrukturen på Åland. För detta anvisar Åland behövlig nationell finansiering i sin egen budget. Medfinansieringen från EUGFJ-U används också med stöd av programmet för mål 6 och det s.k. 866-programmet till att stöda förädling och marknadsföring inom livsmedelsindustrin och till att finansiera det samemuseum som ingår i landsbygdspaketet inom programmet för mål 6. Gemenskapsinitiativet LEADER finansieras med medel ur såväl EUGFJ-U som ERDF, som har budgeterats under inrikesministeriets hu-

vudtitel, och med medel ur ESF, som har budgeterats under arbetsministeriets huvudtitel.

Ålands andel är kalkylerad. Av anslaget beräknas 190,6 milj. mk användas inom mål 6-regionen och 451,5 milj. mk i det övriga Finland enligt följande:

	milj. mk
Mål 6	190,6
Utanför mål 6-regionen	451,5
varav mål 5 b-regionen	81,4
varav Åland	1,1
Sammanlagt	642,1

Motsvarande nationella andelar ingår under moment 29.93.75, 30.31.46, 30.33.44 och 32.50.42.

1997 anslag	642 100 000
1996 anslag	637 300 000
1995 bokslut	624 600 000

02. Jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral

Förklaring: Jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral utför de uppgifter som nämns i lag och som närmast anknyter till utvecklande och upprätthållande av statistik och register, tillhandahåller sakkunnigtjänster inom informationsförvaltningen för jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde samt sköter ekonomi-, personal- och andra förvaltningsuppgifter inom jord- och skogsbruksministeriet och andra ämbetsverk och inrättningar inom dess förvaltningsområde enligt vad informationstjänstcentralen och ämbetsverket eller inrättningen i fråga avtalar eller jord- och skogsbruksministeriet beslutar.

I samband med beredningen av budgeten för 1997 har jord- och skogsbruksministeriet preliminärt uppställt följande resultatmål för informationstjänstcentralen:

— De data- och rapportsystem som anknyter till EU-medlemskapet samt ekonomiförvaltningstjänster och andra stödtjänster vidareutvecklas enligt den verksamhetspolitik som avtalas med ministeriet.

— Bevakningen av marknaderna för jordbruksprodukter förbättras, de kortsiktiga produktions- och konsumtionsprognoserna utvecklas och datasystem som betjänar landsbygdsforskning bereds.

Informationstjänstcentralens tjänster, milj. mk:

	Omkostnader (bruttoutgifter)			Motsvarande inkomster		
Tjänster	1995 bokslut	1996 budget	1997 budget-prop.	1995 bokslut	1996 budget	1997 budget-prop.
Statistik	10,8	7,3	11,5	0,3	0,4	0,4
Ekonomi	10,6	8,9	13,2	2,9	2,9	6,0
Informationsförvaltning	8,7	7,2	9,6	0,4	0,2	0,2
Förvaltning och ämbetsverksservice	8,7	8,9	9,0	—	—	—
Ledning och tillsyn	1,3	1,3	1,1	0,1	0,1	—
Sammanlagt	40,1	33,7	44,4	3,7	3,6	6,6

Bruttoutgifter för informationstjänstcentralens tjänster 1997 enligt användare (kalkyl), milj. mk:

Tjänster	JSM	ITC	LND	KFV	LEFA	GEOD	LNBN	ÖVR.	Sammanlagt
Statistik	1,8	3,0	—	—	—	—	—	6,7	11,5
Ekonomi	4,3	1,1	1,0	0,4	0,1	0,1	—	6,2	13,2
Informationsförvaltning	4,4	1,7	0,9	0,1	—	—	—	2,5	9,6
Förvaltning och ämbetsverksservice	4,4	2,7	0,4	0,3	0,04	0,02	0,14	1,0	9,0

Ledning och tillsyn	0,4	0,4	0,1	0,1	—	—	—	0,1	1,1
Sammanlagt	15,3	8,9	2,4	0,9	0,14	0,12	0,14	16,5	44,4

JSM = jord- och skogsbruksministeriet
ITC = jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral
LND = landsbydgsnäringsdistrikten
KFV = kontrollcentralen för växtproduktion
LEFA = lantbruksekonomiska forskningsanstalten
GEOD = geodetiska institutet
LNBN = landsbygdsnäringarnas besvärsnämnd

Tabell med jämförelsetal över utvecklingen inom den avgiftsbelagda servicen:

	1995 utfall	1996 prognos	1997 budgetprop. Offentligrättsl.	1997 budgetprop. Övriga
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten tmk.	3 733	3 565	3 400	3 183
Särkostnader för den avgiftsbelagda verksamheten tmk	3 091	2 887	3 360	2 468
Driftsåterstod tmk	642	678	40	715
— % av inkomsterna	17,2	19	1,2	22,5
Andel av gemensamma kostnader tmk	515	660	—	600
Överskott tmk	127	18	40	115
— % av inkomsterna	3,4	0,5	1,2	3,6

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 37 760 000 mk.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter som föranleds av de uppgifter som informationstjänstcentralen med stöd av lagen om jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral (1200/92) och motsvarande förordning (478/96) sköter för jord- och skogsbruksministeriets och de ämbetsverks och inrättningars räkning som lyder under ministeriet.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom nettobudgeterade inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten beaktats 6 583 000 mk och såsom övriga inkomster 50 000 mk samt såsom tillägg 4 000 000 mk i form av utgifter som 1997 förorsakas av den strukturstatistik som EU förutsätter. Den motsvarande ersättningen från EU på 2 581 000 mk har antecknats som inkomster under moment 12.30.04.

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	44 393 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	5 828 000
Övriga omkostnader	38 565 000
Bruttoinkomster	6 633 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	6 583 000
— offentligrättsliga prestationer	3 400 000
— övriga prestationer	3 183 000
Övriga inkomster	50 000
Nettoutgifter	37 760 000
1997 anslag	37 760 000
1996 anslag	30 103 000
1995 bokslut	36 600 000

03. Landsbygdsnäringarnas besvärsnämnd

Förklaring: Landsbygdsnäringarnas besvärsnämnd behandlar i egenskap av besvärsinstans besvär över beslut som fattats på landsbygdsnäringsförvaltningens regionala och lokala nivå. År 1994 anlände 707 besvärsärenden, och beslut fattades i 763 besvärsärenden. År 1995 anlände 643 besvärsärenden, och beslut fattades i 735 besvärsärenden. Den nya lagstiftning som EU-medlemskapet förde med sig har åtminstone inte hittills lett till någon avsevärd ökning i antalet

besvärsärenden, vilket man tidigare antog. Antalet besvär beräknas 1996 ligga kvar på samma nivå som under tidigare år. Det är svårt att nu uppskatta besvärsmängden 1997.

Statistik över den tid det tog att behandla besvärsärendena började föras den 1 januari 1996. Som mål för behandlingstiderna 1996 har satts i genomsnitt fem månader, vilket är en skälig tid med tanke på ändringssökandens rättsskydd. Med tanke på förvaltningsprocesslagens ikraftträdande, som kommer att medföra en ökning av muntliga behandlingar, är målet att också 1997 bibehålla en behandlingstid på i genomsnitt fem månader.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Under momentet beviljas 2 990 000 mk.

1997 anslag	2 990 000
1996 anslag	2 684 000

EU:s gemensamma jordbrukspolitik samt utvecklingen av gårdsbruksstrukturen och landsbygden

(kapitlen 30.31, 32 och 33)

Förklaring: Det nationella jordbrukspolitiska systemet har fr.o.m. den 1 januari 1995 ersatts av pris-, stöd- och marknadsmekanismer som följer EU:s gemensamma jordbrukspolitik och av nationella åtgärder som möjliggörs av anslutningsfördraget. Den administrativa styrningen av livsmedelskedjan har ersatts av en större marknadsstyrning. Marknadspriserna på jordbruksprodukter kan inte längre som förut regleras genom nationella gränsskydd och exportstöd. Den gemensamma marknaden garanterar fri rörlighet för varor, och därför kan marknadspriserna på jordbruksprodukter i de olika medlemsstaterna avvika från varandra närmast bara på grund av transportkostnader, kvalitetsskillnader, konsumtionsvanor och skillnader i marknadernas utvecklingsgrad. I och med att Finland band sig till den gemensamma jordbrukspolitiken minskade vår självständiga beslutanderätt i jordbrukspolitiska frågor avsevärt. Den största nationella handlingsfriheten finns i frågor som inte direkt omfattas av kommissionens kompetens, t.ex. skattepolitiken. Anslutningsfördraget bestämmer i hög grad det nationella spelrummet också i frågor som gäller utvecklingen av gårdsbruksstrukturen. I och med EU har såväl strukturen hos stödet till jordbruket som karaktären hos den verksamhet som syftar till att utveckla landsbygden förändrats. En anpassning till förändringarna och en kompensation av de negativa effekterna förutsätter jordbruks- och landsbygdspolitiska åtgärder.

31. Inkomststöd för jordbruket och trädgårdsodlingen (delvis EU)

Förklaring: För jordbrukets del var 1995 ett mycket exceptionellt år. Jordbruket måste anpassa sig till unionens öppna inre marknad samt till det anslutningsfördrag som hade ingåtts med EU och till en stödpolitik enligt det nationella stödpaket som anknyter till detta fördrag. Förhandlingar enligt anslutningsfördraget om stöd vid s.k. allvarliga svårigheter förs 1996, och de stödåtgärder som detta resulterar i tas i bruk 1997. Jordbrukets producentpriser sjönk kraftigt från och med början av 1995. År 1995 sjönk producentpriserna med i genomsnitt ca 40 %; priserna på insatsvaror sjönk med i genomsnitt 20 % (mest sjönk producentpriset på köpfoder, ca 29 %). Enligt lantbruksekonomiska forskningsanstaltens förhandskalkyler var jordbrukets totalinkomster 21,0 mrd. mk och kostnaderna 14,0 mrd. mk 1995. Jordbruksinkomsten blir härvid 7,0 mrd. mk. Om lagerersättningarna inte räknas som inkomst för 1995 sjunker inkomsten från jordbruket till 4,7 mrd. mk, dvs. med 40 % jämfört med 1994. Beräkningarna av inkomstutvecklingen inom jordbruket avviker en aning från varandra beroende på vilken statistisk källa som har anlitats. Skillnaderna beror främst på varierande tidläggning av intäkter och kostnader. Stöd för ca 1,4 mrd. mk överfördes till 1996 för utbetalning, och en liten mängd spannmål kom ut i handeln 1995 jämfört med året innan.

EU betalar kompensation för övergångsperioden 1995—1998 som gottskrivs under moment 12.28.97. År 1997 uppgår övergångser-

sättningen till 65 milj. ecu (377 milj. mk) och 1998 till 33 milj. ecu (191 milj. mk). Dessa medel är avsedda att ersätta de kostnader som det finländska jordbrukets omedelbara prisanpassning medför. Dessa ersättningar har inte beaktats i den kalkyl över EU-andelar som gäller kapitel 30.31.

Inkomststöd för jordbruket och trädgårdsodlingen 1995—1997, milj. mk:

	1995 utbetalt	1996 uppskattad utbetalning	1997 uppskattad utbetalning
Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen sammanlagt (mom. 30.31.41)	7 758	4 634	3 900
EU-inkomststöd sammanlagt (mom. 30.31.43)	1 504	1 566	1 580
— hektarstöd	1 275	1 320	1 334
— djurstöd	229	246	246
Miljöstöd sammanlagt (mom. 30.31.45)	1 418	1 570	1 570
— statens andel	710	787	787
— EU:s andel	708	783	783
Kompensationsbidrag sammanlagt (mom. 30.31.46 och 30.01.61)	1 625	1 602	1 628
— statens andel	1 142	1 164	1 183
— EU:s andel	483	438	445
SAMMANLAGT	12 305	9 372	8 678
— statens andel	9 610	6 585	5 870
— EU:s andel	2 695	2 787	2 808

41. *Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen (EU)* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 3 900 000 000 mk.

Anslaget får användas till stöd enligt lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1059/94). Av anslaget får dessutom betalas stöd enligt lagen om marknadssystemet för lantbruksprodukter (1518/93) samt sådant stöd som produktionen av matpotatis och tillgången på utsäde förutsätter. Vidare får anslaget användas till betalning av nationellt tilläggsbidrag för dikor och tackor enligt Europeiska gemenskapernas råds förordning (EEG) nr 805/68, ändr. 2066/92, till nationellt stöd för växtodling som betalas enligt Europeiska gemenskapernas råds förordning (EEG) nr 2078/92, till särskilda utgifter som åsamkas staten av åtgärder i syfte att göra jordbruks- och trädgårdsprodukter allmänt kända, utvecklandet av kvalitetssystem, studiepenningen till jordbrukare, stödet för honungsproduktion samt systemen för ansökan om lägenhetsbestämda stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen och till utgifter för anskaffande av utomstående tjänster för övervakningen av de lägenhetsbestämda stöden och för forskning som gäller EU-medlemskapets konsekvenser för jordbruket och trädgårdsodlingen så som jord- och skogsbruksministeriet bestämmer.

De stödbeslut som fattas 1997 eller som fattats tidigare får åsamka utgifter om högst 500 000 000 mk som hänför sig till produktionen under åren i fråga och som betalas med anslag för 1998.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har den årliga besparing om 750 milj. mk om vilken beslutades 1995 beaktats i totalbeloppet av det nationella stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen som fastställdes 1994.

För 1997 betalas enligt beräkningarna ca 350 000 000 mk i stöd enligt artikel 141.

Utvecklingen i fråga om behovet av nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen beräknas vara följande, milj. mk:

Stöd per kalenderår	1995	1996	1997
Stöd under övergångsperioden, nordligt stöd (art. 138, 140—142) och övriga objekt	5 450	4 412	3 823
Arealtillägg (art. 139)	96	—	—
Kompensation för värdeminskning i fråga om spannmålsförråd, svin och fjäderfä	2 282	—	—
Stöd sammanlagt	7 828	4 412	3 823

Utgifter som överförs från föregående år		486	577
Stödbehovet sammanlagt	7 828	4 898	4 400
Till buds stående medel i budgeten	6 850	4 400	3 900
Övriga ändringar genom tilläggsbudget	492	—79	—
Medel sammanlagt	7 342	4 321	3 900
Av anslaget för följande år betalas	486	577	500
Fullmakter för överföring av utgifter	900	700	500

De administrativa utgifterna beräknas uppgå till ca 16 000 000 mk. Av utgifterna för övervakning av systemen för jordbruksstöd har 3 000 000 mk beaktats i anslaget under moment 30.01.23. Inkomsterna från EU för det integrerade förvaltnings- och tillsynssystemet och satellitövervakningen av arealstöden har antecknats under moment 12.30.01.

1997 anslag 3 900 000 000
1996 anslag 4 400 000 000
1995 bokslut 7 342 000 000

43. *EU-inkomststöd (EU)* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 580 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av de inkomststöd till jordbruks- och trädgårdsföretagare som Europeiska unionen finansierar och till betalning av därmed jämförbara övriga utgifter som unionen finansierar i sin helhet.

Förklaring: Det beräknas att 1 580 000 000 mk behövs för EU-inkomststöden och för de jämförbara övriga åtgärder som skall vidtas på basis av unionens bestämmelser. EU finansierar stödet. Under moment 12.30.01 har beräknats inflyta 1 580 000 000 mk av de medel som garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket förfogar över för EU:s jordbrukspolitiska reformstöd (CAP-reformstöd). Stödet beviljas i hela landet. Stödet för jordbruksgrödor har differentierats regionalt så, att det är högst i södra Finland. Arealbaserat stöd kommer enligt en uppskattning att betalas för högst 1,59 milj. hektar. Tjurbidrag kan betalas för högst 250 000 djur, ca 200 000 000 mk, dikobidrag för högst 55 000 djur, ca 33 000 000 mk, och bidrag per tacka för högst 80 000 djur, ca 13 000 000 mk. EU-stöd som betalas under andra moment är stöd för frö av vallväxter, stöd för stärkelseproduktion, utjämningsavgift för stärkelse, stöd för spånadslin och stöd för non food-träda. Dessa stöd uppgår till ca 39 000 000 mk sammanlagt. Fördelningen av anslaget beräknas vara följande:

	mk
Stöd för jordbruksgrödor	
— allmänt system	939 000 000
— förenklat system	356 000 000
Djurstöd	246 000 000
Övriga stöd	39 000 000
Sammanlagt	1 580 000 000

1997 anslag 1 580 000 000
1996 anslag 1 750 000 000
1995 bokslut 1 257 841 428

44. *Ersättning för skördeskador* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 50 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av ersättningar enligt lagen om ersättande av skördeskador (530/75, ändr. 3/82 och 1309/90). Med anslaget får även betalas ersättningar som hänför sig till tidigare år.

1997 anslag 50 000 000
1996 anslag 50 000 000
1995 bokslut 50 000 000

45. *Miljöstöd för jordbruket (delvis EU)* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 570 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av miljöstöd för jordbruket enligt ett åtgärdsprogram som EU-kommissionen godkänt. Av anslaget får högst 500 000 mk användas även till projektbestämd planering av vattenhushållningsåtgärder som är gemensamma för flera lägenheter, och högst 3 000 000 mk får användas till betalning av utgifter som verkställandet och uppföljningen av miljöstödet föranleder staten. Med anslaget får även betalas utgifter som hänför sig till föregående år.

De förbindelser och avtal som 1997 skall

ingås utifrån miljöprogrammet för jordbruket får föranleda utgifter om högst 1 500 000 000 mk totalt 1998—2016.

Förklaring: Behovet av miljöstöd för jordbruket beräknas enligt programmet vara 1 570 000 000 mk. Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats både medfinansieringen från EU om 783 000 000, mk vilket motsvarar 135 milj. ecu, och statens medfinansiering om 787 000 000 mk, där det separat anmälda statsstödet har beaktats. Under moment 12.30.01 beräknas inflyta 783 000 000 mk från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket att användas till miljöstödet för jordbruket.

Fullföljandet av miljöprogrammet för Finlands jordbruk, som Europeiska unionen har godkänt, beräknas föranleda utgifter enligt följande 1997—2016 (EU står för ungefär hälften av utgifterna.):

	1997 milj. mk	1998 milj. mk	1999 milj. mk	2000 milj. mk	2001- milj. mk
Beslut som fattas 1997	186	130	130	130	730
Beslut som fattats tidigare	1 384	1 384	1 384	66	117
Sammanlagt	1 570	1 514	1 514	196	847

1997 anslag 1 570 000 000
1996 anslag 1 390 000 000
1995 bokslut 1 570 000 000

46. *Kompensationsbidrag (EU)* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 183 500 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av statens andel av kompensationsbidraget enligt det åtgärdsprogram som EU-kommissionen har godkänt.

Förklaring: Det beräknas att sammanlagt 1 628 300 000 mk går åt till kompensationsbidrag 1997. Statens andel av de utgifter som kan medfinansieras är 60 % i mål 6-regionen och 75 % i övriga Finland. Den statliga andel som behövs för betalning av kompensationsbidraget beräknas vara 1 183 500 000 mk. EU:s andel om 444 800 000 mk har budgeterats under moment 30.01.61. Under moment 12.30.02 beräknas inflyta 450 800 000 mk från utvecklingssektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket, vilket utgör EU:s andel av kompensationsbidragen.

Kompensationsbidrag kan betalas på basis av hektar och djurenheter inom de områden som EU-rådet har godkänt.

Den regionala fördelningen av utgifter för kompensationsbidraget och finansieringen av utgifterna, milj. mk:

	Mål 6-region	Övriga Finland	Sammanlagt
Staten (30.31.46)	221,6	961,9	1 183,5
EU (30.01.61)	139,2	305,6	444,8
Sammanlagt	360,8	1 267,5	1 628,3

1997 anslag 1 183 500 000
1996 anslag 1 175 500 000
1995 bokslut 1 133 787 820

(47.) *Avträdelsestöd till lantbruksföretagare och stöd för beskogning av åker (EU)* (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Momentet har ändrats till moment 30.32.47.

32. Marknadsföring av jordbruks- och trädgårdsprodukter och balansering av produktionen (delvis EU)

Förklaring: Kapitlets rubrik har ändrats. De ordinarie utgifterna för exportstödet för jordbruksprodukter, interventionslagringen, den privata lagringen och vissa andra åtgärder som inverkar på marknaderna för jordbruksprodukter finansieras som helhet med medel som garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket förfogar över. På grund av eftersläpningen i unionens utbetalning behövs temporär nationell finansiering, som har ordnats via interventionsfonden för jordbruket. Fonden har inget grundkapital för finansiering av sin verksamhet utan en fullmakt att uppta lån till ett belopp av 1 500 milj. mk. Ett anslag om 25 milj. mk föreslås bli överfört till fonden för de av fondens utgifter som EU inte finansierar.

Det ansvar för utbetalning i bruttobelopp som interventionsverksamheten åsamkar fonden beräknas vara 700 milj. mk årligen. De funktioner som är mest betydande från finansieringssynpunkt är exportstödet för husdjurs- och spannmålsprodukter och socker, interventionslagringen av spannmål, stödprogrammen för mjölk samt stärkelsestödet. År 1995 utbetalades exportstöd till ett sammanlagt belopp av 313,7 milj. mk. De största produktgrupperna med tanke på utgifterna för exportstödet var mjölk och mjölkprodukter (157,9 milj. mk), spannmål och spannmålsprodukter (117,4 milj. mk) och nötkött (20,2 milj. mk). Stödet för industrismör uppgick till 38,0 milj. mk och ersättningarna för lagring av socker till 26,2 milj. mk. Interventionsupphandlingar gjordes för 44,4 milj. mk.

År 1997 tar medlemsländerna i bruk ett obligatoriskt stödsystem som följer EU:s frukt- och grönsaksreform.

41. *Utgifter för balansering av jordbruksproduktionen* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 36 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för avtal, åkerbeskogningspremier och andra åtgärder enligt lagen om balansering av lantbruksproduktionen (1261/89, ändr. 975/90 och 22/92), avtal enligt lagen om styrning av lantbruksproduktionen (446/77) samt avtal och åkerbeskogningspremier enligt lagen om styrning och balansering av lantbruksproduktionen (81/83), om vilka beslut har fattats före 1995. Av betalningstekniska skäl får anslaget även användas för utgifter som hänför sig till tidigare år.

Förklaring: Balanseringsåtgärder beräknas åsamka staten utgifter som följer, milj. mk:

	1997	1998	1999	2000
Avtal som ingåtts före 1995	36	5	4	3

1997 anslag	36 000 000
1996 anslag	206 000 000
1996 tilläggsb.	—26 000 000
1995 bokslut	292 000 000

42. *Avträdelseersättning* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 473 800 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av ersättningar enligt lagen om avträdelsepension (16/74, ändr. 1087/85, 1316/87, 998/88, 1304/90 och 1337/92) och lagen om avträdelseersättning för lantbruksföretagare (1330/92).

Förklaring: Lagen om avträdelseersättning för lantbruksföretagare upphörde att gälla vid utgången av 1995. Denna lag och lagen om avträdelsepension, som föregick den, beräknas åsamka staten utgifter om 440 600 000 mk 1998, 417 100 000 mk 1999 och 393 400 000 mk 2000. Därefter sjunker de årliga utgifterna stegvis och upphör 2010.

1997 anslag	473 800 000
1996 anslag	470 000 000
1995 bokslut	484 109 719

47. (30.31.47) *Avträdelsestöd till lantbruksföretagare och stöd för beskogning av åker (delvis EU)* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 397 900 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av nedläggningsstöd och förvaltningskostnader enligt lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/94) och lagen om stöd för nedläggning av

växthusproduktion och äppelodling (1297/94) samt till betalning av stöd för beskogning av åker.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har EU:s och statens andel beaktats. Användningen av anslaget beräknas fördela sig på följande sätt, milj. mk:

	Sammanlagt	varav EU:s andel
Avträdelsestöd	235,9	89,3
Skogliga åtgärder inom jordbruket, sammanlagt	150	75
— beskogningskostnader	106	53
— bidrag för underhåll av beskogad åker	4	2
— kompensation för inkomstbortfall	40	20
Förbindelser som ingåtts före 1995	2	—
Stöd för nedläggning av växthusproduktion och äppelodling	10	—
Sammanlagt	397,9	164,3

Systemet med avträdelsestöd realiseras enligt ett program som EU har godkänt. År 1997 kommer uppskattningsvis 2 600 gårdar att ingå förbindelser om avträdelsestöd inom jordbruket. Dessa och de avträdelsestöd som beviljats under tidigare år beräknas medföra utgifter om 235 900 000 mk 1997, 384 500 000 mk 1998, 496 000 000 mk 1999, 578 900 000 mk 2000 och därefter ca 1 000 000 000 mk fram till 2010. EU:s andel av utgifterna uppgår till ca 39 %. Under moment 12.30.01 beräknas inflyta 89 300 000 mk från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket att användas till avträdelsestöd för lantbruksföretagare.

Ett program för skogliga åtgärder är enligt förordning (2080/92) obligatoriskt i alla EU-länder. Enligt Finlands program främjas beskogning av åkrar genom stöd för beskogningskostnader, kompensation för inkomstbortfall och bidrag för underhåll av beskogad åker. Målet är att beskoga totalt 88 000 ha åker 1995—1999.

Enligt programmet beräknas att förbindelser om åkerbeskogning 1996 ingås i Finland så, att den åkerareal som beskogas är 10 000 ha och den areal som beskogas inom ramen för systemet med avträdelsepension är 4 000 ha. År 1997 och 1998 väntas förbindelser ingås i fråga om 15 000 ha och 4 000 ha beskogas inom ramen för systemet med avträdelsepension. Beskogningskostnaderna betalas till markägarna på basis av de faktiska kostnaderna. Kompensation för inkomstbortfall betalas i tio års tid efter att det har konstaterats att beskogningen har genomförts på godtagbart sätt. Dessutom betalas bidrag för underhåll av beskogad åker det andra och det fjärde året efter att det konstaterats att beskogningen har genomförts på godtagbart sätt.

Utgifterna för skogliga åtgärder inom jordbruket beräknas 1997 uppgå till 150 000 000 mk, av vilket EU finansierar hälften. Under moment 12.30.01 beräknas inflyta 75 000 000 mk från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket att användas för skogliga åtgärder inom jordbruket. Avtal som ingås med stöd av skogsåtgärdsprogrammet för jordbruket beräknas medföra utgifter enligt följande: 170 000 000 mk 1998, 230 000 000 mk 1999 och därefter totalt 1 008 000 000 mk fram till 2009. Gemenskapens medfinansiering i beskogningen 1998 och 1999 avgörs först när EU fastställer budgetramarna för dessa år.

Vid dimensioneringen av anslaget har dessutom beaktats 2 000 000 mk som utgifter för beskogningsförbindelser som ingåtts före 1995. Staten svarar helt och hållet för dessa utgifter. Avsikten är vidare att med nationella medel betala också dem som lägger ner växthusproduktion eller äppelodling engångsersättningar, vilka beräknas uppgå till 10 000 000 mk.

1997 anslag	397 900 000
1996 anslag	274 000 000
1995 bokslut	80 000 000

48. *Stöd till marknadsföringsorganisationer för frukt- och grönsaksproducenter (EU)* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 15 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av EU:s medfinansiering i sådana utgifter för de nationella marknadsföringsorganisationerna för frukt- och grönsaksproducenter som förorsakas av åtgärder för balansering av marknaden för frukt- och grönsaksprodukter, om åtgärderna följer godkända verksamhetsprogram.

Förklaring: I enlighet med EU:s frukt- och grönsaksreform tar medlemsländerna i bruk ett obligatoriskt stödsystem för marknadsföringsorganisationer för frukt- och grönsaksproducenter. Enligt systemet skall man nationellt

erkänna producentorganisationer med uppgift att enligt verksamhetsprogram som medlemsstaten har godkänt vid behov balansera utbudet av frukt och grönsaker bl.a. genom försäljningsfrämjande åtgärder eller genom att dra bort produkter från marknaden. Kostnaderna för verksamheten täcks till 50 % med avgifter som uppbärs av de producenter som är medlemmar i organisationerna och till 50 % med stöd som beviljas i statsbudgeten. Garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket finansierar 100 % av det stöd som beviljas i statsbudgeten. Producentorganisationerna bildar fonder för finansieringen av verksamheten. Utgifterna för de åtgärder för balansering av marknaden som de finländska marknadsföringsorganisationerna för frukt- och grönsaksproducenter vidtar beräknas uppgå till 30 000 000 mk per år. Av denna summa skall 15 000 000 mk betalas av de producenter som är medlemmar och 15 000 000 mk täckas med stöd som beviljas i statsbudgeten och helt och hållet ersätts av EU. Den EU-andel som beräknas bli intäktsförd 1997 har antecknats under moment 12.30.01.

1997 anslag 15 000 000

60. *Överföring till interventionsfonden (EU)*

Under momentet beviljas 25 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av räntor på lån som interventionsfonden upptagit samt de andra utgifter som avses i lagen (1206/94, ändr. 989/95) och förordningen (1587/94) om interventionsfonden för jordbruket vilka inte finansieras med medel som garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket förfogar över.

Förklaring: Med anslaget täcks de ränteutgifter och övriga utgifter för interventionsfonden i fråga om vilka motsvarande inkomster inte intäktsförs i interventionsfonden enligt EU:s rättsakter.

1997 anslag 25 000 000
1996 anslag 110 000 000
1995 bokslut 10 193 435

33. Utvecklande av gårdsbrukets struktur och landsbygden (delvis EU)

Av medlen ur gårdsbrukets utvecklingsfond får högst 3 000 000 mk användas till utgifter för skötsel av fondens betalningsrörelse, bokföring och indrivningsuppgifter.

Förklaring: Det är inte meningen att använda fondens medel till styrning av produktionen. Regeringen har för avsikt att till riksdagen avlåta en proposition med förslag till en lag med stöd av vilken jordegendom som ägs av gårdsbrukets utvecklingsfond utan vederlag kan överlåtas för fullföljande av naturskyddsprogram. Regeringen ämnar vidare avlåta en proposition med förslag till en lag om stöd för grundtorrläggning. Avsikten är att börja stöda grundtorrläggning med medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond. Gårdsbrukets struktur och finansiering styrs enligt Europeiska unionens rättsakter och den nationella lagstiftningen. Central inom EU-lagstiftningen är rådets förordning (EEG) nr (2328/91) om förbättring av jordbruksstrukturernas effektivitet, och vad den nationella lagstiftningen beträffar intar lagen om strukturpolitiska åtgärder inom jord- och skogsbruket (1303/94) samt landsbygdsnäringslagen (1295/90) en nyckelställning. Vad gäller den verksamhet som EU delfinansierar är det fråga om åtgärder enligt mål 5a.

I det finansieringsstöd som staten beviljar beaktas den förändring i gårdsbruksenheternas verksamhetsmiljö som Finlands anslutning till EU gett upphov till samt möjligheten att med stöd av artikel 141 i anslutningsfördraget bevilja förhöjda investeringsbidrag för att lindra allvarliga svårigheter i södra Finland. Ett centralt mål vad gäller utvecklandet av gårdsbrukets struktur är att skapa förutsättningar att idka konkurrenskraftig och lönsam verksamhet genom att öka företagsstorleken, bredda företagsverksamheten samt förbättra gårdsbrukets kapitalstruktur och sänka kostnaderna. Finansieringsstödet riktas i synnerhet till unga odlare.

I syfte att återställa jordbrukarnas förmåga att sköta sina skulder fortsätter den frivilliga skuldsaneringen enligt landsbygdsnäringslagen som en del av de nationella anpassningsåtgärderna.

Utvecklandet av små gårdsbruksenheter som har svaga förutsättningar att bedriva jordbruk främjas genom en utvidgning av grunden för företagsamheten till något annat än primärproduktion inom jordbruket. Vid sidan av att nya arbetstillfällen skapas utvecklas de redan existerande landsbygdsföretagen.

Genom statliga åtgärder främjas samarbetet

mellan gårdarna och en rationell användning av produktionsfaktorerna samt stöds jordbrukets miljövårdsinvesteringar.

Den nationella finansieringen sker huvudsakligen med medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond. Fondens kapital beräknas 1997 sjunka under 8 000 milj. mk och gå ner ytterligare under decenniets senare år.

De medel som står till fondens förfogande beräknas 1997 uppgå till ca 1 540 milj. mk, när de medel som överförs från föregående år och inkomsterna från EU på 46 milj. mk är inberäknade. Beloppet av de disponibla medlen påverkas avsevärt av i vilken omfattning den nationella finansieringsverksamheten kör igång 1996. Skuldsaneringen beräknas 1997 inskränka de inkomster som inflyter till fonden med ca 35 milj. mk, och utvidgningen av statens ansvar beräknas inskränka inkomsterna med ca 25 milj. mk.

Gårdsbrukets utvecklingsfonds investeringsutgifter består huvudsakligen av lånedelen av startstödet för unga jordbrukare, lånen för gårdsbruksenheternas investeringar samt statens markköpsverksamhet. Konsumtionsutgifter är bl.a. bidragsdelen av startstödet till unga odlare, det kompletterande stödet till unga jordbrukares investeringar i ladugårdar, stödet till producentorganisationer som inrättas för marknadsföring samt bidragen för miljövårdsinvesteringar och småföretagsamhet. Konsumtionsutgifter är också utbetalningarna av de startbidrag, investeringsbidrag och bidrag för småföretagsamhet som har beviljats tidigare. Vidare används medel till jordbruksforskning. Avsikten är att använda 6 000 000 mk av medlen i gårdsbrukets utvecklingsfond till att finansiera fortsatta åtgärder i anknytning till kampanjen Träets År.

År 1997 görs vissa ändringar i fråga om genomförandet av de stödformer som EU delfinansierar för att de medel som står till buds under programperioden 1995—1999 skall kunna utnyttjas fullt ut. Som en ny stödform som EU delfinansierar tas s.k. kompletterande stödåtgärder, bl.a. ett bokföringsstöd, i bruk.

Största delen av bevillningsfullmakten för räntestödslån 1997 används till nationellt finansierade gårdsbruksinvesteringar, lån för köp av tillskottsmark, finansiering av bostadsbyggandet på gårdsbruksenheter och anskaffning av bostadsfastigheter. Avsikten är att med räntestödsmedel stöda också sådana investeringar som enligt anslutningsfördraget har beviljats undantagslov, dvs. investeringar i höns- och broilerhushållning samt trädgårdsodling. När det gäller svinhushållningen finansieras nybyggnads- och utvidgningsinvesteringar med medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond och ombyggnader och renoveringar med räntestödsmedel.

Den lagstiftning som är central för utvecklandet av landsbygden består av rådets förordningar om EU:s strukturfonder och programarbetet (2052/88, 4253/93, 4254/88, 4255/88, 4256/88, 2081/93, 2082/93, 2083/93, 2084/93, 2085/93 och 3193/94) samt av programdokument som har godkänts genom beslut av kommissionen, och för den nationella lagstiftningens del av lagen om strukturpolitiska åtgärder inom jord- och skogsbruket (1303/94), landsbygdsnäringslagen (1295/90) och lagen om regional utveckling (1135/93).

Centrala uppgifter inom utvecklandet av landsbygden är att realisera regeringens landsbygdsprogram samt andra uppgifter som ankommer på den landsbygdspolitiska arbetsgruppen, fullfölja regionutvecklingsprogram som genomförs med stöd ur EU:s strukturfonder och gemenskapsinitiativet LEADER II (samverkan mellan åtgärder som syftar till utvecklande av landsbygdens ekonomi) samt att utvidga sådan här utvecklingsverksamhet också till de regioner där verksamheten inte kan startas med hjälp av gemenskapsinitiativet LEADER.

Ett mål som står i överensstämmelse med landsbygdsprogrammet är att öka, stärka och diversifiera den lilla och medelstora företagsamheten, bredda basen för jordbrukarbefolkningens utkomst samt utveckla servicen på landsbygden och landsbygdens dragningskraft. Landsbygdens sysselsättnings- och utkomstbas breddas genom att företagens och gårdarnas verksamhetsbetingelser och konkurrenskraft förbättras, nyttjandet av naturbaserade resurser utvidgas och kunnandet stärks.

En med tanke på utvecklandet av landsbygden central uppgift inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde består i att fullfölja utvecklingsprojekt enligt de riksomfattande och landskapsvisa regionutvecklingsprogrammen, dvs. mål 2-programmet (regioner som lider av industriella omstruktureringar), mål 5b-programmet (landsbygdsområden) och mål 6-programmet (ytterst glesbefolkade områden). Jord- och skogsbruksministeriet administrerar i egenskap av fondansvarigt ministerium användningen av medel från utvecklingssektionen vid

Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ) till fullföljandet av mål 5b- och mål 6-programmet samt gemenskapsinitiativet LEADER II. EUGFJ:s andel i realiseringen av landsbygdspaketet för mål 6-programmet, mål 5b-programmet samt gemenskapsinitiativen LEADER och INTERREG är ca 723 milj. mk (125 milj. ecu) under hela programperioden 1995—1999, när indexhöjningarna 1996 och 1997 beaktas. I budgeten för 1997 används ca 126 milj. mk ur EUGFJ till utveckling av landsbygden. Inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde genomförs projekt också med stöd av Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden.

Totalt 718 milj. mk från utvecklingssektionen vid EUGFJ kan 1997 användas till att utveckla gårdsbruksstrukturen och landsbygden enligt mål 6- och mål 5b-programmen, jordbrukets strukturmål 5a och det tillhörande strukturprogrammet 866/90 för livsmedelsindustrin samt de årliga ekonomiska ramarna för gemenskapsinitiativet LEADER och de indexjusteringar som görs. Statlig finansiering används till ett belopp av totalt 1 579,3 milj. mk. Av detta belopp anvisas 1 429,1 milj. mk i budgeten för jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde, 99,3 milj. mk ur gårdsbrukets utvecklingsfond, 43,5 milj. mk under moment 32.50.42 inom handels- och industriministeriets förvaltningsområde och 7,4 milj. mk under moment 29.93.75 inom undervisningsministeriets förvaltningsområde.

Under detta kapitel har en EU-andel om 197,3 milj. mk och en statlig andel om 212,5 milj. mk budgeterats för finansiering av utvecklingsåtgärder som delfinansieras av utvecklingssektionen vid EUGFJ. Vidare har under detta kapitel reserverats 15,7 milj. mk för statlig medfinansiering i åtgärder som genomförs med stöd av Europeiska socialfonden och 40,1 milj. mk för statlig medfinansiering i åtgärder som genomförs med stöd av Europeiska utvecklingsfonden.

Under detta kapitel har vidare budgeterats 61 milj. mk för utvecklande av landsbygden, vilket helt och hållet finansieras nationellt.

Utvecklingen i fråga om det nationella finansieringsstödet och finansieringsstödet från EU inom de viktigaste stödformer som hänför sig till gårdsbrukets struktur och landsbygdsutvecklingen är under 1994—1997 följande, milj. mk:

	1994 bokslut	1995 bokslut	1996 uppsk.	1997 uppsk.	varav EU:s andel (uppsk.)
LÅN:					
Ur utvecklingsfonden	384	30	805	805	20
— varav 2328/91 art. 5—9 (investeringar)	—	0	100	100	14
— varav 2328/91 art. 10—11 (unga jbr.)	—	0	250	250	6
— varav övriga	384	30	455	455	—
Räntestödslån (30.33.49)	577	0	850	800	—
Lån sammanlagt	961	30	1 655	1 605	20
RÄNTESTÖD OCH RÄNTEFÖRMÅNER:					
För konsolideringslån (30.33.47)	44,3	33,3	5,0	23,0	—
För lån till trädgårdsföretag (30.33.48)	—	40,0	5,0	16,0	—
Räntestöd för räntestödslån (30.33.49)	177,2	199,6	194,5	205,0	—
Räntestöd sammanlagt	221,5	272,9	204,5	244,0	—
BIDRAG (bevillningsfullmakter):					
— miljöinvesteringsbidrag	83,6	0	80,0	80,0	—
— bidrag för småföretagarverksamhet på landsbygden	88,5	—	50,0	80,0	—
— övriga bidrag (bl.a. för renhushållning, naturnäringar och investeringar enligt skoltlagen).	9,5	10,0	15,0	15,0	—
Strukturförordning 2328/91					
— startstöd för unga jordbrukare	61,6[1]	0	90,0	90,0	36
— inventeringsbidrag	—	—	5,0	5,0	1
— kompletterande stödåtgärder	—	—	—	10,0	3
Förordning 1305/72 och 1360/78					
— stöd för bildande av producentorganisationer.	—	0	10,0	21,5	8,5

Projekt för utvecklande av landsbygden					
Kap. 30.33 och mom. 30.01.61 (EU)	—	104,0	252,2	495,9	126
MAKERA	51,6	10,0	40,0	0	—
Bidragsfullmakter sammanlagt	294,8	124,0	542,2	797,4	174,5
Forskningsprojekt inom jordbruket	8,3	16	17	17	—
UTVECKLINGSFONDEN: till buds stående medel sammanlagt	1 383,2	1 323,6	2 018	1 540	46
— egna inkomster	1 076,7	1 009,6	867	799	—
— från EU	—	0	29	46	46

[1] Beviljades fram till 31.12.1994 med stöd av landsbygdsnäringslagen som startbidrag för gårdsbruksenheter.

41. *Räntestöd för byggande av lagerutrymmen för jordbruksprodukter* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 80 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av räntegottgörelser till kreditinstituten för räntestödslån enligt lagen om räntestödslån för lagerutrymmen för lantbruksprodukter (19/77, ändr. 807/78 och 997/79) och för motsvarande lån enligt tidigare lagstiftning. Nya lån beviljas inte längre.

Om sådana allmänna förändringar sker i räntefoten att den ränta som kreditinstitutet uppbär för ett räntestödslån sjunker eller stiger, företas en motsvarande ändring av den ränta som uppbärs hos låntagaren, dock så att en ränta om minst 5 % alltid uppbärs hos låntagaren.

Förklaring: Vid utgången av 1995 uppgick lånekapitalet i form av räntestödslån för lagerutrymmen för jordbruksprodukter till 14 238 897 mk. Räntegottgörelsens belopp motsvarar skillnaden mellan den ränta som kreditinstitutet uppbär för lånet och den ränta som i utgiftsstaten för det år då lånet beviljades har fastställts som den ränta som skall uppbäras hos låntagaren. I räntegottgörelse betalas i medeltal 1 % på lånesaldot. Beviljade räntestödslån åsamkar inte längre staten några utgifter under kommande år.

1997 anslag	80 000
1996 anslag	280 000
1995 bokslut	208 665

43. *Utvecklande av landsbygden* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 61 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för utveckling av landsbygden. Anslaget utgör regionutvecklingspengar enligt 6 § lagen om regional utveckling (1135/93).

Förklaring: Användningen av anslaget beräknas fördela sig på följande sätt:

	mk
Regional utveckling	5 000 000
Riksomfattande forsknings- och utvecklingsprojekt	23 700 000
Nationell tilläggsfinansiering för utveckling av mål 6-regionen	20 000 000
Nationell tilläggsfinansiering för utveckling av mål 2- och mål 0-regionerna	12 000 000
Utgifter för den landsbygdspolitiska samarbetsgruppen	300 000
Sammanlagt	61 000 000

Anslaget fördelas på det sätt som jord- och skogsbruksministeriet bestämmer. Det stöd som är avsett för regional utveckling används enligt landsbygdsprogrammet till att stöda verksamhetsgrupper i regioner där denna typ av verksamhet inte kan startas med hjälp av gemenskapsinitiativet LEADER. Beslut om fördelningen av stöd avsett för landsomfattande landsbygdsforsknings- och landsbygdsutvecklingsprojekt bereds inom den landsbygdspolitiska samarbetsgruppen. Nationell tilläggsfinansiering för utveckling av mål 6-regionen används till utvecklingsåtgärder i de landskap där huvudparten av finansieringen med medel ur EU:s strukturfonder enligt mål 6-programmet är knuten till kompensationsbidrag. Nationell tilläggsfinansiering för utveckling av mål 2-regioner och s.k. 0-regioner, som ligger utanför målregionerna, används till utvecklingsåtgärder som syftar till att jämna ut sådana skillnader i fördelningen av åtgärder för utveckling av landsbygden som beror på avgränsningen av målregioner och som med tanke på omständigheterna är för skarpa.

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats totalt 125 300 000 mk som en överföring av statens medfinansiering till moment 30.33.44. I denna summa ingår 94 300 000 mk för projekt som delvis finansieras av utvecklingssektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket, 28 600 000 mk för gemenskapsiniativ och

2 400 000 mk för projekt som delvis finansieras med medel ur Europeiska socialfonden.

1997 anslag	61 000 000
1996 anslag	170 600 000
1995 bokslut	115 940 000

44. *Fullföljande av regionutvecklingsprogram (EU)* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 268 400 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av den statliga medfinansieringen i landsbygdsutvecklingsprogram, gemenskapsinitiativ och pilotprojekt som delvis finansieras av utvecklingssektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ-U). Anslaget får också användas till betalning av statens medfinansiering i projekt som fullföljer målprogram som delvis finansieras med medel ur Europeiska socialfonden (ESF) och Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERDF) och projekt som genomför gemenskapsinitiativ. Av anslaget har 212 540 000 mk reserverats för statens medfinansiering i projekt inom utvecklingssektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket, 40 120 000 mk för medfinansieringen i projekt inom regionala utvecklingsfonden och 15 740 000 mk för medfinansieringen i projekt inom socialfonden. Anslaget utgör regionutvecklingspengar enligt 6 § lagen om regional utveckling (1135/93).

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats de fastställda målprogrammen och gemenskapsinitiativet LEADER. Statens medfinansiering i dessa ökar med 78 120 000 mk jämfört med det som budgeterades för 1996. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom överföring beaktats totalt 157 120 000 mk, varav 125 300 000 mk utgör en överföring från moment 30.33.43, 1 600 000 mk en överföring från moment 30.34.40, 17 220 000 mk en överföring från moment 30.86.44, 8 000 000 mk en överföring från moment 30.85.31 och 5 000 000 mk en överföring från moment 30.85.77. Vid dimensioneringen av anslaget har vidare såsom tillägg beaktats 24 120 000 mk i form av statsandelar för gemenskapsinitiativet LEADER vilka delvis finansieras med medel ur ERDF och tidigare har budgeterats under andra ministeriers förvaltningsområde samt 9 040 000 mk i form av statsandelar för gemenskapsinitiativet LEADER vilka delvis finansieras med medel ur ESF och tidigare har budgeterats under andra ministeriers förvaltningsområde.

Anslag avsett för åtgärder som vidtas med stöd från EUGFJ-U används till finansiering av mål 6-programmets landsbygdspaket och mål 5b-programmets utvecklingsprojekt samt till finansiering av gemenskapsinitiativet LEADER.

Det anslag som är avsett för gemenskapsinitiativet LEADER täcker statens medfinansiering i EU:s alla strukturfonder 1997. Statens medfinansiering om 60 300 000 mk utgör 85 % av hela den nationella finansieringen av gemenskapsinitiativet. Av denna summa beräknas 27 140 000 mk gå till projekt som delvis finansieras av EUGFJ-U, 24 120 000 mk till projekt som delvis finansieras med medel ur ERDF och 9 040 000 mk till projekt som delvis finansieras med medel ur ESF. Av motsvarande medfinansiering från EU har en del budgeterats 1995 och 1996, och resten beaktas i budgetpropositionen för 1998 under inrikesministeriets, jord- och skogsbruksministeriets och arbetsministeriets huvudtitlar.

Statens medfinansiering i åtgärder som vidtas med stöd från ERDF används främst till att finansiera projekt som gäller vattendrag samt vatten och avlopp enligt programmen för mål 2, mål 5b och mål 6 och till att utveckla användningen av geografisk informationsteknologi. Motsvarande medfinansiering med medel ur ERDF har antecknats under moment 26.98.61.

Statens medfinansiering i åtgärder som vidtas med stöd från ESF används till att finansiera rådgivnings- och utbildningsprojekt enligt programmen för mål 6 och mål 5b. Motsvarande medfinansiering med medel ur ESF har antecknats under moment 34.01.61.

Godkända program beräknas medföra utgifter på 481 300 000 mk 1998 och 499 700 000 mk 1999.

Fördelningen av EU:s strukturfonders och statens andel beräknas vara följande i fråga om de olika målen och åtgärderna:

EUGFJ:S MEDFINANSIERING	Mål 2	Mål 5a	Mål 5b	Mål 6	Sammanlagt
Utvecklingsprojekt			81,4	45,1	126,5
— inom jordbruket			74,1	40,2	114,3
— varav samemuseet UVM				5,5	5,5

— inom skogsbruket			7,3	4,9	12,2
Gemenskapsinitiativ			0	0	0,0
Åland (ej LFA)		1,1			1,1
Livsmedelsindustrin HIM		63,4		6,3	69,7
SAMMANLAGT		64,5	81,4	51,4	197,3
STATENS MEDFINANSIERING					
EUGFJ-projekt			142,7	42,7	185,4
— inom jordbruket			130,4	37,8	168,2
— inom skogsbruket			12,3	4,9	17,2
Gemenskapsinitiativ (LEADER)			40,1	20,2	60,3
ERDF-projekt	3,5		8,0	4,5	16,0
ESF-projekt			3,7	3,0	6,7
SAMMANLAGT	3,5		194,5	70,4	268,4
ALLT SAMMANLAGT	3,5	64,5	275,9	121,8	465,7
FINANSIERING UNDER ANDRA MOMENT SOM ANKNYTER TILL ANSLAGET UNDER DETTA MOMENT					
ERDF:s medfinansiering (26.98.61)	4,0		9,5	4,0	17,5
ESF:s medfinansiering (34.01.61)			2,6	3,6	6,2
Statens medfinansiering, livsmedelsindustrin (32.50.42)		39,3		4,2	43,5
Statens medfinansiering, samemuseet (29.93.75)				7,4	7,4

1997 anslag 268 400 000

47. *Räntestöd för konsolideringslån som hänför sig till jordbruket* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 23 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av räntestöd för konsolideringslån som beviljats 1992—1993.

Förklaring: Antalet lån som 1992—1993 beviljades gårdsbruksenheter med betydande ekonomiska svårigheter uppgick vid utgången av 1995 till 2 003. Lånebeståndet för dem uppgick till 672 607 899 mk. År 1997 beräknas totalt 28 000 000 mk behövas för räntestöd. Från 1996 beräknas ske en överföring av 5 000 000 mk för användning 1997. I samband med det nationella stödpaketet har det överenskommits att räntestöd betalas fram till den 31 oktober 1998. Räntestödsbehovet beräknas uppgå till 20 000 000 mk 1998.

1997 anslag 23 000 000
1996 anslag 5 000 000
1995 bokslut 33 300 000

48. *Räntestöd för trädgårdsföretag* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 16 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av räntestöd till trädgårdsföretag för befintliga lån samt för nya konjunkturlån med stöd av lagen om vissa räntestödslån av kreditanstalters medel. Anslaget får dessutom användas till räntestöd för lån som Kera Ab och Arsenal Ab beviljat för motsvarande ändamål. Beloppet av räntegottgörelsen är 4 procentenheter under de fem första låneåren, räknat från det att lånet ändras eller lyfts. Lån får godkännas som räntestödslån 1997 på basis av ansökningar som har lämnats in under 1995, dock till ett belopp av högst 25 000 000 mk.

Förklaring: Fullmakten att 1995 bevilja lån till ett belopp av 1 000 000 000 mk hann inte utnyttjas 1995 på grund av EU:s godkännandeförfarande. År 1996 uppgår bevillningsfullmakten till 750 000 000 mk, och av detta belopp beräknas ca 600 000 000 mk bli använt. För räntestöd kommer enligt uppskattningar att gå åt 21 000 000 mk 1997. Från 1996 beräknas ske en överföring av 5 000 000 mk för användning 1997.

Räntestöden beräknas åsamka staten utgifter som följer:

	1997 milj. mk	1998 milj. mk	1999 milj. mk	2000- milj. mk
Räntetsödslån år 1996	20,2	19,1	17,2	19,9
Räntestödslån år 1997	0,8	0,9	0,8	1,1
Sammanlagt	21,0	20,0	18,0	21,0

1997 anslag 16 000 000
1996 anslag 5 000 000
1995 bokslut 40 000 000

49. *Räntestöd för näringsverksamhet på landsbygden* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 195 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av räntegottgörelser till kreditinstitut för räntestödslån enligt lagen om strukturpolitiska åtgärder inom jord- och skogsbruket (1303/94), landsbygdsnäringslagen (1295/90, ändr. 805/93, 1092/93, 1093/93, 25/94 och 1304/94) och lagen om gårdsbruksenheter (188/77), för grundkrediter enligt tidigare lagstiftning och för lån enligt lagarna om konsolidering av gårdsbrukskrediter (398/81 och 511/85) samt för räntestödslån enligt lagen om främjande av näringsverksamhet i liten skala på landsbygden (1031/86, ändr. 1041/89).

År 1997 får räntestödslån godkännas till ett belopp av högst 800 000 000 mk.

En del av anslaget utgör regionutvecklingspengar enligt 6 § lagen om regional utveckling (1135/93).

Förklaring: År 1995 beviljades inga räntestödslån. Av 1996 års bevillningsfullmakt på 850 000 000 mk beräknas att 400 000 000 mk kommer att användas. För de räntestödslån som beviljas 1996 och 1997 uppskattas att kreditinstituten kommer att betalas räntestöd på fem procentenheter. För lån som före 1995 beviljats med stöd av landsbygdsnäringslagen betalas till kreditinstitutet 50 % av den totala ränta som kreditinstitutet uppbär, vilken beräknas vara i medeltal 9 %. För lån som beviljats med stöd av lagen om gårdsbruksenheter betalas med anledning av förändringar i den ränta låntagaren betalar i räntegottgörelse i medeltal mellan 2 och 3,5 % på det utestående kapitalet, beroende på vilket år lånet har beviljats och vilket slags lån det är fråga om. Räntegottgörelsen för lånen enligt lagen om främjande av näringsverksamhet i liten skala på landsbygden är 2,25 %. Med beaktande av hela lånebeståndet betalas i räntegottgörelse i medeltal 4,3 % på lånekapitalet. De beviljade lånen uppgick till sammanlagt 4 653 414 792 mk vid utgången av 1995.

Räntestödslånen beräknas åsamka staten utgifter som följer:

	1998 milj. mk	1999 milj. mk	2000 milj. mk	2001- milj. mk
Räntestödslån år 1997	37	33	30	126
Räntetsödslån från tidigare år	183	167	151	865
Sammanlagt	220	200	181	991

1997 anslag 195 000 000
1996 anslag 219 500 000
1996 tilläggsb. ..... —25 000 000
1995 bokslut 199 608 578

34. Övriga utgifter för jordbruket

40. *Statsbidrag för utvecklande av landsbygdsnäringarna* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 68 400 000 mk.

Anslaget får enligt statsrådets beslut om statsbidrag till rådgivningsorganisationer för landsbygden (SRb 1472/92) användas till betalning av statsbidrag som närmast beviljas för rådgivning och forskning inom de funktioner som specificeras i dispositionsplanen.

Dispositionsplan:	mk
Utvecklande av gårdsbruk och övriga landsbygdsnäringar	52 750 000
Utvecklande av husdjursavel och husdjursrådgivning	6 300 000
Utvecklande av landsbygdsnäringarnas rationalisering	1 200 000
Utvecklande av trädgårdsodling	4 250 000
Utvecklande av ekologisk produktion	3 900 000
Sammanlagt	68 400 000

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 1 600 000 mk som en överföring till moment 30.33.44 av statens medfinansiering i projekt som ingår i program finansierade med medel ur Europeiska socialfonden.

Rådgivningsorganisationerna för landsbygden beviljas statsbidrag för utvecklande av gårdsbruket och den övriga företagsverksamheten på landsbygden och för bevarande av en livskraftig landsbygd på ett sätt som anses behövligt från samhällets synpunkt. Statsbidraget riktas i enlighet med målen, med hänsyn till rådgivningens påverkningsmöjligheter och de regionala utvecklingsbehoven.

Jord- och skogsbruksministeriet har i anknytning till beredningen av budgeten för 1997 preliminärt uppställt följande centrala resultatområden och resultatmål för landsbygdsrådgivningen:

För en *förbättring av landsbygdsföretagens konkurrenskraft och anpassning* sänks produktionskostnaderna för hemma producerat foder och för slutprodukten.

För en *förbättring av kvaliteten på landsbygdsföretagens produkter, tjänster och produktionsverksamhet* sköter rådgivningsorganisationen projekt som anknyter till en definition av kvalitetsbegreppet och kvalitetssäkring enligt vad jord- och skogsbruksministeriet kommer att kräva.

I fråga om *främjandet av vården av landsbygdsmiljön* koncentreras rådgivningen på utarbetandet av miljövårdsprogram, och rådgivningen är ansvarig för fullföljandet av dem. Rådgivningen i fråga om ekologisk produktion effektiveras utifrån en utvecklingsplan som 1996 utarbetas för rådgivningen inom ekologisk produktion.

Breddandet av landsbygdsnäringarna och utvecklandet av nätverksekonomin främjas genom att planer för affärsverksamheten görs upp och rådgivningsresurser fördelas.

Under punkten Utvecklande av trädgårdsodling i dispositionsplanen anvisas Trädgårdsförbundet, Svenska Trädgårdsförbundet och regionala rådgivningsorganisationer anslag för utvecklande av professionell trädgårdsrådgivning.

Under punkten Utvecklande av ekologisk produktion i dispositionsplanen används 1 500 000 mk till förbättrad marknadsföring av ekologiskt odlade produkter och till konsumentupplysning.

1997 anslag	68 400 000
1996 anslag	69 250 000
1995 bokslut	74 820 000

41. *Ersättningar för växtskydd* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 3 160 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av ersättningar enligt 9 § växtskyddslagen (1203/94). Av anslaget får också högst 1 660 000 mk användas till betalning av merkostnader för potatisodling som beror på 2 och 3 §§ lagen om kraven i fråga om potatisodling inom produktionsområdet för Centralen för utsädespotatis (356/95) och utgifter för effektiverad utrotning av ljus ringröta på potatis.

Förklaring: Momentets rubrik har ändrats. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 9 340 000 mk som överföring till moment 30.83.21 av kostnader för övervakning av ekologisk produktion, arvoden och ersättningar enligt fodermedelslagen och gödselmedelslagen samt arvoden och ersättningar enligt lagen om handel med utsäde, och 2 000 000 mk som överföring till moment 30.01.21 av utgifter för övervakning av klassificeringen av slaktkroppar, ersättningar för registret över mjölkkvoter samt arvoden och ersättningar enligt lagen om husdjursavel, hästhushållningslagen och 27 § lagen om balansering av lantbruksproduktionen (1261/89).

1997 anslag	3 160 000
1996 anslag	13 100 000
1995 bokslut	7 771 756

42. *Utgifter för bekämpning av flyghavre*

Under momentet beviljas 200 000 mk.

Anslaget får användas till ändamål enligt lagen (178/76, ändr. 1660/91 och 1170/93) och förordningen (541/76) om bekämpning av flyghavre. Anslaget får också användas till betalning av ersättningar för bekämpning av flyghavre som hänför sig till tidigare år.

1997 anslag	200 000
1996 anslag	200 000
1995 bokslut	169 617

44. *Hästskötselns främjande med medel som inflyter genom vadhållning vid travtävlingar* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 22 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av understöd som skall erläggas av den statsandel som avses i 6 § förordningen om totospel (236/95), enligt förordningen om statsunderstöd för främjande av hästuppfödning och stödjande av hästsport (244/92) samt till betalning av räntegottgörelser för lån enligt lagen om vissa räntestödslån av kreditanstalters medel (1015/77), hästhushållningsdelegationens utgifter samt utgifter enligt hästhushållningslagen (796/93). År 1997 godkänns inga nya räntestödslån enligt lagen om vissa räntestödslån av kreditanstalters medel. Räntegottgörelsen för tidigare beviljade räntestödslån är 4 % under de fyra första låneåren och 2 % under låneåren 5—8. Efter åttonde låneåret betalas ingen räntegottgörelse.

Förklaring: Statens andel av vadhållningen vid hästtävlingar beräknas uppgå till 26 000 000 mk. Motsvarande inkomst har antecknats under moment 12.30.30. Då 1 000 000 mk av statens andel används för hästhushållningsforskning vid lantbrukets forskningscentral, vilket motsvarar de anslag som beviljas under kapitel 30.70, och då från statens andel dessutom avdras 3 000 000 mk hänvisande till motiveringen i förklaringsdelen under moment 30.34.44 i den tredje tilläggsbudgeten för 1994 kvarstår av statens andel under detta moment 22 000 000 mk att användas för främjande och stödjande av hästhushållningen.

Fördelningen av anslaget beräknas vara följande:

	mk
Understöd för hästhushållningsorganisationernas verksamhet	2 000 000
Räntestöd	600 000
Understöd för byggande och utrustande av travbanor	2 500 000
Understöd för hästuppfödning	12 193 000
Prisunderstöd och övriga understöd	4 700 000
Hästhushållningsdelegationens utgifter	7 000
Sammanlagt	22 000 000

Tidigare beviljade räntestödslån beräknas åsamka staten utgifter om 400 000 mk 1998, 300 000 mk 1999 och därefter totalt 200 000 mk.

1997 anslag	22 000 000
1996 anslag	19 000 000
1995 bokslut	21 925 348

45. *Statsbidrag för 4H-verksamhet*

Under momentet beviljas 25 500 000 mk.

Anslaget får användas för stödjande av 4H-verksamheten.

Förklaring: Avsikten med anslaget är att stöda arbets-, företagar- och miljöfostran samt internationell fostran. Vidare kan anslaget användas till insamlingen av gödselsäckar.

1997 anslag	25 500 000
1996 anslag	25 500 000
1995 bokslut	25 500 000

47. *Främjande av växtförädlingsverksamheten* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 4 500 000 mk.

Anslaget får enligt lagen om främjande av växtförädlingsverksamheten (896/77, ändr. 1305/88) användas till betalning av understöd till växtförädlare för förädling, för främjande av den inhemska växtförädlingen samt för forskning i anknytning därtill och i anknytning till bevarandet och användningen av växtgenresurser.

Förklaring: Anslagets minimibelopp enligt lagens 6 § är 3 500 000 mk. Motsvarande inkomster har antecknats under moment 12.30.32.

1997 anslag	4 500 000
1996 anslag	4 500 000
1995 bokslut	3 870 145

36. Fiskeri-, vilt- och renhushållning (delvis EU)

Förklaring: Beloppet av de anslag som budgeterats under kapitlet uppgår till ca 193 milj. mk, och i stället beräknas till staten inflyta ca 135 milj. mk i inkomster. De största inkomstposterna, för vilkas del motsvarande utgifter har budgeterats under detta kapitel, är influtna jaktvårdsavgifter och fiskevårdsavgifter. Dessutom har under kapitlet budgeterats anslag som

behövs för att i vårt land förverkliga program som verkställandet av EU:s fiskeripolitik förutsätter.

25. *Skyldighet att vårda fiskbeståndet* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 6 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds av sådana åtgärder för vård av fiskbeståndet som tillståndsvillkoren i vattenrättsliga beslut om skyldighet att vårda fiskbeståndet förutsätter.

Förklaring: Motsvarande inkomster har antecknats under moment 12.30.40. Den mervärdesskatt som hänför sig till användningen av anslaget betalas från moment 28.99.23.

1997 anslag 6 000 000
1996 anslag 6 000 000
1995 bokslut 4 882 797

40. *Främjande av jakten och jaktvården* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 35 309 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som avses i 3 § lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/93, ändr. 1398/95).

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats det genomsnittliga antal personer som har betalat jaktvårdsavgift, vilket 1993—1995 var 294 240 personer, och att jaktvårdsavgiften alltjämt skall vara 120 mk. De jaktvårdsavgifter som beräknas inflyta 1997 har antecknats under moment 12.30.39.

1997 anslag 35 309 000
1996 anslag 35 407 000
1995 bokslut 35 340 991

41. *Ersättning för hjortdjurs skadegörelse* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 14 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som avses i 6 § lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/93).

Förklaring: Motsvarande inkomst har antecknats under moment 12.30.35. Anslaget används för utgifter som föranleds av förhindrande och ersättande av skadegörelse som förorsakas av hjortdjur samt av observation av hjortdjursbestånd och forskning gällande hjortdjur.

1997 anslag 14 000 000
1996 anslag 21 300 000
1995 bokslut 12 028 414

42. *Ersättning för rovdjurs skadegörelse*

Under momentet beviljas 9 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds av ersättningar för renar som dödats av rovdjur och för andra skador som rovdjur vållat, förhindrande av skador och åtgärder som fordras för skyddandet av rovdjursbestånden.

1997 anslag 9 000 000
1996 anslag 8 000 000
1995 bokslut 6 682 397

43. *Främjande av renskötseln* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 9 500 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av statsbidrag som beviljas för främjande av renskötseln.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats de åtgärder i fråga om byggande och underhåll som förutsätts i rengärdesavtalen mellan Finland och Norge samt mellan Finland och Ryssland. Fördelningen av anslaget enligt användningsändamål beräknas vara följande:

	mk
Försöksverksamhet för renskötsel	300 000
Stödjande av Renbeteslagsföreningen..	4 500 000
Byggande och underhåll av rengärden.	4 700 000
Sammanlagt	9 500 000

1997 anslag 9 500 000
1996 anslag 7 500 000
1995 bokslut 9 540 000

44. *Avgifter för tillstånd till fiske i Tana älv* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 400 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av den andel som skall återbäras till fiskelag och andra ägare av vattenområden av inkomsterna av tillstånd till fiske i Tana älv.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats den andel om ca 1 400 000 mk av de beräknade inkomsterna av tillstånd till fiske i Tana älv 1996 som skall återbäras till fiskelag och andra ägare av vattenområden. Den in-

komst som 1997 inflyter av tillstånd till fiske i Tana älv har antecknats under moment 12.30.41.

1997 anslag	1 400 000
1996 anslag	1 400 000
1995 bokslut	1 187 886

45. *Främjande av fiskerihushållningen* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 43 257 000 mk.

Av anslaget får enligt 91 § lagen om fiske (286/82, ändr. 1355/93) användas högst 42 479 000 mk till ersättningar som betalas ägarna av vattenområden för användning av fiskevatten samt till betalning av utgifter som föranleds av fiskeområdenas och fiskeriorganisationernas verksamhet samt främjande av fiskerihushållningen och utgifter som åsamkas staten vid uppbörden av avgifterna och enligt 101 § lagen om fiske (503/51, ändr. 759/72) högst 778 000 mk till vård av fiskevatten, förbättrande av fiskbestånden, stödjande av fiskeriorganisationernas verksamhet, forsknings- och försöksverksamhet i anslutning till vården av fiskevattnen samt kostnaderna för uppbörden av fiskevårdsavgift. Anslaget får användas till betalning av utgifter för avlönande av personal motsvarande högst fem årsverken.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats att antalet personer som betalat fiskevårdsavgift under åren 1993—1995 i medeltal var 25 923 i de nordliga kommunerna och 530 984 i det övriga Finland och att avsikten är att den fiskevårdsavgift för nordliga kommuner som avses i 83 § lagen om fiske (503/51, ändr. 909/77 och 1068/88) alltjämt skall vara 30 mk och att avgiften för det övriga Finland enligt 88 § lagen om fiske (286/82, ändr. 1355/93) skall vara 80 mk. Avsikten är dessutom att marknadsföringen av fiskevårdsavgiften skall effektiveras. Det lagenliga minimibeloppet för anslaget är 43 257 000 mk. De fiskevårdsavgifter som beräknas inflyta 1997 har antecknats under moment 12.30.37.

1997 anslag	43 257 000
1996 anslag	45 890 000
1995 bokslut	47 826 000

46. *Främjande av marknadsföringen och strukturpolitiken inom fiskerinäringen (delvis EU)* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 69 700 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds av nationellt finansierade åtgärder som vidtas i syfte att främja fiskerinäringen samt till betalning av EU:s andel och statens medfinansiering i åtgärder inom fiskerinäringen som finansieras av medel av EU:s finansieringsorgan för fiskeriutveckling, av garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket och ur EU-budgeten i övrigt. Av anslaget har 22 180 000 mk reserverats för den nationella medfinansieringen i de åtgärder som delfinansieras av EU.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats utgifter på 34 750 000 mk motsvarande EU:s andel av stödet och nationellt stöd om 22 180 000 mk, dvs. i anslaget ingår sammanlagt 56 930 000 mk till utgifter för Europeiska unionens gemensamma fiskepolitik. Under moment 12.30.03 beräknas inflyta 33 750 000 mk för stödjande av fiskerihushållningen och under moment 12.30.01 beräknas inflyta 1 000 000 mk för interventionsverksamhet inom fiskerihushållningen. Anslaget används också till betalning av utgifter enligt lagen om räntestödslån för fiskerinäringen (1/76, ändr. 565/89) och lagen om fiskeriförsäkringsföreningar (331/58, ändr. 240/92) samt enligt grunder som jord- och skogsbruksministeriet fastställer som understöd för betalning av utgifter som föranleds av fisktransport, information om fiskerihushållningen, främjande av fiskanvändningen, fångstkvoter som beviljats med stöd av bilaterala fiskeriavtal samt av förbättrandet av förutsättningarna för den övriga fiskerihushållningen. För dessa ändamål behövs 12 770 000 mk 1997, vilket helt skall betalas av statsmedel.

Beräknad användning av anslaget, milj. mk

	Nationell andel	EU:s andel (FFU)	Sammanlagt
Sektorplan	15,80	26,74	42,54
6-program	4,18	4,52	8,70
Gemenskapsinitiativ (Pesca)	2,20	2,49	4,69
EUGFJ:s åtgärder	—	1,0	1,0
Sammanlagt	22,18	34,75	56,93

Nationella åtgärder	12,77	—	12,77
Sammanlagt	34,95	34,75	69,70

Pesca-gemenskapsinitiativet finansieras förutom ur FFU även med medel ur ERDF, vilka har budgeterats under inrikesministeriets förvaltningsområde, och med medel ur ESF, vilka har budgeterats under arbetsministeriets förvaltningsområde.

Vid utgången av 1995 beräknades fiskarlånens kapitalstock vara 24 584 000 mk och kapitalstocken för lånen för marknadsföring av fisk 12 758 000 mk. Räntestödslånen beräknas åsamka staten utgifter som följer:

	1997 milj. mk	1998 milj. mk	1999 milj. mk	2000 milj. mk	2001- milj. mk
Tidigare års räntestödslån	0,33	0,26	0,20	0,14	0,30

1997 anslag 69 700 000
1996 anslag 66 000 000
1996 tilläggsb. 7 500 000
1995 bokslut 74 612 000

77. *Fiskeriekonomiska byggnads- och iståndsättningsprojekt* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 500 000 mk.

Anslaget får användas till utgifter för planering och byggande av dammar med naturligt foder samt för planering och genomförande av fiskeriekonomiska iståndsättningsprojekt som är avsedda att trygga och förbättra främst bestånden av vandringsfisk samt för planering och genomförande av andra byggnadsprojekt som främjar fiskerihushållningen.

1997 anslag 4 500 000
1996 anslag 4 500 000
1995 bokslut 4 500 000

Forsknings- och kontrollverksamhet inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde

(Kapitel 30.38, 65, 70, 72, 76, 83 och 84)

Förklaring: Forskningen inom förvaltningsområdet styrs så att den på ett effektivt sätt betjänar beslutsfattandet, uppnåendet av målen för verksamheten inom förvaltningsområdet och förvaltningens kunder. Jord- och skogsbruksministeriet koordinerar i vårt land ett program i anknytning till jordbruk och fiskerihushållning, som hör till Europeiska unionens fjärde ramprogram för forskning och produktutveckling, och som omfattar forskning i samband med primärproduktion (jord- och skogsbruks-, husdjurs-, trädgårds-, livsmedels- och fiskerihushållningsprodukter) samt med insatsvaror, vidareförädling och slutlig användning av produkter. Kontrollen och tillsynen för förhindrande av att djursjukdomar och växtsjukdomar sprids samt kontrollen och tillsynen för säkerställande av kvaliteten och säkerheten hos animaliska livsmedel, foder och växtprodukter är en del av EU:s kontroll- och tillsynssystem, om vilket bestäms i EU:s direktiv och i nationella stadganden. De enskilda målen för verksamheten presenteras i följande kapitelmotivering för forsknings- och kontrollinrättningarna.

38. Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet

Förklaring: Jord- och skogsbruksministeriet har i samband med beredningen av budgeten för 1997 preliminärt uppställt följande resultatmål för vilt- och fiskeriforskningsinstitutet.

Institutets verksamhet evalueras 1997.

I den *forskning som gäller fiskbestånd och fiskevatten* produceras forskning kring fiskbeståndet och faktorer som påverkar detta samt kring metoder för vård av fiskbestånden i olika miljöer. Av de viktigaste fisktillgångarna görs beräkningar jämte fångstprognoser.

Forskning som gäller fiskerinäringarna analyserar prisbildningen för fisk, konsumtionsbeteendet, marknadernas struktur och betydelsen av lönsamheten i verksamheten på fiskmarknaden. Målet för forskning kring vattenbruk är att skapa kunskapsmässiga förutsättningar för en mångsidigare struktur hos fiskodlingsnäringen, för en förbättrad lönsamhet och för bevarande av verksamhetsförutsättningar för näringen även då stramare krav på miljön är förhärskande.

Viltforskningen producerar kalkyler över villebrådsbeståndets storlek bl.a. som grund för planeringen av jakt. Forskning som gäller villebrådets livsmiljö utreder särskilt hur strukturen hos och användningen av skogen och den odlade omgivningen påverkar villebrådets välbefinnande. Dessutom undersöks förekomsten av skadegörelse förorsakad av rovdäggdjur samt förhindrandet av dylik skadegörelse.

Renforskningen slutför kartläggningen av betesmarker och utreder förhållandet mellan betesmarkernas bärkraft och antalet renar. Dessutom undersöker man den ekologiska och ekonomiska hållbarheten hos enskilda renskötselåtgärder. Forskningen görs mera internationell.

Vattenbruk. De viktigaste objekten för förbättrande av utrotningshotade bestånd är lax-, havsörings- och vandringssikbestånden i de fria älvarna som mynnar ut i Bottenviken. Genom avel produceras högklassigt odlingsmaterial för odling av matfisk. Kapaciteten för odling i dammar med naturligt foder minskas ytterligare. Marknadsföringen av produktionen och försäljningen effektiveras med undvikande av konkurrens med den privata sektorn.

Produktionsmängderna och styckkostnaderna för vattenbruket 1995—1997:

	Produktionsmängd (liter, yngelenhet)			Styckkostnader (mk/romliter eller mk/yngelenhet)		
	1995	1996	1997	1995	1996	1997
Rom (liter)	4 668	4 850	4 900	3 830	3 715	3 603
Yngel från fiskodlingsanstalter, yngelenhet 50 g, st.	2 206 414	1 964 000	2 000 000	7,27	7,05	6,84
Yngel från naturdammar, yngelenhet 5 g, st.	2 475 133	3 267 000	3 000 000	1,47	1,43	1,39

Ekonomimålet är en reell sänkning av styckkostnaderna med 3 % som ett glidande medelvärde för tre år.

Statistikfunktionen producerar officiell statistik över fiskeri- och vilthushållningen.

Kostnaderna och årsverkena för vilt- och fiskeriforskningsinstitutet beräknas fördela sig på resultatområdena som följer:

Resultatområde	1995 milj. mk		1996 milj. mk		1997 milj. mk		1997
	kostn.	ink.	kostn.	ink.	kostn.	ink.	årsv.
Forskning som gäller fiskbestånd och fiskevatten	40,4	1,2	39,3	0,8	39,8	1,1	93
Forskning som gäller fiskerinäringen	15,9	0,6	14,4	0,8	14,4	0,9	43
Viltforskning	9,4		9,7	0,1	9,7	0,1	21
Renforskning	3,5		3,9		3,4		4
Vattenbruk	38,4	6,2	37,2	6,1	36,2	6,4	91
— Underhåll av utrotningshotade bestånd och naturens mångfald	17,1		15,6		14,3		
— Vård av Enareregionen	6,3		6,1		6,4		

— Vård av Torne älv	5,0		4,7		4,6		
— Produktion för forskning och förädling	2,7		2,4		2,4		
— Övrig produktion	5,7		6,8		7,0		
— Avtalsodling	1,6		1,6		1,5		
Statistikfunktion	3,9		4,9	0,1	4,9	0,1	12
Övrig serviceproduktion	1,0	1,1	1,3	1,3	1,3	1,3	5
	112,5	9,1	110,7	9,2	109,7	9,9	269

I siffrorna ingår kostnader för försäljning av forsknings- och utvecklingstjänster samt av vattenbruksprodukter.

Tabell med jämförelsetal som beskriver utvecklingen inom den avgiftsbelagda verksamheten:

	1995 utfall	1996 prognos	1997 budgetprop.
Forsknings-, statistik- och serviceprestationer			
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten, 1 000 mk	4 016	2 500	2 500
Särkostnader för den avgiftsbelagda verksamheten, 1 000 mk	2 731	1 435	1 435
Driftsåterstod, 1 000 mk	1 285	1 065	1 065
% av inkomsterna	32	43	43
Andel av gemensamma kostnader, 1 000 mk	1 721	1 061	1 055
Överskott/Underskott, 1 000 mk	—436	+4	+10
% av inkomsterna	—11	0,2	0,4
Inkomsterna i % av kostnaderna	90	100	100
Vattenbruksprodukter			
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten, 1 000 mk	4 823	6 100	6 400
Särkostnader för den avgiftsbelagda verksamheten, 1 000 mk	3 484	3 905	4 015
Driftsåterstod, 1 000 mk	1 339	2 195	2 385
% av inkomsterna	28	36	37
Andel av gemensamma kostnader, 1 000 mk	2 205	2 860	2 885
Överskott/Underskott, 1 000 mk	—866	—665	—500
% av inkomsterna	—18	—11	—8
Inkomsterna i % av kostnaderna	85	90	93

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 75 227 000 mk.

Anslaget får även användas till finansiering av EU:s forskningsprojekt. Av anslaget får högst 500 000 mk användas till sänkning av försäljningspriserna på utrotningshotade fiskbestånd.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 500 000 mk för övriga omkostnader och såsom avdrag 2 500 000 mk som nettobudgeterade inkomster av avgiftsbelagd service och 6 400 000 mk som intäkter av försäljning av vattenbruksprodukter samt 400 000 mk som medfinansiering i EU:s forskningsprojekt.

Utgifter och inkomster:

	mk
Bruttoutgifter	84 527 000
Särkostnader för avgiftsbelagd verksamhet	5 450 000
Övriga omkostnader	79 077 000
Bruttoinkomster	9 300 000
Inkomster av avgiftsbelagd verksamhet — övriga prestationer	8 900 000
Övriga inkomster	400 000
Nettoutgifter	75 227 000
1997 anslag	75 227 000
1996 anslag	74 419 000
1995 bokslut	79 079 000

24. *Kontraktsodling av värdefisk* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 7 200 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för inlösen av fiskyngel för utplantering samt till betalning av löne- och övriga konsumtionsutgifter som föranleds av nya avtal om värdefiskbestånd. Anslaget får användas till betalning av utgifter för avlöning av personal motsvarande högst tre årsverken.

1997 anslag 7 200 000
1996 anslag 7 018 000
1995 bokslut 6 000 000

74. *Byggnadsarbeten på fiskodlingsanstalter* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 700 000 mk.

Dispositionsplan:

	Projekt	Nytto-yta m²	Kostnadsförslag 1000 mk	mk/m²	Beviljat mk	Beviljas mk
1.	Enare fiskodlingsanstalt, Enare				13 835 000	1 700 000
	— husbyggnadsarbeten	2 110	10 635	5 040		
	— jord- och vattenbyggnadsarbeten		4 900			
2.	Planering och ombyggnad av fiskodlingsanstalter					1 000 000
						Sammanlagt 2 700 000

Förklaring: Det justerade totala kostnadsförslaget för renoveringen av Enare fiskodlingsanstalt uppgår till 15 535 000 mk. Av anslaget under detta moment används sammanlagt 14 000 000 mk för projektet, varav det föreslagna beloppet om 1 700 000 mk är slutrat. För genomförandet av projektet har beviljats sammanlagt 13 835 000 mk, varav 1 535 000 mk är sysselsättningsmedel.

1997 anslag 2 700 000
1996 anslag 7 000 000
1995 bokslut 7 300 000

65. Geodetiska institutet

Förklaring: Jord- och skogsbruksministeriet har i samband med beredningen av budgeten för 1997 preliminärt uppställt följande mål för verksamheten vid geodetiska institutet:

Det bestående målet för *forskningsverksamheten* är att effektivera forskningen vid geodetiska institutet, som verkar som en riksomfattande forskningscentral inom kartverksbranschen, så att institutet idkar aktuell och internationellt högklassig forskning inom forskningsområdena geodesi, fotogrammetri och fjärranalys, kartografi och geoinformatik samt tyngdkraftsmätningar, varvid institutets på forskning baserade kunskap fortgående kan utnyttjas inom hela kartverksbranschen och i särskild omfattning inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde. Vid inriktningen av forskningen måste man även beakta behovet av att utveckla ett kontrollsystem som gäller EU:s arealbaserade stöd. Institutet skall också idka samarbete med utländska och inhemska forskningsanstalter, universitet och högskolor.

I mätnings- och rekognosceringsverksamheten:

— verksamheten vid Metsähovi forskningsstation som en internationell station för observation av satelliter samt en station för registrering av rörelser i jordskorpan fortgår utan störningar

— tätheten hos det nationella GPS-bevaknings- och stödnätet motsvarar behovet hos dem som använder servicen och servicen är effektiv och

— fältarbetena för den tredje precisionsavvägningen och tyngdkraftsmätningarna genomförs under en lång tidsperiod i enlighet med planen.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 15 000 000 mk.

Anslaget får även användas till finansiering av forskningsprojekt som EU godkänner.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom inkomster beaktats de inkomster som fås från EU för forskningsprojekt. Övriga inkomster har antecknats under moment 12.30.65.

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter, övriga omkostnader....	15 300 000
Bruttoinkomster, övriga inkomster....	300 000
Nettoutgifter.....	15 000 000
1997 anslag	15 000 000
1996 anslag	15 073 000
1995 bokslut.....	14 512 000

70. Lantbrukets forskningscentral

Förklaring: Lantbrukets forskningscentral producerar forsknings- och utvecklingstjänster för främjande av livsmedelsekonomins konkurrenskraft och landsbygdens livskraft samt för bevarande av en trivsam livsmiljö.

Jord- och skogsbruksministeriet har i samband med beredningen av budgeten för 1997 uppställt följande resultatmål för lantbrukets forskningscentral:

— Verksamhetens effektivitet och överföringen av teknologi på näringslivet ökas genom att verksamhetsmodellen ändras så att den bygger på principen för kunskapsområden. I planeringen och genomförandet av forskningsprojekten deltar härvid förutom forskningen vid lantbrukets forskningscentral och övriga forskningsorganisationer även andra aktörer i ifrågavarande kedja av produktion och fortsatt förädling.

— De allmänna effektmålen för forskningsverksamheten är utnyttjande av naturresurserna och vårt lands naturliga förutsättningar, produkternas höga kvalitet och hälsosamhet, ekonomi, lönsamhet och hållbarhet i produktionen.

— Lantbrukets forskningscentral deltar bl.a. i följande forskningsprogram: Uthållig produktion av högkvalitiva grönsaker, Landskapsekologi i jordbruket: habitat, biologisk mångfald och hållbart nyttjande samt Global förändring och terrestra ekosystem.

Lantbrukets forskningscentral effektiverar anskaffningen av information om verksamhetsmiljön och utsikterna för förändringar i den genom att öka samarbetet bland intressegrupperna. Den interna målsättningen och utvärderingen av resultatet utvecklas ytterligare. Dessutom utvecklas lantbrukets forskningscentral utgående från internationell evaluering.

År 1997 täcker lantbrukets forskningscentral ca 30 % av utgifterna för sin forskningsverksamhet genom intern och utomstående projektfinansiering. Lönsamhetsmålet för den avgiftsbelagda verksamheten är att inkomsterna täcker kostnaderna under 1997. Budgetfinansieringen riktas in på upprätthållande av forskningens basberedskaper samt på förbättrande av verksamhetsprocesserna och ett tillvägagångssätt som utgår från kunden.

Inkomstmålet för den nettobudgeterade avgiftsbelagda verksamheten är 20 285 000 mk, varav inkomsterna av offentligrättsliga prestationer är 200 000 mk och inkomsterna av övriga prestationer är 20 085 000 mk. De offentligrättsliga prestationerna ger varken underskott eller överskott. Överskottsmålet för övriga avgiftsbelagda prestationer är 328 000 mk, vilket är 2 % av inkomsterna. Såsom nettoinkomst bokförs till staten 21 % av inkomsterna.

Fördelningen av lantbrukets forskningscentrals forskning, inkomster, utgifter och årsverken beräknas vara följande 1997:

	Antalet undersökningar	Inkomster[1] milj. mk	Utgifter milj. mk	Årsverken
Mjölkproduktion och mjölkförädling.....	51	5,1	29,4	160
Kött- och äggproduktion	21	2,1	12,2	66
Produktion av spannmål som används som livsmedel och av oljeväxter	25	2,6	14,3	78

Grönsaker, bär och potatis	42	5,2	25,1	132
Växthusproduktion	5	0,6	3,0	16
Non food-växtproduktion	10	1,2	6,0	31
Hästar, pälsdjur och annan husdjurshushållning	8	1,0	4,7	25
Informationssystem	9	1,1	5,4	29
Jordbrukets miljöskydd	31	3,7	18,5	97
Miljö- och landskapsvård	19	2,3	11,4	60
Intern service	—	3,1	38,6	62
	221	28,0	168,6	756

[1] Omfattar inte inkomster som inflyter under moment 12.30.83

Såsom nettoinkomster av lantbrukets forskningscentrals avgiftsbelagda verksamhet beräknas inflyta 4 220 000 mk under moment 12.30.70. De särskilda utgifterna för den avgiftsbelagda verksamheten beräknas uppgå till 16 065 000 mk och motsvarande inkomster till 20 285 000 mk.

Tabell med jämförelsetal över den nettobudgeterade avgiftsbelagda verksamheten:

	1995 utfall		1996 prognos		1997 budgetprop.	
	Offentligrättsliga	Företagsekonomiska	Offentligrättsliga	Företagsekonomiska	Offentligrättsliga	Företagsekonomiska
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten, 1 000 mk	432	22 401	320	20 600	200	20 085
Särkostnader för den avgiftsbelagda verksamheten, 1 000 mk	358	16 323	268	16 510	163	15 902
Driftsåterstod, 1 000 mk	74	6 078	52	4 090	37	4 183
Driftsåterstod, % av inkomsterna	17	27	16	20	19	21
Andel av gemensamma kostnader, 1 000 mk	69	4 118	52	3 942	37	3 855
Överskott, 1 000 mk	5	1 960	0	148	0	328
Överskott, % av inkomsterna	1	9	0	1	0	2

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 142 000 000 mk.

Anslaget får även användas till finansiering av EU:s forskningsprojekt.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom inkomster som nettobudgeteras beaktats andra inkomster än sådana som föranleds av forskningscentralens verksamhet och som inflyter under moment 12.30.32, 12.30.70 och 12.30.99. Som inkomster som nettobudgeteras beräknas inflyta 500 000 mk såsom EU:s medfinansiering i forskningsprojekt, 6 000 000 mk såsom inkomster av forskningsavtalsverksamhet och 1 250 000 mk såsom övriga inkomster. Inkomster som inflyter i form av förädlingsavgifter för trädgårdsväxter har antecknats under moment 12.30.32 och inkomster som till sin karaktär är kapitalinkomster under moment 12.30.99.

Utgifter och inkomster:

	mk
Bruttoutgifter, övriga omkostnader	149 750 000
Bruttoinkomster, övriga inkomster	7 750 000
Nettoutgifter	142 000 000
1997 anslag	142 000 000
1996 anslag	142 600 000
1995 bokslut	139 469 000

22. *Kontroll av bekämpningsmedel* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 050 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för verksamhet som avses i 18 § förordningen om bekämpningsmedel (792/95). Anslaget får användas till betalning av löneutgifter för personal motsvarande i medeltal högst 11 årsverken.

Förklaring: De inkomster som inflyter av

kontrollverksamheten för försäljning av medel har antecknats under moment 12.30.83.

1997 anslag	2 050 000
1996 anslag	2 050 000
1995 bokslut	2 700 000

(28.) *Avgiftsbelagd service* (förslagsanslag)

Förklaring: Momentet har slopats i budgeten och anslagen för den avgiftsbelagda servicen har beaktats under lantbrukets forskningscentrals nettobudgeterade inkomstmoment 12.30.70.

1996 anslag	20 210 000
1995 bokslut	20 701 088

74. *Husbyggen* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 600 000 mk.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats de utgifter som lantbrukets forskningscentral själv betalar och som är nödvändiga för ändringar som föranleds av forskningscentralens forskningsverksamhet samt för mindre reparationsarbeten av sådana kalla jordbruksbyggnader av lätt konstruktion som är i lantbrukets forskningscentrals besittning. De egentliga husbyggnadsanslagen för lantbrukets forskningscentral om 11 850 000 mk har budgeterats under kapitel 28.64.

1997 anslag	600 000
1996 anslag	6 850 000
1995 bokslut	9 100 000

77. *Jord- och vattenbyggnadsarbeten* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 100 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för lantbrukets forskningscentrals jord- och vattenbyggnadsarbeten.

1997 anslag	100 000
1996 anslag	100 000
1995 bokslut	100 000

72. Lantbruksekonomiska forskningsanstalten

Förklaring: I samband med beredningen av budgeten för 1997 har jord- och skogsbruksministeriet preliminärt uppställt följande mål för lantbruksekonomiska forskningsanstalten:

I verksamheten 1997 betonar man de växande forskningsbehov som hör samman med anpassningen till EU:s gemensamma jordbrukspolitik och anpassningens verkningar, en starkare konkurrenskraft för produktionen och kontroll över kostnadsutvecklingen, landsbygdsföretagens ekonomiska utveckling och ledningen av affärsverksamheten samt utvecklingen av produktionen med beaktande av etiska synpunkter och miljösynpunkter. Ett flertal av de forskningsprojekt som anknyter till EU-anpassningen genomförs koordinerat inom ramen för MATEUS-programmet i samarbete med många andra forskningsanstalter.

Inom *forskningsområdet för lantbrukspolitik* fortsätter bevakningen av jordbrukets anpassning till EU i fråga om hela jordbruket och särskilt strukturutvecklingen och utvecklingen av marknaden för olika produkter och därtill analyseras de verkningar som bestämmer jordbrukets utveckling på längre sikt. Inom strukturforskningen lyfter man fram frågor som anknyter till kapitalförsörjningen inom jordbruket. Forskningsanstalten betjänar ministeriets omedelbara beslutsfattande med aktuella utredningar och genom analyser av verkningarna av olika alternativ i fråga om politik.

Inom *forskningsområdet för gårdsbruksföretag* utvecklar och ökar forskningsanstalten sin beredskap att granska ekonomiska resultat och kostnadsfaktorer i synnerhet för gårdsbruksföretag med olika inriktningar och trädgårdsföretagen. I forskningen fästs mer uppmärksamhet än tidigare vid förutsättningarna för och följderna av en ökande affärsverksamhet för gårdsbruksföretagen, vid företagarnas investeringsbeteende, vid beskattningen av gårdsbruk och vid gårdsbruksföretagarnas sociala frågor.

Inom *redovisningsväsendet för gårdsbruksföretag* tas FADN-bokföringssystemet i bruk i sin helhet, vilket grundar sig på ett urval av bokföringsgårdar och är en förutsättning i EU. Dessutom slutför man projekten för utvecklande av bokföringssystem för trädgårdsföretag, gårdsbruksföretag med olika inriktningar och för annan småföretagarverksamhet som bedrivs på gårdsbruksenheterna. Uppmärksamhet fästs i synnerhet vid anskaffning av ADB-baserade bokföringsuppgifter och vid utvecklande av analyssystem. Det extra arbete som verksam-

heten medför innebär att forskningsanstalten får tilläggsarbetskraft i form av en forskare år 1997.

Forskningsprojekten inom *forskningsområdet för miljöekonomi* koncentrerar sig på ett fortsatt utvecklande av de styrsystem som grundar sig på gårdsbruksenheternas näringsämnesbalans. Till de centrala frågorna hör också en ekonomisk analys av produktionslösningar med kostnadseffektivitet med tanke på stallgödselhantering och en behärskad miljöbelastning samt klarläggande av verkningarna av miljöstödet. Forskningen genomförs i samarbete med den biologisk-tekniska forskningen.

Forskningsanstalten ökar sina internationella kontakter, speciellt sitt deltagande i nätverk av forskare och forskningsprojekt som ingår i EU-programverksamheten. Forskningsanstalten verkar inom sina olika forskningsområden i nära samarbete med andra forskningsanstalter som utreder landsbygdsföretagens ekonomiska frågor, med gårdsbruksföretagens rådgivningsorganisationer, miljöministeriet och jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral.

Utvärderingen av verksamhetens produktivitet och effektivitet utvecklas och uppmärksamhet fästs särskilt vid verkningarna av resultaten i intressegrupperna, vid arbetets inriktning på prioritetsområden och på forskarnas vetenskapliga produktion och kompetens. När ministeriet i samband med sin resultatstyrning utvärderar forskningsanstaltens verksamhet, fäster det uppmärksamhet förutom vid forskningens vetenskapliga nivå också vid projektens resultat med tanke på den ekonomiska rådgivningen för landsbygdsföretag, företagens kostnadsutveckling och ledningspraxis samt intressegrupps- och forskningssamarbete.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Under momentet beviljas 11 940 000 mk.

Förklaring: Avsikten är att ca 3 000 000 mk av anslaget skall användas till anskaffning av bokföringsmaterial samt ca 750 000 mk för leverans av bokföringsuppgifter till Europeiska unionen, som EU ersätter helt. Inkomsterna har antecknats under moment 12.30.04. Avsikten är att ca 30 000 mk skall användas till den avgiftsbelagda servicen. Motsvarande inkomster finns antecknade under moment 12.30.72.

1997 anslag	11 940 000
1996 anslag	12 061 000
1995 bokslut	12 000 000

76. Skogsforskningsinstitutet

Förklaring: I samband med beredningen av budgeten för 1997 har jord- och skogsbruksministeriet preliminärt uppställt följande resultat- och verksamhetsmål för Skogsforskningsinstitutet.

Forskning: Prioritetsområden för forskningen år 1997 är

— skogsnaturens mångfald

— sammanjämkning av olika skogsanvändningsformer

— möjligheter att använda virkesresurserna

— miljöbelastningen av skogsbruket.

Forskningsprojekten inom de centrala områdena har samlats till forskningsprogram. Den samarbetsforskning som utreder verksamhetsförutsättningarna för skogs- och trähushållningens framtid fortsätter. En forskningshelhet som utreder verkningarna av och praktiska informationsbehov för de nya skogslagarna påbörjas. Forskningsprojekten fäster särskild uppmärksamhet vid klarläggandet av synpunkter som stöder landsbygdens livskraft och sysselsättningen.

Efter att forskningsprogrammet gällande skogarnas hälsa slutförts fortsätter och utvecklas uppföljningen av skogsmiljön på det sätt som internationella avtal och behovet av uppföljning av ett hållbart skogsbruk förutsätter.

Inom forskning på kortare sikt koncentrerar man sig på att göra översikter och utredningar som betjänar aktuell skogspolitik och praktiskt skogsbruk. Kund- och intressegruppseffektiviteten ökas.

Forskningsskogar: Forskningsskogarnas verksamhet delas in i bistånd till forskningen, skötsel av forskningsreserven och upprätthållande av infrastrukturen. Andelen av understöd till forskningen görs mångsidigare och ökas från nuvarande 15 % till 20 %, om man räknar med de totala kostnaderna. Lönsamheten för den övriga verksamheten stiger med 5 %. Planeringssyste-

met för egna skogar vilket grundar sig på Skogsforskningsinstitutets geografiska information tas i produktionsbruk.

Kundfinansierad verksamhet: Resultatmålet för den kundfinansierade omsättningen, dvs. den nettobudgeterade avgiftsbelagda servicen, höjs från 3,5 milj. mk till 4,5 milj. mk och kostnaderna för verksamheten gallras jämfört med nivån för 1996 så, att verksamheten uppvisar överskott 1997. Verksamhetens lönsamhet förblir oförändrad. Verksamheten riktas mera in på utförande av beställda undersökningar och andra utredningar som kompletterar forskningen.

Stödservice: Resultatområdet har till uppgift att producera allmän, ekonomisk, personal- och dataservice som Skogsforskningsinstitutet behöver. Servicens produktivitet ökar med 2 %.

Kostnaderna för verksamheten på regionala forskningsstationer samt på forsknings- och naturskyddsområdena beräknas utgöra 53 % av de totala kostnaderna, inkomsterna 96 % av de totala inkomsterna och antalet årsverken 53 % av den totala arbetsinsatsen.

Dessutom beräknas utomstående finansiering stå till förfogande till ett belopp av ca 56 milj. mk, med vilket uppskattningsvis kan avlönas personal som motsvarar 250 årsverken.

Skogsforskningsinstitutets bruttoomkostnader, inkomster och årsverken för 1997 beräknas fördela sig på resultatområdena som följer:

Resultatområde	Bruttoutg. milj. mk	Inkomster milj. mk	Årsverken
Forskning	101,4	1,5	471
Forskningsskogar	19,5	16,3	95
Kundfinansierad verksamhet	3,4	4,5	7
Stödservice	51,0	—	134
Sammanlagt	175,3	22,3	707

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 169 300 000 mk.

Anslaget får också användas för finansiering av EU:s forskningsprojekt.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats 4 500 000 mk i inkomster av den kundfinansierade verskamheten och 1 500 000 mk i form av medfinansiering i EU-forskningsprojekt. Övriga inkomster har antecknats under moment 12.30.76.

Utgifter och inkomster:

	mk
Bruttoutgifter	175 300 000
Särskilda kostnader för kundfinansierad verksamhet	3 400 000
Övriga omkostnader	171 900 000
Bruttoinkomster	6 000 000
Inkomster av kundfinansierad verksamhet	4 500 000
Övriga inkomster	1 500 000
Nettoutgifter	169 300 000

1997 anslag	169 300 000
1996 anslag	167 500 000
1995 bokslut	157 645 000

74. *Husbyggen* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 500 000 mk.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats reparationer av Skogsforskningsinstitutets byggnader som iståndsätts samt smärre nybyggnadsprojekt. Anslagen om 11 314 000 mk för nybyggnads- och grundreparationsprojekten i Ånäs i Vanda har budgeterats under kapitel 28.64.

1997 anslag	2 500 000
1996 anslag	11 500 000
1995 bokslut	11 500 000

77. *Grundlig förbättring av skog* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 650 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för byggande och underhåll av skogsvägar, torrläggning av mossar, grundbeskogning och grundgödsling.

1997 anslag	650 000
1996 anslag	1 000 000
1995 bokslut	800 000

83. Kontrollcentralen för växtproduktion

Förklaring: Anslutningen till EU:s inre marknad har ökat de övervakningsuppgifter som hör till kontrollcentralen för växtproduktion och å andra sidan förutsätter detta allt mer omfattande kontroll- och övervakningsuppgifter i synnerhet i fråga om övervakning av kvaliteten på djurfoder samt förhindrande av att farliga växtförstörare sprids, för att kvaliteten på produktionsinsatserna och produkterna skall kunna bibehållas på den höga nivå som var rådande före inträdet i Europeiska unionen och för att man på detta sätt skall kunna säkerställa den inhemska produktionens konkurrenskraft, som grundar sig på kvalitetsfaktorer. En ökad ekologisk produktion ökar den kontroll och övervakning som EU:s förordning om ekologisk produktion av jordbruksprodukter förutsätter.

Jord- och skogsbruksministeriet har i samband med beredningen av budgeten för 1997 preliminärt uppställt följande resultatmål:

Att genom övervakning av produktionen och marknaden sörja för att kvaliteten på de produktionsinsatser och produkter som omfattas av övervakningen alltjämt är hög samt att situationen alltjämt är god när det gäller växtsjukdomar och att säkerheten hos produkterna uppfyller de krav som uppställts.

Att kvalitetssystem och producenternas egenkontroll utvecklas för skapande av förutsättningar för en konkurrenskraftig produktion och export av vegetativt förökningsmaterial, utsädespotatis och plantmaterial.

Att i enlighet med den verksamhetspolitik som överenskoms med ministeriet delta i och påverka beredningen av stadganden som hör till dess verksamhetsområde i EU:s organ.

Kontrollcentralens omkostnader och anställda beräknas 1997 fördela sig enligt uppgift som följer:

	Utgifter milj. mk	Inkomster milj. mk	Årsverken
Växtskydd, utvecklande av plantproduktionen, övervakning av grönsakernas kvalitet och registrering av bekämpningsmedel	9,6	10,6	39
Foder- och gödselövervakning	13,0	6,6	57
Utvecklande av fröproduktion och övervakning av ekologisk produktion	17,6	14,7	49
Övriga uppgifter	4,4	0,5	17
Sammanlagt	44,6	32,4	162

Kostnadsmotsvarighetsmål för den avgiftsbelagda verksamheten och tabell med jämförelsetal

	1995 utfall	1996 prognos	1997 budgetprop.
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten, 1 000 mk	23 375	29 300	32 430
Särkostnader för den avgiftsbelagda verksamheten, 1 000 mk	15 192	19 130	28 558
Driftsåterstod, 1 000 mk	8 183	10 170	3 872
% av inkomsterna	35	35	12
Andel av gemensamma kostnader, 1 000 mk	3 595	3 878	4 000
Överskott, 1 000 mk	4 588	6 292	—128
% av inkomsterna	20	21	—0
Kostnader för landsbygdsnäringsdistrikten och LFC:s andel av bekämpningsmedelsskatten, 1 000 mk	3 145	2 750	2 850
Köpta tjänster (moment 30.34.41), 1 000 mk	5 232	8 675	0
Överskott, 1 000 mk	—3 789	—5 133	—2 978
% av inkomsterna	—16	—18	—9

Kapitalkostnader, 1 000 mk	1 004	908	911
Kostnader sammanlagt, 1 000 mk	28 168	35 341	36 319
Kostnadsmotsvarighet % (inkomster i % av kostnaderna)	83	83	89
Investeringar, 1 000 mk	1 548	1 514	1 320
% av inkomsterna	7	5	4

I siffrorna ingår inkomster av och kostnader för den företagsekonomiska verksamheten. Inkomsterna beräknas 1997 till dessa delar uppgå till ca 2,6 milj. mk. Kostnaderna för verksamheten gallras och den interna finansieringen ökas jämfört med nivån för 1996 så, att intäkterna av prestationerna motsvarar de kostnader som de föranlett.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Under momentet beviljas 44 611 000 mk.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 9 340 000 mk som överföring från moment 30.34.41 i form av utgifter i enlighet med jord- och skogsbruksministeriets beslut om ekologisk jordbruksproduktion samt om anordnande av övervakningen av ekologiskt producerade jordbruksprodukter och livsmedel (1339/95), 15 § lagen om plantmaterial (1205/94), 22 § fodermedelslagen (234/93), 18 § gödselmedelslagen (232/93) och 20 § lagen om handel med utsäde (233/93), i form av arvoden och ersättningar som avses i jord- och skogsbruksministeriets beslut om ordnande av kontrollen över kvalitetsklassificeringen av frukt och grönsaker (4/95) samt i form av expertarvoden för kontroller som EU förutsätter i anslutning till förhandsgodkännande och registrering av växtskyddsmedel och tillsatsämnen för fodermedel. I anslaget har beaktats 400 000 mk för effektiverad kontroll.

Av anslaget används uppskattningsvis 34 525 000 mk för utgifter för den avgiftsbelagda servicen (inkl. kontroll av bekämpningsmedel). Inkomsterna av verksamheten har antecknats under moment 12.30.83.

1997 anslag	44 611 000
1996 anslag	35 600 000
1995 bokslut	32 064 000

84. Anstalten för veterinärmedicin och livsmedel

Förklaring: I samband med beredningen av budgeten för 1997 har jord- och skogsbruksministeriet preliminärt uppställt följande mål för anstalten för veterinärmedicin och livsmedel:

För förhindrande och förebyggande av djursjukdomar sörjer anstalten för en effektiv bevakning av djursjukdomar, vilken täcker hela landet, och för diagnostisk service samt för utvecklande av forskningsmetoder med beaktande av nationella krav och krav som EU-medlemskapet ställer.

I samband med att anstalten leder övervakningen av animaliska livsmedel sörjer den för att de i hygienlagarna avsedda anläggningarnas konstruktioner och verksamhet uppfyller EU-kraven när övergångsperioden går ut i slutet av 1997.

Anstalten har även som mål att fullfölja ett nationellt salmonellakontrollprogram och att slutföra godkännandet av laboratorier som hör till ansvarsområdet samt att fullfölja ett restkontrollprogram motsvarande EU:s nuvarande krav.

Vid prissättningen av den avgiftsbelagda servicen har man beaktat dess verkningar på bevakningen av läget och på forskningen i fråga om djursjukdomar samt på livsmedelsövervakningen och därigenom på människors och djurs hälsa.

Tabell med jämförelsetal som beskriver utvecklingen inom den avgiftsbelagda verksamheten:

	1995 utfall	1996 prognos	1997 budget-prop.
Offentligrättsliga prestationer			
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten, 1 000 mk	25 856	26 050	23 500
Särkostnader för den avgiftsbelagda verksamheten, 1 000 mk	21 318	23 760	21 500
Driftsåterstod, 1 000 mk	4 538	2 290	2 000
— % av inkomsterna	17	8	8
Andel av gemensamma kostnader, 1 000 mk	2 089	2 290	2 000
Överskott, 1 000 mk	2 448	—	—
— % av inkomsterna	9	—	—
Kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten sammanlagt, 1 000 mk	23 407	26 050	23 500
Kostnadsmotsvarighet % (inkomsterna i % av kostnaderna)	110	100	100
Investeringar, 1 000 mk	200	200	150
— % av inkomsterna	1	1	1
Prestationer som prissätts på företagsekonomiska grunder			
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten, 1 000 mk	28 834	30 900	29 800
Särkostnader för den avgiftsbelagda verksamheten, 1 000 mk	27 505	29 485	28 100
Driftsåterstod, 1 000 mk	1 329	1 415	1 700
— % av inkomsterna	5	5	6
Andel av gemensamma kostnader, 1 000 mk	2 427	2 500	2 500
Underskott, 1 000 mk	—1 098	—1 085	—800
— % av inkomsterna	—4	—4	—3
Kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten, 1 000 mk	29 932	31 985	30 600
Kostnadsmotsvarighet % (inkomsterna i % av kostnaderna)	96	97	97
Investeringar, 1 000 mk	2 232	2 400	1 900
— % av inkomsterna	8	8	6

Anstaltens för veterinärmedicin och livsmedel kalkylerade utgifter, inkomster och personal enligt resultatområde år 1997

	Utgifts-moment	Utgifter milj. mk	Inkomster milj. mk	Personal
Övervakning av och forskning kring djursjukdomar.	30.84.21	30,000	4,600 0.100*)	89
Livsmedelsövervakning och -forskning	30.84.21	24,337	0,100*)	84
	30.84.22	20,704	24,000	106
Administration	30.84.21	10,500		36
	30.84.28	19,500	25,000	
Sammanlagt	30.84.21	64,837		209
	30.84.22	20,704	53,800	106
	30.84.28	19,500		

*) övriga inkomster sammanlagt 200 000 mk.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 64 837 000 mk. Av anslaget får högst 800 000 mk användas till prissänkningar inom den avgiftsbelagda verksamheten i fråga om undersökning och bevakning av sjukdomar och dödsorsaker hos

nyttodjur samt i fråga om avgiftsbelagda program för hälsokontroll.

Anslaget får också användas för finansiering av EU:s forskningsprojekt.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 230 000 mk som överföring av avlöningsutgifter och övriga konsumtionsutgifter för en person till moment 30.01.21 samt såsom tillägg 267 000 mk som utgifter som 1997 föranleds av EU-forskningsavtalet. Inkomsterna av verksamheten har antecknats under moment 12.30.84. En sänkning av de priser som fastställs på företagsekonomiska grunder är nödvändig för stödjande av basverksamheten inom anstalten för veterinärmedicin och livsmedel, för att anstalten skall kunna garanteras tillgång till provmaterial som är tillräckligt med tanke på en sådan bevakning av djursjukdomarna som det allmänna intresset kräver samt en så omfattande anslutning som möjligt till program för hälsokontroll. Ifrågavarande undersökningar och program för hälsokontroll är mycket viktiga för bevakningen av läget i fråga om djursjukdomar och bekämpningen av djursjukdomar i hela landet.

1997 anslag	64 837 000
1996 anslag	64 337 000
1996 tilläggsb.	435 000
1995 bokslut	61 369 000

22. *Omkostnader för köttbesiktningsverksamheten* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 20 704 000 mk.

Förklaring: Momentets rubrik har ändrats. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 1 800 000 mk som överföring av avlöningsutgifter och övriga konsumtionsutgifter för fyra personer till moment 30.01.21. Utgifterna för verksamheten täcks med de köttbesiktningsavgifter som inflyter under moment 12.30.84.

1997 anslag	20 704 000
1996 anslag	22 504 000
1995 bokslut	21 987 000

28. *Vaccin och serum* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 19 500 000 mk.

Anslaget får användas för utgifter som föranleds av anskaffning och testning av utländska vaccin och serum samt av tillverkning av vaccin och serum.

Förklaring: Inkomsterna av verksamheten har antecknats under moment 12.30.84.

1997 anslag	19 500 000
1996 anslag	14 100 000
1996 tilläggsb.	4 900 000
1995 bokslut	18 262 485

(74.) *Husbyggen* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Momentet har slopats i budgeten och det anslag som krävs för slutförande av den grundliga renoveringen av anstaltens tillbyggnad har budgeterats under moment 28.64.74.

1996 anslag	2 000 000
1995 bokslut	6 120 000

85. Nyttjande och vård av vattentillgångarna

Förklaring: Under detta kapitel budgeteras utgifter för nyttjande och vård av vattentillgångarna, inklusive de anslag som används till att understödja vattenförsörjning och avloppsreglering. Av omkostnadsanslagen under detta kapitel används en arbetsinsats av projektpersonal motsvarande 19 årsverken till uppgifter i anknytning till nyttjande och vård av vattentillgångarna. Löneutgifterna för den ordinarie personalen inom miljöförvaltningen och andra gemensamma omkostnader har beaktats i kapitel 35.26 och 35.27 under miljöministeriets huvudtitel. Omkostnadsanslag under dessa kapitel kommer inom jord- och skogsbruksministeriets uppgiftsområde uppskattningsvis att användas i en omfattning motsvarande 210 årsverken i de regionala miljöcentralerna och 35—40 årsverken i Finlands miljöcentral. Dessa personalresurser har beaktats i maximiantalet årsverken inom miljöministeriets förvaltningsområde. Utgifterna inom jord- och skogsbruksministeriets uppgiftsområde beräknas i fråga om omkostnaderna under miljöministeriets huvudtitel vara 47 000 000 mk

i de regionala miljöcentralerna och 13 000 000 mk i Finlands miljöcentral. Ministerierna och vederbörande enheter inom miljöförvaltningen samordnar i detalj de för uppgifterna behövliga resurser som budgeterats under miljöministeriets huvudtitel så, att det säkerställs att tillräckliga resurser och specialkunskaper bibehålls i de uppgifter gällande nyttjande och vård av vattentillgångarna som miljöförvaltningen sköter. Jord- och skogsbruksministeriet uppställer resultatmål för miljöförvaltningen inom sitt eget uppgiftsområde och anvisar den särskilda finansiering som krävs för att målen skall kunna nås.

I samband med beredningen av budgeten har jord- och skogsbruksministeriet uppställt följande preliminära resultatmål för *de regionala miljöcentralerna* för 1997:

— Grundvattnets andel av samhällenas förbrukning av hushållsvatten ökas med en procentenhet i genomsnitt.

— Antalet fastigheter som är anslutna till gemensamma vatten- och avloppsanläggningar ökas med i genomsnitt 0,6 % per år, mätt enligt antalet invånare.

— Inom glesbygden tryggas ett gott hushållsvatten och sakenlig behandling av avloppsvatten för 4 000 hushåll.

— Förutsättningarna för basservice och näringsverksamhet på landsbygden och i samhällena förbättras särskilt genom åtgärder för nyttjande och vård av vattentillgångarna enligt EU:s strukturfonders regionala utvecklingsprogram för mål 2, 5b och 6.

— Dammsäkerheten, vattenföringen i reglerade vattendrag och bekämpningen av översvämningar sköts i syfte att på förhand undvika risksituationer. Kontrollen av planerna för bekämpning av översvämningar i de mest utsatta vattendragen slutförs.

— I samarbete med olika parter säkerställs att vattendragsprojekt som är under planering kan genomföras.

— Planeringen, förverkligandet och utnyttjandet av regleringar och andra vattendragsprojekt förbättras.

— Planerna för en utveckling av verksamheten i anknytning till statens skyldigheter görs upp för de viktigaste vattendragen.

— De återstående vattendragsarbetena i Kyro älv slutförs så snabbt som möjligt sedan de vattenrättsliga besluten vunnit laga kraft.

— Det säkerställs att vattendomstolens behandling av vattendragsarbetena i mellersta delen av Kumo älv och i Loimijoki framskrider.

— Ett kvalitetssystem tas i bruk inom byggandet, och lönsamheten höjs med minst 1,5 % per år.

I samband med beredningen av budgeten har jord- och skogsbruksministeriet uppställt följande preliminära resultatmål för *Finlands miljöcentral* för 1997:

— Forsknings- och utvecklingsverksamheten gällande vatten och avlopp inriktas särskilt på att förbättra kvaliteten på hushållsvattnet samt på att öka användningen av grundvatten och höja vatten- och avloppsanordningarnas driftssäkerhet.

— Forsknings- och utvecklingsverksamheten gällande nyttjandet och vården av vattendragen inriktas särskilt på att utveckla dammsäkerheten, bekämpningen av översvämningar, regleringen av vattendrag samt statens skyldigheter att vårda och övervaka samt på att utvärdera verkningarna av dessa åtgärder.

— Planeringsmetoderna och kvalitetssystemen utvecklas i fråga om vattendrags-, vatten- och avlopps- samt miljövårdsarbeten.

— Riksomfattande datasystem för nyttjandet och vården av vattentillgångarna utvecklas särskilt med beaktande av de krav som resultatuppföljningen och rapporteringen enligt EU:s rättsakter ställer.

— Sakkunnigtjänster som kräver specialkunnande om nyttjandet ocxh vården av vattentillgångarna tillhandahålls de regionala miljöcentralerna samt jord- och skogsbruksministeriet.

Den direkta sysselsättande verkan av investeringar som realiseras med anslag under moment 30.85.77 beräknas uppgå till ca 300 årsverken. Den direkta sysselsättande verkan av samhällenas investeringar i vatten och avlopp med anslag under moment 30.85.30 och 31 uppskattas till ca 780 årsverken.

22. *Utgifter för nyttjande och vård av vattentillgångarna* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 28 000 000 mk.

Anslaget får användas till särskilda kostnader i anknytning till nyttjande och vård av vattentillgångarna och till betalning av löneutgifter för projektpersonal motsvarande högst 19 årsverken.

Förklaring: Användningen av anslaget uppskattas fördela sig på de olika användningsändamålen som följer:

	mk
Dammsäkerhet, bekämpning av översvämningar och driftsverksamhet i vattendrag	3 000 000
Utveckling av nyttjandet och vården av vattendrag	1 000 000
Utveckling av vatten- och avloppsförhållandena	2 700 000
Grundvattenutredningar	10 000 000
Nyttjande av statens vattenståndsregleringar och övriga projekt	800 000
Statens kompensations-, kontroll-, underhålls- och övriga skyldigheter	6 500 000
Vårdåtgärder p.g.a. regleringen av Enare träsk	4 000 000
Sammanlagt	28 000 000

Det anslag om 10 000 000 mk som är avsett för grundvattenutredningar används till utgifterna för sådana grundvattenutredningar som Finlands sysselsättningsprogram förutsätter gällande förbättring och tryggande av vattenförsörjningen i glesbygden och i samhällena.

1997 anslag	28 000 000
1996 anslag	25 080 000
1995 bokslut	12 365 000

30. *Räntestöd för byggande av vatten- och avloppsanläggningar* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 21 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av räntegottgörelser till kreditinstituten för lån enligt lagen om vissa räntestödslån av kreditanstalters medel (1015/77) och för räntegottgörelser till Postbanken för lån enligt lagen om räntestödslån av Postbankens medel (761/68). Lånen skall ha beviljats för byggande av vatten- och avloppsanläggningar.

År 1997 får nya räntestödslån beviljas till ett belopp av högst 120 000 000 mk.

Under de åtta första låneåren är beloppet av räntegottgörelsen fyra procentenheter och under de 9—16 låneåren två procentenheter. Räntegottgörelsen bestäms på samma sätt även för motsvarande räntestödslån som beviljats före 1978, om detta inte hindras av ett stadgande i lagen eller av villkoren i skuldebrevet. Av konjunkturpolitiska skäl är räntegottgörelsen för räntestödslån som har beviljats 1982 sex procentenheter under de första åtta låneåren och tre procentenheter under de 9—16 låneåren, medan räntegottgörelsen för räntestödslån som har beviljats av hypoteksinrättningarnas obligationsmedel 1987 eller tidigare är lika stor som 1987. Efter det sextonde låneåret betalas ingen räntegottgörelse.

Förklaring: Vid utgången av 1995 var räntestödslånestocken 467 000 000 mk.

Räntestödslånen beräknas åsamka staten utgifter enligt följande:

	1998 milj. mk	1999 milj. mk	2000 milj. mk	2001- milj. mk
Räntestödslån från 1997	2,7	3,9	3,6	12,0
Räntestödslån från tidigare år	19,3	17,1	14,7	36,7
Sammanlagt	22,0	21,0	18,3	48,7

1997 anslag	21 000 000
1996 anslag	19 000 000
1995 bokslut	20 845 508

31. *Understöd för samhällenas vatten- och avloppsåtgärder* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 17 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av understöd för investeringar som främjar samhällenas vattenförsörjning och avloppsreglering enligt lagen om understödjande av samhällenas vatten- och avloppsåtgärder (56/80, ändr. 1376/89 och 96/95).

En del av anslaget utgör regionutvecklingspengar enligt 6 § lagen om regional utveckling (1135/93).

Förklaring: Anslaget används i synnerhet till främjande av vatten- och avloppsåtgärder inom glesbygdsområdena, ökande av nyttjandet av grundvatten och tryggande av vattenförsörjningen i kristider, varvid även förslagen i landsbygdsprogrammet skall beaktas. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 8 000 000 mk som en överföring till moment 30.33.44 av statens medfinansiering i projekt som genomförs med stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden.

1997 anslag	17 000 000
1996 anslag	15 000 000
1996 tilläggsb.	10 000 000
1995 bokslut	15 000 000

43. *Vissa ersättningar som staten åläggs att betala* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 500 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av ersättningar som staten åläggs att betala på grund av domstolsutslag i vattenärenden eller på basis av lag eller statsfördrag.

Förklaring: Staten är tvungen att i projekt som genomförts på basis av vattenrättsliga tillstånd och statsfördrag betala vissa ersättningar utifrån beslut som delges separat från den egentliga behandlingen av tillstånd för projekten. Dessutom kan eventuella undantagsavtappningar föranleda ersättningsskyldighet för staten.

1997 anslag 2 500 000
1996 anslag 4 000 000
1995 bokslut 19 258

(48.) *Bidrag för grundtorrläggning* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Momentet och anslaget under det har slopats i budgeten. De bidrag som beviljas för grundtorrläggning skall betalas med gårdsbrukets utvecklingsfonds medel.

1996 anslag 2 000 000
1995 bokslut 2 000 000

77. *Vattendrags- samt vatten- och avloppsarbeten* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 70 500 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för planering, byggande, reparationer och byggnadsskyldigheter i anknytning till vattendrag samt för statens realisering av vatten- och avloppsarbeten.

En del av avslaget utgör regionutvecklingspengar enligt 6 § lagen om regional utveckling (1135/93).

Förklaring: Användningen av anslaget uppskattas fördela sig som följer:

	Projekt eller ändamål	Totalkostnadsförslag 1000 mk	Statens andel 1000 mk	Tidigare beviljat 1000 mk	Beviljas 1000 mk
1.	Nya och påbörjade projekt				
-	Nya projekt				
	Vatten- och avloppsarbete, matarledning för Rumo, Valtimo	6 000	4 000	—	500
	Vatten- och avloppsarbete, stamvattenledning och överföringsledning för Ruoke-Vesanka-Kuohu, Jyväskylä lk	22 000	7 500	—	500
	Vatten- och avloppsarbete, matarledning för Kemi-Torneå, Torneå m.m.	105 000	47 500	—	1 000
-	Nya projekt sammanlagt	133 000	59 000	—	2 000
-	Påbörjade projekt	615 200	457 650	340 350	44 200
	Sammanlagt	748 200	516 650	340 350	46 200
2.	Grundliga förbättringar och skyldigheter				
-	Grundliga förbättringar				6 000
-	Skyldigheter				6 000
	Sammanlagt				12 000
3.	Övriga utgifter				
-	Projektvis planering				2 800
-	Smärre vattendragsarbeten				5 500
-	Smärre vatten- och avloppsarbeten				4 000
	Sammanlagt				12 300
	Sammanlagt	748 200	516 650	340 350	70 500

Av de anslag som beviljats för påbörjade arbeten används uppskattningsvis 28,2 milj. mk för vattendragsarbeten och 16,0 milj. mk för vatten- och avloppsarbeten.

Statsandelarna för arbetena finansieras, förutom genom de anslag som beviljas för dessa arbeten, till ca 5 % av kostnadsförslaget för statens andel, från de regionala miljöcentraler-

nas omkostnadsanslag närmast till betalning av löneutgifterna för arbetsledningen på arbetsplatserna.

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 1 000 000 mk som en överföring till moment 35.26.21 i löneutgifter för personal i projektplaneringsuppgifter samt 5 000 000 mk som en överföring till moment 30.33.44 av statens medfinansiering i projekt som genomförs med stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden.

1997 anslag	70 500 000
1996 anslag	73 000 000
1995 bokslut	49 650 000

(83.) *Lån för grundtorrläggning* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Momentet och anslaget under det har slopats i budgeten. De lån som är avsedda för stödjande av grundtorrläggning skall beviljas av gårdsbrukets utvecklingsfonds medel.

1996 anslag	2 000 000
1995 bokslut	2 000 000

86. Skogsbruk (delvis EU)

Förklaring: Det centrala målet är att upprätthålla virkesproduktionen och utnyttja skogstillgångarna effektivt och samtidigt beakta främjandet av skogarnas livsduglighet och bevarandet av deras biologiska mångfald.

De ovan nämnda målen skall försöka nås med hjälp av den förenklade organisationen för främjande och övervakning av skogsbruket och dess reviderade direkta resultatstyrning samt den skogslag och den lag om finansiering av hållbart skogsbruk vilka träder i kraft vid ingången av 1997. Beredningen av en revision av lagen om skogsvårdsföreningar skall slutföras.

Avsikten är att 1997 betala 198,78 milj. mk för nationella projekt som gäller tryggande av virkesproduktionens uthållighet i enskilda skogar och för skogsinformation (inkl. Päättäjien Metsäakatemia, dvs. beslutsfattarnas skogsakademi). Av detta anslag är 178,78 milj. mk statsstöd och 20 milj. mk lån. Dessutom uppskattas att för sådana arbeten för tryggande av virkesproduktionens uthållighet som delfinansieras av Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket skall år 1997 i statens och EU:s medfinansiering betalas sammanlagt 79,39 milj.mk, varav statens andel beräknas vara 42,22 nilj. mk och EU:s andel 37,17 milj. mk. Anslagen för arbeten för tryggande av virkesproduktionens uthållighet finns under moment 30.01.61, 30.33.44, 30.86.44 och 30.86.83.

I det arbete som utförs för tryggande av virkesproduktionens uthållighet prioriteras skogsvårdsarbeten och iståndsättningsdikning. Arbetskraften för dessa arbeten utgör i medeltal 2 210 årsverken. Nedan framställs användningen av medel 1995 och 1996 enligt arbetets art samt en uppskattning av användningen av anslag och arbetskraft 1997. Jord- och skogsbruksministeriet beslutar om den närmare fördelningen av anslag mellan olika arter av arbeten.

Arbetets art	Statsfinansierade arbeten för tryggande av virkesproduktionens uthållighet, milj. mk				
	1995 Bokslut	1996 Uppskattning	1997 Budgetprop.	Varav EU:s andel	Arb.kraft årsverken 1997
Plantskogsvård och iståndsättning av ung skog	42,2	61,2	76	5	1 125
Annan skogsvård	62,8	60	58,2	9,2	400
Byggande av skogsvägar och iståndsättningsdikning	60,5	57	52	12	260
Planering, arbetsledning, utveckling, skogsinformation m.m.	41,9	48	92[1)]	11	425
Sammanlagt	207,4	226,2	278,2	37,2	2 210

[1)] I siffran ingår 5 milj. mk som medfinansiering från utvecklingssektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket och ett anslag om 45 milj. mk som reserverats för planering och arbetsledning vid samarbetsprojekt och som budgeterats under moment 30.86.44.

24. *Vissa samhälleliga serviceuppgifter och stöd för allmänna flottsledsarbeten* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 35 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för produktion av avgiftsfria tjänster i anknytning till rekreationsbruk samt för utförande av myndighetsuppgifter och uppgifter i samband med allmänna flottledsarbeten och allmänna vattenområden. Anslaget får även användas till finansiering av investeringar i anknytning till ovan nämnd verksamhet och utredningar som gäller samhällelig service.

En del av anslaget utgör regionutvecklingspengar enligt 6 § lagen om regional utveckling (1135/93).

Förklaring: Anslaget är avsett för Forststyrelsens samhälleliga uppgifter.

1997 anslag	35 000 000
1996 anslag	35 400 000
1995 bokslut	35 000 000

25. *Skogsträdsförädling och fröförsörjning*

Under momentet beviljas 20 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds av förädling av skogsträd, grundande av skogsfröplantager och skötsel av unga skogsträd samt säkerhetsupplagring av skogsträdsfrö. Anslaget får även användas till löneutgifter och till betalning av statsbidrag för ovan nämnda ändamål. Anslaget får användas till betalning av utgifter för avlöning av personal motsvarande högst 15 årsverken.

Förklaring: Användningen av anslaget beräknas fördela sig på följande sätt: Forststyrelsen 6 710 000 mk, Stiftelsen för skogsträdsförädling 10 000 000 mk, skogsforskningsinstitutet 2 860 000 mk och Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio 430 000 mk. Anslaget för skogsforskningsinstitutet kommer enligt uppskattningar att användas till betalning av utgifter för avlöning av personal motsvarande 15 årsverken.

1997 anslag	20 000 000
1996 anslag	20 070 000
1995 bokslut	20 996 583

42. *Statsbidrag till organisationer för främjande och övervakning av skogsbruk*

Under momentet beviljas 161 450 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som med stöd av författningar åsamkas skogscentralerna och skogsbrukets utvecklingscentral av projektvis planering och arbetsledning vid andra arbeten än sådana som avses i skogsförbättringslagen (140/87) eller i lagen om finansiering av hållbart skogsbruk samt till utgifterna för arbetsledning vid redan planerade skogsvägar och dikningar. Dessutom får anslaget användas till betalning av statsbidrag som beviljas för finansiering av anskaffning av lokaliteter. Anslaget får även användas till nedsättning av avgifter som uppbärs för prestationer som prissatts enligt företagsekonomiska principer.

Av anslaget får högst 100 000 mk användas till betalning av statsbidrag beviljade för utgifter som nämns i 44 § virkesmätningslagen (364/91).

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 800 000 mk som en överföring till moment 24.99.02 och 4 000 000 mk som en inbesparing som uppkommer 1.1.1997 för effektivering av verksamheten i enlighet med statsrådets rambeslut 12.2.1996, på grund av att antalet regionala skogscentraler minskas från nuvarande fjorton till elva. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 45 000 000 mk som en överföring till moment 30.86.44. Enligt lagen om finansiering av hållbart skogsbruk beslutar markägaren i regel vem han ger i uppdrag att planera och utföra arbetena, om han inte utför dem själv. Detta betyder att den projektvisa planering och arbetsledning som skogscentralerna utför i anslutning till skogsvägar och iståndsättningsdikningar inte längre finansieras från moment 30.86.42, utan det anslag som behövs för detta ändamål har överförts till moment 30.86.44.

Den med statsbidrag finansierade verksamhet som skogscentralerna bedriver fördelar sig på övervaknings- och kontrollverksamhet, skogsplanering och andra resultatområden inom verksamheten för främjande av ett hållbart skogsbruk.

Jord- och skogsbruksministeriet har preliminärt uppställt följande mål för skogscentralernas verksamhet 1997:

Målet för övervaknings- och kontrollverksamheten är att säkerställa att skogslagstiftningen följs samt, med tanke på eventuella korrigerande åtgärder, att producera information om den kvalitativa nivån på behandlingen av skogarna och på skogsvårdsarbetet. Särskild uppmärksamhet fästs vid att föryngringsytorna och de i lagen om finansiering av hållbart skogsbruk nämnda åtgärder som staten finan-

sierar är lagenliga och riktiga. Inspektioner i terrängen görs på totalt 10 000 platser (9 000 år 1996).

Arealmålet för skogsplaneringen är 1 miljon hektar (1 milj. ha år 1996), och målet för försäljningen av lägenhetsvisa skogsplaner är 12 500 st. (12 500 st. år 1996). Det finns flera målsättningar inom skogsplaneringen.

Mål för den övriga verksamheten för främjande av ett hållbart skogsbruk:

Genom rådgivning, information och utbildning främjas att skogarna sköts och utnyttjas på ett hållbart sätt och därvid i synnerhet att skogarnas biologiska mångfald bevaras. Vid varje skogscentral utarbetas ett regionalt målprogram som avses i skogslagen.

Utöver dessa uppgifter sköter skogscentralerna sådana myndighetsåligganden som ålagts dem i särskilda lagar.

Målet för skogsbrukets utvecklingscentrals verksamhet 1997 är att främst för jord- och skogsbruksministeriet samt skogscentralerna tillhandahålla sådana utvecklings- och sakkunnigtjänster och administrativa tjänster gällande skogsbruket vilka gör det lättare att nå målsättningen i skogslagarna.

1997 anslag	161 450 000
1996 anslag	212 250 000
1996 tilläggsb.	-
1995 bokslut	230 566 000

43. *Vissa ersättningar* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 600 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av ersättningar och andra utgifter med stöd av lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog och av ersättningar för skador som har föranletts av flottledsarbeten i Ijo älv och Hossanjoki vattendrag samt av utgifter för bedömning av skadorna. Dessutom får anslaget användas till betalning av sådana utgifter som betalas i förskott av statens medel och föranleds av sådana prestationer enligt viteslagen (1113/90) och med dem jämförbara prestationer som avses i skogslagen.

Förklaring: För betalning av ersättningar och andra utgifter med stöd av lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog samt för betalning av sådana utgifter som betalas i förskott av statens medel och föranleds av sådana prestationer enligt viteslagen eller med dem jämförbara prestationer som avses i skogslagen behövs uppskattningsvis 400 000 mk. Till Forststyrelsens samhälleliga uppgifter hör att bedöma och ersätta skador föranledda av gamla flottledsarbeten i Ijo älv och Hossanjoki vattendrag. Uppskattningsvis 1 200 000 mk av anslaget beviljas Forststyrelsen för dessa ändamål. För ersättningar som gäller Ijo älv och Hossanjoki har tidigare beviljats 36 953 000 mk.

1997 anslag	1 600 000
1996 anslag	1 700 000
1995 bokslut	1 500 000

44. *Stöd för tryggande av virkesproduktionens uthållighet (delvis EU)* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 228 780 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av statsstöd och utgifter föranledda av åtgärder enligt lagen om finansiering av hållbart skogsbruk och lagen om iståndsättning av underproduktiva skogar i Lappland (1057/82) samt till betalning av skadestånd som arbetsgivaren skall betala enligt skadeståndslagen (412/74). Dessutom får anslaget användas till betalning av statsbidrag som beviljas för utgifterna för skogsinformation, dvs. för projekt som främjar information om skogsbranschen och särskilda informationsprojekt samt för framställning av material som stöder skogsinformationen.

Av anslaget består högst 203 780 000 mk av statsstöd för arbeten för tryggande av virkesproduktionens uthållighet i enlighet med lagen om finansiering av hållbart skogsbruk och för skogsinformation. Av statsstödet får högst 35 000 000 mk användas till betalning av statsbidrag som beviljas för utgifter enligt lagen om iståndsättning av underproduktiva skogar i Lappland och högst 25 000 000 mk till betalning av statens andel av den nationella medfinansieringen i projekt inom ramen för program finansierade av garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket. Av statens understöd får högst 4 000 000 mk användas till utgifterna för skogsinformation. Projekt som omfattas av understöd enligt lagarna och som helt finansieras nationellt får 1997 godkännas så att statens understöd för dem uppgår till högst 206 000 000 mk.

Av anslaget består högst 25 000 000 mk av EU:s medfinansiering i arbeten för tryggande av virkesproduktionens uthållighet, vilket motsvarar inkomsterna från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket.

En del av anslaget utgör regionutvecklingspengar enligt 6 § lagen om regional utveckling (1135/93).

Förklaring: Momentets rubrik har ändrats. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 45 000 000 mk som en överföring från moment 30.86.42 av utgifterna för projektvis planering och arbetsledning som skogscentralerna utför i samband med skogsvägar och iståndsättningsdikningar.

För sådana projekt för utvecklande av skogsbruket som delfinansieras av EU har reserverats 79 390 000 mk, varav statens medfinansiering är 42 220 000 mk och EU:s medfinansiering 37 170 000 mk. Av EU:s medfinansiering i garantisektionens projekt ingår 25 000 000 mk som tillägg till anslaget. Motsvarande EU-inkomster inflyter under moment 12.30.01. EU:s medfinansiering i utvecklingssektionens projekt 12 170 000 mk har beaktats i anslaget under moment 30.01.61 och statens motsvarande medfinansiering 17 220 000 mk har överförts till moment 30.33.44.

I fråga om projekt som i sin helhet finansieras nationellt beräknas bevillningsfullmakterna för 1995—1997 åsamka staten utgifter som följer:

	1997 milj. mk	1998 milj. mk	1999 milj. mk	2000 milj. mk	2001- milj. mk
1997 års fullmakter	98,78	80	17,22	5	5
Tidigare års fullmakter	80	40	15	10	—
Sammanlagt	178,78	120	32,22	15	5

I den första tilläggsbudgeten för 1995 gavs fullmakt att 1995—1999 bevilja medel för skogsförbättringsarbeten som ingår i det av EU godkända programmet för gårdsbruksenheternas skogsbruksåtgärder sammanlagt högst 325 000 000 mk. Fullmakten beräknas 1997 föranleda utgifter om 50 000 000 mk, 1998 om 60 000 000 mk och 1999 om 60 000 000 mk. Av utgifterna är hälften statens medfinansiering och hälften medfinansiering från garantisektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket.

1997 anslag	228 780 000
1996 anslag	195 000 000
1996 tilläggsb.	10 000 000
1995 bokslut	197 500 000

45. *Främjande av vården av skogsnatur* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 15 000 000 mk.

Anslaget får användas till miljöstöd enligt 19 § lagen om finansiering av hållbart skogsbruk och projekt för vård av skogsnaturen enligt 20 § i samma lag samt, enligt grunder som jord- och skogsbruksministeriet fastställer, till finansiering av projekt och åtgärder som stöder vården av skogsmiljön och bevarandet av skogarnas biologiska mångfald.

Förklaring: Momentets sifferkod har ändrats. Anslaget är avsett att användas till finansiering av miljöstöd och projekt för vård av skogsnaturen enligt lagen om finansiering av hållbart skogsbruk samt, på det sätt som avses i miljöprogrammet för skogsbruk, till fastighetsvisa åtgärder, övergripande miljöprojekt, planering av miljö- och landskapsvård samt till nyckelbiotoputredningar och andra liknande åtgärder som främjar vården av skogsnaturen.

1997 anslag	15 000 000
1996 anslag	10 000 000

50. *Vissa statsbidrag för skogsbruket*

Under momentet beviljas 14 800 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av understöd till de föreningar och stiftelser som nämns i dispositionsplanen.

Dispositionsplan:	mk
Föreningen för Skogskultur rf	300 000
Arbetseffektivitetsföreningen rf	3 100 000
Rovalan Kannatusyhdistys ry	1 630 000
Skogsmuseistiftelsen	2 000 000
Pohjois-Karjalan Metsätyömieskodin Kannatusyhdistys ry	520 000
Stiftelsen Mustilan Kotikunnas	150 000
Kainuun metsätyömieskotiyhdistys ry	100 000
Finska Forstföreningen rf	1 000 000
Europeiska skogsinstitutet rf	6 000 000
Sammanlagt	14 800 000

1997 anslag	14 800 000
1996 anslag	15 000 000
1995 bokslut	14 850 000

En del av anslaget utgör regionutvecklingspengar enligt 6 § lagen om regional utveckling (1135/93).

Förklaring: Momentets rubrik har ändrats.

83. *Lån för tryggande av virkesproduktionens uthållighet* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 20 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av lån enligt lagen om finansiering av hållbart skogsbruk.

1997 anslag	20 000 000
1996 anslag	20 000 000
1995 bokslut	20 000 000

87. Lantmäteriverket

Förklaring: Jord- och skogsbruksministeriet har i samband med budgeten för 1997 preliminärt uppställt följande resultatmål:

1. Förändringar i efterfrågan och i lagstiftningen

Efterfrågan på lantmäteriverkets produkter och tjänster beräknas ligga på samma nivå som under det föregående året. I början av 1997 träder den nya jordabalken och fastghetsbildningslagen i kraft, vilket inverkar märkbart på verkställandet av fastighetsförrättningar. Ändringarna i lagstiftningen kan även medföra störningar i fråga om anhängiggörandet av förrättningar.

2. Samhälleliga effektmål

Lantmäteriverkets samhälleliga effektmål är att det material och de register som verket producerar och upprätthåller skall vara heltäckande, tidsenliga och av hög kvalitet:

— Det numeriska terrängdatamaterialet täcker år 2001 det område som lantmäteriverket ansvarar för. Vid utgången av 1997 är materialet färdigt för 72 % av denna areal.

— Den numeriska fastighetsgränskarta som hör till fastighetsregistret täcker hela landet år 1999 i fråga om lantmäteriverkets eget material, och vid utgången av 1997 finns 92 % av landets areal upptagen.

Samarbetet med andra myndigheter fortsätter för att dubbelregistreringen av fastighetsuppgifter skall kunna slopas. Förbättringen av fastighetsregistrets kvalitet fortsätter genom utredningar om områden som fattas samt om delägarförteckningar och totalarealer.

3. Servicemål

De regionala skillnaderna i servicenivå i fråga om fastighetsförrättningar utjämnas och förrättningarna förkortas tidsmässigt. Den genomsnittliga tiden för styckningar förkortas till 7,5 månader, mot 10 månader 1995. Tillgången på andra produkter och tjänster förbättras genom att distributionsnätet utvecklas och marknadsföringen effektiveras.

Samanvändningen av geografisk information främjas genom servicecentralverksamhet, som innebär att geografisk information automatiskt förmedlar från producenterna till klienterna i enlighet med rekommendationerna gällande dataöverföring genom meddelandeförmedling.

4. Ekonomimål

Lantmäteriverkets kostnader uppgår 1997 till 472 milj. mk. Kostnaderna uppskattas fördela sig som följer:

	1995 utfall milj. mk	1996 mål milj. mk	1997 mål milj. mk
Budgetfinansierad verksamhet	234,9	247	242
— Fastighetsuppgifter	129,5	144	139
— Kartverksuppgifter	100,8	100	99
— Övriga	4,6	3	4

Avgiftsbelagd verksamhet	234,0	232	230
— Offentligrättsliga	200,1	196	192
— Övriga	33,9	36	38
Sammanlagt	468,9	479	472
Förändringar i styckkostnader, %			
Förrättningar	—8	—2	1
Terrängdata	—7	—2	—2

5. Kostnadsansvarighet vid avgiftsbelagd verksamhet

Kostnadsmotsvarighetskalkylerna för den avgiftsbelagda verksamheten omfattar inte kostnaderna för sådana prestationer som med stöd av olika lagar ges gratis, år 1997 ca 6 milj. mk.

Jämförelsetal för den nettobudgeterade avgiftsbelagda verksamheten:

	1995 utfall		1996 mål		1997 mål	
	Offentligrättsliga	Övriga	Offentligrättsliga	Övriga	Offentligrättsliga	Övriga
Inkomster, 1 000 mk	193 161	39 380	191 465	38 178	185 300	39 800
Särkostnader, 1 000 mk	136 626	20 333	134 768	21 736	131 110	21 970
Driftsåterstod, 1 000 mk	56 535	19 047	56 697	16 442	54 190	17 830
Driftsåterstod, % av inkomsterna	29	48	30	43	29	45
Andel av gemensamma kostnader, 1 000 mk	54 480	14 405	55 007	14 567	54 470	15 890
Överskott/underskott, 1 000 mk	2 055	4 642	1 690	1 875	—280	1 940
Överskott/underskott, % av inkomsterna	1	12	1	5	—0	5

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 230 000 000 mk.

Anslaget får även användas till finansiering av EU:s forskningsprojekt.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har alla inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten beaktats som nettobudgeterade inkomster samt avgifterna för material och information som övriga inkomster.

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	464 200 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	148 680 000
Övriga omkostnader	315 520 000
Bruttoinkomster	234 200 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	225 100 000
— offentligrättsliga prestationer	185 300 000
— övriga prestationer	39 800 000
Övriga inkomster	9 100 000
Nettoutgifter	230 000 000

1997 anslag	230 000 000
1996 anslag	219 500 000
1995 bokslut	227 178 000

80. *Utgifter för understödjande av fastighetsförrättningar* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 15 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter enligt lagen om stöd för nyskifte (24/81, ändr. 450/90 och 1239/94) och lagen om reglering av legoområden i stad och köping (218/62) samt av utgifter för finansieringen av lån och räntestöd enligt 102 § lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/77) och utgifter för inlösningar enligt 19 § lagen om vissa regleringar av vattenägor (31/80) samt till betalning av förrättningsutgifter som avses i 207 § 2 mom. fastighetsbildningslagen (554/95) i fråga om nyskiften och regleringar av vattenägor.

1997 anslag	15 000 000
1996 anslag	15 000 000
1995 bokslut	14 052 094

95. Forststyrelsen

1. Service- och övriga verksamhetsmål

Forststyrelsen sköter sina uppgifter enligt principerna för ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart skogsbruk samt så som närmare anges genom jord- och skogsbruksministeriets och miljöministeriets resultatstyrning.

Resultatet av Forststyrelsens centrala funktioner förbättras jämfört med 1996 års nivå.

Forststyrelsen tillhandahåller samhällelig rekreationsservice, flottningsuppdrag och skogsförädlings- och fröförsörjningsarbeten samt sköter myndighetsuppgifter som nämns i olika författningar.

Forststyrelsen stöder sysselsättningen i östra och norra Finland genom att hålla andelen personarbete i virkesdrivning så stor som möjligt.

Av de försäljningsinkomster som 1997 inflyter från överlåtelse av fast egendom används under ledning av miljöministeriet uppskattningsvis 100 milj. mk till anskaffning av naturskyddsområden. En del av beloppet kan användas som mellangift vid ägobyten. Dessutom används jord- och vattenegendom i Forststyrelsens besittning som utbytesmark vid anskaffningen av skyddsområden till ett värde av ca 110 milj. mk.

Forststyrelsen kan 1997 understöda Finlands Skogsstiftelse med högst 1 100 000 mk.

Service- och de övriga verksamhetsmålen för de naturskyddsområden som Forststyrelsen besitter framgår av kapitel 35.30.

2. Höjning av grundkapitalet

Grundkapitalet höjs med 8 022 128 mk, varefter grundkapitalet uppgår till 4 758 022 128 mk.

3. Maximalt investeringsbelopp och de viktigaste objekten

Forststyrelsens investeringar får 1997 föranleda utgifter om högst 300 milj. mk. Därutöver får Forststyrelsen göra investeringar som arbetsministeriet, miljöministeriet eller jord- och skogsbruksministeriet finansierar. Dessutom får Forststyrelsen 1997 ingå förbindelser i fråga om investeringar som under de följande finansåren får föranleda utgifter om högst 200 milj. mk. De viktigaste investeringsobjekten är anskaffning av jord- och vattenområden, jord- och vattenbyggnader, maskiner och inventarier samt husbyggen som anknyter till förbättrandet av fastighetsstrukturen och anskaffningen av naturskyddsområden.

4. Upplåning

Forststyrelsen berättigas att uppta lån som avses i 8 § 2 mom. lagen om statens affärsverk (627/87) till ett belopp av högst 200 milj. mk.

Förklaring: Jord- och skogsbruksministeriet har, med beaktande av de service- och övriga verksamhetsmål som förelagts riksdagen för godkännande, i samband med beredningen av budgetpropositionen som resultatmål för Forststyrelsen preliminärt uppställt en vinst om 329 milj. mk 1997. Sysselsättningsskyldigheten reducerar resultatmålet med ca 40 milj. mk.

Ett preliminärt mål är att Forststyrelsen bokför 150 milj. mk av vinsten 1997 som inkomst till staten, vilket motsvarar en avkastning av 3,2 % på grundkapitalet. När målet för inkomstföringen fastställdes inkluderades inte försäljningsvinster för fastigheter, eftersom de medel som fås vid försäljningar används till anskaffning av naturskyddsområden. Forststyrelsens mål för omsättningen är 1 142 milj. mk.

Till anläggningstillgångarna inom Forststyrelsens affärsverksamhet har överförts sådana markområden och en aktielägenhet som staten äger och vilkas sammanlagda värde är 930 498 mk. Från Forststyrelsens samhälleliga jord- och vattenegendom överförs till affärsverksamhetens anläggningstillgångar sådana fröodlingar som nått produktionsstadiet och härstammar från södra och mellersta Finland till ett värde av 1 097 050 mk. I stället överförs sådana frön som producerats av fröodlingar från de samhälleliga omsättningstillgångarna till affärsverksamheten till ett värde av 5 994 580 mk.

Egendomsöverföringarna från staten till Forststyrelsens besittning och överföringarna av samhällelig egendom till affärsverksamheten antecknas i Forststyrelsens balansräkning genom att grundkapitalet höjs med värdet av markområdena och en aktielägenhet 930 498 mk samt med värdet av fröodlingarna och fröförrådet 7 091 630 mk. Höjningen av grundkapitalet är således sammanlagt 8 022 128 mk.

Av sysselsättningsskäl är mekaniseringsgraden vid virkesdrivningen i östra och norra Finland 1997 högst 55 %, varvid mekaniseringsgraden stiger från nivån 1996 med 5 procentenheter och alltjämt är på en ca 30 % lägre nivå än vad som av rent företagsekonomiska orsaker vore ändamålsenligt.

För de utgifter som motsvarar skötseln av Forststyrelsens samhälleliga uppgifter har bud-

geterats sammanlagt 107,4 milj. mk, varav 64,5 milj. mk under miljöministeriets huvudtitel (moment 35.26.61, 35.30.22 och 35.30.74) och 42,9 milj. mk under jord- och skogsbruksministeriets huvudtitel (moment 30.86.24, 30.86.25 och 30.86.43). Mellan jord- och skogsbruksministeriet och Forststyrelsen respektive mellan miljöministeriet och Forststyrelsen ingås särskilda avtal om de samhälleliga tjänster som produceras med de nämnda pengarna. Dessutom finansieras från arbetsministeriets huvudtitel sådana investeringsutgifter och sysselsättningsarbeten som anknyter till Forststyrelsens samhälleliga serviceuppgifter, förutsatt att arbetsministeriet har medel att bevilja för dessa ändamål. År 1995 finansierade arbetsministeriet Forststyrelsens investeringar med sammanlagt 21 milj. mk.

Till investeringar är avsikten att i enlighet med investeringsprogrammet använda 230 milj. mk. Investeringarna finansieras med intern finansiering och driftskapital.

Nyttjandet av mark- och vattenområden planeras så att det stöder turistnäringen. Forststyrelsen producerar tillsammans med företagarna service i anslutning till natur- och upplevelseturism.

Forststyrelsen behöver utöver egen intern finansiering fullmakter för att ta upp långfristiga lån om högst 200 milj. mk för investeringar och oförutsedda behov.

Den preliminära investeringsplanen för 1997 som baserar sig på resultat- och finansieringsplanen är som följer:

	mk
Köp av mark- och vattenområden	183 000 000
Mark- och vattenbyggnad	22 000 000
Maskiner och materiel	14 000 000
Husbyggnad	9 000 000
Övriga	2 000 000
Sammanlagt	230 000 000

Tabell med jämförelsetal över Forststyrelsens utveckling:

	1995 utfall	1996 prognos	1997 budgetprop.
Omsättning, milj. mk	1 140	1 180	1 142
— förändring, %	—0,6	3,5	—3,2
Driftsbidrag, %	32,3	29,9	37,0
Vinst, milj. mk	293	269	329
— av omsättningen, %	25,7	22,8	28,8
— grundkapital, milj. mk	4 750	4 750	4 758
— av grundkapitalet, %	6,2	5,7	6,9
Intäkter av investerat kapital, %	6,2	5,7	5,7
Nettoinvesteringar av omsättningen, %	10,4	11,0	20,1
Soliditet, %	95,7	96,3	96,7
Antal anställda i genomsnitt, årsverken	2 362	2 250	2 140

97. Växtförädlingsanstalten

Förklaring: Växtförädlingsanstalten (Boreal Växtförädling) är en nettobudgeterad statlig inrättning som bedriver affärsverksamhet och har till uppgift att förädla (främst) sådana kulturväxter som är lämpliga för växtförhållandena i vårt land, att marknadsföra de sorter som anstalten förädlat samt att framställa och marknadsföra förökningsmaterial för dessa växter.

Jord- och skogsbruksministeriet har i samband med beredning av budgetpropositionen för 1997 som resultatmål för Växtförädlingsanstalten uppställt en bevarad marknadsandel för sorterna av sädes- och vallväxter samt en ökad andel för potatis och vårvete. Resultatet får uppvisa ett underskott på högst 11 132 000 mk.

Som mål har uppställts att Växtförädlingsanstalten i ökad utsträckning skaffar sina inkomster från utsädesmarknaden. Likväl har marknaden för den organiserade utsädeshandeln under de senaste åren krympt betydligt. Som mål för Växtförädlingsanstaltens omsättning uppställs 9 903 000 mk med beaktande av att användningen av kontrollerat utsäde minskar betydligt. Då ränteintäkter beräknas inflyta till ett belopp av 10 000 mk och extraordinära intäkter till ett belopp av 105 000 mk, uppskattas driftsinkomster inflyta till ett belopp av

sammanlagt 10 018 000 mk. Då driftsutgifterna uppskattas till 19 810 000 mk, anvisas 9 792 000 mk som nettoutgift under moment 30.97.21.

Budgetfinansiering kan beviljas för förädling av växtsorter vars marknad är liten men som det av samhälleliga orsaker anses nödvändigt att förädla.

Växtsorter till vilka Växtförädlingsanstalten innehar rättigheterna beräknas inbringa växtförädlingsavgifter på 1 500 000 mk, vilka gottskrivs under moment 12.30.32.

Förhandsresultaträkning för Växtförädlingsanstalten 1997 uppgjord enligt affärsbokföringen:

	mk	mk
Omsättning		9 903 000
Kostnader		
Material och förnödenheter		
Köp under räkenskapsperioden	2 783 000	
Minskning av lager	200 000	
Utomstående tjänster	1 751 000	
Personalkostnader	9 317 000	
Hyror	2 406 000	
Övriga kostnader	3 553 000	20 010 000
Driftsbidrag		—10 107 000
Avskrivningar av anläggningstillgångar och övriga utgifter med lång verkningstid		1 140 000
Rörelseunderskott		11 247 000
Finansiella intäkter och kostnader		
Ränteintäkter		10 000
Rörelseunderskott före extraordinära poster, reserveringar och skatter		11 237 000
Extraordinära intäkter och kostnader		
Extraordinära intäkter		105 000
Räkenskapsperiodens rörelseunderskott		11 132 000

Växtförädlingens utveckling 1995—1997:

	1995 utfall	1996 prognos	1997 budgetprop.
Omsättning milj. mk	9,7	10,3	9,9
Driftsbidrag, % av omsättningen	107,4	—120,5	—102,1
Överskott, milj. mk	—11,8	—11,8	—11,1
— % av omsättningen	—122,3	—131,9	—112,4
Volymförändring, %	13	13	16
Antal anställda	60	60	60

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 9 792 000 mk.

Förklaring: Momentets rubrik har ändrats. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 292 000 mk till övriga utgifter.

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	19 810 000
Bruttoinkomster	10 018 000
— försäljningsinkomster	9 903 000
— övriga inkomster	115 000
Nettoutgifter	9 792 000
1997 anslag	9 792 000
1996 anslag	9 186 000
1996 tilläggsb.	1 000 000
1995 bokslut	11 927 000

98. Centralen för utsädespotatis

Förklaring: Centralen för utsädespotatis ombildades vid ingången av 1996 till en nettobudgeterad statlig inrättning som bedriver affärsrörelse och som har till uppgift att upprätthålla sunt utsäde för de potatissorter som odlas allmänt i Finland samt att producera basutsäde och certifierad utsädespotatis av dessa sorter och att marknadsföra dem i Finland och i andra länder. För tryggande av inrättningens verksamhetsbetingelser har ett av EU erkänt område för produktion av högklassig utsädespotatis bildats (high grade-område). Centralen för ut-

sädespotatis har fått till uppgift att även undersöka och för Finlands förhållanden utveckla produktionsteknik för högklassig utsädespotatis samt att främja marknadsföringen av finsk utsädespotatis i andra länder.

Vid beredningen av budgeten för 1997 har jord- och skogsbruksministeriet som resultatmål uppställt att produktionen och marknadsföringen av utsädespotatis skall ökas. Som produktionsmål för 1997 uppställs 6 500 ton utsädespotatis. Resultatet får uppvisa ett underskott på högst 302 000 mk.

Dessutom har jord- och skogsbruksministeriet som resultatmål för Centralen för utsädespotatis uppställt att ett rörelseöverskott skall uppkomma före 1999. Centralens för utsädespotatis verksamhet och ekonomi utvecklas i enlighet med detta mål.

Driftsinkomsterna för Centralen för utsädespotatis beräknas uppgå till sammanlagt 17 263 000 mk. Då driftsutgifterna beräknas till 17 511 000 mk, anvisas 248 000 mk som nettoutgift under moment 30.98.23.

Förhandsresultaträkning för Centralen för utsädespotatis 1997 uppgjord enligt affärsbokföringen:

	mk	mk
Omsättning		17 183 000
Kostnader		
Material och förnödenheter	8 419 000	
Utomstående tjänster	1 235 000	
Personalkostnader	4 929 000	
Hyror	1 689 000	
Övriga kostnader	839 000	17 111 000
Driftsbidrag		72 000
Avskrivningar		
Maskiner och inventarier	444 000	
Täckdikning	10 000	454 000
Rörelseunderskott		382 000
Övriga intäkter och kostnader		+80 000
Räkenskapsperiodens underskott		302 000

Centralens för utsädespotatis utveckling 1995—1997:

	1995 utfall	1996 prognos	1997 budgetprop.
Omsättning milj. mk	14,16	16,01	17,18
Förändring från föregående år, %	—7,4	13,0	7,3
Driftsbidrag, % av omsättningen	0,29	0,25	0,42
Underskott			
— milj. mk	0,6	0,3	0,3
— % av omsättningen	4,26	2,08	1,76
Investeringar, % av omsättningen	1,14	2,49	2,31
Volymförändring, %	—	10,9	6,6
Antalet anställda (ordinarie anställda)	25	25	25

23. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 248 000 mk.

Förklaring: Momentets rubrik har ändrats. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 248 000 mk till övriga omkostnader. De anställda vid Centralen för utsädespotatis ingår inte i maximiantalet anställda i förklaringen under huvudtiteln.

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	17 511 000
Bruttoinkomster	17 263 000
— inkomster av försäljning av lös egendom	17 183 000
— övriga inkomster	80 000
Nettoutgifter	248 000
1997 anslag	248 000
1996 anslag	1 122 000
1995 bokslut	1 023 000

87. *Centralens för utsädespotatis utgifter för markförvärv* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 600 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifterna för förvärv av kompensations- och tillskottsmark samt för inledande av iståndsättning.

1997 anslag	600 000

99. Övriga utgifter inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde

25. *Internationellt samarbete* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 24 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för medlemskap i internationella organisationer, utgifter för ingångna internationella och mellanstatliga avtal, med undantag för utgifter för medlemsavgifter, samt konsumtionsutgifter föranledda av Finlands närområdessamarbete och övrigt internationellt samarbete inom området. Anslaget får användas till löneutgifter för personal motsvarande högst ett årsverke.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg som en överföring från moment 24.01.21 beaktats 150 000 mk i utgifter för den finsk-ryska kommissionen för utnyttjandet av gränsvattendragen och 100 000 mk i utgifter för den vetenskapligt-ekonomiska TT-kommitténs skogsarbetsgrupp samt som en överföring från moment 30.99.(44) såsom tillägg 10 000 000 mk i konsumtionsutgifter för samarbetsprojekt som genomförs i Ryssland, Vitryssland, Ukraina och de baltiska länderna och i utgifter för fortsättande av projekt som inletts före 1997. Av anslaget beräknas att ca 10 000 000 mk används till betalning av utgifterna för jord- och skogsbruksministeriets internationella resor och andra internationella uppgifter samt ca 4 000 000 mk till utgifterna för det övriga internationella samarbetet inom ministeriets förvaltningsområde.

1997 anslag	24 000 000
1996 anslag	14 000 000
1995 bokslut	11 679 283

27. *Samarbetsforskning (delvis EU)* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 26 200 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för forskningsverksamhet som sker i form av samarbete närmast mellan olika ämbetsverk, inrättningar eller andra enheter och som stöder de strategiska förberedelserna inom förvaltningsområdets uppgiftsområde och en utveckling av landsbygdsnäringarna, skogsbruket, fiskeri- och vilthushållningen, en hållbar användning av vattentillgångarna och andra naturresurser, samt till betalning av utgifterna för styrning av denna forskningsverksamhet. Anslaget får även användas till betalning av löne- och andra konsumtionsutgifter, utgifter för sakkunnigbedömningar av forskningsprojekt samt sådana utgifter för anskaffning av anordningar till statliga ämbetsverk eller inrättningar som hänförs till investeringsutgifter så som jord- och skogsbruksministeriet närmare bestämmer. Vidare får anslaget användas till finansiering av europeiska forskningsprojekt. Anslaget får användas till betalning av utgifter för avlönande av personal motsvarande högst 85 årsverken.

Förklaring: Anslaget beräknas fördela sig på de olika användningsändamålen som följer:

	mk
Hållbar användning av naturtillgångarna	1 400 000
Fastighets- och fjärranalys	1 400 000
Forskning som gäller naturens mångfald	3 000 000
Jordbruk	6 500 000
Skogsbruk	7 000 000
Fiskeri- och vilthushållning	1 800 000
Vattentillgångar	1 000 000
Europeiskt forskningssamarbete	4 000 000
Utvecklande av ledarskap och planering inom förvaltningsområdet	100 000
Sammanlagt	26 200 000

Med anslaget för *hållbar användning av naturtillgångarna* finansieras sådan aktuell forskning och sådana forskningsprojekt gällande minskning av de skadliga miljöverkningarna av användningen av naturtillgångarna och utveckling i samband med detta som behövs för vidgande av kunskapsbasen gällande hållbar användning av naturtillgångarna.

Med anslaget för *fastighets- och fjärranalys* produceras forskningsrön, genom vilka fastighetssystemet främjas och den allmänna produktionen av terrängkartor utvecklas. Forskningsrönen används särskilt vid utvecklandet av fastighetsbildningslagstiftningen, fastighetsvärderingsmetoderna, kalkyl- och analysmetoderna för fjärranalysmaterial samt den numeriska kartproduktionen.

Med anslaget för *forskning som gäller naturens mångfald* deltar man i det program för biodiversitetsforskning som Finland Akademi inlett. Av anslaget är 1 500 000 mk avsett för dylik forskning som gäller skogsbruk, 750 000 mk för forskning som gäller jordbruk och 750 000 mk för forskning som gäller annat nyttjande av naturtillgångar. Anslaget är avsett

för både ny och tidigare inledd, från momentet finansierad forskning om naturens mångfald. För nya projekt som inleds beräknas att ca 2 500 000 mk kan användas. Akademins forskningsprogram skall fortgå ca 6 år.

Med anslaget för *jordbruksforskning* är avsikten att finansiera sådana omfattande forskningsprogram som redan inletts på initiativ av lantbruksforskningsdelegationen (program som gäller mjölk, husdjurens produktionsmiljö och gödsel) samt enskilda gemensamma forskningsprojekt som inletts tidigare. Med medlen täcks även utvecklandet av forskningen inom området, bl.a. utgående från forskningsanstaltens bedömning. Av medlen beräknas att ca 5 500 000 mk redan är bundna. Avsikten är att fortsätta med programmet gällande linjerna för jordbruksforskningen under den närmaste tiden genom att man koncentrerar sig på ett antal nya forskningsområden, för inledande av vilka reserveras 1 000 000 mk.

Med anslaget för *skogsbruksforskning* finansieras aktuella samarbetsforskningsprojekt som gagnar beredningen av skogspolitiken och det praktiska skogsbruket. Anslaget avses täcka utgifterna för styrningen av denna forskningsverksamhet samt uppgifter som utförs för utvecklande av forskningsverksamheten inom skogssektorn, såsom evalueringar, seminarier och sakkunnigutlåtanden.

Med anslagen för *samarbetsforskning gällande fiskeri- och vilthushållning* finansieras forskning som utförs som samarbete mellan olika instanser. Det är närmast fråga om vilt- och fiskeriforskningsinstitutet, skogsforskningsinstitutet, Finlands Fiskodlarförbund, universiteten, Finlands miljöcentral och organisationerna inom fiskeri- och jaktbranschen. Forskningsverksamheten är starkt inriktad på forskning gällande fiskodling och industriell användning av fisk som livsmedel. En central roll innehas dessutom av forskning i anslutning till den undersökning av stora sjöar som genomförs inom ramen för Saimenforskningen och forskning som gäller ordnande av vården av hotade arter. Forskningen inom vilthushållningen koncentrerar sig på utredningar om älgstammens rörlighet.

Med anslaget för *forskning om vattentillgångarna* finansieras främst sådana samarbetsforskningsprojekt som gäller ett mångsidigt utvecklande av regleringarna av Päijänne och Kymmene älv. Anslaget kan även användas till utgifterna för uppgörande av ett forskningsprogram gällande vattentillgångar i anslutning till det allmänna programmet för ministeriets sektorforskning samt till utgifterna för styrning av forskningsverksamheten.

Med anslaget för *europeiskt forskningssamarbete* är avsikten att med avseende på det inhemska finansieringsbehovet stöda sådan samarbetsforskning som ansluter sig till ministeriets verksamhetsområde och hör till jordbruks-fiskerihushållnings/FAIR-programmet inom EU:s IV ramprogram för forskning och utveckling. Avsikten är att med medlen stöda även sådana forskargrupper som bereder sig för europeiskt forskningssamarbete och andra projekt som har samband med detta forskningssamarbete.

1997 anslag 26 200 000
1996 anslag 25 000 000
1995 bokslut 21 000 000

(40.) *Minskning av regleringsskador*

Förklaring: Momentet och anslaget under det har slopats i budgeten.

1996 anslag 12 000 000

(44.) *Vissa samarbetsprojekt* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Momentet har slopats i budgeten och av anslaget har 10 000 000 mk överförts till moment 30.99.25 och 10 000 000 mk till moment 24.50.66.

1996 anslag 20 000 000
1995 bokslut 20 000 000

48. *Ersättande av skador som förorsakats av exceptionella översvämningar* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 5 000 000 mk.

Anslaget får användas till ersättande av skador och kostnader enligt 2 § lagen om ersättande av skador som förorsakats av exceptionella översvämningar (284/83, ändr. 1310/90) samt till betalning av skogscentralernas utgifter för sakkunnighjälp. Anslaget får även användas till betalning av utgifter som hänför sig till tidigare år.

1997 anslag..... 5 000 000
1996 anslag..... 5 000 000
1995 bokslut 2 700 000

66. *Medlemsavgifter till internationella organisationer* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 11 600 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av Finlands medlemsavgifter till internationella organisationer samt till andra sådana överföringar till utlandet som förutsätts av internationella åtaganden.

1997 anslag 11 600 000
1996 anslag 13 600 000
1995 bokslut 10 411 775

Utgifterna under huvudtitel 30, sammanställda kapitelvis för åren 1995—1997

		År 1995 bokslut 1000 mk	År 1996 statsbudget 1000 mk	År 1997 förslag 1000 mk	Ändring 1996—1997 ± 1000 mk	± %
01.	Jord- och skogsbruksministeriet, landsbygdsnäringsdistrikten och EU:s strukturstöd (670)	850 307	842 984	885 820	+ 42 836	+ 5
02.	Jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral (650)	36 600	30 103	37 760	+ 7 657	+25
03.	Landsbygdsnäringarnas besvärsnämnd (650)	—	2 684	2 990	+ 306	+11
31.	Inkomststöd för jordbruket och trädgårdsodlingen (delvis EU) (670)	11 353 629	8 765 500	8 283 500	—482 000	— 5
32.	Marknadsföring av jordbruks- och trädgårdsprodukter och balansering av produktionen (delvis EU) (670)	900 071	1 060 000	947 700	—112 300	—11
33.	Utvecklande av gårdsbrukets struktur och landsbygden (delvis EU) (670)	389 057	400 380	563 480	+163 100	+41
34.	Övriga utgifter för jordbruket (670)	134 057	131 550	123 760	— 7 790	— 6
36.	Fiskeri-, vilt- och renhushållning (delvis EU) (690)	196 600	195 997	192 666	— 3 331	— 2
38.	Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet (660)	94 379	88 437	85 127	— 3 310	— 4
65.	Geodetiska institutet (550)	14 912	15 073	15 000	— 73	— 0
70.	Lantbrukets forskningscentral (660)	172 070	171 810	144 750	— 27 060	—16
72.	Lantbruksekonomiska forskningsanstalten (660)	12 000	12 061	11 940	— 121	— 1
76.	Skogsforskningsinstitutet (660)	169 945	180 000	172 450	— 7 550	— 4
83.	Kontrollcentralen för växtproduktion (670)	32 064	35 600	44 611	+ 9 011	+25
84.	Anstalten för veterinärmedicin och livsmedel (670)	107 738	102 941	105 041	+ 2 100	+ 2
85.	Nyttjande och vård av vattentillgångarna (560)	101 880	140 080	139 000	— 1 080	— 1
86.	Skogsbruk (delvis EU) (680)	520 413	509 420	496 630	— 12 790	— 3
87.	Lantmäteriverket (550)	241 230	234 500	245 000	+ 10 500	+ 4
97.	Växtförädlingsanstalten (660)	11 927	9 186	9 792	+ 606	+ 7
98.	Centralen för utsädespotatis (660)	1 023	1 122	848	— 274	—24
99.	Övriga utgifter inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde (650)	86 291	89 600	66 800	— 22 800	—25
	Sammanlagt	15 426 194	13 019 028	12 574 665	—444 363	— 3

Huvudtitel 31
TRAFIKMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring: Det totala antalet anställda inom förvaltningsområdet beräknas 1997 motsvara 10 700 årsverken.

Trafiken beräknas öka med 2—3 % år 1997 och ytterligare med drygt 2 % åren 1998—1999, beroende på tillväxten i nationalprodukten. Inom telekommunikationen fortsätter teletrafiken däremot att öka kraftigt.

I enlighet med regeringsprogrammet betonas inom trafikministeriets förvaltningsområde datateknikens och telekommunikationens betydelse som en metod med vilken näringslivets konkurrenskraft och medborgarnas välfärd främjas. I 1997 års verksamhet märks detta bl.a. i revideringen av lagstiftningen, där utvidgandet av konkurrensen inom både tele- och masskommunikationen främjas. Inom forsknings- och utvecklingsverksamheten utgörs trafikministeriets prioritetsområde av sådana inhemska och internationella projekt som stöder utnyttjandet av datanätstjänster och deras tillämpning samt sänkandet av kostnaderna för dem.

Trafiknätet underhålls och utvecklas i hela landet utgående från trafikbehovet så att konkurrenskraften inom näringslivet främjas. De allt knappare resurserna inriktas i första hand på att förbättra kvalitetsnivån på de viktigaste trafiknäten och på bibehållandet av deras skick. Av anslaget under huvudtiteln riktas ca 80 % till underhåll och utvecklande av trafiknäten. Som nya utvecklingsprojekt inleds endast två egentliga vägprojekt. Utbyggnaden av motortrafikleden mellan Träskända och Lahtis till en motorväg genom ett förfarande med privatfinansiering inleds under förutsättning att regeringen beslutar att projektet skall genomföras.

De transporter som behövs för att säkerställa konkurrenskraften för den finska produktionen och transportnäringen skall skötas med så liten trafik som möjligt och med tillämpning av effektiv logistik. Vid en ökning av transportverksamhetens effektivitet bär företagen huvudansvaret. Genom att utveckla telematiken inom trafiken främjar man en ökning av transportnäringens konkurrenskraft samt en minskning av kostnaderna för logistik. Samarbetet inom de olika transportformerna ökas. Målet är att de s.k. sammansatta transporterna bildar en transportekonomiskt effektiv och fungerande helhet.

Verksamhetsbetingelserna för sjöfarten följs upp och vid behov vidtas de åtgärder som situationen kräver. De små transportströmmarna genom Finland förstärks genom en förbättring av förutsättningarna för transitotrafiken.

Verksamhetsbetingelserna för kollektivtrafiken och den lätta trafiken förbättras. Målet är att bibehålla kollektivtrafikens marknadsandel på nuvarande nivå, att höja servicenivån i tätorter samt att trygga basservicen i glesbygderna. Kollektivtrafiktjänsterna kan tryggas genom en sådan utveckling av systemen och servicekedjan som bl.a. innebär en ökad användning av telematik.

Utvecklandet av åtgärder som främjar trafiksäkerheten fortsätter inom alla trafikformer. Genom ett nytt trafiksäkerhetsprogram preciseras och kompletteras metoderna för ökande av trafiksäkerheten.

Genom åtgärder enligt miljöprogrammet för trafiken skapas förutsättningar för en miljövänligare trafik. Principen om hållbar utveckling utgör utgångspunkten för planeringen av trafikarrangemang och skötseln av trafiken.

Administrationen och förvaltningsområdet utvecklas i enlighet med de förändrade förhållandena. Ministeriet ansvarar för uppställandet av resultatmål för trafiken och kommunikationen och kontrollerar att de uppställda målen nås. Ministeriets ledningssystem utveck-

las så att det bättre än för närvarande lämpar sig för resultatstyrning och resultatorienterad ledning.

Vägverket omorganiseras fr.o.m. 1.1.1998 så att det ombildas till ett affärsverk som ansvarar för väghållningen och till en förvaltningsmyndighet som ansvarar för myndighetsverksamheten. Förberedande åtgärder för vägverkets omorganisering ingår i denna budgetproposition. Beredningen av affärsverket Raskones bolagisering pågår fortfarande. Omorganiseringen av sjöfartsverket utreds också fortfarande.

Trafikministeriet ansvarar för EU-samarbetet inom sin sektor i samarbete med de andra ministerierna. Ministeriet och den förvaltning som lyder under det deltar aktivt i beredningen av EU:s lagstiftning. Ministeriet satsar fortfarande starkt även på närområdessamarbetet.

Trafikministeriet sköter som ägare av affärsverksamheten produktionen av förmånliga och högklassiga trafik- och kommunikationstjänster till näringslivet, samhället och medborgarna. Ägarstyrningen utvecklas ytterligare.

Trafikministeriets allmänna mål för intäktsföringen i fråga om bolag och affärsverk inom förvaltningsområdet är 1997—1999 minst 10 % på det nominella värdet av grund- eller aktiekapital som staten placerat i serviceproducerande affärsverk eller företag. Av affärsverk med lång verkan på samhällets infrastruktur förutsätts ett avkastningskrav på minst 4 %. Vid fastställandet av intäktsföringen beaktas varje företags särdrag. Då de årliga intäktskraven ställs och beslutet om intäktsföring fattas i samband med fastställandet av bokslutet beaktas även att företagen skall få ett tillräckligt tillägg till det egna kapitalet, t.ex. för finansiering av investeringar.

I forsknings- och utvecklingsverksamheten betonas i enlighet med förvaltningsområdets forsknings- och utvecklingsstrategi långsiktiga program och säkerställande av att resultaten tas i bruk. Förvaltningsområdet deltar i forsknings-, utvecklings- och trafikprojekt som delfinansieras av EU. Det beräknas att Trans European Network, dvs. TEN-projekten beviljas ca 65 milj. mk av EU:s medel och regionala utvecklingsfondens målprogram 2 och 5b samt gemenskapsinitiativprojekten för underhåll av vägar, banor och vattenleder sammanlagt ca 41 milj. mk. Det beräknas att förvaltningsområdets övriga forskningsprojekt beviljas EU-medel till ett värde av drygt 10 milj. mk.

01. Trafikministeriet

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 61 356 000 mk.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 200 000 mk som en överföring från moment 24.01.21 och 200 000 mk som en överföring från moment 24.99.21 på grund av utgifter föranledda av internationella avtal, 620 000 mk som överföring av löne- och andra utgifter för tre tjänster från moment 31.24.21, 1 840 000 mk som överföring av löneutgifter och andra omkostnader för två personer från moment 31.99.22, 100 000 mk som överföring av omkostnader från moment 31.55.61 och 400 000 mk som överföring av reseutgifter och andra omkostnader från moment 31.57.61 samt såsom avdrag 300 000 mk som överföring till moment 24.99.02. Dessutom har vid dimensioneringen av anslaget såsom tillägg beaktats bl.a. utgifterna i samband med ordnandet av en alleuropeisk trafikkonferens.

1997 anslag	61 356 000
1996 anslag	54 560 000
1995 bokslut	48 474 000

24. Vägverket

Förklaring: Vägverket svarar för de allmänna vägarna och skapar förutsättningar för att vägtrafikanterna skall kunna röra sig tryggt och smidigt. Detta ombesörjer vägverket genom att sköta, underhålla och förbättra vägarna så att vägnätets skick och framkomlighet upprätthålls samt genom att utveckla vägnätet så att det

motsvarar de krav som den föränderliga trafiken ställer.

De allmänna vägarna omfattar 77 700 km. Vägtrafikens andel är 94 % av hela persontrafiken och 65 % av godstrafiken. De allmänna vägarnas andel av vägtrafiken är 65 %. År 1995 ökade trafiken med 1 %. Trafiken beräknas öka med 2 % år 1996 och med 3 % år 1997.

Tyngdpunktsområdena för vägverkets verksamhet är upprätthållande av trafikens smidighet, förbättrande av trafiksäkerheten, skötseln av trafikmiljön och förbättrande av verksamhetens lönsamhet.

Trafikministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för vägverket för år 1997:

— trafikens smidighet tryggas genom att huvudvägarnas skick och underhållsnivå bibehålls på nuvarande nivå samt genom att gods- och persontrafikens totala körtid på huvudvägnätet minskas

— trafiksäkerheten ökas genom vägverkets åtgärder, genom vilka antalet olyckor som leder till personskador minskas med 60

— vägverket börjar fullfölja sitt reviderade åtgärdsprogram för miljön

— vägverkets fasta kostnader minskar med 2,0 %

— utvecklandet av vägverket utgående från beställare/producent-modellen fortsätter och förberedelserna inför affärsverksreformen inleds.

I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om Vägförvaltningen och till lag om Vägverket i Finland. Vägverket ombildas 1.1.1998 dels till Vägförvaltningen, som blir ett ämbetsverk, dels till Vägverket i Finland, som blir ett statligt affärsverk. Vägförvaltningen skall sköta och ansvara för väghållningen av allmänna vägar och se till att vägtrafikförhållandena fungerar som en del av det totala trafiksystemet. Dessutom ankommer det på Vägförvaltningen att utveckla vägtrafikförhållandena och se till att den service som behövs inom vägtrafiken finns tillgänglig samt att främja smidigheten och säkerheten inom vägtrafiken med beaktande av miljöaspekter. Vägverket i Finland skall ha till uppgift att inom jord- och vattenbyggnadsbranschen främst planera, bygga och underhålla trafikleder, att tillhandahålla produkter och service i anslutning till dessa samt att tillhandahålla tjänster i samband med styrningen och administrationen av vägtrafiken.

Tabell med jämförelsetal som beskriver utvecklingen inom den avgiftsbelagda verksamheten:

	1995 utfall	1996 prognos	1997 budgetprop.
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten mk.	111 959 400	99 400 000	112 500 000
Särkostnader för den avgiftsbelagda verksamheten mk	91 176 000	81 800 000	92 000 000
Driftsåterstod mk	20 783 400	17 600 000	20 500 000
— % av inkomsterna	18,6	17,7	18,2
Andel av gemensamma kostnader mk	13 575 100	9 100 000	13 500 000
Överskott (+) / Underskott (—) mk	7 208 300	8 500 000	7 000 000
— % av inkomsterna	6,4	8,5	6,2
Inkomstvolymförändring, %	28,8	—11,2	13,1

21. *Basväghållning av allmänna vägar (delvis EU)* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 3 120 840 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds av basväghållningen av allmänna vägar, iståndsättningen av enskilda vägar som görs till allmänna vägar, jordanskaffningen samt av utgifter för iståndsättning av och ändringsarbeten på byggnader i vägverkets besittning. Anslaget får dessutom användas till kontoavskrivningar och till stödjande av museiverksamhet inom området. Med anslaget under momentet får även finansieras projekt inom det s.k. närområdessamarbetet.

Anslag som överförs får enligt den lag om Vägförvaltningen som skall stiftas användas till Vägförvaltningens utgifter samt till utgifter för sådan basväghållning som den beställer. Anslaget får fr.o.m. 1.6.1997 användas till löneutgifter och andra omkostnader för personalen i samband med förberedelserna för Vägförvaltningens verksamhet. Vid Vägförvaltningen får 1.6.1997 inrättas en generaldirektörstjänst (A 33).

Vägverket får ingå förbindelser som under senare år föranleder staten utgifter om högst 1 000 milj. mk enligt 1996 års kostnadsnivå. Anslaget får även användas till betalning av statens andel av den nationella medfinansieringen i projekt avsedda att genomföra målprogram finansierade ur EU:s regionala utvecklingsfond samt till betalning av statens andel av den nationella medfinansieringen i projekt avsedda att genomföra pilotprojekt och gemenskapsinitiativ. Av anslaget har 30 000 000 mk reserverats för den nationella medfinansieringen i vägprojekt som finansieras med medel ur EU:s regionala utvecklingsfond.

Dessutom får anslaget användas till utgifter för forskning och utredning av EU:s TEN-projekt.

Anslaget består delvis av sådana regionutvecklingspengar som avses i 6 § lagen om regional utveckling (1135/93).

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 620 000 mk som överföring av tre tjänster till moment 31.01.21 och 142 000 mk som överföring till moment 35.26.21. För närområdessamarbetsprojekt får användas högst 5 milj. mk.

Utgifter för och inkomster av basväghållningen:

	mk
Bruttoutgifter	3 272 840 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	92 000 000
Övriga omkostnader	3 180 840 000
Bruttoinkomster	152 000 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	112 500 000
— offentligrättsliga prestationer	5 500 000
— övriga prestationer	107 000 000
Övriga inkomster	39 500 000
Nettoutgifter	3 120 840 000

Preliminär plan per uppgift för användningen av anslagen:

	milj. mk
Vinterunderhåll	550
Sommarunderhåll	260
Underhåll av vägnätet	715
Färjtrafiken	150
Planering av basväghållningen	120
Investeringar för grundlig reparation	290
Reinvesteringar	570
Vägförvaltningen	410
Forskning och utveckling	56
Nettoutgifter sammanlagt	3 121

1997 anslag 3 120 840 000
1996 anslag 3 117 300 000
1996 tilläggsb. 29 365 000
1995 bokslut 3 355 628 298

77. *Utvecklande av vägnätet (delvis EU)* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 936 500 000 mk.

Anslaget får användas till utgifter för genomförandet av sådana projekt för utvecklande av vägnätet vilkas kostnadsförslag är betydande och till utgifter för planeringen av och andra förberedande arbeten för motsvarande väg- och broprojekt som genomförs senare. Anslaget får även användas till betalning av statens andel av den nationella medfinansieringen i projekt avsedda att genomföra målprogram finansierade ur EU:s regionala utvecklingsfond samt till betalning av statens andel av den nationella medfinansieringen i projekt avsedda att genomföra pilotprojekt och gemenskapsinitiativ. Av anslaget har 10 000 000 mk reserverats för den nationella medfinansieringen i vägprojekt som finansieras med medel ur EU:s regionala utvecklingsfond.

Anslag som överförs får enligt den lag om Vägförvaltningen som skall stiftas användas till sådana utvecklingsprojekt för väghållningen som Vägförvaltningen beställer.

Förbindelser angående projekt för utvecklande av vägnätet och väg- och broplaner får ingås så att de under senare år föranleder staten utgifter om högst 1 000 milj. mk enligt 1996 års kostnadsnivå.

Förklaring: Staten har kommit överens med Europeiska investeringsbanken (EIB) om ett lån på totalt 1 908 milj. mk som 1994—2001 används för finansiering av byggandet av projekten Hv 1 Åbo-Pemar, Bemböle-Gammelgård och Forsby-Lovisa, som hör till europaväg 18, samt dessutom till byggande av projekten Hv 3 Tavastehus-Iittala, Helsingfors-Ring II och Vanda flygplats-Ring I, som hör till det övriga vägnätet. Lånet ingår i inkomsterna under moment 15.02.01.

I följande kalkyl presenteras ett sammandrag av finansieringsbehovet 1997—2000 för projekt som gäller utvecklandet av vägnätet och som ingår i budgetpropositionen och planeringen av dem:

	1997 milj. mk	1998 milj. mk	1999 milj. mk	2000 milj. mk
Halvfärdiga projekt	849	575	256	205
Nya projekt som inleds år 1997	50	199	255	240
Planering av utvecklandet av vägnätet	80	80	80	80
Annan finansiering	—42	—35	—10	—5
Finansieringsbehov	937	819	581	520

Specificering av projekt:

	Färdig för trafik[1]	Kostnads-förslag Mmk	Redan budgeterat Mmk	Beräknade kostnader mk
1. HALVFÄRDIGA PROJEKT				
— Hv 1 Åbo-Pemar (E 18)	1997	981	850	100 000 000
— Hv 3 Tavastehus-Iittala	1996	323	279	15 000 000
— Hv 3 Tammerfors-Tavastkyro	1996	164	153	11 000 000
— Hv 3 Iittala-Kulju	2001	880	13	160 000 000
— Hv 4 Uleåborg-Ijo	1997	420	371	49 000 000
— Hv 5 Vierumäki-Lusi	1996	576	564	12 000 000
— Hv 5 Idensalmi omfartsväg	1997	166	138	20 000 000
— Hv 6 Imatra-Kaukopää	1997	280	162	71 000 000
— Hv 7 Forsby-Lovisa (E 18)	1998	120	29	51 000 000
— Hv 17 Joensuu-Ylämylly	1998	105	15	45 000 000
— Stv 45 planskild anslutning i Baggböle (Pakinkylä)	1998	150	40	56 000 000
— Stv 50 Morby-Gammelgård (E 18)	1996	290	248	20 000 000
— Stv 45 Vitbäcksvägen-Hyrylä	1994	313	300	13 000 000
— Stv 50 Dickursby-Håkansböle (E 18)	1993	295	292	3 000 000
— Stv 51 Mattby-Helsingfors	1996	315	295	20 000 000
— Stv 63 Kauhava-Vuorenmaa (EU)[2]	1998	20	5	8 000 000
— Lv 102 Ring II Västerleden-Åbovägen	2000	310	15	75 000 000
— Lv 610 bron över Kärkistensalmi	1997	113	77	30 000 000
— Lv 724 bron till Replot	1997	145	100	42 000 000
— norra hamnvägen i Björneborg (EU)[2]	1998	25	7	12 000 000
— vägregl. på banan Helsingfors-Tammerfors	1998	120	62	36 000 000
Halvfärdiga projekt sammanlagt		6 111	4 015	849 000 000
2. PROJEKT SOM INLEDS				
— Hv 1 Pemar-Muurla (E 18)	2002	890		32 500 000
— Hv 21 Kemi-Torneå	2001	370		9 000 000
— avlägsnande av plankorsningarna på Kotka-Vainikkala-banan	1999	50		8 000 000
Projekt som inleds sammanlagt		1 310		49 500 000

[1] I de projekt som blivit färdiga för trafik 1993—1996 ingår de slutliga och extra arbeten som utförs 1997.
[2] För de beräknade kostnaderna fås ca hälften ur Europeiska regionala utvecklingsfonden.

Ändring av kostnadsförslagen för projekt som inletts under tidigare år:

Projekt stv 50 Bemböle-Gammelgård har utvidgats i syfte att åstadkomma en trafikmässigt bättre helhet på sträckan stv 50 Morby-Gammelgård, på grund av vilket kostnadsförslaget har ändrats från 252 milj. mk till 290 milj. mk. Utvidgningen av projektet inbegriper regleringen vid de planskilda anslutningarna på stv 50 och i Morby (Finnovägen). Projektet är en del av E 18-projektet.

Projekten stv 63 Kauhava-Vuorenmaa och fortsättningen på den norra hamnvägen i Björneborg (lv Ämttöö-Poikeljärvi), vilka inletts under tidigare år, är sådana utvecklingsprojekt för trafikförbindelser enligt programdokumen-

ten för Finlands målområden 2 och 5b för vilka har erhållits delfinansiering ur EU:s regionala utvecklingsfond.

Beträffande projekt stv 63 Kauhava-Vuorenmaa är det fråga om byggandet av en ny vägförbindelse på en ca 8 km lång sträcka från Kauhava centrum norrut. Den nya vägförbindelsen förbättrar trafiksäkerheten och avlägsnar flaskhalsen i trafiken på stamvägen mellan Kauhava och Ylivieska, som förenar Sydösterbotten. Det beräknas att vägen får en trafikmängd om ca 1500 bilar/dygn. Projektets nytto/kostnadsförhållande (N/K) är 1,5.

Den norra hamnvägen i Björneborg förlängs till huvudväg 8, varvid den tunga trafiken från bl.a. Meri-Pori-områdets hamn- och produktionsområden till fastlandet upphör i den kulturhistoriskt värdefulla tätorten Vittisbofjärd. Det beräknas att trafikmängden på området uppgår till ca 1 300 bilar/dygn. Projektets N/K-förhållande är 1,6.

Motivering till följande projekt som inleds 1997:

Hv 1 Pemar-Muurla

Projektet omfattar byggandet av en fortsättning på motorvägen mellan Åbo och Pemar, som är i slutskedet, förbi Salo till Muurla (32 km). Projektet utgör en del av utvecklandet av det Nordiska Triangeln-projekt som har hög prioritet i EU. Den nuvarande trafikmängden är 9 000—12 000 bilar/dygn, varav andelen långtradare med släpvagn är exceptionellt stor. En femtedel av trafiken på vägavsnittet sker redan nu under rusningstid. I synnerhet i Salo, där vägen går genom ett tätortsområde, är förhållandena dåliga på grund av den täta lokaltrafiken och anslutningar som styrs av trafikljus. Vid valet av en ny väglinje har miljöaspekterna spelat en viktig roll och en miljökonsekvensbedömning har gjorts med anledning av projektet. Dessutom har det gjorts utredningar om utvecklandet av hela E 18-avsnittet Åbo-Vaalimaa. I dem granskas konsekvenserna i större skala på hela vägavsnittet. Projektets N/K-förhållande är 1,5.

Hv 21 Kemi-Torneå

Projektet omfattar byggandet av en 20 km lång motorväg. Den utgör en förlängning på den motortrafikled vid Kemi som redan byggts. I Torneå håller man på att slutföra byggnadsarbetena på en bro och en planskild anslutning. Den nuvarande trafiken uppgår till ca 9 000—11 000 bilar/dygn. Trafiken på vägen stockar sig tidvis och det är besvärligt att nå fram till den via de många anslutningarna. Områdena invid vägen är tätt bebodda och dessutom förekommer annan markanvändning. Med anledning av projektet har en miljökonsekvensbedömning utförts. Motorvägslinjen går inte genom grundvattens- eller andra värdefulla områden och har till stora delar dragits genom obebodda områden. Bullernivån och de kolmonoxid- och kolväteutsläpp som åsamkas av trafiken kommer att minska betydligt längs den nuvarande vägen. Utsläppen av kväve och oxider ökar något. Projektets N/K-förhållande är 1,6.

Avlägsnandet av plankorsningarna på Kotka-Vainikkala-banan

Projektet omfattar 15 planskilda korsningar där allmänna vägar korsar banan samt 18 km vägregleringar. Banan är Finlands livligaste transitotrafikled med bl.a. riskfylld cisternvagnstrafik i stor skala. De allmänna vägar som korsar banan är däremot huvudsakligen lättrafikerade förbindelsevägar. Projektet möjliggör högre tåghastigheter, förbättrar trafiksäkerheten både på vägarna och på järnvägen och reducerar miljöriskerna. Kostnadsförslaget utgörs av vägverkets kalkylerade andel av de totala kostnaderna på ca 100 milj. mk.

1997 anslag	936 500 000
1996 anslag	944 900 000
1996 tilläggsb.	—19 711 000
1995 bokslut	845 000 000

78. *Vägarbeten som utförs åt utomstående* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 67 000 000 mk.

Anslaget får användas till arbeten som baserar sig på förbindelser mellan vägverket och utomstående.

Förklaring: De ersättningar som uppbärs för vägarbeten som utförs åt utomstående har antecknats som inkomster under moment 12.31.25.

1997 anslag	67 000 000
1996 anslag	67 000 000
1995 bokslut	83 151 258

79. *Byggande och underhåll av en motorväg mellan Träskända och Lahtis* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för förberedelser för byggandet och för underhållet av en motorväg mellan Träskända och Lahtis. Vägverket bemyndigas att ingå ett

sådant avtal om privat finansiering för projektet som får föranleda staten utgifter om högst 1 500 milj. mk under senare år.

Förklaring: Momentets rubrik har ändrats. Den ena körbanan (69,3 km) på sträckan hv 4 Träskända-Lahtis byggs som motorväg genom ett nytt förfarande med privat finansiering. I projektet ingår förutom planering och byggande också ett långvarigt underhållsansvar för vägsträckan.

Planeringen, byggandet och underhållet av projektet konkurrensutsätts som en helhet. Den som utför projektet väljs på basis av resultaten av en anbudstävlan som upphör 23.10.1996 och på basis av ett beslut som regeringen fattar särskilt. I ett avtal som bereds av staten och den som utför projektet anges skyldigheterna för den som utför projektet och villkoren för statens betalningar samt tidtabellen. Avtalet utformas så, att staten åsamkas utgifter av projektet först när vägen öppnas för trafik, med undantag av utgifterna för underhållet på den existerande körbanan. Statens betalningar binds vid trafikarbetet och den service- och underhållsnivå som erbjuds vägtrafikanterna.

Avtalsfullmakten behövs för att ett eventuellt avtal skall kunna ingås i början av 1997. I fullmakten ingår rätt att ingå ett avtal som omfattar hela avtalsperioden. Regeringen får en utredning om förutsättningarna att genomföra projektet och beslutar om och när vägverket kan ingå avtalet om privatfinansiering.

Trafikmängden på den nuvarande motortrafikleden mellan Träskända och Lahtis är ca 12 000 bilar/dygn. På vägen bildas trafikstockningar i synnerhet under veckoslut och helger. Projektets N/K-förhållande är 2,7. Projektet följer den nuvarande väglinjen.

1997 anslag	2 000 000
1996 tilläggsb	5 000 000

87. *Anskaffningar av jordområden samt ersättningar enligt lagen om allmänna vägar* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 150 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av jordområden och ersättningar enligt lagen (243/54) och förordningen (487/57) om allmänna vägar samt till betalning av fastighetsförrättningsavgifter enligt lagen om fastighetsförrättningsavgift (558/95).

Anslaget får även användas för anskaffning och ersättande av områden som behövs för vägar innan en vägplan har fastställts. Anslaget får dessutom användas till betalning av räntegottgörelser till kreditanstalterna enligt lagen om allmänna vägar (243/54). Räntegottgörelse betalas inte för nya lån.

1997 anslag	150 000 000
1996 anslag	150 000 000
1995 bokslut	179 962 764

30. Sjöfartsverket

Förklaring: Sjöfartsverkets huvudresultatområden är vintersjöfart, lotsningsverksamhet samt farledsverksamhet.

Sjötrafiken minskade år 1995, utrikesgodstrafiken minskade med ca 4 %. År 1996 avstannar minskningen av transportmängderna och år 1997 beräknas godstrafiken öka med ca 2,8 % till 73 milj. ton. Inom inrikesfarten transporteras årligen över 6 milj. ton varor mellan hamnarna i Finland. Handelssjöfartens farleder utvecklas så att trafiken året runt kan skötas genom att transportekonomiskt lönsammare rutter och farledsdjup används.

Längden av de farleder för handelssjöfart som underhålls är 5 851 km och längden av andra farleder 10 123 km. År 1997 beräknas sträckorna med lotsning uppgå till 794 200 sjömil.

Trafiken under vintersäsongen beräknas öka till 32 milj. ton (1996 års uppskattning 31 milj. ton). Avsikten är att med hänsyn till hur sträng vintern blir säkra vintertrafiken till de 23 vinterhamnarna med hjälp av åtta isbrytare utan oskäliga dröjsmål.

Dessutom har sjöfartsverket som mål att förbättra sjösäkerheten.

Omorganiseringen av sjöfartsverket utreds fortfarande.

Trafikministeriet har dessutom preliminärt uppställt följande resultatmål för sjöfartsverket för år 1997:

	1995	1996 Kalkyl	1997
Ränteprocenten för kapitalkostnaderna	7,0	7,2	7,2
TJÄNSTERNAS ART			
— vinterhamnar i bruk, antal	23	23	23
— isbrytarnas förseningar, timmar i medeltal	4	4	4
— lotsarnas väntetider, timmar	0	0	0
UTVECKLING AV LÖNSAMHETEN	115	113	115
HANDELSSJÖFARTENS LÖNSAMHET			
— mk/transporterat ton, kusten	8,0	8,7	8,5
— mk/transporterat ton, Saimen	29,9	31,2	27,5
HANDELSSJÖFARTENS KOSTNADSMOTSVARIGHET %			
— Lotsningsavgift	51,7	53,0	58,2
— Farledsavgift	75,9	73,9	79,1

	1996	1997
FARLEDSAVGIFTER		
Inkomster tmk	388 857	413 176
Särkostnader för underhåll av farleder tmk	509 812	506 724
Driftsåterstod tmk	—120 955	—93 548
Driftsåterstod, % av inkomsterna	—31	—23
Andel av gemensamma kostnader tmk	16 460	16 468
Kostnader sammanlagt tmk	526 272	523 192
Underskott (—) tmk	—137 415	—110 016
Underskott, % av inkomsterna	—35	—27
OFFENTLIGRÄTTSLIGA PRESTATIONER (i huvudsak för lotsningen)		
Inkomster tmk	116 510	127 756
Särkostnader för verksamheten tmk	245 603	246 103
Driftsåterstod tmk	—129 093	—118 347
Driftsåterstod, % av inkomsterna	—111	—93
Andel av gemensamma kostnader tmk	15 332	15 462
Kostnader sammanlagt tmk	260 935	261 565
Underskott (—) tmk	—144 425	—133 809
Underskott, % av inkomsterna	—124	—105
ÖVRIGA PRESTATIONER		
Inkomster tmk	35 049	35 051
Särkostnader för verksamheten tmk	39 368	39 036
Driftsåterstod tmk	—4 319	—3 985
Driftsåterstod, % av inkomsterna	—12	—11
Andel av gemensamma kostnader tmk	1 903	1 791
Kostnader sammanlagt tmk	41 271	40 827
Underskott (—) tmk	—6 222	—5 776
Underskott, % av inkomsterna	—18	—16

21. *Omkostnader (delvis EU)* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 512 000 000 mk.

Anslaget får enligt av statsrådet fastställda allmänna principer användas även till produktutvecklingsutgifter enligt avtal som gäller anskaffning av prototyper och av produktpartier som hör till den s.k. nollserien. Anslaget får även användas till forsknings- och utredningsutgifter för EU:s TEN-projekt.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats en överföring av 100 000 mk till moment 28.52.21 på grund av uppgörandet av fraktstatistik. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom inkomster som skall nettobudgeteras dessutom beaktats in-

komsterna av förbindelsefartygstrafiken, lotsningen, den avgiftsbelagda servicen, kombiisbrytarna, kartproduktionen och sjöfartsinspektionen samt hyresinkomsterna, inkomsterna av tillståndsavgifter för Saima kanal och inkomsterna av en höjning av lotsningsavgifterna med 10 %.

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	690 339 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	243 600 000
Övriga omkostnader	446 739 000
Bruttoinkomster	178 339 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	162 807 000
— offentligrättsliga prestationer	127 756 000
— övriga prestationer	35 051 000
Övriga inkomster	15 532 000
Nettoutgifter	512 000 000
1997 anslag	512 000 000
1996 anslag	514 687 000
1996 tilläggsb.	-
1995 bokslut	486 672 000

22. *Förvaltningsnämnden för Saima kanal* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 200 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av arvoden till ordföranden och medlemmarna i förvaltningsnämnden för Saima kanal, avlöningarna för fem tjänster, reseersättningar, anskaffnings- och reparationsutgifter för kontorsinventarier samt övriga konsumtions- och representationsutgifter.

1997 anslag	1 200 000
1996 anslag	1 074 000
1995 bokslut	1 025 439

70. *Anskaffning av materiel* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 130 000 000 mk.

Förklaring: Anskaffnings- och finansieringsutgifterna för isbrytare som anskaffats åren 1993 och 1994 uppgår till 1 147 000 000 mk och för ändamålet har tidigare beviljats 492 616 000 mk. Anskaffningarna beräknas föranleda kassautgifter om 130 milj. mk år 1997, 126 milj. mk år 1998, 117 milj. mk år 1999 samt sammanlagt 281 milj. mk åren 2000—2003.

1997 anslag	130 000 000
1996 anslag	135 400 000
1996 tilläggsb.	12 100 000
1995 bokslut	184 950 000

77. *Farledsarbeten* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 75 000 000 mk.

Anslaget får användas till utgifter som föranleds av planering, undersökning, byggande och grundliga reparationer av säkerhetsanordningar, farledsarbeten, kanaler och övriga jord- och vattenbyggnadsarbeten samt av reparation av skadade säkerhetsanordningar och av anskaffning av anordningar samt till utgifter som föranleds av ombyggnad och grundlig renovering av hus i sjöfartsverkets besittning.

Förklaring:

Specificering av projekt:

		Färdig för trafik	Kostnadsförslag 1000 mk	Redan budgeterat 1000 mk	Beräknade kostnader mk
1.	Farleden till Karleby	1998	150 000	69 000	60 000 000
2.	Fjärrstyrningsanläggningar för djupfarledsslussar och i Saima kanal	1998	13 700	6 900	1 500 000
3.	Självbetjäning vid slusskanaler och förnyande av elutrustningen vid Heinävesi- och Idensalmilederna.	1999	5 500	2 100	1 700 000
4.	Förbättring av Idensalmi farled	1998	6 100	2 800	3 300 000
5.	Förbättring av Tammerfors-, Valkeakoski- och Tavastehusfarlederna	1997	4 900	3 700	1 200 000
6.	Lågdjupfarledssystem				2 000 000
7.	Husbyggen				2 500 000
8.	VTS-anskaffningar				2 800 000
	Sammanlagt				75 000 000

1997 anslag 75 000 000
1996 anslag 83 200 000
1995 bokslut 42 600 000

87. *Anskaffning av mark- och vattenområden* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 400 000 mk.

Anslaget får användas för anskaffning av mark- och vattenområden som är nödvändiga för byggandet av farleder och andra jord- och vattenbyggnadsobjekt samt för ersättningar enligt vattenlagen (264/61).

1997 anslag 400 000
1996 anslag 400 000
1995 bokslut 400 000

31. Havsforskningsinstitutet

Förklaring: Havsforskningsinstitutet har till uppgift att som grund för det samhälleliga beslutsfattandet och för praktiska behov producera basuppgifter om havsmiljöns tillstånd och om de förändringar som sker där. Syftet med forskningen och den anknytande serviceverksamheten är att förbättra säkerheten inom sjöfarten samt att utveckla den grundläggande forskningen av havet och forsknings- och uppföljningsverksamheten i fråga om havsmiljön. Havsforskningsinstitutet upprätthåller forsknings- och serviceverksamhet som fördelar sig på fem resultatområden:

— forskning som gäller havets rörelser och istäcket samt värmehushållningen
— forskning som gäller den globala förändringen
— ämnesbalansforskning
— forskning som gäller Östersjöns ekologi och
— serviceforskning.

Trafikministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för Havsforskningsinstitutet för 1997:

— servicemetoderna för förbättrande av sjöfartens lönsamhet och säkerhet samt för uppföljning av havsmiljöns tillstånd utvecklas genom att man tar i bruk prognosmodeller, nya automatiska observationsmetoder, den nya generationens fjärranalysmetoder samt genom att institutets kvalitetssystem utvecklas
— forsknings- och utvecklingsverksamheten inriktas på internationella samarbetsprojekt inom forskningen av Östersjön samt kalla hav. Forskningsdatabaser och register utvecklas i enlighet med behoven inom det internationella informationsutbytet och samarbetet med andra forskningsanstalter och universitet utvecklas
— inom serviceverksamheten bibehålls den dagliga servicen på nuvarande nivå och strategin för den internationella uppföljningen av Östersjöns tillstånd utvecklas. Forskningsservicen i fråga om Östersjön och polarhaven och utredningarna gällande havsområden ökas genom försäljning av service.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 35 350 000 mk.

Anslaget får användas även till finansiering av forskningsprojekt som EU godkänner.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 4 000 000 mk för reparationer på havsforskningsfartyget Aranda, 850 000 mk för investering i anordningar enligt sjösäkerhetsprogrammet och 400 000 mk för uppföljning av giftiga algblomningar i Östersjön.

1997 anslag 35 350 000
1996 anslag 29 740 000
1995 bokslut 31 743 900

28. *Avgiftsbelagd service* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 3 000 000 mk.

Anslaget får användas för avlönande av personal motsvarande högst sju årsverken.

Förklaring: Inkomsterna av verksamheten har antecknats under moment 12.31.31.

1997 anslag 3 000 000
1996 anslag 3 024 000
1995 bokslut 1 612 906

32. Främjande av sjöfarten och annan sjötrafik

(30.) *Statsunderstöd för byggande av småhamnar* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Momentet och anslaget under det har slopats i budgeten.

1996 anslag	1 000 000
1996 tilläggsb	—
1995 bokslut	2 800 000

31. *Räntestöd för byggande av handels- och industrihamnar* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 866 000 mk.

Anslaget får enligt sjöfartsstyrelsens beslut användas för räntegottgörelser som med stöd av 2 § lagen om vissa räntestödslån av kreditanstalters medel (1015/77) betalas till kreditinstituten för räntestödslån som har beviljats för byggande av handels- och industrihamnar. Inga nya räntestödslån beviljas. Räntegottgörelsen för tidigare beviljade räntestödslån är 4 procentenheter under de fyra första låneåren och 2 procentenheter under det 5—8 låneåret. Efter det åttonde låneåret betalas inget räntestöd.

Förklaring: Betalningen av räntestöd upphör senast år 2000.

1997 anslag	866 000
1996 anslag	1 596 000
1995 bokslut	2 871 148

40. *Stödjande av anskaffningar av lastfartyg* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 55 500 000 mk.

Anslaget får användas som följer:

a) Av anslaget får högst 19 000 000 mk enligt allmänna grunder som fastställts av statsrådet användas till betalning av understöd för sänkande av ränteutgifterna för lån som har upptagits för anskaffning av småfartyg vilka under 1988—89 beställts eller anskaffats för sjötransporter inom utrikeshandeln. En förutsättning för att stödet skall beviljas är att lånet under de nämnda åren har godkänts som berättigande till detta stöd och att inget annat statligt räntestöd eller understöd har beviljats för samma ändamål. Understöd får beviljas till högst 90 % av det räntebelopp som kan godkännas och högst under de tio första låneåren. Förutsättningen för att understöd skall beviljas är att fartygets bemannings- och övriga driftskostnader inte utgör något hinder för en lönsam verksamhet för fartyget på lång sikt. Mottagaren av understödet skall förbinda sig att för en viss tid fortsätta verksamheten under finsk flagg.

Anslaget får även användas till motsvarande räntestödsutgifter för anskaffning av åländska småtonnagefartyg som har godkänts med stöd av en landskapslag för Åland (39/78).

b) Anslaget får användas till betalning av räntegottgörelser till kreditinstituten enligt allmänna grunder som fastställts av trafikministeriet för lån som med stöd av 2 § 6 punkten lagen om vissa räntestödslån av kreditanstalters medel (1015/77, ändr. 1557/92) ges finska företag som bedriver rederiverksamhet. Lånen är avsedda för anskaffningar och grundliga reparationer på finska varv av lastfartyg och av annan sjötransportmateriel som är avsedd i huvudsak för transport av last samt för anskaffning av småfartyg vilkas bruttodräktighet understiger 1 600 registerton och som köps begagnade i utlandet. Endast av synnerligen tungt vägande skäl kan räntestöd beviljas även för lån för nyanskaffningar i utlandet. Anslaget får även användas till motsvarande räntestödsutgifter för lån för anskaffning av åländska fartyg som har godkänts med stöd av en landskapslag för Åland (39/78).

Räntestöd kan beviljas för inhemska anskaffningar även då anskaffningen finansieras med stöd av lagen om räntestöd för finansiering av fartygsleveranser (1173/90). Några nya räntestödslån beviljas inte.

Den maximala räntegottgörelsen för tidigare beviljade räntestödslån skall vara i enlighet med det beslut som fattats för det aktuella året.

Förutsättningen för att räntestöd skall beviljas är att fartygets bemannings- och övriga driftskostnader inte utgör något hinder för en lönsam verksamhet för fartyget på lång sikt.

Förklaring: Räntestödslån som beviljats under tidigare år och de understöd som skall betalas för småfartyg som beställts under 1988—1989 beräknas föranleda staten utgifter enligt följande (milj. mk):

	1997	1998	1999	2000
Räntestöd från tidigare år	36,5	33,0	26,5	26,5
Understöd för småtonnage	19,0	15,0	11,0	6,0
Sammanlagt	55,5	48,0	37,5	32,5

Betalningen av räntestöd för småtonnage upphör år 2001 och för övriga räntestöd år 2004.

1997 anslag 55 500 000
1996 anslag 53 000 000
1995 bokslut 49 640 209

41. *Tryggande av konkurrensförutsättningarna för fartyg som är upptagna i förteckningen över handelsfartyg i utrikesfart* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 115 000 000 mk.

Anslaget får enligt lagen om en förteckning över handelsfartyg i utrikesfart (1707/91) användas till betalning av stöd till fartyg som antecknats i förteckningen.

Förklaring: Momentets svenskspråkiga rubrik har ändrats. Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats ökningen av antalet fartyg som är upptagna i förteckningen över handelsfartyg. Anslaget motsvarar summan av den skatt och de socialskyddsavgifter som betalats på besättningens löner.

Bruttodräktigheten för de 79 fartyg som vid utgången av 1995 antecknats i det finska fartygsregistret uppgick till ca 1,6 milj. ton, dvs. ungefär hälften av hela tonnaget. Det beräknas att inom loppet av ett år antecknas ytterligare 5—10 nya fartyg i registret.

1997 anslag 115 000 000
1996 anslag 106 000 000
1995 bokslut 95 450 054

44. *Understödjande av skärgårdstrafik*

Under momentet beviljas 800 000 mk.

Anslaget får på de grunder som nämns i statsrådets beslut (250/86) användas till understöd för trafikidkare som sköter trafikförbindelserna i skärgården.

Anslaget består av sådana regionutvecklingspengar som avses i 6 § lagen om regional utveckling (1135/93).

Förklaring: Understöd har årligen beviljats knappt 10 trafikidkare.

1997 anslag 800 000
1996 anslag 800 000
1995 bokslut 781 086

45. *Räntestöd till skärgårdstrafik* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 25 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av räntegottgörelser till kreditinstituten för lån som enligt 2 § 4 mom. lagen om vissa räntestödslån av kreditanstalters medel (1015/77) beviljas för grundliga reparationer och nyanskaffningar av fartyg inom skärgårdstrafiken.

Anslaget består av sådana utvecklingspengar som avses i 6 § lagen om regional utveckling (1135/93).

Några nya räntestödslån beviljas inte. Räntegottgörelsen för tidigare beviljade räntestödslån är 4 % under de fyra första låneåren och 2 % under det 5—8 låneåret.

1997 anslag 25 000
1996 anslag 25 000
1995 bokslut 9 611

(46.) *Understödjande av isbrytning på Saimen*

Förklaring: Momentet har slopats i budgeten.

1996 anslag 300 000
1995 bokslut 300 000

50. *Statsunderstöd ur lästavgifterna* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 3 200 000 mk.

Anslaget får beviljas till betalning av understöd som avses i lagen om lästavgift (189/36) för välfärdsverksamhet till förmån för yrkesverksamma sjömän samt till främjande av sjöräddningsverksamheten. Understöden beviljas för utgifter föranledda av verksamhet som sjöfartsstyrelsen bestämmer.

Förklaring: Motsvarande inkomst har antecknats under moment 11.19.02.

1997 anslag 3 200 000
1996 anslag 3 200 000
1995 bokslut 4 346 000

41. Fordonsförvaltningscentralen

Förklaring: Syftet med fordonsförvaltningscentralens verksamhet är att i enlighet med lagen (1592/95) och förordningen (1597/95) om fordonsförvaltningscentralen främja trafiksäkerheten och datasystemet för vägtrafiken samt minska de miljöskador som fordonen orsakar.

Trafikministeriet har vid beredningen av budgeten preliminärt uppställt följande resultatmål för fordonsförvaltningscentralen för 1997:

— riskkoefficienten för nya förare får inte överstiga 5,0

— andelen tekniska fel som omedelbart varit orsak till trafikolyckor med dödlig utgång får inte överstiga 3,5 %

— de procentuella skillnaderna mellan antalet underkända fordon på de olika besiktningsställena får vara högst +/—5 procentenheter av medeltalet för hela landet

— returneringsprocenten för bristfälligt ifyllda registreringsanmälningar som kommit per post får inte överstiga 4,5

— utdrag ur körkortsregistret skall postas samma dag som ansökan har anlänt

— handläggningstiden för centraliserat skötta registeranmälningar och körkortsansökningar får inte överskrida tre dagar

— utlåtanden om ansökningar om tillstånd att hålla bilskola, tillstånd till TFÄ/ADR-utbildning, typbesiktningsintyg samt ansökningar om tillstånd till direktregistrering skall behandlas inom 8 arbetsdagar

— ärenden som gäller debitering av bilskatt skall behandlas inom 12 arbetsdagar

— beslut om tekniska undantags- och ändringstillstånd skall behandlas inom 13 arbetsdagar

— beslut om specialskyltar och efterbeskattning samt ansökningar om undantag från ålders- och hälsokraven för körkort och ansökningar om inteckning i bil skall behandlas inom 14 arbetsdagar

— skatteåterbäringar skall skötas inom 25 dagar efter att en grund för återbäring har uppstått

— ansökningar om tillstånd att använda datasystem för vägtrafiken skall behandlas inom 30 arbetsdagar

— utsökningsansökan skall sändas inom 5 månader efter skatternas förfallodag.

Överskottet från den avgiftsbelagda verksamheten är 4 442 000 mk, vilket är 3,4 % av inkomsterna från den nettobudgeterade avgiftsbelagda verksamheten.

Tabell med jämförelsetal som beskriver den nettobudgeterade avgiftsbelagda verksamheten:

	1996	1997
Inkomster		
— offentligrättsliga prestationer tmk	110 806	111 623
— övriga prestationer tmk	18 970	19 570
Inkomster sammanlagt tmk	129 776	131 193
Kostnader		
Särkostnader tmk	114 140	115 306
Driftsåterstod tmk	15 636	15 887
— % av inkomsterna	12,0	12,1
Andel av gemensamma kostnader tmk	11 094	11 445
Kostnader sammanlagt tmk	125 234	126 751
Överskott(+)/underskott(—) tmk	4 542	4 442
— % av inkomsterna	3,5	3,4

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 2 000 000 mk.

Förklaring: I inkomsterna ingår en ersättning på 12 100 000 mk från skattestyrelsen för skötseln av beskattningsuppgifter.

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	133 373 000
Särkostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	126 273 000
Övriga utgifter för verksamheten	7 100 000
Bruttoinkomster	131 373 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	131 193 000
— offentligrättsliga prestationer	111 623 000
— övriga prestationer	19 570 000
Övriga inkomster	180 000
Nettoutgifter	2 000 000
1997 anslag	2 000 000
1996 anslag	2 700 000
1995 bokslut	2 910 768

50. Meteorologiska institutet

Förklaring: Meteorologiska institutet är en service- och forskningsanstalt som verkar inom flera branscher. Institutet producerar information om atmosfärens tillstånd för att främja den allmänna säkerheten och för att tillgodose näringslivets och allmänhetens behov.

Trafikministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för Meteorologiska institutet för 1997:

— inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten ökar med två procent och den företagsekonomiska servicens lönsamhet förbättras i motsvarande grad

— automationens andel av serviceproduktionen ökas så att produkternas kvalitetsnivå bibehålls på en internationellt sett hög nivå, och utifrån detta uppställs följande kvalitetsmål för de allmänna korttidsväderprognoserna:

— i de fall då temperaturen förändras minst fem grader under ett dygn skall temperaturprognoserna vara rätt i 72 % av fallen

— varningarna för hård vind skall vara rätt i 85 % av fallen, och andelen felaktiga varningar får inte överstiga 20 %

— regnprognoserna skall vara rätt i 80 % av fallen

— forskningsverksamheten utvecklas ytterligare med betoning på i synnerhet den meteorologiska forskningen och produktutvecklingen i syfte att öka institutets konkurrenskraft och genom detta öka finansieringsmöjligheterna

— man deltar i postgraduala utbildningsprogram för forskare, som leder till många påbyggnadsexamina på universitetsnivå

— observationsautomationen ökas och systemet skall kunna tillämpas i minst 95 % av fallen

— den externa och interna kommunikationens nivå höjs, personalstrategin revideras och den interna revisionen utvecklas.

Överskottet av den avgiftsbelagda verksamheten är 500 000 mk, vilket är 1,0 % av inkomsterna från den avgiftsbelagda verksamheten.

Det beräknas att det dessutom används ca 12 milj. mk i finansiering utifrån främst till forskning av projektnatur.

Kostnadsmotsvarighetskalkyler för den avgiftsbelagda verksamheten:

	1995 mk	1996 mk	1997 mk
INKOMSTER			
— offentligrättsliga prestationer	1 000 000	1 600 000	1 600 000
— företagsekonomiska prestationer	41 350 000	40 900 000	41 800 000
— gemensamma undersökningar	6 100 000	5 600 000	6 000 000
Inkomster sammanlagt	48 450 000	48 100 000	49 400 000
KOSTNADER			
Särkostnader	38 200 000	37 200 000	38 000 000
Driftsåterstod	10 250 000	10 900 000	11 400 000
Andel av gemensamma kostnader	11 200 000	10 430 000	10 900 000
Kostnader sammanlagt	49 400 000	47 630 000	48 900 000
Överskott (+)/underskott (—)	—950 000	+470 000	+500 000
— % av inkomsterna	—2,0	+1,0	+1,0

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 133 000 000 mk.

Anslaget får även användas till finansiering av forskningsprojekt som EU godkänner.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats nettobudgeteringen av inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten och övriga inkomster, de centrala resultatmål som presenteras i kapitlets förklaringsdel, 2 000 000 mk såsom utgifter som föranleds av ett avtal om komplettering av väderradarnätet med stöd av en tidigare beviljad beställningsfullmakt och 1 300 000 mk såsom en ändring i medlemsavgifterna till internationella organisationer. Vidare har utgifterna i anslutning till utvecklandet av sjövädertjänsten beaktats. Av intäkterna från

avgifterna för vädertjänsten gottskrivs andelen för lantbrukets vädertjänst under moment 12.30.70.

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	183 000 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	38 000 000
Övriga omkostnader	145 000 000
Bruttoinkomster	50 000 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	49 400 000
— offentligrättsliga prestationer	1 600 000
— företagsekonomiska prestationer	41 800 000
— gemensamma undersökningar	6 000 000
Övriga inkomster	600 000
Nettoutgifter	133 000 000
1997 anslag	133 000 000
1996 anslag	131 216 000
1995 bokslut	126 419 000

52. Teleförvaltningscentralen

Förklaring: Teleförvaltningscentralens verksamhet fördelar sig på fyra externa resultatområden: radioförvaltning, teleförvaltning och standardisering, televisionslicenstjänster och postförvaltning.

Telekommunikationens samhälleliga betydelse ökar, och dess andel av bruttonationalprodukten växer.

Antalet radioanläggningar och därmed även efterfrågan på radiofrekvenser ökar kraftigt. År 1997 tas ca en halv miljon nya radiosändare i bruk. De nya teletjänsterna och konkurrensen innebär att efterfrågan på nya nummerområden inom telefonnätet och antalet beslut om numrering ökar.

Trafikministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för Teleförvaltningscentralen för 1997:

— inom teleförvaltningen vidtas åtgärder så att de nya radiosändare som årligen tas i bruk kan placeras in i radiofrekvensspektret

— beslut om radiofrekvenser utfärdas inom 20 arbetsdagar och radiokoncessioner inom 10 arbetsdagar efter att behövliga utredningar finns tillgängliga

— inom sjöfarten ges behörighetsintyg inom 15 (i bråda tider 20) arbetsdagar efter examen, och för radioamatörer ges certifikat inom 25 (i bråda tider 30) arbetsdagar efter examen

— av ansökningarna om typgodkännande av radioanläggningar och teleterminalutrustning avgörs 80 % inom 15 arbetsdagar från det behövliga utredningar blivit tillgängliga

— antalet marknadsföringsförseelser i fråga om radioanläggningar och teleterminalutrustning ökar inte. Misstänkta förseelser undersöks inom en vecka efter att uppgifterna har kommit in, och brådskande fall inom två dagar

— inom teleförvaltningen vidtas åtgärder för att telenätens och teletjänsternas behov av ny numrering tillgodoses i den nationella numreringsplanen

— av ansökningarna om numrering av telenät avgörs 80 % inom 15 arbetsdagar från det behövliga utredningar har blivit tillgängliga. Ansökningar som förutsätter omfattande principiella beslut avgörs inom två månader från det behövliga utredningar har blivit tillgängliga

— av de klagomål som gäller televerksamheten avgörs 80 % inom två månader från klagomålet

— utlåtanden och omröstning som gäller internationella standarder sköts inom utsatt tid

— kostnaderna för televisionslicensverksamheten är högst 2,5 % av inkomsterna av licensavgifter och högst 8,5 mk per licensräkning. Genom kampanjer och kontroller skaffas 50 000 nya televisionslicenser

— genom att utöva tillsyn över och meddela anvisningar om postverksamheten, genom att informera om principlösningar och genom aktiv medling vid meningsskiljaktigheter strävar postförvaltningen efter att det görs så få skriftliga klagomål som möjligt om postverksamheten. Klagomålen behandlas omedelbart. Skriftliga klagomål avgörs inom två månader från det behövliga utredningar blivit tillgängliga.

Teleförvaltningscentralens utgifter har beaktats under det nettobudgeterade momentet 12.31.52.

Inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten beräknas uppgå till 107 356 000 mk.

Kostnadsmotsvarighetskalkylerna för den avgiftsbelagda verksamheten:

Radioförvaltningen:	1995 utfall	1996 prognos	1997 budgetprop.
INKOMSTER			
— offentligrättsliga prestationer mk	48 538 000	45 700 000	46 425 000
— övriga prestationer mk	146 000	154 000	134 000
Inkomster sammanlagt mk	48 684 000	45 854 000	46 559 000
KOSTNADER			
Särkostnader för den avgiftsbelagda verksamheten mk	28 601 000	32 612 000	33 158 000
Driftsåterstod mk	20 083 000	13 242 000	13 401 000
— % av inkomsterna	41	29	29
Andel av stödfunktioner och gemensamma kostnader mk	11 431 000	13 140 000	13 401 000
Kostnader sammanlagt mk	40 032 000	45 752 000	46 559 000
Överskott (+)/underskott (—) mk	8 652 000	102 000	0
— % av inkomsterna	18	0	0

Teleförvaltning och standardisering:	1995 utfall	1996 prognos	1997 budgetprop.
INKOMSTER			
— offentligrättsliga prestationer mk	14 666 000	14 934 000	14 700 000
— övriga prestationer mk	126 000	50 000	100 000
Inkomster sammanlagt mk	14 792 000	14 984 000	14 800 000
KOSTNADER			
Särkostnader för den avgiftsbelagda verksamheten mk	10 753 000	11 952 000	11 714 000
Driftsåterstod mk	4 039 000	3 032 000	3 086 000
— % av inkomsterna	27	20	21
Andel av stödfunktioner och gemensamma kostnader mk	2 816 000	3 180 000	3 068 000
Kostnader sammanlagt mk	13 569 000	15 132 000	14 782 000
Överskott (+)/underskott (—) mk	1 223 000	—148 000	18 000
— % av inkomsterna	8	—1	0

Televisionslicenstjänsterna:	1995 utfall	1996 prognos	1997 budgetprop.
INKOMSTER			
— övriga prestationer mk	39 239 000	40 451 000	41 544 000
Inkomster sammanlagt mk	39 239 000	40 451 000	41 544 000
KOSTNADER			
Särkostnader för den avgiftsbelagda verksamheten mk	36 852 000	37 894 000	38 971 000
Driftsåterstod mk	2 387 000	2 557 000	2 573 000
— % av inkomsterna	6	6	6
Andel av stödfunktioner och gemensamma kostnader mk	2 387 000	2 557 000	2 573 000
Kostnader sammanlagt mk	39 239 000	40 451 000	41 544 000
Överskott (+)/underskott (—)mk	0	0	0
— % av inkomsterna	0	0	0

Postförvaltningen:	1995 utfall	1996 prognos	1997 budgetprop.
INKOMSTER			
— offentligrättsliga prestationer mk	4 188 000	4 453 000	4 453 000
Inkomster sammanlagt mk	4 188 000	4 453 000	4 453 000
KOSTNADER			
Särkostnader för den avgiftsbelagda verksamheten mk	3 165 000	3 854 000	3 772 000
Driftsåterstod mk	1 023 000	599 000	681 000
— % av inkomsterna	24	13	15
Andel av stödfunktioner och gemensamma kostnader mk	519 000	553 000	547 000
Kostnader sammanlagt mk	3 684 000	4 407 000	4 319 000
Överskott (+)/underskott (—) mk	504 000	46 000	134 000
— % av inkomsterna	12	1	3

55. Ersättningar och understöd för kommunikation

41. *Understödjande av tidningspressen*

Under momentet beviljas 75 000 000 mk.

Anslaget får på villkor som statsrådet särskilt bestämmer användas till betalning av understöd i syfte att sänka dagstidningarnas transport-, distributions- och andra kostnader. Stödet kan även användas till projekt för utvecklande av tidningspressen.

Av anslaget får 35 000 000 mk ges som presstöd och stöd för motsvarande elektronisk publikationsverksamhet till partierna samt till landskapet Åland för understödjande av informationsverksamhet enligt samma fördelningsgrunder som det understöd som avses i 9 § partilagen.

1997 anslag	75 000 000
1996 anslag	80 000 000
1995 bokslut	79 475 000

61. *Utgifter för kommunikationsarrangemang för undantagsförhållanden* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 000 000 mk.

Anslaget får användas till planering, byggande och upprätthållande av ett reservnät samt av reserv- och specialförbindelser för ett data- och kommunikationssystem för undantagsförhållanden samt till betalning av ersättningar för ett effektivare skydd för samt upprätthållande och utvecklande av systemen.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 100 000 mk som en överföring till moment 31.01.21. I beredskapskostnaderna ingår de anskaffningar i samband med säkerställandet av de riksomfattande data- och kommunikationssystemens funktionsduglighet som trafikministeriet fastställer.

1997 anslag	5 000 000
1996 anslag	15 000 000
1995 bokslut	15 000 000

57. Köp av persontrafiktjänster och utvecklande av den offentliga trafiken

34. *Statsbidrag för planering och byggande av metrosystemet i huvudstadsregionen* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 29 000 000 mk.

Anslaget får användas för betalning av bidrag till Helsingfors stad för planering och byggande av metrobansträckan österut så att statens andel uppgår till högst 150 milj. mk, dock högst 30 % av kostnaderna.

Förklaring: Under momentet har 1992—1996

beviljats sammanlagt 62 milj. mk för stödjande av planeringen och byggandet av metron österut.

1997 anslag	29 000 000
1996 anslag	29 000 000
1995 bokslut	23 000 000

61. *Köp och utvecklande av kollektivtrafiktjänster* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 467 600 000 mk.

Anslaget får användas till köp av olönsamma tågtrafiktjänster och andra kollektivtrafiktjänster. Anslaget får även användas som bidrag för utvecklande av kollektivtrafiken, t.ex till planering, forskning, främjande av informations- och betalningsmedeltekniken samt till förbättring av betjäningen vid resecentrer och busstationer.

Anslaget får även användas till finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som EU godkänner.

En del av anslaget består av sådana utvecklingspengar som avses i 6 § lagen om regional utveckling (1135/93).

Förklaring: Användningen av anslaget beräknas fördela sig som följer:

	mk
Köp av fjärrtrafiktjänster samt närtrafiktjänster inom tågtrafiken	242 000 000
Köp av regionala tjänster samt statsbidrag för stadstrafiken	211 000 000
Utvecklingsprojekt	14 600 000
Sammanlagt	467 600 000

Trafikministeriet köper fjärrtrafiktjänster som inte kan upprätthållas enbart på basis av passagerarinkomster. Genom köpen inom tågtrafiken tryggas basservicens regionala täckning på bannätet och ordnas en högre servicenivå än vad passagerarinkomsterna ger möjlighet till inom Helsingfors närtrafik, som sträcker sig utanför SAD:s område.

Länsstyrelserna köper stamtrafik i form av basservicetrafik på landsbygden. Kommunerna kompletterar denna trafik genom egna köp av tjänster. Länsstyrelserna beviljar städerna och kommuner med liknande lokaltrafik som i städerna statsbidrag för stadstrafik till ett belopp som utgör högst 50 % av kostnaderna för de köpta tjänsterna och för de lösningar som gäller stadstaxan. Konkurrensutsättning inleds allteftersom det finns administrativa möjligheter till det.

I fråga om de understödda utvecklingsprojekten prioriteras skapandet av nya system för småbussar som styrs med telematik. Dessa system kan leda till inbesparingar i anslagen för persontrafik.

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats en överföring av 400 000 mk till moment 31.01.21 på grund av reseutgifter och andra omkostnader och en överföring av 5 000 000 mk till moment 31.99.22 för utgifter på grund av undersökningar.

1997 anslag	467 600 000
1996 anslag	488 000 000
1995 bokslut	488 000 000

58. Banhållning

Förklaring: Syftet med banhållningen är att bannätet i vårt land skall upprätthållas och utvecklas i den omfattning och på den nivå som trafiken kräver och med beaktande av de allmänna ekonomiska, säkerhetsmässiga och trafikpolitiska målen. Av central betydelse i utvecklingsarbetet är att kapaciteten utökas, elektrifieringen byggs ut och säkerheten ökar. Genom dessa åtgärder blir det samtidigt möjligt att höja tågens hastigheter. Tågsäkerheten förbättras genom ett ökat antal anordningar för tågkontroll och genom att särskild uppmärksamhet fästs vid den tunga transitotrafikens specialbehov.

I fråga om bannätets omfattning sker inga ändringar. Bannätets servicenivå ändras så att från serviceklass 2 flyttas 40 km till klass 3 och från klass 3 flyttas 290 km till klass 4.

Trafikministeriet uppställer preliminärt följande resultatmål för Banförvaltningscentralen för 1997:

— bannätets servicenivå 1997:

Serviceklass	Persontrafik	Godstrafik		Bankm	
	Hastighetsnivå km/h	Hastighetsnivå km/h	Axellast-begränsning t	1996	1997
1	över 140	100—120	25.0	—	—[1]
2	120—140	60—100	22.5—25.0	1 575	1 535
3	60—120	60—100	22.5	3 300	3 050
4	—	40—80	16.0—20.0	785	1 075
			Sammanlagt	5 660	5 660

[1] Banan Helsingfors - Tammerfors, klass 1, blir färdig ca år 2004.

Dessutom uppställs följande preliminära resultatmål:

— säkerheten förbättras

— ett program för bekämpning av miljöskador på grund av banhållningen görs upp

— styckkostnaderna för produkter inom banhållningen minskar.

21. *Banförvaltningscentralen och basbanhållningen (delvis EU)* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 1 453 000 000 mk.

Anslaget får förutom till banhållningen även användas till kostnaderna för kollektivtrafikens kontrollavgiftsverksamhet, utgifter för forskning och utredningar i samband med EU:s TEN-projekt samt till projekt inom närområdessamarbetet.

Anslaget får även användas till betalning av statens andel av den nationella medfinansieringen i projekt avsedda att genomföra målprogram finansierade ur EU:s regionala utvecklingsfond samt till betalning av statens andel av den nationella medfinansieringen i projekt avsedda att genomföra pilotprojekt och gemenskapsinitiativ. Av anslaget har 1 000 000 mk reserverats för den nationella medfinansieringen i dessa projekt.

För realiseringen av banhållningsprojekten får Banförvaltningscentralen ingå förbindelser som under senare år föranleder staten utgifter om högst 600 000 000 mk.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom nettobudgeterade inkomster, utöver den avgiftsbelagda verksamheten, beaktats banavgiften till Banförvaltningscentralen, intäkterna för försäljning av egendom med undantag av intäkterna för försäljning av fast egendom, avkastningen från fastighetsverksamheten och TEN-finansieringen från EU. Den banavgift som uppbärs hos VR-Group Ab höjs från 200 milj. mk till 300 milj. mk.

Banförvaltningscentralen köper arbeten i anknytning till banhållningen, trafikledningstjänster och arbeten inom fastighetsväsendet. Till Banförvaltningscentralens uppgifter hör även myndighetsuppgifterna i samband med säkerheten inom järnvägstrafiken.

För projekt inom närområdessamarbetet används högst 1 milj. mk.

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	1 830 000 000
— Banförvaltningscentralen	207 000 000
— Basbanhållningen	1 577 000 000
— Fastighetsväsendet	46 000 000
Bruttoinkomster	377 000 000
— Banavgift	300 000 000
— Inkomster av fastighetsväsendet	55 000 000
— Försäljnings- och övriga inkomster	22 000 000
Nettoutgifter	1 453 000 000
1997 anslag	1 453 000 000
1996 anslag	1 410 000 000
1996 tilläggsb.	8 000 000
1995 bokslut	1 471 000 000

77. *Utvecklande av bannätet* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 208 000 000 mk.

Anslaget får användas till projekt för utvecklande av banhållningen samt till utgifter för nybyggnad och ombyggnad av hus som Banförvaltningscentralen besitter.

Banförvaltningscentralen får ingå förbindelser som under senare år föranleder staten utgifter om högst 500 000 000 mk.

Förklaring: Staten har ingått ett avtal med Europeiska investeringsbanken (EIB) om ett lån på sammanlagt 1 450 milj. mk, som 1995—2000 används till grundlig reparation och utveckling av banavsnitten Åbo-Helsingfors och Riihimäki-Lahtis samt Helsingfors-Dickursby, vilka hör

till de trafikprojekt som ingår i Nordiska triangeln. Lånet ingår i inkomsterna under moment 15.02.01. Banförvaltningscentralen köper de arbeten som behövs för utvecklandet av bannätet. Kostnadsförslaget för höjningen av nivån på bansträckan Helsingfors-Tammerfors har minskat med ca 100 milj. mk på grund av ändringar i avgöranden som gäller byggandet samt till följd av ett effektivare byggnadsarbete. Förutom med finansieringen under detta moment finansieras främst projekten Helsingfors-Tammerfors och Helsingfors-Åbo även med ett anslag under moment 31.58.21, så att 160 000 000 mk har reserverats för projektet Helsingfors-Tammerfors och 30 000 000 mk för projektet Helsingfors-Åbo.

Specificering av utvecklingsprojekt:

	Kostnadsförslag 1000 mk	Beviljat 1000 mk	Beviljas mk
UTVECKLINGSINVESTERINGAR			
Helsingfors-Tammerfors, höjning av nivån	850 000	259 000	20 000 000
Helsingfors-Åbo, höjning av nivån	644 000	619 000	15 000 000
Tammerfors-Björneborg/Raumo, elektrifiering	292 000	130 000	80 000 000
Toijala-Åbo, elektrifiering	183 000	15 000	20 000 000
Bananordningar för tågkontroll	357 000	104 000	55 000 000
Plankorsningar längs huvudbanorna			12 000 000
Husbyggen			6 000 000
UTVECKLING SAMMANLAGT			208 000 000

1997 anslag 208 000 000
1996 anslag 251 000 000
1996 tilläggsb. 78 515 000
1995 bokslut 357 000 000

87. *Anskaffning av jordområden för bannätet och ersättningar* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 6 000 000 mk.

Anslaget får användas till anskaffning av jordområden och till ersättningar för verksamhet enligt lagen om statens bannät, banhållningen och användningen av bannätet samt till betalning av fastighetsförrättningsavgifter enligt lagen om fastighetsförrättningsavgifter (558/95).

1997 anslag 6 000 000
1996 anslag 6 000 000
1995 bokslut 5 496 245

92. Luftfartsverket

1. Service- och övriga verksamhetsmål

Luftfartsverkets mål är att inom sitt verksamhetsområde och enligt sina uppgifter ansvara för att luftfartsverksamheten utövas så säkert, effektivt, ändamålsenligt och ekonomiskt som möjligt.

Luftfartsverket skall se till att det finns utbud på service och att servicen utvecklas enligt förutsättningarna för en lönsam affärsverksamhet och med beaktande av kundernas, inklusive den militära luftfartens, och samhällets behov så att man i första hand tryggar den service som den reguljära linjetrafiken förutsätter och så att flygplatserna och flygtrafiktjänstsystemet utvecklas enligt efterfrågan på deras service.

2. Investeringarnas maximibelopp och de viktigaste objekten

Luftfartsverkets investeringar får föranleda utgifter om högst 450 milj. mk 1997. Luftfartsverket får 1997 dessutom ingå förbindelser som gäller investeringar, vilka får föranleda utgifter om högst 600 milj. mk under de följande finansåren. De viktigaste investeringsmålen anknyter till den fortsatta utvecklingen av Helsingfors-Vanda flygplats samt till slutförandet av ett nytt flygtrafiktjänstsystem.

Dessutom får statsrådet berättiga Luftfartsverket att utan krav på säkerhet ställa proprieborgen som säkerhet för lån om högst 70 milj. mk som upptagits av verkets dotterbolag som producerar flygfältsservice och flygtrafiktjänster eller av fastighetsbolag inom Luftfartsverkets verksamhetsområde.

3. Upptagande av lån

Luftfartsverket får uppta sådana lån som avses i 8 § 2 mom. lagen om statens affärsverk (627/87) till ett belopp av högst 250 milj. mk.

Förklaring: Statsrådet har, med beaktande av de service- och andra verksamhetsmål som förelagts riksdagen för godkännande, i samband med avlåtandet av budgetpropositionen preliminärt uppställt 42 milj. mk som resultatmål för Luftfartsverket 1997.

Vid prissättningen av tjänster som produceras av Luftfartsverkets enhet för myndighetsärenden beaktas kraven på trafiksäkerhet och främjandet av luftfarten. År 1997 beräknas de kalkylerade inkomsterna från utomstående kunder till enheten uppgå till 4,4 milj. mk och de kalkylerade utgifterna för enhetens drift till 14,7 milj. mk, varav den allmänna myndighetsverksamheten och flygsäkerhetsarbetet utgör 9,5 milj. mk. Underskottet i ekonomin, 10,3 milj. mk, täcks med avkastningen från Luftfartsverkets affärsverksamhet.

Tabell med jämförelsetal

	1995 utfall	1996 prognos	1997 budgetprop.
Omsättning, milj. mk	740,0	780,0	834,0
— ändring, %	9,3	5,4	6,5
Driftsbidrag, milj. mk	229,0	248,0	255,0
— driftsbidrag, % av omsättningen	30,9	31,8	30,6
Vinst, milj. mk	29,0	38,0	42,0
— vinst, % av omsättningen	3,9	4,9	5,0
Avkastning på investerat kapital, %	1,8	2,0	2,0
Soliditet, %	87,9	88,2	86,7
Investeringar, % av omsättningen	40,5	42,7	36,0
Antal anställda	1 590	1 597	1 615

(71.) *Integrerat flygtrafiktjänstsystem*

Förklaring: Momentet och anslaget under det har slopats i budgeten.

1996 anslag 7 000 000

Luftfartsverkets vinst år 1997 används för finansiering av Luftfartsverkets utvecklingsinvesteringar.

Om det beräknade resultatet uppnås, är det enligt investeringsprogrammet meningen att ca 300 milj. mk används till investeringar, varav 263 milj. mk (88 %) finansieras genom intern finansiering och 37 milj. mk (12 %) genom ökad nettoupplåning i penninginstitut, för vilken en separat lånefullmakt föreläggs riksdagen för godkännande.

Det totala kostnadsförslaget för revisionen av flygtrafiktjänstsystemet och investeringarna i samband med den uppgår till ca 350 milj. mk. Arbetet påbörjades redan 1992 och slutförs under 1998. Arbetena på det första stadiet av en centraldel mellan terminalerna för inrikes- och utrikesflyg på Helsingfors - Vanda flygplats påbörjades 1994 och slutförs 1996. Planeringen av det andra stadiet av centraldelen pågår.

Den preliminära investeringsplanen för 1997, som baserar sig på resultat- och finansieringsplanen, är följande:

	milj. mk
Anskaffning av inventarier samt andra anläggningstillgångar	70
Husbyggnadsarbeten vid flygfälten	180
Flygfältens jordområden och byggande	50
Sammanlagt	300

(88.) *Höjning av Luftfartsverkets grundkapital*

Förklaring: Momentet och anslaget under det har slopats i budgeten.

1996 anslag 25 000 000
1995 bokslut 30 000 000

93. Statsbidrag till lufttrafiken

41. *Statsunderstöd för byggande och underhåll av vissa flygplatser*

Under momentet beviljas 11 000 000 mk.

Anslaget får användas till understöd för andra än av Luftfartsverket upprätthållna flygplatser närmast inom linjeflyget och den lätta linjefarten för förbättring av konstruktioner och anordningar samt till understöd för underhållet av fälten och för kostnader som hänför sig till lån som tagits för att bygga flygplatserna. En förutsättning för understödet för underhåll är att linjeflyg eller lätt linjefart idkas regelbundet. Med anslaget under momentet betalas dessutom understöd för byggnadsinvesteringar vid de mindre flygplatserna. Anslaget får också användas till understöd som gäller planerings- och övervakningskostnaderna för flygplatserna.

Anslaget består av sådana regionutvecklingspengar som avses i 6 § lagen om regional utveckling (1135/93).

1997 anslag	11 000 000
1996 anslag	11 000 000
1995 bokslut	10 945 002

96. Raskone

1. Service- och övriga verksamhetsmål

Raskones huvudsakliga affärsverksamhet består av underhåll av tunga fordon och arbetsmaskiner och av tilläggsutrustning till dem. Service tillhandahålls alla sammanslutningar och entreprenörer som behöver underhållstjänster för sina fordon och arbetsmaskiner som stöd för den egna huvudsakliga verksamheten. Sakkunskapen inom den huvudsakliga affärsverksamheten utvecklas målmedvetet, och målet är att för kunden producera ett så stort mervärde som möjligt på ett sätt som är företagsekonomiskt lönsamt för kunden.

Verksamhetens lönsamhet förbättras genom en rationalisering av verksamheten, koncentrering på den huvudsakliga affärsverksamheten och genom en förbättring av resursernas utnyttjandegrad. Under räkenskapsperioden förbereder man sig på den kommande organisationsändringen.

2. Maximalt investeringsbelopp och de viktigaste objekten

Raskones investeringar får 1997 föranleda utgifter om högst 10 milj. mk. Dessutom får Raskone 1997 ingå förbindelser i fråga om investeringar, som under de följande finansåren får föranleda utgifter om högst 10 milj. mk.

De viktigaste investeringsobjekten är investeringar i samband med upprätthållandet av funktionsdugligheten och utvecklandet av verksamheten.

3. Upptagande av lån

Raskone får ta upp sådana lån som avses i 8 § 2 mom. lagen om statens affärsverk (627/87) till ett belopp om högst 15 milj. mk.

Förklaring: Resultatmålet för Raskone är 0 mk 1997. För investeringar skall användas ca 4 milj. mk, som finansieras med intern finansiering och långfristiga lån som upptas i penninginrättningar med lånefullmakter som föreläggs riksdagen för godkännande.

Det är nödvändigt att Raskone ges fullmakt att under året uppta långfristiga lån till ett belopp av högst 15 milj. mk för investeringar och oförutsedda utgifter. Förberedelserna för en bolagisering av Raskone pågår fortfarande.

Tabell med jämföreslet-tal	1995 utfall	1996 prognos	1997 budgetprop.
Omsättning, milj. mk	85,5	85,0	85,0
Driftsbidrag, milj. mk	3,4	3,0	4,5
— driftsbidrag, % av omsättningen	3,9	3,5	5,3
Vinst, milj. mk	0	0	0
— av omsättningen, %	0	0	0
— av grundkapitalet, %	0	0	0
Avkastning på investerat kapital, %	2,0	2,0	2,0
Investeringar, % av omsättningen	2,5	3,5	4,7
Soliditet, %	70,2	70,0	70,0
Antal anställda	284	260	250

97. Vägverket i Finland

22. *Utgifter för inrättande av Vägverket i Finland* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 6 000 000 mk.

Anslaget får fr.o.m. 1.6.1997 användas till löneutgifter och andra omkostnader i samband med inrättandet av Vägverket i Finland.

Förklaring: Med hänvisning till motiveringen till kapitel 31.24 inleder affärsverket sin verksamhet 1.1.1998. Åtgärderna för inrättandet inleds redan våren 1997. Avsikten är att vid affärsverket fr.o.m. 1.6.1997 inrättas en verkställande direktörstjänst i arbetsavtalsförhållande, som besätts av statsrådet. Anslaget behövs för löneutgifter och andra förberedande åtgärder.

1997 anslag 6 000 000

99. Övriga utgifter inom trafikministeriets förvaltningsområde

22. *Forskning och utveckling* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 33 000 000 mk.

Anslaget får även användas till finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som EU godkänner och till anbud i anknytning till dem samt till små utredningar och forskning i liten skala i anslutning till närområdessamarbetet.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats en överföring av 5 000 000 mk från moment 31.57.61 för utgifter för persontrafikundersökningar och 1 000 000 mk som en överföring till moment 31.99.45 för forsknings- och utredningsutgifter i närområdessamarbetet samt såsom avdrag sammanlagt 1 840 000 mk som en överföring till moment 31.01.21 på grund av löneutgifterna för två personer och vissa andra omkostnader. Forsknings- och utvecklingsverksamheten inriktas främst på efterfrågan på trafik, infrastruktur, godstrafik, persontrafik, trafiksäkerhet, minskande av miljöskador, transport av farliga ämnen, kommunikation, datanät och på ägarstrategier.

1997 anslag 33 000 000
1996 anslag 30 000 000
1996 tilläggsb. 1 892 000
1995 bokslut 26 000 000

40. *Vissa statsunderstöd*

Under momentet beviljas 4 650 000 mk.

Anslaget får användas till understöd för verksamheten i organisationer inom trafikbranschen samt för byggnadsprojekt inom trafikbranschens museiverksamhet.

Förklaring: Avsikten är att anslaget skall användas som följer:

	mk
Stöd för byggande av museer inom trafikbranschen	3 000 000
Verksamhetsstöd till kommunikationsorganisationer	300 000
Verksamhetsstöd till Finlands Flygförbund rf	1 150 000
Stöd till övriga trafikorganisationer och övrig verksamhet	200 000
Sammanlagt	4 650 000

1997 anslag 4 650 000
1996 anslag 4 650 000
1995 bokslut 4 497 000

42. *Ersättning för utbildning*

Under momentet beviljas 23 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av ersättningar för yrkesutbildning inom järnvägs- och lufttrafiken.

Förklaring: Avsikten är att av anslaget betalas 6 000 000 mk i ersättning till Luftfartsverket och 17 000 000 mk till VR-Group Ab.

1997 anslag 23 000 000
1996 anslag 26 000 000
1995 bokslut 28 000 000

45. *Understöd till Öst- och Centraleuropas trafikbransch* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 000 000 mk.

Anslaget får användas till understödjande av utbildning inom trafikbranschen och till motsvarande verksamhet i OSS-staterna och i Öst- och Centraleuropa.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 5 000 000 mk som en överföring av utgifterna för stödjande av stora projekt till moment 24.50.66 och 1 000 000 mk

som en överföring av forskningsutgifterna för små projekt till moment 31.99.22.

1997 anslag 4 000 000
1996 anslag 10 000 000
1995 bokslut 8 500 000

50. *Statsunderstöd för underhåll av färjor och broar vid privata vägar* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 13 000 000 mk.

Anslaget får enligt ett beslut av vägverket användas till underhåll av färjor vid privata vägar och av broar som monteras ner till vintern samt till reparation av broar på enskilda vägar i norra Finland.

Förklaring: Anslaget har ombildats till ett treårigt reservationsanslag. Avsikten är att 4 000 000 mk av anslaget skall användas till underhåll av färjor vid privata vägar och av broar som monteras ner till vintern samt 9 000 000 mk enligt det beslut om skydd för gamla skogar som statsrådet fattade 27.6.1996 för reparation av broar på enskilda vägar i norra Finland.

1997 anslag 13 000 000
1996 anslag 4 000 000

77. Planering av trafikleder till Nordsjö hamn (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 12 500 000 mk.

Anslaget får användas till planering av trafikleder till Nordsjö hamn.

Förklaring: Enligt erhållna utredningar uppgår utgifterna för planeringen av vägar, järnväg och farleder till hamnen i Nordsjö i Helsingfors 1996—1998 till ca 25 milj. mk, som fördelas jämnt mellan staten och Helsingfors stad. Kostnaderna för byggandet av trafiklederna uppgår enligt preliminär uppskattning till 620—780 milj. mk beroende på vilket banalternativ som väljs. Staden och staten kommer överens om fördelningen av byggnadskostnaderna när byggnadsplanerna är klara 1997. Byggnadsarbetena på trafiklederna förläggs enligt nuvarande planer tidsmässigt till 1999—2004.

1997 anslag 12 500 000

Utgifterna under huvudtitel 31, sammanställda kapitelvis för åren 1995—1997

		År 1995 bokslut 1000 mk	År 1996 Statsbudget 1000 mk	År 1997 förslag 1000 mk	Ändring 1996—1997 ± 1000 mk	± %
01.	Trafikministeriet (710)	48 474	54 560	61 356	+ 6 796	+ 12
24.	Vägverket (720)	4 463 742	4 279 200	4 276 340	— 2 860	— 0
(25.)	Statsunderstöd för väghållningen (720)	129 374	—	—	—	—
30.	Sjöfartsverket (730)	719 947	734 761	718 600	—16 161	— 2
31.	Havsforskningsinstitutet (830)	33 357	32 764	38 350	+ 5 586	+ 17
32.	Främjande av sjöfarten och annan sjötrafik (730)	156 198	165 921	175 391	+ 9 470	+ 6
41.	Fordonsförvaltningscentralen (720)	2 911	2 700	2 000	— 700	— 26
50.	Meteorologiska institutet (830)	126 419	131 216	133 000	+ 1 784	+ 1
55.	Ersättningar och understöd för kommunikation (760)	163 475	95 000	80 000	—15 000	— 16
57.	Köp av persontrafiktjänster och utvecklande av den offentliga trafiken (750)	511 000	517 000	496 600	—20 400	— 4
58.	Banhållning (750)	1 839 496	1 667 000	1 667 000	—	—
92.	Luftfartsverket (740)	30 000	32 000	—	—32 000	—100
93.	Statsbidrag till lufttrafiken (740)	10 945	11 000	11 000	—	—
97.	Vägverket i Finland (720)	—	—	6 000	+ 6 000	—
99.	Övriga utgifter inom trafikministeriets förvaltningsområde (710)	66 997	74 650	90 150	+15 500	+ 21
	Sammanlagt	8 302 336	7 797 772	7 755 787	—41 985	— 1

Huvudtitel 32
HANDELS- OCH INDUSTRIMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Maximibeloppet av räntegottgörelsen för skyddsupplagringslån enligt 4 § lagen om vissa räntestödslån av kreditanstalters medel (1015/77) är 5 %. Nya skyddsupplagringslån får 1997 godkännas till ett belopp av högst 50 000 000 mk.

Upplagringsunderstöd enligt 7 § lagen om skyddsupplag (970/82) får 1997 beviljas till ett belopp av högst 200 000 mk.

Förklaring: Det beräknas att det totala antalet anställda inom förvaltningsområdet motsvarar 5 310 årsverken 1997.

Till handels- och industriministeriets resultatområden hör

— att bereda och driva näringspolitiken, att stöda den teknologiska forskningen och utvecklingen, att skapa förutsättningar för utvecklandet av verksamheten inom små och medelstora företag, att trygga tillgången på i synnerhet riskfinansiering, att främja ett konkurrenskraftigt energisystem och en konkurrenskraftig energiteknologi, att öka det tekniska och merkantila kunnandet, samt att vid beredningen beakta sysselsättnings- och miljöaspekter,

— att främja företagens internationalisering och att snabbt anpassa sig till de nya krav som integrationen ställer på företagsverksamheten och näringsgrenarnas förvaltning, dvs. krav som bl.a. innebär att konkurrensen, konsumentpolitiken och livsmedelssäkerheten främjas, samt

— att utveckla ministeriet till en snabbt reagerande och lätt administrerbar sakkunnigorganisation där de samarbetsmekanismer som täcker resultatområdena ökar möjligheterna att nå uppställda mål; personalresurserna och ledningen utvecklas bl.a. genom att ett nytt sporrande lönesystem bereds.

Resultatmålet är att medverka till en gynnsam ekonomisk utveckling och sysselsättningsutveckling genom att den industriella aktiviteten ökas, den tekniska forskningen och utvecklingen samt små och medelstora företag stöds genom direkta och indirekta finansierings-, rådgivnings- och utbildningsåtgärder, genom att energisparande och användningen av förnybar energi samt konkurrens-, miljö- och säkerhetsaspekter i energisystemet främjas i enlighet med de principbeslut som statsrådet fattade i december 1995 samt genom att de små och medelstora företagens internationalisering underlättas. Avsikten är att resultatmålet även skall uppnås genom att ministeriet som sakkunnig i näringspolitik påverkar andra instanser som bereder den ekonomiska politiken. Rationaliseringen av företagsstöden fortsätter utgående från en utredning. Koordineringen av företagsstöden utsträcks till att gälla alla förvaltningsområden i enlighet med regeringsprogrammet.

Handels- och industriministeriet har till uppgift att vid bedrivandet av näringspolitiken förbättra företagens allmänna verksamhetsbetingelser och inrikta näringsunderstöden i enlighet med denna uppgift. Överföringen av näringsunderstöden till handels- och industriministeriets förvaltningsområde har inletts utgående från en utredning. Avsikten är att genom en koordinering av näringsunderstöden trygga de finansiella resurserna inom de prioritetsområden som ministeriet anser vara viktiga.

De centrala tyngdpunkterna inom handels- och industriministeriets förvaltningsområde 1997 är följande:

1. forskning och utveckling,
2. utökning av små och medelstora företags verksamhet,
3. förbättring av det internationella kunnandet (EU) inom verksamheten vid små och medelstora företag,
4. riskfinaniseringsverksamhet.

De centrala industripolitiska målen och den industripolitiska strategin har fastställts i publikationen Industripolitisk vision, som gavs ut i

maj 1996. Det industripolitiska målet är att utveckla de finländska företagens internationella konkurrenskraft samt att främja samhällsekonomins effektivitet och tillväxt. Avsikten är att dessa mål skall nås genom att marknadens verksamhetsproblem minskas.

Handels- och industriministeriet förbättrar verksamheten på marknaden genom att gallra bort onödig reglering av och onödiga stöd till näringslivet, genom att stöda forskning och utveckling samt företagens internationalisering och genom att effektivera verksamheten på finansmarknaden. Också de andra ministerierna ansvarar för centrala industripolitiska verksamhetsområden, såsom utvecklandet av den ekonomiska infrastrukturen, utbildningssystemet och miljövården. Den effektivitetsinriktade tillväxtstrategi som definieras i visionen skapar en gemensam linje för de industripolitiska åtgärder som skall vidtas inom flera olika ministeriers förvaltningsområde.

Som en del av åtgärderna i syfte att skapa allmänna verksamhetsbetingelser för företagen skall företagens finansiella miljö stärkas. För företagen är det viktigt att det på finansmarknaden finns tillgång till annan finansiering utöver den interna finansieringen. Statens särskilda finansiella institut kompletterar denna tillgång. I vissa situationer är det ändamålsenligt att använda också statligt stöd.

Inom handels- och industriministeriets förvaltningsområde fortgår utvärderingen av de särskilda finansiella instituten och den utveckling som baserar sig på den samt rationaliseringen av företagsstöden, som bygger på tidigare utredningar. I samband med budgeten avlåts en proposition med förslag till en ramlag för företagsstöden, genom vilken beviljandet och förvaltningen av företagsstöden styrs så att också stöden bidrar till att de samhällsekonomiska resurserna kan utnyttjas effektivt. Lagen gäller också andra förvaltningsområden, kompletterar koordineringen av näringsunderstöden samt överför tyngdpunkten från enskilda och separata specialåtgärder till planering och långsiktigt förbättrande av näringspolitikens allmänna verksamhetsbetingelser.

Statsbolagens ägarbas kommer att utvidgas bolagsvis och på marknadens villkor. De extra inkomster som inflyter av försäljningen av aktier och teckningsrätter skall i första hand användas för industri- och näringspolitiska ändamål.

Teknologiska utvecklingscentralen har en central uppgift när det gäller att utveckla det nationella innovationssystemet. Utöver satsningen på forskning och utveckling grundar sig små och medelstora företags konkurrenskraft på företagsledningsförmåga och internationalisering. Rådgivning, utbildning och konsultering är viktiga för utvecklandet av små och medelstora företags konkurrenskraft. Avsikten är att den finansiering som fås på marknaden kompletteras med statens riskfinansiering. Uppmärksamhet fästs vid att verksamhetsbetingelserna för statens särskilda finansiella institut förbättras och stödsystemen sammanförs. Tillgången på finansiering på marknadsvillkor främjas.

Resultatstyrningen inom förvaltningsområdet vidareutvecklas genom att utvärderingsprojekten fortsätter och rekommendationerna i utvärderingsrapporterna följs.

Företagsstöden görs gradvis mera beroende av motprestationer. Målet är att genomföra regeringsprogrammet med beaktande av de utredningar som gäller de sysselsättande effekterna, inriktningen på forskning och utveckling, främjandet av små och medelstora företags verksamhet samt resultaten av det industripolitiska strategiarbetet. Genomskinligheten hos stöden och den särskilda finansieringen utökas.

Ombildningen av verksamheten vid centralen för energispartjänster, Motiva, som sedan 1993 har varit verksam i form av ett projekt, så att den blir permanent bereds så att ombildningen kan ske under år 1997.

Revideringen av förvaltningen av konsumentärenden fortgår, varvid de förslag som arbetsgruppen för förvaltningen av konsumentärenden har framfört och de utlåtanden som erhållits om dem utnyttjas. Samarbetet inom förvaltningen av konsumentärenden effektiveras. Verksamheten vid konsumentforskningscentralen utvärderas.

01. Handels- och industriministeriet

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 113 600 000 mk.

Anslaget får även användas till betalning till Kemijoki Oy av kostnaderna för distributionen av statens delägarelektricitet. Dessutom får högst 100 000 mk av anslaget användas för ett pris för publicering av konsumentinformation.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 845 000 mk i löneutgifter för tre personer som tidigare avlönats med anslag under moment 32.41.21, 530 000 mk i löneutgifter och andra omkostnader för två personer som tidigare avlönats med anslag under moment 32.50.24 och 2 000 000 mk på grund av att ministeriets datasystem utvecklas samt såsom avdrag 193 000 mk som överföring av en person till moment 28.40.21 och 400 000 mk som överföring till moment 32.50.24.

1997 anslag	113 600 000
1996 anslag	111 202 000
1995 bokslut	120 356 000

22. *Till näringspolitiken ansluten forsknings- och utredningsverksamhet* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 20 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för sådana undersökningar och utredningar som beställs hos utomstående och stöder ministeriets strategiska beredning. Objekt kan vara undersökningar och utvecklingsåtgärder som ansluter sig till den ekonomiska integrationen mellan stater och dess verkningar, till utrikes- och inrikeshandeln, till konkurrenskraften hos företag och deras produkter, till hinder för och följder av internationaliseringen, till marknadsföring samt till problem inom företagsledningen. Anslaget får även användas till utvärderingar av resultat, uppföljning och effekt, undersökningar som gäller turism samt utvecklandet av små och medelstora företags verksamhet, till konkurrens- och konsumentundersökningar, livsmedelsutredningar, till betalning av publikationsutgifter samt till betalning av rese- m.fl. utgifter för styrning och ledning av undersökningar. Anslaget får även användas till löne- och arvodesutgifter som föranleds av industripolitiska undersökningar, utvecklingsprojekt och utredningar, till inrikes- och utrikesresor, till publikations- och informationsutgifter samt till andra motsvarande omkostnader. Anslaget får användas till avlönande av ett antal anställda motsvarande högst 24 årsverken.

1997 anslag	20 000 000
1996 anslag	17 000 000
1995 bokslut	20 000 000

(23.) *Elmarknadscentralens omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Momentet och anslaget under det har ändrats till moment 32.56.21.

(60.) *Överföring till statens kärnavfallshanteringsfond* (förslagsanslag)

Förklaring: Momentet och anslaget under det har slopats i budgeten. I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen en proposition med förslag till lag om ändring av kärnenergilagen (990/87) så att överföringarna mellan statens kärnavfallshanteringsfond och statsverket kan ske också inom ramen för de moment som gäller statens upplåning.

1996 anslag	23 000 000
1995 bokslut	766 251

66. *Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 55 315 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer samt konsumtions- och löneutgifter som föranleds av internationellt samarbete.

Förklaring: Momentets svenskspråkiga rubrik har ändrats. Avsikten är att anslaget skall användas på följande sätt:

	mk
Nordiskt forskningssamarbete inom kärnsäkerhetsområdet	1 800 000
Medlemsavgifter till FN:s organisation för industriell utveckling (UNIDO)	3 800 000
Medlemsavgift till Internationella Atomenergiorganet (IAEA)	7 550 000
Avgifter i anslutning till verksamheten vid OECD:s organisationer på energiområdet	4 450 000
Finlands andel till Internationella Atomenergiorganets (IAEA) fond för tekniskt bistånd och samarbete	2 000 000
Kostnader för sekretariatet för Europeiska energistadgan	200 000
Medlems- och anslutningsavgift till Europeiska rymdorganisationen (ESA)	29 000 000

Övriga medlemsavgifter till internationella organisationer och finansiella bidrag till OECD	1 515 000
Finansiella bidrag för samarbete till internationella finansiella institut, organisationer och samarbetsorganisationer.	5 000 000
Sammanlagt	55 315 000
1997 anslag	55 315 000
1996 anslag	87 970 000
1995 bokslut	4 900 000

92. *Ersättning till statens kärnavfallshanteringsfond* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 70 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av ersättning enligt 52 § kärnenergilagen (990/87) till statens kärnavfallshanteringsfond.

Förklaring: Enligt kärnenergilagen kan medel i statens kärnavfallshanteringsfond periodvis överföras till statsverket till den del de inte lånas ut åt avfallshanteringsskyldiga vilkas verksamhet ger upphov till kärnavfall. För de medel som på detta sätt överförts till statsverket skall årligen betalas en ersättning till fonden som till beloppet motsvarar räntan på de lån som kärnavfallshanteringsskyldiga beviljas ur fonden.

Räntan är tills vidare Finlands Banks grundränta höjd med två procentenheter. Ersättningen betalas för tiden 1.1—31.12.1996.

1997 anslag	70 000 000
1996 anslag	70 000 000
1995 bokslut	60 987 909

02. Distriktsbyråerna för HIM-företagstjänst

Förklaring: Små och medelstora företag som inleder eller som redan inlett sin verksamhet har en central betydelse i vår samhällsekonomi. För att näringsstrukturen skall förbättras och för att ekonomin skall balanseras behövs en kraftig utökning och utvidgning av små och medelstora företags verksamhet.

Resultatområdena inom HIM-företagstjänst är

— regional näringspolitik

— utvecklingsservice för små och medelstora företag

— företagsfinansiering.

Inom resultatområdet utvecklingsservice beräknas antalet kundföretag vara 7 400. Andelen sådan service utökas som siktar på utökande av nyetableringar, utvecklande av små och medelstora företags marknadsföring och internationaliseringsberedskap samt förbättrande av kunnandet när det gäller finansiella frågor och utvecklande av företagssamarbetet.

För företagsfinansieringen är målet att förbättra sysselsättningen i regionerna, diversifiera näringsstrukturen i regionerna och förbättra företagens lönsamhet på lång sikt. Målet är att genomförandet av ca 4 150 företags investerings- och utvecklingsprojekt skall stödas 1997. Dessutom stöds projekt genom vilka företagens verksamhetsmiljö förbättras. År 1997 medverkar resultatområdet till att uppskattningsvis 4 600 nya stadigvarande arbetsplatser skapas och 11 500 arbetsplatser tryggas.

Distriktsbyråerna för HIM-företagstjänst genomför och finansierar program som skall finansieras med medel ur EU:s strukturfonder. HIM-företagstjänst svarar för att de EU-program som gäller små och medelstora företag och företagsmiljön genomförs. Beredskap för de löner, arvoden, hyror, datatjänster, informationsutgifter och andra omkostnader som dessa program förutsätter skapas så att tekniskt stöd för stärkande av ovan nämnd företagsverksamhet frigörs från regionala utvecklingsfondens och socialfondens medel.

Delegeringen av transportstödet inleddes 1995. Avsikten är att utbetalningen av transportstöd skall överföras från ministeriet till regional nivå 1997.

Servicen för små och medelstora företag som inleder eller redan har inlett sin verksamhet utvecklas. För att den utvecklingsservice som är avsedd för små och medelstora företag skall kunna samordnas och servicen förbättras är ett centralt mål för ledningsgrupperna vid företagsservicecentralerna att erbjuda kunderna möjlighet att få servicehelheter på basis av ett enda uppdrag från kundens sida. På företagsservicecentralernas serviceställen ordnas informations-

förmedlingsservice samt möjlighet att använda datanät och filer som ansluter sig till företagsverksamheten bl.a. som en form av självbetjäning.

Den avgiftsbelagda service som baserar sig på självkostnadspris med full täckning kommer att stabiliseras 1997. HIM-företagstjänsts branschsystem utgör en form av utvecklingsservice för små och medelstora företag och en del av den utgörs av de branschrapporter som publiceras inom den avgiftsbelagda servicen med full täckning samt branschbarometrar för små och medelstora företag.

Den höga nivån på produktiviteten av arbetet inom HIM-företagstjänst skall bibehållas.

21. *Omkostnader (delvis EU)* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 31 200 000 mk.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter som föranleds av den samtjänstverksamhet som distriktsbyråerna ordnar för de regionala företagstjänstenheternas små och medelstora företag.

Anslaget får även användas till betalning av statens andel av den nationella medfinansieringen i projekt avsedda att genomföra program finansierade ur EU:s regionala utvecklingsfond samt socialfond samt till betalning av statens andel av den nationella medfinansieringen i projekt avsedda att genomföra gemenskapsinitiativ och pilotprojekt. Av anslaget har 2 700 000 mk reserverats för den nationella medfinansieringen i projekt som finansieras ur EU:s regionala utvecklingsfond och 500 000 mk för den nationella medfinansieringen i projekt som finansieras ur socialfonden.

Anslaget får även användas för betalning av den nationella medfinansieringen för EU-rådgivningscentralerna vid distriktsbyråerna för företagstjänst.

Anslaget får även användas till betalning av löneutgifter och andra omkostnader som föranleds av förberedelserna inför inledandet av verksamheten vid de arbetskrafts- och näringscentraler som inrättas 1.9.1997 samt till betalning av löneutgifter för de direktörstjänster som inrättas 1.3.1997. Arbetskrafts- och näringscentralerna får använda anslaget för omkostnader från och med 1.9.1997.

Förklaring: Uppgifterna för distriktsbyråerna för HIM-företagstjänst överförs till de arbetskrafts- och näringscentraler som inrättas 1.9.1997. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 17 800 000 mk i överföring till moment 32.03.21.

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	35 700 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	4 500 000
Övriga omkostnader	31 200 000
Bruttoinkomster	4 500 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten — prestationer med full täckning	4 500 000
Nettoutgifter	31 200 000

De små och medelstora företagen erbjuds finansierings- och utvecklingstjänster på regional nivå av distriktsbyråerna för HIM-företagstjänst, Kera Ab:s regionala kontor, teknologiska utvecklingscentralens och utrikeshandelsförbundets regionala enheter samt av Statsgaranticentralen. Ovan nämnda organisationer är belägna i samma lokaler i 14 företagstjänstcentraler. Förbättrandet av servicen på regional nivå för små och medelstora företag som inleder eller redan har inlett sin verksamhet fortgår genom att samarbetet intensifieras och fördjupas. De gemensamma serviceställena och de tjänster de tillhandahåller utvecklas inom de ledningsgrupper för företagsrådgivning som finns i samband med HIM-företagstjänst.

Största delen av den nettobudgeterade avgiftsbelagda verksamheten med full täckning omfattar branschrapporter och branschbarometrar för små och medelstora företag, vilka hänför sig till branschkunnandet.

1997 anslag	31 200 000
1996 anslag	49 111 000
1995 bokslut	46 421 000

03. Arbetskrafts- och näringscentraler

Förklaring: I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om arbetskrafts- och näringscentraler. Enligt propositionen inrättas 1.9.1997 för regionalt främjande av näringarna och regional skötsel av arbetskraftsärenden arbetskrafts- och näringscentraler i vilka de nuvarande distriktsbyråerna för HIM-företagstjänst, de nationella enheterna vid TEKES, Statsgaranticentralens regionala enheter, de regionala enheterna vid Suomen Ulkomaankauppaliitto - Finlands Utrikeshandelsförbund ry, arbetskraftsdistriktsbyråerna och landsbygdsnäringsdistrikten sammanförs.

Centralerna har till uppgift att inom sitt verksamhetsområde främja verksamhetsbetingelserna för i synnerhet små och medelstora företag, företagens internationalisering, den tekniska och ekonomiska utvecklingen samt företagens teknologiska förnyelseförmåga och nivå, främja gårdsbruket och fiskerihushållningen samt de landsbygdsnäringar som anknyter till dem, verkställa Europeiska unionens gemensamma jordbruks- och fiskeripolitik, främja arbetsmarknadens funktion, sysselsättningen och den arbetskraftspolitiska vuxenutbildningen och dra försorg om skötseln av arbetsärenden samt sköta andra uppgifter i enlighet med vad som därom stadgas särskilt.

Handels- och industriministeriet svarar för styrningen av och tillsynen över centralerna med avseende på den allmänna förvaltningen. När centralerna utför uppgifter som hör till olika förvaltningsområden handlar de under vederbörande ministeriums eller ämbetsverks ledning och tillsyn. Vederbörande ministerier bereder gemensamt ärenden som gäller centralernas resultatstyrning och verksamhetsutveckling och de behandlar gemensamt centralernas ekonomiplaner och verksamhetsanslag och fördelningen av verksamhetsanslag för finansåret.

Sammanlagt 13 arbetskrafts- och näringscentraler inrättas.

Till centralernas omkostnader överförs från 1.9.1997 räknat omkostnaderna för distriktsbyråerna för HIM-företagstjänst, omkostnaderna för de nationella enheterna vid TEKES samt utgifterna för Statsgaranticentralens och Suomen Ulkomaankauppaliitto - Finlands Utrikeshandelsförbunds regionala enheter. Vidare har under moment 30.01.23 budgeterats uppskattningsvis 32 000 000 mk och under moment 34.06.21 uppskattningsvis 32 000 000 mk för centralernas omkostnader.

När lagen om arbetskrafts- och näringscentraler träder i kraft övergår de anställda vid landsbygdsnäringsdistrikten, distriktsbyråerna för HIM-företagstjänst, TEKES regionala byråer, Statsgaranticentralens regionala byråer och arbetskraftsdistriktsbyråerna i respektive centrals tjänst. Vid reformen tryggas den nuvarande ordinarie personalens ställning.

Inrättandet av arbetskrafts- och näringscentraler förutsätter att 13 nya direktörstjänster inrättas. För inledande av centralernas verksamhet är det meningen att personal skall anställas i förberedande uppgifter före 1.9.1997. Direktören kan vid behov vid sidan av sin egen tjänst också leda en avdelning som förordnas särskilt och sköta uppgiften som avdelningschef vid den.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 32 965 000 mk.

Vid centralerna kan 13 direktörstjänster (A 30) inrättas 1.3.1997.

Förklaring: Med hänvisning till motiveringen i den förklaring som gäller kapitlet inleder arbetskrafts- och näringscentralerna sin verksamhet 1.9.1997. Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats 17 800 000 mk i överföring från moment 32.02.21, 10 100 000 mk i överföring från moment 32.44.21, i utgifter för de regionala enheterna vid Suomen Ulkomaankauppaliitto - Finlands Utrikeshandelsförbund ry 2 300 000 mk i överföring från moment 32.85.41 och i utgifter för Statsgaranticentralens regionala enheter 1 765 000 mk; motsvarande markbelopp har budgeterats som inkomst under moment 12.32.99.

1997 anslag 32 965 000

61. *Stödjande av hushållens möjligheter att ordna arbete* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 25 000 000 mk.

Anslaget får användas till den gottgörelse som beviljas för förbättrande av hushållens möjligheter att ordna arbete, till administrativa kostnader för försökssystemet samt till utgifter för uppföljning av försöket.

Förklaring: Regeringen har för avsikt att inleda ett försök som syftar till att förbättra hushållens möjligheter att ordna arbete. I

försöket skall hushåll eller en person eller ett företag som erbjuder hushållstjänster beviljas gottgörelse. Försöket inleds hösten 1997. Avsikten med försöket är att utreda vilka verkningar gottgörelsen har bl.a. på sysselsättningen i hushållen, på serviceutbudet och på efterfrågan på service samt på priserna och konkurrensneutraliteten. Vid behov avlåter regeringen en proposition om detta till riksdagen.

1997 anslag 25 000 000

27. Konsumentverket

Förklaring: Förändringar i efterfrågan 1997:

— Det sameuropeiska marknadsområdet ger konsumenterna allt flera valmöjligheter. Utnyttjandet av de nya möjligheterna ökar efterfrågan på konsumentinformation och dess betydelse.

— För att säkerheten i konsumenternas verksamhetsmiljö skall kunna tryggas på en marknad som blir allt mångsidigare krävs det en effektiv marknadsövervakning och information om produkternas säkerhet.

I samband med beredningen av budgetpropositionen har handels- och industriministeriet preliminärt uppställt följande resultatmål för konsumentverket 1997:

Samhälleliga effektmål

— En effektiv marknadsövervakning av konsumtionsvaror och konsumenttjänster säkerställs.

— Information produceras såväl för konsumenterna som för näringsidkarna.

— Kommunerna påverkas så att sådana resurser som är viktiga för produktsäkerhetsövervakningen säkerställs.

— Prisjämförelser produceras inom för konsumenterna problematiska branscher och jämförelserna kombineras med kvalitetsaspekten.

— Prisinformationen förbättras genom att konsumenterna aktiveras, näringsidkarnas kunskapsnivå höjs och prismärkningen övervakas.

— Ett effektivt system för övervakningen av paketreserörelser upprätthålls.

— Test som mäter kvaliteten på konsumtionsvaror och konsumenttjänster införs och andra utredningar görs i enlighet med planen för 1997—1999.

— Information om den nya lagstiftning som gäller konsumenter och om konsumenternas rättigheter på den inre marknaden produceras.

— Unga personers beredskap att göra rationella val med tanke på det egna hushållet förbättras.

— Kuluttaja-tidningens upplaga ökar med 15 % jämfört med nivån 1996.

— Servicenivån när det gäller den kommunala konsumentrådgivningen kvarstår på samma nivå som 1996.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 25 400 000 mk.

Av anslaget får högst 1 100 000 mk användas för att sänka priserna på den avgiftsbelagda verksamhet som hänför sig till Kuluttajatidningen.

Förklaring: Inkomsterna av den avgiftsbelagda servicen har antecknats under moment 12.32.99.

1997 anslag	25 400 000
1996 anslag	25 308 000
1995 bokslut	25 351 000

50. *Statsunderstöd för konsumentorganisationer*

Under momentet beviljas 4 000 000 mk.

Anslaget får användas för understöd till konsumentorganisationerna och till avdelningen för huslig ekonomi vid Arbetseffektivitetsföreningen r.f. för utgifter som föranleds av funktioner som definieras av konsumentverket.

Förklaring: Understöden grundar sig på resultatavtal. Anslaget beräknas fördela sig på följande sätt:

	mk
Finlands Konsumentförbund rf	2 845 000
Kuluttajat-Konsumenterna ry	150 000
Avdelningen för huslig ekonomi vid Arbetseffektivitetsföreningen r.f.....	1 005 000
Sammanlagt	4 000 000

1997 anslag.....	4 000 000
1996 anslag.....	4 000 000
1995 bokslut	4 000 000

28. Konsumentklagonämnden

Förklaring: Till konsumentklagonämnden inkommer årligen närmare 3 000 skriftliga klagomål. Den genomsnittliga behandlingstiden 1995 understeg 10 månader. Antalet klagomål 1997 beräknas öka jämfört med 1995 till följd av de lagändringar som trädde i kraft 1995 och ökar nämndens befogenheter.

I samband med beredningen av budgetpropositionen har handels- och industriministeriet preliminärt uppställt följande resultatmål för konsumentklagonämnden 1997:

Den genomsnittliga behandlingstiden är högst nio månader. Behandling i plenum tar i genomsnitt två och en halv månad efter det att ärendet behandlats i en sektion. Andelen ärenden som avgörs genom förenklat förfarande hålls vid 15 %. Kvaliteten på nämndens rekommendationer höjs genom satsningar på utbildning av personalen, förbättrande av informationen och granskning av besluten. Iakttagandet av rekommendationerna bibehålls på ca 80 %.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Under momentet beviljas 5 745 000 mk.
Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 420 000 mk i löneutgifter för tre personer som tidigare avlönats med anslag under moment 32.31.21.

1997 anslag	5 745 000
1996 anslag	5 285 000
1995 bokslut	5 313 000

29. Konkurrensverket

Förklaring: Konkurrensverkets verksamhetsidé går ut på att öka ekonomins effektivitet genom att främja konkurrensen.

EU-medlemskapet har ökat konkurrensverkets uppgifter och ändrat arbetsmetoderna väsentligt. Att monopolbranscher som baserat sig på lag har övergått till att omfattas av konkurrens kräver också att konkurrensövervakningen ökas.

I samband med beredningen av budgetpropositionen har handels- och industriministeriet preliminärt uppställt följande resultatmål för konkurrensverket 1997:

Samhälleliga effektmål

— Ingrepp görs i konkurrensbegränsningar och regleringen inom strategiska prioritetsområden. Till dessa områden hör energi och offentliga basserviceinrättningar, relationerna mellan handel och industri, skogsbruk och skogsindustri, finansierings- och försäkringsverksamhet, kommunikation samt hälso- och sjukvård.

— Sådana fall av konkurrensbegränsning som inte hör till de projekt som definierats som strategiska sköts utan dröjsmål.

— De uppgifter som EU-avtalet medför för konkurrensverket i egenskap av nationell konkurrensmyndighet sköts effektivt och väl inom ramen för givna tidtabeller. I allt internationellt samarbete koncentrerar man sig på frågor som är av betydelse för Finland.

— Med kommunikationens hjälp byggs det upp en bild av konkurrensverket och betydelsen av dess verksamhet.

Servicemål

— Genom att utveckla tillämpningsanvisningar och effektivera behandlingsrutinerna ombesörjs en snabb och konsekvent behandling av ärenden som gäller begäran om undersökning och ansökningar om undantagslov och sålunda främjas den ekonomiska effektiviteten samt garanteras näringsidkarnas rättsskydd.

Produktivitets- och ekonomimål

— Verksamheten koncentreras till strategiska prioritetsområden. Med hjälp av en rätt fördelning av resurserna och utbildning klarar man effektivare än förut av de ökande och mera krävande uppgifterna.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Under momentet beviljas 16 600 000 mk.
Förklaring: Inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten har antecknats under moment 12.32.99.

1997 anslag	16 600 000
1996 anslag	16 458 000
1995 bokslut	16 486 000

30. Livsmedelsverket

I samband med beredningen av budgetpropositionen har handels- och industriministeriet preliminärt uppställt följande resultatmål för livsmedelsverket 1997:

— gränsövervakningen när det gäller gemenskapslivsmedel ersätts med marknadsövervakning,

— nivån på livsmedelsövervakningen utvärderas,

— en verksamhetsmodell för risksituationer utvecklas,

— konsumenternas behov av information om livsmedel och livsmedelsövervakningen kartläggs.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 10 200 000 mk.

Förklaring: Inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten har antecknats under moment 12.32.99.

1997 anslag	10 200 000
1996 anslag	10 140 000
1995 bokslut	10 250 000

31. Konsumentombudsmannens byrå

Förklaring: Konsumentombudsmannen tryggar och förbättrar konsumenternas rättsliga ställning genom att som sakkunnig påverka konsumenternas rättsställning, genom att säkerställa att de spelregler som gäller marknadsföring iakttas och genom att förhandla fram avtalsvillkor som är skäliga ur konsumenternas synvinkel.

Genom sin verksamhet medverkar konsumentombudsmannen till att en opartisk verksamhet bedrivs på marknaden. Ett fungerande konsumentskydd främjar en effektiv konkurrens till förmån för konsumenterna genom att osakliga förfaringssätt undanröjs och marknadens genomskinlighet förbättras.

Konsumentombudsmannen bereder i egenskap av sakkunnig olika projekt, som påverkar konsumenternas rättsställning, inom olika förvaltningsområden.

Genom att verksamheten inriktas på förebyggande arbete, genom att de kommunala konsumentrådgivarna informeras om aktuella frågor samt genom en effektiv informationsverksamhet beräknas antalet anmälningar om marknadsföring och avtalsvillkor uppgå till 1 200.

I samband med beredningen av budgetpropositionen har handels- och industriministeriet preliminärt uppställt följande resultatmål för konsumentombudsmannen 1997:

1. Förebyggande verksamhet

Prioritetsområdena har fastställts för 1996—1997 och således är de 1997 desamma som 1996, dvs. nödvändighetsservice, boende och nya försäljningsmetoder.

Målet för verksamheten inom detta resultatområde är att förbättra konsumenternas ställning i avtalsförhållanden. Väsentliga förändringar håller på att ske i det sätt på vilka dessa uppkommer och i deras innehåll.

Av byråns resurser används hälften inom resultatområdet förebyggande verksamhet.

2. Avgörande av enskilda anmälningar

För detta resultatområde reserveras hälften av resurserna 1997. Målet inom detta resultatområde är att av de anmälningar gällande marknadsföring och avtalsvillkor som inkommer till konsumentombudsmannens byrå skall 700 ärenden behandlas (1996 är målet 700 ärenden, 1995 avgjordes 778 ärenden). Målet för behandlingstiden är att högst 800 ärenden får vara anhängiga vid årsskiftet och dessa ärenden får vara högst två år gamla.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 7 000 000 mk.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 420 000 mk som en överföring av tre tjänster till moment 32.28.21.

1997 anslag	7 000 000
1996 anslag	7 371 000
1995 bokslut	7 221 000

32. Patent- och registerstyrelsen

Förklaring: Patent- och registerstyrelsens (PRS) uppgift är att främja den tekniska och ekonomiska utvecklingen samt samfundsverksamheten. Patent- och registerstyrelsen fullföljer sin verksamhetsidé genom att behandla patent, nyttighetsmodeller, kretsmönster för integrerade kretsar, varumärken, mönsterrätt, firmor, anmälningar till handelsregistret, bokslutshandlingar, företagsinteckningar samt ärenden som gäller föreningar och stiftelser. Dessutom fullföljs verksamhetsidén genom att kundservicen och rådgivningen utökas, förvaltningen förbättras, atmosfären förbättras så att de immateriella tillgångarna - kreativitet, uppfinningsförmåga och kunnande - och uppskattningen av dem ökar, genom att den information som PRS förfogar över förmedlas till samhällets olika sektorer för att användas vid forskning, innovationsverksamhet, produktutveckling och beslutsfattande samt genom internationellt och nationellt samarbete. Enligt den vision som gäller PRS 2005 finns det närmaste servicestället i de allmänna datanäten. Produktiviteten vid ämbetsverket har stigit med 45 % sedan 1988.

Det totala antalet ansökningar och anmälningar som lämnats in till PRS beräknas öka med 4,9 %. Antalet anmälningar till handelsregistret ökar med uppskattningsvis 5,4 % och antalet anmälningar till föreningsregistret med 2,8 %. Antalet patentansökningar beräknas minska med 39 % på grund av anslutningen till Europeiska patentorganisationen 1996. Antalet nationella varumärkesansökningar beräknas minska med 26 %, men den totala mängden varumärkesärenden ökar med en tredjedel mätt i arbetsmängd till följd av internationella ansökningar och begäran om undersökningar från gemenskapsvarumärkesbyrån.

I samband med beredningen av budgetpropositionen har handels- och industriministeriet preliminärt uppställt följande resultatmål för patent- och registerstyrelsen 1997:

När det gäller patent-, nyttighetsmodell-, varumärkes-, mönsterrätts-, handelsregister-, föreningsregister-, stiftelseregister- och företagsinteckningsärenden är målet

— att höja arbetets produktivitet med i genomsnitt 1,2 %,

— att ha en snabb kundservice eller att förbättra den så att

  — handläggningstiden för inhemska patentansökningar i genomsnitt understiger 2,2 år och för utländska 5,9 år,
  — handläggningstiden för nyttighetsmodellansökningar i genomsnitt understiger 4 mån.,
  — handläggningstiden för nationella varumärkesansökningar i genomsnitt understiger 1 år, för internationella ansökningar 1,3 år och för gemenskapsvarumärkesansökningar 0,3 år,
  — handläggningstiden för mönsterrättsansökningar i genomsnitt understiger 9 mån.,
  — handläggningstiden för felfria handelsregisteranmälningar understiger 1 mån. och att den för alla ansökningar i genomsnitt är högst 1,5 mån.,
  — handläggningstiden för företagsinteckningsansökningar i genomsnitt understiger 0,3 mån.,
  — handläggningstiden för föreningsregisteranmälningar i genomsnitt understiger 7 mån. och
  — handläggningstiden för stiftelseregisteranmälningar i genomsnitt understiger 0,5 mån.,

— styckkostnaderna kan stiga med högst 3,2 %.

Patent- och registerstyrelsens inkomster grundar sig på lagen om avgifter för patent- och registerstyrelsens prestationer (1032/92, ändr. 1175/94 och 1381/95) och på handels- och industriministeriets beslut om patent- och registerstyrelsens avgiftsbelagda prestationer (190/93, 729/93, 355/94, 596/94, 722/94, 1442/94, 234/95, 1782/95 och 123/96).

Inkomstmålet för den nettobudgeterade avgiftsbelagda verksamheten är 4 156 000 mk.

Tabell med jämförelsetal över den avgiftsbelagda verksamheten:

	Bokslut 1995	1996 prognos	Budgetprop. 1997
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten mk.	142 846 000	149 731 000	163 339 000
Särkostnader för den avgiftsbelagda verksamheten mk	99 514 000	114 767 000	118 529 000
Driftsåterstod mk	43 332 000	34 964 000	44 810 000
— % av inkomsterna	30,3	23,4	27,4
Andel av gemensamma kostnader mk	33 155 000	34 890 000	40 122 000
Överskott/Underskott mk	10 177 000	74 000	4 688 000
— % av inkomsterna	7,1	0,0	2,9
Inkomsterna i % av kostnaderna	107,7	100,0	103,0
Prisförändring %	—	3,4	1,1
Volymförändring %	21,3	4,5	3,9
Produktivitetsförändring %	6,2	0,5	1,2

22. *Föreningsregistrets omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 6 200 000 mk.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har föreningsregistrets inkomster beaktats som nettobudgeterade inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten.

Utgifter och inkomster:

	mk
Bruttoutgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	8 495 000
Bruttoinkomster	2 295 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	2 280 000
— offentligrättsliga prestationer	2 200 000
— övriga prestationer	80 000
Övriga inkomster	15 000
Nettoutgifter	6 200 000
1997 anslag	6 200 000
1996 anslag	7 238 000

33. Konsumentforskningscentralen

Förklaring: Konsumentforskningscentralen är en sakkunnigorganisation som har som mål att som stöd för beslutsfattandet producera forskningsinformation om konsumtionens betydelse och om konsumenternas problem i samhället, om vilka verkningar ekonomins hög- och lågkonjunkturer och förändringarna på marknaden har på konsumenternas ställning, om konsumenternas beredskap samt om kopplingar mellan produktion och konsumtion och om miljöeffekterna.

Målen uppnås 1997 inom ramen för följande fem forskningshelheter som handels- och industriministeriet preliminärt har godkänt:

— hushållens konsumtionsförutsättningar,

— konsumtionssamhällets utveckling och konsumentpolitikens utmaningar,

— förutsättningarna för en hållbar produktkultur,

— distributionssystemet och servicesektorn ur konsumentens synvinkel,

— integrationsutvecklingens och den internationella handelns verkningar för konsumenten.

Konsumentforskningscentralen främjar utnyttjandet av forskningsresultaten på riksnivå genom att förmedla information om alla konsumentundersökningar som gjorts och pågår i Finland.

Konsumentforskningscentralen förbättrar effekterna av konsumentforskningen genom att utveckla nationellt och internationellt forsknings- och annat samarbete.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 9 400 000 mk.

Förklaring: Inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten har antecknats under moment 12.32.99.

1997 anslag..... 9 400 000
1996 anslag..... 9 381 000
1995 bokslut 9 727 000

38. Mätteknikcentralen

Förklaring: Mätteknikcentralens uppgift är att utveckla och upprätthålla ett nationellt riksmätsystem, producera ackrediteringstjänster som anger kompetensen och tillförlitligheten hos testnings-, kontroll-, certifierings- och kalibreringsverksamhet samt fungera som ansvarig nationell instans för Europeiska unionens standarder samt mätnings- och provningsprogram.

I samband med beredningen av budgetpropositionen har handels- och industriministeriet preliminärt uppställt följande resultatmål för mätteknikcentralen 1997:

— ett program som omfattar utvidgnings- och utvecklingsåtgärder och som baserar sig på den internationella utvärderingen av det nationella mätnormalsystemet inleds,

— i samband med genomförandet av EU:s standarder samt mätnings- och provningsprogram ombesörjs informationen och vidtas andra stödåtgärder för att finländska företag och inrättningar skall ha framgång inom ramen för programmet,

— när det gäller utvärdering av kompetensen stabiliseras verksamheten på en nivå som motsvarar de nationella behoven både inom den reglerade och den fria sektorn.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Under momentet beviljas ett nettoanslag om 8 800 000 mk.

Förklaring:

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	13 300 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	4 381 000
Övriga omkostnader	8 919 000
Bruttoinkomster	4 500 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	4 500 000
— offentligrättsliga prestationer	2 800 000
— övriga prestationer	1 700 000
Nettoutgifter	8 800 000

1997 anslag..... 8 800 000
1996 anslag..... 9 392 000
1995 bokslut 9 276 000

23. *Utvecklande av ett nationellt mätnormalsystem samt EU:s standarder, mätningar och provningsprogram* (reservationsanslag 3 år)
Under momentet beviljas 10 600 000 mk.

Anslaget får enligt lagen om måttenheter och mätnormalsystem (1156/93) användas till utgifter för löner och arvoden för det allmänna verkställandet av ett nationellt mätnormalsystem, styrning, utveckling och administrering av verksamheten vid de nationella mätnormallaboratorierna, främjande av mättekniken samt undersökningar, utredningar och utvecklingsprojekt i anslutning till EU:s program för standarder, mätning och provning, till inrikes- och utrikesresor, till publikations-, utbildnings- och informationsutgifter, till sakkunnigservice, utgifter för anskaffning av utrustning samt till andra omkostnader som föranleds av nämnda funktioner. Anslaget får användas till avlönande av personal för viss tid motsvarande högst 12 årsverken. Årsverken får även användas för produktion av ackrediteringstjänster och för information, handledning, utbildning och utvecklingsverksamhet i anslutning till ackreditering, teknisk infrastruktur och därmed förknippad verksamhet.

Förklaring: Momentets svenskspråkiga rubrik har ändrats.

1997 anslag 10 600 000
1996 anslag 10 000 000
1995 bokslut..... 10 000 000

39. Tekniska kontrollcentralen

1. Service- och andra verksamhetsmål

Tekniska kontrollcentralen har till uppgift att producera kontroll-, mätnings-, certifierings- och testningstjänster med hjälp av vilka industrin och handeln kan visa att deras produkter och verksamhet är tillförlitlig och överensstämmer med ställda krav.

Tekniska kontrollcentralen skall se till att det finns ett ändamålsenligt utbud av tjänster som hör till dess åligganden och att tjänsterna utvecklas på ett sätt som gör dem säkrare och tillförlitligare enligt de krav affärsverksamheten ställer och med beaktande av kundernas och hela samhällets behov.

2. Investeringarnas maximibelopp och de viktigaste investeringsobjekten

Tekniska kontrollcentralens investeringar får medföra utgifter om högst 3 milj. mk 1997. Dessutom får Tekniska kontrollcentralen 1997 ingå investeringsförbindelser, som under de följande finansåren får medföra utgifter om sammanlagt högst 5 milj. mk.

De viktigaste investeringarna gäller ADB-anläggningar samt anordningar för kontroll-, mätnings- och testningsverksamhet.

3. Upplåning

Tekniska kontrollcentralen berättigas att uppta lån enligt 8 § 2 mom. lagen om statens affärsverk (627/87) till ett belopp av högst 5 milj. mk.

Förklaring: Med beaktande av de service- och andra verksamhetsmål som föreläggs riksdagen för godkännande har statsrådet i samband med avlåtandet av budgetpropositionen som resultatmål för Tekniska kontrollcentralen preliminärt uppställt 0,8 milj. mk 1997. Avsikten är att vinst inte intäktsförs till staten förrän full konkurrens råder.

Det mål för omsättningen som Tekniska kontrollcentralen uppställt för 1997 uppgår till ca 48,5 milj. mk, vilket innebär en minskning med ca 4 % jämfört med 1996. I omsättningen beräknas ingå 2 milj. mk i inkomst av produktion av företagsekonomiskt olönsamma samhälleliga tjänster till handels- och industriministeriet.

Avsikten är att ca 2,5 milj. mk preliminärt skall användas för investeringar, som omfattar kontroll-, mätnings- och testanordningar samt ADB-anskaffningar.

För igångsättande av verksamheten, för finansiering av investeringarna och för oförutsedda behov behöver Tekniska kontrollcentralen utöver egen intern finansiering dessutom fullmakter att uppta långfristigt lån på finansmarknaden till ett belopp av högst 5 milj. mk.

Tabell med jämförelsetal som beskriver utvecklingen vid Tekniska kontrollcentralen:

	1995 (2 mån.) utfall	1996 prognos	1997 budgetprop.
Omsättning milj. mk	9,7	50,5	48,5
förändring, %/år			—4,0
Driftsbidrag milj. mk	—3,0	3,1	3,3
% av omsättningen	—30,5	6,1	6,7
Vinst/Förlust milj. mk	—3,4	0,9	0,8
% av omsättningen	—34,8	1,9	1,7
% av grundkapitalet	—37,5	10,5	9,0
Avkastning av bundet kapital, %		7,8	6,2
Investeringar, % av omsättningen	0,4	2,8	5,2
Soliditet, %	48,2	58,8	60,2
Antal anställda 31.12.	173	158	146

(82.) *Statligt lån till Tekniska kontrollcentralen* 1996 anslag 3 100 000

Förklaring: Momentet och anslaget under det har slopats i budgeten.

40. Geologiska forskningscentralen

Förklaring: Budgetpropositionen baserar sig till den del den gäller geologiska forskningscentralen på nettobudgetering. Geologiska forskningscentralen har till uppgift att producera och sprida geologisk information som främjar en kontrollerad och bärkraftig markanvändning. Verksamheten inriktas utgående från efterfrågan på service och målet är att med hjälp av strategisk forskning producera samhällsmässigt och ekonomiskt nyttiga forskningsresultat.

I samband med beredningen av budgetpropositionen har handels- och industriministeriet preliminärt uppställt följande resultatmål för geologiska forskningscentralen 1997:

— Forskningscentralens verksamhet utvecklas i enlighet med det forskningspolitiska programmet som en del av den riksomfattande forsknings- och teknologipolitiken.

— Det internationella samarbetet stärks med hjälp av samarbetsavtal och nätverk och avsikten är att öka den internationella andelen av finansieringen. Målet när det gäller kvaliteten på verksamheten är en nivå som värdesätts internationellt.

— Organisationen utvecklas och målet är att förbättra arbetsfördelningen mellan forskningscentralens riksomfattande och regionala verksamhet och koordineringen av miljövårdens uppgifter. När forskningscentralens funktioner och serviceproduktion utvecklas skall resultaten av totalutvärderingen 1996 beaktas.

— Informationsserviceproduktionen effektiveras och görs mångsidigare. Målet är att aktivera utnyttjandet av forskningscentralens databanker och att utöka antalet kunder och intressegrupper som utnyttjar geologisk information.

— Inom den avgiftsbelagda verksamheten utvecklas nya verksamhetsmodeller och man specialiserar sig på forskningscentralens centrala kunskapsområden. Produktprofileringen utvecklas med kunderna som utgångspunkt.

— Malmletningen samt undersökningen och inventeringen av andra råvaruresurser i marken effektiveras genom att resurserna inriktas på objekt som valts enligt hur väl de kan utnyttjas. Tyngdpunkten ligger på letning efter metallhaltiga malmer, i synnerhet basmetaller och framför allt nickel. Det viktigaste forskningsprojektet är ett projekt för effektiverad malmletning i norra Finland som koncentrerar sig på avlagringsintrusioner som innehåller krom, nickel och platinametaller. När det gäller industrimineraler koncentreras letningen på pigmentmineralförekomster.

— Inom resultatområdet miljövård bearbetas och förädlas geologisk information för miljöforskningens behov. Verksamheten inriktas på undersökningar och utredningar som behövs för planeringen av markanvändningen samt på uppföljningsundersökningar av förändringar i miljöns tillstånd.

— Produktionen av basinformation koncentreras särskilt på forskning som tillfredsställer råvaruhushållningens och miljövårdens behov av information. Utnyttjandet av forsknings- och kartläggningsresultaten görs mångsidigare och snabbare med hjälp av nya metoder och tillämpningar.

Tabell med jämförelsetal som beskriver utvecklingen inom den avgiftsbelagda verksamheten:

	1995 utfall*)	1996 prognos*)	1997 budgetprop.*)
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten tmk.	21 315	25 000	25 000
	(+4)	(+17)	
Särkostnader för den avgiftsbelagda verksamheten tmk	18 662	19 789	19 820
	(+12)	(+6)	
Driftsåterstod tmk	2 653	5 211	5 180
	(—29)	(+96)	(—1)
— % av inkomsterna	12	21	21
Andel av gemensamma kostnader tmk	1 663	1 644	1 644
	(+24)	(—1)	
Överskott tmk	990	3 567	3 536
	(—58)	(+260)	(—1)
— % av inkomsterna	5	14	14

Inkomsterna i % av kostnaderna	105	117	116
Investeringar tmk		300	300
— % av inkomsterna		1	1

*) Inom parentes förändringen i % jämfört med föregående år.

21. (32.40.21 och 28) *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 202 200 000 mk.

Anslaget får även användas till finansiering av forskningsprojekt som EU godkänt.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har som nettobudgeterade inkomster beaktats inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten, som tidigare har intäktsförts under moment 12.32.(40), och såsom tillägg 160 000 mk i löneutgifter för en person som tidigare avlönats med anslag under moment 30.01.23. Avsikten är att 10 000 000 mk av anslaget skall användas för ett projekt för effektiverad malmletning i norra Finland.

Utgifter och inkomster:

	mk
Bruttoutgifter	230 700 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	18 000 000
Övriga omkostnader	212 700 000
Bruttoinkomster	28 500 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	
— övriga prestationer	25 000 000
Övriga inkomster	3 500 000
Nettoutgifter	202 200 000

1997 anslag	202 200 000
1996 anslag	226 612 000
1995 bokslut	221 830 478

41. Säkerhetsteknikcentralen

Förklaring: Säkerhetsteknikcentralen har till uppgift att övervaka och främja säkerheten i fråga om elektricitet, tryckkärl, industriell hantering och upplagring av hälsofarliga och miljöfarliga kemikalier, explosiva varor, gruvor, skjutvapen och transport av farliga ämnen samt pålitligheten i fråga om mätinstrument och ädelmetallarbeten i enlighet med nationella och internationella behov. I detta syfte sköter centralen övervaknings- och tillståndsuppgifter i anslutning till ovan nämnda produkter och deras användning och omständigheterna gällande dessa, kontrolluppgifter i anslutning till upplagring och industriell hantering av kemikalier samt andra myndighetsuppgifter i anslutning till utövandet av den offentliga makten. Verksamheten inriktas på industrin, handeln, den offentliga förvaltningen och enskilda medborgare.

I samband med beredningen av budgetpropositionen har handels- och industriministeriet preliminärt uppställt följande resultatmål för säkerhetsteknikcentralen 1997:

— Förfarandena i samband med primärkontroll och marknadsövervakning av produkter stabiliseras så att produkter som inte uppfyller ställda krav kan konstateras och dras bort från marknaden och konstaterade brister utredas.

— För säkerhetsövervakningen utvecklas ändamålsenliga och smidiga övervakningsförfaranden samt skapas behövliga register- och datasystem.

— För upprätthållande av nivån på elsäkerheten informeras konsumenterna och företagen i branschen om förändringar som sker inom elsäkerhetsövervakningen.

— Ett projekt som gäller information om explosiva varor och utrustning som används i explosionsfarlig miljö genomförs.

Tabell med jämförelsetal över offentligrättsliga prestationer inom den avgiftsbelagda verksamheten:

	1995 Bokslut (2 mån.)	1996 Budget	1997 Budgetprop.
Inkomster tmk	867	7 000	7 000
Särkostnader tmk	666	5 400	5 400
Driftsåterstod tmk	201	1 600	1 600
— % av inkomsterna	23,2	22,9	22,9
Andel av gemensamma kostnader			
— kostnader för förvaltningen tmk	201	1 600	1 600
Överskott tmk	0	0	0

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Under momentet beviljas 62 300 000 mk.
Förklaring: Inkomsterna av den avgiftsbelagda servicen har antecknas under moment 12.32.41. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 845 000 mk i överföring av tre personer till moment 32.01.21.

1997 anslag	62 300 000
1996 anslag	63 077 000
1995 bokslut	12 194 000

42. Statens tekniska forskningscentral

Förklaring: Statens tekniska forskningscentral (VTT) producerar forskningsservice för att förbättra företagens konkurrenskraft, för att göra industrins struktur mångsidigare samt för att utveckla infrastrukturen i samhället.

VTT verkar enligt den nationella industristrategi som handels- och industriministeriet uppgjort samt enligt vetenskaps- och teknologirådets utvecklingsstrategi. I samband med beredningen av budgetpropositionen har handels- och industriministeriet preliminärt uppställt följande resultatmål för forskningscentralen 1997:

De centrala målen för forskningsarbetet vid VTT är

— att utveckla nya och konkurrenskraftigare produkter för företag,

— att åstadkomma effektivare, tryggare och miljövänligare anläggningar och produktionsprocesser för industrin,

— att effektivera utnyttjandet av informationsteknik,

— att effektivera energiförsörjningen samt produktionen och användningen av energi och att reducera utsläppen,

— att förnya det industriella byggandet och att förbättra kvaliteten på den byggda miljön samt

— att främja uppkomsten av nya företag och den tekniska utvecklingen inom verksamheten vid små och medelstora företag i allmänhet.

År 1997 kommer ca två tredjedelar av VTT:s omkostnader för forskningsverksamheten att täckas med inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten och gemensamt finansierad avtalsforskning.

Inkomsterna beräknas öka till följd av att antalet uppdrag inom den privata sektorn i Finland och antalet utländska projekt ökar. Deltagandet i för Finland nyttiga EU-projekt utökas ytterligare.

Samarbetet med innovativa, teknologiskt högtstående, exportorienterade företag utökas. Avsikten är att öka antalet samarbetsavtal av allianstyp. Ny forskningsservice utvecklas och sakkunnigservicen för små och medelstora företag utökas.

För bedömningen av produkters överensstämmelse med uppställda krav skaffas alltjämt internationellt godkännande så att service för godkännande av produkter kan erbjudas speciellt på den europeiska marknaden.

Budgetfinansieringen inriktas i första hand på högtstående mångåriga forskningsprogram samt andra strategiskt viktiga projekt i samarbete med företag och andra intressegrupper. Genom budgetfinansieringen förbättras dessutom beredskapen för produktutveckling, grundstrukturen för den tekniska kontrollen, kvalitetssystemen och personalens kunnande.

Utvecklandet av personalen inriktas på kunskap om forskning inom strategiskt viktiga

områden, tillägnande av ett kundcentrerat verksamhetssätt och på ledningsberedskap.

Servicenivån höjs och konkurrenskraften förbättras genom att kvaliteten på hela verksamheten förbättras.

Lönsamhetsmålet för den avgiftsbelagda verksamheten är att inkomsterna skall täcka kostnaderna.

Tabell med jämförelsetal över den avgiftsbelagda verksamheten:

	1995 utfall*)	1996 prognos*)	1997 budgetprop.*)
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten, tmk.	352 082	373 565	395 000
	(4,5)	(6,1)	(5,7)
Överskott, tmk	13 267	0	0
Investeringar, tmk	26 000	27 000	32 000
— % av inkomsterna	7,4	7,2	8,1
Inkomster av gemensamt finansierad avtalsforskning, tmk	234 346	282 918	283 000
	(2,8)	(20,7)	(0)
Inkomster sammanlagt	586 428	656 483	678 000
	(3,8)	(11,9)	(3,3)

*) inom parentes förändringen i % jämfört med föregående år

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 323 000 000 mk.

Anslaget får även användas till finansiering av forskningsprojekt som EU godkänt.

Utgifter och inkomster:

	mk
Bruttoutgifter	1 003 000 000
Verksamhet som finansieras med inkomster utifrån	672 000 000
Budgetfinansierad verksamhet	331 000 000
Bruttoinkomster	680 000 000
Nettoutgifter	323 000 000
1997 anslag	323 000 000
1996 anslag	321 200 000
1995 bokslut	326 440 000

44. Teknologiska utvecklingscentralen

Förklaring: Teknologiska utvecklingscentralens uppgift är att stöda industrins tekniska konkurrenskraft samt att öka och diversifiera den industriella produktionen och i synnerhet exporten. Handels- och industriministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för 1997:

— Finansierings- och sakkunnigresurser inriktas på att utveckla och kommersialisera konkurrenskraftiga produkter och produktionsmetoder, på industriellt användbar tillämpad teknisk forskning och på att främja verksamheten vid små och medelstora företag och ny affärsverksamhet.

— Finansieringsbesluten fattas särskilt för varje projekt. Projekten bedöms som en helhet, inom vilken företaget, dess resurser, den teknik som skall utvecklas och marknaden för den produkt som baserar sig på denna teknik skall vara i balans. Förtur skall ges sådana projekt som är tekniskt krävande och som företagen inte förmår genomföra i tillräckligt stor utsträckning med hjälp av ordinarie finansieringskanaler. Särskild uppmärksamhet bör fästas vid nya företag och de möjligheter som utbyggnaden av nätverk mellan företagen och forskningsinstituten erbjuder i forsknings- och utvecklingsarbetet. För att projekten skall ha större framgång bör stödformerna för små och medelstora företag utvecklas och göras mångsidigare.

— Det centrala målet för det internationella samarbetet är att säkerställa ett aktivt deltagande från företagens, forskningsinstitutens och

högskolornas sida i projekt som är av betydelse för Finlands teknologipolitik och näringslivet. Medlen från EU:s strukturfonder bör inriktas på skapande av nya innovationer och tryggande av förutsättningarna för sådana.

— TEKES teknologipolitiska roll skall utvecklas ytterligare genom att samarbetet med andra organisationer som finansierar innovationsverksamhet och med andra sektorer inom samhällspolitiken utökas. TEKES deltar också i främjandet av den teknologiska forskningen i Finland.

— TEKES organisation skall göras effektivare och verksamhetens rättssäkerhet ökas genom att finansieringsprocessen och den interna kontrollen förbättras och genom att samarbetet mellan nationella och utländska enheter utvecklas.

— Utomstående oberoende sakkunniga skall utvärdera verksamhetens resultat och effekter.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 100 900 000 mk.

Anslaget får även användas till finansiering av forskningsprojekt som EU godkänt.

Förklaring: Uppgifterna för de nationella regionala enheterna vid Teknologiska utvecklingscentralen överförs till de arbetskrafts- och näringscentraler som inrättas 1.9.1997. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 10 100 000 mk i överföring till moment 33.03.21. Vidare har vid dimensioneringen av anslaget såsom avdrag beaktats 3 500 000 mk i nettobudgeterad inkomst i form av projektfinansiering från EU. Inkomsterna av den avgiftsbelagda servicen och andra inkomster av blandad natur av verksamheten har antecknats under moment 12.32.99.

1997 anslag	100 900 000
1996 anslag	110 800 000
1995 bokslut	112 000 000

23. *Tillämpad teknisk forskning (delvis EU)* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 522 000 000 mk.

Bevillningsfullmakten och anslaget får användas till finansiering av sådana projekt inom den tillämpade tekniska forskningen som höjer eller upprätthåller den tekniska nivån och som tjänar förbättrandet av industrins internationella konkurrenskraft.

Finansieringen får användas till

— nationella och internationella projekt vid högskolor, forskningsinstitut och andra offentliga enheter för tillämpad forskning,

— avgifter för deltagande i program och projekt inom det internationella samarbetet,

— stöd för anskaffning av offentliga inrättningars innovationer enligt de grunder som handels- och industriministeriet fastställer,

— köp av beställda undersökningar, utredningar samt sakkunnig-, utvärderings- och informationstjänster,

— finansiering av förhandsutredningar över företagens utvecklingsprojekt,

— forskningsprojekt som EU godkänt,

— högskolors och forskningsinstituts projekt, vilka har som mål att särskilt stöda kunnandet genom att sysselsätta nyutexaminerade

— till statens andel av den nationella medfinansieringen i projekt avsedda att genomföra program finansierade ur EU:s regionala utvecklingsfond samt socialfond samt av den nationella medfinansieringen i projekt avsedda att genomföra gemenskapsinitiativ och pilotprojekt.

Av anslaget har 25 000 000 mk reserverats för den nationella medfinansieringen i projekt som delvis finansieras ur EU:s strukturfonder, varav andelen för projekt som finansieras ur den regionala utvecklingsfonden uppgår till 20 000 000 mk och andelen för projekt som finansieras ur socialfonden till 5 000 000 mk.

År 1997 får förbindelser godkännas till ett belopp av högst 630 000 000 mk, varav 25 000 000 mk har reserverats för den nationella finansieringen av projekt som finansieras med medel ur EU:s regionala utvecklingsfond.

En del av anslaget utgör regionutvecklingspengar enligt 6 § lagen om regional utveckling (1135/93).

Förklaring: Användningen av bevillningsfullmakterna beräknas medföra utgifter för staten som följer:

Bevillningsfullmakt	milj. mk	Utgifter, milj. mk 1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	Kassa-utgifter sammanlagt
Täckande av förbindelser som ingåtts 1993	406	197	118	60	31				406
Täckande av förbindelser som ingåtts 1994	515		231	179	105				515
Täckande av förbindelser som ingåtts 1995	513			176	205	132			513
Budgeten 1996 + tilläggsbudgeten 1996	410				118	164	128		410
Budgetprop. 1997*)	630					226	252	152	630
Sammanlagt		197	349	415	459	522	380	152	

*)De totala kostnader som den finansiering som beviljas 1997 medför för staten (nuvärde) uppgår till 588 milj. mk.

1997 anslag	522 000 000
1996 anslag	459 000 000
1996 tilläggsb.	—
1995 bokslut	415 249 361

40. *Produktutvecklingsbidrag (delvis EU)* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 742 000 000 mk.

Bevillningsfullmakten och anslaget får enligt statsrådets beslut användas till bidrag till företag och samfund för teknisk forskning och utveckling som syftar till att främja utvecklandet av internationellt konkurrenskraftiga produkter, produktionsmetoder och serviceformer.

Genom produktutvecklingsbidragen främjas utvecklandet av industrins produktionsstruktur och företagens produkturval på ett sätt som den internationella konkurrensen och marknaden förutsätter samt stöds utvecklandet och utnyttjandet av ny teknologi vid företagen. Genom bidragen stöds också utvecklande och företagsekonomiskt utnyttjande av teknologier som hänför sig till utvecklandet av energihushållning, miljöteknik samt hälso- och sjukvård. Genom produktutvecklingsbidragen sporras företagen till gemensamma teknologiprojekt och teknologiprogram, med hjälp av vilka avsikten är att påskynda utvecklingen och effektivera resursanvändningen samt att få såväl stora som små företag med i utnyttjandet av teknologins möjligheter.

När bidragen beviljas beaktas i synnerhet hur krävande projekten är, utnyttjande av ny teknik i projektens inledande skeden samt specialbehoven inom småindustrin och den medelstora industrin. Bidrag beviljas i första hand för långsiktig forskning och utveckling i början av ett projekt.

Bidrag får beviljas

— för företags och samfunds tekniska forsknings- och utvecklingsprojekt och kommersialisering av dem,

— för företags och samfunds teknologiprogram,

— små och medelstora företag för teknologianskaffningar och anskaffning av industriella äganderätter som en del av ett forsknings- eller utvecklingsprojekt,

— för forskningsprojekt som EU godkänt,

— till statens andel av den nationella medfinansieringen i projekt avsedda att genomföra program finansierade ur EU:s regionala utvecklingsfond samt socialfond samt av den nationella medfinansieringen i projekt avsedda att genomföra gemenskapsinitiativ och pilotprojekt.

Av anslaget har 25 000 000 mk reserverats för den nationella medfinansieringen i projekt som delvis finansieras ur EU:s strukturfonder, varav andelen för projekt som finansieras ur den regionala utvecklingsfonden uppgår till 20 000 000 mk och andelen för projekt som finansieras ur socialfonden till 5 000 000 mk.

År 1997 får bidrag beviljas till ett belopp av högst 650 000 000 mk, varav 35 000 000 mk har reserverats för den nationella finansieringen av projekt som finansieras med medel ur EU:s regionala utvecklingsfond.

En del av anslaget utgör regionutvecklingspengar enligt 6 § lagen om regional utveckling (1135/93).

Förklaring: Momentets svenskspråkiga rubrik har ändrats. Användningen av bevillningsfullmakterna beräknas medföra utgifter för staten som följer:

Utgifter, milj. mk

Bevillningsfullmakt	milj. mk	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999-	Kassa-utgifter sammanlagt
Täckande av förbindelser som ingåtts 1993	613	172	178	150	113				613
Täckande av förbindelser som ingåtts 1994	668		73	256	200	138			667
Täckande av förbindelser som ingåtts 1995	761			123	265	228	109		725
Budgeten 1996 + tilläggsbudgeten 1996	545				124	191	164	40	518
Budgetprop. 1997*)	650					185	235	217	637
Sammanlagt		172	251	529	702	742	508	257	

*)De totala kostnader som de bidrag som beviljas 1997 medför för staten (nuvärde) uppgår till 594 milj. mk.

1997 anslag 742 000 000
1996 anslag 677 000 000
1996 tilläggsb. 25 000 000
1995 bokslut 529 823 577

83. *Produktutvecklingslån (delvis EU)* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 203 000 000 mk.

Bevillningsfullmakten och anslaget får enligt statsrådets beslut användas till lån som beviljas företag och samfund för teknologiskt utvecklingsarbete, som syftar till att främja utvecklandet och förbättrandet av internationellt konkurrenskraftiga produkter, produktionsmetoder och serviceformer.

Med produktutvecklingslån stöds industriella produktutvecklingsprojekt, som eftersträvar en hög och konkurrenskraftig teknisk nivå och vilkas genomförande är förknippat med tekniska risktaganden. Särskild uppmärksamhet fästs vid utnyttjandet av ny teknik samt utvecklande och företagsekonomiskt utnyttjande av teknologi som hänför sig till utvecklandet av energihushållning, miljöteknik och hälsovård. Lån beviljas i första hand för konkret produktutveckling och produktprofilering. Lånen kan beviljas utan krav på säkerhet. Lånen kan beviljas som villkorliga lån så att teknologiska utvecklingscentralens direktion har rätt att på låntagarens ansökan helt eller delvis låta bli att återindriva lånet, om utvecklingsarbetet inte leder till ett resultat som kan utnyttjas ekonomiskt.

Lån får beviljas

— för företags och samfunds tekniska utvecklingsprojekt och kommersialisering av dem,

— för företags och samfunds teknologiprogram,

— för små och medelstora företag för teknologianskaffningar som en del av ett forsknings- eller produktutvecklingsprojekt,

— för utvecklande av och försök med högteknologiska produktionstekniker och produktionsprocesser i pilotformat eller den omfattning som kan genomföras vid en anläggning,

— för forskningsprojekt som EU godkänt.

År 1997 får nya lån beviljas till ett belopp av högst 250 000 000 mk.

Förklaring: Användningen av bevillningsfullmakterna beräknas medföra utgifter för staten som följer:

Utgifter, milj. mk

Bevillningsfullmakt	milj. mk	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	Kassa-utgifter sammanlagt
Täckande av förbindelser som ingåtts 1993	214	79	49	28	47				203
Täckande av förbindelser som ingåtts 1994	242		63	71	61	45			240

Täckande av förbindelser som ingåtts 1995	225			59	68	56	31		214
Budgeten 1996	200				23	60	50	57	190
Budgetprop. 1997*)	250					42	75	63	180
Sammanlagt		79	113	158	199	203	156	120	

*)De totala kostnader som de lån som beviljas 1997 medför för staten (nuvärde) uppgår till 111 milj. mk.

1997 anslag	203 000 000
1996 anslag	198 000 000
1995 bokslut	157 515 300

49. Kera Ab

Förklaring: Kera Ab har till uppgift att möjliggöra en snabbare tillväxt och utveckling vid små och medelstora företag med goda lönsamhetsförutsättningar än vad som är möjligt med deras egna finansiella resurser och säkerheter genom att tillhandahålla företagen finansiering mot sådana säkerheter som inte är tillräckliga för vanliga finansiella institut. I anslutning till denna uppgift har Kera Ab en regionalpolitisk uppgift, som bolaget fullgör genom att i första hand sträva efter att underlätta tillväxten vid små och medelstora företag. Kera Ab har också till uppgift att bistå vid etableringen av nya företag.

Kera Ab fungerar som nationell förmedlare av finansiering till finländska små och medelstora företag inom ramen för EU:s finansieringsarrangemang avsedda för företag. Kera Ab är också medlem i Europeiska investeringsfonden, vilket bl.a. gör det möjligt att få fondens borgen för en del av bolagets in- och utlåning.

Kera Ab bedriver även riskinvesteringsverksamhet i synnerhet genom sitt dotterbolag Start Fund of Kera Oy. Start Fund of Kera Oy håller på att utveckla strukturen hos sin kapitalinvesteringsverksamhet så att den kommer att bedrivas i form av branschvisa fonder som innehåller privat placeringskapital. Verksamhetsområdet för Kera Ab:s dotterbolag Matkailunkehitys Nordia Oy utvidgades i slutet av 1995 till att omfatta hela landet. Kera Ab är dessutom minoritetsdelägare i alla de sju kapitalplaceringsfonder som hör till det regionala nätverket för kapitalplaceringsfonder. Enligt handels- och industriministeriets riktlinjer för arbetsfördelningen inom den offentliga kapitalinvesteringsverksamheten hör utvecklingen av kapitalinvesteringsverksamheten på regional nivå till Kera Ab:s ansvarsområden.

Av bolagets finansiering 1995 inriktades ca 75 % på en utökning av företagens produktion och produktivitet, på inledande eller utökning av exporten och på finansiering av det driftskapital som utökningen krävde. Resten av finansieringen inriktades på en omorganisering av företagsverksamheten och på en stabilisering av finansieringen.

42. *Räntestöd till Kera Ab* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 217 000 000 mk.

Anslaget får enligt de förbindelser som ingåtts med stöd av lagen om aktiebolaget Kera Ab användas till räntestöd som beviljas för finansiering av bolagets verksamhet.

Anslaget får även användas till ersättning åt Kera Ab för det räntestöd som bolaget beviljat kommuner och industribyar 1972—1981 i överensstämmelse med lagen om aktiebolaget Kera Ab (65/71, ändr. 566/72, 492/73, 577/75, 842/81, 232/92, 1278/93 och 1234/94).

Inom ramen för lagen om aktiebolaget Kera Ab kan bolaget bevilja anslag för betalning av den nationella medfinansieringen i projekt och åtgärder som ingår i program som skall finansieras med medel ur Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden samt utvecklingssektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket.

En del av anslaget utgör regionutvecklingspengar enligt 6 § lagen om regional utveckling (1135/93).

Nya räntestödslån får Kera Ab 1997 bevilja för finansiering av investeringar och driftskapital till ett belopp om sammanlagt högst 1 200 000 000 mk. Dessutom får Kera Ab

bevilja högst 400 000 000 mk i nya speciallån, varav 50 000 000 mk i lån till kvinnliga företagare.

Förklaring: Räntestödet betalas som grundräntestöd och tilläggsräntestöd. Grundräntestödet baserar sig å ena sidan på bolagets kreditstock som gällde 31.12.1992 (den s.k. gamla kreditstocken) samt å andra sidan på den kreditstock som bildats av de krediter som bolaget beviljat 1.1.1993 och senare (den s.k. nya kreditstocken). Vid beräkningen av det grundräntestöd som beviljas på basis av den gamla kreditstocken beaktas såsom avdrag de finansieringsposter i bolaget som redan innehåller statligt räntestöd eller någon annan motsvarande lindring. Räntestöd för den gamla kreditstocken beviljas årligen så länge som denna existerar. Grundräntestöd enligt den nya kreditstocken betalas årligen på basis av den kreditstock som finns vid utgången av varje bevillningsår. Året då grundräntestödet skall betalas är det kalenderår som följer efter det år kreditstocken specificerades.

För lån som har beviljats efter ingången av 1996 betalas tilläggsräntestöd för de två första låneåren.

Grundräntestödets och tilläggsräntestödets storlek fastställs i statsrådets räntestödsförbindelse.

Nya räntestödslån beviljas för små och medelstora företags investeringar och för det behov av finansiering av driftskapital som dessa föranleder. Stora företag beviljas i allmänhet inte räntestödslån. Kera Ab:s direktion har i undantagsfall rätt att bevilja även andra än små och medelstora företag räntestödslån för utvecklingsområden och strukturomvandlingsområden, om detta är särskilt motiverat med tanke på sysselsättningen och en diversifiering av strukturen hos den företagsverksamhet som tryggar den eller för tryggande av bolagets fordran.

Speciallånen omfattar utvecklings-, etablerings- och miljölån, lån till kvinnliga företagare samt andra speciallån som eventuellt införs genom beslut av statsrådet.

Kera Ab kan bevilja borgen. Det beräknas att ca hälften av den fullmakt om 500 milj. mk som beviljats för detta ändamål står till förfogande vid ingången av 1997.

Användningen av bevillningsfullmakterna beräknas medföra utgifter för staten som följer:

	Utgifter, milj. mk			
	1996	1997	1998	1999-
Täckande av förbindelser som ingåtts före 1996....	220	158	118	170
Täckande av förbindelser enligt budgeten för 1996.		59	56	95
Budgetprop. 1997 *).....			61	170
Sammanlagt	220	217	235	435

*)De totala kostnader som den finansiering som beviljas 1997 medför för staten (nuvärde) uppgår till 154 milj. mk.

Behovet av räntestöd för de räntestödslån som bolaget beviljat 1972—1981 är ca 40 000 mk.

1997 anslag.....	217 000 000
1996 anslag.....	235 000 000
1995 bokslut.....	209 144 393

43. *Ersättande av kredit- och kursförluster* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 115 000 000 mk.

Anslaget får användas till ersättningar till bolaget för förluster som uppkommit i bolagets kreditgivnings- och borgensverksamhet och för kursförluster som förorsakas av utländska krediter.

En del av anslaget utgör regionutvecklingspengar enligt 6 § lagen om regional utveckling (1135/93).

Förklaring: De kredit- och borgensförluster som skall ersättas bolaget beräknas uppgå till 115 000 000 mk. Kursförluster beräknas inte längre uppkomma 1997. Statsrådet har med stöd av 11 § i den lag som gäller bolaget avgivit en förbindelse att staten ersätter bolagets kreditförluster enligt de villkor som specificeras närmare i förbindelsen.

Lån och borgen som bolaget beviljat utan betryggande säkerhet beräknas föranleda utgifter som följer:

	Utgifter, milj. mk			
	1996	1997	1998	1999-
Täckande av förbindelser som ingåtts före 1996....	164	67	38	85
Täckande av förbindelser enligt budgeten för 1996.		48	39	83
Budgetprop. 1997 *).....			48	122
Sammanlagt	164	115	125	290

*)De totala kostnader som den finansiering som beviljas 1997 medför för staten (nuvärde) uppgår till 116 milj. mk.

1997 anslag..... 115 000 000
1996 anslag..... 164 000 000
1995 bokslut..... 230 000 000

50. Industrins främjande

Förklaring: Kapitlets rubrik har ändrats.

Målet för industripolitiken är att utveckla en sådan varaktigt konkurrenskraftig näringsstruktur som samtidigt sysselsätter högt utbildad arbetskraft med krav på en hög inkomstnivå. Detta innebär att det skapas sådana verksamhetsbetingelser som utgör grund för framgångsrika kluster. Den ekonomiska situationen kräver att tillväxten stöds och att åtgärder sålunda inriktas på främjande av effektiviteten inom ekonomin och korrigering av faktorer som stör verksamheten på marknaden. I enlighet med dessa mål prioriteras inom industripolitiken främjandet av teknologi, öppnandet av nya marknader och förbättrandet av industristrukturen särskilt genom statsbolagens ägostrukturer och genom utveckling av finansieringsinstrumenten.

Industripolitiken bedrivs utgående från en strategi på lång sikt. Det krävs dock att industripolitiken regelbundet revideras och fördjupas. Därför är det strategiska utredningsarbetet fortfarande viktigt.

Vid främjandet av teknologi framhävs effektiviteten och kvaliteten hos åtgärderna allt mer i situationer då anslagen blir allt mindre. Inrättningarna för forskning och utveckling samt teknisk kontroll och provning utvecklas med stöd av gjorda utvärderingar. För tryggande av verksamhetsbetingelserna för och konkurrenskraften hos industrin och näringslivet utvecklas den tekniska infrastrukturen och den nationella kvalitetspolitiken. Systemen för säkerhetskontroll och teknisk kontroll utvecklas i överensstämmelse med internationella krav.

Statens stöd för utvecklandet av teknologin riktas allt mer selektivt till nationellt viktiga tekniska områden och till det internationella samarbetet. Åtgärder för utvecklande och utnyttjande av den europeiska forsknings- och teknologipolitiken vidtas aktivt och allt mångsidigare förutsättningar för deltagande i annat multilateralt samarbete skapas.

Utvecklandet av innovationer främjas i syfte att förbättra utnyttjandet av sådana inom produktion och handel. Uppmärksamhet fästs vid spridningen av information om ny teknologi samt möjligheterna att använda och utveckla ny teknologi i synnerhet vid små och medelstora företag och på regional nivå. Utbyggnaden av nätverk i anslutning till utvecklandet av informationssamhället förbättras.

De strukturella förändringarna på världsmarknaden under de senaste och de kommande åren har ökat och kommer att öka vikten av Statsgaranticentralens verksamhet vid utvecklandet av exporten och förbättrandet av verksamhetsbetingelserna för små och medelstora företag. Eftersom gränserna för fullmakten att bevilja garantier under kommande år kommer att vara strama särskilt på grund av garantiförluster av den förra östhandeln kräver garantiverksamheten allt noggrannare bedömningar av riskerna med projekt och möjligheterna för nya marknader.

Genomförandet av de privatiseringsplaner som gjorts upp för statsbolagen fortsätter. Målet är att förbättra statsbolagens finansiella ställning och samtidigt konsolidera hela industristrukturen.

I och med vårt EU-medlemskap främjas strukturomvandlingen inom livsmedelsindustrin

genom sådana stöd under övergångsperioden som till en del finansieras med medel ur EU:s strukturfond.

Företagens offentliga finansiering kommer dock i sin helhet att minska när näringsunderstöden avsevärt gallras i enlighet med regeringsprogrammet. När det totala stödet minskar, ökar andelen av de stöd som beviljas för utvecklande av teknologi och mänskligt kapital. Samtidigt minskar de verkningar av stöden som eventuellt snedvrider konkurrensen. De finansiella åtgärderna inriktas på att förbättra betingelserna för verksamheten på finansmarknaden, i synnerhet för riskfinansieringen.

24. *Forsknings- och utvecklingsarbete som främjar industrin* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 32 110 000 mk.

Anslaget får enligt de mål som handels- och industriministeriet uppställt användas till internationellt teknisk-ekonomiskt samarbete, polarverksamhet, deltagaravgifter till internationella organisationer och annat främjande av industrins internationalisering, utvecklande av standardisering samt kontroll-, provnings- och säkerhetsteknik samt service som gäller dessa, malmletning och utnyttjande av fyndigheterna samt till utgifter för löner och arvoden som föranleds av undersökningar, utvecklingsprojekt och utredningar som anknyter till övrigt främjande av industrin och till industripolitiken, utgifter för resor i hemlandet och utomlands, utgifter för publikationer, utbildning och information, utgifter för anskaffning av anordningar och program samt till övriga motsvarande utgifter för nämnda funktioner. Anslaget får även enligt de mål som handels- och industriministeriet uppställt användas till utgifter för projekt som bereds och genomförs bi- och multilateralt tillsammans med internationella organisationer, finansiella institut och andra samarbetsorganisationer. Anslaget får även användas till betalning av löneutgifter och andra utgifter för projekt- och finansieringsrådgivning som gäller utvecklingsbanker samt EU-projektrådgivning. Anslaget får användas för avlönande av personal motsvarande högst 26 årsverken.

Förklaring: Momentets rubrik har ändrats. Den projekt- och finansieringsrådgivning till företag i fråga om projekt finansierade av internationella utvecklingsbanker och EU som nu sköts av utrikesministeriet och handels- och industriministeriet sammanförs så, att verksamheten vid en ny projektrådgivningsenhet inom handels- och industriministeriets förvaltningsområde inleds vid ingången av 1997. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 530 000 mk som överföring av två årsverken till moment 32.01.21, 2 500 000 mk som överföring till moment 24.50.66 samt såsom tillägg 640 000 mk som överföring från moment 24.01.21, 800 000 mk som överföring av två årsverken från moment 24.01.21, 3 100 000 mk som överföring från moment 32.50.41, 200 000 mk som överföring från moment 24.99.21 och 400 000 mk som överföring från moment 32.01.21.

Avsikten är att anslaget skall användas som följer:

	mk
Standardiseringsverksamhet	6 400 000
Kontroll-, provnings- och säkerhetsteknik, service och utvecklande	3 400 000
Service och utvecklande som gäller projekt- och finansieringsrådgivning (utvecklingsbanker samt EU)	1 800 000
Teknologipolitiska och industriella utvecklingsprojekt	4 370 000
Internationellt samarbete	16 140 000
Sammanlagt	32 110 000

1997 anslag	32 110 000
1996 anslag	30 000 000
1995 bokslut	26 500 000

(40.) *Understöd till Valvilla Oy* (förslagsanslag)

Förklaring: Momentet och anslaget under det har slopats i budgeten.

1996 anslag	4 000 000
1995 bokslut	9 886 472

41. *Understöd till främjande av industrin och till samfund i branschen* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 33 000 000 mk.

Anslaget får enligt de grunder som handels- och industriministeriet fastställer användas till betalning av understöd till projekt för främjande av know-how samt provnings-, kontroll- och säkerhetsverksamhet, till stödjande av standardiseringsverksamheten samt till stödjande av uppfinningsverksamheten och till förvaltningsutgifter för främjande av denna verksamhet. Anslaget får även användas till betalning av understöd för planering och genomförande av internationella teknisk-ekonomiska samarbetsprojekt samt till projekt som förbättrar företags

och samfunds förutsättningar för internationellt samarbete enligt de grunder som handels- och industriministeriet fastställer.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 3 100 000 mk som överföring till moment 32.50.24.

Anslaget beräknas fördela sig som följer:

	mk
Främjande av standardiseringsverksamheten	5 300 000
Främjande av uppfinningsverksamheten	21 500 000
Projekt för främjande av internationellt teknisk-ekonomiskt samarbete, know-how och provningsverksamhet	6 200 000
Sammanlagt	33 000 000

1997 anslag	33 000 000
1996 anslag	33 000 000
1995 bokslut	42 000 000

42. *Stöd till livsmedelsindustrins investeringar och anpassning av dess produktionsstruktur (EU)* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 100 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av statens andel av den nationella medfinansieringen i projekt som ingår i program som finansieras med medel från utvecklingssektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket. Av anslaget har 43 500 000 mk reserverats för betalning av den nationella medfinansieringen.

Anslaget får även användas till sådana strukturanpassningsinvesteringar och utvecklingsprojekt inom livsmedelsindustrin som enbart stöds med nationella medel enligt de villkor som statsrådet närmare fastställer.

Förklaring: Under moment 30.01.61 har reserverats 69 700 000 mk motsvarande EU:s andel för stödjande av investeringar i syfte att utveckla marknadsförings- och förädlingsförhållandena för jordbruksprodukter.

1997 anslag	100 000 000
1996 anslag	129 800 000
1995 bokslut	149 750 000

46. *Understöd för tryggande av varvsindustrins konkurrensförutsättningar* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 50 000 000 mk.

Anslaget får enligt de grunder som handels- och industriministeriet fastställer användas till betalning av understöd till finländska varvsföretag på grundval av avtal om byggande av nya fartyg och reparation av fartyg som ingåtts 1996. En förutsättning för att stöd skall beviljas är att avtalet 1996 har godkänts som ett avtal som omfattas av detta understöd. Understöd får beviljas för högst 9 % av fartygets avtalspris, dock för ett avtalspris som uppgår till högst 500 000 000 mk.

Förklaring: Beställningarnas sysselsättande verkan uppskattas till 3 000—4 000 årsverken.

Användningen av 1996 års bevillningsfullmakt beräknas åsamka staten utgifter om 50 000 000 mk 1997 och 50 000 000 mk 1998.

1997 anslag	50 000 000
1996 tilläggsb.	50 000 000

60. *Överföringar till statsgarantifonden och exportgarantiersättningar* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 400 000 000 mk.

Anslaget får användas till ersättningsutgifter som föranleds av garantier som beviljats med stöd av lagen om Statsgaranticentralen (111/89) och lagen om exportgaranti (479/62). Anslaget får även användas till betalning av ersättningsutgifter som föranleds av garantiförbindelser som avgivits i statsgarantiverksamheten med stöd av lagar gällande denna (375/63, 573/72 och 609/73) och av garantier som beviljats med stöd av lagen om statsgarantier för tryggande av basråvaruförsörjningen (651/85), lagen om statens riskkapitalgarantier (594/92) och lagen om statens konsolideringsgarantier (529/93).

1997 anslag	400 000 000
1996 anslag	500 000 000
1995 bokslut	1 810 000 000

95. *Jordägarnas andel av försvarsavgifter* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 80 000 mk.

Anslaget får användas till de andelar av försvarsavgifterna som på basis av gruvlagen (503/65) skall betalas till jordägarna.

1997 anslag	80 000
1996 anslag	80 000
1995 bokslut	79 500

51. Stödjande av investerings- och utvecklingsprojekt inom företagsverksamheten

Förklaring: Kapitlets rubrik har ändrats.

Små och medelstora företag har en central betydelse i vår samhällsekonomi. För att ekonomin skall balanseras och sysselsättningen förbättras behövs en kraftig utökning och utvidgning av små och medelstora företags verksamhet. Stödet enligt detta kapitel inriktas på små och medelstora företag.

Med den utvecklingspolitik som gäller små och medelstora företag eftersträvas en förbättring av sysselsättningen i regionerna, en diversifiering av näringsstrukturen i regionerna och utvecklande av näringsgrenarna, speciellt produktionen. Statlig specialfinansiering riktas till finansieringen av investeringar och utvecklingsprojekt inom små och medelstora företag som bedriver produktiv verksamhet samt företag som direkt tjänar dessa samt till projekt som förbättrar företagens allmänna verksamhetsbetingelser. Också turistbranschen utvecklas i syfte att förbättra kvaliteten på servicen. Integrationen på marknaden ökar konkurrensen mellan företagen. Detta förutsätter att särskilt de små och medelstora företagens investeringar i allt högre grad inriktas på förbättrande av konkurrenskraften och utvecklande av olika delområden inom företagen. Nämnda åtgärder främjas med investeringsstöd, med utvecklingsstöd samt genom att företagens verksamhetsmiljö utvecklas. Dessutom främjas den regionala näringsverksamheten med hjälp av transportstöd, riskkrediter, räntestöd och riskinvesteringsverksamhet.

Syftet med lagen om företagsstöd är att förbättra företagens konkurrenskraft på lång sikt och att skapa en mångsidigare näringsstruktur i regionerna. Företagsstöd kan beviljas i form av investeringsstöd för utvecklingsområde, småföretagsstöd och utvecklingsstöd för små och medelstora företag samt för projekt som förbättrar företagens verksamhetsmiljö. Målet är att genomförandet av investerings- och utvecklingsprojekt i ca 4 150 företag i hela landet främjas genom den nationella finansieringen 1997, finansieringen från EU:s strukturfonder medräknad.

Företagens verksamhetsmiljö utvecklas med hjälp av stöd för förbättrande av företagens verksamhetsmiljö. Stödet inriktas särskilt på projekt som syftar till att ställa informationstjänster och andra tjänster som små och medelstora företag behöver till deras förfogande.

EU:s strukturfonder har en betydande ställning när det gäller den regionala utvecklingen av näringsgrenarna. I synnerhet har lönsamma små och medelstora företag och deras sysselsättande verkan en central betydelse inom Europeiska unionens regionala utvecklingsprogram. Avsikten med programmen är att utveckla produktionsstrukturen inom deras verkningsområden, sänka arbetslösheten och höja befolkningens inkomstnivå.

De medel ur EU:s strukturfonder som är avsedda för företagsprojekt ställs till handels- och industriministeriets förfogande från moment som hör till inrikesministeriet, arbetsministeriet och jord- och skogsbruksministeriet genom ifrågavarande ministeriums beslut om frigörande av medel.

Stöden bidrar till att uppskattningsvis 4 600 nya arbetsplatser skapas samt till att 11 500 arbetsplatser tryggas. Projektens sysselsättande verkan under den tid de pågår är dessutom 2 800 årsverken.

48. *Regionalt transportstöd* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 24 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av transportstöd till små och medelstora företag enligt lagen om regionalt stödjande av transporter (954/81, ändr. 901/84, 1111/89, 634/93, 1137/94, 1211/94, 294/95, 895/95 och 613/96) samt statsrådets beslut om stödjande av skärgårdstransporter (311/82, ändr. 621/83, 1233/89, 1688/93 och 955/95). Av anslaget får högst 600 000 mk användas till betalning av skärgårdens transportstöd.

Anslaget utgör regionutvecklingspengar enligt 6 § lagen om regional utveckling (1135/93).

Förklaring: Det transportstöd som betalas 1997 beräknas medverka till att transportkostnaderna minskar vid ca 500 företag som har uppskattningsvis ca 11 200 arbetsplatser. Lagen är i kraft till utgången av 1996. Lagens (613/96) giltighetstid har förlängas till utgången av 1999. Minskningen av anslaget beror på att transportstödet till storföretag slopades 1.7.1995.

1997 anslag	24 000 000
1996 anslag	48 000 000
1995 bokslut	119 766 437

49. *Stödjande av företagens investerings- och utvecklingsprojekt (delvis EU)* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 400 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av stöd enligt lagen om företagsstöd (1136/93, ändr. 297/95 och 1473/95) och investerings-, start- och utvecklingsbidrag enligt den tidigare lagen om regionalt stödjande av företagsverksamheten (1297/88) samt andra tidigare motsvarande lagar samt till betalning av bidrag enligt statsrådets beslut om stödjande av småföretagarverksamhet (177/88) och statsrådets beslut om stöd för förflyttning av producenttjänsteföretag (126/89) samt till betalning av bidrag enligt handels- och industriministeriets beslut om stöd för främjande av etablering av småföretag (145/89).

Anslaget får även användas till betalning av statens andel av den nationella medfinansieringen i projekt asedda att genomföra program finansierade ur EU:s regionala utvecklingsfond samt till betalning av statens andel av den nationella medfinansieringen i projekt avsedda att genomföra gemenskapsinitiativ och pilotprojekt. Av anslaget har 200 000 000 mk reserverats för den nationella medfinansieringen i dessa projekt. Anslaget får dessutom användas till betalning av återkrav som den finansiella övervakningen inom EU eventuellt ger upphov till inom sådant företagsprojekt där EU-förfarandet avviker från det nationella och inte var känt då det egentliga betalningsbeslutet fattades.

Investeringsstöd för utvecklingsområde, småföretagsstöd, utvecklingsstöd för små och medelstora företag samt stöd för förbättrande av företags verksamhetsmiljö får 1997 beviljas till ett belopp av 300 000 000 mk, varav 250 000 000 mk har reserverats för den nationella andelen i projekt som finansieras med medel ur EU:s regionala utvecklingsfond.

Statsrådet beslutar om varje stödforms andel.

En del av anslaget utgör regionutvecklingspengar enligt 6 § lagen om regional utveckling (1135/93).

Förklaring: I lagen om företagsstöd ingår stadganden om investeringsstöd för utvecklingsområde, småföretagsstöd, utvecklingsstöd för små och medelstora företag och stöd för förbättrande av företags verksamhetsmiljö, som fogades till lagen om företagsstöd genom en ändring (1473/95). Företagsstöd används också för projekt som delfinansieras med medel ur EU:s strukturfond.

Stöd enligt detta moment riktas till små och medelstora företag. I undantagsfall kan stöd beviljas för storföretags projekt som finansieras med medel ur Europeiska regionala utvecklingsfonden, om projektet gäller överföring av teknologi till små och medelstora företag, utvidgar nätverket med små och medelstora företag, ökar små och medelstora företags underleverantörsverksamhet eller om ett projekt som gäller ett stort företag är viktigt med tanke på utvecklandet av regionen eller sysselsättningen.

Investeringsstöd för utvecklingsområde riktas till projekt som förbättrar företagens konkurrenskraft och ökar produktiviteten av arbetet i regionen och förbättrar näringsstrukturen samt ökar sysselsättningen speciellt inom områden med hög arbetslöshet. Småföretagsstöd inriktas speciellt på utvecklandet av landsbygdsområden, strukturomvandlingsområden och prioritetsområden. Med utvecklingsstöd för små och medelstora företag förbättras företagens konkurrenskraft och internationalisering på lång sikt. Med stöd för förbättrande av företagens verksamhetsmiljö stöds projekt som förbättrar speciellt de tjänster som företagen behöver, samarbetet mellan företag, teknologiöverföring samt näringspolitiska projekt som genomförs mellan olika regioner eller överskrider de nationella gränserna. Stöd kan också beviljas för tecknande av aktiekapital i bolag som bedriver kapitalinvesteringsverksamhet. Stöd kan dessutom beviljas fastighetsbolag eller kommuner som tillhandahåller lokaliteter för verksamhet enligt lagen om företagsstöd.

Statsrådet beslutar om storleken av bevillningsfullmakten för respektive stödform.

Bevillningsfullmakten beräknas 1997 fördela sig på de olika objekten som följer:

	Mk	Uppsk. antal arbetsplatser: Uppsk. antal företag	Nya arbetsplatser	Tryggade arbetsplatser	Antal årsverken inom projekten
Investeringsstöd för utvecklingsområde	75 000 000	200	900	2 000	700
Småföretagsstöd	50 000 000	1 100	1 800	1 500	500
Utvecklingsstöd för små och medelstora företag	125 000 000	1 100		2 000	500
Stöd för förbättrande av verksamhetsmiljön	50 000 000			1 000	
Sammanlagt	300 000 000	2 400	2 700	6 500	1 700

Regionutvecklingspengar är investeringsstödet för utvecklingsområde samt den del av småföretagsstödet, utvecklingsstödet för små och medelstora företag samt stödet för förbättrande av verksamhetsmiljön som riktar sig till utvecklingsområden, landsbygdsområden, strukturomvandlingsområden eller prioritetsområden.

Användningen av bevillningsfullmakterna beräknas åsamka staten utgifter som följer:

Utgifter, milj. mk

	1997	1998	1999	2000
Förbindelser som ingåtts före 1997	340	163	70	5
Budgetprop. 1997*)	60	114	45	20
Sammanlagt	400	277	115	25

*) De totala kostnader som de bidrag som beviljas 1997 medför för staten (nuvärde) uppgår till 252 milj. mk.

1997 anslag 400 000 000
1996 anslag 456 000 000
1995 bokslut 553 979 574

50. *Räntestöd för små och medelstora företags investeringar* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 40 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av räntestöd för lån som kan godkännas som räntestödslån med stöd av lagen om räntestödslån för små och medelstora företags investeringar (538/92, ändr. 1220/92 och 1103/93).

Förklaring: Räntestödsansökningar togs emot t.o.m. 31.12.1994. Räntestödsbeslut kunde fattas ännu 1995, eftersom lagen om räntestödslån för små och medelstora företags investeringar upphörde att gälla 31.12.1995. Med räntestödet för små och medelstora företags investeringar främjades startandet av ca 1 700 företags investeringar till ett markbelopp av inemot 2,5 mrd. mk. De projekt som finansieras med räntestödet beräknas skapa ca 2 400 nya arbetsplatser.

Utgifter, milj. mk

	1997	1998	1999-
Täckande av förbindelser som ingåtts 1992—1995	40	28	24

1997 anslag 40 000 000
1996 anslag 48 000 000
1995 bokslut 46 967 033

52. Utvecklande av små och medelstora företags verksamhet

Förklaring: Vid utvecklandet av små och medelstora företags verksamhet främjas nyetableringen av företag samt förbättras företagens reella konkurrenskraft genom insatser avsedda att utveckla företagsledningS- och marknadsföringsförmågan, internationaliseringen, ibruktagandet av ny teknik, produktiviteten och produktutvecklingen vid företag samt samarbetet mellan företag. Enligt resultatmålen för 1997 kommer särskilt den verksamhet som tar sikte på nyetableringen av företag, förbättrandet av marknadsförings- och internationaliseringfärdigheterna, förbättrandet av kunnandet när det gäller finansiella frågor och utvecklandet av företagssamarbetet att utökas. När det gäller att främja verksamheten vid små och medelstora företag utnyttjas särskilt de finansieringsmöjligheter som EU:s socialfond erbjuder.

Målet är att personer från ca 7 400 företag 1997 deltar i sådan företagarutbildning som ordnas av distriktsbyråerna för HIM-företagstjänst. Av deltagarna beräknas ca 300 delta i Kunto-utvecklingsprogrammen, 300 i produktivitetsprogrammet, ca 600 i utvärderings- och utvecklingsprogrammen för företagsidéer, 300 i startprogrammen för företag och 300 i programmet för utvecklande av företagens finansiering. Inom ramen för den service som produceras av sådana statsunderstödda samfund inom branschen som främjar verksamheten vid små och medelstora företag och av andra utvecklingsprojekt finns dessutom ett stort antal små och medelstora företag.

24. *Utvecklingsservice för små och medelstora företag (delvis EU)* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 52 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av löner, arvoden samt utgifter för läromedel, resor och övriga utgifter som föranleds av företagarutbildning som handels- och industriministeriets distriktsbyråer för företagstjänst anordnar. Anslaget får även användas till betalning av utgifter som föranleds av regionala projekt för utvecklande av näringar och främjande av företagsamhet, projekt för företagssamarbete, ordnande av rådgivning och informationsförmedling branschvis samt köp av sakkunnigservice inom företagsrådgivningen.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter för utvecklandet av företagarutbildning som anordnas av distriktbyråerna samt utvecklandet av för företag avsedd allmän och branschvis anordnad rådgivnings-, utbildnings- och konsultservice samt för köp av utbildningsservice för företagens personal och för personer som sköter företagsrådgivning.

Anslaget får även användas till betalning av den nationella medfinansieringen i projekt som ingår i program som finansieras med medel ur EU:s socialfond. Anslaget får även användas till finansiering av offentliga samfunds projekt. Anslaget får även användas till betalning av den nationella medfinansieringen i EU:s gemenskapsinitiativ och pilotprojekt. Av anslaget har 32 000 000 mk reserverats för den nationella medfinansieringen i projekt som delvis finansieras av EU.

Anslaget får användas till avlönande av personal motsvarande högst 12 årsverken.

Med anslaget sänks de avgifter som uppbärs för rådgivnings-, utbildnings-, konsult- och annan utvecklingsservice.

En del av anslaget utgör regionutvecklingspengar enligt 6 § lagen om regional utveckling (1135/93).

Förklaring: Anslaget under momentet har ombildats till ett treårigt reservationsanslag. Prioritetsområden inom företagarutbildningen är främjandet av företagsamheten och nyetableringen av företag, utvecklandet av företagsledningS-, marknadsförings- och internationaliseringsförmågan vid företag, främjandet av att ny teknik tas i bruk samt förbättrandet av produktutvecklingen och produktiviteten. Avsikten är att anslaget under momentet används som nationell delfinansiering främst vid genomförandet av program som finansieras med medel ur EU:s socialfond. Beloppet av finansieringen från EU:s socialfond beräknas uppgå till 27 400 000 mk.

Anslaget beräknas fördela sig som följer:

	mk
Företagarutbildning och regionala projekt för utvecklande av näringsverksamheten samt utvecklande av branschsystemet	34 000 000
Produktprofilerad rådgivning	17 000 000
Företagandets årtionde 1995—2005	1 000 000
Sammanlagt	52 000 000

I avgifter som uppbärs hos dem som deltar i utbildningen beräknas inflyta 9 200 000 mk under moment 12.32.02.

1997 anslag 52 000 000
1996 anslag 52 000 000
1995 bokslut 58 500 000

40. *Statsunderstöd för utvecklingsservice för små och medelstora företag och samfund i branschen (delvis EU)* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 19 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av statsunderstöd till samfund som främjar verksamheten vid små och medelstora företag. En förutsättning för att samfunden skall kunna beviljas understöd är att resultatet av verksamheten är betydande i förhållande till det penningbelopp som använts. Understöd beviljas för utgifter som föranleds av verksamhet som fastställts av handels- och industriministeriet och för vilka statsunderstöd kan beviljas. Anslaget får enligt ett statsrådsbeslut (143/86) även användas till betalning av statsunderstöd för utvecklande av tjänster som är avsedda för små och medelstora företag samt till regionala projekt för utvecklande av näringar. Anslaget får även användas till anskaffning av sådan utvecklingsutbildning åt små och medelstora företag i vilken arbetslösa med teknisk eller ekonomisk utbildning deltar.

Anslaget får dessutom användas till betalning av den nationella medfinansieringen i projekt som ingår i program som finansieras med medel ur EU:s socialfond. Anslaget får även användas till finansiering av offentliga samfunds projekt. Anslaget får även användas till betalning av den nationella medfinansieringen i EU:s gemenskapsinitiativ och pilotprojekt. Av anslaget har 11 000 000 mk reserverats för den nationella medfinansieringen i dessa projekt.

En del av anslaget utgör regionutvecklingspengar enligt 6 § lagen om regional utveckling (1135/93).

Förklaring: Anslaget under momentet har ombildats till ett treårigt reservationsanslag.

Med anslaget finansieras användningen och utvecklandet av den sakkunnigservice som är avsedd för små och medelstora företag. Dessutom finansieras projekt för utvecklande av små och medelstora företags utbildnings- och rådgivningsservice och utbudet av dessa serviceformer samt utnyttjandet av industriell formgivning i små och medelstora företag. Ca 700 företag och motsvarande antal arbetslösa med teknisk eller ekonomisk utbildning beräknas delta i den utvecklingsutbildning som finansieras med anslaget. Understöden till samfunden baserar sig på resultatavtal.

1997 anslag 19 000 000
1996 anslag 19 000 000
1995 bokslut 24 000 000

55. Energihushållning

Förklaring: De energipolitiska åtgärderna de närmaste åren har som mål att

— stöda den ekonomiska politikens mål, i synnerhet förbättrandet av sysselsättningen,

— minska de miljöskador som energin orsakar genom att användningen av energi effektiveras och användningen av förnybar energi utökas,

— trygga förutsättningarna för genomförandet av konkurrenskraftiga kapacitetsalternativ inom elproduktionen och främja konkurrensen på energimarknaden,

— främja användningen av ny energiteknologi i Finland och öka exporten av energiteknologi.

När det gäller utvecklandet av energimarknaden ligger tyngdpunkten på elmarknaden.

Genomförandet av det nya energisparprogrammet, som godkändes i slutet av 1995, fortgår genom att metodurvalet utvidgas och tryggandet av fortsatta sparåtgärder eftersträvas. Ombildningen av verksamheten vid centralen för energispartjänster, Motiva, så att den blir permanent bereds så att ombildningen kan ske under 1997. Genomförandet av programmet för främjande av bioenergi fortsätter också.

Ibruktagandet av ny energiteknologi främjas genom att demonstrations- och kommersialiseringsprojekt understöds. Huvudvikten ligger på utvecklandet av energisparande, bioenergi och annan förnybar energi samt teknik som minskar belastningen på miljön.

Vid upprätthållandet av säkerheten inom energiförsörjningen prioriteras tryggandet av säkerheten vid användning av kärnenergi och inom kärnavfallshanteringen, också i Finlands närområden.

21. *Vissa utgifter för forsknings-, planerings- och övervakningsverksamhet* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 24 000 000 mk.

Anslaget får enligt de grunder som handels- och industriministeriet fastställer användas till betalning av utgifter för undersökningar och utredningar som hänför sig till beredningen av energipolitiken, utgifter för forsknings-, planerings- och övervakningsverksamhet som gäller kärnenergi, utgifter för deltagande i internationella undersökningar och utredningar samt utgifter för anskaffning av apparatur i anslutning till dem. Anslaget får även användas till delfinansiering av undersökningar som EU godkänt.

Förklaring: Målet för verksamheten är att öka den kunskap som behövs vid det energipolitiska beslutsfattandet och att för myndigheterna inhämta information för uppföljningen av den energimarknad som öppnar sig och internationaliseras samt om hur effektiv energianvändningen är. Målet för kärnenergiforskningen är att producera information som myndigheterna behöver för övervakningen av kärnsäkerheten och kärnavfallshanteringen.

Anslaget beräknas fördela sig som följer:

	mk
Undersökningar och utredningar i anslutning till planeringen av energihushållningen	8 600 000
Forsknings- och utredningsarbete som stöder myndigheternas verksamhet på kärnsäkerhetens område	15 100 000
Övriga utgifter för forsknings-, planerings- och övervakningsverksamheten på energins område	300 000
Sammanlagt	24 000 000

1997 anslag	24 000 000
1996 anslag	24 000 000
1995 bokslut	24 400 000

(22.) *Energisamarbete med länderna i Öst- och Mellaneuropa* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Momentet har slopats i budgeten och anslaget under det budgeterats under moment 24.50.66.

1996 anslag	6 000 000
1995 bokslut	6 000 000

27. *Främjande av energisparande och effektiv användning av energi samt energiinformation* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 9 000 000 mk.

Anslaget får enligt de grunder som handels- och industriministeriet fastställer användas till betalning av utgifter för informationsverksamhet som gäller energisparande, effektiv användning av energi samt användning och produktion av förnybar energi, för främjande av marknaden för ny sparteknologi samt för annan information och ordnande av informationsförsörjningen på energins område. Anslaget får även användas till delfinansiering av projekt som EU godkänt.

Förklaring: Sparverksamheten aktiveras inom alla energikonsumtionssektorer i enlighet med det principbeslut som gäller energisparåtgärder och som statsrådet fattade 21.12.1995. De utredningar och den beredning som hänför sig till ombildningen av verksamheten vid centralen för energispartjänster, Motiva, som har varit verksam som en projektorganisation, så att den blir permanent görs så att ombildningen kan ske under 1997. I enlighet med programmet för främjande av bioenergi ges information och ordnas rådgivning som gäller utnyttjande av bioenergi. Även utnyttjandet av andra förnybara energikällor främjas med hjälp av informationsverksamhet.

1997 anslag	9 000 000
1996 anslag	9 000 000
1995 bokslut	9 000 000

40. *Energistöd (delvis EU)* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 130 000 000 mk.

Anslaget får enligt statsrådets beslut om allmänna villkor för beviljande av energistöd (45/96) användas till stöd för investerings- och utvecklingsprojekt som främjar energisparandet och en effektivering av användningen av energi samt användningen av förnybar energi, minskar miljöskadorna av produktionen och användningen av energi samt annars främjar en säker och mångsidig energiförsörjning. Energistöd beviljas företag och sammanslutningar. Anslaget får även användas till stöd för projekt som genomförs i Finlands närområden. Anslaget får även användas till betalning av understöd som tidigare beviljats med stöd av lagen om energiunderstöd (1607/91, ändr. 1051/92 och 1086/93) och lagen om främjande av använd-

ningen av inhemska energikällor samt av energisparande och införande av ny energiproduktionsteknologi (1137/88).

Anslaget får även användas till betalning av statens andel av den nationella medfinansieringen i projekt avsedda att genomföra program finansierade ur EU:s regionala utvecklingsfond samt till betalning av statens andel av den nationella medfinansieringen i projekt avsedda att genomföra gemenskapsinitiativ och pilotprojekt. Av anslaget har 11 000 000 mk reserverats för den nationella medfinansieringen.

Det sammanlagda maximibeloppet för de understödsförbindelser som ingås 1997 är 60 000 000 mk, varav 12 000 000 mk har reserverats för den nationella andelen i projekt som finansieras med medel ur EU:s regionala utvecklingsfond.

En del av anslaget utgör regionutvecklingspengar enligt 6 § lagen om regional utveckling (1135/93).

Förklaring: Momentets svenskspråkiga rubrik har ändrats. Syftet med energistödet är att utveckla energimarknaden. Genom de projekt som beviljas stöd minskas miljöskadorna av produktionen och användningen av energi samt blir energiförsörjningen i allmänhet säkrare och mångsidigare. Vid beviljandet av stöd prioriteras stödjandet av ny teknologi. Stöd beviljas i första hand för projekt som syftar till att genomföra energipolitiska program som är bundna till en viss tid och till vissa mål, såsom statsrådets principbeslut om att genomföra energibesparing, programmet för främjande av bioenergi och programmet som gäller vindkraft.

Användningen av bevillningsfullmakten beräknas åsamka staten utgifter som följer:

Utgifter, milj. mk

	1997	1998	1999	2000
Täckande av förbindelser som ingåtts före 1997....	122	40	14	—
Budgetprop. 1997*)	8	25	18	9
Sammanlagt	130	65	32	9

*) De totala kostnader som de understöd som beviljas 1997 medför för staten (nuvärde) uppgår till 54,4 milj. mk.

1997 anslag 130 000 000
1996 anslag 198 000 000
1995 bokslut 139 925 950

45. *Räntestöd för energiinvesteringar* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 5 400 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av räntestöd för räntestödslån enligt 2 § lagen om vissa räntestödslån av kreditanstalters medel (1015/77). År 1997 godkänns inga nya räntestödslån.

Beloppet av räntegottgörelsen är under de fyra första låneåren 4 % av räntestödslånets belopp och under det 5—8 låneåret 2 % av räntestödslånets belopp. Av särskilda skäl kan beloppet av räntegottgörelsen för ett räntestödslån under de fyra första låneåren vara högst 6 % av räntestödslånets belopp och under det 5—8 låneåret högst 4 % av räntestödslånets belopp. Efter det åttonde låneåret betalas inget räntestöd.

Förklaring: Av anslaget betalas räntestöd för räntestödslån som beviljats före 1993. För energiinvesteringar har räntestöd inte beviljats efter 1992.

1997 anslag 5 400 000
1996 anslag 5 800 000
1995 bokslut 8 996 160

50. *Vissa understöd för energihushållningen* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 200 000 mk.

Anslaget får enligt de grunder som handels- och industriministeriet fastställer användas till betalning av understöd till organisationer och samfund för sådan verksamhet som stöder målsättningarna inom energipolitiken.

Förklaring: Med understöden stöds i synnerhet sådan verksamhet i organisationer och samfund som har till syfte att främja utnyttjande av inhemska bränslen och andra förnybara energikällor samt energisparande. Avsikten är att på detta sätt effektivera verksamhet som stöder uppnåendet av målen för regeringens bioenergiprogram och energisparprogram samt handels- och industriministeriets vindkraftsprogram.

1997 anslag	200 000
1996 anslag	200 000
1995 bokslut	200 000

56. Elmarknadscentralen

Förklaring: Elmarknadscentralen har till uppgift att främja en fungerande elmarknad och övervaka den. Budgeten för elmarknadscentralen baserar sig på nettobudgetering.

I samband med beredningen av budgeten har handels- och industriministeriet preliminärt uppställt följande resultatmål för elmarknadscentralen 1997:

— Elmarknadscentralen övervakar att den del av nätverksamheten som kvarstår som naturligt monopol inte används för att begränsa konkurrensen eller subventionera andra av elbolagets funktioner som omfattas av konkurrensen,

— övervakar att de principer som fastställs i elmarknadslagen iakttas inom den del av elhandeln som omfattas av leveransskyldigheten,

— gör framställningar och bistår ministeriet för utvecklande av elmarknadslagen och andra författningar som ansluter sig till den,

— medverkar till att den faktiska konkurrensen på elmarknaden utvidgas så att den också omfattar små konsumenter.

21. (32.01.23) *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 200 000 mk.

Anslaget får användas till utgifter för uppgifter som ålagts elmarknadscentralen och som inte täcks med övervaknings- och tillståndsavgifter.

Förklaring: Momentets rubrik och sifferkod har ändrats.

Utgifter och inkomster:

	mk
Bruttoutgifter	4 800 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	4 600 000
Övriga omkostnader	200 000
Bruttoinkomster	4 600 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten — offentligrättsliga prestationer	4 600 000
Nettoutgifter	200 000

1997 anslag	200 000
1996 anslag	50 000
1995 bokslut	2 200 000

61. Inrikeshandelns främjande

40. *Räntestöd för minuthandelns investeringar inom glesbygdsområden* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 100 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av räntestöd för räntestödskrediter som godkänts enligt lagen om finansieringsstöd för detaljhandeln i glesbygder (1086/74, ändr. 184/79, 935/81, 883/82 och 1356/88). Nya räntestödskrediter beviljas inte längre.

Förklaring: Användningen av tidigare beviljade fullmakter för räntestödskrediter beräknas åsamka staten utgifter om 60 000 mk 1998.

1997 anslag	100 000
1996 anslag	400 000
1995 bokslut	666 926

80. Centralen för turistfrämjande

Förklaring: Den gynnsamma utvecklingen när det gäller turism och inkomsterna av den har alltjämt fortgått. Det utvidgade samarbetet med turistnäringarna och andra exportorganisationer samt ett kundcentrerat utvecklande av turistservicen har möjliggjort ett gott resultat. För att denna utveckling skall fortgå krävs det att ställningen på huvudmarknaden stärks och en selektiv preciserad marknadsföring speciellt i tillväxtcentrerna i Fjärran Östern.

Turistnäringens satsning i kampanjer som Centralen för turistfrämjande (CTF) ordnar beräknas 1997 uppgå till 25 milj. mk, varvid totalvärdet av den utomstående finansieringen (den avgiftsbelagda servicen medräknad) uppgår till ca 34 milj. mk. En del av de inkomster av den avgiftsbelagda servicen som tidigare inflöt till CTF går nu via intresse- och dotterbolag. Bolagens omsättning beräknas uppgå till ca 40 milj. mk 1997.

I samband med beredningen av budgetpropositionen har handels- och industriministeriet preliminärt uppställt följande resultatmål för Centralen för turistfrämjande 1997:

— tillväxtmålet för turismen inom landet är en ökning av antalet registrerade inhemska övernattningar med 328 000 (3 %),

— tillväxtmålet för valutaintäkterna av turismen till Finland är 385 milj. mk (5 %) och för registrerade övernattningar 186 000 (5 %).

Vid uppskattningen av valutaintäktsmålet har det antagits att markens värde förblir stabilt i förhållande till valutorna på huvudmarknaden.

Tabell med jämförelsetal över den avgiftsbelagda verksamheten:

	1995 utfall	1996 prognos*)	1997 budgetprop.*)
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten tmk.	18 904	13 903	8 820
		(—27)	(37)
Särkostnader för den avgiftsbelagda verksamheten tmk	16 038	10 883	6 900
		(—32)	(—37)
Driftsåterstod tmk	2 866	3 020	1 920
		(+5)	(—37)
— % av inkomsterna	15	22	22
Andel av gemensamma kostnader tmk	1 575	2 450	1 555
		(+56)	(—37)
Överskott tmk	1 291	570	365
		(—56)	(—36)
— % av inkomsterna	7	4	4
Inkomsterna i % av kostnaderna	107	104	104

*) Inom parentes förändringen i % jämfört med föregående år.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 78 530 000 mk.

Förklaring:

Utgifter och inkomster:

	mk
Bruttoutgifter	87 480 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	8 455 000
Övriga omkostnader	79 025 000
Bruttoinkomster	8 950 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	
— övriga prestationer	8 820 000
Övriga inkomster	130 000
Nettoutgifter	78 530 000

1997 anslag	78 530 000
1996 anslag	78 530 000
1995 bokslut	78 280 000

88. *Andra finansiella investeringar*

Under momentet beviljas 200 000 mk.

Anslaget får användas till inlösning av aktiebolaget Matkailuviestintä Comma Finland Oy:s aktier till staten.

1997 anslag	200 000

85. Utrikeshandelns främjande

Förklaring: Målet för utrikeshandelns främjande är att utvidga den industriella basen och göra den mångsidigare samt att trygga finländska företags internationella konkurrenskraft. Företagens internationalisering främjas genom att stöd anvisas speciellt nya företag som inleder sin export samt små och medelstora företag för internationella omfattande och betydande marknadsföringsprojekt. Avsikten med företagens internationaliseringsstöd är att trygga att företagens exportansträngningar är tillräckligt täckande genom att av företagens internationaliseringsprojekt endast godkänns omfattande funktionella helheter. Avsikten med företagens internationaliseringsstöd är att påskynda inledandet av exportverksamhet. Organisationer som främjar utrikeshandeln erbjuder företagen mångsidig service inom utrikeshandeln.

Företagens internationaliseringsstöd kan beviljas antingen direkt för företagens egna projekt eller för omfattande branschvisa projekt som företagen genomför tillsammans. Ansökningar som gäller stöd till enskilda företag har behandlats vid ministeriets distriktsorganisation för företagstjänst sedan ingången av 1996. Vid ministeriet behandlas omfattande riksomfattande företagsvisa projekt och alla branschvisa projekt som genomförs av organisationer som främjar utrikeshandeln eller andra instanser.

För en del av företagens internationaliseringsprojekt och branschvisa projekt ansöks om delfinansiering ur EU:s regionala utvecklingsfond och socialfond. Vid beviljandet av företags internationaliseringsstöd ligger tyngdpunkten alltjämt på klustren för miljöteknologi, välfärd, byggande samt livsmedelsindustrin. När stöd beviljas fästs uppmärksamhet också vid om det är fråga om en arbetskraftsintensiv bransch. Projekt inom branscher med hög teknologi, inklusive sådana projekt inom vilka TEKES har anvisat stöd för utvecklande av en produkt, kommer i första hand i förhållande till andra teknologiprojekt.

Genom stödet stärks verksamheten vid utrikeshandelsorganisationer, som tillhandahåller den finländska exportindustrin mångsidig utbildningsservice, service för kampanjverksamhet, exportombudsmanna- och handelssekreterarservice samt informationsservice inom exporten. Med stödet för organisationernas verksamhet finansieras handelskammarverksamhet i grannländerna, regional exportservice, utvecklandet av automatisk dataöverföring mellan företag och tillhandahållande av kongresservice samt främjas kännedomen om Finland som ett lockande investeringsland.

40. *Företags internationalisering (delvis EU)* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 173 000 000 mk.

Anslaget får i första hand användas till främjande av små och medelstora företags internationalisering. Anslaget kan dessutom användas för branschvisa internationaliseringsprojekt som organisationer som främjar utrikeshandeln och andra instanser genomför. Anslaget får även användas till betalning av statens andel av den nationella medfinansieringen i projekt avsedda att genomföra program finansierade ur EU:s regionala utvecklingsfond samt socialfond samt till betalning av statens andel av den nationella medfinansieringen i projekt avsedda att genomföra gemenskapsinitiativ och pilotprojekt. Av anslaget har 30 000 000 mk reserverats för betalning av den nationella medfinansieringen i projekt som delfinansieras ur den regionala utvecklingsfonden och 5 000 000 mk för betalning av den nationella medfinansieringen i projekt som delfinansieras ur socialfonden.

Anslaget får även användas för kostnader för anordnandet av världsutställningar, såväl världsutställningen i Lissabon 1998 som världsutställningen i Hannover 2000.

Anslaget får även användas till villkorlig finansiering av projekt som gäller anbudsverksamhet i samband med projektexport samt för turistprojekt som har betydelse för hela landet. Anslaget kan dessutom användas till anpassning av livsmedelsindustrin och denna närstående branscher till EU-medlemskapet under övergångsperioden.

Nya bidrag får 1997 beviljas till ett belopp av 180 000 000 mk, varav 30 000 000 mk har reserverats för projekt som delfinansieras ur EU:s regionala utvecklingsfond och 6 000 000 för projekt som delfinansierias ur EU:s socialfond.

En del av anslaget utgör regionutvecklingspengar enligt 6 § lagen om regional utveckling (1135/93).

Förklaring: Bevillningsfullmakten beräknas

1997 fördela sig på olika användningsändmål som följer:

	mk
Internationaliseringsstöd	144 000 000
EU:s regionala utvecklingsfonds och socialfonds projekt	36 000 000
Sammanlagt	180 000 000

Användningen av bevillningsfullmakterna beräknas medföra kostnader för staten som följer:

Utgifter, milj. mk

	1997	1998	1999	2000
Täckande av förbindelser som ingåtts före 1997	93	34	15	5
Budgetprop. 1997	80	60	30	10
Sammanlagt	173	94	45	15

1997 anslag	173 000 000
1996 anslag	267 000 000
1996 tilläggsb.	20 000 000
1995 bokslut	206 424 596

41. (32.85.41 och 45) *Understöd till organisationer som främjar utrikeshandeln och till Suomen Ulkomaankauppaliitto - Finlands Utrikeshandelsförbund ry*

Under momentet beviljas 173 700 000 mk.

Anslaget får användas för produktion av mångsidig service som stöder och utvecklar internationaliseringen och som organisationer som främjar utrikeshandeln tillhandahåller för industriella exportföretag. Anslaget får även användas till utgifter för allmän verksamhet samt rådgivnings- och internationaliseringstjänster enligt statsrådets beslut om grunderna för statsbidrag till Finlands Utrikeshandelsförbund (1288/94). Handels- och industriministeriet avtalar särskilt vid resultatförhandlingar med varje organisation om målen för verksamheten och de resultat som kan uppnås genom verksamheten.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 2 300 000 mk som överföring till moment 32.03.21. Avsikten är att anslaget används som följer:

	mk
Institutet för internationell handel (FINTRA)	7 500 000
Finsk-Svenska handelskammaren	2 450 000
Finsk-Ryska handelskammaren	1 450 000
Finlands datakommunikationsförening r.f.	1 050 000
Andelslaget Viexpo	1 350 000
Byrån för främjande av utländska investeringar	10 000 000
Helsinki-Finland Congress Bureau	1 200 000
Finlands Utrikeshandelsförbund	
— rådgivnings- och internationaliseringstjänster	127 700 000
— övrig verksamhet	21 000 000
Sammanlagt	173 700 000

1997 anslag	173 700 000
1996 anslag	172 600 000
1996 tilläggsb.	—
1995 bokslut	168 900 000

47. *Räntestöd till Finlands Exportkredit Ab* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 40 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av räntestöd, valutakursförluster och ersättning för förluster som uppstått av borgen enligt lagen om räntestödslån för finansiering av fartygsleveranser (1093/85, ändr. 1258/87, 1069/88 och 1363/89), lagen om räntestöd för finansiering av fartygsleveranser (1173/90, ändr. 1102/93) och lagen om räntestöd till Finlands Exportkredit Ab och om ersättning för bolagets valutakursförluster samt om statsborgen för bolagets kreditgivning (1364/89, ändr. 1408/95).

Förklaring: Det beräknas att nya räntestödskrediter enligt lagen om räntestöd för finansiering av fartygsleveranser (1173/90, ändr. 1102/93) godkänns till ett belopp av 2 000 000 000 mk 1997.

Avsikten är att anslaget används som följer:

	mk
Räntestöd för fartygsanskaffningar....	30 000 000
Annat räntestöd vid utlåning	10 000 000
Sammanlagt	40 000 000

Räntestödslånen beräknas medföra utgifter för staten som följer:

	1998 mmk	1999 mmk	2000 mmk	2001 mmk	2002- mmk
Räntestöd för fartygsanskaffningar					
1997 års räntestödslån		10	30	30	90
Tidigare års räntestödslån	30	40	40	40	60
Annat räntestöd vid utlåning					
Tidigare års räntestödslån	10	10	10	10	20
Sammanlagt	40	60	80	80	170

1997 anslag..... 40 000 000
1996 anslag..... 164 000 000
1995 bokslut..... 108 661 872

48. *Räntestöd för exportkrediter på OECD-villkor* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 5 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av räntestöd enligt den lag som skall stiftas om beviljande av exportkrediter på OECD-villkor. Anslaget kan dessutom användas till betalning av förvaltningsarvode till det aktiebolag som skall bildas för förvaltningen av ett ränteutjämningssystem för exportkrediter på OECD-villkor.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen till riksdagen en proposition med förslag till en lag som skall gälla ränteutjämning för exportkrediter på OECD-villkor. Lagen skall gälla för en viss tid. Det beräknas att nya ränteutjämningskrediter godkänns till ett belopp av 2 000 000 000 mk 1997.

Avsikten är att ett separat aktiebolag som helt ägs av staten skall bildas för förvaltningen av ränteutjämningssystemet för exportkrediter på OECD-villkor.

1997 anslag..... 5 000 000

Utgifterna under huvudtitel 32, sammanställda kapitelvis för åren 1995—1997

		År 1995 bokslut 1000 mk	År 1996 Statsbudget 1000 mk	År 1997 förslag 1000 mk	Ändring 1996—1997 ± 1000 mk	± %
01.	Handels- och industriministeriet (810)	479 846	309 172	258 915	— 50 257	— 16
02.	Distriktsbyråerna för HIM-företagstjänst (810)	46 421	49 111	31 200	— 17 911	— 36
03.	Arbetskrafts- och näringscentraler (810)	—	—	57 965	+ 57 965	—
27.	Konsumentverket (820)	29 351	29 308	29 400	+ 92	+ 0
28.	Konsumentklagonämnden (820)	5 313	5 285	5 745	+ 460	+ 9
29.	Konkurrensverket (820)	16 486	16 458	16 600	+ 142	+ 1
30.	Livsmedelsverket (820)	10 250	10 140	10 200	+ 60	+ 1
31.	Konsumentombudsmannens byrå (820)	7 221	7 371	7 000	— 371	— 5
32.	Patent- och registerstyrelsen (820)	—	7 238	6 200	— 1 038	— 14
33.	Konsumentforskningscentralen (820)	9 727	9 381	9 400	+ 19	+ 0
38.	Mätteknikcentralen (820)	19 276	19 392	19 400	+ 8	+ 0
39.	Tekniska kontrollcentralen (820)	23 191	3 100	—	— 3 100	—100
40.	Geologiska forskningscentralen (830)	221 830	226 612	202 200	— 24 412	— 11
41.	Säkerhetsteknikcentralen (820)	12 194	63 077	62 300	— 777	— 1
42.	Statens tekniska forskningscentral (830)	367 140	321 200	323 000	+ 1 800	+ 1
44.	Teknologiska utvecklingscentralen (830)	1 214 588	1 444 800	1 567 900	+123 100	+ 9
49.	Kera Ab (840)	509 375	399 000	332 000	— 67 000	— 17
50.	Industrins främjande (850)	3 170 818	696 880	615 190	— 81 690	— 12
51.	Stödjande av investerings- och utvecklingsprojekt inom företagsverksamheten (850)	722 713	552 000	464 000	— 88 000	— 16
52.	Utvecklande av små och medelstora företags verksamhet (850)	82 500	71 000	71 000	—	—
55.	Energihushållning (860)	188 522	243 000	168 600	— 74 400	— 31
56.	Elmarknadscentralen (820)	2 200	50	200	+ 150	+300
61.	Inrikeshandelns främjande (870)	667	400	100	— 300	— 75
80.	Centralen för turistfrämjande (870)	78 280	78 530	78 730	+ 200	+ 0
85.	Utrikeshandelns främjande (880)	484 947	603 600	391 700	—211 900	— 35
	Sammanlagt	7 702 857	5 166 105	4 728 945	—437 160	— 8

Huvudtitel 33

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring: Det totala antalet anställda inom förvaltningsområdet beräknas 1997 motsvara 2 880 årsverken.

Den sociala tryggheten och samtidigt hela social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde har fått en allt större betydelse under 1990-talet. Det som har haft den största inverkan på den sociala trygghetens verksamhetsmiljö och medborgarnas behov av social trygghet är svårigheterna inom samhällsekonomin, den kraftiga ökningen av arbetslösheten och statens skuldsättning. Av de inbesparingar som balanseringen av statshushållningen kräver har största delen gällt social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel.

Med avseende på den sociala tryggheten är de centrala frågorna under de närmaste åren samhällsekonomins tillväxttakt, en märkbar nedgång i arbetslösheten, fördelningen av inbesparingarna och en strukturell utveckling av systemet för social trygghet så, att det stöder samhällsekonomins uppsving och ökar sysselsättningen. På lång sikt är det skäl att bereda sig på de utgifter den åldrande befolkningen medför.

De social- och hälsovårdspolitiska linjedragningarna i regeringsprogrammet lägger särskild vikt vid strukturella reformer eller redan påbörjade reform- och utvecklingsarbeten som betonar prioritering av arbetet, precisering av systemen samt tryggande av basservicen på olika håll i landet. Social- och hälsovårdstjänsterna, den inkomstrelaterade sociala tryggheten samt minimitryggheten utgör kärnan i samhället. Tryggandet av dem kräver under valperioden betydande strukturella förändringar och en gallring av utgifterna som koncentreras till de närmaste åren.

Social- och hälsovårdsministeriet fullföljer sina verksamhetspolitiska linjer med hjälp av fem huvudstrategier. Dessa är förebyggande politik, tryggande av förmåner och servicen, finansiering av den sociala tryggheten, en produktionsstrategi och en framtidsstrategi. De strategiska linjedragningarna och de åtgärder som ingår i regeringsprogrammets social- och hälsovårdspolitiska del medverkar till att den sociala tryggheten bättre kan anpassas till förändringarna i den ekonomiska verksamhetsmiljön.

De mera betydelsefulla social- och hälsovårdspolitiska helheter som träder i kraft 1997 är reformen av utkomstskyddssystemet för arbetslösa, åtgärder mot flitfällorna och reformen av kommunernas statsandelssystem. Under de närmaste åren prioriteras också en effektivering av den förebyggande politiken, en effektivering av servicesystemet och reformer som gäller finansiering av den sociala tryggheten. Med hjälp av de sparbeslut som gäller den sociala tryggheten och de åtgärder som ingår i de olika strategierna kan socialutgifterna anpassas till de samhällsekonomiska finansieringsmöjligheterna på ett sådant sätt att en skälig utkomst- och servicenivå kan tryggas. Om samhällsekonomins tillväxt fortgår kan socialutgifternas nuvarande stora andel av nationalprodukten sänkas till mindre än 30 % före år 2000.

Arbetarskyddsförvaltningen och de uppgifter och stödfunktioner som hör till den överförs från arbetsministeriets förvaltningsområde till social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde. De funktioner som hänför sig till upprätthållandet av arbetstagarnas hälsovård och säkerhet koncentreras till social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde. Arbetarskyddssamarbetet och den övervakning myndigheterna utför är en väsentlig del av social- och hälsovårdspolitiken. Säkerhets- och hälsofrågor inom arbetslivet och övervakningen av dem kommer vid social- och hälso-

vårdsministeriet att utgöra en del av den helhet som omfattar hälsovårds- och socialförsäkringslagstiftningen och arbetarskyddslagstiftningen. Vid social- och hälsovårdsministeriet inrättas 1.4.1997 en arbetarskyddsavdelning som kommer att handha arbetarskyddsfrågor. De uppgifter som har hört till arbetsministeriets arbetarskyddsavdelning överförs till avdelningen. Med anledning av omorganiseringen överförs 112 årsverken och motsvarande anslag från moment 34.01.21 till kapitel 33.01. Anslagen och 466 årsverken inom arbetarskyddets distriktsförvaltning överförs från moment 34.03.21 till ett nytt kapitel 13 (Arbetarskyddets distriktsförvaltning) under huvudtitel 33. Anslagen för statens andel av den nationella finansieringen av Europeiska socialfondens mål överförs från kapitel 34.06 till kapitel 33.01.

De tjänster som är besatta och arbetsavtalssysslorna överförs utan att benämningarna eller anställningsvillkoren ändras. Tjänsten som avdelningschef vid arbetsministeriets arbetarskyddsavdelning överförs som en avdelningschefstjänst till social- och hälsovårdsministeriets arbetarskyddsavdelning.

De flyktingärenden som ankommer på social- och hälsovårdsministeriet och de återflyttningsärenden som ankommer på ministeriets flyktingbyrå och berör OSS-länderna och de baltiska länderna överförs till arbetsministeriets förvaltningsområde 1.3.1997. Målet är att bibehålla och öka sakkunskapen i migrationsfrågor med beaktande av de arbetskraftspolitiska målen och dessutom också flyktingpolitikens specialuppgifter så att det också finns beredskap för de internationella utmaningar som kommer från EU och andra mellanstatliga organisationer. Omorganiseringen förutsätter att 149 årsverken, som motsvarar den personal som tidigare har skött motsvarande uppgifter, och de anslag som har reserverats för verksamheten överförs från moment 33.01.21, 33.28.30 och 33.29.61 till huvudtitel 34. De tjänster som är besatta och de uppgifter som baserar sig på arbetsavtal överförs utan att tjänstebenämningarna eller anställningsvillkoren ändras.

01. Social- och hälsovårdsministeriet

Vid social- och hälsovårdsministeriet inrättas 1.4.1997 en arbetarskyddsavdelning till vilken överförs de uppgifter som tidigare har hört till arbetsministeriets arbetarskyddsavdelning, inklusive anslagen och den personal som skött dessa uppgifter.

Förklaring: Social- och hälsovårdsministeriets viktigaste mål och utvecklingsprojekt för 1997 är:

— Att fortsätta det strategiska planerings- och värderingsarbete som koncentrerar sig på kopplingarna mellan den sociala tryggheten och samhällsekonomin.

— Att delta i beredningen av riktlinjerna för Europeiska unionens sociala dimension samt att samordna kriterierna för genomförande av den europeiska ekonomiska och monetära unionen och den sociala tryggheten.

— Att effektivera koncernstyrningen inom förvaltningsområdet så att man som tyngdpunktsområden väljer förbättrandet av resultatavtalsförfarandet och skapandet av en betalningspolitisk strategi.

— Att effektivera forsknings- och utvecklingsverksamheten inom förvaltningsområdet på basis av förvaltningsområdets forskningspolitiska program.

— Att inleda genomförandet av strategin för social- och hälsovårdens informationsteknologi.

— Att utveckla en förebyggande strategi för social- och hälsovården.

— Att trygga tillgången och kvaliteten på social- och hälsovårdstjänsterna samt deras ändamålsenlighet och att fortsätta att innehållsmässigt förnya och utveckla tjänsterna.

— Att stärka servicen inom den öppna social- och hälsovården.

— Att förnya relationerna mellan staten och kommunerna med hänsyn till social- och hälsovården.

— Att foga arbetarskyddsärendena till ministeriets verksamhet på ett sådant sätt att målen för kvaliteten i arbetslivet och utvecklandet av arbetsmiljön kan nås.

För den avgiftsbelagda verksamhetens del baserar sig budgeten för social- och hälsovårdsministeriet på nettobudgetering. De inkomster som intäktsförs under omkostnadsmomentet utgörs av inkomster enligt lagen om

bestridande av kostnaderna för försäkringsinspektionen (479/44), inkomster enligt social- och hälsovårdsministeriets beslut om läkemedelsersättningsnämndens avgiftsbelagda prestationer, vilket utfärdats med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/92), inkomster enligt social- och hälsovårdsministeriets beslut om försäkringsinspektionens avgiftsbelagda prestationer, vilket utfärdats med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten och lagen om koncessionsavgift till försäkringsbolag (1421/93), tillsynsavgifter enligt social- och hälsovårdsministeriets beslut om tillsynsavgift för försäkringsmäklarverksamhet, vilket utfärdats med stöd av lagen om försäkringsmäklare (251/93), ersättningar enligt 34 a § penningautomatförordningen (676/67) och avgifter enligt arbetsministeriets beslut om avgiftsbelagda prestationer inom arbetsförvaltningen (331/95), vilket utfärdats med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten.

Tabell med jämförelsetal över den avgiftsbelagda verksamhetens utveckling i fråga om försäkringsinspektionen och försäkringstillsynen samt läkemedelsersättningsnämnden och arbetarskyddsförvaltningen (offentligrättsliga prestationer och marknadsprestationer)

	1995 bokslut	1996 prognos	1997 budgetprop.
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten tmk.	10 945	14 084	20 439
Särkostnader för den avgiftsbelagda verksamheten tmk	10 517	13 999	19 828
Driftsåterstod tmk	428	85	611
Andel av gemensamma kostnader tmk	167	222	611
Kostnader sammanlagt tmk	10 684	14 221	20 439
Underskott/Överskott tmk	+261	—137	±0

21. *Omkostnader (delvis EU)* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 175 438 000 mk.

Anslaget får användas för anordnande av huvudfesten på den nationella veterandagen och för finansiering av en veterandagshistorik samt till betalning av utgifter för beredskapen med tanke på det medicinska räddningsväsendet och undantagsförhållanden och anskaffning av anordningar och inventarier i samband härmed.

Anslaget får även användas till betalning av statens andel av den nationella medfinansieringen i projekt avsedda att genomföra målprogram finansierade ur EU:s regionala utvecklingsfond och socialfond samt till betalning av statens andel av den nationella medfinansieringen i projekt avsedda att genomföra pilotprojekt och gemenskapsinitiativ. Av anslaget har reserverats 17 730 000 mk för den nationella medfinansieringen i projekt som delfinansieras ur EU:s strukturfonder. Av beloppet utgör andelen för de projekt som finansieras ur den regionala utvecklingsfonden 2 900 000 mk och andelen för de projekt som finansieras ur socialfonden 14 830 000 mk.

Anslaget får även användas till utgifter för forsknings- och utvecklingsprojekt som EU godkänner.

Av anslaget får högst 1 200 000 mk användas till betalning av utgifter för utbildning inom företagshälsovården och för genomförande av projekt i samband med utvecklandet av personalstrukturen inom företagshälsovården.

En del av anslaget utgör regionutvecklingspengar enligt 6 § lagen om regional utveckling (1135/93).

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 7 000 000 mk för finansiering av sådana projekt gällande informationssamhället som har anknytning till strategin för utnyttjande av informationsteknik.

Med hänvisning till motiveringen till huvudtitelns förklaringsdel har vid dimensioneringen av anslaget såsom tillägg beaktats 27 160 000 mk som en överföring av löneutgifter och andra utgifter för 112 personer fr.o.m. 1.4.1997 från moment 34.01.21 samt 2 730 000 mk som en överföring av medel avsedda för utgifter för den nationella delfinansieringen av Europeiska socialfondens mål från moment 34.06.61. För utgifter för informationsförvaltning med anledning av överföringen av arbetarskyddsärendena har vid dimensioneringen av anslaget såsom tillägg beaktats 1 000 000 mk.

Med hänvisning till motiveringen till huvudtitelns förklaringsdel har vid dimensioneringen av anslaget såsom avdrag beaktats 7 545 000 mk som en överföring av löneutgifter och andra omkostnader för 20 personer till moment 34.01.21.

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	196 250 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	18 584 000
Övriga omkostnader	177 666 000
Bruttoinkomster	20 812 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	20 737 000
-offentligrättsliga prestationer	20 362 000
-övriga prestationer	375 000
Övriga inkomster	75 000
Nettoutgifter	175 438 000
1997 anslag	175 438 000
1996 anslag	142 187 000
1995 bokslut	127 701 000

02. Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården

Förklaring: Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården skall följa och utvärdera verksamheten och utvecklingen inom social- och hälsovården, producera och skaffa inhemsk och internationell information och inhemskt och internationellt kunnande inom detta område och distribuera informationen och kunnandet till användarna, upprätthålla officiella och andra statistiker, datafiler och register, bedriva forsknings- och utvecklingsverksamhet, främja och ordna utbildning samt ta initiativ och göra framställningar. Utvecklingsenheten för internationellt samarbete vid forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården HEDEC tillhandahåller sakkunnigtjänster i anslutning till utvecklingssamarbetet inom det sociala området, hälsovården och befolkningsfrågor samt annat utlandsbistånd och fullföljer projekt inom detta område. Den i administrativt hänseende självständiga Stiftelsen för alkoholforskning främjar och stöder alkohol- och annan rusmedelsforskning genom att dela ut stipendier och genom att bedriva eller låta bedriva forskning och genom att idka publikationsverksamhet i anslutning till forskningen.

Internationaliseringen och i synnerhet utvecklingen inom Europeiska unionen gör att uppgifter i anslutning till forsknings- och utvecklingsverksamheten, statistikföringen och informationsförmedlingen ökar vid forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården. Den samhällsekonomiska krisen och den växande långtidsarbetslösheten liksom det faktum att befolkningen blir äldre har anknytning till omformningen av social- och hälsovården, vilket ökar betydelsen av uppföljning och utvärdering på lång sikt.

Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården 1997:

Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården följer, utvärderar och undersöker hur välfärdspolitiken förändras och fäster särskild uppmärksamhet vid hur bristande jämlikhet, diskriminering och fattigdom utvecklas.

Ändringar i servicestrukturen undersöks och främjas med tonvikt på lösningar gällande boendet och utvecklingen av en mångidig service inom den öppna vården som stöder boendet, och lösningar som beaktar kundernas synpunkter.

Social- och hälsovårdens metoder och utvärderingen av teknik som understöder dessa utvecklas.

Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården verkar i samarbete med social- och hälsovårdsministeriet och utbildningsmyndigheterna för att utbildningen skall utvecklas så, att den motsvarar behoven inom det framtida arbetslivet. Utbildningsreformens effekter på social- och hälsovårdstjänsterna följs upp.

Informationsförmedlingen och möjligheterna att utnyttja information som grundar sig på statistik och register som förs inom social- och hälsovården utvecklas ytterligare.

Forsknings- och utvecklingscentralen inom social- och hälsovården utför samhällsvetenskaplig alkoholforskning, för statistik över

alkoholens skadeverkningar och ger information och upplysning om alkohol med särskild tonvikt på bl.a. verkningarna av ny lagstiftning samt förebyggande och vård av alkoholproblem. Dessutom utvecklas narkotikaövervakningen.

Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården bistår social- och hälsovårdsministeriet bl.a. i frågor som gäller mun- och tandvård, hjälpmedel och internationellt samarbete. Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården deltar på bemyndigande av social- och hälsovårdsministeriet i harmoniseringen och koordineringen av datasystemen inom social- och hälsovården, i utvecklandet av kvaliteten på social- och hälsovårdstjänsterna och i spridandet av information om narkotika.

På basis av forsknings- och utvecklingsarbetet samt dataarkiv och information produceras avgiftsbelagd service i form av utbildning, konsultering och dataprodukter. Produktutvecklingen och marknadsföringen av tjänsterna effektiveras. Inom prissättningen sker en övergång till prissättning grundad på kostnadsmotsvarighet då verksamheten sker på den öppna, konkurrensutsatta marknaden.

Tabell med jämförelsetal som beskriver utvecklingen inom den avgiftsbelagda verksamheten:

	1995 boksl.	1996 prognos	1997 budgetprop.
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten tmk.	12 586	18 398	17 940
Särkostnader av den avgiftsbelagda verksamheten tmk	11 501	19 486	19 455
Driftsåterstod tmk	1 085	—1 088	—1 515
Andel av gemensamma kostnader tmk	2 694	2 924	2 571
Kostnader sammanlagt tmk	14 195	22 410	22 026
Underskott/Överskott tmk	—1 609	—4 012	—4 086

Utgifterna för Utvecklingsenheten för internationellt samarbete (HEDEC) täcks av försäljningsinkomster. Inkomsterna av den övriga avgiftsbelagda servicen täcker 92 % av särkostnaderna för denna service.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 112 910 000 mk.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter för användningen av social- och hälsovårdens statistikdatabas och till betalning av statsbidrag till stiftelsen för alkoholforskning. Av anslaget får högst 2 000 000 mk användas till prisstöd för den avgiftsbelagda servicen.

Anslaget får även användas till utgifter för forsknings- och utvecklingsprojekt som EU godkänner.

Förklaring: Av anslaget har 3 225 000 mk reserverats för betalning av statsbidrag till stiftelsen för alkoholforskning. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 10 575 000 mk som en överföring av alkoholbolagets omkostnader från moment 33.53.(43) efter att verksamheten 1996 övergick till forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården. Vid dimensioneringen av anslaget har dessutom beaktats 800 000 mk för finansiering av en nationell central för narkotikaövervakning och 1 875 000 mk med anledning av att hyror och andra omkostnader stigit.

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 6 650 000 mk för information och upplysning om alkoholfrågor som överförs till moment 33.53.21.

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	131 778 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	19 940 000
Övriga omkostnader	111 838 000
Bruttoinkomster	18 868 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten, andra än offentligrättsliga prestationer	17 940 000
Övriga inkomster	928 000
Nettoutgifter	112 910 000
1997 anslag	112 910 000
1996 anslag	106 392 000
1995 bokslut	85 071 824

03. Arbetslöshetsnämnden

Förklaring: Arbetslöshetsnämnden är första besvärsinstans i ärenden som gäller utkomstskyddet för arbetslösa, arbetsmarknadsstöd, medlemskap i arbetslöshetskassor, studiesociala förmåner för arbetskraftspolitisk vuxenutbildning och alterneringsersättning samt i vissa lönegarantiärenden. Dessutom är den enda besvärsinstans i ärenden som baserar sig på lagen om utbildnings- och avgångsbidragsfonden. År 1995 anhängiggjordes 10 891 ärenden. Antalet ärenden som anhängiggörs under de närmaste åren beräknas uppgå till ca 11 000 årligen. De reformer som under 1997 genomförs inom utkomstskyddssystemet kan öka antalet besvär.

Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för arbetslöshetsnämnden 1997:

Nämnden har som mål att så snart som möjligt åter komma ner till en behandlingstid som med tanke på de ändringssökandes rättsskydd är skälig, dvs. ca ett halvt år. Med till buds stående resurser kan ändå ca 11 000 ärenden om året avgöras, dvs. lika många ärenden som enligt beräkningarna kommer att anhängiggöras.

Kostnaderna per beslut har sjunkit, bl.a. tack vare de interna arbetsarrangemang som vidtagits under de senaste åren (kostnaderna per beslut var 767 mk år 1995, medan de år 1992 var 1 110 mk). Produktiviteten (avgjorda beslut/årsverke) var 335 st. år 1995. År 1997 beräknas produktiviteten uppgå till 333 st., dvs. ungefär lika många som föregående år, men märkbart fler än år 1992 (236 st.).

Målet är att avgörandena kvalitativt sett skall ligga på minst samma nivå som tidigare så att ändringsgraden i fråga om de beslut som arbetslöshetsnämnden har fattat med anledning av besvär hos försäkringsdomstolen inte stiger från nuvarande 11 %. Den låga ändringsprocenten bör anses vara ett gott tecken med beaktande av de nya tilläggsutredningar som företes och inverkar på avgörandet av respektive ärende i försäkringsdomstolen.

Arbetslöshetsnämndens prestationer, beslut som meddelas med anledning av besvär, är avgiftsfria.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Under momentet beviljas 8 699 000 mk.

1997 anslag	8 699 000
1996 anslag	8 635 000
1995 bokslut	8 000 000

04. Prövningsnämnden

Förklaring: Prövningsnämnden är besvärsinstans för socialförsäkringen och kan jämställas med en specialdomstol. Den är första besvärsinstans i folkpensionsärenden, i rehabiliteringsärenden som folkpensionsanstalten behandlar och i ärenden som gäller allmänt bostadsbidrag samt högsta besvärsinstans i sjukförsäkringsärenden samt i ärenden som gäller bostadsbidrag för pensionstagare, barnbidrag, stöd för hemvård av barn, moderskapsunderstöd och militärunderstöd.

År 1995 inkom 13 169 besvärsskrifter till prövningsnämnden. År 1996 beräknas antalet besvärsskrifter kvarstå på samma nivå och år 1997 blir antalet ärenden eventuellt färre p.g.a. ändringar i folkpensionslagen.

Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för prövningsnämnden 1997:

Den genomsnittliga behandlingstiden när det gäller besvär var ca sju månader år 1995 och målet är att behandlingstiden skall kunna sänkas till ca sex månader. Särskild uppmärksamhet skall fästas vid förkortandet av de behandlingstider som överstiger den genomsnittliga behandlingstiden. Syftet är att behandlingstiden på lång sikt skall minska ytterligare så att den skäliga behandlingstiden blir 4—5 månader.

Målet är också att den tekniska kvaliteten på avgörandena skall ligga på samma nivå som tidigare så att ändringsgraden i fråga om prövningsnämndens beslut hos försäkringsdomstolen kvarstår oförändrad, dvs. kring ca 21 %, med beaktande av de tilläggsutredningar som påverkar ärendena i försäkringsdomstolen.

Under innevarande år kan ca 13 000 besvär avgöras med normala arbetsinsatser. Kostnad-

erna per beslut var 527 mk år 1995 och beräknas vara 636 mk år 1997. Kostnaderna förblev ovanligt låga 1995 eftersom ca 14 000 ärenden avgjordes.

Produktiviteten (avgjorda ärenden/årsverke) var 532 (27 årsverken) år 1995 och den beräknas vara 481 år 1997 (27 årsverken). Nedgången i produktiviteten beror även på det ovanligt stora antalet avgöranden 1995.

Prövningsnämndens samtliga prestationer är avgiftsfria.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Under momentet beviljas 8 271 000 mk.

1997 anslag	8 271 000
1996 anslag	8 311 000
1995 bokslut	7 700 000

(05.) Olycksfallsverket

Förklaring: Kapitlet har slopats i budgeten.

1996 anslag	27 010 000
1995 bokslut	45 500 000

(21.) *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Förklaring: Momentet har slopats i budgeten.

06. Rättsskyddscentralen för hälsovården

Förklaring: Rättsskyddscentralen för hälsovården skall enligt de uppgifter som ankommer på den se till att medborgarna får tillbörlig hälsovårdsservice genom att utöva tillsyn över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. Rättsskyddscentralen för hälsovården skall dessutom sköta uppgifter som åläggs den enligt stadganden eller bestämmelser i lagstiftningen om utredande av dödsorsak, rättspsykiatri, avbrytande av havandeskap eller sterilisering eller i annan lagstiftning.

År 1995 inkom sammanlagt 20 531 ärenden till rättsskyddscentralen för hälsovården, vilket är ca 25 % mera än året innan. Ökningen föranleddes av att den nya lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/94) trädde i kraft 1.7.1994. Behandlingen av det ovanligt stora antalet ärenden den nya lagstiftningen medfört har utförts enbart av den nuvarande personalen med hjälp av specialarrangemang. År 1997 beräknas efterfrågan på rättsskyddscentralens prestationer återgå till normal nivå.

Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för rättsskyddscentralen för hälsovården 1997:

Behandlingstiden i fråga om de tillstånds- och tillsynsärenden som inkommer till rättsskyddscentralen för hälsovården skall ligga på samma nivå som för närvarande utan att kvaliteten på besluten försämras.

För att rättsskyddscentralen för hälsovården skall kunna säkerställa att hälsovårdspersonalens utbildning garanterar tillräckliga färdigheter att på ett ändamålsenligt sätt bedriva yrken inom hälso- och sjukvården ordnar rättsskyddscentralen tillsammans med utbildningsmyndigheterna underhandlingar med ledningsgrupperna vid läroinrättningarna inom hälsovården och vid yrkeshögskolorna.

Rättsskyddscentralen för hälsovården utreder som en del av tillsynen över verksamhetens kvalitet och utvecklandet av kvalitetsnormerna ändamålsenligheten och behovet av revision i fråga om bestämmelserna om rättsläkarverksamheten.

Rättsskyddscentralen för hälsovården sköter utvecklandet av beredskapen hos de läkare som utför sinnesundersökningar genom att anordna riksomfattande kurser och diskussionsmöten för dem.

Rättskyddscentralen för hälsovården fortsätter i samarbete med social- och hälsovårdsministeriet uppföljningen av hur syftet med lagen om patientens ställning och rättigheter har uppnåtts genom att alltjämt sörja

för utbildningen av patientombudsmän, bl.a. genom att ordna riksomfattande temadagar.

Rättsskyddscentralen för hälsovården fortsätter på uppdrag av social- och hälsovårdsministeriet utvecklandet av växelverkan mellan den s.k. officiella och alternativa hälsovården tillsammans med representanter för den alternativa medicinen bl.a. genom att följa utvecklingen av den alternativa medicinens interna övervakning och av patientsäkerheten samt informations- och forskningsverksamheten på området och genom att vid behov ge förslag till nationella forskningsobjekt inom den alternativa medicinen.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Under momentet beviljas 10 100 000 mk.
Förklaring: Inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten har budgeterats under moment 12.33.06.

1997 anslag	10 100 000
1996 anslag	10 101 000
1995 bokslut	9 230 000

07. Institutet för arbetshygien

Förklaring: Institutet för arbetshygien är ett självständigt offentligrättsligt samfund som verkar inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde. Institutet för arbetshygien deltar i utvecklandet av arbetshygienen hos vårt lands arbetsföra befolkning, av arbetarskyddet och av arbetsförhållandena. För detta ändamål producerar, sammanställer och förmedlar institutet för arbetshygien information grundad på vetenskaplig forskning om växelverkan mellan arbete och hälsa samt främjar utnyttjandet av denna information med hjälp av utbildning och mångsidig service.

Arbetslivets strukturella förändringar ställer allt högre krav på befolkningen i arbetsför ålder och för att den skall klara av dessa krävs en mångsidig och god arbets- och funktionsförmåga. I och med att befolkningen blir äldre blir arbetsoförmågan ett allt större problem. Antalet personer som får invalidpension och individuell förtidspension (311 000 personer år 1994) ökar alltjämt i Finland. Det är viktigt att speciellt unga arbetslösa kan upprätthålla sin arbetsförmåga. Då verksamheten internationaliseras krävs det en mångsidig beredskap från organisationernas sida. Institutet för arbetshygien stöder arbetstagare och organisationer genom att förmedla information och tjänster för upprätthållande av arbetsförmågan hos befolkningen i arbetsför ålder och genom att tillhandahålla metoder för utvecklande av sunda och fungerande arbetsgemenskaper. Institutet för arbetshygien stöder det finländska arbetslivet genom att delta i det europeiska forsknings-, sakkunnig- och standardiseringssamarbetet samt genom att utveckla mätningsverksamheten och tjänsterna på det sätt som EU-rättsakterna förutsätter.

Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för institutet för arbetshygien 1997:

Främjande av arbetshygienen och verksamhet som upprätthåller arbetsförmågan: Målet för detta resultatområde är att förebygga yrkessjukdomar och främja ett tidigt konstaterande av sådana, att utreda de yrkesbetingade orsakerna till kroniska sjukdomar som försämrar arbetsförmågan, att främja åldrande arbetstagares arbets- och funktionsförmåga och förebygga arbetsoförmåga, att utveckla och upprätthålla allmänna funktioner som främjar arbetsförmågan, att hjälpa arbetslösa personer att upprätthålla sin arbetsförmåga samt att utveckla innehållet i företagshälsovården och dess servicesystem tillsammans med myndigheterna. Förebyggande och hälsofrämjande åtgärder skall omfatta såväl individer som arbetstagargrupper så att olika åldersgruppers behov då det gäller hälsan beaktas.

Förbättrande av arbetsmiljön: Inom detta resultatområde förbättras säkerheten i och kvaliteten på den fysiska och den byggda arbetsmiljön genom att arbetsmiljöstrukturen, arbetsarrangemangen, arbetsmetoderna och arbetsredskapen utvecklas så att de främjar arbetstagarnas välbefinnande och de resultat som arbetsplatserna uppvisar. Riskerna för olycksfall i arbetet samt kemiska, fysikaliska och

biologiska riskfaktorer i arbetsmiljön skall identifieras, bedömas och förebyggas. Förekomsten av fysiskt tungt arbete, momentarbete och statiskt belastande arbete skall minskas genom att arbetsmetoder och arbetsredskap utvecklas. Modellösningar för säkra och hälsosamma arbetsförhållanden utvecklas för dem som planerar byggnader och arbetsmiljön. Inom resultatområdet utvecklas i synnerhet de forsknings- och serviceuppgifter som genomförandet av EU:s arbetsmiljödirektiv förutsätter och understöds myndigheternas och arbetsplatsernas verksamhet i samband med det praktiska genomförandet. I synnerhet understöds förbättrandet av småföretagens arbetsmiljö, och syftet är att säkerställa arbetarskyddet och bibehålla arbetshygienen under den snabba strukturomvandlingen.

Utvecklande av arbetsgemenskaperna: Utvecklandet av arbetsgemenskaperna omfattar psykiska, sociala och organisatoriska faktorer samt växelverkan mellan människa och teknik. I framtiden kommer värderingar och organisationskulturella faktorer att ha en allt viktigare betydelse när det gäller att styra verksamheten, medan de strukturella faktorerna minskar i betydelse. Inom detta resultatområde produceras och tillämpas i praktiken sådana forskningsresultat med hjälp av vilka man kan utvärdera situationen inom arbetsgemenskaperna vid respektive tidpunkt, förbättra atmosfären inom dem och få arbetsplatserna att fungera bättre samt förbättra deras fortgående utvecklingsförmåga, skapa en arbetsmiljö som främjar psykiskt välbefinnande samt förbättra arbetsmotivationen och produktiviteten. Särskilt uppmärksammas utvecklandet av individernas och arbetsgemenskapernas beredskap att klara av förändringar och kriser samt utbildningen.

Säkerställande av den framtida utvecklingspotentialen: Målet för detta resultatområde är att säkerställa att utvecklingen inom arbetshygien och arbetsmiljö sker i samma takt som utvecklingen inom det övriga arbetslivet och på ett sätt som föregriper förändringar. Av denna orsak utvecklas den kunskapsmässiga, materiella och funktionella beredskapen, t.ex. genom forskning på internationell nivå inom begränsade strategiska områden, genom att framtidsforskningen effektiveras i samarbete med andra instanser, genom att utveckla forskarresurserna samt genom att utveckla sådana metoder som grundar sig på informationsteknik. Institutet för arbetshygien framställer sådana på hälsa och säkerhet grundade kriterier för framtida arbetsmiljöer, arbetsredskap och arbetsmetoder som från arbetstagarsynpunkt är optimala.

Verksamhetsprogrammen är redskap med vars hjälp den multivetenskapliga sakkunskapen vid Institutet för arbetshygien samlas inom ramen för tidsbestämda program med avsikt att svara mot utvecklingsbehoven inom vissa sektorer i arbetslivet. Följande verksamhetsprogram fortgår år 1997: allergi och arbete (Allergia ja työ), företagshälsovård (Työterveyshuoltoohjelma), centret för arbetsförmåga (Työkykykeskus), arbetsplatsen 2000 (Työpaikka 2000), förebyggande av bullerskador (Meluhaittojen ehkäisy), inomhusklimat (Sisäilmasto) och utvecklande av arbetshygien och arbetsförhållandena på små arbetsplatser (Pientyöpaikkojen työterveyden ja työolojen kehittäminen).

Med hjälp av programmet för uppföljning av utvecklande av arbetshygien och arbetsförhållandena strävar institutet för arbetshygien efter att förbättra dataarkiv och information samt statistikföring gällande arbetsförhållanden och arbetshygien för att skapa tillgång till en tillräckligt omfattande och tillförlitlig kunskapsbas för beslutsfattande och verksamhetsinriktning inom hälsovården.

Institutet för arbetshygien har ställt upp följande resultatmål för verksamheten 1997:

Resultatområde	Vetenskapl. publ.	Populariserade publ.	Utbildningsdagar	Sakkunnigkonsultationer, timmar	Mätningar och analyser av arbetsmiljön	Yrkessjukdomspatienter, undersöknings- och vårdbesök
Arbetshygien	350	150	5 000	2 700	13 000	7 500
Arbetsmiljö	175	100	3 000	8 800	27 000	—
Arbetsgemenskaper	75	50	2 000	1 000	—	—
Den framtida utvecklingspotentialen	5	50	—	—	—	—
Sammanlagt	605	350	10 000	12 500	40 000	7 500

För institutets totala utgifter, som beräknas uppgå till 251 500 000 mk, beviljas 176 500 000 mk i statsbidrag. Ökningen i statsbidraget beror på det ökade behovet av medel till pensionsfonderna, behovet av anskaffningar av utrustning och ökade kostnader. Omfattningen av verksamheten vid institutet enligt resultatområde år 1997 beräknas vara som följer:

Resultatområde	Utgifter Milj. mk	Inkomster Milj. mk	Statsbidrag Milj. mk	Personal
Arbetshygien	133	38	96	349
Arbetsmiljö	90	31	59	252
Arbetsgemenskaper	18	7	11	51
Framtiden	10	0	10	38
Sammanlagt	251	76	176	690

50. *Statsbidrag för utgifterna vid institutet för arbetshygien* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 176 500 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av det statsbidrag som med stöd av 3 § lagen om institutets för arbetshygien verksamhet och finansiering (159/78) skall betalas för utgifterna för institutets verksamhet.

Anslaget får även användas för finansiering av forskningsprojekt som EU godkänner.

Förklaring: För de utgifter som social- och hälsovårdsministeriet fastställt betalas till institutet för arbetshygien 80 % av kostnaderna, dock så att den andel som skall betalas till statens fastighetsverk och motsvarar hyresutgifterna för verksamhetslokalen betalas till fullt belopp som utökat statsbidrag med stöd av 3 § 2 mom. i ovan nämnda lag.

Av statsbidraget beräknas 114 323 000 mk hänföra sig till löneutgifter och 62 117 000 mk till övriga utgifter.

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats en justering på 5 000 000 mk av den andel som behövs för täckning av pensionsansvaret.

1997 anslag	176 500 000
1996 anslag	165 795 000
1995 bokslut	153 494 000

08. Folkhälsoinstitutet

Förklaring: Folkhälsoinstitutet skall undersöka, främja och utöva tillsyn över befolkningens hälsa. Folkhälsoinstitutet ger akt på omständigheter som inverkar på sjukdomars utbredning och befolkningens hälsa och utvecklar genom forskning metoder för att förebygga sjukdomar. Institutet sköter också om anskaffning, kvalitetsövervakning och distribution av vaccin som behövs för befolkningens vaccinförsörjning och om uppgifter i anslutning till massundersökningar och rättsmedicinska laboratorieanalyser som ministeriet ger institutet i uppdrag.

Den totala efterfrågan på folkhälsoinstitutets tjänster beräknas kvarstå på samma nivå som år 1996. Efterfrågan inriktas dock i allt högre grad på produktion av sådan på forskning baserad information som behövs för förebyggande av de vanligaste folksjukdomarna och på sakkunnigtjänster, medan efterfrågan på laboratorieanalyser, som hör till den avgiftsbelagda servicen, minskar. Efterfrågan på avgiftsbelagda beställda undersökningar främst för industrin beräknas öka något.

Folkhälsoinstitutet fullgör sina uppgifter

1) genom att med budgetfinansiering bedriva forskning och fullgöra sakkunniguppgifter,

2) genom att utföra sådant arbete som avses i punkt 1) i form av gemensamt finansierade avtalsundersökningar,

3) genom att se till att det allmänna vaccineringsprogrammet genomförs och sköta försäljningen och förmedlingen av sällan förekommande vaccin,

4) genom att utföra avgiftsbelagda, av kunderna beställda laboratorieanalyser,

5) genom att utföra beställda undersökningar som baserar sig på separata avtal med kunderna.

Budgeten för folkhälsoinstitutet baserar sig delvis på nettobudgetering så att de undersökningar som avses i punkterna 2), 4) och 5) har nettobudgeterats.

Folkhälsoinstitutets främsta uppgift är att producera sådan information som behövs för förebyggande av sjukdomar samt att främja tillämpningen av den.

Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för folkhälsoinstitutet 1997:

Infektionssjukdomar: Med hjälp av vaccinförsörjningen och uppföljning och undersökning av smittsamma sjukdomar påverkas befolkningens hälsa så att förekomsten av dessa sjukdomar avtar och uppkomsten av farliga epidemier förhindras. Att effektivera uppföljningssystemet för smittsamma sjukdomar, att utveckla vaccineringsprogrammet och nya vaccin, att utreda mikrobernas betydelse som en faktor som orsakar kroniska sjukdomar samt att förebygga sjukhusinfektioner och mikrobernas ökade läkemedelsresistens hör till institutets viktigaste forskningspolitiska mål på infektionssjukdomarnas område.

Hälsa och folksjukdomar: Folkhälsoinstitutet undersöker och följer utbredningen av kroniska folksjukdomar och deras orsaker samt möjligheterna att förebygga dem och strävar samtidigt efter att främja sådana förändringar i befolkningens levnadsvanor som minskar riskfaktorerna och främjar hälsan. Att skaffa information om de faktorer som orsakar de stora folksjukdomarna, att utreda orsakerna till skillnaderna när det gäller olika befolkningsgruppers hälsa, att undersöka möjligheterna att upprätthålla arbets- och funktionsförmågan samt att följa upp förändringarna i levnads- och kostvanor och deras verkningar på hälsan hör till institutets viktigaste uppgifter inom detta resultatområde.

Miljöhygien: Genom att de skadliga faktorer som förekommer i miljön identifieras och undersöks kan deras betydelse för folkhälsan bedömas. Genom att information fås fram på detta sätt kan de men för hälsan som dessa faktorer medför förebyggas. Att utreda inneluftens verkningar på hälsan samt att bedöma dioxinernas hälsorisker hör till de viktigaste miljöhygieniska forskningsprojekten.

Folkhälsoinstitutets produktivitet förbättras genom att personalstrukturen och forskningsmetoderna utvecklas och genom att ledningen och planeringen av forskningsarbetet effektiveras. Eftersom de viktigaste av institutets prestationer är engångsprestationer, är det inte meningsfullt att mäta dem med hjälp av jämförelsetal. Av institutets kostnader hänför sig 45 % till resultatområdet infektionssjukdomar, 41 % till resultatområdet hälsa och folksjukdomar och 14 % till resultatområdet miljöhygien.

Lönsamhetsmålet för den avgiftsbelagda servicen är att inkomsterna skall täcka kostnaderna. Med tanke på den finansiering som erhålls utifrån är målet att kunna skaffa finansiering för allmännyttig forskning till budgeterat belopp för institutets viktigaste forskningsområden.

Tabell med jämförelsetal som beskriver utvecklingen inom den nettobudgeterade avgiftsbelagda servicen:

	1995 bokslut	1996 budget	1997 budgetprop.
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten tmk.	16 182	16 000	11 380
Särkostnader för den avgiftsbelagda verksamheten tmk	11 669	12 223	8 970
Driftsåterstod tmk	4 513	3 777	2 410
-% av inkomsterna	27,9	23,6	21,2
Andel av gemensamma kostnader tmk	3 229	3 700	2 410
Underskott/Överskott tmk	1 284	77	0
-% av inkomsterna	7,9	0,5	0
Inkomsterna i % av kostnaderna	108,6	100,5	100,0

Produktiviteten förbättras genom att personalstrukturen och forskningsmetoderna utvecklas och genom att planeringen av forskningsarbetet effektiveras.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 144 700 000 mk.

Tjänsten som överdirektör (A 31) ombildas till en som generaldirektör (A 31).

Anslaget får även användas för finansiering av forskningsprojekt som EU godkänner.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har som nettobudgeterade inkomster beaktats inkomster av gemensamt finansierade avtalsundersökningar, inkomster av avgiftsbelagda laboratorieanalyser och inkomster av beställda undersökningar som grundar sig på separata avtal.

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 367 000 mk i utgifter för avlöning av två personer som 1995 överförts från byggnadförvaltningen, 1 536 000 mk för korrigering av hyresutgifterna för verksamhetsstället i Åbo och 2 880 000 mk i hyresutgifter för en nybyggnad. Vid dimensioneringen av anslaget har dessutom såsom tillägg beaktats 5 150 000 mk som en överföring av forskningsutgifter på grund av att alkoholbolagets biomedicinska forskning våren 1996 överförts från moment 33.53.(43). Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 5 700 000 mk som finns upptagna i budgeten för 1996 för anskaffning av inventarier och utrustning till en nybyggnad. Enligt beräkningar kommer utgifterna för försäljning och förmedling av sällan förekommande vaccin att uppgå till 95 000 mk. Ifrågavarande inkomster har antecknats under moment 12.33.08.

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	178 010 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	30 860 000
Övriga omkostnader	147 150 000
Bruttoinkomster	33 310 000
Inkomster av forskningsverksamhet som finansieras utifrån och beställda undersökningar	21 930 000
Inkomster av laboratorieanalyser	11 380 000
Nettoutgifter	144 700 000
1997 anslag	144 700 000
1996 anslag	150 432 000
1995 bokslut	147 451 000

26. *Anskaffning av vaccin* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 27 078 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för anskaffning och vidarebefordran av vaccin som med stöd av 25 § lagen om smittsamma sjukdomar (583/86) tillhandahålls gratis och används vid vaccineringstillfällen samt av andra utgifter och ersättningar för genomförandet av det allmänna vaccineringsprogrammet och till betalning av medlemsavgiften i Finska andelslaget för ersättning av läkemedelsskador. Anslaget får även användas till betalning av de kostnader anskaffning och vidarebefordran av vaccin för förmedling ger upphov till.

Förklaring: Utgifterna för genomförandet av det allmänna vaccineringsprogrammet beräknas uppgå till sammanlagt 25 655 000 mk och utgifterna för förmedling av vaccin beräknas uppgå till 1 423 000 mk. Övriga kostnader för förmedling av vaccin har antecknats under moment 33.08.21. Inkomsterna av försäljning och förmedling av vaccin har antecknats under moment 12.33.08.

1997 anslag	27 078 000
1996 anslag	27 600 000
1995 bokslut	20 542 450

(74.) *Husbyggen* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Momentet och anslaget under det har slopats i budgeten.

1996 anslag	17 900 000
1995 bokslut	21 000 000

09. Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral

Förklaring: Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral skall, genom att med stöd av förvaltningsområdets strategi för förebyggande politik utöva tillsyn över näringsverksamheten, förhindra att alkoholhaltiga ämnen, tobak och kemikalier ger upphov till samhälleliga, sociala och hälsomässiga skador samt säkerställa att de bestämmelser som gäller sådana produkter efterföljs.

Social- och hälsovårdsministeriet har preli-

minärt uppställt följande resultatmål för social- och hälsovårdens produkttillsynscentral 1997:

Förebyggande av skador orsakade av alkohol och tobak: Produkttillsynscentralen har som mål att säkerställa att alkohol- och tobaksnäringsverksamhet bedrivs i enlighet med de krav som samhället ställer och de alkohol- och tobakspolitiska målen.

Med hjälp av produkttillsyn förhindras att produkter som strider mot stadgandena kommer ut på marknaden. Användningen av industrialkohol och alkoholpreparat i förtäringssyfte förhindras.

Med hjälp av effektiv informationsverksamhet och tillsyn förhindras olovlig reklam och säljfrämjande verksamhet när det gäller alkoholdrycker och tobak.

Med hjälp av systemet med alkoholtillstånd säkerställs att näringsidkarna har tillräckliga förutsättningar att svara för sin verksamhet och uppfylla de krav och villkor som ställs på den. Avsikten med tillsynen är i första hand att i samarbete med dem som bedriver alkohol- och tobaksnäringsverksamhet trygga att verksamheten överensstämmer med stadgandena. Förseelser försöker man få tillrättalagda med hjälp av rådgivning, anvisningar och uppmaningar. För återkommande eller betydande förseelser finns ett följdriktigt sanktionssystem.

Förebyggande av skador orsakade av kemikalier: Med hjälp av produkttillsyn förebyggs men för hälsan som kemiska ämnen och preparat direkt eller indirekt orsakar. En koordinering av kemikalieförvaltningen förbereds för arbetarskyddsförvaltningens vidkommande. Tillräckliga verksamhetsbetingelser garanteras för den skötsel av riskbedömningsuppgifter EG-direktiven förutsätter.

Utvecklande av förvaltningstjänster och stödfunktioner: De viktigaste målen för detta resultatområde är att säkerställa ett tillförlitligt statistikföringssystem som stöder tillsynen och det alkoholpolitiska beslutsfattandet samt att effektivera verksamheten och de interna förvaltningstjänsterna vid ämbetsverket.

Tabell med jämförelsetal över den avgiftsbelagda verksamheten:

	1995 bokslut	1996 prognos	1997 budgetprop.
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten tmk.	15 596	12 263	12 263
Särkostnader för den avgiftsbelagda verksamheten tmk	10 800	11 700	10 800
Driftsåterstod tmk	4 796	563	1 463
-% av inkomsterna	31	5	12
Andel av gemensamma kostnader tmk	2 200	2 200	2 400
Överskott/underskott tmk	2 596	—1 637	—937
-% av inkomsterna	17	—13	—8
Inkomsterna i % av kostnaderna	120	88	93
Prisförändring, %	0	—10	0
Volymförändring, %	0	—10	0

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 22 330 000 mk.

Förklaring: Inkomsterna till social- och hälsovårdens produkttillsynscentral har budgeterats under moment 12.33.09. Inkomsterna av de utlåtanden som förutsätts enligt lagen om bekämpningsmedel (327/69) har budgeterats under moment 12.30.83.

1997 anslag	22 330 000
1996 anslag	22 330 000
1995 bokslut	20 283 000

10. Strålsäkerhetscentralen

Förklaring: Strålsäkerhetscentralens verksamhetsidé går ut på att förhindra och begränsa skadliga verkningar av strålning på ett effektivt och målmedvetet sätt utan att onödigt försvåra samhällsfunktionerna. Efterfrågan på lagstadgade uppgifter beräknas kvarstå på 1996 års nivå. Ett viktigt tyngdpunktsområde inom den internationella verksamheten är bilateralt och multinationellt samarbete för förbättrande av säkerheten i länderna i Östeuropa, i synnerhet i Finlands närområden.

Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för strålsäkerhetscentralen 1997:

Vid kärnkraftverken i Finland sker inga olyckor eller incidenter som äventyrar säkerheten. Vid användningen av strålkällor sker inga allvarliga strålningsolyckor och de personliga exponeringarna för strålning förblir på en låg nivå. Uppgifterna om strålningen på finskt område är ständigt aktuella och beredskapsverksamheten sätter i gång inom 15 minuter från det de första uppgifterna erhållits. Forskningsverksamheten stöder säkerhetsövervakningen och beredskapsverksamheten.

Budgeten för strålsäkerhetscentralen baserar sig delvis på nettobudgetering.

Målet för kostnadsmotsvarigheten när det gäller den avgiftsbelagda verksamheten är att inkomsterna skall täcka kostnaderna för verksamheten. Den nettobudgeterade avgiftsbelagda verksamheten uppvisar inget överskott.

Tabell med jämförelsetal över den avgiftsbelagda verksamheten:

Offentligrättsliga prestationer:	Bokslut utfall	Innevarande år prognos	Budgetprop.
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten tmk.	33 103	33 773	33 700
Särkostnader för den avgiftsbelagda verksamheten tmk	25 678	26 204	26 154
Driftsåterstod tmk	7 425	7 569	7 546
-% av inkomsterna	22	22	22
Andel av gemensamma kostnader tmk	7 436	7 569	7 546
Överskott/underskott tmk	—11	0	0
-% av inkomsterna	—0	0	0
Inkomster i % av kostnaderna	100	100	100
Investeringar tmk	933	950	950
-% av inkomsterna	3	3	3
Prisförändring, %	1	0	0
Volymförändring, %	3	0	0

Andra än offentligrättsliga prestationer:	Bokslut utfall	Innevarande år prognos	Budgetprop.
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten tmk.	17 825	19 550	19 800
Särkostnader för den avgiftsbelagda verksamheten tmk	13 563	15 213	15 408
Driftsåterstod tmk	4 262	4 337	4 392
-% av inkomsterna	24	22	22
Andel av gemensamma kostnader tmk	3 867	4 337	4 392
Överskott/underskott tmk	395	0	0
-% av inkomsterna	2	0	0
Inkomster i % av kostnaderna	102	100	100
Investeringar tmk	627	650	650
-% av inkomsterna	4	3	3
Prisförändring, %	22	0	0
Volymförändring, %	15	10	0

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 80 850 000 mk.

Anslaget får användas till utgifter för forsknings- och utvecklingsprojekt som EU godkänner.

Strålsäkerhetscentralen kan ingå samarbesav-

tal inom kärnenergiområdet så att de åsamkar staten utgifter om högst 1 000 000 mk.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har som nettobudgeterade inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten beaktats inkomster av mätnings- och sakkunnigtjänster som tillhandahållits på företagsekonomiska grunder samt inkomster av forsknings- och utvecklingsprojekt som delvis genomförs med hjälp av finansiering utifrån.

Av anslaget beräknas 26 359 000 mk användas för utgifter för övrig avgiftsbelagd verksamhet. Motsvarande inkomster om 33 708 000 mk har antecknats under moment 12.33.10.

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 1 800 000 mk för betalning av utgifter av engångskaraktär för slutlig förvaring av radioaktivt avfall som finns lagrat i Sandhamn.

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	103 219 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	12 903 000
Särskilda utgifter för gemensamt finansierad verksamhet	2 550 000
Övriga omkostnader	87 766 000
Bruttoinkomster	22 369 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	19 800 000
Inkomster av gemensamt finansierad verksamhet	2 550 000
Övriga inkomster	19 000
Nettoutgifter	80 850 000

På grund av nämnda fullmakt beräknas att staten åsamkas utgifter om 500 000 mk år 1998 och 500 000 mk år 1999. På grund av användningen av motsvarande tidigare beviljade fullmakter beräknas att staten åsamkas utgifter om 791 000 mk år 1996 och 500 000 mk år 1997. Kostnaderna för undersökningarna debiteras kraftbolagen.

1997 anslag	80 850 000
1996 anslag	81 904 000
1995 bokslut	81 774 000

11. Läkemedelsverket

Förklaring: Läkemedelsverket svarar för läkemedelsövervakningen, tillsynen över produkter och utrustning för hälso- och sjukvård samt tillsynen över läkemedelsförsörjningen och blodtjänstverksamheten.

Den totala efterfrågan på läkemedelsverkets prestationer beror i väsentlig grad på hur EU:s system för läkemedelsövervakning utvecklas. De sakkunniguppgifter som detta system kräver ökar. Antalet tillstånd som beviljas för försäljning av läkemedelspreparat inom ramen för EU:s centraliserade system ökar. Läkemedelsverket effektiverar informationen om läkemedel, produkter och utrustning för hälso- och sjukvård samt det standardiseringsarbete som utförs inom EU.

Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för läkemedelsverket 1997:

Läkemedelsövervakning: Förhandsövervakningen i fråga om läkemedelspreparat, dvs. systemet med försäljningstillstånd, säkerställer att de läkemedel som kommer att användas av befolkningen är effektiva, säkra och av hög kvalitet. Läkemedelsverket bedriver ett aktivt samarbete med de övriga medlemsländerna och EU-organen i från Finlands synpunkt sett centrala frågor i anslutning till läkemedelsövervakningen. Ansökningarna om tillstånd för försäljning av läkemedelspreparat behandlas inom den tid som EU förutsätter. Genom en aktiv läkemedelsinformation främjas en ändamålsenlig och säker praxis för läkemedelsbehandling. Som grund för informationen tillhandahålls forskningsresultat om skadeverkningar och användningen av läkemedel. Läkemedelsverket deltar också i harmoniseringen av kvalitetskraven och kontrollmetoderna för läkemedel samt produkter och utrustning som hänför sig till användningen av dem på det sätt som konventionen om utarbetande av en europeisk farmakopé (FördrS 34/82) och övrigt internationellt samarbete förutsätter.

Produkter och utrustning för hälso- och sjukvård: Marknadsövervakningen koncentreras på att CE-märkningen används på rätt sätt då det

gäller produkter och utrustning i produktklass I som är tillverkade i Finland. Den aktiva marknadsövervakningen utökas. Anslutningen av dataarkiv och information som gäller marknadsövervakningen till EU:s system för informationsutbyte inleds. Uppföljningen och utvärderingen av materialen i produkter och utrustning utvecklas. Sådan informationstjänst till industrin och användarna inom området som främjar produktsäkerheten utökas. Läkemedelsverket deltar i det europeiska och annat internationellt standardiseringsarbete på det sätt som avtalen förutsätter.

Förvaltning och interna tjänster: Läkemedelsverket deltar i uppföljningen av verkningarna av lagändringar som gäller läkemedelsförsörjningen och produkter och utrustning som används inom hälso- och sjukvården. Läkemedelsverkets datasystem förbättras enligt externa krav och interna uppföljningsbehov, med beaktande av datasäkerhetsaspekterna.

Budgeten för läkemedelsverket baserar sig på nettobudgetering. Läkemedelsverkets utgifter täcks huvudsakligen med avgifterna för övervaknings- och serviceverksamhet. Övervakningen av produkter och utrustning som används inom hälso- och sjukvården är dock i huvudsak icke-avgiftsbelagd verksamhet. Avgifterna för läkemedelsverkets prestationer bestäms enligt lagen om grunderna för avgifter till staten, med undantag för den avgift som avses i 4 § lagen om läkemedelsverket (35/93).

Tabell med jämförelsetal över den avgiftsbelagda verksamheten:

	1996 mk	1997 mk
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	29 755 000	29 668 000
Särkostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	24 942 400	27 866 290*)
Driftsåterstod	4 812 600	1 801 710
— % av inkomsterna	16	6
Andel av gemensamma kostnader	4 064 000	3 758 600
Överskott (+)/underskott (—)	+748 600	—1 956 890
— % av inkomsterna	3	—7
Inkomsterna i % av kostnaderna	103	94

*) I kalkylen för 1997 anges löner och arvoden som bruttobelopp och i övriga personalkostnader ingår semesterpremier och arbetsgivares socialskydds-, pensions- och försäkringsavgifter.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 7 658 000 mk.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats sammanlagt 220 000 mk i ytterligare investeringsutgifter för en nybyggnad samt 1 000 000 mk med anledning av extra investeringar i anläggningar som förutsätts i EG-direktiven och ökade utgifter för datakommunikationen med EU.

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	37 356 000
Utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	26 956 000
Övriga omkostnader	10 400 000
Bruttoinkomster	29 698 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	29 668 000
-offentligrättsliga prestationer	29 518 000
-övriga prestationer	90 000
-övriga inkomster	60 000
Övriga inkomster	30 000
Nettoutgifter	7 658 000
1997 anslag	7 658 000
1996 anslag	5 198 000
1995 bokslut	2 193 000

(74.) *Husbyggen* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Momentet har slopats i budgeten och anslaget under det har budgeterats under moment 28.64.74.

1996 anslag 10 000 000

12. Statens skolhem

Förklaring: Skolhemmets uppgift är att i samråd med familjerna undervisa och vårda barn och unga med beteenderubbningar. Syftet med verksamheten är att medverka till att de unga slutför grundskolan och skaffar sig yrkesutbildning eller beredskap för studier på mellanstadiet och har varaktiga relationer till andra människor.

Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för statens skolhem 1997:

Skolhemmen diversifierar sina tjänster genom att utveckla tjänsterna inom den sektor där öppenvården och anstaltsvården möts. Samarbetet med barn- och ungdomspsykiatrin ökas och utvecklas innehållsmässigt.

Budgeten för statens skolhem baserar sig på nettobudgetering.

Det beräknas att skolhemmen (7 st. år 1997) tillhandahåller bl.a. följande tjänster i form av avgiftsbelagd service för sina klienter:

	1995	1996	1997
Vårddygn	36 598	34 200	32 746
Boende- och vårdtjänster (dygn)	7 348	6 250	9 330
Skolplats (dagar)	982	748	698
Krisvård (dygn)	641	505	325
Eftervård (dagar)	37	37	25

Tabell med jämförelsetal över den avgiftsbelagda verksamheten:

	1995 mk	1996 mk	1997 mk
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten, företagsekonomiska prestationer	40 214	36 893	37 267
Särkostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	31 333	29 791	30 860
Driftsåterstod	8 881	7 102	6 407
— % av inkomsterna	22	19	17
Andel av gemensamma kostnader	12 012	14 668	14 771
Överskott (+)/underskott (—)	—3 131	—7 566	—8 364
— % av inkomsterna	—8	—21	—22
Inkomsterna i % av kostnaderna	93	83	82

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 8 373 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av arvoden och övriga utgifter för familjehemsverksamheten.

Förklaring: Utgifterna för statens skolhem täcks huvudsakligen med de ersättningar som kommunerna betalar.

Vid dimensioneringen av anslaget har som nettobudgeterade inkomster beaktats de ersättningar som kommunerna betalar enligt det beslut som social- och hälsovårdsministeriet har utfärdat med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/92) samt övriga inkomster av verksamheten.

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter, särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	45 800 000
Bruttoinkomster	37 427 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	37 267 000
Övriga inkomster	160 000
Nettoutgifter	8 373 000

1997 anslag	8 373 000
1996 anslag	9 667 000
1995 bokslut	9 644 000

(74.) *Husbyggen* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Momentet och anslaget under det har slopats i budgeten.

1996 anslag	4 000 000
1995 bokslut	570 000

13. Arbetarskyddets distriktsförvaltning

Arbetarskyddets distriktsförvaltning och dess uppgifter överförs 1.4.1997 till social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde.

Förklaring: Effekten hos tillsynen över arbetarskyddet förbättras. Största delen av arbetarskyddsdistriktens verksamhet är inriktad på de arbetsplatser och branscher där antalet arbetstagare är störst och arbetarskyddsproblemen är allvarliga och samhällsekonomiskt sett betydande. I den verksamhet som riktar sig till arbetsplatserna förs arbetarskyddets betydelse även fram som produktionshöjande faktor och kostnadssänkande verksamhet.

Syftet med arbetarskyddstillsynen är att arbetsplatserna själva i allt större utsträckning skall utvärdera de rådande förhållandena och vidta nödvändiga åtgärder för att förbättra dem. Denna verksamhet stöds genom att arbetsplatser och myndigheter i större utsträckning tillämpar ett ömsesidigt aktionssätt, genom att riskbedömningen utvecklas samt genom att arbetsplatserna övervakas och informeras vid utarbetandet av aktionsprogram för arbetarskyddet.

Genom tillsynen över iakttagandet av den miniminivå som förutsätts enligt bestämmelserna om förhållandena på arbetsplatsen och arbetsförhållanden tryggas miniminivån för hälsa och säkerhet samt förutsättningarna för likvärdig konkurrens beträffande arbetsplatserna. Ändringar i lagstiftningen meddelas och vid tillsynen uppmärksammas i synnerhet lagstiftningsändringar.

Den verksamhet som bedrivs för upprätthållande av arbetsförmågan hos den del av befolkningen som är i arbete fortsätter och speciell hänsyn tas till de äldre arbetstagarna. Strävan är att minska olycksfalls- och yrkessjukdomsfrekvensen inom i synnerhet sådana branscher där olycksfallen och yrkessjukdomarna frekvens- och antalsmässigt ligger på en hög nivå. Målet är att olycksfallsfrekvensen högst skall nå 1993 års nivå inom de branscher där riskerna för olycksfall är störst. Genom tillsyn stöds arbetsplatsernas frivilliga verksamhet i bekämpandet av sjukdomar i stöd- och rörelseorgan och i främjandet av det psykiska välbefinnandet. Företagshälsovårdens utbredning och kapacitet utökas och samarbetet mellan arbetsplatserna, företagshälsovården och arbetarskyddsmyndigheterna utvecklas i synnerhet när det gäller att bekämpa sjukdomar i stöd- och rörelseorgan samt det psykiska välbefinnandet.

De olägenheter och faror som beror på ökad användning av kemiska ämnen bekämpas. Målet är att arbetsplatsernas frivilliga verksamhet i utvärderingen av olägenheter och risker skall öka så att de större arbetsplatserna vid utgången av 1998 skall ha tagit i bruk tillförlitliga utvärderingsmetoder för olägenheter och risker i samband med hanteringen av kemiska ämnen.

Marknadskontrollen utvecklas och riktade marknadsövervakningsprojekt genomförs i fråga om utvalda produktgrupper i samarbete med övriga tillsynsmyndigheter.

Tillsyns- och informationsmetoder som lämpar sig för småföretag utvecklas och utökandet av de små arbetsplatsernas kännedom om arbetarskyddet främjas.

Avsikten är att svara på efterfrågan på service från kundernas sida gällande såväl arbetsförhållanden som förhållandena på arbetsplatsen. Verkan av och kvaliteten på den verksamhet som är baserad på efterfrågan på service från kundernas sida samt kostnaderna för denna utreds.

Specialiseringen och den särskilda sakkunskapen inom arbetarskyddsdistrikten och samarbetet mellan distrikten främjas. Datasystemen i anslutning till arbetarskyddet utvecklas ytterligare.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 80 439 000 mk.

Anslaget får också användas till betalning av utgifter för inspektionen av finländska fartyg i utlandet och för åtgärder enligt 15 § lagen om tillsynen över arbetarskyddet (131/73).

Förklaring: Anslaget utgör med hänvisning till motiveringen till huvudtitelns förklaringsdel en överföring av löne- och andra utgifter för 466 årsverken från moment 34.03.21 från och med 1.4.1997.

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	80 792 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	53 000
Övriga omkostnader	80 739 000
Bruttoinkomster	353 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten, övriga prestationer	53 000
Övriga inkomster	300 000
Nettoutgifter	80 439 000
1997 anslag	80 439 000

14. Statens sinnessjukhus

Förklaring: Statens sinnessjukhus har till uppgift att för hela landet tillhandahålla vård- och undersökningstjänster inom grenspecialiteten rättspsykiatri. Vid statens sinnessjukhus utförs sinnesundersökningar, vårdas mentalt sjuka och andra personer som lider av mentala störningar och som är särskilt farliga eller svåra att sköta, samt vårdas också andra personer som lider av mentala störningar, om det är ändamålsenligt med tanke på ordnandet av vården. Niuvanniemi sjukhus verkar som rättspsykiatrisk klinik i anslutning till Kuopio universitet och sköter utbildningen inom grenspecialiteten rättspsykiatri.

Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för statens sinnessjukhus 1997:

Verksamheten effektiveras genom att erfarenheterna och kunnandet inom rättspsykiatrin utökas och genom vidareutbildning och kompletterande utbildning för personalen. Verksamheten utvecklas i riktning mot en övergripande vård, fostran och rehabilitering. Samarbetet med den övriga hälso- och sjukvården och socialvården samt med inhemska och utländska universitet och andra utbildningsorganisationer fortgår. Metoderna för utvärdering av verksamhetens kvalitet utvecklas så att de blir tillförlitligare än de är för närvarande.

Produktiviteten förbättras genom att det vårdarbete som överensstämmer med de krav som ställs på högspecialiserad psykiatrisk sjukvård samt arbetshandledningssystemet utvecklas. Metoderna för mätning av verksamheten och uppföljningssystemen utvecklas likaså.

Verksamheten görs lönsam genom att kostnaderna för den högspecialiserade sjukvården hålls på en konkurrenskraftig nivå.

För att målen skall uppnås pågår utvecklingsprojekt vid sjukhusen, av vilka de viktigaste är projekt för utvecklande av databehandlingen och dataadministrationen. Dessutom utvecklas redovisningsväsendet så att det motsvarar de krav nettobudgeteringen ställer.

Styrningen av patientströmmarna, som har en central verkan på sjukhusens verksamhet, uppmärksammas i allt högre grad.

Vissa prestationer som beskriver omfattningen av verksamheten vid statens sinnessjukhus:

	1996 (uppskattn.)	1997 (uppskattn.)
Vårddagar	121 675	127 550
Sinnesundersökningar	105	125
Sinnesundersökningsdagar	4 280	4 300

Tabell med jämförelsetal över den avgiftsbelagda servicen:

	1995 1 000 mk	1996 1 000 mk	1997 1 000 mk
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	109 606	113 100	115 912
— företagsekonomiska prestationer	105 448	109 000	110 612
— övriga inkomster	4 158	4 100	5 300
Särkostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	69 990	75 373	75 930
Driftsåterstod	+39 616	+37 727	+39 982
— % av inkomsterna	36	33	34
Andel av gemensamma kostnader	34 493	36 704	36 978
Överskott (+)/underskott (—)	+5 123	+1 023	+3 004
— % av inkomsterna	5	1	3
Inkomsterna i % av kostnaderna	105	101	103

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Under momentet beviljas ett nettoanslag om 9 020 000 mk.

Förklaring: Utgifterna för statens sinnessjukhus täcks huvudsakligen med de ersättningar som kommunerna betalar. Utgifterna för sinnesundersökningar, universitetsundervisningen i rättspsykiatri vid Niuvanniemi sjukhus och den vetenskapliga forskningen inom området samt utgifterna för vården av finska medborgare utan hemortsrätt i Finland täcks med budgetfinansiering. Dessa utgifters andel av de totala kostnaderna är sammanlagt 9 020 000 mk.

Vid dimensioneringen av anslaget har som nettobudgeterade inkomster beaktats de ersättningar som kommunerna betalar enligt det beslut som social- och hälsovårdsministeriet har utfärdat med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/92) samt övriga inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten och ersättningarna för undervisning och forskning.

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	124 932 000
Utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	114 912 000
Övriga omkostnader	10 020 000
Bruttoinkomster	115 912 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	110 612 000
Övriga inkomster	5 300 000
Nettoutgifter	9 020 000
1997 anslag	9 020 000
1996 anslag	9 080 000
1995 bokslut	20 771 000

15. Utjämning av familjekostnader

51. *Moderskapsunderstöd* (förslagsanslag)
Under momentet beviljas 58 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av moderskapsunderstöd enligt lagen om moderskapsunderstöd (477/93). Av anslaget betalas även mervärdesskatt och omkostnader för moderskapsförpackningarna.

Förklaring: Moderskapsunderstödet uppgår till 760 mk år 1997. Antalet understödstagare beräknas vara 61 700 år 1997. Ca 20 % av de barnaföderskor som har rätt till moderskapsunderstöd lyfter det i pengar medan de övriga tar det i form av en moderskapsförpackning.

1997 anslag	58 000 000
1996 anslag	59 100 000
1995 bokslut	60 000 000

52. *Barnbidrag* (förslagsanslag)
Under momentet beviljas 8 337 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av barnbidrag enligt barnbidragslagen (796/92).

Förklaring: Barnbidrag betalas för barn under 17 år. Det beräknas att med anslaget under momentet utbetalas barnbidrag för i medeltal 1 089 300 barn 1997. Av dem är ca 142 000 barn till ensamförsörjare. Till ensamförsörjare betalas barnbidraget höjt med 200 mk för varje barn. Antalet familjer som får barnbidrag 1997 beräknas vara ca 615 000. Barnbidragens belopp år 1997 är följande:

	barnbidrag mk/mån.
1. barnet	535
2. barnet	657
3. barnet	779
4. barnet	901
5. barnet	1 023
1997 anslag	8 337 000 000
1996 anslag	8 315 000 000
1995 bokslut	8 726 616 555

16. Allmän familjepension

50. *Allmän familjepension* (förslagsanslag)
Under momentet beviljas 248 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av pensioner enligt familjepensionslagen (38/69).

Förklaring: I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen en proposition med förslag till lag om ändring av familjepensionslagen så att lagen justeras tekniskt på grund av de ändringar som gjorts i folkpensionssystemet. Lagändringen har inga ekonomiska verkningar.

Antalet familjepensioner beräknas vara 39 000 vid utgången av 1997. Av dem är 12 000 efterlevandepensioner och 27 000 barnpensioner.

1997 anslag	248 000 000
1996 anslag	250 000 000
1995 bokslut	249 399 870

17. Utkomstskydd för arbetslösa

Förklaring: Arbetslöshetsgraden beräknas vara 15,4 % år 1997. År 1997 kommer grunddagpenning enligt utkomstskyddet uppskattningsvis att betalas till ett genomsnittligt belopp av 124 mk per dag för sammanlagt 19,3 milj. dagar och dagpenning enligt förtjänstskyddet till ett genomsnittligt belopp av 222 mk per dag för sammanlagt 54,9 milj. dagar.

Riksdagen har godkänt en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa, som ansluter sig till budgeten. Enligt propositionen ändras lagen bl.a. så att arbets- och återinträdesvillkoret förlängs, fastställandet av jämkad dagpenning ändras och självrisktiden förlängs samtidigt som den åläggs endast en gång per den tid om 500 dagar som rätten till dagpenning omfattar. Dessutom begränsas äldre långtidsarbetslösas rätt till tilläggsdagar, men samtidigt garanteras de möjlighet till rehabilitering, utbildning eller understödd sysselsättning.

I anslutning till reformen av systemet med utkomstskydd för arbetslösa ingår i regeringens ställningstagande 10.9.1995 beredskap att år 1997 använda 300—500 milj. mk för arbetslösas rätt att få utkomstskydd som motsvarar dagpenning avvägd enligt förtjänsten under yrkesutbildningstiden. Regeringen har också tillsatt utredningsmän med uppgift att framlägga förslag till ett nytt arrangemang för yrkesinriktad vuxenutbildning som hänför sig till utkomstskyddet för arbetslösa, s.k. utbildningsförsäkring. Det föreslås att för arrangemanget beviljas 300 000 000 mk under moment 33.17.52.

Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för utkomstskyddet för arbetslösa 1997:

Syftet med utkomstskyddet för arbetslösa är att garantera alla arbetslösa en skälig utkomst. Finland har ratificerat ILO:s konvention nr 168, i vilken uppställs krav på utkomstskyddets nivå. Därigenom har Finland bundit sig till en sådan nivå på utkomstskyddet som anges i ILO:s konvention. Skälig utkomst definieras som en minimiutkomst och i relation till tidigare inkomster.

Målet är att ytterligare utveckla anpassningen av olika förmåner till varandra så att nivån på och finansieringen av förmånerna inte på ett sätt som strider mot deras syfte styr människorna från ett system till ett annat. Ett mål är särskilt att främja att unga och långtidsarbetslösa söker sig till utbildning, rehabilitering, arbetsprövning och arbetsträning.

Målet är att övervaka att de mål som uppställts för de ändringar i utkomstskyddet för arbetslösa som görs i början av 1997 nås.

Målet är att få en bättre fungerande förvaltning bl.a. genom att arbetslöshetskassorna utvidgas och utvecklas så att de kan fungera på ett alltmer yrkesmässigt sätt samt genom att stadgarna preciseras så att ett objektivt bemötande av kassamedlemmarna kan säkerställas.

50. *Statsandel till arbetslöshetskassor* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 4 710 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av statsandel till arbetslöshetskassor enligt lagen om arbetslöshetskassor (603/84).

Förklaring: I samband med budgeten avlåter regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lagar om ändring av och temporär ändring av lagen om arbetslöshetskassor (603/84) så att andelarna av finansieringen av dagpenning avvägd enligt förtjänsten ändras. Enligt propositionen skall arbetsgivarnas andel vara 40,0 %, de försäkrades 5,5 % och statens andel 54,5 %. Permitteringsdagpenningarna finansieras dock så att arbetsgivarnas andel är 67,5 %, de försäkrades 5,5 % och statens andel 27,0 %. Enligt propositionen skall dessutom arbetsgivarens arbetslöshetsförsäkringspremie alltjämt graderas enligt den lönesumma som skall betalas ut. Arbetslöshetsförsäkringspremien skall utgöra 1 % av lönesummans första

fem miljoner mark. Av resten av lönesumman skall premien utgöra 4 %.

I anslutning härtill avlåter regeringen i samband med budgetpropositionen till riksdagen en proposition med förslag till en lag som gäller löntagares arbetslöshetsförsäkringsavgift 1997. Försäkringsavgiften är 1,5 % av lönen. Med avgiftsintäkten finansieras delvis arbetspensionstillägget och delvis statens andel av utgifterna för arbetslöshetsdagpenning avvägd enligt förtjänsten. Av avgiftsintäkten används dessutom 80 000 000 mk till utjämning av arbetslöshetskassornas medlemsavgifter. I anslutning till finansieringsarrangemanget har vid dimensioneringen av anslaget såsom avdrag beaktats 1 755 000 000 mk.

I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag som gäller beaktande av arbetstagares pensionsavgift och löntagares arbetslöshetsförsäkringsavgift i samband med dagpenningar och vissa andra förmåner fr.o.m. 1.1.1997 så att pensionsavgiftens och arbetslöshetsförsäkringsavgiftens verkningar skall beaktas då de förvärvsinkomster som inverkar på arbetslöshetsdagpenningen bestäms. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 180 000 000 mk.

I samband med budgetpropositionen har regeringen till riksdagen avlåtit en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa så att någon justering av grunddagpenningen på grund av att lönenivån höjs inte skall göras 1997. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 80 000 000 mk.

Med hänvisning till motiveringen till kapitlets förklaringsdel har vid dimensioneringen av anslaget såsom avdrag beaktats 510 000 000 mk på grund av totalrevideringen av systemet med utkomstskydd för arbetslösa. Ändringarna i andelarna av finansieringen överför dessutom kostnadsansvaret för dagpenningsutgifterna från staten till arbetsgivarna till ett belopp av 1 280 000 000 mk.

1997 anslag 4 710 000 000
1996 anslag 5 350 000 000
1995 bokslut 7 216 153 865

51. *Grundskydd i enlighet med lagen om utkomstskydd för arbetslösa* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 150 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av grundskydd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (602/84).

Förklaring: I samband med budgetpropositionen har regeringen till riksdagen avlåtit en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa så att någon justering av grunddagpenningen på grund av att lönenivån höjs inte skall göras 1997. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 60 000 000 mk.

Med hänvisning till motiveringen till kapitlets förklaringsdel har vid dimensioneringen av anslaget såsom avdrag beaktats 95 000 000 mk på grund av totalrevideringen av systemet med utkomstskydd för arbetslösa.

Behovet av anslag under detta moment minskar på grund av arbetsmarknadsstödet under moment 34.06.52.

1997 anslag 1 150 000 000
1996 anslag 1 400 000 000
1995 bokslut 2 780 000 000

52. *Tryggande av utkomsten under utbildningstiden* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 300 000 000 mk.

Anslaget får användas till utgifter för tryggande av utkomsten under utbildningstiden i anslutning till systemet med utkomstskydd för arbetslösa.

Förklaring: Med hänvisning till motiveringen till kapitlets förklaringsdel har regeringen för avsikt att skapa ett system för tryggande av utkomsten under utbildningstiden. Ett utredningsarbete som gäller detta pågår och de regeringspropositioner som behövs avlåts till riksdagen under vårsessionen 1997.

1997 anslag 300 000 000

18. Sjukförsäkring

60. *Statens andel i de utgifter som föranleds av sjukförsäkringslagen* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 55 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av statsandel enligt sjukförsäkringslagen (364/63), lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten (610/91) och lagen om rehabiliterings-

penning (611/91). Av sjukförsäkringsfondens medel får högst 426 000 000 mk användas till kostnader för behovsprövad rehabilitering enligt lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten.

Förklaring: Sjukförsäkringen finansieras i första hand med de försäkrades försäkringspremier och arbetsgivarnas försäkringsavgifter. Enligt sjukförsäkringslagen betalar staten 13 % av dagpenningarna samt av moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenningarna. Dessutom betalar staten sjukvårdskostnader som med stöd av EES- och EU-avtalet skall betalas till utlandet samt ersättningar till det offentliga hälsovårdssystemet för kostnader som avtalen föranleder. Staten skall dessutom som en s.k. garantiprestation till sjukförsäkringsfonden inbetala ett så stort belopp att fondens kapital vid kalenderårets utgång är 1/10 av sjukförsäkringens årliga totalkostnader. Sedan år 1992 har 59 § 1 mom. sjukförsäkringslagen varit temporärt ändrat så att sjukförsäkringsfondens ovan angivna tillgångar vid kalenderårets slut skall vara minst 8 % av sjukförsäkringens årliga totalkostnader.

I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen en proposition med förslag till lagar om ändring av sjukförsäkringslagen och folkpensionslagen så att sjukförsäkringsfondens tillgångar vid kalenderårets slut skall vara minst 8 % av sjukförsäkringens kostnader.

I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen en proposition med förslag till lagar om temporär ändring av sjukförsäkringslagen och folkpensionslagen så att folkpensionsanstaltens sjukförsäkringsfonds och folkpensionsfonds tillgångar till den del som överstiger minimibeloppet vid behov temporärt får överföras från den ena fonden till den andra år 1997. I propositionen fastställs också de sjukförsäkringsavgifter och sjukförsäkringspremier som skall betalas 1997. Enligt propositionen skall den sjukförsäkringsavgift som arbetsgivare inom den privata sektorn, kommunerna, samkommunerna samt kommunala affärsverk betalar utgöra 1,60 %, den som staten och statliga inrättningar betalar 2,85 % och den som andra arbetsgivare inom den offentliga sektorn betalar 6,85 % av lönerna. Den försäkrades sjukförsäkringspremie år 1997 är 1,90 penni per skattöre, dock så att den är 2,35 penni per skattöre för den del av inkomsten som överstiger 80 000 skattören. Av den som har pensionsinkomst uppbärs dessutom en extra sjukförsäkringspremie om 3,00 penni per skattöre. Ändringen av de kommunala arbetsgivarnas sjukförsäkringsavgift sänker sjukförsäkringsfondens intäkter med uppskattningsvis 600 000 000 mk 1997. Ändringen av förvärvsinkomstavdraget inom kommunalbeskattningen minskar de försäkrades antal skattören. Detta sänker sjukförsäkringsfondens intäkter med uppskattningsvis 105 000 000 mk.

I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av sjukförsäkringslagen så att statens andel om 13 % av sjukdag- och föräldrapenningen slopas år 1997. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 800 000 000 mk på grund av lagändringen.

Arbetstagares pensionsavgift och löntagares arbetslöshetsförsäkringsavgift skall beaktas i samband med dagpenningar och vissa andra förmåner fr.o.m. 1.1.1997 så att avgifternas verkningar beaktas då de förvärvsinkomster som inverkar på sjukdag- och föräldrapenningen bestäms. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 180 000 000 mk på grund av lagändringen.

I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av sjukförsäkringslagen så att rehabiliteringspenningens minimibelopp inte skall justeras enligt förändringen i index. Sjukdag- och föräldrapenningens minimibelopp skall inte heller justeras enligt förändringen i index. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 5 000 000 mk.

I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen till riksdagen en proposition med förslag till en lag om ändring av sjukförsäkringslagen så, att utvidgningen av systemet med ersättning för systematisk tandvård för vuxna skjuts fram till 1.1.2000. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 370 000 000 mk på grund av lagändringen.

I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen en proposition med förslag till lag om temporär ändring av sjukförsäkringslagen så, att läkemedel som medför betydande kostnader och fortfarande saknar etablerat användningsändamål inte ersätts ur sjukförsäkringen 1997.

I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen en proposition med förslag till lagar

om ändring av folkpensionslagen, sjukförsäkringslagen och lagen om utkomstskydd för arbetslösa så att folkpensionsanstaltens socialförsäkringskommissioner dras in 1.1.1997. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 2 000 000 mk.

I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av sjukförsäkringslagen så att adoptivföräldrar och föräldrar till för tidigt födda barn får en bättre ställning. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 4 000 000 mk.

När regeringens propositioner har beaktats är utgifterna och statsandelarna för sjukförsäkringen 1997 följande:

	Milj. mk
Förmånsutgifter	
Sjukdagpenningar	2 590
Föräldrapenningar sammanlagt	3 154
Sjukvårdsersättningar	4 675
Rehabiliteringsutgifter	1 145
Övriga förmånsutgifter	690
Sammanlagt	12 254
Statens andel	
Ersättningar för sjukvårdskostnader som skall betalas med stöd av avtal.	8
Dag- och föräldrapenningar	0
Statens andel av de totala utgifterna.	45
Företagshälsovård för lantbruksföretagare	2
Sammanlagt	55
1997 anslag	55 000 000
1996 anslag	50 000 000
1996 tilläggsb.	—40 000 000
1995 bokslut	1 191 300

19. Pensionsförsäkring

Förklaring: Pensionsskyddet består av arbetspension och folkpension, som kompletterar arbetspensionen. Arbetspensionerna finansieras med arbetsgivarnas försäkringspremier och de försäkrades försäkringsavgifter. Arbetspensionerna står huvudsakligen utanför budgeten med undantag av statens pensioner. Inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde deltar staten i finansieringen av sjömanspensionerna, företagarpensionerna och lantbruksföretagarpensionerna.

Folkpensionerna, som svarar för ca en fjärdedel av de totala pensionsutgifterna, finansieras huvudsakligen med arbetsgivarnas försäkringspremier samt med statens medel.

50. *Statens andel i sjömanspensionskassans utgifter* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 140 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av statens andel enligt 4 § lagen om sjömanspensioner (72/56).

Förklaring: Statens andel av sjömanspensionsutgifterna är 1/3.

Antalet pensionstagare beräknas vara ca 8 520 vid utgången av 1997.

1997 anslag	140 000 000
1996 anslag	134 000 000
1995 bokslut	128 721 901

51. *Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för lantbruksföretagare* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 050 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av statens andel enligt 13 § lagen om pension för lantbruksföretagare (467/69) och 41 § lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/90).

Förklaring: Staten ersätter kostnaderna för lantbruksföretagarpensionerna till den del försäkringspremierna och avkastningen av placeringarna inte räcker till för ändamålet. Av utgifterna för ersättningar enligt grupplivförsäkringen är statens andel dock 1/3. Pensionsutgiften för lantbruksföretagare ökar då antalet pensionärer ökar. Då antalet lantbruksföretagare minskar och arbetsinkomsterna sjunker leder detta till att avgiftsintäkterna minskar, vilket tillsammans med den ökande pensionsutgiften gör att statens andel ökar automatiskt. I enlighet med regeringens sparbeslut har ök-

ningen dämpats genom allmänna pensionspolitiska lösningar och genom att nedsättningen i lantbruksföretagarnas pensionsavgift har minskats. Statens andel av förmånsutgifterna beräknas vara 74 % år 1997.

Antalet pensioner som skall betalas ut beräknas vara ca 236 000 vid utgången av 1997 och antalet försäkrade ca 123 000.

1997 anslag	2 050 000 000
1996 anslag	1 948 000 000
1995 bokslut	2 048 103 789

52. *Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för företagare* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 490 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av statens andel enligt 10 § lagen om pension för företagare (468/69).

Förklaring: Staten ersätter kostnaderna för företagarpensionerna till den del premiereserven inte räcker till för ändamålet.

Antalet pensioner enligt lagen om pension för företagare beräknas vara ca 114 400 vid utgången av 1997.

1997 anslag	490 000 000
1996 anslag	400 000 000
1995 bokslut	390 339 818

60. *Statens andel i de utgifter som föranleds av folkpensionslagen* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 7 044 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av statens andel enligt 59 och 62 §§ folkpensionslagen (347/56) och till betalning av förmåner enligt lagen om vårdbidrag för barn (444/69), lagen om handikappbidrag (124/88) och lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (591/78).

Förklaring: År 1996 är folkpensionsanstaltens andel av utgifterna för tilläggsdelen 55 % medan staten svarar för utgifterna för tilläggsdelen till övriga delar. I anslutning härtill har basdelen varit pensionsavhängig fr.o.m. ingången av 1996, vilket stegvis sammanför folkpensionens basdel och tilläggsdel till en folkpension.

Som en s.k. garantiprestation skall staten till folkpensionsfonden även betala ett så stort belopp att folkpensionsfondens tillgångar, minskade med årsavgifterna för december, vid utgången av kalenderåret utgöra minst 1/10 av de årliga kostnaderna för folkpensionsförsäkringen. Från ingången av 1995 har dock 59 § 2 mom. folkpensionslagen varit temporärt ändrat så att folkpensionsfondens ovan angivna tillgångar vid kalenderårets utgång skall utgöra minst 8 % av de årliga kostnaderna för folkpensionsförsäkringen.

I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen en proposition med förslag till lagar om ändring av sjukförsäkringslagen och folkpensionslagen så att folkpensionsfondens tillgångar vid kalenderårets slut skall vara minst 8 % av folkpensionsförsäkringens kostnader. Enligt propositionen skall folkpensionsanstaltens andel av folkpensionsutgifterna dessutom vara 71 % medan staten skall svara för utgifterna till övriga delar. Dessutom slopas den försäkrades folkpensionspremie.

I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen en proposition med förslag till lagar om temporär ändring av sjukförsäkringslagen och folkpensionslagen så att folkpensionsanstaltens sjukförsäkringsfonds och folkpensionsfonds tillgångar till den del som överstiger minimibeloppet vid behov temporärt får överföras från den ena fonden till den andra år 1997. Enligt propositionen skall de privata arbetsgivarnas folkpensionsavgift utgöra 2,40, 4,00 eller 4,90 % av lönerna beroende på avskrivningarnas belopp och relation till de löner som skall betalas ut. Den folkpensionsavgift som kommunerna, samkommunerna och kommunala affärsverk betalar skall utgöra 3,15 % av lönerna. Detta sänker folkpensionsfondens intäkter med uppskattningsvis 400 000 000 mk 1997. Den folkpensionsavgift som andra arbetsgivare inom den offentliga sektorn betalar skall utgöra 3,95 % av lönerna.

I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen till riksdagen en proposition med förslag till temporär ändring av finansieringen av folkpensionsanstalten år 1997. Enligt propositionen skall folkpensionsanstalten få 2 400 000 000 mk av mervärdesskatteintäkten år 1997. Vid dimensioneringen av anslaget har detta belopp beaktats såsom avdrag.

Övergången till principen med s.k. fullt kostnadsansvar inom trafik- och olycksfallsförsäkringen sker för 1997 års del genom att en avgift uppbärs som i medeltal motsvarar kostnaderna för vård av skadade inom den offentliga hälso- och sjukvården. Avgiftsintäkten beräknas uppgå till 307 000 000 mk. Vid dimensioneringen av anslaget har detta belopp beaktats såsom avdrag.

I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen en proposition med förslag till lag om

ändring av folkpensionslagen bl.a. så att pensioner som skall betalas utomlands beaktas i folkpensionens belopp.

I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om bostadsbidrag för pensionstagare så att kommunernas andel av finansieringen av bostadsbidraget för folkpensionstagare slopas 1.1.1997. Samtidigt ses fastställandet av bostadsbidraget över. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 507 000 000 mk på grund av lagändringen. Ett avdrag som motsvarar den ändrade finansieringen har gjorts från statsandelen till kommunerna för social- och hälsovårdens driftskostnader under moment 33.32.30.

I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen en proposition med förslag till lagar om ändring av folkpensionslagen, sjukförsäkringslagen och lagen om utkomstskydd för arbetslösa så att folkpensionsanstaltens socialförsäkringskommissioner dras in 1.1.1997. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 2 000 000 mk.

När regeringens propositioner har beaktats är utgifterna och statsandelarna för folkpensionsförsäkringen 1997 följande:

	Milj. mk
Förmånsutgifter	
Folkpensionsutgifter	16 605
Övriga förmånsutgifter	580
Sammanlagt	17 185
Statens andelar	
Statens andel av folkpensionsutgifter	4 160
Statens andel av vårdbidragen för barn, handikappbidragen och bostadsbidragen för pensionstagare	1 730
Statens andel av de totala utgifterna (FolkpensL 59 §)	1 154
Sammanlagt	7 044

1997 anslag	7 044 000 000
1996 anslag	5 370 000 000
1996 tilläggsb.	—40 000 000
1995 bokslut	1 167 069 233

20. Olycksfallsförsäkring

53. *Statens andel i kostnaderna för lantbruksföretagares olycksfallsförsäkring* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 87 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av statens andel enligt 15 § lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (1026/81) och 10 § lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen (118/91).

Förklaring: Kostnaderna för lantbruksföretagares olycksfallsförsäkring fördelar sig på en grundskydds- och en tilläggsdel. Enligt lagen är statens direkta andel av totalkostnaderna 33,8 %. Grundskyddsdelen finansieras via folkpensionsanstalten och lantbruksföretagarnas pensionsanstalt. Kostnaderna för ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen betalas i sin helhet av statens medel.

I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen fr.o.m. 1.7.1997. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 5 000 000 mk.

I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare fr.o.m. 1.7.1997 så att ökningen av kostnaderna för lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkring stävjas genom att olycksfallsförsäkringspremierna ses över. Enligt propositionen skall lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare fr.o.m. 1.1.1997 dessutom ändras så att statens andel av det frivilliga tilläggspensionsskyddet slopas. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 5 000 000 mk.

De totala kostnaderna till följd av övergången till principen med s.k. fullt kostnadsansvar beräknas inom lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkring uppgå till 27 000 000 mk. Statens andel av dessa kostnader har beaktats vid dimensioneringen av anslaget.

Antalet försäkringsfall beräknas vara ca 11 100 år 1997.

1997 anslag	87 000 000
1996 anslag	103 000 000
1995 bokslut	94 900 000

21. Frontveteranpensioner

Förklaring: Utkomstskyddet och hälso- och sjukvården för frontveteraner och deras anhöriga behandlas i kapitel 33.21 och 22. Med anslagen under momenten i kapitel 33.21 betalas frontmannapensioner och fronttillägg samt förtidspensioner för frontveteraner. Med anslagen under momenten i kapitel 33.22 betalas bl.a. ersättningar till krigsinvalider och deras anhöriga samt ersätts och betalas utgifter för rehabilitering av frontveteraner och deras makar och finansieras underhållet av sjukhem och rehabiliterings- och vårdinrättningar för krigsinvalider.

52. *Frontmannapensioner och bostadsbidrag* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 900 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av pensioner med stöd av lagen om frontmannapension (119/77), till betalning av bostadsbidrag, som med stöd av lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (591/78) betalas som tillägg till frontmannapensionerna, samt till betalning av fronttillägg enligt lagen om betalning av fronttillägg utomlands (988/88).

Förklaring: I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om frontmannapension så att fronttillägget frigörs från folkpensionen till en självständig förmån. Lagändringen har inte några betydande ekonomiska verkningar.

Antalet personer som får fronttillägg vid utgången av 1997 beräknas vara 187 000 och antalet personer som får extra fronttillägg 105 000.

1997 anslag	900 000 000
1996 anslag	965 000 000
1996 tilläggsb.	—10 000 000
1995 bokslut	1 013 928 949

53. *Förtidspension för frontveteraner* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 200 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av förtidspensioner med stöd av lagen om förtidspension för frontveteraner (13/82).

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats att pensionsbeståndet minskar.

1997 anslag	200 000
1996 anslag	500 000
1995 bokslut	147 317

22. Ersättning för skada, ådragen i militärtjänst och vissa utgifter för rehabilitering

50. *Ersättning för skada, ådragen i militärtjänst* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 755 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av ersättningar med stöd av lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/48) och andra lagar som ansluter sig till den.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om skada, ådragen i militärtjänst så att förutsättningarna för ersättning för ändringsarbeten i bostaden mildras. För att jämställdheten skall förverkligas föreslås att lagen om skada, ådragen i militärtjänst ändras så att kvinnliga krigsinvalider behandlas lika som manliga krigsinvalider när det gäller ersättningsskyddet. Det föreslås likaså att också föräldrarna skall få försörjningspension om deras enda dotter dött till följd av krig. Dessuton skall rehabiliteringscykeln för lindrigt skadade försnabbas. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 18 000 000 mk på grund av författningsändringarna. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 700 000 mk

som en överföring av utgifter för utbetalningen av ersättningar till moment 28.05.21.

Största delen av ersättningarna för skada, ådragen i militärtjänst består av livränta, tilläggsränta, sjukvårds- och rehabiliteringskostnader samt försörjningspensioner som betalas till krigsinvaliders änkor och barn.

Det beräknas att 53 100 personer får livränta och försörjningspension år 1997. Av dem får 33 600 personer livränta.

1997 anslag	1 755 000 000
1996 anslag	1 880 000 000
1996 tilläggsb.	—60 000 000
1995 bokslut	1 747 617 174

(51.) *Statlig ersättning för olycksfall i militärtjänst och militärtjänstsjukdom* (förslagsanslag)

Förklaring: Momentet har slopats i budgeten och anslaget under det budgeterats under moment 28.06.50.

1996 anslag	13 000 000
1995 bokslut	8 530 464

55. *Statlig ersättning för driftskostnader för krigsinvalidernas inrättningar* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 170 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av statlig ersättning för driftskostnaderna för krigsinvalidernas rehabiliterings- och vårdinrättningar.

Förklaring: Anläggningskostnaderna för krigsinvalidernas inrättningar samt de amorteringar och räntor som de föranleder år 1997, med undantag för huvudmannasamfundens självrisk som i regel är 10 %, finansieras med understöd som beviljas av Penningautomatföreningens avkastning.

Antalet vårdplatser vid krigsinvalidernas inrättningar beräknas uppgå till sammanlagt 1 539 och antalet vårddagar till sammanlagt 458 000 fördelade mellan krigsinvaliderna och deras makar. Avsikten är att genom en anbudstävling stävja en höjning av vårddags- och vårdbesöksprisen vid inrättningarna samt sörja för att målen i fråga om kvaliteten på rehabiliteringstjänster och anstaltsvård uppnås. Ersättning för driftskostnaderna betalas på grundval av det avtal som skall ingås om vårddags- och vårdbesöksprisen.

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 160 000 000 mk, vilket skall beaktas då understöden av Penningautomatföreningens avkastning beviljas.

1997 anslag	170 000 000
1996 anslag	170 000 000
1995 bokslut	292 500 000

56. *Statsbidrag för rehabilitering av makar till krigsinvalider* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 12 100 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för rehabilitering av makar till krigsinvalider och av änkor som har skött gravt handikappade krigsinvalider samt av krigsänkor på de grunder som social- och hälsovårdsministeriet fastställer.

Dispositionsplan:	mk
Rehabilitering av makar till krigsinvalider och av änkor som skött gravt handikappade krigsinvalider	10 700 000
Rehabilitering av krigsänkor	1 400 000
Sammanlagt	12 100 000

Förklaring: Det beräknas att 1 450 personer får rehabilitering 1997. Av dem är ca 180 krigsänkor. Rehabiliteringsperiodens längd är 2—3 veckor per person.

Avsikten är att genom en anbudstävling stävja en kostnadsstegring i vårddagsprisen vid rehabiliterings- och vårdinrättningarna samt sörja för att målen i fråga om kvaliteten på rehabiliteringstjänster uppnås.

1997 anslag	12 100 000
1996 anslag	12 100 000
1995 bokslut	12 150 000

57. *Frontunderstöd till vissa utländska frivilliga frontmän* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 500 000 mk.

Anslaget får, på de grunder som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer, användas till betalning av frontunderstöd till utländska frivilliga frontmän som lever i svåra omständigheter i Estland eller någon annanstans på det tidigare Sovjetunionens område och som inom Finlands försvarsmakt deltog i 1939—1945 års krig.

Anslaget får även användas till utgifter för utbetalningen av understöden.

Förklaring: Momentets rubrik har ändrats och anslaget under momentet ombildats till tvåårigt reservationsanslag. Ett anslag avsett för frontunderstöd har ingått i anslaget under detta moment åren 1995—1996.

År 1997 beräknas 600 personer omfattas av understödet.

1997 anslag 1 500 000
1996 anslag 2 200 000
1995 bokslut 2 900 000

59. *Statsbidrag för frontveteranernas rehabilitering* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 5 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för rehabilitering av frontveteraner med stöd av lagen om rehabilitering av frontveteraner (1184/88). Anslaget får även användas till betalning av undersökningsutgifter inom rehabiliteringen av frontveteraner.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 165 000 000 mk, som finansieras med medel av Penningautomatföreningens avkastning under moment 33.92.59.

Avsikten är att genom en anbudstävling stävja en kostnadsstegring i vårddagsprisen vid rehabiliterings- och vårdinrättningarna samt sörja för att målen i fråga om kvaliteten på rehabiliteringstjänster uppnås.

Det beräknas att 26 000 personer får rehabilitering år 1997.

1997 anslag 5 000 000
1996 anslag 5 000 000
1995 bokslut 12 000 000

23. Annat skydd för personer som lidit skada av krigen

30. *Statlig ersättning för vården av personer som lidit skada av krigen* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 23 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av den statliga ersättning som med stöd av 6 § lagen om de krigsförflyttades sociala omvårdnad (423/40) betalas till kommunerna. Anslaget får dessutom användas till betalning av utgifter som föranleds av ersättningar för omvårdnads- och vårdkostnader för dem som överförts från Maikkula åldringshem till olika inrättningar för att få vård.

Förklaring: Antalet krigsförflyttade som har placerats på en social- och hälsovårdsinrättning minskar och beräknas 1997 uppgå till 160.

Det beräknas att 10 000 000 mk av anslaget behövs till betalning av förskott på statliga ersättningar och 13 000 000 mk till betalning av slutrater av statliga ersättningar.

1997 anslag 23 000 000
1996 anslag 29 000 000
1995 bokslut 23 173 103

28. Annat utkomstskydd

Om hela anslaget under moment 33.28.30 inte används, får den del som återstår av anslaget under momentet i fråga användas till motsvarande utgifter under moment 34.07.30.

30. *Statlig ersättning till kommunerna för utkomststöd till vissa personer som flyttar till Finland samt för särskilda kostnader för social- och hälsovård som givits dem* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 000 000 mk.

Anslaget får på de grunder som fastställs av statsrådet användas för ersättningar till kommunerna för utkomststöd till vissa personer som flyttar till Finland och för särskilda kostnader för social- och hälsovård som givits dem.

Förklaring: Momentets svenskspråkiga rubrik har ändrats. År 1995 flyttade ca 1 300 sådana personer som avses i statsrådets beslut (1054/90) till Finland och år 1996 beräknas antalet uppgå till 2 000.

Vid dimensioneringen av anslaget har 31 800 000 mk beaktats som utgifter år 1996 för ersättningar för utkomststöd till personer som har anlänt till Finland år 1995 eller före det och 25 000 000 mk för ersättningar för utkomststöd till personer som anlände år 1996 samt för särskilda kostnader för social- och hälsovård som givits dem. Ersättningarna betalas till kommunerna i efterhand.

Med hänvisning till motiveringen till huvud-

titelns förklaringsdel har vid dimensioneringen av anslaget såsom avdrag beaktats 54 800 000 mk som en överföring till moment 34.07.30.

1997 anslag	2 000 000
1996 anslag	48 500 000
1995 bokslut	45 838 750

50. *Militärunderstöd* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 52 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av militärunderstöd enligt militärunderstödslagen (781/93).

Förklaring: Det beräknas att ca 11 600 personer omfattas av militärunderstödet år 1997.

I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av militärunderstödslagen så att någon indexjustering inte görs i militärunderstödets grundunderstöd 1997 och 1998.

1997 anslag	52 000 000
1996 anslag	48 800 000
1995 bokslut	47 000 000

(66.) *Vissa understöd för åldringsvård* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Momentet har slopats i budgeten och anslaget under det budgeterats under moment 24.50.66.

1996 anslag	6 000 000
1995 bokslut	5 900 000

29. Mottagande av flyktingar och asylsökande

Om hela anslaget under moment 33.29.61 inte används, får den del som återstår av anslaget under momentet i fråga användas till motsvarande utgifter under moment 34.07.61.

Förklaring: Mottagningsverksamheten har som mål att främja invandrarnas sociala, ekonomiska och kulturella jämlikhet samt deltagande i och anpassning till samhället samt att förebygga att invandrarna isolerar sig. Avsikten är att stöda invandrarnas förutsättningar att ta ansvar för anpassningen till samhället. Mottagandet av flyktingar organiseras av kommunerna. Till kommunerna betalas ersättning av statens medel för utgifterna för utkomststöd, ordnandet av service och den allmänna administreringen av mottagandet. Mottagandet av asylsökande organiseras och finansieras av staten. Systemet för mottagande av asylsökande och flyktingar bör vara ett flexibelt och effektivt beredskapssystem.

De flyktingärenden som ankommer på social- och hälsovårdsministeriet överförs till arbetsministeriet 1.3.1997. Riksdagen har godkänt att lagen om mottagningsstationer och förläggningar för asylsökande (1465/91) ändras så att mottagningsenheterna kan vara verksamma under vederbörande ministerium.

61. *Mottagande av flyktingar och asylsökande* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 40 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för mottagande av flyktingar och asylsökande på de grunder som statsrådet bestämmer. Anslaget får dessutom användas till betalning av utgifter för ordnande av flyktingars inresa i Finland, för hälsoundersökningar av flyktingar i det land från vilket de avreser samt för utbildning, till betalning av löneutgifter och andra omkostnader för personer som arbetar inom verksamheten för mottagande av flyktingar och asylsökande samt för ordnande av utbildning och informationsverksamhet som främjar mottagningsverksamheten. Anslaget får dessutom användas till betalning av utgifter för stödande av flyktingarnas egen kultur samt för anskaffning av tjänster som behövs för att mottagandet skall kunna genomföras i specialfall. Av anslaget får högst 1 000 000 mk användas för anskaffning av rättshjälpstjänster för asylsökande och flyktingar.

Anslaget får användas för avlönande av personal som motsvarar högst 129 årsverken. Flyktingkvoten för 1997 är ca 500 personer.

Förklaring: År 1997 finns beredskap att ta emot ca 500 nya kvotflyktingar och 500 anhöriga som anländer inom ramen för familjeföreningsprogrammet. Det beräknas att 1 000 nya asylsökande anländer, av vilka en tredjedel beräknas få asyl. Det beräknas att de asylsökande i medeltal kommer att omfattas av mottagningssystemet i 12 månader.

Med hänvisning till motiveringen till huvudtitelns förklaringsdel har vid dimensioneringen av anslaget såsom avdrag beaktats 220 650 000 mk och 129 personer som en överföring till moment 34.07.61.

1997 anslag	40 000 000
1996 anslag	300 244 000
1995 bokslut	312 186 387

32. Av kommunerna anordnad social- och hälsovård

Förklaring: Vid ingången av 1997 kommer systemet med statsandelar till kommunerna att revideras så att grunderna för fastställande av statsandelen ses över och statsandelen till kommunerna fastställs på grundval av kalkylerade kostnader och kommunens egna standardiserade andel av finansieringen. En mera detaljerad beskrivning av reformen ingår i motiveringen till kapitel 26.97. Verkningarna av revideringen av systemet med statsandelar till kommunerna har beaktats under moment 33.32.30.

Momenten 30 och 31 i detta kapitel omfattas av lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (733/92). Uppgifter om omfattningen av den verksamhet som berörs i dessa moment ingår i vidstående tabell.

I enlighet med de förslag som lagts fram av en arbetsgrupp som dryftat frågan om flitfällor skall stödsystemet gällande småbarnsvården revideras. I och med att rätten till kommunal dagvård har utvidgats så att den gäller samtliga småbarn i vårdåldern skall det stöd som ges för småbarnsvården förenhetligas mellan de olika vårdformerna. Dagvårdsavgifterna görs enhetliga i hela landet. Avgiften består av en fast avgift och ett inkomstbundet vårdtillägg. Kommunen kan besluta om en högre avgiftsklass och om befrielse från avgiften. Om familjen väljer en annan vårdform än kommunal dagvård skall familjen ha rätt till vårdpeng och till vårdtillägg, om inkomsterna är små. Av de nuvarande stödformerna ersätter vårdpengen och vårdtillägget stödet för hemvård av barn och den dagvårdspeng som försöksvis betalas i vissa kommuner. På grund av den tid som reformens omfattning och den tekniska verkställigheten kräver träder ändringarna i kraft vid ingången av dagvårdens nästa verksamhetsår, dvs. 1.8.1997. Reformen medför inte några merkostnader.

I enlighet med de förslag som lagts fram av arbetsgruppen skall samordningen av utkomstskyddet och bostadsbidraget förbättras. Bostadsbidragets nivå skall höjas särskilt i fråga om dem som har små inkomster, vilket innebär att behovet av utkomststöd minskar. Samtidigt korrigeras utkomststödets struktur genom att 20 % av boendeutgifterna tas med i grunddelen som självrisk i fråga om boendeutgifterna och genom att de s.k. informationsutgifterna överförs till utgifter som ersätts separat. Utgifterna för utkomststödet beräknas till följd av reformen sjunka med ca 400 milj. mk på årsnivå. Ändringarna genomförs från ingången av 1997 så, att statens utgifter för boendet ökar med 200 milj. mk och kommunernas utgifter för utkomststödet i stället minskar med 200 milj. mk. På grund av att utgifterna för utkomststödet sjunker minskas statsandelarna för social- och hälsovården i enlighet med statsandelslagstiftningen med 53 milj. mk. För att arbetsgruppens förslag skall kunna genomföras kostnadsneutralt med hänsyn till statsbudgeten, minskas kommunernas statsandelar dessutom med 147 milj. mk. Med beaktande av reformen gällande statsandelssystemet är det mest åskådligt att göra denna reform i undervisningsministeriets huvudtitel.

Förebyggande verksamhet: Målet är att sunda levnadsvanor skall befrämjas, socialt och med tanke på hälsan trygga arbets- och levnadsförhållanden skapas samt uppkomsten av grupper som gemensamt bär ansvar stödas.

Utvärderingen av olika åtgärders sociala verkningar och verkningar i fråga om hälsan skall utvecklas i kommunerna. Det reviderade samarbetsprogrammet ”Hälsa för alla år 2000” verkställs och uppföljs. Erfarenheterna av de kommunala projekten inom programmet samt av det kommunala projektet inom förebyggande socialpolitik utnyttjas.

Hälsofostran och arbetet för minskande av tobaksrökning samt det förebyggande arbetet när det gäller missbruk av rusmedel skall effektiveras bland ungdomar och personer i arbetsför ålder.

Verksamheten i syfte att förebygga känslan av otrygghet och isolering skall utvidgas. Särskilt skall de grupper som har det sämst ställt uppmärksammas.

Verksamhetsbetingelserna för miljö- och hälsoskyddet med tanke på verkställandet av hälsoövervakningen skall tryggas.

Social- och hälsovårdsservice: Målet är att säkerställa en täckande service samt basutkomsten och basservicen.

Social- och hälsovården skall effektiveras och göras lönsammare genom att servicestrukturen ändras så att den gynnar den öppna vården, funktioner samordnas, resursanvändningen effektiveras samt den ändamålsenliga nivåstruktureringen utvidgas.

Särskild uppmärksamhet skall fästas vid mentalvårdspatienter som överförs till den öppna vården och behövliga åtgärder vidtas för tryggande av nivån på servicen och vården och av att den är likvärdig för alla.

Genom att närservicen utvecklas förverkligas det gemensamma regionala befolkningsansvaret för basservicen inom social- och hälsovården och samtidigt ges invånarna större möjligheter till medbestämmande.

Förfarandet med utkomststöd skall utvecklas.

Uppgifter om omfattningen av den social- och hälsovård som kommunerna ordnar

	Uppskattn. 1996	Uppskattn. 1997
Kommunalt utkomstskydd och stöd för hemvård av barn		
Utkomststöd, antal hushåll	356 000	320 000
Utkomststöd, antal mottagare	625 000	560 000
Förebyggande utkomststöd, antal mottagare	18 000	18 000
Underhållsstöd, antal mottagare	105 000	105 000
Socialservice		
Hemvårdshjälp, antal hushåll	125 000	125 000
Stödservice, antal mottagare	100 000	100 000
Barndagvård, antal platser	205 000	208 000
Ålderdomshem, antal platser	22 500	22 500
Stöd för närståendevård, antal mottagare	14 000	14 000
Serviceboende för åldringar, antal bostäder	14 000	15 000
Folkhälsoarbete		
Antal bäddplatser	22 600	22 500
Besök hos läkare inom öppenvården (milj.)	9,8	9,8
Hälsovårdare och sjuksköterskor, antal besök (milj.)	10,7	10,8
Tandvård, antal besök (milj.)	5,2	5,2
Övervakad hemsjukvård, antal besök (milj.)	3,5	3,5
Specialiserad sjukvård		
Antal bäddplatser	23 000	22 000
Antal vårddagar (milj.)	6,4	6,2
Antal vårdperioder (milj.)	0,9	0,9
Genomsnittlig vårdperiod (dagar)	7,5	7,0
Antal besök inom öppenvården (milj.)	5,1	5,2

30. *Statsandel till kommunerna för social- och hälsovårdens driftskostnader*(förslagsanslag)

Under momentet beviljas 13 495 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av statsandelar för godkända driftskostnader med stöd av vissa lagar som gäller social- och hälsovården samt lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (733/92) och den riksomfattande plan som givits med stöd av den. Anslaget får även användas till betalning av utjämningar enligt lagen om statsandelar till kommunerna.

Förklaring: Med hänvisning till motiveringen till kapitel 26.97 avlåter regeringen i samband med budgetpropositionen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården som en del av revideringen av systemet med statsandelar till kommunerna. Vid dimensioneringen av anslaget har med hänvisning till motiveringen till kapitel 26.97 såsom avdrag beaktats 1 881 000 000 mk på grund av att statsandelen sjunker, 502 000 000 mk med hänvisning till motiveringen till moment 33.19.60 på grund av det arrangemang som hänför sig till bostadsbidraget för pensionstagare och 35 000 000 mk som en överföring till moment 33.32.33 som hänför sig till revideringen av systemet med ersättning för den utbildning som ges läkare.

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 5 000 000 mk på grund av att den lagstiftning som gäller anstaltsvård ändrades 1.4.1995.

I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen till riksdagen en proposition med

förslag till lag om temporär ändring av lagen om stöd för hemvård av barn (797/92) så att några indexjusteringar inte skall göras i hemvårdsstödets basdel och tilläggsdel 1997.

I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om temporär ändring av lagen om vissa underhållsbidrags bindande vid levnadskostnaderna (660/66) så att lagen inte skall tillämpas på underhållsstöd som 1997 och 1998 betalas med stöd av lagen om tryggande av underhåll för barn (122/77).

I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (519/77) så att ansvaret för anordnande av undervisning för de gravast utvecklingsstörda skall överföras till undervisningsmyndigheterna fr.o.m. 1.8.1997. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 3 000 000 mk som en överföring till moment 29.40.30.

I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen till riksdagen en proposition med förslag till revidering av den lagstiftning som gäller stöd för vården av små barn fr.o.m. 1.8.1997. Systemet med stöd för vården av små barn förenhetligas speciellt när det gäller avgifterna för kommunal barndagvård, stödandet av vård av barn i hemmet samt stödandet av privat dagvård. Reformen genomförs så som anförs i motiveringen till kapitlets förklaringsdel.

I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av socialvårdslagen (710/82) fr.o.m. 1.1.1997 så att föräldrarnas inkomster skall beaktas i högre grad än för närvarande då unga personer får utkomststöd. Grunderna för beviljande av utkomststöd skall dessutom ses över. De förbättringar som görs i bostadsbidragssystemet minskar också utgifterna för utkomststödet. Ändringarna genomförs så som anförs i motiveringen till kapitlet. Med stöd av vad som anförts ovan har vid dimensioneringen av anslaget såsom avdrag beaktats 53 000 000 mk. Dessutom har såsom ett avdrag från statsandelarna vilket motsvarar besparingen i utgifterna för utkomststödet beaktats 147 000 000 mk under moment 29.40.30.

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 75 000 000 mk på grund av att hälso- och sjukvårdens strukturer och organisationer revideras.

I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen till riksdagen propositioner med förslag till lagar om temporär ändring av läkemedelslagen (395/87), sjukförsäkringslagen (364/63), lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/92) och lagen om specialiserad sjukvård (1062/89) fr.o.m. 1.1.1997 så, att läkemedel som medför betydande kostnader och fortfarande saknar etablerat användningsändamål kan överlåtas från sjukhusapotek och läkemedelscentraler. Ändringen är avsedd att gälla till 31.12.1997. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 40 000 000 mk på grund av lagändringarna så, att kommunens egna andel av finansieringen, som baserar sig på kalkylerade kostnader för social- och hälsovården, minskas med 8 mk per kommuninvånare.

Vid dimensioneringen av anslaget har som social- och hälsovårdsministeriets andel såsom tillägg beaktats 1 448 000 000 mk som ett på skatteinkomsterna baserat utjämningstillägg till statsandelarna och 305 000 000 mk som ett övergångsutjämningstillägg i anslutning till ändringen av lagstiftningen om statsandelar till kommunerna samt såsom avdrag 1 770 000 000 mk som ett på skatteinkomsterna baserat utjämningsavdrag från statsandelarna och 290 000 000 mk som ett övergångsutjämningsavdrag i anslutning till ändringen av lagstiftningen om statsandelar till kommunerna.

Statsandelen för social- och hälsovårdens driftskostnader räknas ut på basis av vissa bestämningsfaktorer för socialvården och hälso- och sjukvården, hur avsides belägen kommunen är och kommunens egna andel av finansieringen. Statsandelen betalas som en helhet. I den statsandel som skall betalas till kommunen beaktas social- och hälsovårdsministeriets andel av utjämningarna enligt lagen om statsandelar till kommunerna.

De kalkylerade kostnadernas del av statsandelen för socialvården fastställs enligt antalet kommuninvånare, åldersstrukturen, andelen invånare som arbetar i service- och förädlingsbranscher, arbetslöshetsgraden och antalet arbetslösa. När statsandelen till kommunerna räknas ut är de kalkylerade kostnaderna för socialvården 1997 enligt åldersgrupp per kommuninvånare följande:

0—6-åringar	22 799 mk
7—64-åringar	1 474 mk
65—74-åringar	2 770 mk

75—84-åringar	15 466 mk
de som fyllt 85 år	43 111 mk

De kalkylerade kostnader som fastställs enligt antalet arbetslösa är 1 934 mk per arbetslös i kommunen och de kalkylerade kostnader som fastställs enligt arbetslöshetsgraden 176 mk per kommuninvånare 1997.

De kalkylerade kostnaderna för hälsovården fastställs enligt antalet kommuninvånare, åldersstrukturen och sjukfrekvensen. När statsandelen till kommunerna räknas ut är de kalkylerade kostnaderna för hälsovården 1997 enligt åldersgrupp per kommuninvånare följande:

0—6-åringar	2 697 mk
7—64-åringar	3 006 mk
65—74-åringar	7 229 mk
75—84-åringar	13 610 mk
de som fyllt 85 år	22 916 mk

De kalkylerade kostnader som fastställs enligt sjukfrekvensen är 1 293 mk per kommuninvånare 1997.

Kommunens egna andel av finansieringen är 7 720 mk per kommunivånare 1997.

Justeringarna av statsandelarna för 1996, som skall betalas med anslaget, beräknas uppgå till 31 000 000 mk.

1997 anslag	13 495 000 000
1996 anslag	15 938 000 000
1995 bokslut	17 942 039 481

31. *Statsandel till kommunerna för social- och hälsovårdsservicens anläggningskostnader* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 421 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av statsandel för anläggningsprojekt för social- och hälsovårdsservice enligt vissa lagar som gäller social- och hälsovården samt lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (733/92) och den riksomfattande plan som givits med stöd av den.

År 1997 får anläggningsprojekt vars totala kostnader uppgår till minst 2 000 000 mk och projekt som avses i 21 § 2 mom. lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården fastställas så att de maximikostnader för dem som berättigar till statsandel uppgår till sammanlagt högst 1 070 000 000 mk.

Förklaring: För kostnaderna för de anläggningsprojekt som har fastställts åren 1993—1995 betalas till kommunerna och samkommunerna en statsandel som motsvarar 25—70 % av kostnaderna och för kostnaderna för de anläggningsprojekt som har fastställts under senare år en statsandel som motsvarar 25—50 % av kostnaderna. Den genomsnittliga statsandelen för anläggningsprojekt som har fastställts åren 1993—1995 motsvarar 50 % av kostnaderna och för anläggningsprojekt som har fastställts under senare år motsvarar den 42 % av kostnaderna.

Av de till statsandel berättigande maximikostnaderna för anläggningsprojekt som fastställs 1997 uppgår andelen i fråga om de projekt vars totala kostnader ligger mellan 2 000 000 mk och 25 000 000 mk till 958 400 000 mk och andelen i fråga om de projekt vars totala kostnader är högre än 25 000 000 mk till 111 600 000 mk.

De anläggningsprojekt som fastställs 1997 beräknas åsamka staten utgifter om 212 000 000 mk år 1997, 204 000 000 mk år 1998 och 21 000 000 mk år 1999. De anläggningsprojekt som har fastställts 1993—1996 beräknas åsamka staten utgifter om 209 000 000 mk år 1997 och 36 000 000 mk år 1998.

1997 anslag	421 000 000
1996 anslag	400 000 000
1996 tilläggsb.	60 000 000
1995 bokslut	508 505 026

32. *Statlig ersättning till sjukvårdsdistrikt som är huvudman för ett universitetssjukhus för kostnaderna för forskningsverksamhet* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 360 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av statlig ersättning för forskningsverksamhet enligt 47 § lagen om specialiserad sjukvård (1062/89) och 7 § lagen om Helsingfors universitetscentralsjukhus (1064/89).

Förklaring: Momentets rubrik har ändrats. I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om specialiserad sjukvård och lag om ändring av lagen om Helsingfors universitetscentralsjukhus så att till en samkommun för ett sjukvårdsdistrikt inom vilket det finns ett universitetssjukhus betalas på kalkylerade grunder ersättning av statens medel för kostnaderna för hälsovetenskaplig forskning. Ersättningen baserar sig på antalet vetenskapliga publikationer enligt de

grunder som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer närmare. Ersättningen är också avsedd för stödande av forskningsverksamheten vid andra hälso- och sjukvårdsenheter inom universitetssjukhusets upptagningsområde för högspecialiserad sjukvård.

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 290 000 000 mk som en överföring av läkarutbildningen till moment 33.32.33.

1997 anslag	360 000 000
1996 anslag	665 000 000
1995 bokslut	670 300 000

33. *Statlig ersättning till hälso- och sjukvårdsenheter för kostnaderna för läkarutbildning* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 389 800 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av statlig ersättning för läkarutbildning enligt 47 § lagen om specialiserad sjukvård (1062/89), 7 § lagen om Helsingfors universitetscentralsjukhus (1064/89) och 40 § folkhälsolagen (66/72).

Förklaring: Momentets rubrik har ändrats. I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om specialiserad sjukvård (1062/89), lagen om Helsingfors universitetscentralsjukhus (1064/89) och folkhälsolagen (66/72) så att till en hälso- och sjukvårdsenhet som tillhandahåller grundutbildning för läkare, specialistutbildning eller särskild utbildning för allmänpraktiserande läkare betalas av statens medel en kalkylerad ersättning för kostnaderna för utbildningen. Ersättningen baserar sig på antalet läkare som genomgått utbildningen när det gäller ersättningen till universitetssjukhus och på antalet utbildningsmånader när det gäller ersättningen till andra hälso- och sjukvårdsenheter enligt de grunder som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer närmare. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 35 000 000 mk som en överföring från moment 33.32.30 och 290 000 000 mk som en överföring från moment 33.32.32.

1997 anslag	389 800 000
1996 anslag	50 000 000
1995 bokslut	10 552 652

34. *Statlig ersättning till kommunerna för kostnaderna för patienter som sinnesundersöks och patientöverföringar* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 17 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av statliga ersättningar enligt 32 § mentalvårdslagen (1116/90). Anslaget får även användas till betalning av statlig ersättning för de kostnader som åsamkas kommuner och samkommuner samt svenska staten för patientöverföringar enligt det avtal som ingåtts mellan Finland och Sverige.

1997 anslag	17 000 000
1996 anslag	15 800 000
1995 bokslut	11 838 308

36. (33.32.36 och 37) *Statsunderstöd för kostnaderna för vissa social- och hälsovårdsserviceprojekt* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 20 700 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av det statsunderstöd och den ränta som med stöd av lagen om finansiering av vissa projekt inom social- och hälsovården (1113/85) betalas till kommunerna i huvudstadsregionen för projektkostnaderna. Anslaget får även användas till betalning av social- och hälsovårdsministeriets andel av kostnaderna för byggande av lokaliteter för Centralbiblioteket för hälsovetenskap vid Helsingfors universitet.

Förklaring: För kostnaderna för projekt som har godkänts 1989 betalas till kommunerna ett statsunderstöd som motsvarar 29—66 % av kostnaderna och för kostnaderna för projekt som har godkänts under tidigare år ett statsunderstöd som motsvarar 31—64 % av kostnaderna. Det genomsnittliga statsunderstödet motsvarar 36 % av kostnaderna.

Den ränta som skall betalas på icke utbetalda statsunderstöd är lika stor som Finlands Banks grundränta minskad med två procentenheter.

De godkända projekt som har inletts före 1990 beräknas 1998—2001 åsamka staten utgifter om sammanlagt 23 600 000 mk.

Byggkostnaderna för Centralbiblioteket för hälsovetenskap uppgår till sammanlagt 39 300 000 mk, som fördelar sig jämnt mellan social- och hälsovårdsministeriet, undervisningsministeriet och medlemskommunerna i samkommunen för Helsingfors universitetscentralsjukhus. Social- och hälsovårdsministeriets andel om 13 100 000 mk skall betalas 1996 och 1997.

1997 anslag 20 700 000
1996 anslag 37 300 000
1995 bokslut 44 448 378

38. *Slutrat av statsandel till kommunerna för vissa driftskostnader för social- och hälsovårdsservice* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 75 000 000 mk.

Anslaget får med stöd av vissa lagar som gäller social- och hälsovården, lagen om kommunernas miljövårdsförvaltning (64/86), lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (677/82) och lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (733/92) användas till sådana kostnader för utkomstskyddet som har åsamkats kommunerna före 1993, till stödande av vård av barn i hemmet, till betalning av partiellt hemvårdsstöd för barn samt till betalning av statsandel för social- och hälsovårdsservicens och miljövårdsförvaltningens driftskostnader. Anslaget får även användas till betalning av slutrater av statsandelar för miljövårdsförvaltningens driftskostnader för åren före 1990.

Förklaring: De driftskostnadsprojekt enligt lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården som med stöd av fullmakten att inleda driftskostnadsprojekt har inletts före 1993 beräknas åsamka staten utgifter om 1 200 000 mk år 1997, 1 200 000 mk år 1998 och 500 000 mk år 1999.

1997 anslag 75 000 000
1996 anslag 75 000 000
1995 bokslut 78 512 450

39. *Slutrat av statsandel till kommunerna för vissa anläggningskostnader för social- och hälsovårdsservice* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 23 100 000 mk.

Anslaget får med stöd av vissa lagar som gäller social- och hälsovården, lagen om kommunernas miljövårdsförvaltning (64/86) och lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (677/82) användas till betalning av statsandel till kommunerna för kostnaderna för sådana anläggningskostnadsprojekt inom social- och hälsovårdsservicen och miljövårdsförvaltningen som har inletts före 1993.

År 1997 får ändringar i realiseringsprogrammen för sådana anläggningskostnadsprojekt som har godkänts före 1990 godkännas så att totalkostnadsförslagen för dem uppgår till sammanlagt högst 30 000 000 mk.

Förklaring: Ändringarna i realiseringsprogrammen för de anläggningskostnadsprojekt som med stöd av fullmakten att inleda anläggningskostnadsprojekt har godkänts före 1990 beräknas åsamka staten utgifter om 13 700 000 mk år 1997. De anläggningskostnadsprojekt enligt lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården som med stöd av motsvarande fullmakter har inletts före 1993 beräknas åsamka staten utgifter om 9 400 000 mk år 1997 och 5 000 000 mk år 1998.

1997 anslag 23 100 000
1996 anslag 49 000 000
1995 bokslut 64 290 828

53. Hälsofostran och -övervakning

21. *Hälsofostran och minskande av rusmedelsbruk och tobaksrökning* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 32 850 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för hälsofostran, information och upplysning om alkoholfrågor samt för verksamhet enligt 27 § lagen om åtgärder för inskränkande av tobaksrökning (693/76) samt med stöd av 10 § 1 punkten lagen om nykterhetsarbete (828/82) till betalning av utgifter för verksamhet till förebyggande av olägenheter som förorsakas av rusmedelsbruk. Anslaget får användas för avlönande av personal för kortvariga uppgifter.

Förklaring: Den hälsofrämjande verksamheten förbättrar befolkningens hälsa genom att den ökar befolkningens hälsokunskaper och färdigheter, ger individerna möjligheter att behärska sin livssituation och stöda andra, utökar de hälsosamma valmöjligheterna och främjar uppbyggandet av hälsosamma livsmiljöer. Med anslaget stöds hälsofrämjande program och forskningen kring dem, massinformation, pro-

duktion av hälsomaterial och utbildning. Hälsofostrans effekter och förändringarna i befolkningens hälsovanor undersöks. Med gemensamma projekt stöds kommunernas förutsättningar för hälsofrämjande verksamhet som en del av de olika funktionerna inom kommunerna. Med anslaget sammanförs olika instanser som är verksamma inom hälso- och sjukvården, stöds deras samarbete och uppbyggandet av ett nätverk samt skapas kunskapscentrer inom olika delområden. Med anslaget upprätthålls sådana ADB-, förvaltnings-, informations- och utbildningstjänster som stöder uppnåendet av målen för hälsofostran och stöds hälsoprojekt som hänför sig till Europeiska gemenskapen.

Anpassningen av den finländska alkoholpolitiken till Europeiska unionens rättsakter ökar alkoholkonsumtionen eftersom möjligheterna att påverka alkoholpriset och utbudet blir mindre än tidigare. Den totala alkoholkonsumtionen och alkoholskadorna har ökat och ungdomarna använder alkohol oftare än tidigare. Förändringarna när det gäller antalet resenärer och gränsövervakningen har ökat införseln och smugglingen av alkohol och narkotika. Detta kräver betydligt större satsningar på information, rådgivning och utbildning än tidigare.

Trots den ekonomiska tillväxten torde långtids- och ungdomsarbetslösheten förbli stor under de närmaste åren. Servicesystemen inom hälso- och sjukvården torde inte utvidgas nämnvärt, vilket gör att betydelsen av den förebyggande och hälsofrämjande verksamheten inom hälso- och sjukvården framhävs. Till följd av arbetslösheten har också konsumtionsvanorna delvis ändrats och kan ytterligare komma att ändras i en riktning som inverkar ogynnsamt på hälsan.

Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för den hälsofrämjande verksamheten samt minskandet av tobaksrökning och rusmedelsbruk 1997:

Stärkande av den hälsofrämjande verksamhetens struktur: Målet är att effektivera resursanvändningen och utvecklandet av olika funktioner genom att funktionerna inom statsförvaltningen och olika organisationer sammanförs och uppkomsten av kunskapscentrer främjas.

Rökfri miljö: Målet är att förebygga att ungdomar börjar röka, minska den passiva rökningen på arbetsplatser, i hemmen och på restauranger samt stöda dem som vill sluta röka vid yrkesläroanstalter och i andra allmänt rökande befolkningsgrupper. Till följd av åtgärderna kommer den totala konsumtionen av tobaksprodukter att minska med 2 %.

Minskande av men till följd av rusmedelsbruk: Målet är att förebygga att ungdomar använder alkohol i berusningssyfte samt att hejda ökningen av den totala konsumtionen av alkohol.

Främjande av hälsosam kost: Målet är att förbättra befolkningens kost så att andelen överviktiga bland befolkningen minskar, användningen av salt ytterligare minskar, användningen av kostfiber ökar och kvaliteten på matfett utvecklas i en riktning som är gynnsam för hälsan. Kvaliteten på barnens och ungdomarnas kost förbättras genom att maten på daghem och i skolorna förbättras.

Förebyggande av olycksfall och av stöd- och rörelseorganens sjukdomar: Målet är att skapa ett datasystem och att utveckla fungerande organisatoriska strukturer för förebyggande av olycksfall i hemmen och under fritiden och av stöd- och rörelseorganens sjukdomar.

Främjande av den mentala hälsan: Målet är att identifiera de faktorer som påverkar barns och ungas psykiska välbefinnande och att skapa ett åtgärdsprogram, att främja befolkningens människorelationer och sunda sexuella relationer, att stöda dem som riskerar att bli åsidosatta att aktivt främja sin hälsa samt att förebygga depressionstillstånd och minska antalet självmord.

Enligt 27 § 1 mom. lagen om åtgärder för inskränkande av tobaksrökning skall i statsbudgeten upptas ett anslag som motsvarar minst 0,45 % av tobaksaccisens beräknade årliga avkastning. Anslaget i budgeten för 1997 motsvarar 0,75 % av tobaksaccisens beräknade avkastning. När det gäller minskande av rusmedelsbruket motsvarar anslaget, uträknat per invånare, 50 penni/invånare.

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 6 650 000 mk som en överföring av informationen och upplysningen om alkoholfrågor från moment 33.02.21.

1997 anslag	32 850 000
1996 anslag	27 500 000
1995 bokslut	27 400 000

23. *Hälsoövervakning* (reservationsanslag 2 år)
Under momentet beviljas 5 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för den hälsoövervakning som förutsätts i hälsoskyddslagen (763/94), livsmedelslagen

(361/95) och gentekniklagen (377/95), för forskningen kring hälsoövervakningen och för vidareutbildning och fortbildning av personalen. Anslaget får användas för avlönande av personal för kortvariga uppgifter.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats i synnerhet de extra kostnader som föranleds av den hälsoövervakning när det gäller bostäder som hälsoskyddslagen förutsätter och av utvecklandet av forskningen kring den samt kostnaderna för den aktivering av övervakningen av gentekniken som skett inom EU. En del av utgifterna kan täckas med inkomsterna, som har beaktats under moment 12.33.99.

1997 anslag 5 000 000
1996 anslag 3 500 000
1995 bokslut 2 950 000

24. *Övervakning av smittsamma sjukdomar* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 5 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för förebyggande av och information om smittsamma sjukdomar, för utredning och uppföljning av oväntade epidemier samt för internationellt samarbete som dessa förutsätter.

Förklaring: Momentets svenskspråkiga rubrik har ändrats.

1997 anslag 5 000 000
1996 anslag 5 000 000
1995 bokslut 3 357 192

(43.) *Statlig ersättning för vissa av alkoholbolagets utgifter*

Förklaring: Momentet har slopats i budgeten och en del av anslaget under det överförts till moment 33.02.21 och 33.08.21.

1996 anslag 16 150 000
1995 bokslut 49 149 537

57. Semesterverksamhet

40. *Statlig ersättning för kostnaderna för semesteravbytare för lantbruksföretagare* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 676 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av den statliga ersättning som med stöd av 23 § lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare (2/85) betalas till kommunerna för driftskostnaderna för verksamhet som gäller semester, vikariehjälp och veckoledighet för lantbruksföretagare.

Förklaring: Fr.o.m. 1.4.1991 är lantbruksföretagarnas semester 22 dagar.

Med hänvisning till motiveringen till moment 33.57.50 har vid dimensioneringen av anslaget såsom avdrag beaktats 52 000 000 mk som en överföring av lönekostnaderna för ledande avbytare till moment 33.57.50.

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 10 000 000 mk som en kostnadsinbesparing på grund av att antalet lantbruksföretagare har minskat.

Det beräknas att 466 500 000 mk av anslaget används för semesterverksamhet, 189 100 000 mk för vikariehjälpsverksamhet och 20 400 000 mk för veckoledighetsverksamhet.

Det beräknas att 646 000 000 mk av anslaget behövs till betalning av förskott på statliga ersättningar och 30 000 000 mk till betalning av slutrater av statliga ersättningar.

Uppgifter om omfattningen av avbytarservicen för lantbruksföretagare

	Uppskattn. 1997
Lantbruksföretagare som har rätt till semester	59 600
Antal semesterdagar	1 281 200
Lantbruksföretagare som får vikariehjälp	14 100
Antal vikariehjälpsdagar	483 200
Lantbruksföretagare som får veckoledighet	10 000
Antal veckoledighetsdagar	56 100

1997 anslag 676 000 000
1996 anslag 738 000 000
1995 bokslut 1 078 135 977

42. *Statlig ersättning för kostnaderna för semestersystem för småföretagare* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 100 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av den statliga ersättning som med stöd av 12 § lagen om semesterpenning för småföretagare (408/77) betalas för kostnaderna för den verksamhet som gäller ordnande av semester för småföretagare.

Förklaring: Lagen om semesterpenning för småföretagare tillämpas inte 1994—1997. Avsikten är att den inte heller skall tillämpas 1998—1999. Anslaget används till betalning av slutrater av kostnader som semesterverksamheten föranlett före 1.4.1994.

1997 anslag	100 000
1996 anslag	100 000
1995 bokslut	1 226 926

50. *Statlig ersättning till lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och kommunerna för förvaltningsutgifterna för avbytarservicen för lantbruksföretagare* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 93 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av den statliga ersättning som med stöd av lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare (2/85) betalas till lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och kommunerna för kostnaderna för anordnandet av förvaltningen av avbytarservicen.

Förklaring: Momentets rubrik har ändrats.

I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen till riksdagen en proposition med förslag till revidering av lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare så att ansvaret för anordnandet av avbytarservice överförs på lantbruksföretagarnas pensionsanstalt 1.1.1997, varvid anordnandet av servicen stegvis blir frivillig verksamhet för kommunerna. På grund av reformen har vid dimensioneringen av anslaget såsom tillägg beaktats 40 000 000 mk som en överföring av förvaltningsutgifterna för avbytarservicen från moment 26.97.31.

Avsikten är att avbytarservicelagen i samband med reformen även skall ändras så att lönekostnaderna för ledande avbytare fr.o.m. 1.1.1997 skall ingå i förvaltningsutgifterna för avbytarservicen. Avsikten är att ersättning för förvaltningsutgifterna skall betalas på kalkylerade grunder till de kommuner som anordnar avbytarservice. På grund av lagändringen har vid dimensioneringen av anslaget såsom tillägg beaktats 52 000 000 mk som en överföring av lönekostnaderna för ledande avbytare från moment 33.57.40.

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 7 000 000 mk på grund av att antalet lokala förvaltningsenheter minskar och verksamheten effektiveras.

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 5 800 000 mk för lantbruksföretagarnas pensionsanstalts förvaltningsutgifter på grund av drifts- och investeringskostnader för ett centraliserat ADB-system och kostnaderna för personalutgifterna under övergångsskedet.

Det beräknas att 8 000 000 mk av anslaget används för kostnaderna för förvaltningen av lantbruksföretagarnas pensionsanstalts avbytarservice och 85 000 000 mk för kostnaderna för förvaltningen av kommunernas avbytarservice.

Uppgifter om omfattningen av förvaltningen av och personalen för avbytarservicen för lantbruksföretagare

	Uppskattn. 1997
Hel- och deltidsanställda vid lantbruksföretagarnas pensionsanstalt	7
Kommuner med avbytarservice	400
Heltidstjänster i kommunerna	160
Deltidstjänster i kommunerna	240
Ledande avbytare	320
Ordinarie avbytare i kommunerna	6 500
1997 anslag	93 000 000
1996 anslag	2 200 000

92. Användningen av avkastningen av Penningautomatföreningens verksamhet

Förklaring: I enlighet med 29 § 1 mom. penningautomatförordningen (676/67) intas årligen i statsbudgeten ett anslag som uppskattas motsvara det belopp av Penningautomatföreningens nettoavkastning vilket under vederbörande räkenskapsår fördelas i understöd. Sedan Penningautomatföreningen på basis av de ansökningar som har lämnats in till den har lagt fram ett fördelningsförslag fördelar statsrådet på föredragning från social- och hälsovårdsministeriet anslaget såsom understöd till allmännyttiga samfund och stiftelser med rättsförmåga, vilka närmare anges i förordningen.

Av Penningautomatföreningens avkastning fördelades ca 1 409 milj. mk i understöd år 1996 till 799 samfund och stiftelser som är verksamma inom social- och hälsovården, ungdomsfostran och räddningstjänsten. Då 165 milj. mk dessutom anvisades olycksfallsverket för utgifter för rehabilitering av frontveteraner uppgick användningen av Penningautomatföreningens avkastning till sammanlagt ca 1 574 milj. mk. Av avkastningen 1995 blev ca 190 milj. mk över för senare bruk.

Av de understöd som beviljades 1996 beviljades 609 milj. mk i allmänna understöd, 512 milj. mk i investeringsunderstöd och 288 milj. mk i försöks- och projektunderstöd. Av understöden beviljades 409 milj. mk för organisationsverksamhet, 367 milj. mk för stöd- och serviceboende, 530 milj. mk för social- och hälsovårdstjänster och 103 milj. mk för semester-, kurs- och lägerverksamhet.

Det beräknas att 1 465 milj. mk av Penningautomatföreningens avkastning fördelas i understöd 1997. Statskontoret anvisas dessutom 165 milj. mk för utgifter för rehabilitering av frontveteraner. Den avkastning som skall användas 1997 uppgår sammanlagt till 1 630 milj. mk. Av avkastningen 1996 blir 188 milj. mk över för senare bruk.

Som en del av de beslut som gäller förbättrande av balansen i den offentliga ekonomin har en del av statens utgifter överförts och skall täckas med Penningautomatföreningens avkastning så att den statsekonomiska inbesparingen är ca 400 milj. mk år 1997. Av detta belopp anvisas statskontoret 165 milj. mk i anslag under moment 33.92.59 för rehabilitering av frontveteraner och beviljas 235 milj. mk i sådana understöd under moment 33.92.50 för vilka motsvarande utgifter tidigare finansierats med statsunderstöd eller statliga ersättningar. I anslutning till regeringens sysselsättningsprogram och renoveringsprogram för offentliga byggnader understöds nya renoveringsprojekt när det gäller sådana servicehus för handikappade och åldringar, hus för åldringar och åldringshem för vilka någon organisation är huvudman med minst 100 milj. mk.

I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om rehabilitering av frontveteraner (1184/88) så att också Penningautomatföreningens avkastning kan användas för rehabilitering år 1997.

50. *Understöd till enskilda sammanslutningar inom social- och hälsovårdssektorn* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 465 000 000 mk.

Anslaget får användas för ändamål som nämns i 29 § 1 mom. penningautomatförordningen (676/67).

Förklaring: Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för understödsverksamheten 1997:

Organisationsarbete: Med verksamhetsunderstöden tryggas förutsättningarna för att organisationerna kan fortsätta med sin centrala informations-, rådgivnings-, utbildnings- och utvecklingsverksamhet. I verksamheten betonas frivillighet och egna initiativ.

Avsikten med den förebyggande verksamheten är att minska de faktorer som utgör ett hot mot den sociala välfärden, att förbättra de vanlottades ställning samt att minska förekomsten av sjukdomar och uppkomsten av handikapp till följd av levnadssätt och matvanor. I verksamheten satsas resurser bl.a. på avvärjande av isoleringsprocessen och förebyggande av mentala problem samt på förebyggande av hjärt- och kärlsjukdomar, sjukdomar i stöd- och rörelseorganen, olycksfall och cancer.

Serviceproduktion: En ändring av servicestrukturen inom social- och hälsovården till en vårdkedja som gynnar öppenvården stöds.

Understöd beviljas för 1 800 servicebostäder och 350 stödbostäder genom att byggande, grundlig renovering och köp finansieras.

Understöden för hemservice, stödpersonsverksamhet och kristjänst samt dagverksamhet ökas. Stödfunktioner för boendet, verksamhet från de anhörigas sida samt familjerehabilitering och familjerådgivning stöds.

Försöks- och projektunderstöden inriktas i synnerhet på projekt som omfattar personer med mentala problem och rusmedelsproblem, gravt handikappade, unga arbetslösa och familjer som har det svårt ställt samt på projekt som stöder veteranernas möjligheter att klara sig på egen hand.

Utvecklande av beredningen av understödsfördelningen och av understödstagarnas verksamhet: Vid beredningen av beslut som gäller projekt inhämtas kommun- och områdesvis uppgifter om behovet av servicen och om projektets verkningar och samband med den övriga ser-

viceverksamheten i kommunen eller området. Finansieringen av driftsekonomin måste vara tryggad.

De som ansöker om understöd skall få handledning med tanke på en målmedveten och resultatrik verksamhet. Samarbetet mellan organisationerna aktiveras och olika service- och stödnätverk utvecklas.

1997 anslag	1 465 000 000
1996 anslag	1 335 000 000
1996 tilläggsb.	73 581 000
1995 bokslut	1 167 807 000

59. *Utgifter för rehabilitering av frontveteraner*

Under momentet beviljas 165 000 000 mk.

Anslaget får med stöd av lagen om rehabilitering av frontveteraner (1184/88) användas till betalning av utgifter för rehabilitering av frontveteraner.

Förklaring: Anslaget minskar behovet av anslag under moment 33.22.59. Rehabiliteringsverksamheten utvecklas och nya verksamhetsmodeller prövas med de understöd som beviljas av anslaget under moment 33.92.50.

1997 anslag	165 000 000
1996 anslag	165 000 000
1995 bokslut	158 000 000

99. Övriga utgifter inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde

(26.) *Andel i kostnaderna för utbildnings- och forskningscentralens projekt*

Förklaring: Momentet har slopats i budgeten och anslaget under det överförts till moment 33.99.67.

1996 anslag	720 000
1995 bokslut	720 000

67. *Internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 22 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av internationella organisationers medlemsavgifter, finansiella bidrag och utgifter för stödande av speciella program.

Förklaring: Momentets svenskspråkiga rubrik har ändrats. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 720 000 mk som en överföring från moment 33.99.(26).

1997 anslag	22 000 000
1996 anslag	20 700 000
1995 bokslut	19 732 171

Utgifterna under huvudtitel 33, sammanställda kapitelvis för åren 1995—1997

		År 1995 bokslut 1000 mk	År 1996 statsbudget 1000 mk	År 1997 förslag 1000 mk	Ändring 1996—1997 ± 1000 mk	± %
01.	Social- och hälsovårdsministeriet (400)	127 701	142 187	175 438	+ 33 251	+ 23
02.	Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården (400)	85 072	106 392	112 910	+ 6 518	+ 6
03.	Arbetslöshetsnämnden (400)	8 000	8 635	8 699	+ 64	+ 1
04.	Prövningsnämnden (090)	7 700	8 311	8 271	— 40	— 0
(05.)	Olycksfallsverket (400)	45 500	27 010	—	— 27 010	—100
06.	Rättsskyddscentralen för hälsovården (400)	9 230	10 101	10 100	— 1	— 0
07.	Institutet för arbetshygien (450)	153 494	165 795	176 500	+ 10 705	+ 6
08.	Folkhälsoinstitutet (450)	188 993	195 932	171 778	— 24 154	— 12
09.	Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral (450)	20 283	22 330	22 330	—	—
10.	Strålsäkerhetscentralen (450)	113 274	81 904	80 850	— 1 054	— 1
11.	Läkemedelsverket (450)	2 193	15 198	7 658	— 7 540	— 50
12.	Statens skolhem (420)	11 584	13 667	8 373	— 5 294	— 39
13.	Arbetarskyddets distriktsförvaltning (400)	—	—	80 439	+ 80 439	—
14.	Statens sinnessjukhus (480)	25 851	9 080	9 020	— 60	— 1
15.	Utjämning av familjekostnader (410)	8 786 617	8 374 100	8 395 000	+ 20 900	+ 0
16.	Allmän familjepension (410)	249 400	250 000	248 000	— 2 000	— 1
17.	Utkomstskydd för arbetslösa (410)	9 996 154	6 750 000	6 160 000	— 590 000	— 9
18.	Sjukförsäkring (410)	1 191	50 000	55 000	+ 5 000	+ 10
19.	Pensionsförsäkring (410)	3 734 235	7 852 000	9 724 000	+1 872 000	+ 24
20.	Olycksfallsförsäkring (410)	94 900	103 000	87 000	— 16 000	— 16
21.	Frontveteranpensioner (410)	1 014 076	965 500	900 200	— 65 300	— 7
22.	Ersättning för skada, ådragen i militärtjänst och vissa utgifter för rehabilitering (410)	2 075 698	2 082 300	1 943 600	— 138 700	— 7
23.	Annat skydd för personer som lidit skada av krigen (410)	23 173	29 000	23 000	— 6 000	— 21
28.	Annat utkomstskydd (410)	98 739	103 300	54 000	— 49 300	— 48
29.	Mottagande av flyktingar och asylsökande (410)	312 186	300 244	40 000	— 260 244	— 87
32.	Av kommunerna anordnad social- och hälsovård (420)	19 330 487	17 230 100	14 801 600	—2 428 500	— 14
53.	Hälsofostran och -övervakning (470)	82 857	52 150	42 850	— 9 300	— 18
57.	Semesterverksamhet (420)	1 079 363	740 300	769 100	+ 28 800	+ 4
92.	Användningen av avkastningen av Penningautomatföreningens verksamhet (420)	1 325 807	1 500 000	1 630 000	+ 130 000	+ 9
99.	Övriga utgifter inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde (400)	23 077*)	21 420	22 000	+ 580	+ 3
	Sammanlagt	49 026 835	47 209 956	45 767 716	—1 442 240	— 3

*) Kapitlet innehåller också bokslutsuppgifter för Järvenpään sosiaalisairaala

Huvudtitel 34
ARBETSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring: Det totala antalet anställda inom förvaltningsområdet beräknas 1997 motsvara 3 530 årsverken.

Genom fördelning av arbetskraftsservicen och de arbetskraftspolitiska åtgärderna kan flexibiliteten inom arbetslivet främjas, företagens produktivitetsutveckling stödas, arbetslivskvaliteten höjas samt de sysselsättningsmöjligheter som öppnar sig på den offentliga arbetsmarknaden främjas på bästa möjliga sätt.

Arbetsförvaltningens mål är att successivt minska arbetslösheten. Olika åtgärder vidtas för att upprätthålla och öka förutsättningarna för en anpassning till de strukturella förändringarna och hindra att arbetslösheten blir permanent.

Det ställs synnerligen stora krav på arbetskraftspolitiken på grund av den ökade efterfrågan på arbetskraft, uppdelningen av arbetsmarknaden i å ena sidan snabbt växande branscher och företag och å andra sidan sådana som är på tillbakagång samt den höga, långvariga arbetslösheten. En snabb tillgång till specialkunnande som motsvarar efterfrågan på arbetskraft bör kunna tryggas. Samtidigt bör man sörja för att personer som löper risk att bli utslagna från arbetsmarknaden har yrkeskunskap och färdigheter som är så konkurrenskraftiga som möjligt och att deras inträde i arbetslivet stöds med hjälp av åtgärder inom arbetsförvaltningen. Läget på arbetsmarknaden förutsätter inom arbetskraftsservicen en kännbar satsning på tillgången på arbetskraft, utbildning av arbetskraft som motsvarar företagens behov och effektiva arbetsförmedlingstjänster.

Strävan är att ytterligare minska långtidsarbetslösheten genom en effektivare arbetskraftspolitik och en mera effektivt fungerande arbetsmarknad.

Det stöd som fås från Europeiska socialfonden kompletterar den nationella arbetskraftspolitiken. Det program som hänför sig till socialfondens mål 3 betonar åtgärder genom vilka långtidsarbetslösheten och ungdomsarbetslösheten kan förebyggas samt inträdet i arbetslivet för sådana personer som riskerar att bli utslagna från arbetsmarknaden underlättas och jämställdheten på arbetsmarknaden främjas.

Avsikten med programmet enligt mål 4 är att förebygga arbetslöshet genom att arbetstagarna anpassas till den strukturella förändringen inom näringslivet och produktionssystemens utveckling. Med hjälp av programmet främjas bevarandet av befintliga arbetsplatser och uppkomsten av nya.

Dessutom finansierar socialfonden sådana åtgärder enligt de regionala målen 6 (ytterst glesbefolkade regioner), 2 (industriregioner på tillbakagång) och 5b (landsbygdsregioner) som hänför sig till utvecklande av arbetskraftsresurserna. Med hjälp av dessa åtgärder aktiveras arbetskraften till att bli företagare, förbättras konkurrenskraften och lönsamheten hos redan existerande företag genom att personalens kunnande ökas, utökas samarbetet mellan företag och läroanstalter samt utvecklas utbildningsinnehållet vid läroanstalterna så att det motsvarar behoven inom näringslivet. Inom programmet för mål 6 finansierar socialfonden dessutom åtgärder som inriktas på långtidsarbetslösa och unga samt personer som löper risk att bli arbetslösa.

Målet med Europeiska socialfondens gemenskapsinitiativ Employment och Adapt samt innovativa pilotprojekt är att pröva på nya metoder som främjar sysselsättningen. Därutöver deltar socialfonden som delfinansiär i följande gemenskapsinitiativ: Interreg II, Leader II, SME och Pesca.

Arbetsministeriet deltar som nationell delfinansiär i de projekt som inrikesministeriet koordinerar och Europeiska regionala utveck-

lingsfonden stöder genom att tilldela investeringsanslag för tryggande av sysselsättningen och statsbidrag för kommuners, samkommuners och övriga offentliga samfunds sysselsättningsbetingade investeringar samt genom att bevilja sysselsättningspolitiskt strukturstöd.

Arbetsförhållandena utvecklas vidare så att upprätthållandet av arbetsförmågan och förmågan att klara sig i arbetet tryggas för en längre tid än hittills och så att den åldrande arbetskraftens behov beaktas inom arbetslivet och vid utvecklandet av arbetsmiljön. Totalrevisionen av lagen om arbetsavtal fortsätter på trepartsbasis.

Det nationella utvecklingsprogrammet för arbetslivet och det nationella produktivitetsprogrammet fortgår.

Stödande av företagsamheten är ett viktigt verksamhetsområde då avsikten är att främja sysselsättningen. Ett omfattande verksamhetsprogram som anknyter till företagsverksamheten och som omspänner ett helt årtionde, och till programmet hörande funktioner sammanfogas till en del av arbetsförvaltningens servicehelhet.

För arbetsförvaltningen sammanställs i samarbete med personalen en personalstrategi till stöd för verksamhetsstrategierna. I den dras linjerna upp för personalens omfattning och struktur, arbetskraftens flexibilitet och organisering av servicen, utvecklande av personalen, ledning, ombesörjande av personalens arbetskondition, resultatrik verksamhet och kvalitet samt belöning för arbetet.

I personalstrategin bestäms behovet av en omfördelning av de existerande personalresurserna mellan de olika arbetskraftsdistrikten. Avsikten med de arrangemang som skall genomföras under 1997 är att anpassa förvaltningen efter de resurser som antas stå till förfogande år 2000.

Planen för att förnya lönesystemet kommer att färdigställas under 1997. Lönen kommer att fastställas enligt hur krävande uppgifterna är, personligt kunnande och enhetens resultat.

Resultatstyrningen kompletteras med det kvalitetssystem som är under utveckling.

Målet för arbetsförvaltningens verksamhet är att bibehålla de genomsnittliga kostnaderna på 1995 års nivå. Avsikten är att minska stödåtgärdernas andel av de totala kostnaderna genom fortsatt rationalisering av förvaltningsfunktionerna.

De ärenden som hör till arbetsministeriets arbetarskyddsavdelning och arbetarskyddets distriktsförvaltning överförs räknat från 1.4.1997 till social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde med de anslag och årsverken som hör till dessa uppgifter. För arbetarskyddsuppgifter inrättas vid social- och hälsovårdsministeriet räknat från 1.4.1997 en arbetarskyddsavdelning, till vilken överförs de uppgifter som hört till arbetarskyddsavdelningen vid arbetsministeriet. Arbetarskyddets distriktsförvaltning överförs även till social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde. På grund av omorganiseringen överförs den personal och de anslag motsvararande 578 årsverken som tidigare skött motsvarande uppgifter inom arbetsministeriets förvaltningsområde till social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde.

Besatta tjänster och arbetsavtalssysslor överförs utan att beteckningar och anställningsvillkor ändras.

För att åstadkomma den funktionellt och administrativt mest ändamålsenliga lösningen när det gäller skötseln av den allmänna flyktingoch migrationspolitiken samt integrationspolitiken gällande invandrare och vidtagandet av de åtgärder som åsamkas härav överförs till arbetsministeriet de flyktingärenden som ankommer på social- och hälsovårdsministeriet samt de ärenden gällande återflyttare från OSS-länderna och de baltiska länderna som nu ankommer på dess flyktingbyrå inklusive de anslag och årsverken som uppgifterna förutsätter.

Målet för överföringen av flykting- och migrationsärendena från social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde till arbetsministeriets förvaltningsområde är att bibehålla och förbättra sakkunskapen i migrationsfrågor med beaktande av de arbetskraftspolitiska målen och dessutom också specialuppgifterna inom flyktingpolitiken så att det också finns beredskap för de internationella utmaningar som kommer från EU och andra mellanstatliga organisationer. På grund av omorganiseringen överförs de 149 årsverken och de anslag under moment 33.01.21 och 33.29.61 samt anslaget under moment 33.28.30, vilka motsvarande uppgifter förutsätter, till det nya kapitel 07 (Flykting- och migrationsärenden) som tas in under huvudtitel 34.

Besatta tjänster och arbetsavtalssysslor överförs utan att beteckningar och anställningsvillkor ändras, med undantag av att en avdelningschefstjänst inrättas.

01. Arbetsministeriet

Vid arbetsministeriet inrättas en avdelning till vilken från och med 1.3.1997 överförs de flyktingärenden som ankommer på social- och hälsovårdsministeriet och de ärenden gällande återflyttare från OSS-länderna och de baltiska länderna som nu ankommer på social- och hälsovårdsministeriets flyktingbyrå. Samtidigt överförs de anslag och årsverken som är anknutna till dessa uppgifter.

Förklaring: De ärenden som hör till arbetsministeriets arbetarskyddsavdelning överförs räknat från 1.4.1997 till social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde. Samtidigt överförs de anslag och årsverken som är anknutna till dessa uppgifter.

Arbetsministeriets organisation ändras i enlighet med linjerna för projektet "Resultatstyrning II". Som uppgifter för ministerieorganisationen kvarstår beredningen av ärenden som behandlas i riksdagen och statsrådet, resultatstyrning av den förvaltning som lyder under ministeriet samt vissa internationella uppgifter, i synnerhet sådana som anknyter till EU.

Målet för det nationella utvecklingsprogrammet för arbetslivet och det nationella produktivitetsprogrammet är att främja Finlands internationella konkurrensförmåga, sysselsättningen och utkomstmöjligheterna samt arbetslivets kvalitet.

Tyngdpunktsområden inom den interna kontrollen är de projekt som skall genomföras tillsammans med EU och därtill hörande administrativa system, den arbetskraftspolitiska vuxenutbildningen och lönegarantisystemet.

Vid uppföljningen och styrningen av verksamheten fästs särskild vikt vid bedömningen av hur arbetskraftsservicen fungerar och vilka verkningar de har samt vid sammanjämkningen av arbetskraftsservicen.

Exporten av know-how fortsätter under 1997. Exporten sker mot vederlag och grundar sig på försäljning av den sakkunskap som finns inom arbetsförvaltningen.

20. *Det nationella programmet för utvecklande av arbetslivet och produktivitetsutveckling* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 20 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för inledande, genomförande och bedömning av olika försöks-, utvecklings- och forskningsprojekt inom ett nationellt program för utvecklande av arbetslivet och ett nationellt produktivitetsprogram.

Anslaget får dessutom användas till betalning av utgifter för publikationer, särskilda utredningar, sakkunnigarvoden, anordnande av seminarier och skapande av inhemska och utländska samarbetsnät samt för anställning av personal motsvarande högst fyra årsverken och till betalning av utgifter för tillfällig personal som deltar i administreringen av programmen.

Förklaring: Ekonomiska rådet startade vartdera programmet, som fortgår till utgången av 1999 och som också ingår i regeringsprogrammet och i arbetsministeriets åtgärdsprogram för utvecklande av informationssamhället. Genomförandet av det nationella utvecklingsprogrammet för arbetslivet är också en av de åtgärder som ingår i sysselsättningsprogrammet för Finland 1996—1999 och som syftar till att förnya arbetslivet. Målet med det nationella utvecklingsprogrammet för arbetslivet är att förbättra produktiviteten och arbetslivskvaliteten genom att utveckla personalens kunnande och innovationsförmåga på finländska arbetsplatser samt att på detta sätt stöda en bestående utveckling i fråga om ekonomin och sysselsättningen. Programmet stöder projekt som utgår från arbetsplatsen och som syftar till förändrade metoder, främjar skapande av samarbetsnät, förbättrar initiativförmågan i fråga om utveckling på arbetsplatsen och stärker utnyttjandet av forskning när det gäller att utveckla arbetslivet. Avsikten med det nationella produktivitetsprogrammet är att förbättra produktiviteten och verksamhetens kvalitet inom finländska företag och offentliga samfund genom att utveckla, pröva, utvärdera och sprida utvecklings-, mät- och analysmetoder samt statistik som utnyttjas av företag och organisationer.

Användningen av anslaget beräknas fördela sig som följer:

	mk
Programmet för utvecklande av arbetslivet	16 000 000
Programmet för produktivitetsutveckling	4 000 000
Sammanlagt	20 000 000

1997 anslag	20 000 000
1996 anslag	15 000 000
1995 bokslut	3 100 000

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 121 237 000 mk.

Med hänvisning till motiveringen till kapitlet inrättas vid arbetsministeriet en avdelningschefstjänst (A 31) räknat från 1.3.1997.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 27 160 000 mk i överföring av löneutgifter och övriga utgifter för 112 personer fr.o.m. 1.4.1997 till moment 33.01.21, 148 000 mk i överföring av löneutgifterna för ett årsverke år 1996 till moment 34.06.21 och 1 500 000 mk med anledning av rationaliseringen av arbetskraftsförvaltningen på grund av de inbesparingar i statens utgifter som regeringen beslöt om 16.8.1995. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 7 545 000 mk i överföring av löneutgifter och andra utgifter för 20 personer fr.o.m. 1.3.1997 från moment 33.01.21. Avsikten är att sköta inrättandet av avdelningschefstjänsten så att behovet av anslag och personal inte ökar på grund av åtgärden.

Utgifter och inkomster:

	mk
Bruttoutgifter	123 907 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	1 739 000
Övriga omkostnader	122 168 000
Bruttoinkomster	2 670 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	2 340 000
— offentligrättsliga prestationer	720 000
— övriga prestationer	1 620 000
Övriga inkomster	330 000
Nettoutgifter	121 237 000

1997 anslag	121 237 000
1996 anslag	140 679 000
1995 bokslut	141 925 000

61. *EU:s deltagande i arbetskrafts- och socialpolitiken (EU)* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 676 600 000 mk.

Anslaget får användas för finansiering av statens egna och andra projekt i syfte att genomföra gemenskapsinitiativ och pilotprojekt samt de program gällande mål 6, 2 (åren 1997—99), 3, 4 och 5b som godkänts tillsammans med EG-kommissionen för 1995—1999, som den medfinansiering som 1997 betalas ur Europeiska socialfonden. Anslaget får också, tillsammans med anslaget under moment 34.06.61, samt övriga i förklaringen nämnda moment för nationell delfinansiering, användas till betalning av tekniskt bistånd och till betalning av löne-, rese- o.dyl. utgifter för personal motsvarande högst 90 årsverken vilken behövs för fullföljande av Europeiska socialfondens program.

Förklaring: Anslaget från EU beräknas fördela sig mål- och förvaltningsområdesvis som följer (milj. mk):

	Mål 3	Mål 4	Mål 6	Mål 2	Mål 5b	Gemenskaps-initiativ	Pilot-projekt	Samman-lagt	Statens motsv. andel av den nationella finansi-eringen
Arbetsministeriet	263,1	59,1	87,8	26,6	21,0	33,4	4,5	495,5	655,8
Inrikesministeriet	0,0	2,1	5,1	1,8	5,3	0,0	0,0	14,3	16,2
Undervisningsministeriet	35,3	16,9	19,4	12,4	5,7	7,3	0,0	97,0	150,7
Jord- och skogsbruksministeriet.	0,0	0,0	3,6	0,0	2,6	0,0	0,0	6,2	15,7
Handels- och industriministeriet.	6,7	19,2	11,3	4,6	5,0	1,7	0,0	48,5	58,5
Social- och hälsovårdsministeriet.	1,3	5,0	2,6	0,4	0,5	3,7	0,0	13,5	14,8
Åland	1,1	0,2	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	1,6	
Sammanlagt	307,5	102,5	129,8	45,8	40,4	46,1	4,5	676,6	911,7

Motsvarande inkomster har antecknats under moment 12.34.40 samt den nationella medfinansieringen som åtgärdsprogrammen kräver för statens vidkommande under moment 34.06.61, 26.98.43, 29.01.22, 29.10.22, 29.40.31, 29.98.51, 30.33.44, 30.36.46, 32.02.21, 32.44.23, 32.44.40, 32.52.24, 32.52.40, 32.85.40 och 33.01.21.

Det beräknas att 307 500 000 mk av anslaget används för programmet enligt mål 3 utanför 6-regionerna. Den motsvarande nationella delfinansieringen är 809 500 000 mk. För åtgärder enligt mål 3 inom 6-regionerna beräknas ett belopp av 40 600 000 mk bli använt. Den nationella delfinansieringen är 68 700 000 mk.

Det beräknas att 102 500 000 mk av anslaget används för programmet enligt mål 4 utanför 6-regionen. Den motsvarande nationella delfinansieringen är 263 000 000 mk. För åtgärder enligt mål 4 inom 6-regionerna beräknas ett belopp av 18 700 000 mk bli använt. Den nationella delfinansieringen är 31 700 000 mk.

Det beräknas att 70 500 000 mk av anslaget används för andra program än program enligt mål 3 eller 4 inom 6-regionerna, för vilka den nationella delfinansieringen är 119 300 000 mk, att 45 800 000 mk av anslaget används för program inom 2-regionerna, för vilka den nationella delfinansieringen är 77 900 000 mk, och att 40 400 000 mk av anslaget används för program inom 5b-regionerna (Åland 314 000 mk), för vilka den nationella delfinansieringen är 85 100 000 mk.

I fråga om gemenskapsinitiativen beräknas ett belopp av 25 370 000 mk bli använt för Employment, för vilket den nationella delfinansieringen är 34 800 000 mk, och 14 370 000 mk beräknas bli använt för Adapt, för vilket den nationella delfinansieringen är 11 600 000 mk. I den nationella delfinansieringen av dessa gemenskapsinitiativ deltar arbetsministeriet, undervisningsministeriet, handels- och industriministeriet samt social- och hälsovårdsministeriet. För övriga gemenskapsinitiativ (Interreg, Leader, SME och Pesca) beräknas ett belopp av sammanlagt 6 360 000 mk bli använt och den nationella delfinansieringen för dessa är 13 900 000 mk, i vilken förvaltningsområdena deltar enligt följande:

— Interreg - arbetsministeriet, undervisningsministeriet samt handels- och industriministeriet

— SME - undervisningsministeriet samt handels- och industriministeriet.

Den statliga medfinansieringen i initiativen Leader och Pesca har i sin helhet budgeterats under jord- och skogsbruksministeriets huvudtitel. I den nationella delfinansieringen i gemenskapsinitiativet Urban deltar dessutom arbetsministeriet och social- och hälsovårdsministeriet.

För pilotprojekten beräknas 4 500 000 mk bli använt.

I landskapet Åland beräknas ett belopp av 1 093 000 mk bli använt för programmet enligt mål 3, 243 000 mk för programmet enligt mål 4 och 314 000 mk för mål 5b. Den nationella medfinansieringen betalas av landskapet Ålands medel.

De uppskattade verkningarna av programmen behandlas i kapitel 34.06.

1997 anslag	676 600 000
1996 anslag	691 300 000
1995 bokslut	681 798 000

03. Distriktsförvaltningen för arbetarskyddet

Om anslag förblir oanvända under moment 34.03.21, får den inbesparade delen av anslagen under momentet användas för motsvarande utgifter under moment 33.13.21.

Förklaring: Med hänvisning till motiveringen till huvudtiteln överförs arbetarskyddets distriktsförvaltning till social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde från och med 1.4.1997.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 24 440 000 mk.

Anslaget får också användas till betalning av utgifter för inspektionen av finländska fartyg i utlandet och för åtgärder enligt 15 § lagen om tillsynen över arbetarskyddet (131/73).

Förklaring: Med hänvisning till motiveringen till huvudtitel 34 har vid dimensioneringen av anslaget såsom avdrag beaktats 80 439 000 mk i överföring av löneutgifterna och övriga utgifter för 466 årsverken fr.o.m. 1.4.1997 till moment 33.13.21.

Utgifter och inkomster:

	mk
Bruttoutgifter	24 558 000
Övriga omkostnader	24 558 000
Bruttoinkomster	118 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten, övriga prestationer	18 000
Övriga inkomster	100 000
Nettoutgifter	24 440 000

1997 anslag	24 440 000
1996 anslag	103 981 000
1995 bokslut	103 800 000

06. Arbetskraftspolitiken

I enlighet med 19 § sysselsättningslagen (275/87) utjämnas de regionala skillnaderna i arbetslösheten så att arbetslösheten inte på årsnivå i någon pendlingsregion överstiger den genomsnittliga nivån i landet med 80 %. För att förhindra att arbetslösheten överstiger denna nivå kan anslagen börja användas när arbetslösheten i pendlingsregionen på årsnivå överstiger landets genomsnittliga nivå med minst 60 %.

I statens egna och av staten understödda investeringsprojekt placeras långtidsarbetslösa motsvarande 10 % av projektets totala arbetskraft.

Förklaring: Arbetskraftsdikstriktsbyråernas uppgifter överförs räknat från 1.9.1997 på arbets- och näringscentraler.

För att de arbetskraftspolitiska anslagen skall kunna användas ändamålsenligt och smidigt avser man gå till väga så att de till staten, kommunerna och den privata sektorn riktade anslagen under de lönebaserade sysselsättningsmomenten 34.06.02, 30 och 62 samt förslagsanslagen för arbetskraftspolitisk vuxenutbildning under momenten 34.06.29 och 50 och förslagsanslagen för specialutgifter för arbetskraftsservice under moment 34.06.25 får överskridas under förutsättning att det sammanlagda markbeloppet under nämnda moment inte överskrids.

I anknytning till revideringen av utkomstskyddet för arbetslösa ändras sysselsättningslagen så, att de 55 år fyllda personer som är födda 1944 eller senare och som enligt ikraftträdelsestadgandena i lagen om utkomstskydd för arbetslösa inte omfattas av rätten till tilläggsdagar garanteras en möjlighet att få sysselsättningsfrämjande utbildning eller rehabilitering. Om det inte går att ordna sysselsättning på den öppna arbetsmarknaden eller lämplig utbildning eller rehabilitering för ovan avsedda arbetslösa, skall kommunen på anvisning av arbetskraftsmyndigheten ordna arbetsmöjligheter för 10 månader (sysselsättningsskyldighet).

De grunder i 21 § sysselsättningslagen enligt vilka betalningen av tilläggsstöd till kommunen fastställs revideras.

Lagen om arbetsmarknadsstöd ändras så att rätten att få arbetsmarknadsstöd begränsas för 20—24 år fyllda personer som saknar yrkesutbildning. Samtidigt tryggas utbildning, arbetspraktik eller andra sysselsättningsfrämjande åtgärder för personer som inte omfattas av arbetsmarknadsstödet. Behovsprövningen för arbetsmarknadsstödet lindras.

Med projekt som finansieras med statens investeringsutgifter för tryggande av sysselsättningen och med statsunderstödda sysselsättningsbetingade investeringar som görs av kommuner, samkommuner och andra samfund samt företag kan regionala utvecklingsprogram genomföras och staten delta som nationell delfinansiär i projekt som genomförs i enlighet med EU:s regionala utvecklingsprogram.

En viktig plats i arbetskraftspolitiken intar de aktiva åtgärder som förbättrar sysselsättningen. Med dessa skapas bestående arbetsplatser, förbättras placeringen av långtidsarbetslösa och unga arbetslösa på arbetsmarknaden, förebyggs uppkomsten av långtidsarbetslöshet samt minskas de regionala skillnaderna i arbetslösheten. Arbetslösa som väljer att bli företagare skall stödas med ett särskilt sysselsättningsstöd.

Sysselsättningsförordningen (130/93) ändras så att det sysselsättningsstöd för deltidsarbete

som avses i 7 a kap. i gällande förordning och den sysselsättningsservice som avses i 26 § blir permanent.

Arbetskraftsservicen är den viktigaste delen av den aktiva arbetskraftspolitiken. Målet med arbetskraftsservicen är att arbetsmarknaden skall börja fungera bättre genom en effektiv samordning av efterfrågan och utbud på arbetskraft. Det förutsätter att företagen och arbetsgivarna tryggas tillgång till arbetskraft, arbetssökandena erbjuds arbetsmöjligheter samt möjligheter att utveckla sitt kunnande och sin yrkesskicklighet. Uppgiften för arbetskraftsservicen är tudelad. För att den ekonomiska tillväxten skall stödjas förutsätts att det inom arbetsförvaltningens verksamhet fästs vikt vid tillgången på arbetskraft, utbildning av arbetskraft som motsvarar företagens behov och effektiv arbetsförmedlingsservice. Samtidigt fördelas arbetskraftsservicen och de arbetskraftspolitiska åtgärderna på sådana arbetslösa arbetssökande som har svårt att finna en plats på arbetsmarknaden och för vilka arbetslösheten ser ut att bli långvarig.

Till det utbud av medel i fråga om arbetskraftsservice som arbetskraftsbyråerna står till tjänst med hör arbetsförmedling, yrkesvägledning, arbetskraftspolitisk vuxenutbildning, informationstjänster som gäller yrken och utbildning samt yrkesinriktad rehabilitering. Grunden för att arbetskraftsservicen skall kunna skötas med framgång utgörs av välfungerande rådgivnings- och handledningsservice i arbetskraftsbyråerna både för enskilda och för företagskunder.

Arbetsförmedlingen har en strategisk betydelse för en fungerande arbetsmarknad. Vid betjäningen av arbetsgivarkunder skall kvaliteten och resultatet av arbetsförmedlingen förbättras genom att samarbetet mellan företag och arbetskraftsbyråer ökas. Avsikten är att informera arbetssökandena om så många lediga arbetsplatser som möjligt.

Användningen och betydelsen av arbetsförmedlingen ökas så att arbetsförmedlingens marknadsandel 1997 är 70 % av de externa ansökningarna enligt avtalet om anmälning av arbetsplatser. För år 1997 är det riksomfattande målet för besättandet av arbetsplatser på arbetsgivarnas uppdrag att 85 % har besatts fram till den tidpunkt arbetet har planerats börja. Samtidigt strävar man efter att ytterligare förkorta tiderna för besättande av arbetsplatser.

Vid betjäningen av arbetssökande läggs vikt vid uppgörande av personliga sysselsättningsplaner för den öppna arbetsmarknaden. Detta förutsätter en bättre samordning av arbetskraftsservicen, sysselsättningsåtgärderna och utbildningsåtgärderna och en noggrannare fördelning av åtgärderna än tidigare. Inom arbetsförmedlingen utvecklas förmedlingen av tidsbundna arbetsplatser ytterligare och dessutom utvecklas erbjudandet av s.k. atypiska anställningsmöjligheter. Målet är också att främja företagsverksamheten samt att sporra personer att bli företagare eller yrkesutövare med hjälp av information och rådgivning.

Kundernas möjligheter till självbetjäning och att själva söka arbete utökas och arbetskraftsbyråernas datasystem utvecklas och dess användningsmöjligheter utvidgas.

Förändringen på arbetsmarknaden och problemet när det gäller tillgången till arbetskraft med rätt sorts yrkesskicklighet förutsätter att vikten av åtgärder inom en aktiv arbetskraftspolitik betonas tillräckligt i verksamhetsmodeller som förbättrar yrkesskickligheten. Den arbetskraftspolitiska vuxenutbildningens betydelse såsom ett medel för den aktiva arbetskraftspolitiken kommer att öka.

Den arbetskraftspolitiska vuxenutbildningens centrala uppgift är att trygga tillgången på yrkeskunnig arbetskraft. Med hjälp av arbetskraftspolitisk vuxenutbildning förbättras också de långtidsarbetslösas möjligheter att på nytt inträda i arbetslivet. Med hjälp av arbetskraftsutbildning stöds företagsverksamheten och uppkomsten av helt nya företag och arbetsplatser. Största delen av utbildningen fördelas selektivt på arbetslösa och personer som hotas av arbetslöshet.

Med de anslag som står till buds för arbetskraftspolitisk vuxenutbildning, exklusive finansieringen för ESF-program, anskaffas 8,4 milj. studiedagar. Vid anskaffningen fästs särskild uppmärksamhet vid resultatet och samhällsekonomin.

Utöver utnyttjandet av utbildningsåtgärder och andra sysselsättningsfrämjande åtgärder är målet att sysselsätta i genomsnitt 55 500 personer så att den genomsnittliga sysselsättningsperioden är 6 månader och priset för denna är 56 500 mk på årsnivå.

Med arbetsmarknadsstöd ordnas 25 000—30 000 praktikplatser för unga. Stödet för arbetspraktik kanaliseras även till stöd för grund- och tilläggsutbildning inom läroavtalsutbildningen.

Resurser inriktas särskilt på minskande och förebyggande av långtidsarbetslösheten. Dessutom poängteras minskningen av ungdomsarbetslösheten. Genom de resurser som föreslås i budgetförslaget beräknas ca 94 000 personer inleda arbetskraftsutbildning och kan ca 120 000 personer sysselsättas med hjälp av lönebaserade sysselsättningsanslag. Med hjälp av försöket med alterneringsledighet uppskattas ca 5 000 personer få arbete. Dessutom kommer i genomsnitt 19 300 personer att sysselsättas med projekt som bedrivs inom ramen för ESF:s mål 3, uppskattningsvis 6 800 personer med projekt inom ramen för mål 4 samt uppskattningsvis 10 400 personer med projekt inom ramen för mål 2, 5b och 6. Om det förutom dessa åtgärder är möjligt att till fullo utnyttja de sysselsättningspolitiska investeringarna och de sysselsättningspolitiska strukturstödsprojekten, kommer i medeltal ca 129 500 arbetslösa att omfattas av de arbetskraftspolitiska åtgärderna utan multipeleffekter 1997. Merparten av åtgärdernas verkan kan iakttas i form av statistikuppgifter, men till en del görs uppföljningen på basis av bedömningar.

I medeltal omfattas ca 122 500 arbetslösa av de sysselsättningspolitiska åtgärderna. Åtgärdernas sänkande verkan på arbetslöshetsgraden är ca 5 procentenheter.

De arbetskraftspolitiska åtgärderna omfattar under året i genomsnitt (uppskattning):

Statistikförda åtgärder	Staten	Kommunerna	Priv. sektorn	Sammanlagt
Lönebaserad sysselsättning sammanlagt	11 000	26 000	18 000	55 000
— varav regional garanti	500	500		1 000
Arbetskraftspolitisk vuxenutbildning				36 500
Sysselsatta i arbetspraktik med arbetsmarknadsstöd.				11 000
ESF-projekt enligt mål 3				10 000
ESF-projekt enligt mål 3 (överförs från 1995—96)				5 500
Försök med alterneringsledighet				2 300
Sammanlagt				120 300
Investeringar (grundar sig på förtjänst):				
— Sysselsättningsbetingade investeringar				1 900
— ERDF:s sysselsättningsbetingade investeringar				300
Alla sammanlagt				122 500

Utöver ovan nämnda beräknas följande arbetskraftspolitiska åtgärder under året omfatta i huvudsak andra än arbetslösa personer i medeltal:	
Sysselsättningspolitiskt strukturstöd (uppskattning)	300
ESF-projekt enligt mål 4 (uppskattning)	500
ESF-projekt enligt mål 2, 5b och 6 (uppskattning)	3 000

Arbetskraftsförvaltningen och kommunerna har avgett avsiktsförklaringar angående skötseln av sysselsättningen. Strävan är att utvidga förfarandet med avsiktsförklaringar så att förutom arbetskraftsbyråerna och kommunerna även läroanstalter, företag och frivilliga organisationer omfattas av det. I avsiktsförklaringen kommer man överens om och dimensioneras de deltagande parternas åtgärder vid skötseln av sysselsättningen. De arbetslösas egna initiativ förstärks genom att man från samhällets sida särskilt stöder aktiveringsprojekt som inletts av föreningar för arbetslösa.

Arbetskraftsdistrikten och arbetskraftsbyråerna deltar i beredningen av de regionala utvecklingsprogrammen. Regionutvecklingspengar för förvaltningsområdet är ett sysselsättningsbaserat statsbidrag för investeringar, investeringsutgifter för tryggande av sysselsättningen och ett sysselsättningsbaserat strukturstöd. Lönebaserade anslag kan också användas på ett sätt som stöder regionala utvecklingsprogram.

Strukturella arbetslöshetsproblem lindras med investeringar inom andra förvaltningsområden och andra åtgärder som påverkar sysselsättningen genom att dessa tidsbestäms och inriktas på ett sätt som främjar sysselsättningen. När de ekonomiska verkningarna av statsmaktens åtgärder bedöms, bör även åtgärdernas verk-

ningar i fråga om sysselsättningen anges. Statens andel av styckkostnaderna för de närings- och utbildningspolitiska åtgärderna i syfte att lindra de strukturella arbetslöshetsproblemen och jämna ut regionala skillnader i arbetslösheten uppgår 1997 enligt arbetsministeriets beräkningar till följande belopp:

	Direkt styckkostnad	Multipeleffekt för sysselsättningen	Styckkostn. med beaktande av koefficienten
Lönebaserade sysselsättningsanslag	56 500	1.4	40 400
staten	98 000	1.3	75 400
kommunerna	51 500	1.3	39 600
privata	38 000	1.6	23 750
Statsstödda investeringar	150 000	2.3	65 200
Program för sysselsättningsarbete	500 000	2.1	238 100
Yrkesutbildning	35 000	1)	
Läroavtalsutbildning	23 000	1)	
Frivillig vuxenutbildning	35 000	1)	
Arbetskraftspolitisk vuxenutbildning	64 000	1)	
— varav studiesociala förmåner	34 000		
Regionalpolitiskt stöd (bidragets maximibelopp)	260 000	2.3	113 000
Bostadsproduktion (överföring till bostadsfonden)	100 000	2.3	43 500
Skogsförbättringsunderstöd och skogsförbättringslån	230 000	1.5	153 300
Främjande av småföretagarverksamheten på landsbygden	110 000	2.0	55 000
Energiinvesteringar — bränsleanskaffning	275 000	2.0	137 500
Utkomstskydd för arbetslösa — förtjänstskydd	57 500		
— varav statsandel	31 200		
— grundskydd	32 000		
Arbetsmarknadsunderstöd	28 000		

[1] Uppgift saknas

Europeiska socialfondens program

Syftet med programmet inom Europeiska socialfondens mål 3 är att minska långtidsarbetslösheten och ungdomsarbetslösheten genom en höjning av arbetsmarknadsberedskapen hos målgrupperna i fråga. För de långtidsarbetslösa ordnas individuellt inriktade helheter som ger beredskap för arbetslivet och som kan omfatta bl.a. rådgivning, handledning, utbildning, rehabilitering, arbete med sysselsättningsstöd eller arbetsplatspraktik. Den verksamhet som bedrivs av olika myndigheter, organisationer och läroanstalter samt de arbetslösas egna föreningar samordnas genom bildandet av gemensamma verksamhets- och servicecentraler. Vid skapandet av nya arbetsplatser är syftet att stöda arbetslösa som önskar inleda företagsverksamhet. Sysselsättningen av arbetslösa med specialutbildning skall främjas genom en utbildning som ger beredskap för utveckling av små och medelstora företag.

Ungdomsarbetslösheten lindras genom att grundutbildningen inom läroavtalsutbildningen för dem som ännu inte fyllt 20 och tilläggsutbildningen i form av läroavtalsutbildning för 20—25-åringar blir mera omfattande. Genom att de ungas verkstadsprojekt utvecklas stöds placeringen av unga i arbetslivet och utbildningen, i synnerhet sådana unga som har det svårast.

Socialfondens medfinansiering i mål 3 och 4 utanför 6-regionen är sammanlagt 410 milj. mk. Den andel som gäller mål 3 utgör 75 %, dvs. 307,5 milj. mk. De totala kostnaderna för programmen inom mål 3 utanför 6-regionen är 1 117,0 milj. mk. Under år 1997 beräknas ca 19 300 arbetslösa börja inom programmet, varvid de åtgärder som riktar sig till unga personer omfattar 7 900 och de åtgärder som hänför sig till förebyggande av långtidsarbetslöshet och av utslagning på arbetsmarknaden omfattar 11 400.

Socialfondens medfinansiering i åtgärderna

enligt mål 3 och 4 inom 6-regionerna är sammanlagt 59,3 milj. mk. Socialfondens medfinansiering i åtgärden enligt mål 3 inom 6-regionerna utgör 40,6 milj. mk, dvs. ca 70 %. Den totala finansieringen för åtgärden uppgår till 109,3 milj. mk och 260 unga och 730 långtidsarbetslösa och arbetslösa som hotas bli utslagna på arbetsmarknaden beräknas börja inom ramen för åtgärden.

Med programmet inom Europeiska socialfondens mål 4 främjas bevarandet av livskraftiga arbetsplatser och uppkomsten av nya arbetsplatser i synnerhet inom sektorn med små och medelstora företag genom att forskningsresultaten utnyttjas i arbetet med hjälp av utbildning, genom att arbetet och organisationen får en utvecklande funktion och sparar på mänskliga resurser samt genom att arbetet omfördelas på ett sätt som främjar jämställdheten. Åtgärderna berör den arbetskraft som har arbete. Genom arbetskraftsutbildning som närmast anskaffas gemensamt förbättras personalens förmåga att fungera i en företagsverksamhet som i allt högre grad baserar sig på nätverk. Resultaten av undersökningarna enligt kunskapscentraprogrammen omsätts i det praktiska arbetet med hjälp av utbildning. Utbildning i syfte att ge i synnerhet nyckelpersoner de nya yrkesfärdigheter som de behöver utökas. Nya metoder som lämpar sig för utbildande av dem som är i arbete samt systemen med utbildningsvikariat och läroavtal utvecklas. Företagsservicen förbättras och utvecklandet av arbetsmiljön stöds. Syftet med programmet är också att upprätthålla och utveckla den åldrande arbetskraftens yrkesmässiga färdigheter samt arbetsförmåga. Till projekten inom programmet hänför sig undersökningar och utvecklingsverksamhet.

Socialfondens medfinansiering i programmet enligt mål 4 utanför 6-regionerna är 102,5 milj. mk. De totala kostnaderna för detta mål är 365,5 milj. mk. År 1997 beräknas ca 6 800 personer börja inom ramen för programmet. Socialfondens medfinansiering i åtgärderna enligt mål 4 inom 6-regionerna är 18,7 milj. mk och totalfinansieringen i åtgärden är 50,4 milj. mk. Ca 890 personer beräknas börja inom ramen för åtgärden.

Inom de program som genomförs i 6-, 2- och 5b-regionerna finansierar socialfonden utöver ovan nämnda åtgärder dessutom sådana åtgärder som stöder regionernas utvecklingsstrategier och hänför sig till utvecklande av de mänskliga arbetskraftsresurserna och kunnandet. Inom 6-regionerna är socialfondens andel 70,5 milj. mk och totalfinansieringen för åtgärderna 189,8 milj. mk. Inalles 2 600 personer beräknas börja inom ramen för åtgärderna. Inom mål 2-regionerna är socialfondens andel 45,8 milj. mk och den totala finansieringen 123,7 milj. mk. Inalles 2 700 personer beräknas börja inom ramen för åtgärderna. Inom mål 5b-regionerna är socialfondens andel 40,4 milj. mk och den totala finansieringen 125,5 milj. mk. Inalles 3 200 personer beräknas börja inom ramen för åtgärderna.

I landskapet Åland uppgår socialfondens andel i fråga om programmet enligt mål 3 till 1,1 milj. mk och i fråga om programmet enligt mål 4 till 0,2 milj. mk. Socialfondens medfinansiering i fråga om programmet enligt mål 5b är 0,3 milj. mk.

Socialfonden finansierar gemenskapsinitiativ för 46,1 milj. mk. De totala kostnaderna för gemenskapsinitiativ uppgår till 113,8 milj. mk. Målet med gemenskapsinitiativet Employment är att med hjälp av multinationella projekt testa och utveckla nya metoder som kan förbättra sysselsättningen för kvinnor, unga, personer med handikapp samt personer som hotas att bli utslagna på arbetsmarknaden. Målet med gemenskapsinitiativet Adapt är att i form av multinationella projekt testa och utveckla nya metoder som kan hjälpa arbetstagarna att anpassa sig till de strukturella förändringarna inom näringslivet och förebygga arbetslöshet. Dessutom är socialfonden delfinansiär i följande gemenskapsinitiativ: Interreg II, Leader II, SME och Pesca. Socialfonden finansierar försök även i form av pilotprojekt som bestäms av EU.

02. *Lönebaserat sysselsättningsstöd till statsförvaltningen* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 080 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av löneutgifter och andra av sysselsättning föranledda utgifter enligt sysselsättningslagen (275/87) vid statens ämbetsverk och inrättningar. Anslaget får också användas till utgifter för avlöning av personer med handikapp som anställts innan sysselsättningslagen trädde i kraft och som fortfarande är anställda i samma arbetsförhållande. Vidare får anslaget användas till betalning av försäkringar. Av anslaget får högst 30 000 000 mk användas till betalning av andra utgifter än löneutgifter, om de föranleds av de regionala förpliktelserna enligt sysselsätt-

ningslagen och av statens sysselsättningsservice samt av genomförande av annan sysselsättning. De löner som betalas av anslaget får högst motsvara lönen i löneklass A 17.

Förklaring: Momentets rubrik har ändrats.

1997 anslag	1 080 000 000
1996 anslag	1 125 652 000
1995 bokslut	1 091 487 655

21. *Omkostnader inom arbetskraftsärendenas distrikts- och lokalförvaltning* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 589 677 000 mk.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter som uppkommer på grund av de arbetskrafts- och näringscentraler som inrättas räknat från 1.9.1997 och deras arbetskraftsavdelningar samt arbetskraftsbyråerna som lyder under arbetskraftsavdelningarna.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen avlåter regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om arbetskrafts- och näringscentraler. Enligt propositionen skall arbetskraftsdistriktsbyråernas uppgifter överföras på arbets- och näringscentraler räknat från 1.9.1997. Det beräknas att 32 000 000 mk av anslaget används för betalning av utgifter på grund av arbetskrafts- och näringscentralerna och att 150 440 000 mk används för betalning av utgifter på grund av arbetskraftsbyråerna.

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 3 500 000 mk med anledning av rationaliseringar i arbetskraftsförvaltningen till följd av de statsekonomiska inbesparingar som regeringen beslöt om 16.8.1995. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 7 500 000 mk för löneutgifter under 1997 för de 50 tidsbundna tjänster som inrättades i tilläggsbudgeten för 1996 och 148 000 mk som överföring från moment 34.01.21 av löneutgifterna för ett årsverke.

Utgifter och inkomster:

	mk
Bruttoutgifter	598 831 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	4 164 000
Övriga omkostnader	594 667 000
Bruttoinkomster	9 154 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten, övriga prestationer	5 690 000
Övriga inkomster	3 464 000
Nettoutgifter	589 677 000

1997 anslag	589 677 000
1996 anslag	576 696 000
1996 tilläggsb.	5 000 000
1995 bokslut	568 414 000

25. *Särskilda utgifter för arbetskraftsservicen* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 55 330 000 mk.

Anslaget får användas till ersättning för stödåtgärder i anslutning till yrkesvägledning samt till stödåtgärder för placering av personer med handikapp i arbete och till service för andra svårsysselsatta personer enligt lagen (1005/93) och förordningen (1251/93) om arbetskraftsservice, lagen om arbetsmarknadsstöd (1542/93) samt förordningen om förmåner i samband med arbetskraftsservice (1253/93, ändr. 1793/95). Anslaget får även användas till betalning av gruppolyckfalls- och ansvarsförsäkringar som avses i förordningen om förmåner i samband med arbetskraftsservice.

Anslaget får användas till betalning av kostnader för utbildning, material och anordningar som behövs vid försöks- och utvecklingsprojekt inom arbetskraftsservicen samt till kostnader för service som köpts av utomstående. Anslaget får även användas till betalning av kostnader för sakkunnigservice och introduktionsbesök samt andra kostnader i samband med den gruppservice som arbetskraftsbyråerna ordnar för sina kundgrupper.

Förklaring: Momentets svenskspråkiga rubrik har ändrats. Anslaget under momentet har dimensionerats så att uppskattningsvis ca 11 000 stödåtgärder för placering i arbete och för yrkesvägledning kan ordnas med det, varav ca 1 000 ordnas i form av utredningar av arbetsförmågan och rehabiliteringsbehovet hos äldre långtidsarbetslösa i form av rehabiliteringsundersökningar. Dessutom beräknas ca 15 000 personer delta i de kundgrupper som verkar i arbetskraftsbyråernas regi.

Användningen av anslaget beräknas fördela sig som följer:

	mk
Specialutgifter för placering i arbete och för yrkesvägledning	48 806 000
Utvecklings- och försöksprojekt inom arbetskraftsservicen	1 524 000
Sakkunnigservice för kundgrupperna	5 000 000
Sammanlagt	55 330 000

1997 anslag	55 330 000
1996 anslag	45 872 000
1995 bokslut	31 561 576

29. *Köpta tjänster som hänför sig till arbetskraftspolitisk vuxenutbildning* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 107 700 000 mk.

Anslaget får användas till anskaffning av utbildning som anges i lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (763/90). Anslaget får även användas till anskaffning av utbildning och logi vid Nordkalottens utbildningsstiftelse. Anslaget får användas till information om utbildningen, till inbegäran av offerter via annonsering och till anskaffningsannonsering samt till betalning av utgifter för utvecklings-, försöks- och utredningsarbete som stöder planeringen och anskaffningen av den arbetskraftspolitiska vuxenutbildningen, till betalning av utgifter för anskaffning av utbildnings- och konsultservice samt till betalning av utgifter för avlöning av personal som motsvarar högst ett årsverke. Under 1997 får ingås sådana avtal om anskaffning av utbildning som nämns i 14 § lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (763/90) så att de utgifter som dessa föranleder staten efter 1997 uppgår till högst 273 000 000 mk.

Av anslaget under momentet får högst 2 600 000 mk, så som arbetsministeriet närmare föreskriver, användas till betalning av utgifter som föranleds av utbildning av arbetskraft från de ryska närområdena och de baltiska länderna. Under 1997 får avtal om anskaffning av utbildning ingås så att de får åsamka staten utgifter om högst 700 000 mk efter 1997.

Förklaring: Med anslaget anskaffas 1997 uppskattningsvis ca 8 400 000 elevarbetsdagar arbetskraftspolitisk vuxenutbildning. I denna siffra ingår också den svenskspråkiga utbildningen. Ca 350 000 elevarbetsdagar beräknas bli använda till undervisning av vuxna flyktingar som kommer till Finland, ca 600 000 elevarbetsdagar beräknas bli använda till gemensam anskaffning med arbetsgivare och ca 7 450 000 elevarbetsdagar beräknas bli använda till anskaffning av övrig arbetskraftspolitisk vuxenutbildning. Användningen av bevillningsfullmakten för år 1997 beräknas åsamka staten 268 000 000 mk i utgifter år 1998, 4 000 000 mk år 1999 och 1 000 000 mk år 2000. Med anledning av tidigare beviljade motsvarande fullmakter beräknas att staten åsamkas 7 000 000 mk i utgifter år 1998 och 1 000 000 mk år 1999. Hos Nordkalottens utbildningsstiftelse anskaffas dessutom enligt uppskattning ca 12 000 elevarbetsdagar. Användningen av 1997 års bevillningsfullmakt för utbildningen av arbetskraft från de ryska närområdena och de baltiska länderna beräknas åsamka staten 700 000 mk i utgifter år 1998.

Användningen av anslaget beräknas fördela sig som följer:

	mk
Anskaffning av arbetskraftspolitisk vuxenutbildning	1 092 000 000
Informations- och annonseringsverksamhet samt utvecklingsverksamhet som hänför sig till arbetskraftspolitisk vuxenutbildning	7 500 000
Utbildning som anskaffats vid Nordkalottens utbildningsstiftelse	5 600 000
Utbildning av arbetskraft från de ryska närområdena och de baltiska länderna (högst)	2 600 000
Sammanlagt	1 107 700 000

1997 anslag	1 107 700 000
1996 anslag	1 077 782 000
1996 tilläggsb.	43 000 000
1995 bokslut	753 363 613

30. *Lönebaserat sysselsättningsstöd till kommuner och samkommuner* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 350 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av statsandelar enligt sysselsättningslagen (275/87), inklusive de tilläggsstöd som förutsätts i sysselsättningslagen. Anslaget får också användas till utgifter för avlöning av personer med handikapp som anställts innan sysselsättningslagen trädde i kraft och som fortfarande är anställda i samma arbetsförhållande.

Förklaring: Momentets rubrik har ändrats. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 60 000 000 mk, vilket föranleds av sysselsättande av äldre långtidsarbetslösa.

1997 anslag	1 350 000 000
1996 anslag	1 290 000 000
1995 bokslut	1 495 063 171

50. *Studiesociala förmåner för dem som deltar i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 267 100 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av studiesociala förmåner enligt lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (763/90) och till betalning av arbetslöshetskassornas förvalt-

ningsutgifter. Anslaget får dessutom användas till betalning av utgifter som föranleds av elevintagningen, dock inte till utgifter för annonsering och informationsverksamhet.

Förklaring: Anslaget har dimensionerats så att man med det beräknar kunna betala studiesociala förmåner som motsvarar 5 880 000 elevarbetsdagar. I arbetsmarknadsunderstöd beräknas förmåner som motsvarar 2 520 000 elevarbetsdagar bli betalda.

Användningen av anslaget beräknas fördela sig som följer:

	mk
Utbildningsstöd	747 100 000
Statsandel för förtjänststöden	250 000 000
Ersättning för uppehälle	241 000 000
Logiersättning	22 000 000
Utgifter som hänför sig till elevantagning och reseutgifter	3 000 000
Arbetslöshetskassornas förvaltningsutgifter	4 000 000
Sammanlagt	1 267 100 000

1997 anslag	1 267 100 000
1996 anslag	1 469 050 000
1996 tilläggsb.	—43 000 000
1995 bokslut	1 074 146 069

52. *Arbetsmarknadsstöd* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 4 950 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av arbetsmarknadsstöd enligt lagen om arbetsmarknadsstöd (1542/93). Stödet används för tryggande av stödtagarnas utkomst och dessutom till aktiva arbetskraftspolitiska åtgärder enligt lagen om arbetsmarknadsstöd. Med hjälp av dessa åtgärder främjas stödtagarnas placering på arbetsmarknaden. Anslaget får också användas till betalning av ersättningar för olycksfall som inträffat under arbetspraktik och till betalning av premierna för praktikanternas grupplivförsäkringar.

Förklaring: Antalet personer som får arbetsmarknadsstöd 1997 beräknas vara i genomsnitt 177 000. Riksdagen har antagit ändringen av lagen om utkomstskydd för arbetslösa enligt vilken villkoren för erhållande av stöd ändras. Den väsentliga förändringen är att en person som är 20—24 år och saknar yrkesutbildning inte har rätt till arbetsmarknadsstöd, om han kan erbjudas lämplig yrkesutbildning eller aktiva arbetskraftspolitiska åtgärder. Samtidigt kommer de anslag som anvisats under undervisningsministeriets förvaltningsområde att ökas för att 20—24 åringar som saknar yrkesutbildning skall kunna erbjudas nya utbildningsplatser. Nettoeffekten av ändringarna är en minskning om sammanlagt 200 000 000 mk i statens utgifter.

1997 anslag	4 950 000 000
1996 anslag	4 009 000 000
1995 bokslut	3 997 489 574

61. *Statens andel av den nationella delfinansieringen av Europeiska socialfondens mål (EU)* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 655 800 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av statens andel av den nationella medfinansieringen i projekt samt gemenskapsinitiativ och pilotprojekt som ingår i de program som socialfonden finansierar. Anslaget får också tillsammans med anslaget under moment 34.01.61 användas till betalning av löne-, rese- o.dyl. utgifter för personal motsvarande högst 80 årsverken vilken behövs för tekniskt bistånd och fullföljande av Europeiska socialfondens program.

Anslaget utgör regionutvecklingspengar enligt 6 § lagen om regional utveckling (1135/93).

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 2 730 000 mk i överföring till moment 33.01.21.

Anslaget från EU och motsvarande nationella medfinansiering beräknas fördela sig mål- och förvaltningsområdesvis som följer (milj. mk):

Finansiär	Mål 3	Mål 4	Mål 6	Mål 2	Mål 5b	Gemenskapsinitiativ	Pilotpr.	Åland	Finansiering sammanlagt
EU:s medfinansiering	307,5	102,5	129,8	45,8	40,4	46,1	4,5	(1,6)	676,6
Statens andel av den nationella finansieringen									
Arbetsministeriet	432,8	63,2	72,9	27,3	26,8	27,4	5,4		655,8
Inrikesministeriet	0,0	2,2	4,1	1,9	8,0	0,0	0,0		16,2
Undervisningsministeriet	77,0	18,1	16,6	13,3	7,7	18,0	0,0		150,7

Jord- och skogsbruksministeriet.	0,0	0,0	3,0	0,0	3,7	9,0	0,0		15,7
Handels- och industriministeriet.	10,8	20,8	11,3	5,5	8,5	1,6	0,0		58,5
Social- och hälsovårdsministeriet.	2,0	5,5	2,1	0,4	0,5	4,3	0,0		14,8
Sammanlagt	522,6	109,8	110,0	48,4	55,2	60,3	5,4		911,7
Övriga finansiärer	286,9	153,2	109,7	29,5	29,9	7,4	0,0		616,6
Den nationella medfinansieringen sammanlagt	809,5	263,0	219,7	77,9	85,1	67,7	5,4		1 528,3
De totala kostnaderna för programmen	1 117,0	365,5	349,5	123,7	125,5	113,8	9,9	(1,6)	2 204,9

1997 anslag 655 800 000
1996 anslag 704 923 000
1995 bokslut 763 792 000

62. *Statsunderstöd för lindrande av arbetslösheten (delvis EU)* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 750 000 000 mk.

Anslaget får med stöd av sysselsättningsförordningen (130/93) användas till betalning av sysselsättningsstöd för sysselsättande av sådana personer som avses i sysselsättningslagen (275/87). Av anslaget får 5 000 000 mk användas till utredning av verksamhetsförutsättningarna och lönsamheten hos nygrundade företag som inleder sin verksamhet. Vidare får 10 000 000 mk av anslaget användas för stödjande av arbetslösas initiativ och till avlöning av den personal som behövs i denna verksamhet för kortvariga uppgifter. Anslaget får också användas till utgifter för avlöning av personer med handikapp som anställts innan sysselsättningslagen trädde i kraft och som fortfarande är anställda i samma arbetsförhållande. Anslaget får användas till betalning av de försäkringar som avses i sysselsättningsförordningen. Anslaget får även användas för lindrande av störningar som beror på strukturförändringar samt för delfinansiering av projekt vilka ingår i de regionala utvecklingsprogram som bereds, så att företag, kommuner och andra förvaltningsområden inom statsförvaltningen också kan vara finansiärer enligt principen om gemensam finansiering.

Anslaget får också vad gäller det strukturella sysselsättningpolitiska stödet användas för betalning av statens andel av den nationella medfinansieringen i projekten som fullföljer målsättningasprogram och som finansieras med medel ur EU:s regionala utvecklingsfond samt till betalning av statens andel av den nationella medfinansieringen i projekt som fullföljer pilotprojekt och gemenskapsinitiativ. Av anslaget har 6 000 000 mk reserverats för den nationella medfinansieringen.

En del av anslaget utgör regionutvecklingspengar enligt 6 § lagen om regional utveckling (1135/93).

Förklaring: Arbetsministeriet har tillsatt en utredningsman med uppgift att bereda ett förslag till hur den lokala initiativförmågan kunde främjas med målet att främst sysselsätta långtidsarbetslösa som är äldre eller som saknar utbildning. Det beräknas att 40 000 000 mk av anslaget används för att lindra störningar i strukturomvandlingen och för delfinansiering av projekt som ingår i regionala utvecklingsprogram.

Användningen av anslaget beräknas fördela sig som följer:

	mk
Sysselsättningsstöd för personer som ämnar bli företagare	220 000 000
Utredningar	5 000 000
Stödjande av arbetslösas initiativ	10 000 000
Sysselsättningspolitiskt strukturstöd	40 000 000
Övrigt sysselsättningsstöd	475 000 000
Sammanlagt	750 000 000

1997 anslag 750 000 000
1996 anslag 820 000 000
1995 bokslut 718 950 315

63. *Sysselsättningspolitiskt statsunderstöd för investeringar (delvis EU)* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 250 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av understöd för kommuners, samkommuners och andra offentliga samfunds investeringar i sysselsättningsfrämjande syfte med vilka nya arbetsplatsers tillkomst främjas eller arbetslösheten lindras inom de områden där arbetslöshetsgraden överstiger den genomsnitt-

liga nivån i landet. Anslaget får användas till betalning av beslut som ingåtts under tidigare år. På grunder som särskilt fastställs av statsrådet får 50 000 000 mk av anslaget användas till finansiering av ombyggnadsinvesteringar i kommunala utrymmen enligt finansieringsprogram för ombyggnad av offentliga byggnader, varvid bidragsandelen får utgöra högst 15 procent av totalkostnaderna för investeringsprojektet. Anslaget får användas till betalning av statens andel av den nationella medfinansieringen i projekt som fullföljer målsättningsprogram finansierade även ur EU:s regionala utvecklingsfond samt till betalning av statens andel av den nationella medfinansieringen i projekt som fullföljer pilotprojekt och gemenskapsinitiativ. Av anslaget har 28 000 000 mk reserverats för utbetalningar av den nationella medfinansiering som ingår i dessa projekt.

Anslaget utgör regionutvecklingspengar enligt 6 § lagen om regional utveckling (1135/93).

Förklaring: Momentets rubrik har ändrats. Avsikten är att anslaget huvudsakligen används för delfinansiering av projekt som ingår i regionala utvecklingsprogram. Särskild uppmärksamhet fästs vid projekt som har en betydande sysselsättande verkan, som främjar skapandet av bestående arbetsplatser samt skapar förutsättningar för en allmän utveckling av näringslivet. I detta syfte hänförs en del av anslaget till projekt som genomförs utgående från den konkurrensutsättning som sker på basis av den sysselsättande effekten.

1997 anslag	250 000 000
1996 anslag	250 000 000
1995 bokslut	371 220 000

64. *Utkomstskydd vid flyttning* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 8 500 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för ersättande av resekostnader för arbetslösa arbetssökande enligt lagen om arbetskraftsservice (1005/93) och förordningen om förmåner i samband med arbetskraftsservice (1253/93). Av anslaget får högst 1 500 000 mk användas till utgifter som föranleds av information om återflyttning, Finnjobb-informationsservicen i Stockholm och liknande verksamhet som skall ordnas i S:t Petersburg, Tallinn och Petrosavodsk.

1997 anslag	8 500 000
1996 anslag	8 472 000
1995 bokslut	6 688 771

77. *Investeringsutgifter för tryggande av sysselsättningen (delvis EU)* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 310 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för motverkande av arbetslösheten i projekt som främjar uppkomsten av nya arbetsplatser eller lindrar arbetslösheten inom de områden där arbetslöshetsgraden överstiger den genomsnittliga nivån i landet.

Anslaget får användas till i 13 § sysselsättningslagen (257/87) avsedda statliga investeringsobjekt och planering av dessa samt till betalning av utgifter för statens anskaffningar. År 1997 får förbindelser som avses i 10 § lagen om statsbudgeten (423/88) och som gäller pågående arbeten ingås så att de under senare år medför utgifter om högst 150 000 000 mk. Anslaget får användas till betalning av statens andel av den nationella medfinansieringen i projekt som fullföljer målsättningsprogram finansierade även ur EU:s regionala utvecklingsfond samt till betalning av statens andel av den nationella medfinansieringen i projekt som fullföljer pilotprojekt och gemenskapsinitiativ. Av anslaget har 22 000 000 mk reserverats för utbetalningar av den nationella medfinansieringen i projekt som delfinansieras ur Europeiska regionala utvecklingsfonden.

Anslaget utgör regionutvecklingspengar enligt 6 § lagen om regional utveckling (1135/93).

Förklaring: Avsikten är att anslaget skall anvisas i 6 § sysselsättningförordningen nämnda statliga arbetsverk för halvfärdiga och nya jord-, vatten- och husbyggnadsinvesteringar samt reparations- och underhållsarbeten enligt 13 § sysselsättningslagen och 5 § sysselsättningsförordningen. Syftet är att anslaget används till delfinansiering av ämbetsverkens och inrättningarnas investeringsprojekt och med anslaget avser man tidigarelägga sådana projekt som har betydelse för skötseln av sysselsättningen. Särskild vikt fästs vid projekt som har en betydande sysselsättande effekt och som främjar uppkomsten av bestående arbetsplatser samt skapar förutsättningar för en utveckling av näringslivet. I detta syfte hänförs en del av anslaget till projekt som genomförs utgående från den konkurrensutsättning som sker på basis av den sysselsättande effekten.

Användningen av 1997 års förbindelser beräknas åsamka staten utgifter om sammanlagt 120 000 000 mk år 1998 och sammanlagt 30 000 000 mk år 1999. Det beräknas att användningen av motsvarande tidigare beviljade fullmakter åsamkar staten sammanlagt 30 000 000 mk i utgifter 1998.

Behovet av anslag för användningen av fullmakter:

	1998	1999
1. Fullmakter beviljade 1996 och tidigare	30,0	0,0
— fullmakter för husbyggnad	20,0	0,0
— övriga byggnadsfullmakter	10,0	0,0
2. Fullmakter som beviljas i 1997 års budgetproposition	120,0	30,0
— fullmakter för husbyggnad	75,0	20,0
— fullmakter för övrigt byggande	45,0	10,0
3. Sammanlagt	150,0	30,0
— fullmakter för husbyggnad	95,0	20,0
— fullmakter för övrigt byggande	55,0	10,0

1997 anslag 310 000 000
1996 anslag 320 000 000
1995 bokslut 346 000 000

07. Flykting- och migrationsärenden

Förklaring: Med hänvisning till motiveringen för kapitlet överförs flyktingärendena från och med 1.3.1997 från social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel till arbetsministeriets huvudtitel.

Den primära uppgiften inom mottagningsverksamheten är att sörja för mottagandet av flyktingar och asylsökande, integreringen av flyktingarna i det finländska samhället, koordineringen av flyktingars inresa samt informations- och publikationsverksamheten i samband med mottagandet av flyktingar.

Mottagandet av asylsökande organiseras och finansieras av staten. Mottagandet av flyktingar organiseras av kommunerna. Till kommunerna betalas ersättning av statens medel för utgifterna för utkomststöd, ordnandet av service och den allmänna administreringen av mottagandet.

Systemet för mottagande av asylsökande och flyktingar bör vara ett flexibelt och effektivt beredskapssystem.

I migrationspolitiken ingår frågor gällande in- och utvandring och dessutom frågor gällande bemötandet av invandrare och de etniska förhållandena. Största delen av in- och utvandringen har på ett eller annat sätt samband med arbetsmarknaden. Frågan om utlandsfinländarnas ställning och återflyttningen utgör likaså ett eget område, där arbetsförvaltningen har en central ställning. Arbetsministeriet styr arbetstillståndsförfarandet. I ärenden som gäller arbetskraftens fria rörlighet är arbetsministeriet behörig myndighet.

30. *Statlig ersättning till kommunerna för särskilda kostnader för utkomststöd till personer som flyttar till Finland och för social- och hälsovård som ges dem* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 54 800 000 mk.

Anslaget får på de grunder som fastställs av statsrådet användas för ersättningar till kommunerna för utkomststöd till personer som flyttar till Finland och för särskilda kostnader för social- och hälsovård som getts dem.

Förklaring: Momentets svenskspråkiga rubrik har ändrats. År 1995 flyttade 1 300 sådana personer som avses i statsrådets beslut (1054/90) till Finland och år 1996 beräknas antalet uppgå till 2 000.

Anslaget är överföring från moment 33.28.30. Vid dimensioneringen av anslaget har 30 600 000 mk beaktats som utgifter år 1995 för ersättningar för utkomststöd till personer som har anlänt till Finland år 1996 eller före det och 24 200 000 mk för ersättningar för utkomststöd till personer som anlände år 1996 samt för särskilda kostnader för social- och hälsovård som getts dem. Ersättningarna betalas till kommunerna i efterhand.

1997 anslag 54 800 000

61. *Mottagande av flyktingar och asylsökande* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 195 650 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för mottagande av flyktingar och asylsö-

kande på de grunder som statsrådet bestämmer. Anslaget får dessutom användas till betalning av utgifter för ordnande av flyktingars inresa i Finland, för hälsoundersökningar av flyktingar i det land från vilket de avreser samt för utbildning, till betalning av löneutgifter och andra omkostnader för personer som arbetar inom verksamheten för mottagande av flyktingar och asylsökande samt för ordnande av utbildning och informationsverksamhet som främjar mottagningsverksamheten. Anslaget får dessutom användas till betalning av utgifter för stödande av flyktingarnas egen kultur. Av anslaget får högst 1 000 000 mk användas för anskaffning av rättshjälpstjänster för asylsökande. Anslaget får användas för avlöning av personal som motsvarar högst 129 årsverken. Flyktingkvoten för år 1997 är 500 personer

Förklaring: Anslaget och en personal motsvarande 129 årsverken är överföring från moment 33.29.61.

År 1997 finns beredskap att ta emot ca 500 nya kvotflyktingar och 500 anhöriga som anländer inom ramen för familjeföreningsprogrammet. Det beräknas att 1 000 nya asylsökande anländer, av vilka en tredjedel beräknas få asyl. Det beräknas att de asylsökande i medeltal kommer att omfattas av mottagningssystemet i tolv månader.

1997 anslag 195 650 000

99. Övriga utgifter inom arbetsministeriets förvaltningsområde

Förklaring: Arbetskraftsinstitutets resultatområde omfattar verksamhet som kursplats för förvaltningsområdets centraliserade utbildning samt deltagande i utvecklingen av arbetskraftsdistrikten och -byråerna.

Arbetsrådets uppgifter fastställs i lagen om arbetsrådet och om undantagstillstånd inom arbetarskyddet (608/46), i förordningen om arbetsrådet och om undantagstillstånd inom arbetarskyddet (609/46) och i förordningen om ärenden som skall handläggas i arbetsrådet (485/79). Besvärs- och underställningsärenden som gäller undantagstillstånd skall behandlas som brådskande och så att 80 % av ärendena avgörs inom en månad efter anhängiggörandet. Den genomsnittliga behandlingstiden i fråga om principiella utlåtanden och avgöranden skall minskas till fyra månader.

21. *Arbetskraftsinstitutets omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 3 680 000 mk.

Förklaring: Som grund vid dimensioneringen av anslaget har använts 8 000 elevarbetsdagar. Av elevarbetsdagarna produceras 6 500 dagar med kursformad utbildning, 700 dagar med avgiftsbelagd serviceverksamhet och 800 dagar med stödservice inom distrikts- och lokalförvaltningen. Priset för en elevarbetsdag är 504 mk.

Utgifter och inkomster:

	mk
Bruttoutgifter	4 030 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	350 000
Övriga omkostnader	3 680 000
Bruttoinkomster	350 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten, övriga prestationer	350 000
Nettoutgifter	3 680 000

1997 anslag	3 680 000
1996 anslag	4 000 000
1995 bokslut	3 430 000

22. *Arbetsrådets omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 308 000 mk.

1997 anslag	308 000
1996 anslag	305 000
1995 bokslut	800 000

23. *Civiltjänst* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 13 520 000 mk.

Anslaget få användas till betalning av utgifter som föranleds av civiltjänst och kompletterande tjänstgöring som ordnas med stöd av civiltjänstlagen (1723/91) samt även till betalning av kostnader för uppehälle och dagpenning för civiltjänstepliktiga som tjänstgör inom arbetsförvaltningen.

1997 anslag 13 520 000
1996 anslag 13 520 000
1995 bokslut 13 659 925

50. *Lönegaranti* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 230 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter enligt lagen om lönegaranti (649/73) och lagen om lönegaranti för sjömän (927/79). Av anslaget får högst 4 000 000 mk användas till betalning av myndigheternas betalningar, rättegångskostnader och konkurskostnader vilka anknyter till förfarandet med lönegaranti.

Förklaring: Motsvarande inkomster om 226 000 000 mk beräknas inflyta under moment 12.34.70. En koncentrering av konkursövervakningens uppgifter och resurser utreds av justitieministeriet i samarbete med andra instanser.

1997 anslag 230 000 000
1996 anslag 249 000 000
1995 bokslut 171 310 003

51. *Vissa former av sjömansservice* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 4 553 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av den andel som staten enligt lagen om service- och studieverksamhet för sjömän (452/72) skall betala för verksamheten i fråga samt med stöd av sjömanslagen (423/78) och semesterlagen för sjömän (433/84) till betalning av statens andel av kostnaderna för sjömäns resor i samband med att ett arbetsförhållande börjar eller upphör.

Dispositionsplan:	mk
Statens andel av sjömansservicebyråns utgifter	2 165 000
Statens andel till arbetsgivarna för vissa resekostnader för sjömän	2 388 000
Sammanlagt	4 553 000

1997 anslag 4 553 000
1996 anslag 4 553 000
1995 bokslut 4 043 818

67. *Internationella organisationers medlemsavgifter och betalningsandelar* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 9 300 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av internationella organisationers medlemsavgifter, betalningsandelar och betalningsskyldigheter samt utgifter för stödande av speciella program.

1997 anslag 9 300 000
1996 anslag 9 038 000
1995 bokslut 8 323 415

Utgifterna under huvudtitel 34, sammanställda kapitelvis för åren 1995—1997

		År 1995 bokslut 1000 mk	År 1996 Statsbudget 1000 mk	År 1997 förslag 1000 mk	Ändring 1996—1997 ± 1000 mk	± %
01.	Arbetsministeriet (610)	826 823	846 979	817 837	— 29 142	— 3
03.	Distriktsförvaltningen för arbetarskyddet (400)	103 800	103 981	24 440	— 79 541	—76
06.	Arbetskraftspolitiken (620)	11 218 177	11 697 447	12 374 107	+676 660	+ 6
07.	Flykting- och migrationsärenden (410)	—	—	250 450	+250 450	—
99.	Övriga utgifter inom arbetsministeriets förvaltningsområde (610)	201 567	280 416	261 361	— 19 055	— 7
	Sammanlagt	12 350 367	12 928 823	13 728 195	+799 372	+ 6

Huvudtitel 35
MILJÖMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring: Det totala antalet anställda inom förvaltningsområdet beräknas 1997 motsvara 2 360 årsverken.

Verksamheten inom förvaltningsområdet främjar en ekologiskt hållbar ekonomisk, samhällelig och kulturell utveckling. Miljöministeriet är ministeriet för hållbar utveckling.

Tyngdpunkter i verksamheten inom förvaltningsområdet 1997:

— Att trygga naturens mångfald
— Att skapa en klimatstrategi och att motarbeta försurningen
— Att förenhetliga miljötillståndslagstiftningen
— Att reformera styrsystemet för markanvändningen
— Att främja ombyggnad och underhåll av byggnader
— Att främja närområdes- och Östersjösamarbetet
— Att främja hållbara produktions- och konsumtionsvanor

Naturens mångfald tryggas genom att arter och områden skyddas samt genom att det säkerställs att naturen beaktas i all samhällelig verksamhet. I enlighet med målen för den nya naturvårdslag som träder i kraft ombesörjs en gynnsam skyddsnivå för arter och naturtyper. Finlands förslag till nätverket Natura 2000 färdigställs i enlighet med kraven i EU:s habitatdirektiv. Gamla skyddsprogram fullföljs genom i huvudsak frivilliga jordanskaffningar och avtal med markägarna inom den tidtabell som avtalats i regeringsprogrammet. Ett handlingsprogram för tryggande av naturens mångfald som är gemensamt för olika förvaltningsområden utarbetas.

Inom ramen för *klimatstrategin* definieras metoder för att stoppa ökningen av utsläppen av drivhusgaser samt återställa utsläppen till 1990 års nivå och därefter minska dem. Finlands mål är att man inom EU kommer överens om åtgärder som är kostnadseffektiva och där skillnaderna mellan medlemsländerna beaktas.

Målet för *motarbetandet av försurningen* är att minska nedfallet av föreningar som försurar miljön så att det på lång sikt hålls inom naturens toleransgränser. Det slutliga behovet av att minska utsläppen av svavel- och kväveföreningar beror på hur utsläppen utvecklas i Finland, men i ännu högre grad på det nedfall som kommer från länder utanför Finland, främst närområdena. Överenskommelser ingås med Ryssland och Estland om en minskning av utsläppen och Finland deltar aktivt i en skärpning av EU:s normer och i samarbetet inom ECE.

Miljölagstiftningen utvecklas i samarbete med justitieministeriet i synnerhet genom att tillståndssystemen enligt lagen om miljötillståndsförfarande och vattenlagen integreras. Styrsätten inom miljöpolitiken görs mångsidigare. Ibruktagandet av miljöstyrningsmetoder och bästa teknik i företag främjas, ekonomisk och kunskapsmässig styrning som stöder hållbar produktion och konsumtion utvecklas och producentens ansvar för avfallshanteringen utökas i syfte att få till stånd en återvinningsekonomi.

Ett förslag till totalreform av byggnadslagen utarbetas, där *styrning av markanvändningen* används för att stöda en hållbar utveckling och där samhällenas utveckling främjas med hjälp av en beslutsprocess som baserar sig på en förnuftig arbetsfördelning mellan olika aktörer och deltagande planering.

Byggnadstillsynen börjar styras i en riktning som betonar kvalitetskontroll och ansvaret för byggandet preciseras. Olika former av ekologiskt boende och byggande främjas. Kunskaperna om trähusbyggande förbättras.

Bibehållandet av byggnadsbeståndets värde främjas genom stöd till *ombyggnad* och under-

håll. Saneringen av förorter fortsätter. Särskild uppmärksamhet fästs vid undvikande och åtgärdande av fukt- och mögelproblem. Genom det stöd som riktas till ombyggnad och nyproduktion av bostäder främjas bostadsbyggandet i enlighet med målen för regeringens sysselsättningsprogram. Avsikten är att reparationsverksamheten skall bidra till att stöda reformen av social- och hälsovårdens servicestruktur.

Stödet för bostadsproduktion riktas till områden där man antar att det behövs bostäder även i framtiden. Aravalångivningen riktas till produktion av hyres- och bostadsrättsbostäder och produktionen av ägarbostäder stöds med räntestödslångivning.

De bilaterala och multilaterala miljöskyddsavtal och -program som ingåtts med Finlands *närområden* verkställs genom stöd till gemensamma luftvårds-, vattenvårds- och problemavfallshanteringsprojekt. Man deltar i förberedelserna för finansieringen av projekten och fördelar understöden samt styr specialgarantier till ettvart närområdes viktigaste objekt. I enlighet med besluten från Östersjökonferensen i Visby effektiveras åtgärderna i syfte att återställa den ekologiska balansen hos *Östersjöns havsmiljö.* De internationella finansiella institutens åtgärder för fullföljandet av skyddsprogrammet för Östersjön vidtas och strävan är att medverka till att de förstärker dessa sina åtgärder.

På uppdrag av EU förbereder Finland förslag om samordnande av miljö och ekonomi samt om hållbar utveckling av viktiga samhällsekonomiska sektorer för FN:s extra generalförsamling 1997 gällande hållbar utveckling. Regeringens program för hållbar utveckling bereds så att det innehåller konkreta projekt i syfte att ändra produktionen och konsumtionen.

01. Miljöministeriet

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 91 555 000 mk.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 250 000 mk som en överföring av avlöningsutgifter och övriga omkostnader motsvarande ett årsverke från moment 35.01.22 samt 350 000 mk som en ökning av avlöningsutgifterna och övriga omkostnader motsvarande ett årsverke fr.o.m. 1.1.1997 på grund av uppgifter som har att göra med medlemskapet i Europeiska unionen.

1997 anslag	91 555 000
1996 anslag	90 030 000
1996 tilläggsb.	—
1995 bokslut	84 982 000

22. *Utveckling och planering* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 41 500 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som motsvarar övriga konsumtionsutgifter och föranleds av utvecklings-, försöks-, planerings-, forsknings- övervaknings- och uppföljningsverksamhet samt av internationellt sakkunnigsamarbete och av de olika förvaltningsområdenas gemensamma projekt.

Anslaget får användas till avlönande av personal i arbetsavtalsförhållande vid miljöministeriet motsvarande högst ett årsverke och till avlönande av projektpersonal i arbetsavtalsförhållande vid statliga ämbetsverk och inrättningar motsvarande högst 110 årsverken.

Anslaget får även användas till finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som EU godkänner.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats de finansieringsbehov som beror på EU-forskningsprojekt och utarbetandet av och rapporteringen om direktiv samt på förstärkningen av den kunskapsbas som regeringsprogrammet och regeringens viktigaste projekt 1996—1999 förutsätter.

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 250 000 mk som en överföring av avlöningsutgifter och övriga omkostnader motsvarande ett årsverke till moment 35.01.21 samt 1 000 000 mk som en överföring till moment 35.27.21 och 500 000 mk som en överföring till moment 35.26.61.

1997 anslag	41 500 000
1996 anslag	43 000 000
1995 bokslut	38 999 231

24. *Internationellt samarbete* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 21 565 000 mk.

Anslaget får användas till medlemsavgifter och betalningsandelar i internationella organi-

sationer samt till utgifter som föranleds av deltagande i internationella organisationers möten och andra utrikesresor, internationella möten som ordnas i Finland, publicering av material på främmande språk samt annat internationellt samarbete som även riktar sig till tredje land. Anslaget får dessutom användas till betalning av utgifter som föranleds av expertutbyte inom närområdessamarbetet samt till vissa utgifter som föranleds av internationellt forsknings- och utvecklingssamarbete.

Anslaget får användas till avlönande av personal i arbetsavtalsförhållande motsvarande högst tre årsverken för att sköta internationella uppgifter vid miljöministeriet.

Förklaring: Avsikten är att 2 000 000 mk av anslaget skall användas för att i anslutning till Medelhavskonferensen i Barcelona ordna ett möte i Finland för de ministrar som sköter miljöfrågor. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 65 000 mk som en överföring från moment 24.01.21.

1997 anslag 21 565 000
1996 anslag 19 500 000
1995 bokslut 19 750 000

26. *Utbildning, information och upplysning* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 4 500 000 mk.

Anslaget får användas till utgifter som föranleds av personalutbildning, utvecklande av förvaltningen, betalning av föreläsnings- och sakkunnigarvoden till följd av utbildning inom förvaltningsområdet, resekostnader, studiestipendier som ges för fortsatta studier och fortbildning utomlands, produktion av utbildningsmaterial samt övriga utgifter som föranleds av utbildning och utecklande av den. Anslaget får även användas till informationsverksamhet och till betalning av arvoden till sakkunniga som behövs inom informationsverksamheten samt till främjande av miljöfostran och miljöutbildning.

1997 anslag 4 500 000
1996 anslag 4 500 000
1995 bokslut 4 100 000

61. *Vissa understöd* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 6 600 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av understöd till riksomfattande naturskydds- och miljöorganisationer för tryggande av deras verksamhetsbetingelser, till riksomfattande organisationer inom bostadsbranschen för informations- och upplysningsverksamhet, till betalning av understöd till projekt som främjar miljövården i skärgården enligt 12 § lagen om främjande av skärgårdens utveckling (494/81, ändr. 973/88) samt till betalning av understöd till Håll Skärgården Ren rf och verksamhet som främjar avfallshanteringen i fjällen. Anslaget får även användas till stöd för arbeten av projektnatur som främjar en hållbar utveckling.

En del av anslaget utgör regionutvecklingspengar enligt 6 § lagen om regional utveckling (1135/93).

Förklaring: Anslaget har ändrats till ett treårigt reservationsanslag. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 1 000 000 mk som en överföring till moment 35.26.61.

1997 anslag 6 600 000
1996 anslag 7 600 000
1995 bokslut 6 900 000

11. Miljövård

Förklaring: En regeringsproposition med förslag till miljövårdslag och lagstiftning som har samband med den bereds. Det viktigaste målet är att förenhetliga och utveckla miljötillståndssystemen och tillståndsövervakningen.

Deltagandet i utvecklandet av de förpliktelser i det internationella klimatavtalet som gäller industriländerna är aktivt. En nationell klimatstrategi utarbetas för att stoppa ökningen av utsläppen av drivhusgas och därefter återställa dem till 1990 års nivå och ytterligare minska dem. Ett nytt program i syfte att begränsa utsläppen av kväveföreningar utarbetas och planerna gällande en minskning av svavelutsläppen ses över.

De skyddsåtgärder gällande Östersjön som statsministrarnas Östersjökonferens (1996) förutsatte vidtas och det nya målprogrammet för vattenvården fram till 2005 verkställs.

Miljökriterierna för beviljande av miljöstöd för jordbruket utvecklas i samarbete med jord- och skogsbruksministeriet. Den totala inverkan

av EU:s landsbygdsstöd på miljön utreds.

Den riksomfattande avfallsplanen fram till år 2005 genomförs i syfte att minska avfallsmängden och avfallets skadlighet, återvinna avfall och förbättra avfallsbehandlingen. Producentens ansvar för avfallshanteringen utvecklas.

Målprogrammet för bullerbekämpning fullföljs och en bullerutredning som omfattar hela landet genomförs.

Restaureringen av gamla förorenade markområden och urbruktagna avstjälpningsplatser fortsätter. Tillståndet och utvecklingsbehoven gällande markskyddet utreds regionalt.

Lagstiftningen gällande sekundär ersättning för miljöskador verkställs.

Beredskapen att bekämpa miljöskador effektiveras.

Föreskrifter om begränsad användning av vissa miljöfarliga kemikalier meddelas. Bedömningen av och kontrollen över genetiskt förändrade organismers verkningar på miljön utvecklas.

Miljövårdsarbeten som främjar sysselsättningen samt utvecklingsprojekt som gäller miljövårdsteknologi genomförs.

Med hänvisning till motiveringen för kapitel 24.50 har finansieringen av betydande investeringar i närområdena sammanförts till utrikesministeriets huvudtitel. Planeringen och genomförandet av projekten kvarstår inom miljöministeriets förvaltningsområde.

Genom stödet till miljöprojekt i närområdena främjas miljövården i Estland, nordvästra Ryssland, Polen, Lettland och Litauen samt utvecklingen av deras miljöförvaltning, miljöforskning och strålskydd. Nordiska miljöfinansieringsbolagets (NEFCO) verksamhet stärks.

62. (35.11.62 och 26.31) *Främjande av miljövården* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 32 750 000 mk.

Anslaget får på grunder som bestäms av statsrådet användas till betalning av understöd för utvecklings- och försöksprojekt som främjar miljövården samt till betalning av understöd för restaurering av förorenade markområden och gamla avstjälpningsplatser, till byggande av modellanläggningar för återvinning och annan avfallshantering samt till andra investeringar som främjar miljövården.

Anslaget får även användas till betalning av understöd enligt lagen om understödjande av samhällenas vatten- och avloppsåtgärder (56/80, ändr. 1376/89 och 96/95) för investeringar som främjar samhällenas vattenvård.

En del av anslaget utgör regionutvecklingspengar enligt 6 § lagen om regional utveckling (1135/93).

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 4 000 000 mk som en överföring till moment 35.26.61.

För utvecklings- och försöksprojekt som främjar miljövården kan understöd vanligen beviljas för högst 50 % och för investeringsprojekt för högst 30 % av de godtagbara kostnaderna. I fråga om projekt som gäller restaurering av förorenade markområden och gamla avstjälpningsplatser kan understödet dock vara högst 50 % av de godtagbara kostnaderna för projektet när sökanden är någon annan än ett företag.

Avsikten är att anslaget också skall användas till sådana investeringar som främjar genomförandet av målprogrammet för vattenvården.

1997 anslag	32 750 000
1996 anslag	16 000 000
1996 tilläggsb.	15 000 000
1995 bokslut	14 000 000

63. *Räntestöd för luftvårds- och avfallshanteringsinvesteringar* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 16 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av räntestöd för lån som beviljats före 1992 enligt lagen om vissa räntestödslån av kreditanstalters medel (1015/77) för industrins och energiförsörjningens luftvårdsinvesteringar, för anläggande och iståndsättning av allmänna avfallsbehandlingsplatser samt för investeringar som främjar återvinning av avfall.

Räntegottgörelsens belopp är under de fyra första låneåren fyra procentenheter och under 5—8 låneåren två procentenheter. Efter det åttonde låneåret betalas inget räntestöd.

Förklaring: Tidigare års räntestödslån beräknas föranleda staten utgifter om 12 000 000 mk år 1998, 6 000 000 mk år 1999 och därefter sammanlagt 4 000 000 mk.

1997 anslag	16 000 000
1996 anslag	21 000 000
1995 bokslut	21 398 250

64. *Oljeavfallshantering som finansieras med oljeavfallsavgift* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 20 000 000 mk.

Anslaget får med stöd av 7 § lagen om oljeavfallsavgift (894/86) användas för att täcka utgifter för oljeavfall samt insamling, transport, lagring och behandling av oljeavfall samt till understöd för anläggningskostnader för regionala mottagningsplatser för problemavfall.

Förklaring: Regeringen avlåter en proposition till riksdagen med förslag till en permanent lag om oljeavfallsavgift. Anslaget är lika stort som de oljeavfallsavgifter som inflyter under moment 11.19.08.

1997 anslag	20 000 000
1996 anslag	20 000 000
1995 bokslut	20 000 000

67. (35.13.40, 13.66, delvis och 13.67) *Främjande av miljösamarbete i länder i Finlands närområden* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 21 000 000 mk.

Anslaget får användas för främjande av Finlands samarbete i fråga om miljön med länder i närområdena och till betalning av utgifter som föranleds av utvecklande av lagstiftning och förvaltning, beredning och utvärdering av projekt, utbildning, övervakning av miljöns tillstånd, utvecklande av metoder för bedömning av miljökonsekvenser samt utvecklande av och försök inom miljöteknologin.

Anslaget får dessutom användas till betalning av understöd till företag och samfund för kostnader för planering och genomförande av sådana mindre miljöprojekt i Finlands närområden som grundar sig på bilaterala avtal och som är viktiga även med tanke på skyddet av vår egen miljö och i vilka huvudsakligen finsk miljöteknologi utnyttjas. Anslaget får även användas till betalning av Finlands understödsandel i sådana samarbetsprojekt som också andra stater samt internationella organisationer och finansiella institut delfinansierar. Understöden beviljas på grunder som statsrådet fastställer.

Förklaring: Med anslaget finansieras utredningar som främjar genomförandet av projekt, utvecklandet av metoder för bedömning av projektens miljökonsekvenser, utvärderingen av projektförslag samt samarbetet mellan finska organisationer och sådana organisationer som är verksamma i Finlands närområden. Anslaget omfattar stöd till internationella finansiella institut för beredning av projekt som ingår i programmet för skydd av Östersjön och som enligt planerna skall samfinansieras genom krediter.

Informationsutbytet och utbildningssamarbetet effektiveras bl.a. genom att man stöder arbetspraktik samt utbildningen av miljöexperter i länderna i Finlands närområden. Dessutom stöds utvecklandet av miljödatasystem.

Målet för samarbetet är att förbättra i synnerhet luftvården och skyddet av Östersjön samt problemavfallshanteringen i staterna inom Östersjöområdet.

1997 anslag	21 000 000
1996 anslag	21 050 000
1995 bokslut	39 680 000

(13.) Miljösamarbete med länder i Finlands närområden

Förklaring: Kapitlet har slopats i budgeten.

(40.) *Räntestöd för miljövårdsinvesteringar i länder i Finlands närområden* (förslagsanslag)

Förklaring: Momentet har slopats i budgeten och anslaget under det har beaktats i kalkylerna för moment 35.11.67.

(66.) (35.13.66, delvis) *Understöd för miljövårdsinvesteringar i länder i Finlands närområden* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Momentet har slopats i budgeten och av anslaget under det har 36 000 000 mk överförts till moment 24.50.66 och 4 000 000 mk beaktats i kalkylerna för moment 35.11.67.

1996 anslag	36 000 000
1995 bokslut	36 000 000

(67.) *Allmänt främjande av miljösamarbetet* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Momentet har slopats i budgeten och anslaget under det har beaktats i kalkylerna för moment 35.11.67.

26. Regionala miljöcentraler

Förklaring: Uppgifter inom miljöministeriets förvaltningsområde som hör till miljöcentralerna är frågor i anslutning till miljövård, markanvändning, naturvård, vård av kulturmiljön, miljöforskning och uppföljning samt miljömedvetenhet.

Miljöcentralerna sköter också nyttjandet och vården av vattentillgångarna. Dessa uppgifter hör till jord- och skogsbruksministeriets verksamhetsområde. För de särskilda utgifterna för dessa uppgifter anvisas anslag under kapitel 30.85. Skötseln av dessa uppgifter leds av jord- och skogsbruksministeriet. De regionala miljöcentralerna beräknas använda 210 årsverken på årsnivå för jord- och skogsbruksministeriets uppgiftsområde.

Tyngdpunkter i de regionala miljöcentralernas verksamhet 1997:

— Att främja naturens mångfald
— Integrerad skötsel av miljöfrågor och förberedelser för miljötillståndsreformen
— Att förbättra jord- och skogsbrukets miljövård
— Effektivare avfallshantering
— Effektivare planering av markanvändningen som ett miljöpolitiskt redskap
— Att främja sysselsättningen inom miljövården

Miljöministeriet har i samband med beredningen av budgetpropositionen uppställt följande preliminära resultatmål för de regionala miljöcentralerna 1997:

Miljöcentralerna effektiverar skyddet av naturens mångfald inom sitt område. Verkställigheten av den reviderade naturvårdslagstiftningen främjas genom att de nya uppgifterna enligt lagstiftningen sköts och genom att det ordnas tillsyn över att lagen följs samt information, upplysning och utbildning. Åtgärderna i syfte att bevara nationellt värdefulla landskapsvårdsområden och traditionella landskap fortgår med stöd av den nya lagstiftningen. När det gäller fullföljandet av naturskyddsprogram ligger tyngdpunkten på gamla skyddsprogram samt hotade naturtyper och arter.

Uppgifterna om de områden som skall ingå i nätverket Natura 2000 kompletteras och nätverket börjar förverkligas genom att finansiering från EU:s LIFE-fond används i så stor utsträckning som möjligt.

Till följd av den reviderade skogslagstiftningen effektiveras samarbetet med skogscentralerna i synnerhet genom att miljöcentralerna deltar i utarbetandet av regionala målprogram för skogsbruket.

Miljövården sköts integrerat. Avfallsmängden minskas och återvinningen utökas i enlighet med målen i den riksomfattande avfallsplanen och de regionala planerna. Jord- och skogsbrukets miljövård främjas och den diffusa belastningen minskas i synnerhet genom att jordbrukets miljöstöd inriktas på ett ur miljövårdssynpunkt effektivt sätt. Vattenvården effektiveras på olika områden genom att målprogrammet för vattenvården och åtgärdsprogrammet för skydd av grundvattnet verkställs. Förberedelser för en revidering av miljötillståndssystemet vidtas i synnerhet genom att för- och efterhandsövervakningen av miljövården förenhetligas.

De regionala miljöcentralerna styr kommunernas planläggning och markanvändning i enlighet med hållbar utveckling varvid betoningen ligger på förnyelse av föråldrade planer, förenhetligande av samhällsstrukturen, utnyttjande av det befintliga byggnadsbeståndet, planering av strändernas användning samt bevarande av kulturarvet och naturvärdena. Miljöcentralerna ser över de regionala generalplaneringsprogrammen och bereder regionala program för vård av kulturmiljön.

Miljöcentralerna fortsätter att utarbeta regionala miljöprogram med sikte på att miljöprogrammen skall vara klara senast 1998.

De regionala miljöcentralerna sköter uppgifterna som kontaktmyndigheter enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Miljökonsekvensbedömningen förbättras vid kommunernas planläggning samt vid beredningen av regionala utvecklingsprogram och planer på regional nivå.

Miljöcentralerna höjer miljömedvetenheten inom sitt område och producerar nationellt jämförbar information om belastningen på och tillståndet hos miljön inom sitt område. Dessutom informerar de aktivt om miljöns tillstånd inom sitt område, förändringar i tillståndet och faktorer som påverkar tillståndet.

De regionala miljöcentralerna utvecklar och rationaliserar forsknings- och laboratoriesamarbetet sinsemellan, med kommunerna inom området och mellan olika forskningsorganisationer. De höjer dessutom kvaliteten på och lönsamheten hos sin laboratorieverksamhet.

Miljöcentralernas specialisering och arbetsfördelning utvecklas på det sätt som överenskoms med ministeriet.

Miljöcentralernas internationella samarbetsförmåga förbättras. I första hand de regionala centraler som befinner sig i närheten av rikets gränser deltar i miljösamarbetet i Finlands närområden tillsammans med miljöministeriet. Regionernas samarbete med Nordkalotten samt med de av Sveriges regioner som gränsar till Bottniska viken och Ålands hav stärks.

Miljöcentralerna sköter handläggningen av beslut som gäller avfalls- och andra miljötillstånd, planläggning och byggande samt anskaffning av naturskyddsområden raskt och så att anhopningen av ärenden upphör.

De regionala miljöcentralerna utvecklar sin verksamhet och sina verksamhetsbetingelser med målet att höja nivån på handläggningen av miljöfrågor, öka verksamhetens produktivitet och lönsamhet samt utöka informationsförmedlingen, rådgivningen och samarbetet. Personalstrukturen utvecklas och personalen styrs till de viktigaste uppgifterna med särskild hänsyn till de nya uppgifter som verkställigheten av naturvårdslagstiftningen kräver.

De regionala miljöcentralerna intensifierar sitt samarbete med kommunerna, de statliga myndigheterna på regional nivå och förbunden på landskapsnivå och agerar aktivt i synnerhet när det gäller landskapets regionala utvecklingsarbete. Även samarbetet med fostrare, medborgarorganisationer, näringslivet och sakkunniga inom miljövården effektiveras. Centralerna arbetar för att miljösynpunkter skall beaktas, regionplanläggningen och det regionala utvecklingsarbetet samordnas samt miljöprojekt genomföras inom ramen för inhemska och EU:s regionala utvecklingsprogram.

Inom dataadministrationen stabiliseras den nya nätmiljön. Registrens användbarhet och datainnehållets aktualitet förbättras. Nivån på datakunskaperna höjs och utnyttjandet av geografisk information och register effektiveras.

Miljöcentralerna främjar skötseln av sysselsättningen genom fortsatt finansiering och genomförande av mångsidiga miljöprojekt med särskild betoning på restaurering av förorenade markområden samt främjande av avfallshanteringen och utvecklande av miljöteknologin. Byggnadsverksamhetens kvalitetssystem utvecklas och lönsamheten förbättras med 1,5 % om året.

Tabell med jämförelsetal över den avgiftsbelagda verksamheten:

	1996 Prognos	1997 Budgetprop.
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten 1 000 mk	10 000	11 000
Särskilda kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten 1 000 mk	9 310	9 990
Driftsåterstod 1 000 mk	690	1 010
— % av inkomsterna	7	9
Andel av gemensamma kostnader 1 000 mk	6 850	7 400
Underskott 1 000 mk	—6 160	—6 390
— % av inkomsterna	—62	—58
Inkomster, % av kostnaderna	62	63

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 282 255 000 mk.

Förklaring:

Utgifter och inkomster:

	mk
Bruttoutgifter	295 155 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	9 990 000
Övriga omkostnader	285 165 000
Bruttoinkomster	12 900 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	11 000 000
— offentligrättsliga prestationer	7 500 000
— övriga prestationer	3 500 000
Övriga inkomster	1 900 000
Nettoutgifter	282 255 000

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom tillägg beaktats 338 000 mk som en överföring av avlöningsutgifter och övriga kostnader för två personer, vilka övergått från länsförvaltningen, från moment 26.05.21, 142 000 mk som en överföring av avlöningsutgifter för en person, vilken övergått från Kajanalands vägdistrikt, från moment 31.24.21, 530 000 mk som en överföring av avlöningsutgifter och övriga omkostnader för två personer, vilka övergått från Finlands miljöcentrals regionalförvaltning, från moment 35.27.21 samt 1 000 000 mk som en överföring av avlöningsutgifter och övriga omkostnader för fem personer, vilka utför planeringsarbete av bestående natur, från moment 30.85.77 samt såsom avdrag inkomsterna av miljötillstånd, vilka skall nettobudgeteras och tidigare har bokförts som inkomst under moment 12.35.26.

I anslaget ingår utgifter om 2 500 000 mk för

forskningsverksamhet som skall finansieras med vattenvårdsavgifter. Motsvarande inkomster som beräknas inflyta inkomstförs under moment 12.35.26.

1997 anslag 282 255 000
1996 anslag 276 323 000
1995 bokslut 251 005 000

(31.) *Understöd för samhällenas vattenvårdsåtgärder (delvis EU)* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Momentet har slopats i budgeten och anslaget under det har beaktats i kalkylerna för moment 35.11.62.

61. *Nationell delfinansiering av målen för Europeiska regionala utvecklingsfonden (EU)* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 20 500 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av statens andel av den nationella medfinansieringen av projekt avsedda att genomföra målprogram som finansieras ur Europeiska unionens regionala utvecklingsfond samt till betalning av statens andel av den nationella medfinansieringen av pilotprojekt och projekt som förverkligar gemenskapsinitiativ.

Anslaget utgör regionutvecklingspengar enligt 6 § lagen om regional utveckling (1135/93).

Förklaring: Under momentet har samlats den nationella medfinansieringen av program som skall finansieras ur Europeiska unionens regionala utvecklingsfond i syfte att effektivera fullföljandet av målprogrammen och förenkla procedurerna inom miljöministeriets förvaltningsområde. Avsikten är att anslaget skall användas som nationell medfinansiering bl.a. för projekt och åtgärder som främjar miljövård, miljöteknologi och miljökunnande samt vård av kulturarvet och landskapet liksom även för främjande av fullföljandet av naturskyddsprogram och stödjande av styrningen av kommunernas markanvändning.

Anslaget är en överföring från moment 35.01.22, 35.01.61, 35.11.62, 35.26.77, 35.30.22, 35.30.37, 35.30.62 och 35.30.87.

1997 anslag 20 500 000

77. *Miljövårdsarbeten* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 61 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds av planering och byggande av miljövårdsarbeten, ombyggnad och byggnadsskyldigheter.

Av anslaget utgörs en del av regionutvecklingspengar enligt 6 § lagen om regional utveckling (1135/93).

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 4 000 000 mk som en överföring till moment 35.26.61.

Behovet av anslag fördelas på följande sätt:

	Projekt	Begynn. år	Totalkostnadsförslag 1000 mk	Statens andel av vidstående 1000 mk	Beviljat 1000 mk	Beviljas mk
1.	Nya projekt					
	Borgå stads och landskommuns överföringsledning, Borgå och Borgå lk	1997	38 000	11 000	—	2 000 000
	Noormarkku-Björneborg överföringsledning, Noormarkku	1997	10 000	4 000	—	2 000 000
	Restaurering av batterifabrikens och Hattulas gamla avstjälpningsplats, Hattula .	1997	2 500	2 000	—	1 000 000
	Ruutana-Haviala överförings- och förbindelseledning, Kangasala	1997	11 730	5 300	—	1 000 000
	Norra Valkealas och Jaalas överföringsledning, Valkeala och Jaala	1997	20 000	11 000	—	3 000 000
	Kuvansi-Varkaus överföringsledning, Jorois och Varkaus	1997	6 500	2 000	—	1 000 000
	Skydd och iståndsättning av Kauhajärvi, Lappo	1997	4 500	2 250	—	1 000 000
	Kiilopää-Kakslauttanen överföringsledning, Sodankylä.....	1997	5 500	2 600	—	2 000 000
	Nya projekt sammanlagt.....		98 730	40 150	—	13 000 000
2.	Halvfärdiga projekt.....		66 350	29 200	5 500	16 000 000
3.	Övriga miljövårdsarbeten					

Restaurering av förorenade områden ...				20 000 000
Övriga miljövårdsarbeten				12 000 000
Allt sammanlagt	165 080	69 350	5 500	61 000 000

1997 anslag	61 000 000
1996 anslag	20 000 000
1996 tilläggsb.	35 000 000
1995 bokslut	33 000 000

27. Finlands miljöcentral

Förklaring: Finlands miljöcentral är en forsknings- och utvecklingscentral på miljövårdens område som producerar information om miljön, utvecklingen av miljöns tillstånd och de faktorer som påverkar det samt bedömer alternativa utvecklingstendenser och olika sätt att påverka utvecklingen. Genom speciallagstiftning har Finlands miljöcentral också anvisats riksomfattande myndighetsuppgifter i första hand inom kemikalieövervakningen, avfallshanteringen, luftvården, naturvården och bekämpningen av miljöskador. Finlands miljöcentral handhar också uppgifter som gäller nyttjandet och vården av vattentillgångarna. Dessa uppgifter hör till jord- och skogsbruksministeriets verksamhetsområde. Av anslagen under detta kapitel beräknas en andel som motsvarar 35—40 årsverken användas för jord- och skogsbruksministeriets uppgiftsområde.

Tyngdpunkter i Finlands miljöcentrals verksamhet 1997:

— att bedöma konsekvenserna av förändringar i atmosfären

— att forska om och bedöma naturens mångfald

— att utveckla avfallshanteringen

— att utveckla och utvärdera jordbrukets miljövård

— att forska om och utveckla miljövården och -restaureringen

Miljöministeriet har i samband med beredningen av budgetpropositionen uppställt följande preliminära resultatmål för Finlands miljöcentral 1997:

De långsiktiga miljökonsekvenserna av *luftföroreningar och klimatförändringar* utreds och balansräkningar görs upp för drivhusgaserna. Behovet av att minska utsläppen av försurande föreningar och tungmetaller i Finland och närområdena bedöms med hjälp av metoder för fastställande av den kritiska belastningen. Miljöcentralen deltar i genomförandet av klimatstrategin genom att företa även andra klimatpolitiska utredningar.

Information produceras om den regionala fördelningen av *olika naturtyper* och förekomsten av hotade arter för utvecklandet av nätet av naturskyddsområden och naturskyddsplaneringen. Representativiteten hos nätet av naturskyddsområden utvärderas. Miljöcentralen ser till att den uppföljning som EU:s naturvårdsdirektiv förutsätter planeras och inleds. Dessutom främjas utarbetandet av regionala program för vården av kulturmiljöer och utreds möjligheterna att upprätthålla ekonomiskogarnas mångfald. Forskningsprogrammet för biologisk mångfald (LUMO) slutförs. Miljöcentralen deltar i utarbetandet av naturskyddsprogram inom ramen för närområdessamarbetet.

Återvinningen och behandlingen av *avfall* främjas genom att det utvecklas lösningar för hur avfallshanteringen skall genomföras och ordnas rådgivning om avfallsfrågor samt genom att man söker metoder för att minska de skador som avfallet åsamkar. Dessutom utvecklas och genomförs uppföljningssystem för avfallsbranschen och läggs förslag till procedurer för kontrollåtgärder som riktar sig till avfallstransporter.

Landsbygdsnäringarnas miljöbelastning bedöms liksom möjligheterna att minska den, i synnerhet effekten av miljöstödet för jordbruk. Olika odlingsmetoders inverkan på urlakningen av näringsämnen utreds, gödselhanteringsmetoderna utvärderas och utvecklas med beaktande

av även utsläppen i luften samt utvecklas fungerande våtmarker och sedimenteringsbassänger.

Vården av vatten- och markområden främjas och det produceras information om metoder och effekter i anslutning till restaureringsverksamheten. Miljöcentralen utvecklar restaureringsmetoder för förorenade markområden och leder restaureringsarbetena. Inom forskningen gällande vård och återställande av livsmiljöer skapas grunder och metoder för vården och återställandet av viktiga biotoper samt för reparation av ekologiska skador.

Det forsknings- och utvecklingsarbete som betjänar planeringen av markanvändningen utökas så att kunnandet hos forskningsenheterna på området kan kompletteras genom att planeringen tillförs ekologiska och miljösynpunkter. Den strategiska miljökonsekvensbedömningen utvecklas liksom även de geografiska och andra informationssystem i anslutning till markanvändningen som behövs för uppföljningen och planeringen.

I fråga om uppföljningen, bedömningen, forskningen och utvecklingsarbetet gällande miljön läggs tyngdpunkten på den verksamhet som betjänar planeringen och beslutsfattandet inom förvaltningen. Det ses till att den information som produceras är tillförlitlig och aktuell och att informationssystemen fungerar.

Verksamhetsresultaten används också aktivt för att fördjupa miljömedvetenheten. Information om miljön sammanställs, bearbetas och förmedlas för miljöförvaltningens och samhällets behov.

Finlands miljöcentrals uppgifter som nationell informationscentral för Europeiska miljöbyrån (EEA) när det gäller att verkställa internationella överenskommelser om miljön och att utföra andra internationella uppgifter koordineras med de nationella uppföljnings-, bedömnings- och utvecklingsuppgifterna.

I syfte att utveckla Finlands miljöcentrals resultat och funktion görs en internationell utvärdering av inrättningen, vilken börjar förberedas 1997. Resultatet av verksamheten utvärderas systematiskt även med inrättningens egna krafter. Verksamhetsresultatet förbättras genom att arbetsfördelningen och samarbetet med andra forsknings- och sakkunniginstitut i branschen utvecklas.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 119 827 000 mk.

Anslaget får användas även för finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som EU har godkänt.

Förklaring:

Utgifter och inkomster:

	mk
Bruttoutgifter	132 327 000
Särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	1 200 000
Övriga omkostnader	131 127 000
Bruttoinkomster	12 500 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	2 000 000
— offentligrättsliga inkomster	760 000
— övriga inkomster	1 240 000
EU-finansiering	3 000 000
Övriga inkomster	7 500 000
Nettoutgifter	119 827 000

Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 530 000 mk som en överföring av avlöningsutgifter och övriga omkostnader motsvarande två årsverken till moment 35.26.21 på grund av personalöverföringar som gjorts 1996 samt såsom tillägg 1 000 000 mk som en överföring från moment 35.01.22.

1997 anslag	119 827 000
1996 anslag	118 357 000
1995 bokslut	110 376 000

27. *Bekämpning av miljöskador* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 12 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds av anordnandet av bekämpning av oljeskador och andra miljöskador, anskaffandet av bekämpningsredskap och vidtagandet av bekämpningsåtgärder samt undersökningar som direkt anknyter till bekämpning av miljöskador. Anslaget får även användas till utgifter som föranleds av internationellt samarbete och utbildnings- och utvecklingsverksamhet samt rättegångar och till betalning av arvoden till förrådsförvaltare med uppgiften som bisyssla och arvoden till dem som deltar i bekämpningsarbetet.

Förklaring: Av anslaget används 6 500 000 mk till anskaffning av redskap. Av dessa kostnader föranleds ca 6 milj. mk av sådana

oljebekämpningsredskap vars anskaffningsutgifter beräknas bli ersatta nästan helt av oljeskyddsfondens medel.

De ersättningar ur oljeskyddsfonden och av skadevållarna som motsvarar utigfterna under momentet har under 1990—1995 varit i medeltal 80 % av de budgeterade utgifterna. Ersättningarna inkomstförs under moment 12.35.60.

1997 anslag	12 000 000
1996 anslag	12 000 000
1996 tilläggsb.	7 000 000
1995 bokslut	9 246 162

(30.) *Räntestöd för samhällenas vattenvårdsinvesteringar* (förslagsanslag)

Förklaring: Momentet har slopats i budgeten och anslaget under det har beaktats i kalkylerna för moment 35.27.63.

(40.) *Räntestöd för industrins vattenvårdsinvesteringar* (förslagsanslag)

Förklaring: Momentet har slopats i budgeten och anslaget under det har beaktats i kalkylerna för moment 35.27.63.

44. *Ersättningar enligt forsskyddslagen* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 25 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av ersättningar enligt forsskyddslagen (35/87) samt enligt lagarna om specialskydd för Ounasjoki älv respektive Kyro älv (703/83 och 1139/91). Anslaget får även användas till kostnader för ersättningsförrättningar och utgifter som föranleds av utredningar som är nödvändiga med tanke på bevakandet av statens intressen.

Förklaring: Forsskyddslagen tillämpas även på ersättande av förluster som föranleds av specialskyddet av Ounasjoki älv samt mellersta och nedre loppet av Kyro älv.

Största delen av ersättningsförrättningarna enligt forsskyddslagen har slutförts före utgången av 1995. Det beräknade behovet av anslag för 1997—1998 är sammanlagt 30 milj. mk. Under 1988—1995 har sammanlagt 298 milj. mk använts.

1997 anslag	25 000 000
1996 anslag	45 000 000
1995 bokslut	34 999 896

63. (35.27.30 och 40) *Räntestöd för vattenvårdsinvesteringar* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 9 800 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av räntegottgörelse för lån som enligt lagen om vissa räntestödslån av kreditanstalters medel (1015/77) beviljats före 1995 för samhällenas och före 1992 för industrins vattenvårdsinvesteringar.

Räntegottgörelsens belopp för samhällenas lån är under de åtta första låneåren fyra procentenheter och under 9—16 låneåren två procentenheter. Efter det sextonde låneåret betalas ingen räntegottgörelse.

Räntegottgörelsens belopp för industrins lån är under de fyra första låneåren fyra procentenheter och under 5—8 låneåren två procentenheter. Efter det åttonde låneåret betalas ingen räntegottgörelse.

En del av anslaget utgör regionutvecklingspengar enligt 6 § lagen om regional utveckling (1135/93).

Förklaring: Räntestödslånen från tidigare år beräknas föranleda staten utgifter om 8 400 000 mk år 1998, 6 820 000 mk år 1999, 5 720 000 mk år 2000 och därefter sammanlagt 13 800 000 mk.

1997 anslag	9 800 000
1996 anslag	11 600 000
1995 bokslut	13 139 767

30. Samhällen, användning av områden och naturvård

Servicemålen och övriga mål för forststyrelsens naturvårdsuppgifter 1997 är:

Forststyrelsen skall i samarbete med olika instanser komplettera uppgifterna om de områden som skall ingå i det av EU:s naturvårdsdirektiv förutsatta nätverket Natura 2000 samt arbeta för att nätverket förverkligas. Av skyddsområdena, i synnerhet nationalparkerna, skall med avseende på deras representativitet och service skapas sådana områden som långsiktigt och på ett hållbart och miljöbesparande sätt kan användas för utfärds- och rekreationsändamål samt turism utan att skyddsvärdena äventyras. Inom informationsverksamheten utökas samarbetet med förbun-

den på landskapsnivå och kommunerna. När det gäller byggnader för informationsändamål gynnas lösningar som främjar vård av landskapet och byggnadsarvet.

Forststyrelsens ansvar för naturvården bör beaktas när Forststyrelsen för egen del börjar tillämpa den reviderade skogslagstiftningen och i synnerhet när Forststyrelsen deltar i utarbetandet av regionala målprogram.

Förklaring: Ett förslag till totalreform av byggnadslagen utarbetas, där en hållbar utveckling stöds genom styrning av markanvändningen och där samhällenas utveckling stöds med hjälp av en sådan beslutsprocess som baserar sig på en förnuftig arbetsfördelning mellan olika aktörer och deltagande planering.

Riksomfattande mål för den regionala strukturen och markanvändningen bereds för en redogörelse som skall ges till riksdagen. De delar som gäller Finland i EU:s markanvändningsprognos (European Spatial Development Perspective) bereds. Man deltar i beredningen och genomförandet av EU:s Interreg IIC-gemenskapsinitiativ beträffande markanvändningen. Närområdessambetet kring regionplaneringen fortsätter.

Inom regionplaneringen främjas samordningen av regionplaneringen och den regionala utvecklingen. Anvisningar om regionplanläggning utarbetas utgående från behoven av att förnya regionplanläggningen.

Livsmiljöernas kvalitet höjs och samhällena görs mera fungerande genom integrerad planering av miljövården, markanvändningen, servicen och trafiken. Tyngdpunkter i arbetet är centrumens livskraft och förorternas utveckling som boendesamhällen. Utvecklingen av uppföljningsindikatorer för livsmiljöns kvalitet fortsätter.

Systematisk användning av stränderna, bevarandet av värdefulla landskapsvårdsområden och kommunal generalplanering som främjar samhällsutvecklingen understöds.

Utredningar bereds om hur uppgifterna gällande vården av kulturarvet skall ordnas inom olika förvaltningsområden. Ekonomiska styrmedel och stödsystem för byggnadsarvet utvecklas. Beredningen av regionala och kommunvisa kulturmiljöprogram får fortsatt stöd. En kulturmiljökampanj förbereds.

Verkställigheten av den nya naturvårdslagen, bevakningen av dess verkningar, information och utbildning ordnas. För verkställigheten av naturvårdslagen och skogslagstiftningen intensifieras samarbetet mellan miljöförvaltningen och forstmyndigheterna, i synnerhet mellan de regionala miljöcentralerna och skogscentralerna. Uppgifterna om de områden som föreslagits ingå i det av EU:s naturvårdsdirektiv förutsatta nätverket Natura 2000 kompletteras.

Fullföljandet av gamla skyddsprogram effektiveras i enlighet med målen för regeringsprogrammet. Statens jordegendom används i så stor utsträckning som möjligt vid ägobyten. Dessutom utreds användningen av andra ekonomiska styrmedel för uppnåendet av skyddsmålen.

Vid användningen av marksubstanser beaktas i synnerhet skyddet av grundvattnet och tryggandet av naturens mångfald samt å andra sidan tillgången på stenmaterial av god kvalitet.

22. (35.30.21 och 30.22) *Skötsel och underhåll av naturskyddsområdena* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 67 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för skötseln av nationalparker, övriga naturskyddsområden samt ödemarksområden, utgifter för informationsverksamhet samt utgifter för reparation och underhåll av byggnader, konstruktioner, vägar och vägavsnitt. Anslaget får också användas till anskaffning av sådana maskiner, anordningar och inventarier vilkas anskaffningspris överstiger 50 000 mk och vilkas ekonomiska livslängd överstiger tre år.

Anslaget får dessutom användas till betalning av utgifter för utmärkning och vård av naturskyddsområden på privat mark, skydd av hotade arter av organismer och skötsel av landskapsvårdsområden samt utgifter i samband med planeringen av naturvården och planeringen i anslutning till tillämpningen av marktäktslagen. Anslaget får även användas till iståndsättning av sådana täkter som uppkommit innan marktäktslagen trädde i kraft.

Anslaget får även användas till skyddet av saimenvikaren och vården av vikarestammen samt till ersättning för de skador som vållats av vikare.

En del av anslaget utgör regionutvecklingspengar enligt 6 § lagen om regional utveckling (1135/93).

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats 1 000 000 mk som en överföring till moment 35.26.61.

Anslaget används för skötsel och underhåll av ca 400 naturskyddsområden samt statsägd mark som enligt region- och generalplaner har reser-

verats för naturskyddsändamål. Dessa skyddsområden omfattar en sammanlagd areal om ca 13 800 km^2

I Finland finns nära 1 300 naturskyddsområden på privat mark. Utmärkningen av dessa kräver ständigt underhåll. Även skötseln av områdena kräver uppmärksamhet. Tiotals planer för skydd av hotade arter har färdigställts och genomförandet av dessa planer är på väg att inledas. Inventeringen av traditionella landskap fortsätter. Projekten gällande en uthållig användning av marksubstanser och skydd av grundvattnet fortsätter. För landskapsvårdsområden av nationellt värde utarbetas skötselplaner och vårdåtgärder som stöder systemet med miljöstöd för jordbruket vidtas.

1997 anslag 67 000 000
1996 anslag 65 643 000
1995 bokslut 65 043 000

37. *Understöd för planläggning i kommuner och styrning av markanvändningen* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 7 500 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av understöd för kommunernas uppgörande av delgeneralplaner för stränder samt understöd för uppgörande av generalplaner för områden som med tanke på naturskydd, landskapsvård och vård av den byggda kulturmiljön samt rekreation är viktiga för hela landet samt för uppgörande av generalplaner för objekt som är viktiga med tanke på samhällsutvecklingen. Anslaget får även på grunder som bestäms av miljöministeriet användas till betalning av understöd till kommuner och till samfund som kommuner inrättat för uppgiften att anskaffa rekreationsområden som är gemensamma för flera kommuner samt löne- och reseutgifter i samband med områdesarkitekternas verksamhet.

En del av anslaget utgör regionutvecklingspengar enligt 6 § lagen om regional utveckling (1135/93).

Förklaring: Anslaget har ändrats till ett treårigt reservationsanslag. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 4 000 000 mk som en överföring till moment 35.26.61. Det ökade behovet av anslag beror på den nya naturvårdslagen, som ökar behovet av generalplanering av stränderna.

Avsikten är att anslaget för styrning av markanvändningen skall främja i synnerhet genomförandet av det strandskyddsprogram som statsrådet godkände 20.12.1990 samt även styrningen av markanvändningen inom de landskapsvårdsområdena som avses i statsrådets principbeslut av den 5 januari 1995 och den nya naturvårdslagen.

1997 anslag..... 7 500 000
1996 anslag..... 6 000 000
1995 bokslut 6 000 000

61. *Vissa ersättningar i samband med naturvården* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 43 000 000 mk.

Anslaget får enligt naturvårdslagen användas till betalning av ersättningar för ekonomiska förluster som åsamkas markägare av inrättandet av naturskyddsområden. Anslaget får även användas till betalning av ersättningar för skyddet av åsar enligt övergångsstadgandena i marktäktslagen (555/81). Anslaget får även användas till ersättningar som betalas av de regionala miljöcentralerna för fridlysta, sällsynta djurs skadegörelse. Dessutom får anslaget användas till betalning av ränta på uppdelade, obetalda ersättningar. Räntan motsvarar den ränta som stadgas i 95 § 1 mom. inlösningslagen.

För genomförandet av de naturskyddsprogram som statsrådet fastställt beviljas fullmakter att ingå avtal och avge förbindelser till ett värde av högst 80 000 000 mk år 1997. Fullmakten får åsamka utgifter om högst 20 000 000 mk före utgången av år 1998, högst 40 000 000 mk före utgången av år 1999 och sammanlagt högst 80 000 000 mk före utgången av år 2006.

Förklaring: Anslaget används till betalning av ersättningar då naturskyddsområden inrättas på privat mark. Genom ersättningsförfarandet inrättas skyddsområden i huvudsak på sådan privat mark som ingår i de naturskyddsprogram som statsrådet fastställt.

Fullmakterna beräknas föranleda staten följande utgifter:

	1998 milj. mk	1999 milj. mk	2000 milj. mk	2001 milj. mk	2002- mmk
1997 års fullmakter	20	20	15	15	10
Tidigare års fullmakter	10	6	—	—	—
Sammanlagt	30	26	15	15	10

1997 anslag 43 000 000
1996 anslag 19 000 000
1995 bokslut 19 000 000

62. *Understöd för vård av byggnadsarvet* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 000 000 mk.

Anslaget får användas för betalning av utgifter som föranleds staten av ersättningar och genomförande av skyddsåtgärder med stöd av 11 och 13 §§ byggnadsskyddslagen (60/85) samt för betalning av bidrag till kommunerna enligt 135 § 3 mom. byggnadslagen (370/58).

Anslaget får även användas till betalning av understöd till privata ägare, samfund som främjar vården av byggnadsarvet, kommuner och samkommuner för underhåll, skydd och förbättring av kulturhistoriskt värdefulla objekt och deras omedelbara omgivning samt för utredningar som förutsätts för att dessa skall bevaras. Anslaget får även användas till betalning av understöd för vård och iståndsättning av byggd miljö som ingår i viktiga landskapsvårdsområden.

Kommuner och samkommuner kan även beviljas bidrag för anskaffning av ett kulturhistoriskt värdefullt objekt, varvid bidrag i första hand beviljas i sådana fall där skyddet förorsakar oskäligt höga kostnader med hänsyn till kommunens eller samkommunens ekonomiska ställning. Av anslaget får även användas högst 200 000 mk för betalning av bidrag för riksomfattande informationsprojekt eller andra projekt som anknyter till vården av byggnadsarvet.

Understöd för vård av byggnadsarvet får beviljas för högst 50 % av kostnaderna för åtgärderna. Om ett objekt är synnerligen värdefullt, till byggnadsstilen typiskt eller unikt och det är svårt att tillämpa ett nytt användningssätt på det eller om det är av nationellt värde, kan understöd beviljas till ett större belopp, dock för högst 80 % av kostnaderna.

En del av anslaget är regionutvecklingspengar enligt 6 § lagen om regional utveckling (1135/93).

Förklaring: Momentets rubrik har ändrats. Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 2 000 000 mk som en överföring till moment 35.26.61.

1997 anslag 5 000 000
1996 anslag 7 000 000
1995 bokslut 17 000 000

74. *Husbyggnadsarbeten inom naturskyddsområdena* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 000 000 mk.

Anslaget får förutom för husbyggnadsarbeten inom naturskyddsområden användas till köp av byggnader som finns inom naturskyddsområdena eller som behövs för naturskyddsområdena samt till betalning av utgifter för byggande och grundliga förbättringar av vägar och vägavsnitt inom naturskyddsområdena.

1997 anslag 3 000 000
1996 anslag 1 000 000
1995 bokslut 1 000 000

87. *Anskaffning av naturskyddsområden* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 111 000 000 mk.

Anslaget får användas till köp och inlösen av jord- och vattenområden samt byggnader för naturskyddsändamål samt till förvärv av områden som skall införlivas med ödemarksområden. Anslaget får även användas till betalning av utgifter som föranleds av värderingar, lantmäteriförrättningar och anskaffningsuppgifter i samband med anskaffning av områden för naturskyddsändamål till staten. Dessutom får anslaget användas till betalning av ränta på uppdelade, obetalda köpesummor. Räntan motsvarar den ränta som stadgas i 95 § 1 mom. inlösningslagen.

Staten anskaffar naturskyddsområden genom att i stor utsträckning använda områden som tillhör olika statliga myndigheter och inrättningar som bytesobjekt.

För fullföljandet av de naturskyddsprogram som statsrådet har fastställt beviljas fullmakt att ingå avtal och avge förbindelser till ett värde av högst 120 000 000 mk år 1997. Fullmakten får åsamka utgifter om högst 30 000 000 mk före utgången av år 1998, högst 60 000 000 mk före

utgången av år 1999 samt sammanlagt högst 120 000 000 mk före utgången av år 2006.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har såsom avdrag beaktats 4 000 000 mk som en överföring till moment 35.26.61.

Genom anskaffning av mark till staten för naturskyddsändamål verkställs de naturskyddsprogram som fastställts av statsrådet, skyddsplanerna för hotade arter av organismer och de reserveringar av mark för naturskyddsområden som ingår i regionplanerna. Vid utgången av 1995 hade staten i sin ägo områden med en sammanlagd areal av ca 140 000 ha.

Fullmakterna beräknas föranleda staten utgifter enligt följande:

	1998 milj. mk	1999 milj. mk	2000 milj. mk	2001 milj. mk	2002- milj. mk
1997 års fullmakter	30	30	20	15	25
Tidigare års fullmakter	18	10	—	—	—
Sammanlagt	48	40	20	15	25

1997 anslag	111 000 000
1996 anslag	87 000 000
1995 bokslut	89 000 000

41. Statens bostadsfond

Förklaring: Statens bostadsfond sköter uppgifter som hänför sig till aravalångivningen och räntestödslånen för bostäder samt övervakar den statsunderstödda produktionens kvalitets- och kostnadsmotsvarighet. Dessutom övervakar fonden användningen av statsborgen i anslutning till ägarbostadslån.

Miljöministeriet har uppställt följande preliminära resultatmål för bostadsfonden 1997:

Bostädernas kvalitet och kostnader: Bostadsfonden bidrar genom sitt eget handlande till att den statsunderstödda bostadsproduktionen och ombyggnaden är välplanerad bl.a. genom att man försöker få byggparterna att använda kvalitetssystem. Målet är att de kostnader för vilka lån beviljas inte stiger 1997 och även underhålls- och boendekostnaderna i objekten skall vara skäliga. Särskild uppmärksamhet fästs vid övervakningen av att god byggherre- och entreprenörssed iakttas i syfte att motarbeta den grå marknaden bl.a. genom stickprov. Från början av 1997 krävs en obligatorisk servicebok i nybyggnadsprojekt och stora ombyggnadsprojekt. Den skapar en grund för livscykelkalkyler och systematisk fastighetshållning. Dessutom skapas förutsättningar för experimentellt byggande.

Regional inriktning av långivningen: Det statliga stödet riktas till områden där de statsunderstödda bostäderna beräknas förbli i omfattande användning. Dessutom är målet att hålla statens kredit- och borgensförluster på låg nivå samt att förkorta köerna med sökande till hyresbostäder. Reparationsverksamheten i förorter forsätter i form av projekt.

Förändring av servicestrukturen: Flera servicebostäder byggs och flera lokaler av olika slag ändras till servicebostäder. Äldres och handikappades möjligheter att bo hemma stöds med reparationsunderstöd.

Effekter på sysselsättningen: Bostadsfonden främjar för egen del uppsvinget inom byggnationen genom att agera smidigt och snabbt i fråga om projekt som förbättrar sysselsättningen.

Övervakningen av delborgen: Statens borgensrisker i anslutning till systemet med delborgen för bostadslån minimeras med hjälp av övervakning av lånebeviljarna.

Bostadsfondens likviditet: Målet är att det ska bli lättare att förutsäga fondens likviditet med

tanke på finansieringen av stöd som skall täckas av fondens medel samt tryggande av likviditeten.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Under momentet beviljas 24 430 000 mk.

1997 anslag	24 430 000
1996 anslag	23 691 000
1996 tilläggsb.	1 000 000
1995 bokslut	22 415 000

45. Bostads- och byggnadsväsendet

Förklaring: Efterfrågan på ägarbostäder började öka våren 1996 till följd av reformerna av bostadsfinansieringen samt räntesänkningen. Ökningen fortsätter 1997. Till detta bidrar de ökade realinkomsterna, det förbättrade sysselsättningsläget samt de förmånliga bostadspriserna och bostadslånen. Prisnivån på gamla bostäder stiger något och nyproduktionen ökar i någon mån. Byggnadskostnaderna har sjunkit 1996 och inte heller 1997 förväntas något tryck på ökningar, eftersom den fria produktionskapaciteten är så stor.

När bostadsbeståndet åldras blir det allt viktigare med underhåll och reparationer. Metoderna för planmässig fastighetshållning vidareutvecklas. Staten stöder fortfarande långivningen för ombyggnader och utdelar omfattande reparationsunderstöd, delvis av sysselsättningsskäl. Energiekonomiska åtgärder, undanröjandet av hälsorisker och ändringar i servicestrukturen betonas när reparationsverksamheten stöds. Utvecklingsprojekten i förorterna fortsätter.

Statens stöd till bostadsproduktionen riktas till totalekonomiskt förmånliga projekt. De skall vara placerade så att bostäderna kan antas kvarstå i användning även långt in i framtiden. Aravalångivningen till ägarbostäder upphör i början av 1997.

I slutet av 1995 betalades bostadsbidrag till 213 200 hushåll. I slutet av 1996 betalas bostadsbidrag till uppskattningsvis 198 000 hushåll. Bestämningsgrunderna för bostadsbidraget ses över som ett led i undanröjandet av inkomstfällorna utan att statsekonomins totala utgifter ökar och så att samordningen av bostadsbidraget och utkomstskyddet förbättras och det blir mera lockande att börja arbeta.

Ett forskningsprojekt inleds i syfte att utreda ställningen för dem som är överskuldsatta på grund av bostadslån.

Den statsunderstödda produktionen av nya bostäder, ombyggnaderna och bostadsanskaffningarna samt den övriga bostadsproduktionen 1995 samt en uppskattning för 1996—1997:

	1995 bost.	1996 bost. uppsk.	1997 bost. uppsk.
Påbörjade nya bostäder sammanlagt	(ca 18 300)	(ca 22 000)	(ca 25 000)
— bostäder med aravalån	5 559	9 000	8 800
— hyresbostäder	3 335		
— bostadsrättsbostäder	1 460		
— bostäder i bostadsaktiebolag	233		
— egnahemshus	531		
— räntestöd för bostadslån	9 454	9 000	10 800
— hyresbostäder	7 204		
— bostadsrättsbostäder	664		
— bostäder i bostadsaktiebolag	52		
— egnahemshus	1 534		
— räntestöd för gårdsbruket	0	150	150
— övriga bostäder	ca 3 300	ca 4 000	ca 5 500
Reparationsverksamhet			
— aravalångivning	10 971	15 000	13 000
— räntestöd för bostadslån	3 673	7 400	10 000
— reparationsunderstöd	170 000	270 000	230 000

— stöd för gårdsbruket	0	100	200
Anskaffande av bostäder			
— systemet med bostadssparpremie	5 400	8 000	8 000
— aravalångivning	230	300	300
— räntestödslångivning	420	300	300

Stödet för boende och fullmakterna att bevilja och godkänna lån samt deras utveckling 1995—1997:

Stöd för boendet	1995 boksl. milj. mk	1996 budget milj. mk	1997 budgetpr. milj. mk
Allmänt bostadsbidrag	2 590	2 100	2 270
Bostadsbidrag för pensionärer	1 055	1 130	1 160
Bostadstillägg för studerande	609	585	657
Räntestöd för överskuldsatta bostadsköpare[1)]	88	65	40
Räntestöd och bostadssparpremie inom systemet med bostadssparpremie[1)]	255	260	237
Understöd för reparationsverksamhet[2)]	330	530	450
Understöd till hyreshus	20	21	23
Understöd till bostadslösa och flyktingar	9	10	8
Räntestöd för värmeanläggningsprojekt[1)]	14	14	10
Bevillningsfullmakt för aravalån	3 643	4 715	4 725
Räntestödsfullmakt för bostadslån	3 444	3 570	4 875
— Betalning av räntestöd[1)]	453	575	625
Stöd för rätten till skatteavdrag för räntor på bostadslån	3 200	2 400	2 500

[1)]Betalas fr.o.m. 1.4.1996 av statens bostadsfonds medel
[2)]Tilläggsbudgeten för 1996 har beaktats.

(53.) *Premier i anslutning till BSP-systemet och räntestöd* (förslagsanslag)

Förklaring: Momentet och anslaget under det har slopats i budgeten. Bostadssparpremierna och räntestödet i anslutning till systemet börjar betalas av statens bostadsfonds medel, vilken står utanför statsbudgeten.

1996 anslag	260 000 000
1996 tilläggsb.	—250 000 000
1995 bokslut	255 473 435

54. *Bostadsbidrag* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 270 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av bidrag enligt lagen om bostadsbidrag (408/75)

Förklaring: Ökningen av anslaget beror på att bostadsbidragets självriskandel sänks som ett led i undanröjandet av inkomstfällorna för att förbättra samordningen av utkomststödet och bostadsbidraget och göra det mera lockande att börja arbeta. Ökningen av anslaget för bostadsbidrag finansieras med den inbesparing i statens utgifter som föranleds av reformen av utkomststödet.

1997 anslag	2 270 000 000
1996 anslag	2 100 000 000
1995 bokslut	2 590 000 000

(55.) *Räntestöd för överskuldsatta bostadsköpare* (förslagsanslag)

Förklaring: Momentet och anslaget under det har slopats i budgeten. Räntestödet för överskuldsatta bostadsköpare börjar betalas av statens bostadsfonds medel, vilken står utanför statsbudgeten.

1996 anslag	65 000 000
1996 tilläggsb.	—25 000 000
1995 bokslut	87 841 320

56. *Understöd för reparationsverksamhet* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 450 000 000 mk.

Anslaget får användas för understödjande av reparationer av bostadsaktiehus. Anslaget får också användas för reparationer av åldringars

och handikappades bostäder på sociala grunder. Anslaget får även användas till betalning av understöd för byggande av hissar och undanröjande av rörelsehinder i gamla höghus, för ändring av lokalers användningsändamål i syfte att möjliggöra serviceboende, för uppgörande av kalkyler över bostäders skick och reparationsåtgärder som behövs på grund av hälsorisker i bostäderna, för reparationsverksamhet på eget initiativ i bostäder för unga samt för omändring i försökssyfte av anstaltsbyggnader till bostäder. Statsrådet bestämmer närmare om grunderna för beviljande av understöden så att grunderna också kan tillämpas på de anslag från tidigare år som inte blivit använda.

Förklaring: Av anslaget reserveras 17 000 000 mk för reparationsunderstöd för veteranernas bostäder. Det beräknas att inalles ca 230 000 bostäder kommer att omfattas av understödsverksamheten 1997. Inom de projekt som får understöd beräknas sammanlagt ca 12 000 årsverken uppkomma inom byggbranschen.

1997 anslag	450 000 000
1996 anslag	180 000 000
1996 tilläggsb.	350 000 000
1995 bokslut	330 000 000

60. *Överföring till statens bostadsfond* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 55 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av ränta som avses i lagen om statens bostadsfond (1144/89) till statens bostadsfond för medlen på fondsamlingskontot i statens centralbokföring. Räntan motsvarar statens intäkter av den tillfälliga placeringen av samlingskontots medel.

Av statens bostadsfonds medel betalas räntestöd, räntegottgörelser och kreditreserveringsersättningar enligt lagen om räntestöd för hyresbostadslån (867/80), lagen om räntestöd för ägarbostadslån (1204/93), lagen om räntestöd för bostadsrättshuslån (1205/93), lagen om räntestöd för lån för bostadsaktiebolagshus (205/96), lagen om räntestödslån för anskaffande av ägarbostad (639/82), lagen om räntestöd till dem som har bostadsskulder och är i ekonomiska svårigheter (408/92), lagen om räntestöd till dem som har bostadsskulder och betalningssvårigheter (621/93) och lagen om lån och räntestöd för vissa värmeanläggningsprojekt (83/82) samt täcks statens ansvar enligt 9 och 9 a §§ lagen om räntestöd för hyresbostadslån, 10 § lagen om räntestöd för bostadsrättshuslån samt lagen om statsborgen för ägarbostadslån (204/96). Av bostadsfondens medel betalas dessutom bostadssparpremier enligt lagen om bostadssparpremier (862/80).

År 1997 får lån enligt aravalagen (1189/93) till ett sammanlagt belopp av 4 725 000 000 mk beviljas av medel ur statens bostadsfond samt därutöver det belopp som motsvarar projekt som återgått 1996 eller sådan bevillningsfullmakt som annars blivit oanvänd. År 1997 beviljas inga nya ägarbostadsaravalån med undantag för inlösningslån.

År 1997 får lån enligt lagen om räntestöd för hyresbostadslån, lagen om räntestöd för ägarbostadslån, lagen om räntestöd för bostadsrättshuslån och lagen om räntestöd för lån för bostadsaktiebolagshus till ett belopp av sammanlagt högst 4 875 000 000 mk godkännas som räntestödslån samt därutöver det belopp som motsvarar projekt som återgått 1996 eller sådan bevillningsfullmakt som annars blivit oanvänd.

För att trygga finansieringen av den planmässiga projektartade ombyggnaden av förorter är det möjligt att fatta villkorliga förhandsbeslut om de aravalån som skall beviljas för ombyggnad av hyreshus 1998—2000. Beloppet av lån som beviljas enligt de villkorliga förhandsbesluten får under vart och ett år vara högst 100 000 000 mk.

Det totala beloppet av statens ansvar enligt lagen om statsborgen för ägarbostadslån får i fråga om lån för fritt finansierade bostäder och bsp-lån uppgå till högst 3 500 000 000 mk i slutet av 1997. Till lånen enligt lagen om räntestöd för hyresbostadslån, lagen om räntestöd för bostadsrättshuslån och lagen om räntestöd för ägarbostadslån tillkommer dessutom statens ansvar enligt lagen.

År 1997 får statens bostadsfond värdepapperisera bostads- och aravalån eller uppta lån till ett nettobelopp av sammanlagt högst 2 700 000 000 mk. Som säkerhet för betalningen av värdepapperiserade lån förfogar bostadsfonden 1997 över en fullmakt på högst 135 000 000 mk för att köpa värdepapper eller för att förbinda sig till ett system med tilläggssäkerheter.

För att lindra svårigheter vilka föranleds av orsakar som inte beror på den som mottagit ett personligt aravalån kan uppskov med betalningen av räntor eller amorteringar på lån eller bådadera med stöd av 46 § aravalagen och 28 § aravaförordningen beviljas till ett belopp av högst 30 000 000 mk.

Räntegottgörelsen för räntestödslån som godkänts för nyproduktion 1993 är för de låntagare som avses i 2 § 1 mom. 1—5 punkten lagen om räntestöd för hyresbostäder 8 % under låneåren 1—5 och 6 % under låneåren 6—10. För andra låntagare är räntegottgörelsen för lån som godkänts för nyproduktion 1993 7 % under låneåren 1—4 och 5 % under låneåren 5—8. Räntegottgörelsen för andra räntestödslån som godkänts 1993 och 1992 är 6 % under låneåren 1—4 och 4½ % under låneåren 5—8. I fråga om lån som godkänts 1991 är den ränta som uppbärs hos låntagaren under de fyra första åren skillnaden mellan den ränta som långivaren uppbär och en räntegottgörelse på 7 % samt under låneåren 5—8 skillnaden mellan den ränta som långivaren uppbär och en räntegottgörelse på 5 %. Den ränta som uppbärs hos låntagaren för lån som godkänts före 1.1.1991 är 5 % och räntegottgörelsen skillnanden mellan denna ränta och den ränta som långivaren uppbär.

Räntegottgörelse betalas till låntagare som avses i 2 § 1 mom. 1—5 punkten lagen om räntestöd för hyresbostäder för nyproduktion för högst tio och i andra fall för högst åtta år i fråga om lån som godkänts som räntestödslån före 1994.

Räntegottgörelsen enligt lagen om räntestöd till dem som har bostadsskulder och är i ekonomiska svårigheter samt lagen om räntestöd till dem som har bostadsskulder och betalningssvårigheter är 5 % om året av räntestödslånets återstående kapital.

Förklaring: Momentet har ändrats till ett förslagsanslag.

Ränta på medlen på bostadsfondens samlingskonto i statens centralbokföring har börjat betalas 1.4.1996. Räntan inkomstförs till fonden i efterskott före utgången av februari varje år. Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats samlingskontots uppskattade medelsaldo före utgången av 1996.

Villkoren för aravalån och räntestöd som 1997 beviljas för sociala hyres- och bostadsrättsbostäder bibehålls av konjunktur- och sysselsättningsskäl som tidigare.

Bostadsfondens finansieringsuppbyggnad beräknas 1997 vara följande:

	Milj. mk
Uppskattat saldo 1.1.1997	2 200
Inkomster:	
— Inkomster av bostadslån	4 100
— Inkomster av borgensavgifter	25
— Ränteintäkter av samlingskontot	55
— Fondens medelsanskaffning	2 700
Utgifter:	
— Kreditgivning	4 950
— Räntestödsutgifter	910
— Fondens övriga utgifter	1 820
Uppskattat saldo 31.12.1997	1 400

Räntestödslånen beräknas föranleda följande utgifter under de kommande åren:

	1998 milj. mk	1999 milj. mk	2000 milj. mk	2001 milj. mk	2002- milj. mk
1997 års räntestödslån	152	168	162	154	1 009
Tidigare års räntestödslån	702	584	482	433	2 044
Sammanlagt	854	752	644	587	3 053

1997 anslag	55 000 000
1996 anslag	—
1996 tilläggsb.	—
1995 bokslut	—

61. *Understöd till hyreshus* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 23 000 000 mk.

Anslaget får på grunder som bestäms av statsrådet användas för betalning av andelen eget kapital i studiebostäder och för sanering av ekonomin för hyreshus med betydande ekonomiska svårigheter. Statskontoret får använda högst 1 000 000 mk av anslaget till betalning av utgifter som föranleds av utredningar och åtgärder i syfte att främja saneringen av ekonomin för bostadssamfund med ekonomiska svårigheter och planeringen av underhållet av bostadssamfund. De grunder som bestäms av statsrådet kan även tillämpas på anslag som blivit outnyttjade under tidigare år.

Förklaring: Avsikten är att 8 milj. mk av anslaget skall användas till understöd till andelen eget kapital i studiebostäder och 14 milj. mk för understöd för sanering av ekonomin för hyreshus. Det beräknas att understöden till

andelen eget kapital i studiebostäder kan användas för byggandet av ca 650 bostäder och ombyggnaden av ca 1 500 bostäder.

Orsaken till hyreshusens ekonomiska svårigheter är bl.a. obetalda hyror och uteblivna hyresintäkter. Avsikten med understöden är att finna en bestående lösning på husets problem och konsolidera ekonomin. En förutsättning för att understöd skall beviljas är att ägaren först till fullt belopp har skött sitt eget ansvar för att på lång sikt sanera hyreshusets ekonomi.

1997 anslag	23 000 000
1996 anslag	21 000 000
1995 bokslut	20 000 000

(62.) *Räntestöd för värmeanläggningsprojekt* (förslagsanslag)

Förklaring: Momentet och anslaget under det har slopats i budgeten. Räntestödet för värmeanläggnignsprojekt börjar betalas av statens bostadsfonds medel, vilken står utanför statsbudgeten.

1996 anslag	14 000 000
1996 tilläggsb.	—11 500 000
1995 bokslut	14 340 131

(63.) *Räntestöd för bostadslån* (förslagsanslag)

Förklaring: Momentet och anslaget under det har slopats i budgeten. Räntestödet för bostadslån börjar betalas av statens bostadsfonds medel, vilken står utanför statsbudgeten.

1996 anslag	575 000 000
1996 tilläggsb.	—490 000 000
1995 bokslut	453 102 813

64. *Understöd för bostäder till bostadslösa och flyktingar* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 8 000 000 mk.

År 1997 får kapitalunderstöd för bostäder till bostadslösa och flyktingar beviljas till ett belopp av högst 9 500 000 mk.

Kapitalunderstöd beviljas kommuner och samfund som kommunerna faktiskt äger samt allmännyttiga samfund för att andelen eget kapital i nya hyreshus skall täckas när de förbinder sig att anvisa hyresbostäder som de äger åt bostadslösa eller flyktingar.

Statsrådet fastställer grunderna för beviljande av understöd.

Förklaring: Avsikten är att 6 500 000 mk av fullmakten att bevilja understöd skall användas för anskaffande av bostäder till bostadslösa och 3 000 000 mk för anskaffande av bostäder till flyktingar.

År 1995 var ca 10 400 personer och 560 familjer bostadslösa. I Finland finns ungefär 13 000 flyktingar. År 1997 beräknas ca 1 000 kvotflyktingar anlända till Finland och ungefär 500 familjer återförenas samt ungefär 300 asylsökande anlända.

Bevillningsfullmakten beräknas föranleda utgifter om 4 000 000 mk år 1998, 3 000 000 mk år 1999 och 1 000 000 mk år 2000. Användningen av tidigare beviljade fullmakter beräknas föranleda utgifter om 4 000 000 mk år 1998 och 2 500 000 mk år 1999.

1997 anslag	8 000 000
1996 anslag	10 000 000
1995 bokslut	8 545 000

Utgifterna under huvudtitel 35, sammanställda kapitelvis för åren 1995—1997

		År 1995 bokslut 1000 mk	År 1996 Statsbudget 1000 mk	År 1997 förslag 1000 mk	Ändring 1996—1997 ± 1000 mk	± %
01.	Miljöministeriet (510)	154 731	164 630	165 720	+ 1 090	+ 1
11.	Miljövård (520)	95 078	78 050	89 750	+ 11 700	+ 15
(13.)	Miljösamarbete med länder i Finlands närområden (520)	36 000	36 000	—	— 36 000	—100
(25.)	Vatten- och miljöförvaltningen (560)	500	—	—	—	—
26.	Regionala miljöcentraler (560)	284 005	296 323	363 755	+ 67 432	+ 23
27.	Finlands miljöcentral (560)	167 762	186 957	166 627	— 20 330	— 11
30.	Samhällen, användning av områden och naturvård (530)	197 043	185 643	236 500	+ 50 857	+ 27
41.	Statens bostadsfond (540)	22 415	23 691	24 430	+ 739	+ 3
45.	Bostads- och byggnadsväsendet (540)	3 759 303	3 225 000	2 806 000	—419 000	— 13
	Sammanlagt	4 716 837	4 196 294	3 852 782	—343 512	— 8

Huvudtitel 36
STATSSKULDEN

Förklaring: Beloppet av budgethushållningens skuld uppgick vid utgången av år 1995 till 341 mrd. mk. Skulden ökade med 18,4 %, medan den föregående år hade ökat med 23,6 %.

Under år 1996 ökar skulden ytterligare. Skuldbeloppet beräknas uppgå till 387 mrd. mk vid utgången av år 1996. Med den nettoupplåning som ingår i denna budget ökar skuldbeloppet med 28,8 mrd. mk eller 7 % och det beräknas uppgå till 416 mrd. mk vid utgången av år 1997.

Vid utgången av år 1995 utgjorde budgethushållningens skuld 62 % av bruttonationalprodukten och vid utgången av år 1996 beräknas den utgöra 68 %. Vid utgången av år 1997 beräknas den utgöra 69 %. Hela statsskulden utgör 72 % av bruttonationalprodukten.

Beloppet av utgifterna för skötseln av budgethushållningens skuld utgjorde 12,4 % av statens utgifter år 1995. I budgeten för 1996 är motsvarande andel 15,1 % och av slutsumman i denna budgetproposition utgör utgifterna för skötseln av statsskulden 16,4 % utan hänsyn till budgeteringsreformen. Med beaktande av budgeteringsreformen utgör beloppet av utgifterna för skötsel av skulden ändå 14,2 % av statens utgifter.

Riksdagen har godkänt lagen om en ändring av 3 a § lagen om statsbudgeten (380/96). Genom ändringen kan en sådan nedsättning av emissionspriset och kapitalet som har direkt samband med statens upplåning respektive emissions- och kapitalvinster av statslån nettoberäknas under momenten för ränta på skulden i mark och i utländsk valuta. Ändringen innebär att slutsumman på statsbugetens utgiftssida sjunker med 4 245 milj. mk. Ändringen grundar sig på det förfarande statsutskottet föreslog i sitt utlåtande om 1995 års tredje tilläggsbudget. Ändringen har emellertid ingen inverkan på balanseringen av budgeten. Med anledning av nettoberäkningen av utgifterna för skötsel av statsskulden slopas moment 13.01.(08) (Räntor på obligationer) i budgeten och bortfaller emissionsvinsterna från försäljning av serieobligationer under moment 12.28.99.

01. Ränta på skulden i finska mark

90. *Ränta på skulden i finska mark* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 14 208 324 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av ränta och preskriberade räntor på skulden i finska mark samt även av ränta som föranleds av tillfällig kortfristig finansiering och till betalning av emissionsprisnedsättningar och kapitalförluster.

Förklaring: Vid utgången av år 1995 var den genomsnittliga effektiva räntan på skuldbeloppet i finska mark 8,17 %. Vid dimensioneringen av anslaget har även beaktats räntekostnaderna för 1996 och 1997 års upplåning. Behovet av anslag minskar på det sätt som konstateras i motiveringen till huvudtiteln genom emissions- och kapitalvinster på försäljning och konvertering av lån samt genom ränteintäkter.

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	18 443 324 000
Obligationslån för allmänheten	1 999 926 000
Serieobligationslån	13 602 500 000

Skuldförbindelselån	1 467 000 000
Försäkringsanstaltslån	32 204 000
Arbetspensionskasselån	4 784 000
Arbetspensionsanstaltslån	34 526 000
Pensionsstiftelselån	1 877 000
Lån av statens pensionsfond	799 500 000
Skuldebrevslån av pensionsstiftelser	132 773 000
Övriga lån	66 234 000
Emissionsprisnedsättningar	300 000 000
Kapitalförluster	2 000 000
Bruttoinkomster	4 235 000 000
Emissionsvinster	2 500 000 000
Kapitalvinster	35 000 000
Ränteinkomster	1 700 000 000
Nettoutgifter	14 208 324 000
1997 anslag	14 208 324 000
1996 anslag	16 161 188 000
1995 bokslut	12 170 231 597

03. Ränta på skulden i utländsk valuta

90. *Ränta på skulden i utländsk valuta* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 12 227 900 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av ränta och preskriberade räntor på skulden i utländsk valuta samt nedsättning av emissionspriset och kapitalförluster.

Förklaring: Vid utgången av år 1995 var den genomsnittliga effektiva räntan på skuldbeloppet i utländsk valuta 6,91 %. Vid dimensioneringen av anslaget har dessutom beaktats räntekostnaderna för 1996 och 1977 års upplåning, emissions- och kapitalvinster samt ränteinkomster.

Utgifter och inkomster:	mk
Bruttoutgifter	12 237 900 000
Dollarlån	1 026 585 000
Pundlån	1 654 982 000
Lån i svenska kronor	33 137 000
Lån i danska kronor	11 896 000
Lån i tyska mark	3 029 189 000
Florinlån	642 784 000
Lån i belgiska franc	91 944 000
Lån i luxemburgiska franc	162 688 000
Schweizerfranclån	502 298 000
Lån i franska franc	2 203 057 000
Lån i österrikiska schilling	36 226 000
Yenlån	847 905 000
ECU-lån	1 252 560 000
PSC-lån	216 000
Lån i övriga valutor	692 433 000
Emissionsprisnedsättningar	45 000 000
Kapitalförluster	5 000 000
Bruttoinkomster	10 000 000
Emissionsvinster	7 000 000
Kapitalvinster	2 000 000
Ränteinkomster	1 000 000
Nettoutgifter	12 227 900 000
1997 anslag	12 227 900 000
1996 anslag	11 837 600 000
1995 bokslut	11 712 793 304

09. Övriga utgifter för statsskulden

21. *Arvoden och andra utgifter för statsskulden* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 652 200 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds av förberedelser för upptagande av lån i finska mark och i utländsk valuta, upptagande och emittering av lån, återbetalning av lån, växling av ränta och valuta, sakkunnigarvoden och andra arvoden samt till betalning av övriga utgifter. Anslaget får användas även till betalning av reserveringsprovisioner för anskaffning av kortfristig tillfällig finansiering samt av kostnader som staten orsakas av statens bostadsfonds medelsanskaffning genom värdepapperisering.

Förklaring: År 1995 utgjorde emitteringskostnaderna 0,28 % av det lyfta lånekapitalet. Vid dimensioneringen av anslaget har kostnaderna för det nuvarande skuldbeloppet samt för upplåningen under åren 1996—1997 beaktats.

Anslaget beräknas fördela sig enligt följande:

	mk
Utgifter för lån i utländsk valuta:	
emitteringskostnader	339 000 000
kostnader för värdepapperisering	18 000 000
ombudsmannaarvoden	10 000 000
övriga utgifter	15 000 000
Utgifter för lån i mark:	
emitteringsprovisioner	163 000 000
inlösningsprovisioner	90 200 000
reserveringsprovisioner	2 000 000
övriga utgifter	15 000 000
Sammanlagt	652 200 000

1997 anslag	652 200 000
1996 anslag	1 278 000 000
1996 tilläggsb.	-
1995 bokslut	702 062 600

Utgifterna under huvudtitel 36, sammanställda kapitelvis för åren 1995—1997

		År 1995 bokslut 1000 mk	År 1996 statsbudget 1000 mk	År 1997 förslag 1000 mk	Ändring 1996—1997 ± 1000 mk	± %
01.	Ränta på skulden i finska mark (910)	12 170 232	16 161 188	14 208 324	—1 952 864	—12
03.	Ränta på skulden i utländsk valuta (910)	11 712 793	11 837 600	12 227 900	+ 390 300	+ 3
09.	Övriga utgifter för statsskulden (910)	702 063	1 278 000	652 200	— 625 800	—49
	Sammanlagt	24 585 088	29 276 788	27 088 424	—2 188 364	— 7

Bilaga nr I till Regeringens proposition till Riksdagen om statsbudgeten för 1997[1)]

EKONOMISK ÖVERSIKT

1) Regeringen har inte behandlat bilagan. Den är avsedd som bakgrundsmaterial till budgetpropositionen.

Innehåll

	Sid.
1 Allmän översikt	1
2 Den internationella ekonomin	12
3 Utrikeshandel	24
Export	24
Import	27
Bytesbalans	29
4 Produktion	32
Jord- och skogsbruk	32
Industri	34
Byggandet	36
Privata tjänster	39
Totalproduktionen	40
5 Arbetskraft	43
6 Kostnader och priser	47
7 Inkomster	50
8 Konsumtion	52
9 Investeringar	55
Fasta investeringar	55
Lagerinvesteringar	58
10 Den offentliga ekonomin	59
Staten	59
Kommuner och samkommuner	61
Socialskyddsfonder	64
De offentliga samfunden	68
Statsekonomin och budget-propositionen för 1997	71
11 Den finansiella jämvikten och finansmarknaden	76
Ekonomiska tilldragelser 1.1.1995-3.9.1996	80
Tabellbilagor	94

I tabellerna använda symboler

-	Ingenting att meddela
0	Storheten är mindre än hälften av den använda enheten
..	Ingen uppgift har erhållits
.	Logiskt omöjligt att återge
*	Förhandsuppgift
**	Prognos

Varje tal i tabellerna har avrundats separat. Härav följer att summorna inte alltid stämmer.

1 Allmän översikt

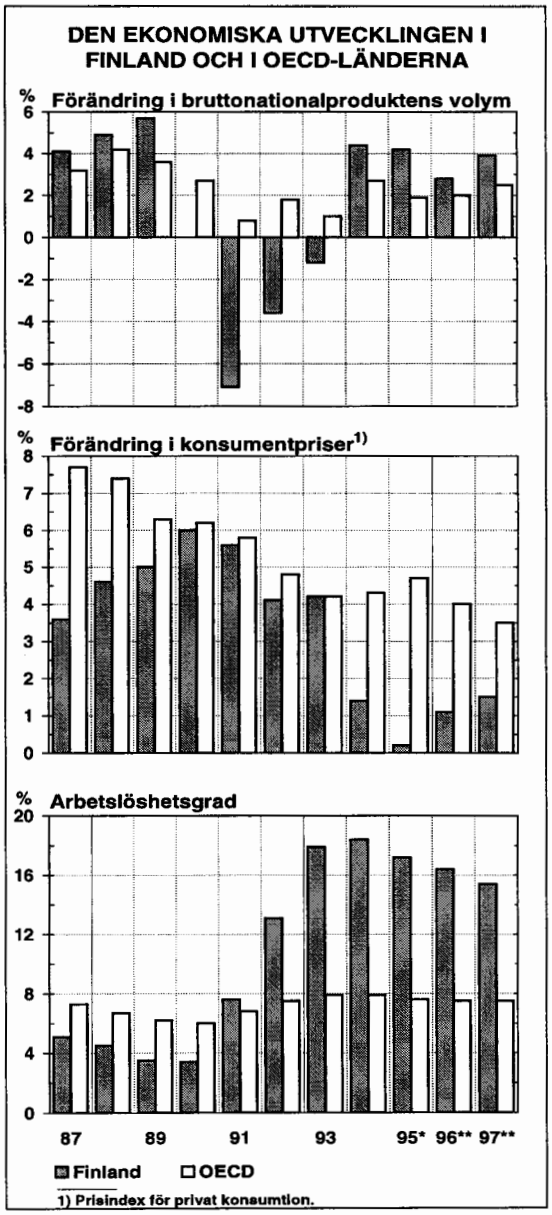
Konjunkturer

Totalproduktionen har åter börjat växa efter den svaga utvecklingen i slutet av senaste år. För skogsindustrin har marknadsläget förbättrats något, när exportvolymerna har börjat komma upp ur vågdalen. Konsumenternas tilltro till de ekonomiska utsikterna har förblivit rätt bra, och t.o.m. förbättrats något under sommaren. Också stabiliteten på finansmarknaden, de lägre räntorna och den något starkare finska marken är tecken på tilltron till de ekonomiska utsikterna. De största problemen – den stora arbetslösheten och underskottet inom statsekonomin – lindras dock bara långsamt.

Tyngdpunkten inom tillväxten ligger i år klart på den inhemska efterfrågan, för exportökningen blir liten till följd av att skogsindustrins marknadsläge ännu är svagt och den ekonomiska tillväxten i våra viktigaste exportländer långsam. Industrins investeringar förblir livliga tack vare de pågående stora projekten. Också den privata konsumtionen ökar klart, för den disponibla realinkomsten blir större, och efter depressionen finns det gott om uppdämda köpbehov. Totalproduktionen går upp med 2,8 % från fjolårsnivån, och arbetslöshetsgraden är i genomsnitt 16,4 %.

År 1997 väntas ekonomin gå raskt framåt. Exportökningen blir snabbare i och med att ekonomierna i Västeuropa återhämtar sig, och den inhemska efterfrågan fortsätter sin kraftiga tillväxt. Investeringarna ökar redan klart också inom servicesektorerna, och

Figur 1.

bostadsbyggandet blir avsevärt livligare. Totalproduktionen väntas gå upp med 3,9 % och arbetslöshetsgraden sjunka med en procentenhet, till 15,4 %.

Snabbare ekonomisk tillväxt i Europa

Tillväxtutsikterna inom den internationella ekonomin verkar gynnsamma: inflationen är under kontroll, finansmarknaden är stabil och räntorna har sjunkit markant. Förenta Staterna ser ut att ha kommit in i en period av stabil tillväxt, och i Japan har tillväxten kommit i gång bl.a. tack vare stimulanspolitiken. Också i Europa är ekonomin på väg upp ur svackan senaste höst och vinter; i EU-länderna förväntas produktionen nästa år gå upp med i genomsnitt 2½ %. I OECD-länderna torde produktionen i år öka med i genomsnitt 2 %, lika mycket som 1995. Nästa år blir tillväxten sannolikt något snabbare tack vare den starka inhemska efterfrågan.

Trots den snabbare ekonomiska tillväxten ökade antalet sysselsatta inom EU bara en aning, och den genomsnittliga arbetslöshetsgraden förblev i det närmaste oförändrad, vid drygt 11 %. Inte bara den lama efterfrågan på arbetskraft utan också den dåligt fungerande arbetsmarknaden upplevs som ett allmänt problem.

I syfte att minska underskottet inom den offentliga ekonomin har man i många länder stramat åt finanspolitiken, här är närmast bara Japan ett undantag. Till följd av den svaga ekonomiska tillväxten har underskotten gått ner långsammare än önskat, och nu när EMUs tredje fas närmar sig kommer man i flera EU-länder sannolikt att vidta ytterligare åtgärder för att balansera den offentliga ekonomin. Trots det är det inte ens hälften av EU-länderna som nästa år uppfyller konvergenskriteriet för underskottet, och för den offentliga skuldens del uppfylls kriteriet av ännu färre.

	1995*	1996**	1997**
	procentuell förändring		
Bruttonationalproduktens volym			
EU	2,5	1 1/2	2 1/2
OECD	1,9	2	2 1/2
OECD, vägd med Finlands exportandelar	2,3	1 1/2	2 1/2
Utrikeshandelns volym			
OECD, varuexport	7,6	5 1/2	7
OECD, varuimport	6,8	5 1/2	7
Världsmarknadspriser på råvaror			
HWWA-index(1)			
exkl. energi	14,0	-8	-1
energiråvaror	7,9	5	-4
Konsumentpriser(2)			
EU	3,0	2 1/2	2
OECD	4,7	4	3 1/2

Källa: OECD och ekonomiska avdelningen.
(1) I US-dollar.
(2) Den privata konsumtionens prisindex.

Exporten upp ur svackan

Skogsindustrins marknadsläge håller på att förbättras i och med att lagersituationen normaliseras. På grund av den svaga början på året når branschen dock inte i år upp till senaste års exportvolymer, och hela exporttillväxten stannar vid blygsamma ett par procent. Nästa år väntas exporten öka betydligt mera, 6 %, för efterfrågan går upp på våra traditionella exportmarknader i Västeuropa och vår priskonkurrensförmåga förbättras ytterligare.

Inhemsk efterfrågan ger ökad import

Den kraftigt ökande inhemska efterfrågan är i hög grad inriktad på importförnödenheter

som maskiner och apparater samt bilar och andra varaktiga konsumtionsvaror. Importökningen avmattas dock i år jämfört med tidigare år, för den svagare tillväxten inom industriproduktionen återspeglas klart i importen av råvaror och produktionsförnödenheter; nästa år kommer importökningen i stället att bli något snabbare. Stegringen i importpriserna stannar vid ett par procent vartdera året.

Stort överskott i bytesbalansen

Överskottet inom varuhandeln blir mindre än senaste år, för exportvolymen ökar långsammare än importen och bytesförhållandet försämras något. Tjänstebalansen är i stort sett i jämvikt. Överskottet i bytesbalansen går ner en aning från senaste års rekordnivå, men blir i år trots det 20 mrd. mk, vilket är 3½ % av totalproduktionen. Nästa år väntas överskottet i bytesbalansen åter växa något räknat i mark, bl.a. till följd av de lägre ränteutgifterna; i förhållande till totalproduktionen förblir det på samma nivå som i år. I och med överskotten i bytesbalansen håller den utländska nettoskulden på att krympa, och i slutet av nästa år är den 35 % i förhållande till totalproduktionen, då den år 1993 som störst var 54 %.

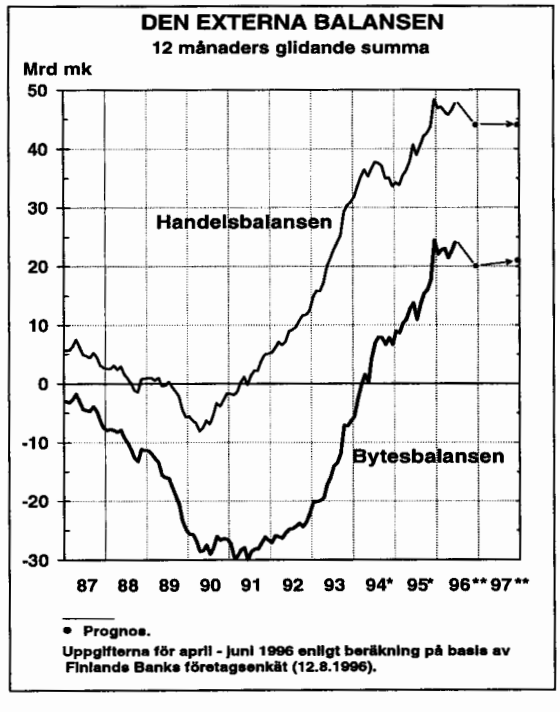
Snabbt ökande konsumtion

Hushållens skuldsättning har gått ner kännbart under de senaste åren, räntorna är låga och det finns förtroende för de ekonomiska utsikterna. Hushållens köpkraft ökar i år med 3 %, vilket tillsammans med senaste års ökning på 7½ % innebär en nog så kännbar uppgång; under depressionen ställdes köp av bilar och andra varaktiga konsumtionsvaror på framtiden men under

	1995*	1996**	1997**
	procentuell förändring		
Varuexportens volym	6,5	2	6
metallindustri	19,5	7	5
skogsindustri	-2,3	-4 1/2	9
övrig export	-2,3	1 1/2	2
Varuexportens pris(1)	6,4	1 1/2	1 1/2
Varuimportens volym	5,5	6	7 1/2
råvaror och bränslen	3,0	3	7
färdigvaror	6,9	10	8 1/2
Varuimportens pris(1)	-0,8	2	2
Bytesförhållande(1)	7,2	-1	- 1/2
	mrd. mk		
Handelsbalans(2)	48,2	44	44
Bytesbalans	24,5	20	21

(1) Enligt Tullstyrelsens enhetsvärdeindex.
(2) Inklusive korrigeringsposterna.

Figur 2.

början av året har handeln tagit god fart. Den privata konsumtionen tilltar i år med närmare 4 %. Tillväxten torde förbli lika snabb också nästa år, för köpkraften ökar tydligt och spargraden väntas sjunka något i och med att den ekonomiska tillväxten blir starkare och sysselsättningsläget förbättras.

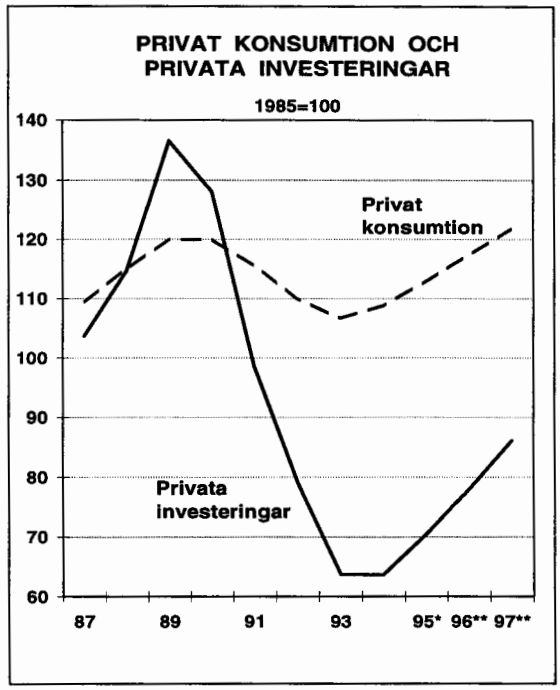
Investeringsökningen förblir stark

Investeringsförutsättningarna är goda: finansieringsstrukturerna har blivit betydligt sundare, räntorna har gått ner och efterfrågeutsikterna håller på att förbättras. Slutförandet av de pågående stora projekten inom industrin håller i år uppe den kraftiga tillväxten inom investeringsverksamheten, men nästa år stannar ökningen i industrins investeringar så gott som helt och hållet. Investeringarna blir klart större inom de privata servicesektorerna, där konjunkturläget håller på att förbättras. Också investeringarna i bostadshus börjar i år gå uppåt, tack vare de förbättrade finansieringsmöjligheterna, och tillväxten väntas nästa år bli snabbare. Trots att investeringarna ökar snabbt, blir deras nivå ännu nästa år under den nivå som rådde för tio år sedan på grund av den låga utgångsnivån.

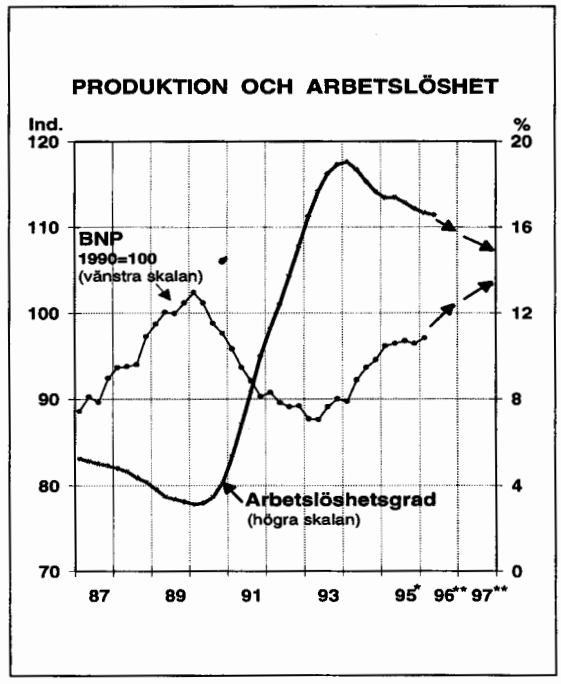
Kraftigare produktionstillväxt

Den ekonomiska tillväxten har åter kommit i gång efter den lama utvecklingen i slutet av senaste år. Tillväxten bygger i huvudsak på den inhemska efterfrågan. Den blygsamma exportökningen och särskilt skogsindustrins dåliga marknadsläge syns i industriproduktionen, där tillväxten blir liten jämförd med de föregående åren. Byggnadsverksamheten håller äntligen på att komma ur den långvariga recessionen, till en början

Figur 3.

Figur 4.

genom en ökad reparationsverksamhet, men så småningom också genom att nybyggandet tilltar. Totalproduktionen väntas i år gå upp med 2,8 % och nästa år med 3,9 %. Volymmässigt överskrider totalproduktionen först nästa år den nivå som rådde under toppkonjunkturåren 1989–1990.

Arbetslösheten avtar långsamt

Att produktionen ökar snabbare och blir stabilare inom de arbetskraftsintensiva servicesektorerna leder till en större efterfrågan på arbetskraft; antalet sysselsatta väntas nästa år gå upp med mer än 30 000 personer jämfört med detta år. Men då utbudet av arbetskraft samtidigt fortsätter att öka, sjunker arbetslöshetsgraden bara med en procentenhet från 16,4 % i år, till i genomsnitt 15,4 %. Nedgången i arbetslösheten har under de par senaste åren i hög grad byggt på att man satt in nya arbetskraftspolitiska åtgärderna, och också nästa år effektiveras utbildningsåtgärderna.

Låg inflation

Stegringen i konsumentpriserna blir i år vid en knapp procent och nästa år vid en och en halv procent. De moderata löneförhöjningarna håller stegringen i arbetskostnaderna nere, och inte heller importpriserna väntas föranleda några större kostnadstryck. Trots att den inhemska efterfrågan ökar klart under båda åren, är konkurrensläget ännu såpass stramt, att man inte väsentligt kan öka marginalerna.

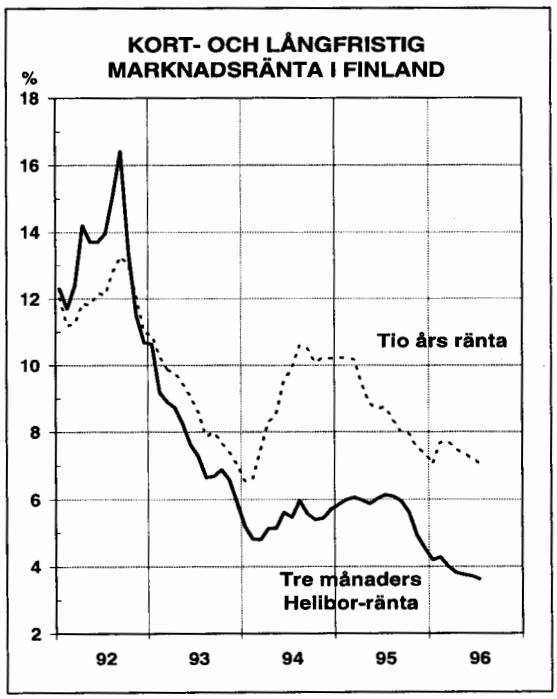
Stabil finansmarknad

Samhällsekonomins finansiella balans förbättras också i år betydligt. Bytesbalansen fortsätter att visa ett stort överskott,

	1995*	1996**	1997**
	procentuell förändring		
Sysselsatt arbetskraft	2,2	1 1/2	1 1/2
primärproduktion	-5,4	-7 1/2	-7
industri och byggverksamhet	7,1	1	1 1/2
servicenäringar	1,3	2 1/2	2 1/2
Arbetsproduktivitet	2,8	2	2 1/2
	%		
Arbetskraftskvot	65,0	65,1	65,2
Arbetslöshetsgrad personer	17,2	16,4	15,4
under 25 år	29,9	28,5	27,0
	1 000 personer		
Immigration (netto)	3,3	3	3

	1995*	1996**	1997**
	procentuell förändring		
Index för förtjänstnivån	4,7	4	3
Index för förtjänstnivån, real	3,7	3	1 1/2
Konsumentprisindex	1,0	0,8	1 1/2
Arbetskostnader i fabriksindustrin (per producerad enhet)	3,2	1/2	-1 1/2
Hushållens disponibla realinkomst	7,5	3	3 1/2

Figur 5.

inflationstrycken är obetydliga och underskottet i statsekonomin håller på att krympa; räntorna har fortsatt att sjunka, och räntedifferenserna i förhållande till Tyskland är numera små.

Efterfrågan på krediter håller småningom på att bli livligare i och med att investeringarna ökar, särskilt i efterfrågan på bostadskrediter syns en uppgång. Inom banksektorn förbättras situationen dock långsamt, för den hårdare konkurrensen har skurit ner räntemarginalerna och i balansräkningarna finns ännu en mängd tillgångar som ger dålig avkastning. Statens nettoupplåning blir nästa år betydligt mindre än i år.

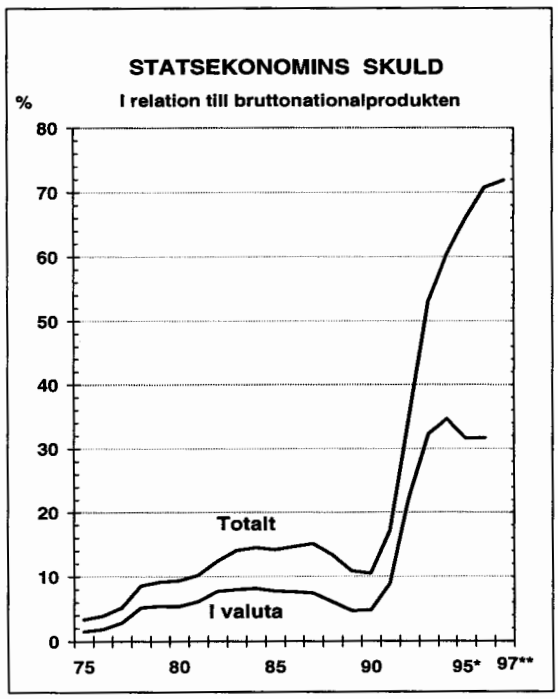
Statens skuldsättning avtar

Den förbättrade ekonomiska tillväxten, den småningom avtagande arbetslösheten och de redan fattade sparbesluten minskar underskottet i statsekonomin; nästa år väntas underskottet vara 5 %/BNP, jämfört med ca 10 %/BNP ännu senaste år. Trots att underskottet blir mindre fortsätter skuldsättningen, om än klart långsammare, och i slutet av nästa år är skulden uppe i 72%/BNP. Den kraftigt tilltagande skulden har lett till att ränteutgifterna är den snabbast växande utgiftsposten i statsekonomin. Nästa år är räntorna redan uppe i mer än 16 % av de totala utgifterna.

I fråga om EMUs konvergenskriterier är bilden mera positiv, för tack vare arbetspensionsfondernas och den kommunala ekonomins överskott blir hela den offentliga sektorns underskott nästa år bara 1½ %/BNP, klart under den maximinivå som kriterierna tillåter (3 %/BNP). Den offentliga sektorns s.k. EMU-skuld däremot överstiger något konvergenskriteriet (60 %/BNP) både i år och nästa år. Vad beträffar hela den offentliga sektorns skuld tycks vändpunkten dock vara nära förestående; förhållandet mellan skulden och BNP väntas nästa år bli en aning mindre än i år.

	1995	1996**	1997**
	miljarder mark		
Statshushållning			
inkomster	152,5	168,1	170,9
utgifter	211,4	212,9	200,4
nettofinansieringsbehov (-)	-58,9	-44,7	-29,5
	i procent av BNP		
Offentliga samfund			
skattegrad	46,5	48,4	47,9
utgifter	59,8	59,4	56,8
finansieringsöverskott eller -underskott	-5,2	-2,9	-1,4
skuld	59,4	61,8	61,0

Figur 6.

1. Balansen för tillgång och efterfrågan

	1995*	1993	1994	1995*	1996**	1997**
	mrd. mk	procentuell volymförändring				
Bruttonationalprodukt till marknadspris	546	-1,2	4,4	4,2	2,8	3,9
Import av varor och tjänster	160	0,8	12,8	6,3	5,5	7,0
Totalutbud	706	-0,8	6,1	4,7	3,4	4,6
Export av varor och tjänster	208	16,7	13,3	8,3	2,3	5,9
Konsumtion	415	-3,6	1,2	3,1	3,2	2,8
privat	296	-2,9	1,9	3,8	3,9	3,8
offentlig	119	-5,3	-0,3	1,3	1,6	0,4
Bruttobildning av fast kapital	83	-19,2	0,2	7,7	9,2	10,5
privat	68	-19,5	-0,2	10,9	10,5	10,5
offentlig	14	-17,8	1,6	-6,1	2,8	10,5
Lagerförändring(1) (inkl. statistisk differens)	1	1,0	2,0	-0,2	-0,2	0,0
Totalefterfrågan	706	-0,8	6,1	4,7	3,4	4,6
inhemsk efterfrågan (inkl. statistisk differens)	498	-5,5	3,7	3,4	3,8	4,1

	1995*	1993	1994	1995*	1996**	1997**
	andel, %	procentuell prisförändring				
Bruttonationalprodukt till marknadspris	77,3	2,4	1,3	2,7	1,4	1,6
Import av varor och tjänster	22,7	8,7	-0,3	0,4	2,5	2,1
Totalutbud	100,0	3,7	1,0	2,2	1,7	1,7
Export av varor och tjänster	29,4	6,5	1,1	5,0	2,2	1,5
Konsumtion	58,8	2,9	1,6	1,1	1,4	1,5
privat	41,9	4,2	1,4	0,2	1,1	1,5
offentlig	16,9	0,0	1,9	3,2	2,2	1,4
Bruttobildning av fast kapital	11,7	0,2	4,0	3,4	1,7	2,6
privat	9,7	0,7	3,3	2,6	1,7	2,7
offentlig	2,0	-2,0	7,6	7,4	1,7	1,8
Lagerförändring(1) (inkl. statistisk differens)	0,1	..	..	..	..	..
Totalefterfrågan	100,0	3,7	1,0	2,2	1,7	1,7
inhemsk efterfrågan (inkl. statistisk differens)	70,6	2,7	0,9	1,0	1,6	1,8

(1) Lagerförändringen anges i mrd. mk. Dess verkan på förändringen i den totala efterfrågan anges i procentenheter.

Den ekonomiska politikens linje

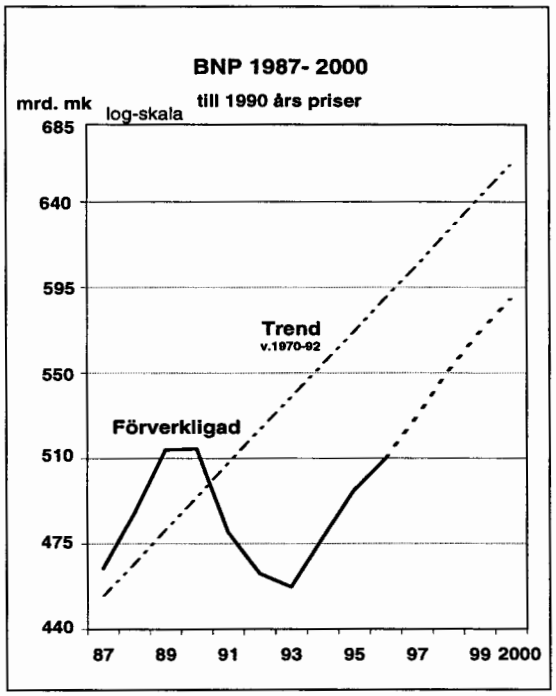
Den lägesbedömning som ligger till grund för den ekonomiska politiken har till sina grunddrag förblivit oförändrad trots det tillfälligt försämrade konjunkturläget. Att arbetslöshetssituationen och underskottet i den offentliga ekonomin förbättras långsammare än väntat betonar ytterligare vikten av att man tryggar förutsättningarna för en hållbar ekonomisk tillväxt. Det som är avgörande för att den ekonomiska tillväxten skall bli kraftig är en låg realränta. Därför är det viktigt att man håller fast vid den finanspolitiska linje som slagits fast för att stärka statsekonomin.

Finland har gott om outnyttjade produktionsresurser, samhällsekonomins externa balans är exceptionellt stark, den privata sektorns skuldsättning har sjunkit väsentligt, prisnivån och valutautvecklingen är stabila och räntenivån är låg. Det omfattande inkomstpolitiska avtalet som sträcker sig till slutet av januari 1998 innebär att lönerna avtalsenligt höjs med sammanlagt ca 4 % under hela avtalsperioden, vilket i sin tur garanterar att inflationen förblir låg. Ekonomins resurser och balans möjliggör en snabb produktionstillväxt, och det har funnits tydliga tecken på en livligare efterfrågan, när de sjunkande räntorna så småningom har börjat inverka gynnsamt på ekonomin. Också tillväxten inom den internationella ekonomin beräknas börja ta fart.

Ekonomiska utsikter fram till år 2000

Åren 1997–2000 är det möjligt att uppnå en rätt god ekonomisk tillväxt, eftersom verkningarna av många beslut som förbättrar tillväxtförutsättningarna börjar bli

Figur 7.

märkbara under de närmaste åren. Beslutet att lindra flitfällorna och att förnya arbetslöshetsskyddet sporrar till arbete, och inverkar positivt på den ekonomiska tillväxten på medellång sikt.

Enligt regeringens finanspolitiska linjedragning skall statens skuldsättning börja minska under valperioden. Statens utgifter antas följa rambeslutets linje fram till år 2000. Enligt regeringsprogrammet, det inkomstpolitiska avtalet och sysselsättningsprogrammet skall beskattningen av arbete lindras under åren 1997–1999.

Den ekonomiska tillväxten beräknas bli i medeltal 3½ % under åren 1996–2000 (figur 7). Därmed blir den något snabbare

än den genomsnittliga realiserade tillväxten under perioden 1970–1990. Efter den djupa depressionen är utgångsnivån för den inhemska efterfrågan fortfarande så låg att det kan anses realistiskt att vi uppnår en sådan ekonomisk tillväxt.

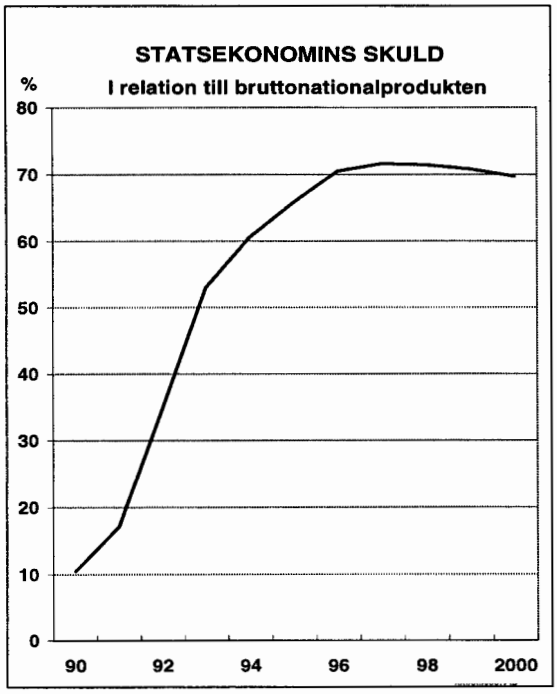
Överskottet inom bytesbalansen väntas bestå också under de närmaste åren, trots att exportökningen jämnar ut sig och den inhemska efterfrågan blir livligare. Samhällsekonomins utländska skuld är dock stor, och ett överskott är nödvändigt under de följande åren.

Uppgången i arbetets produktivitet beräknas under de närmaste åren avta till knappa 2 %. Den ekonomiska tillväxten blir mera arbetsintensiv i och med att sysselsättningen ökar särskilt inom den privata servicesektorn. En produktionstillväxt på i genomsnitt 3 % skulle vara tillräcklig för att sänka arbetslöshetsgraden till 11 % fram till år 2000.

Den offentliga ekonomins finansieringsproblem koncentreras till statsekonomin, för den kommunala ekonomin har de senaste åren uppnått ett klart överskott och kommunerna har förmått minska sin skuld och öka sina finansieringsreserver.

De utgiftsnedskärningar i statsekonomin som man kom överens om i regeringsprogrammet är redan i huvudsak genomförda. Tack vare dessa nedskärningar blir statens utgifter år 1997 i förhållande till BNP mer än 2½ procentenheter. mindre än vad utgifterna enligt tidigare planer skulle ha varit. Totalt sänker de sparbeslut som fattats under åren 1995–1996 förhållandet mellan utgifterna och nationalprodukten med nästan fyra procentenheter fram till år 1999.

Figur 8.

Sparbesluten drar ner underskottet i statsekonomin till ca 3 % i förhållande till totalproduktionen fram till år 1999 och innebär att statens skuldsättning börjar sjunka år 1998 (figur 8). På grund av att socialskyddsfonderna och den kommunala ekonomin visar ett överskott kommer det i den offentliga ekonomin som helhet att uppstå ett överskott år 1998. Den offentliga ekonomins konsoliderade skuldsättning (den s.k. EMU-skulden) går år 1996 upp till 62 % av BNP, varefter den börjar avta.

Den ekonomiska politikens problem

När den offentliga ekonomin kommer i balans blir arbetslösheten mera accentuerat än förut den ekonomiska politikens svåraste

problem. Den ekonomiska tillväxten kommer under perioden 1995–1996 att bli nästan 2½ procentenheter lägre än vad som väntades ännu för ett år sedan. Arbetslöshetsgraden förblir på motsvarande sätt högre än beräknat, även om den långsamt avtar. Också balanseringen av den offentliga ekonomin har gått klart långsammare än vad som eftersträvades. Å andra sidan har den externa balansen förblivit oväntat stark i och med den långsammare tillväxten, inflationstrycken är obefintliga och räntenivån exceptionellt låg.

Samhällsekonomins synnerligen starka externa balans, den goda priskonkurrensförmågan och den numera lilla räntedifferensen i förhållande till Europas hårda valutor visar att man som helhet betraktat har lyckats rätt väl med att återställa samhällsekonomins finansiella jämvikt. Vår utländska nettoskuld är dock fortfarande mycket hög, men den håller på att gå ner till en mera rimlig nivå.

Det oväntat stora överskottet i bytesbalansen i kombination med det oförutsett stora underskottet i den offentliga ekonomin anger att den privata sektorns finansiella ställning är väsentligt starkare. Den inhemska efterfrågan har inte vuxit som väntat och särskilt företagens investeringar har blivit betydligt mindre än beräknat. Detta är delvis en naturlig följd av den svagare utländska efterfrågan, men det visar också att företagen är mycket försiktiga. Också hushållen har hittills varit mycket försiktiga i sina bostadsinvesteringar.

Statsekonomins tillstånd är ännu inte tillfredsställande. Underskottet var 1995 det näststörsta i EU-länderna. Prognoserna beträffande nedgången i skuldsättningen bygger på beräkningen att den ekonomiska utvecklingen förblir gynnsam och för att prognoserna skall slå in måste arbetslösheten avta markant. Den skuld på nästan 500 mrd. mk som förutsetts till årtiondets slut för årligen med sig räntekostnader på drygt 30 mrd. mk, vilket motsvarar ca 15 % av statens utgifter. Därtill bör det noteras att kalkylerna över hur statsekonomins skuldsättning kommer att utvecklas bygger på antagandet att beskattningen förblir rätt stram. Dock borde särskilt beskattningen av arbete sänkas, men utan ytterligare inbesparingar i statens utgifter verkar detta inte möjligt utan att balanseringen av statsekonomin äventyras. Inte heller genom en ändring av beskattningsstrukturen verkar det möjligt att avsevärt sänka beskattningen av arbete.

Möjligheterna att uppnå en lindring i arbetslöshetsproblemet hänger samman dels med den ekonomiska tillväxttakten, dels med tillväxtens sysselsättningseffekter. Att efterfrågan inom den privata sektorn tar fart är avgörande för såväl tillväxten, sysselsättningen som den hållbara stabiliseringen av den offentliga ekonomin. Att förtroendet för att en fortsatt stabil ekonomisk utveckling bibehålls och att de positiva förväntningarna beträffande en balanserad utveckling inom den europeiska ekonomin slår in är avgörande förutsättningar för att den uppdämda tillväxtladdningen skall få utlopp i form av aktiv verksamhet.

För att arbetslösheten skall halveras måste minst 200 000 nya arbetsplatser skapas, och därtill måste de försvinnande arbetsplatserna ersättas. Detta kan inte uppnås utan stora investeringar inom tillväxtsektorerna. För att investeringarna skall vara lönsamma

måste realräntan vara låg och arbetskraftskostnaderna och konkurrensförmågan förbli gynnsamma. Så länge inflationen är långsam borde de nominella räntorna stabiliseras på en mycket låg nivå.

Den ekonomiska tillväxten har ännu inte nämnvärt minskat arbetslösheten. Detta har närmast berott på att tillväxten länge har varit beroende av den kapitalintensiva exportindustrin. Den för servicesektorerna väsentliga inhemska efterfrågan ligger fortfarande på en nivå som är ungefär en tiondel lägre än i början av 1990-talet. Sysselsättningsutvecklingen inom dessa sektorer begränsas också av den höga prisnivå inom serviceutbudet.

Den kombinerade inverkan av beskattningen och systemet med transfereringar samt inflexibiliteterna i verksamheten på arbetsmarknaden upprätthåller den höga prisnivån på tjänster och bromsar upp en förbättring av sysselsättningen För att sysselsättningsläget skall förbättras på det sätt som eftersträvas måste man därför fortsätta med de strukturreformer som förbättrar verksamheten på arbetsmarknaden.

2 Den internationella ekonomin

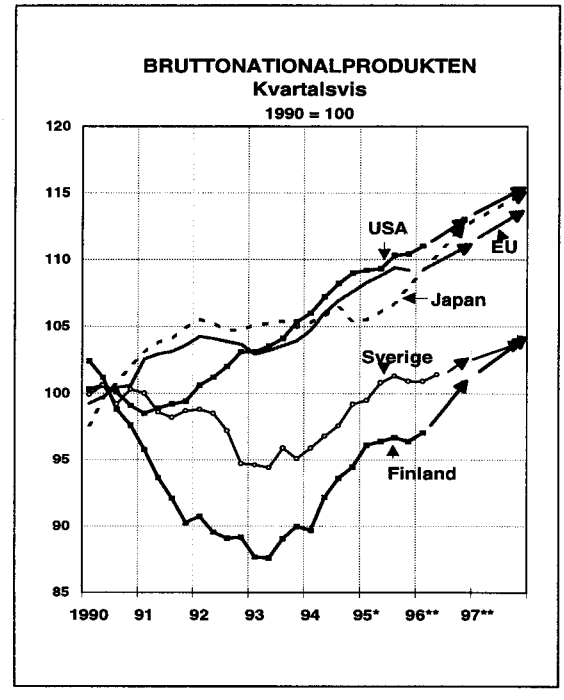
Produktion och efterfrågan

Utvecklingen inom världsekonomin försämrades något 1995 efter det gynnsamma föregående året. Skillnaderna i konjunkturutvecklingen mellan Sydostasien, Förenta Staterna och Europa blev större. I Sydostasien fortgick den snabba tillväxten, och också den japanska ekonomin började återhämta sig efter en lång recession. I Förenta Staterna vände högkonjunkturen nedåt under årets första hälft, men man lyckades undvika att inflationen tilltog och ekonomin gjorde en s.k. mjuklandning i en hållbar tillväxttrend. I Västeuropa avtog den ekonomiska tillväxten markant under årets senare hälft. I vissa stora länder i Europa gick produktionen t.o.m. ner i slutet av året.

I Japan och Förenta Staterna började 1996 gynnsamt. I Japan kom produktionsökningen i gång i slutet av 1995 och fortsatte under början av 1996 i en årstakt av mer än 2 %, då den ekonomiska politiken stödde efterfrågan och den försvagade yenen underlättade exporten. I Förenta Staterna undveks en överhettning av konjunkturerna och en accelererande inflation när den ekonomiska tillväxten avtog så att den motsvarade den potentiella produktionsökningen. I Europa däremot försvagades både företagens och hushållens tilltro till den ekonomiska tillväxten, vilket gav ett kraftigt utslag i efterfrågan. Totalproduktionens tillväxttakt sjönk mot slutet av året till 1½ % från att ha varit 3 % i början av året. Bidragande orsaker till den sämre tilltron tycks ha varit framför allt de saneringar av den offentliga ekonomin som pågår i nästan alla länder i Västeuropa, och som innebär nedskärningar särskilt i transfereringarna till hushållen. Den mindre strikta penningpolitiken har å andra sidan ännu inte tillräckligt hunnit kompensera den stramare finanspolitiken.

Trots det är världsekonomins tillväxtförutsättningar goda. Inflationen är nästan överallt under kontroll, och det finns inga

Figur 9.

2. Bruttonationalprodukten i OECD-länderna

	1993	1994	1995*	1996**	1997**
	procentuell volymförändring				
Förenta Staterna	2,2	3,5	2,0	2	2
Japan	0,1	0,5	0,9	2 1/2	2 1/2
EU	-0,5	2,8	2,5	1 1/2	2 1/2
Tyskland	-1,2	2,9	1,9	1	2
Frankrike	-1,3	2,8	2,2	1	2
Italien	-1,2	2,2	3,0	1 1/2	2 1/2
Storbritannien	2,3	3,8	2,4	2	2 1/2
Spanien	-1,2	2,1	3,0	2 1/2	2 1/2
Sverige	-2,2	2,6	3,0	1 1/2	2
Danmark	1,5	4,4	2,6	1 1/2	2 1/2
Finland	**-1,2**	**4,4**	**4,2**	**2,8**	**3,9**
Norge	2,1	5,7	3,7	3 1/2	2 1/2
OECD	1,0	2,7	1,9	2	2 1/2
OECD vägd med Finlands export-andelar 1995	0,0	3,0	2,3	1 1/2	2 1/2

Källa: OECD, Europeiska kommissionen och ekonomiska avdelningen.

särskilda förväntningar att den skall ta fart. Valutakurserna ser ut att vara i balans, och räntorna har allmänt gått ner. Osäkerheten koncentreras för närvarande närmast till Västeuropa. Tilltron till den ekonomiska utvecklingen har ökat något under den senaste tiden, men finanspolitiken förblir stram och kan stramas åt ytterligare när EU-länderna försöker uppfylla de s.k. EMU-kriterierna. Detta kan bromsa upp återhämtningen inom den ekonomiska tillväxten. Dessutom går det långsamt med de i många länder aktuella strukturomvandlingar genom vilka man på nytt vill skynda på tillväxten.

Totalproduktionen i de västliga industriländerna väntas fortsätta att växa i en takt av ca 2 % år 1996 och gå upp till 2½ % år 1997. Produktionen i OECD-länderna vägd med Finlands exportandelar beräknas öka med 1½ % år 1996 och 2½ % år 1997. Den snabbare tillväxten bygger framför allt på en större inhemsk efterfrågan, då nettoexporten förblir nästan oförändrad. I utvecklingsländerna ökar produktionen fortfarande betydligt snabbare än i industriländerna. Världshandelns volym går upp med 7 % år 1996 och 8 % år 1997.

Ekonomin i **Förenta Staterna** ligger ett år före Europa i konjunkturcykeln. Produktionsökningen stannade i det närmaste upp under årets första hälft, men fick ny fart mot slutet av året, i och med lager-

anpassningen. Tillväxten byggde på den inhemska efterfrågan. Särskilt investeringarna ökade snabbt, vilket undanröjde vissa flaskhalsar i produktionen. Den förbättrade ekonomiska situationen i Mexico bidrog till att få i gång en exportökning. Kapacitetsutnyttjandegraden är hög och arbetslöshetsgraden den lägsta på 20 år. Tack vare den strama finanspolitiken och den striktare penningpolitiken har man lyckats hålla inflationen nere.

Under början av 1996 tilltog produktionsökningen ytterligare. Konsumtionsefterfrågan ökade på årsnivå med nästan 3 och investeringarna med 7 %. Däremot fortsatte den offentliga konsumtionen att avta. Ekonomin är i balans, och några större inflationsförväntningar finns inte, och därmed har penningpolitiken inte behövt stramas åt. Totalproduktionen väntas fortsätta att växa ungefär i takt med den potentiella produktionsökningen. Inflationen förblir långsam, 2–2½ %, och arbetslöshetsgraden i stort sett oförändrad, 5½ %. Underskottet i bytesbalansen fortsätter att minska. Efterfrågan i Förenta Staterna stöder åter tillväxten inom världsekonomin, för importen ökar i en takt av 7 % per år. Risker finns det närmast i samband med investeringarna. Om tillväxten där börjar avta utvidgas produktionskapaciteten långsammare, vilket kunde leda till en snabbare inflation.

I **Japan** kom man senaste år ur den depression som pågått i fyra år. Under det andra halvåret blev ökningen i totalproduktionen nästan 3 %. Tillväxten kom i gång tack vare den inhemska efterfrågan, som man har försökt skynda på särskilt genom att öka de offentliga investeringarna samt sänka räntenivån rekordlågt. Den livligare inhemska efterfrågan ledde i sin tur till att importen snabbt började växa.

Importvolymen gick senaste år upp med 13 ½ %, vilket bidrog till att dämpa ökningen i totalproduktionen. Exporten blev större genom att övervärderingen av yenen löstes upp, men exportökningen blev trots det vid bara 5 %. Det faktum att importvolymen var större än exportvolymen minskade tillväxten inom totalproduktionen med nästan en procentenhet, och efterfrågan i Japan stödde världsekonomin. Överskottet i Japans bytesbalans fortsatte att krympa.

Det finns fortfarande gott om outnyttjad produktionskapacitet, och arbetslösheten är rekordhög. Priserna fortsatte att sjunka år 1995. Produktionstillväxten torde nu ha funnit en hållbar trend. Totalproduktionen väntas i år och nästa år gå upp med 2½ %. Tillväxten bygger fortfarande närmast på den inhemska efterfrågan, särskilt på investeringarna. Också importökningen väntas förbli snabb. Prisnivån fortsätter att sjunka i år, men år 1997 beräknas deflationen stanna upp till följd av den ökade aktiviteten. Överskottet i bytesbalansen avtar ytterligare både i år och nästa år.

I **Västeuropa** avmattades den ekonomiska utvecklingen snabbt och överraskande under den andra hälften av 1995, Under årets sista kvartal minskade produktionen bl.a. i Tyskland och Frankrike, vilket också återspeglades i den ekonomiska utvecklingen i andra länder i Europa. Orsaken till den plötsliga svängningen i tillväxten tycks ha varit att både företagens och hushållens framtidsförväntningar försämrades kännbart. Detta åter torde ha berott på att man i många länder i Europa försöker avhjälpa de

offentliga underskotten, vilket leder till nedskärningar, särskilt i transfereringar till hushållen, med osäkerhet bland konsumenterna som följd. Bland företagen råder det osäkerhet om när och hur EMU kommer att genomföras, vilket gör det svårt att planera för framtiden och fatta beslut om investeringar.

Under det första kvartalet i år visade produktionen en mycket långsam ökning eller minskning i de flesta länder i Europa. Under sommaren har dock framtidsförväntningarna blivit något bättre och produktionsökningen har fått bättre fart. Ekonomins fundament är allmänt sett i rätt gott skick i Europa, med undantag för balansen inom den offentliga ekonomin. Företagens lönsamhet är god, och inflationen samt inflationsförväntningarna moderata. Valutakurserna är rätt stabila, och det har varit möjligt att sänka räntenivån. På basis av dessa faktorer kan man anta att produktionsökningen åter skall komma igång i Europa. Risker finns det närmast i samband med att finanspolitiken skärps i många länder, vilket ger kumulerade effekter. I år väntas ökningen i totalproduktionen i Västeuropa bli vid 1½ %, men den torde nästa år gå upp till 2½ %. Inflationen förblir historiskt sett exceptionellt låg och arbetslösheten förblir stor.

I **Tyskland** gick produktionen ner både under det sista kvartalet i fjol och det första kvartalet i år. De fasta investeringarna minskade och lager upplöstes. Speciellt byggnadsverksamheten låg nere särskilt i östra Tyskland, där den snabba lönestegringen har inverkat negativt på investeringsbenägenheten. Den långsammare tillväxten har inom den offentliga ekonomin skapat ett underskott som är betydligt större än vad som eftersträvades. Då man för att den ekonomiska politiken skall vara trovärdig vill uppfylla alla EMU-kriterier, har man varit och blir också i fortsättningen tvungen att skärpa finanspolitiken kännbart. Detta leder till att efterfrågan avtar och särskilt till att hushållens framtidsförväntningar försämras, vilket håller nere tillväxten.

Sedan inflationen avtagit till klart under 2 %, har man kunnat lindra penningpolitiken. Löneförhöjningarna i kombination med den långsamma inflationen ökar hushållens köpkraft, vilket på nytt väntas föra in ekonomin i en tillväxttrend. Ökningen i totalproduktionen blir dock i år sannolikt högst en och nästa år ett par procent. Exporten ökar snabbare än importen, och ökningen i totalproduktionen bygger därför i år nästan enbart på exporten. Nästa år bygger tillväxten huvudsakligen på den inhemska efterfrågan, då investeringarna inte längre avtar. Inflationen förblir mycket långsam, och arbetslösheten ökar vartdera året. Risker finns det närmast i samband med att finanspolitiken och penningpolitiken skall samordnas. För att produktionsökningen inte skall bli lidande av att finanspolitiken skärps, borde penningpolitiken samtidigt lindras. Möjligheterna att genomföra detta är dock i hög grad beroende av den internationella ränteutvecklingen och särskilt ränteutvecklingen i Förenta Staterna.

I **Storbritannien** förblev den ekonomiska utvecklingen år 1995 betydligt gynnsammare än på den europeiska kontinenten. Ökningen i totalproduktionen stabiliserades så att tillväxten ligger kring två procent, vilket nästan motsvarar den potentiella

tillväxten. Bakom den långsammare tillväxten låg en lageranpassning och också en kraftig nedskärning av de offentliga investeringarna. Också ökningen i de privata investeringarna blev avsevärt mindre.

När lageranpassningen har slutförts beräknas produktionsökningen på nytt gå upp till 2½–3 %. Tillväxten bygger framför allt på den inhemska efterfrågan. Storbritannien är ett av de få länder där sysselsättningsläget förbättras och arbetslösheten klart sjunker både i år och nästa år. Det finns inga inflationstryck, och inte heller något särskilt behov att strama åt den ekonomiska politiken, i motsats till övriga viktiga länder i Europa.

I **Sverige** har den ekonomiska tillväxten efter 1993 nästan enbart byggt på exporten som fick fart när kronan försvagades. I slutet av senaste år avmattades också ökningen i Sveriges export när den internationella efterfrågan minskade, och å andra sidan har de kännbara löneförhöjningarna försämrat konkurrensförmågan. Den ekonomiska tillväxten är närmast beroende av den inhemska efterfrågan. Den privata konsumtionen låg i början av detta år fortfarande nere till följd av att skatteförhöjningarna och de nedbantade transfereringarna begränsade hushållens köpkraft. Den höga spargraden möjliggör en tilltagande konsumtionsefterfrågan, om hushållens framtidsförväntningar förbättras; vissa tecken på detta har kunnat skönjas under sommaren.

I och med att inflationen har avtagit och nu ligger under målet 2 % och att bytesbalansen visar ett kännbart överskott, har det blivit möjligt att snabbt sänka räntenivån. Detta skapar så småningom förutsättningar för en kraftigare konsumtionsefterfrågan. Denna stöds också av att hushållens realinkomst har gått upp och att den öppna arbetslösheten har minskat något. Risker finns det närmast i samband med finanspolitiken, där en ytterligare åtstramning kan bli nödvändig om EMU-kriterierna skall uppnås, samt med inflexibiliteten på arbetsmarknaden.

För de ekonomiska utsikterna i Europa är det positivt att flera av **ekonomierna stadda i omvandling** i Central- och Östeuropa nu har kommit rätt långt med sina ekonomiska reformer och strukturan-

3. Totalproduktionen i Ryssland samt i vissa länder i Central- och Östeuropa

	1994	1995*	1996**	1997**
	procentuell volymförändring			
Bulgarien	1,4	2,5	2 1/2	3
Polen	5,2	7,0	5 1/2	5
Rumänien	3,5	6,9	4	4
Slovakien	4,9	7,4	5	5
Tjeckien	2,6	4,8	5 1/2	6
Ungern	3,0	1,5	2	3
Ryssland	-15,0	- 4,0	1	3

Källa: OECD.

passning, och det finns förutsättningar för en snabb ekonomisk tillväxt. I Polen, Rumänien och Slovakien ökade totalproduktionen med ca 7 % år 1995, i Tjeckien och Slovenien med omkring 5 %. Av de baltiska länderna uppnådde Estland och Litauen en tillväxt på 3 %. I Ryssland och Ukraina fortsatte produktionen att minska senaste år. Skedet med en avtagande produktion väntas upphöra i Ryssland i år. De flesta länderna har problem med banksystemet, som är rätt outvecklat särskilt när det gäller riskhanteringen.

I **utvecklingsländerna** fortsätter den kraftiga ekonomiska utvecklingen. Totalproduktionen ökar snabbast i Kina och Sydostasien. Här är investeringsverksamheten mycket livlig tack vare de utländska placeringarna. I Kina når man upp till en produktionstillväxt på 10 %, trots att den ekonomiska politiken har stramats åt kännbart, och man har lyckats få ner inflationen till 10 % från en nivå på 20 % år 1994. En risk i samband med den ekonomiska tillväxten i dessa länder utgör närmast det kraftiga kapitalflödet från utlandet, som stärker ländernas valutor och därigenom försvagar den ekonomiska tillväxten. De ekonomiska utsikterna är goda också i andra världsdelar. De latinamerikanska länderna håller på att återhämta sig från återverkningarna av den mexikanska krisen, och produktionsökningen inom området håller på att ta fart. Produktionen väntas i år gå upp med i genomsnitt 2½ % och nästa år med 4 % i Central- och Sydamerika. Till följd av den mexikanska krisen har dock räntenivån stigit i dessa länder, för investerarna vill ha större riskpremier än tidigare. Tack vare den stramare ekonomiska politiken har man lyckats stävja inflationen och förbättra ekonomiernas yttre balans. Totalt beräknas att totalproduktionen i utvecklingsländerna växer i en genomsnittstakt av 5–6 % under 1996 och 1997.

Den ekonomiska politiken

I de västliga industriländerna slutade finansunderskottet i de offentliga ekonomierna växa år 1993, tack vare dels att konjunkturerna vände, dels att finanspolitiken stramades åt. År 1995 var underskotten i genomsnitt 3,6 % av BNP, efter att år 1993 som högst ha varit i genomsnitt 4,6 % av BNP. Huvudsakligen är underskottet fortfarande strukturellt. När den ekonomiska utvecklingen har blivit sämre än väntat, håller många länder på att bli efter i sin målsättning att minska underskottet.

Den ökande offentliga skulden och dess omfattning innebär att den ekonomiska politikens viktigaste mål förblir att balansera den offentliga ekonomin i nästan alla OECD-länder. I EU-länderna accentueras vikten av detta mål av de s.k. EMU-kriterierna, som måste uppnås för att man skall kunna gå med i EMUs tredje fas från början av år 1999. Ett undantag från denna allmänna linje utgör Japan, där man under den senaste tiden har bedrivit en expansiv finanspolitik och också lyckats få ekonomin att börja växa. Dock har man också i Japan

4. Konvergenskriterierna för den ekonomiska och monetära unionen (EMU) i EU-länderna

	Inflation %	Räntenivå %	Offentliga sektorn			
			underskott		bruttoskuld	
			% av BNP			
	1997**	1997**	1996**	1997**	1996**	1997**
EMU-kriterium(1)	3,1	9,0	3,0	3,0	60,0	60,0
Tyskland	1,7	6,7	4,0	3,6	61,4	62,6
Frankrike	1,7	6,9	4,4	3,6	56,0	58,0
Italien	3,5	9,7	6,4	5,3	125,0	123,7
Storbritannien	2,5	8,4	4,3	3,5	55,4	55,9
Spanien	3,2	9,2	5,1	4,0	68,1	68,5
Nederländerna	2,0	6,7	3,5	3,0	79,4	78,7
Belgien	1,8	7,1	3,6	3,8	132,4	130,6
Österrike	2,1	6,7	4,7	3,3	72,3	73,6
Sverige	2,6	8,5	5,2	3,8	80,6	79,9
Danmark	2,4	7,9	1,0	0,8	70,8	68,6
Finland	**1,5**	**7,3**	**2,9**	**1,4**	**61,8**	**61,0**
Portugal	3,2	9,2	4,5	4,0	72,1	72,0
Grekland	7,0	..	8,1	7,2	112,1	112,0
Irland	2,4	7,8	2,0	1,5	80,9	76,8
Luxemburg	2,1	..	-0,6	-0,3	6,3	7,0

Källa: Europeiska kommissionen och ekonomiska avdelningen.
(1) Inflation: Stegringen i konsumentpriserna får vara högst 1,5 procentenheter snabbare än prisstegringen i de tre gemenskapsländer där inflationen är lägst.
Räntenivå: Den långfristiga räntan (statens obligationer) får med högst två procentenheter överstiga räntenivån i de tre länder där inflationen är lägst.

för avsikt att börja strama åt finanspolitiken nu när uppgången har kommit i gång.

I Förenta Staterna har finanspolitikens linje förblivit stram under hela 1990-talet. De offentliga utgifterna är nu mindre än i början av decenniet, och nedskärningarna fortsätter. Man har lyckats halvera det strukturella underskottet från toppnivån år 1992, då det var 4 % av BNP. Också i EU-länderna har man de senaste åren lyckats få ner det strukturella underskottet, men år 1995 var det ännu i genomsnitt 4,5 % av BNP. I Japan var det strukturella underskottet senaste år 2,4 % av BNP.

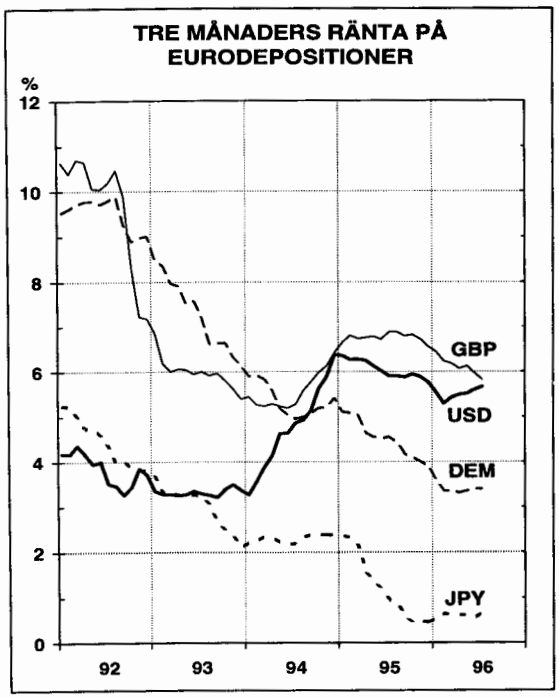
Den långsammare ekonomiska tillväxten har gjort det svårare för EU-länderna att uppnå sina mål när det gäller balansen inom den offentliga ekonomin. År 1997 ligger till grund för godkännandet av länderna till den ekonomiska unionen, och då verkar bara några av de små medlemsländerna kunna uppnå det mål som uppställts i fråga om underskottet. När det gäller den offentliga skulden i förhållande till BNP är situationen densamma, och inte ens Tyskland ser ut att kunna uppnå målet. Behovet att bedriva en allt stramare finanspolitik kommer därmed att kvarstå ännu länge, för om man slutar sträva mot de uppställda målen, förlorar

den ekonomiska politiken och den ekonomiska unionen sin trovärdighet.

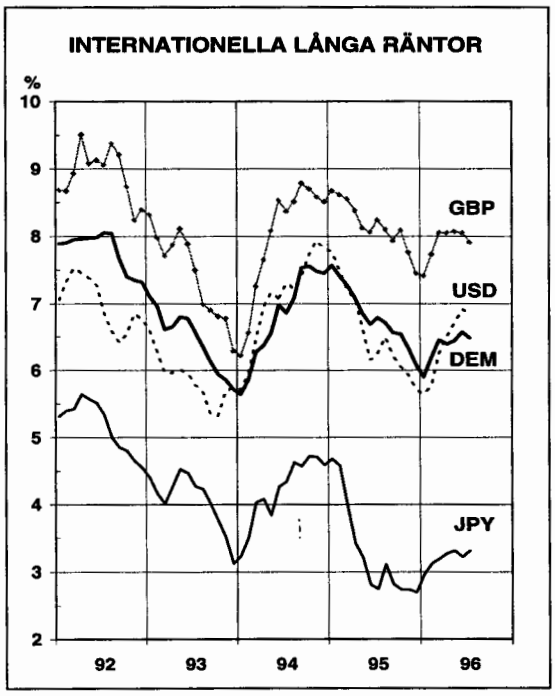
I Förenta Staterna stramades penningpolitiken åt år 1994 i syfte att kontrollera konjunkturerna. När det sommaren 1995 stod klart att man hade lyckats med detta, började man försiktigt lindra penningpolitiken. Förenta Staterna tycks nu ha uppnått en utveckling med en hållbar tillväxt. Penningpolitiken förhåller sig nu avvaktande, och någon större åtstramning av penningpolitiken är inte att vänta.

I Europa litar man på att den ekonomiska unionen skall genomföras tidtabellsenligt, vilket tillsammans med den långsammare inflationen har gjort det möjligt att sänka räntorna i flera länder senaste år och i början av detta år; ränteskillnaderna mellan de olika länderna har minskat. På basis av det ekonomiska läget i Europa kan det i vissa länder under den närmaste tiden finnas möjligheter att ytterligare lätta på penningpolitiken. Den internationella finansmarknaden är dock så långt integrerad, att om räntorna höjs i Förenta Staterna, återverkar det också i Europa. I Japan för sin del lindrades penningpolitiken exceptionellt mycket redan senaste år; när tillväxten nu har kommit i gång, förväntar man sig stigande räntor. Därmed verkar det som om man inom den internationella ränteutvecklingen antingen redan har nått botten eller är mycket nära den. Att finanspolitiken antagligen skärps ytterligare i Europa, och att det i penningpolitiken inte finns mycket lindringsmån, är en kombination som gör det svårare för tillväxten att ta fart. För att konjunkturläget skall förbättras krävs därmed att hushållens och företagens framtidsförväntningar skall förändras.

Figur 10.

Figur 11.

Sysselsättningen

Arbetslösheten är ett problem särskilt i Europa, där antalet sysselsatta år 1995 gick upp för första gången under hela 1990-talet. Arbetslöshetsgraden i EU-länderna senaste år var i genomsnitt 11,2 %, men i Japan var den bara 3,1 %, vilket för japanska förhållanden var en exceptionellt hög siffra. I Förenta Staterna var arbetslöshetsgraden senaste år 5,6 %, den lägsta på 20 år. I Europa kännetecknas arbetslösheten därtill av att den är långvarig och medför social utslagning. Antalet sysselsatta stiger inte alls i Europa i år, och arbetslöshetsgraden beräknas i EU-länderna gå upp till 11,4 % i medeltal.

Den långsammare ekonomiska tillväxten eller skillnaderna i tillväxttakten ser inte ut att förklara skillnaderna i efterfrågan på arbetskraft, utan orsakerna torde ligga i ekonomiernas institutionella strukturer. I de länder där arbetslöshetsgraden är hög tycks strukturerna inte anpassa sig till förändringarna i världsekonomin och de nationella ekonomierna. Dessa inflexibiliteter torde bidra till att dra bort investeringar och produktion särskilt från många EU-länder till de central- och östeuropeiska länderna samt till Sydostasien. Industriländerna har både inom OECD och inom EU sökt efter lösningar på arbetslöshetsproblemet. Slutledningen har varit att problemets kärna är den inflexibla arbetsmarknaden – oförmågan att anpassa sig till nya förhållanden – samt systemen med arbetslöshetsskydd och socialskydd som minskar benägenhet att ta emot arbete. Trots att ett brett samförstånd råder om dessa slutledningar är problemet i de flesta länder hur man skall genomföra reformerna.

5. Arbetslöshetsgraden i vissa OECD-länder

	1993	1994	1995*	1996**	1997**
	procent				
Förenta Staterna	6,9	6,1	5,6	5 1/2	5 1/2
Japan	2,5	2,9	3,1	3 1/2	3
Storbritannien	10,2	9,2	8,2	8	7 1/2
Frankrike	11,7	12,3	11,6	12	12
Tyskland	8,9	9,6	9,4	10 1/2	10 1/2
Norge	6,0	5,4	4,9	4 1/2	4
Sverige	8,2	8,0	7,7	7 1/2	7
Finland	**17,9**	**18,4**	**17,2**	**16,4**	**15,4**
Danmark	12,3	12,2	10,0	9	9
EU	11,1	11,6	11,2	11 1/2	11 1/2
OECD	7,9	7,9	7,6	7 1/2	7 1/2

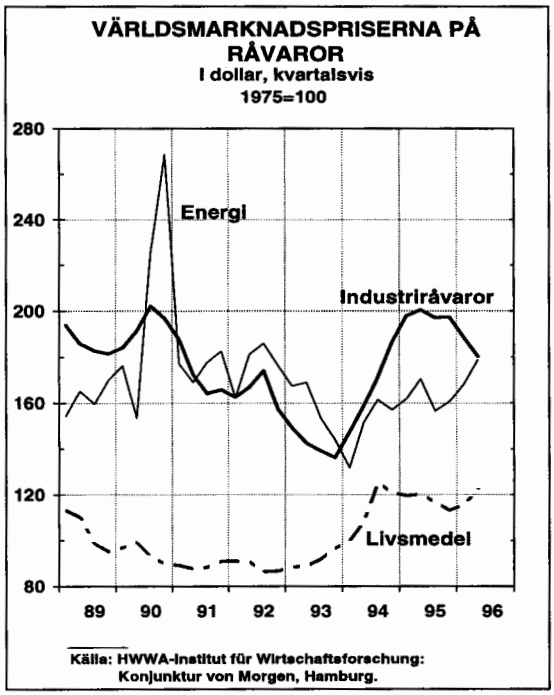
Källa: OECD och ekonomiska avdelningen.

Priser och löner

Pris- och kostnadsutvecklingen har hållits mycket väl under kontroll i OECD-länderna. I många länder ligger inflationen redan under målnivån. Konsumentprisernas stegringstakt har på 1990-talet halverats i Förenta Staterna och Europa. Bakom detta ligger dels den långsamma produktionsökningen, dels den låga kapacitetsutnyttjandegraden. Också den strama penningpolitik som bedrivits i många länder har hållit nere inflationen, liksom också den tilltagande arbetslösheten. I Japan har priserna t.o.m. sjunkit; detta förklaras delvis av att yenen blivit starkare, vilket har sänkt importpriserna.

Varken i år eller nästa år förutses några väsentliga tryck att höja priser eller kostnader. Det finns fortfarande gott om outnyttjad kapacitet, och arbetslösheten ökar i många länder. Arbetslöshetsgraden tycks mycket litet påverka lönestegringen. Utvecklingen är mycket enhetlig i OECD-länderna. Det faktum att lönerna inte anpassar sig till konjunkturläget är i Europa ett problem som kan komma att accentueras i de länder som år 1999 går med i den ekonomiska unionen.

Figur 12.

6. Företagsverksamhetens arbetskostnader per producerad enhet

	1993	1994	1995*	1996**	1997**
	procentuell förändring				
Förenta Staterna	2,5	2,0	2,8	2	2 1/2
Japan	0,6	0,9	0,2	-1	- 1/2
Tyskland	3,1	-0,5	1,0	2	1/2
Frankrike	2,5	-1,5	0,5	1	0
Storbritannien	0,2	0,4	1,1	1 1/2	1 1/2
Italien	2,2	-0,5	0,3	2 1/2	2 1/2
Kanada	0,6	-0,8	0,8	2	1 1/2
I medeltal	2,0	0,8	1,6	1 1/2	1 1/2
Sverige	0,9	1,6	3,8	4,3	3,6
Finland(1)	**-6,3**	**-4,7**	**3,2**	**0,5**	**-1,5**

Källa: OECD och ekonomiska avdelningen.
(1) Fabriksindustri.

7. Konsumentpriserna[1] i OECD-länderna

	1993	1994	1995*	1996**	1997**
	procentuell förändring				
Förenta Staterna	2,6	2,4	2,3	2	2 1/2
Japan	1,2	0,7	-0,5	- 1/2	1/2
EU	4,0	3,3	3,0	2 1/2	2
Tyskland	4,0	2,8	2,0	1 1/2	1 1/2
Frankrike	2,2	2,1	1,6	2	1 1/2
Italien	4,8	4,7	5,7	4	3
Storbritannien	3,5	2,5	2,6	2 1/2	2 1/2
Spanien	5,5	4,9	4,6	3 1/2	3
Sverige	5,7	3,1	2,7	2	3
Danmark	0,2	1,7	1,7	2	2 1/2
Finland	**4,2**	**1,4**	**0,2**	**1,1**	**1,5**
Norge	2,2	1,3	2,4	1 1/2	2 1/2
OECD	4,2	4,3	4,7	4	3 1/2
OECD vägd med Finlands export-andelar 1995	3,4	2,5	2,2	2	2

Källa: OECD och ekonomiska avdelningen.
(1) Prisindex för privat konsumtion.

Världshandeln

Inom världshandeln avtog tillväxttakten senaste år till 8½ %, då de europeiska ländernas utrikeshandel avmattades. Tillväxten sjunker i år ytterligare till 7 %, men den beräknas återhämta sig år 1997, då totalproduktionen börjar växa snabbare i OECD-länderna. Importpriserna på andra råvaror än energi steg 1995 med 5 %. På grund av den svaga efterfrågan blir prisstegringen långsammare både i år och nästa år. Tyngdpunkten i världshandeln förskjuts allt mera mot Sydostasien, där den ekonomiska tillväxten för tillfället är koncentrerad.

Underskottet i handelsbalansen blir mindre i Förenta Staterna och Japan både i år och nästa år, medan handelsbalanserna i OECD-länderna i Europa i genomsnitt förblir positiva.

8. Varuexport och -import i OECD-länderna

	1994	1995*	1996**	1997**	1994	1995*	1996**	1997**
	procentuell volymförändring				procentuell prisförändring			
Export								
Förenta Staterna	10,1	10,7	9	9	0,6	3,0	0	0
Japan	1,7	3,3	2 1/2	7	-0,9	-0,7	6	1 1/2
Tyskland	9,0	3,6	4	7	1,0	1,7	1 1/2	1
Storbritannien	12,9	5,9	3 1/2	6	0,4	6,9	4 1/2	2
OECD	9,4	7,6	5 1/2	7	1,6	4,3	2	1 1/2
Import								
Förenta Staterna	13,5	9,1	6	6	0,6	2,6	-1	1/2
Japan	13,6	12,5	8 1/2	10 1/2	-7,9	-0,3	8 1/2	1
Tyskland	7,9	2,1	3	6 1/2	0,8	0,5	1 1/2	1
Storbritannien	6,3	2,4	5 1/2	6	3,5	8,9	4 1/2	2 1/2
OECD	10,3	6,8	5 1/2	7	1,5	4,7	2	1 1/2

Källa: OECD.

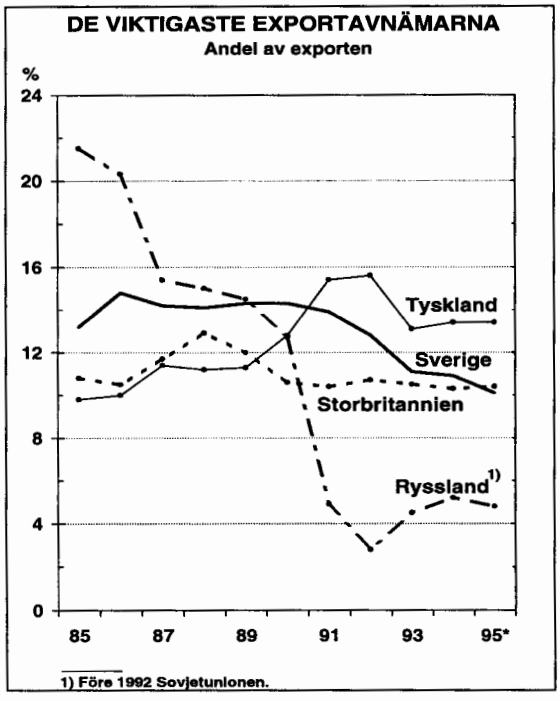
3 Utrikeshandel

Export

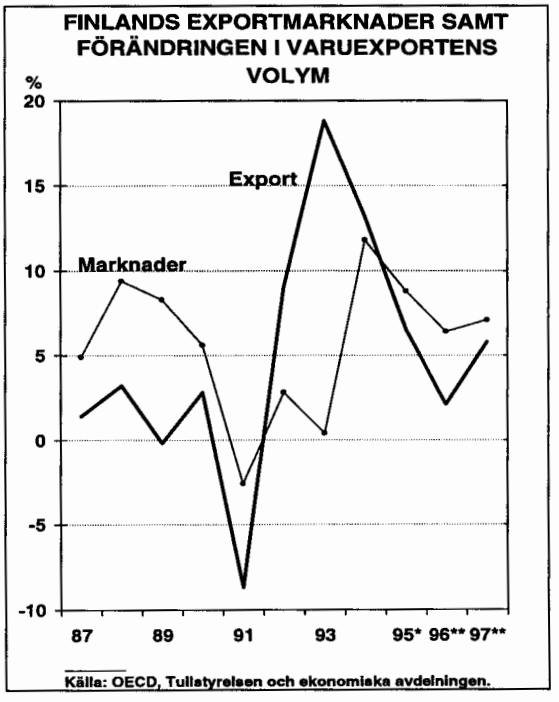
Exporten av varor och tjänster ökade snabbt under perioden 1992–1994. Exportvolymen växte under de tre åren med sammanlagt 45 % och priserna gick upp med 15 %. Till en början byggde tillväxten på utbudsfaktorer: den finska marken förlorade under 1992 och 1993 totalt ungefär en fjärdedel av sitt värde, och den svaga inhemska efterfrågan höll priserna samt produktionskostnaderna nere. Konkurrensförmågan förbättrades markant. Finlands traditionella exportmarknader började återhämta sig år 1994, och särskilt världsmarknadspriserna på skogsindustriprodukter började stiga. Men i och med att den finska marken stärktes steg exportpriserna räknade i mark långsammare.

Strukturen i Finlands export har förändrats mycket under detta årtionde. Metall- och skogsindustrin hade ännu år 1991 nästan lika stora exportandelar, ca 40 % av varuexporten. Till år 1995 har metallindustrin ökat sin andel till 47 % av varuexportens värde och skogsindustrins andel har sjunkit till 36 %. Exporten av metallindustriprodukter har ökat mest i fråga om telekommunikationsprodukter samt maskiner

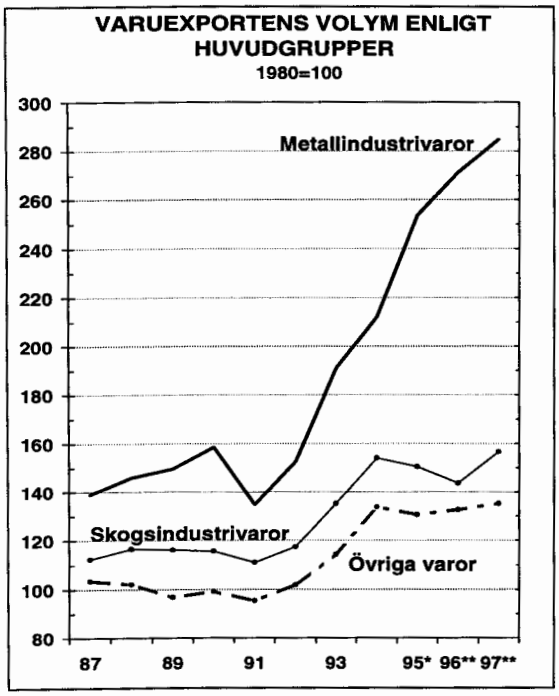
Figur 13.

Figur 14.

Figur 15.

och apparater som närmast är avsedda för industrin.

Av Finlands export gick år 1995 ca 58 % till EU-länderna. Tyngdpunkten i exporten till EU-området ligger på skogsindustriprodukter, värdemässigt exporteras ungefär två tredjedelar av dessa just till EU-länderna. EU-exporten har på 1990-talet vuxit något långsammare än exporten totalt. Exporten till de asiatiska länderna med en snabbt växande ekonomi har ökat snabbare än exporten totalt, och särskilt metall- och verkstadsindustrins produkter har funnit nya marknader.

Mot slutet av 1995 avtog den ekonomiska tillväxten i Västeuropa, som är viktigt för den finska exporten. Till följd av den svagare efterfrågan blev ökningen i varuexportens värde långsammare. Värdet av exporten av varor och tjänster gick ännu upp med 13½ % från året innan, delvis på grund av den snabba tillväxten inom varuexporten under föregående år, delvis på grund av att exporten av tjänster fortsatte att öka. Volymmässigt växte exporten med 7½ %, och exportpriserna gick upp med i genomsnitt 5½ % i året. Industrins priskonkurrensförmåga försämrades med en tiondel.

Exportutvecklingen år 1995 varierade mycket inom olika sektorer:

Inom skogsindustrin fortsatte den mycket snabba stegring i marknadspriset på cellulosa som hade börjat redan ett år tidigare, och cellulosapriset mer än fördubblades på två år. Också priserna på tidningspapper och annat papper steg snabbt. Uppgången i världsmarknadspriserna återspeglades också i exportpriserna räknat i mark, eftersom stegringen i den finska markens värde inte längre i samma utsträckning som året innan eliminerade prisuppgången. Skogsindustrins export började avta mot slutet av året, då efterfrågan minskade och man försökte upprätthålla prisnivån genom produktionsbegränsningar. Skogsindustrins exportpriser steg med ca 15 % från året innan och exportvolymen gick en aning ner.

Värdet av exporten av metallindustriprodukter ökade med en femtedel. Exportpriserna utvecklades oenhetligt: priserna på basmetaller steg, men exportpriserna på metallprodukter och inom maskinindustrin sjönk. Exempelvis de i mark räknade exportpriserna på telekommunikationsprodukter sjönk med en fjärdedel. Totalt sjönk metallindustrins exportpriser med en knapp procent.

9. Export av varor och tjänster

	1995*	1993	1994	1995*	1996**	1997**	1993	1994	1995*	1996**	1997**
	andel, %	procentuell volymförändring					procentuell prisförändring				
Jord- och skogsbruk	1,2	47	7	-21	2	2	8	58	-9	15	1
Livsmedels-, dryckes- och tobaksvaruindustri	2,2	36	17	-13	2	3	12	-1	5	7	2
Textil-, beklädnads- och läderindustri	2,0	5	12	-8	-5	-2	4	1	8	4	3
Trävaruindustri	7,6	39	22	-3	-6	5	0	6	-3	0	4
Pappers- och grafisk industri	27,9	10	11	-2	-4	10	5	-1	21	-2	1
Kemisk industri	9,1	6	18	-5	2	2	10	-6	7	3	3
Metallverk	8,0	8	9	-5	2	4	6	-1	15	2	1
Metall- och maskinindustri	39,1	30	12	27	8	5	3	4	-4	2	1
Övriga varor	3,0	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Varuexport(1)	100,0	18,8	13,2	6,5	2,1	5,8	5,1	1,5	6,4	1,4	1,5
Export av varor och tjänster(1)		16,7	13,3	8,3	2,3	5,9	6,5	1,1	5,0	2,2	1,5

(1) Exportpriserna på varor enligt Tullstyrelsen och på varor och tjänster enligt Statistikcentralen. Prognos: ekonomiska avdelningen.

Åren 1996 och 1997 förbättras efterfrågesituationen på Finlands exportmarknader, när ekonomierna i Västeuropa återhämtar sig från den kortvariga recessionen. Under det första kvartalet i år gick Finlands export till EU-länderna ännu ner från nivån ett år tidigare; här inverkade särskilt nedgången i skogsindustrins export. EU-exporten beräknas dock åter börja stiga mot slutet av året. På marknaden i Förenta Staterna, Japan och de utvecklade länderna i Asien ökar efterfrågan snabbt. Under det första kvartalet i år exporterades till dessa länder över en femtedel mer än ett år tidigare. En bidragande orsak till de ökade exportmöjligheterna är att exportens konkurrensförmåga mätt med de relativa arbetskostnaderna per enhet förbättras i år och nästa år klart.

År 1996 beräknas volymökningen i exporten av varor och tjänster stanna vid ett par procent, vilket är klart mindre än tillväxten på Finlands potentiella exportmarknader (OECD:s kalkyl: 6,4 %). Den långsammare exportökningen beror till stor del på det dåliga marknadsläget inom skogsindustrin, vilket väntas bli bättre först mot slutet av året. Exportpriserna på varor och tjänster går upp med ca 2 %. År 1997 beräknas exporten av varor och tjänster volymmässigt öka med ca 6 % och exportpriserna stiga med i genomsnitt 1½ %. Ökningen i exportvolymen år 1997 motsvarar i det närmaste den beräknade tillväxten på marknaden.

Exporten av skogsindustriprodukter minskar i år volymmässigt med 4½ %. De i mark räknade exportpriserna på de flesta produkter sjunker under året. Efterfrågan har i början av året varit svag, då kunderna har väntat på att priserna skall gå ner ytterligare. Dollarpriset på cellulosa sjönk på ett knappt halvår från toppnivån i slutet av 1995 (1 000 USD/ton) till omkring 500 dollar. Mot slutet av året går priset på

cellulosa upp, då efterfrågan blir livligare i och med att kundernas lager minskar. Också priset på finpapper har gått ner, men också det väntas stiga i takt med efterfrågan mot slutet av året. Det råder ett visst överutbud på tidningspapper, och priset har redan sjunkit något. År 1997 blir skogindustrins export volymmässigt 9 % större än i år, för mot slutet av detta år börjar exporten åter öka kraftigt. Exportpriserna räknade i mark stiger något.

Volymen av metallindustrins export väntas i år gå upp med 7 %. Också ökningen i metallexporten började avta i början av detta år, men mot slutet av året beräknas exportökningen åter bli snabbare. Den exeptionellt snabba stegringen i exporten av telekommunikationsprodukter jämnar så småningom ut sig. Å andra sidan blir uppgången i metallindustrins export större genom att flera fartygsleveranser infaller i år än för ett år sedan. Exportpriserna räknade i mark stiger bara en aning; prisutvecklingen för olika produkter är dock mycket varierande. Metallindustrins exportutsikter förblir goda också år 1997, när industriproduktionen och investeringarna tar ny fart i Västeuropa.

Värdet av den övriga varuexporten avtog år 1995 med sammanlagt 2½ %. Mestminskade exporten inom jord- och skogsbruket samt livsmedelsindustrin. Under det första kvartalet i år gick värdet av den övriga varuexporten upp med 4 %. Störst var tillväxten inom livsmedelsindustrin. Den kraftigare konsumtionsefterfrågan i de för den finska exporten viktigaste länderna samt den förbättrade priskonkurrensförmågan innebär ökade exportmöjligheter för bl.a. livsmedels-, teko-, läder och skodonsindustrin samt trä- och byggnadsförnödenhetsindustrin.

Värdet av exporten av tjänster gick senaste år upp med nästan 15 %. Tillväxten väntas bli något långsammare 1996 och 1997.

Import

Importen av varor och tjänster ökade under början av 1990-talet klart långsammare än exporten. På grund av den svaga inhemska efterfrågan sjönk importen av konsumtions- och investeringsvaror volymmässigt under åren 1992 och 1993. Samtidigt höjde den finska markens försämrade yttre värde importpriserna.

Den inhemska efterfrågan och produktionen började ta fart år 1994, och under 1994 och 1995 förstärktes den finska markens yttre värde klart i förhållande till våra viktigaste handelspartners. Volymmässigt ökade varuimporten år 1994 med en femtedel och importpriserna sjönk något. Under 1995 blev importökningen långsammare. Varuimportens volym ökade bara 5½ %, volymen av importen av tjänster gick upp med 13½ %. Priserna på importvaror fortsatte att sjunka. Importökningen började tydligast avta i fråga om råvaror och konsumtionsvaror samt bränslen och smörjmedel. Importen av investeringsvaror fortsatte att växa snabbt.

Av importen till Finland var EU-ländernas andel ca 60 %. Importen från EU-området har sedan Finland blev medlem i unionen relativt sett ökat mer än importen från

10. Import av varor och tjänster

	1995*	1993	1994	1995*	1996**	1997**	1993	1994	1995*	1996**	1997**
	andel, %	procentuell volymförändring					procentuell prisförändring				
Råvaror och produktions-förnödenheter	59,5	-3	22	4	3	7	13	-2	-1	2	2
Bränslen	3,4	16	19	-12	5	4	9	-8	-4	3	1
Investeringsvaror	15,3	-1	16	13	14	12	17	-4	-1	2	2
Konsumtionsvaror	19,9	-6	22	2	7	6	8	-4	0	3	2
Övriga varor	1,8	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Varuimport(1)	100,0	-3,4	20,3	5,5	5,8	7,5	12,4	-2,8	-0,8	2,2	2,0
Import av varor och tjänster(1)		0,8	12,8	6,3	5,5	7,0	8,7	-0,3	0,4	2,5	2,1

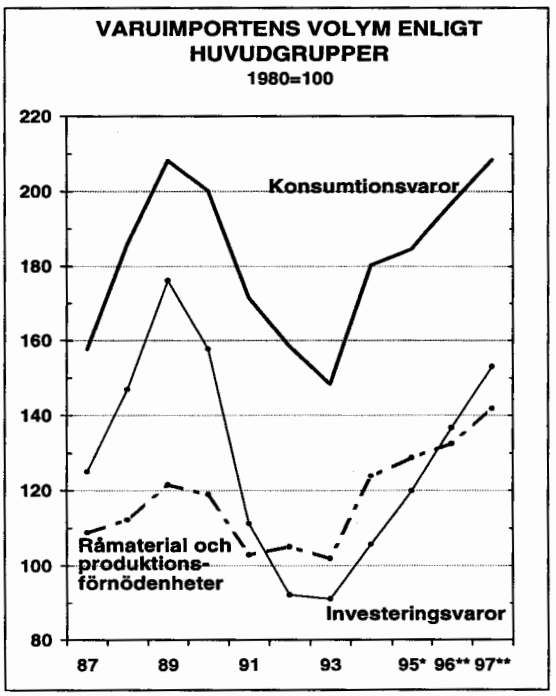
(1) Importpriserna på varor enligt Tullstyrelsen och på varor och tjänster enligt Statistikcentralen. Prognos: ekonomiska avdelningen.

andra områden. År 1995 ökade importen från EU-länderna med 14 % och under det första kvartalet i år var ökningen 5 % jämförd med motsvarande tidpunkt i fjol.

Under 1996 och 1997 kommer varuimporten att växa snabbare än exporten, eftersom företagen fortfarande skaffar mycket maskiner och utrustning till sina produktionsinrättningar. Också en stor del av hushållens på nytt stigande efterfrågan gäller importförnödenheter. När det gäller varaktiga konsumtionsvaror fortsätter bl.a. personbilsimporten att gå upp. Under det första kvartalet i år importerades nästan en fjärdedel fler personbilar än för ett år sedan. Också livsmedelsimporten har åter börjat växa efter fjolårets svacka. Ungefär 60 % av varuimporten utgörs av råvaror och produktionsförnödenheter, av vilka det tillverkas produkter för både den inhemska och den utländska marknaden. Den tillfälliga avmattningen i industriproduktionens tillväxt i år innebär att ökningen i importen av råvaror och produktionsförnödenheter blir svagare, men nästa år växer importen åter snabbare. Volym-mässigt beräknas varuimporten öka ca 6 % år 1996 och ca 7½ % år 1997.

Varuimportens priser räknade i mark sjönk år 1995 till följd av dels den svagare efterfrågan, dels den starkare finska marken. Av den sistnämnda orsaken uppstod inga tryck på höjningar av importpriserna

Figur 16.

trots att t.ex. världsmarknadspriserna på råvaror steg med i medeltal 14 % och energipriserna med i medeltal 8 %.

Dollarpriserna på råvaror började sjunka redan kring mitten av senaste år, och nedgången fortsatte under den första hälften av detta år. Under samma period har däremot priset på energi - särskilt på råolja - stigit. Det beräknas att råvaru- och energipriserna utvecklas utan större förändringar under slutet av detta år och nästa år. Råvarupriserna väntas dock börja stiga en aning mot slutet av året, när produktionen börjar tillta också i Västeuropa. Det något försämrade markvärdet i början av detta år höjer importpriserna en aning både i år och nästa år. Vartdera året kommer importpriserna på varor att gå upp med i medeltal 2 %.

Importen av tjänster växer volymmässigt med ca 5 % både 1996 och 1997. Utrikesresorna fortsätter att öka i takt med hushållens förbättrade inkomstutveckling. Tillväxten är dock mindre än senaste år. Den växande varuhandeln ökar importen av transporttjänster.

Bytesbalansen

Finlands utrikeshandel har under den första hälften av detta decennium varit kraftigt exportdominerad, och överskottet i handelsbalansen – skillnaden mellan exporten och importen av varor – har vuxit. År 1995 visade handelsbalansen ett överskott på 48 mrd. mk, ca 8 % i förhållande till BNP. Handelsbalansen förbättrades senaste år framför allt av att bytesförhållandet blev klart bättre. I år och nästa år kommer bytesförhållandet av bli något sämre bl.a. för att skogsindustrins exportpriser går ner efter den exceptionellt kraftiga stegringen. När därtill ökningen i varuexporten blir långsammare i år och importen fortsätter att växa, kommer överskottet i handelsbalansen att bli något mindre. Handelsbalansen visar trots det ett stort plus både i år och nästa år.

Underskottet i tjänstebalansen har minskat under 1990-talet. Under 1996 och 1997 väntas bara ett litet underskott.

De stora underskotten i bytesbalansen under perioden 1989–1992 gav Finland en stor utländsk nettoskuld. I takt med skuldsättningen har bytesbalansen belastats av det stora underskottet i kapitalersättningarna, vilket huvudsakligen består av räntekostnader för skulden. Underskottet i kapitalersättningarna minskade snabbt 1994 och 1995 när den finska marken förstärktes och de internationella räntorna sjönk. Unerskottet fortsätter att avta något när Finlands utlandsskuld minskar.

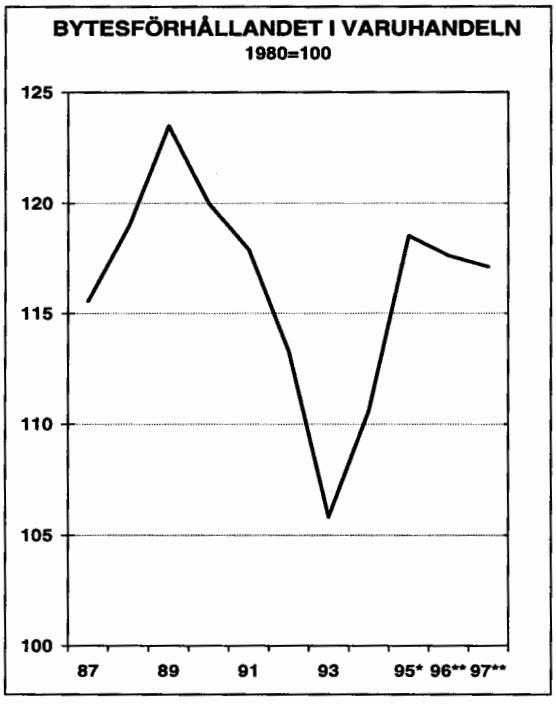
Till de s.k. övriga transfereringarna hör bl.a. Finlands medlemsavgifter till EU, och betalningarna från EU. Underskottet i transfereringarna ökar bl.a. genom att Finlands betalningar till EU i år och nästa år växer mer än transfereringarna därifrån.

Vid decennieskiftet var underskottet i bytesbalansen som störst 5½ % i förhållande till bruttonationalprodukten (år 1991). Vid

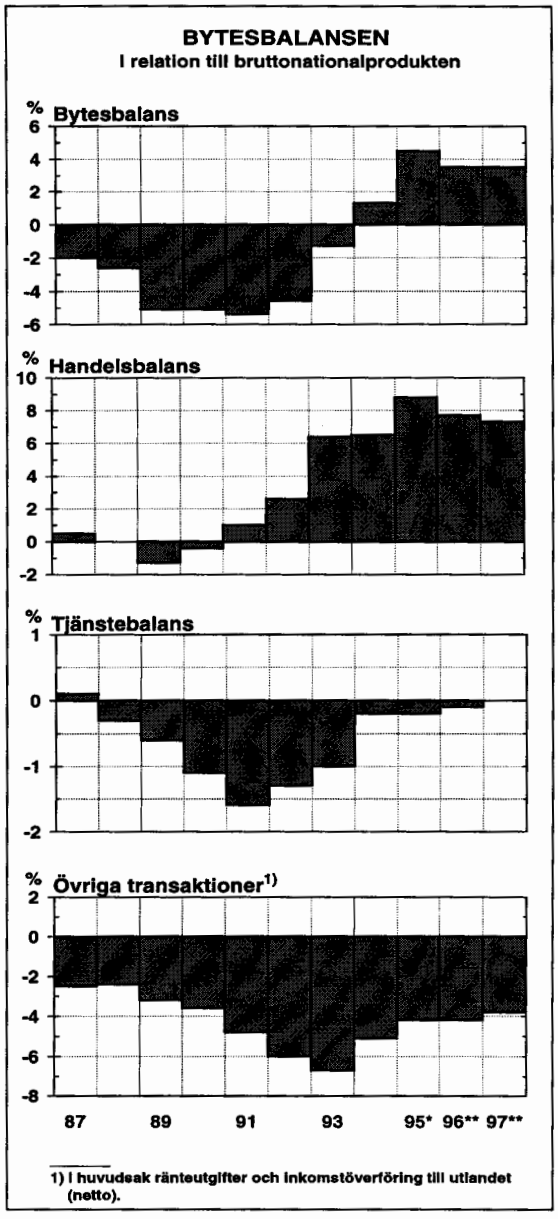
mitten av 1994 blev bytesbalansen positiv, och år 1995 var överskottet rekordstort: 4½ % av BNP. Bytesbalansen förblir klart positiv också i år och nästa år.

Finlands utländska nettoskuld har minskat snabbt efter år 1993. År 1995 var skulden ca 231 mrd. mk, dvs. 42½ % i förhållande till bruttonationalprodukten. Härav utgjorde statens utländska nettoskuld ungefär tre fjärdedelar. Statens utländska nettoskuld förblir i år och nästa år nominellt nästan oförändrad. Hela den utländska nettoskulden beräknas gå ner så att den i slutet av 1997 är ungefär en tredjedel i förhållande till BNP.

Figur 17.

Figur 18.

11. Bytesbalansen

	1993	1994	1995*	1996**	1997**
	miljoner mark				
Varuexport(1) (+)	132 550	152 022	172 728	178 800	192 000
Varuimport(1) (-)	101 559	118 684	124 512	134 800	147 900
Handelbalans	30 991	33 338	48 216	44 000	44 100
Export av tjänster (+)	26 888	30 508	34 793	38 100	41 200
Import av tjänster (-)	31 891	31 359	35 628	38 400	41 300
Tjänstebalans	-5 003	- 851	- 835	- 300	- 100
Balans för varor och tjänster	25 988	32 487	47 381	43 700	44 000
Kapitalersättningar, netto	-28 443	-22 184	-18 974	-17 500	-17 000
Inkomstöverföringar och andra transfereringar, netto	-3 885	-3 676	-3 947	-6 400	-5 800
Bytesbalans	-6 340	6 627	24 460	19 800	21 200
Bytesbalans i procent av brutto-nationalprodukten	-1,3	1,3	4,5	3,5	3,5

(1) Här ingår korrigeringsposterna för varuhandeln.

12. Utländsk nettoskuld

	1993	1994	1995*	1996**	1997**
Utländsk nettoskuld					
mrd. mk	260,9	263,6	231,2	231	209
/bruttonationalprodukten, %	54,1	51,7	42,4	40 1/2	35
Balans över kapitalersättning(1)					
mrd. mk	-28,4	-22,2	-19,0	-18	-17
/exporten av varor och tjänster, %	17,8	12,2	9,1	8 1/2	7 1/2

(1) Huvudsakligen ränta på utländsk nettoskuld.

4 Produktion

Jord- och skogsbruk

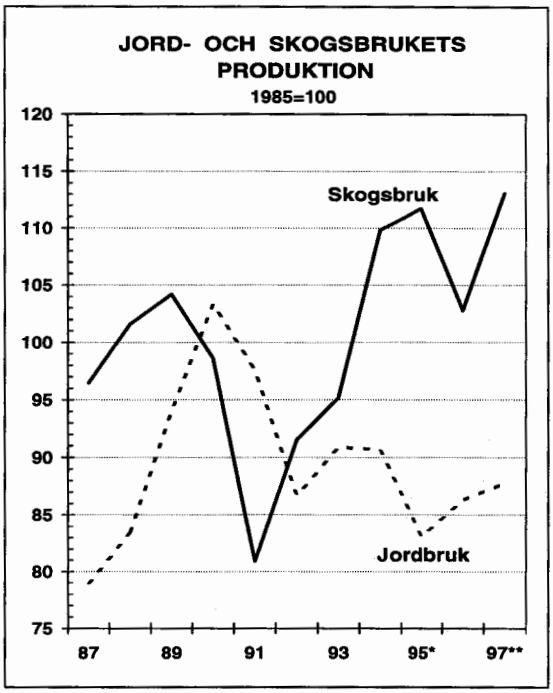
Jordbruk

Jordbrukets verksamhetsmiljö förändrades markant från början av 1995 när Finland anslöt sig till EU:s jordbrukspolitiska system. Marknadspriserna sjönk klart, stödet blev större och kostnaderna sjönk.

Jordbrukets förädlingsvärde gick ner med 9 % år 1995, trots att den totala avkastningen sjönk med bara 3 %. Skörden ökade, i och med att trädesläggningen under det första EU-året inte längre var obligatorisk i samma utsträckning som tidigare. Mjölkproduktionen var något mindre än 1994 och produktionen av nötkött gick ner med en tiondel.

Under 1996 har odlingsarealen fortsatt att växa. Mjölkproduktionen minskar till följd av att korna blir färre. Däremot produceras det mera kött än i fjol. Förädlingsvärdet

Figur 19.

13. Jordbruksproduktionen

	1993	1994	1995*	1996**	1997**	I medeltal 1995/85
	procentuell volymförändring					
Jordbruket totalt	5,1	0,0	-8,9	4	1	-0,7
Skörd	15,2	2,1	4,2	..	..	1,1
Skörd/ha	13,5	1,2	-2,9	..	..	3,4
Brödsäd	76,4	-14,6	21,4	..	..	-3,3
Mjölk	-0,5	2,0	-1,6	-3	-2	-2,4
Smör	-2,5	-3,6	-1,9	-3	-3	-3,3
Kött	-5,9	2,6	-2,8	2	1	-0,5

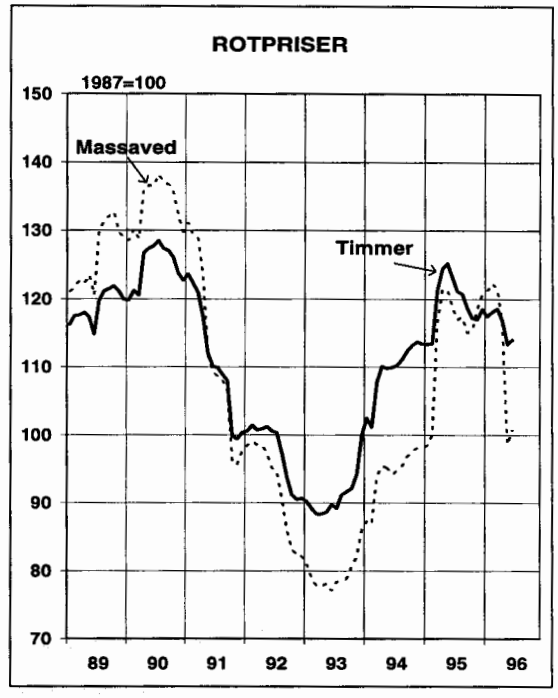
inom jordbruket beräknas i år växa med 4 % och nästa år förbli på samma nivå, om väderförhållandena är normala.

Skogsbruket

Skogsbrukets produktion var i fjol 1½ % större än ett år tidigare. Rotpriserna steg märkbart i början av senaste år, men sjönk på sommaren när efterfrågeutsikterna hade försämrats. Marknadsavverkningarna förblev livliga ännu under hösten; avverkningsvolymen nådde en rekordnivå, 51 milj. m³. Importen av råvirke var omfattande, 11 milj. m³. Skogsindustrins virkeslager var stora i slutet av året.

EU:s konkurrensmyndigheter tillåter att förfarandet med regionala avtal om virkeshandel fortsätter med undantagstillstånd till utgången av detta år, men förhandlingsparternas åsikter om priset har varit svåra att samordna. Till utgången av juni hade avtal nåtts bara i södra Finland. Virkeshandeln har legat nere i år. Marknadsavverkningarna minskar med en tiondel på grund av driftsstoppen inom skogsindustrin och de stora lagren av avverkat virke, och

Figur 20.

14. Skogsbrukets produktion och arbetskraft

	1993	1994	1995*	1996**	1997**	I medeltal 1995/85
	procentuell volymförändring					
Marknadsavverkningar	4,6	16,9	3,7	-10	12	1,0
timmer	10,6	25,7	-0,8	..	..	1,4
massaved	-0,6	9,5	8,4	..	..	0,7
Skogsbrukets produktion sammanlagt(1)	4,0	15,4	1,7	-8	10	0,8
Arbetskraft(2)	-2,9	-9,3	4,0	-6	2	-6,2

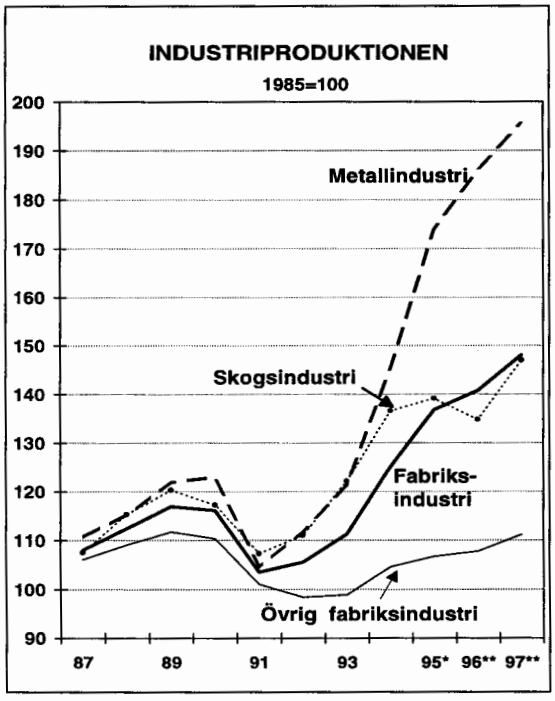
(1) Enligt nationalräkenskaperna.
(2) Mätt i arbetstimmar.

virkesimporten avtar. Skogsbrukets produktion minskar med 8 %. Nästa år ökar avverkningarna igen, i och med återhämtningen inom skogsindustrin, och skogsbrukets produktion ökar med 10 %.

Industri

Den snabba tillväxten inom industriproduktionen avtog senaste år. Produktionen inom fabriksindustrin gick dock på årsnivå ännu upp med 9½ %. Under den första hälften av detta år var produktionen bara en procent större än året innan, och det fanns gott om outnyttjad kapacitet. Under våren blev dock tillväxten snabbare. Också enligt industrins konjunkturbarometer håller utsikterna på att förbättras. Företagens orderingång har börjat öka och exportutsikterna har förbättras. På hösten blir produktionen åter livligare, och för hela året torde produktionsökningen bli 3 % jämfört med fjolåret. Nästa år går fabriksindustrin upp med 5 %. Metallindustrin har under den senaste tiden varit den som har gått i spetsen för tillväxten inom industrin, men nästa år blir tillväxten snabbast inom skogsindustrin. Också inom hemmamarknadssektorn håller tillväxten på att ta fart, men den blir också nästa år lång-sammare än tillväxten inom exportsekto-rerna.

Figur 21.

Skogsindustrin

Inom skogsindustrin ökade produktionen senaste år med 2 %; mot slutet av året minskade produktionen kraftigt på grund av produktionsstoppen. Stoppen har fortsatt i år, produktionen avtog under början av året med 9 % från året innan. Företagens orderstock har under sommaren börjat växa, och mot slutet av året ökar produktionen, men inte ens en snabb tillväxt under hösten är tillräcklig för att höja hela årets produktion till senaste års nivå. Skogsindustrins produktion avtar i år med 3 %, nästa år emotses en uppgång med 9 %.

Inom *pappersindustrin* förekommer problemen vågartat: den nedgång i efterfrågan och priser som senaste år började med finpapper och cellulosa har med ett dröjsmål återverkat på tidningspappren. Utsikterna för cellulosa och finpapper är

redan ljusare; köparnas lager har krympt, efterfrågan har ökat och priserna börjar gå upp. För tidningspapprens del blir prisnedgången och produktionsstoppen långvarigare. En återhämtning i efterfrågan på de dyrare papperskvaliteterna möjliggör dock under hösten en kännbar produktionsökning i jämförelse med lågproduktionsmånaderna för ett år sedan. Produktionen för hela året torde bli 4 % mindre än senaste år. Nästa år väntas produktionen växa med 10 %.

Inom *trävaruindustrin* har efterfrågeutsikterna förbättrats. Prisnivån på sågvara är dock fortfarande låg, vilket försämrar sågarnas verksamhetsförutsättningar. Trävaruindustrins produktion blir i år en procent mindre än senaste år. Nästa år väntas produktionen gå upp med 6 %.

Metallindustri

Metallindustrins produktion ökade senaste år med 19½ %, tillväxten var snabbast inom elektronik- och elindustrin. Mot slutet av året avtog tillväxten. I början av året var orderingången trög; produktionen ökade med 6 % jämfört med året innan. Under våren har företagen fått in mera order. Produktionen väntas i år öka med 7 % och nästa år med 5 %.

15. Industrins produktion[1] och sysselsättning

	1995*	1993	1994	1995*	1996**	1997**	I medeltal
	andel, %	procentuell volymförändring					1995/85
Fabriksindustri	91,1	5,4	12,5	9,3	3	5	2,0
skogsindustri	17,4	10,0	11,8	1,9	-3	9	2,8
trävaror	5,0	12,9	15,0	-1,4	-1	6	0,8
massa och papper	12,4	8,9	10,6	3,2	-4	10	3,7
metallindustri	41,3	8,6	19,8	19,7	7	5	3,9
tillverkning av metaller	4,3	5,9	7,5	4,3	6	5	4,1
maskiner, metallprodukter och transportmedel	19,7	-1,0	15,6	17,9	4 1/2	3 1/2	-1,0
elektronik- och elprodukter	17,3	26,7	30,3	26,6	10	7	11,9
övrig industri	32,3	0,4	5,8	2,0	1	3	-0,1
livsmedel	9,5	3,2	0,0	1,9	3	2	1,4
textiler, konfektion	2,2	-2,4	7,9	-5,2	-6	-1	-7,9
grafiska produkter	5,6	-2,7	4,4	4,4	1	3	-0,7
kemiska produkter	9,8	3,4	11,1	2,1	1	3	2,8
byggnadsmaterial	2,9	-6,5	7,6	3,3	2	10	-1,7
övrig	2,4	-3,1	9,4	2,2	1	3	-0,9
Gruvor och mineralbrott	1,2	-2,6	11,5	-0,1	-5	3	2,3
El, gas och vattenförsörjning	7,7	4,2	5,8	-2,7	4	3	2,3
Hela industriproduktionen	100,0	5,2	11,9	8,2	3	5	0,7
Industrins sysselsättning(2)		-6,3	2,0	3,7	1/2	1/2	-4,3

(1) Enligt nationalräkenskaperna.
(2) Mätt i arbetstimmar.

Metallverkens produktion ökade senaste år med 4½ %. I början av detta år har en del produktionskapacitet varit ur bruk på grund av saneringsinvesteringar, men när reparationerna och utvidgningarna nu har slutförts håller produktionen på att öka snabbt, och tillväxten fortgår nästa år.

Tillverkningen av maskiner, metallprodukter och fordon tilltog senaste år med 18 %. Snabbast var produktionsökningen inom maskinindustrin. De stora inhemska investeringarna bidrar i år till att upprätthålla efterfrågan inom maskinindustrin, men produktionsökningen blir långsammare. Varvsindustrins problem är bristen på nya fartygsbeställningar, vilken redan har lett till minskningar i personalen trots att staten har beviljat varven produktionsstöd. Tillverkningen av personbilar utvidgas.

Inom *elektronik- och elindustrin* ökade produktionen i fjol med 26½ %. I år och nästa år avtar tillväxten, även om den förblir snabb. För företagen inom branschen ligger tyngdpunkten i produktionstillväxten på längre sikt närmare marknaderna, vilket försvagar produktionsökningen i hemlandet.

Övrig industri

Inom den övriga fabriksindustrin ökade produktionen senaste år med i medeltal 2 %. I början av detta år minskade produktionen jämfört med vad den var för ett år sedan, men på våren började den växa, och produktionen under perioden januari–juni var ½ % större än året innan. Tillväxten skedde huvudsakligen inom livsmedelsindustrin. Den ökande inhemska konsumtionsefterfrågan förbättrar produktionsutsikterna inom dessa sektorer, men tillväxten stannar i år vid en procent.

Nästa år höjer återhämtningen inom skogsindustrin efterfrågan inom den kemiska industrin, byggnadsmaterialindustrins utsikter förbättras av den ökande bostadsproduktionen och inom livsmedelsindustrin hålls produktionen uppe dels av den ökande inhemska efterfrågan, dels av exporten. Utsikterna försämras för textil- och beklädnadsindustrin, där tullarna på produkter från tredje land har sänkts till samma nivå som EU:s externa tullar. Produktionen inom gruppen "övrig industri" växer nästa år med 3 %. Tillväxten blir långsammare än tillväxten inom skogs- och metallindustrin.

Byggandet

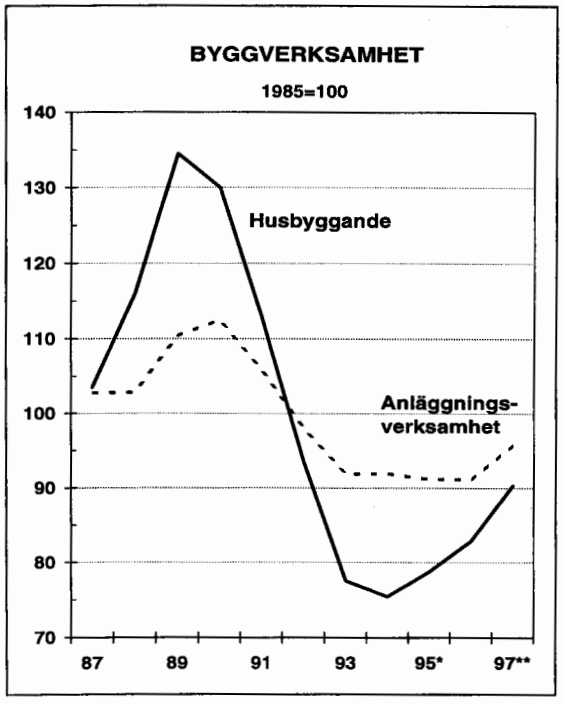
Husbyggen

Husbyggandet ökade senaste år med 4½ % på grund av det myckna reparationsbyggandet. Trots tillväxten var husbyggandets volym liten.

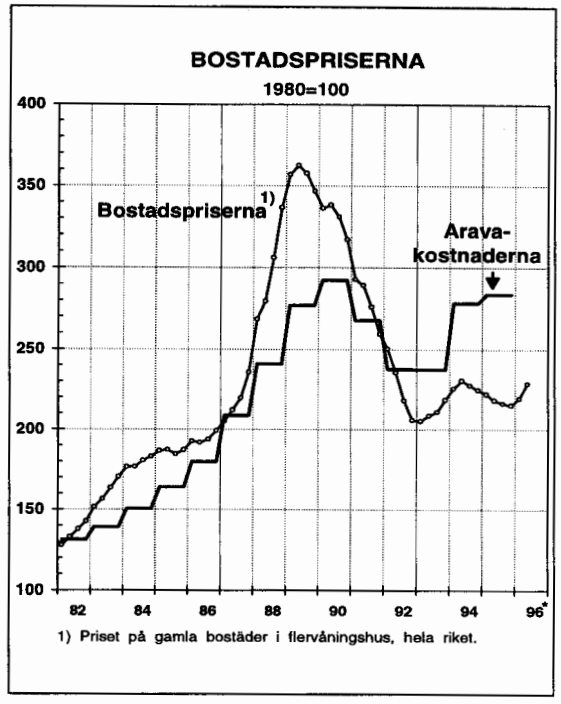
Under det första kvartalet i år gick husbyggandet ner med 7 %, men det har sedan slutet av våren fått fart, framför allt till följd av det fortsatta livliga reparationsbyggandet.

I år har regeringen fattat flera beslut för att öka byggandet. Reparationsbyggandet ökar fortfarande markant på grund av programmet för sanering av offentliga byggnader och reparationsunderstöden till

Figur 22.

Figur 23.

bostadsaktiebolag. Bostadsköpare kan nu få statsgaranti för lån för ägarbostäder. För bostadsaktiebolag har utvecklats en möjlighet att för husets del ta räntestödslån både för nybyggnadsprojekt och för sanering.

Bostadshandeln har återhämtat sig i takt med den sjunkande räntenivån, och priserna på gamla bostäder har stigit. På grund av att skillnaden i pris mellan gamla och nya bostäder fortfarande är stor syns uppgången i bostadshandeln inte ännu i år nämnvärt i produktionen av nya bostäder. Senaste år stannade antalet byggstarter på bostäder vid 18 300. Bostadsproduktionen med statsstöd utökas i år: startmålet höjdes på våren till 18 000. Nästa år ökar den statsstödda bostadsproduktionen ytterligare. I år torde arbetena inledas på sammanlagt 22 000 bostäder, nästa år blir antalet 25 000.

Industribyggandet ökar i år volymmässigt genom att stora investeringsprojekt slutförs. Också i år inleds flera stora projekt, trots det minskar antalet starter från senaste år. Också volymen av affärsbyggandet växer i år på grund av det stora antalet pågående projekt; bl.a. fusionsutvecklingen inom handeln begränsar under de närmaste åren behovet att bygga affärer. Kommunernas lättare finansiella läge gör det möjligt att starta nya offentliga byggnadsprojekt.

Husbyggandet väntas i år gå upp med 5 %. Tillväxten härrör fortfarande huvudsakligen från det ökande reparationsbyggandet. Nästa år ökar husbyggandet med 9 %; tillväxten sker framför allt inom bostadsbyggandet, men också reparationsbyggandet fortsätter att öka.

16. Husbyggandet

	1993	1994	1995*	1996**	1997**	I medeltal 1995/85
	procentuell förändring					
Husbyggandets volym	-17,1	-2,7	4,4	5	9	-3,4
Sysselsättning(1)	-10,9	-5,6	7,9	3	8 1/2	-4,9
Påbörjade byggen(2)	-20,3	6,4	-2,4	10	5	-7,4
bostadsbyggen	-13,5	1,5	-29,8	20	14	-7,9
industribyggen	-7,6	52,2	41,1	-10	5	-6,1
affärs- och kontorsbyggen(3)	-41,0	-17,6	35,4	0	5	-12,7
offentliga servicebyggen(4)	-33,3	-20,1	-9,7	50	-20	-8,8
Slutförda byggen(2)	-22,9	-9,1	-9,6	1	15	-5,7

(1) Mätt i arbetstimmar.
(2) Kubikmeter.
(3) Affärs- och kontorsbyggnader samt byggnader för samfördsel.
(4) Byggnader för vårdbranschen och undervisning samt samlingslokaler.

Anläggningsverksamhet

Anläggningsverksamheten minskade senaste år med en knapp procent. Statens resurser för projektfinansiering var små, och också i kommunerna har man skjutit på anläggningsverksamhetsprojekt. Anläggningsverksamheten ökar inte i år.

Staten ökar inte heller nästa år finansieringen för byggande av trafikleder. Det finns planer på att bygga motorvägen mellan Träskända och Lahtis som ett privat finansierat projekt, där statens förbindelser förfaller till betalning först när vägen öppnas för trafik. Kommunernas investeringar i anläggningsverksamhet blir större. Verksamheten ökar nästa år med 5 %.

17. Anläggningsverksamheten

	1993	1994	1995*	1996**	1997**	I medeltal 1995/85
	procentuell förändring					
Anläggningsverksamhetens volym	-6,3	0,1	-0,8	0	5	-1,3
Sysselsättning(1)	-10,9	-11,0	-1,6	-1	2 1/2	-4,7

(1) Mätt i arbetstimmar.

Privata tjänster

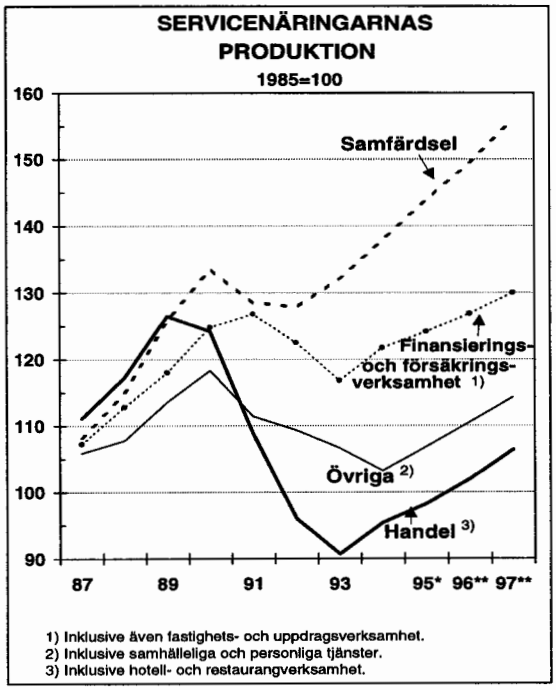
Produktionen av privata tjänster har i ett par års tid tilltagit i en takt av 3 %, dvs. långsammare än totalproduktionen. Senaste år var tillväxten kraftigast inom telekommunikationen och servicen för affärslivet. Efterfrågan på privata tjänster beräknas öka en aning i år och ytterligare nästa år.

Handelns produktion ökade år 1995 med 3½ % och under det första halvåret i år i ungefär samma takt. Försäljningen av bilar och hushållsmaskiner liksom också varuhushandeln går bra. Däremot har bl.a. försäljningen av byggnadsförnödenheter samt minut- och utskänkningsförsäljningen av alkoholdrycker avtagit. Minuthandelns försäljning väntas under prognosperioden öka i en takt av 3 %, och partiförsäljningen något mer. Trots det är den inhemska handeln fortfarande mindre än för tio år sedan. Restaurangernas försäljning har blivit mindre än väntat, men efterfrågan på inkvarteringstjänster utvecklas gynnsamt.

Inom **trafiken** ökade produktionen år 1995 med 4½ %. Tillväxten avstannade mot slutet av året på grund av den lamare efterfrågan på varutransporter. Luft- och vattentrafiken fick fart genom fritidsresandet. Tillväxten inom telekommunikationen var snabb tack vare mobiltelefontrafiken, däremot sjönk volymen av de traditionella fjärr- och lokalsamtalen.

År 1996 blev uppgången inom den yrkesmässiga trafiken rätt lam under början av året, men den försnabbas mot slutet av året och ytterligare nästa år. Inom varutrafiken

Figur 24.

minskade havstransporterna med 8 % under årets första hälft. De trafikformer som ökar snabbast är telekommunikationen och lufttrafiken.

Inom **övriga privata tjänster** ligger finansinstitutens produktionsnivå fortfarande under medeltalet för 1980-talet. Den livligare efterfrågan på krediter underlättar så småningom bankernas svåra situation. Den verksamhet som betjänar affärslivet ökar i år redan för fjärde året i följd. Utvecklingen inom branschen är dock mycket heterogen: bl.a. är efterfrågan på byggnadstekniska tjänster fortfarande liten.

18. Servicebranscherna inom näringslivet, produktion och sysselsättning

	1995* andel %	1993	1994	1995*	1996**	1997**	I medeltal 1995/85
		procentuell volymförändring					
Handel	22,5	-5,7	5,4	3,4	4	4 1/2	-1,7
detaljhandel och service-stationer	10,9	-5,3	4,6	3,8	4	4	-1,1
partihandel	11,7	-6,2	6,3	3,0	4	5	-2,4
Hotell- och restaurang-verksamhet	4,1	-4,7	4,4	0,9	2	4	0,0
Samfärdsel	21,1	3,2	4,4	4,4	4	4 1/2	3,6
frakt och lagring	15,6	4,2	5,0	3,3	2 1/2	3 1/2	3,0
post- och tele-kommunikationer	5,5	0,9	2,9	6,9	6 1/2	6 1/2	5,3
Finans- och försäkrings-verksamhet	8,2	6,3	-5,3	-0,8	1	3	-0,7
Uthyrning av egna bostäder	22,1	2,5	2,2	1,4	1 1/2	1 1/2	3,5
Annan fastighetsverksamhet	3,7	4,9	1,0	1,0	3	3	4,1
Annan uppdragsverksamhet	11,6	4,8	9,6	6,7	5	5	0,5
Samhälleliga och personliga tjänster	6,7	-2,4	-3,2	3,5	3 1/2	3 1/2	0,3
Summa	100,0	0,9	3,0	3,0	3	3 1/2	1,1
Sysselsättning(1)		-5,6	0,5	1,0	2	2	1,7

(1) Mätt i arbetstimmar.

Totalproduktionen

Ökningen i totalproduktionen var rätt låg under närmare ett års tid, men den tog på nytt fart i början av 1996, och också tillväxtförväntningarna håller allmänt på att bli större. Uppgången i totalproduktionen stannade under årets första hälft vid bara 2 % av föregående års nivå, men i jämförelse med slutet av senaste år ökade produktionen redan i en takt av drygt 3 % per år, och tillväxten beräknas accelerera ytterligare mot slutet av året. Den genomsnittliga tillväxten för hela 1996 blir något under 3 %, men den väntas gå upp till närmare 4 % år 1997.

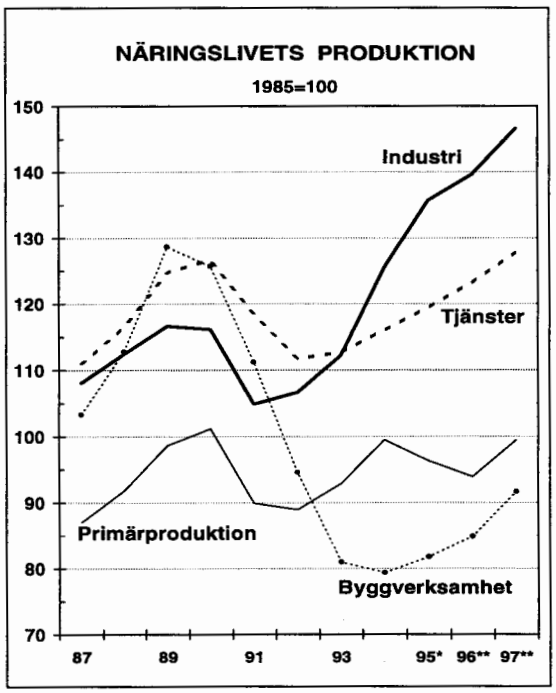
Den skarpa tudelningen inom ekonomin har lindrats i år, när den produktion som bygger på den inhemska efterfrågan så småningom håller på att få fart som motvikt till den långsammare ökningen inom den exportdominerade industriproduktionen. Efter några lama månader i början av året

har industrins produktionsökning fått ny kraft, inrikeshandeln är redan på god väg uppåt och i slutet av våren började också byggnadsproduktionen tillta. Också jordbrukets produktion ökar i år på grund av den goda skörden, medan avverkningarna blir avsevärt mindre än senaste år och nedgången inom bankverksamheten fortsätter.

År 1997 blir efterfrågebasen inom totalproduktionen relativt väl i balans, då inte bara den inhemska efterfrågan utan också exporten tar ny fart. En tillväxt på över fem procent förutses inom huvudsektorerna skogsbruk, industri och byggande, och inom handel och trafik blir tillväxten bara något mindre. Minst är produktionsökningen inom den offentliga ekonomin och bankverksamheten. Totalproduktionens nivå uppnår nästa sommar den rekordnivå som föregick depressionen.

Sysselsättningen har under det första halvåret 1996 förbättrats i en takt av knappt 1½ % i jämförelse med både motsvarande period i fjol och det andra halvåret 1995, vilket är relativt mycket i förhållande till siffrorna för produktionstillväxten, och det innebär en kännbar uppbromsning i produktivitetsökningen. Den ökande arbetsintensiviteten inom produktionen beror dels på att serviceproduktionens relativa andel har vuxit, dels på att man har vidtagit arbetskraftspolitiska specialåtgärder. Under hela 1996 ökar produktiviteten per arbetstimme med 2 %, och ökningen går upp till 2,5 % nästa år. Också ökningen i industrins produktivitet blir i år under genomsnittet, vid 2,5 %, men i och med de förbättrade utnyttjandegraderna går produktiviteten redan upp med 4,5 % nästa år.

Figur 25.

19. Produktionen branschvis

	1995* andel, %	1993	1994	1995*	1996**	1997**	I medeltal 1995/85
		procentuell volymförändring					
Näringslivet	78,8	0,7	6,2	4,6	2 1/2	4 1/2	0,9
jordbruk, jakt och fiske	1,8	4,8	-0,2	-8,4	4	1 1/2	-0,7
skogsbruk	2,7	4,0	15,4	1,7	-8	10	0,8
gruvor och mineralbrott	0,4	-2,6	11,5	-0,1	-5	3	2,3
fabriksindustri	26,8	5,4	12,5	9,3	3	5	2,0
el-, gas- och vattenförsörjning	2,8	4,2	5,8	-2,7	4	3	2,3
husbyggande	4,1	-17,1	-2,7	4,4	5	9	-3,4
anläggningsverksamhet	1,7	-6,3	0,1	-0,8	0	5	-1,3
handel, hotell- och restaurang-verksamhet	11,0	-5,5	5,2	3,0	4	4 1/2	-1,4
samfärdsel	8,8	3,2	4,4	4,4	4	4 1/2	3,6
finans-, försäkrings-, fastighets- och uppdragsverksamhet	18,9	4,2	2,0	2,2	2 1/2	3	1,8
sociala och personliga tjänster	2,8	-2,4	-3,2	3,5	3 1/2	3 1/2	0,3
minus beräknade avgifter för banktjänster	-3,0	8,7	-0,3	-0,6	6 1/2	12	2,8
Offentlig verksamhet	19,1	-4,5	-0,2	1,2	2 1/2	1 1/2	0,5
Övrig verksamhet	2,1	0,0	-1,7	2,5	2	2	0,5
Bruttonationalprodukt till producentpris	100,0	-0,4	4,8	3,9	2,5	3,7	0,8
Bruttonationalprodukt till marknadspris		-1,2	4,4	4,2	2,8	3,9	0,6
Samhällsekonomins sysselsättning(1)		-5,9	-0,4	1,1	0,4	1,2	-2,6

(1) Mätt i arbetstimmar.

20. Produktivitet(1)

	1993	1994	1995*	1996**	1997**	I medeltal 1995/85
	procentuell förändring					
Jordbruk	10,2	1,8	-0,3	12	9 1/2	4,5
Skogsbruk	7,1	27,2	-2,1	-2 1/2	7 1/2	7,4
Industri	12,2	9,6	4,3	2 1/2	4 1/2	6,7
Byggverksamhet	-3,9	5,4	-2,5	1 1/2	1	2,1
Övriga näringar	6,9	2,5	1,9	1 1/2	1 1/2	2,9
Näringslivet	7,4	6,8	3,6	2 1/2	3	4,4
Hela samhällsekonomin	5,8	5,2	2,8	2	2 1/2	3,5

(1) Enligt uppgifter om produktion och arbetstimmar i nationalräkenskaperna.

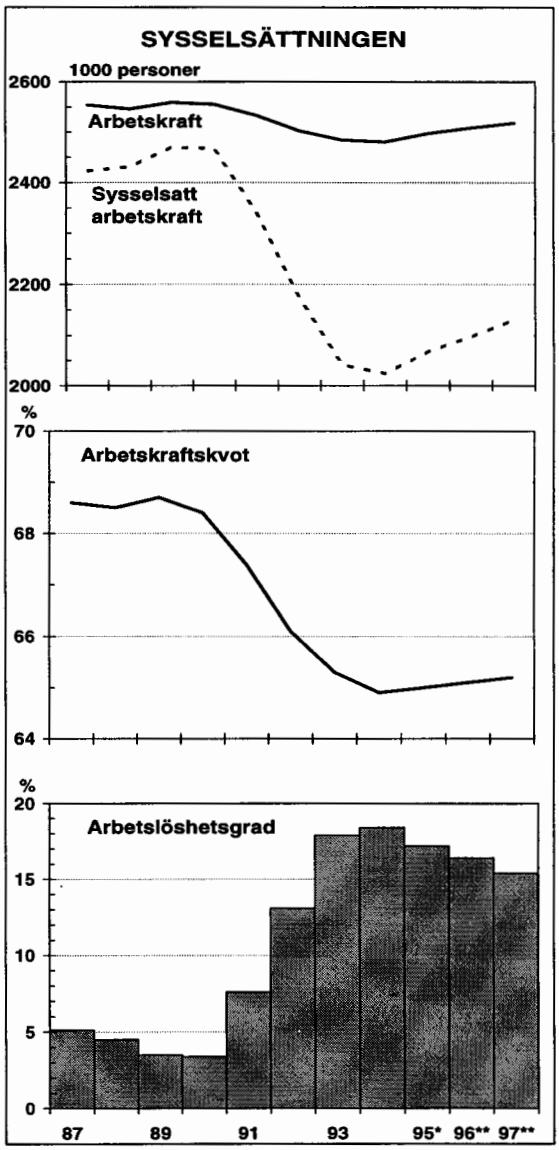
5 Arbetskraft

Arbetsmarknadskonjunkturerna förbättrades under 1995. Den totala efterfrågan på arbetskraft ökade för första gången sedan 1989, men antalet arbetsplatser var fortfarande hela 400 000 mindre än i slutet av senaste årtionde. Arbetslöshetsgraden sjönk från föregående års 18,4 % till i genomsnitt 17,2 %, trots att också utbudet av arbetskraft ökade med 17 000 personer. De regionala skillnaderna i arbetslösheten började dock bli större, och i landets mellersta delar var arbetslöshetsgraden t.o.m. högre än 1994.

År 1996 blir produktionsökningen mera arbetsintensiv, för efterfrågan på arbetskraft ökar närmast inom servicenäringarna. De privata serviceföretagens sysselsättningsmöjligheter förbättras av återhämtningen på hemmamarknaden. Arbetsplatserna inom den offentliga servicen ökar närmast genom de arbetskraftspolitiska åtgärderna, men också tack vare kommunernas starkare finansiella situation. Inom industrin avtar uppgången i efterfrågan på arbetskraft på grund av att produktionsutsikterna försämrats och delvis också på grund av flaskhalsar inom arbetskraften. Inom byggnadsverksamheten uppstår fler arbetsplatser.

Eftersom ökningen i utbudet av arbetskraft i år blir klart långsammare, går arbetslöshetsgraden ner till i medeltal 16,4 %; i slutet av året blir den säsongrensade arbets-

Figur 26.

löshetsgraden ca 16 %. Inom metallindustrin sjunker arbetslöshetsgraden redan till ca 9 %, men inom byggnadsverksamheten är den fortfarande 28 %, trots att den har sjunkit med fyra procentenheter. Bland servicenäringarna är nedgången i arbetslösheten mest kännbar inom handeln.

Antalet unga arbetslösa och långtidsarbetslösa minskar i år, när antalet personer som omfattas av arbetskraftsutbildning och stödsysselsättning stiger till i genomsnitt 5 % av arbetskraften.

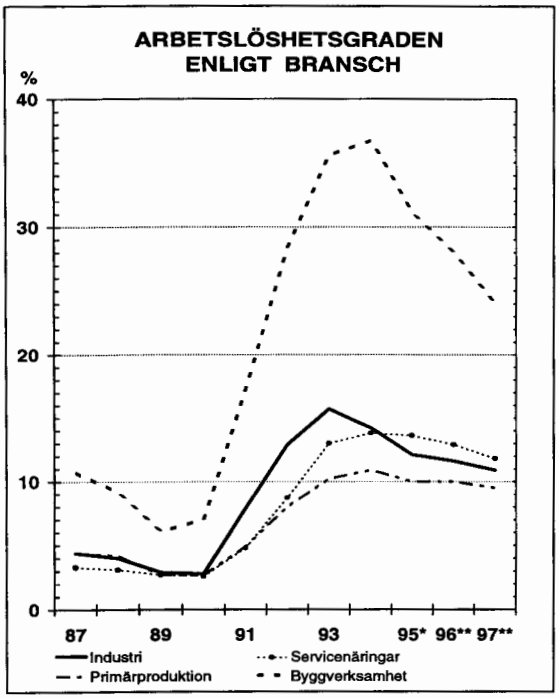
Genom arbetskraftsförvaltningens lönebaserade åtgärder sysselsätts i medeltal närmare 65 000 personer, då antalet i början av årtiondet var bara 30 000 personer. I den arbetskraftsutbildning över vilken arbetsministeriet för statistik deltar i år i medeltal 40 000 personer, dvs. mer än dubbelt fler än år 1990. Dessutom fanns det i juni i år redan över 10 000 personer i arbetspraktik med arbetsmarknadsstöd och personer sysselsatta på alterneringsplatser. Därtill var nästan 5 000 personer sysselsatta med sysselsättningsbaserade investeringar, arbetskraftspolitiskt strukturstöd samt genom vissa projekt finansierade av den Europeiska sociala fonden. Därmed är den nedgång i arbetslöshetsgraden som har

21. Arbetskraftsbalansen

	1993	1994	1995	1996**	1997**
	1 000 personer i medeltal per år				
Befolkning i arbetsför ålder(1)	3 802	3 824	3 839	3 850	3 861
Arbetskraften	2 484	2 480	2 497	2 508	2 518
Arbetslösa	444	456	430	411	388
Sysselsatt arbetskraft	2 041	2 024	2 068	2 097	2 130
jord- och skogsbruk	174	167	158	146	136
jordbruk	146	142	131	119	109
skogsbruk	28	25	28	27	27
industri	424	426	456	461	463
byggnadsverksamhet	120	107	115	117	125
husbyggen	87	79	87	88	96
anläggning	33	28	28	29	29
servicenäringar	1 318	1 316	1 333	1 367	1 400
bransch okänd	6	7	6	6	6
	procent				
Arbetskraftskvot	65,3	64,9	65,0	65,1	65,2
Arbetslöshetsgrad	17,9	18,4	17,2	16,4	15,4
personer under 25 år	33,5	33,6	29,9	28,5	27,0
	1 000 personer under ett år				
Immigration, netto	8,4	2,9	3,3	3	3

(1) Personer i åldern 15-74 år.

Figur 27.

uppnåtts enbart genom den privata sektorns åtgärder fortfarande mycket liten.

År 1997 koncentreras ökningen i efterfrågan på arbetskraft allt mer till tjänster på hemmamarknaden och till byggnadsverksamheten samt i någon mån också till hemmamarknadsindustrin. Utbudet av arbetskraft väntas trots de effektivare utbildningsåtgärderna öka nästan lika mycket som befolkningen i arbetsför ålder. Arbetslöshetsgraden sjunker till i genomsnitt 15,4 %, och i slutet av året blir den säsongrensade arbetslöshetsgraden knappa 15 %. Ungefär 5 % av arbetskraften omfattas fortfarande av arbetskraftspolitiska specialåtgärder.

I år ökar antalet arbetstimmar inom hela samhällsekonomin bara en aning och mindre än antalet personer. Detta förklaras bl.a. av att de atypiska arbetsförhållandena blir fler och av andra avvikelser i arbetstiderna, den långsammare ökningen i övertidsarbetet, den för vissa branscher ogynnsamma vintern samt produktionsstoppen inom skogsindustrin. Nästa år kommer antalet arbetstimmar att öka något snabbare, men uppgången blir fortfarande mindre än ökningen i efterfrågan på arbetskraft.

22. Den arbetslösa arbetskraften och arbetslöshetsgraden[1)]

Kvartal	1993	1994	1995	1996**	1997**	1993	1994	1995	1996**	1997**
	arbetslösa, 1 000 personer					arbetslöshetsgrad, procent				
I	423	487	437	427	407	17,3	20,0	18,0	17,4	16,6
II	440	464	446	422	400	17,5	18,5	17,5	16,5	15,6
III	454	447	424	404	374	17,9	17,7	16,6	15,7	14,5
IV	458	425	411	393	371	18,7	17,4	16,7	15,9	15,0
Hela året	444	456	430	411	388	17,9	18,4	17,2	16,4	15,4

(1) Talen har inte säsongrensats.

23. Statens utgifter för sysselsättningen[1)]

	1993	1994	1995	1996(a)	1997 Budget-propo-sitionen
	miljoner mark				
Löner (statliga arbetsuppgifter)	1 003	950	1 091	1 126	1 080
Statsandel i kommuners och kommunalförbunds kostnader för lindring av arbetslösheten	1 277	1 348	1 495	1 290	1 350
Statsbidrag för lindring av arbetslösheten	1 511	1 569	719	820	750
Investeringsutgifter för tryggande av sysselsättningen	511	556	346	320	310
Sysselsättningsutbildning	2 034	2 114	1 827	2 547	2 375
Arbetsmarknadsstöd	-	1 427	3 997	4 009	4 950
Övriga utgifter(2)	258	557	1 856	1 700	1 647
Summa	6 593	4 654	11 331	11 812	12 462

(1) Exkl. administrativa utgifter.
(2) EU:s deltagande i arbetskrafts- och socialpolitiken samt den nationella finansieringen av målen för den Europeiska sociala fonden ingår bland "övriga utgifter"; utgifterna är delvis en överföring från andra utgifter för skötseln av sysselsättningen.
(a) Budgeten plus tilläggsbudgeten 1.

24. Sysselsättningen[1)]

	1995* andel, %	1993	1994	1995*	1996**	1997**	I medeltal 1995/85
		procentuell förändring i arbetstimmar					
Näringslivet	74,8	-6,2	-0,5	1,0	0	1	-3,4
löntagare	56,4	-7,7	-0,5	2,3	1	2	-3,3
företagare	18,5	-1,7	-0,6	-3,0	-3	-2 1/2	-3,5
Offentlig verksamhet	22,4	-5,2	0,3	1,5	1 1/2	1 1/2	0,2
Övrig verksamhet	2,8	-1,1	-2,4	2,2	1 1/2	1 1/2	0,0
Sammanlagt	100,0	-5,9	-0,4	1,1	1/2	1	-2,6
löntagare	81,5	-6,8	-0,3	2,1	1 1/2	2	-2,4

(1) Mätt i arbetstimmar.

6 Kostnader och priser

Inflationen förblev mycket långsam också 1995. Ett undantag från den allmänna kostnads- och prisutvecklingen utgjorde lönekostnaderna, som trots den höga arbetslösheten steg märkbart särskilt inom industrin och vissa servicebranscher inom den privata sektorn. Stegringen i arbetskostnaderna kompenserades av den avsevärda nedgången i livsmedelspriserna till följd av EU-medlemskapet och av den starkare finska marken, vilket sänkte importpriserna. När också prisutvecklingen för de viktigaste råvarorna och produktionsförnödenheterna var vikande, började många prisindex sjunka mot slutet av året. Konsumentprisindex steg under 1995 med bara 0,3 %, medan stegringen i EU-länderna i genomsnitt var 3,1 %.

De avtal som ingicks på basis av den i september 1995 undertecknade uppgörelsen för den ekonomiska politiken, sysselsättningspolitiken och arbetsmarknadspolitiken är i kraft till utgången av januari 1998. Enligt avtalen höjs lönerna under den återstående avtalsperioden i oktober i år med i medeltal 1 3/4 %; siffran inkluderar poster för kvinnolöner och låglöner, vilkas kostnadseffekt varierar mellan de olika avtalsbranscherna. Stegringen i konsumentprisindex från augusti 1995 till juli i år blev så liten att avtalens indextröskel inte överskreds. Vidare har det antagits att den förtjänstutvecklingsklausul som ingår i avtalen inte leder till lönejusteringar inom de olika sektorerna eller avtalsbranscherna. När den årliga löneglidningen under avtalsperioden

25. Index för löntagarnas förtjänstnivå och arbetskostnaderna per producerad enhet

	1993	1994	1995*	1996**	1997**	I medeltal 1995/85
	procentuell förändring					
Avtalslöneindex	0,0	0,7	3,7	3	1 1/2	2,1
Löneglidning m.m.	0,8	1,3	1,0	1	1 1/2	3,7
Index för förtjänstnivån	0,8	2,0	4,7	4	3	5,8
Real förtjänstvinå(1)	-1,4	0,9	3,7	3	1 1/2	1,8
Medelförtjänst(2)	0,4	1,1	4,6	4 1/2	3 1/2	5,9
Arbetskostnader per producerad enhet(3)						
i hela samhällsekonomin	-5,3	-2,5	2,6	3	1 1/2	3,1
därav fabriksindustri	-6,3	-4,7	3,2	1/2	-1 1/2	0,8

(1) Index för förtjänstnivån dividerat med konsumentprisindex.
(2) Hela samhällsekonomins lönesumma dividerad med löntagarnas arbetstimmar. Siffrorna påverkas av strukturförändringar i samhällsekonomin.
(3) Index för löner och arbetsgivarnas socialavgifter, som dividerats med volymindex för produktionen.

beräknas bli vid 1 – 1½ %, stiger löntagarnas förtjänstnivåindex år 1996 nominellt med i medeltal 4 % och realt med 3 %. År 1997 avtar stegringen i förtjänstnivåindex nominellt till 3 % och realt till 1½ %.

Inflationen förblir långsam i år trots att de faktorer som senaste år avsevärt sänkte inflationen (de lägre livsmedelspriserna och den starkare finska marken) inte längre finns med för att dämpa stegringen i pris- och kostnadsnivån.

Den försämring av den finska markens värde som började i slutet av senaste år fortgick ännu i början av året och ökade kostnadstrycken; under våren började dock marken på nytt bli starkare, och uppgången i importpriserna stannade av.

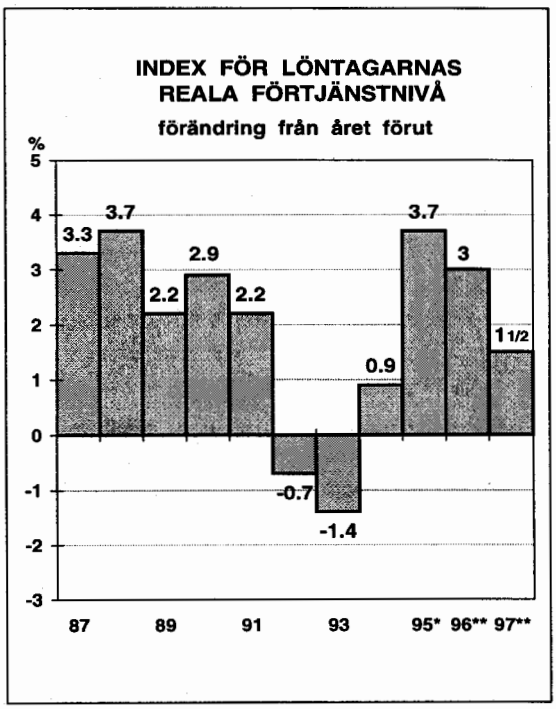
Stegringen i arbetskostnaderna avtar i år kännbart till följd av de moderata löneuppgörelserna och den sänkning av arbetsgivarens arbetslöshetsförsäkringspremie som genomfördes i början av året. Nettoboendekostnaderna förblir under året i stort sett oförändrade; hyrorna och bostadspriserna stiger, men å andra sidan har räntorna sjunkit kännbart, vilket bidrar till att sänka kapitalkostnaderna för ägarbostäder.

Marknadsläget föranleder ingen stegring i prisnivån, för trots att den inhemska efterfrågan tilltar förblir den liten i förhållande till utbudet, vilket ger en hård konkurrens.

Konsumentprisindex stiger i år – från december 1995 till december 1996 – med uppskattningsvis 1½ %. År 1996 blir indexstegringen i genomsnitt under en procent.

År 1997 beräknas konsumentprisindex stiga med 1½ % både under året och i genomsnitt i förhållande till föregående år. Förändringarna i statens inkomstgrunder föranleder bara energiskatter någon nämnvärd stegring i prisnivån. Importpriserna väntas höja prisnivån med cirka en procent, dvs. ungefär lika mycket som i år. Arbetskostnaderna föranleder inga nya kostnadstryck nästa år, däremot torde bostadspriserna stiga mer än i år.

Figur 28.

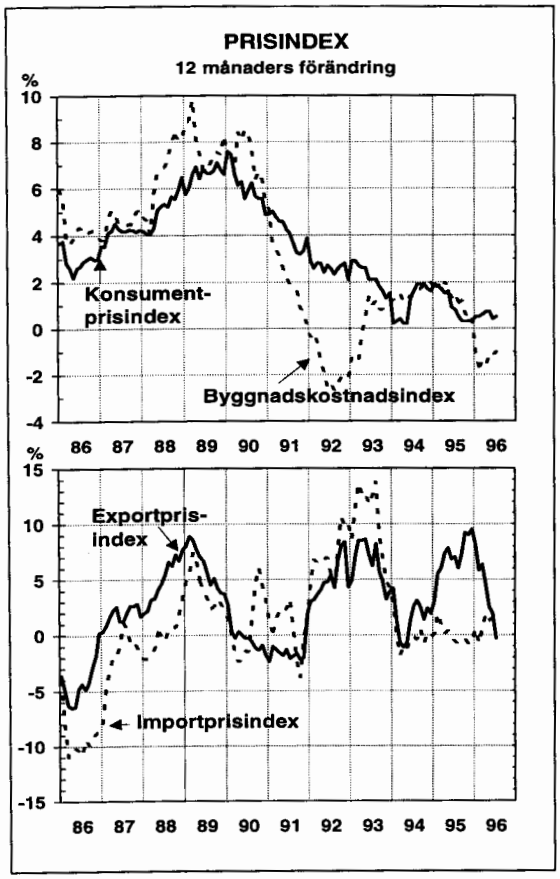

Fabriksindustrins priskonkurrensförmåga försämrades senaste år med en tiondel på grund av att arbetskostnaderna per enhet steg och den finska marken stärktes, men den var ännu mer än en femtedel bättre än under perioden 1970–1994 i genomsnitt. Tack vare de moderata löneuppgörelserna kommer priskonkurrensförmågan att förbättras både 1996 och 1997.

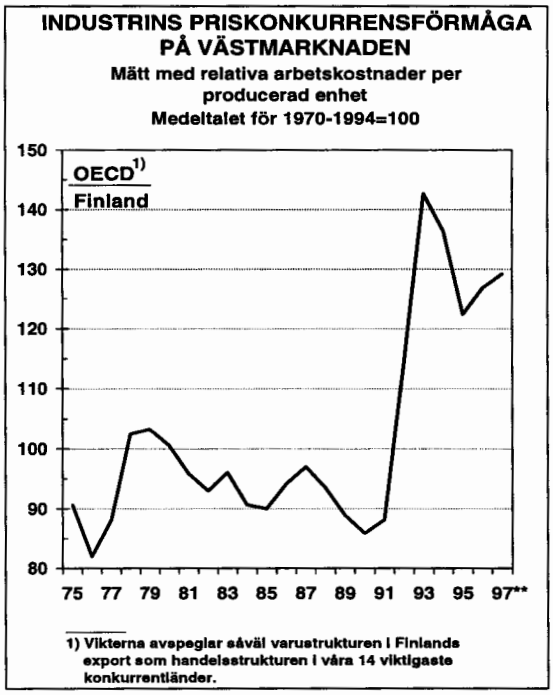
26. Pris- och enhetsvärdeindex

	1993	1994	1995	1996**	1997**	I medeltal 1995/85
	procentuell förändring					
Exportens enhetsvärde	5,1	1,5	6,4	1 1/2	1 1/2	3,2
Importens enhetsvärde	12,4	-2,8	-0,8	2	2	2,9
Konsumentprisindex	2,2	1,1	1,0	1	1 1/2	3,9
Hemmamarknadens basprisindex	3,3	1,4	1,0	- 1/2	2 1/2	2,2
Producentprisindex för jordbruks-produkter	-0,1	-0,4	-25,5	-15	0	-0,8
Byggnadskostnadsindex	0,3	1,5	1,3	-1	2 1/2	3,7

Figur 29.

Figur 30.

7 Inkomster

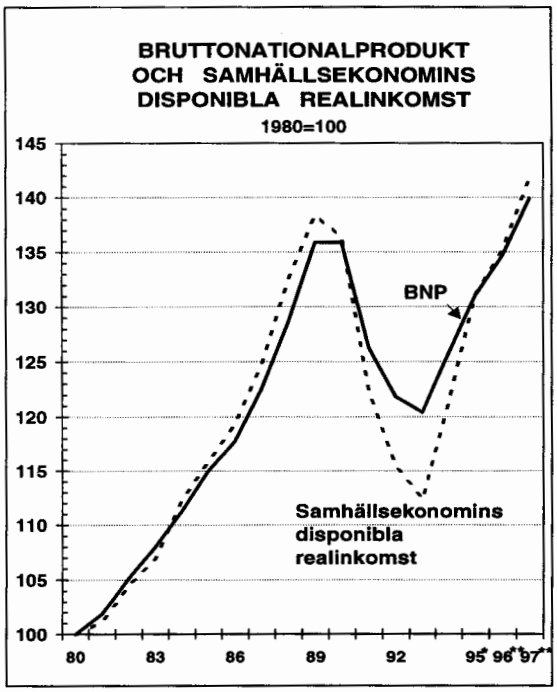
Nationalinkomsten ökade år 1995 med nästan en tiondel. Löntagarnas förtjänstnivåindex gick nominellt upp med 4,7 % och realt med 3,7 %. När löntagarnas arbetstimmar för första gången sedan 1989 ökade, steg lönesumman med 7 %. Arbetsinkomsternas andel av nationalinkomsten fortsatte dock att sjunka. Hushållens företagarinkomst av jordbruket sjönk med mer än 10 % i och med EU-medlemskapet, däremot steg företagarinkomsten av skogsbruket ännu med nästan en fjärdedel på grund av de ökade avverkningarna och prisstegringen. Företagens lönsamhet fortsatte att förbättras.

År 1996 går lönesumman upp med 6 %. Arbetstimmarna ökar med 1½ % och medelinkomsten torde stiga mer än förtjänstnivåindex. På grund av den sänkning av arbetslöshetsförsäkringspremien som genomfördes från början av året stiger arbetsgivarnas socialförsäkringsavgifter mindre än lönesumman. Sammanlagt förblir lönernas och socialkostnadernas andel av nationalinkomsten ungefär oförändrad.

Hushållens företagarinkomst av jordbruket fortsätter att minska, när övergångsperiodens stödnivå sjunker. Också hushållens företagarinkomst av skogsbruket går ner, för på grund av skogsindustrins marknadsläge minskar avverkningarna markant och den genomsnittliga rotprisnivån sjunker jämförd med senaste år.

Närmast på grund av avsättningssvårigheter och av prisraset i skogsindustrin försämras

Figur 31.

lönsamheten inom exportsektorn, men förblir ungefär oförändrad inom hemmamarknadssektorerna.

År 1997 går lönesumman upp med 5½ %. Stegringen i medelförtjänsten avtar, då inga nya avtalsenliga förhöjningar görs i lönerna, och antalet arbetstimmar stiger med 2 %. Till följd av att kommunernas socialskyddsavgift sänks stiger arbetsgivarnas socialkostnader något mindre än lönesumman. Sammanlagt sjunker arbetsinkomstens andel av nationalinkomsten.

I och med att stödnivån går ner fortsätter den vikande trenden i hushållens företagarinkomst av jordbruket. Däremot väntas avverkningarna bli avsevärt livligare, och även den genomsnittliga rotprisnivån blir något högre än i år. Skogsindustrins lönsamhet förblir 1997 i genomsnitt ännu på dagens försämrade nivå, även om den väntas bli bättre under året. I hemmamarknadssektorns lönsamhet sker inga större förändringar.

27. Den disponibla inkomsten

	1995* andel, %	1993	1994	1995*	1996**	1997**	I medeltal 1995/85
		procentuell förändring					
Löner	49,9	-6,5	0,8	6,8	6	5 1/2	3,4
Arbetsgivares socialavgifter	14,4	-2,8	7,4	6,0	3	4 1/2	6,3
Hushållens företagarinkomster	12,0	16,2	17,3	6,7	0	3	2,2
jordbruk	1,5	3,2	0,1	-10,4	-5	-6 1/2	-0,3
skogsbruk	1,7	-3,7	67,8	22,7	-13	14 1/2	-0,6
övrig verksamhet	8,9	22,8	15,7	7,5	3 1/2	2 1/2	3,4
Förmögenhets- och övriga företagarinkomster	10,0	142,6	118,8	48,1	-6	16	-0,3
Indirekta skatter minus subventioner	13,6	1,0	5,7	1,6	16	9	3,9
Nationalinkomst	100,0	-0,3	8,7	9,0	5	6 1/2	3,6
Inkomstöverföring till utlandet		-29,1	-5,1	4,1	58	-15	..
Disponibel inkomst		-0,1	8,8	9,3	5	6 1/2	3,6
Bruttonationalinkomst, mrd. mk		452,6	486,5	524,3	548	580	

28. Den disponibla inkomsten enligt sektor

	1992	1993	1994	1995*	1996**	1997**
	miljarder mark					
Den privata sektorn	265,5	285,9	307,5	334,2	341	359 1/2
hushåll	291,4	287,6	282,0	303,8	317	332
företag	-26,1	-6,8	19,6	24,3	18	21
kreditinrättningar	-1,3	2,3	3,1	3,4	4	4
icke vinstsyftande samfund	1,4	2,7	2,8	2,6	2 1/2	2 1/2
Offentliga samfund	101,0	80,4	91,1	101,3	115	127
staten	10,8	-11,7	-12,5	-5,9	7 1/2	15 1/2
kommuner och kommunalförbund	74,7	75,3	80,2	82,2	85 1/2	85
socialskyddsfonder	15,4	16,8	23,4	25,0	22	26 1/2
Summa	366,5	366,3	398,6	435,4	456	486 1/2

8 Konsumtion

År 1995 gick den privata konsumtionen upp med 3,8 % från föregående år. Efter den snabba tillväxten i början av året avtog takten dock under årets senare hälft, för den långsammare nedgången i arbetslösheten och försämringen i de allmänna tillväxtutsikterna minskade på nytt hushållens tilltro till framtiden. Därmed ledde den stora ökningen på 7,5 % i hushållens disponibla realinkomst, vilken visserligen till stor del berodde på den exceptionella tidtabellen för skatteåterbäringarna, inte till motsvarande konsumtionsökning. När det gällde bostadsköp fortsatte hushållen på den försiktiga linjen och betalade bort sina lån, vilket också ökade sparandet.

Det som senaste år ökade mest, hela 27 %, var hushållens konsumtionsutgifter utomlands, i och med att den förmånliga prisnivån i närområdena, men också den starkare finska marken gjorde inköpsresorna mera lockande. Också paketresorna till mera avlägsna länder blev åter populära, och det gjordes 15 % fler sådana resor än ett år tidigare. Den nedgång i livsmedelspriserna som följde anslutningen till EU ökade också konsumtionen, men av den inhemska konsumtionen var det dock anskaffningarna av fortskaffningsmedel som ökade mest, 14 %. De ersättande köpen av personbilar blev trots det mindre än det antal bilar som togs ur bruk. Av de huvudsakliga konsumtionsposterna var det bara energiförbrukningen och tobaksköpen som minskade senaste år.

Vad beträffar anskaffningarnas förmånlighet var 1995 ett bra år. Inköpen utomlands blev 5,5 % billigare, priserna på dagligvaror sjönk med 2 % – livsmedelspriserna ännu mera – och också priserna på tjänster gick upp med bara 2 %. Den privata konsumtionens deflator steg därmed senaste år med bara 0,2 % (motsvarande uppgång i konsumentprisindex var 1 %).

Under den första hälften av 1996 har konsumtionsökningen tagit ny fart. Hushållens framtidstro håller på att bli starkare. Indikatorn på konsumenternas förtroende, som beskriver hushållens förväntningar beträffande ekonomins utveckling både allmänt inom samhällsekonomin och för hushållens egen del och beträffande inköpens förmånlighet, har fortsatt att stiga under sommaren. Konsumtionsökningen förutses förbli kraftig in på nästa år. Nedgången i räntenivån har sänkt sparbenägenheten, och bostadsinvesteringarna väntas öka ännu under detta år. Hushållens skuldsättning sjunker i år och nästa år, trots att det redan har lyfts något mera nya krediter.

Den privata konsumtionen ökar under 1996 på samma sätt som senaste år med 4 %. Det köps fortfarande mycket varaktiga konsumtionsvaror – en femtedel fler personbilar än senaste år - men också anskaffningarna av hushållsmaskiner är på väg uppåt. Trots att konsumtionen av vissa hemmamarknadstjänster, t.ex. restaurang-

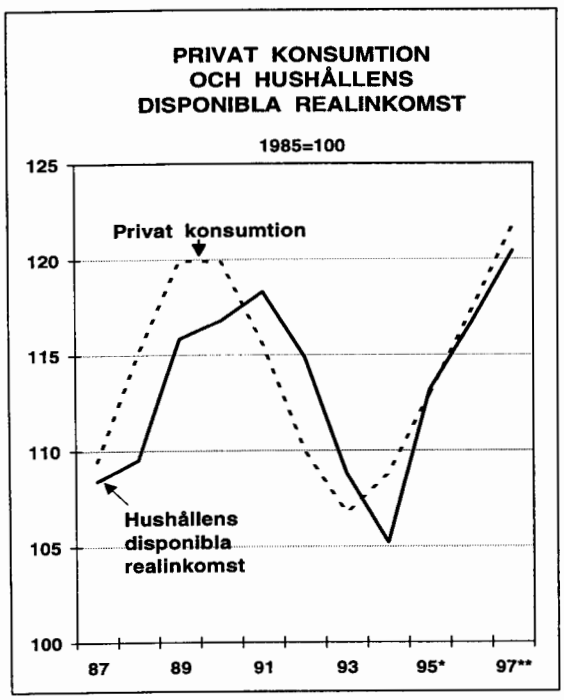
tjänster, har varit relativt låg under början av året, väntas också användningen av dessa tjänster öka under den närmaste tiden.

År 1997 fortsätter den kraftiga konsumtionsökningen. Ökningen i hushållens disponibla realinkomst blir något snabbare än i år, och nedgången i spargraden blir långsammare i och med att bostadsköpen ökar.

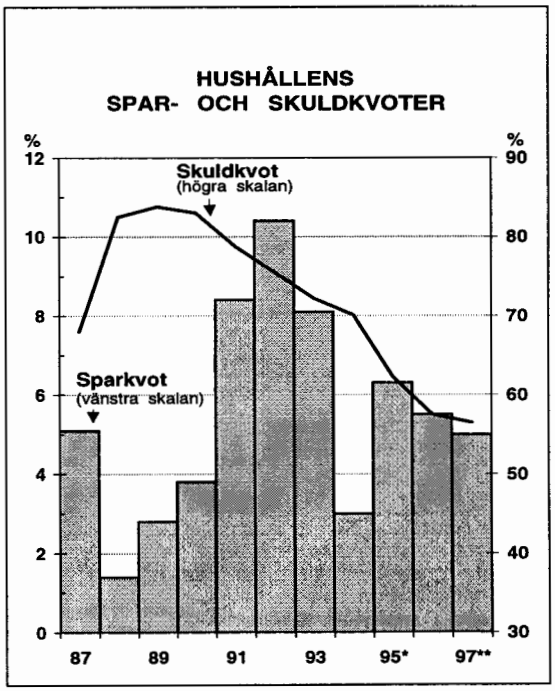
Hushållens disponibla realinkomst beräknas i år gå upp med tre och nästa år med drygt tre procent. När sysselsättningen och förtjänsterna förbättras stiger löneinkomsterna vartdera året med omkring sex procent, och den långsamma inflationen försvagar inte väsentligt deras köpkraft. Beskattningen blir lindrigare, men skatteåterbäringarna infaller så att den disponibla inkomsten växer mindre nästa år; senaste år ökade de två återbäringarna inkomsterna exceptionellt mycket, i år höjer återbetalningen av låneskattens sista rat ännu inkomsterna, men nästa år betalas inte längre någon extra återbäring.

I och med att arbetslösheten avtog minskade arbetslöshetsersättningarna senaste år med 9 % och den vikande trenden fortsätter under prognosperioden, när också sparåtgärderna minskar ersättningarna. Senaste år steg pensionsinkomsterna med 3,5 %, i år blir ökningen något snabbare, men den avtar igen nästa år till omkring tre procent. Av hushållens inkomster var det senaste år förmögenhetsinkomsterna som ökade mest, när dividendinkomsterna gick upp med en fjärdedel. I år bromsas ökningen i förmögenhetsinkomsterna upp av de betydligt lägre räntorna, men samtidigt minskar också ränteutgifterna; totalt sett är hus-

Figur 32.

Figur 33.

hållens ränteinkomster i dag ungefär lika stora som deras ränteutgifter.

Den offentliga konsumtionen ökade senaste år volymmässigt med 1,3 %. Statens konsumtion minskade totalt sett, men kommunernas konsumtion gick upp med 2,6 %, när kommunernas förbättrade finansiella situation och sysselsättningsåtgärderna tog sig uttryck i ökade konsumtionsutgifter. Av de offentliga konsumtionsutgifterna var det senaste år utbildningens utgifter som steg mest.

År 1996 beräknas den offentliga konsumtionens volym gå upp med 1½ %, men tillväxten avtar till ½ % år 1997. Statens konsumtionsutgifter minskar igen nästa år, och också ökningen i kommunernas utgifter beräknas bli långsammare trots det goda finansiella läget.

29. Konsumtion

	1995*	1993	1994	1995*	1996**	1997**	I medeltal 1995/85
	andel, %	procentuell volymförändring					
Privat konsumtion	100,0	-2,9	1,9	3,8	4	4	0,5
hushåll	96,2	-2,9	2,0	3,9	4	4	0,5
varaktiga konsumtionsvaror	8,3	-11,9	9,8	12,7	15	10	-4,8
halvvaraktiga konsumtionsvaror	8,6	-6,6	2,1	5,9	8	6	-0,4
dagligvaror	34,0	-1,9	0,8	0,5	1 1/2	2 1/2	0,8
tjänster	44,3	1,6	2,3	3,2	2 1/2	3	2,1
hushållens konsumtionsutgifter i utlandet	3,5	-24,4	-3,8	26,9	10	5	0,8
minus utlänningars konsumtionsutgifter i Finland	-2,5	15,1	2,4	0,2	2	5	5,7
icke vinstsyftande samfund	3,8	-2,3	-1,2	2,5	1 1/2	1 1/2	0,5
Offentlig konsumtion	100,0	-5,3	-0,3	1,3	1 1/2	1/2	1,0
staten	31,8	-6,0	2,7	-0,9	1 1/2	-1 1/2	2,2
kommuner och kommunalförbund	65,6	-5,2	-1,7	2,6	2	1 1/2	0,5
socialskyddsfonderna	2,6	1,9	0,0	0,4	0	0	1,6
Summa		-3,6	1,2	3,1	3	3	0,7
Offentlig konsumtion som direkt betjänar hushållen(1)		-5,8	-0,7	3,7	1 1/2	1	..
Hushållens disponibla realinkomst		-5,3	-3,3	7,5	3	3 1/2	0,8
		procent					
Konsumtionens andel i bruttonationalprodukten (till löpande priser)		80,3	78,1	76	76 1/2	75 1/2	
Hushållens sparkvot		8,1	3,0	6,3	5 1/2	5	
Hushållens skuldsättningsgrad(2)		72,2	70,1	62,3	57 1/2	56 1/2	

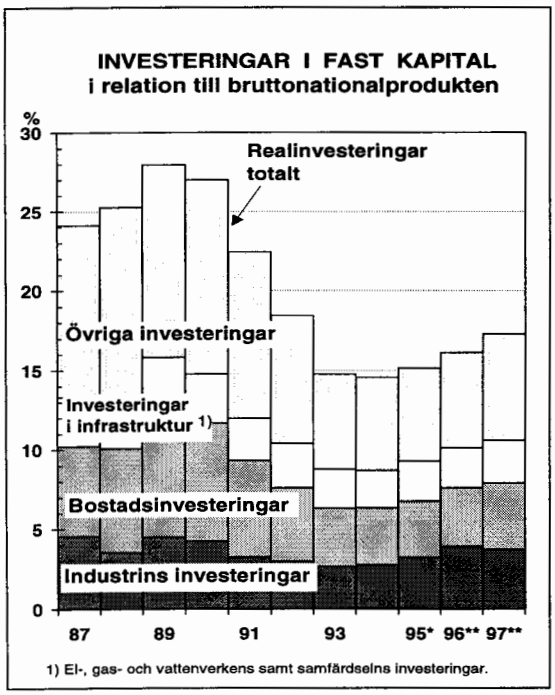
(1) Den offentliga sektorns undervisningsväsende, medicinska tjänster, socialvård samt rekreations- och kulturtjänster.
(2) Hushållens skulder i slutet av året i förhållande till deras disponibla inkomst.

9 Investeringar

Fasta investeringar

Investeringarna ökare år 1995 efter den fyraåriga depressionen närmare 8 %, men nivån var ännu rätt låg. Tillväxten koncentrerades till industrins investeringar i maskiner och utrustning, vilka drevs på av det stora behovet av förnyelse och av exportproduktionens kapacitetsbegränsningar. Investeringarna i bostadsbyggande minskade ytterligare, och det som byggdes, byggdes nästan uteslutande med statligt stöd eller med egna krafter.

Figur 34.

I år ökar de fasta investeringarna med nästan en tiondel och nästa år något mera; investeringsgraden går upp till 17½ % år 1997. Trots det blir investeringsvolymen år 1997 drygt en tiondel mindre än före föregående uppgångsperiod år 1986. Investeringarna i maskiner och utrustning ökar i år mycket snabbt redan andra året i följd, och sprider sig från industrin också till andra sektorer. Nästa år avtar tillväxten redan avsevärt. Investeringarna i bostadsbyggnader börjar i år gå upp närmast tack vare att bostadsbyggandet med statligt stöd ökar, räntorna går ner, prisskillnaden mellan nya och gamla bostäder blir mindre och det finns nya möjligheter att finansiera bostäder. Dessa faktorer kommer dock huvudsakligen att öka investeringarna först nästa år. Övriga husbyggnadsinvesteringar ökar långsammare år 1997, men investeringarna i anläggningsverksamhet börjar växa snabbare.

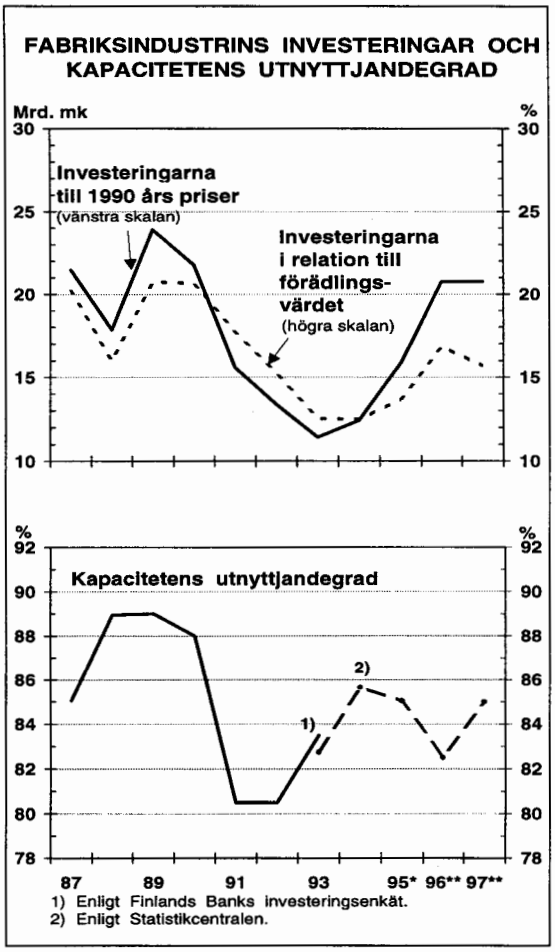
Inom fabriksindustrin ökade de fasta investeringarna senaste år med nästan 30 % och ännu i år går de upp ungefär lika snabbt. De stora företagen ökar i regel sin produktionskapacitet, medan rationaliseringar och ersättande investeringar är viktiga för de små företagen. Skogsindustrins stora investeringar infaller i år. Samtidigt blir skogsindustrins investeringsgrad nästan lika hög som i slutet av 1980-talet. Inom metallindustrin och den kemiska industrin blir

investeringsökningen klart långsammare. Utöver de fasta investeringarna bedriver industrin en livlig forsknings- och utvecklingsverksamhet. År 1997 förväntas volymen av industrins investeringar inte växa nämnvärt. Skogsindustrins investeringar blir mindre, men inom den övriga industrin ökar investeringarna i någon mån.

Handelns investeringar ökar i år och nästa år från sin låga utgångsnivå närmast genom att maskiner och utrustning förnyas. Förväntningarna på att den inhemska efterfrågan skall förbättras leder dock också till större byggnadsinvesteringar. Dessa sker till stor del inom de viktigaste tätorterna, där centralaffärernas konkurrens om marknadsandelarna är störst. På de sämre marknadsplatserna finns det fortfarande gott om lediga butiks- och affärslokaler.

Volymen av de offentliga investeringarna minskade i fjol, men ökar i år och nästa år uttryckligen tack vare att man investerar i att reparera byggnader; det omfattande saneringsprogram för statens och kommunernas byggnader som publicerades i slutet av januari 1996 och som gäller perioden 1996–1999 genomförs så att en stor del av åtgärderna genomförs redan de första åren, och de första anslagen ingick redan i vårens tilläggsbudget. Också kommunernas övriga investeringar ökar tack vare kommunernas förbättrade finansiella ställning.

Figur 35.

30. Realinvesteringar branschvis

	1995* andel, %	1993	1994	1995*	1996**	1997**	I medeltal 1995/85
		procentuell volymförändring					
Företagarverksamhet	81,5	-19,8	0,4	11,0	10 1/2	10 1/2	-5,4
jord- och skogsbruk	4,6	-11,8	1,7	12,9	1	1	-9,0
industri(1)	21,5	-14,6	9,1	28,2	30	0	-4,4
el-, gas- och vattenförsörjning	6,0	-18,0	17,4	1,9	3 1/2	8 1/2	-2,6
handel, hotell- och restaurang-verksamhet	6,8	-29,1	-0,2	9,9	10	19	-5,7
bostäder	24,6	-13,4	-3,9	-3,6	1 1/2	14 1/2	-4,5
övriga	17,8	-32,0	-5,4	24,4	7 1/2	19 1/2	-7,4
Offentlig verksamhet	17,1	-17,8	1,6	-6,1	3	10 1/2	-1,1
Övrig verksamhet	1,5	-5,7	-21,7	2,4	2 1/2	2 1/2	-0,8
Summa	100,0	-19,2	0,2	7,7	9	10 1/2	-4,7

(1) Inklusive brytning av mineraliska o.a. produkter.

31. Realinvesteringar enligt kapitalvarutyp

	1995* andel, %	1993	1994	1995*	1996**	1997**	I medeltal 1995/85
		procentuell volymförändring					
Hus	43,8	-20,7	-4,5	2,6	4 1/2	10 1/2	-5,0
bostäder	23,4	-13,6	-4,4	-3,4	1 1/2	14 1/2	-4,7
övriga hus	20,4	-28,1	-4,7	10,1	8	6 1/2	-5,4
Anläggningar	14,0	-10,9	-1,3	1,5	- 1/2	5	-1,9
Maskiner och apparater	42,2	-20,0	8,6	17,6	18 1/2	12	-5,2
Summa	100,0	-19,2	0,2	7,7	9	10 1/2	-4,7
privata	82,9	-19,5	-0,2	10,9	10 1/2	10 1/2	-5,4
offentliga	17,1	-17,8	1,6	-6,1	3	10 1/2	-1,1
		procent					
Investeringarnas andel av bruttonationalprodukten (till löpande priser)							
Realinvesteringar		14,8	14,5	15,1	16	17 1/2	21,3
privata		12,1	11,8	12,5	13 1/2	14 1/2	18,2
offentliga		2,7	2,7	2,6	2 1/2	3	3,1
Lagerförändring(1)		-0,8	1,3	1,3	1	1	0,0

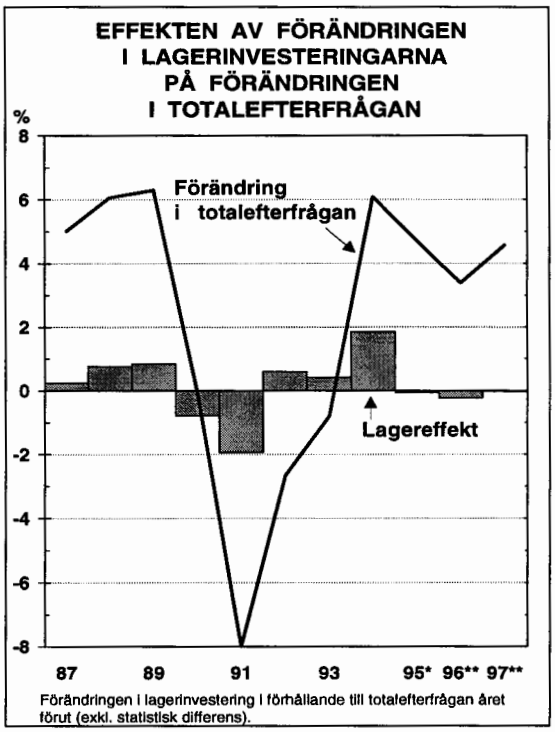
(1) Förändring i lagervärde (exkl. statistisk differens) i procent av bruttonationalprodukten till marknadspris.

Lagerinvesteringar

Industrins lager var som störst i början av hösten 1995. Mot slutet av året började lagren minska på grund av skogsindustrins produktionsstopp och de stora fartygsleveranserna, och vid årets slut var lagren något mindre än ett år tidigare. I år levereras fortfarande en mängd stora fartygsbeställningar samtidigt som byggandet av nya fartyg minskar. Lagerökningen blir långsammare; lagrens inverkan på den totala efterfrågan är negativ.

Trots den snabbare produktionsökningen tar lagerökningen inte fart nästa år. I och med att logistiken utvecklas och arbetstiderna blir mera flexibla blir lagerökningen trendartat långsammare i förhållande till produktionsökningen.

Figur 36.

10 Den offentliga ekonomin

Staten

År 1995 gick statens inkomster upp med 10½ %. De direkta skatterna ökades dels av den avsevärt större lönesumman, dels av de stora intäkterna av företagsskatter. Intäkterna av indirekta skatter blev mindre genom vissa arrangemang under övergången till mervärdesbeskattning samt genom att man slopade importavgifterna, vissa acciser och jordbrukets marknadsföringsavgifter. Därför blev intäkterna av de indirekta skatterna och av de obligatoriska avgifterna nästan på föregående års nivå. Till statens pensionsfond flöt det in arbetsgivaravgifter en halv miljard mark mindre än ett år tidigare, men de avgifter som uppbars av arbetstagarna ökade ungefär lika mycket. Statens förmögenhets- och företagarinkomster ökade med en tredjedel tack vare att ränte- och dividendinkomsterna gick upp.

Statens utgifter ökade med ca 5 %. De främsta orsakerna var de växande ränteutgifterna samt avgifterna till EU. Statens konsumtionsutgifter sjönk volymmässigt en aning, men investeringarna gick ner med 7 %. Statens transfereringar till kommunerna minskade något till följd av sparåtgärderna. Tillväxten i transfereringarna till socialskyddsfonderna avstannade nästan när bl.a. statens direkta utgifter för arbetslöshetsskyddet minskade något. Subventionerna gick ner, men det i form av kapitalöverföringar utbetalade näringsstödet ökade kännbart (kompensationer för nedgången i lagervärdet).

Statens finansunderskott (nettoupplåning) minskade något räknat i mark, och i förhållande till nationalprodukten gick det ned med 1½ procentenheter till ca 10 %. Medlemskapet i Europeiska unionen samt de två skatteåterbäringarna senaste år försvagade finansieringsbalansen med uppskattningsvis tre procentenheter i förhållande till nationalprodukten.

År 1996 beräknas statens inkomster gå upp med 11½ %. Orsakerna till att de direkta skatterna ökar med 16 % är närmast att de två skatteåterbäringarna sänker jämförelsenivån samt att lönesumman och intäkterna av samfundsskatten ökar. Det faktum att värdet av den privata konsumtionen stiger med 5 % och att jämförelsenivån är låg till följd av arrangemangen under övergången till mervärdesbeskattning, höjer de indirekta skatterna och obligatoriska avgifterna med 13 %. Avgifterna till statens pensionsfond går ner med 5½ %. Förmögenhets- och företagarinkomsterna beräknas förbli på fjolårsnivå; ränteinkomsterna sjunker, men dividendinkomsterna stiger.

Tillväxten i statens utgifter avstannar nästan år 1996. Här inverkar utgiftsinbesparingarna och nedgången i de utgifter under övergångsskedet som hade samband

med EU och som inföll under 1995. Både statens konsumtionsutgifter och investeringarna går upp med ungefär en procent. Transfereringarna totalt fortsätter att minska tack vare både inbesparingarna och den förbättrade ekonomin; bl.a. arbetslöshetsutgifterna minskar något. Statens transfereringar till kommunerna sjunker med en femtedel, varav hälften visserligen föranleds av ändringen i folkpensionens finansieringsandelar; kommunerna betalar inte längre en finansieringsandel av folkpensionernas tilläggsdel och statsandelen till kommunerna minskas i motsvarande mån. Statens finansieringsandel direkt till Folkpensionsanstalten växer dock lika mycket. Ränteutgifterna på statsskulden fortsätter att öka klart.

I och med att ekonomin återhämtar sig och beskattningen normaliseras samt att utgifter sparas in, förbättras statens finansiella

32. Statens ekonomi[1)]

	1993	1994	1995*	1996**	1997**
	miljoner mark				
Inkomst av förmögenhet och ägaruttag	9 157	6 980	9 219	9 155	8 605
Direkt skatt	27 822	33 577	39 100	45 350	47 995
Indirekt skatt, obligatoriska avgifter och böter	73 927	76 865	77 090	87 015	92 245
Socialavgifter	6 715	6 328	6 274	5 935	5 975
Transfereringar från andra offentliga samfund	840	811	664	580	590
Övriga inkomster	469	204	5 723	6 050	5 040
Inkomster	118 930	124 765	138 070	154 085	160 450
Konsumtionsutgifter	36 039	37 515	37 867	39 290	39 420
Subventioner	15 454	15 082	14 179	15 430	14 430
Socialförsäkringsförmåner	11 331	11 681	12 164	12 680	13 080
Socialbidrag och övriga transfereringar	15 843	11 694	14 803	16 650	15 390
Transfereringar till andra offentliga samfund	70 014	76 289	76 708	71 030	68 700
Övriga utgifter(2)	18 035	22 564	26 100	30 750	32 250
Utgifter	166 716	174 825	181 821	185 830	183 270
Sparande	-47 786	-50 060	-43 751	-31 745	-22 820
Kapitalförslitning och kapitaltransferering, netto	- 763	- 96	2 088	- 300	- 450
Bruttobildning av kapital(3)	7 195	7 966	8 190	7 760	8 060
Finansöverskott (nettoutlåning) (+)	-54 218	-57 930	-54 029	-39 205	-30 430

(1) Enligt nationalräkenskaperna.
(2) Närmast ränteutgifter.
(3) Inklusive jordförvärv och lagerförändring.

jämvikt klart, och nettoupplåningen i förhållande till nationalprodukten går ner till uppskattningsvis 7 %. Trots detta fortsätter statens skuldsättning att öka snabbt.

År 1997 beräknas statens inkomster öka med 4 %. Transfereringarna från Europeiska unionen beräknas minska med en miljard mark. Intäkterna av de direkta skatterna beräknas växa med 6 % när lönesumman växer med 5½ %. Inflationsjusteringen i inkomstbeskattningen är 4 % och marginalskatteprocenterna sänks med en procentenhet. Intäkterna av de indirekta skatterna och de obligatoriska avgifterna beräknas gå upp med 6 %. Värdet av den privata konsumtionen, vilket ligger till grund för dessa skatter, är 5½ % högre än året innan. Den statliga sektorns inkomster av pensionsförsäkringspremier förblir ungefär oförändrade; arbetsgivarens premie sjunker något och arbetsgivarens avgift stiger i motsvarande mån. Förmögenhets- och företagarinkomsterna blir mindre än år 1996 till följd av att ränte- och dividendinkomsterna sjunker.

År 1997 väntas statens utgifter bli något mindre. Subventionerna och transfereringarna till den privata sektorn blir sammanlagt klart mindre. Också transfereringarna till kommunerna och socialskyddsfonderna sjunker med några procent. Transfereringarna till utlandet växer till följd av medlemsavgifterna till EU. Beloppet av statens konsumtionsutgifter blir något mindre, men investeringarna ökar bl.a. på grund av sysselsättningsprogrammen. Ränteutgifterna växer betydligt långsammare. Ränteutgifternas andel av statens totala utgifter stiger till över 16 %[1)].

Statens finansiella situation förbättras också nästa år. Den ekonomiska utvecklingen ger större skatteinkomster, och å andra sidan minskar inbesparingarna utgifterna, och arbetslöshetsutgifterna fortsätter att avta småningom. Statens nettoupplåning går ner till ca 30½ mrd. mk och krymper i förhållande till BNP till 5 %. Statens skuldsättning blir klart långsammare.

1) I nationalräkenskaperna behandlas ränteinkomster och ränteutgifter till bruttobelopp, i motsats till vad som är fallet i budgetpropositionen, där de delvis upptas till nettobelopp.

Kommuner och samkommuner

Kommunernas och samkommunernas finansiella ställning har varit rätt god under de senaste åren. Under perioden 1994-1995 gick kommunernas lånestock ner med 5½ mrd. mk och samtidigt ökade kommunerna sina egna reserveringar med 7 mrd. mk och kommunernas pensionsfond med 10 mrd. mk.

År 1995 var kommunernas finansiella överskott 3,9 mrd. mk (0,7 % av BNP). Kommunernas totala inkomster ökade enligt nationalräkenskaperna med 1½ %, om dröjsmålet med den slutliga beskattningen för år 1993 beaktas skulle inkomstökningen ha varit drygt 5 %. Speciellt den snabba uppgången i intäkterna av samfundsskatten

33. Kommunernas och samkommunernas ekonomi[1)]

	1993	1994	1995*	1996**	1997**
	miljoner mark				
Inkomst av förmögenhet och ägaruttag	4 288	3 852	4 247	4 340	4 505
Direkt skatt	47 078	54 238	55 498	61 500	62 800
Indirekt skatt, obligatoriska avgifter och böter	130	120	130	125	125
Transfereringar från andra offentliga samfund	41 258	39 005	38 914	31 030	28 800
Övriga inkomster(2)	1 260	1 262	1 323	1 350	1 400
Inkomster	94 014	98 477	100 112	98 345	97 630
Konsumtionsutgifter	73 153	73 335	78 154	81 250	83 190
Subventioner	922	774	766	740	740
Socialbidrag och övriga transfereringar	4 458	4 683	4 937	5 100	5 150
Transfereringar till andra offentliga samfund	8 633	8 671	8 309	3 480	3 290
Övriga utgifter(3)	4 716	4 160	3 883	3 500	3 500
Utgifter	91 882	91 623	96 049	94 070	95 870
Sparande	2 132	6 854	4 063	4 275	1 760
Kapitalförslitning och kapitaltransferering, netto	5 857	6 245	6 677	7 135	7 535
Bruttobildning av kapital(4)	6 094	6 507	6 817	7 330	8 920
Finansöverskott (nettoutlåning) (+)	1 895	6 592	3 923	4 080	375

(1) Enligt nationalräkenskaperna.
(2) Kalkylatoriska premier för socialförsäkring och ersättning i skadeförsäkring.
(3) Räntor, premier för skadeförsäkring och pensioner.
(4) Inklusive jordförvärv, netto.

ökade skatteinkomsterna. Kommunernas intäkter av samfundsskatten ökade senaste år med 4½ mrd. mk. Statsandelarna och ersättningarna gick ner. Kommunernas konsumtionsutgifter ökade nominellt med 6½ % och de fasta investeringarna med 5 %. Investeringarna blev dock bara drygt hälften av vad de var vid decennieskiftet.

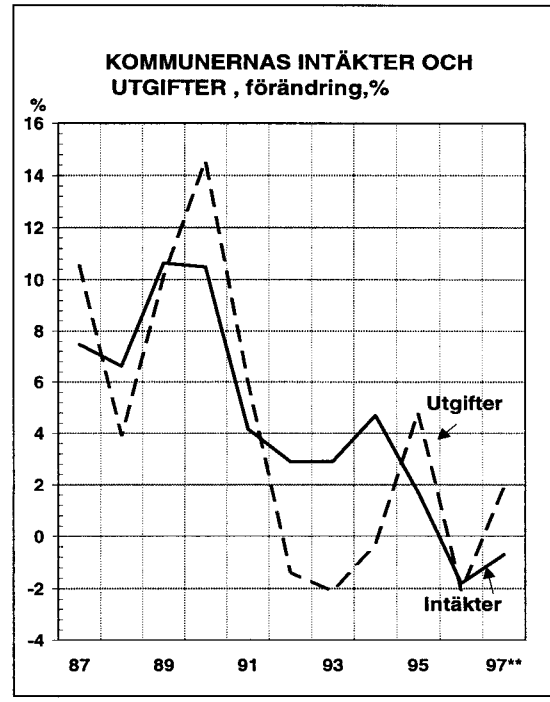
År 1996 förblir kommunernas finansiella situation god. Det finansiella överskottet beräknas bli ca 4 mrd. mk (0,7 % av BNP). Kommunernas (dröjsmålsjusterade) skatteintäkter ökar med 5½ %. Intäkterna av samfundsskatten ökas från och med 1996 av att skattesatsen har höjts från 25 till 28 % samt av att skatteindrivningen har effektiverats. De (dröjsmålsjusterade) kommunalskatter som fastställs på basis av förvärvsinkomsterna beräknas öka med 4 %. Intäkterna av kommunalskatten minskas av att kommunalskatten på sidoarv slopas och ökas av att det extra ränteavdraget skärs ner samt av att löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift har sänkts, eftersom avdraget för försäkringsavgiften därmed blir mindre. Den genomsnittliga uttaxeringen per skattöre sjönk från 17,53 penni till 17,51 penni.

Statsandelarna till kommunerna skärs ner med 3,8 mrd. mk; i statsandelarna görs ingen förhöjning motsvarande stegringen i kostnadsnivån. Därtill skärs statsandelarna ner med 4,2 mrd. mk, på grund av att man av kommunerna inte längre uppbär en andel för folkpensionens tilläggsdel. Denna strukturreform minskar med samma belopp både inkomster och utgifter för kommunerna.

Kommunernas konsumtionsutgifter stiger med 2 %. Driftsutgifterna ökas av att rätten till dagvård för barn utvidgas att gälla alla barn under skolålder samt av att statens yrkesläroanstalter kommunaliseras och antalet utbildningsplatser enligt sysselsättningsprogrammet ökar. Programmet för sanering av offentliga byggnader ökar kommunernas investeringar redan i år, men verkningarna blir tydligare först nästa år.

År 1997 försämras kommunernas finansiella ställning något, när skatteintäkterna inte längre ökar lika snabbt och investeringarna ökar markant. Maximibeloppet av förvärvsinkomstavdraget vid kommunalbeskattningen stiger till 5 500 mark, och nedgången är 2 % i stället för tidigare 6 %. Detta beräknas minska intäkterna av kommunalskatten med 0,9 mrd. mk. Också höjningen av avdraget för inkomstens förvärvande minskar kommunernas skatteintäkter en aning. Samfundsskatten till kommunerna beräknas nästa år öka med bara en bråkdel av tillväxten under de två föregående åren. Intäkterna av samfundsskatten ökas visserligen ännu av att det reserveringssystem som ingick i företagsbeskattningen upplöses. De till kommunerna utbetalade skatterna uppskattas minska år 1997 med ca 1 mrd. mk på grund av förändringen i redovisningssystemet.

Figur 37.

Statsandelarna skärs ner med 3,4 mrd. mk, varav 0,8 mrd. mk föranleds av att grunderna för kommunernas socialskyddsavgifter sänks med sammanlagt 2,05 procentenheter. I statsandelarna görs en indexjustering som motsvarar förändringen i kostnadsnivån, vilket ökar statsandelarna med 0,4 mrd. mk. Den reform av statsandelssystemet som träder i kraft från början av 1997 genomförs kostnadsneutralt så att den inte förändrar hela den kommunala sektorns finansiella ställning. För de enskilda kommunerna kan reformen dock leda till att statsandelen antingen stiger eller sjunker.

Kommunernas finansiella överskott minskar med närmare 1 mrd. mk genom att man vid återindrivningen av mervärdesskatten nästa år går över till återindrivning till fullt

belopp. Utgifterna ökas också av att den engångsersättning på 1,0 mrd. mk som Kommunernas pensionsförsäkring år 1996 betalade till kommunernas förtroendevalda börjar återindrivas av kommunerna. Sänkningen av kommunernas socialskyddsavgifter minskar konsumtionsutgifterna. År 1997 beräknas beloppet av kommunernas konsumtionsutgifter växa med 1½ % och investeringarna med en femtedel.

Socialskyddsfonderna

Folkpensionsanstalten och arbetslöshetsskyddsfonderna betalade år 1995 till hushållen sammanlagt 69,7 mrd. mk i förmåner och understöd, dvs. nästan lika mycket som ett år tidigare. Arbetsgivarnas och de försäkrades socialförsäkringsavgifter minskade med 6½ %, det influtna beloppet minskades av att de försäkrades folkpensionsförsäkringspremie sänktes med en penni per skattöre. Med de avgifter och premier som uppbars av de försäkrade och arbetsgivarna finansierades ungefär hälften av de förmåner och understöd som betalades till hushållen. Den andra hälften finansierades med statliga och kommunala medel.

År 1996 minskar de förmåner och understöd som betalas ut av Folkpensionsanstalten och arbetslöshetsskyddsfonderna med 3 %. Utgifterna för arbetslöshetsskyddet minskas av att arbetslöshetsgraden sjunker. Folkpensionsutgifterna har från början av året börjat gå ner till följd av att folkpensionens basdel har gjorts pensionsavhängig. Detta beräknas minska pensionsutgifterna med 0,4 mrd. mk år 1996. De försäkrades och arbetsgivarnas avgifter och premier minskar med sammanlagt 11½ %. Av de försäkrade uppbärs inte längre någon folkpensionspremie alls. Graderingen av sjukförsäkringsavgiften lindrades och arbetslöshetsförsäkringsavgiften sänktes för både arbetsgivare och löntagare. Statens överföringar till fonderna växte genom den strukturella ändring som innebär att man slopade kommunernas andel av folkpensionens tilläggsdel och ökade statens finansiering. Statsandelarna till kommunerna minskades i motsvarande mån.

År 1997 minskar förmånerna till hushållen med ett par procent. Utgifterna för arbetslöshetsskyddet börjar gå ner till följd av den totalrevidering av arbetslöshetsskyddet som trädde i kraft från början av året. Indexfrysningen av arbetslöshetsskyddsförmånerna fortsätter under perioden 1997–1999. När arbetsgivarens finansieringsandel av det inkomstrelaterade arbetslöshetsskyddet stegvis återgår till sin tidigare nivå, sjunker statens finansieringsandel i motsvarande mån. År 1997 ger detta en inbesparing på 1,3 mrd. mk i statsekonomin.

Vid totalrevideringen av arbetslöshetsskyddet förlängdes det villkor om tid i arbete som är en förutsättning för erhållande av arbetslöshetsdagpenning från 6

månader till 10 månader, och den lön som ligger till grund för inkomstdagpenningen började räknas för den period under vilken villkoret om tid i arbete blir uppfyllt. Den nya dagpenningen är dock minst 80 % av den tidigare dagpenningen. Den åldersgräns som berättigar äldre långtidsarbetslösa till en s.k. tilläggsdagpenning höjs år 1997 med två år till 55 år. Därtill skall den pensionsrätt som växer under arbetslöshetstiden skäras ner till 80 % av vad den är i dag. Utgifterna för arbetsmarknadsstödet minskas av att grunderna för fastställande av stödet ändras.

I socialförsäkringsavgifter inflyter två procent mindre än år 1996. Graderingen av den försäkrades sjukförsäkringspremie lindras ytterligare. Grunden för kommunernas socialskydsavgift sänks med 2,05 procentenheter, vilket minskar inkomsterna av avgiften med 1,1 mrd. mk. Statens finansieringsandel stiger å andra sidan i samma mån.

34. Socialskyddsfondernas ekonomi[1)]

	1993	1994	1995*	1996**	1997**
	miljoner mark				
Inkomst av förmögenhet och ägaruttag	14 265	12 450	12 910	13 700	14 490
Obligatoriska socialavgifter	66 132	75 144	77 225	77 140	79 430
arbetsgivare	45 275	48 977	53 064	53 630	55 700
försäkrade	20 857	26 167	24 161	23 510	23 730
Transfereringar från offentliga samfund(2)	40 522	49 245	49 309	46 570	46 000
Övriga inkomster(3)	1 188	641	544	625	660
Inkomster	122 107	137 480	139 988	138 035	140 580
Konsumtionsutgifter	2 998	3 151	3 123	3 280	3 450
Socialförsäkringsförmåner	81 284	82 204	82 195	84 800	84 650
Socialbidrag och övriga transfereringar	19 024	27 366	28 185	26 600	26 300
Transfereringar till offentliga samfund	3 973	4 101	3 905	3 670	3 400
Övriga utgifter	1 014	383	751	960	970
Utgifter	108 293	117 205	118 159	119 310	118 770
Sparande	13 814	20 275	21 829	18 725	21 810
Kapitalförslitning och kapitaltransferering, netto	227	250	285	290	300
Bruttobildning av kapital	424	772	520	490	490
Finansöverskott (nettoutlåning) (+)	13 617	19 753	21 594	18 525	21 620

(1) Enligt nationalräkenskaperna, inkl. den lagstadgade arbetspensionsförsäkringen inom den privata och den kommunala sektorn.
(2) Statens finansiering av folkpensionerna, sjukförsäkringen, utkomstskyddet för arbetslösa, barnbidragen, moderskapsunderstödet, det allmänna boendestödet, studiestöden och militärunderstöden samt av SPL-, LFÖPL- och FÖPL-pensionerna; kommunernas finansiering av folkpensionernas tilläggsdelar, bostadsbidraget för pensionärer, stödet för vård av barn i hemmet; finansiering av pensionsskyddet för arbetslösa via arbetslöshetskassornas centralkassa.
(3) Kalkylerade socialförsäkringsavgifter, frivilliga socialförsäkringsavgifter samt övriga inkomsttransfereringar från den privata sektorn.

De förmåner som betalas ut av **arbetspensionsanstalterna** ökade år 1995 med 5,5 %. De lagstadgade arbetspensionsutgifterna (inkl. de förvärvspensioner som betalades till statens arbetstagare) uppgick till sammanlagt 51,1 mrd. mk. Arbetspensionsanstalterna premieinkomster gick upp med en femtedel genom att arbetspensionspremien höjdes och lönesumman växte. APL-avgiften steg med 2,0 procentenheter, förhöjningen delades jämnt mellan arbetstagare och arbetsgivare. APL-räntan – arbetspensionsfondernas minimiavkastningskrav – hölls oförändrad vid 6,5 %. Arbetspensionsanstalternas investeringsintäkter var nästan 13 mrd. mk och det finansiella överskottet – fondökningen – var 19 mrd. mk (3,5 % av BNP). På samma sätt som föregående år placerades största delen av det finansiella överskottet i statens skuldebrev. Företagens återlåning av arbetspensionsmedel har under de senaste åren varit blygsam på grund av den svaga efterfrågan på krediter. Det faktum att arbetspen-

35. Genomsnittliga pensions- och socialförsäkringsavgifter[1)]

	1993	1994	1995	1996*	1997**
Arbetsgivare					
Folkpensionsförsäkring(2)	3,20	3,41	3,39	3,45	3,25
Sjukförsäkring(2)	1,90	1,91	2,05	2,05	1,75
Arbetslöshetsförsäkring(2),(3)	6,00	5,40	4,50	2,90	2,90
Arbetspensionsförsäkring(4)	15,50	15,60	16,60	16,80	16,80
Kommunernas pensionsförsäkring	17,20	18,90	20,30	21,00	21,00
Den försäkrade					
Löntagare	6,90	8,32	8,32	7,70	7,80
folkpensionsförsäkring	1,80	1,55	0,55	0,00	0,00
sjukförsäkring(5)	1,90	1,90	1,90	1,90	1,90
arbetslöshetsförsäkring	0,20	1,87	1,87	1,50	1,50
arbetspensionsförsäkring	3,00	3,00	4,00	4,30	4,40
Pensionärer	**6,70**	**7,45**	**6,45**	**4,90**	**4,90**
folkpensionsförsäkring	2,80	2,55	1,55	0,00	0,00
sjukförsäkring(5)	3,90	4,90	4,90	4,90	4,90

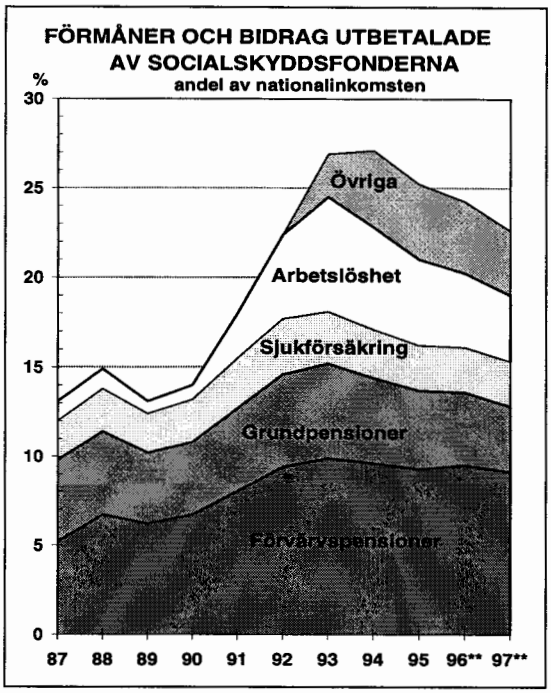
(1) Årsmedeltal. Arbetsgivares premier samt försäkrades arbetslöshets- och arbetspensionsavgifter i procent av lönerna. Försäkrades folkpensions- och sjukförsäkringsavgifter i penni per skatteöre.
(2) Medeltal vägt med lönesummorna i de olika avgiftsklasserna.
(3) Graderad premie: År 1994 3 % av lönesummans första miljon mark, annars 6,3 %. År 1995 2 % av lönesummans första fem miljoner mark, annars 6,1 %. Åren 1996-1997 1 % av lönesummans första fem miljoner mark, annars 4 %.
(4) APL-avgift.
(5) Förhöjd avgift för inkomst överstigande 80 000 skatteören.
Förhöjningarna för löntagarnaoch pensionärerna: År 1993 1,5 penni, åren 1994 och 1995 1,9 penni, år 1996 1,45 penni och år 1997 0,45 penni.

sionsanstalternas investeringar koncentrerades till statens skuldebrev minskade den offentliga ekonomins EMU-skuld under åren 1993–1995 med sammanlagt 54 mrd. mk (10 % av BNP).

Från början av **1996** trädde totalreformen av arbetspensionssystemen i kraft. Vid indexjusteringarna av ålderspensionerna övergick man till ett index där förtjänstnivåindexets tyngd sänktes till 20 % och konsumentprisindexets tyngd höjdes till 80 %. På pensionärer som är under 65 år gamla tillämpas fortfarande det gamla "halvvägsindexet", där förtjänstnivå- och konsumentprisindex har lika stor tyngd. Därtill minskades invalidpensionernas rätt till återstående tid och vid beräkning av den pensionsgrundande lönen övergick man till att använda förtjänsten under arbetsförhållandets tio sista år i stället för de fyra sista åren. På lång sikt beräknas reformen sänka arbetspensionsutgifterna med nästan en tiondel.

År 1996 beräknas de av arbetspensionsanstalterna utbetalade förmånerna gå upp med 7 %; den genomsnittliga indexförhöjningen av arbetspensionerna är 2 %. Pensionsutgifterna ökas genom att Kommunernas pensionsförsäkring har betalat en engångsersättning på ca 1 mrd. mk till kommunernas förtroendevalda på basis av den pensionsrätt som uppkommit genom förtroendeuppdrag. Arbetspensionsanstalternas inkomster av avgifter och premier går upp med 10 %, dvs. klart snabbare än pensionsutgifterna. Avgiftsinkomsterna stiger genom att APL-avgiften har höjts med 0,5 procentenheter samt av att lönesumman har utvecklats gynnsamt. Arbetspensionsfondernas minimiavkastningskrav sänktes med 0,5 procentenheter till 6,0 % från och med 1.4.1996. Arbetspen-

Figur 38.

sionsanstalternas finansiella överskott är 20 mrd. mk (3,5 % av BNP). På samma sätt som året innan placeras största delen av överskottet i statens skuldebrev.

År 1997 går arbetspensionsutgifterna upp med 2½ %, den genomsnittliga indexförhöjningen är 1½ %. APL-avgiften förblir i stort sett oförändrad, under förutsättning att inte räntan – fondernas minimiavkastningskrav – ändras. Arbetspensionsanstalternas transfereringar av staten och arbetslöshetskassornas centralkassa beräknas gå ner med sammanlagt 0,5 mrd. mk. Statens avgiftsandel i lantbruksföretagarnas pensioner minskas av att de nedsättningar i pensionspremierna som beviljats lantbruksföretagarna gradvis minskar. Arbetspensionsanstalternas transferering från systemet med arbetslöshetsskydd, vilket betalas i form av ett s.k.

arbetspensionstillägg, minskas av att färre arbetslösa kommer att omfattas av det inkomstrelaterade arbetslöshetsskyddet. Med arbetspensionstillägget finansieras den pensionsrätt som uppkommer under arbetslöshetstiden. Till denna är berättigade de arbetslösa som får inkomstrelaterat arbetslöshetsskydd. Arbetspensionstillägget finansieras med en del av arbetslöshetsförsäkringspremien, som arbetslöshetskassornas centralkassa överför till arbetspensionssystemet.

År 1997 kommer arbetspensionsanstalternas finansiella överskott att gå upp till 22 mrd. mk, vilket är 3,7 % av BNP.

De offentliga samfunden

År 1995 gick den offentliga sektorns nettoupplåning ner till drygt 5 % av nationalprodukten. Programmen för att spara in av de offentliga utgifterna hade redan satt tydliga spår, och dessutom hade inkomstökningen till följd av den gynnsamma ekonomiska tillväxten minskat det finansiella underskottet. Hinder för en ytterligare förstärkning av den offentliga ekonomin utgjorde de två skatteåterbäringarna och de delvis tillfälliga extra utgifter för staten och minskningar av skatteinkomsterna som anslutningen till Europeiska unionen medförde. Utgifterna i förhållande till nationalprodukten började sjunka, och också skattegraden sjönk med en procentenhet till 46½ %. Nedgången i de transfereringar som betalades av de offentliga samfunden ledde dock till att nettoskattegraden steg med en procentenhet till 19 %. I skattegraderna inräknades 0,2 procentenheter i skatter till Europeiska unionen. Statens finansiella underskott förblev stort, omkring 10 %. I slutet av vårt första år som EU-medlem låg den s.k. EMU-skulden strax under den maximigräns (60 %) som konvergenskriteriet tillåter.

År 1996 fortsätter den offentliga sektorns inkomster att öka relativt snabbt. Mätt i procent blir ökningen dock större inte bara genom den ekonomiska tillväxten utan särskilt genom att jämförelsenivån i statsekonomin har sänkts av exceptionella faktorer. Skattegraden stiger med 2 procentenheter till 48½ %, nettoskattegraden stiger mera och blir 21½ %. Utgiftsgraden (utgifter/BNP) fortsätter att sjunka något bl.a. tack vare inbesparingarna.

Jämvikten inom den offentliga sektorn uppnår troligen år 1996 den nivå som anges av EMU-kriteriet, för nettoupplåningen beräknas vara något under 3 % av nationalprodukten. Statens finansiella underskott minskar klart och kommunernas ställning förblir god. Socialskyddsfondernas finansiella överskott är 3,3 % av BNP. Den offentliga sektorns EMU-skuld beräknas i slutet av år 1996 nå upp till 62 % av nationalprodukten.

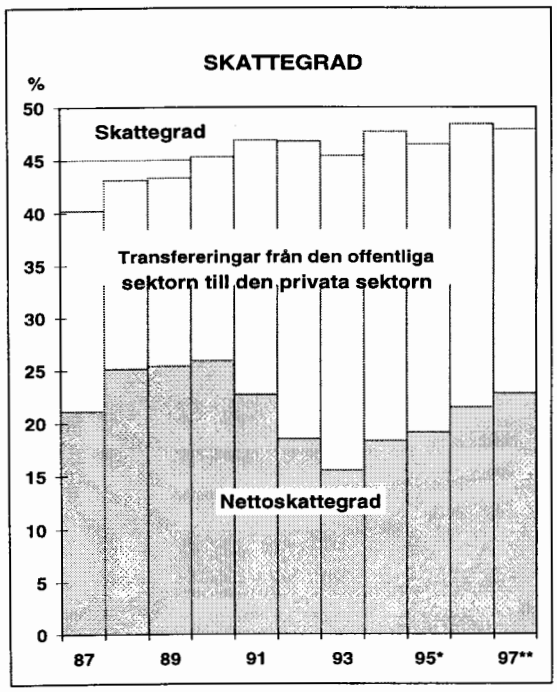
År 1997 för den starka ekonomiska tillväxten också med sig mera inkomster för den offentliga sektorn. Lindringarna i den direkta statsbeskattningen ersätts till största delen med ökade intäkter av de indirekta skatterna. Skattegraden sjunker med en halv procentenhet till 48 %, men när de utbetalade transfereringarna går ner stiger nettoskattegraden med 1½ procentenhet till 23 %. Utgifterna i förhållande till natio-

nalprodukten sjunker med 2½ procentenheter, till europeisk medelnivå. Statsekonomin blir klart starkare, men kommunernas finansiella balans försämras något bl.a. till följd av de livliga investeringarna och den långsammare ökningen i skatteinkomsterna. Hela den offentliga sektorns EMU-underskott (nettoupplåningen) går ner till 1½ % av nationalprodukten.

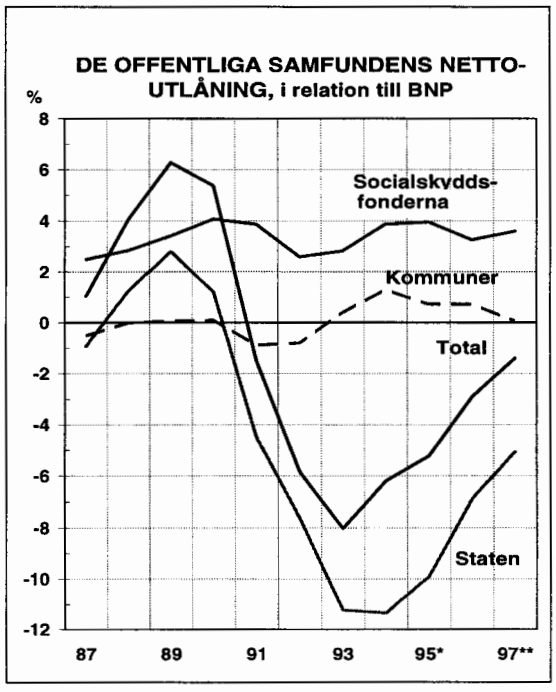
De offentliga samfundens EMU-skuld (bruttoskulden rensad från interna skulder) minskar i förhållande till totalproduktionen med en procentenhet till 61 %. I kalkylen har man antagit att arbetspensionsfonderna investerar 15 mrd. mk i statens skuldebrev, dvs. klart mindre än under de par senaste åren. Ökningen i pensionsanstalternas nettoutlåning till staten motsvarar då cirka tre fjärdedelar av det beräknade överskottet inom APL-sektorn.

Ett sätt att bedöma de offentliga samfundens inverkan på ekonomin är att följa förändringarna i de relativa över- och underskotten (nettoupplåning/BNP) från år till år. Man kan säga att den offentliga sektorn ökar efterfrågan när det relativa underskottet är större eller överskottet är mindre än föregående år. Detta synsätt är begränsat, och beaktar inte förändringar bl.a. i inkomsternas och utgifternas struktur eller samtidiga förändringar i nivåerna. Betraktad genom förändringarna i nettoutlåningen började den finanspolitik som i fem års tid har ökat efterfrågan egentligen begränsa efterfrågan år 1995, när sparåtgärderna och produktionstillväxten hade fått fart. Nedgången år 1994 var en följd av tidpunkten för skatteåterbäringarna. Den efterfrågebegränsande trenden fortsätter 1996 och 1997, och den är huvudsakligen en följd av statens åtgärder.

Figur 39.

Figur 40.

36. De offentliga samfundens ekonomi

	1993	1994	1995*	1996**	1997**
	i procent av bruttonationalprodukten				
Inkomst av förmögenhet och ägaruttag	5,8	4,6	4,8	4,8	4,6
räntor	4,9	3,9	4,1	3,9	3,8
Direkt skatt	15,5	17,2	17,3	18,8	18,5
Indirekt skatt, obligatoriska avgifter och böter	15,4	15,1	14,2	15,3	15,4
Socialavgifter	15,1	16,0	15,3	14,6	14,2
arbetsgivare	10,6	10,7	10,6	10,2	10,1
försäkrade	4,5	5,3	4,7	4,4	4,2
Övriga inkomster	0,6	0,4	1,4	1,4	1,2
Inkomster	52,3	53,3	53,0	54,9	53,8
Konsumtionsutgifter	23,3	22,4	21,8	21,7	21,0
Subventioner	3,4	3,1	2,7	2,8	2,5
Socialförsäkringsförmåner	19,3	18,5	17,4	17,3	16,4
Socialbidrag	5,9	6,6	6,3	5,8	5,4
Övriga transfereringar	2,3	2,0	2,6	2,8	2,5
till utlandet	0,5	0,4	1,1	1,2	1,3
Räntor	4,6	5,1	5,4	5,9	5,8
Utgifter	58,9	57,8	56,2	56,4	53,7
Sparande	-6,6	-4,5	-3,3	-1,5	0,1
Kapitalförslitning och transferering, netto	1,4	1,3	0,9	1,4	1,4
Bruttobildning av kapital(1)	2,9	3,0	2,9	2,7	2,9
Finansöverskott (nettoutlåning) (+)	-8,0	-6,2	-5,2	-2,9	-1,4
Utgifter(2)	61,9	61,0	59,8	59,4	56,8

(1) Exklusive bruttobildning av kapital i offentliga affärsverk, som betjänar allmänheten. Inkluderar inköp av jord och lagerförändring.
(2) Inklusive bruttobildning av kapital samt kapitaltransferering, netto.

37. Offentlig konsumtion, offentliga investeringar och inkomstöverföringar till den privata sektorn

	Konsumtion		Investeringar		Inkomstöver-föring(1)	Summa
	stat	kommuner	stat	kommuner		
	procentuell volymförändring					
1992	3,6	-4,6	5,5	-11,9	11,4	4,2
1993	-6,0	-5,2	-13,8	-22,4	1,8	-2,4
1994	2,7	-1,7	3,7	-4,2	2,3	1,3
1995*	-0,9	2,6	-7,5	-1,9	1,8	1,2
1996**	1 1/2	2	1	5	2 1/2	2
1997**	-2	1 1/2	2	20	-3	-1

(1) Deflaterad med konsumenprisindex.

38. Finanspolitikens efterfrågeimpuls

	1993	1994	1995*	1996**	1997**
	i procent av bruttonationalprodukten				
Offentliga samfund	2,2	-1,8	-1,0	-2 1/2	-1 1/2
staten	3,6	0,1	-1,5	-3	-2
kommunerna	-1,2	-0,9	0,6	0	1/2
arbetspensionsanstalterna	-0,1	0,3	-0,4	0	0
övriga socialskyddsfonder	-0,1	-1,4	0,3	1	0
Med skatteåterbäring korrigerad					
Offentliga samfund	0,7	0,2	-2,2	-1 1/2	-1 1/2
staten	1,8	1,7	-2,3	-2 1/2	-2
kommunerna	-1,0	-0,5	0,3	0	1/2
arbetspensionsanstalterna	-0,1	0,3	-0,4	0	0
övriga socialskyddsfonder	0,0	-1,3	0,2	1	0

Beräknad på förändringarna i nettoutlåning. Ett positivt tal innebär en proportionell tillväxt av nettoutlåningen i jämförelse med föregående år.

Statsekonomin och budgetpropositionen för år 1997

År 1995 ökade statsekonomins skatteinkomster med 4 %, men inkomsterna av blandad natur och ränteinkomsterna tillsammans blev nästan en och en halv gång så stora som föregående år. Därmed steg kassainkomsterna utan upplåning med 12,2 % till 152,5 mrd. mk. När utgifterna samtidigt steg med 5,3 % eller till 211,4 mrd. mk, minskade nettofinansieringsbehovet med 5,9 mrd. mk till 58,9 mrd. mk.

År 1996 beräknas statsekonomins skatteinkomster, bl.a. på grund av den låga jämförelsenivån, växa med 14 %, men då övriga inkomster stannar på fjolårsnivå, blir ökningen i statsekonomins inkomster utan upplåning 10½ %. Inkomsterna utan upplåning beräknas bli 168 mrd. mk. Statsekonomins utgifter minskar realt något tack vare inbesparingarna och det lägre bankstödet, och blir ca 213 mrd. mk. Statsekonomins nettofinansieringsbehov avtar klart från föregående år och blir 44½ mrd. mk.

Jämfört med årets ordinarie budget ökar budgetekonomins inkomster utan upplåning **år 1997** enligt budgetpropositionen med bara 2½ % till 162 mrd. mk. Tillväxten minskar med 2½ procentenhet genom att vissa ränteinkomster och emissionsvinster överförs till utgiftssidan som avdrag från motsvarande ränteutgifter. I jämförelse med de beräknade kassainkomsterna i årets budgetekonomi är ökningen en procent. Den slutliga beskattningen blir färdig och skatteåterbäringarna betalas i rätt tid i slutet av 1997. Intäkterna av inkomstskatten minskas också av inflationsjusteringen med 4 % och

av att inkomstskatteskalans marginalskattegrader sänks med en procentenhet samt av att avdraget för inkomstens förvärvande höjs från 1 500 mark till 1 800 mark. Å andra sidan minskar det faktum att arbetstagarens pensionsavgift höjs med 0,1 procentenheter intäkterna av inkomstskatten något, eftersom avgiften är avdragsgill. Dessa förändringar i skattegrunden beräknas minska intäkterna av inkomstskatten med sammanlagt 3,5 mrd. mk. År 1997 ändras fördelningsgrunderna mellan skattetagarna så att de bättre kommer att motsvara debiteringsförhållandena vid den slutliga beskattningen, vilket innebär att återindrivningen och återbäringarna skattetagarna emellan minskar väsentligt. Detta ökar år 1997 intäkterna av statens inkomstskatt med 1,4 mrd. mk som en företeelse av engångsnatur.

Inom mervärdesbeskattningen är skattesatsen för livsmedel 17 % också år 1997. Då styrs också 2,4 mrd. mk av intäkterna av mervärdesskatten direkt till folkpensionsanstalten, på samma sätt som i år. Beskattningen av energiförbrukning höjs så att de sammanlagda skatteinkomsterna ökar med 1,1 mrd. mk. Stämpelskatten vid överlåtelse av fastigheter och för värdepapper ersätts av en egendomsöverlåtelseskatt på 4 % och 1,6 %. Fordonsskattens indrivningssystem förnyas. För avfall som förs till avstjälpningsplatser uppbärs i avfallsskatt 90 mark per ton och intäkterna av denna skatt beräknas bli 300 milj. mk. De ändringar i skattegrunderna och delningsandelarna som föreslagits för år 1997 ökar till nettobelopp budgetekonomins kassainkomster med 0,8 mrd. mk. I inkomsterna ingår en överföring på 6,0 mrd. mk från statens pensionsfond.

Finanspolitikens viktigaste mål på kort sikt är att minska budgetunderskottet och bryta statens skuldsättningsspiral. Vid dimensioneringen av utgiftssidan i budgetpropositionen har man beaktat de beslut som fattats i samband med regeringsprogrammet och budgetberedningen 1996 och i början av år 1996. Totalt drar de åtgärder som ingår i budgetpropositionen ner statens utgifter med sammanlagt uppskattningsvis 6 mrd. mk utöver de inbesparingar som gjorts redan tidigare. I budgetpropositionen ingår dessutom nettningar av vissa inkomster och anslag, vilka sänker budgetens slutsumma med närmare 5 mrd. mk. Utgiftssumman i budgetpropositionen är 191 mrd. mk (tabellbilaga 22). Det motsvarar exakt rammålen, då inverkan av de ovan nämnda budgettekniska nettningarna beaktas. Uttryckt på jämförbara grunder, så att också bankstödet räknas bort, blir budgetpropositionens utgifter 3 % mindre och med beaktande av stegringen i prisnivån 5 % mindre än de beräknade utgifterna för 1996.

De viktigaste sparobjekten på utgiftssidan i budgetpropositionen är följande:

- statsbidragen till kommunerna 2,5 mrd. mk
- utgifterna för arbetslöshetsskyddet 0,5 mrd. mk
- slopandet av indexjusteringarna av vissa förmåner 0,4 mrd. mk
- näringsstöden 0,5 mrd. mk
- tandvård för vuxna 0,4 mrd. mk
- yrkesinriktad vuxenutbildning 0,3 mrd. mk

Därtill minskas bl.a. de administrativa utgifterna inom vissa förvaltningsområden, och ökningen i utgifterna för utvecklingssamarbetet begränsas.

Nominellt ökar statens konsumtionsutgifter enligt förslaget bara en aning. Försvarsmaktens utgifter för materielanskaffningar växer på grund av tidsplaneringen med ungefär en femtedel. Pensionsutgifterna växer också realt något. Däremot minskar övriga konsumtionsutgifter. Uppgången i statens arbetskraftskostnader blir liten, för antalet anställda fortsätter att minska, trots att lönerna på grund av löneuppgörelserna stiger med ett par procent. Överföringsutgifterna enligt budgetpropositionen är räknade till fast pris ca 7 % lägre än i år. Statsbidragen till kommunerna, näringsstödet och hushållens förmåner minskar klart tack vare inbesparingarna och delvis också den ekonomiska tillväxten. Statsandelarna till FPA ökar något närmast på grund av finansieringsarrangemangen (boendestödet till folkpensionärerna och nedsättningarna i kommunernas socialskyddsavgifter); också överföringarna till utlandet stiger på grund av EU-avgifterna.

Statens investeringsutgifter går kraftigt ner. Husbyggnadsinvesteringarna växer dock på grund av sysselsättningsprogrammets extra

39. Budgetbalans och statsfinansernas balans

	1993	1994	1995	1996**	1997 propositionen
	miljoner mark				
BUDGETEKONOMIN					
Inkomster exklusive finanstransaktioner	127 566	128 163	143 076	159 250	161 289
Utgifter exklusive finanstransaktionen	181 600	183 117	194 965	198 365	189 862
Inkomstöverskott (+)	**-54 035**	**-54 954**	**-51 889**	**-39 115**	**-28 573**
Finansiella placeringar, netto (-)	-4 340	-8 557	-9 041	-6 470	- 236
Nettofinansieringsbehov (-)	**-58 375**	**-63 510**	**-60 931**	**-45 585**	**-28 809**
FONDERNAS EKONOMI					
Inkomster exklusive finanstransaktioner	16 821	12 524	13 739	14 205	12 962
Utgifter exklusive finanstransaktioner	11 428	11 847	11 935	12 580	12 251
Inkomstöverskott (+)	**5 395**	**- 677**	**1 805**	**1 625**	**711**
Finansiella placeringar, netto (-)	-8 046	-2 024	200	- 780	-1 357
Nettofinansieringsbehov (-)	**-2 653**	**-1 347**	**2 005**	**845**	**- 646**
STATSEKONOMIN(1)					
Inkomster exklusive finanstransaktioner	129 229	128 596	144 550	160 460	162 325
Utgifter exklusive finanstransaktioner	177 870	182 873	194 635	197 950	190 187
Inkomstöverskott (+)	**-48 641**	**-54 277**	**-50 085**	**-37 490**	**-27 862**
Finansiella placeringar, netto (-)	-12 386	-10 580	-8 842	-7 250	-1 593
Nettofinansieringsbehov (-)	**-61 028**	**-64 857**	**-58 926**	**-44 740**	**-29 455**

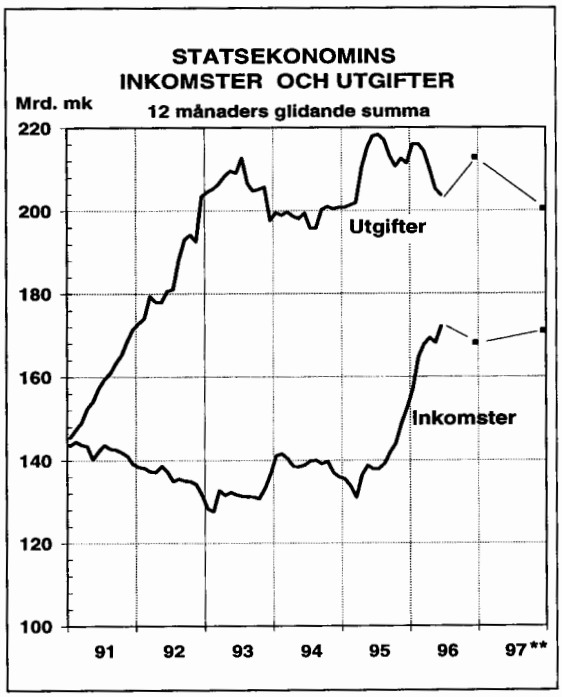
(1) Budgetekonomins och fondernas inkomster (respektive utgifter) kan inte som sådana räknas ihop, eftersom det sker överföringar dem emellan.

projekt. Finansinvesteringarna går ner till en bråkdel, för i budgeten ingår inget bankstöd; år 1996 beräknas stödet uppgå till 4 mrd. mk.

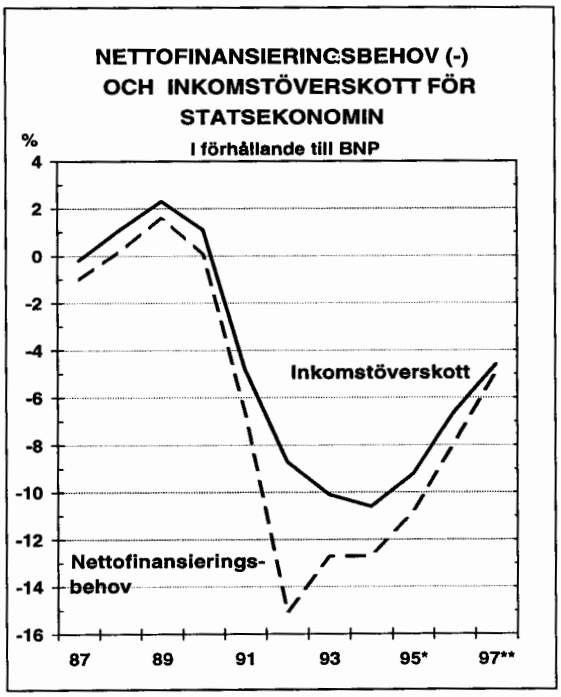
Ränteutgifterna på statsskulden enligt budgetpropositionen går ner med 7 %, vilket dock beror på nettningen. Utan nettning växer ränteutgifterna med ca 8 %, klart långsammare än under de senaste åren. Både de långa och de korta räntorna har sjunkit särskilt år 1996, år 1997 väntas de förbli oförändrade.

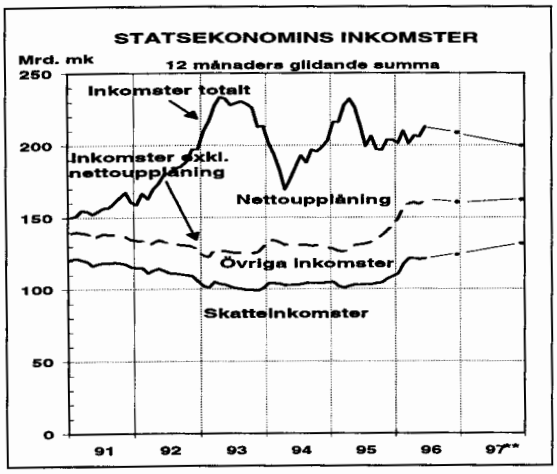
Budgetekonomins nettofinansieringsbehov (och upplåningsbehov) är enligt förslaget 29 mrd. mk. Statens fonder visar ett litet underskott, men föranleder inget upplåningsbehov. Med upplåningen enligt budgetpropositionen kommer statsekonomins skuld i slutet av 1997 att vara ca 432 mrd. mk, vilket motsvarar 72 % av nationalprodukten. Skuldsättningen, skulden i förhållande till BNP i procent, stiger inte med mer än ungefär en procentenhet från år 1996. Skuldsättningen kan beräknas gå ner en aning år 1998.

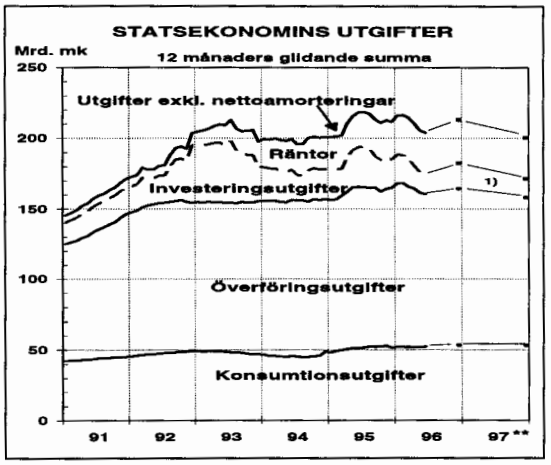
Kuvio 41.

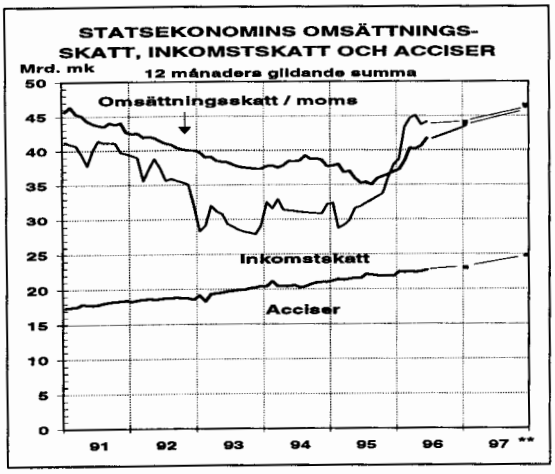

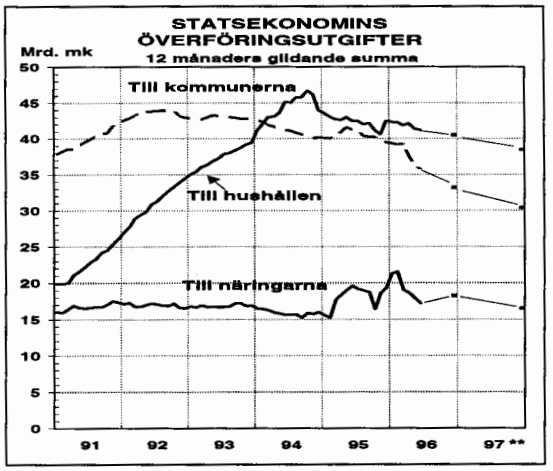
Kuvio 42.

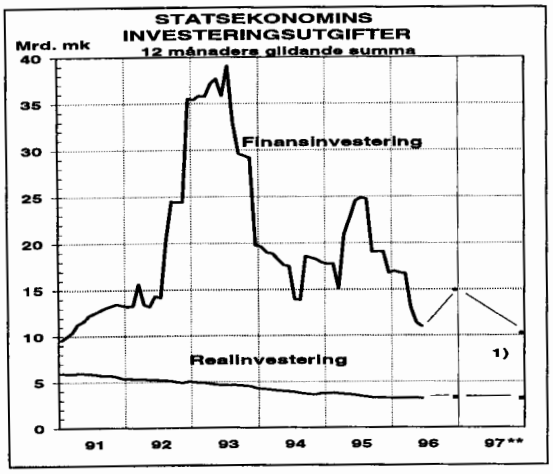

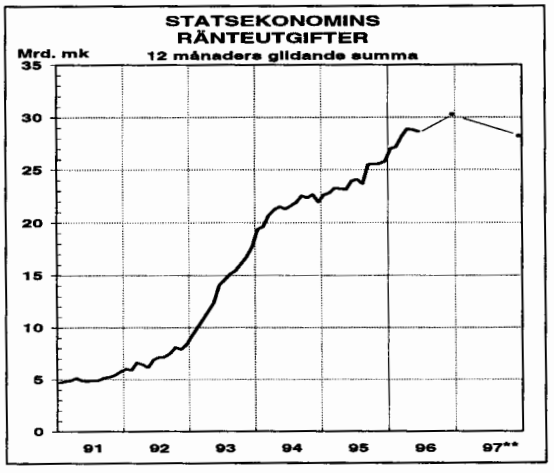

1) År 1996 innehåller inte bankstöd.

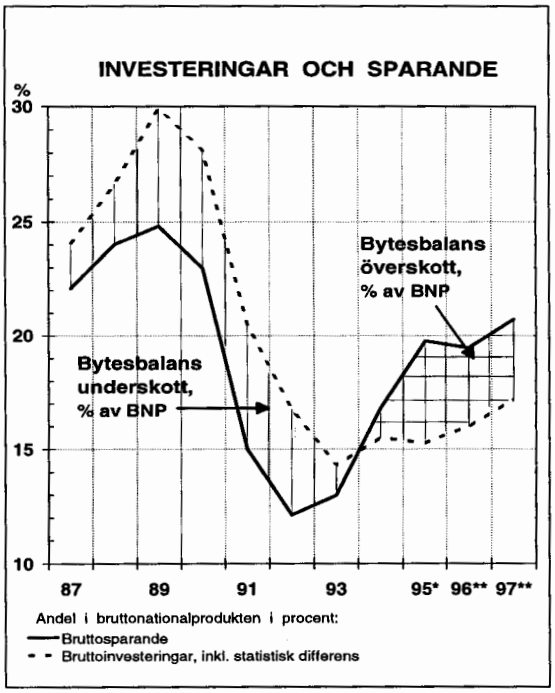
11 Den finansiella jämvikten och finansmarknaden

Samhällsekonomins externa balans stärktes betydligt år 1995, och samma takt fortsatte i år. Under årets första hälft gick överskottet i bytesbalansen upp till 9 mrd. mk, liksom ett år tidigare. På samma sätt som föregående år har den privata sektorn minskat sin utlandsskuld, och statens nettoupplåning i utlandet blir liten. Den svaga uppgången i investeringarna år 1995 ökade inte nämnvärt efterfrågan på krediter, och bristen på alternativa investeringsobjekt har hållit uppe intresset för statens lånepapper.

Samhällsekonomins finansieringsbalans har redan i flera års tid kännetecknats av det stora underskottet i statsekonomin och det stora överskottet inom den privata sektorn. Situationen förändras inte på något avgörande sätt i år. I och med att investeringarna tar fart minskar hushållens och speciellt företagens finansiella överskott. Också nästa år blir sparandet större än investeringarna, och bytesbalansen fortsätter att visa ett klart överskott. Situationen inom de olika sektorerna kommer bättre i jämvikt än år 1996, när underskottet i statsekonomin avtar och minskar den rådande disproportionen.

Den långsammare produktionsökningen i Europa under den senare hälften av 1995 ledde till störningar på finansmarknaden. I syfte att stärka tilltron till att den ekonomiska unionens tredje skede skall genomföras har man i många länder stramat åt finanspolitiken eller har för avsikt att göra det. Samtidigt har man allmänt kunnat sänka räntorna.

Figur 43.

Utvecklingen på den inhemska finansmarknaden har följt den europeiska linjen. När farhågorna för en snabbare inflation försvann i och med den moderata inkomstuppgörelsen och den långsammare produktionsökningen, har det varit möjligt att i flera repriser sänka räntorna sedan oktober 1995. Till början av september sjönk auktionsräntan från 6 % till 3,25 %. Räntedifferensen i förhållande till den tyska

marken var i augusti 1996 för de korta räntornas del ca ¼ och för de långa räntornas del drygt ½ procentenhet.

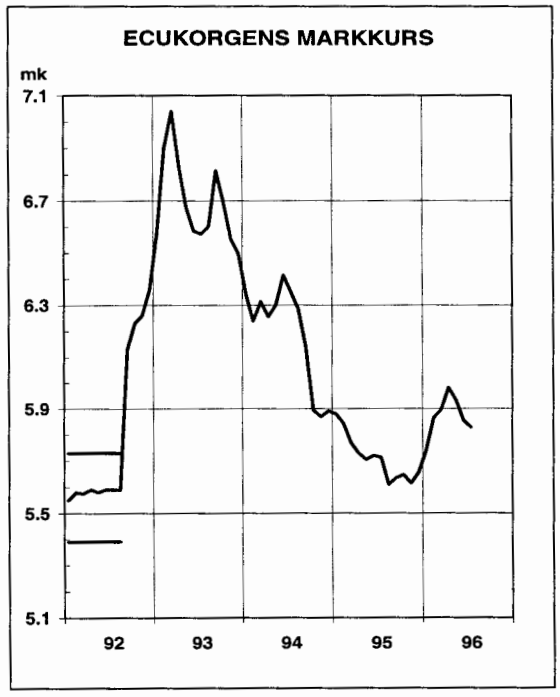
Skogsindustrins exportproblem och den långsammare ekonomiska tillväxten försämrade på våren tillfälligt den finska markens värde. Den snabbare produktionsökningen och de övriga positiva ekonomiska nyheterna har under sommaren på nytt stärkt marken.

Nu finns det inga faktorer som tyder på att det på den internationella finans- och valutamarknaden kommer att inträffa plötsliga eller drastiska förändringar under prognosperioden. Inflationen i marknadsekonomierna är under kontroll, om också utnyttjandegraderna för kapaciteten och arbetskraften under den långa högkonjunkturen har blivit höga i Förenta Staterna, vilket tillsammans med den snabba produktionsökningen har skapat en rädsla för att prisstegringen skall ta fart. I Europa finns inga sådana problem: om inflationen förblir långsam och efterfrågeökningen hakar upp sig, torde det vara möjligt att ytterligare sänka de korta räntorna något.

Konsumenternas större förtroende och de lägre räntorna har tagit sig uttryck i en kraftigare efterfrågan på krediter i hemlandet. Under årets första hälft har det beviljats betydligt mera nya krediter, särskilt bostadskrediter, än ett år tidigare. Också företagen har ökat efterfrågan på krediter. Till följd av den större efterfrågan på pengar har bankernas kreditstock till allmänheten förblivit ungefär oförändrad efter årsskiftet, men den är fortfarande klart mindre än ett år tidigare.

Möjligheten att göra skattefria depositioner för 24 månader försvann i slutet av 1995.

Figur 44.

Skattefria depositioner för tre år har inte kunnat göras efter 1993. Av de depositioner som hittills har frigjorts har största delen flyttats till dagligkonton för att vänta på nya investeringsbeslut. Någon kraftig förskjutning från bankdepositioner till andra objekt är knappast att vänta, trots att det har skett en ökning i investeringarna i och intresset för investeringsbostäder, vilka avkastar bättre än statens skuldebrev och depositioner.

Skillnaden mellan in- och utlåningsräntan har klart minskat, på grund av dels konkurrensen bankerna emellan, dels den långsammare nedgången i depositionsräntorna i förhållande till krediträntorna. Branscharrangemangen, saneringen av verksamheten, sparåtgärderna och den ökande efterfrågan på krediter samt den väntade ökningen i kreditstocken börjar så småningom förbättra bankernas lönsamhet. Den

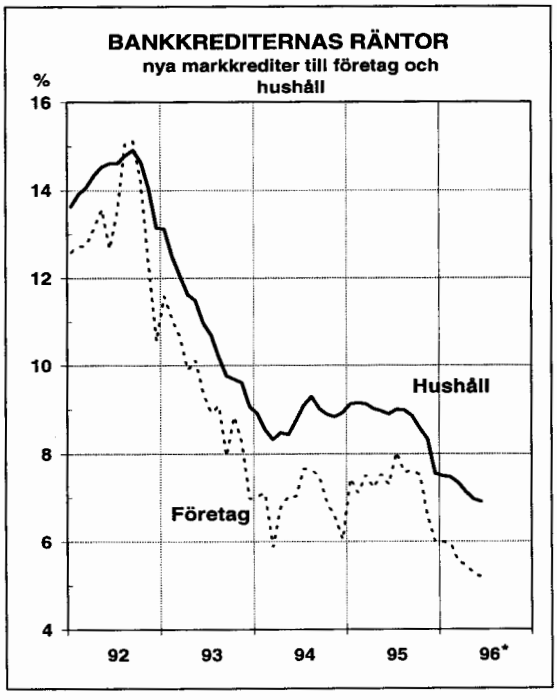
positiva trenden inom banksektorn stöds också av att de oreglerade krediterna minskar. Kreditförlusterna börjar småningom vara tillbaka på normal nivå, 1 %. Hittills är resultatförbättringarna delvis en följd av de tillfälliga intäkterna, och i jämförelse med t.ex. övriga nordiska banker har återhämtningen från bankkrisen gått långsamt. Bankerna dras fortfarande med den omfattande och rätt dåligt avkastande egendomsmassan, som det tar många år att bli av med.

I offentligt bankstöd har hittills beviljats 86,5 mrd. mk, varav 31,8 mrd. mk utgörs av borgensförbindelser. Fram till år 2000 kommer nettoåterbetalningarna sannolikt att bli 15–20 mrd. mk, mycket beroende på hur fastighetsmarknaden och räntorna utvecklas, och då antas de slutliga förlusterna och osäkra fordringarna bli 45–50 mrd. mk.

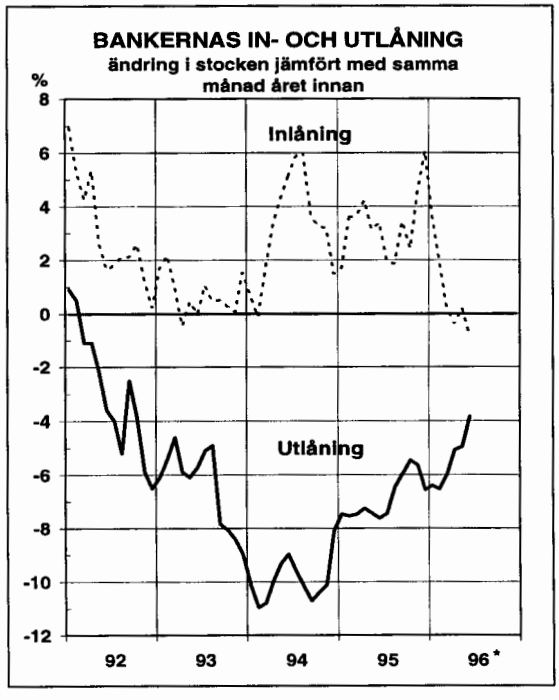
Börskurserna började stiga våren 1995 i takt med att de långa räntorna sjönk, men uppgången tog slut på hösten när förväntningarna på en fortsatt ekonomisk tillväxt började avta. De förbättrade konjunkturutsikterna har fått i gång en ny kursuppgång från och med maj 1996, och de låga räntorna torde hålla uppe intresset för aktieinvesteringar också i fortsättningen.

Aktieomsättningen nådde senaste år åter ett nytt rekord. Nästan hälften av omsättningen gällde ett enda bolags aktier. Börsbolagen har inte varit särskilt intresserade av att skaffa nytt riskkapital, delvis för att aktieemissionerna under de två föregående åren var mycket stora. Å andra sidan minskade också den mycket goda lönsamheten behovet av extern finansiering. Sammanlagt sökte börsbolagen 2,3 mrd. mk i nytt riskkapital. Därtill inbringade listningen av nya börsbolag över 2 mrd. mk.

Figur 45.

Figur 46.

40. Sparandet sektorsvis

	1993	1994	1995*	1996**	1997**
	i procent av bruttonationalprodukten				
Nettosparande	-4,4	0,0	3,8	3,8	5,6
hushåll	4,8	1,6	3,5	3,1	2,8
företag	-1,4	3,9	4,5	3,1	3,5
kreditinrättningar	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7
icke vinstsyftande samfund	-1,7	-1,6	-1,6	-1,5	-1,5
offentliga samfund	-6,6	-4,5	-3,3	-1,5	0,1
Förslitning av fast kapital	17,4	16,8	16,0	15,7	15,2
Bruttosparande	13,0	16,8	19,8	19,5	20,7

41. Samhällsekonomins finansiella jämvikt

	1993	1994	1995*	1996**	1997**
	i procent av bruttonationalprodukten				
Bruttoinvesteringar(1)	14,3	15,5	15,3	16,0	17,2
hushåll	3,4	2,7	3,1	3,0	3,2
företag	6,2	8,1	8,7	9,6	10,5
kreditinrättningar	-0,3	0,3	0,1	0,1	0,1
icke vinstsyftande samfund	1,9	1,8	1,7	1,7	1,6
offentliga samfund	2,8	3,0	2,9	2,7	2,9
Bruttosparande(2)	13,0	16,8	19,8	19,5	20,7
hushåll	8,5	5,1	7,1	6,5	6,1
företag	8,6	13,7	13,8	11,7	11,7
kreditinrättningar	0,8	0,8	0,9	1,0	1,0
icke vinstsyftande samfund	0,2	0,4	0,4	0,5	0,5
offentliga samfund	-5,2	-3,2	-2,4	-0,2	1,5
Finansöverskott = bytesbalansens överskott	-1,3	1,3	4,5	3,5	3,5
hushåll	5,1	2,4	4,0	3,5	3,0
företag	2,5	5,6	5,0	2,1	1,1
kreditinrättningar	1,1	0,5	0,8	0,9	0,9
icke vinstsyftande samfund	-1,6	-1,4	-1,3	-1,2	-1,1
offentliga samfund	-8,0	-6,2	-5,2	-2,9	-1,4
Statistisk differens(3)	0,3	-0,4	-1,2	-1,1	-1,1

(1) Bruttobildningen av realkapital, lagerökning och jordförvärv, netto.
(2) Inklusive kapitalöverföring, netto.
(3) Uppkommer i nationalräkenskapernas balans mellan tillgång och efterfrågan; ingår i bruttoinvesteringarna.

Ekonomiska tilldragelser 1.1.1995- 3.9.1996

1995

1.1

Finland blir **medlem i Europeiska unionen** och utträder samtidigt ut EFTA.

Tullarna på varor som införs till Finland **från områden utanför EU** kan vara högre än unionens tulltariff under tre års tid, dock så att de stegvis sjunker.

Finland ansluter sig till EU-ländernas centralbankers valutasystem (EMS, European Monetary System) och till arrangemangen för kortfristigt monetärt stöd (STMS, Short-Term Monetary Support). Anslutningen till EMS föranleder inga ändringar i valutakurssystemet.

Arbetsgivarens genomsnittliga **APL-premie** är 16,6 % och **KAPL-premien** 17,8 %. **FöPL-** och **LFöPL-premien** är 20,2 %. Kommunernas genomsnittliga pensionspremie till **Kommunernas** pensionsförsäkring är 20,3 % år 1995 och **statens** pensionspremie är 19,5 %. **Löntagarnas** pensionsavgift är 4 %.

Arbetsgivarens arbetslöshetsförsäkringspremie år 1995 är 2 % för lönesummans första fem miljoner mark och 6,1 % för den överstigande delen. **Arbetslöshetsförsäkringsavgiften för personer i anställningsförhållande** är 1,87 % av lönen. Vid finansieringen av den enligt förtjänsten avvägda arbetslöshetsdagpenningen är statsandelen 62,5 % också 1995 och centralkassans andel 32 %.

Företagarna får rätt till **arbetslöshetsskyddets** grunddagpenning och en möjlighet att försäkra sig i företagarnas arbetslöshetskassa för att få enligt förtjänsten avvägd arbetslöshetsdagpenning. Som företagare betraktas också ägaren av ett företag, om han på grund av sitt ägande eller sin ställning har bestämmanderätt i företaget.

Arbetstagarnas och arbetsgivarnas självriskandel av den arbetslöshetsdagpenning som betalas **under permittering** förlängs till 1995; från permitteringsavgift befrias de arbetsgivare vilkas lönesumma inte överstiger en miljon mark.

Arbetsgivarens folkpensionsavgift är inom den privata sektorn beroende på företagets kapitalintensitet 2,40, 4,00 eller 4,90 % och inom den offentliga sektorn 3,95 % samt **sjukförsäkringsavgift** inom den privata sektorn 1,60 % och inom den offentliga sektorn 2,85 % av lönerna. **Den försäkrades folkpensionspremie** är 0,55 penni per skattöre och den uppbärs också av personer som fyllt 63 år och av personer med invalid- och arbetslöshetspension. Den försäkrades sjukförsäkringspremie är 1,90 penni per skattöre upp till en inkomst på 80 000 ören och 3,80 penni per skattöre för den överstigande delen. På **pensionsinkomst**

uppbärs därtill i folkpensionspremie en penni och i sjukförsäkringspremie tre penni per öre, förhöjningen är dock högst 4 % av pensionsinkomsten. **Kommunens andel** av finansieringen av tilläggsdelarna är 1,55 penni per skattöre. Staten finansierar inte kostnaderna för sjukdagpenning och föräldrapenning år 1995. **Folkpensionsfonden och sjukförsäkringsfonden sammanslås** så att de sammanlagda tillgångarna skall uppgå till minst 8 % av de årliga totalkostnaderna för folkpensionsförsäkringen och sjukförsäkringen. Staten fortsätter att garantera fondernas likviditet.

I **arbetspensionerna och övriga APL-relaterade förmåner** görs från början av året en exceptionell indexjustering som höjer förmånerna med ca 1,5 %. Från början av 1996 återgår APL-indexpoängtalet till nivån enligt lagen om pension för arbetstagare. Också i de dagpenningsbaserade förmåner som beräknas enligt personens lön beaktas för 1995 att förtjänstnivån sjunker med 4,5 % på grund av arbetstagarens arbetspensionsavgift och arbetslöshetsförsäkringsavgift.

I de **förmåner som utbetalas enligt folkpensionslagen** görs en indexförhöjning som motsvarar stegringen i levnadskostnaderna från oktober 1993 till oktober 1994, dvs. uppskattningsvis 2 %. Den tidsbegränsade lagen gäller också andra förmåner som är bundna till folkpensionens belopp.

Begränsningen av användningen av indexvillkor fortsätter; i arrendeavtal tillåts dock indexvillkor i större utsträckning än tidigare.

I **kommunernas allmänna statsandelar** görs 1995 samma minskning som 1994 och därtill sänks det genomsnittliga beloppet av den allmänna statsandelen med 2,7 % eller 22 mk per invånare.

Uttaxeringen per skattöre stiger i nio kommuner och sjunker i åtta kommuner, det genomsnittliga skattöret 1995 är 17,53 p/öre, dvs. 0,01 p/öre högre än 1994.

Via **interventionsfonden för jordbruket** som står utanför budgeten betalas i Finland enligt EU:s gemensamma jordbrukspolitik exportstöd, stöd för interventionslagring och privat lagring och utgifterna i Finland för sänkningen av priserna på vissa jordbruksprodukter ur EU:s utvecklings- och garantifond för jordbruket, vilka gemanskapen betalar i sin helhet. På grund av betalningsdröjsmålet vid EU-finansieringen får interventionsfonden fullmakt att uppta lån på 1,5 mrd. mk.

Vid **inkomstbeskattningen** för åren 1995-1999 får den skattskyldige göra ett extra avdrag **från jordbruksinkomsten**, om han vid utgången av skattåret 1993 har haft långfristiga lån på minst 280 000 mk som hänför sig till jordbruket. Avdragets maximibelopp är 50 % av det lånebelopp som överstiger 280 000 mk, vilket minskas av beskattningsbara tillgångar på över en miljon mark som inte hänför sig till jordbruket. Avdraget för skatteåret är högst 25 % av avdragets maximibelopp, dock högst beloppet av den företagsinkomst av jordbruket som skall fördelas.

Vid **generationsväxlingsköp** påförs inte gåvoskatt om köpesumman överstiger 50 % av det gängse värdet.

Systemet med primärproduktavdrag slopas. Mervärdesskatteprocenten för livsmedel är 12, men under perioden 1995-1997 tillämpas en skattesats på 17 %. Vid servering och personalbespisning är mervärdesskatten 22 %.

Skattefria depositioner för 24 månader kan göras ännu 1995.

Fordonsskatten stiger från 500 mk till 700 mk.

Värdet på aktier som noteras **på den s.k. mäklarlistan** fastställs enligt det gängse värdet, och värdet på aktierna i icke-börsnoterade bolag bygger enbart på bolagets nettotillgångar. **Samfundsaktier** och andra företagstillgångar beaktas till ett värde av 30 % vid ägarens-företagarens förmögenhetsbeskattning; sambeskattningen av makar frångås.

Accisbeskattningen undergår en mångfald förändringar till följd av EU-medlemskapet.

Till följd av EU-medlemskapet **upphävs vissa lagar i anslutning till utrikeshandeln**, vilka gäller förhindrande av stegring i kostnadsnivån, exportavgift och export-depositioner, dumpning samt förhindrande av import med hjälp av exportstöd.

13.1

Riksdagen godkänner budgeten för 1995. Utgifterna är 195,8 mrd. mk och inkomsterna utan upplåning 136,0 mrd. mk. Utgifterna ökar med 1 % och inkomsterna med 9 %. Nettoupplåningsbehovet är 59,8 mrd. mk. Inkomstskatteskalorna inflationsjusteras med 2 %. Skatteprocenten för kapitalinkomster är 25, liksom år 1994. Förmögenhetsskatteskalan och förmögenhetsskatteprocenten för samfund (1 %) är också desamma som 1994.

2.2

Både skogsindustrin och MTK som företräder virkesförsäljarna anser att under det avverkningsår som börjar vid ingången av mars kommer **priset på massaved** att stiga mer än **priset på timmer,** och industrin kommer att köpa 47 milj. m3 virke ur privata skogar. Priset per virkesslag avtalas vid fortsatta förhandlingar i (fyra) regioner.

6.2

Suomen Teollisuussijoitus Oy grundas. Staten tecknar hela aktiekapitalet i bolaget, 320 milj. mk; statens andel kan senare minskas till hälften. Startkapitalet kommer från inkomster av privatisering av statsbolag. Bolagets uppgift är att främja finansieringen på villkor av eget kapital av särskilt små och medelstora företag.

9.2

Kansallispankki och Föreningsbanken går samman. De definitiva besluten fattas vid vårens bolagsstämmor. Den nya banken inleder sin verksamhet från början av 1996.

10.2

Finlands Bank höjer **anbudsräntan** som styr den korta penningmarknaden från 5,5 % till 5,75 %.

14.2

Statsrådets **redogörelse till riksdagen om riktlinjerna för Finlands EU-politik.**

23.2

Statsrådet beslutar om Finlands förslag till **Europeiska kommissionen** om Finlands mål då det gäller **regionala utvecklingsprogram**. Europeiska kommissionen beslutar på basis av förslagen om hur finansieringen av programmen skall utvecklas under programperioden 1995-1999.

Statsrådet beslutar om **utgiftsramar** för åren 1996-1998. Totalramarna för statens utgifter är vartdera året 195,8 mrd. mk. Finansministeriet utfärdar separat utgiftsramar för de olika förvaltningsområdena samt personalramar för 1996.

Statsrådet beslutar om nationellt godkännande av den **Europeiska sociala fondens arbetskraftspolitiska** programdokument för åren 1995-1999.

1.3

Med **statsgarantier** kan man helt eller delvis täcka förlusten på grund av olika slag av krediter. Garantier kan ges också som kompletterande garantier eller andra förbindelser. Garantifullmakten stiger från 5 mrd. mk till 6 mrd. mk.

2.-7.3

Virkeshandelsparterna avtalar om **rotpriser**. Förhöjningarna är i genomsnitt 10 %. Priset på massaved stiger mer än på timmer (se 2.2.1995).

23.3

Det egna kapitalet i **egendomsförvaltningsbolaget Arsenal Ab** höjs med 8 mrd. mk. Förhöjningen behövs för att täcka förlusterna.

13.4

Det **huvudsakliga målet för statsminister Paavo Lipponens regerings ekonomiska politik** är att halvera arbetslösheten under valperioden; arbetskraftspolitiken och verksamheten på arbetsmarknaden effektiveras, inflationen motarbetas i samarbete med Finlands Bank och arbetsmarknadsorganisationerna, statsskuldens andel av bruttonationalprodukten skall börja minska under valperioden och skattepolitiken skall sporra till arbete och företagsamhet. De strukturella utgiftsnedskärningar som uppnås inom valperioden skall bli minst 20 mrd. mk i jämförelse med nuvarande nivå och de inplaceras så att effekten koncentreras till de närmaste åren I budgeten för 1996 görs strukturella nedskärningar på minst 10 mrd. mk. Tidigare inbesparingar på 12 mrd. mk fortsätter.

20.4

Enligt **utgifts- och personalramarna för 1996** blir totalramen för utgifterna i förslaget till statsbudget för 1996 193 mrd. mk enligt 1996 års prisnivå. Statsrådet ger förvaltningsområdena utgiftsramar för åren 1997-1999 före 31.8.1995. Personalramarna för 1996 innebär att antalet anställda minskas med 2 300 manår (1,8 %), dvs. enligt statsrådets tidigare beslut.

1.5

Från en fast **dröjsmålsränta** övergår man till en dröjsmålsränta som växlar enligt marknadsräntorna. Finlands Bank fastställer dröjsmålsräntan till 13 % per år.

De fritt finansierade **hyresbostäderna** befrias från all reglering. Statsrådet ger dock fortsättningsvis under en övergångsperiod på tre kalenderår rekommendationer om hur de hyror som tidigare omfattats av regleringen skall justeras.

18.5

Arbetsmarknadsorganisationerna avtalar om balansering av **finansieringen av** och **förmånerna inom arbetspensionssystemet för de privata branscherna** (se 1.1.1996).

25.5

I syfte att säkerställa att **räntestödsproduktionen av hyresbostäder** med statligt stöd kommer i gång höjs räntegottgörelsen för räntan på långfristiga byggnadsräntestödslån som beviljas för byggande av hyresbostäder och i fråga om **lån för byggande av bostadsrättshus** sänks den minimiränta som låntagaren betalar.

1.6

Finlands Bank förnyar **grunderna för val av motparter vid penningmarknadsinterventioner** och ger företräde åt riskfria värdepapper som interventionsmaterial i jämförelse med andra värdepapper. Samtidigt upphör Finlands Banks varje vecka återkommande auktion med marknadsgaranterna för statens referenslån, dvs. den s.k. **veckorepan,** eftersom Statskontoret har börjat med motsvarande lånearrangemang med marknadsgaranterna för referenslån.

2.6

Beslut fattas att **Sparbankernas Central-Aktie-Bank** säljs åt Svenska Handelsbanken. Den köper SCAB:s reglerade krediter, garantier, sunda dotterbolag och åttatusen företagskunder. Handelsbanken köper av SCAB:s krediter och garantier till ett värde av 4,4 mrd. mk. Köpet omfattar dessutom Industrialiseringsfonden och dess dotterbolag Fastighetsbanken i Finland samt Skop-finans och dess dotterbolag Aktivkredit. De sålda delarna utgör sammanlagt tre fjärdedelar av SCAB-koncernens balans på ca 20 mrd. mk. Skötseln av de återstående delarna skall vid årsskiftet överföras till Arsenal.

9.6

Finlands Bank höjer **anbudsräntan** till 6,00 %.

16.6

Regeringens ställningstagande beträffande EU:s ekonomiska och monetära union. Finlands mål är att så många medlemsstater som möjligt från första början skall delta i EMU:s III skede. Med tanke på stabiliteten är det viktigt att man noggrannt håller fast vid de avtalade kriterierna för deltagande i EMU:s III skede. Beslut om Finlands deltagande i EMU:s III skede fattas av riksdagen.

26.6

Utgifterna i den **första tilläggsbudgeten** är 1,8 mrd. mk. De största utgiftsökningarna, 1,6 mrd. mk, riktar sig till åtgärder för främjande av sysselsättningen. Utgifterna täcks med besparingar samt ökning av inkomsterna.

1.7

Till kreditinstitutslagen fogas stadganden om skydd för deponenterna, med anledning

av de tvingande bestämmelserna i Europeiska parlamentets och Europeiska rådets direktiv om **säkerhetssystem för depositioner**.

Transportstöd betalas bara för transporter av produkter som av små och medelstora företag förädlats inom utvecklingsområden.

Det ekonomisk-politiska ministerutskottets ställningstagande till de **allmänna målen och principerna för utvidgande av statsbolagens ägarbas**. Arrangemangen fastställs separat för varje bolag. Inkomsterna av ägoregleringen i statsbolagen används för utgifter ägnade att stärka industrins produktionsförutsättningar och struktur, t.ex. till att öka forskning och produktutveckling samt riskfinansieringen för små och medelstora företag.

Statsjärnvägarna som sedan början av 1990 fungerat som ett affärsverk blir aktiebolag. Bannätet förblir i statens ägo.

16.8

Regeringen beslutar i samband med förhandlingarna om statsbudgeten för 1996 slutligt om de **inbesparingar** på 20 mrd. mk som under valperioden skall göras i statshushållningen. Regeringen beslöt redan på våren i samband med godkännandet av regeringsprogrammet om inbesparingar på drygt 10 mrd. mk under 1995 och 1996; då dessa upprepas uppstår ytterligare inbesparingar på sammanlagt 4½ mrd. mk under åren 1997-1999. De tilläggsinbesparingar på 5½ mrd. mk som nu slagits fast gäller åren 1997-1999; kommunernas statsandelar skärs ner med 1,5 mrd. mk 1997 och ytterligare med 1,3 mrd. mk 1998, en totalreform av arbetslöshetsskyddet genomförs från början av 1997 så att de strukturella inbesparingar som den innebär minskar statens utgifter med 0,8 mrd. mk i ett jämviktsläge, de automatiska indexförhöjningarna av vissa förmåner görs inte 1997 och 1998 (inbesparing 0,8 mrd. mk), försvarsmaktens vapenanskaffningar skärs ner med 0,3 mrd. mk, vartill stöden till näringslivssektorerna och andra motsvarande utgifter skärs ner med ca 0,8 mrd. mk.

5.9

Statsrådet godkänner Finlands **konvergensprogram**, som innehåller en prognos över hur den offentliga ekonomin kommer att utvecklas under perioden 1995–1999. Enligt programmet har Finland goda möjligheter att uppfylla de konvergenskriterier som uppställs i Maastrichtfördraget.

Budgetpropositionen för 1996 avlåts. Utgifterna är 193,0 mrd. mk och inkomsterna utan upplåning 154,4 mrd. mk. Nettofinansieringsbehovet, 38,6 mrd. mk, täcks med motsvarande nettoupplåning.

10.9

Arbetsmarknadens centralorganisationer når ett **förhandlingsresultat** om det avtal för den ekonomiska politiken, sysselsättningspolitiken och arbetsmarknadspolitiken för åren 1996–1997 som är i kraft till utgången av januari 1998. Parternas utgångspunkt är att alla deras medlemsorganisationer förnyar sina avtal enligt förhandlingsresultatet. Lönerna höjs 1.11.1995 med 105 p/h eller 180 mk/mån., dock minst 1,8 % samt 1.10.1997 med 65 p/h eller 110 mk/mån, dock minst 1,3 %. I avtalet ingår en kvinno- och låglönepost, ett

indexvillkor samt en inkomstutvecklingsklausul. Regeringen förbinder sig för egen del bl.a. att höja övre gränsen för avdraget för inkomstens förvärvande, att sänka löntagarnas arbetslöshetsförsäkringspremie, att sänka marginalskatteprocenterna i alla inkomstklasser i inkomstskatteskalan med 0,8 % år 1997 samt att precisera och komplettera sitt beslut av 16.8.1995 om totalrevidering av arbetslöshetsskyddet. Ett försök med arbetsalternering skall genomföras under åren 1996 och 1997. Avtalet undertecknas 29.9.1995.

2.10

Finlands Bank förändrar **systemet** med **bankernas minimireserv** så att minimireservskyldigheten uppfylls på basis av månadsmedeltalet.

5.10

Finlands Bank sänker **anbudsräntan** från 6 % till 5,5 %.

19.10

Statsrådet principbeslut om de åtgärder som förutsätts av Finlands sysselsättningsprogram. Bl.a. lindras beskattningen av arbetstagare, arbetsgivaravgifterna sänks så att beskattningen av användningen av arbetskraft blir lindrigare, arbetslivet förnyas så att arbetsgivarens tröskel att anställa personal blir lägre, yrkesinriktad utbildning erbjuds fler personer och utbildningen förs närmare arbetslivet, småföretagsamheten sporras och förutsättningarna för företagsverksamhet stärks, byggandet ökas och tyngdpunkten i arbetskraftspolitiken flyttas från passivt arbetslöshetsskydd till aktiva åtgärder.

Riksdagen godkänner **årets andra tilläggsbudget**. Inkomsterna utan upplåning går ner med 1137 milj. mk. Utgifterna för sin del minskar med 611 milj. mk. Finansieringsbehovet täcks med ytterligare upplåning på 525 milj. mk. Budgeten innehåller justeringar med anledning av Finlands EU-medlemskap.

1.11

Grundräntan sjunker från 5,25 % till 5 %.

Finlands Bank sänker **anbudsräntan** från 5,5 % till 5 %.

7.11

Riksdagen godkänner **årets tredje tilläggsbudget**. Inkomsterna utan upplåning är 8,5 mrd. mk och utgifterna 3,4 mrd. mk. Nettoupplåningen minskar med 5,1 mrd. mk.

20.11

Finlands Bank sänker **anbudsräntan** från 5 % till 4,75 %.

1.12

En **indexklausul** kan tas in i de avtal som ingås enligt den nya inkomstpolitiska uppgörelsen.

15.12

Grundräntan sjunker från 5 % till 4,75 %.

19.12

Finlands Bank sänker **anbudsräntan** från 4,75 % till 4,25 %.

21.12

Statsrådets principbeslut om energipolitiken och genomförande av energibesparingar. Besluten innehåller statsrådets ställningstaganden till energisparande, främjande av användningen av bioenergi och annan förnyelsebar energi samt utvecklande av energibeskattningen av elmarknaden och energiteknologin och de viktigaste sparåtgärderna.

1996

1.1

Statsbudgeten för år 1996. Utgifterna är 193,5 mrd. mk och inkomsterna utan upplåning 158,2 mrd. mk. Utgifterna minskar med 1,2 %, men inkomsterna stiger med 16,5 % i jämförelse med budgeten för 1995. Nettoupplåningsbehovet är 35,3 mrd. mk. Utgifterna skärs ner med drygt 10 mrd. mk. Samtidgt förlängs de ettåriga sparlagar och sparbeslut som varit i kraft 1995 och som sammanlagt ger inbesparingar på 12 mrd. mk.

Den åtgärdershelhet som gäller **arbetspensionssystemet** träder stegvis i kraft från 1.1.1996. Regeln för beräkning av den pensionsgrundande lönen förändras, liksom också rätten till pension för återstående tid. Dessutom införs olika indexskydd för den aktiva tiden och för pensioner som betalas åt personer som fyllt 65 år. Den extra nedskärning med 1,3 % som gjordes år 1994 tas inte tillbaka i index.

Arbetsgivarnas genomsnittliga **APL-premie** år 1996 är 16,8 % och **KaPL-premie** 17,9 %. **FöPL-** och **LföPL-premien** är 20,4 %. **Kommunarbetsgivarens** genomsnittliga **pensionspremie** är 21,0 % av lönerna och **statens pensionsavgift** 19,2 %. **Löntagarnas pensionsförsäkringsavgift** är 4,3 % av lönen.

Arbetsgivarens arbetslöshetsförsäkringspremie år 1996 är 1 % för lönesummans första fem miljoner mark och 4 % för den överstigande delen. **Arbetslöshetsförsäkringsavgiften för personer i anställningsförhållande** är 1,5 % av lönen. Andelarna vid finansieringen av den inkomstrelaterade arbetslöshetsdagpenningen ändrades temporärt så att staten betalar 62,5 %, arbetsgivarna 32,0 % och de försäkrade 5,5 %.

Arbetsgivarens folkpensionsavgift är inom den privata sektorn beroende på företagets kapitalintensitet 2,40, 4,00 eller 4,90 % och inom den offentliga sektorn 3,95 %. Arbetsgivarens **sjukförsäkringsavgift** är inom den privata sektorn 1,60 % och inom den offentliga sektorn 2,85 % av lönerna. **Den försäkrades folkpensionspremie** uppbärs inte år 1996. **Den försäkrades sjukförsäkringspremie** är 1,90 penni per skattöre upp till en inkomst på 80 000 ören och 3,35 penni per skattöre för den överskjutande delen. På pensionsinkomst uppbärs i extra sjukförsäkringspremie 3,00 penni per skattöre. Överinnehållningarna av inkomstskatt slopas.

Folkpensionen blir **pensionsavhängig**. Från början av år 1996 beviljas ingen folkpension om personen i fråga har en arbetspension som överstiger ett visst belopp.

Under år 1996 ingår i folkpensionen ännu en grunddel och en tilläggsdel, men i de pensioner som börjar utbetalas år 1996 är grunddelen pensionsavhängig och dess belopp kan vara noll om arbetspensionen är större än ett visst belopp. Från början av 1997 blir alla folkpensioner i sin helhet arbetspensionsavhängiga.

I **inkomstskatteskalan** görs en inflationsjustering motsvarande en stegring i prisnivån med två procent. Förmögenhetsskatteskalan förblir oförändrad.

Inkomstskatteprocenten för kapitalinkomster och samfund höjs från 25 % till 28 %. Det extra **ränteavdraget** skärs ner. De engångsersättningar som betalas på grund av invaliditet och sjukdom blir skattefria. Skattefriheten för hushållens sysselsättningsstöd förlängs med tre år. Kommunalbeskattningen av **sidoarv** slopas.

Minimibeloppet av bolagens inkomstskatt och **gottgörelsen för bolagsskatt** ändras att motsvara samfundsskattesatsen på 28 %. Vidare justeras möjligheterna att använda **skatteöverskott** efter ägarbyte.

Den undre gränsen för beskattningsbar **arvslott och gåva** höjs till 20 000 mark. Skatteprocenterna höjs, stadgandena om beskattningens internationella dimension justeras och skattebasen breddas.

När det gäller samfund kan **fusioner, delningar och överföringar av affärsverksamheten** genomföras utan direkta skattepåföljder i beskattningen av samfunden och aktieägarna. Beskattningen skjuts upp till den tidpunkt då de överförda medlen eller de aktier som erhållits i vederlag överlåts vidare. Vid en fusion anses det inte längre uppstå skattepliktig vinst eller avdragbar förlust. Sådana aktiebyten där ett aktiebolag förvärvar majoriteten av rösterna i ett annat aktiebolag och som vederlag emitterar aktier, betraktas inte vid beskattningen som överlåtelser.

I **mervärdesskattelagen** görs de ändringar som behövs för att förenkla mervärdesbeskattningen vid handel medlemsländerna emellan. Ändringarna gäller bl.a. lagringsförfarandet, skattefrihet vid försäljning åt resande, tjänster som säljs till andra medlemsstater samt skattegrunden vid import.

Den s.k. sexmånadersregeln, som gäller beskattning av förvärvsinkomst i Finland, ändras. **Nyckelpersoner** med särskild sakkunskap som kommer från utlandet kan under vissa förutsättningar i stället för normal inkomstbeskattning kräva att på lönen skall uppbäras en källskatt på 35 % under högst 24 månaders tid. Avdragsgillheten för de frivilliga pensionsförsäkringspremier som betalas till utländska försäkringsanstalter slopas, utom då det är frågan om en försäkring som en finländsk filial till en utländsk försäkringsanstalt har beviljat.

Accisen på **motorbensin** stiger med 40 p/l.

En **heltidsanställd** arbetstagare kan med arbetsgivaren ingå ett avtal om **alterneringsledighet**. Arbetsgivaren skall för motsvarande tid anställa en arbetslös arbetssökande. I alterneringsersättning betalas 60 % av den arbetslöshetsdagpenning till vilken den som får alterneringsledigt vore berättigad, dock högst 4 500 mk/mån. Till den som deltar i yrkes-

utbildning på eget initiativ betalas därtill en partiell yrkesutbildningspenning.

Till **arbetsmarknadsstöd** är inte berättigad en 17-åring utan yrkesutbildning om han inte deltar i en arbetskraftspolitisk åtgärd. Rätten till stöd går förlorad för 18- och 19-åringar utan yrkesutbildning som utan godtagbar orsak vägrar att ta emot arbete, utbildning, arbetspraktik, arbetsprövning eller rehabilitering som erbjuds dem eller som låter bli att söka sig till lämplig yrkesutbildning.

Uttaxeringen per skattöre stiger i fem kommuner och sjunker i 34 kommuner. Medelskattöret år 1996 blir enligt förhandsuppgifter 17,51 p/öre, dvs. 0,02 p/öre lägre än år 1995.

Dyrortsklassificeringen av kommunerna förblir i kraft åren 1996–1999.

Bärkraftsklassificeringen av kommunernas **upphävs** och kompletteringen av skatteinkomsterna slopas. De ekonomiska skillnaderna mellan **kommunerna** minskas med en **utjämning av statsandelarna** som bygger på de kalkylerade skatteinkomsterna. Också systemet med statsandel för anläggningsprojekt ändras så att det bygger på de kalkylerade skatteinkomsterna, och samtidigt sänks statens andel. Statsandelarna till kommunerna sänks med 3,8 mrd. mk och justeringarna av kostnadsnivån slopas år 1996. Enligt regeringsprogrammet uppbärs inte längre av kommunerna en andel av folkpensionens tilläggsdel. I stället minskas kommunernas allmänna statsandel i motsvarande mån.

Rätten till dagvård för barn utvidgas att gälla alla barn under skolålder.

24.1

Regeringens aftonskola tar ställning till utvecklande av bostadsfinansieringen (se 1.4.1996).

26.1

Regeringens ekonomisk-politiska ministerutskott beslutar att tillfälligt förorda direkta **varvsstöd**, eftersom EU fortfarande tillåter att ett produktionsstöd på 9 % betalas ut.

1.2

Grundräntan sjunker från 4,75 % till 4,50 %.

9.2

Regeringen kommer överens om utgiftsramarna för åren 1997–1999. Utgiftsramarna innehåller utom regeringens tidigare sparbeslut också **nya sparåtgärder**, som på årsnivå sänker utgifterna med 1,6–1,7 mrd. mk. Samtidigt ökas statens inkomster genom att man slopar den planerade sänkningen av mervärdesskatten på livsmedel år 1998. Vidare bedöms att försäljningen av statens aktieinnehav enligt de tidigare fullmakterna årligen kommer att ge staten inkomster på cirka en miljard mark. Sparåtgärderna innebär bl.a. att statsandelarna till kommunerna minskar med en miljard mark.

13.2

Statsrådets principbeslut att **i tilläggsbudgetpropositionen ta in sysselsättningsfrämjande åtgärder och anslagsförslag**. Propositionen innehåller närmast åtgärder som bygger på tidigare beslut och

ställningstaganden: sanering av offentliga byggnader, förnyande av bostadsfinansieringen, sanering av bostäder och förorter samt fartygsanskaffningar och varvsstöd. De anslagsökningar som ingår i förslaget skall om möjligt finansieras utan att nettoupplåningen ökar.

Statsrådets beslut om utgiftsramar för åren 1997–1999. Totalramen för statens utgifter för år 1997 är till 1997 års prisnivå 196½ mrd. mk respektive 194 mrd. mk för 1998 och 1999.

13.3

Finlands Bank sänker **anbudsräntan** från 4,25 % till 3,75 %.

1.4

APL-räntan sjunker på grund av nedgången i den allmänna räntenivån med 0,5 procentenheter till 6,0 procent.

Bostadsfinansieringen förnyas i syfte att få i gång efterfrågan på och byggandet av bostäder. Bl.a. för bostadslån åt privatpersoner kan beviljas begränsad statsborgen. Den andel som måste ha sparats på förhand i BSP-systemet sänks från 20 % till 15 %. Som en ny stödform införs räntestödslån för hus som beviljas bostadsaktiebolag. Räntestödslånet är högst 40 % av kostnaderna. I syfte att göra stödsystemet klarare ersätts aravalånen för ägarbostäder med räntestödslån från början av 1997. Statens bostadsfond ansvarar för utbetalningen av alla räntestöd redan under 1996.

Riksdagen godkänner **årets första tilläggsbudget**. Utgifterna är 874 milj. mk. Anslagsökningen kan finansieras utan någon ökning av nettoupplåningen.

26.4

Regeringen kommer överens om **förnyande av arbetslöshetsskyddet**. Det villkor om tid i arbete och villkoret om att återvända till arbetsmarknaden förlängs. Den lön som ligger till grund för inkomstdagpenningen fastställs alltid för samma period genom vilken villkoret om tid i arbete uppfylls. Reglerna för jämkad dagpenning ändras så att den del av en extra inkomst som blir i handen växer kännbart. Den s.k. rätten till tilläggsdagar för äldre långtidsarbetslösa begränsas så att åldersgränsen år 1997 stiger med två år, i praktiken till 55 år. När det gäller behovsprövningen av arbetsmarknadsstödet lindras inverkan av makens inkomster. Inom arbetsmarknadsstödet utvidgas begränsningarna för personer som saknar yrkesutbildning att gälla också 20–24-åringar (se 1.1.1996).

2.5

Regeringen beslutar vid sin aftonskola om de förslag som **arbetsgruppen för flitfällor** lagt fram. Syftet är att samordna beskattnings-, socialskydds- och serviceavgiftssystemen så att dessa tillsammans på ett positivt sätt skall sporra till arbete och studier.

14.5

Statsrådets meddelande om planen för **sanering av finansieringssystemet**, om de metoder som skall användas för saneringen och om återbetalning av det offentliga stödet till staten.

23.5

Sponda-koncernens fasta egendom och aktietillgångar samt de lån som beviljats för att finansiera dessa övergår från Finlands Bank till staten. När bankkrisen började överfördes till Finlans Bank tillgångar i samband med övertagandet av SCAB, och Sponda-koncernen grundades för att förvalta dessa. Arrangemanget är sammanlagt värt närmare 10 mrd. mk. Statens slutliga utgifter och därmed betydelsen för statsskulden blir beroende av det sätt på vilket Sponda-koncernens egendomsposter realiseras.

7.6

Penninglagen ändras så att lagstiftningen inte ställer hinder för att Finland ansluter sig till valutakursmekanismen (ERM) inom det europeiska valutasystemet (EMS) eller till något annat eventuellt valutakurssystem. Det nuvarande kurssystemet kan dock bestå tills vidare. Beslut om markens externa värde fattas av statsrådet på förslag av Finlands Bank. Statsrådet kan bemyndiga finansministeriet att på förslag av Finlands Bank besluta om ändringar i den finska markens externa värde inom ramen för ett valutakurssystem som inte hör till EMS.

14.6

Finlands Bank sänker **anbudsräntan** från 3,75 % till 3,60 %.

1.7

Rätten att till utgången av 1997 tillämpa tullar som är högre än den Europeiska unionens gemensamma **tulltariff** frångås i fråga om textil- och beklädnadsartiklar och huvudbonader samt även i fråga om andra varor i de fall då varorna som förtullade importeras från en annan medlemsstat.

En kommun eller samkommun beviljas **sysselsättningsstöd** när den med tjänsteinnehavarna och arbetstagarna kommer överens om ett arbetstidsförsök genom vilket man förkortar arbetstiden och samtidigt anställer arbetslösa utöver de personer som förkortar sin arbetstid. Kommunen eller samkommunen beviljas i sysselsättningsstöd högst 50 % av lönekostnaderna för sysselsättandet.

Regeringens ekonomisk-politiska ministerutskott beslutar att regeringen på hösten lägger fram ett förslag om sänkning av **stämpelskatten för fastighetsköp** från sex till fyra procent från början av nästa år. Skattesänkningen har samband med den mera omfattande stämpelskattereformen. Sänkningen av stämpelskatten för fastighetsköp träder i kraft retroaktivt redan från början av juli, så att skatt som betalats till för stort belopp återfås på ansökan.

5.7

Finlands Bank sänker **anbudsräntan** från 3,60 % till 3,50 %.

1.8

Från **stämpelskatt** befrias inte bara handel på fondbörsen utan också försäljning och byte av börsvärdepapper och marknadsvärdepapper inom annan handel som ordnas av fondbörsen. Ett låneavtal som till säkerhet har borgen eller garanti av Statsgarantiecentralen befrias från stämpelskatt på den del av kapitalet som motsvarar kapitalbeloppet av det intecknade bankskuldebrev som utgör säkerhet för borgen.

Lagen om **värdepappersförmedlingsrörelse** upphävs. Utom för värdepappersförmedling krävs tillstånd också för den som yrkesmässigt bjuder ut andra **investeringstjänster**.

Genom de ändringar som görs i **andelsbankslagen** blir det möjligt att bilda sammanslutningar som övervakas konsoliderat. Centralinstitutet och medlemskreditinstituten ansvarar för varandras skulder och förbindelser. Ansvaret aktualiseras i praktiken om centralinstitutet eller ett medlemskreditinstitut försätts i likvidation. Centralinstitutet är skyldigt att för medlemskreditinstituten utfärda föreskrifter samt att övervaka deras verksamhet.

7.8

Företagsstöd kan beviljas också för projekt som förbättrar företagens verksamhetsmiljö, dvs. för projekt avsedda att bidra till att skapa och utveckla sådana tjänster som företagen behöver. Stöd beviljas särskilt för projekt som delfinansieras ur EUs strukturfonder.

9.8

Genom den nya **arbetstidslagen** förenklas och förtydligas arbetstidslagstiftningen. De töjningar som fastställts i kollektivavtalen kan tillämpas också av icke organiserade arbetsgivare inom ramen för kollektivavtalet. Övertidsarbete får utföras i högst 250 timmar per kalenderår (tidigare 320 timmar) och det extra övertidsarbetet får vara högst 80 timmar per kalenderår (tidigare 160 timmar). Lagen träder i kraft 23.11.1996.

23.8

Finlands Bank sänker **anbudsräntan** från 3,5 % till 3,25 %.

3.9

Statsbudgeten för år 1997 avlåts. Utgifterna sammanlagt är 190,8 mrd. mk och inkomsterna utan upplåning 162,0 mrd. mk. Finansieringsbehovet, 28,8 mrd. mk, täcks med motsvarande nettoupplåning. I budgetpropositionen föreslås att utgifterna skärs ner med ca 6 mrd. mk: bl.a. statsandelarna till kommunerna sänks (inbesparing 2,5 mrd. mk), det inkomstrelaterade arbetslöshetsskyddet och villkoren för erhållande av arbetsmarknadsstöd revideras (500 milj. mk), de automatiska indexjusteringarna av arbetslöshetsskyddet och vissa andra förmåner genomförs inte (400 milj. mk) och näringsstöden inom handels- och industriministeriets, trafikministeriets samt arbetsministeriets förvaltningsområden skärs ner (500 milj. mk). Systemet med statsandelar till kommunerna revideras från början av år 1997; grunderna för fastställande av statsandelen justeras och kommunens statsandel bestäms på basis av de kalkylerade kostnaderna och kommunens standardiserade finansieringsandel. Inkomstgränserna i statens inkomstskatteskala höjs med 4 % och marginalskatterna sänks med en procentenhet på alla inkomstnivåer. Den övre gränsen för avdraget för inkomstens förvärvande höjs. Kommunalbeskattningen av löne- och företagarinkomster lindras så att avdragets övre gräns stiger till 5 500 mk. Den förhöjning av den försäkrades sjukförsäkringspremie som gäller inkomster över 80 000 mk sjunker från 1,45 penni till

0,45 penni per skattöre. Premiens grundnivå förblir oförändrad, 1,9 penni per skattöre. Dessa åtgärder lindrar sammanlagt inkomstbeskattningen med drygt 5,5 mrd. mk. Kommunarbetsgivarens socialskyddsavgifter sänks till samma nivå som de privata arbetsgivarnas socialskyddsavgifter. Statsandelarna till kommunerna minskas med motsvarande belopp. Stämpelskatten på överlåtelse av fastigheter och värdepapper ersätts med en ny egendomsöverlåtelseskatt. Skatten vid överlåtelse av fastigheter blir 4 %. I stället breddas skattebasen bl.a. till överlåtelse av byggnader och hyresrätter. Skatten på överlåtelse av aktier förblir 1,6 %. Beskattningen av energi höjs med 1,1 mrd. mk och beskattningsstrukturen förnyas genom att en elskatt införs. Fordonsskatten bibehålls.

Regeringen godkänner **justeringen av Finlands konvergensprogram** (se 5.9.1995). Finland har goda möjligheter att år 1997 uppfylla inte bara de kriterier som gäller pris- och ränteutvecklingen utan också kriterierna för den offentliga sektorns underskott och skuldsättning.

Tabellbilagor:

1. Balansen mellan tillgång och efterfrågan
2. Varuexporten år 1995 fördelad på huvudkategorier och huvudgrupper enligt SITC samt på länderområden (destinationsländer)
3. Varuimporten år 1995 fördelad på huvudkategorier och huvudgrupper enligt SITC samt på länderområden (ursprungsländer)
4. Husbyggandet
5. Statliga bostadslån, räntestöd och påbörjade bostäder
6. Förädlingsvärdet till producentpris branschvis
7. Den sysselsatta arbetskraften
8. Sysselsättningen enligt bransch och yrkesställning
9. Antalet arbetslösa arbetssökande och lediga platser enligt yrke i arbetsförmedlingen
10. Index för löntagarnas förtjänstnivå
11. Hemmamarknadens basprisindex
12. Konsumentprisindex
13. Den disponibla inkomsten
14. Privata konsumtionsutgifter
15. De offentliga konsumtionsutgifterna enligt uppgifter
16. Bruttobildning av fast kapital branschvis
17. Bruttobildning av fast kapital enligt kapitalvarugrupper
18. De offentliga bruttoinvesteringarna i fast kapital enligt kapitalvarugrupper
19. De offentliga bruttoinvesteringarna i fast kapital enligt uppgifter
20. De offentliga samfundens ekonomi
21. Inkomsterna i statens budgetekonomi enligt bokslut och budget
22. Utgifterna i statens budgetekonomi enligt bokslut och budget
23. Funktionell indelning av utgifterna i statens budgetekonomi enligt bokslut och budget
24. Statens kassainkomster
25. Statens kassautgifter
26. Finansieringen av statsekonomin
27. Offentlig bruttoskuld (EMU)
28. Intäkter och kostnader enligt lagarna om folkpension, familjepension och frontmannapension
29. Intäkter och kostnader enligt lagen om sjukförsäkring
30. Premieinkomster, pensionsutgifter och pensionsansvar (fonder) för den privata sektorns arbetsanstalter
31. Skattegraden
32. Betalningsbalansen
33. Penninginstitutens in- och utlåning i slutet av året
34. Allmänhetens totala skuld i slutet av året enligt kreditgivare
35. Värdepappersmarknaden

1. Balansen mellan tillgång och efterfrågan, milj. mk

	Löpande priser				
	1993	1994	1995*	1996**	1997**
Bruttonationalprodukt till producentpris	421 242	446 104	477 512	491 872	518 236
Skatter på varor och tjänster minus subventioner för dessa	61 155	63 820	68 217	77 315	82 270
Bruttonationalprodukt till marknadspris	482 397	509 924	545 729	569 187	600 506
Import av varor och tjänster	133 450	150 043	160 140	173 175	189 205
Totalutbud	615 847	659 967	705 869	742 362	789 711
Export av varor och tjänster	159 438	182 530	207 521	216 860	233 200
Konsumtion	387 442	398 426	414 996	434 573	453 352
privat	275 252	284 425	295 852	310 753	327 292
offentlig	112 190	114 001	119 144	123 820	126 060
Bruttobildning av realkapital	71 194	74 186	82 602	91 700	103 930
privat	58 383	60 192	68 487	76 950	87 330
offentlig	12 811	13 994	14 115	14 750	16 600
Lagerförändring	-3 880	6 824	7 221	5 700	5 700
Statistisk differens	1 653	-1 999	-6 471	-6 471	-6 471
Totalefterfrågan	615 847	659 967	705 869	742 362	789 711

	1990 års priser				
	1993	1994	1995*	1996**	1997**
Bruttonationalprodukt till producentpris	402 575	421 969	438 394	449 229	465 933
Skatter på varor och tjänster minus subventioner för dessa	53 996	54 690	58 512	61 643	64 810
Bruttonationalprodukt till marknadspris	456 571	476 659	496 906	510 872	530 743
Import av varor och tjänster	113 842	128 411	136 520	144 029	154 111
Totalutbud	570 413	605 070	633 426	654 901	684 854
Export av varor och tjänster	142 459	161 376	174 773	178 793	189 342
Konsumtion	343 205	347 489	358 171	369 715	380 093
privat	240 177	244 761	254 112	263 946	273 924
offentlig	103 028	102 728	104 059	105 769	106 169
Bruttobildning av realkapital	74 528	74 650	80 373	87 774	97 000
privat	60 638	60 543	67 120	74 150	81 940
offentlig	13 890	14 107	13 253	13 624	15 060
Lagerförändring	-3 694	6 815	6 390	4 900	4 700
Statistisk differens	13 915	14 740	13 719	13 719	13 719
Totalefterfrågan	570 413	605 070	633 426	654 901	684 854

2. Varuexporten år 1995* fördelad på huvudkategorier och huvudgrupper enligt SITC[1)] samt på länderområden (destinationsländer), milj. mk

SITC-beteckning	EU	OECD	Övriga	Summa
0 Livsmedel och levande djur	1 409	1 790	1 758	3 548
02 Mjölkprodukter och ägg	501	599	408	1 007
2 Råvaror, icke ätbara, exkl. bränslen	11 196	12 576	2 986	15 562
21 Hudar, skinn och pälsskinn	360	501	913	1 414
24 Trävaror och kork	6 005	6 761	1 386	8 147
25 Pappersmassa	4 040	4 303	218	4 521
26 Textilfibrer samt avfall därav	290	375	73	448
28 Malmer och metallskrot	211	278	281	559
3 Bränslen och smörjmedel samt elektrisk ström	1 785	2 268	1 105	3 373
5 Produkter av kemiska och närstående industrier	6 202	7 763	2 683	10 446
6 Bearbetade varor grupperade efter material	45 636	56 414	11 137	67 551
63 Varor av trä och kork, exkl. möbler	3 065	3 482	474	3 956
64 Papper, papp och varor därav	28 134	35 489	6 921	42 410
65 Textilvaror, exl. kläder	975	1 126	459	1 585
67 Järn och stål	7 157	8 382	1 156	9 538
68 Andra metaller	3 156	3 935	395	4 330
69 Arbeten av oädla metaller	1 468	1 894	969	2 863
7 Maskiner och apparater samt transportmedel	27 242	39 404	21 951	61 355
78,79 Transportmedel	4 486	7 358	3 960	11 318
8 Diverse färdiga varor	5 156	7 072	3 404	10 476
82 Möbler	622	807	534	1 341
84 Kläder	660	847	340	1 187
85 Skor	158	219	206	425
1,4,9 Övriga produkter	1 885	1 993	356	2 349
Total export	100 511	129 281	45 379	174 660
Total export, procentuell fördelning(2)				
1995	58	74	26	100
1994	58	75	25	100
1993	59	76	24	100
1992	67	82	18	100
1991	66	82	18	100
1990	62	77	23	100
1985	51	67	33	100
1980	58	69	31	100

(1) För allmänt internationellt bruk avsedd nomenklatur för handelsstatistiken.
(2) Nuvarande EU-länder.

3. Varuimporten år 1995* fördelad på huvudkategorier och huvudgrupper enligt SITC[1)] samt på länderområden (ursprungsländer), milj. mk

Sitc-beteckning	EU	OECD	Övriga	Summa
0 Livsmedel och levande djur	3 787	4 457	1 587	6 044
04 Spannmål och spannmålsprodukter	539	578	3	581
05 Frukter och grönsaker	966	1 166	693	1 859
1 Drycker och tobak	629	728	82	810
2 Råvaror, icke ätbara, exkl. bränslen	3 251	5 485	3 807	9 292
26 Textilfibrer samt avfall därav	190	232	23	255
27 Obearbetade mineraliska ämnen	802	1 092	81	1 173
28 Malmer och metallskrot	938	2 242	993	3 235
3 Bränslen och smörjmedel samt elektrisk ström	3 520	6 076	4 836	10 912
4 Animaliska och vegetabiliska oljor och fetter	189	197	47	244
5 Produkter av kemiska och närstående industrier	11 817	14 157	1 333	15 490
6 Bearbetade varor grupperade i huvudsak efter material	13 772	15 714	3 670	19 384
65 Textilvaror, exkl. kläder	1 969	2 214	412	2 626
67 Järn och stål	3 865	4 307	1 386	5 693
68 Andra metaller	1 321	1 749	938	2 687
69 Produkter av oädla metaller	2 327	2 687	345	3 032
7 Maskiner och apparater samt transportmedel	28 900	43 344	5 657	49 001
78,79 Transportmedel	7 288	9 656	622	10 278
8 Diverse färdiga varor	7 612	9 772	3 222	12 994
9 Övriga varor	2 137	2 159	0	2 159
Total import	75 614	102 090	24 240	126 330
Total import, procentuell fördelning(2)				
1995	60	81	19	100
1994	55	77	23	100
1993	58	79	21	100
1992	60	79	21	100
1991	59	80	20	100
1990	60	80	20	100
1985	52	68	32	100
1980	48	62	38	100

(1) För allmänt internationellt bruk avsedd nomenklatur för handelsstatistiken.
(2) Nuvarande EU-länder.

4. Husbyggandet, milj. m³

	1990	1991	1992	1993	1994	1995*
Utfärdade byggnadstillstånd	60,57	46,60	32,20	25,88	27,40	25,92
bostadshus	20,14	16,10	11,75	10,23	8,94	7,16
industribyggnader	11,95	6,20	3,25	3,14	6,14	5,52
övriga byggnader	28,48	24,30	17,20	12,51	12,32	13,24
Påbörjade byggnadsarbeten	51,09	38,61	29,11	23,20	24,68	24,08
bostadshus	18,05	13,30	10,69	9,25	9,39	6,59
industribyggnader	10,08	5,26	3,15	2,91	4,43	6,25
övriga byggnader	22,96	20,05	15,27	11,04	10,86	11,24
Halvfärdiga byggnadsarbeten	65,52	57,99	48,95	42,13	40,04	40,26
bostadshus	20,84	17,22	15,07	13,62	13,49	11,14
industribyggnader	12,72	10,81	7,37	6,06	6,29	8,72
övriga byggnader	31,96	29,96	26,51	22,45	20,26	20,40
Färdigställda byggnader	57,20	46,94	37,14	28,64	26,04	23,53
bostadshus	21,72	17,29	12,60	10,39	9,34	8,70
industribyggnader	8,66	7,69	6,11	3,98	4,02	3,76
övriga byggnader	26,82	21,96	18,43	14,27	12,68	11,07

5. Statliga bostadslån, räntestöd och påbörjade bostäder

	Statens aravalån, utbetalat, milj. mk			Statligt räntestöd, utbetalat, milj. mk		Påbörjade bostadsbyggen, st.		
	Nybygge	Reparation	Inköp	Nybygge, grundlig reparation och inköp(1)	BSP-räntestöd(2)	Av staten partiellt belånade	Räntestödsbostäder	Alla bostäder
1991	7 404	592	141	116	607	22 559	882	39 366
1992	7 097	757	537	144	693	22 573	331	31 606
1993	5 382	1 022	324	172	642	13 680	5 735	27 434
1994	3 284	1 064	173	234	301	9 328	5 500	26 820
1995	2 684	1 031	71	453	255	5 559	9 454	18 310
1996**	3 462	1 198	68	575	260	9 000	9 000	22 000
1997(a)	3 565	1 326	49	623	237	8 800	10 800	25 000

(1) Exkl. BSP.
(2) Inklusive sparpremier och ersättningar för kreditreservering.
(a) Enligt budgetpropositionen för 1997.

6. Förädlingsvärdet till producentpris branschvis, milj. mk

	Löpande priser			1990 års priser		
	1993	1994	1995*	1993	1994	1995
Näringslivet						
jordbruk, jakt och fiske	12 804	12 626	8 713	14 055	14 026	12 850
skogsbruk	9 277	11 570	12 933	12 603	14 544	14 796
gruvor och mineralbrott	1 687	1 936	1 852	1 521	1 696	1 694
industri	101 816	112 737	128 186	100 938	113 551	124 117
el-, gas- och vattenförsörjning	11 334	12 281	13 261	10 165	10 751	10 461
husbyggnadsverksamhet	13 205	15 347	19 558	20 350	19 799	20 678
anläggningsverksamhet	7 793	7 956	8 254	7 644	7 649	7 588
handel	40 139	43 178	44 552	34 890	36 761	38 025
restaurang- och hotellverksamhet	7 262	7 649	8 038	7 443	7 769	7 839
samfärdsel	37 260	39 114	41 813	35 996	37 577	39 217
finans- och försäkringsverksamhet	17 388	16 665	16 153	17 137	16 222	16 098
uthyrning av egna bostäder	41 109	42 443	43 649	31 120	31 808	32 258
fastighets- och uppdragsverksamhet	25 646	27 766	30 355	26 807	28 533	29 887
sociala och personliga tjänster	12 659	12 664	13 187	10 890	10 541	10 908
beräknade avgifter för banktjänster	-14 205	-14 396	-14 342	-15 585	-15 545	-15 446
Summa	325 174	349 536	376 162	315 974	335 682	350 970
Offentlig verksamhet	86 475	87 033	91 437	77 651	77 491	78 404
Övrig verksamhet	9 593	9 535	9 913	8 950	8 796	9 020
Bruttonationalprodukt till producentpris	421 242	446 104	477 512	402 575	421 969	438 394

7. Den sysselsatta arbetskraften, 1 000 personer i genomsnitt per år

	1990	1991	1992	1993	1994	1995
Företagare jämte familjemedlemmar	359	340	325	312	312	303
Funktionärer	1 193	1 171	1 113	1 047	1 035	1 062
Arbetare	911	826	731	673	668	694
Sysselsatt arbetskraft inalles	2 467	2 340	2 174	2 041	2 024	2 068
jordbruk	170	166	157	146	142	130
skogsbruk	37	32	30	28	25	28
industri	556	502	453	424	426	454
husbyggnad	166	141	114	92	85	92
anläggningsverksamhet	39	38	35	33	28	28
handel, finans, försäkring och fastigheter	632	598	547	513	499	508
samfärdsel	178	175	164	158	161	158
tjänster	686	684	670	643	650	662
okänd	3	3	3	6	7	7

8. Sysselsättningen enligt bransch och yrkesställning[1], miljoner arbetstimmar

	1990	1991	1992	1993	1994	1995*
Näringslivet	3 244	2 955	2 720	2 550	2 538	2 562
löntagare	2 481	2 259	2 053	1 895	1 886	1 930
företagare	763	696	667	655	652	632
Offentlig verksamhet	801	813	793	752	755	766
Övrig verksamhet	102	100	98	97	94	97
Sysselsättning sammanlagt	4 147	3 869	3 611	3 399	3 387	3 424
jordbruk, jakt och fiske(2)	412	391	382	363	356	327
skogsbruk(2)	68	56	55	53	48	50
hela industrin(2)	843	757	686	643	656	681
husbyggnad(2)	350	285	228	203	192	207
väg- och vattenbyggnad(2)	89	86	80	71	63	62
handel, hotell- och restaurang-verksamhet(2)	692	637	578	539	544	548
finans, försäkring och fastigheter(2)	344	331	315	303	305	315
samfärdsel(2)	318	294	281	268	266	264
samhälleliga och personliga tjänster(2)	129	120	116	108	108	109

(1) Enligt nationalräkenskaperna.
(2) I näringslivet.

9. Antalet arbetslösa arbetssökande och lediga platser enligt yrke[1)] i arbetsförmedlingen, 1 000 personer

	1990	1991	1992	1993	1994	1995
Arbetslösa arbetssökande						
tekniskt, administrativt och hälsovård	10,0	19,8	42,1	66,6	75,5	71,5
kameralt och kontorstekniskt	7,8	16,1	31,8	47,2	51,0	49,6
kommersiellt	5,9	12,2	23,1	32,8	36,6	35,5
jord- och skogsbruk	5,3	7,9	12,9	16,1	16,8	16,6
byggnad	9,2	22,1	38,9	49,5	51,9	49,9
transport och kommunikation	3,3	7,1	12,6	17,6	18,7	18,0
industriellt	22,7	45,6	76,7	100,4	104,8	98,7
service	9,8	17,3	31,0	44,4	51,0	50,9
annat	19,4	32,8	50,4	61,7	61,2	60,3
Summa(2)	103,2	213,2	363,1	482,2	494,2	466,0
Lediga platser						
tekniskt, administrativt och hälsovård	6,5	4,5	1,5	0,9	1,2	1,7
kameralt och kontorstekniskt	1,4	0,6	0,4	0,3	0,4	0,6
kommersiellt	1,8	1,3	1,2	1,0	1,1	1,2
jord- och skogsbruk	3,5	2,8	1,8	1,8	1,5	1,3
byggnad	1,0	0,4	0,2	0,2	0,3	0,3
transport och kommunikation	0,7	0,3	0,1	0,1	0,2	0,2
industriellt	5,8	1,3	0,8	0,8	1,7	1,7
service	4,9	1,9	1,0	0,7	0,9	1,2
annat	1,4	0,2	0,1	0,1	0,2	0,3
Summa	26,9	13,4	7,1	5,9	7,4	8,3

(1) Enligt den nordiska yrkesklassificeringen (NYK).
(2) Exkl. personer som registrerats genom gruppanmälan, permitterade och personer på kortvecka.

10. Index för löntagarnas förtjänstnivå (1985=100)

	1990	1991	1992	1993	1994	1995*
Jordbruk	148,4	164,2	168,6	171,2	175,1	181,8
Skogsbruk	146,4	155,0	156,7	163,2	168,5	179,1
Industri	146,9	156,2	159,9	162,2	169,5	181,4
Energi- och vattenförsörjning	150,8	159,3	161,7	165,7	170,6	180,2
Husbyggnadsverksamhet	149,6	156,8	155,4	152,1	152,5	157,2
Anläggningsverksamhet	148,1	156,6	159,9	161,9	163,8	169,6
Handel-, restaurang- och hotell-verksamhet	152,2	161,4	164,2	164,0	166,9	175,8
Transport	151,0	160,9	164,6	165,9	169,8	178,9
Post- och telekommunikationer	146,6	155,4	158,6	158,1	161,2	168,4
Finansverksamhet	149,3	164,2	167,7	169,3	174,5	182,5
Försäkring	149,8	155,8	158,2	159,8	163,4	170,6
Offentlig förvaltning	147,2	155,6	158,4	158,5	160,3	165,5
Undervisning och forskning	147,2	154,8	159,6	162,2	163,8	169,3
Hälsovårdstjänster	145,2	158,2	163,1	164,6	165,5	171,7
Socialarbete	142,5	154,1	157,3	158,6	160,5	166,9
Sammanlagt	148,2	157,6	160,6	161,7	165,0	172,7
staten	149,8	157,9	160,6	160,5	162,4	167,0
kommunerna	144,7	154,8	159,1	161,3	162,4	168,7
privata	148,8	158,3	160,9	161,9	166,1	174,8

11. Hemmamarknadens basprisindex (1985=100)

	1990	1991	1992	1993	1994	1995
Totalindex	110,9	111,2	112,4	115,8	117,3	118,1
Enligt bransch						
jordbruksprodukter	103,1	100,0	100,4	102,2	103,0	89,7
skogsbruksprodukter	127,1	114,1	98,1	88,8	104,3	117,8
mineraliska produkter	63,7	59,9	104,9	66,4	63,0	62,1
industriprodukter	111,3	112,1	115,3	120,6	121,8	122,7
el, gas, värme och vatten	93,8	93,9	98,1	103,2	105,0	110,7
byggnader, anläggningar	132,2	135,9	133,9	133,2	135,4	137,7
Enligt användningssyfte						
råvaror och produktionsförnödenheter	102,1	99,4	99,6	103,7	105,5	107,7
konsumtionsvaror	111,2	114,0	118,2	121,9	122,9	120,1
investeringsvaror	129,2	132,9	133,1	134,4	135,9	136,8
Enligt ursprung						
inhemska varor	115,7	115,8	115,6	116,9	119,3	138,5
importvaror	93,6	94,2	100,9	110,9	110,4	127,9

12. Konsumentprisindex (1985=100)

	1990	1991	1992	1993	1994	1995
Totalindex	127,3	132,6	136,0	138,9	140,4	141,8
föda	116,4	119,1	119,5	119,5	119,8	110,9
drycker och tobak	138,8	151,2	157,8	164,1	164,9	167,6
beklädnad och skodon	118,2	122,9	127,5	132,3	134,9	137,4
bostad, värme och lyse	133,0	134,1	132,4	127,8	126,2	128,4
hushållsinventarier	122,1	127,0	130,9	134,5	136,9	139,6
hälso- och sjukvård	149,8	161,8	176,6	186,7	192,3	194,4
transport	124,0	128,6	133,2	143,1	148,8	154,6
utbildning och rekreation	126,7	132,2	140,1	145,3	147,3	149,7
övriga	136,3	147,0	152,3	153,6	153,6	157,9

13. Den disponibla inkomsten, milj. mk

	1990	1991	1992	1993	1994	1995*
Löner	229 910	229 721	216 736	202 714	204 302	218 195
Arbetsgivares socialavgifter	59 068	60 194	57 000	55 397	59 515	63 089
Hushållens företagarinkomster	42 607	37 755	36 153	42 010	49 285	52 567
jordbruk	10 140	8 823	7 174	7 401	7 411	6 640
skogsbruk	6 740	3 936	3 646	3 511	5 892	7 229
övrig verksamhet	25 727	24 996	25 333	31 098	35 982	38 698
Förmögenhets- och övriga företagarinkomster	26 024	3 903	5 571	13 514	29 572	43 802
Indirekta skatter minus subventioner	63 269	57 556	54 615	55 180	58 344	59 299
Nationalinkomst	420 878	389 129	370 075	368 815	401 018	436 952
Övriga mottagna inkomstöverföringar, netto	-3 701	-3 995	-3 618	-2 565	-2 434	-1 516
Disponibel inkomst	**417 177**	**385 134**	**366 457**	**366 250**	**398 584**	**435 436**
Den privata sektorn	268 192	261 016	265 488	285 900	307 514	334 151
hushåll	269 442	288 182	291 432	287 638	282 009	303 840
samfund	-1 250	-27 166	-25 944	-1 738	25 505	30 311
företag	-6 721	-30 465	-26 063	-6 772	19 639	24 296
penninginrättningar	3 954	2 161	-1 280	2 301	3 062	3 414
icke vinstsyftande samfund	1 517	1 138	1 399	2 733	2 804	2 601
Offentliga samfund	148 985	124 118	100 969	80 350	91 070	101 285
stat	46 116	23 958	10 830	-11 747	-12 545	-5 884
kommuner och samkommuner	78 866	78 038	74 725	75 285	80 189	82 217
socialskyddsfonder	24 003	22 122	15 414	16 812	23 426	24 952

14. Privata konsumtionsutgifter, milj. mk

	Löpande priser			1990 års priser		
	1993	1994	1995*	1993	1994	1995*
Livsmedel, drycker och tobak	60 332	60 616	57 911	56 637	56 677	57 285
Beklädnad och skodon	12 149	12 430	13 484	10 865	10 887	11 596
Bostad	64 917	68 033	69 786	52 331	53 887	54 291
Hushållsinventarier, -förnödenheter och -tjänster	15 247	15 627	16 573	13 669	13 783	14 311
Hälsovård	13 998	14 376	15 310	11 396	11 237	11 740
Samfärdsel	37 643	39 875	43 234	33 109	34 509	36 541
Rekreation, kultur och utbildning	25 076	25 663	27 437	22 333	22 732	24 019
Övriga varor och tjänster	32 859	35 646	38 053	29 900	31 640	33 009
Hushållens konsumtionsutgifter i Finland	262 221	272 266	281 788	230 240	235 352	242 792
Varaktiga konsumtionsvaror	19 048	21 794	24 652	17 158	18 835	21 234
Halvvaraktiga konsumtionsvaror	23 105	23 977	25 527	20 523	20 959	22 203
Dagligvaror	100 651	102 039	100 494	90 767	91 455	91 902
Tjänster	119 417	124 456	131 115	101 792	104 103	107 453
Hushållens konsumtionsutgifter i Finland	262 221	272 266	281 788	230 240	235 352	242 792
Hushållens konsumtionsutgifter i utlandet	9 237	8 697	10 450	6 481	6 232	7 909
Utlänningars konsumtionsutgifter i Finland	-7 079	-7 314	-7 537	-6 695	-6 856	-6 870
Hushållens konsumtionsutgifter	264 379	273 649	284 701	230 026	234 728	243 831
Icke vinstsyftande samfunds konsumtion	10 873	10 776	11 151	10 151	10 033	10 281
Privata konsumtionsutgifter	275 252	284 425	295 852	240 177	244 761	254 112

15. De offentliga konsumtionsutgifterna enligt uppgifter, milj. mk

	Löpande priser			1990 års priser		
	1993	1994	1995*	1993	1994	1995*
Allmän förvaltning	10 039	9 531	8 989	9 448	8 821	8 047
staten	5 283	4 834	4 103	4 874	4 416	3 660
kommunerna	4 756	4 697	4 886	4 574	4 405	4 387
Allmän ordning och säkerhet	6 085	6 275	6 418	5 523	5 617	5 611
staten	4 798	5 015	5 138	4 321	4 482	4 500
kommunerna	1 287	1 260	1 280	1 202	1 135	1 111
Försvar, staten	8 661	9 448	9 063	7 681	8 399	7 981
Utbildning	28 287	29 721	33 033	26 238	27 172	29 470
staten	7 010	7 503	8 651	6 339	6 747	7 661
kommunerna	21 277	22 218	24 382	19 899	20 425	21 809
Hälso- och sjukvård	24 511	24 177	25 854	22 155	21 510	22 040
staten	251	298	322	236	275	288
kommunerna	24 260	23 879	25 532	21 919	21 235	21 752
Socialskydd och sociala tjänster	17 212	17 432	18 168	15 730	15 452	15 483
staten	290	322	323	261	289	284
kommunerna	13 924	13 959	14 722	12 675	12 436	12 582
socialskyddsfonderna	2 998	3 151	3 123	2 794	2 727	2 617
Bostads- och samhällspolitik	3 136	2 827	2 905	2 848	2 544	2 524
staten	838	920	971	759	827	866
kommunerna	2 298	1 907	1 934	2 089	1 717	1 658
Rekreations-, kultur- o.dyl. tjänster	3 982	4 066	4 154	3 669	3 669	3 581
staten	208	244	258	182	215	221
kommunerna	3 774	3 822	3 896	3 487	3 454	3 360
Samfärdsel	5 740	6 204	5 992	5 600	5 657	5 277
staten	4 489	4 961	4 824	4 346	4 504	4 220
kommunerna	1 251	1 243	1 168	1 254	1 153	1 057
Ekonomiska tjänster	3 673	3 793	4 161	3 344	3 410	3 683
staten	3 347	3 443	3 807	3 045	3 098	3 380
kommunerna	326	350	354	299	312	303
Övriga ändamål, staten	864	527	407	792	477	362
Offentliga konsumtionsutgifter	112 190	114 001	119 144	103 028	102 728	104 059
staten	36 039	37 515	37 867	32 836	33 729	33 423
kommunerna	73 153	73 335	78 154	67 398	66 272	68 019
socialskyddsfonderna	2 998	3 151	3 123	2 794	2 727	2 617

16. Bruttobildning av fast kapital branschvis, milj. mk

	Löpande priser			1990 års priser		
	1993	1994	1995*	1993	1994	1995*
Näringslivet	57 065	59 094	67 289	59 120	59 354	65 902
jordbruk, jakt och fiske	2 176	2 268	2 352	2 097	2 118	2 498
skogsbruk	1 426	1 444	1 482	1 349	1 388	1 460
gruvor och mineralbrott	122	176	296	115	162	288
industri	12 759	14 091	17 500	11 423	12 427	15 848
el-, gas- och vattenförsörjning	4 077	4 872	4 978	3 869	4 543	4 629
byggnadsverksamhet	131	611	713	48	511	582
handel	5 015	5 010	5 277	4 828	4 975	5 372
hotell- och restaurangverksamhet	365	238	333	393	237	358
samfärdsel	7 456	6 659	8 427	6 484	6 165	7 920
finans- och försäkringsverksamhet	-1 165	1 086	100	-1 622	1 161	10
uthyrning av egna bostäder	18 563	19 334	20 353	23 147	22 246	21 440
fastighets- och uppdragsverksamhet	3 876	1 368	3 272	4 676	1 430	3 173
sociala och personliga tjänster	2 264	1 937	2 206	2 313	1 991	2 324
Offentlig verksamhet	12 811	13 994	14 115	13 890	14 107	13 253
Icke vinstsyftande samfund	1 318	1 098	1 198	1 518	1 189	1 218
Summa	71 194	74 186	82 602	74 528	74 650	80 373

17. Bruttobildning av fast kapital enligt kapitalvarugrupper, milj. mk

	Löpande priser			1990 års priser		
	1993	1994	1995*	1993	1994	1995*
Husbyggnad	31 899	32 681	36 210	39 866	38 068	39 057
Anläggning	10 911	11 080	11 565	10 683	10 549	10 702
Maskiner och apparater	28 384	30 425	34 827	23 979	26 033	30 614
Summa	71 194	74 186	82 602	74 528	74 650	80 373

18. De offentliga bruttoinvesteringarna i fast kapital enligt kapitalvarugrupper, milj. mk

	Löpande priser			1990 års priser		
	1993	1994	1995*	1993	1994	1995*
Bostadsbyggnader	263	362	336	325	414	352
staten	95	9	15	119	10	15
kommunerna	137	312	288	168	357	302
socialskyddsfonderna	31	41	33	38	47	35
Andra husbyggnader	5 355	5 653	5 613	6 697	6 555	6 916
staten	1 587	1 624	1 371	1 982	1 888	1 446
kommunerna	3 422	3 499	3 763	4 282	4 053	3 965
socialskyddsfonderna	346	530	479	433	614	505
Anläggningar	5 261	5 855	5 801	5 223	5 358	4 956
staten	3 604	4 169	4 099	3 578	3 809	3 498
kommunerna	1 657	1 686	1 702	1 645	1 549	1 458
Maskiner, inventarier och transportmedel	2 195	2 486	2 701	1 970	2 194	2 381
staten	1 378	1 528	1 795	1 232	1 349	1 577
kommunerna	777	851	906	701	748	804
socialskyddsfonderna	40	107	-	37	97	-
Offentliga investeringar sammanlagt	13 074	14 356	14 451	14 215	14 521	13 605
staten	6 664	7 330	7 280	6 911	7 056	6 536
kommunerna	5 993	6 348	6 659	6 796	6 707	6 529
socialskyddsfonderna	417	678	512	508	758	540

19. De offentliga bruttoinvesteringarna i fast kapital enligt uppgifter[1], milj. mk

	Löpande priser			1990 års priser		
	1993	1994	1995*	1993	1994	1995*
Allmän förvaltning	927	1 188	1 167	1 076	1 281	1 161
staten	584	624	536	680	692	539
kommunerna	343	564	631	396	589	622
Allmän ordning och säkerhet	567	512	565	597	515	531
staten	367	326	374	375	318	340
kommunerna	200	186	191	222	197	191
Försvar, staten	300	564	598	351	598	569
Utbildning	2 568	2 544	2 872	2 960	2 771	2 878
staten	965	918	1 114	1 028	939	1 058
kommunerna	1 603	1 626	1 758	1 932	1 832	1 820
Hälso- och sjukvård	1 116	1 025	1 102	1 295	1 115	1 115
staten	32	31	43	36	31	42
kommunerna	1 084	994	1 059	1 259	1 084	1 073
Socialskydd och sociala tjänster(2)	993	1 161	1 033	1 219	1 304	1 080
staten	7	7	10	8	7	9
kommunerna	600	517	544	741	586	566
Bostads- och samhällspolitik	428	537	456	421	507	408
staten	247	291	234	240	267	205
kommunerna	181	246	222	181	240	203
Rekreations-, kultur- o.dyl.tjänster	613	547	532	714	590	527
staten	171	78	49	210	85	45
kommunerna	442	469	483	504	505	482
Samfärdsel	5 036	5 632	5 511	4 985	5 147	4 723
staten	3 633	4 198	4 028	3 592	3 830	3 453
kommunerna	1 403	1 434	1 483	1 393	1 317	1 270
Ekonomiska tjänster, staten	263	284	278	272	279	260
Övriga ändamål, staten	0	0	1	0	0	1
Offentliga investeringar sammanlagt(2)	12 811	13 994	14 115	13 890	14 107	13 253
staten	6 569	7 321	7 265	6 792	7 046	6 521
kommunerna	5 856	6 036	6 371	6 628	6 350	6 227

(1) Exklusive bostadsbyggnader.
(2) Inklusive socialskyddsfonderna.

20. De offentliga samfundens ekonomi, miljoner mark

	1992	1993	1994	1995*	1996**	1997**
Inkomst av förmögenhet och ägaruttag	25 297	27 710	23 282	26 376	27 195	27 600
räntor	22 074	23 848	19 764	22 241	22 212	22 601
Direkt skatt	82 270	74 900	87 815	94 598	106 850	110 795
Indirekt skatt, obligatoriska avgifter och böter	74 530	74 057	76 985	77 220	87 140	92 370
Socialavgifter	69 566	72 847	81 472	83 499	83 075	85 405
arbetsgivare	51 915	50 995	54 437	58 005	58 275	60 355
försäkrade	17 651	21 852	27 035	25 494	24 800	25 050
Övriga inkomster	2 762	2 917	2 107	7 590	8 025	7 100
Inkomster	254 425	252 431	271 661	289 283	312 285	323 270
Konsumtionsutgifter	118 453	112 190	114 001	119 144	123 820	126 060
Subventioner	17 028	16 376	15 856	14 945	16 170	15 170
Socialförsäkringsförmåner	92 378	93 278	94 525	94 995	98 180	98 430
Socialbidrag	20 546	28 412	33 653	34 292	33 000	32 700
Övriga transfereringar	10 171	10 913	10 090	14 185	16 050	14 840
till utlandet	2 506	2 242	2 089	6 154	6 800	7 790
Räntor	12 591	22 284	26 105	29 214	33 540	35 040
Övriga utgifter	742	818	362	367	270	280
Utgifter	271 909	284 271	294 592	307 142	321 030	322 520
Sparande	-17 484	-31 840	-22 931	-17 859	-8 745	750
Kapitalförslitning och transferering, netto	-6 505	-6 847	-6 591	-4 874	-7 725	-8 285
Bruttobildning av kapital	16 913	13 713	15 245	15 527	15 580	17 470
Finansöverskott (nettoutlåning) (+)	-27 892	-38 706	-31 585	-28 512	-16 600	-8 435

21. Inkomsterna i statens budgetekonomi enligt bokslut och budget, milj. mk

	Bokslut			Budget		
	1993	1994	1995	1995	1996	1997 (proposi-tionen)
Skatt på inkomst och förmögenhet	29 069	32 198	37 871	31 660	42 700	46 495
Omsättningsskatt/mervärdesskatt	37 295	37 667	36 939	38 310	45 600	46 300
Skatter och avgifter på import	1 488	1 490	265	345	75	10
Acciser	20 388	20 969	21 835	23 110	24 525	24 685
tobak	3 173	3 157	3 085	3 360	3 335	3 160
öl	2 430	1 391	-	-	-	-
alkoholdrycker	3 881	5 122	6 807	7 000	7 360	7 100
bränsle	8 403	9 815	11 628	12 500	13 550	14 100
övriga	2 500	1 483	315	250	280	325
Oy Alko Ab:s överskott	1 133	-	-	-	-	-
Bilskatt	1 609	2 054	3 353	3 030	4 460	4 670
Stämpelskatt	2 527	2 116	2 030	2 650	2 800	1 000
Övriga skatter och inkomster av skattenatur	6 654	7 760	6 182	7 063	6 628	8 489
Summa skatter och inkomster av skattenatur	**100 164**	**104 254**	**108 476**	**106 168**	**126 788**	**131 649**
Diverse inkomster	21 866	19 465	31 126	26 203	26 083	26 604
Räntor, dividender mm. dyl.	5 490	4 161	6 303	3 020	4 671	3 036
Inkomster exklusive kapital-transaktioner	**127 520**	**127 880**	**145 905**	**135 391**	**30 754**	**161 289**
Statens tillgodohavanden	2 838	1 542	826	607	652	707
Inkomster exklusive upplåning	**130 358**	**129 422**	**146 731**	**135 998**	**158 194**	**161 996**
Nettolåneupptagning	77 208	69 190	54 640	59 836	35 335	28 785
SUMMA INKOMSTER	207 567	198 612	201 372	195 835	193 531	190 781

22. Utgifterna i statens budgetekonomi enligt bokslut och budget, milj. mk

	Bokslut			Budget		
	1993	1994	1995(a)	1995	1996(a)	1997 (proposi-tionen)
Löner	1 103	1 039	1 154	1 191	1 190	1 147
Pensioner	11 203	11 570	12 089	12 114	12 664	12 986
Materiel till försvarsmakten	3 149	3 614	2 682	2 518	3 421	4 189
Övriga konsumtionsutgifter	36 700	37 786	38 550	37 283	38 273	38 219
Konsumtionsutgifter	52 155	54 008	54 475	53 105	55 548	56 541
Statsbidrag till kommuner m.fl.	43 197	40 218	40 211	39 004	33 601	30 369
Statsbidrag till näringslivet	14 468	14 004	18 583	19 790	14 680	13 824
Statsbidrag till hushåll m.fl.	39 417	43 966	41 618	41 784	37 535	38 421
Överföring till fonder utanför budgeten och till FPA	5 097	1 439	3 096	2 067	6 078	7 593
Övriga överföringar	8 881	7 537	12 263	13 087	14 208	13 460
Transfereringar, totalt	111 061	107 164	115 771	115 732	106 101	103 667
Anskaffning av maskiner, instrument och materiel	142	221	218	221	186	210
Byggnader	1 688	1 047	1 049	822	954	1 183
Anläggningar	2 493	2 877	1 766	1 676	1 765	1 748
Realinvesteringar	4 323	4 145	3 033	2 719	2 905	3 140
Ränta på statsskulden	16 222	20 004	23 944	23 138	28 069	26 506
Ospecificerade utgifter	28	16	98	87	6	6
Övriga utgifter	16 250	20 020	24 042	23 225	28 075	26 512
Utgifter, exklusive kapital-transaktioner	**183 789**	**185 337**	**197 321**	**194 781**	**192 629**	**189 860**
Utlåning	255	182	217	292	268	256
Övriga finansiella placeringar	18 140	11 236	794	760	630	688
Finansiella placeringar, totalt	18 395	11 418	1 011	1 052	897	943
UTGIFTER, TOTALT	202 184	196 755	198 332	195 833	193 526	190 805

(a) Bokslutet för 1995 och budgeten för 1996 har ändrats så att den överensstämmer med utgiftsuppställningen i 1997 års budgetproposition.

23. Funktionell indelning av utgifterna i statens budgetekonomi enligt bokslut och budget, milj. mk

	Bokslut			Budget		
	1993	1994	1995(a)	1995	1996(a)	1997 (proposi-tionen)
Allmän förvaltning	9 109	9 830	15 287	14 843	16 144	17 495
Allmän ordning och trygghet	5 907	6 053	6 127	5 932	6 121	6 327
Försvar	9 118	9 119	8 284	8 005	8 833	9 579
Undervisning, vetenskap och kultur	28 496	26 961	27 098	27 189	26 429	25 246
Socialomsorg och hälsovård	53 917	53 639	49 123	50 626	47 306	46 034
Boende och miljö	6 279	5 047	5 075	4 792	4 586	4 252
Arbetskraft	7 768	9 579	12 247	10 292	12 825	13 453
Jord- och skogsbruk	11 652	10 919	15 068	15 334	12 629	12 176
Samfärdsel	9 836	9 012	8 143	7 828	7 634	7 584
Industri och andra näringar	24 668	17 198	8 271	7 843	6 162	5 718
Övriga	35 433	39 399	43 611	43 149	44 858	42 940
SUMMA UTGIFTER	202 184	196 755	198 332	195 833	193 526	190 805

(a) Bokslutet för 1995 och budgeten för 1996 har ändrats så att den överensstämmer med uppställningen enligt ändamål i 1997 års budgetproposition.

24. Statens kassainkomster[1)], milj. mk

Inkomstslag	1991	1992	1993	1994	1995	1996**
Skatt på inkomst och förmögenhet	39 527	32 009	29 069	32 198	37 871	44 000
Övriga skatter grundade på inkomst och förmögenhet	1 527	2 301	2 586	2 391	2 221	2 480
Skatter grundade på inkomst och förmögenhet	41 054	34 310	31 655	34 589	40 092	46 480
Omsättningsskatt/mervärdesskatt	42 632	40 010	37 295	37 667	36 939	43 580
Övriga skatter grundade på omsättning	2 016	2 020	1 980	2 300	2 479	2 080
Skatter och avgifter grundade på omsättning	44 648	42 030	39 275	39 967	39 418	45 660
Tullar och importavgifter	1 292	1 212	1 219	1 490	265	80
Utjämningsskatt	752	465	269	-	-	-
Acciser	18 440	18 512	20 388	20 969	21 835	23 030
tobak	3 175	2 969	3 173	3 157	3 085	3 150
öl	2 614	2 530	2 430	1 391	-	-
alkohol	4 516	4 173	3 882	5 122	6 807	6 960
bränsle	6 487	7 003	8 404	9 815	11 628	12 600
övriga	1 648	1 837	2 499	1 483	315	320
Stämpelskatt	3 456	3 021	2 527	2 116	2 030	2 200
Bil- och motorcykelskatt	2 380	1 987	1 609	2 054	2 686	3 500
Oy Alko Ab:s överskott	1 422	1 501	1 133	680	-	-
Övriga skatter och inkomster av skattenatur	2 001	2 329	2 328	2 637	2 388	3 040
Skatter och inkomster av skattenatur	**115 444**	**105 367**	**100 404**	**104 502**	**108 713**	**123 990**
Diverse inkomster	13 299	14 769	20 412	17 052	26 716	27 745
Ränteinkomst och vinst	5 723	6 277	8 413	7 042	9 121	8 725
Överskott i statliga affärsföretag	160	204	-	-	-	-
Övriga inkomster	19 182	21 250	28 824	24 094	35 837	36 470
Inkomster, exklusive kapitaltransaktioner	**134 626**	**126 617**	**129 229**	**128 596**	**144 550**	**160 460**
Till staten återbetalade lån	4 443	5 052	7 366	7 306	7 923	7 655
Inkomster, exklusive upptagning av lån	**139 068**	**131 669**	**136 595**	**135 902**	**152 473**	**168 115**
Nettolåneupptagning	25 659	70 692	84 036	73 191	54 071	..
SUMMA INKOMSTER	164 727	202 362	220 631	209 092	206 544	..

(1) Omfattar både budgetekonomins inkomster och sådana som härrör sig ur statliga fonder utanför budgeten.

25. Statens kassautgifter[1], milj. mk

Utgiftslag	1991(a)	1992(a)	1993(a)	1994(a)	1995(a)	1996*(a)
Pensioner	9 899	10 760	11 201	11 543	12 088	12 600
Materiel till försvarsmakten	2 227	3 433	2 941	3 732	3 022	3 550
Övriga konsumtionsutgifter	32 960	35 098	32 738	33 477	36 337	37 090
Konsumtionsutgifter	45 086	49 291	46 880	48 751	51 446	53 240
Statsbidrag till kommuner m.fl.	42 297	42 989	42 720	40 389	39 481	33 200
Statsbidrag till näringslivet	17 327	16 507	16 891	15 975	19 312	18 235
Statsbidrag till hushåll m.fl.	26 053	34 437	39 422	43 981	42 488	40 500
Andel i folkpensioner och sjukförsäkring	8 161	3 521	2 508	763	1 168	5 340
Övriga inhemska transfereringar	3 621	4 717	4 714	4 798	4 545	6 460
Transferering till utlandet	3 763	3 014	2 353	2 249	6 649	7 390
Transfereringar	101 221	105 184	108 608	108 154	113 644	111 125
Anskaffning av maskiner, instrument och materiel	836	629	340	312	274	200
Byggnader	1 822	1 701	1 603	1 204	1 052	1 100
Anläggningar	2 714	2 714	2 363	2 221	1 882	1 950
Realinvesteringar	5 372	5 043	4 306	3 738	3 208	3 250
Ränta på statsskulden	5 784	8 351	17 721	21 964	25 799	30 265
Övriga utgifter	580	147	355	265	537	70
Övriga utgifter sammanlagt	6 364	8 498	18 076	22 229	26 336	30 335
Utgifter exklusive kapital-transaktioner	**158 043**	**168 017**	**177 870**	**182 873**	**194 635**	**197 950**
Utlåning	11 640	13 405	9 928	7 721	7 120	7 770
Övriga finansiella placeringar	1 689	22 094	9 825	10 166	9 644	7 135
Finansiella placeringar	13 329	35 499	19 752	17 886	16 765	14 905
Utgifter, exklusive amortering på statsskulden	**171 372**	**203 516**	**197 622**	**200 759**	**211 399**	**212 855**
Nettoamortering på statsskulden	-	-	-	-	-	-
SUMMA UTGIFTER	171 372	203 516	197 622	200 759	211 399	212 855

(1) Omfattar både budgetekonomins utgifter och sådana som härrör sig från statliga fonder utanför budgeten.
(a) På grund av ändringar i budgeteringen är fördelningen enligt utgifternas art inte till alla delar jämförbar med föregående år.

26. Finansieringen av statsekonomin[1)], milj. mk

	1991	1992	1993	1994	1995	1996**
Skatteinkomster	115 444	105 367	100 404	104 502	108 713	123 990
Övriga inkomster	19 182	21 250	28 824	24 094	35 837	36 470
Inkomster exkl. kapitaltransaktioner	134 626	126 617	129 229	128 596	144 550	160 460
Inköp av varor och tjänster	51 038	54 482	51 541	52 754	55 192	56 560
Överföringsutgifter	107 005	113 535	126 329	130 118	139 443	141 390
Utgifter exkl. kapitaltransaktioner	158 043	168 017	177 870	182 873	194 635	197 950
Inkomstöverskott (+)	**-23 417**	**-41 400**	**-48 641**	**-54 277**	**-50 085**	**-37 490**
Finansinvesteringar, netto	8 887	30 447	12 387	10 580	8 841	7 250
Nettofinansieringsbehov (-)	**-32 304**	**-71 847**	**-61 028**	**-64 857**	**-58 926**	**-44 740**
Nettoupplåning (+), netto-amortering (-)	**25 659**	**70 692**	**84 036**	**73 191**	**54 071**	..
Kassaöverskott eller -underskott	**-6 645**	**-1 154**	**23 009**	**8 333**	**-4 855**	..

(1) Budgetekonomin och fonderna utanför budgeten.

27. Offentlig bruttoskuld (EMU), mrd. mk

	1991	1992	1993	1994	1995*	1996**
Staten	85,3	167,9	246,3	277,1	301,9	328,4
Kommunerna	24,8	27,9	26,3	24,4	21,8	22,0
Socialskyddsfonderna	3,1	2,3	3,7	1,9	0,4	0,5
Summa	113,1	198,1	276,4	303,5	324,1	350,9
%/BNP	23	42	57	59	59	62

28. Intäkter och kostnader enligt lagarna om folkpension, familjepension och frontmannapension, milj. mk

	1991	1992	1993	1994	1995	1996(a)
Intäkter						
Försäkringspremier	10 788	13 437	11 321	12 058	9 327	8 052
de försäkrade	3 557	7 215	5 031	5 250	2 059	267
arbetsgivarna	7 231	6 222	6 290	6 808	7 268	7 785
Statens och kommunernas andelar	8 434	6 523	7 755	6 047	7 126	7 021
statens andelar	6 332	3 215	3 075	1 336	2 424	6 542
därav:						
understödsdel/tilläggsdel	695	334	458	22	33	4 149
familjepension	253	262	261	254	249	247
frontmannapension	1 086	1 119	1 121	1 060	1 014	952
vårdbidrag för barn	-	-	-	-	386	410
bidrag till handikappade	-	-	-	-	155	155
bostadsbidrag för pensionärer	-	-	-	-	587	629
kommunernas andelar	2 102	3 308	4 680	4 711	4 702	479
understödsdel/tilläggsdel	1 835	2 955	4 293	4 284	4 248	0
bostadsbidrag	267	353	387	427	454	479
Specialintäkter	-	-	1 221	1 930	2 730	2 707
andel av oms -intäkterna	-	-	891	1 600	2 400	2 400
inbetalningar från försäkringsanstalterna	-	-	330	330	330	307
Kapitalavkastning	115	107	21	20	46	86
Övriga intäkter	101	82	45	37	34	9
Summa	19 438	20 149	20 363	20 092	19 263	17 875
Kostnader						
Pensioner	18 325	19 087	19 353	19 112	19 264	18 888
folkpension	16 476	17 159	17 426	17 257	17 452	17 126
basdel	5 090	5 311	5 517	5 578	5 747	5 510
tilläggsdel	9 784	9 931	9 874	9 553	9 510	9 373
bostadsbidrag	647	825	907	993	1 055	1 115
hjälp- och vårdtillägg	854	988	1 023	1 028	1 033	1 029
tillägg för maka/make	3	3	2	2	2	2
barntillägg	98	101	103	103	105	97
familjepension	252	262	261	253	249	247
frontmannapension	1 088	1 119	1 120	1 059	1 013	950
vårdbidrag för barn	353	382	383	383	393	410
bidrag till handikappade	156	165	163	160	157	155
Övriga förmåner	600	871	44	37	38	16
Förvaltningskostnader	670	698	569	638	639	662
Summa	19 595	20 656	19 966	19 787	19 941	19 566

(a) Folkpensionsanstaltens uppskattning.

29. Intäkter och kostnader enligt lagen om sjukförsäkring, milj. mk

	1991	1992	1993	1994	1995	1996(a)
Intäkter						
Försäkringspremier	8 753	10 091	10 589	12 077	12 473	13 099
de försäkrade	4 500	6 864	6 816	8 278	8 112	8 476
arbetsgivarna	4 253	3 227	3 773	3 799	4 361	4 623
Återbäring	65	74	69	61	48	47
Specialintäkter	-	-	907	200	-	-
andel av oms -intäkterna	-	-	891	200	-	-
företagshälsovårdsavgifter	-	-	16	-	-	-
Kapitalavkastning	21	2	15	7	5	5
Övriga intäkter	148	114	142	137	193	138
Kommunernas andel i tandvården	107	33	-	-	-	-
Statens finansieringsandel	3 000	1 444	801	720	-	-
Summa	12 091	11 758	12 523	13 202	12 719	13 289
Kostnader						
Utbetalningar till de försäkrade(1)	10 167	10 167	9 403	9 326	9 499	9 942
dagspeng	3 343	3 174	2 685	2 621	2 525	2 460
vård och rehabilitering av sjukt barn	1	0	0	0	0	0
moderskaps-, faderskaps- och föräldrapeng	3 608	3 793	3 431	3 145	3 064	3 130
ersättning för läkemedel	2 126	2 177	2 236	2 459	2 707	2 999
ersättning för läkararvode	411	409	448	437	470	516
ersättning för undersökning och vård	305	258	245	239	265	297
reseersättning	373	356	358	425	468	540
Arbetshälsovård	640	700	736	641	585	585
Övriga förmåner	138	70	1 032	1 009	1 036	1 063
Utbetalning till hälsocentraler	48	40	4	0	0	0
Utbetalning till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt	50	57	55	34	33	35
Förvaltningskostnader	928	961	855	957	959	992
Summa	11 971	11 995	12 087	11 967	12 112	12 617

(1) Inklusive ersättningar utbetalade via arbetsplatskassorna.
(a) Folkpensionsanstaltens uppskattning.

30. Premieinkomster, pensionsutgifter och pensionsansvar (fonder) för den privata sektorns arbetsanstalter, milj. mk

	1990	1991	1992	1993	1994	1995*
Premier						
av lön(1)	25 584	24 428	19 163	21 487	23 171	27 400
av företagarinkomst(2)	2 357	2 644	2 560	2 619	2 670	2 730
sammanlagt	27 940	27 073	21 723	24 106	25 841	30 130
Pensioner						
löntagare(1)	17 158	19 718	21 820	23 033	24 126	25 459
företagare(2)	3 703	4 151	4 549	4 769	4 963	5 197
- av staten finansierade	1 688	1 746	2 294	2 357	2 411	2 435
sammanlagt	20 861	23 869	26 369	27 802	29 089	30 656
Pensionsansvar 31.12.(3) (fonder)	111 603	127 761	135 959	147 525	158 846	171 500
Premier/BNP, %	5,4	5,5	4,6	5,0	5,1	5,5
Pensioner/BNP, %	4,1	4,9	5,5	5,8	5,7	5,6
APL-premien i medeltal/lön, %	16,9	16,9	14,4	18,5	18,6	20,6
Räntan i beräkningsgrunderna, % (i medeltal/år)	9,5	9,5	9,0	8,5	6,5	6,5

Källa: Pensionsskyddscentralen.
(1) APL, KAPL och KoPL; SjPL fr.o.m. 1991.
(2) LFÖPL och FÖPL.
(3) Löntagarnas pensionsansvar enligt pensionslagarna.

31. Skattegraden

	1992	1993	1994*	1995*	1996**
	i procent av bruttonationalprodukten				
Skattegrad(1)	**46,8**	**45,4**	**47,7**	**46,5**	**48,4**
direkt skatt	17,5	15,7	17,4	17,5	19,0
indirekt skatt och obligatoriska avgifter	15,6	15,3	15,0	14,3	15,4
obligatoriska arbetspensionsavgifter	7,5	7,8	8,0	8,3	8,7
övriga obligatoriska socialskydds-avgifter	6,3	6,6	7,3	6,4	5,4
Skattegraden sektorvis	**46,8**	**45,4**	**47,7**	**46,5**	**48,4**
stat	24,8	22,5	23,0	22,5	24,4
kommuner	9,7	9,8	10,6	10,2	10,8
arbetspensionsanstalter	6,1	6,5	6,7	7,2	7,6
övriga socialskyddsfonder	6,3	6,6	7,3	6,4	5,4
Europeiska unionen	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2
Inkomstöverföring från den offentliga sektorn till den privata	**28,3**	**30,0**	**29,3**	**27,3**	**27,0**
subventioner	3,6	3,4	3,1	2,7	2,8
arbetspensionsanstalternas socialförsäkringsförmåner	6,8	7,1	7,2	6,9	7,1
övriga socialförsäkringsförmåner	11,4	11,0	10,2	9,3	8,9
övriga transfereringar	6,6	8,4	8,9	8,4	8,1
Nettoskattegrad(2)	**18,5**	**15,5**	**18,3**	**19,1**	**21,5**
stat	15,3	14,1	15,9	16,1	17,8
kommuner	7,8	8,5	9,4	9,0	9,7
arbetspensionsanstalter	-0,6	-0,6	-0,4	0,3	0,5
övriga socialskyddsfonder	-4,0	-6,6	-6,6	-6,5	-6,7
Europeiska unionen	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2
Nettotransferering från staten till kommunerna	8,2	8,4	7,5	7,0	5,4

(1) Inkomstöverföring från den privata sektorn till den offentliga (innehåller inte obligatoriska gruppliv- och olycksfallsförsäkringsavgifter).
(2) Nettoinkomstöverföring från den privata sektorn till den offentliga.

32. Betalningsbalansen, milj. mk

	1994			1995*		
	Inkomster	Utgifter	Netto-inkomster	Inkomster	Utgifter	Netto-inkomster
Bytesbalans						
Varor (handelsbalans) inkl. korrigeringsposter för varuhandeln	152 022	118 684	33 339	172 728	124 512	48 216
Frakter	11 385	5 862	5 523	11 890	6 027	5 863
Resande	7 314	8 697	-1 382	7 536	10 450	-2 914
Övriga tjänster	11 808	16 800	-4 992	15 366	19 150	-3 784
Balansen för varor och tjänster	182 530	150 043	32 487	207 521	160 140	47 381
Kapitalersättningar	9 617	31 801	-22 184	13 106	32 080	-18 974
Transfereringar	2 128	4 547	-2 419	6 726	9 259	-2 534
Övriga	2 791	4 049	-1 257	1 934	3 347	-1 413
Bytesbalans	197 067	190 440	6 627	229 286	204 826	24 460
	Fordringar, förändring	Skulder, förändring	Netto-förändring	Fordringar, förändring	Skulder, förändring	Netto-förändring
Kapitalbalans	0	0	0	- 206	300	94
Finansieringsbalans						
Direkta investeringar	-22 447	8 240	-14 207	-6 624	4 006	-2 618
Värdepappersinvesteringar	5 469	33 179	38 648	2 143	-5 363	-3 220
Lån	7 460	647	8 107	2 703	-6 982	-4 279
Handelskrediter	-1 213	2 732	1 519	-3 411	- 832	-4 243
Övriga poster	-9 762	-1 392	-11 155	-11 765	8 376	-3 389
Förändring i FB:s valutareserv	-25 504	0	-25 504	1 480	0	1 480
Kapital- och finansieringsbalans	-45 997	43 406	-2 592	-15 680	- 495	-16 175
Felaktiga och icke identifierade poster	0	0	-4 034	0	0	-8 285
Tilläggsinformation						
Offentlig (stat och kommuner)	-2 361	32 831	30 470	-1 673	953	- 720

Källa: Finlands Bank.
Fordringar ökning -, minskning +
Skulder ökning +, minskning -

33. Penninginstitutens in- och utlåning i slutet av året, milj. mk

	1991	1992	1993	1994	1995
Inlåning	274 770	273 686	277 695	282 279	300 880
Konton i mark	261 662	259 212	262 865	269 596	287 507
Skattefria konton	149 427	141 000	156 368	161 714	172 885
Källskattepliktiga konton	70 539	79 588	62 272	57 259	56 312
Övriga skattepliktiga konton	41 696	38 624	44 225	50 623	58 311
Valutakonton	13 108	14 474	14 830	12 684	13 373
Utlåning	392 479	366 298	331 618	301 840	278 463
Krediter i mark	285 452	271 361	264 758	256 886	247 579
Valutakonton	107 027	94 937	66 860	44 954	30 884

34. Allmänhetens totala skuld i slutet av året enligt kreditgivare, milj. mk

	1991	1992	1993	1994	1995
Finlands Bank	1 406	1 581	3 402	3 248	2 980
Affärsbanker	237 659	221 676	196 707	207 432	189 441
Sparbanker	81 716	75 061	68 778	19 524	17 899
Andelsbanker	80 354	80 584	79 034	85 252	83 409
Försäkringsinrättningar	116 960	120 604	113 828	102 385	91 841
Övriga finansinrättningar	66 003	64 721	59 530	54 375	47 497
Inhemska finansinrättningar ägda av utlänningar	1 169	741	333	532	4 370
Offentliga samfund	45 396	52 150	57 034	58 775	58 528
Utlandet, långfristig	67 127	74 178	81 049	61 333	77 503
Sammanlagt	697 790	691 295	659 695	592 856	573 468

35. Värdepappersmarknaden, milj. mk

	1990	1991	1992	1993	1994	1995
Aktieemissioner	3 287	3 090	1 993	10 439	12 155	3 067
Konvertibla skuldsedlar och optioner(1)	-	1 144	1 401	850	2 456	426
Masskuldsedlar(2)	17 718	30 017	23 808	49 151	46 326	72 350
därav företag	510	2 219	989	2 311	4 053	643
kreditinrättningar	11 387	16 475	9 311	10 055	10 156	5 123
staten	4 420	11 073	12 965	36 512	31 524	66 557
På marknaden upptaget kapital sammanlagt	21 005	34 251	27 202	60 440	60 937	75 843
Börsens omsättning						
aktier och teckningsrätt	15 521	6 339	10 277	46 337	68 671	83 019
total omsättning	20 071	7 655	25 654	106 314	70 818	84 094

(1) Företagens lån i mark av allmänheten.
(2) Lån i mark av allmänheten.

Bilaga nr 2 till Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till statsbudget för år 1997[1]

STÖD SOM BEVILJAS GENOM SKATTESYSTEMET

[1] Regeringen har inte behandlat denna bilaga. Den är avsedd att utgöra bakgrundsmaterial till budgetpropositionen.

Stöd som beviljas genom skattesystemet

Det stöd som beviljas genom skattesystemet, dvs. skatteutgifterna, beror på att man i syfte att ge stöd avviker från beskattningens normala grundstruktur eller normsystem. Om skatteutgifterna slopas ökar skatteintäkterna dock inte med ett lika stort belopp, eftersom beteendeförändringar påverkar skattebasen. Begreppet skatteutgifter och beskattningens normsystem bygger på en grundläggande utredning som finansministeriet har gjort åren 1986—1988 (Verotuet Suomessa, finansministeriets publikationsserie 2/88). Uppgifterna i denna bilaga utgör en fortsättning på de uppgifter som publicerades i bilaga 2 till budgetpropositionen för år 1996.

Inom personbeskattningen påverkades skatteutgifternas belopp år 1994 främst av att de familjepolitiska avdragen från förvärvsinkomsten slopades och av att löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift höjdes.

Skattegrunderna för inkomsten av gårdsbruk och på motsvarande sätt skatteutgifterna förblir år 1994 på samma nivå som året innan.

Inom beskattningen av inkomst av näringsverksamhet uppstod år 1994 skatteutgifter närmast enligt skattelättnadslagarna samt stadgandena om avskrivningar på maskiner och utrustning. En ny skatteutgift för år 1994 infördes genom lagen om temporärt investeringsstöd för industriinvesteringar. Stödet utbetalades så att det drogs av från företages skatter. I praktiken fick stödet liten betydelse. Å andra sidan slopades efter år 1993 möjligheten att göra en reservering för fartygsanskaffningar.

År 1994 minskade skatteutgifterna inom den indirekta beskattningen väsentligt i och med att mervärdesskattelagen trädde i kraft 1.6.1994. Skatteutgifterna försvann nästan helt år 1995, då systemet med primärproduktavdrag slopades ur mervärdesskattelagen och det i lagen gjordes andra ändringar med anledning av EU-medlemskapet.

I tabellerna 1—4 presenteras enligt uppgiftsområde sammandragsuppgifter om skatteutgifterna och om överföringsutgifter. Tabell 5 innehåller specificerade uppgifter om alla ekonomiskt betydande skatteutgifter.

*Tabell 1. Ekonomiskt betydande skatteutgifter enligt skatteform och statens uppgiftsområden 1993–1994, milj. mk**

	ISkL och därmed förknippad beskattning		NärSkL, GårdsSkL och med dem förknippad beskattning		Indirekt beskattning	
	1993	1994	1993	1994	1993	1994
Allmän förvaltning	70	70	—	—	—	—
Allmän ordning och säkerhet	—	—	—	—	—	—
Försvar	—	—	—	—	600	200
Undervisning, vetenskap och kultur	800	700	—	—	—	—
Socialskydd	16 300	16 000	—	—	30	30
Hälsovård	—	—	—	—	900	400
Boende och miljö	10 200	10 100	—	—	2 300	900
Arbetskraft	—	—	—	—	—	—
Jord- och skogsbruk	10	20	1 300	1 300	4 400	3 800
Trafik	200	100	—	—	3 900	2 200
Industri och näringar	1 700	1 800	1 300	2 900	600	700
Övriga utgifter	1 100	1 100	—	—	—	—
Icke specificerbara enligt uppgiftsområde	4 500	4 300	—	—	—3 700	—5 500

* I tabellen har siffrorna i regel avrundats till hela hundra miljoner. Skattesanktionerna har dragits av från skatteutgifterna. Ett minustecken framför ett belopp i tabellen visar att skattesanktionerna på uppgiftsområdet sammanlagt överstiger skatteutgifterna

*Tabell 2. Ekonomiskt betydande skatteutgifter sammanlagt enligt statens uppgiftsområde och skattetagare 1993–1994, milj. mk**

	Staten		Övriga skattetagare		Sammanlagt	
	1993	1994	1993	1994	1993	1994
Allmän förvaltning	35	35	35	35	70	70
Allmän ordning och säkerhet	—	—	—	—	—	—
Försvar	600	200	—	—	600	200
Undervisning, vetenskap och kultur	300	300	500	400	800	700
Socialskydd	3 800	4 800	12 500	11 200	16 300	16 000
Hälsovård	900	400	—	—	900	400
Boende och miljö	10 800	9 300	1 700	1 700	12 500	11 000
Arbetskraft	—	—	—	—	—	—
Jord- och skogsbruk	5 100	4 500	600	600	5 700	5 100
Trafik	4 000	2 200	100	100	4 100	2 300
Industri och näringar	2 000	3 500	1 600	1 900	3 600	5 400
Övriga utgifter	1 100	1 100	—	—	1 100	1 100
Icke specificerbara enligt uppgiftsområde	—1 500	—3 500	2 300	2 300	800	—1 200

* I tabellen har siffrorna i regel avrundats till hela hundra miljoner. Skattesanktionerna har dragits av från skatteutgifterna.

*Tabell 3. Ekonomiskt betydande skatteutgifter i statsbeskattningen och statens överföringsutgifter enligt bokslutet inom de olika uppgiftsområdena 1993–1994, milj. mk**

	Skatteutgifter		Överförings-utgifter		Förändring 1994/93, %	
	1993	1994	1993	1994	Skatte-utgifter	Över-förings-utgifter
Allmän förvaltning Allmän ordning och säkerhet ..... Försvar	600	200	2 900	2 700	—67	—7
Undervisning, vetenskap och kultur	300	300	19 100	18 800	0	—2
Socialskydd	3 800	4 800	53 000	52 900	26	0
Hälsovård	900	400			—56	
Boende och miljö	10 800	9 300	5 000	4 000	—14	—20
Arbetskraft	—	—	5 600	6 300	—	12
Jord- och skogsbruk	5 100	4 500	10 600	10 100	—12	—5
Trafik	4 000	2 200	3 000	3 200	—45	7
Industri och näringar	2 000	3 500	19 700**	4 500	75	—77
Övriga utgifter	1 100	1 100	7 100	6 700	0	—6
Icke specificerbara enligt uppgiftsområde	—1 500	—3 500	—	—	—	—

* I tabellen har siffrorna i regel avrundats till hela hundra miljoner. Skattesanktionerna har dragits av från skatteutgifterna.
** Inkluderar bankstöd.

*Tabell 4. Ekonomiskt betydande skatteutgifter enligt statens uppgiftsområden 1991–1994, milj. mk**

	1991	1992	1993	1994
Allmän förvaltning	50	70	70	70
Allmän ordning och säkerhet	—	—	—	—
Försvar	300	500	600	200
Undervisning, vetenskap och kultur	1 100	1 100	800	700
Socialskydd	11 900	13 100	16 300	16 000
Hälsovård	2 000	800	900	400
Boende och miljö	17 800	17 100	12 500	11 000
Arbetskraft	—	—	—	—
Jord- och skogsbruk	5 900	5 700	5 700	5 100
Trafik	4 100	4 100	4 100	2 300
Industri och näringar	2 400	1 800	3 600	5 400
Övriga utgifter	1 000	1 200	1 100	1 100
Icke specificerbara enligt uppgiftsområde	3 600	3 000	800	—1 200

* I tabellen har siffrorna i regel avrundats till hela hundra miljoner. Skattesanktionerna har dragits av från skatteutgifterna.

Förkortningar:

L	lag
F	förordning
NärSkL	L om beskattning av inkomst av näringsverksamhet
GårdsSkL	Inkomstskattelagen för gårdsbruk
FörlUtjL	L om förlustutjämning vid inkomstbeskattningen
MOMSL	Mervärdesskattelagen 1501/93
OmsL	L angående omsättningsskatt 559/91
GOmsL	L angående omsättningsskatt 532/63
ISkL	Inkomstskattelagen 1535/92
IFSkL	L om skatt på inkomst och förmögenhet 1240/88
GIFSkL	L om skatt på inkomst och förmögenhet 1043/74

Tabell 5. Specificerade uppgifter om ekonomiskt betydande skatteutgifter enligt uppgiftsområde i statsbudgeten och skatteform 1991–1996

Förklaring: * = förhandskalkyl, ** =prognos, — = inga beräkningar, .. = uppgifter inte tillgängliga

Skatteutgifter enligt uppgiftsområde	Beräknade skatteutgifter milj.mk						Anmärkningar
Benämning/lagrum	1991	1992	1993	1994	1995*	1996**	
1. Allmän förvaltning							
ISkL och därmed förknippad beskattning							
1. Skattefrihet för vissa ersättningar till personer inom utrikesrepresentationen o.a. IFSkL 53 § 1 p. ISkL 76 § 1 p.	50	70	70	70	70	..	Uppskattad storlek.
2. Skattefrihet för lön som FN och dess fackorgan betalar för sakkunniguppdrag utomlands IFSkL 53 § 2 p. ISkL 76 § 3 p.	..	..	..	..	..	..	Kan ej uppskattas.
2. Försvar							
Indirekt beskattning							
1. Omsättningsskattefrihet för vissa av försvarsväsendets utländska anskaffningar TullSkL 15 § GOmsL 26 § OmsL 36 §	300	510	570	230	—	—	Omsättningsskattefriheten beror på att tullfrihet beviljats enligt TullSkL. Slopad 1994.
3. Undervisning, vetenskap och kultur							
ISkL och därmed förknippad beskattning							
1. Skattefrihet för allmännyttiga samfund (utom den ev.-luth. och ortodoxa kyrkan) IFSkL 17 § 2 p. IFSkL 21 § ISkL 21 och 23 §§	800	700	500	500	500	..	Uppskattad storlek. Skattesatsen ändrad sedan 1993.

Skatteutgifter enligt uppgiftsområde	Beräknade skatteutgifter milj.mk						Anmärkningar
Benämning/lagrum	1991	1992	1993	1994	1995*	1996**	
2. Skattefrihet för stipendier o.dyl. IFSkL 64 §1 mom. 1 p. ISkL 82 § 1 mom. 1 p.	320	360	200	130	90	90	Utgifter p.g.a .skattefrihet för studiepenning och högskolestipendier. Studiepenningen för högskolestuderande blev skattepliktig 1.7.1992 och studiepenningen för studerande på mellanstadiet 1.7.1994.
3. Studiepenningsavdrag vid kommunalbeskattningen ISkL 105 §	—	—	80	80	80	80	
4. Socialskydd *ISkL och därmed förknippad beskattning*							
1. Skattefrihet för folkpensionens tillägg mm. IFSkL 55 § och 57 § 9 p. ISkL 92 § 1,2 och 6 p.	510	660	660	660	660	660	
2. Skattefrihet för ersättning för krigsskada IFSkL 56 § 2 mom. 3 p. ISkL 80 § 3 p.	400	480	460	460	440	440	
3. Skattefrihet för utkomststöd IFSkL 57 § 1 p. ISkL 92 § 22 p.	430	580	700	850	850	800	
4. Skattefrihet för underhållsstöd och underhållsbidrag IFSkL 57 § 2 p. och 75 § 1 mom. ISkL 90 § och 92 § 7 p.	330	330	350	410	430	430	
5. Skattefrihet för barnbidrag IFSkL 57 § 8 p. ISkL 92 § 5 p.	1 870	2 300	2 300	3 800	3 500	3 400	Barnbidragsbeloppen höjdes 1994 samtidigt som de familje politiska avdragen slopades.
6. Skattefrihet för frontmannapension IFSkL 55 § 6 p. ISkL 92 § 2 p.	—	—	—	—	—	—	

Skatteutgifter enligt uppgiftsområde	Beräknade skatteutgifter milj.mk						Anmärkningar
Benämning/lagrum	1991	1992	1993	1994	1995*	1996**	
7. Skattefrihet för avgångsbidrag IFSkL 57 § 11 p. ISkL 92 § 10 p.	130	290	250	130	90	90	
8. Barnavårdsavdrag vid statsbeskattningen IFSkL 101 § ISkL 99 §	860	820	400	—	—	—	Slopat 1994.
9. Pensionsinkomstavdrag vid statsbeskattningen IFSkL 102 § ISkL 100 §	40	70	110	80	70	50	
10. Barnavdrag vid kommunalbeskattningen IFSkL 105 § ISkL 102 §	2 700	3 000	2 800	—	—	—	Slopat 1994.
11. Ensamförsörjaravdrag vid kommunalbeskattningen IFSkL 106 § ISkL 103 §	280	310	300	—	—	—	Slopat 1994.
12. Invalidavdrag vid kommunalbeskattningen IFSkL 107 § ISkL 104 §	160	190	180	180	170	160	
13. Pensionsinkomstavdrag vid kommunalbeskattningen IFSkL 108 § ISkL 101 §	3 180	3 650	4 300	4 400	4 300	4 050	Den folkpensionspremie som pensionärerna påfördes 1992 höjer skatteutgifternas belopp.
14. Invalidavdrag från statsskatten IFSkL 146 § ISkL 126 §	220	220	250	250	260	270	
15. Underhållsskyldighetsavdrag från statsskatten IFSkL 146 § 3 mom. ISkL 127 §	30	30	20	20	20	..	
16. Befrielse från folkpensionspremie L 347/56 6 § 1 mom.	610	—	—	—	—	—	I och med att pensionärerna betalar folkpensionspremie försvann skatteutgiften 1992.

Skatteutgifter enligt uppgiftsområde	Beräknade skatteutgifter milj.mk						Anmärkningar
Benämning/lagrum	1991	1992	1993	1994	1995*	1996**	
17. Avdrag för arbetstagarnas lagstadgade pensionsförsäkringspremie ISkL 96 § 1 mom.	—	—	2 900	2 900	4 200	4 800	
18. Avdrag för arbetstagarnas lagstadgade arbetslöshetsförsäkringspremie och avgift till arbetslöshetskassa ISkL 96 § 1 mom. och 95 § 1 mom. 2 p.	80	90	300	1 850	2 000	1 800	
Indirekt beskattning							
1. Återbetalning av bilskatt till invalider L 482/67 17 § L 1482/94 51 §	40	40	30	30	30	..	
5. Hälsovård							
ISkL och därmed förknippad beskattning							
1. Avdrag för sjukdomskostnader IFSkL 99 §	1300	—	—	—	—	—	Slopat 1992.
Indirekt beskattning							
1. Partiell omsättningsskattefrihet för läkemedel GOmsL 4 § 3 mom. och 18 § 1 mom. OmsL 29 och 50 §§	750	820	890	400	—	—	Slopad 1994.
6. Boende och miljö							
ISkL och därmed förknippad beskattning							
1. Skattefrihet för försäljningsvinsten för egen bostad IFSkL 73 § 1 mom. 1 p. ISkL 48 § 1 mom. 1 p.	4 900	5 000	2 600	2 500	2 500	..	Uppskattad storlek Kalkylen grundad på bostädernas köpesummor till nominellt pris och antagandet att anskaffningsutgiften varit 50 %. Sedan 1993 har skattesatsen för kapitalinkomster (25 %) tillämpats.

Skatteutgifter enligt uppgiftsområde	Beräknade skatteutgifter milj.mk						Anmärkningar
Benämning/lagrum	1991	1992	1993	1994	1995*	1996**	
2. Skattefrihet för boendestöd IFSkL 57 § 15 p. ISkL 92 § 15 p.	640	900	950	1 200	1 300	1 200	
3. Avdrag för ränta på skuld samt för index- och kursförluster (bostadsskulder) L 953/74 IFSkL 87—91 §§ ISkL 131—134 §§, 144 §	4 200	4 200	4 100	3 400	3 200	2 400	Utgiften inkluderar 1993 ett extra ränteavdrag.
4. Partiell skattefrihet för bostadsinkomst L 505/73 1 § 2 mom.	4 600	4 200	2 600	3 000	3 000	3 700	Uppskattad storlek. Kalkylen grundar sig på att bostäderna värderas till aravapris och med 3 % avkastning. Beskattningen av bostadsinkomst slopades när fastighetsskatten trädde i kraft 1993. Sedan 1993 har bostadsinkomsten betraktats som kapitalinkomst. Vid beräkning av skatteutgiften har fastighetsskatten inte avdragits.
Indirekt beskattning							
1. Omsättningsskattefrihet för vattenledningsvatten GOmsL 2 § 2 mom. OmsL 3 §	250	260	290	120	—	—	Slopad 1994.
2. Omsättningsskattefrihet för bostadsbyggnader GOmsL 2 § 2 mom. OmsL 3 §	3 200	2 500	2 000	800	—	—	Uppskattad storlek. Slopad 1994.
7. Jord- och skogsbruk							
ISkL och därmed förknippad beskattning							
1. Skattefrihet för inkomst av försäljning av vilda bär, svampar osv. IFSkL 80 § 1 mom. 5 p. ISkL 89 §	30	20	10	20	20	..	Uppskattad storlek.
2. Jordbrukets anpassningsavdrag 1995—1999 ISkL 149a §	—	—	—	—	150	150	

Skatteutgifter enligt uppgiftsområde	Beräknade skatteutgifter milj.mk						Anmärkningar
Benämning/lagrum	1991	1992	1993	1994	1995*	1996**	
Beskattning av inkomst av gårdsbruk							
1. Skattefrihet för eget bruk av lantbruksprodukter GårdsSkL 4 §	250	250	250	250	..	..	Uppskattad storlek.
2. Avskrivningar för maskiner, redskap och anordningar GårdsSkL 8 § 4 mom.	120	100	—	—	—	—	
3. Avskrivning för anskaffningsutgift för byggnader GårdsSkL 9 § 2 mom.	40	30	50	0	..	..	Uppskattad storlek.
4. Skattefrihet för värdet av leveransarbete GårdsSkL 12 och 12a §§	240	240	240	240	..	..	Uppskattad storlek.
5. Avdrag för skogsvårdsavgift GårdsSkL 13 § 1 mom.	50	50	50	50	..	..	Uppskattad storlek.
6. Skattefrihet för skogsskadeområde GårdsSkL 14 §	40	40	40	40	..	..	Uppskattad storlek.
7. Skatteutgift i samband med praxis vid värdering av nettoinkomsten av skogsbruk GårdsSkL 11 §	1 100	1 000	600	600	..	..	Uppskattad storlek.
8. Skattefrihet för under stöd till skogsbruket GårdsSkL 11 §	80	80	80	80	..	..	Uppskattad storlek.
9. Utjämningsreservering GårdsSkL 10 a—c §§	..	..	..	..	..	..	Fr.o.m. 1991.
1—9. Skatteutgifter sammanlagt	1 920	1 790	1 310	1260	..	..	
Indirekt beskattning							
1. Systemet med primärproduktavdrag vid omsättningsbeskattningen MOMSL 47—49 §§, 107—108 §§ GOmsL 4 § 1 mom. och 18 § 1 mom. OmsL 47—49 §§							

Skatteutgifter enligt uppgiftsområde	Beräknade skatteutgifter milj.mk						Anmärkningar
Benämning/lagrum	1991	1992	1993	1994	1995*	1996**	
— inhemsk konsumtion	4 200	4 140	4 380	4 200	—	—	Bruttobeloppet av primärproduktavdragets sänkande inverkan. Slopat 1995.
— export	890	750	710	710	—	—	Exportstöd för jordbruksprodukter via omsättningsskattesystemet. Slopat 1995.
2. Dold omsättningsskatt i jordbrukets produktionsinsatser (skattesanktion)							
— investeringar	—600	—560	—250	—440	—	—	Omsättningsskatt
— övriga produktionsinsatser	—780	—690	—720	—900	—	—	som ingår i investeringar i maskiner, redskap och byggnader samt andra produktionsinsatser och som inte kan dras av vid beskattningen. Slopat 1995.
3. Omsättningsskattefrihet för prisnedsättningsersättningar GOmsL 17 § OmsL 22 §	100	100	140	80	—	—	Sänker de i budgeten synliga prisnedsättningsersättningarna med skatteutgiftens belopp. Slopad 1994.
Omsättningsskatteutgifter för livsmedel sammanlagt (punkterna 1—3)	3 810	3 740	4 260	3 650	—	—	Nettoutgifter, från vilka den dolda skatten har räknats bort. Slopade 1995.
4. Omsättningsskattefrihet för fodermedel MOMSL 52 § GOmsL 4 § 2 mom. och 18 § 1 mom. OmsL 27, 28 och 47 §§							
— jordbruk	(610)	(590)	(570)	(600)	—	—	Utgiften till följd av
— keldjur mm.	100	100	90	90	—	—	skattefriheten för jordbrukets fodermedel ingår i siffrorna under punkt 1. Slopad 1995.
5. Omsättningsskattefrihet för gödselmedel MOMSL 52 § GOmsL 4 § 2 mom. och 18 § 1 mom. OmsL 28 och 47 §§							
— jordbruk	(270)	(360)	(400)	(370)	—	—	Utgiften till följd av
— annat	20	30	30	30	—	—	skattefriheten för jordbrukets gödselmedel ingår i siffrorna under punkt 1. Slopad 1995.

Skatteutgifter enligt uppgiftsområde	Beräknade skatteutgifter milj.mk						Anmärkningar
Benämning/lagrum	1991	1992	1993	1994	1995*	1996**	
8. Trafik							
ISkL och därmed förknippad beskattning							
1. Avdrag för sjöarbetsinkomst GIFSkL 30 § L 455/85 IFSkL 92—95 §§ ISkL 97 §	130	130	150	150	160	170	
Indirekt beskattning							
1. Omsättningsskattefrihet för trafiktjänster GOmsL 1 § OmsL 1 och 4 §§	2 050	2 100	2 200	1 000	—	—	Uppskattad storlek. Förmånen p.g.a. skattefriheten för de tjänster som hushållen och den offentliga förvaltningen utnyttjar minus den skatt som ingår i produktionsinsatserna. Slopad 1994.
2. Omsättningsskattefrihet för prenumererade tidningar och tidskrifter MOMSL 55 § GOmsL 3 § 1 mom. a—p. OmsL 27 § 1 mom. 1—2 p.	620	620	610	650	680	..	Uppskattning på grundvalen av hushållsförfrågan och tidningarnas och tidskrifternas omsättning.
3. Skattefrihet för jord- och vattenbyggande GOmsL 2 § 2 mom. OmsL 3 §	1 150	1 100	1 000	400	—	—	Uppskattad storlek. Innehåller i någon mån också arbeten som inte hänför sig till trafik. Slopad 1994.
4. Nedsättning av bilskatten för taxir L 482/67 7 och 13a §§ L 1482/94 28 §	130	120	120	120	130	..	Inkluderar också den beräknade lägre omsättningsskatten.
9. Industri och övriga näringar							
ISkL och därmed förknippad beskattning							
1. Skattefrihet för Kera Ab, Fonden för Industriellt Utvecklingssamarbete Ab, Finlands Exportkredit Ab och Ekokem Ab IFSkL 16 § 1 mom. 1 p. ISkL 20 § 1 mom. 1 p.	50	50	40	40	50	..	

Skatteutgifter enligt uppgiftsområde	Beräknade skatteutgifter milj.mk						Anmärkningar
Benämning/lagrum	1991	1992	1993	1994	1995*	1996**	
2. Befrielse från inkomstskatt för ränteintäkter av obligationer o.dyl. för begränsat skattskyldiga IFSkL 9 § 1 mom. 2 p. ISkL 9 § 2 mom.	1 300	1 200	1 400	1 500	1 300	..	Uppskattad storlek.
3. Skattefrihet för lön för arbete utomlands IFSkL 54 § ISkL 77 §	120	140	150	150	..	..	
4. Bolagsmannaavdrag ISkL 148 §	—	—	140	140	110	80	
Beskattning av inkomst av näringsverksamhet							
1. Extra investeringsavdrag för utvecklingsområdena L 1003/75 2 § 2 mom. L 290/82	0	0	10	10	..	..	Kan göras på basis av investeringar gjorda senast 1989.
2. Isavgiftsklassavdrag L 433/81 6 §	30	40	40	40	..	..	
3. Undervärdering av omsättningstillgångar NärSkL 28 §	–3 300	–1 100	20	—	—	—	Uppskattad storlek. Slopat 1993. Övergångsstadgandena gäller säkerhetsupplag och obligatoriska upplag 1993.
4. Driftsreservering NärSkL 46 a §	–440	–300	200	10	..	..	Uppskattad storlek. Slopat 1993 för andra än privata näringsidkare och sammanslutningar.
5. Bokförande av lager- och driftsreserveringar som inkomst	—	—	–1 300	—	—	—	Uppskattad storlek. En del av de aktiverade reserveringarna kunde ombildas till en övergångsreservering vilken indirekt bokförs som inkomst på samma sätt som en investeringsreservering.

Skatteutgifter enligt uppgiftsområde	Beräknade skatteutgifter milj.mk						Anmärkningar
Benämning/lagrum	1991	1992	1993	1994	1995*	1996**	
6. Investeringsreservering L 1094/78 3 § L 1253/88 3 §	400	—	—	—	—	—	Skatteutgift till den del reserveringen ökar. Slopad 1992.
	-100	-270	-210	-260	..	..	Skatteutgifterna minskar då reserveringen används. Beräknad på förlorade teknisk-ekonomiska avskrivningar.
7. Fartygsanskaffningsreservering L 433/81 7 §	90	10	20	—	—	—	Slopad 1994.
8. Avdrag för icke realiserade index- och kursförluster NärSkL 26 §	..	..	..	..	..	..	Kan ej uppskattas.
9. Avskrivning av maskiner och inventarier NärSkL 30 § 3 mom. och 31 §	800	-1 000	2 000	2 400	..	..	
10. Avskrivning av anskaffningsutgifterna för byggnader 1993 NärSkL 34 §	300	200	..	..	..	..	Uppskattad storlek. Skatteutgiften försvann för andra byggnader än sådana som används för främjande av affärsverksamheten, då avskrivningsprocenterna sänktes.
11. Avskrivning av skyddsrum samt byggnader, konstruktioner, maskiner osv. anskaffade för miljövård NärSkL 36 §	..	..	..	..	..	..	
12. Temporärt höjda avskrivningar för produktiva investeringar L 462/93	—	—	360	350	—	—	
13. Fria avskrivningar för utvecklingsområdena L 1003/75 2 § 1 mom. L 290/82 2 § L 1073/89 L 1262/93	300	100	200	300	..	..	Uppskattad storlek.

Skatteutgifter enligt uppgiftsområde	Beräknade skatteutgifter milj.mk						Anmärkningar
Benämning/lagrum	1991	1992	1993	1994	1995*	1996**	
14. Skattefrihet för försäljningsvinsten för anläggningstillgångar NärSkL 6 § 1 mom. 1, 1 a	2 000	1 300	—	—	—	—	Skattefriheten för försäljningsvinsten slopad 1993.
15. Temporärt investeringsstöd för industriinvesteringar L 444/94	—	—	—	7	—	—	
1—15. Skatteutgifter sammanlagt	110	–980	1 340	2 857	..	..	
Indirekt beskattning							
1. Omsättningsskattefrihet för service (inkvartering, skönhets- och hälsovård, rekreation och kultur osv.) GOmsL 1 § OmsL 4 §	3 500	3 600	3 500	1 600	—	—	Uppskattad storlek. Slopad 1994.
2. Omsättningsskattefrihet för arbetsplatsservering MOMSL 53—54 §§ GOmsL 1 § OmsL 4 och 16 §§	230	220	210	200	—	—	Matserveringars och restaurangers verksamhet är i allmänhet belagd med omsättningsskatt. Slopad 1995.
3. Omsättningsskattefrihet för inhemska bränslen och vissa avfallsämnen MOMSL 57 § GOmsL 3 § 1 mom. b—p. och 18 § 1 mom. d—p. OmsL 27 och 47 §§	280	280	300	350	—	—	Slopad 1995.
4. Omsättningsskattefrihet för import av naturgas MOMSL 94 § GOmsL 3 a § och 18 a § OmsL 36 och 47 §§	190	220	250	280	—	—	Slopad 1995.
5. Dold omsättningsskatt som belastar exporten (skattesanktion)	–3 300	–2 900	–3 700	–1 700	—	—	Uppskattad storlek. Slopad 1994.

Skatteutgifter enligt uppgiftsområde	Beräknade skatteutgifter milj.mk						Anmärkningar
Benämning/lagrum	1991	1992	1993	1994	1995*	1996**	
10. Övriga utgifter							
ISkL och därmed förknippad beskattning							
1. Skattefrihet för räntan på obligationer L 878/85, L 412/69 L 785/81, L 952/85 L 726/88, L 1341/90	200	200	200	200	150	100	Skatteutgift för den del av ränteinkomsten som är skattefri. Sedan 1991 har utgiften beräknats enligt källskatteprocenten för ränteinkomst.
2. Skattefrihet för räntan på depositioner L 1000/85 1 § L 726/88 L 1341/90	800	1000	900	900	900	800	Skatteutgift för den del av ränteinkomsten som är skattefri. Sedan 1991 har utgiften beräknats enligt källskatteprocenten för ränteinkomst.
11. Icke specificerbara							
ISkL och därmed förknippad beskattning							
1. Partiell skattefrihet för tillfällig försäljningsvinst och vinst av egendoms överlåtelse vid inkomstbeskattningen IFSkL 67—69 §§	1 900	1 600	—	—	—	—	Uppskattad storlek. Kalkylen är grundad på köpesummorna till nominellt pris och antagandet att anskaffningsutgiften varit 50 %. Den täcker av hushållen sålda gårdsbruk (exkl. överlåtelser vid generationsväxling), övriga fastigheter och aktier.
2. Skattefrihet för s.k. personalförmåner IFSkL 49 § ISkL 69 §	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	Uppskattad storlek.
3. Avdrag för medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer IFSkL 82 § 6 p. ISkL 95 § 1 mom. 2 p.	800	870	1 150	1 200	1 200	1 250	
4. Avdrag för räntor på skulder samt index- och kursförluster (andra än bostadsskulder) L 953/74 IFSkL 87—91 §§ ISkL 144 § 6 mom.	1 110	800	650	350	—	—	

Skatteutgifter enligt uppgiftsområde	Beräknade skatteutgifter milj.mk						Anmärkningar
Benämning/lagrum	1991	1992	1993	1994	1995*	1996**	
5. Förmögenhetsinkomstavdrag IFSkL 97 §	700	320	—	—	—	—	Slopat 1993.
6. Temporärt förvärvsinkomstavdrag för småinkomsttagare vid kommunalbeskattningen 1991—95 IFSkL 167 b § ISkL 145 §, 143 § 8 mom.	250	320	350	540	520	460	Grunderna för beräkning av avdraget förändrades 1994.
7. Partiell skattefrihet för naturaförmåner IFSkL 47 § ISkL 64 §	1 000	1 000	1 000	900	800	700	
8. Skattefrihet för färdkostnadsersättningar inom specialbranscher IFSkL 50 § ISkL 71 § 2 mom.	60	60	60	60	60	60	
9. Partiell skattefrihet för dagtraktamenten IFSkL 50 § ISkL 73 §	280	330	250	220	180	150	
Indirekt beskattning							
1. Omsättningsskattefrihet för vissa byggnader GOmsL 2 § 2 mom. OmsL 3 §	700	600	400	200	—	—	Uppskattad storlek. Gäller offentliga lokaliteter och lokaliteter för t.ex. banker och försäkringsbolag, vilkas verksamhet inte är omsättningsskattebelagd. Slopad 1994.
2. Omsättningsskattefrihet för försäljning och import av trav- och keldjur GOmsL 3 § 1 mom. d—p. OmsL 27 §	70	50	30	10	—	—	Uppskattad storlek. Slopad 1994.
3. Icke avdragbar omsättningsskatt som ingår i priserna på transporter eller tjänster (skattesanktion)	–2 800	–2 600	–2 800	–3 700	—	—	Uppskattad storlek. Slopad 1994.

Skatteutgifter enligt uppgiftsområde	Beräknade skatteutgifter milj.mk						Anmärkningar
Benämning/lagrum	1991	1992	1993	1994	1995*	1996**	
4. Icke avdragbart pris för köp av teletjänster (skattesanktion) GOmsL 1 § och 17 § 2 mom. OmsL 4 och 42 §§	–750	–800	–800	–900	—	—	Uppskattad storlek. Slopad 1994.
5. Begränsad rätt att dra av investeringar vid omsättningsbeskattningen, utom lantbrukets investeringar (skattesanktion)	–3 000	–2 800	–2 600	–1 800	—	—	Uppskattad storlek. Endast produktiva investeringar och energiinvesteringar är begränsat avdragbara. Slopad 1994.
6. Övriga bristfälliga avdragsrätter vid omsättningsbeskattningen (skattesanktion)	–1 500	–1 000	–1 900	–1 200	—	—	Uppskattad storlek. Slopade 1994.
Dold omsättningsskatt sammanlagt (punkterna 3—6)	–8 050	–7 200	–8 100	–7 600	—	—	
Därav							
— den del som hänför sig till den inhemska konsumtionen	–4 700	–4 300	–4 400	–5 900	—	—	
— den del som hänför sig till exporten	(–3 300)	(–2 900)	(–3 700)	(–1 700)	—	—	Ingår i skatteutgifterna för industrin och näringarna.
7. Skattefri import av bilar som införs som flyttgods TullSkL 14 § 1 mom. 3 p. och 2 mom. EEG 918/83 L 1482/94 25 §	400	310	270	250	250	..	Uppskattad storlek. Inkluderar förlorad bil- och motorcykelskatt samt omsättningsskatt.